ACTES DEL CONSELL GENERAL DE LES VALLS D'ANDORRA

Llibre IV 1743 – 1864 (ASC 5860)

A cura de
Ignasi J. Baiges - Mariona Fages - Jordi Guillamet

QUART LLIBRE D'ACTES DEL CONSELL GENERAL

DE LES VALLS D'ANDORRA

1743 octubre 28 – 1864 maig 9

Quart llibre d'actes del Consell General de les valls d'Andorra.

R. Andorra la Vella, ANA, ASC, núm. 5.860.

1743 octubre 28

+[1] Vuy, als 28 de octubre de 1743, a la vista del Concell de Tots Sants, se ha comensat lo present llibre.

Distribució dels pernils que fa lo Consell General:

Al senyor intendent:	12
Al secretari:	6
Al senyor administrador de rendas:	12
Al secretari:	2
Al contador de rendas:	6
Al thesorer de rendas:	6
Al senyor fiscal de la intendència:	6
A l'administrador de la sal:	6
Al secretari:	2
A l'agent fiscal de rendas:	2
A l'advocat de la Vall:	6
Al procurador de la Vall:	4
A l'advocat de la Seu de Urgell:	6
	76

[1] *Com en els altres llibres, en aquest també s'encapçala cada foli amb la senyal de la creu, simple o, de vegades, doble. Aquesta creu s'indica únicament a l'inici de cada llibre.*

Distribució del regalo que se fa al senyor bisbe la vigília de Nadal, que són 2 pernils, 2 capons y 2 formatges per parròquia[2].

|[1] Vuy, als 28 de octubre de 1743, se ha tingut Concell de la Terra per lo pach de la quístia degut a Sa Magestad Christianíssima, com a compte de Foix (que Déu guarde), y se han encomanat los dinés, que són nou-cents trenta-sinch franchs, de un partit, al noble Don Guillem de Areny y Gallart, síndich, lo qual cuydarà remètrer dit pagament, y se note que se li entregue las dos rebudes dels pachs de l'any 1741 y la rebuda del primer pach del present any 1743 de la Semmana Santa y, de altre partit, se li entregue set franchs per los gastos de fer aportar dit pagament, y tornarà las rebudas en esta Casa.

Dit dia se note que se ha entregat a Miquel Juan Adallach, Ramon Guiem, cònsol de Ordino, 10 lliures, 10 sous barcelonesos per entregar-las a Sebastià Pal, Solé, de la Quartinada, conter, y altres 10 lliures, 10 sous barceloneses a Anton Putg, Busquets, consellé de Andorra y conter, que juntas són sexanta franchs, per la mitat de la contadoria de la Vall y compliment de paga de sa comissió.

Dit dia, en atenció de trobar-ce Su Il·lustríssima en Guissona, resol lo Concell anticipar-li lo regalo acostume fer-li la Vall per las festas de Nadal, per ço se fa llot de dos pernills y quatre formatges per parròquia, lo tot cosa bona y a propòsit. Y ho remetran en Sant Julià, en mans del cònsol Jaume Baixench, de qui al dia sinch del mes entrant, lo qual cuydarà de fer-los tenir en Guissona, en pagant lo que sia just en los dias deu a dotse del mateix y en mans de Guillem Areny, Teixidó, síndich, a fi de què, en nom de la Vall, los preséntie a dit Il·lustríssim Senyor, a cuya direcció se deixe lo complir ab Su Il·lustríssima lo regalo que la Vall acostume fer com és dit al dit Il·lustríssim Senyor Bisbe.

Dit dia, Don Guillem de Areny a portat lo recibo de una conducta y mitja, vensuda en lo mes de juny proppassat, que se devia a musur Capot, advocat de la Vall en Perpiñà, y havent-li lo present Concell, en lo *[Consell]* de Sant Thomàs proppassat, donat los dinés de una conducta, a fi de fer-los tenir a dit Capot, ha estat este elegit per lo rey són administrador general en lo Rosselló y empleo incompetible ab la advocasia de la Vall, fou pagat per dit Don Guillem de la mitja conducta, vensuda en dit mes, qual a pagada lo present Concell a dit Don Guillem, y quede la Vall sens advocat en Perpiñà.

[2] *Segueix en blanc el foli següent.*

|[1v] Dit dia arreste lo present Concell que las menobras sian fetas als camins reals, sanderas y sanderons, de quí al dia de Sant Martí primer vinent.

Dit dia, a vista de una desputa té Anton Escabrós, sastre del Puy, ab lo hereu Babot, del Puy, y tenint-se lo primer per agravat de una centència que los quatre del Consell de la parròquia de Andorra an proferida en odi seu, a recorregut en est Concell depositant per la visura dels vehedors, no avent tingut effecte la disposada en lo Concell antecedent. Per lo tant, mana lo present Concell als vehedors, que per lo dia trenta del corrent mes se ajústien en lo puesto hont és la qüestió per a donar sa centència, y entrega lo present Concell lo salari de dits vehedors al cònsol de Andorra per a què los entréguie a dits vehedors, y avísie a les parts per a què acúdien al puesto per a deduir de són dret.

Dit dia, a vista del recús an fet a esta Casa Anton Bons, Jaumot, y Joan Antoni Oriol, alias Vila, los dos de la parròquia de Ordino, sobre un cot de quatre dobles fou fet per aquella al primer, y de una dobla al segon, a més de aver-los carregats vuit dinés per cap de bestià de llana, dels que, ab lo simulat pretés de conlloch, introduhiren en lo mes de agost proppassat en las erbas comunas de la parròquia de Ordino. Ohidas las rahons dels dos dalt dits y las de la parròquia de Ordino, declara lo present Concell que los dalt mencionats an ben merescut lo càstich del cot que respectivament se'ls ha fet, lo qual se'ls mane pagar a la parròquia de Ordino, en pena del cot de la Terra, y axí mateix, baix las mateixas penas, que·s pàguian los vuit dinés per cap de bestià de llana que, ab lo dit pretest simulat de conlloch, an introduït en las ditas erbas comunas de dita parròquia de Ordino. Pues és estat fet tot segons rahó y justícia.

Dit dia, a vista de la incomoditat en què se està en temps de yvern en la present sala de esta Casa per lo molt que és exposada als vents y frets, resolt lo present Concell lo fer gornir lo aposento, dit de la cambra pintada, de banchs *[y]* respillés, lo que se deixe a la direcció de Anton Putg, Busquets, a fi de què sian fets de quí al Concell de Sant Andreu propvinent. Axí mateix, resol lo present Concell que de esta hora en avant, en tots los concells sabuts se tínguia un porter a fi de què·s cuýdie que ninguna perçona, a no ser de esta Casa o molt coneguda, púguia entrar *[per]* la porta del corral de esta Casa sens què per dit porter se n'àgie donat part a est Concell y aguda la permició del mateix per a entrar dintre per lo que li convinga. Y se asseñala per dit offici a Esteve Aldoza, alias Coletas, de la present vila, y de soldada per cada Concell set sous barcelonesos y a son gasto. Los cònsols de Andorra se cuydaran de avisar-lo per a què acestesque lo primer Concell.

|[2] Dit dia se fa llot de una lliura per parròquia per lo gasto.

1743 novembre 25

Die 25 novembris 1743.

Se ha tingut Concell de Sant Andreu de la Vall per pagar metges y barbé, assentar los metedors y averies estranyes. Los cònsols aportaran los dinés per lo Concell de Sant Thomàs primer vinent y també resòldrer sobre lo que se ocorrirà en lo present Concell.

Dit dia se ha pagat la conducta als senyors doctor Sacases y doctor Fresca y a Pere Capdevila, cirurgià, ço és, als senyors doctors 50 lliures, sous a quiscun, y 42 lliures, sous al dit Pere Capdevila, cirurgià, los quals an firmat rebuda en son degut lloch.

Dit dia se mane als cònsols de las parròquias hont lo Concell de la Vall té pencions de censals, los cònsols apòrtien per lo Concell de Sant Thomàs primer vinent las pencions de aquells y los arrendaments de las pocessions hont dit Concell té aquellas, en pena del cot de la Terra.

Dit dia se fa llot de vint-y-set pardius roges, ço és, quatre per parròquia, Encamp, Ordino y Sant Julià ne aportaran sinch, y que sian bonas y rebedoras, y lo diumenge antes del Concell de Sant Thomàs se ajen de posar en mans del cònsol de Andorra.

1743 desembre 16

Vuy, als 16 de desembre de 1743, se ha tingut Concell de Sant Thomàs per tallar la quístia al ters a Su Il·lustríssima, y arrestar los jornals, feres y sabudes, lo redre, cobrar, cobrar los estranys y demés emoluments tinga la Vall.

Dit dia se note que los estranys se an pagat al present Concell.

Dit dia se note que Don Guillem, síndich, a portat las dos rebudas del pach de la quístia a Sa Magestat Christianíssima de l'any 1741 y la rebuda del primer pach del present any 1743. Y la última de dit any quede en son poder per no aver-se encontrat procurador del marquès de Bonach.

Dit dia an pagat los cònsols de Canillo 3 lliures, 4 sous per lo arrendament del prat té lo present Concell en la parròquia de Canillo, y paguen per lo arrendament del present any 1743, lo qual tenen arrendat a Antoni Duedra per tres anys, que finirà en la cullita de 1744 inclusive.

Dit dia an pagat los cònsols de la Massana una càrrega de blat provenint del ters de la terra que conree Torres, de Pal, de Camp, de Pal, que té la Vall en dit lloch de Pal, y és de la cullita de l'any 1742, y son valor és 3 lliures, 8 sous, que és l'afor del present any, y se note que los sinquanta rals que devia portar en mans de Guillem Areny, Teixidor, devia pagar per deu cisterons de blat que se li carregaren a l'afor de 1742, provenint dels tersos té la Vall en las terras *[de]* casa Camp, de Pal, de la cullita de 1741, que·ls |[2v] dits sinquanta rals los pòrtie en mans de Don Guillem de Areny dins vuit dies, en pena del cot de la Terra.

Dit dia se note que quede en mans de dit Torres sis cisterons y dos buixells de blat prevenint dels tersos de dites terres de la cullita del present any 1743, dels quals se disposarà per lo Concell de la Semmana Santa primer vinent.

Dit dia se ha pagat al llosador la conducta del present any 1743.

Dit dia se ha pagat al doctor Anton Picart una dobla que acostume donar per secretari.

Dit dia se deixe a la direcció dels sín*[di]*chs lo complir en donar les bones festes de la pròxima Nativitat del Senyor al senyor governador de la Seu de Urgell y demés perçonas de la obligació de la Vall, y fer presentar a·n aquell dotse capons y, en son temps, los pernills y formatges en què lo acostume regalar lo present Concell, deixant a la disposició dels dits síndichs lo llotejar los pernills y formatges ab què acostuma regalar la Vall tots anys, tant a dit senyor com a altres de la Seu, com en Barcelona. Lo que se participa a tots los consolats a fi de què ne tingan de previnguts a la disposició de dits síndichs.

Dit dia se posan en mà dels mateixos deu lliures per a pagar la conducta a l'advocat de la Vall en la Seu de Urgell, qui és lo doctor Joseph Lleopart, vensuda en lo present Concell, de las quals aportaran rebuda.

Dit dia lo doctor Gabriel Fresca a pagat lo arrendament del prat de la Vall que són 12 lliures, sous per la cullita del present any 1743.

Dit dia an pagat las parròquias las 45 lliures, sous se feren de llot per quiscuna per lo Concell de Sant Thomàs de 17[3]9 a fi y effecte per servir a quitar algun censal dels que fa la Vall.

Dit dia, dels dinés se han areplegat del blat fiat per lo present Concell en lo de Sancugesma proppassat y llot de 45 lliures, sous, per parròquia, que vuy s'és pagat, y dinés dels estranys, que tots junts an inportat 805 lliures, sous, se n'an tretes sinch-centes

quaranta-dos lliures y mitja, les quals se an entregades a Don Guillem de Areny, so és, 518 lliures, sous en disminució de aquell censal que tots anys lo present Concell li fa de 86 lliures, 2 sous, y les restants per la porrata de dites 518 lliures, sous fins al dia de vuy. Axí que sols farà lo present Concell al dit Don Guillem 60 lliures, 4 sous barcelonesos de ànnua penció. Y en atenció de aver-se offert dit Don Guillem a péndrer dita quitació quant lo present Concell estava en disputa a qui dels tres infrascrits quitaria, promet dit Concell al referit de Areny de no quitar-li la penció de ditas 60 lliures, 4 sous barcelonesos de què li quede |[3] fins a què aje quitat a la casa de Matheu y Moles, per enter, la penció que a cada huna de ellas correspon. Entenent-se esta promesa no solament de la penció que quede a càrrech de esta Casa a quitar, sinó que també la que correspon lo Comú de Canillo y Encamp.

Dit dia se fa nota de las pencions que lo present Concell deu pagar en lo Concell de la Semmana Santa primer vinent, que són com se segueixen:

A Don Guillem de Areny:	60 ll.	4 s.
A Anton Moles:	74 ll.	4 s.
Als pubills de Joseph Moles:	24 ll.	10 s.
Que juntas són:	158 ll.	18 s.
Paguen les parròquies:		
Encamp:	51 ll.	16 s.
Canillo:	46 ll.	4 s.
Sume:	98 ll.	0 s.
Faltan a compliment de ditas:	60 ll.	18 s.

Les quals deposita la Vall en mans de Don Guillem de Areny a fi de què estas apòrtie en lo Concell de la Semmana Santa per a pagar les pencions preditas. Y axí mateix deposita en sa mà lo present Concell 160 lliures, 10 sous a fi de què las guàrdie fins *[que]* lo present Concell las demànie, les quals queden, feta la quitació dalt dita, contadas las 60 lliures, 18 sous per lo depòsit de las pencions y altres gastos que lo dia present se an offerts en esta Casa, les quals juntas fan la suma de las ditas 807 lliures al devant ditas.

Dit dia se note que Don Guillem de Areny a firmat àpocha de lluïció y quitació de ditas 542 lliures, 10 sous en disminució del censal predit de ànnua penció 86 lliures, 2 sous. Conste de l'àpoca en poder de Anton Picart, nottari públic de Encamp, dia present y dalt escrit.

Dit dia se concedeix a Joan Areny, Calbó, la franquesa de un sou per cap de bestià gros conllòguie en las erbas de adellà del port de Soldeu y Fra Miquel, de manera que la Vall lo passe a dos sous barcelonesos per cap del que conllòguie.

Dit dia, a vista dels abusos se cometen en la extracció de la sal té la Vall encabessada en Cardona, aportant-la alguns moradors de aquella a véndrer en difarents llochs del principat de Cattaluña, no obstant de traures per la manutenció de la Vall, ab certificat del síndich de esta, a un preu molt inferior del que per cada fenega la logran los demés de dit Principat. Attenent lo present Concell al grave perjudici que de est abús se segueix a la Real Assienda, y volent evitar-lo, mana |[3v] lo present Concell que, d'esta hora en avant, tots los particulars que ab lo certificat de la Vall aniran a Cardona a tràurer sal estigan obligats, de vuy en avant, al que entraran la sal en Sant Julià, a presentar-la a Francisco Sucarana, juntament ab la guia pendran a Cardona per aquella, a fi que per dit Sucarana sia examinat si la sal veurà carregada conforme ab la guia. Y quant no conformàs, la púguie pesar y donar-ne part a Guillem Areny, Teixidor, síndich, per a què aquest provenèncie lo que se aja de fer. Y quant dit Sucarana pròvie se conforme las cargas ab la guia, pòsie al dors d'esta "entrada en Sant Julià lo dia, mes y any", ab sa firma, pués lo deputa lo present Concell a est fi. Y mana lo present Concell als consolats fàcien córrer est manament, porta per porta, en pena del cot de la Terra, y baix la mateixa pena que, dints vuit dias de ser entrada dita sal, ajen de aportar ditas guias ab ditas circunstàncias en mans de Guillem Areny, Teixidor, síndich.

1744 març 1

Vuy, dia primer de mars de 1744, se a tingut Concell de la Terra per a donar eyxida a las queixes y resulocions[3] noves del tauler de la Seu de Urgell, com tot apar de la carta de 21 del passat, y per al demés se ocurresca.

Dit dia se vote missa de devoció al Sant Esperit per la entrada dels cònsols nous y a tots los concedesca sa gràcia per lo acert del que degam obrà, y se mane a tots los consolats la fàcien dir tan prest com se pugue.

Y respecte a la carga fa lo tauler en sa carta a Francisco Sucarana, de les quals personalment li a fet carga, lo Concell a resolt y li a manat baixàs personalment a justificar-se ab dit tauler. Axí mateix, a Thomàs Segalàs, dit Santurion, de c*[o]*nvenir-se

[3] *En lloc de* resolucions.

de la disputa tenen de la hora comparegué. Y declarant-se ser fora de la obligació del despatg, que déguie pagar las penas a dita aduana, tant per lo senyor intendent estatuïdas, si no pot lograr lo allanament. Y, en tot cas, dega portar certificat del tauler als síndichs de la Vall de quí al dia quatre. També, respecte de la notícia mos done de aver comparegut en la aduana Anton Tribala ab quatre certificats demanant despatg per pujar a la Vall, al qual digué compareguessen junts |4 en ella, de què se n'anaren y pujaren, per l'altra part, se'ns témer les penes en què incurrien per part de l'expressat en la centència de manutenció declarada en favor de la Vall per lo senyor intendent general de est Principat, com per las imposades en conformitat de aquella per la Vall, com és de véurer en lo Concell de la Vall de dia 18 de juny de 1731. Usant de la major benignitat, mirada la suma pobresa dels delinqüents, qui són Anton Tribala y Josep Vidal, de Ordino, y lo Capsinés, de la Massana, y Pere Call, de Canillo, se'ls fa de cot deu lliures, que són vint-y-sinch reals per quiscún[4]. Y a més, se'ls mane, en pena del recot, pòsien los diners del cot en mans dels cònsols de Andorra dins vuit dies, y baix la mateixa pena y termini bàixien en la Seu de Urgell a conpondres ab lo tauler de les penes de decomís an incorregut, y de tot pòrtien certificat a dits síndichs. Respecte de la resolució nos expressà dit tauler en la mateixa carta de no voler despatxar a ningú fora de les hores destinades, que són al present, segons lo edicte del senyor intendent y demanda de dit tauler, de les set a les deu del matí, de les dos a les sinch de la tarda, ni poder la Vall obligar-lo a més, resol la Vall que, d'esta hora en avant, ni encara que sie ab pagant, comparega fora de dites hores destinades, menos que dit tauler los y brindàs de gràcia, a dita taula, tant per a demandar albarans de guia o responcions com papers de resguart per pujar a la Vall, en pena del cot de la Terra y demés contengudes en lo Concell de 18 de juny de 1731, abent feta dita proibició per lo útil y concervació de la Vall y Real Isienda. La qual faran manar porta per porta, y al mateix temps, renovar la prohibició feta en dit Concell de 18 de juny. Lo demés concernent a la dita carta y convinga per dita dependència, tant en la Ceu de Urgell com en Barcelona, se deyxa a la direcció dels síndichs.

|4v Dit dia se note que Don Guillem de Areny a portat la última rebuda del segon pach de la quístia de Sa Magestad Cristianíssima de l'any 1743, com també la rebuda de l'advocat de la Seu de Urgell, doctor Lleopart, de l'any 1743.

[4] *Al marge esquerre consta la nota de pagament següent, feta posteriorment:* Se note que los sobredits Pere Call, Tribala, Joseph Vidal y lo Capsinés an pagat lo cot de las deu lliures, so és, 2 lliures, 10 sous per quiscún.

Dit dia se note que Guillem Areny, Texidó, a fet ostenció de la rebuda de l'advocat de Barcelona, la que queda en poder de dit Texidó. Y en aquella consta que dit advocat està pagat de tots sos treballs y de la conducta caiguda lo any 1743 inclusive.

Dit dia se note que de les 160 lliures, 10 sous entregà lo present Concell a Don Guillem de Areny en lo Concell proppassat de Sant Thomàs, a fi de què les guardés, que fou error no avent-si-n'i trobat sinós 152 lliures, 10 sous y d'estes ne a gastat lo present Concell 35 lliures, sous, y restan en son poder solament cent-y-diset lliures y deu sous, són 117 lliures, 10 sous.

1744 març 30

Vuy, dia 30 de marts de 1744, se ha tingut Concell de la Terra per a pagar la paga de la quístia deguda al senyor bisbe de Urgell, que són dos-cents vint-y-vuit rals de vuit, 228 rals de vuit, a una lliura, vuit sous quiscún, a saber, dos-centes per la quístia y vint-y-vuyt per la menjaria, y per a pagar las pencions de censals fa aquesta Casa, com conste de la nota se'n féu lo Concell passat de Sant Thomàs.

Dit dia se ha entregat a Guillem Areny, Teixidó, síndich, las sobreditas dos-centes vint-y-vuit pesas de vuit, a fi y effecte de pagar-les al senyor bisbe per la quístia y menjaria, y aportarà rebuda en dita Casa, y se li entrega la última rebuda de l'any 1742. Y per ausènsia de dit Guillem Areny, Teixidor, síndich, se entrega lo sobredit als cònsols de la Massana, que pòsien la dita quantitat en mans del dit, com y també vuit pesetas per los gastos se poden offerir.

Dit dia se note que Don Guillem de Areny a fet entregar las 60 lliures, 18 sous se li entregaren en lo Concell de Sant Thomàs proppassat per pagar las pencions que·s paguen en lo present Concell.

Dit dia se ha pagat las pencions que fa la Vall a la casa de Don Guillem *[Areny]* y Gallart, de Ordino, que són 60 lliures, 4 sous, a Anton Moles, de Andorra, 74 lliures, 4 sous, als povills del quòndam |5 Joseph Moles, de Andorra, 24 lliures, 10 sous, que juntas prenen suma de 158 lliures, 18 sous, las quals an pagat las parròquias com véurer és al Concell de Sant Thomàs proppassat.

Y per ser així, ho an firmat de ses pròprias mans o de sos comissaris.

Per Don Guillem de Areny y Gallart, Anton Bons, Jordà, cònsol de Ordino *(signat)*.

Matthias Bordes, prebere, marmessor del quòndam Joseph Moles, y en nom dels demés marmessors *(signat)*.

Per dit Anton Moles, Antoni Picart, nottari *(signat i rubricat)*.

Dit dia se note que Guillem Areny, Teixidó, síndich, a remès rebuda del senyor bisbe per lo pach de la quístia y menjeria dalt expressada, data de la qual és de 8 de noembre de 1743.

Dit dia se fa recot al Capsinés, de la Massana, per no aver anat a convenir-se ab lo taulé de la Seu de Urgell com li estava manat en lo Concell proppassat, y se li fa de recot deu sous, y se li mana, en pena del cot y altres penes que lo Concell tròbie fahedores, que dins vuit dies pàguie dit recot als cònsols de Andorra, y dins lo mateix termini convenir-se ab dit tauler y portar-ne relació al síndich*.

Dit dia se pose lo cortó del vi a deu dinés lo cortó, y que comensen de véndrer lo dijous primer vinent.

Dit dia se done comissió als cònsols de la Massana venguen los sis seterons y dos buixells de blat que té Torres, de Pal, prevenint de las terras té la Vall de Camp, de Pal. Y los dits cònsols ne donaran compte a esta Casa. Dits cònsols an dat compte de dit blat continuat al Concell de Santcugesma[5].

Dit dia se mane a Miquel Pont, Mora, de Canillo, en pena del cot de la Terra, que per tot lo mes de abril primer vinent fàcie espatllar o reparar las pardinas de casa Gueralt, de las Bons, parròquia de Encamp, so és, aquellas parets que amanassen ruhina a casa Pont y casa Garreta y demés.

1744 maig 18

Dia 18 de matg de 1744.

Se ha tingut lo Concell de Santcugesma per pagar metges y barbé, censos de Costoja, vaca grassa y regalias, nominació de concellers, mostafasos, vehedors y capitans:

Canillo mostafà Miquel Guitart, Gastó, vehedor Joan Areny, Calbó.

Encamp mostafà Joan Antoni Picart, vehedor Jaume Naudí, Tribala, y per ell, Rafel Pallerès.

|[5v] Ordino mostafà Pere Juan Bons, Batlle, vehedor Esteve Solana.

[5] Dits cònsols… Santcugesma *afegit posteriorment.*

Massana mostafà Pere Antoni Torres, Giberga, vehedor Jaume Ermengol, Areny.

Andorra mostafà Anton Putg, Busquets, vehedor Isidro Maestre, y vehedor y mostafà.

Sant Julià mostafà Simeon Roza, Pujol, per mort de dit, Jaume Bayxench, vehedor Borthomeu Bou, Toni de Pere.

Dit dia se fa nominació de capitans:

Canillo capità Jaume Gabriel.

Encamp capità Pere Muxella, Rocell.

Ordino capità Joan Antoni Giberga, Pellicé.

Massana capità Jaume Pasqual.

Andorra capità Esteve Aldoza, dit Coletes.

Sant Julià capità Ramon Cirés, Guisalt.

Dit dia se arresten les mostres per lo temps acostumat y los senyors cònsols avisaran los senyors batlles y que fàcien manar, porta per porta, cada hu en sas parròquias vuit dias antes per al dia tocarà en sa parròquia.

Dit dia se arrestan las menobras de adobar camins, rigueras, sanderas y sanderons, y que sia feta la menobra lo dia de Sant Barlabé, pena del cot de la Terra.

Dit dia se nota que se han aportades las rebudas de l'oli de la Seu del present any 1744, y que las rebudas del pach de la quístia de Su Il·lustríssima de la Semmana Santa queden en poder de Guillem Areny, Teixidó, síndich.

Dit dia se pose en mans de Andreu Vila, cònsol de Sant Julià, 11 liures, 7 sous, 6 per pagar com se segueix: 12 sous, 6 per los censos de Costoja, 15 sous per draps a labar, los que se paguen al porter major de la santa iglèsia cathedral de Urgell, 10 lliures, sous al senyor canonge sacristà de dita santa iglèsia cathedral de Urgell, les quals són estades repartides per parròquies a una lliura, tretse sous y quatre per parròquia com s'és acostumat antes, y són per las regalias. De tot aportarà sas rebudas per lo Concell vinent. Y axí mateix, se an entregat a Pere Juan Busquets, Coma, cònsol de la Massana, 12 lliures, 7 sous, a què les entrèguie a Guillem Areny, Teixidor, arrendador del Molt Il·lustre Capítol de Urgell, per la vaca grassa, de les quals cobrarà rebuda y la aportarà en lo primer Concell, pagada per quiscuna de las parròquias ab la forma següent: pague Canillo 2 lliures, 6 sous, Encamp 3 lliures, 8 sous, Ordino 2 lliures, 6 sous, Massana 1 lliura, 12

sous, Andorra 2 lliures, 6 sous, Sant Julià 1 lliura, 13 sous, 4. |[6] Ab dita paga queden bones a favor de la Vall 1 lliura, 2 sous, 4.

Dit dia se fa nominació de sobreposats per lo offici de parayres. Quede Macià Thomàs y entre Francisco Muxella, sobrestant Anton Putg, Busquets, pesador Esteve Bortoló a les Caldes, Macià Ribot a Andorra, Joan Antoni Ribot a la Massana, Pau Capdevila a Sant Julià.

Dit dia se confirme la privació de poder-ce fer ni plantar tabaco en la present Vall baix las penas en las penas en las demés prohibicions contingudas, lo que se mane als consolats fassen manar, porta per porta, en pena del cot de la Terra.

Dit dia se elegeixen per conters per lo present any 1744 Anton Putg, Busquets, de les Caldes, y Esteve Solana, de Ordino. Y aportaran lo compte en esta Casa, pena del cot de la Terra, y que degan contar de quí al dia primer de juliol del present any.

Dit dia se note que se ha entregat a Francisco Riberaygua, dit Sucarana, per servitut de coch, 1 lliura, 16 sous, lo qual se obliga a servir a tots los concells fins al de Santcugesma de 1745 per dita soldada.

Dit dia se note que lo cònsol de la Massana aporte lo compte dels dits sis cesterons y dos buixells de blat se li encarregà del Consell de la Semmana Santa proppasat prevenint de las terras de Camp té la Vall en lo lloch de Pal, venut a rahó de trenta rals la càrrega.

Dit dia arreste lo Concell de la Vall visura de creus, y quiscuna de las parròquias vehinas, ab ses montañes, essen llibertes aquelles, fassen ses visures de creus, y que les pòrtien assentades. Y serà necessari renovar-las totas. Y se mana, en pena del cot de la Terra, que degan seguir las montañas dels termes y amprius.

Dit dia, a vista de la qüestió té la parròquia de Encamp y parròquia de Andorra acerca de l'empriu que pretenen tenir los de Andorra en lo terme de Encamp, a la partida de las Aubas, arreste lo present Concell que per a mirar y decedir dita qüestió y vagen Anton Bons, Jordà, cònsol de Ordino, y Germà Areny, Call, cònsol de Canillo, y a la declaració de estos ajen d'estar en pena del cot de la Terra.

Dit dia, a vista de la qüestió té lo senyor Pere Capdevila, cirurgià, ab lo Comú de Andorra sobre de uns bans li feren en una terra de Anton Moles. Los bans foren tres, a tres difarents collers portant erba, y foren bandejats tres vegades cada hu ab un dia, y

mana lo Concell als cònsols de Andorra no puguen exhigir sinó un sol ban de cada collé, y asò sens perjudici del dret si ha pas o no hi ha pas en dita terra.

Dit dia lloam y aprovam totas las consuetuts, ordinacions, arrestos, escritas y no escritas, y resulucions escritas en lo present llibre y llibres vells, las que manam tenir y observar en pena del cot de la Terra.

1744 agost 23

|[6v] Vui, als 23 de agost de 1744, se a tengut Consell de la Vall per orde del síndic Don Guillem de Areny per fer l'afor del blat fiat.

Dit dia se vote misa de devoció al Sant Esperit, y los consolats cuydaran fer-la dir a la primera ocació tinga lloch de entrar, en pena del cot de la Terra.

Dit dia se a feta l'afor del blat fiat a trenta-tres reals carga, moneda barcelonesa, y que ninguna persona ne puge exegir més, y tanpoch que ningú ne dega pagar més, en pena del cot de la Terra.

Dia dal dit mane la Vall fasen vendre lo vi a sou per lo dia 25 del corent cada consolat en ses parròquies, en pena del quot de la Terra.

1744 agost 30

Vuy, als 30 de agost de 1744, se ha tingut Concell de la Terra sobre algunes dificultats que [se] han ocorregut sobre un pres que està detingut a instància dels síndichs, ab demanda del marquès de Gudanes. Lo Concell ha diliberat per lo que mira a la Vall. Tot ho deixe a la disposició dels dos síndichs y a cada hun dels dos a soles, en ausènsia de l'altre.

Dit dia, avent arribat a notícia del present Concell que alguns particulars de esta Vall poc temerosos dels ordes de aquell y abusant de sas ordenacions, an sembrat y plantat tabaco en lo present any. Per so y per averiguar los trasgresors de aquellas, y a fi de castigar-los ab lo darrer rigor, mana lo present Concell als cònsols de cada parròquia fàcien revista en sas respective parròquias y porten en lo primer Concell, en llista, aquells a qui se n'encontrarà, en pena del cot de la Terra, y baix la mateixa pena que fàcien manar, porta per porta, que ningun natural ni habitant de dita Vall puga véndrer tabaco d'espèsia alguna a ningun foraster ni tràurer-lo fora, en pena del cot de la terra, recomanant lo

present Concell al cònsols, concellers, prohoms y de més de anfoch, vigílian a la observància de estos ordes y apòrtien als transgresors en esta Casa, baix la mateixa pena.

1744 novembre 23

|[7] Die 23 de novembris 1744.

Se ha tingut Concell de Sant Andreu per pagar metges y barbé, assentar los metedors y averies estrañes, perquè los cònsols apòrtien lo compte per lo Concell de Sant Thomàs propvinent, y també per acentar lo compte per pagar la quístia de metedors y averies a Sa Magestad Christianíssima.

Dit dia se ha pagat la conducta als metges y barbé, los quals an firmat rebuda en son degut lloch, és a saber, 50 lliures, sous a quiscun metge y 42 lliures, sous al barbé.

Dit dia se fa llot de vint-y-set pardius roges, so és, quatre per parròquia, Canillo, Massana y Andorra ne aportaran sinch, y que sian bonas y rebedoras, y lo diumenge antes del Concell de Sant Thomàs se ajen de posar en mans del cònsol de Andorra.

Dit dia se mane als cònsols de Sant Juià, Andorra, la Massana y Canillo apòrtien, respectivament, lo que sie degut y caygut a la Vall de arrendaments y fruits que percebeix la universitat de la Vall. Lo que se'ls mane en pena del cot de la Terra, y sie per lo Concell de Sant Thomàs primer vinent.

Dit dia, per la mort de Thomàs Calbó, Dolsa, del lloch de Santa Coloma, y per lo Il·lustríssim Senyor Bisbe de Urgell batlle, se fa sisena per la nominació de batlle per presentar a dit Il·lustríssim Senyor Bisbe:

Canillo Antoni Duedra.
Encamp Joan Antoni Picart.
Ordino Pere Joan Bons.
Massana Joan Antoni Riba.
Andorra Anton Putg, Busquets.
Sant Julià Germà Font, Bonet.

La qual sisena se entregue als síndichs a fi de què la presèntien a dit Il·lustríssim Senyor Bisbe, y provehida la entregaran als cònsols de aquella parròquia que eixirà la provisió o nominació de batlle, per a què luego lo prenguen de jurament y ne llévian acte com se acostuma.

Dit dia, a vista de què Guillem de Tolse se trobe agravat de una sentènsia contra ell proferida per los quatre de Concell de la parròquia de Sant Julià a 13 de octubre del present any, sobre una qüestió té ab Germà Font, Bonet, de Sant Julià, a depositat 3 lliures, 12 sous, a fi de què aquella sie per los vehadors de la Vall, sia declarada com a jutges en segona instància de las cosas pulíticas de la Vall. Per lo tant, se mane a tots los consolats mànien a sos respective vehedors per a què per lo primer dia de desembre primer vinent comparegan en la parròquia de Sant Julià, a la partida de Tolse, per a ohir las parts y dar sa sentència, en pena del cot de la Terra.

|[7v] Dit dia se fa comissió a Don Guillem de Areny, síndich, per a què puga véndrer los dos trosos de prat que té la universitat de la Vall en lo terme de la present parròquia de Andorra, a la partida de Anprivat, a·n aquella perçona que·n donarà lo que costen a la Vall, prometén firmar-ne acte de venda a·n aquella perçona que vendrà, per lo Concell de Sant Thomàs primer vinén.

1744 desembre 17

Dia 17 de desembre de 1744.

Se ha tingut Concell de Sant Thomàs per la quístia y taxa de metedors y averies, se han trobat en lo present any per lo Rey Christianíssim (que Déu guarde), y també pagar los estranys y escot dels jornals, feres y sabudes, que són los metedors 6.051, que a dos sous i un diné per metedó fan 630 lliures, 6 sous, 4, y 33.811 averies, a tres dinés per averia, que fan 418 lliures, 12 sous, 9, que juntas fan suma de 1.048 lliures, 19 sous, 1 moneda corrent.

Dit dia an pagat los cònsols de Canillo 3 lliures, 4 sous per lo arrendament del prat té lo present Concell en la parròquia de Canillo, y paga per lo arrendament del present any que ha finit lo arrendament. Y se done comissió als cònsols de Canillo que si hix arrendador, lo tórnien arrendar.

Dit dia se note que quede en poder de Pere Antoni Esclusa, cònsol de Sant Julià, quatre sesterons y dos puñeras de blat, resultants del ters de la terra té la Vall en la casa de Tolse, y són per la cullita del present any 1744. Dit cònsol ne donarà compte.

Dit dia se encarrega als cònsols de la Massana se cuýdian de recullir o saber lo fruit se ha cullit en las terras té la Vall en lo lloch de Pal, que són estades de Camp, de dit lloch, y de la erba aurà resultat del prat se pagà la Vall en la cessió de béns féu dit Camp, de

Pal, en lo present any 1744. Y del tot donaran rahó en lo Concell de la Sentmana Santa dits cònsols de la Massana.

Dit dia se fa nota que lo doctor Gabriel Fresca quede devent lo arrendament del prat té la Vall en la present parròquia, y és per la cullita del present any 1744.

Dit dia se ha pagat al llosador la conducta de l'any 1744, que és 1 lliura, 8 sous.

Dit dia se ha pagat al doctor Anton Picart una dobla que acostume donar-la per secretari.

Dit dia se deixe a la direcció dels síndichs lo complir en donar las bonas festas de la pròxima Nativitat del Senyor al senyor governador |[8] de la Seu de Urgell, y fer-li presentar dotse capons y, en son temps, los pernills y formatges ab què acostuma regalar lo present Concell. Y las mateixas anunciaran a las demés personas de la obligació de la Vall, deixant a la disposició dels dits síndichs, lo llotejar los pernills y formatges ab què acostuma regalar tots anys la Vall, tant a la Seu de Urgell com en Barcelona. Lo que se participa a tots los consolats a fi de què ne tingan de previnguts a la disposició de dits síndichs.

Dit dia se deixe a la disposició dels síndichs lo pagar las 10 lliures, sous de conducta a l'advocat de la Seu de Urgell, qui és lo doctor Joseph Lleopart, y se entregan a Nicolau Torres, Pal, cònsol de Ordino, las pòsie en mans de Don Guillem de Areny, síndich.

Dit dia se fa nota de las pencions que lo present Concell deu pagar en lo Concell de la Semmana Santa primer vinent, que són com se segueixen:

A Don Guillem de Areny:			60 ll.	4 s.
A Anton Moles:			74 ll.	4 s.
Als povills de Joseph Moles:			24 ll.	10 s.
Que juntas són:			158 ll.	18 s.
Paguen las parròquias:				
Encamp:	51 ll.	16 s.		
Canillo:	46 ll.	4 s.		
Sume:	98 ll.	0 s.	98 ll.	s.
Falten a compliment de ditas:			60 ll.	18 s.

Las quals deposita la Vall en mans de Nicolau Torres, Pal, cònsol de Ordino, a fi de què las pòsie en poder de Don Guillem de Areny, síndich, a fi de què al Concell de la

Senmana Santa servescan per a ditas pencions. Y axí mateix se pose en mans de dit Pal, cònsol, la quantitat de 179 lliures, 10 sous que an quedat, pagat lo sobredit, dels estranys y arrendaments per a què estas, també, las pòsie en mans del dit Don Guillem de Areny, síndich, de las que disposarà en nom de la Vall per lo que sia convenién per la Vall, del que se'n fa tota confiansa.

Dit dia, a vista de què està arestat que tots anys en semblan Concell las parròquias avian de aportar 45 lliures, sous per parròquia a fi de exhonerar-se de las preditas pencions pateix esta Casa, y com estas no ajan de servir per quitar ditas pencions, y en atenció que se obligaren las parròquias |[8v] a certa compra de blat que se offeriren los síndichs comprar, resol lo present Concell que ditas 45 lliures, sous per parròquia, estas, no servint per a quitar, se las retenen los consolats per tenir axí comissió de sas respective parròquias.

1745 abril 12

Dia 12 de abril de 1745.

Se ha juntat lo Concell de la Vall per a pagar la mitat de la quístia, que són 935 franchs a Sa Magestad Christianíssima (que Déu guarde).

Dit dia se ha fet aprovació de la nominació de cònsols. Se ha feta en cada huna de las parròquias com apar en son lloch en lo present llibre. Y per lo major acert en són govern y desenpeño de sa obligació y nostra, se vote missa de devoció per a què mediant aquest sant sacrifici, Déu Nostre Senyor nos acestesque en sa llum y gràcia de la que tant necessitam. Los cònsols la faran dir en las parròquias a la primera ocassió puga entrar.

Dit dia Don Guillem de Areny, síndich, a portat la rebuda de l'advocat de la Seu de Urgell de la conducta de l'any 1744, y està posada en plica, y las sexanta lliures, divuit sous que en lo Concell passat de Sant Thomàs li recomanà la Vall en custòdia fins al present Concell.

Dit dia se ha entregat a Joan Antoni Riba, cònsol de la Massana, la suma de nou-cents quaranta-un franch*[s]* y la primera rebuda del pach de la quístia de Sa Magestad Christianíssima, a fi de què·ls pòsie en mans de Guillem Areny, Teixidó, síndich, y de què cuýdie est ab lo modo menos costós lo fer fer dit pagament, que seran 935 franchs per la mitat de la quístia y sis franchs per los gastos de enviar-la.

Dit dia se nota que se ha entregat a Pere Antoni Picart, Rufó, cònsol de Ordino, 10 lliures, 10 sous barcelonesos, y altres 10 lliures, 10 sous a Franciscó Constantí, cònsol de

Andorra, per a entregar-las als conters, que són 60 franchs per la mitat de la contadoria de la Vall. Són conters Anton Putg, Busquets, de las Caldas, y Esteve Solana, de Ordino.

Dit dia se pagan las pencions que fa la Vall a las casas següents:

A Don Guillem de Areny:	60 ll.	4 s.
A Anton Moles:	74 ll.	4 s.
Als povills del quòndam Joseph Moles:	24 ll.	10 s.

Las quals an pagat las parròquias com véurer és en lo Concell de |^{9} Sant Thomàs de 1744. Y per ser aixís, o an firmat de sas pròprias mans o de sos commissionats.

Firmo per los pobills Moles, jo Matheu Estrada, majordom *(signat).*

Don Guillem de Areny *(signat i rubricat).* Firmo jo, infrascrit, per commissió de dit Anton Moles, Anton Picart, nottari *(signat i rubricat).*

Dit dia se confirma la privació de sembrar y plantar tabacos, y se mana a tots los consolats fassen tenir un Concell General notificant a tots los indivíduos de sas parròquias esta privació. Y que los trasgresors, si n'i avia algun, lo que no se espere, además del cot de la Terra seran castigats ab tot rigor ab pena corporal.

Dit dia se fa nota que lo present Concell a venut lo prat que la Vall tenia y possohia en lo terme de Andorra, a la partida dita de Anprivat, per lo mateix preu que la Vall lo tenia comprat, conste ab acte en poder de Anton Picart, nottari públic de la parròquia de Encamp, dia, mes y any predit, a Esteve Aldoza, Coletes, de la vila de Andorra.

1745 maig 31

Dia 31 de matg de 1745.

Se ha tingut lo Concell de Santcugesma per pagar metges y barbé, censos de Costoja, vaca magra, draps a lavar, nominació de concellers, mostafasos, vehedors y capitans:

Canillo mostafà Miquel Naudí, Bonavida, vehedor Jaume Putcernal.

Encamp mostafà Jaume Joan Mas, vehedor Joan Calba, Garreta.

Ordino mostafà Miquel Garreta, vehedor Miquel Baixench, Sucarà.

Massana mostafà Pere Riba, Guillaumes, vehedor Joan Pere Solana.

Andorra mostafà Juan Parici Sant, vehedor y mostafà de les Caldes Miquel Riberaygua.

Sant Julià mostafà Jaume Baixench, vehedor Antoni Pintat, Casalé.

Dit dia se fa nominació de capitans:

Canillo capità Joan Bonit.

Encamp capità Isidro Pujal, Tarrat Pallerès.

Ordino capità Guillem Torres, Jané.

Massana capità Miquel Solé, dit Picaroy.

Andorra capità Francisco Muxella.

Sant Julià capità Romà Civís y Carxoles.

Dit dia se note que Miquel Pallerola, cònsol de Andorra, aporte la rebuda per les |^{9v} sis parròquies de l'oli de la Seu que corespón la Vall als censos de la obra de Santa Maria de Urgell.

Dit dia se fa arest per les mostres per lo temps acostumat, y los cònsols de las parròquias avisaran als senyors batlles y las faran menar vuit dies antes porta per porta.

Dit dia se fa arrest de adobar camins, rigueras, sanderes y sanderons, y que sian fetas las menobras de quí al dia de Sant Barlabé, en pena del cot de la Terra.

Dit dia se ha entregat a Julià Pal, Molines, cònsol de Sant Julià, 15 sous per los draps a lavar, que·s deu pagar al porté majó. Més, s'és entregat al dit, 12 sous, 6 per pagar los censos de Costoja. Del tot aportarà rebuda en esta Casa.

Dit dia se ha pagat al render de l'Il·lustre Capítol de Urgell per la vaca magra 4 lliures, 16 sous, del que ha fet rebuda y està en la plica. Y se pagan com al peu de la present plana està notat.

Dit dia se fa nota que Don Guillem de Areny no a portat la rebuda del primer pach de la quístia deguda a Sa Magestad Christianíssima per estar ausent de Foix lo receptor de aquella.

Dit dia se fa nominació de sobreposats per lo offici e parayre. Quede Francisco Muxella y entre Francisco Constantí, sobrestant Anton Putg, Busquets, pesador Esteve Bortoló a les Caldes, Macià Ribot a Andorra, Joan Antoni Ribot a la Massana, Pau Capdevila a Sant Julià.

Dit dia se note que se ha entregat a Francisco Riberaygua, dit Sucarana, per servitut de coch 1 lliura, 16 sous.

Dit dia ordena lo present Concell que d'esta hora en avant ninguna persona puga tràurer truitas fora de la Vall sens expressa llicència del present Concell o dels síndichs, en pena del cot de la Terra.

Dit dia lloam y aprovam totas les consuetuts, ordinacions, arrestos, resulucions escritas y no escritas, tant en lo present llibre com en los llibres vells, las que manam tenir y observar en pena del cot de la Terra.

Dit dia se note que lo doctor Gabriel Fresca a pagat lo arrendament del prat de la Vall per las cullitas dels anys 1743 y 44.

Dit dia se fa nota com dalt està dit, que per pagar la vaca magra toque per parròquia 16 sous, per pagar los draps a lavar toque per parròquia 2 sous, 6, y per pagar los censos de Costoja 2 sous, 6 per parròquia, acceptat Sant Julià que no·ls pague.

Dit dia se note que quatre sesterons de blat que·s troben en mans de l'hereu de Tolse, resultants del ters de la terra té la Vall en casa Tolse, los cònsols de Sant Julià cuydaran de véndrer dit blat, y al Concell de Sant Thomàs ne donaran compte, com també Bonavida, de Canillo, posarà en mans de Hisidro Maestre, receptor del blat de la compra féu la Vall, que són dos càrregues y mitja y un buixell de blat del |[10] que·n donarà compte dit Maestre com del demés que·n té rebut.

Dit dia se note que Torres, de Pal, pòsie en mans de Don Guillem de Areny, síndich, los sinquanta rals que devia pagar com està notat ab altres concells passats, y dit síndich Don Guillem ne donarà compte.

Dit dia se fa nota que quede en mans de dit Torres, de Pal, tres cisterons de blat resultant de la collita de 1744, y tretse robes de erba resultants del pasturé de dita casa Camp, de Pal.

Dit dia se fa comissió als cònsols de la Massana per a què arréndien lo dit pasturé te lo present Concell en lo lloch de Pal dels béns de casa Camp, com també se fa nota que est Concell té dels béns de dita casa Camp terra per cada añada y ort contiguo ab dit pasturé.

Dit dia, a vista de què lo present Concell a fet l'afor al blat fia*[t]* en lo corrent any a 3 lliures, 4 sous la càrrega, no obstant la consuetut de fer-se l'afor al blat fiat en quiscun any, en aver-i cavallons a Merixell. En atenció de ser ja feta, com dit és, y per aorrar lo gasto ocasionaria, lo Concell de l'Afor la fa vuy per entonces a tot lo blat fiat en lo corrent

any a dites 3 lliures, 4 sous la càrrega, y se mana a tots los consolats la fàcien manar, porta per porta, lo dia 14 de agost primer vinent, que ningú ne puga demanar més. Lo tot en pena del cot de la Terra.

1745 setembre 26

Dia 26 de setembre 1745.

Se ha tingut Consell de la Terra per lo avís nos ha donat lo marqués de Gudanes de la venguda del senyor intendant al país de Foix per a fer allí sa visita a fi de lliberar la Vall, supgectes de sa satisfacció per anar a complimentar-lo com se acostume. També per la notícia tenim certa de la alecció de nou bisbe en la persona del Reverendíssim Senyor Don Sabestian de Vitoria, prior del realt monestir de padres jerònims del Real Escolial, a fi també de fer-li escriure la Vall l'anorabona. Y finalment per averiguar y repremir y castigar los heccessos y mala hobediència als hordes de la Vall y demés convingue per lo cervey y conservació de la Vall.

En quant al compliment se deu anar a fer al senyor intendant, la Vall ho dexe a la disposició dels síndichs, anant ells per sí ab qui los appareixarà, en orde a donar l'anorabona al senyor nou bisbe. Nos diu lo senyor Don Guillem, síndich, aver escrit a dit senyor en nom de la Vall lo correu pasat.

|[10v] En lo mateix Consell, los cònsols de Sant Julià, insiguint la horde del síndich de visitar los horts y demés indrets ha ont se podie aver fet tabaco, fer-lo arencar y tenir-lo en custòdia, fer nota dels transgresors y fer-ne relació al Consell de la Vall sobre què, lo qual an portat la nota següent:

Francisco Sucarana.
Lo bessó de la Sella.
Lloysià Picart.
Jaume Bonet.
Esteve Pujol.
Batista Jayle.
Lloysià Baura.
Toni Vila.
Anton Arbués, apotacari.
La Marcala.

Los quals ha castigat lo Consell avent aguda raó de ses qualitats y sircuntàncies y a proporció d'estes, com és de bèurer al Llibre dels Fallits.

Dit dia se mane als possesors de la closa de Guillemó y terra de Sant Andreu, de cap a cap de la callissa, renovant la gravada de quí al Consell primer que vindrà, en pena del cot de la Terra. Aixís mateix se mane al Cort, de les Caldes, amb la mateixa pena, de quí al mateix dia aigen adobat lo fet de lo pon de Romadriu.

Dit dia se bote missa de devossió al Sant Esprit, y se mane a tots los consolats que la fàsien dir.

1745 octubre 25

Vuy, als 25 de octubre de 1745, se ha tingut Concell de la Terra per lo pach de la quístia degut a Sa Magestad Christianíssima com a compte de Foix (que Déu guarde), y se han encomanat los dinés, que són nou-cents trenta-sinch franchs de un partit, al noble Don Guillem de Areny y Gallart, síndich, lo qual cuydarà remetre dit pagament. Y se note que se li en- |*11* tregue la última rebuda del pach de la quístia de l'any 1743 y entregue las rebudas del primer pach de la quístia del dit any 1743 y del primer pach de la quístia del present any 1745. Y de altre partit, se li entregue sis franchs per los gastos de fer aportar dit pagament, y tornarà las rebudas en esta Casa[6].

Dit dia se note que se han entregat a Pere Antoni Picart, Rufó, cònsol de Ordino, deu lliures, deu sous per entregar a Esteve Solana, conter, y altres 10 lliures, 10 sous a Francisco Constantí, cònsol de les Caldes, per entregar a Anton Putg, Busquets, conter, y són a compliment de paga a sa comissió de conters.

Dit dia aresta lo present Concell que las menobras sian fetas als camins reals, sanderas y sanderons de quí al dia de Sant Martí primer vinent, en pena del cot de la Terra.

Dit dia, a vista de una disputa té lo Comú de Sant Julià ab Martí Bonet, de Sant Julià, y aver dit tingut sentència a son favor dels avehadors de la Vall, an depositat aquells per la visura del present Concell, lo qual resol anar-i demà, dia 26 del corrent.

[6] *Al marge esquerre, al principi de l'assentament, una anotació posterior diu:* A portada vuy, als 23 de matg 1746, lo dit noble de Areny la rebuda de dit pach de quístia.

Dit dia, en atensió de aver representat lo Comú del Quart de les Caldes de aver fet les fustes per adobar lo pont de Romadriu, se'ls done de temps de quí a l'altre Concell primer vinent.

Dit dia, a vista de l'abús se experimente de molts anys a esta part de comprar alguns particulars de la present Vall crescudes partides de erba per a després véndrer-la al doble del que·ls coste (y no obstant de tenir-ne la que an menester per mantenir sos propis cabals), lo que redunde en grave y notable perjudici dels pobres que no·n cullen, pues ab est injust comers ne pagan al doble del que no·n pagarian sense los tals compradors, se a fet indispensable al present Concell, com a absolut en tot lo que mene a política, com és lo cas present, lo evitar-lo, manant, com mana, que, d'esta hora en avant, ningú puga comprar erba no avent-la precissament menester en lo any que la comprarà més de la que aja menester per a mantenir sos propis cabals, en pena del cot de la Terra. Y vol lo present Concell que est arrest tinga la forsa de ordinació, y dúrie fins que expressament sia revocat, y que, porta per porta, sia fet manat per tots los consolats, en pena del cot de la Terra.

1745 novembre 22

|*11v* Die 22 novembris 1745.

Se ha tingut Concell de Sant Andreu de la Vall per pagar metg*[es]* y barbé, assentar los metadors y averies estrañes, los cònsols aportaran los dinés per lo Concell de Sant Thomàs primer vinent, y també resòldrer sobre lo que se ocorrirà en lo present Concell.

Dit dia se ha pagat la conducta als senyors doctor Gabriel Fresca, doctor Pere Areny y miser Francisco Sacases y senyor Pere Capdevila, so és, al dit doctor Fresca 50 lliures, sous, al doctor Pere Areny 25 lliures, sous, a miser Francisco Sacases 25 lliures, sous y a Pere Capdevila, cirurgià, 42 lliures, sous. Los quals an firmat rebuda en son degut lloch.

Dit dia se mane als cònsols de las parròquias hont lo Concell de la Vall té pencions de censals, apòrtien, per lo Concell de Sant Thomàs primer vinent, las pencions de aquells y los arrendaments de las pencions hont dit Concell té aquellas, en pena del cot de la Terra.

Dit dia se fa llot de vint-y-set pardius roges, so és, quatre per parròquia, Encamp, Ordino y Sant Julià ne aportaran sinch, y que sian bones y rebedores. Lo diumenge antes del Concell de Sant Thomàs se ajen de aportar en mans del cònsol de Andorra.

Dit dia se fa nota que Torres, de Pal, a pagat sinquanta rals que devia de restos del blat de las terras de Camp, de Pal, de l'any 1743 y ratificat en lo any 1744, y quede rati*[ficat]*, franch y quiti ab dit Concell.

Dit dia se fa llot de la quantitat de vuytanta lliures per parròquia en lo lloch de las 45 lliures, sous que devian aportar. Y estas se aportaran per lo Concell de Sant Thomàs primer vinent, que serviran per a quitar las pencions d'esta Casa com estavan dictadas las ditas 45 lliures, sous.

Dit dia, a vista de las disputas tenen Pere Antoni Torres, Giberga, ab lo Roget, de Añós, y Sabaté ab Fonta, los dos de Sospony, y de aver depositat, tant lo dit Giberga com Sabaté, per la visura dels vehedors, se mane als consolats mànien als vehedors de ses parròquies respective, que per al dia 25 dels corrent mes y any, se tròpian en la parròquia de la Massana per a declarar a favor del que dret tinguen. Y en attenció de trobar-ce lo vehedor de Andorra pròxim parent de Fonta y ser per lo tant suspecte per lo offici de jutge, se asseñale a son lloch a Juan Solana, de Andorra, no obstant de aver estat cònsol y conceller en cap, per no aver-i en la parròquia de Andorra prom que no sia parent, lo que no servirà de exemplar en lo venir. Y se entregan los depòsits en mans dels cònsols de la Massana a fi que donen satisfació a dits vehedors.

1745 desembre 13

|*12* Vuy, als 13 de desembre de 1745, se ha tingut Concell de Sant Thomàs per tallar la quístia al ters a Su Il·lustríssima y assentar los jornals, feres y sabudes, lo redre, cobrar los estarnys y demés emoluments tinga la Vall.

Dit dia se note que los estranys se han pagat al present Concell.

Dit dia se deixe a la disposició dels síndichs lo complir en donar les bones festes a las personas de la obligació de la Vall, y lo presentar-los lo regalo acostumat de capons, pernes y formatges. Y en esta inteligència tindran los consolats previnguts dos capons per consolat, y los enviaran lo dia 19 als cònsols de Sant Julià, y estos cuydaran los cònsols de Sant Julià, lo dia 20, de enviar-los a la Seu y entregar-los a Guillem Areny, Teixidó, síndich, hont s'i trobarà de retorn de Barcelona, y se cuydarà de entregar-los al senyor governador y de complir al demunt dit. Així mateix, tindran los consolats previngudas pernas y formatges per a regalar a las personas de la obligació de la Vall com esta acostume a la disposició dels síndichs.

Dit dia se entregan als cònsols de Sant Julià 10 lliures, sous per a què estas las entrèguian a Guillem Areny, Teixidó, síndich, quant li entregaran los capons, a fi de pagar a l'advocat que la Vall té en la Seu de Urgell, qui és lo doctor Joseph Lleopart, la conducta del corrent any, y que de estas pòrtie recibo.

Dit dia se ha entregat als mateixos 1 lliura, 8 sous per a pagar la conducta al llosador.

Dit dia se ha entregat a Anton Picart, nottari y secretari, una dobla que acostume donar tots anys en semblan Concell al secretari.

Dit dia a donat comptes Don Guillem de Areny, síndich, dels dinés que la Vall li recomanà en lo Concell de Sant Thomàs de 1743 y transportats en lo Concell de la Vall tingut al primer de marts de 1744, y dels que la Vall li recomanà en lo Concell de Sant Thomàs de 1744, los quals ha tornat de contants en lo present Concell. Y quede quiti dit Don Guillem de Areny ab la Vall de aquells.

Dit dia se note que los cònsols de la Massana an pagat los tres sisterons de blat del ters de la Terra de Camp, de Pal, de fruits de 1744, y las tretse robes de erba del pasturé de Camp, de Pal, de fruits de dit any 1744, y sinch quintàs de erba de dit pasturé, de la collita del present any 1745.

Dit dia se note que del ters de la collita de la terra de Camp, de Pal, que té lo |*12v* present Concell a Pal, a resultat de fruit del present any nou sesterons blat, del qual donaran compte a esta Casa los cònsols de la Massana. An pagat los cònsols de la Massana a dit 9 cesterons de blat a 5 sous sesteró en lo Concell de Sancugesma[7].

Dit dia se note que quede en mans dels cònsols de Sant Julià quatre sesterons de blat resultants del ters de la terra de Tolse de fruits de 1744. An pagat dit blat en lo Concell de Sancugesma de 1746 a 5 sous sesteró[8].

Dit dia declare lo present Consell nul·lo y de ningun valor lo cot féu lo Comú de Sant Julià lo dia 26 de novembre de 1745, féu a Jaume Samion, a vista del certificat que est a aportat del senyor batlle de què lo que avien menyat y vegut en sa casa los tres hòmens, avie estat per amistat y sens pagar.

[7] An pagat.. de Sancugesma *afegit posteriorment.*
[8] An pagat.. sous sesteró *afegit posteriorment.*

Dit dia se nota que ha quitat lo present Concell a Anton Moles mil trenta-sis lliures barceloneses de proprietat, y sinquanta-una lliura, setse sous de penció. Conste ab àpoca rebuda en poder de Anton Picart, nottari públic de Encamp, del dia present y dal escrit.

Dit dia se fa nota de las pencions fa lo present Concell y se deuen pagar lo Concell de la Semmana Santa primer vinent y són com se segueixen:

A Don Guillem de Areny:			60 ll.	4 s.
A Anton Moles:			22 ll.	8 s.
Als povills del quòndam Joseph Moles:			24 ll.	10 s.
Que juntas són:			107 ll.	2 s.
Pagan las parròquias:				
Encamp:	51 ll.	16 s.		
Canillo:	46 ll.	4 s.		
Sume:	98 ll.	0 s.	98 ll.	s.
Falten a compliment de ditas:			9 ll.	2 s.

Dit dia se nota que Anton Duedra, cònsol de Canillo, a portat 1 lliura, 17 sous, 6 per lo arrendament del prat que té la Vall en dita parròquia y per lo arrendament de 1745. Y no arrecordan-li si està arrendat a més o a menos, estar en allò que serà si ell deu satisfer, o la Vall li satisfarà.

Dit dia, en atenció de aver depositat lo Roget, de Añós, per la visura dels vint sobre unas disputas té ab Giberga, de la Aldosa, y de ser lo puesto de la disputa carregat de neu, resol lo present Concell lo diferir la dita visura dels vint fins a ser millorat lo temps, y queden ditas 12 lliures, sous del depòsit en poder de la Vall.

Dit dia, a vista de la súplica a presentada a esta Casa Sabaté, de Sospony, ab la qual demana dilació per la visura dels vint sobre unas disputas té ab Fonta, de Sospony, per no tenir los dinés necessaris per aquella, la y concedeix fins al Concell de Sentmana Santa primer vinent. Y si en dit no deposita, observarà lo |*13* contengut en la sentència dels vehedors sobre dita qüestió.

Dit dia, a vista de una súplica presentada en lo present Concell per lo noble Don Guillem de Areny a fi de què per lo Concell fos atandada la aygua del capagual que regue los prats des del prat de la creu de Guillemó fins a la mola de Tovira, de casa Matheu, per a evitar las rixas y qüestions que se porian sucitar y estar pròximas a sucitar-se, ha fet constar al present Concell lo repartiment del cost de la reparació se féu en lo mes de agost

del corrent any per lo valor de 10 lliures, sous barcelonesos, lo qual fou fet de lletra de Anton Moles, y conforme als repartiments antichs se són fets sempre que és estat necessari lo fer-se de nou o reparar-se. Y com en dit repartiment cònstie ser repartidas las referidas 10 lliures, sous sobre trenta-quatre jornals y mitg de prat, molas y orts, y contar-ce'n quinse jornals per pagar a proporció de estos al dit Don Guillem, y aver pagat effectivament per dits quinse jornals 4 lliures, 7 sous, 6, y attenent a dita repartició, toque un dia de la sentmana de sinch en sinch jornals de prat per regar dits prats, orts y servitut de Moles, que estas, en dit repartiment, són contadas a un jornal y mitg de prat quiscuna, y constar en dit repartiment lo fer pagar a dit de Areny per quinse jornals. Per lo tant, mane lo present Concell que d'esta hora en avant puga regar dits quinse jornals de prat, és a saber, des de la posta del sol del disapte fins a la posta del sol del diumenge, y des de la posta de sol del dimars fins a la posta del sol del dimecres, y des de la posta del dijous fins a la posta del sol del divendres, en quiscuna senmana, comensant-se a contar esta en la posta del sol del disapte, y sens què ninguna persona dels interesats ni altra, en dits dias, puga tocar ni fer tocar dita aygua de dit capagual fins al peu del prat de la borda de dit Don Guillem, en pena del cot de la Terra. Y baix la mateixa pena se la repartiran los demés interesats en los quatre restants dias de cada setmana, contant de sinch en sinch jornals un dia de regar de vint-y-quatre hores. Y se notificarà a las parts per a què així o observan, en pena del cot de la Terra.

Dit dia se ha entregat a Don Guillem de Arney, síndich, 74 lliures, sous a fi de què las guàrdie per a quan la Vall les age menester*.

1746 abril 4

|*13v* Vuy, dia 4 de abril de 1746, se ha tingut Concell de la Terra per pagar la paga de la quístia deguda al senyor bisbe de Urgell, que són dos-cents vint-y-vuit rals de vuit, 228 rals de vuit, a una lliura, vuit sous quiscun, a saber, dos-centes per la quístia y vint-y-vuit per la me*[n]*jaria, y per a pagar las pencions de censals fa aquesta Casa, com conste de la nota se'n féu lo Concell passat de Sant Thomàs.

Dit dia se vote missa de devoció al Sant Esperit per lo assert y direcció de tots, que los comuns en ses parròquies faran dir lo més prest tinga lloch.

Dit dia se note que Guillem Areny, Teixidó, a entregat en est Concell las últimas rebudas de dit pach de quístia que són dels anys 1742 y 1744.

Dit dia se ha entregat ha Guillem Areny, Teixidó, síndich, las sobreditas dos-centes vint-y-vuit pessas de vuit a fi y effecte de pagar-les al senyor bisbe per la quístia y menjaria, y aportarà rebuda en dita Casa. Y se li retornan las preditas últimas rebudas.

Dit dia se ha pagat las pencions que fa la Vall a la casa de Don Guillem de Areny y Gallart, de Ordino, que són 60 lliures, 4 sous, a Anton Moles, de Andorra, que són 22 lliures, 8 sous, als pobills del quòndam Joseph Moles, de Andorra, 24 lliures, 10 sous, que juntas prenen suma de 107 lliures, 2 sous, las quals an pagat las parròquias com véurer és al Concell de Sant Thomàs proppassat. Y per ser així, o firman de sas pròpias mans o de sos commissionats.

Per Don Guillem de Areny y Gallart, ab comissió sua, Esteve Solana *(signat)*.

Ab comissió de Margarida Moles, firmo jo doctor Pere Fiter Rossell, marmessor (*signat)*.

Anton Moles y Rosell *(signat)*.

Dit dia renova lo Concell exhectíssimament tots los arrestos antecedentment fets de privació de plantes de tabaco, encarregant als concellers invigilian se tingan ab tota observància y fàcian averiguacions dels transgressors y viliapendidors de dits arrestos, y de esta nova renovació posant a notícia de la Vall a fi de què sian castigats ab tot rigor, pues així inporta per la concervació y utilitat de la Vall. Lo que faran manar los consolats porta per porta.

1746 maig 23

Dia 23 de matg de 1746.

Se ha tingut lo Concell de Santcugesma per pagar metges, barbé, censos de Costoja, vaca grasa y regalias, nominació de concellers, mostafasos, |[14] vehedors y capitans:

Canillo mostafà Pere Font, Carquié, vehedor Germà Areny, Call.

Encamp mostafà Joseph Areny, vehedor Pere Pallerès.

Ordino mostafà Nicholau Torres, Pal, vehedor Anton Bons, Jordà.

Massana mostafà Pere Juan Busquets, Coma, vehedor Miquel Tor, Torné.

Andorra mostafà Macià Babot, de les Caldes, y de Andorra Guillem Calbó, vehedor Guillem Calbó, Prat.

Sant Julià mostafà Pere Antoni Esclusa, vehedor Andreu Vila, Baurrien.

Dit dia se fa nominació de capitans:

Canillo capità Francisco Casal.

Encamp capità Jaume Torres, Areny.

Ordino capità Joan Naudí, Escoté.

Massana capità Guillem Ermengol, Caup.

Andorra capità Antoni Moliné.

Sant Julià capità Isidro Julivert.

Dit dia se arresten les mostres per lo temps acostumat y los senyors cònsols avisaran los senyors batlles y que fàssien manar, porta per porta, en sas parròquias vuit dies antes per al dia tocarà en sa parròquia.

Dit dia se arresten las menobras de adobar camins, rigueras, sanderas y sanderons, y que sia feta la menobra lo dia de Sant Barlabé, pena del cot de la Terra.

Dit dia se nota que se han aportadas las rebudas de l'oli de la Seu del present any 1746 y se note que falte la rebuda del pach de la quístia de la Sentmana Santa de la qual ne donarà compte Guillem Areny, Teixidó, síndich, per trobar-ce ausent de la Vall.

Dit dia se pose en mans de Guillem Capdevila, cònsol de Sant Julià, 11 lliures, 7 sous, 6 per pagar com se segueix: 12 sous, 6 per los censos de Costoja, 15 sous per draps a lavar, los que se paguen al porter major de la santa iglésia cathedral de Urgell, 10 lliures, sous al senyor canonge sacristà de dita santa iglésia cathedral de Urgell, les quals són estades repartides per parròquies a una lliura, tretse sous y quatre[9] |[14v] per parròquia com s'és acostumat antes, y són per las regalias. De tot aportarà sas rebudas per lo Concell vinent. Y així mateix se an entregat a Miquel Vidal, cònsol de Canillo, 12 lliures, 7 sous a què las entréguie a Miquel Naudí, Bonavida, arrendador del Molt Il·lustre Capítol de Urgell per la vaca grasa, de les que cobrarà rebuda y la aportarà en lo primer Concell, pagada per quiscuna de las parròquias ab la forma següent: pague Canillo 2 lliures, 6 sous, Encamp 3 lliures, 6 sous, Ordino 2 lliures, 6 sous, Massana 1 lliura, 12 sous, Andorra 2 lliures, 6 sous, Sant Julià 1 lliura, 13 sous, 4. Ab dita paga queden bones a favor de la Vall 1 lliura, 2 sous, 4. La rebuda de dites 12 lliures, 7 sous és a la plica[10].

Dit dia se fa nominació de sobreposats per lo offici de parayres. Quede Francisco Constantí y entre Juan Marfany, sobrestant Anton Putg, Busquets, pesador Esteve

[9] *Segueix* Dia 21 de agost de dit any a portat dit Capdevila rebudes del dit, y són a la plica *afegit posteriorment.*

[10] La rebuda… a plica *afegit posteriorment.*

Bortholó a les Caldes, Macià Ribot a Andorra, Joan Antoni Ribot a la Massana, Pau Capdevila a Sant Julià.

Dit dia se elegeixen per conters en lo present any 1746 a Francisco Escabrós, de Sant Julià, y a Guillem Calbó, Prat, de la parròquia de Andorra, y aportaran lo compte en esta Casa, en pena del cot de la Terra, y que degan contar de quí al primer de juliol del present any.

Dit dia se mane a tots los consolats que pel Concell de l'Afor apòrtien a esta Casa lo compte de les cases de anfoch y casalés de quiscun consolat.

Dit dia[11], a vista del Concell de Santcugesma y attenent als abusos se cometen en los comuns de esta Vall quant arrendan las erbas vedadas per a bestiar forasters, olvidant la manutenció dels bestiars dels naturals de dita Vall, no obstant de ser concedidas ditas erbas per estos y no per aquells, y redundar-ne d'est abús graves inconveniens per los naturals de la Vall, volent evitar dit abús, ordene lo present Concell que, d'esta hora en avant, quant los comuns de esta Vall arrenden las erbas, ajen de preferir, en quiscun Comú, los de son Comú, preu per preu, y los de la Vall als forasters. Y per dit effecte, qualsevol que voldrà arrendar erbas, aje de dir si las vol per ell o per forasté. Y volent-las per forasté, tots los comuns se reservaran, antes de arrendar-las, vuit dies de temps per a donar-ne la fatiga als naturals de esta Vall al preu ne offerirà per lo bestià forasté. Y esta notícia la donaran a totas las parròquias tots los consolats. Y si algun de la Vall las vol, preu per preu, deurà dar-ne avís als cònsols de la parròquia los offerix la fatiga dins los vuit dies. Y si dins estos no la done, quedarà lo arrendament per vàlido y irrevocable per a aquell any per lo bestià foraster. Y en cas algú volgués ocultar vol lo arrendament de erbas per bestià foraster, ordenam que en qualsevol ocasió que sia y aduch que tingués ja lo bestià de conlloch en la parròquia, púguie qualsevol de la Vall quedar-se ab las erbas que est tal tindrà arrendadas al preu ne pagà, y encòrria en la pena del cot de la Terra y quasevol altre que contravinga en lo establert y disposat en dita ordinació, pues la manam tenir y observar baix dita pena.

|[15] Dit dia se mana a Baptista Jayle pàguie lo cot que·s féu a sa instància al Monarda, de Sant Julià, per aver declarat nul·lo dit cot esta Casa contra dit Monarda.

[11] *Al marge esquerre una manícula assenyala aquest assentament.*

Dit dia lloam y aprovam totas las consuetuts, ordinacions, arrestos, resulucions escritas y no escritas, tant en lo present llibre com en los llibres vells, las que manam tenir y observar en pena del cot de la Terra.

Dit dia se mana als cònsols de la Massana que dins vuit dies fàssien nou lo pont de les Palanques, de la Massana, fàssien adobar lo pont de Sant Antoni, gravant y antarrant a la part del roch, y lo grau de Sant Antoni, fent-hi carena nova, y que ningú púguie fer baixar ni fer lleña des de la capella de Sant Antoni fins al Grau, y que adòbien lo camí des del Grau de Sant Antona fins al prat de Fonta del riu Montané, en pena del cot de la Terra, dins dit termini.

1746 agost 21

Vuy, als 21 de agost de 1746, se ha tingut Concell de la Vall, per ordre del síndich Don Guillem de Areny, per fer l'afor del blat fiat.

Dit dia se vote missa de devoció al Sant Sperit, y los consolats cuydaran fer-la dir a la primera ocasió tinga lloch de entrar, en pena del cot de la Terra.

Dit dia se ha feta l'afor del blat fiat a trenta-sis rals càrrega, moneda barcelonesa, y que ninguna perçona ne puga exhigir més, y que tampoch ningú ne dega pagar més, en pena del cot de la Terra. Lo que faran manar los consolats porta per porta.

Dit dia, a vista de què Esteve Call, Regí, batlle per Sa Magestat Christianíssima (que Déu guarde), feneix son trieni de batlle en lo pròxim mes de setembre, s'aprove lo Concell de la Sisena per ocupar en son lloch lo empleo de batlle a fi de evitar gastos. Y és com se segueix:

Canillo Pere Font, Carquié, y per aver eixit batlle, Miquel Adallach, Som[12].
Encamp Jaume Juan Mas.
Ordino Pere Joan Bons, Batlle.
Massana Pere Riba, Guillauma.
Andorra Macià Babot.
Sant Julià Jaume Baixench, Perot.

La qual se pose en mans de Don Guillem de Areny, síndich, a fi de fer-la pasar a mans del senyor veguer y fer executar sa provisió.

[12] y per aver... Adallach, Som *afegit posteriorment.*

Dit dia aresta lo Concell que se fàssien totas las diligències posibles a Madrit o a hont convingue, per tot lo que se regonega necessari per la concervació y útil de la Vall, en vista de la mort del rey de España, Philip Quint, |[15v] que glòria gòsie, y nova coronació de Don Fernando, son successor. Y per aquest fi y effecte fa lo Concell expressa comissió als síndichs ab ple poder de gastar lo que sia menester per lo bon logro.

Dit dia, per la notícia tenim de la mort de la Cereníssima Delfina, que glòria gòsie, per la obligació nos correspon, resol lo Concell que en quiscuna de las sis parròquias se li sia celebrat un aniversari solemne ab la acistència de cònsols, concellers y promps, lo que se complirà quam primum, en pena del cot de la Terra.

Dit dia areste lo present Concell y pose en nota en lo present llibre lo arrest fet als 14 de juny proppassat en la Casa Comuna de la parròquia de la Massana y és del tenor següent:

"Areste lo Concell de la Vall que ningun gènero de bestiars se deixe anar a fer dany als fruits y particularment fa arrest contra les persones que dañent erbes, blats y altres fruits, baix la pena ben vista a cada huna de les parròquias com no exedesca la quantitat de 59 sous barcelonesos. Y que lo bandé destinat per los quarts o comuns què dia obligat en bandejar los bestiars vege fan mal, y denuncie en llista los bandejats en poder dels cònsols. Tot lo que·s mane tenir y observar en pena del cot de la Terra".

Dit dia, a vista de la dificultat s'encontre en trobar arrendador per la Casa Comuna de Llorts, la qual se manté únicament a instàncias de la Fransa y per orde del present Concell, resol que, per a facelitar-se dit arrendament, concedeix tres dinés més per cortó de vi del preu de les demés cases comunes d'estes Valls, comensant a véndrer-se a dit preu lo dia de Sant Miquel de setembre primer vinent.

1746 novembre 28

Die 28 de novembre de 1746.

Se ha tingut Concell de Sant Andreu per pagar metges y barbé, assentar los metedors y averies estranyes, per a què los cònsols apòrtien lo compte per lo Concell de Sant Thomàs primer vinent, y també per assentar lo compte per pagar la quístia de metedors y averies a Sa Magestat Christianíssima (que Déu guarde).

Dit dia se ha pagat la conducta als metges y barbé, los quals an firmat rebuda en son degut lloch, és a saber, al doctor Gabriel Fresca 50 lliures, sous, al doctor Pere Areny 25

lliures, sous, al miser Francisco Sacases, per son pare quòndam, 25 lliures, sous, y a Pere Capdevila, cirurgià, 42 lliures, sous.

Dit dia Guillem Areny, Teixidó, a portat al present Concell lo compte de l'inport de les 800 corteres de blat an comprat per lo servey de la Vall, segons commissió |[16] al dit y a Don Guillem de Areny feta per dit Concell, que són 1.202 lliures, 10 sous. Y juntament ha portat las pòlisas fetas per dits a l'ermano Miralles, de la Companyia, per la entrega del blat, que segons ellas se arreglarà lo preu y valor del que cada hu dega pagar. Y per dit effecte, fa commisió lo Concell al doctor Pere Rossell, Joan Antoni Picart, Anton Moles y al mateix Guillem Areny, Teixidor, síndich, y al secretari de la Vall, los quals, feta la nota y separació de pòlisas de cada parròquia, la faran posar en mans dels cònsols, a fi de què en cada parròquia destínia són Concell persona de tota enteresa per a fer-la executar y aportar al primer Concell son contingent, en pena del cot de la Terra.

Dit dia resol lo Concell de las presents Valls que, no obstant de aver passat los conters per Sant Juan de juny, tórnien a pasar per las parròquias al lloch ha ont se acostuman juntar y congregar los concells tant solament, a fi de distràurer de la conteria tots los bestiars grosos y menuts que s'i encontraran menjats o venuts fora de las valls de Andorra, la qual distracció de bestiar se farà en descarga o disminució del bestià contat en lo juny o juliol, tant de metedors com de averies, lo que se observarà en los anys esdevenidors antes del Concell de Sant Andreu.

Dit dia se fa llot de vint-y-set pardius roges, so és, quatre per parròquia, Canillo, Massana y Andorra ne aportaran sinch, y que sian bonas y rebedoras, y lo diumenge antes del Concell de Sant Thomàs se ajen de aportar en mans del cònsol de Andorra.

Dit dia se mane als cònsols de Sant Julià, la Massana y Canillo apòrtien respectivament lo que sie degut y caygut a la Vall de arrendaments y fruits que percebeix la Universitat de la Vall, lo que se'ls mane, en pena del cot de la Terra, y sie per lo Concell de Sant Thomàs primer vinent.

Dit dia concedeix lo present Concell al doctor Pere Rossell, o a son delegat llegítim y àbil, per a poder exercir ban en totas sas pocessions, dins las parròquias de les presents Valls, pròpias de dit Rossell.

1746 desembre 19

Dia 19 de desembre de 1746.

Se ha tingut Concell de Sant Thomàs per la quístia y taxa de metedors y averias se han trobat en lo present any per lo Rey Christianíssim (que Déu guarde), y també pagar los estranys y escot dels jornals, feres y sabudes. Que són los metedors 5.732, que a 2 sous, 6 per metedó fan 716 lliures, 10 sous y 25.504 averies, que a tres dinés per averia fan 318 lliures, 16 sous, que juntas fan suma de 1.033 lliures, 6 sous moneda corrent.

|*16v* Dit dia an pagat los cònsols de Canillo 2 lliures, 12 sous, 6 per lo arrendament corrent, a preu de 2 lliures, 12 sous, 6, y així mateix a pagat Anton Duedra per lo compliment de l'arrendament de 1745 15 sous.

Dit dia se fa nota que a Pal té la Vall vuit sesterons y tres puñeres de blat y cosa de sis quintàs de erba resultant de la collita del present any de terra y prat té la Vall de casa de Cam*[p]*, de Pal.

Dit dia se fa nota que té la Vall en mans del cònsol de Sant Julià, Guillem Capdevila, tres sisterons blat prevenint del ters de la terra té la Vall a Tolse.

Dit dia se ha pagat al llosador la conducta del present any 1746 que és 1 lliura, 8 sous.

Dit dia se ha pagat al doctor Anton Picart una dobla que acostume donar-la per secretari.

Dit dia se deixe a la disposició dels síndichs lo complir en donar las bonas festas a las perçonas de la obligació de la Vall y lo presentar-los lo regalo acostumat de capons, pernes y formatges. Y en esta inteligència tindran los consolats prevenguts dos capons per consolat, y los enviaran lo dia 21 del corrent als cònsols de Sant Julià. Axí mateix tindran los consolats previngudas pernas y formatges per a regalar a las personas de la obligació de la Vall com està acostumat a la disposició dels síndichs.

Dit dia se han entregadas en mans de Guillem Areny, Teixidor, síndich, 10 lliures, sous per a pagar la conducta a l'advocat de la Seu, qui és lo doctor Joseph Lleopart, y és per la del present any 1746.

Dit dia se fa nota de las pencions fa lo present Concell, y se deuen pagar lo Concell de la Sentmana Santa primer vinent, y són com se segueixen:

A Don Guillem de Areny:	60 ll.	4 s.
A Anton Moles:	22 ll.	8 s.
Als povills del quòndam Joseph Moles:	24 ll.	10 s.
Sume:	107 ll.	2 s.
Pagan las parròquias:		
Encamp:	51 ll.	16 s.
Canillo:	46 ll.	4 s.
Sume:	98 ll.	0 s.

Falten a compliment de dites pencions 9 lliures, 2 sous, las que deixe la Vall depositadas a la escudella ab sa paperina retolada.

Dit dia se nota que se ha pagat al doctor Geroni Llegat, advocat de la Vall en Barcelona, la conducta del present any 1746, del que lo senyor Guillem Areny, Teixidó, síndich, aportarà rebuda.

Dit dia a donat comptes Don Guillem de Areny dels dinés del blat fiat que·s cobraren en lo Concell de Sant Andreu y Sant Thomàs de 1745, y de 75 lliures, sous que per lo |*17* Concell[13] de Sant Thomàs del mateix se posaren en custòdia en sa mà per lo que se oferissen, y de tot lo que ha pagat fins al dia present. Y tot contat, quedave deutor dit Don Guillem a la Vall de 59 lliures, 18 sous, 4, les quals ha entregades vuy al present Concell y quede quiti ab la Vall.

Dit dia se pose la lliura del pa a sinch dinés y lo cortó del vi a onse dinés, y se comensarà a véndrer la vigília de Nadal.

Dit dia, a vista del desmant que fan de la sal de Cardona, que prenen a compte de l'acopi corrent sens guardar orde ni regla ninguna, resol la Vall que sia repartida per mes a cada parròquia per acabar l'any, que serà al darrer de juny vinent. Y los cònsols en ses parròquies cuydaran de donar papé als que necessítian de sal per a anar a péndrer lo certificat necessiten, y poran disposar las parròquias de Sant Julià y Encamp de 17 fanegues per mes, y les demés parròquies 21 faneca per mes.

Dit dia, a vista de la obligació firmaren los síndichs Don Guillem de Areny y Gallart y Guillem Areny, Teixidor, a la Molt Reverent Comunitat de Urgell de trenta-set lliures

[13] *L'autor de la foliació original va saltar-se el número 17. La foliació a llapis, feta durant la restauració a què es va sotmetre el llibre després de la seva recuperació, va esmenar aquest error. En conseqüència, a partir d'aquí, seguim aquesta nova numeració.*

y mitja de penció y de proprietat de 750 lliures, sous, com llargament conste ab acte de censal rebut en poder del doctor Juan Marquès, nottari públich de la ciutat de Urgell, y de aver aquells obligat sos béns en particular y de aver servit per comprar blat per lo abast de la present Vall, y de aver-se preses ab lo concentiment del present Concell a dit fi, per lo tant promet lo present Concell tràurer indempnes als referits síndichs de la proprietat, pencions y porrata de aquell, *etcétera*.

Dit dia se fa entrega a Guillem Areny, Teixidó, síndich, de mil quatre-centes lliures barceloneses y alguna cosa més per les curtàries de les dobles a fi y effecte d'effectuar la compra de blat que·s pacten fer per la Vall y se estarà als comptes ne donarà de aver-ni de més o de menos.

Dit dia se mane a Areny, de Erts, de la parròquia de la Massana, en pena del cot de la Terra, pàguie dins vuit dies a Anton Moles, de la parròquia de Andorra, una tala feren sos conllochs en una merceria pujant en lo mes de juny, la qual tala se entregue als cònsols de la Massana que la y entréguian.

1747 març 27

Dia 27 de marts de 1747.

Se ha juntat lo Concell de la Vall per a pagar la mitat de la |*17v* quístia, que són 935 franchs, a Sa Magestat Christianíssima (que Déu guarde).

Dit dia se ha fet aprovació de la nominació de cònsols se ha feta en cada huna de las parròquias, com apar en son lloch en lo present llibre. Y per lo major acert en son govern y desenpenyo de sa obligació y nostra, se vote missa de devoció per a què, mediant aquest sant sacrifici, Déu Nostre Senyor nos acestesque en sa llum y gràcia de la que tant necessitam. Los cònsols la faran dir en las parròquias a la primera ocasió puga entrar.

Dit dia se entrega a Guillem Areny, Teixidó, síndich, 941 franch*[s]*, so és, 935 per pagar la mitat de la quístia deguda a Sa Magestad Christianíssima (que Déu guarde), y 6 franchs per los gastos se ocasionaran per fer dit pagament. Y així mateix se li entrega las rebudas del primer y últim pach de dita quístia de l'any 1745, qui se cuydarà retornar-las junt ab las que·s faran dels pachs del present any.

Dit dia se fa nota com en lo Concell passat de Sant Thomàs se pagà als conters per son salari: a Francisco Escabrós, per mà de Picart, 21 lliures, sous, y a Guillem Calbó, Prat, per mà de Francisco Constantí, 10 lliures, 10 sous, y en lo present Concell, per medi del

mateix Constantí, al dit Prat, 10 lliures, 10 sous, compliment de les 21 lliures, sous. Y a més, als dos, dit dia se'ls ha pagat 18 sous a cada hu per lo treball de recontar la quístia.

Dit dia se ha pagat al cònsol de Canillo 1 lliura, 16 sous, 9 moneda corrent per lo error an justificat tenir al memorial de la quístia de 13 metedors y 17 averies de Thomàs, del Tarté, per trobar-se duplicat lo compte.

Dit dia se ha pagat las pencions que fa la Vall a la casa de Don Guillem de Areny y Gallart, de Ordino, que són 60 lliures, 4 sous. A Anton Moles, de Andorra, 22 lliures, 08 sous. Als pobills del quòndam Joseph Moles, de Andorra, 24 lliures, 10 sous, que juntas prenen suma de 107 lliures, 2 sous, las quals han pagat las parròquias com véurer és al Concell de Sant Thomàs proppassat. Y per ser així, o firman de sa pròprias mans o sos commissionats.

Don Guillem de Areny *(signat i rubricat)*.

Per dits pobills, jo Matheu Estrada *(signat)*.

Per dit Anton Moles, Anton Picart, nottari, son comissionat *(signat)*.

Dit dia, respecte de no aver portat al present Concell las restas del blat distribuhí la Vall en lo any 1746 y aver-nos alguns particulars necessitats |*18* demanat dilació, resol lo Concell se'ls consedesca, com los concedim, fins al Concell vinent, manant-los que dit dia aporten los dinés, en pena del cot de la Terra, y aportaran, així mateix, cada parròquia lo memorial del *[que]* se entrega a cada Comú.

1747 maig 17

Dia 17 de matg de 1747.

Se ha tingut Concell de Santcugesma per pagar metges y barbé, censos de Costoja, vaca magra, draps a lavar, nominació de concellers, mostafasos, vehedors y capitans:

Canillo mostafà Antoni Duedra, vehedor Miquel Calbó, Soldevila.

Encamp mostafà Jaume Naudí, Tribala, vehedor Pere Muxella, Rossell.

Ordino mostafà Pere Antoni Picart, Rufó, vehedor Juan Germà Garrellà.

Massana mostafà Juan Antoni Riba, vehedor Andreu Guitart, Bons.

Andorra mostafà Miquel Pallerola, a les Caldes Francisco Constantí, vehedor Miquel Pallerola.

Sant Julià mostafà Julià Pal, Molines, per mort d'aquest, Germà Font, Bonet, vehedor Francisco Sucarana.

Dit dia se fa nominació de capitans:

Canillo capità Pere Call, Muxeró.

Encamp capità Miquel Pujal, Tarrat Gallaudí.

Ordino capità Juan Antoni Giberga, Pellicé.

Massana capità Joseph Pal, Farré, de la Aldoza.

Andorra capità, Xavier Aldoza, Ricart.

Sant Julià capità Antoni Julivert, Toniquet.

Dit dia se note que Jaume Joan Mas, cònsol de Encamp, aporte la rebuda per les sis parròquias de l'oli de la Seu que correspon la Vall als censos de la obra de Santa Maria de Urgell.

Dit dia se fa arrest per les mostres per lo temps acostumat, y los cònsols de las parròquias avisaran als senyors batlles y las faran manar vuit dies antes porta per porta.

Dit dia se fa arrest de adobar camins, rigueras, sanderas y sanderons, y que |*18v* sian fetas las menobras de quí al dia de Sant Barlabé, en pena del cot de la Terra.

Dit dia se ha entregat a Baptista Jayle, cònsol de Sant Julià, 15 sous per los draps a lavar que deuhen pagar al porté major. Més, s'és entregat al dit 12 sous, 6 per pagar los censos de Costoja. Del tot aportarà rebuda en esta Casa.

Dit dia se ha pagat als renders de l'Il·lustre Capítol de Urgell per la vaca magra 4 lliures, 16 sous, del que han fet rebuda y està en la plica, y se pagan com se segueix: per la vaca magra toque per parròquia 16 sous, per pagar los draps a lavar toque per parròquia 2 sous, 6, per pagar los censos de Costoja 2 sous, 6 per parròquia, acceptat Sant Julià que no·ls pague.

Dit dia se fa nominació de sobreposats per lo offici de parayres. Quede Juan Marfany y entre Joseph Montaña, sobrestants Anton Putg, Busquets, pesador Esteve Bortoló a les Caldes, Macià Ribot a Andorra, Juan Antoni Ribot a la Massana, Pau Capdevila a Sant Julià.

Dit dia se note que Guillem Areny, Teixidor, síndich, per trobar-ce ausent de las presents Valls, falte aportar la rebuda del primer pach de la quístia pagada a Sa Magestad

Christianíssima (que Déu guarde). Vuy, als 30 de octubre de 1747, dit Teixidó, síndich, a portat dita rebuda del primer pach de la quístia y se a posada a la plica[14].

Dit dia lloam y aprovam totas las consuetuts, ordinacions, arrestos, resolucions, escritas y no escritas, tant en lo present llibre com en los llibres vells, las que manam tenir y observar en pena del cot de la Terra, y en particular la de què no·s plàntie ningun gènero de tabaco, lo que se encarrega als consolats de què estigan ab tota vegilància de semblant privació com se ha acostumat dende que se féu semblant privació.

1747 juny 28

Die 28 juny 1747.

Se ha tingut Concell de la Terra per la vinguda del reverent doctor Jacinto Minoves, subcol·lector de la Molt Reverent Cambra Apostòlica, lo qual, en dit nom, a presa pocessió d'estas Valls, vacant la Sede Episcopal de Urgell per renúncia de l'Il·lustríssim Senyor Don Jordi Curado y Torreblanca, y admessa per Sa Santedad. Y dit reverent subcol·lector a prestat lo jurament de mantenir, observar y guardar los privilegis, usos, costumps y consuetuts, així escritas com no escritas, de què gose la Vall, tot així com fins ara an acostumat los Il·lustríssims Senyors Bisbes de Urgell, conprínceps d'esta Vall, |*19* y los reverents subcol·lectors de la Molt Reverent Cambra Apostòlica, com conste ab acte rebut en poder de Anton Picart, nottari y secretari de las present*[s]* Valls.

Dit dia, en attenció de trobar-ce, per la vacant sede episcopal de Urgell, vacar lo empleo de batlle per cessar la jurisdicció de l'elegit per lo Il·lustríssim Senyor Don Jordi Curado y Torreblanca, bisbe de Urgell y conprínce p de estas Valls, y entrant la Molt Reverent Cambra Apostòlica en lo dret de elegir veguer y batlle d'estas Valls, per son bon regiment y administració de justícia de aquellas, se fa la present sisena de batlle per a presentar-la a dit reverent subcol·lector a fi de què se servesque ellegir una de las sis personas en aquella contengudes per a exercir lo empleo de batlle en estas Valls tant com dúrie la jurisdicció de dita Molt Reverent Cambra Apostòlica, y són com se segueixen:

Canillo Miquel Adallach, Som.

Encamp Joseph Torres, Areny.

Ordino Pere Juan Bons, Batlle.

Massana Joan Antoni Riba.

[14] Vuy, als 30... posada a la plica *afegit posteriorment.*

Andorra Anton Putg, Busquets. Batlle eligit per dit subcol·lector apostòlich[15].
Sant Julià Jaume Baixench.

Dit dia se vote missa de devoció al Sant Esperit per la entrada de nous concellers. Se mane a tots los consolats la fàcien celebrar lo més prest puga entrar, cada consolat en sas parròquias.

Dit dia, a vista dels crescuts danys aporten los bacons en las pocessions per las culpables omissions dels dueños en fer-los guardar, resol lo present Concell que lo ban de aquells sia de deu rals per cap, tant farrat com desfarrat, y que qualsevol bander serà requerit per anar-los a bandejar, se'ls ne mènie en sa casa sens estar obligat a mantenir-los, y que de cada un bacó bandejarà còbrie los dits deu rals de ban, y no púguie entrega-los, en pena del cot de la Terra, fins aver entregat sinch rals per cap al cònsol de sa parròquia, baix la mateixa pena. Y en defecte de bandé, done lo present Concell ple poder als amos de las pocessions de poder-los bandejar, ab la obligació de aver-ne de fer la entrega al bander per a executar lo dalt dit.

1747 setembre 3

Vuy, als 3 del mes de setembre de 1747, se ha tingut Concell de la Vall de orde de Don Guillem de Areny, síndich, per fer l'afor del blat fiat.

Dit dia se vote missa de devoció al Sant Sperit, y los consolats cuydaran fer-la dir a la primera ocasió tinga lloch lo poder entrar, en pena del cot de la Terra.

|*19v* Dit dia se ha fet l'afor del blat fiat a quaranta-dos rals la carga, moneda barcelonesa, y que ninguna perçona ne puga exhigir més, y que tampoch ningú ne puga pagar més, en pena del cot de la Terra, lo que faran manar los consolats porta per porta. Y axí mateix, baix la mateixa pena, que ninguna perçona puga comprar blat més del que aje menester per son gasto de casa, ab títols de revéndrer-lo.

Dit dia, en vista de la notícia se ha donat al present Concell de trobar-ce tabaco plantat en molts paratges, singularment de las parròquias de Sant Julià y Andorra, lo que és en vilipendi y despreci de difarents ordinacions de prohibició ne té fetas la Vall, y en lo últim Concell de Sancugesma confirmadas, encarregan als cònsols y concellers la vigilància de sa exacta vigilància. Dispose y mane lo Concell, en pena del cot de la Terra, als mateixos cònsols y concellers de què facen exacta visita en lo terme de ses parròquies y apòrtien al

[15] Batlle... apostòlich *afegit posteriorment.*

Concell primer vinent nota dels llochs, quantitats y persones que an contravingut a dita ordinació, ab expressió del que ajen fet del tabaco que an cullit, fent aprenció del que tròpien exhistent. Y aquell recullitan los referits cònsols a requisició de la Vall. La qual disposició manam executar des de demà dia 4 del corrent.

1747 octubre 30

Vuy, als 30 de octubre de 1747, se ha tingut Concell de la Terra per lo pach de la quístia degut a Sa Magestad Christianíssima, com a compte de Foix (que Déu guarde), y se han encomanat los dinés, que són nou-cents trenta-sinch franchs de un partit, a Guillem Areny, Teixidó, síndich, lo qual cuydarà remétrer dit pagament. Y se note que se li entregue la última rebuda del pach de la quístia de l'any 1745 y del primer pach de la quístia del present any 1747. Y de altre partit se li entregue sis franchs per los gastos de fer aportar dit pagament. Y tornarà las rebudas en esta Casa.

Dit dia se nota que Guillem Areny, Teixidó, síndich, a portar las rebudas de l'advocat de la Seu y de l'advocat de Barcelona de la conducta de l'any 1746, y són en la plica.

Dit dia aresta lo present Concell que las menobras sian fetas als camins reals, sanderes y sanderons de quí als dia de Sant Martí primer vinent, en pena del cot de la Terra.

Dit dia, respecte que se està devent partida del blat que ha servit per lo present any 1747, del qual tenen los comptes los consolats, se'ls diu y mana que per lo dia nou del mes de novembre primer vinent fassen tenir a mans de Guillem Areny, Teixidó, síndich, o a quí ell voldrà, la quarta part del blat que degue cada parròquia, y lo demés o apòrtien per lo Concell de Sant Andreu primer vinén, en pena del cot de la Terra.

Dit dia, respecte del que an costat a la Vall las prevencions de blat per a mantenir y |*20* conservar sos indivíduos, y previnint la necessitat que tenim y se tem en lo present any, a més de les que pendrà y farà la Vall, nos ha aparegut molt conforme lo disposar y manar que ningú pugue comprar blat cullit dins la present Vall que no ajen menester per son propi ús y consum de sa família, en pena del cot de la Terra, sens què primer ne demànien lo concentiment o fatiga al Concell o a sos síndichs. Y axí mateix, que ningú puga véndrer-lo sens lo mateix concentiment o fatiga. Aixi que, desitjant tots cumplir a nostra obligació y caritat que devem tenir, continuam a la disposició de nostres síndichs dita obligació de prevenir blat lo que se puga per lo manteniment dels pobres. Y per quant nos an feta relació aver-ne comprat quaranta-tres corteres a Manuel Sagalàs, de Alendo, a

preu de 1 lliura, 6 sous cortera, que continuen axí mateix del millor modo aparegue a dits senyors, que lo present Concell acceptarà y agrahirà lo per ells fet.

Axí mateix, per a millor facilitar la cobransa y paga del blat se deu de l'any 1747, resol lo Concell que a qualsevols que no púguien pagar ab dinés, los prénguien los cònsols blat a rahó de 3 lliures, 6 sous carga.

Dit dia se pose lo cortó del vi a deu dinés, y se comensarà de véndrer lo dia de Tots los Sants primer vinent.

1747 novembre 5

Vuy, dia 5 de novembre de 1747, se ha tingut Concell de la Terra per donar pocessió a l'Il·lustre Doctor Don Ignasi de Emparán, prebere y canoge de la santa iglésia cathedral de Àvila, com a procurador de l'Il·lustríssim y Reverendíssim Senyor Don Fra Sebastián de Victoria y Emparán, de l'orde de San Geroni, per la gràcia de Déu y de la Santa Sede Apostòlica bisbe de Urgell y príncep soberà de las presents vall de Andorra y del Concell de Sa Magestat, *etcètera,* com de sa procura conste en poder del doctor Juan Arajol y Net, nottari públich de la Ciutat de Urgell els 30 de octubre de 1747.

Dit dia, avent finit la jurisdicció de batlle elegit per la Reverent Cambra Apostòlica ab la pocessió que vuy a donat lo present Concell a l'Il·lustríssim Senyor Bisbe de Urgell, se fa cisena o denomi*[na]*ció de las perçonas per a presentar a dit Il·lustríssim Senyor Bisbe, nostre príncep, a fi de què se servesca ellegir un dels sis baix nombrats de la sisena per son batlle en estas Valls, la que se encarrega a la persona elligirà lo present Concell.

|*20v* Dit dia se fa sisena de batlle com atràs està dit per Su Il·lustríssima de las personas següents:

De Canillo Miquel Adallach, Som.

De Encamp Jaume Naudí, Tribala.

De Ordino Pere Juan Bons.

De Massana Juan Antoni Riba.

De Andorra Anton Putg, Busquets.

De Sant Julià Jaume Bayxench.

La qual sisena se entrega a Don Guillem de Areny a fi de fer-la tenir a Su Il·lustríssima per provehir-la, y provehida la farà tenir als cònsols de la parròquia serà lo batlle per a què li prenguen lo jurament com confrome se acostume.

1747 novembre 26

Dia 26 de novembre de 1747.

Se ha tingut Concell de Sant Andreu de la Vall per pagar metges y barbé, assentar los metedors y averies estranyes, los cònsols aportaran los dinés per lo Concell de Sant Thomàs primer vinent, y també resòldrer sobre lo que se ocórria en lo present Concell.

Dit dia se ha pagat als senyors doctor Gabriel Fresca, doctor Pere Areny y miser Francisco Sacases y senyor Pere, so és, al dit doctor Fresca 50 lliures, sous, al doctor Pere Areny 25 lliures, sous, a miser Francisco Sacases 25 lliures, sous y a Pere Capdevila, cirurgià, 42 lliures, sous, los quals an firmat en son degut lloch.

Dit dia se mane als cònsols de las parròquias hont lo Concell de la Vall té pencions de censals, apòrtien per lo Concell de Sant Thomàs primer vinent las pencions de aquells, y los arrendaments de las pencions hont dit Concell té aquellas, en pena del cot de la Terra.

Dit dia se fa llot de vint-y-set pardius roges, so és, quatre per parròquia, Encamp, Ordino y Sant Julià ne aportaran sinch, y que sian bonas y rebedoras, y que lo diumenge antes del Concell de Sant Thomàs se ajen de aportar en mans del cònsol de Andorra.

Dit dia se entregue a Guillem Areny, Teixidó, 221 lliures, 15 sous, 8 les quals se an cobrades del blat en lo present Concell. Y axí mateix se encarregue al dit Guillem Areny, Teixidó, que ab tenint bastants dinés arreplegats cúydie de quitar lo censal se fa a la Reverent Comunitat de Urgell de 750 lliures, sous de principal.

Dit dia se mane als consolats que en lo Concell de Sant Thomàs apòrtien los dinés del dit blat que falte a cobrar, en pena del cot de la Terra.

|*21* Dit dia se pose lo cortó del vi a sou, y comensaran a véndrer a dit preu lo dia de Sant Andreu primer vinent, encarregant als mostafàs fàcien tenir bon vi, en pena del cot de la Terra.

1747 desembre 18

Vuy, als 18 de desembre de 1747, se ha tingut Concell de Sant Thomàs per tallar la quístia al ters a Su Il·lustríssima y assentar los jornals, feres y sabudes, lo redre, cobrar los estranys y demés emoluments tinga la Vall.

Dit dia se note que los estranys se han pagat al present Concell.

Dit dia se deixe a la disposició dels síndichs lo complir en donar las bonas festas al senyor bisbe, senyor governador y personas de la obligació de la Vall, y lo presentar-los lo regalo acostumat de capons, pernas y formatges. Y en esta inteligència tindran los consolats privinguts quatre capons per consolat y los enviaran lo dia 22 als cònsols de Sant Julià y estos cuydaran, los cònsols de Sant Julià lo dia 23 al matí, de enviar-los a la Seu y entregra-los a Guillem Areny, Teixidor, síndich, hon s'i trobarà, y se cuydarà de entregar-los al senyor bisbe y senyor governador y de complir al demunt dit. Axí mateix tindran los consolats previngudas pernas y formatges per a regalar a las perçonas de la obligació de la Vall, com està acostumat, a la disposició dels síndichs.

Dit dia se entrega a Guillem Areny, Teixidó, síndich, 10 lliures, sous a fi de pagar a l'advocat que la Vall té en la Seu de Urgell, qui és lo doctor Joseph Lleopart, la conducta del corrent any y que de estas pòrtie recibo.

Dit dia se ha entregat als cònsols de Sant Julià 1 lliura, 8 sous per a pagar la conducta al llosador.

Dit dia se ha entregat a Anton Picart, nottari y secretari, una dobla que acostume donar tots anys en semblant Concell al secretari.

Dit dia se fa nota que lo cònsol de Sant Julià, Juan Baptista Jayle, a pagat los tres cisterons blat tenia en mans de Guillem Capdevila, cònsol, prevenint del ters de la terra té la Vall a casa de Tolse, y per ells 1 lliura, 1 sou.

Dit dia se note que los cònsols de Canillo an pagat lo arrendament del prat té la Vall a dita parròquia y pague per lo arrendament del present any 1747, y per dit arrendament pague 2 lliures, 12 sous, 6.

Dit dia los cònsols de la Massana paguen lo valor dels nou cisterons blat resultant de las terras de Camp, de Pal, que té la Vall en dit lloch per la collita de 1746, y per ells paguen 3 lliures, 1 sou, 3. Y se fa nota que la erba de dit any 1746 y 47, com lo ters del blat del present any 1747, ne donaran compte al present Concell los cònsols que vindran. Y així mateix, los cònsols de Canillo de l'arrendament del prat de l'any 1748, y los cònsols de Sant Julià del blat produhirà del ters de dit any 1748 de dita terra de Tolse, la qual, a instància |[21v] de Tolse, cuydaran dits cònsols fer-la fitar y convenir ab dit Tolse lo compra-la.

Dit dia se fa nota de las pencions fa lo present Concell y se deuen pagar lo Concell de la Senmana Santa primer vinent, y son com se segueixen:

A Don Guillem de Areny:	60 ll.	4 s.
A Anton Moles:	22 ll.	8 s.
Als povills del quòndam Joseph Moles:	24 ll.	10 s.
Sume:	107 ll.	2 s.
Pagan las parròquias:		
Encamp:	51 ll.	16 s.
Canillo:	46 ll.	4 s.
Sume:	98 ll.	0 s.

Falten a compliment de dites pencions 9 lliures, 2 sous, las que·s pagaran del que sobrarà de la quístia.

Dit dia se renove la prohibició feta sobre los ostals y tavernas, que ningun abitan puga entrar a aquells per menjar, béurer ni jugar, entenent-se als abitants que sian del lloch hon sia lo ostal. Als demés de la parròquia se'ls permet pugan entrar per menjar y béurer, però a ningú lo jugar. Y a tots, tant del lloch de la parròquia y forasters, en lo temps que se celebran los officis divinos, no·ls pugan tenir a l'ostal (a menos a tenir expressa llicència, en quant als forasters, dels cònsols, concellers o proms de la parròquia). Axí mateix, se renove la prohibició dels camarets y que no·s puga véndrer ningun gènero de vi esquisit si no·s que sia en gros de tres jústias en avall, volent que los contrafectors a·n aques*[tes]* nostres noves disposicions cayguen en la pena del cot, a saber, a l'ostalé o camareters de set lliures, als contrafactors de tres lliures, deu sous per la primera vegada, y si for[s]e la segona al doble, y la tercera trenta dias de presó. Y se encarrega als cònsols y concellers y, en sa ausència, als proms cúydien de què sia observada rigurosament esta confirmació de prohibició.

Dit dia se pose la lliura del pa a sinch dinés, y se comensarà a véndrer lo dia de Sant Thomàs primer vinent.

Dit dia ha donat comptes Guillem Areny, Teixidó, síndich, de las 1.423 lliures, 14 sous, 11 que se li entregaren en lo Concell de Sant Thomàs proppassat a fi y effecte de comprar blat per lo abast de la Vall, y de les demés partides ha rebut del blat que en lo present any ab aquelles se ha comprat, fent juntas dos mil vuit-centes sexanta-quatre lliures, sinch sous y dos, avent donat de eixida 2.753 lliures, 4 sous, 3, axí que reste a son poder a disposició de la Vall 111 lliures, sous, 11, mediant las quals quede quiti ab la Vall

fins al dia present. Declarant aver rebut ab la sobredita eixida las 750 lliures, sous del censal, penció y porrata que Don Guillem de Areny y Teixidor avian pres a la Reverent Comunitat |[22] de Urgell ab concentiment del Concell y promesa de tràurer-los indempnes per los fins expressats atràs en lo present llibre en lo Concell de Sant Thomàs proppassat.

Dit dia se fa nota de l'encàrrech dels dinés pose la Vall en mans de Guillem Areny, Teixidor, per a servir per blat per lo servey de la Vall:

Primo, ab definició en la contraescrita:	111 ll.	0 s.	11
Ítem, ab diner effectiu:	434 ll.	3 s.	3
Ítem, sume lo que se li entrega effectiu:	545 ll.	4 s.	2

Més, se li entrega un memorial de deutes de dit blat en qual eren compreses las 545 lliures, 4 sous, 2 y, rellevadas estas, queden a cobrar-se a favor de la Vall 693 lliures, 15 sous, 4, sens contar dotse caps de cabrum que y a orde per a vendre'ls, y de las partidas cobrarà de dit memorial, ne donarà crèdit y compte a la Vall, a més de la partida entregada ab diner effectiu.

Dit dia an depositat los cònsols de Andorra lo salari dels setse de esta Casa (sent los restants vuit pars) per a anar averiguar y declarar la disputa tenen ab lo Comú de Sant Julià a la montaña de Anclar, lo qual quede en mà de Anton Moles per a entregar-lo lo dia disposaran los síndichs lo anar a dita declaració. Dit depòsit s'és tornat als cònsols de Andorra a 22 agost de 1748[16].

1748 abril 8

Vuy, dia 8 de abril de 1748, se ha tingut Concell de la Terra per pagar la paga de la quístia deguda al senyor bisbe de Urgell, que són 228 rals de vuit, a una lliura, vuit sous quiscunt, a saber, dos-centes per la quístia y vint-y-vuit per la menjaria, y per a pagar les pencions de censals fa aquesta Casa com conste de la nota se'n féu lo Concell passat de Sant Thomàs.

Dit dia se vote missa de devoció al Sant Sperit per lo assert y direcció de tots. Que los comuns en ses parròquies faran dir lo més prest tinga lloch.

Dit dia se entregue als síndichs Guillem Areny, Teixidó, y Don Guillem de Areny las sobredites dos-centes vint-y-vuit pesas de vuit a fi y effecte de pagar-las al senyor bisbe

[16] Dit depòsit... 1748 *afegit posteriorment.*

per la quíst*[i]*a y menjaria, y aportaran rebuda en dita Casa, y se'ls entrega la última rebuda, la que tornaran junt ab la fahedora al primer Concell.

Dit dia se ha pagat las pencions que fa la Vall a la casa de Don Guillem de |[22v] Areny y Gallart, de Ordino, que són 60 lliures, 4 sous, a Anton Moles, de Andorra, que són 22 lliures, 8 sous, als pobills del quòndam Joseph Moles, de Andorra, 24 lliures, 10 sous, que juntas prenen suma de 107 lliures, 2 sous, las quals an pagat las parròquias com véurer és al Concell de Sant Thomàs proppassat. Y per ser axí, o firman de sas pròprias mans o se sos comissionats.

Anton Moles *(signat)*.

Anton Fiter y Rossell, ab comissió de Margarida Moles, viuda *(signat)*.

Don Guillem de Areny *(signat i rubricat)*.

Dit dia, a vista que Anton Moles, de la vila de Andorra, se trobe tenir pocessions a la parròquia de Encamp y tenir per masové a Josoph Riba, de dita parròquia de Encamp, y ser de consuetut que dita parròquia no done bant a ninguna persona que no sia del Concell de parròquia, y havent-lo demanat dit Moles al present Concell, per ço, conciderant que per fer tenir y valer lo respecte y concervació dels fruits de ditas pocessions, se concedeix bant al dit Joseph Riba, a fi que puga bandejar, en ditas pocessions de Anton Moles, tant perçonas com animals, segons los bans estilats en dita parròquia de Encamp.

1748 maig 27

Dia 27 de matg de 1748.

Se ha tingut Concell de Santcugesma per pagar metges, barbé, censos de Costoja, vaca grasa y regalias, nominació de concellers, mostafasos, vehedors y capitans, y dar pocessió al senyor veguer:

Canillo mostafà Miquel Vidal, vehedor Guillem Pintat.

Encamp mostafà Joan Antoni Picart, vehedor Isidro Pujalt, Pallerès.

Ordino mostafà Esteve Solana, vehedor Esteve Solana.

Massana mostafà Jaume Torres, Areny, vehedor Antoni Pal, Rull.

Andorra mostafà Anton Moles *[a]* Andorra, Germà Thomàs a les Caldes, vehedor Germà Thomàs.

Sant Julià mostafà Guillem Capdevila, vehedor Anton Guitart.

|[23] Dit dia se fa nominacio de capitans:

Canillo capità Juan Naudí, Arajol.

Encamp capità Jaume Pallerès.

Ordino capità Pere Riba, Ramon Guiem.

Massana capità Palès, de la Aldoza.

Andorra capità Vicens Rogé, Riberaygua.

Sant Julià capità Romà Cirés, Farré, de Sartés.

Dit dia se arresten les mostres per lo temps acostumat, y los senyors cònsols avisaran los senyors batlles y que fassen manar, porta per porta, en sas parròquias vuit dies antes per al dia tocarà en sa parròquia.

Dit dia se arresten las menobras de adobar camins, rigueras, sanderas y sanderons, y que sia feta la menobra lo dia de Sant Barlabé, pena del cot de la Terra.

Dit dia se nota que se han aportadas las rebudas de l'oli de la Seu del present any 1748, y se note que los síndichs retornen las rebudas del pach de la quístia se'ls avia entregat y la del present any, que·s paga en la Sentmana Santa.

Dit dia se posa en mans de Germà Font, Bonet, cònsol de Sant Julià, 11 lliures, 7 sous, 6 per pagar com se segueix: 12 sous, 6 per los censos de Costoja, 15 sous per draps a lavar, los que se paguen al porté major de la santa iglésia cathedral de Urgell, 10 lliures, sous al senyor canonge sacristà de dita santa iglésia cathedral de Urgell, les quals són estades repartides per parròquies a una lliura, tretse sous y quatre dinés per parròquia, com s'és acostumat antes, y són per las regalias. De tot aportarà sas rebudas per lo Concell vinent. Y axí mateix se han entregat a Don Guillem de Areny, síndich, 12 lliures, [...] sous, *[per]* a què las entréguie a l'arrendador del Molt Il·lustre Capítol de Urgell per la vaca grasa, de les que cobrarà rebuda y la aportarà en lo primer Concell, pagada per quiscuna de las parròquias ab la forma següent: pague Canillo 2 lliures, 6 sous, Encamp 3 lliures, 6 sous, Ordino 2 lliures, 6 sous, Massana 1 lliura, 12 sous, Andorra 2 lliures, 6 sous, Sant Julià 1 lliura, 13 sous, 4. Ab dita paga queden bones a favor de la Vall 1 lliura, 2 sous, 4.

Dit dia se fa nominació de sobreposats per lo offici de parayres. Quede Joseph Montanya y entre Esteve Bortoló, sobrestants Anton Putg, Busquets, pesador Juan Marfany a les Caldes, Macià Ribot a Andorra, Juan Antoni Ribot a la Massana y Pau Capdevila a Sant Julià.

|[23v] Dit dia ha donat pocessió lo presnt Concell al doctor Pere Fiter y Rossell, de Ordino, de l'empleo de veguer de estas Valls elegit y nomenat per lo Il·lustríssim y Reverendíssim Senyor Fra Don Sebestià de Victoria y Emparán, per la gràcia de Déu y de la Santa Sede Apostòlica bisbe de Urgell, príncep soberà de las presents Valls de Andorra y del Concell de Sa Magestad (que Déu guarde), lo qual doctor Pere Fiter y Rossell a jurat en mantenir los privilegis, usos y consuetuts de las presents Valls, escrits y no escrits, observant aquells y estas al peu de la lletra (et pro ut sonant verba), y com los an observats los antecessors seus en dit empleo, y de tenir y observar per ferm y agradable tot lo per aquells firmat a favor de la Vall. La qual pocessió se li dona en forsa de previlegi dat, *etcètera*, per dit Il·lustríssim Senyor Bisbe en sa ciutat de Urgell als 24 de matg de 1748. Y de dita pocessió conste ab acte rebut y testificat en poder del doctor Anton Picart, dia y any sobredits.

Dit dia, per a donar fi a la qüestió tenen Pere Rogé, del Puy de la Massana, ab Colat y Juan Rull, del mateix lloch, oposants a una compra de un bosí de solà del mateix Quart a fet dit Rogé al Quart de la Massana, fa comissió la Vall y concedeix son poder a Esteve Solana, de Ordino, y a Jaume Torres, de Pal, per a què declàrien lo que·ls aparega de rahó y justícia. Y asò dins lo termini a ells ben vist, donant-ne avís a les parts primerament.

Dit dia, en atenció de venir a visitar per la primera vegada estas sas Valls lo Il·lustríssim Senyor Don Fra Sebastià de Victoria y Emparán, príncep soberà de estas Valls, y per la gràcia de Déu bisbe de Urgell y del Concell de Sa Magestad (que Déu guarde), mana lo present Concell que per al dia entrarà dins las presents Valls (del que·s donarà avís als consolats) baíxien a rebre'l en la creu y riu de Arcavell en la forma següent: de la parròquia de Canillo Bonaventura Rossell, Pellicé, y Esteve Call, Regí, ab dos fadrins per cada hu armats de escopeta y pistolas y una lliura de pólbora, de la parròquia de Encamp Joan Antoni Picart y Jaume Juan Mas ab la mateixa forma, de la parròquia de Ordino Pere Juan Bons, Batlle, y Anton Bons, Jordà, de la parròquia de la Massana Joan Antoni Riba y Francisco Mora, Geralt, de la parròquia de Andorra Macià Babot y Francisco Constantí, de la parròquia de Sant Julià Germà Font, Bonet, y Anton Guitart. Y a més de aquells, los síndichs y Anton Moles, de Andorra y Guillem Moles de Encamp, y lo doctor Ignasi Rossell, Molines, de Sant Julià, y estos també ab dos fadrins per quiscun ab ses armes, escopeta y dos pistoles quiscun fadrí y una lliura de pólbora, y las parròquias ne tindran sis lliuras per parròquia de prevenguda. Y en concide- |[24] ració de dita vinguda se mane a tots los consolats, en pena del cot de la Terra, que, des de luego

y sens esperar al dia de Sant Barlabé, adóbien los camins bé, y notificant-los que Su Il·lustríssima vindrà lo dia menos pensat y ab cilla de mano, per qual motiu deuran compòndrer-se los camins que sian més amples, advertint als de la Massana que mànien al Sech que, al mateix temps, adòbie y compònguie la sèquia que ha fet nova de cap ha cap del prat, que tràguie l'aygua del camí y es pòdie bé les mates del prat que té des del riu Montané fins al grau de Sant Antoni.

Dit dia, a vista del Concell de Santcugesma, lloham y aprovam totas las ordinacions, usos y consuetuts que lo Concell de la Vall a fetes escrites fins al dia present. Y novament ordenam y volem que hi aje una perçona designada per a cuydar de què los camins estigan bé y perfe*[c]*tament per tota la Vall per ser axí convenientíssim per lo bé públich, y que tinga la obligació de revisitar tres vegades en quiscun any tots los camins reals de la Vall, comentsant la primera per Sant Juan de juny, la segona per la Mare de Déu de setembre y la tercera passat Sant Martí. Y en la primera que farà, en totas las parròquias donarà orde als cònsols de aquellas de reparar las faltas dels camins fins al dia li pareixarà competent, y si en aquell no an complert com des de hara, se imposa la pena *[de]* lliures, 10 sous per quiscun contravindrà a sos ordes per quiscuna vegada, pagadors dins vuit dies als cònsols de aquella parròquia en qual serà lo delinqüén, y estos los portaran, en lo primer Concell, en la Casa de la Vall, a compte de la qual serà a pagar los treballs de la perçona se elegirà per dita visita. Y de present y durant lo beneplàcit del Concell se elegeix la perçona de Francisco Escabrós, de Sant Julià, ab la obligació de prestar lo juramet en poder dels cònsols de Sant Julià de fer y exercir dit empleo bé y llealment y ab tota justícia.

Dit dia resol lo present Concell, en attenció de ser any de contoria, que·ls consolats en quiscuna de sas parròquias cúydien de què se cóntien los metedors y averias que y aje en quiscun, y axí mateix los estranys, fent observar la obligació que cada hun té de no entrar ningun género de bestià sens què·l denúncien antes als cònsols per a què·l còntien y regonéguien y que, tant de la conteria com dels estranys, ne pòrtien lo compte ab tota exactitut per lo Concell de Sant Andreu primer vinent, en pena del cot de la Terra.

|*24v* Dit dia, a vista de la resolució a presa en lo Concell de la Sentmana Santa proppassat de què tots los consolats aportassen nota dels preus del cortons de les erbes en què se avian arrendats en la centúria passada y en la present, a fi de què mirats uns y altres y lo valor que quiscunt pot tenir per a posar un preu ficso y convenient, a fi de evitar ab est los excessos si són comessos y se commetent de alguns anys a esta part, no havent

pogut tenir lloch esta resolució en algunas parròquias per rahó de no aver-se escrits los arrendaments en los llibres que quiscuna té en la centúria passada, sent just que per esta falta no deixent de ser corregits aquells, ordena lo present Concell que tots los consolats ajen de posar preu ficso a quiscuna de las erbas vedadas venen, y que aquell pòrtien a esta Casa per lo Concell de l'Afor primer vinent, a fi de què si lo present Concell lo troba aproporcionat, dispòsie se vengan en avant al preu que los consolats y posaran a quiscunt, y de disminuir-lo en cas se trobés desmesiadament crescut (lo que no se espera dels consolats), pues creu lo present Concell o miraran ab tota cristiandat. Tot lo que se mane complir en pena del cot de la Terra.

Dit dia, corroborant sempre la privació de plantar tabacos y lo comers de estos, mana lo present Concell a tots los consolats pàssien una revista per totes ses parròquies a fi de véurer si se trobarà algun poch temerós als ordes de la Vall que ne àgie plantat. Y en cas s'en trobàs (lo que no se espera), que·l fàcien arrencar, guardant-lo a la disposició de la Vall, y posant als seps al contrafactor y donant-ne avís als síndichs. Y tindran obligació de secundar esta visita als primers de agost y de invigilar a què ningun natural fàcia lo injust comers de comprar tabaco per véndrer. Y en cas se'n tróbia algun o se tínguia de algun indicís de fer-lo, en est cas se'ls mane també de fer regonèixer la casa o cuberts o altres puestos en quals se puga discórrer tenir-lo, y de fer aprenció de tot lo tabaco se encontarà, guardant-lo a la disposició dalt dita, y de posar pres al comerciant. Axí mateix donant-ne avís als síndichs. Tot lo que se'ls mane en pena del cot de la Terra.

Dit dia se ha reflectit seriament sobre los reparos an fet alguns de què en Sant Julià se venga lo vi a l'hostal a higual preu com a les demés parròquies, quant a dia menos de treball faci sa provissió, aixó que, |*25* apareixent-nos molt ben fundat lo reparo, prevenim als cònsols de Sant Julià que en lo arrendament primer vinent pòsien a la tava que de aquí en avant vendran un diner menos per cortó de vi del preu que posarà la Vall. Y axí mateix, que en atenció que en lo lloch de Soldeu se ha experimentat que en lo lloch de Soldeu se ha venut y vent vi al preu que apareix a·n aquell revendedor, pujant-lo o baixant-lo a son gust, que d'esta hora en avant qualsevol que vulga véndrer vi en dit lloch, que no·l puga véndrer a més de dos dinés més del preu de l'ostal de Canillo, en pena del cot de la Terra.

Dit dia, no obstant los arrestos se han fet acerca dels andarrerits se deuen del blat fiat se està devent a la Vall ara de nou, se ordena que tots los consolats que estan devent de dit blat que, de quí al dia 8 de juny primer vinent, tingan los dinés en mans dels síndichs, en pena del cot de la Terra.

Dit dia se pose la lliura del pa a 6 dinés, y se comensarà a véndrer lo dia trenta del corrent.

Dit dia se nota com posa la Vall en mans de Don Guillem, *[de]* dinés cobrats del blat fiat de la Vall, 77 lliures, 9 sous, 3.

Dit dia, a vista de las qüestions tenen lo Comú de Sant Julià y lo Quart de Beixesarri sobre un tros de comunal que se ha posat a cortó, resol lo present Consell que vagen Macià Babot, cònsol de Andorra y Joan Antoni Picart, de Encamp, y mirar dita qüestió y dónion lo dret a qui espèctie, y las parts ajen de estar a la declaració de aquells, en pena del cot de la Terra.

Dit dia aresta la Vall que en las prohibicions sobre plantius y comers de tabacos sia també comprés lo comers del tabaco que furtivament ve de Fransa[17].

1748 juny 15

|[25v] Vuy, dia 15 de juny de 1748, se ha tingut Concell de la Terra en atenció de arribar vuy a esta vila de Andorra lo Il·lustríssim Senyor Don Fra Sebastián de Victoria y Emparán, de l'orde de Sant Geroni, per la gràcia de Déu y de la Santa Sede Apostòlica, bisbe de Urgell, príncep soberà de la presents Valls y del concell de Sa Magestad (que Déu guarde), per sa primera entrada a estas sas Valls, la que se li ha feta per lo Concell de la Vall, rebent-lo a la creu del Pujal ab lo mateix modo y forma se rebé lo Il·lustríssim Senyor Don Jordi Curado y Torrablanca en lo dia 17 de juny de 1740. Referint-nos a la relació de la recepció se féu de sa perçona soberana en lo Concell de dit dia se llegeix.

Dit dia, en atenció de què Sa Il·lustríssima no vindrà en esta Casa fins a demà per a jurar los privilegis, usos y consuetuts de esta Vall, comforme an acostumat sos antecessors Il·lustríssims Senyors Bisbes de gloriosa memòria, ha resol lo present Concell (per evitar gastos) lo fer comissió, com de present la fa als síndichs y a las demés perçones a estos ben vistes, per a què demà demànien a Su Il·lustríssima, en nom de tota la Vall, se dígnie confirmar aquells y aquellas a imitació de Sos Il·lustríssims Antecessors, y qualsevol altre cosa sie convenient per la Vall. Y que li dónien lo dinà y 25 peses de vuit

[17] *Segueixen tres assentaments cancel·lats, amb data d'11 de agost de 1748, que estàn copiats en el foli 26, on els hi correspon per data.*

se acostuman dar per semblant funció a dit nostre príncep senyor bisbe, y per assò gàstien tot lo que sie convenién per a què la Vall què die ab tot liberat[18].

Dit dia a quitat la Universitat de la parròquia de Encamp 518 lliures, sous per la mitat de aquell censal corresponia la Universitat de dita parròquia al present Concell de ànnua pensió 52 lliures, 16 ous, y per porrata 7 lliures, 11 sous, 2.

Dit dia a quitat la Universitat de Canillo 462 lliures, sous per la mitat de aquell censal corresponia al present Concell, de ànnua penció 46 lliures, 4 sous, la qual li ha acceptada no obstant lo pacte que·s devia quitar de 92 dobbles y mitja en noranta-dos dobles y mitja, y per porrata 6 lliures, 14 sous, 9.

Dit dia, a vista que per falta de dinés ha estorbat lo comprar-se lo blat en estos anys passats a un preu avantatjós per als pobres, com és en lo temps de la collita, resol lo Concell que a dit fi servesquen los dinés de las quitacions an fetas las Universitats de Encamp y Canillo al present Concell que, entre principal y porrata, importan 994 lliures, 5 sous, 11, ab lo benentès que la penció de estas se carregarà sobre al blat, y pagaran los que consumiran lo blat |[26] al present Concell en lloch de las parròquias feyan dits censals.

Dit dia se fa nota que la sobrescrita quantitat de 994 lliures, 5 sous, 11 quede en poder de Don Guillem de Areny, síndich, a fi de servir per los sobredits fins, donant-li poder de péndrer de un o dos hòmens, o aquells que se ajen menester, per servir-lo a dit fi, als quals satisfarà la Vall son degut treball.

Dit dia ha entregat Capdevila, de Añós, a Don Guillem de Areny 35 lliures, sous del blat fiat de la Vall de l'any 1747 per la parròquia de la Massana.

1748 agost 11

Vuy, als 11 de agost de 1748, se ha tingut Concell de la Terra de orde de Don Guillem de Areny per fer l'afor del blat fiat.

Dit dia se vote missa de devoció al Sant Sperit, y los consolats cuydaran fer-la dir a la primera ocasió tinga lloch lo poder entrar, en pena del cot de la Terra.

[18] *En lloc de* lliberada.

Dit dia se ha feta l'afor del blat fiat a quaranta-vuit rals la carga, moneda barcelonesa, y que ninguna perçona ne puga exh*[ig]*ir més y que tampoch ne puga pagar més, en pena del cot de la Terra, lo que faran manar porta per porta.

Dit dia, a vista de què los cònsols de l'any passat 1747 no han fet lo compte del blat fiat de dit any per falta de no poder pogut aver lo nunci, se'ls prorogue lo temps fins al dia 21 del corrent, y que de quí a dit dia tingan ditas restas de dit blat en mans de Don Guillem de Areny, síndich, en pena del cot de la Terra.

Dit dia, sobre lo avís ha donat lo visitador de la aduana y cabo de ronda als síndichs de aver-se pres en lo Pla de San Tis un frau de un paquet de bonbosina, cosa de trenta-sinc canes, y un contrabando de trenta-vuit lliures de tabaco, y de sent los delinqüents los Nyer*[r]*os, de Andorra, pare y dos fills, avent estat citat lo pare ab sos fills en lo present Concell, ha confessat lo frau de la bonbosina y ha negat lo contrabando, dient que no coneixia lo home qui era ni de hon era, que en lo pou[19] de Adrall, solament se avia acompanyat ab ells, y havent-li preguntat de on venia, li respongué que de Gascunya. Sobre dit cas aplique la Vall la pena del cot de la Terra al dit Nyerro y sos fills en 25 lliures, sous, pagadores dins vuit dies en mans dels cònsols de Andorra. Així mateix, per lo que mira al contrabando del tabaco, se li aplique la pena a ell y a sos fills del desterro perpètuo de la Vall, com està ja imposada als contrabandistes de tabaco, a menos que dónie plena justificació al Concell o a sos síndichs de sa ignocència y contra- |*[26v]* ria openió de sa sospita dins lo termini de trenta dies del dia de la present contadors.

Dit dia se pose la lliura del pa a quatre dinés, y se comensarà a véndrer lo dia 25 del corrent mes de agost.

1748 agost 22

Dia 22 de agost de 1748.

Se ha tingut Consell de la Terra en attenció de no aver pagat lo blat fiat per la Vall en 1747. Y segons lo resolt en lo Consell antecedent, y per a castigar la desobediència dels deutors, se carregue lo gasto del present Consell y sabudes a Batista Jayle, de Sant Julià, y a Anton Capdevila, de Anyós, als quals condone lo present Consell los jornals, y se'ls mane que, en pena del recot, dins vuit dies pàguien lo gasto del dit Consell migerament

[19] *En lloc de* pont.

als cònsols de Andorra, y que de tot lo que resten a dèurer de dit blat a la Vall, dins lo mateix termini apòrtien los dinés y comptes a Don Guillem de Areny, síndich.

1748 novembre 25

Die 25 novembris 1748.

Se ha tingut Consell de Sant Andreu per pagar metges y barbé, assentar los metedors y averies estranyes, per a què los cònsols apòrtien lo compte per lo Concell de Sant Thomàs primer vinent, y també per asentar lo compte per pagar lo compte de metedors y averies a Sa Magestat Christianíssima (que Déu guarde).

Dit dia se ha pagat la conducta als metges y barbé, los quals an firmat rebuda en son degut lloch, és a saber, al doctor Gabriel Fresca 50 lliures, sous, al doctor Pere Areny, 25 lliures, sous, al doctor Francisco Sacases 12 lliures, 10 sous, y al doctor Andreu Pal 12 lliures, 10 sous, y a Pere Capdevila, cirurgià, 42 lliures, sous.

Dit dia se fa llot de vint-y-set pardius roges, so és, quatre per parròquia, Canillo, Massana y Andorra ne aportaran sinch, y que sian bonas y rebedoras, y lo diumenge antes de Sant Tomàs se ajen de aportar en mans del cònsol de Andorra.

Dit dia se mane als cònsols de Sant Julià, Massana y Canillo apòrtien respectivament lo que sie degut y caygut de arrendaments y fruits que percebeix la Universitat de la Vall, lo que se'ls mane en pena del cot de la Terra, y sie per lo Concell de Sant Thomàs primer vinent.

1748 desembre 16

|*[27]* Dia 16 de desembre de 1748.

Se ha tingut Concell de Sant Thomàs per la quístia y taxa de metedors y averies. Se han trobat en lo present any per lo Rey Christianíssim (que Déu guarde), y també pagar los estranys y escots dels jornals, feres y sabudes. Que són los metedors 6.048, que a 2 sous, 1 metedó, fan 629 lliures, 4 sous, y averies 30.362, que a dos dinés y malla per averia, fan 316 lliures, 5 sous, 5, que juntas fan la suma de 945 lliures, 9 sous, 5.

Dit dia an pagat los cònsols de Canillo 3 lliures, 2 sous, 8, y són per lo arrendament del prat té la Vall en la parròquia de Canillo arrendat en lo present any per tres cullites, avent comensat lo present any a Borthomeu Calbó, Janeton, per dit preu quiscuna cullita.

Dit dia an pagat los cònsols de Sant Julià lo preu de 5 sisterons de blat resultants del ters de la Terra té la Vall a Tolse, y de la cullita del present any, y per aquells 1 lliura, 15 sous.

Dit dia, a vista de no aver donat compte los cònsols de la Massana com devian, segons resolució del Consell de Sant Thomàs proppassat del producto del prat té la Vall en Pal dels fruits dels anys 1746, 47 y 48, com y del ters del camp de 1747, se'ls mane, en pena del cot de la Terra, que dins vuit dies dónien compte de tot a Guillem Areny, síndich, y executien lo que disposarà.

Dit dia se deixe a la bona direcció dels síndichs lo cumplir en donar las bonas festas a Su Il·lustríssima, senyor governador y demés persones de la obligació de la Vall, y lo fer-los presentar lo regalo acostumat, tant en la Seu de Urgell com en Barcelona.

Dit dia se han entregadas a Guillem Areny, Teixidor, síndich, 10 lliures, sous per fer-las entregar al doctor Joseph Lleopart, advocat de la Vall en la Seu de Urgell, per la conducta del present any 1748. A portat rebuda y és en la plica de 1748.

Dit dia se ha donat al doctor Anton Picart, secretari, una dobla que la Vall acostume donar en semblant Concell.

Dit dia se ha entregat a Germà Font, cònsol de Sant Julià, 1 lliura, 8 sous per pagar la conducta al llosador Baptista Pradell, de Sant Julià, y se li pague per lo present any 1748.

Dit dia se fa nota de las pencions fa lo present Concell, y se deuen pagar per lo Concell de la Semmana Santa primer vinet, y són com se segueixen:

A Don Guillem de Areny:	60 ll.	4 s.
A Anton Moles:	22 ll.	8 s.
Als pobills del quòndam Joseph Moles:	24 ll.	10 s.
Sume:	107 ll.	2 s.

|[27v] Sume atràs lo que pague la Vall de pencions 107 lliures, 2 sous.

Pague la parròquia de Encamp:	25 ll.	18 s.
Pague la parròquia de Canillo:	23 ll.	2 s.
Lo blat de la Vall pagarà:	49 ll.	s.
La Vall pagarà:	9 ll.	2 s.
	107 ll.	2 s.

Dit dia se pose la lliura del pa a sis dinés y lo cortó de vi a deu dinés, y comenaran a véndrer a dits preus lo dia de Sant Thomàs primer vinent.

Dia 17, a continuació del Concell de Sant Thomàs, diem y manam al*[s]* consolats que estan devent del blat fiat del present any, de quí al dia de Sant Antoni de janer primer vinent pàguien aquell, y si de quí a dit dia no an pagat, lo síndich, noble Don Guillem de Areny, a gastos de aquellas parròquias no auran pagat, farà tenir Concell de la Terra.

Dit dia ha donat comptes Guillem Areny, Teix*[id]*ó, síndich, dels dinés que en lo Concell proppassat de Sant Thomàs li entregà la Vall, y dels que cobrà de las parròquias del memorial se li entregà en dit Concell, que tot junt importa 822 lliures, 7 sous, 2, y del que ha pagat per blat y altres gastos de la Vall, inportant 759 lliures, 12 sous, 1, y ha difinició de tots comptes tinguts fins vuy a la Vall, quede deutor de 62 lliures, 15 sous, 1, les quals deixa la Vall en sa mà per lo que convinga.

Dit dia ha donat comptes Don Guillem de Areny dels dinés ha rebuts des del dia 27 de matg del corrent any, tant del Concell de la Vall com dels cònsols de las parròquias del blat devian a la Vall. Y contat tot lo rebut, importe la suma de 2.295 lliures, 2 sous, 10, en descàrrech de las quals a gastat ab blat comprat per la vall 2.095 lliures, 18 sous, 8, y quedan a favor de la Vall, a difinició de tots comptes fins al dia trasescrit tinguts, 199 lliures, 4 sous, 2. Y lo blat se ha comprat quede notat ab un memorial quede en lo present llibre, com y també los crèdits té exhistents la Vall.

Dit dia, a vista de la comissió féu la Vall a Don Guillem de Areny de consultar, junt ab los comissionats de Canillo, sobre si pot la Vall posar preu proporcionat a las erbas se venen las parròquias, ab dos advocats de la Seu, per preténdrer la parròquia de Canillo no poder fer la Vall dit preu, ha feta relació dit Don Guillem aver complida aquella havent consultat lo dubte junt ab Boneventura Pellicé, Rossell, cònsol y comissionat de Canillo a est fi, ab los senyors doctors Joseph Lleopart y Jaume Ribó, los quals, després de aver ohidas las rahons de las dos parts, an respost volian temps per la resolució per ser la mateixa dificultosa.

Dit dia se resol que los consolats pòrtien los capons a Sant Julià lo dia 22 dels corrent en casa de Germà Font, cònsol.

1749 març 31

|[28] Dia 31 de marts de 1749.

Se ha juntat lo Concell de la Vall per a pagar la mitat de la quístia, que són 935 franchs a Sa Magestad Christianíssima (que Déu guarde).

Dit dia se ha fet aprovació de la nominació de cònsols se ha feta en cada huna de las parròquias, com apar en son lloch en lo present llibre. Y per lo major acert en son govern y desenpeño de sa obligació y nostra, se vote missa de devoció per a què, mediant aquest san*[t]* sacrifici, Déu Nostre Senyor nos acestesque en sa llum y gràcia, de la que tant necessitam. Los cònsols la faran dir en las parròquias en la primera hocausió puga entrar.

Dit dia se entrega a Guillem Areny, Teixidor, síndich, 941 franch*[s]*, so és, 935 franchs per pagar la mitat de la quístia deguda a Sa Magestad Christianíssima (que Déu guarde) y sis franchs per los gastos se ocasionaran per fer dit pagament. Y axí mateix se li entrega las rebudas del primer y últim pach de dita quístia de l'any 1747, qui se cuydarà retornar-los junt ab les que·s faran dels pachs del present any.

Dit dia se ha pagat las pencions que fa la Vall a la casa de Don Guillem de Areny y Gallart, de Ordino, que són 60 lliures, 4 sous, a Anton Moles, de Andorra, 22 lliures, 8 sous, als pobills del quòndam Joseph Moles, de Andorra, 24 lliures, 10 sous, que juntas prenen suma de 107 lliures, 2 sous, las quals an pagat las parròquias com véurer és al Concell de Sant Thomàs proppassat, que se llotejaren 49 lliures, sous sobre del blat de la Vall, y 9 lliures, 2 sous, axí mateix, se an tret del producto de dit blat. Y per ser axí, o firman de sas pròpias mans o de sos commissionats.

Joan Areny, Calbó, ab comisió de Margarida Moles, viuda, *(signat)*.

Anton Moles *(signat).*

Guillem Areny, Texidó, *(signat).*

Dit dia, respecte de l'avís nos done Don Guillem de Areny, síndich, de aver-li proposat la compra de cent corteres de blat, com se mostra, en Astoll, al preu de 2 lliures, 1 sou cortera, y que a la fi judique se conclourà en 2 lliures, sous, a resol la Vall de què se prenga dit blat al preu que dit senyor ajustarà, y la Vall lo reparteix per parròquies, y tocaran 16 corteres, quatre cisterons per parròquia, les que pagarà la Vall contant a son duenyo, y repartiran los comuns a sos abitans respectivament, y ne donarà satisfacció cada Comú de sa part corresponent a la Vall. Y en lo cas y aje alguna parròquia que no

vulla o puga distribuir o consumir sa part tocant, que ne dònie avís a les demés, advertint que no·s púguie carregar ningun aument de preu als indivíduos del que costarà a la Vall.

1749 maig 19

|[28v] Dia 19 de matg de 1749.

Se ha tingut Concell de Santcugesma per pagar metges y barbé, censos de Costoja, vaca magra, draps a lavar, nominació de concellers, mostafasos, vehedors y capitans:

Canillo mostafà Esteve Call, Regí, vehedor Nicholau Putcernal.

Encamp mostafà Jaume Juan Mas, vehedor Sebastià Giberga, Jalmet.

Ordino mostafà Anton Bons, Jordà, vehedor Miquel Torres, Plau.

Massana mostafà Antoni Capdevila, vehedor Macià Riberaygua, Fonta.

Andorra mostafà Juan Gaspà Babot, a les Caldes Jaume Adallach, vehedor Juan Gaspà Babot.

Sant Julià mostafà Baptista Jayle, vehedor Anton Pintat, Casalé.

Dit dia se fa nominació de capitans:

Canillo capità Esteve Bayxench, Pirot, de Ransol.

Encamp capità Juan Naudí, Pradet.

Ordino capità Juan Naudí, Escoté.

Massana capità Pere Rogé, Palanca.

Andorra capità Nicholau Cassany, Xorrina.

Sant Julià capità Julià Marquès, dit Bonetó, de Aixir*[i]*vall.

Dit dia se note que Joan Areny, Calbó, cònsol de Canillo, aporte la rebuda per les sis parròquies de l'oli de la Seu que correspon la Vall als censos de la obra de Santa Maria de Urgell.

Dit dia se fa arrest per les mostres per lo temps acostumat, y los cònsols de las parrò*[quies]* avisaran als senyors batlles y las faran manar vuit dies antes porta per porta.

Dit dia se fa arrest de adobar camins, rigueras, sanderas y sanderons, y que sian fetas las menobras de quí al dia de Sant Barlabé, en pena del cot de la Terra.

Dit dia se ha entregat a Jaume Bayxench, cònsol de Sant Julià, 15 sous per los draps a lavar que·s deuen pagar al porté major. Més, s'és entregat al dit 12 sous, 6 per pagar los censos de Costoja. Del tot portarà rebuda en esta Casa.

Dit dia se ha pagat als rendés del Molt Il·lustre Capítol de Urgell per la vaca magra 4 lliures, 16 sous, les que se entreguen a Baptista Jayle, consellé de Sant Julià, y cuydarà |[29] de fer-se fer rebuda y la aportarà en esta Casa. Les que se paguen com se segueix: per la vaca magra toque per parròquia 16 sous, per pagar los draps a lavar toque per parròquia 2 sous, 6, per pagar los censos de Costoja, 2 sous, 6 per parròquia, acceptat Sant Julià que no·ls pague.

Dit dia se fa nominació de sobreposats per lo offici de parayres. Quede Esteve Bortoló y entre Nicholau Cassany, Xorrina, sobrestant Anton Putg, Busquets, pesador Juan Marfany a les Caldes, Macià Ribot a Andorra, Juan Antoni Ribot a la Massana y Pere Capdevila a Sant Julià. Y, al mateix temps, a vista dels abusos que fan los officials de draps o confrares de esta confraria de Sant Pere Màrtir, contravenint a la dotalia y llibre de sas ordinacioms que tenen per dit offici de parayre, disposa la Vall y ordene que sie en totes les parròquies manat, porta per porta, que ningú se servesque de dits officials y parayres sens què primer apòrtien las filases als pesadors que dalt estant anomenats, com ni los officials pugan aportar los draps al molí que no sien tornats a pesar per los dits pesadors y, entregant los draps, ajen de ser canats al ters del *[v]*oraviu com se explique en dita dotalia. Y que tots los sobredits, tant sobreposats com pesadors, ajen de ser presos de jurament de fer bé y lealment lo ingrés de son offici.

Dit dia se fa llot de un pernill per parròquia per al governador de Monlluís, al qual acostuma regalar la Vall ab sis pernills cada any, los quals faran tenir los cònsols en mans de Miquel Adallach, Som, cònsol de Canillo, de quí al dia 27 del corrent, ab remesa al batlle de Salit, dem*[an]*ant-li vulla fer lo favor de part de la Vall remetre'ls a dit senyor.

Dit dia se ha entregat a Jaume Bayxench, cònsol de Sant Julià, sis lliures a fi de entregar-les a Francisco Escabrós, y són per sos treballs de las tres visitas avia de fer als camins reals de tota la Vall de orde y disposició de la Vall, a fi de què fes compòndrer y tenir en bon estat tots aquells com és de bona política, fent avís als cònsols fessen manar a cada hun duenyo de sos antoixants, fessen adobar lo que ell aurà disposat ser convenient, en pena de 10 sous en cot de la Terra, per cada vegada que se'ls faria manament, ab la obligació de portar los cònsols las penas en esta Casa de la Vall y, com lo dit Escabrós, una nota de tots aquells auran concorregut en dita pena de 10 sous en cot. La qual providència confirmam, aprobam y volem |[29v] se continue en cap y providència de dit Escabrós per aparèixer-nos perçona abta y capàs per tal desempeño. Lo que li manam complir en pena del cot de la Terra.

Dit dia, tenint present de la gran necessitat que tenim en la Vall de visurar pesos y mesuras per no aver-ne fet de molts anys ha, per ço se fa comissió a Jaume Bayxench, cònsol de Sant Julià, y Anton Bons, Jordà, de Ordino, als quals se'ls done tot plen poder per a què fàssien dita deligència en totes les parròquies.

Dit dia, a vista del Concell de Santcugesma, lloham y aprovam totas las ordinacions, usos y consuetuts que lo Concell de la Vall té fetes escrites fins al dia present, y novament ordenam y volem que la revista dels camins reals se continue com en lo Concell de Santcugesma de l'any passat 1748 se ordenà, y axí mateix la privació de fer ni plantar tabacos, com y també tots lo que dehuen blat fiat, com conste en lo memorial que està ajustat en lo present llibre, de quí al dia de Sant Juan de juny primer vinent ajen ajustats tots los comptes ab Don Guillem de Areny, síndich, com se ordenà en semblant Concell de Santcugesma de 1748.

Dit dia se fa llot de 2 lliures, sous per parròquia per pagar los gastos del present Concell.

Dit dia, a vista que lo pont de la Tosca, a les Caldes, està escandalós, se mane als còns*[ols]* de Andorra, en pena del cot de la Terra, lo fassen compóndrer. Que estiga bé de quí al Concell de l'Afor primer vinent.

1749 agost 13

Vuy, als 13 de agost de 1749, se *[ha]* tengut Concell de la Terra de orde del senyor síndich Guillem Areny, Texidor, per a fer l'afor del blat del present any.

Dit dia se vote missa de devoció al Sant Esperit, y los conssolats cuydaran fer-la dir a la primera ocasió tinga lloch lo poden entrar, en pena del cot de la Terra.

Dit dia se fa l'afor del blat fiat del present any y se pose a rahó de 4 lliures, 17 sous carga, moneda barcelonesa, y que ninguna perssona ne puga adquerir més, n'i tan ne puga pagar més, en pena del cot de la Terra. Lo que se farà manar porta per porta.

Dit dia ha donat comptes Don Guillem de Areny a la Vall de les 199 lliures, 4 sous, 2 que en los comptes donà en lo Concell de Sant Thomàs propasat quedaren a son poder a fabor de la Vall, y de 151 lliures, 9 sous que en lo mateix Concell li entregà la Vall per a què gordàs, y de altres partits ha rebut de la Vall a fins a la hora present. Y contat lo que per compte de la Vall ha pagat, y de altres |[30] gastos ha pagat per la Vall, queda a fabor

de la Vall 269 lliures, 1 sou, 7, las quals ha entregadas lo dit senyor Don Guillem en lo present Concell, ab qual queden quites de comtes a fins al dia present.

Dit dia fem nota que té existens la Vall diners efectius:	840 ll.	2 s.	4
Y ab deutes:	1.224 ll.	7 s.	6
Que fan junts las dos partidas:	2.064 ll.	9 s.	10

Dit dia destine lo present Concell a Macià Babot, de les Caldes, per a comprar blat per lo abast de la Vall, a fi de poder socórrer als pobres com acostume y use, y a est fi li entregue lo present Concell 840 lliures, 2 sous, 4 y un memorial de deutes inportant 1.224 lliures, 7 sous, 6, y li done lo present Concell tot ple poder per a rébrer lo contengut en dit memorial, manant als consolats y demés particulars hi deuen, que la mitat ho pàguien de aquí a la Mare de Déu de setembre, y lo restant de aquí al dia de Sant Lluch, tots primer vinent, pena del cot de la Terra.

Dit dia, a vista de acavar lo trieni de batlle del Rey Cristianíssim, que Déu guarde, Pere Font, Carquié, de Canillo, se fa sizena per a presentar-la a mussur Perperà, veguer per Sa Magestat Cristianíssima (que Déu guarde):

Canillo Miquel Calbó, dit Soldevila, batlle elegit per lo Il·lustre Doctor Juan de Perperà, per lo Cristianíssim Rey (que Déu guarde), veguer de las presents Valls[20].

Encamp Jaume Joan Mas.

Ordino Pere Antony Picart y Rufó.

Massana Anton Capdevila.

A*[n]*dorra Jaume Adallach.

Sant Julià Francisco Escabrós.

La qual sizena se entregue a Guillem Areny, Texidor, síndich, a fi que la fàcie probohir y de fer passar la probisió als cònsols de la parròquia hixirà lo batlle, a fi lo prènguien de jurament, pena del cot de la Terra.

Dit dia, a vista de las privacions rigurosas a fetes aquesta Casa per la proibisió de tabaco, y aver-la continuada en lo temps de que·s plàntie, y avent-nos innovat en aquest Concell estar en tant mala observància, resol lo Concell se fàcie una nova revista per los subjectes següens:

|*30v* Canillo Miquel Adallach, Som, ab son company.

[20] Batlle elegit... presents Valls *afegit posteriorment.*

Encamp Pere Muyxella y Rosell ab son company.

Ordino Micolau Torres y Pal ab son company.

Massana Pere Riba ab son company.

Andorra Miquel Riberaigua ab son company.

Sant Julià Jaume Baixench ab son company.

Als quals se mane, en pen*[a]* del cot de la Terra, fàcien una exacta y riguros*[a]* visita aportan a esta Casa nota de tots a hont trobaran tabacos, a fi de castigar-los esta Casa ab la pena li apareixarà de sos delictes, y después los fàcien manar arrènquien totes les plantes ne tínguien, baix la pena apareixerà a la Vall.

1749 octubre 30

Vuy, als 30 de octubre de 1749, se ha tingut Concell de la Terra per lo pach de la quístia degut a Sa Magestad Christianíssima (que Déu guarde), com a compte de Foix, y se han encomanat los dinés, que són nou-cents trenta-sinch franchs de un partit, a Pere Riba, Guillauma, y Pere Antoni Martí, Juan Fonta, cònsols de la Massana, a fi de posar-los en mans de Guillem Areny, Teixidor, síndich, qui cuydarà de fer-los remétrer per fer dit pagament. Y se note que per no trobar las rebudas últimas en la plica, y aver quedadas estas en son poder, ell ne donarà rahó. Y axí mateix, se'ls entregue sis franchs per pagar los gastos inportaran per enviar dit pagament. Y dit senyor síndich donarà rahó de tot en esta Casa.

Dit dia aresta lo present Consell que las menobras sian fetas als camins reals, sanderas y sanderons de quí al dia de Sant Martí primer vinent, en pena del cot de la Terra.

Dit dia se fa nota que Jaume Baixench, cònsol de Sant Julià, entrega a Macià Babot, per pagar les 25 cargues de blat conprà a Arcavell, 51 lliures, 5 sous, y de present entrega al dit Macià Babot 41 lliures, 10 sous.

Dit dia se fa nota que Francisco Babot, Raubert, concellé de la Massana, entrega en presència del Concell 13 lliures, sous en paga del blat fiat de l'any 1748.

Dit dia se pose la lliura del pa a sinch dinés y lo cortó del vi a deu dinés, se comensarà a véndrer lo dia 2 del mes propvinent a dit preu, y los consolats cuydaran de advertir als mostafasos cúydien y aje bon vi a les tavernes.

1749 novembre 24

|[31] Vuy, als 24 de novembre de 1749, se ha tingut Concell de Sant Andreu de la Vall per pagar metges y barbé, assentar los metedors y averies estranyes, los cònsols aportaran los dinés per lo Concell de Sant Tomàs primer vinent, y també resòldrer sobre lo que se ocórria en lo present Concell.

Dit dia se ha pagat als senyors doctor Gabriel Fresca, doctor Pere Areny, miser Francisco Sacases, miser Andreu Pal y Pere Capdevila, cirurgià, so és, al dit doctor Fresca 50 lliures, sous, al doctor Pere Areny 25 lliures, sous, a miser Francisco Sacases 12 lliures, 10 sous, a miser Andreu Pal 12 lliures, 10 sous, y a Pere Capdevila, cirurgià, 42 lliures, sous, los quals an firmat en son degut lloch rebuda.

Dit dia se mane als cònsols de las parròquias, hont lo Concell de la Vall té pencions de censals, apòrtien per lo Concell de Sant Thomàs primer vinent las pencions de aquells y los arrendaments de las pocessions hont dit Concell té aquellas, en pena del cot de la Terra.

Dit dia se fa llot de vint-y-set pardius roges, so és, quatre per parròquia, Encamp, Ordino y Sant Julià ne aportaran sinch, y que sian bonas y rebedoras, y que lo diumenge antes del Concell de Sant Thomàs se ajen de aportar en mans del cònsol de Andorra.

Dit dia se note que Guillem Areny, Teix*[id]*ó, síndich, en lo present Concell ha aportat solament la última rebuda del pagament de la quístia deguda a Sa Magestad Cristianíssima del present any 1749.

Dit dia, en attenció de aver demanat los tudors y curadors dels pubills del quòndam Joseph Moles, demanat al present Concell un*[a]* pròrroga per a posar en execució la apel·lació feren als vehedors sobre una sentència que los quatre de Concell de la parròquia de Andorra proferiren a favor de Anton Moles, y en odi de dits pubills, per no tenir los testimonis de quals necessitan de present, se'ls concedeix la pròrroga de divuit dies contadors de vuy en avant, advertint-los que, no posant en pràctica dita apel·lació dins dit termini, passarà en causa judicada la sentència proferida per los quatre.

Dit dia se pose en mans de Guillem Areny, Teixidor, síndich, 184 lliures, 16 sous, 8 provenint del blat del present any 1749 per a què las guàrdie per quan convingan a la Vall, y se mane a tots los consolats que de quí al Concell de la Vall de Sant Tomàs primer vinent, en pena del cot de la Terra, apòrtien lo que·s quede a déurer de dit blat.

1749 desembre 15

Vuy, als 15 de desembre de 1749, se ha tingut Concell de Sant Thomàs per tallar la quístia al ters a Su Il·lustríssima y asentar los jornals, feres y |[31v] sabudas, lo redre, cobrar los estranys y demés emoluments tinga la Vall.

Dit dia se note que al present Concell se han pagat los estranys, salvo que falte los estranys dels pollins de Solans, de la Seu.

Dit dia se fa cot de la Terra a Miquel Duedra, passamané, de la quantitat de sinquanta-dos rals per aver faltat en donar lo compte exacte dels estranys del present Concell. Los cònsols de Canillo cuydaran averiguar lo bestià a faltat en denunciar, y al primer Concell apòrtie en esta Casa lo inport de dits estranys, en pena del cot de la Terra.

Dit dia se deixe a la direcció dels senyors síndichs lo dar las bonas festas al senyor bisbe, senyor governador de la Seu y personas de la obligació de la Vall, y lo presentar-los lo regalo acostumat de capons, pernas y formatges, y en esta inteligència tindran los consolats previnguts de dos capons per parròquia, y lo dia 23 del corrent fàcien dits consolats sien en mans de Don Guillem a la Seu, hont s'i trobarà, y cuydarà de entregar-los al senyor governador.

Dit dia an pagat los cònsols de la Massana tres lliures per la erba atrasada de las collitas 1747 y 48 del prat de la casa de Camp, de Pal, y reste allí tres sistés, un buixell blat existent, que faran portar a esta Casa junt ab lo que eixirà dels cavallons tenen, y se'ls deurà tenir a compte o pagar alguns gastos de collir dit fruit.

Dit dia an pagat los cònsols de Canillo 3 lliures, 2 sous, 8 per lo arrendament del prat té la Vall en la parròquia de Canillo, arrendat a Borthomeu Calbó, y pague per lo arrendament del present any.

Dit dia se han entregat a Guillem Areny, Teixidó, síndich, 10 lliures, sous per la conducta del doctor Joseph Lleopart, advocat en la Seu de Urgell, y és per la del present any, y a entregat rebuda de aquell, y està en la plica.

Dit dia se ha entregat a Jaume Bayxench, cònsol de Sant Julià, 1 lliura, 8 sous per pagar la conducta al llosador Baptista Pradell, de Sant Julià, y se li pague per lo present any 1749.

Dit dia se ha entregat al doctor Anton Picart, secretari, una dobla que la Vall acostume donar en semblan Concell.

Dit dia se fa nota de las pencions deu o fa lo present Concell, y se deuen pagar per la Sentmana Santa primer vinent, y són com se segueixen:

A Don Guillem de Areny:	60 ll.	4 s.
A Anton Moles:	22 ll.	8 s.
Als pobills del quòndam Josep Moles:	24 ll.	10 s.
	107 ll.	2 s.

|[32] Sume lo que atràs pague la Vall de pencions 107 lliures, 2 sous.

Pague la parròquia de Canillo:	23 ll.	2 s.
Pague la parròquia de Encamp:	25 ll.	18 s.
Lo blat de la Vall pagarà:	49 ll.	s.
La Vall pagarà:	9 ll.	2 s.
	107 ll.	2 s.

Dit dia se encarregue als cònsols de Sant Julià tinguen special cuydado en fer tenir avís als demés mostasàs de la Vall de què lo oli se vent a la ciutat de Urgell al preu de tant o quant se aje de véndrer a les parròquies lo quart de dit oli, y en cas se encòntrie ningun contrafactor a dita resolució, que sia castigat per la Vall en tot lo que meresca son delicte.

Dit dia areste lo Concell que de vuy al dia 2 de febré propvinent, mes de febré 1750, ajen pagat tots los comuns y particulars que dehuen a la Vall tot son compte en mans de Guillem Areny, Teixidó, síndich, en pena del cot de la Terra.

Dit dia, en attenció que en lo Concell proppassat de Sant Andreu, los tudors y curadors dels pubills, fills y hereus del quòndam Joseph Moles, acerca de una qüestió tenen ab Anton Moles, tots de la present vila de Andorra, demanaren prorogació de temps per e[...]a la apel·lació tenian interposada, y ara de nou lo present Concell los proroga dit temps fins a altre Concell de la Sentmana Santa primer vinent.

1750 gener 14

Die 14 janer 1750.

Se ha tingut Concell de la Terra a instància y manament de Guillem Areny, Teixidó, síndich. Y a parer de Don Guillem de Areny, síndich, per a donar obertura al blat, que la Vall se previngue per la subvenció dels abitants de las presents Valls ab los motius que·ls

ha aparegut exposar al present Concell. Y al mateix temps, primerament se ha feta la recepció en son lloch de la nova elecció de cònsols per lo present any. Y se vote missa de devosió al Sant Sperit per a què a ells y a tots nos alcànsie llum y gràcia per un bon acert al que convingue a major glòria de Déu y concervació de la Vall. Axí mateix, respecte de què lo doctor Ignasi Fiter, Molines, elegit per cònsol menor en la parròquia de Sant Julià, no ha comparegut en lo present Concell, no obstant ser aprovat, y se li mane que exercítie lo empleo de cònsol y que en lo present Concell acis- |[32v] tesque o vinga a justificar-se ab los motius aja tingut de sa falta, en pena del cot de la Terra, tot lo que li notificaran los consellers y cònsol.

Dit dia, ohits los motius an donat los predits síndichs, ha resolt lo Concell de donar obertura al blat tinga la Vall al preu que eixirà, averiguats tots comptes, y que cada hun dónie de present quatre pesetes per càrrega de blat rebrà, y lo restant quant se sàpia lo preu que eixirà per càrrega. Y per cuydar de la distribució de dit blat pose lo Concell:

A la parròquia de Canillo a la perçona de Borthomeu Calbó, Janeton.

A Encamp a la perçona de Jaume Juan Mas.

A Ordino a la perçona de Steve Solana, Babot.

A la Massana a la perçona de Pere Rogé, Palanca.

A Andorra a la perçona de Steve Aldoza.

A Sant Julià a la perçona de Jaume Bayxench.

Y los sobredits, per lo que quedaran devent, distretes les quatre pesetes per càrrega de blat, faran donar fiansas bonas a sa satisfació y aprovació, tenint cada hu dels predits anomenats son memorial del nom y cognom de principal y fermansas. Y com se trobe dit blat en Canillo, Andorra y Sant Julià, las pòlisas aniran dirigidas, a saber, a Canillo al dit Borthomeu Calbó, a Andorra al dit Aldoza y a Sant Julià al dit Jaume Baixench.

1750 març 23

Vuy, dia 23 de marts de 1750, se ha tingut Concell de la Terra per pagar la paga de la quístia y menjaria deguda al senyor bisbe de Urgell, que són 228 rals de vuit, a una lliura, vuit sous quiscun, a saber, 200 per la quístia y 28 per la menjaria, y per pagar pencions de censals fa aquesta Casa, com conste de la nota se'n féu lo Concell passat de Sant Thomàs.

Dit dia se entrega al síndich Guillem Areny, Teixidor, las sobredites dos-centes vint-y vuit pesas de vuit, a fi y effecte de pagar-las al senyor bisbe per la quístia y menjaria, y

aportarà rebuda en esta Casa, y se li entrega la última rebuda de l'any 1748 y, axí mateix, las rebudas de l'any 1736 y 1738, las que tornarà en esta Casa junt ab la fehedora.

Dit dia se ha pagat las pencions que fa la Vall a la casa de Don Guillem de Areny y Gallart, de Ordino, que són 60 lliures, 4 sous, a Anton Moles, de Andorra, que són 22 lliures, 8 sous, als pubills del quòndam Joseph Moles, d'Andorra, 24 lliures, 10 sous, |[33] que juntas prenen suma de 107 lliures, 2 sous, las quals an pagat las parròquies com véurer és al Concell de Sant Thomàs proppassat. Y per ser axí o firmen de ses pròpies mans o sos commissionats.

Guillem Areny, Texidó, per Don Guillem de Areny *(signat)*.

Anton Moles *(signat)*.

Per la senyora Margarida Moles, doctor Ignasi Fiter *(signat)*.

Dit dia se pose lo cortó de vi a sous, y se comensarà a véndrer lo dia 25 del corrent, y se mane als mostafàs de totas las parròquias fàcien tenir bon vi, en pena del cot de la Terra.

1750 maig 25

Dia 25 de matg de 1750.

Se ha tingut lo Concell de Santcugesma per pagar metges, barbé, censos de Custoja, vaca grasa y regalias, nominació de concellers, mostafassos, vehedors y capitans:

Canillo mostafà Ventura Rossell, Pellicé, vehedor Bor*[t]*homeu Calbó, Janeton.

Encamp mostafà Joseph Torres, Areny, vehedor Juan Calba, Garreta.

Ordino mostafà Pere Juan Bons, Batlle, vehedor Miquel Baixench, Sucarà.

Massana mostafà Francisco Babot, Raubert, vehedor Francisco Mora, Geralt.

Andorra mostafà Macià Babot a les Caldes y Isidro Maestre Andorra, vehedor dit Isidro Maestre.

Sant Julià mostafà Germà Font, Bonet, vehedor Andreu Vila, Baurrién.

Dit dia se fa nominació de capitans:

Canillo capità Joan Antoni Giberga, Rossell.

Encamp capità Juan Torres, Areny.

Ordino capità Juan Cabanes.

Massana capità Miquel Guiem, Sabaté.

Andorra capità Francisco Pujalt, Sucarà.

Sant Julià capità Ramon Olivé, mestre de cases, de Beixesarri.

|[33v] Dit dia se note que las mostras se han fetas per lo temps acostumat.

Dit dia se arresten les menobras de adobar camins, rigueres, sanderes y sanderons, y que sia feta la menobra de quí al dia de Sant Barlabé, pena del cot de la Terra.

Dit dia se note que se han aportadas las rebudas de l'oli de la Seu del present any 1750, y se note que los síndichs retornen las rebudas del pach de la quístia que se'ls avia entregat, y la del present any que·s pague en la Sentmana Santa.

Dit dia se pose en mans de Anton Guitart, cònsol de Sant Julià, 11 lliures, 7 sous, 6 per pagar com se segueix: 12 sous, 6 per los censos de Costoja, 14 sous per draps a lavar, los que se paguen al porter major de la santa iglésia cathedral de Urgell, 10 lliures al senyor canonge sacristà de dita de la santa iglésia cathedral de Urgell, les quals son estades repartides per parròquies a 1 lliura, 13 sous, 4 per parrròquia, com s'és acostumat antes, y són per las regalias. De tot aportarà sas rebudas per lo Concell vinent. Y axí mateix se han entregat a Don Guillem de Areny, síndich, 12 lliures, 7 sous *[per]* a què las entréguie a l'arrendador del Molt Il·lustre Capítol de Urgell per la vaca grasa, de les que cobrarà rebuda y la aportarà en lo primer Concell, pagada per quiscuna de las parròquias ab la forma següent: pague Canillo 2 lliures, 6 sous, Encamp 3 lliures, 6 sous, Ordino 2 lliures, 6 sous, Massana 1 lliura, 12 sous, Andorra 2 lliures, 6 sous, Sant Julià 1 lliura, 13 sous, 4. Ab dita paga queden bones a favor de la Vall 1 lliura, 2 sous, 4.

Dit dia se fa nominació de sobreposats per lo offici de parayres. Quede Nicholau Cassany y entre Macià Sucarà, sobrestants Anton Putg, Busquets, pesadors Juan Marfany a les Caldes, Macià Ribot a Andorra, Juan Antoni Ribot a la Massana y Pere Capdevila a Sant Julià. Y al mateix temps, a vista dels abusos se esp*[e]*rimenta en los officials de draps, ordena lo Concell se execútie de la mateixa manera com se ordenà en lo Concell de Santcujesma de l'any 1749.

Dit dia, en attenció de la representació feta al present Concell, lo reverent Francisco Bonet, rector de Vilamitjana, com a altre dels marmesors del quòndam Martí Bonet, son pare, sobre aver alguns particulars de Sant Julià aver trencats alguns abres o salits alrededor del prat té la casa Martí Bonet al devant lo poble de Sant Julià, los quals pretenia ser de dita casa. |[34] Y havent fet constar lo Comú de Sant Julià, ab una sentència arbitral de l'any 1743, ser los dits abres o salits trencats en terme comú, segons lo portat en dita

sentència, que fou emologada per lo Comú de Sant Julià y dit Martí Bonet, son pare, ohidas las rahons de las dos parts lo contengut en dita sentència, y vistos los danys se porian seguir de tallar-se los abres o salits que circueixen dit prat, tant a dit Martí Bonet com a altres particulars, resol lo dit Concell que la dita sentència arbitral de 1743 sia observada al peu de la lletra, y que ningun particular ne puga tocar algun d'esta hora en avant, en pena del cot de la Terra. Quedarà, emperò, la llibertat al Comú de Sant Julià de tràurer aquells abres o salits que li seran necessaris per a fer algun enpit per tòldrer o girar aygua, com y als hereus de dita casa Martí Bonet per los mateixos fins de las fitas ensà, mirant a la part del riu y del poble. Y baixant Juan Antoni Picart, de Encamp, altre dels dits àrbitres, revisitarà las ditas fitas ab facultat de poder-las tornar al puesto se plantaren si no y són. Y en cas que los arbres o salits cresquesen de forma que·s pugués prudentment reselar de algun dany per algun particular que en est cas degan tallar-se ab conveni de las dos parts.

Dit dia, en attenció de aver depositat lo Quart de Ordino lo salari acostumat per los sis vehedors de la Vall per a què mírien una disputa té ab Anton Bons, Jaumot, de Ordino, y encontrar-se lo vehedor de Ordino aver-ne judicat en primera instància, y per lo tant esclòs de dret en segona, mana lo present Concell als sinch restants vehedors que lo dia primer de juny se tròbien en dit Quart de Ordino per a declarar dita disputa y dar lo dret a quí spèctie, y lo cònsol de Ordino donarà satisfació de los respective treballs als dits vehedors.

Dit dia, en attenció de aver dipositat lo Quart de Erts, per la visura dels vint de la Vall, lo salari corresponent de sos treballs sobre una disputa ab Guiem, del mateix poble de Erts, sobre un pas, y lo Quart de Andorra aver fet lo mateix ab lo Quart de les Caldes, resol lo present Concell lo anar a la visura de Erts lo dia 2 de juny primer vinent, y a la parròquia de Andorra lo dia 3 del mateix. Y se mane als cònsols de la Massana y Andorra avísian a las parts de ditas parròquias per a què acistescan als llochs acostumats de ditas disputas.

|*34v* Dit dia lloam y aprovam totas las ordinacions, usos y consuetuts fetas y practicats fins al dia present, y specialment la de la privació de sembrar y plantar tabaco, cuya observansa, ab la major rectitut, se encarrega als consolats, qui seran responsables al present Concell, si en saber que en sas parròquias se'n sembra o planta no·n donen avís als síndichs luego per a procehir contra los transgressors ab lo últim rigor, y si no invigilan a dita observansa per a distribuir-los, com y també las que privan lo ingrés a las casas

comunas, jochs en estas y en qualsevol altre lloch públich en lo temps se celebren los officis en sas respective parroquials. Y o manam tinir y observar tot en pena del cot de la Terra.

Dit dia resol lo present Concell lo posar conters per a què apòrtien, al temps acostumat, en esta Casa, compte dels bestiars y demés coses que deuen pagar quístia en lo any 1751 y estranys en lo present Concell, en lo present any 1750. Y se elegeixen Francisco Escabrós y Steve Roza y Pujol, de Sant Julià, als quals se mane coménsien dita conteria des de Sant Juan fins a mitg juliol primer vinent, los quals deuran prestar lo jurament en mà y poder dels cònsols de Sant Julià de fer bé y llealment son offici. Y dits conters avisaran als consolats del dia en què se trobaran en ditas respective parròquias a fi de fer manar, porta per porta, tingan sos cabals a pun*[t]* de contar, en pena del cot de la Terra.

Dit dia, respecte que ab la rebaixa de la sal novament concedida per lo rey nos deixa lo prill de obligar-nos a pagar molta més sal de la que se aurà consumit a la Vall, per no portar dingun certificat de Cardona los que la transporten en esta Vall, y així no poder fer constar de la que se aurà consumit, quedant-los la llibertat de carregar-nos la que ells voldran, per ço manam que tots los que vajen a traure'n apòrtien papé de com és per compte de la Vall, y que aquest pàssie en mans dels cònsols de aquella parròquia rebrà dita sal.

Dit dia ha dats comptes Guillem Areny, Teix*[id]*ó, síndich, de las 62 lliures, 17 sous, 7 que la Vall posà en ses mans en lo Concell de Sant Thomàs de 1748, y de 184 lliures, 16 sous, 8 que, axí mateix, li posa en mans la Vall a 24 de novembre 1749, y de tres altres partits avia cobrats de las parròquias de Encamp, Sant Julià y la Massana. Y contadas las ditas partidas y lo que ha |*35* pagat per compte de la Vall, restan a favor de esta, en mans de dit Guillem Teixidor, 59 lliures, 17 sous, 0, diem sinquanta-nou lliures, diset sous. Dites 59 lliures, 17 sous les pagà Guillem Areny, Texidó, son fill, a 17 de desembre de 1753[21].

1750 agost 13

Vui, dia 13 de agost de 1750, se ha tingut Concell de la Terra de orde dels síndichs per a respòndrer a una carta que la siutat de Urgell ha scrita a la Vall demanant una graciossa

[21] Dites 59 lliures... de 1753 *afegit posteriorment*.

ajuda per la radificació del pont que, sobre lo riu Segre, tenie dita siutat franch de passatge per tots los andorrans y per los bestiars grossos y menuts, com y per fer l'afor al blat fiat.

Dit dia se bote missa de deboció al Sant Esperit y es mane a tots los conssolats la fàcien dir lo més prest se púguie per alcanssà de Sa Divina Magestat un bon acert ab tot.

Dit dia encarregue lo present Concell als síndichs de respòndrer a la referida carta de la siutat de Urgell, representan-li que si los avitans de estes Valls y sos bestiars usen del pont o palanca que, sobre lo riu Segre, té en lo terme de dita siutat sens pagar la gabella del passatge de dit pont o palanca y ab la mateixa franquesa que los naturals de dita siutat, que assò és per concòrdia entre la dita siutat y estes Valls, que se féu y firmà en 1601, en poder del notari Esteve de dita siutat, ab la qual vené dita siutat a estes Valls la franquesa de dita gavella perpètuament per la suma de 300 lliures barceloneses, com tot és de béurer en los actes de concòrdia y àpoques de rebuda en què queden en lo arxiu de esta Vall. De què resulte no estar obligada la Vall a allargar ninguna cosa. Ab tot, bolent manifestar *[a]* dita siutat lo molt sentim sos dayns, conssén lo present Concell lo fer-li un prèste*[c]* molt graciós de 300 lliures barceloneses dins un temps competent, las que dita siutat degue tornar al present Concell dins lo temps que comvidran ab los senyors síndichs, lo que lo present Concell los done tot plen poder per estes coses.

Dit dia se fa l'afor al blat fiat y se pose a 4 lliures, 16 sous carga, y se mane que ningú ne pàguie ni·n púguie cobrar més |*35v* del que ha tacssat la Vall.

Dit dia se mane als conssolats que luego que tínguien lo avís del senyor síndich del preu que eixirà lo blat fiat de la Vall, lo còbrien dels particulars quant antes, en pena del cot de la Terra.

Dit dia se note com Anton Guitart, cònssol de San Julià, ha portat rebuda com ha pagat per drapt*[s]* a lavar 15 sous, y estos són de *[l']*any 1750, y altra rebuda de 10 lliures per regalias.

Dit dia se mane als que deuen blat de la Vall fiat de l'any 1749 que, per tot est mes de agost, pòrtien los diners en mans dels síndichs, en pena del cot de la Terra.

Dit dia, en atenció de aver-sse mort la perssona del capità de la parròquia de Encamp, s'i pose Miquel Pujal.

Dit dia, en atenció de aver *[d]*elinquit en un delicte criminal, s'i pose Joan Babot, dit Joan Gros.

Dit dia arreste lo present Concell que ningun avitant de la Vall púguie comprar ninguna pessa de aram gornida de ferro si que antes de gornir-sse la agen de fer pesar, en pena del cot de la Terra.

1750 novembre 23

Die 23 novembre 1750.

Se ha tingut Concell de Sant Andreu per pagar metges y barbé, sentar los metedors y averies stranyes per a què los cònsols apòrtien lo compte per lo Concell de Sant Thomàs primer vinent, y també per assentar lo compte per pagar lo compte de metedors y averies a Sa Magestad Christianíssima (que Déu guarde).

Dit dia se ha pagat als senyors doctor Gabriel Fresca, doctor Pere Areny, miser Francisco Sacases y miser Andreu Pal y Pere Capdevila, cirurgià, so és, al doctor Gabriel Fresca 50 lliures, al doctor Pere Areny 25 lliures, 00 sous, [4], al miser Francisco Sacasses lo mateix, 12 lliures, 10 sous, 4, y al miser Andreu Pal lo mateix, 12 lliures, 10 sous, [4], y a Pere Capdevila, cirurgià 42 lliures, sous, los quals an firmat en son degut lloch.

Dit dia se mane als cònsols de las parròquias hont lo Concell de la Vall té pocessions o censals apòrtien, per lo Concell de Sant Thomàs primer vinent, las pencions de aquells, en particular als cònsols de Sant Julià, Massana y Canillo, lo que sia degut y caygut de arrendaments y fruits que percebeix la Universitat de la Vall. Lo que se'ls mane en pena del cot de la Terra.

|*36* Dit dia se fa llot de vint-y-set pardius roges, so és, quatre per parròquia, Canillo, Massana y Andorra ne aportaran sinch, y que sian bonas y rebedores, y lo diumenge antes de Sant Thomàs se ajen de aportar en mans del cònsol de Andorra.

Dit dia se fa sisena de batlle per aver acabat lo trieni Anton Putg, Busquets, batlle elegit per lo Il·lustríssim Senyor Bisbe de Urgell, de las personas següents:

De Canillo Bonaventura Rossell, Pellicé.

De Encamp Joan Antoni Picart.

De Ordino Pere Juan Bons, Batlle.

De la Massana Joan Antoni Riba.

De Andorra Anton Putg, Busquets, batlle elegit per dit Il·lustríssim Senyor Bisbe[22].

De Sant Julià Germà Font, Bonet.

[22] batlle elegit... Bisbe *afegit posteriorment.*

La qual sisena se entrega a Don Guillem de Areny a fi de fer-la tenir en mans de Su Il·lustríssima per provehir-la y, provehida, la farà tenir als cònsols de la parròquia serà lo batlle per a què li prenguen lo jurament conforme acostume.

Dit dia se mane als consolats apòrtien per lo Concell de Sant Thomàs tots los dinés deuran del blat fiat de la Vall, en pena del cot de la Terra.

Dit dia se pose lo cortó de vi a sou lo cortó, y comensaran a véndrer lo diumenge primer vinent.

Dit dia se note que en mans de Don Guillem de Areny, síndich, se pose 905 lliures, 9 sous moneda barcelonesa per a què lo Concell vinent de Sant Thomàs los tórnie en esta Casa, per lo que se'n deslliberarà, y són resultants del blat fiat de la Vall del present any 1750.

1750 desembre 14

Die 14 decembris 1750.

Se ha tingut Concell de Sant Thomàs per la quístia y tacsa de metedors y averies se han trobat en lo present any per pagar la quístia al Rey Christianíssim (que Déu guarde), y també per pagar los estranys y escot dels jornals, feres y sabudes, que són los metedors 5.897, y averies 31.472, que a 2 sous, 2 metedó fan 638 lliures, 16 sous, 10, y las averias, a tres dinés per averia, fan 394 lliures, 13 sous, que juntas fan 1.033 lliures, 9 sous, 10.

Dit dia se note que Don Guillem de Areny ha tornat las 904 lliures, 9 sous que en lo[23] |*36v* Concell proppassat se li entregà.

Dit dia an pagat los cònsols de Canillo 3 lliures, 2 sous, 8 per lo últim arrendament del prat té la Vall en Canillo, y se'ls encarrega cúydian de tornar-lo arrendar.

Dit dia an pagat los cònsols de Sant Julià tres sisterons de blat provenint de la terra té la Vall en Tolse, y són dels fruits del present any.

Dit dia se note que los cònsols de la Massana no han portat compte de la erba del prat de Camp, de Pal, dels anys 49 i 50, ni tampoch se ha portat los tres cisterons y un buixell de blat que·s donà compte en lo any 1749. Y axís se mane als cònsols de la Massana que

[23] *A la digitalització del present Llibre d'Actes, entre els folis 36 i 36v, hi ha dos fotografies de l'esborrany d'un document de 1939 escrit a llapis. Aquest document, junt amb altres que hi ha en el llibre, l'hem transcrit al final. Vegeu apèndix, document 1.*

per lo Concell de la Semmana Santa apòrtien lo compte de la erba de dits anys 1749 y 1750, com també del dit blat y del que se aurà cullit en ditas terras en dits dos anys.

Dit dia se deixe a la bona direcció dels síndichs lo complir en dar las bonas festas a las perçonas de la obligació de la Vall, y lo fer-los presentar lo regalo acostumat de capons y pernills, tant en la Seu de Urgell com en Barcelona.

Dit dia se han entregats a Don Guillem de Areny, síndich, 10 lliures, sous per donar al doctor Joseph Lleopart, advocat en la Seu de Urgell, per la conducta del present any 1750, y se cuydarà de cobrar rebuda y la aportarà en esta Casa.

Dit dia, al dit se li ha entregat 5 lliures, sous per pagar la conducta a Benet Peraller, procurador en Barcelona, y és per la del present any 1750.

Dit dia se ha donat al doctor Anton Picart, nottari y secretari, una dobla que la Vall acostume donar en semblant Concell.

Dit dia se ha entregat a Anton Guitart, cònsol de Sant Julià, 1 lliura, 8 sous per donar al llosador Baptista Pradell, de Sant Julià, y se li pague per lo present any 1750.

Dit dia se ha entregat al dit Don Guillem 10 lliures, sous per donar a l'advocat de la Vall en Barcelona, doctor Geroni Llegat, y és per la conducta del present any 1750.

Dit dia se ha entregat al dit Don Guillem 12 lliures, sous per pagar los ports costaran los pernills de portar a Barcelona, y seran a bon compte.

Dit dia se note que se ha pagat als conters del present any, 1750, 42 lliures, sous, so és, 21 lliures, sous a quiscun que se'ls acostume donar per la contadoria, les que pagaran los cònsols de Encamp, y seran de quí al dia de Nadal, com la dobla al nottari[24].

|*37* Dit dia se note com del blat fiat, en lo present any, se ha cobrat en los Concells de Sant Andreu proppassat y avuy en diné factiu 1.767 lliures, 1 sou, 3, y que se quede devent a la Vall 386 lliures, 9 sous, 6, les quals cuydarà de cobrar lo doctor Ignasi Fiter y Molines dels que las deuhen, manant-se ha estos las y apòrtien de quí al dia 15 de janer primer vinent, en pena del cot de la Terra. Y dit doctor Ignasi las entregarà a Don Guillem de Areny, síndich, a fi de què de estas, (añadint-hi) las demés fàltien fins a fer una quitació de noranta-dos dobles y mitja, de las que més avall se notarà entregar-se effectivas al dit

[24] com la dobla al nottari *afegit posteriorment.*

Don Guillem, la fàcie, donant facultat al dit doctor Ignasi de què fàcie manar Concell de la Terra a gastos y despesas dels que faltaran a pagar.

Dit dia se pose en mans de Don Guillem de Areny las dal*[t]* ditas 1.767 lliures, 1 sou, 3 que la Vall té effectivas a fi de què, effectuada la sobredita quitació y pagada la penció que per la compra del blat pateix la Vall, las restants emplehe ab blat per a socórrer las necessitats de las presents Valls, deixant a la sua direcció lo asseñalar quant degan pagar effectiu per cada carga de blat.

Dit dia se pose lo cortó de vi a tretse dinés, y se comensarà de véndrer lo dia de Nadal primer vinent.

1751 abril 5

Dia 5 de abril 1751.

Se ha juntat lo Concell de la Vall per a pagar la mitat de la quístia, que són 935 franchs a Sa Magestad Christianíssima (que Déu guarde).

Dit dia se ha fet aprovació de la nominació de cònsols. Se ha feta en cada huna de las parròquias com apar en son lloch en lo present llibre. Y per lo major acert en son govern y desempenyo de sa obligació y nostra, se vote missa de devoció per a què, mediant aquest sant sacrifici, Déu Nostre Senyor nos acestesque en sa llum y gràcia de la que tant necessitam. Los cònsols la faran dir a las parròquias en la primera ocasió puga entrar.

Dit dia se note que los cònsols de la Massana an donat compte del blat de las terras té la Vall en Pal, y són per los any*[s]* 1747, 48 y 49, per los quals an pagat per vuit sesterons y mitg de blat 3 lliures, 8 sous, y donen a compte que en poder de Joseph Areny, Torres, de dit lloch, quede vuit sesterons y mitg de blat de la cullita de l'any 1750, lo que se li deixe al preu de l'afor del present any, y pagarà de quí a Tots Sants primer vinent. Y dits cònsols donen rahó que la erba de la collita dels anys 1749 y 50 no se a venuda ni·s pot saber la que s'i trobe.

Dit dia se note que de dit pasturé, ortal que mene dit Torres, se deixe a la |*37v* direcció de Pere Riba, Guillaumes, concellé, ajústie ab dit Torres lo arrendar-o ab dinés a sa coneguda. Y per lo Concell de Santcugesma ne farà relació de l'ajustat.

Dit dia se entrega a Juan Cabanes, cònsol de Ordino, 941 franch*[s]*, so és, 935 franchs per pagar la mitat de la quístia deguda a Sa Magestat Christianíssima (que Déu guarde) y

sis franchs per los gastos se ocasionaran per fer dit pagament. Y, així mateix, se li entregue la primera y última rebuda de dit pach de l'any 1749, qui se cuydarà de tornar-las ab la que se li farà del present pagament.

Dit dia se ha pagat las pencions que fa la Vall a la casa de Don Guillem de Areny com conste ab una carta que ha escrit en lo present Concell a Anton Moles, de Andorra, que són 22 lliures, 8 sous, als pubills del quòndam Joseph Moles, de Andorra, que són 24 lliures, 10 sous, las quals an pagat las parròquias com véurer és en lo Concell de Sant Thomàs proppassat, y conste en dita carta de Don Guillem aquí ficsada. Y per ser així ho firmen de ses pròpi*[e]*s mans o per sos comissionats.

Lo dit Don Guillem de Areny ha firmat rebuda y ha retirat dita carta. Don Guillem de Areny *(signat i rubricat).*

Per la senyora Margarida Moles, Joan Areny y Calbó *(signat).*

Per comissió de Anton Moles, Anton Picart, nottari *(signat i rubricat).*

Dit dia, a vista dels arestos que se han fet sobre la privació de fer ni sembrar tabaco ara de nou, se mane a tots los consolats que fàcien manar, porta per porta, que de un tot se abstingan de fer ni sembrar semblant tabaco ab aquellas penas que ja estan posadas en semblant resolució, advertín que tot lo manat en altres ocasions se executarà ab la més rigurosa pena que se trobarà en lo present llibre.

1751 maig 24

Dia 24 de matg de 1751.

Se ha tingut Concell de Santcugesma per pagar metges y barbé, censos de Costoja, vaca magra, draps a lavar, nominació de concellers, mostafasos, vehedors y capitans:

Canillo mostafà Miquel Adallach, Som, vehedor Nicolau Putcernal.

Encamp mostafà Pere Pallerès, vehedor Pere Muxella, Rossell.

Ordino mostafà Nicholau Torres, Pal, vehedor Joan Germà Garrellà.

Massana mostafà Pere Riba, Guillauma, vehedor Pere Antoni Martí.

Andorra mostafà Miquel Riberaygua a les Caldes, y Thomàs Calbó, Dolza, vehedor y mostafà a Andorra.

|*38* Sant Julià mostafà Jaume Bayxench, vehedor Borthomeu Bou, Toni de Pere.

Dit dia se fa nominació de capitans:

Canillo capità Pere Adallach, Martí, del Tarté.

Encamp capità Francisco Torres, Areny.
Ordino capità Joan Antoni Giberga, Pellicé.
Massana capità Jaume Forcada, Besolí, del Mas.
Andorra capità Anton Moles, Ricart, de les Caldes.
Sant Julià capità Isidro Bonet, Capdevila, de Sartés.

Dit dia se note que Guillem Capdevila, cònsol de Sant Julià, aporte la rebuda de l'oli que correspont a las parròquias de Encamp y Sant Julià a la obra de Santa Maria de Urgell, y fan de censos per parròquia dos robes.

Dit dia se fa arrest per las mostras per lo temps acostumat. Y los cònsols de las parròquias hont se troban los senyors batlles avisaran aquells, y les faran manar tots los consolats vuit dies antes porta per porta.

Dit dia se fa arrest de adobar camins, rigueras, sanderas y sanderons, y que sian fetas las menobres de quí al dia de Sant Barlabé, en pena del cot de la Terra.

Dit dia se ha entregat a Guillem Capdevila, cònsol de Sant Julià, 15 sous per los draps a lavar que·s deuen pagar al porté major. Més s'és entregat al dit dotse sous y sis per pagar los censos de Costoja. Del tot portarà rebuda en esta Casa.

Dit dia se ha pagat als rendés del Molt Il·lustre Capítol de Urgell per la vaca magra 4 lliures, 16 sous, les que se entreguen al noble Don Guillem de Areny, síndich, y cuydarà de fer-se fer rebuda, y la portarà en esta Casa, las que se paguen com se segueix: per la vaca magra toque per parròquia 16 sous, per pagar los draps a lavar toque per parròquia 2 sous, 6, per pagar los censos de Costoja 2 sous, 6 per parròquia, acceptat Sant Julià que no·ls pague.

Dit dia se fa nominacio de sobreposats per lo offici de parayres. Quede Macià Sucarana y entre Anton Marfany, sobrestants Anton Putg, Busquets, pesadors Juan Marfany a les Caldes, Macià Ribot a Andorra, Joan Antoni Ribot a la Massana y Pau Capdevila a Sant Julià. Y al mateix temps, a vista dels abusos se exprimenta en los official*[s]* de draps, ordena lo Concell se execútie de la mateixa manera com se ordenà en lo Concell de Santcujesma de l'any 1749.

Dit dia confirme la Vall la ordinació en què se mana a tots los naturals de estas Valls no poder comprar sal de Cardona que no vingue acompañada ab la guia y a compte de l'encabesament de la Vall y ab obligació de quedar-se dita |*38v* guia en mà del comprador,

abilitada per lo substitut del síndich y procurador general, al qual deuran presentar-la tots los traginers. Y sens dita aprovació ningú la pugue comprar en pena del cot de la Terra. Lo que manan sie manat, porta per porta, per totas las parròquias.

Dit dia, en attenció de què pot ser útil y necessari en lo esdevenidor la acistència de algunas perçonas de las parròquias de la present Vall en tots los concells que esta té, com nos ho manifesta lo aver-o practicat axí en difarents ocasions y lanses, per a què aquellas ajúdien a l'acert de las diliberacions que en ell se pren, de les quals a dependit o pot dependir la concervació de estas Valls, que·s lo fi per lo qual lo Concell se junta, per lo tant ordenam que, d'esta hora en avant y fins a què lo Concell de la Vall altrament dispósie, acestesquen a cada Consell de la Terra que se tingue una perçona de cada parròquia que més avall se anomenarà per los fins ja dits y per a cuydar de la prosperitat y concervació de estas Valls, donant-los a est fi y effecte tant quant poder se necessítie per a juntar-se a la vista del síndich en aquella parròquia y puesto que se'ls destinarà, y allí, junt ab lo síndich o síndichs, determinaran lo que coneguen més convenient per la concervació y aments de las presents Valls. Volent expressament lo Concell que las determinacions axí presas sian observadas, fins a què altrament lo Concell de la Vall dispòsie, com si fossen fetes per lo dit Concell y obehidas com si fossen fetas per est. Benentès, emperò, que deuran dar part en cada Concell a la Vall de tot lo que fins al dia de dit Concell ajan obrat. Y ademés dels fins expressats perquè se elegeixen, deuran estos cuydar, cada hu en sa parròquia, de què las ordenacions, arrestos y manaments fets per la Vall sian observats al peu de la lletra y de fer castigar als agresors ab tot rigor. Primerament, a la parròquia de Canillo se anomena a Joan Areny, Calbó; de Encamp se anomena a Joan Antoni Picart; de Ordino, en atenció que se elegiria per dit fi lo doctor Pere Fiter y Rossell, com la Vall pretén encarregar-li lo empleo de síndich, com de present lo anomene y constitueix (supli*[c]*ant-li ho vulle acceptar) síndich y actor de las presents Valls, ab tots aquells poders acostumats ab què acestirà a ditas juntas, per no agravar més a dita parròquia no se anomena altre; de la Massana se anomena a Guillem Areny, Teixidó; de Andorra se anomena a Anton Moles; de Sant Julià se anomena al doctor Ignasi Fiter, Molines. Y se mane a tots los consolats los fàcien prestar lo jura- |*39* ment de portar-se bé y llealment en los encàrrechs se'ls fa.

Dit dia lloham y aprovam totes les ordinacions, usos, costumps y consuetuts, arrestos, escrites y no escrites, fins al dia present, y señaladament la privació de fer ni plantar tabaco, lo que de nou serà manat, porta per porta, en pena del cot de la Terra.

1751 juny 6

Dia 6 de juny de 1751.

A orde de Don Guillem de Areny, síndich, se ha tingut Concell de la Te*[r]*ra a fi de què se fàcie sindicat al dit per a tots plets llargament ab poder de substituir.

Dit dia se vote missa del Sant Esperit per a què nos acistesque y nos done llum per a lo bon regiment y governt per la entrada de concellers com sempre se ha costumat, y los consolats cuydaran fer-la dir lo més prest puga entrar cada hu en sas parròquias.

1751 juliol 18

Vuy, a 18 de juriol 1751, se ha tengut Consell de la Terra ha istància de la parròquia de Ancam*[p]* per tres pinyores se avien fetes en lo terme de Anbalira al bestià forasté tenie Anton Duedra, de Canillo, y per aver reusat pinyorà la dona de Bartreta, de Prats, y lo pastó del Juan Sevissà lo dar pinyora, avent encontrats son*[s]* bestiars en erves pròpies y privades de la parròquia de Encam*[p]*. Aven-los encontrats dos voltes més en dites erves privades, donaren pinyora. En atenció de tot assò, y de ser consuetut de tota la Vall que a qualsevol que se li pinyòrie tres vegades en un any en una mateixa parròquia, se tínguie Consell de la Terra a gastos y despeses del pinyorat, an demanat al present Consell que tot lo gastat del dia de vuy ho déguien pagar los hacusats com y les pinyores fetes, avén fet patent al present Consell la parròquia de Ancam*[p]* la Concòrdia en virtut de la qual los naturals de la parròquia de Canillo no poden entrar ab bestià forasté en lo terme de Anbalira y altres que refereix la Concòrdia, propis de la parròquia de Ancam*[p]*. Avén confesat dit Anton Duedra aver-i hestat ab bestià forasté, aver-se-li pinyorat tres vegades, y lo dit Juan Sevissà, per medi de son pastó, aver-i hentrat tres vegades en dites herves privades, com ho manifesten les dos pinyores que dona dit pastó, y la que pretenie ser condonada per la promesa avie feta de tornar-i més, y avent succoït lo mateix ab la dona de Bartreta que ab lo pastó del Sevissà, declare lo present Consell ser justa la parròquia de Encam*[p]*, y per lo tant los castíguie lo present Consell ab cot *[de]* 15 lliures, 11 sous, 4 pagadas ab la forma següent, |*[39v]* so és, la tersera par quiscunt, pagadors dins vuyt dies en mans dels cònsols de Ancam*[p]*, en pena del recot.

Dit dia, per avitar los gastos que dins pochs dies hocausionarie lo Consell de l'Afor, que dins breus dies se aurie de tenir lo Consell, a resolt lo present Consell de fer-la en lo dia de vuy, y pose la carga del blat fiat a sinch lliures, dotse sous, diem 5 lliures, 12 sous

la carga, moneda barcelonesa, y se mane a tots los consolats, en pena del cot de la Terra, que la vigília de la mare de Déu de agost primer vinent, ho facient manà, porta per porta, que ninguna persona puigui fer pagar ni demanar-ne més del preu ha posat la Vall.

Dit dia areste lo present Consell que per tots los consolats fàsien revista de creus.

Dit dia mane lo present Consell a tots los consolats que dins vuyt dies tínguien lo comte dels bestiars estrays y entradors en lo present any en mans de Don Guillem Areny, síndich, y se'ls mane, en pena del cot de la Terra, ab tota fidelitat fer-o.

1751 octubre 4

Vuy, a 4 de octubre 1751, se ha tengut Consell de la Terra manat per Don Guillem de Areny, síndich, a vista de una carta tingué de Barcelona y altra de l'atmenistradó de les salines de Cardona, en les quals se li partecipe quedar la Vall atrasada de set-sentes setanta-y-una faneca de sal, diem 771 faneca, de l'ancabesament des del primer de juriol de 1749 fins al primer de juriol 1751, y que·s precís pagar aquelles luego a dit aministrador, qui nos hofereix entregar-las sempre que la Vall les farà tràurer. A fi de què aquelles no·s perdesen per no pagar-les ab puntualitat, resolt lo present Consell que tots los consolats estíguien prevenguts per lo valor de 129 faneques de sal per quiscunt a l'avís de la del dit síndich, y quant no se'ls dónie, deuran tots los consolats tràurer dites 129 faneques de sal fins a l'húltim dia del present any, y quedan-nos encara sens aquelles, a tràurer-ne 1.400 faneques per lo encabesament del primer dia de juriol del present fins al primer dia de juriol de 1752, que repartides per los sis consolats toque per consolat 233 faneques. Se mane així mateix als dits consolats de tràurer-les fins al primer dia de juriol de 1752, en pena del cot de la Terra, y de perdre-la lo consolat que serà homís en tràurer-la, tant la atrasada com la corrent. Y com se suspítie que entre molta sal que no és encabesada en la Vall, se mane que ningun natural ni estranger puíguie entrar-ne que no sie a comte de l'encabesament de la Vall, a pena de |*[40]* pèrdre la sal y cavalcadures, y ab hobligació, en arribant a Sant Julià, de denunciar dita sal y la guia al supstitut del precurador general de la Vall, lo qual deurà posar al dors de la guia ser sal de l'any corrent de l'encabesament de la Vall.

Dit dia se pose la lliura del pa a sinch dinés la lliura, y se comensarà a vendre lo dia sis del corrent.

Dit dia mane lo present Consell als arendadors de les coses comunes de la Vall que no puguen tenir ningun pasatjan més de un dia, a menos que fosen malals o per mal tems, en pena del cot de la Terra.

1751 octubre 25

Vuy, als 25 de octubre de 1751, se ha tingut Concell de la Terra per lo pach de la quístia degut a Sa Magestat Christianíssima (que Déu guarde), com a compte de Foix, y se han encomanat los dinés, que són nou-cents trenta-sinch franchs de un partit, al noble Don Guillem de Areny, síndich, qui cuydarà de fer-los remétrer per fer dit pagament, y se li entregue las últimas rebudas de l'últim pach de quístia de l'any 1749, y la del primer pach del present any 1751. Y dit senyor síndich tornarà ditas rebudas, com la del present pach, en esta Casa. Y axí mateix se li entregue sis franchs per pagar los gastos importaran per enviar dit pagament.

Dit dia aresta lo present Concell que las menobras sian fetas als camins reals, sanderas y sanderons de quí al dia de Sant Martí primer vinent, en pena del cot de la Terra.

Dit dia, lo noble Don Guillem de Areny ha firmat àpoca de lluïció y quitació de 92 dobles y mitja de aquell censal de 400 dobles. Y havent fet altres quitacions, sols farà, del dia present en avant, esta Casa al dit Don Guillem, de ànnua penció, 34 lliures, 6 sous barcelonesos salvo iure. Conste ab àpoca en poder de Anton Picart, nottari públic de Encamp, dia present y dalt escrit.

Dit dia se pose lo cortó del vi a sou, y comensaran de véndrer lo dia de Sant Simon primer vinent.

1751 novembre 22

|*40v* Vuy, a 22 de novembre 1751, se ha tengut Consell de Sant Andreu de la Vall per pagar metjes y barbé, assentar los metadós y averies estranyes, los consolats aportaran los dinés per lo Consell de Sant Thomàs primer vinent, y també resòldrer sobre lo que se ocórria en lo present Consell.

Dit dia se ha pagat al senyor doctor Gabriel Fresca, doctor Pere Areny y miser Francisco Sacases y miser Andreu Pal y Pere Capdevila, serurgià, so és, dit doctor Fresca 50 lliures, al doctor Pere Areny 16 lliures, 13 sous, 4, al miser Sacases 16 lliures, 13 sous, 4, al miser Andreu Pal 16 lliures, 13 sous, 4 y a Pere Capdevila, serurgià, 42 lliures, sous, los quals an firmat en son degut lloch rebuda.

Dit dia se mane als cònsols de les parròquies ha ont lo Consell de la Vall té pencions de sensals, apòrtien per lo Consell de Sant Thomàs primer vinent las pensions de aquells, y los arendamens de las pocecions ha ont dit Consell té aquelles, en pena del cot de la Terra.

Dit dia se fa llot de trenta-y-dos pardius roges, so és, sinch per parròquia, Canillo y la Massana ne apòrtien sis, bones y revedores, y que lo diumenge antes de Consell de Sant Tomàs se àigien de portar en mans dels cònsols de Andorra.

Dit dia se pose la lliura del pa a sis dinés la lliura y lo cortó del vi a catorse dinés, y se comensarà a véndrer lo dia 24 del corrent, tant del pa com del vi.

Dit dia resolt lo present Consell que Don Guillem de Areny *[y]* lo doctor Pere Rossell fàssien compra de blat per la Vall, dexant a sa direcció lo preu, inport o cost del port, com y també lo hacceptar persona que se hopblíguie a rébrer y despatchar dit blat, obligan-se a dar comte, ab diners ho ab blat, de les cargues que constarà aver rebut. Y lo salari de dit receptor y destribuïdor, com y lo tems de la paga, se deixe a coneguda y dispossissió de dits senyors, y també lo demés consernent a dita compra.

Dit dia, en atenció que Batista Jayle, de Sant Julià, prorompí en dies pasats ab paraules molt despr*[op]*orcionades contra lo conegut y degut honor del present Concell, per lo tant lo declaram indigne de poder-i entrar més y manam, en pena del cot de la Terra, a la parròquia de Sant Julià no·l propósien més per ningun empleo de esta Casa.

1751 desembre 13

|*41* Vuy, a 13 de desembre 1751, se ha tengut Consell de Sant Thomàs per tallar la quèstia al ters a Su Il·lustríssima y asentar los jornals, feres y sabudes, lo redre, cobrar los estranys y demés emolomens tingue la Vall.

Dit dia se note que al present Consell se an pagat los estranys.

Dit dia se dexe a la direcció dels síndichs lo complir en donar les bones festes a les persones de la hobligació de la Vall, com y de presentar-los los presents a son tems, y ha est fi tindran los consolats dos capons per parròquia en mans dels cònsols de Sant Julià, lo dia 21 del present, a fi de què estos los fàcien portar lo dia 22 del corrent en la Seu de Urgell en mans de Don Guillem.

Dit dia se ha entregat en mans de Don Guillem de Areny deu lliures per pagar la conducta del present any al doctor Josep Lloupart, atvocat de la Vall en la Seu de Urgell.

Dit dia se entréguie a Guillem Capdevila, cònsol de Sant Julià, 1 lliura, 8 sous per pagar lo llosador de la Vall, Batista Pradell, y paga del present any.

Dit dia se ha pagat Anton Picart, notari de la Vall, 5 lliures, 12 sous per tantes lo acostume regrarciar la Vall.

Dit dia se note an pagat los cònsols de Canillo lo arrendament del prat de la Vall, que són tres lliures per lo arendament de l'any 1751.

Dit dia se note com los cònsols de la Massana an pagat lo arendament de una terra té la Vall de casa de Cam, de Pal, y paguen 3 lliures, 19 sous, 4, que és lo valor de vuyt sisterons y mitx de blat per lo arrendament de 1750. Se note com dits cònsols de la Massana an pagat sis pesetes ab plata, les que se reben a bon comte per les anyades atrasades, que pesada ne donaran comte.

Dit dia ha donat comtes Don Guillem de Areny de las mil set-sentes xixanta-set lliures, un sou y tres, diem 1.767 lliures, 1 sou, 3, que lo Consell de la Vall posà en ses mans en lo proppassat *[Consell]* de Sant Thomàs per los fins hexpressat*[s]* en la partida de dita entrega contenguda en lo referit Consell, y de 220 lliures, 6 sous que lo doctor Ignasi li entregà de orde de la Vall, que juntas las dos partides inporten 1.987 lliures, 7 sous, 3, diem mil nou-sentes vuytanta-y-set lliures, set sous y tres. Y aven-me[25] gastades per los fins ja dits 1.685 lliures, 14 sous, 6, resten a favor de la Vall y ha difinició de tots comtes que a tengut ab la Vall fins al dia present 297 lliures, 12 sous, 9, las que dexe la Vall en mans del predit Don Guillem de Areny per quontinuar la causa té ab la siutat de Urgell.

|*41v* Dit dia se fa nota de les pencions fa lo present Consell, y se deuen pagar per la Setmana Santa. Y són com se segueix:

Primo, a Don Guillem de Areny:	34 ll.	6 s.
A Anton Moles:	22 ll.	8 s.
Als pobills de casa de Mateu:	24 ll.	10 s.
Sumen:	81 ll.	4 s.
Las que paguen, primo, Canillo:	23 ll.	2 s.
Encamp:	25 ll.	18 s.
La Vall pagarà:	9 ll.	2 s.
Lo blat de la Vall:	23 ll.	2 s.
	81 ll.	4 s.

[25] *En lloc de* avem-ne.

1752 març 27

Vuy, dia 27 de marts de 1752, se ha tingut Concell de la Terra per pagar la paga de la quístia y menjeria deguda als senyor bisbe de Urgell, que són 228 rals de vuit, a una lliura, vuit sous quiscun, a saber és, 200 per la quístia y 28 per la menjeria, y per pagar las pencions de censals fa aquesta Casa, com conste de la nota se'n féu en lo Concell passat de Sant Thomàs.

Dit dia se entrega al doctor Pere Fiter y Rossell, a fi que entréguia al síndich Don Guillem de Areny, las ditas 228 pesas de vuit, a fi y effecte que dit Don Guillem cúydie de pagar-las al dit senyor bisbe per la quístia y menjeria. Y aportarà rebuda en esta Casa. Y se li entrega la última rebuda de l'any 1750, la que tornarà junt ab la fahedora, la de 1734, de 1738 y de 1748.

Dit dia se ha pagat las pencions que fa la Vall a la casa de Don Guillem de Areny y Gallart, de Ordino, que són 34 lliures, 6 sous, a Anton Moles 22 lliures, 8 sous, als pobills del quòndam Joseph Moles, de Andorra, 24 lliures, 10 sous, que juntas prenen suma de 81 lliures, 4 sous, las quals an pagat las parròquias com véurer és al Concell de Sant Thomàs proppassat. Y per *[ser]* axí o firmen de ses pròpries mans o sos commessionats.

Anton Moles per mi y per Don Guillem de Areny *(signat)*.

Jo, infrascrit, he rebut 24 lliures, 10 sous per la penció de casa Mateu.

Doctor Pere Rossell *(signat)*.

|*42* Dit dia se ha fet aprovació de la nominació de cònsols se ha feta en cada una de las parròquias, com apar en son lloch en lo present Llibre. Y per lo major acert en son govern y desempenyo de sa obligació y nostra se vote missa de devoció per a què mediant aquest sant sacrifici, Déu Nostre Se*[n]*yor nos acestesque en sa llum y gràcia, de la que tant necessitam. Los cònsols la faran dir a las parròquias en la primera ocasió puga entrar.

Dit dia, acerca de las terras y prat que la Vall té en Pal, de casa Camp, y se trobe que en lo Concell de Sant Thomàs proppassat los cònsols de la Massana donaren compte dels fruits dels anys 1749 y 1750, sens què no donaren compte del fruit de 1751, per ço se encarregue als cònsols de la Massana, per lo Concell de Santcugesma primer vinent,

dónien compte del blat y erba se ha cullit en dit any 1751 en ditas terras y prat, com també aportaran nou rals y nou dinés queden devent dels andarrerits de 1749 y 1750. Dia 18 de matg an pagat los cònsols de la Massana nou rals, dinou dinés dels andarrerit*[s]* de 1749 y 1750, y dit dia pague 2 lliures, sous per lo arrendament de 1751. Se quede devent lo arrendament de 1752 que·s pagarà per Sant Thomàs[26].

1752 maig 18

Dia 18 de matg de 1752.

Se ha tingut lo Concell de Santcugesma per pagar metges, barbé, censos de Costoja, vaca grasa y regalias, nominació de concellers, mostafasos, vehedors y capitans:

Canillo mostafà Miquel Guitart, Gastó, vehedor Joan Arajol, Naudí.
Encamp mostafà Jaume Naudí, Tribala, vehedor Isidro Pujalt, Pallerès.
Ordino mostafà Nicholau Torres, Pal, vehedor Pere Riba, Ramon Guiem.
Massana mostafà Pere Juan Busquets, Coma, vehedor Jaume Ermengol, Areny.
Andorra mostafà Joan Solana, a les Caldes Joan Centuré, vehedor Joan Centurer.
Sant Julià mostafà Anton Guitart, vehedor Francisco Sucarana.

Dit dia se fa nominació de capitans:

Canillo capità Bernat Molné y Thomàs, del Tarté.
Encamp capità Miquel Pujalt, Gallaudi.
Ordino capità Miquel Cabanes, Cella.
|*42v* Massana capità Joan Giberga, Bordoll, de Sospony.
Andorra capità Guillem Montanya, de Santa Coloma.
Sant Julià capità Pere Antoni Capdevila, de Beixesarii.

Dit dia se arresten las mostras per lo temps acostumat, y los senyors cònsols avisaran los senyors batlles y a què fassen manar, porta per porta en sas parròquias, per al dia tocarà en sa parròquia.

Dit dia se arrestan las menobras de adobar camins, rigueras, sanderes y sanderons, y que sia feta la menobra de quí al dia de Sant Barlabé primer vinent, en pena del cot de la Terra.

[26] Dia 18 de matg... pagarà per Sant Thomàs *afegit posteriorment*.

Dit dia se note que se ha portat la rebuda de l'oli de la Seu, salvo que falte una roba, setse lliures oli, que entregarà lo Mas de Eroles a l'obrer de la santa iglésia cathedral de Urgell, y és per lo present any 1752.

Dit dia se pose en mans de Andreu Vila, Baurrién, cònsol de Sant Julià, 11 lliures, 7 sous, 6 per pagar com se segueix: 12 sous, 6 per los censos de Costoja, 15 sous per draps a lavar, los que se paguen al porté major de la santa iglésia cathedral de Urgell, 10 lliures, sous al senyor canonge sacristà de dita santa iglésia cathedral de Urgell, les que són estades repartides per parròquies a 1 lliura, 13 sous, 4 per parròquia, com s'és acostumat sempre, y són per las regalias. De tot aportarà sas rebudas per lo Concell vinent. Y axí mateix, se an entregat al dit cònsol de Sant Julià 12 lliures, 7 sous, a què las entréguie a l'arrendador del Molt Il·lustre Capítol de Urgell per la vaca grasa, de les que cobrarà rebuda y la aportarà en lo present Concell, pagada per quiscuna de las parròquias, ab la forma següent: pague Canillo 2 lliures, 6 sous, Encamp 3 lliures, 6 sous, Ordino 2 lliures, 6 sous, Massana 1 lliura, 12 sous, Andorra 2 lliures, 6 sous, Sant Julià 1 lliura, 13 sous, 4. Ab dita paga queden bones a favor de la Vall 1 lliura, 2 sous, 4.

Dit dia se note que Don Guillem de Areny, síndich, a portat la rebuda del pach de la quístia del present any 1752, com las demés se li entregaren.

Dit dia se fa nominació de sobreposats per lo offici de parayres. Quede Macià Sucarana per sobreposat y entre Joan Segalàs, sobrestants Anton Putg, Busquets, pesadors Joan Marfany a les Caldes, Macià Ribot a Andorra, Joan Antoni Ribot a la Massana y Pau Capdevila a Sant Julià.

Dit dia resol lo present Concell lo posar conters per a què apòrtien, al temps acostumat, en esta Casa compte dels bestiars y demés coses que dehuen pagar quístia en lo any 1753, y estranys en lo present Concell, en lo present any 1752, als quals se mane coménsien a contar dita contedoria des de Sant Juan fins a mitg juliol primer vinent. Y se deixen per dits conters a Sebastià Pal, Solé, del lloch de la Quartinada, y Francisco Sucarana, de la vila de Sant Julià. Y dits conters avisaran als cònsols del dia en què se trobaran en ditas respective parròquies a fi de fer manar, porta per porta, tingan sos cabals a punt de contar, en |*43* pena del cot de la Terra.

Dit dia, en confirmació de las ordinacions fetas sobre dels bestiars estranys, mana lo present, y concella lo present Concell, y ordena que tots los que introduhiran, des de vuy en avant, bestiars forasters per alguna de las parròquias de estas Valls, en lo dia de

introduhir-lo a *[a]*quellas lo preséntie y denúncie als cònsols de la parròquia en què dehuen estivar. Y que estos lo cóntien ab tota legalitat, y nòtien per a donar-ne después avís als síndichs per tot lo mes de juliol, y averigüen si és bestià sa. Lo tot en pena del cot de la Terra[27].

Dit dia, a vista del Concell de Santgujesma de 1752, ordena lo present Concell que de aquesta hora en avant se còbrie de tot lo bestià forasté, tant averies com metedors de pa, altres de bestià gros, lo dret per títol de peyxena a favor y allauge del dret de quístia y senyorio dels comprímseps, so és, de les averies un diné per cap, moneda barcelonesa, y dels metedors, de una y altra spècia, nou dinés de dita moneda. Lo tot reservador a favor y allauge de dita quístia. Lo que·s mane observar y complir a tots los consolats en pena del cot de la Terra[28].

Dit dia lloam y aprovam totas las ordinacions, usos y consuetuts fetas y practicats fins al dia present.

Dit dia arresta lo present Concell que a vista de encontrar-se molt atrassades las parròquias en la treta de sal que té encabassada la Vall, que fins al dia últim del mes de juny primer vinent estiga treta la mitat de la sal atrassada del present any, y l'altra mitat sia treta fins als últims de setembre primer vinent, y toque per parròquia 233 fanegues y mitja. Al tot se conte una faneca més.

Dit dia arreste lo present Concell que lo diné té lo doctor Ignasi Fiter, Molines, resultant del blat de la Vall, lo esmèrcie ab blat cobrador a la collita pimer vinent, compran-lo al preu ínfim corrent en les mesures de la Seu de Urgell entre Nostra Senyora de agost y setembre primer vinent.

Dit dia, a vista del Concell de Santcujesma de 1752, ordena lo present Concell que, de esta hora en avant, ninguna persona, tant abitant com forastera, pugue edificar-se casa ni fer-se poblador en ninguna parròquia o quart de les presents Valls sens expressa llicència del Concell de la Vall. Y en cas de contrafacció, a més de in*[c]*órrer en la pena del cot de la Terra, sia absolutament privat per los cònsols de la parròquia hon abitarà dit contrafactor de tots usos de boscos comunals y demés coses privables per est Concell[29].

[27] *Al marge esquerre una manícula assenyala aquest assentament.*
[28] *Ídem.*
[29] *Ídem.*

Dit dia arreste lo present Concell que los cònsols de l'any 1752 tingan, fins a Nostra Senyora de agost primer vinent, los dinés resultants del blat de la Vall que se lliurà ab ses |*43v* pòlices en mans del doctor Pere Fiter y Rossell. Altrament se tindrà Concell de la Terra a gastos y despeses sues fins a tant ajen pagat dit blat, *etcètera*.

Dit dia arreste lo Concell que lo pa en les cases comunes se coménsie a véndrer lo dia de Pasqua del Sperit Sant primer vinent a set dinés la lliura, *etcètera.*

1752 juliol 20

Vuy, dia 20 de juliol de 1752, se ha tingut Concell de la Terra a vista de una carta que los sín*[di]*chs reberen de l'Il·lustre doctor Anton Moles, canonge penitencier de la santa iglésia de Lleyda y son síndich en lo concili provincial de Tarragona que actualment celebre la Il·lustríssima Província de Cathalunya, en què participe als dits síndichs lo thenor de una súplica que lo Reverent Síndich de l'Il·lustre Capítol de Urgell (en dit concili) ha presentada a dit sagrat concili, de la qual envia còpia a dits sín*[di]*chs a fi de què, com a tant interessat en lo lustre y concervació de estas Valls, sa pàtria, púguian, en vista de ella, plenament satisfer a quant en ella se'ls inputa. Representa dita súplica a dit sagrat concili que lo clero y valls de Andorra rehusaren pagar lo vuit per cent que de pochs anys a esta part avia imposat lo rey de Espanya al clero de sa jurisdicció colectar-se la casa escusada, no avent permès aquestes Valls entràs en ellas col·lector real per eix fi, y ara, obertament, rehusar la paga del subsidi y escusadó a què eren tacsats per cent quoranta-set lliures, set sous y nou dinés del sexheni de 1746 al de 1752, y que per no tenir forsas lo subcol·lector y Capítol de Urgell per a obligar a pagar-los, suplicava a Sa Senyoría Il·lustríssima fos servit providensiar lo que li aparegués més eficàs y conforme sia per a obligar a aquell clero y valls a la paga de sos respective contingents, com fins aquí o avian complit, o per indemnisar aquella col·lecta de sa tacsa y abonar, a son temps y lloch, al Capítol col·lector los partits o lo tot que no aja pogut cobrar per expressa renitència de dit clero y Valls, *etcètera.* A lo que respongué y decretà dit sagrat concili comissionar a l'Il·lustríssim Senyor Bisbe de Urgell, demanant-li que, com a príncep soberà de estas Valls, donàs los ordes més efficasos per a compel·lir al clero y Valls al referit pago o pén- |*44* drer de estos las rahons perquè no volien pagar autènticament, a fi de passar-las en est cas a l'Il·lustríssim Senyor Arcabisbe de Tarragona, y est a l'Il·lustríssim Senyor Comissari de las Tres Gràcias, per a què las fàssia en mans del rey de Espanya, suplicant-li procúrie los medis per a compel·lir dit clero y Valls al pago o de

desfalcar-las a dita Il·lustrísima Província per a executar esta lo mateix ab lo Il·lustre Capítol de Urgell.

Certament, no ha pogut lo present Concell deixar de admirar que de un cos tant il·lustre age eixida una súplica y relació tant destituhida de fonament y veritat en tot lo que al·legue acerca la oposició de las Valls, pués estas may an cuydat del vuit per cent, casa escusada ni subsidi. Y com de aquell se porian seguir fatals conseqüències a estas Valls, resol lo present Concell que, per esta y qualsevols accesòrias depenendències, tingan tot ple poder y facultat de disposar y obrar Don Guillem de Areny y lo doctor Pere Fiter y Rossell, podent estos demanar altres perçones de las presents Valls per a ajudar al que sia convenient, com y també consultar y gastar lo necessari per la convenient eixida y lustre de la Vall.

Dit dia, per notícia se ha tingut de què alguns particulars del bras secular an firmat per la oposició al pago del subsidi, com son secristans y administradors de causes pies, mane lo present Concell, en pena del cot de la Terra, que des de luego revóquien dita oposició y pàguien lo que avian acostumat de pagar per sexheni lo que lo subcol·lector a son temps los demanarà segons las tacsas del sagrat concili.

Dit dia, a vista de resalar lo Concell aver-i alguns contrafactors contra las ordinacions y providències per a inibir lo fer y plantar tabacos, mane lo present Concell que, en pena del cot de la Terra, dins lo espay de tres dies, sie arrencat lo tabaco o encara que no fos sinó una sola planta, lo qual manament se encarregue a tots los consolats de fer-lo córrer baix las mateixas penas.

Dit dia, a vista dels sobredits resels, dispose lo present Concell que, passats los tres |[44v] dies dalt concedits, los síndichs o síndich de las presents Valls fàcia instància formal al batlle o batlles per a què estos revístien qualsevols orts y terrenos per a averiguar si·s trobe tabaco plantat, y quant se tróbie, los dits o manifèstien al síndich offerint per asò la Vall lo satisfer lo degut per los gastos y jornals de dits batlles, volent més avant lo Concell que esta providènsia sia practicada per los anys venidors fins què lo present Concell aje disposat lo contrari.

Dit dia se fa l'afor del blat fiat en lo present any 1752 a 8 lliures, sous barcelonesos la carga, y se mane als consolats o fàssien manar, pena del cot de la Terra, que ningú ne pugue fer pagar més ni pagar-ne més, en pena del cot de la Terra.

Dit dia, a vista de acabar lo trien*[ni]* de batlle del Rey Christianíssim (que Déu guarde) Miquel Calbó, Soldevila, de Canillo, per lo mes de desembre, se fa sisena per presentar-la a musur Perperà, veguer per Sa Christianíssima Magestad (que Déu guarde):

Canillo Bonaventura Rossell, Pellicé.

Encamp Pere Pallerès. Ellegit batlle per lo trieni venidé[30].

Ordino Pere Juan Bons y Batlle.

Massana Pere Riba.

Andorra Jaume Adallach, Ramonet.

Sant Julià Jaume Baixench.

La qual sisena se entregue als síndichs a fi que la fàssien probehir y fer passar la probissió als cònsols de la parròquia eixirà lo batlle, a fi lo prénguien de jurament, pena del cot de la Terra, com se ha acostumat.

Dit dia resol lo present Concell que lo que se cobrarà del blat fiat de la Vall se empleo en comprar-ne per lo abast de aquella, lo que comet y se deixe a la direcció de aquells.

Dit dia, en atenció de la entrada de concellés, per lo bon acert de sa entrada, se vote missa de devoció al Sant Sperit. Y los consolats cuydaran de fer-la dir la primera ocasió puga entrar *[en]* quiscuna de sas parròquias respective.

1752 novembre 27

|[45] Die 27 novembris 1752.

Se ha tingut Concell de Sant Andreu per pagar metges y barbé, sentar los metedors y averies estranyes per a què los cònsols aporten lo compte per lo Concell de Sant Tomàs primer vinent, y també per assentar lo compte per pagar lo compte de metedors y averies a Sa Magestad Christianíssima (que Déu guarde).

Dit dia se ha pagat als senyors doctor Gabriel Fresca, doctor Pere Areny, miser Francisco Sacases, miser Andreu Pal y Pere Capdevila, cirurgià, so és, al doctor Gabriel Fresca 50 lliures, sous, al doctor Pere Areny 16 lliures, 13 sous, 4, al miser Francisco Sacases 16 lliures, 13 sous, 4, al miser Andreu Pal 16 lliures, 13 sous, 4, y a Pere Capdevila, cirurgià, 42 lliures, sous, los quals an firmat rebuda en son degut lloch.

Dit dia se mane als cònsols de las parròquias hont lo Concell de la Vall té pocessions o censals, apòrtien per lo Concell de Sant Thomàs primer vinent las pencions de aquells.

[30] Ellegit... venidé *afegit posteriorment.*

En particular als cònsols de Sant Julià, Massana y Canillo lo que sia degut y caygut de arrendaments y fruits que percebeix la Universitat de la Vall. Lo que se'ls mane en pena del cot de la Terra.

Dit dia se fa llot de trenta-y-dos pardius roges, so és, sinch per parròquia, Encamp y Ordino ne aportaran sis, que sian totas bonas y rebedoras, y que lo diumenge antes del Concell de Sant Thomàs se ajen de aportar en mans dels cònsols de Andorra.

1752 desembre 18

Die 18 de desembre de 1752.

Se ha tingut Concell de Sant Thomàs per la quístia y taxa de metedors y averies se han trobat en lo present any per pagar la quístia al rey Christianíssim (que Déu guarde). Y també pagar los estranys y escot dels jornals, feres y sabudes. Que són los metedors 5.984 y averies 31.572 que a 2 sous, 2 metedó, que fan 648 lliures, 5 sous, 5, y las averias, a tres dinés per averia, fan 341 lliures, sous, 3, que juntas fan 989 lliures, 5 sous, 7.

Dit dia los cònsols de la Massana an aportat 2 lliures, sous per lo arrendament del prat té arrendat la Vall a Torres, de Pal, del prat y bosí de terra té la Vall, en lo lloch de Pal, dels béns de Camp, de Pal. Y axí mateix fan relació que en casa Torres, de Pal, y ha una carga, sinch sesterons y un buixell de blat de la cullita del present any de la terra, que axí mateix té la Vall de dits béns en dit lloch de Pal, dita las Molleras.

Dit dia los cònsols de Canillo an pagat 3 lliures, 6 sous, 8 per lo arrendament del prat de l'Ubach, dit de Remendó, que té la Vall en lo terme de Canillo, lo que tenen arrendat a Borthomeu Calbó, Janeton, per tres anys, y pague per lo segon any que correspon 3 lliures, 3 sous, 4.

|[45v] Dit dia an pagat los cònsols de Sant Julià 1 lliura, 5 sous per lo preu de 3 sesterons de blat de la cullita de la terra té la Vall en Tolse, y són per la cullita del present any 1752.

Dit dia se note que la carga, sinch sesterons y un buxell de blat a Guillem Areny, Teixidó, y los cònsols de la Massana se cuydaran fer-lo-y entregà, per lo qual done 7 lliures, 3 sous.

Dit dia a donat comptes Don Guillem de Areny dels dinés rebuts de la Vall, lo que ha trobat bons lo Concell, y resulta de ells lo quedar en ses mans a favor de la Vall 72 lliures, 1 sou, 9.

Dit dia a donat comptes lo doctor Pere Fiter y Rossell de l'entrat en ses mans y distribuït, y resulta de sos comptes, quals ha trobat bons lo Concell, que està devent a la Casa de la Vall 31 lliures, 17 sous, 8, les que dit dia entrega en poder y presència del Consell, y ab asó *[queden]* quitis y cabals ab la Vall.

Dit dia se deixe a la bona direcció dels síndichs lo complir en donar las bonas festas a las personas de la obligació de la Vall y lo fer-los presentar lo regalo acostumat de capons y pernills, tant en la Seu de Urgell com en Barcelona.

Dit dia se an entregades al doctor Pere Fiter y Rossell per compte y pagar los conters 42 lliures, [7], de les quals se n'ha quedat la Vall, de las 21 lliures toque a Sebestià Pal, Solé, 9 lliures, 5 sous que dit Solé devia de blat a la Vall.

Dit dia se ha pagat al doctor Anton Picart, secretari, una dobla que acos*[tu]*me dar la Vall per semblant Concell.

Dit dia se ha dat un ral de vuit a Andreu Vila per dar a Andreu Pradell, llosador.

Dit dia se note que Don Guillem de Areny, al passament de sos comtes, se ha encarregat pagar 40 lliures als senyors Rafel Arajol, tauler de la Seu de Urgell, sens los que resta a déurer lo compte dalt dit de 72 lliures, 1 sou, 9.

Dit dia, attenent que Pere Capdevila, sirurgià de la present vila de Andorra, ha presentat una súplica a est Concell acerca de una causa li an promulgat en lo riu de la Palomera, a la ralla de la jurisdicció de Andorra, esta dependència se deixe a la direcció de Don Guillem de Areny y doctor Pere Fiter, síndichs, per a providenciar aquella dependència per duptar-se si contravé dita promulgació contra los privilegis, usos y costums de la Vall.

Dit dia se pose en mans del doctor Pere Fiter y Rossell 570 lliures per a què cúydie, junt ab Don Guillem de Areny, de comprar blat per la Vall. Y en cas dits senyors no púguien fer compra de quí al Consell de la Semmana Santa, pòsien dits dinés en dit Concell per péndrer las disposicions necessàrias per la Vall.

Dit dia se fa llot de dos capons per parròquia, y los consolats cuydaran de enviar-los lo dia 23 del corrent en poder del cònsol de Sant Julià, y sian bons y rebedors.

|[46] Dit dia se fa nota de las pencions fa lo present Concell y se dehuen pagar per la Semmana Santa, y són com se segueixen:

Primo, a Don Guillem de Areny:	34 ll.	6 s.
A Anton Moles:	22 ll.	8 s.
Als pubills de casa Mateu Moles:	24 ll.	10 s.
Sumen:	81 ll.	04 s.
Las que paguen:		
Primo, Canillo:	23 ll.	2 s.
Encamp:	25 ll.	18 s.
La Vall:	9 ll.	2 s.
Lo blat de la Vall:	23 ll.	2 s.

1753 març 16

Dia 16 de mars 1753.

Se ha tingut Concell manat en la forma acostumada sobre una súplica presentada per Guillem Moles, sobre si en Andorra se avie seguir lo dret comú o altre, *etcètera,* conforme de ella y de són decret és de véurer, que és com se segueix:

"Andorra y mars 16 de 1753.

Vista y admesa la present súplica y ab madura atenció reflectida en la Casa del Concell General se ha dat lo atestat següent y fe:

Que en les valls de Andorra, en totes les causes, sien heretamens o altra espècie de causes, està obligat lo jutge a seguir la disposició del dret comú o romà, en tal manera que, ara sie lo jutge español ara sie francès, no pot seguir la disposició del dret municipal español ni francès, que a saber lo Concell General lo contrari se oposarie y fent recurs als comprínceps de les Valls. Y may lo dit Concell ha vist practicar ni ohir a dir lo contrari. En fe de què donam lo present attestat en la Casa del mateix Concell, firmat de son síndich y procurador general, secretari, y sellat ab son acostumat sello, dia y any sobredits.

Don Guillem de Areny, síndich y procurador general *(signat)*.

De manament del Magnífich Consell, Guillem Areny, Texidó, segretari assumpt *(signat).*"

1753 abril 16

Dia 16 de abril de 1753.

Se ha juntat lo Concell de la Vall per a pagar la mitat de la quístia, que són 935 franchs, a sa Majestad Cristianíssima (que Déu guarde).

Dit dia se ha fet aprovació de la anominació de cònsols se ha feta en cada una de las parròquias, com apar en son lloch en lo present llibre. Y per lo major assert en son governt y desempeño de sa obligació y nostra, se vote missa de devosió per a què, mediant aquest san*[t]* sacrifici, Déu Nostre Senyor nos acistesque en sa llum y gràcia de la que tant necessitam. Los cònsols la faran dir a les parròquies en la primera |*[46v]* ocasió puga entrar.

Dit dia se ha entregat a Juan Cabanes, de Llorts, nou-cents quaranta-quatre franchs, so és, nou-cents trenta-sinch per pagar la mitat de l'arbergue a Sa Magestad Cristianíssima (que Déu guàrdie), portant-los o entregant-los en la vila de Foix, y los restants nou franchs se li entregan per jornals y gastos, entregant-li, axí mateix, la rebuda del primer pach de l'any 1751, la qual, junt ab la que se li farà del present pach, tornarà en esta Casa.

Dit dia se note que lo doctor Pere Fiter y Rossell, inseguint lo disposat en lo Consell de Sant Tomàs proppassat, posse en poder del Concell les 550 lliures allí notades, y més 70 lliures, sous, de altre partit, per lo cot se cobrà de Miquel Roca, de Sant Julià.

Dit dia areste lo present Concell *[que]* de aquestos dinés dalt notats se effectue la quitació del censal se correspon a la casa Mateu o a sos hereus y pubills, per lo que dict*[a]*amine lo present Concell que Juan Antoni Picart y Joan Areny, Calbó, prénguien de dit diner lo import del Capítol y, junt ab *[el]* secretari, pàssien a effectuar dita quitació, portant dit diner a casa Matheu junt ab *[la]* penció corresponent y porrata.

Dit dia areste lo Concell que dels diners té la Vall sobre lo blat comprat, luego de aver-se fet la suma convalent o equivalent al capital del censal que percebeix Anton Moles de esta Casa, se li effectue la quitació de dit censal quant antes se púguie, per lo que distine lo present Concell al doctor Pere Fiter y Rossell per a què este rébie los dinés dels emoluments de la Vall, y fàcie dita quitació prenent sa àpocha y cancel·lar lo original, y tot lo que convínguie per dita quitació.

Dit dia areste lo Concell que los consulats presents y passats cúydien ab tota vigilància los atrasos y cobransas té la Vall sobre blat y altres coses, in*[st]*ant als deutors, si convenient apareixerà, pàguien, en pena del cot de la Terra, lo degut a dit Concell. Y los consolats, ab la pontualitat possible, posaran los dinés en mans de dit doctor Pere Rossell per los fins y effectes dits. Tot lo que se'ls mane en pena del cot de la Terra.

Dit dia se ha pagat las pencions que fa la Vall a la casa de Don Guillem de Areny, de Ordino, que són 34 lliures, 6 sous, a Anton Moles, de Andorra, 22 lliures, 8 sous, als

pobills *[del]* quòndam Joseph Moles y Matheu, de Andorra, 24 lliures, 10 sous, que juntas prenen suma de 81 lliures, 4 sous, les quals an pagat les parròquies, com véurer és, en lo Concell de Sant Thomàs proppassar.

Y per ser axí, ho firmam |[47] de las pròprias mans o sos comissionats.

Comis*[si]*onat per Don Guillem de Areny, jo, Pere Joan Bons, Balle *(signat)*.

Ab facultat dels hereus de casa Mateu, firmo jo, doctor Pere Rossell *(signat)*.

Per Anton Moles, Anton Picart, nottari, son comissionat *(signat).*"

Dit dia se entregue al doctor Pere Fiter y Rossell, per lo effecte dalt dit, cent vint-y-una lliura, si*[n]*ch sous, 121 lliures, 5 sous.

1753 juny 4

Dia 4 de juny 1753.

Se ha tingut Concell de Santcugesma per pagar metges y barbé, censos de Costoja, vaca magra, draps a lavar, nominació de concellers, mostafasos, vehedors y capitans:

Canillo mostafà Miquel Vidal, vehedors Germà Areny, Call.

Encamp mostafà Jaume Joan Mas, vehedor Joan Calba, Garreta.

Ordino mostafà Anton Bons, Jordà, vehedor Joan Cabanes.

Massana mostafà Miquel Tor, Torné, vehedor Macià Riberaygua, Fonta.

Andorra mostafà Guillem Calbó, Prat, a les Caldes Francisco Constantí, vehedor Andorra Guillem Calbó, Prat.

Sant Julià mostafà Guillem Capdevila, vehedor Andreu Nagual.

Dit dia se fa nominació de capitans:

Canillo capità Joan Bonit.

Encamp capità Francisco Torres, Areny, Güelo.

Ordino capità Juan Escoté.

Massana capità Jaume Aymà, de Arensal.

Andorra capità Jaume Cauba y Muxella.

Sant Julià capità Miquel Gaspà, Bonet, de Ayxir*[i]*vall.

Dit dia Miquel Duran, cònsol de Andorra, aporte la rebuda de l'oli que correspon a les parròquies, so és, dos robes per parròquia a la obra de Santa Maria de Urgell, y fan de censos, ditas, dos robas per parròquia quiscun any.

Dit dia se fa arrest per las mostras per lo temps acostumat, y los cònsols de las parròquias hont se troban los senyors batlles avisaran aquells, y les faran manar tots los consolats, porta per porta, vuit dies antes.

Dit dia se fa arrest de adobar camins, sanderas y sanderons, rigueras y riguerons, y las menobras sian fetas de quí al dia de Sant Barlabé primer vinent, en pena del cot de la Terra.

|[47v] Dit dia s'a entregat a Borthomeu Bou, Toni de Pere, cònsol de Sant Julià, 15 sous per los draps a lavar que·s deuen pagar al porté major. Més, se ha entregat al dit, 12 sous, 6 per pagar los censos de Costoja. Del tot portarà rebuda en esta Casa.

Dit dia se ha pagat als rendés del Molt Il·lustre Capítol de Urgell per la vaca magra 4 lliures, 16 sous, les que posen en mans del doctor Pere Fiter y Rossell, síndich, y cuydarà de fer-se fer rebuda y la aportarà en esta Casa, las que se paguen com se segueix: per la vaca magra toque per parròquia 16 sous, per pagar los draps a lavar toque per parròquia 2 sous, 6 y per pagar los censos de Costoja toque per parròquia 2 sous, 6, acceptat Sant Julià que no·ls pague.

Dit dia se fa nominació de sobreposats per lo offici de parayres. Quede Juan Segalàs y entre Juan Muxella, sobrestants Anton Putg, Busquets, pesadors Joseph Montaña a les Caldes, Macià Ribot a Andorra, Joan Antoni Ribot a la Massana y Pau Capdevila a Sant Julià. Y ordena lo present Concell, en pena del cot de la Terra, obsérvon tot lo ordenat en lo temps passat. Y a vista de alguns abusos se an exprimentat quant se done llana a tota obra, ordene lo present Concell que lo pessador distinat per pesar lo fil sia obligat en pesar la llana neta se envia, y reduhida en fil tórnie a pesar lo fil, selant ab tota fidelitat no·s comètia frau contra pagès algun. Y sia manat als teixidors no accéptien fil que no sia pesat per lo pesador y tornat a pesar lo drap antes de anar al molí y sia canat al ters. Lo que·s mane cumplir y observar en pena del cot de la Terra. Y se ordena que los pesadors sien presos de jurament per los cònsols de sas respective parròquias de bo y lealment de complir en son offici. Y se confirmen totas las ordinacions en dit particular posadas per nostros antipassats.

Dit dia se note que Joan Cabanes, de Llorts, concellé, a tornat las rebudas del pach de la quístia de Sa Magestad Cristianíssima de 1751 y la del present any 1753. Són a la plica.

Dit dia se note que se han arxivades dos àpoches de lluïsió y quitació de dos censals, lo enviat a favor de Pere Matheu Moles, de la vila de Andorra, àpocha en poder de Anton Picart, nottari públic de Encamp, als 16 de abril de 1753, lo altre acte de censal creat a favor de Jaume Juan Moles, de dita vila, rebuda la àpoca en poder de dit Picart al primer de juny de 1753. Conste en elles de sa lluïció del preu, pencions, porrata y salari dels actes.

Dit dia, en atenció que los cònsols, consellers y supernumerari de la parròquia de Canillo an propossat la ordinació de 23 de matg 1746, y aver dit, en presència del Concell, no voler tenir ni observar dita ordinació, a resolt lo Concell castigar als dits o a son Concell al cot de vint-y-vuit lliures barceloneses les que mane lo Consell posar en mans dels cònsols de Andorra dints vuit dies, en pena del recot. És pagat dit quot[31].

Dit dia aprove lo Concell de la Vall tot lo novament fet y fahedor contra los merenguesos, aprovant la apropiació del nom dels síndichs de la Vall, per a proseguir la qüestió tenen las comunitats de Encamp y Canillo serca la Solana de Andorra.

|*48* Dit dia lloham y aprovam totas las ordinacions escritas y no escritas, tant en los llibres vells y nous, expressament la ordinació de privar lo plantar y sembrar tabacos. Ítem, renovam y de nou confirmam las ordinacions acerca los agavelladors y revenedors de blat, volent cayguen en pena del cot de la Terra, encarregan als consolats de las parròquias vigílian en descubrir dits agavelladors y revedenedors, denunciant-los al Consell[32].

Dit dia concedeix lo Concell que los síndichs pugan tractar y concordar, ara sie ab naturals ara sie ab forasters, sobre la introducció de blat, acceptant preu a aquell y obrar tot lo necessari y convenient per dita introducció, procuran lo preu més baix se pugue.

1753 agost 5

Vui, als 5 de agost de 1753, se a tingut Consell de la Terra a fi afecte de fer l'afor al blat fiat com és de costum.

Dit dia se avote una missa al Sant Esperit per parròquia. Los consolats tindran, lo més prest sia possible, la obligació de fer-la dir.

[31] És pagat dit quot *afegit posteriorment*.
[32] *Al marge esquerre una manícula assenyala aquest assentament.*

Dit dia se a fet l'afor al blat fiat a 5 lliures, 12 sous carga, moneda barcelonesa, y se mane a tots los consolats, en pena del cot de la Terra, que la vigília de la Mare de Déu de agost primer vinent la fàssien manar, porta per porta, que ninguna persona púguie fer pagar ni demanar més del preu a posat la Vall.

Dit dia areste la Vall de posar lo pa a 5 dinés la lliura, y se comensarà a vendre dimars primer vinent, dia 7 de agost.

Dit dia an portat los cònsols de Sant Julià la rebuda del porté major de 1753, y s'a posada a la plica. Y se deixe a la directió dels síndichs de pujar o abaixar lo pa y lo vi quant convingue.

Dit dia, a vista de l'avís a donat lo administrador de Cardona de encontrant-se estas Valls ab lo atràs de 423 fanecas y mitja de sal de les 1.400 faneca*[s]* se ne avien de tràurer per lo juny proppasat, mane lo present Consell a tots los consolats que dins 15 dies traguen la sal corresponent, y que les és taxado[33], o altramen, traguen en dit termini prompte lo valor de la que los falte a traure per entregar a la disposició dels síndichs, en pena del cot de la Terra.

Dit dia areste lo present *[Concell]* que, per tot lo present mes, tots los consolats que déguien blat a la Vall lo paguen per tot est mes y porten los dinés en mans dels síndichs, en pena del cot de la Terra.

|*48v* Dit dia se mane, en pena del cot de la Terra, al Comú de Andorra que seguesque lo curs regular de justícia acerca la qüestió tenen ab lo Comú de Encam*[p]* acerca lo llenyar en los amprius del terme de Encamp, o que paguen les pinyores acerca de assò fetes.

1753 octubre 29

Buy, dia 29 de octubre de l'ain 1753, se ha tingut Consell de la Terra per lo pac de la quístia degut a Sa Magestat Christianíssima, que Déu guarde, com a compte de Foix, que se ant encomanat los diners, que sont nou-cens trenta-sinch franchs de un partit, a Don Guillem de Areny, síndich, que cuidarà de fer-los remètrer per fer dit pagament. Y se li entregue la última rebuda del pac de l'any 1751. Y dit senyor síndich tornarà dita rebuda, com la del present ain, y se li entreguen six franchs per a pagar los gastos importarant per a enviar dit pagament.

[33] *En lloc de* els és taxada.

Dit dia areste lo present Consell de la Vall que les menobras siant fetas als camins reals, sanderas y sanderons, de quí al dia de Sant Martí primer vinent, en pena del cot de la Terra.

Dit dia a resolt lo Consell de la Vall que done facultat al doctor Pere de tractar y concordar ab la vila de Verdú o de Tàr*[re]*ga del modo trovarà ell a propòsit.

Dit dia a resolt lo Consell de la Vall que·l Comú y particulars de la parròquia de Andorra se abstínguient de lleñar a l'enpriu de Encamp, so és, del grau Corp en amunt, tant del solà com de l'hubac, sinó que tinguient títols. Y dits los portarant en esta Casa. Y si los de Andorra pretenent obrir pas sobre del prat de Don Guillem, depositient per los aveadors. Y lo tot se'ls mane en pena del cot de la Terra.

Dit dia areste lo Consell que·n atenció d'encontrar-se lo dia de avui algunes parròquies atrasades en traure la sal acopiada del salí de Cardona, vensuda y caiguda als últims de juny pròcsim pasat, y no voler los administradors de dites salines donar sal del corrent ain fins sie treta la vensuda, per so arreste lo Consell que totom púguie tràurer sal de la dita attrasada, y que per estos (si de altra part ja tenient cumplerta sa obligació de l'ain antecedent), los valga la guia per lo compliment de la sal tindrà encavesada cada u en ses parts del corrent ain.

Dit dia areste lo Consell que los arrendataris de cases comunes, per la manutenció del vi, pugent vendre lo dia de Tots Sans propvinent venguient lo cortó del vi a catorse diners.

1753 novembre 26

|*[49]* Vuy, dia 26 de novembre de 1753, se a tingut lo Consell de Sant Andreu per a pagar los metjes y barbé y assentar los metedors y averies estranyes. Y los consolats aportaran los dinés per lo Consell de Sant Thomàs primer vinent a esta Casa, com y de tot lo demés se déu guia a la Vall.

Se note que y a aguts metedors estranys en lo present Consell 1.274 y averies 16.360, que tot junt sumen 574 lliures, 13 sous, 7 barcelonesos.

Dit dia a aportat Don Guillem de Areny la rebuda de l'últim pach de la quístia pagada a l'Excel·lentíssim Senyor marquès de Bonac, per tenir-lo cedit per Sa Majestat Cristianíssima, y a tornat a la Vall lo que a sobrat dels dinés se li avien enviats per dit fi.

Dit dia se note com lo doctor Pere Fiter y Rossell, síndich, en virtut de la comissió li donà lo Consell de la Vall proppassat per a concordar sobre la fira de Verdú, concorda ab lo prior, síndich del Real Monastir de Pobblet, y ab los comissionats de la vila de Verdú, per a anar perpètuament en la fira de Verdú, ab las franquesas que són de véurer en la concòrdia que les dites parts firmaren en Guissona, en poder de Pau Ponses, burgés y notari real de la vila de Guissona, dia dotse dels corrents mes y any, còpia de la qual queda en lo arxiu de estas Valls.

Dit dia se note que los doctors Gabriel Fresca, Pere Areny, Francisco Sacasas y Andreu Pal an firmada obligació de metjes de la Vall per tres anys more solito, ab los salaris quiscun del trienni passat. Y aixís mateix Pere Capdevila en cu*[a]*litat de cirurgià.

Dit dia se fa llot de 29 perdius royes que los consolats deuran aportar als cònsols de Andorra la vigília del Consell de Sant Tomàs primer vinent, *[a]* saber, los cònsols de la Massana, Andorra, Sant Julià, Canillo y Encamp sinch, y Ordino quatre.

Dit dia mane lo present Consell als consolats que déguien blat de la Vall, y que no àgien treta la sal atrassada, que fins al Consell de Sant Thomàs primer vinent àgien pagat lo blat y treta o pagada la sal, pena del cot de la Terra, y de estar pacat[34] lo Consell a gastos de qui no aurà obehit fins a aver cumplit una y altra cosa.

1753 desembre 17

|*[49v]* Vui, dia 17 de desembre de 1753, se a tingut lo Consell de Sant Thomàs per tallar la quístia al ters per a Sa Il·lustríssima, y assentar los jornals, feres y sabudes, lo redre, y cobrar los estranys y demés emoluments té la Vall.

Dit dia se note que se an pagats los estranys al present Consell.

Dit dia se deixe a la bona direcció dels síndichs lo complir en dar las bonas festas a las personas de la obbligació de la Vall, y de presentar-los a son temps los regalos de pernes, formatjes y capons y, a est fi, tindran los consolats dos capons en mans dels cònsols de Sant Julià per lo dia 22 del corrent. Y cuidaran los de Sant Julià de fer-los tenir en mans de Don Guillem de Areny lo dia 23 del corrent a la Seu. Y aixís mateix los cònsols venidors tindran pernes y formatjes previngudes per a quant se'ls demanaran per lo fi ya dit.

[34] *En lloc de* pagat.

Dit dia se entreguen 10 lliures a Don Guillem de Areny per a pagar la conducta del corrent any a l'advocat de la Seu, doctor Joseph Lleupart, y 1 lliura, 8 sous a Borthomeu Bou, cònsol de Sant Julià, per a pagar la conducta del llosador.

Dit dia se note que los cònsols de Canillo an pagades 3 lliures, 3 sous, 4 diners per lo últim any de l'arrendament del prat que té la Vall en Canillo, dit de Remendó, que lo tenie arrendat Borthomeu Calbó, Janeton, de Canillo, y los cònsols venidors de Canillo cuidaran de arrendar-lo a l'avantatje se pugue per la Vall o de fer-lo [conreiar] per compte de la Vall.

Dit dia, Pere Riba, major, ha entregat 2 lliures, sous barcelonesos al Concell en paga de l'arrendament de l'hortal y pasturé dit de Camp, de Pal, y pague la cullita de 1753.

Dit dia se note que lo doctor Pere Rossell ha portat la rebuda del render de Capítol, Joseph Estany, per los sensos de la baca magra, 4 lliures, 16 sous per lo any 1753.

Dit dia se fa sisena de batlle per a presentar a Sa Il·lustríssima en atenció de acavar Anton Puitg, Busquets, batlle de estas Valls, a fi de què se servesca elegir una persona de les sis a baix escritas per són batlle:

Canillo Esteva Call, Regí.
Encamp Jaume Juan Mas.
Ordino Pere Riba, Ramo Guiem.
Massana Jaume Torres y Areny.
Andorra Francisco Constantí.
Sant Julià Anton Guitart.

La qual sisena se recomane a Don Guillem per lo fi ya dit. Y en tenir la nominació de Sa Il·lustríssima la passarà en mans dels cònsols de la parròquia serà lo elegit a fi de fer-li prestar lo degut jurament.

|[50] Dit dia a donat comptes Don Guillem de Areny de tots los dinés y demés abie encomanat a dit Don Guillem, y a trobat sos comptes bons. Y s'i fa definissió de tots comptes y quede a fabor de la Vall 9 lliures, 9 sous, 9, y ab exa queden quitis ab lo present Consell.

Dit dia a donat comptes lo doctor Pere Fiter y Rosell de tots los dinés se tenie encomanats la Vall, y a trobat sos comptes bons. Y median que a posat en mans del present Consell 90 lliures, 11 sous, 6, y ab exa queden quitis ab dit present Consell.

Dit dia a donat comptes lo doctor Ignasi Fiter y Rosell de tots los dinés li tenie encomanats la Vall, y a trobat sos comptes bons. Y reste en son poder a favor de la dita Vall 22 lliures, 17 sous y 30 corteres blat, és a dir, una partida, y altra quede a favor de dita Vall.

Dit dia se note que lo present Consell a conduït per son advocat en Perpinyà a mosur Cappot Cadet, de dita ciutat, ab conducta de 22 fran/*c*/s per any, y comensarà a córrer la conducta lo primer de janer de 1754.

Dit dia se pose en mans de Don Guillem de Areny sinch-centes seixanta-y-tres lliures barceloneses, que juntes ab les nou lliures, dinou sous y nou dinés que a dalt consten quedar en son poder, faran la suma de sinch-centes setanta-dos lliures, dinou sous y nou diners que tindrà recomanades de la Vall, a fi de què de ditas gàstie las que convínguia per la defensa de la Vall, y les restans entréguie a la Vall quant las demànie.

Dit dia, a vista de la constattació de malalties malignas que corren en estas Valls, vote lo present Consell dos misses de devosió en cada parròquia, una a Maria Santíssima del Remey y altra als sants patrons, per a què per tant poderosas intercessions merescam del Pare de infinita misericòrdia ne ússie ab estas Valls, alsant lo càstich nos amenasa ab ditas malaltias. Y tots los consolats las faran dir lo més prest se púguie.

1754 abril 8

Dia 8 de abril de l'ain 1754.

Se ha juntat lo Consell de la Vall per a pagar la paga de la quístia y menjeria deguda al senyor bisbe de Urgell, que sónt 228 rals de vuit, a una |[50v] lliura, buit sous quiscunt, a saber, 200 per la quístia y 28 per la menjeria, y per pagar les pencions dels censals fa esta Casa, com conste en la nota se féu en esta Casa en lo Consell de Sant Tomàs.

Dit dia se a fet approvació de la nominació de cònsols se a feta en cada una de les parròquies, com apar en son lloc en lo present llivre. Y per lo major asert en sont governt y desampeño de sa obligasió y nostra, se vote misa de devoció per a què mediant aquest sant sacrifici, Déu Nostre Senyor nos asistésquie en sa llum y gràcia de la que tant necessitam. Los cònsols la farant dir en las parròquias en la primera ocasió puga entrar.

Dit dia se entregue a Anton Jordà, cònsol de Ordino, les 228 peses de buit a fi que entréguia al síndich Don Guillem de Areny las ditas 228 peses de vuit, a fi y effecte que dit Don Guillem de Areny cúidie de pagar-las al dit senyor bisbe per la quístia y menjaria,

y aportarà rebuda en esta Casa, y se li entregue la última rebuda, la que tornarà junt ab la fahedora.

Dit dia se ha pagat la penció a Don Guillem de Areny, de Ordino, que sónt 34 lliures, 6 sous, y firment de ses mans o per sos comisionats.

Firmo Joan *[A]*nton Bons, Jordà, per Don Guillem de Areny, comisionat *(signat)*.

Dit dia pague la penció los cònsols de Canillo y Encamp de 49 lliures barceloneses, de les quals se n'a tret les 34 lliures, 6 sous per pagar la penció a Don Guillem de Areny, y les demés quedent a la taia[35].

Dit dia se resolt y areste lo Consell de la Vall, en pena del cot de la Terra, que ninguna persona pugui fer ni plantar tabaco en ses parròquies, y que persona pugui fer factura o contrafer tabaco dels astanchs reals d'España, y que los consolats vellient en ses parròquies. Y dits cònsols, si u savent, n'y dónient part al síndich o síndichs, y en no fer dits cònsols les degudes deligències n'y serant castigats. Y tot asò se'ls mane en pena del cot de la Terra.

Dit dia se resolt lo Consell que qui déguie blat a la Vall, de quí al Consell de l'Afor, pòrtient los cònsols los diners en mans de Anton Moles, pena del cot de la Terra.

|*51* Dit dia resol la Vall que lo blat té la Vall en Soldeu y en les demés pars a 4 lliures, 10 sous carga se despàxie als que pòrtient diners.

Dit dia se mane a tots los consolats, que si a ningú que tingue antoixans a comodar als camins reals, que mànient a sos particulars que fins al dia de Sant Barlabé los acomòdient, en pena del cot de la Terra.

1754 maig 27

Dia 27 de may de 1754.

Se ha tingut Consell de Santcugesma per a pagar metges y barbé, censos de Costoja, vaca grasa, draps a lavar, nominació de consellers, mostafasos, vehedors y capitans:

Canillo mostafà Guillem Pintat, vehedor Nicolau Putsernal.

Encamp mostafà Jusep Areny, vehedor Jaume Refel Palerès.

Ordino mostafà J*[o]*ant Germà, vehedor Esteve Solana.

Masana mostafà Pere Riva, vehedor Francisco Mora.

[35] *Probablement en lloc de* talla.

Andorra mostafà Isidro Maestre y Jaume Babot, vehedor Jaume Babot.

Sant Julià mostafà Andreu Vila, vehedor Romà Cirés.

Dit dia se fa nomi*[na]*ció de capitans:

Canillo Juant Antoni Giverga, de Mirixell.

Encamp Pere Moretó.

Ordino Pere Aldosa

Masana Francisco Baby.

Andorra Esteve Aldosa, Coletes.

Sant Julià Isidro Alvós.

Dit dia Germà Font, Bonet, cònsol de Sant Julià, aporte la rebuda de l'oli que correspont a totes les parròquies, so és, dos robes per parròquia a la obra de Santa Maria de Urgell, y fant de censos ditas dos robas per parròquia quiscunt any.

Dit dia se arrestent les mostras per lo temps acostumat, y los senyors cònsols avisarant als senyors balles y a què fasent manar, porta per porta, en sas parròquies per al dia tocarà en sa parròquia.

|*51v* Dit dia se arreste les menobras de adovar camins, sanderas y sanderons, y que sia feta la menobra de quí al dia de Sant Barlabé primer vinent, en pena del cot de la Terra.

Dit dia se pose en mans de Germà Font, Bonet, cònsol de Sant Julià, 11 lliures, 7 sous, 6 per pagar lo segent: 12 sous, 6 per los censos de Costoja, 15 sous per draps a lavar, los que se pagent al porter major de la santa iglécia cathedral de Urgell, 10 lliures, sous al senyor canonge sacristà de dita santa iglécia cathedral de Urgell, les que sónt stades repartides per parròquia a 1 lliura, 13 sous, 4 per parròquia, y apportarà ses rebudas en esta Casa per lo Consell vinent. Y així mateix, se li entrege al dit cònsol de Sant Julià 12 lliures, 7 sous *[per]* a què les entréguie a l'arendatari del Molt Il·lustre Capítol per la vaca grasa, de les que cobrarà rebuda y la apportarà en lo present Consell, pagada per quiscuna de les parròquies ab la forma següent: pague Canillo 2 lliures, 6 sous, Encamp 3 lliures, 6 sous, Ordino 2 lliures, 6 sous, Masana 1 lliura, 12 sous, Andorra 2 lliures, 6 sous, Sant Julià 1 lliura, 13 sous, 4, y quede en bo en favor de la Vall 1 lliura, 2 sous, 4.

Dit dia a resolt lo Consell que, en quant a conters que se acostumavent nom*[en]*ar en senblant dia, sient estos suspesos, com y sont salari, quedant lo cargo y obligació a cada una de les parròquies o a sos consells de pasar contadoria carregant, tant per aberia com

per metedó, a la proporció que acostumat la Vall fins a fer la summa de la última contadoria pròcsim pasada que és com se sigeix: Canillo 212 lliures, 5 sous, 8, Encamp 92 lliures, 17 sous, 2, Ordino 183 lliures, 9 sous, 3, Masana 207 lliures, 7 sous, 3, Andorra 153 lliures, 2 sous, 10, Sant Julià 140 lliures, 5 sous, 5. Bententès que com se stalvie los salaris dels comptés y segons ordinació posada en lo present llibre, lo quint diner resultant dels strains a de servir en alívio y disminució del preu acostumavent eixir los metedors y abaries pròpries de la Vall. Estos aumens y lucros, quant se veurant resultats y segurs, aje de servir a defalque de dit preu y, així mateix, vol lo Consell que los strains sient contats com sempre an acostumat insiguint les ordenanses de la Vall.

Dit dia se fa nominació dels sobreposats per lo offici de parayres. Quede Juan Segalàs, sobreposat, y entre[36] Guillem Tomàs, sobreposat[37] Antont Puix, Busquets, pesadors Jusep Montània a les Caldes, Macià Rivot Andorra, Juan Antoni Ribot a la Masana y Pau Capdevila a Sant Julià.

Dit dia, a vista de la carta de Don Guillem de Areny, síndich y procurador general de les valls de Andorra, enviada des de Barcelona, de dia 18 de may de 1754, en la qual avise d'estar perduts per los tabacos, en atenció de contravenir a les ordinacions y expediens a pres la Vall sobre dits tabacos, avisan-nos estar mal vistos de la Cort de Madrit per los informes té esta de semblant abús, per so a resolt lo Consell General que demà, dia 28 de may, los cònsols |*52* de Andorra y Sant Julià bàguient a la parròquia de Sant Julià ravistant, tot baixant a Santa Coloma, y después revístient en Sant Julià, arrencant tabacos y notant los contrafactors per a manifestar-los al Consell y, així mateix, lo restant del Consell General revístie la parròquia de Andorra, y los consols y consellers de Encamp y Canillo revistarant les dos parròquies y, així mateix, los cònsols y consellers de Ordino y Masana revistarant les dues parròquies. Y tots los dits arrencarant dit tabaco y notarant los contrafactors per a aportar en dita Casa per a ser castigats. Y així resolt lo Consell que Don Guillem de Areny, retornat sie de Barcelona, consúltie ab lo doctor Lleopart, advocat de la Vall, per a què éstie fórmie memorial en dret, si així se trovarà convenient, per a presentar a la Il·lustre Cort o a sos veguers per a què estos dónient sos auxilis y mà forta per a exti*[r]*par lo dit abús de dits tabacos com a inovidiens a les ordinacions y manamens

[36] Quede Juan… y entre *ratllat al text, tot i això ho hem reproduït, segons l'esquema acostumat, per donar sentit a l'assentament.*
[37] *En lloc de* sobrestant.

del Consell General, imposant les penes bent vistes a dits senyors. Tot lo que manam complir y observar en pena del cot de la Terra.

Dit dia, a vista de la carta de l'administrador de les salines de Cardona, Don Isidro de Lama, en la que avise aver-i atràs de 500 fanegues de sal, y que est ain no tenie spera atràs algunt per aver quedat dites salines a cargo del rey, per so lo Consell a resolt que, en pena del cot de la Terra, los consolats tingent la sal tenent encavesada treta fins al dia de Sant Juant primer vinent, en qual dia deurant tenir les guies o los diners de la sal tenen tacsada en mans de Don Guillem de Areny, y farant corre lo manament, porta per porta, qui no traurà la sal la pagarà y la tindrà perduda.

Dit dia lloam y aprovam totes les ordinacions, usus y costums fetas y practicats fins al dia present.

Dit dia arreste lo Consell de la Vall que lo blat té en Soldeu se deixe, tornant blat per blat, en la collita vinent fins a Sant Miquel de setembre y, com se judique menos travalls a les parròquies, vol lo Consell se tórnie, dins la vila de Andorra, de pagar lo trevall de mesurar, tant al rébrer com en tornar-lo, la quantitat de 3 sous.

1754 juny 19

|*52v* Dia 19 de juny de 1754.

Se ha tingut Consell de la Terra aserca de una carta ha escrita lo Il·lustre Doctor Pere Fiter y Russell, veguer de estas Valls per lo Il·lustríssim Senyor Bisbe de Urgell, a Don Guillem de Areny, síndich, ab la qual lo requereix sie, en quant de dret *[y]* lloch finir dita requisició, per a què vuy fes convocar lo present Consell de la Terra a fi de péndrer los esperiens més conveniens per la bona y deguda administració de justícia en estas Valls, y a fi y efecte de obrir Corts y formar procés contra dos delinqüens que se troben presos y detinguts per la justícia en la present vila de Andorra, a causa de trobar-se acrimenats[38] de delicte grave, que obligue a dit senyor veguer a obrir-las fora del temps en què se acostumen obrir, segons los privilegis de las presents Valls. En virtut de la qual requisició, aven-se juntat lo Consell de la Terra en lo dia de buy, a entrat en ell lo Il·lustre doctor Pere Fiter y Rusell, veguer per dit Il·lustríssim Senyor Bisbe de Urgell de estas Valls, a representar a est Consell la necesitat en què se encontrave de obrir Corts per los fins ja dits, segons obligació presisa de son empleo. On manifesta dit Consell a fi y efecte de què

[38] *En lloc de* incriminats.

tínguia a bé lo eligir los arraonadós que acostuma tenir lo present Consell en totas las Corts se an tingudas fins buy, segons sos antiquíssims privilegis, y de contribuir lo present Consell en lo que acostumat contribuir per la bona administració de justícia, ab las protestas y salvedats fetas en las oberturas de Corts entesedents y, senyaladamén, en la de 22 de juliol de 1739. Y oÿda la representació de dit Il·lustre Senyor Veguer, a resolt lo present Consell lo contribuir ab ditas protestas y salvedats a lo que acustumat contribuir en las Corts proppasadas y, en sa conseqüència, an eligits per arraonadós en tot lo temps duron las Corts, que en lo dia de buy se obran, a Anton Moles y Juan Antoni Picart, als quals done lo present Consell tot ple poder y tot quant a acustumat a donar als arraonadós en las demés Corts. Y en cas que los dos dits arraonadós o algun de ells se desganassen o desganàs en dit temps o tinguessen algun legítim inpedimén per continuar en dit enpleo, quedarà al cuidado de l'adal dit síndich de elegir-ne de altres o alt*[r]*e que tindran lo mateix poder.

Dit dia se fa nota que Don Guillem de Areny, síndich, ha aportada la àpoca del pach de la quístia de l'Il·lustríssim Senyor Bisbe de Urgell de l'any 1754, y a tornat la rebuda vella y, així mateix, la rebuda de l'advocat de la Vall, lo doctor Jusep Lleopart, per la conducta de l'any 1753 y de l'administrador de la duana de la |*53* Seu de Urgell, de la voluntària gratificació li done cada any lo present Consell, y per la de l'any 1753 inclusive, y com li estave encarregat en los consells de Sant Thomàs y Semmana Santa proppassats. Y així mateix, se note que en lo dia de buy que Jermà Font y Bonet, cònsol de Sant Julià, a aportat las rebudas de las regalies, vaca grasa y sensos de Custoja, pagats en lo present any.

Dit dia se vote misa de devoció al Sant Esperit, y cuidaran los consolats de fer-la dir.

Dit dia, a vista de aver demanat lo senyor intendén del principat de Catalunya al present Consell se interesàs ab la Il·lustra Cort per a què posàs a la sua disposició los dos reos, Francisco Amat y Alecsandro Toledo, que estan presos en estas Valls, per a castigar-los rigorosament, com dependescan estas Valls en la conservació dels privilegis que los Sereníssims Reys de Espanya li tenen consedits del Tribunal de dit senyor intendén, a resolt lo present Consell presentar un memorial a dita Il·lustra Cort sublican-li que, si sens contravenir a la jurisdicció dels senyors prínceps de estas Valls, y sens poder-los ser detrimén ni perjudici algun, y no altramen, tingués a bé lo manar se fes la entrega dels dits reos al dit senyor, com se practicà de altre reo anomenat March Minguet en lo any 1621 per la Molt Il·lustra Cort que, no obstant que lo avie condemnat a mort, lo entregà

al governador de l'Il·lustre Capítol de Urgell, qui en dit nom lo demanà ab sública, com tot és de veure en los actes de Corts en dit any.

1754 agost 2

Vuy, dia 2 de agost de 1754, se ha tingut Consell de la Terra a instància de l'Il·lustre Doctor Pere Fiter y Rusell, veguer de estas Valls, a fi de publicar la sentència contra los dos reos Francisco Amat y Alecsandre Toledo, la qual a consentit, en virtut del memorial que, com se resolgué en lo Consell proppassat, s'és presentat a la Il·lustra Cort, que los dos dits reos sien entregats al dit senyor intendent ho a son comisionat en lo riu de Arcavell, ab còpia de la sumària se'ls ha feta, a fi que per dit senyor sien castigats ab la pena que resúltia del provat en dita sumària.

Dit dia, avent resolt dit Il·lustre Senyor veguer cloure les Corts, a anomenat lo present Consell per a rébrer los comptes a Don Guillem de Areny, síndich, a Anton Moles y a Juan Antoni Picart, arraonadós, als quals dona tot ple poder y en quant en semblans ocasions acostuma donar lo present Consell.

Dit dia se fa l'afor al blat fiat en lo corrent any, y se pose a 4 lliures, 10 sous moneda barcelonesa, i·s mana que·s notifíquie, porta per porta, dit preu a tots los consolats a fi que ningú ne púguie fer pagar més ni donar més, en pena del cot de la Terra.

|*53v* Dit dia se pose lo pa a quatre dinés la lliura, lo que vendran diumenge primer vinent, y cuidaran los consolats de fer lo manament, en pena del cot de la Terra.

Dit dia a donat comptes Juan Areny, Calbó, de las sent cargas de blat que tenie recomanades del present Consell per a destribuir-les ab pòlises dels cònsols, y aver-se de fer entrar fins al dia de Sant Miquel de setembre propvinent en esta Casa. Se elegeix per a rebre'l, que sie bo, net y sech, a Isidro Maestre, al qual se donarà dibuit dinés per carga de rebre'l y lliurar-lo, y de dits comptes resulte aurien entregat lo següent:

Primo, a la parròquia de Canillo ab pòlisas:	36 corteras	5 mesuras
Més, Canillo sens pòlises:	6 corteras	2 mesuras
Encamp ab pòlises:	39 corteras	7 mesuras
Andorra:	53 corteras	1 mesura
La Masana:	23 corteras	4 mesuras
Ordino:	36 corteras	3 mesuras

Sume lo blat	196 corteras[39]	2 mesuras
A desminuït lo blat	3 corteras	4 mesuras

Dit dia areste lo Consell que·s tórnie a fer revista del tavaco per veure si an estats obediens en los ordes de esta Casa per arrencar lo tavaco, y a est fi pujaran los cònsols de Encamp a Canillo, y junt ab los cònsols y consellés de Canillo seguiran la parròquia, y los de Canillo baixaran a la parròquia de Encamp, y los de Ordino baixaran a la Masana, y los de la Masana pujaran a Ordino, y los cònsols de Andorra y consellés baixaran a Sant Julià, y los de Sant Julià pujaran Andorra. Y que la revista sie feta de aquí al dia de la Mare de Déu de agost propvinent. Y si se'n trove, los cònsols y consellés cuidaran de fer manar Consell de la Terra.

1754 novembre 25

Vuy, dia 25 de novembre de 1754, se ha tingut Consell de Sant Andreu per pagar metges y barber, sentar los metedós y averias estranyes, perquè los cònsols apòrtien lo comte per lo Consell de Sant Tomàs primer vinén, y també per a asentar lo comte per pagar lo comte dels metedós y averies a Sa Magestat Cristianíssim*[a]*, que Déu guarde.

Dit dia se a de pagar al doctor Gabriel Fresca, doctor Pere Areny, miser Francisco Sacases, miser Andreu Pal y Pere Capdevila, serurgià. So és, al doctor Gabriel Fresca 50 lliures, sous, al doctor Pere Areny 16 lliures, 13 sous, 4, al doctor Francisco Sacases 16 lliures, 13 sous, 4, al miser Andreu Pal 16 lliures, 13 sous, 4,|*54* y a Pere Capdevila, serurgià, 42 lliures, sous, los quals an firmat rebuda en son degut lloch.

Se mane als cònsols de les parròquies hont lo Consell de la Vall ten posesions o sensals apòrtien per lo Consell de Sant Thomàs primer vinent las pencions de aquells, en particola*[r]* als cònsols de Sant Julià, Massana y Canillo lo que sia degut y caygut de arendaments y fruyts que perseveyx la Universitat de la Vall. Lo que se'ls mane en pena del cot de la Terra.

Dit dia se fa llot de 26 pardius roges, so és, quatre per parròquia, Ordino y la Massana ne aportaran sinch, que sien totas bonas y rebedoras, y que lo diumenge antes del Consell de Sant Thomàs se agen de portar en mans dels cònsols de Andorra.

[39] *Si considerem que cinc mesures equivalen a una quartera, la suma definitiva hauria de ser* 197 corteres.

Dit dia se note que lo*[s]* metedós estranys que y a agut en lo present any en las sis parròquias, que són entre totas quatre-sents, que a 3 sous, 9 lo metedó inporten 75 lliures, sous. Averies deu mil nou-sentas setanta-tres, que a sinch dinés per averia importen 228 lliures, 12 sous, 1, y junt, metedós y averies, 303 lliures, 12 sous, 1.

Dit dia, a vista que los consolats no an conplert en fer entrar lo blat que la Vall los avia deyxat fins ha Sant Miquel de setembre proppasat y, ayxí mateyx, que no an conplert los atrasos del que devien del blat de 1751, se'ls mane, en pena del cot de la Terra, que lo primer fasen entrar per tot aquest mes en mà del reseptor, y que los atrasos se conpten fins al Consell de Sant Thomàs vayx la matexa pena.

Dit dia mane lo present Consell *[que]* ningú pugue dema*[na]*r més de les s[...]ytes que un real de la lliura, y ayxí mateyx, del parell dels ous més que quatre dinés. Lo tot se mane en pena del cot de la Terra.

1754 desembre 16

|*54v* Dia 16 de desembre de 1754.

Se ha tingut lo Consell de Sant Thomàs per a pagar la quístia a Sa Magestat Cristianíssima (que Déu guarde), la qual s'és regulada segons se pagà en 1752 y consta al Llibre de Quístia. Y també per a pagar los estranys, jornals, feras y sabudas.

Dit dia se deixe a la bona direcció dels síndichs lo donar les bonas festas a las personas de la obligació de la Vall y de presentar-los a son temps y lloch lo present de pernills, formatjes y capons, a cuyo fi los consolats previndran los pernills y formatjes per a quant se demànien, y dos capons per consolat, que deuran tenir en mans del cònsol de Sant Julià lo dia 21 del corrent mes, a fi de què lo dia 22 los envio a la Seu de Urgell a Don Guillem de Areny per a presentar-los al senyor governador.

Dit dia se note que lo cònsol Jacinto Riba, de la Massana, ha pagades 2 lliures per lo arrendament del pasturer y hortal de Camp, de Pal, y per la cullita de 1754.

Dit dia pague Borthomeu Calbó lo arrendament del prat que té la Vall en Canillo, dit de Remendo, que té arrendat per tres anys, y per la primera cullita y fruits de 1754, y pague 3 lliures.

Dit dia pague lo cònsol de Sant Julià 13 sous, 4 diners per lo ters del blat de la cullita de est any que la Vall té en Tolse.

Dit dia se posen en mans de Don Guillem de Areny 10 lliures per a pagar al doctor Lleopart la conducta de advocat de la Vall, de la qual portarà rebuda, y en mà del cònsol de Sant Julià 1 lliura, 8 sous per la conducta del llosador de esta Casa, Andreu Pradell.

Dit dia se note que Don Guillem de Areny a portada la rebuda de 80 lliures del taulé de la Seu de Urgell per la gratificació voluntària que la Vall li dona y per lo corrent any 54, las que passarà la Vall a dit Don Guillem a sos comptes.

Dit dia ha donat comtes Don Guillem de Areny de lo que lo Consell avia posat en ses mans y partides antes notades, y ha trobat lo Concell sos comtes bons. Y a definició de tots comtes, se trobe que té en son poder Don Guillem de Areny la suma de quatre-centes sinquanta [...] lliures, les que deixe lo Concell en mans de dit senyor per lo que convingue. Són les que deixe 440 lliures, sous barcelonesos.

Dit dia se encomanen al doctor Pere Rossell 50 lliures, 14 sous barcelonesos per la ajuda a la quístia, pagadores la mitat cada pach 33 lliures, 13 sous, 8 moneda corrent.

Dit dia se note que se ha pagat la condupta a mosur Capot, advocat de Perpiñà, que se li ha embiat per Pellicé, de Canillo, qui quedarà encarregat de portar la quitansa.

Dit dia arreste lo Concell que si per tot lo present any no tenen pagat son blat los que lo estan devent a la Vall, y també no tenen los diners pagats a la Vall les parròquies atrassades de son blat, se mane, en pena del quot de la Terra, als cònsols de Andorra mànien Concell de la Terra, en pena del quot, congregant lo Concell per lo dia 9 de gené primer vinent a dinar.

|[55] Dit dia se encarreguen a Don Guillem de Areny tres-centes lliures barceloneses per a què ab estes, y les 440 lliures, sous antes notades, que fan la suma de 740 lliures, sous, se quítie lo sensal de preus y proprietat 686 lliures, sous barcelonesos, y pagar-se de aquí la porrata segons lo dia de l'acte, y firmie àpocha, y entréguie lo acte, pagat lo salari, y lo restant quédie en son poder y a son destino per a lo que convingue. Y ab assò dit senyor se done lo sensal per quitat.

Dit dia se encarregue als cònsols de la Masana que dónien orde de fer portar al graner de la Vall una carga y una puñera blat té la Vall en Pal, resultant de l'arrendament de les terres de Camp.

1755 març 24

Dia 24 mars de 1755.

Se ha juntat lo Consell de la Vall per a pagar la mitat de la quístia, que són 935 franchs, a Sa Magestat Christianíssima (que Déu guarde).

Dit dia se ha fet aprobació de cònsols. Se ha feta en cada una de las parròquias com apar en son lloch en lo present Llibre. Y per a major acert en tot govern y desempenyo en sa obligació y nostra, se vote missa de devoció per a què mediant aquest sant sacrifici, Déu Nostre Senyor nos asistesque en sa llum y gràcia de la que tan necessitam. Los cònsols la faran dir en les parròquies en la primera occasió puga entrar.

Dit dia se entregan a Don Guillem de Areny, síndich, nou-cents trenta-sinch franchs per a pagar lo primer pach al rey Christianíssim (que Déu guarde), y lo recibo del primer pach de quèstia de l'any 1753 a fi de què ne fàcie fer lo pago, y ne pòrtie recibo al primer Consell, y sis pesetes a bon compte del gasto del propi.

Dit dia los cònsols de Canillo y Encamp han pagat la penció de 49 lliures, sous barcelonesos que corresponen y deuen correspóndrer annualment a Casa la Terra per haver lo Consell quitat los censals en major quantitat.

Dit dia confirme lo present Concell los repetits arrestos y ordes donats y fets de no poder-se sembrar, plantar ni fabricar tabacos en les presents Valls. Y mana observar-los en pena del cot de la Terra. Y esta nova confirmació sie manada per totas las parròquias porta per porta.

1755 maig 12

Die 12 may 1755.

Se ha tingut Consell de Santcugesma per a pagar metges y barbé, censos de Costoja, vaga magra, draps a lavar, nominació de consellers, mostafassos, vehedors y capitans.

Dit dia se ha pagat als rendés del Molt Il·lustre Capítol de Urgell per la vaca magra 4 lliures, 16 sous, les que·s posen en mans dels cònsols de Sant Julià y cuydaran de fer-se fer rebuda, y la portaran en esta Casa, las que se pagan com se |[55v] segueix: per la vaca magra toque per parròquia 16 sous, per pagar los draps a lavar toque per parròquia 2 sous, 6, y per pagar los censos de Costoja toque per parròquia 2 sous, 6, acceptat Sant Julià que no·ls pague.

Dit dia se fa nominació de sobreposats per lo ofici de perayres, y quede Guillem Thomàs y entre Joan Segalàs, y pesadors y sobreestant los mateixos de l'any passat.

Dit dia se fa nominació de mostafassos y vehedors:

Canillo mostafà Miquel Calvó, Soldevila, vehedor Joan Pere Regí.

Encamp mostafà Jaume Naudí, Trivala, vehedor Miquel Joan Pujalt.

Ordino mostafà Sebastià Pal, Solé, vehedor Miquel Sella.

Massana mostafà Anton Pal, Rull, vehedor Joan Bons, Querol.

Andorra mostafà Miquel Duran, a les Caldes Jaume Adallach, vehedor Miquel Duran.

Sant Julià mostafà Borthomeu Bou, Toni de Pere, vehedor Andreu Bons.

Dit dia se fa nominació de capitans:

Canillo Martí Sella, dit Jaume Pintat.

Encamp Pont.

Ordino Bonaventura Duedra.

Massana Bons, de Pal.

Andorra Joan Muixella.

Sant Julià Anton Tor, dit Folch.

Dit dia se han arrestades les mostres per lo temps acostumat, y los senyors cònsols avisaran als senyors batlles, y que fasen manar, porta per porta en sas parròquias, per al dia tocarà en sa parròquia.

Dit dia se arresten les menobres dels camins reals, les quals deuen ser fetas per Sant Bernabé, pena del cot de la Terra.

Dit dia se nota que Don Guillem de Areny ha embiat les dos rebudas de la quístia y la del doctor Lleopart, en calitat de advocat, les quals són en la plica.

Dit dia se nota que Picart ha entregat la rebuda de l'advocat de Perpinyà de 1754, qual és a la plica.

Dit dia, ha vista de las dos súplicas han arribat, una de Miquel Duedra y altra del Comú de Canillo, resol lo Consell que vài- |[56] gien Anton Puitg, Busquets, Jaume Baixench y Pere Riba per a mirar si és perjudici o no lo mudar lo camí, y que al dir y declaració de aquells degan estar una y altra de las parts, en pena del cot de la Terra.

Dit dia, ha vista que lo doctor Fresca s'és despedit o desconduït de la Vall, resol lo Consell y fa comissió a Don Guillem de Areny y al doctor Pere Fiter y Rosell per a què, ab la brevedat possible, procúrien a conduir altre metge en lloch de dit doctor Fresca, atès que dit Fresca ha dit que no podie servir més anllà que un mes y mitg, o lo més llarch dos, y que dit Consell los done tot poder y que tindrà a bé de pagar tot lo que dits senyors prometran.

Dit dia ha entregat Jaume Baixench la rebuda de l'oli de la Seu y s'és posada a la plica[40].

Dit dia ordene lo present Consell de las Valls y se proibeix de sembrar, ni plantar, ni fabricar tabacos de qualsevol espècie dins les presens Valls, en pena del cot de la Terra, y que los cònsols de dites parròquies ho fàssien manar. Ho mànien en ses respective parròquies porta per porta.

Dit dia lloam y aprobam les demés ordinacions, tant dels llibres vells com del nou.

1755 agost 24

Dia 24 agost de 1755.

Se ha tingut lo Consell de la Terra a fi y effecte de fer l'afor del blat fiat com és de costum.

Dit dia se ha votat una missa al Sant Esperit per parròquia. Los consolats tindran la obligació, lo més prest sie posible, de fer-la dir.

Dit dia se ha fet l'afor al blat fiat a 3 lliures, 6 sous carga, moneda barcelonesa. Se mane a tots los consolats, en pena del cot de la Terra, que la vigília de Nostra Señora de agost primer vinent ho fàssien manar, porta per porta, que ninguna persona púguie fer pagar ni demanar més del preu aforat la Vall.

Dit dia se posa lo pa a 4 diners la lliura.

Dit dia se mane a tots los consolats que de aquí a Sant Miquel de setembre tórnien lo blat a la Casa de la Vall, bo y rebedó, en pena del cot de la Terra.

|[56v] Dit dia, en atenció de acabar son trieni de batlle per Sa Magestat Christianíssima (que Déu guarde) Pere Pallerès, de la parròquia de Encamp, per tot lo mes de setembre

[40] *Assentament escrit al marge esquerre.*

primer vinent, se fa la sisena de batlle per a presentar a mosur Perpera, veguer per dita Sa Magestat, com a compte de Foix, per a què se servesca anomenar a una de las sis personas contingudas en dita sisena per a batlle, la qual sisena se entregue al doctor Pere Fiter y Rosell, veguer y síndich de estas Valls, a fi y effecte de què luego que vínguie la nominació la pàssie als cònsols de la parròquia que serà per a què li fassen prestar lo jurament acostumat:

Canillo Joan Areny, Calbó.
Encamp Jaume Joan Mas.
Ordino Joan Germà, Garrellà.
Massana Anton Pal y Rull.
Andorra Jaume Adallach, Ramonet.
Sant Julià Anton Guitart.

Dit dia, a vista de haver representat los comuns de Canillo y de Encamp lo tart avian pogut arrendar las hervas de la Devesa o Solana de Andorra, per ocasió de aver-se declarada la causa de confirmació de sentència als últims de abril proppassat, y que aquellas no aurian trobat arrendadas, havent-se de pagar lo estrany a tot rigor, havian experansat de la benignitat del present Consell. Lo que, en atenció del tart se havian pogut dasarrendar de estar casi del tot desoladas, y dels crescuts gastos que la dita confirmació de sentència los avia costat, los faria alguna gràcia sobre los estranys en lo corrent any, com així ho han suplicat vuy al present Consell, lo qual ha tingut a bé, per esta vegada tant solament y sens que servesca de exemplar, de acontentar-se ab 20 diners barcelonesos per cap de bestià gros y de tres diners per averia.

Dit dia se fa consessió per lo bestià gros y menut que se ha introduhit per Sant Borthomeu, per una restolla del Comú de Canillo, del bestià conllogat per Miquel Riberaygua de la mitat de l'estrany.

Dit dia se note com los cònsols de Sant Julià han portat la rebuda dels arrendadors de l'Il·lustre Capítol y del porté |[57] majó, les quals se han posades a l'arxiu.

1755 octubre 27

Dia 27 octubre 1755.

Se ha tingut Consell de la Terra per lo pac de la quèstia degut a Sa Magestat Christianíssima, que Déu guarde, com a compte de Foix, que se han encomanat los diners,

que són nou-cents trenta-sinch franchs de un partit, y vuit franchs per lo gasto de enviar dit pagament, los quals se han entregats a l'Il·lustre Doctor Pere Fiter y Rossell per a què cuidàs de fer-los remètrer per fer dit pagament.

Dit dia areste lo Consell de la Vall que les menobres sian fetas als camins reals, sendés y senderons, de quí al dia de Sant Martí primer vinent, en pena del cot de la Terra.

Dit dia se nota que se han entregat la última rebuda del primer pac de la quèstia y la de la última paga de l'any 1753 al dit doctor Pere Fiter y Rosell, les quals tornarà en esta Casa junt ab la dels nou-cents trenta-sinch franchs.

Dit dia done facultat lo Consell a Don Guillem de Areny y al doctor Pere Fiter y Rossell per a terminar y proseguir, si convenient los apareixerà, per devant la intendència de Barcelona o de qualsevol altre tribunal, lo fet y cas esdevingut en la ciutat de Urgell de garrotar al doctor Ignasi Fiter y Rossell en dita ciutat los ministres de la Real Issenda, sens fonament ni motiu algun. Gastant lo convenient y necesari a est fi dels emoluments del Consell General.

Dit dia, ha vista de haver proposat lo Il·lustre Doctor Pere Fiter y Rossell, veguer de les valls de Andorra per lo Il·lustríssim Don Francisco Sabastià de Victoria, bisbe de Urgell, de què se encontrave un home pres, cuyos cargos que se li imputen no són fàcils de manlleutar-se, y que desitjant dit senyor lo aliviar a la Vall del truble y perturvació porte la auvertura de Corts, la qual desitjaria dit senyor aliviar per la via de providència interina, y com puguessen esdevenir algunes difficultats per les |[57v] quals no fos dispensable la obertura de Corts, qual encaridament pregue lo Consell de la Vall se alívie, si és dable, per a obviar altre Consell. Passa lo dit Consell en alegir sos arahonadors per lo cas se hàigen de obrir les dites Corts. Destinen a Anton Puitg, Busquets, del lloch de les Caldes, y Bonaventura Rossell y Pellicer, del lloch de Canillo, als quals se encarregue cumplir en lo acostumat offici y empleo, donan-los totes les facultats com sempre se ha acostumat.

1755 novembre 24

Dia 24 de novembre de 1755.

Se ha tingut lo Consell de Sant Andreu per a pagar los metges y lo barbé, y assentar los metedors y averies estrany*[e]*s. Y los consolats aportaran los diners per lo Consell de Sant Thomàs propvinent a esta Casa com y tot lo demés se dèguia a la Vall.

Dit dia se note que per los metedors y averies estranyes tocarà a la Vall, poc més o menos, lo que se arreglarà per fi al Consell de Sant Thomàs propvinent, 350 lliures, sous barcelonesos.

Dit dia se note que a portat lo doctor Pere Fiter y Rossell la rebuda del pac de la quèstia caigut per Tots Sants proppassat.

Dit dia, en atenció de haver mort lo doctor en medacina Jacinto Guiu, qui era conductat per la Vall, resol lo Consell que se condúctie altre, lo que se deixe a la deliveració y concideració de Don Guillem de Areny y del doctor Pere Fiter y Rossell, per a què estos condúctien altre del millor modo que trobaran a propòsit.

Dit dia se note que los doctors, és a saber, Guiu, diffunt, y per este lo senyor Pere Capdevila, sirurgià, ha firmat recibo per dit de 50 lliures, sous barcelonesos per la mitja conduta que per enter li franqueje la Vall. Y així mateix, lo doctor Pere Areny, lo doctor Francisco Sacases y miser Andreu Pal han fet recibo de 16 lliures, 13 sous, 4 quiscunt. Y lo senyor Pere Capdevila, sirurgià, per sa mitja anyada ha fet recibo de 42 lliures, sous barcelonesos.

Dit dia se ha fet llot de 27 perdius roges que los consolats deuran aportar, quatre quiscunt, bones y rebedores, Sant Julià, Andorra y Encamp ne portaran sinch, les que se mane als consolats posar en mans dels cònsols de Andorra la vigília del Consell de Sant Thomàs. Y als cònsols de Andorra se'ls mane que no las rèbien si no són bones. Y se mane cumplir, pena del cot de la Terra.

|*58* Dit dia, a vista de no trovar lo Consell de la Vall introduir lo blat que té lliurat a les parròquies y estar en confús lo blat té, per so se fa comissió a Anton Puitg, Busquets, cònsol de la parròquia de Andorra, a fi de aclarir lo sobredit, y se mane, en pena del cot de la Terra, que fins al Consell de Sant Thomàs primer vinent los consolats fassen introduhir lo blat que se ha fet lliurar a sos respective particulars.

1755 desembre 15

Dia 15 de desembre de 1755.

Se ha tingut lo Consell de Sant Thomàs per a tallar la quístia al ters per a Su Il·lustríssima, y assentar los jornals, feres y sabudes, lo redre, y cobrar los estranys y demés emoluments de la Vall.

Dit dia se note que se han pagat los estranys al present Consell.

Dit dia se deixe a la bona direcció dels síndichs lo complir en dar las bonas festas a las personas de la obligació de la Vall y de presentar-los a son temps de pernes, formatges y capons. Y a est fi tindran los consolats dos capons en mans dels cònsols de Sant Julià per lo dia que avisaran los síndichs. Y cuidaran los de Sant Julià de fer-los tenir, en mans de Don Guillem de Areny, lo dia que se avisarà, a la Seu. Y aixís mateix, los cònsols venidors tindran pernes y formatges previngudes per a quant se'ls demanaran per lo fi ja dit.

Dit dia se note que los cònsols de Canillo han pagat 3 lliures, 2 sous, 8 per lo arrendament del prat dit de Remendo per lo any 1755.

Dit dia se note que Pere Riba, de la Massana, ha pagades 2 lliures, sous per lo arrendament del pasturer y hortal de Camp, de Pal, per la cullita de 1755.

Dit dia se note que se ha entregat a Jaume Baixench per pagar al llosadó 1 lliura, 8 sous.

Dit dia se note que se ha entregat al secretari 5 lliures, 12 sous per la conducta de 1755.

Dit dia se note que s'és pagat lo porté fins lo dia present.

Dit dia se note que ha donat comptes Don Guillem de Areny, y ha trobat lo Consell sos comptes bons. Y quede en mans de dit Don Guillem de Areny, a difinició de tots comptes a favor de la Vall, 35 lliures, 13 sous, 9, les que deixe lo Consell de la Vall en ses mans per pagar conductes de advocats y altres gastos que se oferiran.

|*58v* Dit dia ha donat comptes lo doctor Pere Fiter y Rossell dels diners té cobrats de emoluments de la Vall resultants del blat atrassat, y se trobe resultar a favor de la Vall 24 lliures, 16 sous, 7 ab què dit doctor Rossell quede igual ab la Vall per haver entregat aquellas de contant. Y se note que lo quint diné resultant de l'estrany ha pagat dit doctor Rossell, per correspóndrer la quístia a Sa Magestat Christianíssima, comforme era notat en lo Consell de Sant Thomàs de l'any 1754.

Dit dia se note que se han posat en mans del doctor Pere Fiter y Rossell 29 lliures, 2 sous, 3 per lo quint diné resultant dels estranys per a fer lo complement de les 319 lliures, 4 sous se deuen pagar per quístia a Su Il·lustríssima per Pasqua de Resurecció primer vinent.

Dit dia se entregue los diners resultants dels estranys y demés emoluments resultants de la Vall en mans de dit doctor Rossell, en suma 320 lliures, sous, per a què de ells se gaste lo que importe.

Dit dia, a vista que Anton Puitg, Busquets, ha fet relació del blat avia encontrat en lo memorial de Isidro Maestre, y haver-se trobat aquest blat de la Vall en gran suma disminuït, y sols encontrar-se 201 cortera*[s]* y 4 cisterons, que deu entrar en mans de Joan Gaspà, Babot, com y també deurà entrar en dites mans 18 corteres, 2 cisterons, que resten en poder de tres parròquies, segons dit llevador, és a saber, en la parròquia de Ordino 13 corteres, la Massana 4 corteras, en Canillo onse cisterons, lo dit blat resultant de la entrega avia fet Calvó del blat de la Vall, per ço mane lo Consell que, en pena del cot de la Terra, sia introduït dit blat en mans del mencionat Babot fins al dia dels Reys primer vinent.

Dit dia se encomanen 22 franchs per Munsiur Capot, en Perpinyà advocat de la Vall, a Joan Antoni Picart, a fi de què pórtie son recibo de la conducta que finirà al primer de jener de 1756.

Dit dia se note que·s concedeix a miser Andreu Pal la facultat de poder bandejar en defensa de sos propris béns tan solament en la parròquia de Sant Julià, y esta facultat durarà al beneplàcit del Concell de la Vall.

Dit dia areste lo Consell que los síndichs recòbrien lo valor del blat falta a la venda féu lo doctor Pere Espinosa, seguint per assò causa o tot curs de justícia si convindrà.

1756 abril 12

|[59] Dia 12 de abril de 1756.

Se ha tingut lo Consell de la Vall per a pagar la paga de la quístia y menjaria deguda al senyor bisbe de Urgell que són 228 rals de vuit, a una lliura vuit sous quiscún, a saber, 200 per la quístia y 28 per la menjaria.

Dit dia se fa aprobació de la nominació de cònsols, se ha feta en cada una de las parròquias, com apar en son lloch en lo present llibre. Y per lo major acert en son govern y desempenyo de sa obligació y nostra, se vote missa de devoció per a què mediant aquest sant sacrifici, Déu Nostre Senyor nos asistésquia en sa llum y gràcia, de la que tant necessitam. Los cònsols la faran dir en sas parròquias en la primera ocasió puga entrar. Les que se fan posar en mans de Don Guillem de Areny a fi de què cúidie de pagar-las a Su Il·lustríssima y aportarà rebuda en esta Casa. Y se li entregue la última rebuda, la que

tornarà junt ab la fahedora. Y en esta suma estan compreses les 29 lliures, 2 sous, 5 a la contra, notades que eren encomanadas al doctor Pere Fiter y Rossell, qual suma entregue ab diner contant en lo present Consell.

Dit dia pàguien la penció los cònsols de Canillo y Encamp de 49 lliures barceloneses com apar de son recibo.

Dit dia ha resolt lo Consell que, a gastos de la Vall, se repàrie lo portal baix del lloch de Sant Julià comforme estabe de antes, sens què aquest exemplar servesque per a fer exemplar algun a favor de la parròquia de Sant Julià. Y se encomane lo redrés de aquest portal als cònsols de Sant Julià per a què estos cuiden de fer-lo compòndrer o disposar persona que cúidie de això.

Dit dia, a vista de l'abús y exés contra los arrestos y ordinacions prohibitives del tabaco, areste lo Consell que, d'esta hora en avant, ningun particular de les presents Valls se atrevésquie a extràurer dit tabaco de les presents Valls introduhint-lo en|[59V] regnes forastés ni en vendre'n a dit fi de extràurer-ne fora de dites Valls. Y en lo cas de encontrar-se algun contrabandiste pres dins los dominis de Fransa o Espanya, ara fos dit contrabandiste natural o foraster, caigue e incórrie lo particular de les Valls que haurà venut dit tabaco en pena del cot de la Terra, com y també tots los extrahedors naturals de estes Valls. Y per a què lo present arrest què die en sa veril observància, disposa lo Consell que lo síndich o sos síndichs rébien informació dels presos o altres que extrauran dit género, ha ont s'és comprat y qui l'ha venut, a fi de quedar tots castigats, en la pena del cot de la Terra. Y faran dits síndichs relació al Consell.

Dit dia se note que Francisco Vila, cònsol de Sant Julià, ha portat les rebudes dels censos de Costoja que tenia encomanats Andreu Bons, de Sant Julià.

1756 maig 31

Dia 31 maitg 1756.

Se ha tingut lo Consell de Santcugesma a fi de pagar los metges y barbé, censos de Costoja, vaca grasa, draps a lavar, nominació de consellers, mostafasos, vehedors y capitants.

Dit dia se pose en mans de Anton Guitart, cònsol de Sant Julià, 11 lliures, 7 sous, 6 per pagar lo següent: primo, 12 sous, 6 per los censos de Costoja, 15 sous per los draps a lavar, los que se entreguen al porter major de la santa iglésia cathedral de Urgell, 10

lliures, sous al senyor canonge sagristà de dita santa iglésia, les que són estades repartides per parròquia a 1 lliura, 13 sous, 4. Y aportarà rebuda en esta Casa lo Consell propvinent. Y així mateix, se li entregue al dit cònsol de Sant Julià 12 lliures, 7 sous per a què les entréguia a l'arrendatari del Molt Il·lustre Capítol de Urgell per la vaca grasa, de las que cobrarà rebuda y la aportarà en est Consell, pagada per quiscuna de las parròquias ab la forma següent: pague Canillo 2 lliures, 6 sous, Encamp 3 lliures, 6 sous, Ordino 2 lliures, 6 sous, Massana 1 lliura, 12 sous, Andorra 2 lliures, 6 sous, Sant Julià 1 lliura, 13 sous, 4. Y quede en bo a favor de la Vall 1 lliura, 2 sous, 4.

Dit dia se fa nominació de mostafasos y vehedors:

|[60] Canillo mostafà Boneventura Rosell, Pellicer, vehedor Borthomeu Calbó.

Encamp mostafà Pere Muxella, Rossell, vehedor Isidro Pujalt.

Ordino mostafà Anton Jordà, vehedor Guillem Puig Torres, Gener.

Massana mostafà Anton Capdevila, vehedor Jacinto Riba.

Andorra mostafà Miquel Riberaigua a les Caldes, y Andorra Miquel Pallerola, vehedor Miquel Pallerola.

Sant Julià mostafà Germà Font, vehedor Romà Sirés.

Dit dia se fa nominació de capitans:

Canillo Esteve Baixench.

Encamp Joan Naudí, Pradet.

Ordino Borthomeu Solé, dit Jaume Oriol.

Massana Guillem Torres, Giberga.

Andorra Anton Moliné.

Sant Julià Ramon Olivé.

Dit dia se arresten les mostres per lo temps acostumat. Y los senyors cònsols avisaran als señors batlles y que fassen manar, porta per porta en sas parròquias, per lo dia tocarà en sa parròquia.

Dit dia se arresten las menobras dels camins reals, las que deuen ser fetas per Sant Barnabé, pena del cot de la Terra.

Dit dia se note que Germà Font entregue la rebuda de l'oli, la que se pose a la plica.

Dit dia se note que Picart ha entregat la rebuda de l'advocat de Perpinyà de l'any 1755, la que se pose a la plica.

Dit dia se fa nominació de sobreposats per lo offici de perayres, y quede Guillem Thomàs y Joan Segalàs, y pesadors y sobreestants los mateixos per haber aixit batlle al qui tocave lo torn.

Dit dia, acerca de dits perayres, ordena lo Consell, dexant las ordinacions antecedents y antigues aprobades, que hàigien de canar lo drap, se retornarà als pagesos, al ters y no per lo boravius. Y que àigen de tornar los pesats de cada pesa a sos respective dueños,|[60v] lo que se'ls mane observar en pena del cot de la Terra. Lo que també se extén a tots y qualsevols venedors de panyos y estofes de qualsevol espècia que sia. Y cuidaran los consolats de fer-o manar cada un en ses respective parròquias.

Dit dia se note com Don Guillem ha portat en lo present Consell la àpoca de la quístia de l'Il·lustríssim Señor Bisbe de Urgell del present any com y la vella que se li entregà per lo Consell de la Semmana Santa proppassat.

Dit dia, per haver cobrat lo mostafà de Sant Julià de l'arrendatari de la Casa Comuna de dita vila, per véndrer vi ab dos parts, la suma de deu sous cada festa anyal, ha resolt lo Consell retornés sinch sous per cada festa añal, per ser estos sinch sous solament los aprobats per lo estil y costum. Lo que·s mane en pena del cot de la Terra.

Dit dia lloam y aprobam totas las ordinacions, tant del llibre vell com nou.

1756 agost 18

Dia 18 agost de 1756.

Se ha tingut lo Concell de la Terra a fi y effecte de fer l'afor al blat fiat, com és de costum.

Dit dia se ha votat una missa de devoció per parròquia al Sant Esperit. Los consolats tindran la obligació de fer-la dir en sas parròquias lo més prest tinga lloch.

Dit dia se ha fet l'afor al blat fiat a 3 lliures, 6 sous per carga. Y se mane a tots los consolats, en pena del cot de la Terra, que fàssien manar, porta per porta, en sas respective parròquias que ninguna persona pugue pagar ni demanar més del preu aforat la Vall, en pena del cot de la Terra. Y baix la mateixa pena, se recomane a tots los consolats invigílien en averiguar si algú o alguns dels naturals de la Vall ne an pagat més, y los denunciaran en lo primer Consell a fi y affecte de castigar-los rigurosament.

Dit dia se pose lo quartó del vi a catorse diners, y lo comensaran a vendre a dit preu lo diumenge propvinent.

|[61] Dit dia se nota que lo cònsol de Sant Julià ha entregat las rebudas del rendé, del porté major y del senyor canonge sagristà de l'any 1756, les que se han posat a la plica.

Dit dia areste lo Concell de la Vall, a vista dels abusos acerca de tabacos contra las ordinacions y reiterats arrestos de esta Casa, que los consolats, cada hu en sas parròquias, revístian estas arrecant tabacos si se n'encontaran y cremant-los públicament en las plasas públicas de sas respective parròquias. Y que pòrtian allistats als contrafactors per a castigar-los en la corresponent pena en esta Casa. Lo que se mane cumplir y observar en pena del cot de la Terra.

1756 novembre 22

Dia 22 de novembre 1756.

Se ha tingut lo Concell de Sant Andreu per pagar metges y sirurgià, asentar los metedors y averias estranyes, perquè los consolats apòrtien lo compte per lo Consell de Sant Thomàs primer vinent. Y també per a asentar lo compte y pagar lo compte dels metedors y averias a la Magestat Christianíssima, que Déu guarde.

Dit dia se ha de pagar al doctor Ignaci Farrera, doctor Pere Areny, miser Francisco Sacases, miser Andreu Pal y Pere Capdevila, sirurgià, so és, al doctor Farrera 50 lliures, al doctor Pere Areny 16 lliures, 13 sous, 4, a miser Francisco Sacases 16 lliures, 13 sous, 4, a miser Andreu Pal 16 lliures, 13 sous, 4, al senyor Pere Capdevila 42 lliures, los quals han firmat rebuda en son degut lloch.

Dit dia se mane als cònsols de les parròquies ha ont lo Concell de la Vall té pocessions o censals, apòrtien per lo Concell de la Vall propvinent, que·s de Sant Thomàs, las pencions de aquells y, en particular, als cònsols de Sant Julià, Massana y Canillo lo que ha degut y caigut de arrendaments y fruits que percebeix la Universitat de la Vall. Lo que se'ls mane en pena del quot de la Terra.

Dit dia se ha fet llot de 27 perdius roges, que los consolats deuran aportar quatre quiscun, bones y rebedoras, Canillo, Ordino y la Massana ne aportaran sinch, las que se mane |[61v] posar als consolats en mans dels cònsols de Andorra la vigília del Concell de Sant Thomàs, y als cònsols de Andorra que no las rébian si no són bonas. Y se'ls mane cumplir, pena del quot de la Terra.

Dit dia se note que los consolats, en lo Concell de Sant Thomàs propvinent, deuran aportar en esta Casa, poch més o menos, 485 lliures, 2 sous, 1, resultants dels estranys. És a saber:

Canillo,	per 153 metedors	y 6.177 averias:	169 ll.	17 s.	6
Y més se portarà per los estranys de Rossell, de Meritxell:			50 ll.	s.	
Encamp,	per 133 metedors	y 76 averias:	26 ll.	10 s.	5
Ordino,	per 49 metedors	y 279 averias:	15 ll.	s.	
Massana,	per 40 metedors	y 2.883 averias	67 ll.	12 s.	3
Andorra,	per 69 metedors	y 5.937 averias:	136 ll.	9 s.	2
Sant Julià,	per 25 metedors	y 720 averias:	19 ll.	13 s.	9
Sume:			485 ll.	2 s.	1

Dit dia, a vista de estar atrasada la introducció del blat de la Vall se deurà fer en son graner, se fa comissió a Anton Puitg, Busquets, per a revistar y registrar los memorials dels comissionats de la eixida de est blat, y fàcie lo raport e informe al primer Concell que vindrà. Y se fàcie manament a tots los que estan obligats a introduir blat que, en pena del quot de la Terra, lo tingan introduït dins vuyt dies, lo qual incorreran sens dilació ni escusa alguna.

Dit dia se ha votat dos misses de devoció per parròquia, una al Sant Esperit y altra a Maria Santíssima, les que cuidaran los consolats fer-las dir en sas respective parròquias lo més prest sia posible.

Dit dia, acerca la qüestió que té lo Pubill, de Aixovall, sobre lo cot de 10 lliures, 10 sous, 10 se li a fet per lo Comú de Sant Julià, sobre la disputa de haver tallat bosch més del |[62] que se li avia concedit, resol lo Concell de la Vall que vàigie a mirar les soques dels pins tallats, y lo propàs se pretén per part del Comú de Sant Julià, Anton Puig, Busquets, concellé de la parròquia de Andorra, y farà en lo primer Concell venider relació de son sentir, y cobrarà per sos treballs 1 lliura barcelonesa de la part que destinarà lo Concell.

Dit dia areste lo Concell que ninguna persona, d'esta hora en avant, se atrevésquie en posar lo preu al vi sinó que sia obligat en vendre'l al preu disposarà lo Concell de la Vall. Y quant per títol de vi esquisit se pugués aumentar lo preu, assò no·s puga fer menos de expressa llicència del mostasà y sa taxa. Y innibim, en virtut del present arrest, a tots los bodegons venent a la menuda, reservant solament lo costum y estil per a véndrer en gros.

Tot lo que se mane observar en pena del cot de la Terra. Lo qual manament faran córrer, porta per porta, tots los consolats en sas respective parròquias.

1756 desembre 13

Dia 13 desembre 1756.

Se ha tingut lo Concell de Sant Thomàs per taxar la quístia a Sa Magestat Christianíssima (que Déu guarde), la que se és regulada segons se pagà en 1755 y consta al Llibre de Quístia, y també per pagar los estranys, jornals, feras y sabudas y, així mateix, per a entregar la pocessió al subcol·lector de espòlits y vacants eglesiàstichs del bisbat de Urgell per les rahons que són de véurer en lo acte de la pocessió que queda en lo arxiu, al qual se ha presentada la sisena per a què se servís elegir-ne un per batlle de les presents Valls, la qual és del tenor següent:

Canillo Bonaventura Rossell, Pellicé.

Encamp Jaume Naudí, Tribala.

Ordino Anton Bons, Jordà.

|[62v] Massana Anton Pal, alias Rull.

Andorra Joan Solana.

Sant Julià Borthomeu Bou, Toni de Pere.

Y se mane als cònsols de la parròquia que aixirà, que luego de tenir los despaitgs, lo prènguian de jurament.

Dit dia se deixe a la bona direc/c/ió dels síndichs lo donar las bonas festas a las personas de la obligació de la Vall, y lo presentar-los a son temps las pernas y formatges y capons. Y a est fi tindran los consolats dos capons en mans dels cònsols de Sant Julià per lo dia que avisaran los síndichs. Y cuydaran los cònsols de Sant Julià de fer-los tenir en mans de Don Guillem de Areny, lo dia que avisarà, a la Seu. Y aixís mateix, los cónsols venidors tindran pernas y formatges per a quant se'ls demanarà per lo fi ja dit.

Dit dia se note que los cònsols de Canillo han pagat 3 lliures, 2 sous, 8 per lo arrendament del prat dit de Remendo, y paguen per lo any 1756.

Dit dia se note que se ha entregat a Anton Guitart, cònsol de Sant Julià, per pagar al llosadó, 1 lliura, 8 sous.

Dit dia se note que se ha pagat al porté fins lo dia present.

Dit dia se note que se ha entregat al secretari 5 lliures, 12 sous per la conducta de 1756.

Dit dia se note que los cònsols de Sant Julià, per lo blat de la terra de Tolse, han entregat 13 sous, 4.

Dit dia se note que los cònsols de la Massana han pagat per lo arrendament del pasturé de Camp, de Pal, 2 lliures, sous.

Dit dia se nota que lo senyor Don Guillem de Areny ha portat la rebuda de Don Pau Ignasi de Amat, advocat de la Vall, de 78 lliures, 8 sous per los treballs y conductes fetas en la causa vertent en la Real Audiència de Barcelona contra lo Ajuntament de la ciutat de Urgell sobre lo pas de la palanca de Boixadera.

|[63] Dit dia ha donat comptes Don Guillem de Areny y ha trobat lo Concell de la Vall los comptes bons. Y quede en mans de dit Don Guillem de Areny, a diffinició de tots comptes a favor de la Vall, 56 lliures, 4 sous, les que se queden en son poder per los gastos se poden oferir.

Dit dia se note que a donat comptes lo doctor Pere Fiter y Rossell y a trobat lo Concell de la Vall los comptes bons. Y quede en mans de dit doctor Pere Fiter y Rossell 146 lliures, les que se queden en son poder, y ne donarà compte sempre que serà requirit per lo Concell de la Vall. Y a més, entregue y pose en ses mans, de altre partit, 323 lliures, sous per a què sian apromptades a la disposició del Concell o sos síndichs. Y totas las dos partidas són a més de aquellas 77 lliures, sous notadas en lo Llibre de la Quístia.

Dit dia areste lo Concell que los consolats fàssien córrer manament, porta per porta, que qui vulgue blat del graner de la Vall apórtie 4 lliures, 4 sous per carga, y a dit preu, diner contant, se li'n farà tant com dúrie. Y també faran manar, porta per porta, que tots los que déguian blat de la Vall apòrtian lo blat al grané o pósian en mans del comissionat Balthasar de Perich, a rahó de 2 lliures, 2 sous la quartera, los diners del blat deuran, dins lo termini y espay de 15 dias, des del dia de la notificació en avant contadors. Y que sàpian que si no compleixen incorrerant a la pena de una lliura barcelonesa per carga. Tot lo que se manarà observar y cumplir en pena del cot, y de la seqüela del recot.

1756 desembre 22

Dia 22 de desembre de 1756.

Se ha tingut Concell de la Vall a fi y effecte de entregar la pocessió a l'Il·lustre Señor Guillem Moles, veguer de les presents Valls, elegit y nomenat per lo Il·lustre Senyor Don Jacinto Berdaxí, prebere y canonge prelat de la santa iglésia de Urgell, com a jutge

subdelegat de medias annatas y subcol·lector de espolis y vacants ecclesiàstichs del bisbat de Urgell, al qual se li és donada pocessió ab lo modo acostumat. Consta de la pocessió ab acte rebut en poder de mi, Thomàs Palmitjavila, nottari y secretari del Concell de las Valls de Andorra, dia, mes y any dalt dit.

1757 gener 24

|[63v] Dia 24 de janer de 1757.

Se ha ajuntat lo Concell de la Vall en la forma acostumada per orde dels señors síndichs a fi y effecte de extirpar y corregir les inobediències, excessos y abusos perpetrats contra las repetidas ordenansas y arrestos del Concell General per seguir-se las amenases grans de part de la Corona de Fransa, y los recels temibles y evidents de part de la Corona de Espanya. Y també per terminar las demés cosas ocurrents.

Dit dia se ha feta aprobació de cònsols com y en la forma apar en són lloch.

Dit dia areste lo Concell que a vista de no aver-se introduït en esta Casa o en poder de son comissari blat o diners se estaben y estan debent contra la disposició del Concell pròxim passat, per so se mane als dos consolats passats y atrassats, que són los cònsols de Ordino y cònsols de Andorra, que dins lo espay de vuit dias tingan lo blat o los diners en mans de Balthasar Perich, per est fi commissionat de la Vall. Y en cas de ser inobedients se'ls fa cot de una lliura barcelonesa per carga. Lo que se mane posar en mans dels cònsols de Andorra dins lo espay de vuit dias, en pena del recot. Y se mana al Balthasar de Perich, que si passat lo termini de deu dias no té dit blat o diners per son valor, que dónia avís a un dels síndichs de la contrafacció.

Dit dia, per a corregir los excessos, contumèlias y abusos han comès contra las ordinacions y repetits arrestos del Concell General en matèria de tabacos Llorens Aleix, alias Crestoné, de Molas, Manuel Aldosa, alias Coletas, lo Bentura Puseta, Esteve Baixench y Sansa y Nicolau Senturé, alias Sansa, ha resolt lo Concell castigar-los en vint-i-sinch dobles de cot, les que mana lo Concell pagar y posar en mans dels cònsols de Andorra dins lo espay de vuit dias, |[64] en pena del recot. Y per a corregir ditas contumèlias y excessos contra los dits ordes y arrestos, com y també contra la voluntat de nostres prínceps y severas prohibicions y instàncias de estos, resol lo Concell que son apoderat baix nomenador proseguesca enquesta fortificada contra dits delinqüents y altres que s'i encontraran contrafactors a las ordenacions del Concell General. Y per so, dia dalt dit, lo

Concell General fa poder y firme sindicat al doctor Pere Fiter y Rossell per a terminar las expressadas cosas de la millor manera se trobarà fahedor.

1757 març 7

Dia 7 mars 1757.

Se ha tingut Consell de la Terra manat y congregat en la forma acostumada. Lo qual Consell s'és tingut per a deliberar sobre lo encarregat per dit Consell de la Terra pròxim passat y per la disposició y execució del dit orde, habent lo procurador fiscal executat y cumplit a l'encargo que esta Casa avia fet contra alguns delinquents y velipendiadors de la jurisdicció y ordenansas de la present Casa, per so est és congregat per a deliberar si conste de la intenció del procurador fiscal y, en conseqüència, deliberar del destino de dits reos.

Dit dia lo Consell General de las valls de Andorra, atès y examinat lo procés format contra Esteve Sansa y Nicolau Senturé, trobant que de sos mérits quedava aprobada la intenció del procurador fiscal de dit Consell General, se és plantat en la plasa pública de Andorra y ha pronunciat, declarat y sentenciat contra los dits reos lo exili de les presents Valls per lo espay de sinch anys, ab la obligació de servir per lo espay de dits sinchs anys al regiment que Sa Magestat Cathòlica destinarà, com consta del procès In Curia.

Dit dia se note que en dita plasa se ha publicat per Jaume Lluís, núncio jurat de la Cúria de les presents Valls, un pregó del thenor següent: "Ara oyats, se us notifica |[64v] y fa a saber a totom generalment, de part y manament del Consell General de las vall de Andorra, que ningú se atrevesque a fer ni contravenir contra las ordinacions del Consell General expedidas en matèria de tabacos, so pena de incórrer las penas declaradas contra los presents reos y altres majors a arbitre del Consell General, *guardat sia qui guardat serà, que amor ni gràcia no y haurà*".

Dit dia, no obstant de haver-se fet una dobla de quatre de cot a cada hu dels sinch inobedients mencionats en el Consell immediat antecedent, ara, en lo present Consell, a vista de la execució de altra pena a dalt notada, se minore lo dit cot a la quantitat de sinquanta lliures barceloneses per virtut de recobro de gastos y jornals que ha suportat esta Casa, als quals estan condemnats los expressats contraventors, notats en lo Consell precedent, y per lo recobro dels expressats gastos se fa comissió al doctor Pere Fiter y Rossell, síndich, per a què còbrie dels expressats sinch del millor modo que convínguie.

1757 abril 4

Dia 4 de abril de 1757.

Se ha tingut lo Concell de la Vall per a pagar la mitat de la quístia, que són 935 franchs, a Sa Magestat Christianíssima (que Déu guarde).

Dit dia se entregan al doctor Pere Fiter y Rossell, síndich, 935 franchs per a pagar lo primer pach al Rey Christianíssim, que Déu guarde, y lo recibo del primer pach de quístia de 1755, a fi de què ne fàcie fer lo pago y ne pòrtie recibo al primer Concell, y set franchs a bon compte del gasto del propri.

Dit dia los cònsols de Encamp y Canillo han pagat la penció de 49 lliures barceloneses que corresponen y dehuen correspóndrer annualment a la Casa de la Terra per haver lo Concell quitat los censals en major quantitat.

Dit dia se note que per a fer la suma dalt dita de 935 franchs y los set franchs a bon compte per lo |[65] propri, lo doctor Pere Fiter y Rossell ha entregat sinch dobles y mitja, en or, de aquellas onse dobles, en or, que lo Consell li avia encomanat, notadas en lo Concell proppassat de Sant Thomàs.

Dit dia se note que a vista de haver Miquel Duedra, alias Passamané, del lloch de Canillo, reiterat una y moltas vegadas memorials sobre unas disputas tenia ab Bonaventura Rossell, Pellicé, sobre los interessos del consolat de este, y com a les concedidas dilacions per lo Concell General hage estat contumaci y renitent, ha declarat lo Concell vàlida y justa la solta del depòsit se avia fet, y li mane, en pena del cot de la Terra, silenci sempiterno sobre dit fet, com així mateix consta ab decret del dia present continuat al memorial per ell presentat.

Dit dia se note que Joan Areny, Calbó, ha entregat catorse pesetes en plata, ab què està finit y arreglat lo compte de son blat.

Dit dia se vote missa de devoció al Sant Esperit. Cuidaran los consolats de fer-la dir cada hu en ses respective parròquias luego que tinga lloch.

Dit dia, per a continuar los expedients presos contra los contraventors als arrestos y ordenansas del Concell General acerca las matèrias de tavacos, conforme és de véurer en lo Concell immediat precedent, resol lo Concell que quede a la disposició dels síndichs lo averiguar dits contraventors ja prenent, en las parròquias a hont aparegue, personas de

sa satisfacció, ja gastant ab persones que ho averiguen dits contraventors y que fàssian o rébian informació, en forma probant, contra dits contrafactors, gastant per assò dels béns de la Vall lo necessari. Y después de probats, se avisarà per juntar-se lo Concell a fi de judicar dits delinqüents.

Dit dia se encarregue a dits síndichs lo selar y procurar la captura de Bonaventura Paulet, dit lo Puseta, en cas de entrar dins las valls de Andorra, lo que també se encarregue a tots los que de present són en lo Concell General.

|[65v] Dit dia areste lo Concell que, a vista que alguns eglesiàstichs, ab poch temor de Déu y poca reverència al Concell, parlant mal de este obrant dins lo país, ensenén llamas de plets, sembran discòrdias y ensenén odis, sian processats per lo Concell, encomanant la recepció de informe per a probar los mencionats delictes als síndichs, los que deuran rébrer primerament los concells dels advocats y altres de qui covínguie per a practicar dita sumària. Y assò practicat, se manarà juntar lo Concell per a providenciar lo de justícia.

Dit dia se posa lo pa a sis diners la lliura, y se comensarà a véndrer a dit preu lo dia de Pasqua.

1757 maig 23

Dia 23 maitg 1757.

Se ha tingut lo Concell de Santcugesma a fi de pagar los metges y barbé, censos de Costoja, vaca magra, draps a labar, nominació de concellers, mostafasos, vehedors y capitans.

Dit dia se pose en mans de Andreu Bons, cònsol de Sant Julià, 4 lliures, 16 sous per a pagar la vaca magra al render del Molt Il·lustre Capítol de Urgell, les que se divideixen per parròquia ab lo modo y forma següent, esto és: 16 sous per parròchia, ítem 12 sous, 6 per los censos de Costoja. Toque a pagar per parròquia 2 sous, 6, menos Sant Julià que no·ls pague, y per los draps a lavar 15 sous, toque per parròquia 2 sous, 6. De tot lo que lo dit cònsol de Sant Julià cuidarà de aportar rebuda en esta Casa lo Concell propvinent.

Dit dia se note que Joan Cabanes, de Llorts, ha entregat la rebuda del primer pach de la quístia de Sa Magestat Christianíssima, y Anton Areny les rebudas de l'oli, les que se són posades totes a la plica.

Dit dia se fa nominació de mostafasos y vehedors:

Canillo mostafà Esteve Call, Regí, vehedor Pere Font, Carquié.

Encamp mostafà Joan Antoni Picart, vehedor Anton Pallerès.

|66 Ordino mostafà Pere Riba, Ramon Guiem, vehedor Joan Torres, Pal.

Massana mostafà Pere Riba, vehedor Guillem Areny, Teixidó.

Andorra mostafà Anton Puig del Quart de les Caldes, y per lo Quart de Andorra mostafà y vehedor Joan Gaspà, Babot.

Sant Julià mostafà Jaume Baixench, vehedor Francisco Sucarana.

Dit dia se fa nominació de capitans:

Canillo Barlabé Gené.

Encamp Pere Morató.

Ordino Domingo Tor.

Massana Miquel Pasqual, Bordoll.

Andorra Anton Moles, Ricart.

Sant Julià Anton Sirés.

Y se encarregue als concells de cada respective parròquias fàcian la nominació de deseners ab la forma acostumada.

Dit dia se fa nominació de sobreposats per lo offici de perayres Joan Segalàs y Joan Cusí, pesadors los mateixos, acepto a les Caldes per haver mort Joan Montanya, son gendre Bonaventura Marfany.

Dit dia se arresten les mostres per lo temps acostumat. Y los señors cònsols avisaran los señors batlles, y que fassen manar, porta per porta, per lo dia tocarà en sas respective parròquias.

Dit dia se arresten les menobres dels camins reals, les que dehuen ser fetas per Sant Barnabé, pena del cot de la Terra.

Dit dia se aresta y destinan per revistar y alealar pesos y mesuras per totas las parròquias de la vall de Andorra a Anton Puig, Busquets, de la parròquia de Andorra, y a Pere Riba, alias Ramon Guiem, de la parròquia de Ordino, als quals se'ls dona los poders de aquesta Casa per a fer cumplir exactament ses polítiques. Y se mana als consolats de totas las |66v parròquias los fàcien lo gasto per tot lo temps estíguien ocupats en cada una de ellas respective.

Dit dia se areste visura de creus y amprius per los termes de totas las parròquias de Andorra, la que·s mane ésser feta fins al dia de Sant Lluch primer vinent, en pena del cot de la Terra.

Dit dia ordena lo Concell que los sobrepossats y indivíduos de la confraria de Sant Pere Màrtir obsérvien les ordinacions de la Casa de la Terra y lo concordat passat per devant de l'l·lustríssim Capella, de gloriosa memòria, Digníssim Bisbe de Urgell y, en especial, mana y ordena que la tela sia canada ab alnas, a rahó de quinse diners per alna, y la tela de ímfima calitat conforme dit concordat expressa. Lo que se'ls mana observar en pena del cot de la Terra.

Dit dia lloam y aprobam totas las ordinacions vellas y novas acerca dels perayres y sobreposats de dita confraria y, així mateix, les demés ordinacions del Concell.

Dit dia areste lo Concell que los consolats se troben encarregats de blat sens haver-lo pagat fins al dia present, tínguian los diners de dit blat en mans de Balthasar Perich, llevador del present any, y assò fins al primer Concell ordinari o extraordinari que hi haurà, que altrament lo Concell quedarà plantat a sos gastos fins haver rebut dit diner.

Dit dia, a més de confirmar-se les ordinacions velles de esta Casa acerca del tabaco, areste lo Concell de la Vall se fàcie revista per totas las parròquias notant los contraventors y llevant testimonis de ha ont se encontraran. Y los delinqüents se avisarant a un síndich a fi de què este proseguesque segons lo modo y forma disposat per lo Concell. Lo que se mane cumplir y observar en pena del cot de la Terra.

Dit dia lloam y aprobam totas las ordinacions, tant vellas com novas, y tant dels llibres vells com dels nous.

Dit dia areste lo Concell, que a vista de haver vingut Pere Isern, desener, per orde de Guillem Moles, veguer, a buscar los ferros en la Casa de la Vall |67 per a posar presos a l'ostalé o certes persones per estar en lo ostal o devant de ell, se fa comissió als síndichs per a examinar si són regalias estas pertanyents a la Casa de la Vall o pertanyents a la justícia alta. Y en cas de encontrar-se regalias pertanyents a la Casa de la Vall, pàssien los dits síndichs o síndich en requestar a dit señor veguer, gastant per assò lo que sie convenient o necessari, inseguint causa contra dit veguer.

1757 agost 28

Dia 28 del mes de agost 1757.

Se ha tingut lo Concell de la Terra a fi y effecte de fer l'afor al blat fiat com és costum.

Dit dia se vote missa de devoció, una per parròquia, al Sant Esperit. Los consolats tindran la obligació de fer-la dir en sas parròquias lo més prest tinga lloch.

Dit dia se ha fet l'afor al blat fiat a 5 lliures, 6 sous per carga. Y se mane a tots los consolats, en pena del cot de la Terra, que fàcien manar, porta per porta, en sas respective parròquias que ninguna persona pague ni puga pagar ni demanar més del preu aforat la Vall, en pena del cot de la Terra. Y baix la meteixa pena, se mane a tots los consolats invigílien en averiguar si algú o alguns dels naturals de la Vall ne a pagat més y los denunciaran en lo primer Concell a fi y effecte de castigar-los rigorosament.

Dit dia areste lo Concell que quede a la disposició dels síndichs que per lo acòpio de la Vall en matèria de grans, a fi de subvenir y atacar los preus exorbitants se han exprimentat del blat, puguen arrendar en públich subhast la introducció de dit gènero al preu y pactes los pareixeran convenients.

Dit dia se pose lo pa a sinch diners la lliura, y se mane véndrer a dit preu lo dia 31 de agost, y lo vi quede de la mateixa manera. Y en arribar a cullita, quede a la disposició dels síndichs lo disposar del preu de dits gèneros.

|*67v* Dit dia arreste lo Concell que se fàcie revista si se encontraran contrafactors contra las ordinacions y prohibicions de tabacos en la forma següent: los cònsols y concellers de Canillo revisaran la parròquia de Sant Julià, los cònsols y concellers de Sant Julià la parròquia de Canillo, los de Encamp Andorra, y los de Andorra Encamp, los de Ordino a la Massana, y los de la Massana en Ordino. Y se'ls done tot ple poder y facultat atribuïda a esta Casa a fi y effecte de cumplir exactament dita visura. Y se mana, en pena del cot de la Terra, que sia feta dins lo espay de vuit dies.

1757 octubre 24

Dia 24 de octubre 1757.

Se ha tingut Concell de la Terra per lo pach segon de la quístia deguda a Sa Magestat Christianíssima, que Déu guarde, com a compte de Foix, y se han encomanat los diners, que són nou-cents trenta-sinch franchs de un partit, y de altre partit set franchs, vuit sous

y vuit diners, per los gastos del portador, los que se han entregat al doctor Pere Fiter y Rossell. Y en esta suma queden acabades de posar per dit señor aquellas setanta-set lliures o onse dobles en or que en ses mans se avian posadas per a repartir la mitat en cada pach de quístia, notadas en lo Concell de Sant Thomàs proppassat, la qual quantitat cuidarà dit señor de fer-la remetre per fer dit pagament.

Dit dia se note que lo cònsol de Sant Julià a entregat las rebudas del porté major y del render de Capítol, y se són posades a la plica.

Dit dia areste lo Concell de la Vall que les menobres sian fetas als camins reals, senderes y senderons, de quí al dia de Sant Martí primer vinent, en pena del cot de la Terra.

Dit dia areste lo Concell de la Vall que los dots de les feres osos seran de quí en avan 4 lliures, y les feres llops 2 lliures, sous, y de les crees[41] aumentat també lo dot proporcionadament al doble respecte del que tenian.

1757 novembre 24

|*68* Dia 24 novembre 1757.

Se ha tingut lo Concell de Sant Andreu per a pagar metges y sirurgià, assentar los metedors y averias estranyes, perquè los consolats apòrtien lo compte per lo Concell de Sant Thomàs primer vinent a esta Casa, com y tot lo demés se déguia a la Vall.

Dit dia se note que per los metedors y averias estranyes tocarà a la Vall, poch més o menos, lo que se arreglarà per lo Concell de Sant Thomàs propvinent, 430 lliures, 15 sous, 7 barcelonesos.

Dit dia se note que Joan Cabanes, de Llorts, ha entregat la rebuda del segon pach de la quístia vensut lo Concell de Tots los Sants proppassat.

Dit dia se note que los doctors Ignaci Farrera, misser Rogé y lo señor Pere Capdevila han firmat recibo de sa mitja conducta, és a saber, lo doctor Farrera y miser Rogé 50 lliures, sous barcelonesos quiscun, y lo señor Pere Capdevila 42 lliures, 2 sous bercelonesos, com apar en son lloch en lo altre llibre.

[41] *En lloc de* cries.

Dit dia se fa llot de 27 perdius roges, que los consolats deuran aportar, quatre quiscún, bones y rebedores, Sant Julià, Andorra y Encamp ne aportaran sinch, les que se mane als consolats posar en mans dels cònsols de Andorra la vigília del Concell de Sant Thomàs propvinent, y als cònsols de Andorra se'ls mane que no las rèbian si no són bones, tot lo que se mane cumplir pena del cot de la Terra.

Dit dia se fa llot de vint dobles per parròquia per coses convenientes del Concell, les quals posaran dins vuit dies en mans de Don Guillem de Areny, síndich.

1757 desembre 19

Dia 19 del mes de desembre de 1757.

Se ha tingut lo Concell de Sant Thomàs per tallar la quístia al ters per Su Il·lustrísima, y assentar los jornals, feres y sabudes, lo redre, y cobrar los estranys y demés emoluments de la Vall.

Dit dia se note que se han pagats los estranys al present Concell.

|[68v] Dit dia se deixe a la bona direcció dels síndichs lo cumplir en dar les bones festes a las personas de la obligació de la Vall, y de presentar-los a son temps, las pernas, formatges y capons, y a est fi tindran los consolats dos capons en mans dels cònsols de Sant Julià per lo dia que avisaran los síndichs. Y cuidaran los cònsols de Sant Julià de fer-los tenir en mans de Don Guillem de Areny, lo dia que se avisarà, a la Seu. Y així mateix, los consolats venidors, tindran pernas y formatges previnguts per a quant se'ls demanaran per lo fi ja dit.

Dit dia se note que los cònsols de Canillo han pagat 3 lliures, 2 sous,8 per lo arrendament dit del prat de Remendo per lo any 1757.

Dit dia se note que Francisco Mora y Geralt, cònsol de la Massana, ha pagades 2 lliures, sous per lo arrendament del pasturer y hortal de Camp, de Pal, per la cullita de 1757.

Dit dia ha donat comptes Don Guillem de Areny. Y trobant lo Concell sos comptes bons li fa finiquito fins al present dia 19 de desembre de 1757, exceptuades les 20 dobles per parròquia, que de estas, de faltar o de sobrar, ne darà comptes en son temps.

Dit dia ha donat comptes lo doctor Pere Rossell. Y ha trobat lo Concell sos comptes bons, y trobe que, a deffinició de sos comptes, deixe la Vall en son poder 324 lliures, 5

sous per a què estas entréguie a la disposició del Concell, y de estas se gàstie lo que convingue per lo Concell.

Dit dia se note que se ha entregat 1 lliura, 8 sous al cònsol de Sant Julià per lo llosadó.

Dit dia se note que se pague al secretari 5 lliures, 11 sous.

Dit dia se note que se pague al porté 1 lliura, 10 sous.

Dit dia se note que queden en mans del doctor Pere Fiter y Rossell, síndich, 86 lliures, sous provenint del quint diner resultant dels estranys, les que se deixen, per allauge de la quístia, pagades.

Dit dia se note que se entregue al doctor Pere Fiter y Rossell 200 lliures, sous barcelonesos, les que entregarà a disposició del Concell.

1758 març 20

|[69] Dia 20 de marts de 1758.

Se ha tingut lo Concell de la Vall per fer lo pac de la quístia y menjaria deguda al señor bisbe de Urgell, que són 228 rals de vuit, a una lliura, 8 sous quiscun, a saber, 200 per la quístia y 28 per la menjaria.

Dit dia se fa aprobació de la nominació de cònsols se ha feta en las parròquias, a cada una de per sí, com apar en son lloch en lo present llibre. Y per lo major acert en son govern y desempenyo de sa obligació y nostra, se vote missa de devoció al Sant Esperit per a què, mediant aquest sant sacrifici, Déu Nostre Señor nos assistèsquia en sa llum y gràcia de la qual tant necessitam. Los consolats la faran dir en sas parròquias en la primera ocassió pugan entrar.

Dit dia se note que los cònsols de Encamp y Canillo han pagat la penció de 49 lliures, sous barcelonesos com apar de son recibo.

Dit dia se note que queden en mans del doctor Pere Fiter y Rossell, síndich, 228 rals de vuit, a fi de pagar la quístia y menjaria al senyor bisbe, y cuidarà aportar-ne recibo en esta Casa lo Concell de Santcugesma propvinent.

Dit dia se note que Joan Cabanes aporta lo recibo de l'últim pac de la quístia de Sa Magestat Christianíssima de l'any 1757.

Dit dia, a vista lo abús de véndrer los calderers les ahinas de aram extrahordinàriament carregades de ferro, inseguint las ordinacions de esta Casa, se mane als cònsols, concellers, proms que són de la present Casa, invigílien y sélien extripar dit abús en tal manera que dit aram no·s pugue véndrer ab ferro en ninguna, encara que mòdica, quantitat. Y en cas de encontrar ditas ahinas ab ferro, les segréstien, y al primer Concell las pòrtian a esta Casa. Lo que se'ls mane observar en pena del quot de la Terra.

|[69v] Dit dia, a vista que la parròquia de Ordino, per medi de sos cònsols, ha demanant territori dins la present Casa per fer quarto o aposento per sa habitació, per so lo present Concell concedeix lo corresponent al quarto dels arxius per a què, a sa disposició, òbrie y se compònguie quarto comforme li apareixerà y, així mateix, les demés parròquies quant ne demànien.

1758 maig 22

Dia 22 maitg de 1758.

Se ha tingut lo Concell de Santcugesma a fi de pagar los metges y barbé, censos de Costoja, vaca grassa, draps a labar, nominació de concellers, mostafassos, vehedors y capitans.

Dit dia se note que·s posen en mans de Guillem Capdevila, cònsol de Sant Julià, 11 lliures, 7 sous, 6 per pagar lo següent: primo, 12 sous, 6 per los censos de Costoja, 15 sous per los draps a lavar, los que se entreguen al porter major de la santa iglésia de Urgell, 10 lliures al senor canonge sagristà de la dita santa iglésia de Urgell, les que són estades repartides per parròquia en 1 lliura, 13 sous, 4, y aportarà rebuda en esta Casa lo Concell propvinent. Y així mateix, se li entrega al dit cònsol de Sant Julià 12 lliures, 7 sous per a què les entréguie a l'arrendatari del Molt Il·lustre Capítol de Urgell per la vaca grassa, de les que aportarà rebuda en esta Casa lo Concell propvinent, pagada dita vaca grassa per parròquia en la forma següent: pague Canillo 2 lliures, 6 sous, Encamp 3 lliures, 6 sous, Ordino 2 lliures, 6 sous, Massana 1 lliura, 12 sous, Andorra 2 lliures, 6 sous, Sant Julià 1 lliura, 13 sous, 4, y quede en bó a favor de la Vall 1 lliura, 2 sous, 4.

Dit dia se fa nominació de mostafasos y vehedors:

Canillo mostafà Miquel Guitart, Gastó, vehedor Joan Arajol, Naudí.

Encamp mostafà Pere Pallerès, vehedor Joan Ca*[l]*ba, Garreta.

Ordino Esteve Solana mostafà, vehedor Joan Cabanes.

Massana mostafà Macià Riberaygua, vehedor Pere Antoni Martí.

Andorra mostafà Anton Moles, vehedor Xavier Aldosa, Ricart.

Sant Julià mostafà Anton Guitart, vehedor Francisco Vila.

Dit dia se fa nominació de capitans, y també resol la nominació de deseners que acostumabe delegar a les parròquies:

|[70] Canillo: capità Pere Call, Muxeró, deseners, a Mirixell Viciat, a Prats Jaume Casal, a Canillo Mariano Babot, a la Aldosa Anton Bundància, a Ransol Jaume Adallach, al Tarté Borthomeu Molné, a Soldeu Borthomeu Font.

Encamp: capità Esteve Palès, dit Jaumet, deseners, a les Bons Pere Jaume Muxella, al Tremat Carlos Bonit.

Ordino: capità Agustí Bons, dit Rufó, deseners, a Ordino Anton Bons, Jaumet, a Sornàs Fèlix Mas, a Llorts Ramon Palès.

Massana: capità Jaume Armengol, Areny, d'Erts, y en defecte de est Jaume Pasqual, deseners, a Pal Mariano Ribal, a la Massana Joan Gran, a Sospony Toni Camp, a Anyós lo Magre.

Andorra: capità Francisco Mitjavila, de Andorra, deseners, a Santa Coloma Francisco Torà, a Angordany Borthomeu Bonfill, a les Caldes Miquel Giraut.

Sant Julià: capità Joan Moles, de Sant Julià, deseners, a Auvinyà Francisco Coma, a Aixir*[i]*vall Pere Jovany, a Nagual Anton Ribal, a Beixessarri Joseph Baró, a Fontaneda Germà Pal, a Sant Julià Jaume Pernal, Vila.

Dit dia se fa nominació de sobreposats per lo offici de peraires. Ne hix Joan Segalàs y entre Joan Cosí y Joan Bortholó, y se confirmen los mateixos pesadors y sobreestant.

Dit dia se arresten les mostres per diume*[nge]* primer vinent a la Massana y Ordino, dilluns següent a Andorra y Sant Julià, y després, lo dimars, a Encamp y Canillo. Y se mane als consolats que avísien als senyors batlles y fàssien córrer lo manament, porta per porta, per lo dia tocarà en ses repective parròquias.

Dit dia se arresten les menobres, y com a causa de la entrada de Su Il·lustríssima, que en breu se espera, sie precís anticipar-les antes de Sant Barnabé, arreste lo Consell que les parròquies |[70v] pòsien luego mà tots los consolats en ses respective parròquias en

adobar y compóndrer tots los camins reals en tal de decència y estat qual apareixerà al*[s]* revistadors nomenadors per esta Casa per lo que[42].

Dit dia arreste lo present Concell, des de la trencada del terme de Andorra ab lo de Ancamp fins a Soldeu, que Anton Puig, Busquets, revístie, mírie y remírie lo dit camí real y, en pena del quod de la Terra, lo fàcie posar a un estat esplendorós, y des de dita trencada del terme de Andorra fins a la creu de Arcavell, seguint lo camí de l'Ubach de Andorra, Pere Font, Carquié, bé que este des de les Caldes fins al Pont Nou no entrarà en esta disposició, si que deurà pasar des de les Caldes fins al Pont Nou seguint lo camí real del Solà, al qual se li encarregue, baix les mateixes penes, cúidie de la bona direcció de dit camí. Y des de Andorra fins a Llors se destine al doctor Ignaci Fiter y Rossell y se li encarregue, ab les mateixes penas, la dita disposició de dits camins. Y per un exacte cumpliment en dita comissió, los atribueix aquesta Casa totes ses forses y facultats, en tal manera que, en la última revista, tínguien la facultat de posar hòmens a compóndrer los camins fins a n'aquell estat que a la primera revista hauran indicat, a gastos y despeses dels consolats negligens. Y los consolats, en ses parròquies, avisaran als tres deputats.

Dit dia se note que lo doctor Pere Fiter y Rossell ha entregat lo recibo del pac de la quístia deguda a Su Il·lustríssima, príncep de Andorra, que és 319 lliures, 4 sous barcelonesos per lo any 1758, y també aporte la rebuda de Don Rafel Arajol de 80 lliures, sous barcelonesos per lo any 1757, les que se són posades a l'arxiu.

Dit dia se note que se ha pagat los metges y cirurgià, y han firmat lo recibo com apar en son lloch.

Dit dia se note que en quant en aquesta Casa queden desobligades les parròquies de Encamp y Canillo de aquella part de censal de 980 lliures, sous, a diffinició y cu*[m]*pliment de censal de major quantitat que prestaban, per aver la expressada quantitat entregat ab diner contant Guillem Moles y Rossell, de la parròquia de Encamp.

|*[71]* Vuy, als vint-i-dos dies del mes de maig de 1758, a vista del Concell de Santcugesma, attès y conciderat que, per mort de Joan Antoni Torres, vaque lo offici de capità general, tant important per la concervació dels usos, consuetuts y privilegis de la present Vall y bona administració de justícia pública y criminal, segons semblants officials han acostumat exercir, per so, desitjant lo Concell provehir dit empleo, nosaltres,

[42] *Assentament incomplet.*

Guillem Pintat, Nicolau Putcernal, cònsols, Miquel Guitart, Gastó, ausent, Joan Arajol, Naudí, concellers de la parròquia de Canillo, Joseph Torres, Areny, Miquel Joan Pujal, cònsols, Pere Pallerès, Joan Calba, Garreta, concellers de la parròquia de Encamp, Pere Riba, Ramon Guiem, Miquel Cabanes y Sella, cònsols, Esteve Solana y Joan Cabanes, concellers de la parròquia de Ordino, Miquel Tor, Torné, y Joan Bons, Querol, cònsols, Macià Riberaygua y Pere Antoni Martí, ausent, concellers de la parròquia de la Massana, Guillem Calbó, alias Prat y Francisco Fiter y Babot, cònsols, Anton Moles y Xavier Aldosa, Ricart, concellers de la parròquia de Andorra, Guillem Capdevila y Romà Cirés, cònsols, Anton Guitart y Francisco Vila, concellers de la parròquia de Sant Julià, ab comuna deliberació, y ningú discrepant, ordenam y volem eo provehim, elegim y anomenam per capità general al noble Don Guillem de Areny y Gallart, síndich y procurador general del present Concell, present al Concell, concedint-li y attribuhint-li tot aquell poder que dit Concell y nosaltres tenim y li podem attribuir, donar y concedir, y tal com a semblants capitans generals s'és acostumat donar y se pot dar y attribuir, manant expressament a tots los habitants y habitadors de les presents Valls que, en pena del quod de la Terra, lo obeescan en las cosas tocants a son ofici. Y volem expressament que, per les coses predites, lo dit capità general puga usar y manar ab totas las penas que tot lo Concell pot manar, emperò la execució de ditas penas, reservam per lo Concell y concells esdevenidors, llohant y aprobant qualsevols ordinacions que, fins vuy, per rahó de la elecció de dit offici són estades fetes y no derogades, y quant li aparegue de substituhir-i[43].

Los cònsols y consellés de la Vall de Andorra[44].

De mandato de dit Il·lustre Concell, Thomàs Palmitjavila, nottari y secretari *(signat i rubricat)*.

|*[71v]* Dit dia lloam, aprobam, ratificam y confirmam totas las ordinacions, usos y costums, tant escrits com sens escríurer, tant dels llibres vells com dels nous, y senyaladament, de la privació del tabaco de plantar-ne ni introduhir-ne al principat de Cattalunya, com y altres contrabandos y fraus.

Dit dia ordenam que los síndichs o consultors del Concell, un o molts que se encontraran, puguen elegir quatre o més persones, de les del Concell, que apareixeran

[43] y quant... substituir-i *afegit posteriorment*.
[44] Los cònsols… de Andorra *escrit per una altra mà en repesentació de tots ells.*

secretes y més enteses, y ab estes poran tenir Junta secreta, disposant y providenciant les coses conforme los apareixerà, lo que tindrà per fet y agradable lo present Concell

Dit dia se pose lo vi a catorse diners lo cortó, y se comensarà a vendre lo dia de Corpus primer vinent.

Dit dia se fa llot per parròquia 12 lliures, sous per los gastos se offeriran per la pujada del senyor bisbe, y també de un capó per parròquia, quatre pollastres y quatre colomins, lo tot posador en mans dels cònsols de Andorra a orde del síndich. Y també se destinen 24 persones, és a saber, de la parròquia de Ordino Don Guillem Areny, major, doctor Pere Rossell, Don Guillem de Areny, menor, y dos de altres elegidors per los síndichs, de la Massana Guillem Areny, Teixidor, Francisco Mora, Geralt, y Macià Riberaygua, de Andorra Anton Moles, Francisco Fiter, Macià Fiter y Babot, Anton Puig, Busquets, y Pere Matheu Moles, de Sant Julià doctor Ignaci Fiter y Rossell, Jaume Baixench, Germà Font, Bonet, Borthomeu Bou, Toni de Pere, y Anton Guitart, Encamp Joan Antoni Picart, Thomàs Palmitjavila y Joseph Torres, Areny, y de Canillo Borthomeu Calbó, Bonaventura Rossell, Pellicé, Miquel Soldevila. Y per cada hu de estos, los consolats cuydaran, en ses respective parròquias, de manar y buscar dos fadrins.

Dit dia resol lo present Concell emplear los dinés de la dita quitació, y los demés se podrà de la Vall, en comprar blat per lo abast de la Vall, y se deixe la compra a la direcció dels síndichs y de Anton Moles, y per est effecte, se posen en mans del doctor Pere Fiter y Rossell 992 lliures, sous de la |[72] sobredita quitació.

1758 juliol 1

Dia primer del mes de juliol de l'any 1758.

Se ha tingut Concell de la Terra en attenció de arribar vuy a esta vila de Andorra lo Il·lustríssim Senyor Don Francisco Joseph Cathalan de Ocón, per la gràcia de Déu y de la Santa Sede Apostòlica bisbe de Urgell, príncep soberà de les presents Valls, y del Concell de Sa Magestad (que Déu guarde), per sa primera entrada a esta Valls, la que se li ha feta per lo Concell de la Vall rebent-lo, a la creu del Pujal, ab lo mateix modo y forma se rebé lo Il·lustríssim Don Francisco Sabastià de Victoria, en lo dia 15 de juny de 1748, referint-nos a la recepció se féu de sa persona soberana en lo Concell de dit dia se llegeix.

Dit dia se vote missa de devoció al Sant Esperit per a què Déu nos il·lumine. Y cuydaran los consolats de fer-la dir en ses respective parròquias quant més prest tinga lloch.

1758 juliol 2

Dia 2 del mes de juliol de 1758.

Se fa sisena de batlle per a presentar a Su Il·lustríssima en senyal de la pocessió li dona lo Concell General de estas Valls a fi de què se serves-que elegir-ne un dels sis per son batlle:

Canillo Miquel Calbó, Soldevila.
Encamp Pere Pallerès.
Ordino Esteve Solana.
Massana Pere Riba, Guillaumes.
Andorra Anton Puig, Busquets.
Sant Julià Jaume Baixench.

Dit dia areste lo Concell que, a fi de conservar los fueros y facultats del Concell, com y alguns privilegis dia dalt dit novament confirmats per Su Il·lustríssima, depute lo Concell a Pere Riba, menor, y a Francisco Fiter y Rossell, a més dels dos síndichs, donant-los tot ple poder de donar memorials als fins y effectes dalt dits, conforme y a utilitat del paýs, conforme trobaran més convenient.

1758 agost 27

|[72v] Dia 27 agost de 1758.

Se ha tingut Concell de la Terra a fi y effecte de fer l'afor del blat fiat en lo present any, com és costum.

Dit dia se ha fet l'afor del blat fiat a 4 lliures, 10 sous per carga, y se mane a tots los consolats que, en pena del cot de la Terra, fàcien manar, porta per porta, que, en pena del cot de la Terra, paguen ni puguen pagar ni demanar més del preu aforat la Vall. Y baix la mateixa pena, se mane a tots los consolats invigílien en averiguar si algú o alguns de la Vall, natius de ella, ne han pagat més, y los denunciaran al primer Concell a fi y effecte de castigar-los rigorosament esta Casa.

Dit dia se note que Guillem Capdevila, cònsol de Sant Julià, ha entregat les rebudes del canonge sagristà, porté major y rendé de Capítol, les que se són posades a l'arxiu.

Dit dia, a vista de la representació ha feta lo Comú de Ordino al present Concell sobre una carta que aquell rebé de l'Il·lustre Doctor Anton Moles, canonge penitencier de Lleyda y visitador general de est bisbat, en què li participa auria fet Su Il·lustríssima alguna determinació sobre lo producto dels béns vacants de casa Carbonell, de Llors, y pretendria se li donàs comptes en què se han empleats los fruits resultants de dits béns, dels que està en pocessió dita parròquia, com preténguie lo present Concell succehir, y per consegüent los concells de parròquia, a tots los béns que per falta de descendents dels amos de qui foren dits béns, segons les concessions ab què se encontrà, ha resolt lo present Concell que se fàcia ostenció pels motius per los quals lo dit Concell s'és posat en pocessió dels dits béns, y suplicar-li los déixia en la pacífica *[pocessió]* dels mateixos. Y quantquequant no aparegués aixís a Su Il·lustríssima, consultarant los síndichs lo cas ab los advocats de la Vall y ne faran relació al pròxim *[Consell]* se tindrà. Aixís mateix, se fa comissió al*[s]* mateixos perquè consúltien ab lo doctor Joseph Lleopart, de la Seu de Urgell, advocat de estes Valls, si los béns venuts per execució de justícia, y perdent la quarta, se poden lluir y quitar. Y en cas de poder-se quitar, si la quarta quede a favor de l'acrehador, per a satisfer-se-li, o bé si queda a favor del debitor, de forma que no déguie lluir y quitar més que lo deute que devia. Y sa resolució la portaran al primer Concell a fi de poder informar a Su Il·lustríssima, com ho demana ab son decret de 15 juliol del corrent any, ab lo memorial a Su Il·lustríssima presentat per Margarita Palmitjavila, viuda de la parròquia de Sant Julià.

|*73* Dit dia, a vista de què per no haver pujat Sa Il·lustríssima en les parròquies de Encamp y Canillo, no han acabat de conclòurer les menobres que lo Concell havia destinat, se mane, en pena del cot de la Terra, que estas dos parròquias, com y també les demés parròquies que no haigen conclòs les manobres, les tinguen concloses fins al dia de Tots los Sants propvinent.

Dit dia, en attenció de acabar Joan Areny, Calbó, en breu temps son trieni de batlle per lo Christianíssim Rey (que Déu guarde), se fa la nominació de sis persones per a presentar a mosur Perpera, son veguer, per a què de elles ne elegesca una per batlle, y li dónie son despaitg:

Canillo Bonaventura Rossell, Pellicer.

Encamp Pere Pallerès.

Ordino Esteve Solana[45].

Massana Pere Riba, Guillaumes.

Andorra Joan Solana.

Sant Julià Germà Font.

1758 novembre 27

Dia 27 de novembre de 1758.

Se ha tingut lo Consell de Sant Andreu per a pagar metges y cirurgià, arrestar los metedors y averies estranyes per a què los consolats apòrtien lo compte per lo Concell de Sant Thomàs primer vinent, y també per a assentar dit compte dels metedors y averias a fi de pagar-lo a Sa Magestat Christianíssima (que Déu guarde).

Dit dia se mane als cònsols de las parròquias a hont lo Concell de la Vall té pocessions o censals que, per lo Concell de la Vall propvinent, que serà de Sant Thomàs, apòrtien en esta Casa lo que sia caigut de arrendament o pencions. Lo que se'ls mane en pena del cot de la Terra.

Dit dia se fa llot de 27 perdius roges, que los consolats deuran aportar, quatre quiscun, bones y rebedoras, Canillo, Ordino y la Massana ne aportaran sinch, las que se mane posar en mans dels cònsols de Andorra la vigília del Concell de Sant Thomàs, y al*[s]* cònsols de Andorra se encarrega que no las rébian si no són bones. Tot lo que se mane cumplir y observar, en pena del quot de la Terra.

|*73v* Dit dia se note que los cònsols de Andorra han portat la rebuda de l'oli de la Seu del present any, la que s'és possada a la plica.

Dit dia se note que los consolats, en lo Concell de Sant Thomàs propvinent, deuran aportar en esta Casa, poch més o menos, 446 lliures, 16 sous, 3 resultants dels estranys, a saver és:

Canillo,	per 407 methedors	y 8.104 averies:	245 ll.	2 s.	11
Encamp,	per 82 methedors	y 1.429 averies:	45 ll.	2 s.	11
Ordino,	per 36 methedors	y 512 averies:	17 ll.	8 s.	4
Massana,	per 25 methedors	y 3.000 averies:	67 ll.	3 s.	9
Andorra,	per 25 methedors	y 2.355 averies:	53 ll.	5 s.	

[45] *Una creu en forma d'aspa al costat del nom d'Esteve Solana sembla indicar que aquest hauria estat elegit batlle.*

Sant Julià,	per 18 methedors	y 710 averies:	18 ll.	3 s.	4
Sume:			446 ll.	16 s.	3

Dit dia se note que se ha pagat al doctor Ignaci Farrera, miser Joan Rogé, 50 lliures a quiscun, y al senyor Pere Capdevila, cirurgià, 42 lliures, los que han firmat recibo com apar en son lloch.

Dit dia arreste lo present Concell que sobre la qüestió si·s porie fer pagar lo salari de procurador per los deutors, tant censalistes com qualsevols altres, que sols se puguen fer pagar los salaris curials, inseguint lo estil curial y les taxes del present Concell. Y de ninguna manera tingue lloch a la exacció de salari de procurador.

Dit dia areste lo Concell que sobre la qüestió de la grabada de Santa Catharina fins al pont de Ordino, que se avia composta de diners de la Vall, declare lo present Concell que los cònsols de la Massana póssien en mans del doctor Pere Rossell, que este avia fornit de diners de la Vall, la cantitat denombrada en los recibos del comissionat de la Vall y que cúidien, in posterum, de la manutenció de dit camí.

Dit dia se note que lo Concell de la Vall concedeix ban a Julià Sansa, de la Margineda, per a bandejar en pocesions vedades, encara que sia en pur empriu y terme de Sant Julià.

Dit dia se pose lo vi a onse diners lo pitxé, y se mane los consolats lo fàcien véndrer a dit preu lo dia de Sant Andreu propvinent.

1758 desembre 18

|*74* Dia 18 de desembre 1758.

Se ha tingut lo Concell de Sant Thomàs per taxar la quístia pagadora a Sa Magestat Christianíssima, que Déu guarde, la que se és regulada segons se pagà en 1756 y conste en Llibre de Quístia, y també per pagar los jornals, feras y sabudas.

Dit dia se deixe a la bona direcció dels síndichs lo donar les bonas festas a las personas de la obligació de la Vall, y lo presentar-los a son temps las pernas, formatges y capons, y a est fi tindran los consolats dos capons en mans dels cònsols de Sant Julià per lo dia que avisaran los síndichs. Y cuydaran los cònsols de Sant Julià de fer-las tenir en mans de Don Guillem de Areny, lo dia que avisarà, a la Seu. Y aixís mateix, los cònsols venidors tindran pernas y formatges previnguts per quant se'ls demanarà per lo fi ja dit.

Dit dia, a vista de aver passat carta Guillem Moles al doctor Pere Fiter y Rossell per a què proposés al Concell que volia préndrer pocessió de veguer, a votat lo Concell y, a pluralitat de vots, se li ha dispensat lo que agués de ser gaudín de privilegi, saltem militar, y que agués de ser unit dit empleo ab lo batlliu de la Seu de Urgell, a fi de què dit veguer habités fora les Valls de Andorra. Y no mirant si no·s al pur concordat, y no tocant res ni enténdrer contravenir als Pariatges, a contemplació també del senyor bisbe de Urgell y sens què assò se pugue tràurer a exemplar a ningun temps, se ha feta la sobredita dispensa, ab lo pacte y condició que tots los excessos que entén lo Concell aver comés contra ses regalies, los abjúrie a fi de què la més se puguen tràurer en conceqüència, jurant igualment també los privilegis, usos y costums de les presents Valls, conforme los demés antecessors veguers han acostumat.

Dit dia ha donat comptes Don Guillem de Areny, síndich, y ha trobat lo Concell sos comptes bons, y com quedabe cobrador de 60 lliures, 6 sous, 5, done orde lo Concell al doctor Pere Fiter y Rossell pòsie estes y altres per conductes en ses mans.

Dit dia se note que los cònsols de la Massana han pagat 2 lliures per lo arrendament de l'ortal y pasturé de casa de Camp, pagat per 1758.

Dit dia se note que los cònsols de Canillo han pagat 3 lliures, 2 sous, 8 per lo arrendament del prat de Remendo per 1758.

Dit dia se note que los cònsols de Sant Julià han pagat 10 sous per lo ters de la terra de Tolse per 1758.

|*74v* Dit dia a donat comptes lo doctor Pere Fiter y Rossell y lo Concell ha trobat sos comptes bons, y ab mil dos-centes quaranta lliures, tretse sous y onse dinés ha entregat al Concell queden quitis y cabals.

Dit dia entrega lo Concell en son poder les dites 1.240 lliures, 13 sous, 11 de un partit, y de altre partit 77 lliures, sous, resultants del quint diner dels estranys, per a què estas repartésquia la mitat en cada pach, més de altre partit 213 lliures, sous, les que se deixen en ses mans per a comprar blat y altres gastos de la Vall, conforme se trobarà propòsit.

Dit dia se note que se ha de pagat a l'advocat de Perpinyà, y ha firnat recibo fins a l'any 1758, y és a la plica.

Dit dia se pose en mans del cònsol de Sant Julià 1 lliura, 8 sous per pagar lo llosadó.

Dit dia se ha pagat lo porté fins lo dia present.

Dit dia se ha pagat al secretari 5 lliures, 12 sous.

Dit dia arreste lo Concell que, sobre los treballs y agències del canonge Moles en Madrit, quede la gratificació a coneguda dels síndichs.

Dit dia arreste lo Concell que lo doctor Pere Rossell, Pere Riba, Francisco Fiter y Thomàs Palmitjavila, notari, acistesquen a la Casa de la Vall a registrar los arxius sobre la qüestió del veguer, y rebre y fer informació conforme trobaran a propòsit, y avisaran també a Picart.

Dit dia se pose lo vi a dotse dinés lo cortó, y se comenssarà de vendre a dit preu lo dia de Sant Thomàs propvinent.

1759 febrer 19

Dia 19 de febrer de 1759.

Se ha tingut Consell de la Terra per orde del señor síndich Don Guillem de Areny y Gallart, al que a fet present lo viu recentiment ab què nostre Il·lustríssim Príncep y Señor, lo Señor Bisbe de Urgell (que Déu guarde), se encontrà per la negació de pocessió se féu en lo Concell de Sant Thomàs proppassat a la persona de Guillem Molas, veguer electo per Sa Senyoria Il·lustríssima de estas Valls, y penetrat del més viu sentiment de aver-lo ocasionat a Su Il·lustríssima per les rahons que lo nostre referit síndich nos a presentades, desitjant manifestar a Su Il·lustríssima nostra rendida obediència en tot, después de aver-lo assegurat de què may se tingué intenció ni se reflectí poder-lo agraviar ab la dita negació de pocessió, com la major prova de assò sian las obras, resol lo present Concell de embiar commissionats al referit Guillem Moles, a fi de participar-li, de part de est |[75] Concell, que està prompte per a donar-li la pocessió de veguer de les presents Valls en lo modo y forma que se a acostumat als antecessors veguers seus. Y avent-se encontrat casualment en esta vila de Andorra, ab què ha donat lloch lo poder-se-li fer dita proposició, se ha presentat en est Concell per péndrer dita pocessió, la que se li ha donada en lo modo queda dit.

Dit dia, per donar segona prova a Su Señoria Il·lustríssima de la seguritat de nostres expressions, revoca lo present Concell tots los arrestos y comissions que en lo dia del Concell de Sant Thomàs, dia 18 de desembre proppassat, féu y atorgà, y senyaladament lo sindicat que en lo citat dia féu y atorgà al doctor Pere Fiter y Rossell en poder de

Thomàs Palmitjavila, nottari y secretari del Concell, requirint a mi, dit nottari, que de dita revocació ne llévia acte.

Y finalment, per a donar satisfacció en lo millor modo que lo Concell pot enténdrer a dit Il·lustríssim Senyor, nostre príncep, mana que de part sua vàgien des de demà mateix a la Seu, en nom del Concell, per a suplicar a Su Il·lustríssima se dígnia assenyalar-los dia y hora per a postrar-se a sos peus y suplicar-li perdónia al referit Concell los errors que, sens advertènsia, puga aver comès contra Su Señoria Il·lustríssima, assegurant-lo de què, ja que agen estat la pedra de escàndol en què a tropesat per a agraviar-lo, ho [sia] també de eterna memòria per a què, ab la major veneració y més profunda obediència, venéria en avant quants ordes merésquia del major agrado de Su Il·lustríssima. Y de què si estas satisfaccions no eran bastants, dispòsia Su Il·lustríssima las que gusta, que se executaran ab lo major rendiment. Y a est fi y aniran de la parròquia de Canillo Germà Areny, Call, de Encamp Jaume Joan Mas, de Ordino Anton Areny, de la Massana Francisco Mora, Geralt, de Andorra Miquel Riberaygua, de Sant Julià Andreu Vila.

Y així mateix, suplicaran la llibertat del doctor Pere Fiter y Rossell a Su Il·lustríssima per aver est obret a orde del Concell.

Dit dia se vote missa de devoció al Sant Esperit per la entrada de cònsols nous y per lo bon acert de la Vall, la que cuydaran los consolats de fer-la dir en sas parròquias lo més prest sia posible.

Dit dia assenyale lo Concell a Francisco Sucarana, per son treball de firmar los papés de la Vall, 35 lliures, sous barcelonesos quiscun any.

1759 febrer 25

|[75v] "En el palacio episcopal de Urgel, a los veynte y cinco días del mes de febrero de mil setecientos sinquenta y nueve.

El Ilustrísimo Señor Don Francisco Joseph Cathalán de Ocón, por la gracia de Dios y de la Santa Sede Apostólica obispo de Urgel, príncipe soberano de las valles de Andorra, del Consejo de Su Magestad.

Haviendo visto estos autos y el estado de ellos, por los que consta que, en el Consejo General de dichas Valles de diezyocho de desiembre del año próximo pasado de mil setecientos sinquenta y ocho, Guillermo Moles hizo la petición de la pocessión de veguer de las expressadas Valles, haziendo ostención de su título al Consejo, firmado por Su

Ilustrísima, como a príncipe soberano de las Valles de Andorra, y referendado por su secretario, su fecha, en San Julián, a los veinteydós de julio de mil setecientos sinquenta y ocho, y que en aquel, por su secretario, se leyó claramente que el expressado Consejo, en voz del doctor Pedro Fiter y Rossell, su síndico, respondió que estava prompto en darle la pocessión, dispensándole las inabilidades que padecía, que consistía en no ser gaudín de privilegio militar, de ser habitante en dichas valles de Andorra y otros, constrinyéndole a que, antes de tomar la pocessión, revocasse y abjurasse los procedimientos por él executados en perjuycio de la jurisdicción por indiviso, regalías de los condominios, justicia de los particulares y comunes, en la conservación de las regalías de estos, conforme estava minutado en un papel, en forma de carta al citado Moles, por el Consejo remitido, y consistían:

Primo, en que el expoliar a los cónsules de Andorra de las redes de pescar, vulgo dels filats o esparvers, que ellos tenían en su poder de orden del Consejo General, en tiempos de privación de pescas, eran contra regalías del Consejo.

Secundo, que debía confessar y abjurar que el aver expuesto públicamente a dos ladrones de la parroquia de Encamp, sin forma de processo ni causa, era totalmente contra las regalías de los condominos del Consejo, e injusta damnificación de la fama de dichos particulares.

Tercio, que debía confessar que la política de caminos era del Consejo General y que no solo ésta debía ser observada, sino que, también, dicho Moles obtemperaría a ella, y que no desviaría a persona alguna de su debido cumplimiento.

Quarto, que la pulítica construcción y conservación de las casas comunas pertenecía al Consejo y no al veguer.

Quinto, que los tribunales civiles, assí de bayles como de juez, eran de éstos y no de los vegueres, teniendo obligación de obtemperar y consentir sus prácticas y |[76] consuetudes immemoriales.

Y finalmente, que con órdenes que no eran de su competencia, no molestaría ni perturbaría a comunes ni particulares.

Baxo cuyos pactos resolvió el Consejo que tomasse pocessión siempre que quisiesse, mediante de jurar en el estilo acostumbrado privilegios, usos, costumbres y demás.

Y como en esto no concentiesse el expressado Moles, suspendió el Consejo la pocessión hazta tanto la justicia de estas pretenciones fuesse declarada.

Consta que el sussodicho veguer, nombrado por Su Ilustrísima, respondió que el reparo le hazía el Consejo en quanto a gaudín, devía hazerlo al soberano y no a él, a más que,

absolutamente, era novedad, pues que, en otra ocasión, en semejante acto, no havía hecho el Consejo el menor reparo en darle la pocessión que se pedía, ni tampoco avía reparado el mismo Consejo el pedirle y valerse de los auxilios de la justicia, solicitándolos a la misma persona de Guillermo Moles como a veguer, para que fuesse el Consejo obedecido y respetado como lo haría constar quando conveniesse.

Y que en quanto a los demás cargos o pretenciones del Consejo, que jamás el citado Moles, ni ahún como a veguer, havía pretendido disputarles la menor regalía, privilegio, uso ni costumbre, pero que ni tampoco dexaría de conservar privilegios, usos y costumbres y todo quanto fuesse desconveniente de conservación del Consejo General y cumplimiento de su empleo. Y que qualquier cosa le hiziese constar fuesse de echo o pretención contra privilegio, uso y costumbre, retractaría assí el echo como la pretención, y en caso de no, que tenía superior, concluyendo que, en el modo y forma estylados y hazta oy practicados, acceptaría la pocessión, pero no con los pactos sobre referidos por no averse estilado ni practicado.

Que dicho Consejo, en voz del referido su síndico, havía respondido que en vía de d*[e]*recho a una pregunta no competía sino una respuesta, y que el Consejo entendía defender sus regalías y bien público.

Que replicó el citado Moles, referiéndose a lo susodicho, y que assí como el Consejo quería deffender sus regalías, también pretendía que el príncipe deffendiesse su aucthoridad sin serle de ningún perjuhicio ni el puesto, ni el lapso de tiempo, ni de otra cosa en su perjuhicio.

Que repondió el Consejo, en boca del ante nombrado su síndico, que el Consejo no determinaba proseguir semejante proceso verbal en esta forma, por ser contra derecho, y que no quería continuar más en responder.

Que el citado Moles bolvió a responder que lo que tenía expuesto era lo que le avía parecido responder a la oposición que el Consejo le hazía, reservándose por ante el soberano lo demás que devía dezir sobre estos assumptos.

De todo lo que requirieron a Thomàs Palmitjavila, nottario, levantasse auto, que consta en autos.

|[76v] Consta también por el memorial presentado a Su Ilustrísima por el doctor Pedro Fiter y Rossell, síndico, y Pedro Riba, ambos deputados por el Consejo, que se denegó éste en entregar la pocessión de veguer al citado Guillermo Moles por los motivos que en él se expressan, que son tan débiles como vulnerativos de la jurisdicción suprema y del honor de tercero, concebido en fin dicho memorial en el seno de la más indiscreta policia,

propassando a la commissión del Consejo según los infrascritos señores commissionados declararon en el auto de submissión que hizieron a Su Ilustrísima.

Consta, assí mismo, que por el auto de sinco del corriente mes, y por los motivos en él expressados, mandó Su Señoría Ilustrísima que el citado doctor Pedro Fiter y Rossell saliesse, encontinente y sin la menor demora, del lugar de Ordino y territorio de Andorra, que passasse a tener su habitación en la vila de Guissona, sin poderse acercar de doze leguas en el expressado territorio hasta nueva orden, baxo la pena de mil libras y otras arbitrarias. Que este auto se le notificó el día siete del mismo mes, y que cumplió su destino como pareze de la certificación echa por el bayle de la villa de Guissona.

Consta, no menos, que en el Consejo General de veynteydos de desiembre de mil setecientos sinquenta y seys, se entregó la pocessión de veguer de las citadas Valles al mismo Guillermo Moles, para cuyo officio lo avía elegido Don Jacinto de Bardaxí, canónigo de la santa iglesia de Urgel, como a juez subdelegado de medias annatas y subcollector de espolios y vacantes eclesiásticos de este obispado, en tiempo de la vacante por fallecimiento del Ilustrísimo Señor Don Fra Sebastián de Victoria, último obispo de esta diócesis, sin que en la entrega de dicha pocessión interveniesse la menor oposición ni réplica, gravámen ni condición alguna por parte de dicho Consejo, sino que se le entregó aquella en la forma acostumbrada.

Consta, finalmente, por la información de testigos recibida por el commissionado de Su Ilustrísima, que el doctor Pedro Fiter y Rossell, en el citado Consejo de diezyocho de desiembre de mil setecientos sinquenta y ocho, en que se negó la expressada pocessión, hizo la proposición, con la energía necessaria, para que el Consejo se persuadiesse no dever darla, lo que no se huviera executado si dicho doctor Pedro no huviesse manifestado las inhabilidades y excessos de Guillermo Moles. Que el suzodicho memorial presentado por los deputados a Su Ilustrísima es de letra propia del referido doctor Fiter, y que si en el expressado Consejo huviesse assistido el síndico mayor, |[77] Don Guillermo de Areny y Gallart, se huviera entregado dicha pocessión.

De todo lo que resulta la inobediencia del Consejo en no aver dado la pocessión lisa y llanamente, según estilo, al citado Moles, y el fomento para ello del doctor Pedro Fiter y Rossell, pues que, para eximirse de aquella nota, devía aver recurrido a Su Ilustrísima para remediar los supuestos excessos executados e inabilidades, que suponía padecer dicho Moles, con papeles justificados para providenciar lo de justicia y no azirse de ellos, dándoles por bastantes para negar la pocessión con formal inobediencia a lo mandado, ajando la soberanía de Su Ilustrísima y el honor de dicho Moles, mayormente, si se

attiende que la igual pocessión havía dado el Consejo al mismo Moles, el dia veynteydos de desiembre de mil setecientos sinquenta y seys, en tiempo de la vacante del Ilustrísimo Señor Victoria, y que siendo el mismo sugeto el titulado, havian precissamente de concurrir las mismas circunstancias entonces que ahora.

Sin embargo, vista la resolución del Consejo General de la Tierra, celebrado el día diezynueve del corriente, presidido por el ante nombrado Don Guillermo de Areny y Gallart, con la que se dió la pocessión de veguer al expressado Guillermo Moles, se revocaron todos los arrestos y commissiones echas en el citado Consejo de diezyocho de desiembre próximo passado y, senyaladamente, el sindicato que en este día se otorgó al doctor Pedro Fiter y Rossell por ante Thomàs Palmitjavila, y que para dar satisfación, en el mejor modo que el Consejo podía, a Su Ilustrísima, su príncipe y señor, mandó que de su parte viniessen seys commissionados, a saber, por la parroquia de Canillo Germán Areny y Call, por la de Encamp Jayme Juan Mas, por la de Ordino Antonio Areny, por la de la Massana Francisco Mora, Geralt, por la de Andorra Miguel Riberaygua, y por la de San Julián Andrez Vila, para suplicar a Su Ilustrísima se dignasse senyalarlos día y hora para ponerse a sus pies y rogar le perdonase, al referido Consejo, los errores que sin advertencia pudiesse haver cometido contra Su Señoría, assegurándole que, assí como han sido la piedra de escándalo en que tropezó para agraviarle, lo fuesse también de eterna memoria para que, con mayor veneración y más profunda obediencia, venerasse en lo venidero quantos órdenes mereciesse del mayor agrado de Su Ilustrísima. Y que si estas satisfacciones no eran bastantes, dispusiesse Su Ilustrísima las que gustasse, que se executarían con el mayor rendimiento. Y assí mismo, que suplicassen la liberdad del doctor Pedro |[77v] Fiter y Rossell por aver éste obrado de orden del Consejo que, el día veynte del presente mes, los susodichos seys commissionados associados del referido síndico, Don Guillermo de Areny, se presentaron en esta ciudad delante de Su Ilustrísima y, con el auto más solemne, hizieron submissión, representando y suplicando, con el más profundo respeto y ternura, todo quanto les avía mandado el Consejo.

Por lo tanto, usando Su Señoria Ilustrísima, por esta vez, de benignidad, y sin que sirva de exemplar, attendiendo a la recomendación que mereze el buen zelo e integridad del síndico Don Guillermo de Areny, la submissión del Consejo hecha por sus seys commissionados, que han implorado su clemencia con el arrepentimiento del attentado executado en el citado Consejo del día diezyocho, i la promesa por estos echa en nombre del Consejo de no intentar jamás cosa igual en desprecio de la soberanía de Su Ilustrísima, dixo que les perdonava y perdonó el delito que han cometido en denegar dicha pocessión,

absolviéndoles de la culpa de què eran reos. Y attendiendo, assí mismo, a la humildes súplicas con que el referido síndico, Don Guillermo de Areny, y el veguer Guillermo Moles y el Consejo General, en voz de dichos seys commissionados, han implorado la liberdad del sobredicho doctor Pedro Fiter y Rossell, estranyado del territorio de dichas Valles por el auto de sinco del corriente mes y detenido en la villa de Guissona, teniendo también concideración a la súplica de submissión por éste echa, dándose Su Señoría por satisfecho, devía mandar y mandó relaxarle de dicha detención, poniéndole en liberdad para que use de ella como y quando le pareziere, podiéndose volver a su casa y territorio de Andorra, absolviéndole de la pena de mil libras que tenía impuestas en caso de contravenir a lo dispuesto en el citado auto de sinco de febrero, respeto de què lo cumplió puntual y exactamente, y que se le aga saver con carta por el infrascrito escribano, quién apercibirá al Consejo General que se abstenga en adelante de innovar cosa en las pocessiones de veguer de las valles de Andorra sin previo conocimiento de su soberano, y que vaya más moderado en sus Juntas, en las que quiere Su Ilustrísima se continue la más sólida paz y quietud, conforme hasta ahora ha disfrutado, de què resultará mayor gloria a Dios, beneficio a los pobres, honor al mismo Consejo, edificación al público y una gran complacencia a su príncipe. Y que, assí missmo, aperciba al doctor Pedro Fiter y Rossell que jamás commueva ni excite al Consejo a tomar resoluciones que puedan transtornar su quietud, y se abstenga de assistir en los Consejos en que se haya de |[78] tratar assumptos de regalias, pena que, de lo contrario, unos y otros serán castigados con todo el rigor de la ley, teniendo revivencia estos autos.

Que éste se ponga en el Libro corriente de Arrestos y Resoluciones del Consejo por su secretario, que dará fee al infrascrito escribano de averlo executado, para que, constando en lo venidero del delito, conste también de la benignidat de Su Ilustrísima, no para abusar de ella sino para temer la indignación de su soberano en que precisamente incidirán. Encargando y mandando seriamente, como encargo y mando, al síndico Don Guillermo de Areny que, a menos de tener una causa urgentíssima o algún impedimento legítimo para lo contrario, assista a todos los Consejos Generales respeto que su conocido zelo, acreditada prudencia y experimentada conducta la considerava necessaria para ellos.

Y finalmente, que pague el Consejo las costas de estos autos en attención de que declaró, por el Consejo de diezynueve del corriente, que el citado doctor Pedro Fiter y Rossell havía obrado en esta materia de orden del Consejo, y por éste su auto assí lo provehió, mandó y firmó el Ilustrísimo Señor Obispo de Urgel, príncipe soberano de los valles de Andorra, mi señor, de que doy fee.

Francisco Joseph, obispo de Urgel.

Ante mí, Pedro Guarda y Martí, escribano.

En la ciudad de Urgel, a los veynteyocho días del mes de febrero de mil setecientos sinquenta y nueve.

Yo, el infrascrito escribano, insiguiendo lo mandado en el auto que antecede, hize el apercibimiento en la conformidad que en él se expressa a Don Guillermo de Areny y Gallart, en calidad de síndico y procurador general del Consejo de los valles de Andorra, a fin de que lo hiziesse presente al Consejo. Y assí mismo, que mandasse incertarle en el Libro de Arrestos y Resoluciones de dicho Consejo, conforme en dicho auto se previene. Y el sussodicho señor síndico dixo que se lo daba por entendido, y que el Consejo General cumpliría como se le mandava.

Otrosí, en el mismo día, mes y año, apercebí, por la parte que le toca, al mencionado doctor Pedro Fiter y Rossell lo contenido en el sussodicho auto, quien dixo que se daba por apercibido y que cumpliría exactamente lo que se le mandaba.

Otrosí, en el mismo día, mes y año, encargué y mandé, en nombre de Su Ilustrísima, al expressado Don Guillermo de Areny lo que se le encarga y manda con el auto sobre referido, a que respondió que obedecería como se le previene.

Y para que conste todo lo referido, lo pongo por diligencia y doy fee, Pedro Guarda y Martí, escribano. Concuerda con el original continuado en el processo que queda en la |[78v] secretaría de Su Ilustrísima, de que doy fee".

Concorda aquest acte ab la còpia concordada que me ha manat remétrer lo Il·lustríssim Senyor Bisbe de Urgell, monseyor, de què fas fee.

Thomàs Palmitjavila, nottari y secretari *(signat i rubricat)*.

1759 abril 9

|[79] Dia 9 de abril de 1759.

Se ha tingut lo Concell de la Vall per a pagar la mitat de la quístia, que són 935 franchs, a Sa Magestat Christianíssima (que Déu guarde).

Dit dia se entregan a Anton Bons, Jordà, cònsol de Ordino, 946[46] fran*[ch]*s y 9 sous, és a saver, 935 franchs per fer lo pac de la quístia, y los restants 9 franchs, 9 sous per los

[46] *En lloc de* 944.

gastos, y lo recibo del primer pac de la quístia de 1757, a fi de què ne fàcia fer lo pago y ne pòrtie recibo al primer Concell.

Dit dia, a vista de la representació que de nou ha feta lo doctor Francisco Sacasas sobre lo cot se li féu de quatre dobles lo Concell de Sant Andreu proppassat a sola relació del cònsol de Sant Julià, desitjant lo Concell anar ab la major benignitat, resol que de sa part vàigien Guillem Areny, Teixidó, y Anton Bons, Jordà, bàixien a revisitar la hera del dit doctor Sacases, prenent la sentència donada per los vehedors, y averiguant ab esta y la deposició farà Guillem Capdevila, al que se mane assistir també, de l'estat en què estaba la obra en lo dia que el la véu, y ne féu relació al Concell per véurer si entonces avia cumplert lo dit doctor Sacases en lo que se li manaba, y si avia faltat o no, y si era en cosa de concideració o de poca munta. Y de tot ne faran relació al primer Concell.

1759 maig 28

Dia 28 de maitg de 1759.

Se ha tingut lo Concell de Santcugesma a fi de pagar los metges y barbé, censos de Costoja, vaca magra, draps a labar, nominació de mostafasos, vehedors y capitans.

Dit dia se pose en mans de Francisco Sucarana, cònsol de Sant Julià, 4 lliures, 16 sous per a pagar la vaca magra al render del Molt Il·lustre Capítol de Urgell, les que se divideixen per parròquia en lo modo següent, so és, 16 sous per parròquia, íttem, 12 sous, 6 per los censos de Costoja, toque per parròquia 1 sou, 6, menos Sant Julià que no·ls pague, y per los draps a lavar quinse sous, toque per parròquia 2 sous, 6. De tot lo que dit cònsol de Sant Julià cuidarà de aportar rebuda en esta Casa lo Concell propvinent.

|[79v] Dit dia se note que Joan Cabanes, de Llors, ha entregat la rebuda del primer pach de la quèstia de Sa Magestat Christianíssima del present any 1759.

Dit dia se fa nominació de mostafassos y vehedors:

Canillo mostafà Miquel Vida*[ll]*, vehedor Germà Areny, Call, y en son lloch Joan Arajol, Naudí[47].

Encamp mostafà Jaume Joan Mas, vehedor Jaume Pallerès, Rafel.

Ordino mostafà Joan Germà Garrellà, vehedor Anton Areny.

Massana mostafà Francisco Mora, Geral, vehedor Joan Garrellà, Bons.

[47] y en son... Naudí *afegit posteriorment.*

Andorra mostafà del Quart de Andorra Thomàs Calbó, Dolsa, del Quart de les Caldes Francisco Constantí[48].

Sant Julià mostafà Andreu Bons, vehedor Guillem Solé, Tolse.

Dit dia se fa nominació de capitans:

Canillo Pere Adallach, Martí, del Tarté.

Encamp Anton Rossell, Guillem Pont.

Ordino Pere Aldosa, Call.

Massana Anton Riba.

Andorra Nicolau Cassany.

Sant Julià Anton Riba, dit Beringué, del Puy.

Dit dia se deixe per lo present any la elecció de deseners a les parròquies sens què puga servir de exemplar.

Dit dia se fa nominació de sobreposats per lo ofici de parayres. Ne hix Joan Cusí y entre Nicolau Cassany, y se confirmen los mateixos pesadors.

Dit dia se arresten les mostres per lo temps acostumat, y los consolats avisaran los señors batlles y que fassen manar, porta per porta, per lo dia tocarà en ses respective parròquias.

Dit dia se arresten les menobres dels camins reals, les que dehuen ser fetas per Sant Barnabé propvinent, pena del q*[u]*ot de la Terra, y per a què se consérvien y mantínguian en la |[80] forma tant convenient per lo bé públich, hi aniran los mateixos commissionats de l'any passat ab los mateixos poders que los donà lo Concell en lo any passat.

Dit dia, a vista del cot se féu a Pere Matheu Moles en lo primer dia de juliol de l'any proppassat, per no aver obeït de acomodar lo camí sota del seu alsinà, al grau que puge a la font de la Call, com se li avia manat, lo que presisà a la parròquia de Andorra a fer-lo acomodar ab gastos de 3 lliures, 15 sous, las que igualment li avia manat lo Concell pagar, com lo cot, als cònsols de Andorra. Abent representat lo dit a est Concell que pretenia aver compost tot lo que li tocaba y obeït, per consegüent, al manament y, per consegüent, que no podia ser castigat ni condemnat al cot ni als gastos dits. Y per so, per evitar recursos, suplica al Concell elegir un àrbitre, y que ell ne eligiria altre per sa part, y que se estaria a la declaració de estos. Admet lo present Concell dita súplica y elegeix per part

[48] *No consta el vehedor.*

del Concell a Anton Bons, Jordà, cònsol de Ordino. Y de la resolució se pendrà ne donarà avís al primer Concell per obrar lo de justícia.

Dit dia, a vista del Concell de Santcugesma y attenent a la grandícima utilitat que se segueix a totas estas Valls del ferro que en ellas se fabrica, y que és una de las principals entradas de ellas y, per lo tant, digna de què se dispòsian las cosas per sa manutenció durable y per sa fàbrica ser necesari lo carbó y menas, ordena lo present Concell que, d'esta hora en avant, ninguna persona púguia posar foch a la rama dels pins que per fer carbó o boigas se tallen, en pena del cot de la Terra, per constar-nos quants boscos se són cremats per estos motius sens ningun fruit, no obstant que n'aurian donat molt si antes se agués previngut lo abús ab lo remey de la present ordinació. Y exprimentant també que per falta de no aver-se seguit las antigas reglas en obrir los meners de ferro de alguns anys a esta part, se segueix lo gravíssim perjudici de ser molt difficil lo en- |[80v] contrassen en la coma de Ransol, pués sens attenció a aquellas, qui volia fer obrir mené se posaba a hont li apareixia, de què ha resultat que dita montanya s'és tota regirada y casi emfonsada y posada de tant mala manera que·s judique difficultosíssim, sens gravíssims gastos, de encontrar-se mena en dita montanya, lo que no hauria fet si las ditas antigas reglas se aguessen observades, ordena lo present Concell que ninguna persona púguie obrir mené en dita montanya que no sie distant lo forat que se obrirà quinse canes cathalanes dels meners que actualment se trau mena, y són de alguns anys oberts a tot torn (lo que se observarà també en los meners que en avant se trauran), ni àduch que fos seguint la beta de la mena que en los forats fahedors se trobaran, pues que àduch seguint la beta de la mena, en acostar-se a les quinse canes alrededor dels forats primitius, se dèguien parar, en pena del cot de la Terra, y los consolats faran fer manament del contingut en la present ordinació en sas parròquias porta per porta.

Dit dia, attenent lo present Concell los bons serveys que en las presents Valls han fets lo*[s]* doctors en medicina Pere Areny y Francisco Sacasas, no sols en la parròquia de Sant Julià en la facultat de medecina, no solament en los anys han estats conduhits ni en los demés als de sos parés, y a la petició que en lo dia de vuy han feta per la conducta ab la que deixaben a àrbitre lo present Concell, del modo ab què devian servir a tots los indibíduos de estes Valls si·ls atenian ab la conducta, ha resolt lo present Concell lo manifestar-los la memòria ab què quedà sempre de sos coneguts serveys de sos antecessors, ab lo salari de vint-i-sinch lliures barceloneses a quiscun per cada un any, que·ls assenyale per conducta interina fins y a què los puga donar la de cent lliures entre

los dos, que los ofereix lo present Concell, sempre y quant se encontra vacant per mort o ausència de un dels dos conduïts que actualment té, la qual conducta los done vuy per entonces. Y a qualsevol dels dos per ausència o mort de l'altre, per entera, ab lo modo y forma expressa la súplica, y los correrà la conducta des del dia de vuy.

|[81] Dit dia llohe y aprove lo Concell present totas las ordinacions, arrestos y resolucions del Concell de la Vall fins vuy fets, tant dels llibres vells com del nou, y senyaladament las repetidas ordinacions prohivitivas de tabacos, so és, de sembra-ne, plantar-ne, fabricar-ne y introduhir-ne a regnes estrangés y véndrer-ne a forastés, les quals ordinacions prohivitivas de tabacos se mane als consolats fassen manar, porta per porta, en sas respective parròquias, y que se manen observar en pena del cot de la Terra.

Dit dia Guillem Areny, Teixidó, y Anton Bons, Jordà, commissionats del present Concell per los fins y effectes en lo Concell antecedent referits, han feta relació de què, abent cumplert sa comissió en lo modo y forma se'ls tenia manat, han vist que lo doctor Francisco Sacases, antes de aver-se-li fet lo cot de quatre dobles, avia cumplert exactament lo que se li avia manat en la sentència dels avehedors, pues tenint ells dita sentència en mans veren ere cumplert y hoït de Guillem Capdevila que tot estave així fet des de antes que se li féu lo cot dit, y no aver-i anyadit després res, en cuya concideració ha declarat lo present Concell nul·lo lo cot, y que se li sien retornades les quatre dobles per lo doctor Pere Fiter y Rossell.

Dit dia se pose lo pa a sis diners la lliura, y se comensarà a véndrer lo dia de Santcugesma.

1759 agost 6

Dia 6 del mes de agost de 1759.

Se ha tingut Concell de la Terra a fi y effecte de fer l'afor al blat fiat en lo present any com és costum.

Dit dia se fa l'afor al blat fiat a 5 lliures, 10 sous carga, y se mane a tots los consolats que, en pena del cot de la Terra, fàcien manar, porta per porta, que, en pena del cot de la Terra, paguen ni púguien pagar ni demanar més del preu aforat la Vall, y baix la mateixa pena se mane a tots los consolats invigílien en averiguar si algú |[81v] o alguns natius de la Vall ne han pagat més, y los denunciarant al Concell primer vinent.

Dit dia se vote missa de devoció al Sant Esperit, y se mane als consolats la fàcien dir en ses parròquies lo més prest se pugue.

Dit dia se note que lo cònsol de Sant Julià, Francisco Sucarana, ha entregat les rebudes de la vaca magra y dels draps a lavar del present any, les que se són posades a la plica.

Dit dia, a vista de les qüestions tenen les parròquies de Encamp y Andorra acerca la montanya dita de Gargantillà, mogudas des del mes de febrer de l'any proppassat, per clarícia de las quals instaban las dos ditas parts la visura del present Concell, volent est aorrar gastos sens faltar a la justícia, ha deputat y deputa a Joan Areny, Calbó, de Canillo, a Anton Bons, Jordà, de Ordino, a Guillem Areny, Teixidor, de la Massana, y a Borthomeu Bou, Toni de Pere, de Sant Julià, per a què en lo dia 8 del corrent mes y any se conferesquen al puesto de la disputa. Y ohides les parts en tot lo que vulguen dir y al·legar, declàrien dita qüestió en nom del present Concell, qui los dona tot son poder y tan com se requereix en semblants actes donar. Y se mane a les dites parts a la declaració de estos estar, en pena del cot de la Terra.

Dit dia, a vista de la petita cullita de blat que se ha tinguda en lo present any en las presents Valls, desitjant lo present Concell, en cumpliment de sa obligació, lo que ne éntrie quant ne sia posible per a socórrer la necessitat grave se resela, resol lo present Concell que Francisco Fiter y Rossell pàcie a Cerdanya per a véurer si allí ne poria comprar una porció suficient, y que per est fi púguia, en nom del Concell, rébrer del doctor Pere Fiter y Rossell, síndich, la partida de diner que necessítie per dita compra dels diners li |[82] té lo Concell recomanats, qual tindrà lo Concell per rebuda ab recibo de dit Francisco Fiter y Rossell.

1759 setembre 10

Dia 10 de setembre de 1759.

Se ha tingut Concell de la Terra per a donar eixida al pago del blat que Francisco Fiter, comissionat de est Concell, ha comprat en Cerdanya en número de sis-centes cargues. Y en attenció de què lo diné que tenia lo present Concell en mà del doctor Pere Fiter y Rossell, síndich, no arribe de molt al que importa dit blat, resol lo present Concell lo péndrer la quantitat fàltia de diner a la total paga de dit blat y sos ports a interés, a fi de poder assegurar la manutenció dels habitans de estas Valls del principal aliment y al menor preu se pugue, com és de la obligació del present Concell.

Dit dia, en attenció de què se ha de practicar lo transport de dit blat en estas Valls quant antes, per a lograr-se ab més conveniència resol lo present Concell que se execútie luego, y per assò se compónguien los camins de Vallcibera y de la Llosa, lo que se mane als cònsols de Andorra fàcien practicar luego, pena del quot de la Terra. Y destine lo present Concell que lo sobredit blat sia transportat tot a les Caldes, en casa de Francisco Fiter, o la que ell destínie, lo qual quede commissionat de est Concell per a rébrer-lo y entregar-lo als de estes Valls que necessitaran, pagant ab diner contant.

Dit dia se assenyale per ports de cada carga de blat des de Cerdanya a les Caldes catorse sous barcelonesos per carga, los que pagarà Francisco Fiter y Rossell al carregar lo blat, y quedaran previnguts los consolats que luego de tenir avís de Francisco Fiter y Rossell, y fàssien anar per manobres les averies hi puguen anar, a rahó de cent cargues per parròquia, y més si més se'n compre, portant los consolats per igualtat.

|[82v] Dit dia, en conformitat de la relació trasdita, se note que lo present Concell ha pres a for de censal les partides *[se]*güents:

Primo, dels patrons del benefici de Sant Germà, fundat en la vila de Sant Julià, tres-centes quaranta-sis lliures, dich[49]:	346 ll.	s.*
Provenint de la quitació féu Guitart, de Juverri, 121 lliures, sous y 225 lliures, sous del censal quità lo reverent Joan Andorrà com a tenint facultat de Thomàs Calbó, Dolsa, de Santa Coloma.		
Ítem, de la sacristia major de Sant Julià, provenint de la quitació féu lo Capítol de Castellbó com a tenint facultat dels cònjuges doctor Ignaci Fiter y Rossell y Maria Anna Fiter y Pal, Molines, de dita vila de Sant Julià, cent setanta-tres lliures barceloneses, dich[50]:	173 ll.	s.*
Ítem, del Comú de Canillo, dos-centes sexanta lliures, dich[51]:	260 ll.	s.*
Ítem, del Comú de Sant Julià quatre-centes vuitanta-set lliures, deu sous del dit Comú, dich:	487 ll.	10 s.

[49] *Al marge esquerre, afegit posteriorment* quitat.
[50] *Ídem.*
[51] *Ídem.*

Ítem, de la causa pia de Pujalt y de Sebastià Constantí tres-centes quaranta lliures, esto és, de la causa pia de Pujal 300 lliures, sous y de la de Constantí 40 lliures, sous, dich[52]:	340 ll.	s.*
De la qual quantitat ne tenen los administradors de ditas causes pies escriptura firmada del Concell per medi de son secretari.		
Sumen les partides carregades a for de censal:	1.606 ll.	10 s.
Dit dia se firme poder al referit Francisco Fiter, concellé de la parròquia de Andorra y commissionat de la Vall, per a péndrer a for de censal, tres mil lliures per lo fi de acabar de probeir las presents Valls de blat del que tant necessitam, dich:	3.000 ll.	s.
Té rebudes dit Francisco Fiter del doctor Pere Rossell, síndic, mil sis lliures, dich:	1.006 ll.	s.
Sume junt lo que té rebut del Concell de la Vall dit Francisco Fiter:	5.602 ll.	10 s.

|*83* Diem que té rebudes contants y ab poders, sinch-mil sis-centes-dos lliures y deu sous, moneda barcelonesa.

Dit dia se note que se a entregat al cònsol de Sant Julià papé firmat de orde del Concell per son secretari dels diners del Comú de dita vila, dels patrons del benefici de Sant Germà y de la sagristania major.

Ítem, a Bonaventura Mitjana a for de censal, a rahó de sinch per cent, ha pres lo present Concell mil sinch-centes lliures barceloneses; 1.500 lliures, sous.

1759 octubre 29

Dia 29 de octubre 1759.

Se ha tingut lo Concell de la Terra per fer lo segon pach de la quístia deguda a Sa Magestat Christianíssima (que Déu guarde), com a compte de Foix, y se han encomanat los diners al cònsol de Ordino a fi de entregar-los a Joan Cabanes, a fi de què cúidie de

[52] *Ídem.*

fer lo pach, que són nou-cents trenta-sinch franchs y nou pesetes per los gastos del portador.

Dit dia arreste lo present Concell que les menobres sien fetes en los camins reals, senderes y senderons, de quí al dia de Sant Martí propvinent, en pena del quot de la Terra.

Dit dia se note que, no avent volgut concentir a deixar al present Concell diner a penció lo reverent doctor Francisco Gallart, òlim rector de Ainet, si solament a dos particulars de la Vall, prengueren set-centes vint-i-sinch lliures, que dit reverent señor tenia depositades a l'arxiu de la comunitat de Urgell, a for de censal, Don Guillem de Areny y Guillem Areny, Teixidó, per facilitar la compra del blat tenia resolta dit Concell, y les remeteren a Francisco Fiter y Rossell en Serdanya, son comissionat, en cuia suposició promet lo present Concell tràurer-los indemnes als dits Don Guillem de Areny y Guillem Areny, Teixidó, tant del principal com de las pencions y porrata[53]*.

Dit dia, a vista de l'esmers s'és presentat a la Vall de quatre-centes sexanta-sinch cargues de blat cobradores en tres anys, esto és, 155 cargues en lo corrent any, 155 cargues en 1760 y altres 155 en 1761, a preu de 3 lliures, 12 sous la carga, rebedores sobre la casa gran de Don Anton Pont, de Auseja, francas y quítias que, computant lo preu corrent, vindran uns anys ab altres a 3 lliures, 6 sous la carga, preu que apar molt moderat |*83v* y comforme a las provosi*[o]*ns que vol continuar lo present Concell per lo bé públich de estas Valls, ha resolt lo present Concell acceptar-lo, y en esta suposició pasarà Francisco Fiter y Rossell, son comissionat, a acceptar a favor de la Vall dit esmers de 465 cargues de blat en lo modo ja dit, fent fer a favor del Concell acte per la total asseguració de dit blat. Y en atenció de aver-se de menester lo diné effectiu ara per a dit logro, y faltar adés dels dinés que fins vuy té rebuts per compte de la Vall, que és 996 lliures, sous, per la total paga de dites 465 cargues de blat y del demés que fins vuy té comprat, que aquellas rebia:

De Joan Areny, Calbó, quatre-centes lliures, de les quals se li'n correspondrà censal a sinch per cent[54]*.

De Guillem Areny, Teixidó, ab lo mateix interés, cent lliures barceloneses, totes de Don Guillem Areny.

[53] *Ídem*.
[54] *Al marge esquerre, afegit posteriorment:* Se ha quitat a Calbó las ditas 400 lliures, sous.

Y de Francisco Fiter y Rossell, graciosament, tres-centes y trenta[55]*.

Y cent sexanta-sinch lliures del Comú de Sant Julià deixades graciosament[56]*.

Que juntes estes partides fan suma de 995 lliures, sous, que per lo logro de dit esmers se necesitaban.

1759 novembre 26

Dia 26 de novembre 1759.

Se ha tingut lo Concell per a pagar los metges y sirurgià, arrestar los metedors y averies estranyes, per a què los consolats apòrtien lo compte per lo Concell de Sant Thomàs propvinent a esta Casa, com y també lo demés que·s déguie a esta Casa.

Dit dia se note que los consolats, en lo Concell de Sant Thomàs propvinent, deuran aportar en esta Casa, poch més o menos, lliures, sous resultants dels estranys, a saber és:

Canillo,	per 552 metedors	y 9.091 averies:	292 ll.	17 s.	11
Encamp,	per 283 metedors	y 3.925 averies:	124 ll.	1 s.	8
Ordino,	per 48 metedors	y 579 averies:	21 ll.	1 s.	3
Massana,	per 25 metedors	y 2.510 averies:	56 ll.	8 s.	9
Andorra,	per 60 metedors	y 3.523 averies:	84 ll.	12 s.	11
Sant Julià,	per 40 metedors	y 754 averies:	23 ll.	13 s.	
Sume junt:			603 ll.	5 s.	6

|*84* Dit dia se note que Anton Bons, Jordà, cònsol de Ordino, ha entregat la rebuda de l'últim pac de la quístia de Sa Magestat Christianíssima, la que s'és posada a la plica.

Dit dia se avise als consolats que lo Concell de Sant Thomàs propvinent cúidien de portar a esta Casa los arrendaments que tingue*[n]* en ses parròquies, en pena del cot de la Terra.

Dit dia se fa llot de 27 perdius roges, que los consolats deuran aportar, quatre quiscún, bones y rebedores. Encamp, Andorra y Sant Julià ne aportaran sinch, les que se manen posar en mans dels cònsols de Andorra la vigília de Concell de Sant Thomàs. Y se encarrega als cònsols de Andorra que no las rébian si no són bones. Tot lo que se mana cumplir y observar en pena del quot de la Terra.

[55] *Al marge esquerre, afegit posteriorment:* Retornades a Don Guillem de Areny les 330 lliures.
[56] *Al marge esquerre, afegit posteriorment:* Retornades al Comú de Sant Julià 165 lliures.

Dit dia se note que se ha pagat al doctor Farrera 50 lliures, sous, a miser Rogé 50 lliures, sous, al doctor Pere Areny 12 lliures, 10 sous, a miser Francisco Sacases 12 lliures, 10 sous, al senyor Pere Capdevila 42 lliures, sous. Y han firmat recibo com apar a l'altre llibre en son lloch.

Dit dia, a vista de què ha mort lo advocat de Barcelona, lo doctor Geroni Llegat, ha resolt lo present Concell lo conduir lo doctor Pere Giberga, advocat de Barcelona, ab la mateixa conducta que donaba al dit doctor Llegat lo present Concell.

Dit dia se pose lo vi a onse dinés lo pitxé, y se comensarà a vendre a dit preu dimecres primer vinent.

Dit dia arreste lo present Concell que lo dia del Consell de Sant Thomàs propvinent se arxívien tots los papers, llibres y privilegis de la Vall en qualsevol part que sian, y se cuidaran los consolats de fer manament, porta per porta, en ses parròquias que qui·n tínguie los entréguie, en pena del quot de la Terra.

1759 desembre 17

|*84v* Dia 17 de desembre 1759.

Se ha tingut lo Concell de Sant Thomàs per tallar la quístia al ters per Su Il·lustríssima y assentar los jornals, feres y sabudes, lo redre y cobrar los estranys y demés emoluments de la Vall.

Dit dia se note que se han pagats los estranys al present Concell.

Dit dia se deixe a la bona direcció dels síndichs lo cumplir en dar les bones festes a las personas de la obligació de la Vall, y presentar-los a son temps las pernas, formatges y capons, y a est fi tindran los consolats dos capons en mans dels cònsols de Sant Julià per lo dia que avisaran los síndichs. Y cuidaran los cònsols de Sant Julià de fer-los en mans de Don Guillem de Areny, lo dia que·ls avisarà, a la Seu. Y així mateix, los consolats venidors tindran pernas y formatges previnguts per a quant se'ls demanaran per lo fi dalt dit.

Dit dia se note que Guillem Areny, Teixidó, cònsol de la Massana, ha pagat dos lliures per lo arrendament del present any del pasturer del Camp, de Pal, y ha venut 9 cisterons de blat, resultant del ters de les terres, a Torres, de Pal, lo que pagarà a dit Guillem Areny, Teixidó, y ell ne donarà compte al present Concell, pagador al preu de la Vall.

Dit dia se note que lo cònsol de Canillo pague 3 lliures, 2 sous, 8 per lo arrendament del prat de Remendo, pague per 1759.

Dit dia, a vista dels comptes ha donat Francisco Fiter del blat a comprat en Cerdanya per la Vall, que són en número de mil cuatre-centes sinquanta-quatre cargues que, ab compra, port y gastos, importan sis mil dos-centas sinquanta lliures, onse sous, y que dit Francisco Fiter no té rebudes si no·s sis mil |[85] noranta-tres lliures, diset sous, ab què alcansa del present Concell cent sinquanta-sis lliures, catorse sous se li han entregadas vuy de contants, ab què quede igual ab lo Concell del rebut y pagat per dit blat. Y com la major part de dites sis mil lliures se hagen preses a for de censal, com és de véurer en los concells antecedents, per a què la larga penció no sia carregosa al públich, resol lo present Concell que lo diner que mensualment se fàcie de dit blat se empléie en quitacions dels censals que per la compra de dit blat ha pres. Y per a practicar-las elegeix lo present Concell a Guillem Areny, Teixidó, y al referit Francisco Fiter, los quals, al primer Concell, portaran lo compte del blat venut y de lo que hauran quitat, retirant les obligacions té firmades lo present Concell dels censals quitaran. Y quantquequant de quí a entonces reparassen dits comissionats agués de faltar blat, ne donaran avís als síndichs, los quals, junt ab los dits comissionats, miraran y disposaran si·s deuen continuar les quitacions o si·s deu comprar més blat, deixant-o lo Concell a sa deliberació.

Dit dia se note que ha donat comptes Don Guillem de Areny, síndich, des del Concell de Sant Thomàs proppassat fins al dia de vuy. Y contat lo que en dit dia era cobrador de dit Concell, los dinés que li entregà lo doctor Pere Rossell y lo demés que ha pagat per la Vall, ha trobat lo Concell sos comptes bons y quede cobrador lo Concell de dit deu lliures, les que serviran per pagar la conducta de l'advocat de la Seu de Urgell del present any, y quede dit Don Guillem ab lo Concell iguals.

Dit dia se note que ha donat comptes lo doctor Pere Fiter y Rossell al present Concell del dinés li tenia recomanats, y ha trobat sos comptes bons, y quede quiti ab lo Concell.

Dit dia se posen en mans de Guillem Areny, Teixidó, cent lliures resultants del quint diner dels estranys, a fi de què les apòrtie lo Concell de la Semmana Santa per allauge de la quístia.

|[85v] Dit dia se entreguen a Don Guillem de Areny 330 lliures, sous per tantes ne avia deixades al present Concell per la compra del blat, junt amb Francisco Fiter y Rossell, per lo Concell de Sant Andreu proppassat.

Dit dia se pague al secretari 5 lliures, 12 sous.

Dit dia se entregue al cònsol de Sant Julià 1 lliura, 8 sous per lo llosadó.

Dit dia se pague lo porté fins al dia present.

Dit dia se entrega a Don Guillem de Areny 80 lliures, sous a fi de donar-les per gratificació al senyor Rafel.

Dit dia se posen en mans de Don Guillem de Areny 45 lliures, 10 sous per pagar les conductes en Barcelona y ports dels pernills.

Dit dia arreste lo present Concell que tots los estrangés que se encontran en les presents Valls, ab tal que no sien empleats en cases dels particulars de ellas, se retírien de estas Valls de quí al Diumenge de Pasquetas propvinent, en pena de ser extrets per medi de justícia per causa de la curtesa de grans de estas Valls.

1760 març 31

Dia 31 de marts de 1760.

Se ha tingut lo Concell de la Vall per fer lo pac de la quístia y menjaria deguda a Su Il·lustríssima Señor Bisbe de Urgell, que són 228 rals de vuit, a una lliura, vuit sous quiscún, a saver, 200 per la quístia y 28 per la menjaria.

Dit dia se fa aprobació de cònsols anomenats per las parròquies, cada una de per sí, com apar en son lloch en lo present llibre. Y per lo major acert en son govern y desampenyo de sa obligació y nostra, se vote missa de devoció al Sant Esperit per a què, mediant aquest sant sacrifici, Déu Nostre Señor nos asistésquia en sa llum y gràcia, de la qual tant necessitam. Los consolats la faran dir en las parròquias lo més prest puga entrar.

|[86] Dit dia se note que Guillem Areny, Teixidó, ha entregat al present Concell les cent lliures que se posaren en ses mans lo Concell de Sant Thomàs proppassat, resultans del quint diner dels estranys en allauge de la quístia.

Dit dia se note que se han confirmats los poders que tenia lo doctor Pere Fiter y Rossell, los quals se li avian revocats. Y com la tal revocació age vist lo Concell que fos com a [coactada], a resolt lo Concell, per donar satisfacció al dit doctor Rossell, confirmar-los-hi de nou, per a què entengués que de ninguna manera entenia lo Concell desacreditar sa

honra, antes donar-li tota la satisfacció que pugués lo Concell donar-li, dels quals poders li n'ha firmat lo Concell acte autèntich en poder de son secretari.

Dit dia se fa comissió a Miquel Pallerola, cònsol de Andorra, per anar a portar las 228 pesas de vuit al senyor síndich Don Guillem de Areny, per a què las entréguie al senyor bisbe per la quèstia, junt ab lo recibo de l'any 1758. Y cuydarà dit senyor síndich de aportar los dos recibos en esta Casa lo Concell primer vinent.

1760 juny 3

Vui, dia 3 de juny de l'any 1760, a instànsia de Don Guillem de Areny, se ha juntat lo Consell de la Vall en la Casa de dit Consell ab lo modo y forma acostumat, per a què dit Consell dissedís serta qüestió ho disputa té ab Anton Moles, de la vila de Andorra, sobre de la facultat de tràurer mena de les muntanyes de Ordino, y com dit Consell àgie vist per la súbblica presentada que no competie dita declaració al dit Consell, sens aver proseït les demés sales de pulítica, per so ha declarat se prosoís ab lo modo y forma conste en lo decret de la súbblica presentada per dit Don Guillem de Areny.

1760 juny 19

|[86v] Dia 19 de juny de 1760.

Se ha tingut lo Concell de Santcugesma a fi de pagar los metges, cirurgià, censos de Costoja, vaca grassa y draps a lavar, y fer nominació de mostafasos, vehedors y capitans.

Dit dia se pose en mans de Borthomeu Bou, cònsol de Sant Julià, primo, 11 lliures, 7 sous, 6 per pagar lo següent: 12 sous, 6 per los censos de Costoja, 15 sous per los draps a lavar, los que se entreguen al porter major de la santa iglésia de Urgell, ítem, 10 lliures, sous al senyor canonge sagristà de dita santa iglésia de Urgell, les que són estades repartides per les parròquies en lot 13 sous, 4, y aportarà rebuda lo Concell propvinent. Y així mateix, se li entrega 12 lliures, 7 sous per a què les entréguie al render del Molt Il·lustre Capítol, y portarà també rebuda en lo Concell propvinent, y serveixen per la vaca grassa, que repartides per parròquia toca a quiscuna lo següent: Canillo 2 lliures, sis sous, Encamp 3 lliures, 6 sous, Ordino 2 lliures, 6 sous, Massana 1 lliura, 12 sous, Andorra 2 lliures, 6 sous, Sant Julià 1 lliura, 13 sous, 4, y quede en bo a favor de la Vall 1 lliura, 2 sous, 4.

Dit dia se fa nominació de mostafassos y vehedors:

Canillo mostafà Guillem Pintat, vehedor Nicolau Putcernal.

Encamp mostafà Joseph Torres, Areny, vehedor Miquel Joan Pujalt.

Ordino mostafà Pere Riba, Ramon Guiem, vehedor Miquel Cavanes, Sella.

Massana mostafà Miquel Tor, Torné, vehedor Jacinto Riba.

Andorra mostafà del Quart de Andorra Guillem Calbó, Prat, y del Quart de les Caldes Francisco Constantí, vehedor Francisco Fiter y Rossell.

Sant Julià mostafà Guillem Capdevila, vehedor Romà Cirés.

Dit dia se fa nominació de capitans:

Canillo capità Barlabé Gené.

Encamp Francisco Torres, Areny.

Ordino Bonaventura Cavanes, Duedra.

Massana Pere Antoni Martí, Aiern.

Andorra Vicens Rogé, de Santa Coloma.

Sant Julià Julià Marquès, Bonetó.

|[87] Dit dia se note que se han passades les mostres per lo temps acostumat.

Dit dia se fa nominació de sobrepossats per lo ofici de perayres. Ix Joan Bortholó, quede Nicolau Cassany y Pere Estern entre, queden los mateixos pesadors y sobreestan*[s]*.

Dit dia se note que se han posades a la plica las rebudas. Primo, de la quístia de Su Il·lustríssima, de l'oli de la Seu y de l'advocat de Perpinyà del present any 1760.

Dit dia, en attenció de aver arrendat Don Guillem de Areny, síndich, las rendes espectans a Su Il·llustríssima en las presents Valls a favor del present Concell per lo espay de tres anys, que comensaran a córrer en lo present any y finiran en lo any 1762 inclusive, per lo preu de sinch mil lliures barceloneses entre los tres anys, segons recomandació li féu lo Concell de la Semmana Santa proppassat, a fi de què los naturals de estas Valls lògrian lo blat ab més conveniència del que los renders dels anys passats lo an venut, resol lo present Concell que cada una de les sis parròquias cúidia de fer arreplegar las garbas tocaran al dit delme, posar-las en bordas de tota satisfacció, per a què no·s desfràudie ni mallògrie ninguna cosa ni los descarregadissos, dels quals deuran donar estret compte al present Concell. Y en quant als delmes de llana y cordés, se destine per a executar-los, en la parròquia de Sant Julià s'i destine Borthomeu Bou, Toni de Pere, per la parròquia de Andorra Miquel Pallerola, per la parròquia de la Massana Guillem Areny, Teixidó, per la parròquia de Ordino Pere Riba, Ramon Guiem, per la parròquia de Encamp Joseph

Torres, Areny, y per la parròquia de Canillo Borthomeu Calbó, Janeton. Los quals sis donaran avís de la llana y cordés tindran en son poder de cada parròquia, esto és, los cordés, no podent-los véndrer en la parròquia, los remetran a |[87v] Joan Areny, Calbó, y Borthomeu Calbó, Janeton. I per a véndrer la llana a Guillem Areny, Teixidó, al qual la remetran los sis comissionats, la remetran sempre que ell la demanarà.

Dit dia, a vista de aver-se queixat differents de què pagaban de quístia per més del que tenian, segons lo arreglaments últims, y per lo tant que se tornassen a posar conters a fi de pagar cada hu per lo que té, a resolt lo present Concell que se executie així per a evitar dits danys, los que may ha pretès lo present Concell. Assenyale, lo present Concell, per conters en lo present any Francisco Sucarana y Esteve Rossa, los dos de Sant Julià, y se'ls mane cóntien tot lo que deu pagar quístia y estranys per lo temps acostumat, en pena del quot de la Terra.

Dit dia arreste lo present Concell, que acerca los abusos se experimenten sobre lo plantar y fabricar tabacos, que les parròquies convóquien Concell General en ses parròquies. Y convocat lo Concell, los expóssien los inconvenients se'n segueixen, y los mànien los cònsols, a tots, se abstínguien de plantar-ne ni fabricar-ne, en pena del cot de la Terra. Y después de aver fet dit manament, cuidaran, los cònsols y concellers, de fer revista en los termes de ses parròquies, y tants quants se n'encontraran contraventors a dits ordes, requeriran Concell de la Terra y los denunciaran a dit Concell a fi de ser rigorosament castigats.

Dit dia lloam y aprobam totas las ordinacions y arrestos y resolucions del Consell de la Vall fins vuy fetas, tant dels llibres vells com del nou, las quals manam observar en pena del cot de la Terra.

1760 agost 20

Dia 20 de agost de 1760.

Se ha tingut Concell de la Terra a fi y effecte de fer l'afor al blat fiat en lo present any com és costum.

Dit dia se fa l'afor al blat fiat a 6 lliures carga, y se mane a tots los consolats fàcien fer manament, porta per porta, que en pena del quot de la Terra paguen ni puguen pagar ni demanar més del preu aforat la Vall.

Dit dia se vote missa de devoció al Sant Esperit, y cuidaran los consolats de fer-la dir en sas parròquias luego que tinga lloch.

|[88] Dit dia se pose la lliura del pa a sinch diners, y se comensarà a vendre lo diumenge primer vinent. Y en dit dia se comensarà de vendre lo quartó del vi a 1 sou.

Dit dia se note que Borthomeu Bou, Toni de Pere, cònsol de Sant Julià, ha entregat al present Concell las rebudas del render de Capítol del señor canonge sagristà y del porter major del present any, les que se són posades a la plica.

Dit dia, a vista una súplica ha presentat lo Reverent Bernardino Barado, vicari perpètuo de Sant Julià, demanant revista de una sentència proferida per lo Concell per les causes y rahons en ella contingundes, admet lo present Concell dita súplica, y per est fi depute a son síndich y procurador general Don Guillem de Areny, a Guillem Areny, Teixidor, y a Francisco Fiter y Rossell, als quals done lo Concell tot poder per a què, de la sobredita sentència, esménian si forte hi ha que esmenar, y confirmen lo que·s déguie confirmar, ab sa última sentència de revista, a la qual deuran les parts aquietar-se.

Dit dia, en atenció de què lo present Concell faria un extraordinari gasto detenint-se junt en lo passament de comptes del blat, que en lo proppassat any, per la Vall, comprà en Cerdanya Francisco Fiter y Rossell, y que redundarie en dany del bé públich, y podent-se aquell obviar, comissionam una persona de cada una de les parròquies per a obrir-los, per lo tant, mogut lo present Concell del zel que sempre a procurat per evitar-los, depute per la parròquia de Canillo Joan Areny, Calbó, per la parròquia de Encamp Thomàs Palmitjavila, Anton Bons, Jordà, per la parròquia de Ordino, a Guillem Areny, Teixidor per la parròquia de la Massana, a Miquel Riberaygua per la parròquia de Andorra y a Borthomeu Bou, Toni de Pere, per la parròquia de Sant Julià, a tots los quals done lo present Concell totes les forses y facultats per passar los comptes y firmar los deguts finiquitos.

Dit dia, atenent a ser molt necessària la entrada de blat a estas Valls per la manutenció dels habitants de ellas, resol lo present Concell, en proba de son paternal amor, se continue la compra de aquell, disposant que ademés del blat que quede en Cerdanya a fabor de la Vall se emplee tot lo demés diner que, passat los comptes ab lo dit Francisco Fiter, quédie dels censals y diners propris que la Vall li entregà en lo any passat, y que estos se emplehen en blat a la coneguda y direcció de Don Guillem de Areny y Guillem Areny,

Teixidor, los quals, en son lloch y temps, donaran avís al present Concell per disposar sa entrada.

1760 setembre 10

|88v Dia 10 de setembre de 1760.

A vista de la petició han fet per anar a la revista de sentència de Gargantillà, lo Concell de la Vall, per encontrar-se algunes persones que componen dit Concell imposibilitades per fer lo camí, per so elegeix lo mateix Concell en lloch de ells, en la parròquia de Canillo Pere Font, Carquié, y Bonaventura Rossell, Pellicé, y en la parròquia de Ordino Pere Riba, Ramon Guiem, y Anton Areny, ab concentiment de les dos parts, donant-los lo Concell tot ple poder com si los ausents hi anassen, als quals se'ls ha expedit orde que acestesquen, en pena del quot de la Terra.

1760 desembre 1

Dia primer de desembre 1760.

Se ha tingut lo Concell de Sant Andreu per a pagar metges y sirurgià, arestar los methedors y averies estranyes per a què los consolats apòrtien lo compte per lo Concell de Sant Thomàs propvinent, y també per a assentar lo compte dels methedors y averies, a fi de pagar la quístia a Sa Magestat Christianíssima (que Déu guarde).

Dit dia se mane als consolats a hont lo Concell de la Vall té pocessions o censals, que lo Concell de Sant Thomàs propvinent apòrtien los arrendaments o pencions de censals caiguts en lo present any. Lo que se'ls mane en pena del quot de la Terra.

Dit dia se fa llot de 27 perdius roges que los consolats deuran aportar en esta Casa, quatre quiscun, bones y rebedores, Canillo, Ordino y Massana ne aportaran sinch, las que se manen posar en mans dels cònsols de Andorra la vigília del Concell de Sant Thomàs propvinet. Y se encarrega als cònsols de Andorra que no las rèbian si no són bonas. Lo que se mane observar en pena del quot de la Terra

Dit dia se note que los consolats deuran aportar en esta Casa per lo Concell de Sant Thomàs propvinent:

Canillo,	per 717 methedors a 3 ll., s. y 10.603 averies a 5 d.:	355 ll.	6 s.	8
Encamp,	per 138 methedors y 1.364 averies a dit preu:	54 ll.	5 s.	10
Ordino,	per 108 methedors y 334 averies a dit preu:	27 ll.	4 s.	2

Massana,	per 24 methedors y [2.392] averies a dit preu:	54 ll.	6 s.	8
Sume lo que deuen:		491 ll.	3 s.	4
|89 Sume atràs lo que deuen les quatre parròquies:		491 ll.	3 s.	4
Andorra,	per 23 methedors y 6.422 averies a dits preus:	137 ll.	17 s.	6
Sant Julià,	per 32 methedors y 1.014 averies a dits preus:	21 ll.	02 s.	6
Més estranys de Engaït y Momelós convinguts en:		25 ll.	s.	
Suma total:		681 ll.	03 s.	4

Dit dia se note que com los conters no pugueren contar, per la fugida dels pastors, le ovelles del Barnola, de Porté, que pasturavan al Pas de la Casa hervas que tenia compradas Guillem Moles, y que avent-se informats los conters ab los pastors de Xes, de Querol, del número de dites ovelles, y respost que era lo número de dos mil, poch més o menos, tindran obligació los cònsols de Encamp de aportar per lo Concell de Sant Thomàs propvinent lo import dels estranys a esta Casa, a més del que dalt se'ls ha dit, en pena del quot de la Terra, que importen 41 lliures, 13 sous, 4.

Dit dia, a vista de la representació que alguns ganadés estrangés de estas Valls han fet al present Concell sobre lo pago dels estranys en erbas restollas, que no pretenian pagar aquells per lo bestià que ha pescut los restollàs, abent-los pagats lo bestiar que ha pescut lo nedo, continue lo present Concell las antiquíssimas ordinacions y costums de què pàguien los estranys ab tot lo rigor, tant dels bestiars que peixen los nedos com los restollàs, comforme sempre se ha acostumat, per cuyo cumpliment may ha conegut ni coneixerà lo present Concell als ganaders si no·s als que lleven les herbes per ells. Y en lo esdevenidor sabrà lo llevador de las erbas per als tals ganaders estrangers que tindrà obligació, antes de introduir-se a las erbas lo dit bestiar estranger, de presentar-lo als conters bé y integrament. I en quant a igual representació que sobre los delmes han fet los mateixos, que no deuhen pagar-los dels cordés sinó de tres parts dos de la mitat y a proporció del temps que hi estan, com sempre se age pagat la mitat del delme en estas Valls sens aver-i exemplar en contrari, los prevé lo present Concell que continuarà lo dit delme del de dits cordés, sens porratejar en tot lo temps que lo present Concell tingue los arrendaments dels delmes |89v de l'Il·lustríssim Señor Bisbe, nostre príncep, que Déu guarde, a menos de què dit Senyor Il·lustríssim manàs altrament lo que podrà servir de avís a dits ganaders, a fi de què vàigien en altra part a hont los donen semblants franquísies si no gusten conformar-s'i a esta observància.

Dit dia lo present Concell dilate a Francisco Fiter y Rossell lo passar los comptes del blat fins al Concell de Sant Thomàs propvinent.

Dit dia, en atenció de aver mort lo doctor Pere Fiter y Rossell, síndich de estas Valls, las que han acostumat sempre tenir-ne dos per son millor acert en son regiment, passa lo present Concell a anomenar per son síndich a Guillem Areny, Teixidor, del lloch de Sospony, parròquia de la Massana, per merèixer-o, tant per son conegut affecte a la pàtria com per estar instruhit de la direcció y govern de estas Valls en lo temps que son pare, Guillem Areny, Teixidor, fou síndich y procurador general. Y li dona lo present Concell, en conseqüència, tots y qualsevols poders que a semblants síndichs se acostuman donar y en son sindicat se veuran.

1760 desembre 15

Dia 15 de desembre 1760.

Se ha tingut lo Concell de Sant Thomàs per taxar la quística pagadora a Sa Magestat Christianíssima, que Déu guarde, ab dos pachs, de Pasqua de Resurrecció y Tots Sants primer vinent, la qual s'és taxada conforme és de véurer en lo Llibre de Quística, segons los comptes han portat a los consolats los conters.

Dit dia se deixe a la bona direcció dels síndichs lo donar las bonas festas a las personas de la obligació del Concell y lo presentar-los, a son temps, las pernas, formatges y capons. Y a est fi tindran los cònsols venidors previnguts pernills per quant seran demanats.

Dit dia se note que los cònsols de Sant Julià han pagat una lliura per lo ters de la terra de Tolse de 1760.

|^{90} Dit dia se note que los cònsols de la Massana han pagat 2 lliures, sous per lo arrendament de l'ortal y pasturé de Camp, paguen per 1760.

Dit dia se noten que los cònsols de Canillo han pagat lo arrendament del prat de Remendo, que són 3 lliures, sous, vensut en 1760.

Dit dia dona los comptes al present Concell Don Guillem de Areny, son síndich y procurador general, de tot lo que ha rebut y pagat per compte del present Concell des del Concell de Sant Thomàs de 1759 fins lo dia present. Y ha encontrat lo Concell sos comptes bons y quede quiti ab lo Concell fins lo dia de vuy.

Dit dia se note que se ha pagat al secretari la conducta del present any.

Dit dia se note que se ha pagat al porté fins lo dia present.

Dit dia se ha posat en mans de Don Guillem de Areny los diners de la paga de Nadal de la renda de Su Il·lustríssima, 56 lliures per la mitat de la paga del ral per lliura del senyor ardica, 80 lliures per pagar lo senyor Rafel, y 10 lliures, sous per la conducta de l'advocat de la Seu. De tot lo que aportarà rebuda a esta Casa.

Dit dia se note que·s posen en mans de Anton Puig, Busquets, 25 pessetes per a pagar los panys y demés ferramenta de l'arxiu al serrallé.

Dit dia se note que se ha pagat a Miquel Pallerola la caldera, y quede a favor del Concell de la Vall.

Dit dia, aben-se presentat Francisco Fiter y Rossell al present Concell per donar comptes de les partides que lo any 1759 rebé del Concell de la Vall y, en nom de este, per la compra del blat per la subvenció de las necessitats de estas Valls, com los ha presentats lo dia de vuy ab poca discrepància dels que en lo mes de agost proppassat presentà als commissionats en la parròquia de Ordino, y que aquella poria ser originada de alguna discrepància |^{90v} del Comú de Encamp per lo recibo de blat ab dit Fiter, y desitjant fer-li sa diffinició de comtes, y que quédien estos del tot liquidats ab tota brevedat, per no ocasionar major gastos ab la continuació de Concell, resol que dit Francisco Fiter dónie los dits comptes a Don Guillem de Areny y Guillem Areny, Teixidó, síndichs, donant a estos, com dona lo present Concell, tot poder per fer-li les diffinicions corresponents.

Dit dia se entregan a Don Guillem de Areny 611 lliures, 11 sous, 1 per a pagar ab estas la segona *[paga]* de Pasqua de Resurrecció y lo ral per lliura del senyor ardiaca de Andorra, dels quals portarà recibo per lo Concell de Santcujesma propvinent.

Dit dia se note que se han entregat al cònsol de Sant Julià, Borthomeu Bou, Toni de Pere, 75 lliures per pagar a Bonaventura Mitjana la penció del censal vensuda en lo present any, del que aportarà recibo a esta Casa en lo Concell propvinent.

Dit dia se note que se ha donat a Francisco Vila, cònsol de Sant Julià, 1 lliura, 8 sous per lo llosadó.

Dit dia se han posades en mans dels cònsols de Sant Julià 506 lliures, sous per a quitar la suma de 500 lliures a Bonaventura Mitjana a bon compte de aquellas 1.050 lliures se li prengueren a censal lo any passat. Y en cas de no voler-las acceptar farà distino de ellas a favor de la Vall Don Guillem de Areny.

Dit dia, a bon compte del que se acostuma donar als conters, ha pagat la Vall al cònsol de Sant Julià 18 lliures, sous.

1761 març 16

Dia 16 de marts de 1761.

Se ha tingut lo Concell de la Vall per a pagar la mitat de la quístia, que són 935 franchs, deguda a Sa Magestat Christianíssima (que Déu guarde).

|*91* Dit dia se note que se ha entregat a Anton Areny, cònsol de Ordino, 935 franchs a fi de fer lo primer pach de la quístia a Sa Magestat Christianíssima, y 12 pessetes per lo gasto y pagar curtatges y, també, la rebuda de l'últim pach de 1759. Y cuidarà de portar las dos rebudas en esta Casa per lo Concell propvinent.

Dit dia se note que se han entregades a Germà Font, cònsol de Sant Julià, 24 lliures per a acabar de pagar los conters.

Dit dia se confirme los arrestos y ordinacions de què ninguna persona, acceptat los transitans, no pugue estar a la nit als hostals tocat lo toch de la oració, ni los habitans dels pobles púguien menjar ni véurer en dits hostals, ni de dia ni nit, en pena del quot de la Terra. Y baix la mateixa pena se mane als consolats invigílien sobre estes coses.

Dit dia se note que Borthomeu Bou, Toni de Pere, a embiat les rebudes del diner se li avia entregat a fi de què lo entragués a Bonaventura Mitjana, les quals se són posades a la plica.

1761 juny 1

Dia 1 de juny de 1761.

Se ha tingut lo Concell de Santcugesma a fi de pagar los metges y barbé, censos de Costoja, vaca magra, draps a lavar, nominació de mostafassos, vehedors y capitans.

Dit dia se note que se posen en mans de Germà Font, cònsol de Sant Julià, 4 lliures, 16 sous per a pagar la vaca magra al render del Molt Il·lustre Capítol de Urgell, les que se divideixen per parròquia en lo modo següent, so és, 16 sous per parròquia, ítem 12 sous, 6 per los censos de Costoja, toque per parròquia 2 sous, 6, menos Sant Julià que no·ls pague, y per los draps a lavar 15 sous, toque per parròquia 2 sous, 6. De tot lo que dit cònsol cuidarà de aportar recibo en esta Casa lo Concell propvinent.

Dit dia se fa nominació de mostafasos y vehedors:

Canillo mostafà Joan Areny, Calbó, vehedor Joan Pere Regí.

Encamp mostafà Jaume Naudí, Tribala, vehedor Isidro Pujal, Pallerès.

Ordino mostafà Anton Bons, Jordà, vehedor Guillem Torres, Gené.

Massana mostafà Jacinto Riba, vehedor Jaume Armengol, Areny.

Andorra mostafà Miquel Riberaygua a les Caldes, y Andorra Julià Sansa, y vehedor lo mateix Julià Sansa.

Sant Julià mostafà Francisco Sucarana, vehedor Pere Antoni Martí.

|*91v* Dit dia se fa nominació de capitans:

Canillo Joan Antoni Giberga, dit Rossell.

Encamp Joan Naudí, Tribala.

Ordino Joseph Torres Pal, Sucarà.

Massana Jacinto Camp, Coma.

Andorra Joan Muxella.

Sant Julià Francisco Guimesó y Gastó.

Dit dia se fa nominació de sobreposats per lo ofici de perayres. Hix Nicolau Cassany, quede Pere Estern y entre Macià Sucarana. Queden los mateixos pesadors y sobreestant.

Dit dia se note que Joan Cabanes ha entregat lo recibo del primer pach de la quístia del Rey Christianíssim de 1761, y és a la plica.

Dit dia se note que Don Guillem ha embiat los recibos de la renda de Su Il·lustríssima de primera y segona paga, y lo recibo del senyor Rafel, y són a la plica.

Dit dia, en atenció de acabar Anton Puig, Busquets, en breu temps lo trieni de batlle per Su Il·lustríssima, que Déu guarde, se fa nominació de sis persones per a presentar-la a Su Il·lusttríssima per a què de ellas ne elegesca una per batlle de les presents Valls, y li dónie son despaitg:

Canillo Esteve Call, Regí.

Encamp Pere Pallerès.

Ordino Anton Bons, Jordà.

Massana Miquel Tor, Torné.

Andorra Miquel Riberaygua.

Sant Julià Jaume Baixench.

|[92] Dit dia resol lo present Concell que cada una de las sis parròquias cúidia de fer replegar las garbas y portar-las en bordas seguras com se avia practicat lo any passat y, així mateix, del delme de la llana, que la pòsien en part tuta y segura, fent comissió a Guillem Areny, Teixidor, per a beneficiar-la a tot lo que·s pugue a favor de la Vall, y quant este la demanarà, la faran apportar los consolats a hont ell destínie. Y així mateix, se fa comissió per delmar los cordés de totes les sis parròquies a Borthomeu Bou, Toni de Pere, y a Borthomeu Calbó, Janeton, ab lo poder, si se encontre ocasió, de vendre'ls, o quant no, de conduhir-los per a estivar a costes del Concell.

Dit dia se fa comissió per a véndrer lo blat té actualment la Vall en los granés de les parròquies als cònsols de ellas a 4 lliures, sous, carga ab diner contant, sens poder-ne fiar, y que vàgien mirant ne lògrien tots los necessitats y, així mateix, se reparteix lo que té la Vall en Sant Julià, que són 135 cargues que se compraren ab diner contant, que repartides entre les sis parròquies ne toque a quiscuna 22 cargues y mitja. Y per lliurar este faran los cònsols pòlisa al que cuidarà de véndrer-lo y entregaran a este los dinés.

Dit dia resol lo present Concell que los consolats cúidien de embiar en mans del síndich de quí al dia de Sant Jaume lo compte dels estranys, bé y llealment, que hauran entrats dins les presents Valls.

Dit dia resol lo present Concell lo confirmar los nous y repetits arrestos de plantar y fabricar tabacos, y se manen observar en pena del quot de la Terra. Y a orde dels síndichs se farà la revista.

Dit dia se note que Picart ha entregat al present Concell la rebuda de l'oli de la Seu.

1761 juliol 7

Vui, dit dia 7 de juriol de 1761, se *[ha]* tingut Consell de la Terra per manament del senyor bisbe, nostre prímsep, per una carta o orde a notificat lo discret Anton Casany, per comissió a ell feta per dit senyor bisbe, la qual s'és arxibada.

|[92v] Dit dia se bota dos misas de deboció per parròquia, una al Sant Esprit y altra a la Maradéu del Rosé, y las parròcias de Canillo, Masana y Sant Julià ne faran dir una a la Maradéu de Merixell, a Sant Antony de la Grella y a la Mara de Déu de Canòlich. Y los cònsols, cada u en sas parròquias, las faran dir en brebedat posiple.

Dit dia se fa comissió a Don Guillem de Areny, síndich, y Guillem Areny, Texidó, síndich, perquè pàsien junts a consultar-li los cargos fa lo Consell sobre aver antret[57] los arendedós de cases de esmena a delmar estes Valls.

1761 juliol 29

Dia 29 de juliol 1761.

Se ha tingut lo Concell de la Terra a fi de fer l'afor al blat fiat en lo present any com és costum.

Dit dia se fa l'afor al blat fiat a 4 lliures, 4 sous carga, y se mane a tots los consolats fàcien fer manament porta per porta que, en pena del quot de la Terra, paguen ni puguen pagar ni demanar més del preu aforat la Vall.

Dit dia, en atenció de aver fet ostenció al present Concell Don Guillem de Areny de una carta que lo senor marquès de Gudanes li escrigué en lo dia 20 dels corrents mes y any, en què li demane li estimara que lo present Concell li emvie un deputat per a comunicar-li dit senyor marquès alguns medis que conduhiran a mantenir la bona correspondència y amistat entre estas Valls y la província de Foix, resol lo present Concell lo enviar-li'n dos (encara que què dia assegurat de què los habitans de estas Valls no han fet ni pensat cosa que púguia alterar-la) y destina a Guillem Areny, Teixidó, síndich, y Joan Antoni Picart, cònsol de Encamp, per a què oygan al referit señor marquès y sas proposicions, y accéptian las que conduescan a dit fi, y replíquien a les que se opòsien a la jurisdicció, privilegis, prerrogatives y neutralitat de estas Valls.

|[93] Dit dia, a vista de aver exposat al present Concell Anton Areny, de Ordino, que una comissió que féu lo Concell de la Vall en 1711, com consta en lo llibre vell ser així, al doctor Guillem Areny, al doctor Joan Guillem Torres, a Joan Antoni Torres y Pere Matheu Moles de dar-se sentència deffinitiva, en nom del dit Concell, a una qüestió que son avi, Nicolau Areny, vertia contra la casa de Rossell, de Ordino, sobre un pas que pretenia la casa de Rossell per a conrear los Banyalets, en atenció de què esta comissió no tingué effecte y de què lo Concell salvà a les parts lo dret de pugué instar sa declaració sens pasar-los temps, y de què dit Areny insta que dita qüestió sia declarada, o annant-hi lo Concell de la Vall o altres de son agrado, com se practicà en dit any 1711, mirant est Concell los motius que tingué lo del dit any 1711 subsistir, en lo dia present determina y

[57] *En lloc de* entrat.

mana a Joan Antoni Picart, de Encamp, a Bonaventura Rossell, Pellicé, de Canillo, a Anton Puig, Busquets, de la parròquia de Andorra y a Barthomeu Bou, de Sant Julià, hi vàigien com a comissionats del present Concell y dónien sa sentència deffinitiva, en nom del mateix, sobre dita qüestió, avisant vuit dias antes a les parts, a la qual deuran aquietar-se, en pena del quot de la Terra.

Dit dia, a vista de la representació que ha feta al present Concell Don Guillem de Areny sobre lo orde que la señora Madalena Fiter y Rossell donà a son eguacer en esta primavera, al retorn de què las eguas eran tornadas de les Garrigas, de què passàs per lo camp de la Tanada, cultia y sembrat de llegum propi de dit Don Guillem, per a péixer lo camp propri de casa Rossell, dit del Pedró, sent així que podran pasar per a péixer dit Pedró per la terra major de dit Don Guillem, ab què desfeia dita señora tot lo arreglament y orde fins vuy practicat de cultias. Per lo tant, se li mana a ella y als hereus y successors de casa de Rossell que se abstingan de fer-i passar per |*93v* dita cultia, si no·s que sia presisament per a bogar, llaurar y tirar garbes, y esto, àdhuch, menant las averies per lo ramal y parell per los tirandés, que és lo que únicament pot fer si Don Guillem no li prove en contrari. Lo que se li mane observar en pena del quot de la Terra. Y quant dit manament li aparegués gravós, sent aixís que no és sinó molt conforme a la equitat y justícia, se li mana, baix la mateixa pena, que de quí al Concell de Tots los Sants ensenya dita señora, o los tudors y curadors de dita casa Rossell, los títols ab què ho practica, o quant no, pàssia a cosa judicada.

Dit dia se note que se deixen en mans de Don Guillem de Areny la suma de 1.331 lliures, sous barcelonesos ab 160 lliures que han de entrar de Sant Julià, de les quals ne donarà compte al Consell sempre que serà requerit.

1761 octubre 8

Als 8 de octubre 1761.

Se ha tingut Concell de la Terra a instància de la parròquia de Encamp sobre què Miquel Riberaygua, de Angordany, parròquia de Andorra, pretén usufructuar dels amprius de la parròquia de Andorra y terme de Encamp, a la partida de Gargantillà, ab bestiar forasté, la qual partida, com conste per sentència donada per lo Concell de la Vall, és estat declarat ésser terme de Encamp y ampriu de Andorra, y també pretent, no obstant de aver constituhida ereva, a obte de sa fe, a una filla sua de la casa de Ermengol, de la parròquia de Encamp, usar de les mateixas facultats y prorrogativas que gosen los

indivíduos de la citada parròquia de Encamp acerca las peixenas de erbas de dita parròquia, declare lo present Concell que lo dit Miquel Riberaygua no pot usar del terme de Encamp y ampriu de Andorra si no·s ab son propri bestiar y no ab bestià forasté, pues aqueixa és la observància que així se ha practicada y se practique en totas las parròquias de las presents Valls. Y en quant a gaudir de las facultats de la parròquia de Encamp, resol lo present Concell que tant solament lo hereu per dit |*94* Miquel elegit pot aquellas gaudir, com així las gaudeix ab son bestiar y demés, si·n té de forasté, ab las prorrogativas dona la parròquia, les quals facultats no entén lo present Concell abdicar al dit Miquel Riberaygua, sempre y quant se'n vulle anar a habitar en la parròquia de Encamp, en la casa de dita sa filla. Y per quant lo dit Miquel Riberaygua, ab bestiar forasté, ha usat del terme de Encamp y ampriu de Andorra, eixín-se de les consuetuts, usos y costums de les presents Valls. Y abent usat la parròquia de Encamp de les armes que done esta Casa eo lo present Concell, que són les penyores, no abent fet cas de ellas, declare lo present Concell que lo dit Miquel Riberaygua pàguie los gastos y jornals ocasionats en lo dia de vuy y sabudes, que entre tot importe 16 lliures, sous barceloneses, les que se li manen posar, en pena del quot de la Terra, en mans dels cònsols de Andorra entre vuit dies, no entenent en assò exonerar-lo de pagar los danys aje portat en la parròquia de Encamp.

1761 octubre 26

Als 26 de octubre de 1761.

Se ha tingut Concell de la Terra per fer lo segon pac de la quístia deguda a Sa Majestat Christianíssima (que Déu guarde), com a compte de Foix, y se han encomanats los dinés a Joan Cabanes, de Llors, a fi de què cúidie de fer lo pach, que són 935 franchs.

Dit dia arreste lo present Concell que les menobres sian fetas de quí al dia de Sant Martí propvinent per los camins reals, senderas y senderons, en pena del cot de la Terra.

Dit dia se note que lo cònsol de Sant Julià ha portat las rebudas del rendé de Capítol y del porté major del present any, les que se han posades a la plica.

|*94v* Dit dia, en attenció de acabar en breu temps son trieni de batlle de Sa Magestat Christianíssima Esteve Solana, se fa nominació de sis persones per a presentar-la a mossur Perpera, son veguer, per a què de ellas ne elegesca una per batlle de les presents Valls y li dónie son privilegi:

Canillo Esteve Call, Regí.

Encamp Jaume Naudí, Tribala.

Ordino Anton Bons, Jordà.

Massana Miquel Tor, Torné.

Andorra Miquel Riberaygua.

Sant Julià Anton Guitart.

Dit dia, en attenció de aver presentada Pere Matheu Moles y Ventura Pallerola, los dos de la parròquia de Andorra, una súplica al present Concell ab què li demanan, per las rahons en ella contengudas, sia de son agrado manar al Concell de la parròquia de Andorra revóquia lo acte de venda del bosch y puesto de farga que vené en lo corrent mes a Francisco Fiter y Rossell, de las Caldas, per ser nul·la, nullitate notòria. Y en cas de véndrer-se, dich bosch y puesto de farga, age de ser al més donant, desitjant lo present Concell administrar ab lo major zel tot cumpliment de justícia sens usurpar la menor jurisdicció a sos prínceps y señors (que Déu guarde), y assegurar-se de esto, ab lo re*[c]*urs a Su Il·lustríssima, per a què, informat de la pretenció y dels privilegis del present Concell, se dígnia declarar si és de la competència del present Concell lo coneixement de dita causa o de la justícia civil de estas Valls, a fi de remétrer los suplicants al tribunal que Vostra Il·lustríssima dispòsia ab la major veneració y rendida obediència. Per lo tant, comissiona lo present Concell, per a informà a Sa Il·lustríssima y rébrer sa declaració sobre est assumpto, als síndichs del present Concell, en virtut de la qual disposaran segons Sa Il·lustríssima declàrie y mània. Y quant |*95* fos de què ne conèguia lo present Concell, acudiran los suplicants y sa part adversa al doctor Joseph Lleopart, advocat del present Concell, al qual, en virtut d'esta resolució, anomena per son asessor, y dona lo present Concell tot y quant poder ell té, per a conèixer y judicar dita causa, en nom del predit Concell y com a son asessor, assumpto y quantas, segons estil, se li pugan dar. Manant als referits supplicants y a la part adversa lo obeescan en tot lo que ell manarà en lo curs de la causa, com deuran obeir al present Concell si·n conegués de per sí fins a sentència deffinitiva, que amologarà y firmarà lo present Concell de son vot y parer.

1761 novembre 23

Dia 23 de novembre 1761.

Se ha tingut lo Concell de la Vall per a pagar los metges y sirurgià, arrestar los metedors y averies estranyes, per a què los consolats apòrtien lo compte per lo Concell de Sant Thomàs propvinent a esta Casa, com també lo demés que·s déguie a esta Casa.

Se note que los consolats, en lo Concell de Sant Thomàs propvinent, deuran aportar en esta Casa, poch més o menos, 567 lliures, 5 sous, 6 resultants dels estranys:

Canillo,	methedós	437	averies	6.829	valen:	224 ll.	4 s.	2
Encamp,	methedós	242	averies	6.491	valen:	180 ll.	12 s.	1
Ordino,	methedors	45	averies	1.859	valen:	47 ll.	3 s.	4
Massana,	methedós	26	averies	2.415	valen:	55 ll.	3 s.	10
Andorra,	methedós	42	averies	3.579	valen:	46 ll.	8 s.	9
Sant Julià,	methedós	15	averies	521	valen:	13 ll.	13 s.	4
		807		21.694	valen juntes:	567 ll.	5 s.	6

Los methedós a 32 sous, y las averias a 5 dinés.

|*95v* Dit dia se fa llot de 27 perdius roges, que los consolats deuran aportar en esta Casa, quatre quiscun, bones y rebedores, Encamp, Andorra y Sant Julià ne aportaran sinch, les que se manen posar en mans dels cònsols de Andorra la vigília del Concell de Sant Thomàs propvinent, y se mane en pena del quot de la Terra y, com y també, baix la mateixa pena se mane als cònsols de Andorra no las rèbian si no són bonas.

Dit dia se note que Joan Cabanes ha aportat la rebuda de l'últim pach de la quístia de Sa Magestat Christianíssima (que Déu guarde).

1761 desembre 22

Dia 22 de desembre 1761.

Se ha tingut lo Concell de Sant Thomàs per tallar la quístia al ters per Su Il·lustríssima y assentar los jornals, feres y sabudes, lo redre, y cobrar los estranys y demés emoluments de la Vall.

Dit dia se note que se han pagats los estranys al present Concell.

Dit dia se deixe a la bona direcció dels síndichs lo cumplir en donar les bones festes a les persones de la obligació de la Vall y presentar-los, a son temps, las pernas, formatges y capons. Y per est fi, tindran los consolats previnguts pernills y capons y format*[ges]* per quant seran demanats, a fi de què se remètien en mans de Don Guillem de Areny, síndich, quant seran demanats.

Dit dia, a vista del bitllet que ha fet córrer lo senyor síndich, Guillem Areny, Teixidor, per juntar lo present Concell, y com per sa indisposició haja arribat a cosa de les onse horas del matí, ha passat en deliberar lo sobreescrit, y luego de aver ell arribat al present

Concell ha feta ostenció de una carta de Su Il·lustríssima, nostre príncep, que Déu guarde, del dos del corrent mes, dirigida als síndichs, ab la qual dispose y mane que un plech que va inclús dins dita carta, ne fàcien los síndichs |[96] entrega al present Concell, com en effe*[c]*te se ha aixís executat, lo qual plech, per dit Guillem Areny, síndich, és estat presentat en dit Concell, lo que lo dit Concell ha rebut ab tota humilitat y respecte, posant-se'l sobre son cap y, seguidament, lo ha tornat en mans de dit Guillem Areny, Teix*[id]*ó, síndich, per a què fos aquell desclòs. Y llegit al present Concell lo qual plech, después de aver-se llegit, se ha posat en execució lo en ell contengut. Y per rébrer la informació que Su Il·lustríssima demana, habent lo present Concell manat als de la parròquia de Andorra se aussentassen del present Concell, los que puntualment han obeït dit manament, y se n'ha llevat acte, ha destinat lo present Concell per rébrer dita informació a Joan Antoni Picart, de la parròquia de Encamp, y Borthomeu Bou, Toni de Pere, de la parròquia de Sant Julià, los quals han prestat son jurament al present Concell, en mà y poder de Anton Pal, Rull, consellé de la Massana, com a més ansiano del Concell, los quals han exceptat dita comissió y han jurat executar-o del millor modo que arribaran a compéndrer-ho.

Dit dia se note que los cònsols de Canillo han pagat 3 lliures per lo arrendament del prat de Remendo. Paguen per 1761.

Dit dia se note que los cònsols de la Massana paguen 2 lliures per lo arrendament del pasturé de Camp. Pague*[n]* per 1761.

Dit dia se note que Teixidó pague, per 23 cistés de blat de la terra que té la Vall a Pal, 4 lliures, 6 sous, 8. Pagant per 1760.

Dit dia se note que Don Guillem de Areny, síndich, ha donat comptes al present Concell dels dinés li avia entregat, y ha trobat lo Concell sos comptes bons y per so li fa la present deffinició.

Dit dia se note que se entregan a Don Guillem de Areny, síndich, mil cent-onse lliures y dos sous y quatre, a fi de fer los pagos de Nadal y Pasqua de Resurrecció tot propvine*[n]*t a Su Il·lustríssima de las rendas de Andorra, de lo que aportarà rebuda a esta Casa.

|[96v] Dit dia se note que Guillem Areny, Teixidó, ha donat comptes de la comissió li féu lo present Concell de la llana de la Vall de 1761, que ha importat 13 quintars y mitja roba, a 14 lliures quintà, 183 lliures, 15 sous, de les que pague al present Concell 133 lliures,

15 sous, y las restants sinquanta lliures, que no són cobrades, les que entregarà al present Concell luego de ser cobrades.

Dit dia se note que se han pagats los reverents vicaris perpètuos de l'aument de 1761, són los recibos a la plica, los que se han pagat ab dinés, que són 216 lliures, 12 sous entre tots, les quals partides són y provenen del matí de Sant Joan y escudorsos, les que han pagades Borthomeu Bou, Toni de Pere, y Borthomeu Calbó, Janeton y, així mateix, se note que han aportat al present Concell 81 lliures, 2 sous ab diner contant, resultants del matí de Sant Joan y escudorsos, y 160 lliures, 7 sous, que falten a cobrar, les que luego de ser cobrades les aportaran a esta Casa.

Dit dia se note que se ha pagat lo porté fins lo dia present.

Dit dia se note que se ha pagat lo secretari 5 lliures, 12 sous.

Dit dia se note que se entreguen a Guillem Solé, Tolse, cònsol de Sant Julià, 50 lliures, sous per pagar la penció del censal a Ventura Mitjana, de lo que aportarà rebuda a esta Casa lo Concell propvinent.

Dit dia se note que se entreguen en mans de Guillem Areny, Teixidó, 360 lliures del Concell, de les que ne donarà compte a requisició del Concell, com y, així mateix, 411 lliures, 5 sous més, que juntes dites dos partides prenen suma de 401 lliures, 5 sous.

Dit dia se note que lo Concell ha venut a Bons, de Pal, lo pasturé y hort de Camp.

Dit dia se note que se ha entregat al cònsol de Sant Julià 1 lliura, 8 sous per lo llosadó.

|[97] Dit dia arreste lo present Concell que acerca la representació han feta los cònsols de la Massana sobre lo eximir de manadós los proms de les parròquies, resol lo present Concell que quede a la llibertat de les parròquies lo eximir-se.

1762 abril 5

Dia 5 de abril de 1762.

Se ha tingut lo Concell de la Vall per fer lo pach de la quístia y menjaria deguda a Su Il·lustríssima, señor bisbe de Urgell, que són 228 reals de vuit a 11 lliures, 8 sous quiscun, a saver, 200 per la quístia y 28 per la menjaria.

Dit dia se fa aprobació dels cònsols anomenats per les parròquies, cada una de per sí, com apar en son degut lloch en lo present llibre. Y per lo major acert en son govern y

desempenyo de sa obligació y nostra, se vote missa de devosió al Sant Esperit per a què, mediant aquest sant sacrifici, Déu Nostre Señor mos acistésquia en sa llum y gràcia, de la qual tant necessitam. Los consolats la faran dir en las parròquias lo més prest puga entrar.

Dit dia se note que se entregan a Guillem Areny, Teixidor, síndich, 228 peses de vuit perquè les entréguia al senyor bisbe per pagar la quístia y menjaria, junt ab la rebuda de 1760, la qual, junt ab la del present pago, aportarà en esta Casa lo Concell propvinent.

Dit dia se note que los cònsols de Sant Julià han aportat lo recibo de Bentura Mitjana de la penció del censal li fa lo Concell, lo que s'és posat a la plica.

Dit dia se note que se entreguen a Bonaventura Rossell, Pellicé, 44 pessetes per pagar la conducta de dos anys a l'advocat de Perpinyà, y ne aportarà recibo a esta Casa.

Dit dia pague Toni de Pere, de les 160 lliures, 7 sous quedà debent en lo Concell de Sant Thomàs de l'any proppassat del matí de Sant Joan, 80 lliures, 10 sous, les que se entreguen a Teixidó, y ne donarà compte.

1762 juny 21

|[97v] Dia 21 de juny de 1762.

Se ha tingut lo Concell de Santcugesma per aver-se transferit, per justos motius, del dia sabut al dia present, a fi de pagar los metges, cirurgià, censos de Costoja, vaca grassa y draps a lavar, fer nominació de mostafasos, vehedors y capitans.

Dit dia se entregan en mans de Esteve Rossa, cònsol de Sant Julià, primo, 11 lliures, 7 sous, 6 per pagar lo següent: 12 sous, 6 per pagar los censos de Costoja, 15 sous los draps a lavar, los que se entreguen al porter major de la santa iglésia de Urgell, íttem 10 lliures al señor canonge sagristà de dita santa iglésia, les que són estades repartides per parròquia en 1 lliura, 13 sous, 4, y aportarà recibo en esta Casa lo Concell propvinent. Y així mateix, se li entrega 12 lliures, 7 sous per a què les entréguia al render del Molt Il·lustre Capítol, y portarà també rebuda a esta Casa lo Concell propvinent, y serveixen per la vaca grassa que, repartidas per parròquia, toca a quiscuna lo següent: Canillo 2 lliures, 6 sous, Encamp 3 lliures, 6 sous, Ordino 2 lliures, 6 sous, Massana 1 lliura, 12 sous, Andorra 2 lliures, 6 sous, Sant Julià 1 lliura, 13 sous, 4. Y quede en bo a favor de la Vall 1 lliura, 2 sous, 4.

Dit dia se fa nominació de mostafasos y vehedors:

Canillo mostafà Germà Areny, Call, vehedor Borthomeu Calbó.
Encamp mostafà Joan Calba, Garreta, vehedor Anton Pallerès.
Ordino mostafà Miquel Joan Torres, Pal, vehedor Joan Cavanes.
Massana mostafà Anton Pal, Rull, vehedor Guillem Torres, Guiberga.
Andorra mostafà Miquel Pallerola, vehedor Xavier Aldosa, Ricart.
Sant Julià mostafà Borthomeu Bou, Toni de Pere, vehedor Francisco Vila.

Dit dia se fa nominació de capitans:
Canillo capità Joan Casal, Xicos, y per ell Nicolau Gomà[58].
Encamp capità Pere Morató.
Ordino capità Jaume Oriol.
Massana capità Damià Armengol.
Andorra capità Bonaventura Ambatlle.
Sant Julià capità Thomàs Pujol, Jayle.

Dit dia se fa nominació de sobreposats per lo ofici de perayres. Ne hix Pere Isern y entre Joan Pujal, queden los mateixos pesadors y sobreestant.

|[98] Dit dia se note que Don Guillem de Areny ha aportat la àpocha de la què stia de Su Il·lustríssima del present any, la que s'és posada a la plica, Y així mateix, ha aportat los dos recibos del pach de la renda de Su Il·lustríssima de Nadal y Pasqua de Resurrecció, les que són posades a la plica.

Dit dia se note que se han passades les mostres en lo temps acostumat.

Dit dia se note que Bonaventura Rossell, Pellicé, ha aportat la rebuda de l'advocat de Perpinyà, la que s'és posada a la plica.

Dit dia se arresten les menobres per lo dia acostumat.

Dit dia ha posat en mans del present Concell, son síndich, Guillem Areny, Teixidor, un plech de l'Il·lustríssim Señor Bisbe de Urgell, nostre príncep y señor (que Déu guarde), per medi de Bonaventura Rossell y Pellicé, cònsol de la parròquia de Canillo, y per dit Concell elegit al dit referit fi, qui, en nom del referit Concell y com est, lo ha rebut ab la veneració y respecte que deu a qualsevol cosa que vínguie de part de l'Il·lustríssim Príncep y ab expressió de què, ab la més siega obediència, observarie y venerarie tot quant Sa Señoria Il·lustríssima manàs y disposàs ab lo contingut de dit plech, que encontinent

[58] y per ell Nicolau Gomà *afegit posteriorment.*

s'és obert y llegit son contingut de dit plech. Y en conformitat a lo expressat, ha dispossat, no solament lo observar inviolablement lo que Sa Señoria Il·lustríssima se ha dignat resòldrer sobre los dubtes que nostre síndich y procurador general, per medi de memorial, li sublicà en nom del present Concell, resòldrer en manifestació de l'ànimo pacífich del present Concell, sí y també lo que se tragués còpia autèntica de aquellas, y se pòssia en mans de l'Il·lustre Señor Veguer de dita Señoria Il·lustríssima per a què quédia instruhit de ellas. Y unànimes y conformes donem una nova prova de nostra rendida subjecció y obediència en la present ocasió sens olvidar, lo present Concell, lo comissionar especialment a sos síndichs, y per a dar las més expressivas gràcias a Sa Señoria Il·lustríssima de l'immens treball que se ha dignat péndrer per a dar-nos una història tant apreciable com erudita de estas sas Valls, ab qual nos fa véurer lo molt que devem tots los de estas Valls al gloriós sant Ermengol tant particularment, motiu que precisa al present Concell, il·luminat de la paternal exortació de la dita Sa Señoria Il·lustríssima, a correspóndrer al dit gloriós sant |*98v* ab lo mayor obsequi, veneració y agrahiment que púguia manifestar, com judica o serà lo regonèixer-lo, acceptar-lo y tenir-lo per son especial protector, com de vuy en avant lo accepte y regoneix per tal, ordenant y disposant que, de vuy en avant y perpètuament, en lo dia tres de novembre de quiscun any se júntia y congréguia lo present Concell per a fer-li celebrar, en la iglésia parroquial de la present vila de Andorra, un solempne offici y oració paregírica[59] ab lo més obsequiós modo que se púguia, en lo matí, y en la mateixa tarde unes solempnes vespres, y al fi de estas una solemne professó per los llochs acostumats de la present vila, ab la indispensable acistència, en totas estas funcions, del Concell General de estas Valls qui, ab lo concentiment del reverent pàrroquo, cuidarà convidar als reverents eglesiàstichs apareixerà al Concell General ser convenients, per a què las funcions se fàcien ab lo major culto y veneració y manifestació de sa gratitut al molt li dehuen estas Valls y per a obligar-lo, ab estos petits obsequis, a continuar-nos sa protecció per a merèixer ab esta lo acert en totas las deliberacions per la continuació de la llibertat de estas nostras Valls y, després de esta caduca vida, a tots sos moradors lo etern descans de la glòria celestial de paradís.

Y com en lo any que se paga la quèstia al Rey Christianíssim, nostre príncep y señor (que Déu guarde), se congreguia lo Concell General, a est fi, en lo dilluns antes de Tots los Sants, ordena y mana lo present Concell que, en dits anys, céssia lo Concell de congregar-se en dit dia y, a est fi, se convóquia lo dia dit de Sant Ermengol. Y en attenció

[59] *En lloc de* panegírica.

de què sa dita Señoria Il·lustríssima, per a manifestar sa coneguda devoció a nostre sant patró, lo gloriós sant Ermengol, volent que en lo present any se celébrie la dita festa a gastos y expensas de la dita Sa Señoria Il·lustríssima, ordena lo present Concell que, en las venideras, se practíquia y execútia lo mateix que en lo present any se executarà y practicarà, sens alterar ni disminuir, cosa de lo que disposarà Sa Señoria Il·lustríssima executar-se en lo present any.

|*99* Dit dia resol lo present Concell que cada una de las sis parròquias cúidia de fer replegar las garbas y portar-las en bordas seguras com se ha practicat en los dos anys antecedents, y així mateix, del delme de la llana, que la pòrtien en part tuta y segura, fent comissió a Guillem Areny, Teixidor, síndich, per a beneficiar-la a tot lo que·s pugue a favor de la Vall. Y quant este la demanarà, que la fàcien portar los consolats a hont ell destino. Y així mateix, se fa comissió per delmar los cordés a Borthomeu Bou, Toni de Pere, de la parròquia de Sant Julià, y a Borthomeu Calbó, Janeton, de la parròquia de Canillo, ab lo poder, si se encontra comprador, de vendre'ls o, quant no, de conduhir-los per estivar a costes del Concell.

Dit dia se fa comissió als consolats per véndrer lo blat de la Vall en los granés de les parròquies a 4 lliures, 4 sous la carga, y cuidaran los consolats de aportar los dinés en esta Casa lo Concell de l'Afor propvinent.

Dit dia assenyale lo present Concell per conters en lo present any a Anton Puig, Busquets, cònsol de Andorra, y a Esteve Rossa y Pujol, cònsol de Sant Julià.

Dit dia llohe y aprobe lo present Concell totes les ordinacions y arrestos fins lo dia present fets, tant dels llibres vells com nou.

1762 agost 10

Dia 10 de agost de 1762.

Se ha tingut lo Concell de la Terra a fi de fer l'afor al blat fiat com és costum tots anys.

Dit dia se fa l'afor al blat fiat a 4 lliures, 14 sous carga, y se mane a tots los consolats fàcien fer manament, porta per porta, que, en pena del quot de la Terra, pàguien ni puguen pagar ni demanar més del preu a forat la Vall.

Dit dia se vote missa de devoció al Sant Esperit. Cuidaran los consolats de fer-la dir en las parròquias luego que pugue entrar.

Dit dia se note que Esteve Rossa, cònsol de Sant Julià, ha aportat los recibos de les regalies, vaca grassa del present any, y se són posats a la plica.

|[99v] Dit dia se fa elecció de sis persones per presentar-les a Su Il·lustrissíma, nostre príncep y señor (que Déu guarde), a fi de què se servesque elegir-ne una per son batlle en estas Valls, que se encontra vacant per mort de Pere Pallerès:

Canillo Germà Areny, Call.

Encamp Jaume Naudí, Tribala.

Ordino Pere Riba, Ramon Guiem.

Massana Anton Pal, Rull.

Andorra Miquel Riberaygua.

Sant Julià Borthomeu Bou, Toni de Pere.

La qual se posa en mans dels síndichs y cuidaran de fer-la provehir, y provehida, la remetran als cònsols de la parròquia que eixirà lo batlle a fi de què lo prénguien de jurament.

Dit dia, abent comunicat al present Concell, son síndich, la indespposició de nostre Il·lustríssim Príncep Señor Bisbe de Urgell (que Déu guarde), ha disposat que en cada una de las parròquias de estas Valls se selébrie, quant antes se púguie, una missa votiva als sants patrons de quiscuna de ellas, sublicant-los sien medianers per a alcansar de l'Altíssim lo restabliment de tant desitjada e important salut.

Dit dia se pose lo pa a quatre dinés per lliura. Se comensarà a véndrer lo dia de nostra señora de Agost.

Dit dia, en atenció de aver pagat les parròquies lo blat resultant dels fruits de les rendes de Su Il·lustríssima de 1761, y de patir encara lo present Concell, per rahó de las compras del blat se feren en 1759, en censal de proprietat 500 lliures, sous barcelonesos que Bonaventura Mitjana, en lo referit any, li prestà en major suma, y de aver-i fondos, pagadas las obligacions de la Vall per a quitar-las, resol lo present Concell que sian quitadas ditas 500 lliures, sous, les que junt ab 25 lliures, sous més per a pagar la porrata y demés gastos, si n'i aurà, als cònsols y concellers de Sant Julià, als quals comis- |[100] sione lo present Concell per a executar la dita quitació. Y aportaran al primer Concell lo acte del censal y recibo de dit Mitjana per a cancel·lar lo original de dit acte, y las restants set-centes set lliures, quinse sous y deu dinés del total producto del blat las entrega lo present Concell a Don Guillem de Areny, son síndich, per a què fàcie lo pach de la renda

a Su Il·lustríssima, vensedor lo dia de Nostra Sen*[y]*ora de agost, y per lo demés que convinga al Concell.

1762 novembre 1

Dia primer de novembre de 1762.

Se ha tingut lo Concell de Sant Andreu per a pagar metges y cirurgià, arrestar los methedors y averies estranyes, per a què los consolats apòrtien lo compte en lo Concell de Sant Thomàs propvinent, y també acentar lo compte dels methedors y averies a fi de pagar la què stia a Sa Magestat Christianíssima, que Déu guarde.

Dit dia se mane als consolats a hont la Vall té pocessions o censals, que lo Concell de Sant Thomàs propvinent apòrtien los arrendaments o pencions de censals caiguts en lo present any, lo que se'ls mane en pena del quot de la Terra.

Dit dia se note que los consolats deuran aportar en esta Casa per lo Consell de Sant Thomàs propvinent:

Canillo,	methedors	552	averies	7.464	valen:	259 ll.	s.	
Encamp,	methedors	216	averies	4.245	valen:	128 ll.	18 s.	9
Ordino,	methedors	72	averies	738	valen:	28 ll.	17 s.	6
Massana,	methedors	74	averies	3.576	valen:	88 ll.	7 s.	6
Andorra,	methedors	62	averies	2.738	valen:	68 ll.	13 s.	4
Sant Julià,	methedors	21	averies	825	valen:	21 ll.	2 s.	6
		997		19.586		594 ll.	19 s.	6

Los methedros a 3 sous, 9 y les averies a sou, 5 dinés.

|[100v] Dit dia se fa llot de 27 perdius roges, les que aportaran los consolats la vigília del Concell de Sant Thomàs en esta Casa, en pena del quot de la Terra, bones y rebedores, quatre cada consolat, Canillo, Ordino y la Massana ne aportaran sinch, baix la mateixa pena. Se mane al Balthasar de Perich no las rébie si no són bones.

Dit dia se note que Anton Guitart, cònsol de Sant Julià, ha aportat en esta Casa lo acte del censal fet a la Vall a Bonaventura Mitjana, de Sant Julià, y lo recibo de les pencions y porrata, lo que s'és possat a la plica.

Dit dia se pose lo vi a quinse dinés lo pitxé y lo pa a sinch dinés la lliura, y se comensarà a véndrer diumenge vinent.

1762 desembre 17

Dia 17 de desembre de 1762.

Se ha tingut lo Concell de Sant Thomàs per taxar la quístia pagadora a Sa Magestat Christianíssima, que Déu guarde, ab dos iguals pachs de Pasqua de Resurrecció y de Tots Sants primer vinent, la qual s'és taxada comforme és de véurer en lo Llibre de la Quístia, segons los comptes han portat dels consolats los conters.

Dit dia se deixe a la bona direcció dels síndichs lo donar las bonas festas a las personas de obligació del Concell y lo presentar-los a son temps las pernas, formatges y capons. Y a est fi tindran los consolats previnguts formatges, pernills y capons per quant seran demanats.

Dit dia se note que los cònsols de Sant Julià han pagat lo arrendament de la terra de Tolse, que és 18 sous.

Dit dia se note que los cònsols de Canillo han portat lo arrendament del prat de Remendo, que és 3 lliures, 4 sous.

|*101* Dit dia done comptes Don Guillem de Areny, síndich, de tot lo que lo present Concell li ha entregat y ha gastat des del Concell proppassat fins al present de Sant Thomàs. Y ha trobat lo present Consell sos comptes bons, y queda en son poder de la Vall 320 lliures, 7 sous, 3, de les quals se done lo present Concell per satisfet.

Dit dia se note que Don Guillem de Areny ha portat al present Concell lo recibo de la renda pagada a Su Il·lustríssima dels fruits de 1761, plaso de la Mare de Déu de agost de 1762, y lo recibo del ral per lliura del senyor ardiaca de Andorra de fruits de 1761.

Dit dia done los comptes Guillem Areny, Teixidor, síndich, de tot lo que ha cobrat y pagat per lo present Concell des del de Sant Thomàs passat fins vuy. Y contat tot, queden en son poder a favor de la Vall 433 lliures, 5 sous, 10, les quals dit Teixidor y Don Guillem, ab les que se li entregaran, emplearan per pagar los plassos de la renda de Nadal y Pasqua de Resurrecció de l'any propvinent de 1763, y a son lloch y temps ne aportaran recibos al present Concell.

Dit dia se note que se a entregat al cònsol de Sant Julià 1 lliura, 8 sous per lo llosadó.

Dit dia se note que los comissionats Dalmares han portat a est Concell las rebudas dels reverents vicaris perpètuos de les 25 lliures, sous de l'aument, les que se han posades a la plica, y són del present any 1762.

Dit dia mane lo present Concell que, per tot lo mes de janer propvinent, dónien comptes als síndichs del blat a produhit la renda de la Mitra de 1762 los[60] consolats.

Dit dia, en atenció que la sisena feta als 10 agost proppassat no pugué tenir lloch per la prompta mort de Su Il·lustríssima, se confirme la mateixa per presentar al senyor subcol·lector.

|*101v* Dit dia se note que se entregan a Don Guillem de Areny, síndich, set-centes setanta-set lliures, setse sous y sis per a què ab estas y las 433 lliures, 5 sous, 10 que quedan en mans de Teixidor, com atràs és dit, fàcian las pagas tras ditas de las rendas de Su Il·lustríssima de Nadal y Pasqua de Resurrecció vinents, y pàguien lo advocat y lo senyor Rafel, aduaner, de lo que se'ls acostume regraciar y dar per conducta respectivament.

Dit dia se note que se ha pagat lo secretari 5 lliures, 12 sous.

Dit dia se note que se ha pagat lo porter fins vuy.

Dit dia se pose en mans de Borthomeu Bou, Toni de Pere, y Borthomeu Calbó 89 lliures per pagar les 3 cargues de vi als reverendos vicaris perpètuos de l'aument de 1762, de lo que ne aportaran recibo a esta Casa.

Dit dia se han entregades a Esteve Rossa, a bon compte de son treball de contaduria, 15 lliures, sous.

1763 març 28

Dia 28 de marts 1763.

Se ha tingut lo Concell de la Vall per a pagar la mitat de la quístia, que són 935 franchs, deguda a Sa Magestat Christianíssima (que Déu guarde).

Dit dia se note que se han entregades a Pere Riba, Ramon Guiem, cònsol de Ordino, 935 franchs a fi de fer lo primer pach de la quístia a Sa Majestat Cristianíssima y lo recibo

[60] *En lloc de* als.

de l'últim pach de 1761, y cuidarà lo Concell propvinent de aportar los dos recibos en esta Casa, y 12 franchs per los gastos.

Dit dia se vote missa de devoció al Sant Esperit. Cuidaran los consolats fer-la dir en ses parròquies luego que hi age lloch.

Dit dia se fa aprobació de cònsols com apar en son lloch al present llibre.

1763 abril 17

Dia 17 de abril 1763.

Se ha tingut Concell de la Terra a fi y effecte |[102] de entregar la pocessió al subcol·lector de espolis y vacants eglesiàstichs del bisbat de Urgell per les rahons que són de véurer en lo acte de la pocessió en poder del secretari, al qual se ha presentada la sisena per a què se servís elegir-ne un per batlle de les presents Valls, la que és del thenor següent:

Canillo Germà Areny, Call.
Encamp Jaume Naudí, Tribala.
Ordino Miquel Joan Torres, Pal.
Massana Anton Pal, Rull.
Andorra Miquel Riberaygua.
Sant Julià Borthomeu Bou, Toni de Pere.

Y se mane als consolats de la parròquia que eixirà que luego de tenir lo despaitg lo prenguen de jurament.

Dit dia se note que se ha donada pocessió a l'Il·lustre Senyor Guillem Moles, veguer elegit per dit Il·lustre Senyor Subcol·lector, la que se li ha donada si y conforme se ha costumada donar als antecessors veguers. Conste de l'acte en poder del secretari.

Dit dia se vote missa de devoció als sants patrons de les parròquies. Cuidaran los consolats fer-la dit luego hi age lloch.

1763 maig 16

Dia 16 de maitg de 1763.

Se ha tingut lo Concell de Santcugesma per pagar los metges, cirurgià, censos de Costoja, vaca magra y draps a lavar, fer nominació de mostafasos, vehedors y capitans.

Dit dia se note que se posen en mans del cònsol de Sant Julià, Andreu Bons, 4 lliures, 16 sous per pagar la vaca magra al render del Molt Il·lustre Capítol de Urgell, que toque per parròquia 16 sous[61], 12 sous, 6 per los censos de Costoja, toque per parròquia 2 sous, 6, menos Sant Julià que no·ls pague[62], per los draps a lavar 15 sous, toque per parròquia 2 sous, 6. De tot aportarà recibo lo Concell propvinent.

|[102v] Dit dia se fa nominació de mostafasos y vehedors:

Canillo mostassà Miquel Ca*[l]*bó, Soldevila, vehedor Pere Font, Carquié.
Encamp mostafà Joan Antoni Picart, vehedor Jaume Pallerès.
Ordino mostafà Anton Areny, vehedor Domingo Tor, Solé.
Massana mostafà Pere Riba, vehedor Jacinto Riba, Graellayre.
Andorra mostafà Joan Solana, vehedor Jaume Babot y mostassà de les Caldes.
Sant Julià mostafà Germà Font, vehedor Guillem Solé, Tolse.

Dit dia se fa nominació de capitans:

Canillo capità Nicolau Coma.
Encamp capità Esteve Palés, Jalmet, y per ell Joan Naudí.
Ordino capità Joan Naudí.
Massana capità Matheu Martí, Solana.
Andorra capità Miquel Martí, Tarrat.
Sant Julià capità Joan Pere Tor, Auvinyà.

Dit dia se fa nominació de sobreposats per lo offici de perayres. Hix Macià Sucarà, entre Guillem Puig y Joan Pujal, pesadors Joan Muxella y Macià Ribot, sobreestan Anton Puig, a Sant Julià pesador Pau Capdevila, a la Massana Joan Antoni Ribot.

Dit dia se note que Joan Cabanes ha portat lo recibo del primer pach de la quístia y lo cònsol de Sant Julià la rebuda de l'oli.

Dit dia se arresten les mostres per lo temps acostumat, y les parròquies, allí hon són los batlles, los avisaran.

Dit dia se arresten les menobres per lo dia acostumat, y se cuidaran los consolats de fer-les fer en ses parròquies

[61] *Segueix* 1 lliura *per error.*
[62] *Ídem.*

|*103* Dit dia se note que·s conduí per cirurgià de les presents Valls, ab los pactes acostumats, per lo Concell de Sant Andreu proppassat, a Josep Jover per lo espay y termini de tres anys. Y li prometé lo Concell de conducta 34 lliures, sous, ab la promesa de donar-li la conducta per enter després de l'òbit de Pere Capdevila, cirurgià jubilat.

Dit dia arreste lo present Concell que ningú pugue fer ni plantar tabacos dins les presents Valls més de sinquanta plantes per casa, lo que se mane en pena del cot de la Terra. Y per est effecte se farà lo dia menos pensat revista, y a aquells que se encontrarà aver-ne fet més, seran rigorosament castigats, com y així mateix, baix la mateixa pena del cot de la Terra, se mane que ninguna persona ne pugue véndrer a forastés ni extraure'n de les presents Valls.

Dit dia se pose lo vi a vint dinés lo cortó, y se comensarà a vendre lo dia de Santcugesma.

Dit dia lloam y aprobam totes les ordinacions y arrestos fets fins lo dia present, tant dels llibres vells com nous.

1763 agost 10

Dia 10 de agost 1763.

Se ha tingut Concell de la Vall per a donar pocessió a l'Il·lustre Doctor Joseph Xavier Marí, prebere, canonge penitencier de la santa iglésia de Urgell, vicari, official y guvernador general del bisbat de Urgell, apoderat de l'Il·lustríssim Señor Don Francisco Fernández de Xàtiva, per la gràcia de Déu y de la Santa Sede Apostòlica bisbe de Urgell, príncep soberà de les valls de Andorra, del Concell de Sa Magestat, *etcètera,* (que Déu guarde), com se li és donada posant en ses mans la sisena de sis persones a fi de què ho Sa Señoria Il·lustríssima o dit Il·lustre Sen*[y]*or se servescan elegir-ne una per batlle de ses Valls. Y aprofitant de est Concell, se fa l'afor al blat fiat en lo present any, com és costum, y se posa l'afor *[a]* 5 lliures, 4 sous la carga. Y se mane que ninguna persona lo pugue pagar a més del preu aforat la Vall.

|*103v* Dit dia se fa sisena per a presentar al Molt Il·lustre Señor Doctor Joseph Xavier Marí, prebere, canonge penitencier de la santa iglésia de Urgell, vicari, official y guvernador general del bisbat de Urgell, per a què, o Su Il·lustríssima o dit Il·lustre Señor Guvernador, se dígnia elegir-ne un, dels en dita sisena contenguts, per batlle de Su Il·lustríssima en les present Valls:

Canillo Joan Areny, Calbó[63].
Encamp Jaume Naudí, Tribala.
Ordino Miquel Joan Torres, Pal.
Massana Miquel Tor, Torné.
Andorra Miquel Riberaygua.
Sant Julià Germà Font, Bonet.

Dit dia se vote missa de devoció al Sant Esperit, y cuidaran los consolats de fer-la dir en ses parròquies luego que tinga lloch.

Dit dia, a vista las qüestions té Molines, dit lo doctor Ignaci Fiter y Rossell, ab lo Comú de Sant Julià acerca de una jaguda pretén dit doctor Ignaci aver-li promesa dit Comú véndrer en cas de no ser perjudici, com lo Comú preténguie que ho cédia en cas se li pasàs a fer la venda, segons la relació que los quatre deputats féu[64] per mirar-o, li han feta, y dit doctor Ignaci no ser-ne per a posar fi a dita disputa, resol lo present Concell deputar-i dos comissions per véurer si és o no és perjudici. Y avisaran estos a las parts per acestir-i y ne faran relació a esta Casa lo primer Concell per poder fer justícia. Y depute lo present Concell a Macià Riberaygua, Fonta, y Pere Antoni Martí Call, Joan Fonta, los dos de Sospony.

Dit dia han pagat los consolats lo blat de la renda y fruits de 1762, que han importat 1.614 lliures, 18 sous, de las quals, distretas per lo gasto del present Concell 50 lliures, sous, queden a favor de la Vall 1.564 lliures, 18 sous, les que se posan en mans dels síndichs, que estos fàcien lo últim pach de la renda que venserà lo dia de Nostra Señora de agost propvinent, y las restants guàrdien per lo que convingue a la Vall.

Dit dia se pose lo pa a 6 dinés la lliura. Se comensarà a véndrer lo diumenge vinent.

1763 octubre 24

|*104* Dia 24 de octobre 1763.

Se ha tingut lo Concell de la Terra per fer lo segon pach de la quístia deguda a Sa Magestat Christianíssima (que Déu guarde), com a compte de Foix. Y se han encomanats

[63] *Una creu al marge dret del nom d'aquest canditat assenyala, suposadament, que va ser la persona elegida com a batlle.*
[64] *En lloc de* feren.

los diners a Joan Cabanes, de Llorts, a fi de què cúidie de portar los dinés a Foix y apòrtie recibo en està Casa lo Concell propvinent. Y se li entrega per fer dit pach 935 franchs.

Dit dia se note que se ha donat pocessió a l'Il·lustre Guillem Moles, veguer elegit per Su Il·lustríssima.

Dit dia se note que lo cònsol de Sant Julià ha portat lo recibo de la vaca magra.

Dit dia se note que se arresten les menobres y que estas sian fetas, de quí al dia de Sant Martí, per los camins reals, senderas y senderons, en pena del cot de la Terra.

Dit dia se pose lo pa a set dinés lliura, y se comensarà a véndrer dimecres primer vinent.

Dit dia, a vista de les queixes hi ha dels consolats de no aver pogut cobrar la quèstia, se mane, en pena del quot de la Terra, la pàguien de quí al dia de Tots Sants primer vinent. Y no pagant-la en dit dia, cauran a la pena del quot y pagaran tant de cot com deuhen de quístia.

1763 novembre 28

Dia 28 novembre 1763.

Se ha tingut lo Concell de la Vall per a pagar los metges y sirurgià, arrestar los methedors y averies estranyes per a què los consolats apòrtien lo compte en lo Concell de Sant Thomàs propvinent en esta Casa, y també lo demés que·s déguie a ella.

Dit dia se note que los consolats deuran portar en esta Casa, lo Concell de Sant Thomàs propvinent, lo següent:

Canillo,	methedors	138	averies	6.294	valen:	157 ll.	s.	
Encamp,	methedors	869	averies	3.569	valen:	237 ll.	5 s.	10
Ordino,	methedors		averies	856	valen:	17 ll.	15 s.	8
Massana,	methedors	11	averies	1.626	valen:	35 ll.	18 s.	9
Andorra,	methedors	89	averies	713	valen:	31 ll.	10 s.	10
Sant Julià,	methedors	15	averies	645	valen:	15 ll.	5 s.	
		1.122		13.703		494 ll.	16 s.	1

A 329 los methedors y a sinch dinés les averies.

|*104v* Dit dia se fa llot de 27 perdius roges, les que aportaran los consolats la vigília del Concell de Sant Thomàs en esta Casa, en pena del cot de la Terra, bones y rebedores,

quatre cada consolat. Encamp, Andorra y Sant Julià ne aportaran sinch, baix la mateixa pena. Se mane a Balthasar Perich que no las rébia si no són bonas.

Dit dia se pose lo vi a divuit dinés lo pitxé, y se comensarà a véndrer a dit preu lo dia de Sant Andreu.

Dit dia se pose lo pa a vuit dinés la lliura, y se comensarà a véndrer a dit preu lo dia de Sant Andreu.

Dit dia se note que lo cònsol de Ordino ha portat lo recibo de l'últim pach de la quístia de Sa Magestat Christianíssima.

1763 desembre 21

Dia 21 de desembre 1763.

Se ha tingut lo Concell de Sant Thomàs per tallar la quístia al ters per Su Il·lustríssima y acentar los jornals, feres y sabudas, lo redre y cobrar los estranys y demés emoluments.

Dit dia se deixe a la bona direcció dels síndichs lo cumplir en donar las bonas festas a les persones de la obligació de la Vall y lo presentar-los a son temps las pernas, formatges y capons. Y per est fi tindran los consolats previnguts pernills, formatges y capons per quant seran demanats, a fi de què se remétien en mans de Don Guillem de Areny, síndich.

Dit dia se note que Don Guillem de Areny ha entregat al present Concell las rebudas de l'últim pach de la renda ral del señor ardiaca, recibo del señor Rafel de la aduana y del procurador de Barcelona de 1763, y se són posades a la plica.

Dit dia ha donat comptes Don Guillem de Areny, síndich, de tot lo que tenia en sa carga del Concell, y ha trobat sos comptes bons, y quede a diffinició de tots comptes en mans de dit Don Guillem, del Concell, 1.003 lliures, 17 sous, 1.

Dit dia se note que lo cònsol de Canillo ha portat en esta Casa lo arrendament del prat de Remendo, que és 3 lliures, 10 sous, 4.

|*105* Dit dia se mane als comissionats del Concell de la Vall, col·lectors dels delmes, apòrtien los comptes al primer Concell, en pena del cot de la Terra, y los diners del que resultarà.

Dit dia se note que se entregue en mans del cònsol de Sant Julià 1 lliura, 8 sous per lo llosador.

Dit dia se note que se ha pagat lo porté fins vuy.

Dit dia se note que se ha pagat al secretari 5 lliures, 12 sous.

Dit dia se pose lo vi a 17 dinés lo pitgé, y se comensarà a vendre a dit preu lo dia de Nadal.

Dit dia se note que los consolats han pagat al present Concell los estranys.

Dit dia se note que se entreguen a Guillem Areny, Teixidor, síndich, dos-centes lliures, de les que ne donarà compte al present Concell. Y així mateix, se note que lo dit señor Guillem Areny ha donat compte al present Concell de les 30 lliures, sous que mencionà Don Guillem de Areny en sos comptes, que li entregà per anar a donar la benvinguda al señor bisbe a Guissona. Y així mateix, se note que los cònsols de Encamp li entregaran 58 lliures, 10 sous, 10 per compte dels estranys. Y entregades estes, tindrà del Concell 258 lliures, 10 sous, 10.

1764 març 31

Vuy, dia 31 marts de 1764.

Se ha tingut Concell de la Terra per orde de Guillem Areny, Teixidor, síndich. Y a vista de aver-se negat Joseph Estany, de la ciutat de Urgell, arrendador de las dècimas per lo Il·lustríssim Señor Bisbe de Urgell, nostre príncep, que Déu guarde, y *[per]* lo Molt Il·lustre Capítol de Urgell *[que]* percebeixen en estas Valls, véndrer lo blat té de ditas dècimas en estas Valls, que lo referit síndich li demanà en la Seu de Urgell, per a soccórrer las necessitats gravíssimas que se pateixen en ditas Valls, en lo dia 26 dels corrents mes y any, a què li respongué dit Joseph Estany, arrendador, que no volia véndrer fins als últims de maitg, y a altra petició le féu, y com no tínguia recurs per a soccórrer aquellas promptament sinó ab lo referit blat de ditas dècimas, resol lo present Concell que lo referit blat sie segrestat y que se fàcie entregar per dit Joseph Estany a las parròquias de estas Valls a orde y disposició de Guillem Areny, Teixidor, que cuydarà de pagar-lo al referit Estany luego de feta la entrega al preu corrent, com parlen nostres privilegis, de qual poder nos valem ab lo concentiment de dit Il·lustríssim Señor Bisbe, nostre príncep, que a dat. Y volem que dit Joseph |*[105v]* Estany sie avisat ab carta del referit Guillem Areny, Teixidor, nostre síndich, de esta resolució, per a què púgie o fàcia pujar persona per a fer la entrega del dit blat de dècimas en lo dia se li dirà, y que en cas de negar-se a esto, dit Teixidor se vàlgie dels medis de la justícia per a fer-lo per esta entregar a las parròquias,

y li depositia son valor en part tuta y segura, ab nottificació de esta y de quedar la solta de aquell a disposició de dit Estany rebut que sie lo blat.

Dit dia se fa sindicat a Guillem Areny, Teixidor, per segrestar los blats de las dècimas de las presents Valls y comprar-ne més si se n'encontre, y péndrer los diners del pago de ell a for de censal, y més, si menester serà, per socórrer las necessitats de las presents Valls.

Dit dia se fa comissió per rébrer dit blat: a Sant Julià a Esteve Rossa, a la Massana a Jacinto Riba, Graellayre, a Encamp a Joseph Torres, Areny, a Canillo a Pere Font, Carquié. Y després de rebut, los dits comissionats faran relació al síndich Teixidor del que hi aurà agut, y després se'n farà son repartiment per les parròquies, lo que lliuraran los consolats, repartint-lo segons justícia per ses parròquies, la mitat fia y la altra mitat paga, fent-los donar ses fianses. Y a requesició del Concell portaran los dinés a esta Casa. Y lo que se fiarà, pagador per Sant Miquel de setembre propvinent. Y així mateix lo que entrarà sia igualment repartit per les parròquies.

Dit dia se pose lo vi a setse dinés lo quartó, y se comensarà a véndrer lo primer de abril.

Dit dia se vote missa de devoció al Sant Esperit, y cuidaran los consolats de fer-la dir en ses parròquies luego que tinga lloch.

1764 abril 16

Dia 16 de abril 1764.

Se ha tingut lo Concell de la Vall per fer lo pach de la quística y menjaria deguda a Su Il·lustríssima Señor Bisbe de Urgell, nostre príncep, que són 228 rals de vuit, a 1 lliura, 8 sous quiscun, assaver, 200 per la quística y 28 per la menjaria.

Dit dia elegeix lo Concell per conters del present any a Anton Puig, Busquets, y Esteve Rossa, donant-los los poders del present Concell conforme se ha estilat.

|*[106]* Dit dia se note que se entreguen a Guillem Areny, Teixidor, síndich, 228 peses de vuit per pagar a Su Il·lustríssima la quística y menjaria, junt ab la rebuda de 1762, la qual, junt ab la del present pago, aportarà en esta Casa lo Concell propvinent.

Dit dia arreste lo present Concell que, d'esta hora en avant, no·s pugue plantar ni sembrar tabaco y véndrer-ne a foraster algun. Y per causa del gran abús se n'ha fet, se

prohibeix lo fer-ne aquellas 40 plantes que avia permès lo Concell fes cada casa. Tot lo que se mane tenir y observar en pena del cot de la Terra. Y los consolats, en ses parròquies, faran manar tot lo sobredit porta per porta. Y a est fi, arreste lo present Concell que totas las parròquias, de quí a mitg mes de maitg, fàcien revista per véurer qui ne aurà sembrat y plantat en ses parròquias, y allí a hont ne hauran encontrat, lo arrencaran y lo primer Concell los denunciaran a esta Casa a fi de què sian rigorosament castigats.

1764 juny 4

Dia 4 de juny 1764.

Se ha tingut lo Concell de Santcugesma per pagar los metges, cirurgià, censos de Costoja, vaca grassa y draps a lavar, fer nominació de mostafassos, vehedors y capitans.

Dit dia se entregan en mans de Borthomeu Bou, Toni de Pere, cònsol de Sant Julià, primo, 11 lliures, 7 sous, 6 per pagar lo següent: 12 sous, 6 per los censos de Costoja, 15 sous per los draps a lavar, los que se entreguen al porté major de la santa iglésia de Urgell, íttem, 10 lliures, sous al señor canonge sagristà de dita santa iglésia, les que són estades repartides per parròquia en 1 lliura, 13 sous, 4. Íttem, de altre partit, se li entregue 12 lliures, 7 sous per a què les entréguia al rendé del Molt Il·lustre Capítol, y són per la vaca grassa, que repartides per parròquia toca a Canillo 2 lliures, 6 sous, Encamp 3 lliures, 6 sous, Ordino 2 lliures, 6 sous, Massana 1 lliura, 12 sous, Andorra 2 lliures, 6 sous, Sant Julià 1 lliura, 13 sous, 4. Y quede en bo a favor de la Vall 1 lliura, 2[65] sous, 4, de tot lo que aportarà recibo a esta Casa lo Concell propvinent.

Dit dia se fa nominació de mostafasos y vehedors:

Canillo mostafà Bonaventura Rossell, Pellicé, vehedor Anton Duedra.

Encamp mostafà Pere Muxella, Rossell, vehedor Miquel Bacó. Jaume Naudí, Tribala, per mort de Rossell[66].

Ordino mostafà Esteve Solana, vehedor Miquel Cella.

Massana mostafà Macià Riberaygua, vehedor Miquel Gaspà, Palés.

Andorra mostafà Anton Puig, vehedor Miquel Duran y mostassà de Andorra.

Sant Julià mostafà Anton Guitart, vehedor Esteve Rossa.

|*106v* Dit dia se fa nominació de capitans:

[65] *En lloc de* 9.
[66] Jaume... Rossell *afegit posteriorment.*

Canillo capità Miquel Naudí, Jaumina.

Encamp capità Anton Rossell, Pont.

Ordino capità Macià Bons, Rossa.

Massana capità Cerni Cabanes y Aldosa.

Andorra capità Jaume Arajol, Sans.

Sant Julià capità Pere Antoni Canals, dit Bou.

Dit dia de note que Guillem Areny, Teixidor, síndich, ha aportat la àpocha del pach de la quístia de Su Il·lustríssima del present any.

Dit dia se fa nominació de sobreposats per lo ofici de perayres. Hix Joan Pujal y entre Joseph Muxella y Guillem Puig.

Dit dia se arresten les mostres per lo temps acostumat, y les parròquies, allí hont són los batlles, cuidaran de avisar-los.

Dit[67] dia, a vista dels abusos se cometen ab los pesos y mesuras, adulterant-los ab poch temor de Déu, per a evitar lo present Concell estos inconvenients ordene que los mostafasos, en ses respective parròquias, fàcien en las quatre festan[68] y als de l'any, y sempre y quant coneixeran aver-i necessitat, la revista acostumada, assenyalant-los, conforme sempre s'és estilat, lo salari de sinch sous barcelonesos, cobradors solament en cada una de ditas quatre festas anyals, de cada un de qui allealaran pesos y mesures, tenint la facultat, en cas de no obeir, de exigir-los la pena de sinch sous acostuma*[da]*. Y en cas de ser renitents los delataran al present Concell a fi de ser rigorosament castigats. Y així mateix puguen exigir de cada carga de vi una pauca, y per cada carga de fruita una lliura, conforme s'és practicat. Y que no tingue ningun venedor de fruita facultat de véndrer sens expressa llicència del mostafà, y que primer no hi age fet lo mostafà lo preu. Y en cas de fer lo contrari puga lo mostafà exigir dels contrafactors 5 sous barcelonesos cada vegada. La qual ordenació manam tenir y observar en pena del cot de la Terra.

Dit dia, a vista dels disturbis se han seguit y se segueixen acerca la ordenació féu lo present Concell en lo any 1746 de aver de donar los comuns la fadiga de las erbas arrendadas per bestiar foraster als naturals, ordene lo present Concell que dita ordinació

[67] *Al marge esquerre la paraula* Mostafàs *indica que el contingut de l'assentament està relacionat amb les atribucions d'aquest càrrec.*
[68] *En lloc de* festas.

sia revocada y quédie com si feta no fos, quedant la llibertat als comuns de arrendar a qui vullan, sens aver de donar la fadiga a ningú.

Dit dia se arresten les menobres per los camins reals, y que estes sian fetas de quí a Sant Barnabé propvinent.

|[107] Dit dia se pose lo vi a 1 sou, 5 lo cortó, y se comensarà a véndrer a dit preu lo dia de Santcugesma.

Dit dia llohe y aprobe lo present Concell totes les ordinacions y arrestos fets fins vuy, tant dels llibres vells com nous.

1764 juny 27

Dia 27 de juny 1764.

Se ha tingut Concell de la Terra en attenció de estar pròxim a arribar lo Il·lustríssim Señor Don Francisco Fernández de Xàtiva, per la gràcia de Déu y de la Santa Sede Apostòlica bisbe de Urgell, príncep soberà de les valls de Andorra y del Concell de Sa Magestat (que Déu guarde), a estas Valls, per sa primera entrada a estas Valls, la que resol lo present Concell li sia feta per dotse persones del present Concell, y altres si convenient és, anan-lo a recébrer a lo riu Negre y acompanyant-lo fins a la creu de Tovira, a la qual creu se posarà lo Concell format, si y conforme se ha acostumat a sos antecessors. Y destine lo present Concell que per a anar a rébrer-lo al riu Negre vàgien dos de cada parròquia, los que los síndichs avisaran, ab dos fadrins quiscun.

Dit dia se fa llot de un capó, dos pollastres y dos colomins per parròquia, los que se embiaran en mans dels cònsols de Andorra a orde dels síndichs.

Dit dia se vote missa de devoció al Sant Esperit per a què Déu nos il·lumínie, y cuidaran los consolats de fer-la dir en sas parròquias luego que tinga lloch de poder entrar.

Dit dia se note que Borthomeu Bou, Toni de Pere, cònsol de Sant Julià, ha portat a esta Casa las rebudas de l'oli de la Seu del porté major, del canonge sagristà, del rendé de Capítol del present any, les que se són posades a la plica.

1764 juliol 5

Dia 5 de juliol 1764.

Se ha tingut Concell de la Terra a fi de rébrer a l'Il·lustríssim Señor Don Francisco Fernández de Xàtiva, Digníssim Bisbe de Urgell, nostre príncep, per sa primera entrada en estats Valls, lo qual se ha rebut a la creu del Pujal en esta forma: luego que las campanas de Andorra donaren lo avís del felís arribo de Su Il·lustríssima a esta vila per los tochs comensaren al descubrir-se al ribàs de les Moles, lo Concell de la Vall, que per a rébrer a dit Il·lustríssim Señor estaba congregat en la Casa Conciliar, partí a la iglésia parroquial de Andorra a dos files, y arribats en dita iglésia, después de aver feta una breu oració a Déu Nostre Señor deman*[ant]*-li sos divinos auxilis, los de Concell prengueren les barres de tàlem y, ab la professó formada, |[107v] eixiren dret a la creu del Pujal (que per abiar gastos la mitat del Concell ja venia ab lo acompanyament de Su Il·lustríssima), y allí se congregaren, feren entrega de les barres del tàlem als síndichs y ells convidaren per portar-les als que venian ab lo sèquit de Su Il·lustríssima que bé los aparegué. Y seguidament, després de aver fet los sacerdots la solemnitat acostumada, comensaren a cantar lo *Te Deum*. Y posant a Su Il·lustríssima baix lo tàlem, lo acompanyaren ab professó a la iglésia parroquial y, después de aver can[t]ades les col·lectes acostumandes, eixí lo Concell format de la iglésia acompanyant a Su Il·lustríssima a la Casa de la Vall, a hont prengué per sa habitació la Casa de dit Concell lo temps estigué en estas Valls. Y quant arribà lo Concell al corral format en dos files fins a la porta de la Casa, Su Il·lustríssima passà per lo mitg donant-los sa benedicció. Y quant fou dins la entrada se girà, y lo Concell li féu una profunda reverència y se'n tornà, prenent lo Concell son destino en casa de Miquel Pallerola, quedant-se Su Il·lustríssima en la Casa de la Vall.

Dit dia fa comissió lo present Concell a Don Guillem de Areny, síndich, Guillem Areny, Teixidor, síndich, y als quatre de Concell de la parròquia de Andorra per a què acestesquen a la Casa de la Vall lo dia que serà de l'agrado de Su Il·lustríssima confirmar los privilegis y, al mateix temps, per a què li dónien lo dinar acostumat y les 25 pesses de vuit.

1764 juliol 17

Dia 17 de juliol de 1764.

Se ha tingut Concell de la Terra requerit al síndich Guillem Areny, Teixidor, per Su Il·lustríssima ab lo modo y forma se estile, a fi de obrir un plech serrat y sellat que Su Il·lustríssima encarregà a Miquel Joan Torres, Pal, cònsol de Ordino, y a Balthasar Perich, cònsol de Andorra, per medi de son secretari, lo dia de air a sa partida de estas Valls, ab la expressa recomendació que féu a dit síndich que dit plech no pugués ser desclòs que lo Concell no fos juntat y que acistís en ell son beguer. Y luego de ser convocat y congregat lo Concell en la Casa de la Vall ab la acistència de Guillem Moles, veguer de Su Il·lustríssima, los referits Miquel Joan Torres, Pal, y Balthasar Perich han feta entrega del referit plech de Su Il·lustríssima als dits síndichs y beguer, lo qual han rebut ab tot honor y respecte, posant-se'l sobre son cap, y seguidament han requerit a son segretari obrís aquell. Y luego de ser obert, se ha llegit aquell en lo Concell y imediatament se ha posat en execució lo |*[108]* disposat y manat per Sa Il·lustríssima ab lo dit plech. Tot lo que consta ab acte rebut en poder de Thomàs Palmitjavila, nottari y secretari del Concell General, en dits dia, mes y any.

Dit dia se note que, lo dia de air, se anà acompanyar a Su Il·lustríssima fins al riu Negre per son despido ab lo modo y forma se executà en sa vinguda.

Dit dia se pose lo pa a 7 dinés la lliura y lo vi a 1 sou, 8 lo cortó, lo que se comensarà a véndrer lo diumenge propvinent.

Dit dia se note que lo dia 11 del corrent Su Il·lustríssima confirmà los privilegis de les presents Valls, acistint a la confirmació de ells los señors síndichs y los quatre de la Parròquia de Andorra, de lo que se'n llevà acte, y conste en poder del Thomàs Palmitjavila, nottati y secretari. Y després de aver confirmat los privilegis li donà la Vall dinar y les 25 peses de vuit.

1764 setembre 11

Dia 11 de setembre 1764.

Se ha tingut Concell de la Terra per fer l'afor al blat fiat en lo present any, y és a 10 lliures, sous la carga, y se mane, en pena del cot de la Terra, que ningú puga demanar-ne ni pagar-ne més del preu aforat la Vall.

Dit dia, en attenció de encontrar-se vacant, per les rahons dites en lo Concell antecedent, una plàssa de metge de estes Valls, y informat lo Concell dels mèrits y conegut crèdit que lo doctor Joan Lleset, de Lladrós, y de què est vindrà per a regentar-la, si se li presenta, ha resolt que Guillem Areny, Teixidor, síndich, escrigue a dit doctor Lleset oferint-li ab la advertència de què ha de venir quant antes a dit fi, y fer sa residència en la vila de Andorra per a poder acistir a hont sia demanat ab més facilitat. Y quant dit señor no pogués o no volgués venir, se deixe a la direcció dels síndichs lo buscar-ne a sa satisfació.

Dit dia confirme lo present Concell que·s vénguie lo pa a 7 dinés la lliura, conforme se avia posat lo Concell passat.

|*[108v]* Dit dia, en attenció de acabar son trieni de batlle a 13 de novembre Anton Bons, Jordà, batlle de Sa Magestat Christianíssima, que Déu guarde, se fa la nominació de sis persones per a presentar a Monsieur Perpera, son veguer, a fi de què de les sis persones en ella contengudes ne anoménia una person*[a]* batlle en estas Valls:

Canillo Germà Areny, Call.
Encamp Jaume Naudí, Tribala.
Ordino Anton Bons, Jordà.
Massana Macià Riberaygua.
Andorra Anton Puig.
Sant Julià Anton Guitart.

La qual sisena se entregue a Guillem Areny, Teixidor, síndich, a fi de què la pàssie a Monsieur Perpera a fi de què fàcie la elecció y done son despaitg, lo qual enviarà als cònsols de la parròquia que hísquie, los que cuidaran de fer-li prestar lo jurament acostumat.

1764 novembre 26

Dia 26 de novembre 1764.

Se ja tingut lo Concell de Sant Andreu per pagar los metges y cirurgià, arrestar los methedors y averies estranyes, per a què los consolats apòrtien lo compte en lo Concell de Sant Thomàs propvinent y també lo demés que·s déguie a ella. Y també acentar lo compte dels methedors y averies a fi de pagar la quístia a Sa Magestat Christianíssima, que Déu guarde.

Dit dia se note que los consolats deuran portar a esta Casa, lo Concell de Sant Thomàs propvinent, lo següent:

Canillo,	methedors	1.144	averies	6.385	valen:	347 ll.	10 s.	5
Encamp,	methedors	84	averies	4.469	valen:	108 ll.	17 s.	1
Ordino,	methedors	15	averies	509	valen:	13 ll.	8 s.	4
Massana,	methedors	40	averies	265	valen:	13 ll.	s.	5
Andorra,	methedors	37	averies	1.782	valen:	44 ll.	3 s.	3
Sant Julià,	methedors	22	averies	1.015	valen:	25 ll.	5 s.	5
		1.342		14.425		552 ll.	4 s.	11

A 3 sous, 9 los methedors y sinch dinés les averies.

|*109* Dit dia se fa llot de 27 perdius roges, les que aportaran los consolats la vigília del Concell de Sant Thomàs en esta Casa, en pena del cot de la Terra, bones y rebedores, quatre cada consolat. Canillo, Ordino y Massana ne aportaran sinch, baix la mateixa pena. Se mane al Balthasar de Perich no las rèbia si no són bonas.

Dit dia se note que Borthomeu Bou, Toni de Pere, cònsol de Sant Julià, ha aportat lo recibo dels censos de Costoja del present any, y és a la plica.

1764 desembre 17

Dia 17 de desembre 1764.

Se ha tingut lo Concell de Sant Thomàs per taxar la quístia pagadora a Sa Magestat Christianíssima, que Déu guarde, ab dos iguals pachs de Pasqua de Resurrecció y de Tots Sants primer vinent, la qual s'és taxada conforme és de véurer en lo Llibre de Quístia, segons los comptes han portat dels consolats los conters.

Dit dia se deixe a la bona direcció dels síndichs lo donar las bonas festas a las personas de la obligació del Concell y lo presentar-los a son temps las pernas, formatges y capons. Y a est fi tindran los consolats previnguts formatges, pernills y capons per quan seran demanats.

Dit dia se note que los cònsols de Canillo han portat en esta Casa lo arrendament del prat de Remendo, que és 3 lliures, 10 sous, 4.

Dit dia se note que los cònsols de Sant Julià han aportat a esta Casa 1 lliura provenint de l'arrendament de les terres de Tolse.

Dit dia, a vista dels abusos se fa de véndrer y revéndrer la sal en estas Valls, mane lo present Concell que, d'esta hora en avan, ninguna persona dels revenedors de sal pugue comprar a ningun traginer sal sens què, primerament, lo traginer haja fet la hora acostumada de plassa. Y se mana, en pena del quot de la Terra, a tots los que compraran sal per revéndrer-la no puguen demanar-ne més de dos lliures, setse sous per quintà, y a la menuda a set dinés la lliura, no tocant en res als usos y costums de les fargues. Baix la mateixa pena se mane als cònsols de les parròquies fàssien córrer lo manament porta per porta y vigílien, ells y los mostafasos, acerca lo que s'és manat y disposat.

Dit dia se note que se ha pagat 5 lliures, 12 sous al secretari.

Dit dia se note que se ha pagat al porté fins lo dia present y, així mateix, 1 lliura, 8 sous al llosadó.

|*109v* Dit dia se note que ha donat comptes Guillem Areny, Teixidor, síndich, al present Concell y ha trobat lo Concell sos comptes bons. Y contat tot lo que lo present Concell li avia entregat, se trobe que, contada la entrada ab la eixida, queda quiti ab lo Concell.

Dit dia se pose lo vi a catorse dinés lo pitxé, y se comensarà a vendre a dit preu lo dia de Cap de Any.

Dit dia se note que se an pagat los conters.

Dit dia se entregue a Guillem Areny, Teyxidor, síndich, 259 lliures, 5 sous.

1765 gener 31

Dia 31 de gener de 1765.

Se ha tingut Concell de la Terra per orde del síndich Guillem Areny, Teixidor, acerca lo pagament del blat se deu fer al Pauxol, y resol lo present Concell que cada consolat apòrtie lo compte se li ha assenyalat lo segon dia de Quaresma, si se pot lograr que lo Pauxol espérie o sinó, a orde del síndich, portaran los diners en sa casa.

Dit dia, a vista de aver fet present al Concell Guillem Areny, Teixidor, síndich, una carta de Don Guillem ab la qual demane la satisfació corresponent sobre de una insolent carta li tiraren en la escala de sa casa, resol lo present Concell de què se prengue ab tot vigor lo averiguar lo delinqüent, y si no se encontre dilinqüent, de fer una revista sobre los contrabandistes y menospreciadors dels manaments del present Concell, perquè de estos se originen tots los mals, y castigar-los a ffi de què ab est escarament quédie Don

Guillem satisfet. Y com esta sia una matèria tant de pes, resol lo present Concell que lo síndich Don Guillem, junt ab Guillem Areny, Teixidor, vàgien a encontrar lo senyor bisbe, nostre príncep y señor, per a péndrer son parer. Y después de aver pres lo parer de dit senyor bisbe, convocaran lo Concell per posar en execució la resolució hauran prés.

1765 març 1

|[110] Dia primer de marts 1765.

Se ha tingut Concell de la Terra per orde del síndich Guillem Areny, Teixidor, a fi y effecte de fer obertura de dos plechs ab què encontraba remesos a ell, de part de l'Il·lustríssim Senyor Bisbe de Urgell, nostre príncep, que Déu guarde, y dirigits al present Concell, los quals se són oberts ab tota veneració y respecte en presència de tot lo Concell, dins lo un dels quals s'és encontrat un decret de Sa Il·lustríssima, al peu de un memorial a ell presentat per part del Concell per medi de son síndich, ab lo qual declara lo modo y forma com se deu obrar acerca los contraventors dels arrestos y ordinacions del present Concell concernents en matèria de tabacos, ab qual decret manà Sa Il·lustríssima a las justícias dónien tot favor y ajuda al present Concell. Y per est effecte ha resolt lo present Concell suplicar al senyor veguer que, ab la acistència dels batlles, se dignassen acistir vuy en lo Concell. Y avent acistits, se'ls ha fet lectura de dit decret. Y avent-se llegit, ha respost dit senyor veguer que estaba prompte per executar tot lo que en ell narre y que se offeria a tot lo que ell podria obrar per lo Concell, ab assò entenent no entrevenir en ningun ús ni costum ni péndrer ninguna jurisdicció del Concell.

Dit dia, per a prosseguir lo present Concell contra los contraventors dels ordes y arrestos del Concell, ha resolt fer comissió a l'Il·lustre Guillem Moles, veguer, per a què este, ab la acistència de dos del Concell, los que ell pendrà a sa satisfació, y ab lo parer del síndich òbrien tot allò que regoneixeran útil y convenient, capturan si menester serà y fer las inquisicions necessàrias.

Dit dia resol lo present Concell que demà los cònsols y concellers de Canillo y Encamp fàssien dirruhir lo molí de Vidal, situat a Empribat, y lo molí del Sastre *[de]* Canillo, als molins de les Caldes, fent tirar per terra las parets y tauladas.

Dit dia, acerca lo altre plech de Su Il·lustríssima que conté un memorial presentat a ell per Augustí Pons, Rufó, de la Quartinada, remès al present Concell per a què infórmie, resol lo present Concell fer comissió a Pere Font, Carquié, de Canillo, y Andreu Vila, de

Sant Julià, per a què estos se transpòrtien a la Cortinada y se infórmien de un tot. Y ne faran relació al present Concell per a què este puga informar a Sa Il·lustríssima.

Dit dia vote lo present Concell missa de devoció a la Mare de Déu del Rosé, y cuidaran los consolats fer-la dir en ses parròquies lo més prest puga entrar.

|[110v] Dit dia, a vista del poch respecte que·s té als manaments y ordinacions del present Concell, resol lo present Concell que sian publicats y fixats, en los llochs acostumats de las sis parròquias de les presents Valls, uns edictes, y qualsevol que contravindrà a dits edictes serà castigat, no sols ab pena pecuniària sinós també ab pena corporal.

1765 abril 1

Dia primer de abril 1765.

Se ha tingut lo Concell de la Semmana Santa per a fer lo primer pach de la quístia deguda a Sa Magestat Christianíssima, que Déu guarde, que són 935 franchs.

Dit dia se note que se han entregats a Joan Cabanes, cònsol de Ordino, 935 franchs a fi de fer lo primer pach de la quístia a Sa Magestat Christianíssima, que Déu guarde, y lo recibo de l'últim pach de 1763. Y cuydarà lo Concell propvinent de aportar los dos recibos en esta Casa y 12 franchs per los gastos.

Dit dia se note que se ha posat a la plica de l'arxiu lo pregó que, ha instància del present Concell y tribunal de la justícia alta, s'és publicat y fixat en las plasas públicas de las parròquias de las presents Valls ab la relació del nuncio.

1765 maig 20

Dia 20 de maig 1765

Se ha tengut lo Concell de Santcogesma per pagar metjes y serurgià, sensos de Costoja, baca magra, draps a labar, fer nominació de mostasà y vehadors y capitans.

Dit dia se note que se posen en mans del cònsol de Sant Julià, Francisco Sucarana, 4 lliures, 16 sous per pagar la baca magra al render del Molt Il·lustre Capítol de Urgell, que toque per parròquia 16 sous, y dotse sous y sis per los sensos de Costoja, que toque per parròquia 2 sous, 6 menos Sant Julià que no·ls paguen. Ítem, per los draps a labar 15 sous, toque per parròquia 2 sous, 6. De tot aportarà rebuda lo cònsol propvinent. Se note que lo cònsol de Sant Julià ha portat la rebuda de l'holi.

Dit dia se note que Cabanes, de Llorts, cònsol de Ordino, ha portat dos rebudes, la una és del primer pach de la quèstia.

|[111] Se fa nominassió de mostasàs y vehedors:

Canillo mostasà Esteve Coll, Regí, vehedor Juan Casal, Regí.

Ancam*[p]* mostasà Isidro Pujol, vehedor Pere Pallerès.

Ordino mostasà Pere Riba, vehedor Pere Aldosa, Call.

Massana mostasà Francisco Mora, vehedor Jaume Aymà.

Andorra mostasà Isidro Maestre, vehedor Xavier Aldosa y mostasà de les Caldes.

Sant Julià mostasà Andreu Bons, vehedor Anton Pol, Mas d'Alins.

Se fa numinassió de capitans:

Canillo capità Juan Farré.

Ancam*[p]* capità Francisco Torres.

Ordino capità Duedra.

Masana capità Juan Escabrós, dit Mitjà.

Andorra capità Vicens Rogé, àlies Riberaygua, de Santa Coloma.

Sant Julià capità Andreu Ros, dit Nagual.

Dit dia se fa numinació de sobreposats per lo hofici de parayre. Hix Guillem Puix, entre Juan Pujol, de Anguardany, pesadors Juan Muxella, Massià Ribot, Sant Julià Pau Capdevila, la Masana Juan Antoni Ribot.

Dit dia se aresten les mostres en lo tems acustumat, y los cònsols de les parròquies de hont són los batlles los donaran avís.

Dit dia se arresten les manobres dels camins reals fins al dia de Sant Barlabé.

Dit dia hordene lo present Consell se fàssie la serca de plantes de tabaco y tresplantat, la qual comissió se fa Anton Jordà, Batlle, y aquest se prénguie las persones nesesaries per dita revista y haportarà en esta Casa los que auran delinquit o contravengut als hordes perquè lo Consell los castigue, la qual revista farà a totes les parròquies.

|[111v] Dit dia confirme lo present Consell la hordenassió feta de l'any 1746 de què totes les parròquies aiguen de donar la fatiga als naturals de la Vall de les herbas arendades entre vuyt dies, lo que en tot nos referim a la hordenassió de l'any 1746.

Dit dia hordene lo present Consell que las parròquias no permètian fer fruyts a ningunt cam*[p]* comú sens llicènsia de la parròquia.

Dit dia hordene lo present Consell fer revista de pesos y mesures en la present Ball, y per dit hefecte se destine Anton Puix, de les Caldes, y Hesteve Rossa, de Sant Julià.

Dit dia hordene lo present Consell de fer besura de creus, cada hu en ses parròquies, de quí a Sant Jaume primer vinent.

Dit dia hordene lo present Consell que lo cortó del vi se vénguie a setse dinés lo cortó, y se comensarà a véndrer lo dia 22 del corrent mes.

Dit dia hordene lo present Consell que totes les parròquies faran dir una missa al Sant Esprit, cada hu en sa parròquia.

1765 octubre 27

Dia 27 de octubre de 1765.

Se ha tingut lo Concell de la Terra a fi y effecte de fer lo últim pach de la quístia deguda a Sa Magestat Christianíssima, compte de Foix (que Déu guarde), com y també a fi y effecte de fer l'afor al blat fiat, en attenció que en lo temps acostumat, per justos motius dels senyors síndichs, no·s pugué juntar lo present Concell y respecte de unes grans costel·lacions que hi avie en la vila de Andorra.

Dit dia se fa l'afor al blat fiat en lo present any, y és a 6 lliures, sous carga, y se mane als consolats fàcien fer, cada hu en ses parròquies, manament, porta per porta, que ningú pugue demanar ni pagar |[112] més del blat fiat del preu a forat la Vall, en pena del cot de la Terra.

Dit dia se note que se han posats en mans de Joan Cabanes, cònsol de Ordino, 935 franchs a fi de fer lo últim pach de la quístia y 12 franchs més per lo gasto, y se li entrega lo recibo del primer pach, lo que junt ab lo del present aportarà en esta Casa lo Concell propvinent.

1765 novembre 25

Dia 25 novembre 1765.

Se ha tingut lo Concell de la Terra, dit de Sant Andreu, per pagar los metges y cirurgians, arrestar los methedors y averies estranyes, per a què los consolats apòrtien lo compte en lo Concell de Sant Thomàs propvinent, y també lo demés que·s déguia de arrendaments a la Vall.

Dit dia se note que los consolats deuran aportar a esta Casa lo Concell de Sant Thomàs propvinent lo següent:

Canillo,	methedors	171	averies	6.760	valen:	172 ll.	17 s.	11
Encamp,	methedors	838	averies	3.611	valen:	232 ll.	7 s.	1
Ordino,	methedors	16	averies	660	valen:	16 ll.	15 s.	
Massana,	methedors	4	averies	2.300	valen:	48 ll.	13 s.	4
Andorra,	methedors	10	averies	1.800	valen:	39 ll.	7 s.	6
Sant Julià,	methedors	7	averies	610	valen:	14 ll.	s.	5
		1.046		15.741		524 ll.	1 s.	3

Dit dia se note que Joan Cabanes a aportat en esta Casa lo recibo de l'últim pach de la quístia de Sa Magestat Christianíssima.

Dit dia se fa llot de 27 perdius roges, les que aportaran los consolats la vigília del Concell de Sant Thomàs en mans del Balthasar de Perich, en pena del cot de la Terra, bones y rebedores. Cada consolat ne aportarà quatre, Encamp, Andorra y Sant Julià ne aportaran sinch, baix la mateixa pena. Se mane al Balthesar no las accèptie que no sian bones.

1765 desembre 17

|*112v* Dia 17 de desembre 1765.

Se ha tingut lo Concell de Sant Thomàs per tallar la quístia al terç per Su Il·lustríssima Princep Soberà de les presents Valls, acentar los jornals, feres y sabudes, lo redre y cobrar los estranys y demés emoluments de la Vall.

Dit dia se deixe a la bona direcció dels síndichs lo donar las bonas festas a las personas de obligació de la Vall y lo presentar-los a son temps las pernas, formatges y capons. Y per est fi tindran los consolats previngudes pernes, formatges y capons per quant seran demanats, a fi de què se remètien en mans de Don Guillem de Areny, síndich.

Dit dia se note que ha donat comptes Guillem Areny, Teixidor, síndich, dels diners que lo Consell de Sant Thomàs proppassat li avia entregat lo present Concell, y contada la entrada y eixida se encontran sos comptes bons y quede quiti ab lo present Concell.

Dit dia se note que Don Guillem ha remès al presen Concell lo recibo de Don Rafel, administrador de la aduana, de l'any pròxim passat de 1764.

Dit dia se note que Bonaventura Rossell, Pellicé, ha donat comptes de la comissió li féu lo present Concell de la compra y venda del blat de Fransa, y ha trobat lo present Concell sos comptes bons y quede quiti ab lo present Concell.

Dit dia se note que se ha pagat al llosadó 1 lliura, 8 sous.

Dit dia se note que se ha pagat al secretari 5 lliures, 12 sous.

Dit dia se note que·s posen en mans de Anton Moles, cònsol de Andorra, sinch-centes vuitanta-nou lliures, un sou y tres dinés provenint dels estranys y de una partida de blat que ha donat compte Pellicé, de Canillo, de les que ne donarà compte a requisició del Concell, y a orde del síndich les anirà dispensant.

1766 març 24

Dia 24 de marts 1766.

Se ha tingut lo Concell de la Terra per fer lo pach de la quístia y menjaria deguda a Su Il·lustíssima Senyor Bisbe de Urgell, nostre príncep, que són 228 rals de vuit, a 1 lliura, 8 sous quiscun, a saver, 200 per la quístia y 28 per la menjaria.

Dit dia se note que se ha fet aprobació de cònsols elegits per les parròquies, com apar en son lloch al present llibre.

Dit dia se posen en mans de Romà Cirés, cònsol de Sant Julià, 228 peses de vuit per pagar a Su Il·lustríssima la quístia y menjaria, junt ab lo recibo de 1764. Y cuidarà lo |*113* Concell propvinent de aportar lo dit recibo y lo del present pach.

Dit dia arreste lo present Consell que ninguna persona puga véndrer vi a la menuda, menos los hostalés, en pena del cot de la Terra, podent-ne véndrer de tres en tres justies. Tot lo que faran manar los consolats en sas parròquias porta per porta.

Dit dia se vote missa de devoció al Sant Esperit. Cuidaran los consolats fer-la celebrar en sas parròquias lo més prest puga entrar.

1766 abril 16

Dia 16 abril 1766.

Se ha tingut Concell de la Terra per orde del síndich Guillem Areny, Teixidor, lo qual ha entregat un plech dirigit al present Concell de part de Su Il·lustríssima, nostre príncep (que Déu guarde), lo que lo Concell ha acceptat ab tot honor y reverència, posant-se'l

sobre son cap. Y després de aver-se obert, se a llegit en lo present Concell, en lo qual, a orde y requisició de dit síndich, eran manats y presents sis supernomenaris, als quals ha requirit dit síndich fessen fe com lo entregaba ben custodit, del modo que aquell li avia estat remès y, així mateix, al secretari ne fes fe sempre que fos requirit. Lo qual plech se encontra expedit del dia deu del pròxim passat mes de marts, firmat de mà de dit Il·lustríssim Senyor y referendat per son secretari de càmara y sellat ab lo sello de sas armas, ab lo qual mane al present Concell que encontinent prénguia los comptes de la comissió féu lo present Concell a Francisco Fiter de la compra y venda de blat que lo present Concell li féu als 10 de setembre de l'any 1759, y de la seguritat del que quédie debent, liquidats los comptes. Y per est effecte comissiona lo present Concell a Borthomeu Calbó, Janeton, y a Jacinto Riba, Graellayre, als quals ha fet y firmat son sindicat per a *[què]* estos, junts o a ssolas, se encorpórien de las egüas y bestià de llana y demés cabals tínguia lo hereu de dit Francisco Fiter en Urgell. Y així mateix a Anton Areny se comissiona per véndrer un potro y 10 caps de bestià mulatí, també de dit Macià Fiter y Rossell, lo que donarà compte de son producto al present Concell. Dels quals cabals se ha apoderat lo present Concell en paga, o part de paga, de las 3.206 lliures, 13 sous, 3 que se ha obligat a pagar a dit Concell per dit son pare, ab acte rebut en poder del secretari del present Concell lo dia 12 del corrent mes. Y ha manat lo present Concell, en pena del cot de la Terra, |*113v* a dit Francisco Fiter y Rossell que lo dia del Concell de Santcugesma comparéguia en esta Casa per fer la última liquidació del comte del blat de sa comissió.

Dit dia, per a cumplir y donar satisfació a Su Il·lustríssima del que ha executat la Vall sobre lo que ab son decret se ha servit disposar, resol vàgien a besar-li la mà y donar-li no*[tí]*cia del que se ha resolt y obrat Anton Moles y Borthomeu Bou, Toni de Pere.

1766 maig 12

Dia 12 de maitg de 1766.

Se ha tingut lo Concell de Santcugesma per pagar los metges, cirurgians, censos de Costoja, vaca grassa y draps a lavar, regalies, fer nominació de mostafasos, vehedors y capitans.

Dit dia se posen en mans de Romà Cirés, cònsol de Sant Julià, primo, 11 lliures, 7 sous, 6, esto és, 12 sous, 6 per pagar los censos de Costoja, 15 sous per los draps a lavar, que·s deuhen pagar al porté major de la santa iglésia de Urgell, 10 lliures, sous que se

entreguen al senyor canonge sagristà de dita santa iglésia, les que són estades repartides per les parròquies en 1 lliura, 13 sous, 4. Ítem, de altre partit, se li entregue 12 lliures, 7 sous per a què les entréguie al rendé del Molt Il·lustre Capítol per la vaca grassa, que repartidas per parròquia toca a Canillo 2 lliures, 6 sous, a Encamp 3 lliures, 6 sous, Ordino 2 lliures, 6 sous, Massana 1 lliura, 12 sous, Andorra 2 lliures, 6 sous, Sant Julià 1 lliura, 13 sous, 4, y quede bo a favor de la Vall 1 lliura, 2 sous, 4, de tot lo que aportarà recibo en esta Casa lo Concell propvinent.

Dit dia se fa nominació de mostafasos y vehedors:

Canillo mostafà Miquel Guitart, Gastó, vehedor Bernat Thomàs.

Encamp mostafà Joseph Torres, Areny, vehedor Esteve Palés, Jalmet.

Ordino mostafà Miquel Joan Torres, Pal, vehedor Guillem Torres, Gener.

Massana mostafà Pere Antoni Martí, vehedor Jaume Armengol.

Andorra, mostafà Francisco Constantí a les Caldes, vehedor Balthasar Perich y mostafà de Andorra.

Sant Julià mostafà Borthomeu Bou, Toni de Pere, vehedor Joan Moles.

Dit dia se fa nominació de capitans:

Capità Pere Adallach, Martí.

Encamp Pere Morató.

Ordino Jaume Oriol.

Massana Anton Riba.

Andorra Joan Senturé, Guiem.

Sant Julià Andreu Marquès, Bonetó.

Dit dia se fa nominació de sobreposats per lo offici de Sant Pere Màrtir de perayres. Hix Joseph Muxella y entre Miquel Bortholó, sobreestant Guillem Puig, pesadors Joan Muxella al Quart de les Caldes y al Quart de Andorra Macià Ribot, a la Massana Joan Antoni Ribot, a Sant Julià Pau Capdevila.

Dit dia se arresten les mostres per lo temps acostumat, y los cònsols de les parròquies a hont són los batlles los donaran avís.

Dit dia se arresten les menobres, que sien fetes de quí al dia de Sant Barnabé.

Dit dia, a vista de la representació ha feta Rossell, de Mirixell, de la demanda se li fa dels estranys del bestiar de la Solana forasté, resol lo present Concell que los cònsols de

Encamp pòsien los diners de dits estranys en mans de Anton Moles de quí al dia de Sant Joan de juny propvinent, en pena del cot de la Terra, y no demànien a Rossell dits estranys si no·s al qui arrenda las herbas.

Dit dia se pose lo pa a 8 dinés la lliura, y se comensarà a vendre lo dia de Santcugesma propvinent.

Dit dia elegeix lo Concell per conters en lo present any 1766 a Esteve Rossa y Pujol, de Sant Julià, y a Guillem Torres, Gener, de Ordino.

Dit dia ordene lo present Concel que, d'esta hora en avant, tiguen la facultat los cònsols en ses parròquies de capturar, sia ab ferros sia ab arrest, los delinqüents que voluntàriament faran mal ab bestiars, ho roben llenya o altres fruits. Y capturats que sian, |*114v* los detindran lo temps que bé los aparéguie y després los soltaran sens recórrer a la justícia ni a manlleutar-los.

Dit dia ordene lo present Concell que, de quí a Sant Joan de juny, sian ben compostos los camins reals en totas las parròquias, y per revistar-los comissiona lo present Concell a Joseph Torres, Areny, per a què est mírie lo que fàltie, donant-li facultat de què los puga fer compòndrer, en pena del cot de la Terra. Y li assenyale lo present Concell per cada antuxà que encontrarà ser mal compost, ja sia de comú ja de particular, sinch sous per quiscun, pagadors dels béns de aquells que seran los antuxans.

Dit dia ordene lo present Concell que, d'esta hora en avant, en la entrada dels cònsols y concellers nous, per lo secretari del present Concell sia feta lectura de tot lo que se aurà fet en lo any antecedent.

Dit dia lloam y aprovam totas las ordinacions fetas y arrestos fets fins lo dia present, tant dels llibres vells com nous, y se manen tenir y observar, en pena del quot de la Terra, y senyaladament las repetidas ordes de tabacos. Y se faran los mateixos manaments de l'any passat.

Dit dia se vote una missa de devoció al Sant Esperit, y cuidaran los consolats de fer-la dir luego puga entrar.

1766 maig 28

Dia 28 de maig 1766.

Se ha tengut Consell per orde de nòstron síndich, Don Guillem de Areny, lo que mos ha fet present, conforme conste com se segueix, de lo que se'nt fa còpia:

"Avent estat instroÿt lo síndich y precurador general de les valls de Andorra, después que lo pas dels Perineus és libre, que Sa Magestat Cristianíssim*[a]*, que Déu guarde, avia adresat als senyors del parlament de Tolosa lletres patens, portan honió del Colegi de Foix al Colegi Real, a convocat lo Consell General a fi de delliberar sobre de un hopgecte de tanta inportànsia per los abitans de |*115* dites Valls, als quals toque una plasa per un estudian natural de helles, segons la fundassió de dit Cotlegi, sobre lo que, de comuna veu y consentiment, a estat deliberat que lo Consell General de ditas Valls agués de anomenar, com anomena, per son deputat mosur Bernat Lafont, notari real, abitan en Foix, per a comparèyxer en lo real y soberà parlament de Tolosa y per tot a ont serà nesessari, a*[b]* poder, en nom de dites Valls, de formar hopossissió a l'entregistrament de dites lletres patentes y de demanar per requesta lo ser rebut, ajudar-se y servir-se dels medis de hopossissió, libros y acostumats papés presentats per las provínsias de Bayarnt, de Foix y per lo síndich de la honiversitat, los batlles y cònsols de la vila y biscundat de Vilamur y altres parts interesades a la conversassió[69] del colegi de Foix, particolarment per los biscomtes de Narbona y de Lautrech, y fer declarar no tenir lloch lo proseguir a l'enregistrament, demanar, al contrari, que la fundassió de dit Cotlegi de Foix y estatuts fets per aquell per lo cardenal de Foix, son fundador, y los arestos de areglament donats en conformitat per lo Consell de Estat y per la Cort seran exsecutats en sa forma y tenor y, en fint, ajudar-se y valer-se de totas las altras conclusions y memòrias que per las altras parts interesades se sien presentades. Y generalment, per a fer y hecsecutar tot lo demés que lo sobredit Concell General faria si fos present, ab facultat de supstitoir un ho mols diputats y de revocar-los, comvenint y prometén tenir per fermp y agradapble lo que per dit senyor diputat y sos supstituts serà fet, y no revocar-o en |*115v* tem*[p]*s ni manera alguna, baix la hobligassió de tots los béns y drets de dites Valls, ab tota renúnsia de fer[70] y de dret, com se confirme ab la precura del dia present a dit mosur Bernat Lafon Ayné, abitant en Foix."

[69] *En lloc de* conservassió.
[70] *En lloc de* fet.

Conste de sa rebuda per lo discret Pere Guarda, notari apostòlich y real, abitant en la Seu de Urgell.

Dit dia resolt lo present Consell que dins quatre dies, que finiran lo dia hu de juny de 1766, que pàguie la dita quantitat està devent a la Vall en los comtes pasats en Ordino, en pena del cot de la Terra. Y pasat dit determini dels quatre dies se tindrà Consell a gastos y despeses sues. *[Si]* pasat dit determini no pàguie, se deixe en mans del cònsol de Andorra y conseller de Sant Julià per fer manar Consell per dita exsecussió.

1766 juny 11

A 11 de juny 1766.

Se ha tengut Consell de la Terra a fi de pagar-se del que està devent Francisco Fiter y Rossell a la Vall de comte arestat en Ordino, del dia 21 de agost de 1760. Queda devent 3.206 lliures, 13 sous, 3, com conste en los comtes se pasaren en Ordino. Además, deu pagar Francisco Fiter y Rosell le pensions vensudes y porrata de Juan Areny y Calvó, quontat fins a 11 de juny, que fa la suma de sent trenta-y-dos lliures, deu sous, diem 132 lliures, 10 sous. Además, deu pagar la pensió y porrata del rector de Aynet, que inporte 125 lliures, 4 sous, 3, per lo gasto ha hocausionat en dia 11 de juny, que són 13 lliures, 1 sou, 1, y los jornals ha hocausionat en dit Consell, que són 27 de Consell, que fa la suma de 8 lliures, 2 sous. Además, per jornals y gasto de dos hòmens comissionats de anar ha Hurgell, un de cavall y altre de peu, sumen 29 lliures, 4 sous, que junt sume lo que deu a la Vall 3.514 lliures, 14 sous, 7.

Dit dia se encarregue son fill, Massià Fiter y Babot, de Calvó, de Soldeu, entre principals y bagats y porrata, 532 lliures, 10 sous, del rectó de Aynet, entre prinsipal*[s]* y bagats y porrata, la suma de 910 lliures, 4 sous, 3, que junt ab lo de Calvó fa la suma de 1.442 lliures, 14 sous, 3, |*116* distretes eixes mil quatre-sentes 42 lliures, 14 sous, 3 que, se encarregue son fill a pagar pensió, tant a Calvó, de Soldeu, com al rectó de Aynet. Quede en pagar a la Vall la suma de dos mil setanta-y-dos *[lliures]*, quatre dinés, diem 2.072 lliures, sous, 4, y de estes se pagarà la Vall lo dia 12 de juny ab prats. Y dit dia lo Consell de la Vall fa comissió als mateixos cònsols de Andorra, qui són Thomàs Calvó y Dolsa, de Santa Coloma, y Jaume Muxella, cònsols, per a pagar-se de dita quantitat, als que done ple poder la Vall, prats, bones y revedores, prevenint sos judicadors, qui són Juan Solana y Guillem Calvó, tots de la parròquia de Andorra.

Dit dia fa comissió lo Consell de la Vall a dos persones per anar a trobar Su Il·lustríssima, y les demés persones que bé·ls agradarà, per portar-hi relassió a Su Il·lustríssima com se ha quedat ab los comtes de Francisco Fiter, qui són Anton Moles, de Andorra, y Bortomeu Bou, Toni de Pere, de Bissisarri.

Dit dia se pose lo pa a deu dinés la lliura, y comensaran lo dia 12.

Dit dia fa comissió lo Il·lustre Consell a Anton Bons, Jordà, y Antón Moles y Baltesà Perich y Thomàs Calvó, Dolsa, y Jaume Calva, de la parròquia de Andorra, los que se'ls done plen poder per jurar lo acte.

1766 setembre 2

Dia 2 del mes de setembre 1766.

Se ha tingut Concell de la Terra a fi y effecte de fer l'afor al blat fiat en lo present any, com és costum.

Dit dia se fa l'afor al blat fiat en lo present any y se pose a 9 lliures, sous carga, y se mane als consolats fàcien fer, cada hu en ses parròquies, manament, porta per porta, que ningú pugue demanar ni pagar més del preu aforat la Vall, en pena del cot de la Terra.

Dit dia, en attenció de què en la compra del blat que ara dos anys se féu per lo abast de estas Valls se emplearen tres mil lliures del Capítol de Urgell y mil y vuit-centes de Bonaventura Mitjana, y que quedaren obligats per les 3.000 lliures primeres lo noble Don Guillem de Areny, Anton Moles y Guillem Moles, los quals firmaren sa obligació com apar de l'acte en poder de Joan Marquès, nottari de dit Il·lustre Capítol, lo dia 23 de maitg 1764, y de les altres mil y vuit-centes lo present Concell. |*116v* Volent lo present Concell exonerar com deu als tres ja referits de dites 3.000 lliures, sous, y de sas corresponents pencions, y així mateix exonerar-se de las mil y vuit-centes y sas pencions, que queden en carga del present Concell, y demanar-o així la justícia distributiva, ha resolt lo present Concell que los consolats, dins quinse dies, agen cobrat dels particulars de sas parròquias tot lo que·s deu del blat que comprà lo Concell en 1764. Y los consolats, per tot est mes, degan portar lo import del que·s deu de dit blat en mans del senyor Guillem Areny, Teixidor, síndich. Y si finit dit termini no pagan, se mane als cònsols, en pena del cot de la Terra, se apodérien del blat tinguen los deutors y, net, bo y rebedor, lo fàcien transportar en la Casa Comuna de sas parròquias a disposició del present Concell, emperò solament aquell que se age menester per lo total pago de son deute, computat a 5 lliures, 12 sous la

carga, ab la prevenció de què sabran tots los deutors que lo dit blat se'ls guardarà al mateix preu fins lo dia de Nadal primer vinent. Y en quant a·n aquells que per desgràcia no se'ls encontràs blat, se apoderaran los cònsols dels cabals tindran o de allò que més còmodament se'n pugue tràurer dinés a un preu just, y que la Vall no pèrdie.

Dit dia, en attenció de acabar lo trieni de batlle per lo senyor bisbe de Urgell (que Déu guarde), Joan Areny, Calbó, de Soldeu, se fa sisena o elecció de sis persones per presentar-la a dit Il·lustríssim Señor Bisbe de Urgell per a què se dígnie elegir-ne una de ellas per son batlle en estas Valls:

Canillo Joan Areny, Calbó.

Encamp Joseph Torres, Areny.

Ordino Esteve Solana, Babot.

Massana Macià Riberaygua, Fonta.

Andorra Isidro Maestre.

Sant Julià Anton Guitart.

Y feta la elecció se mane als consolats que al consolat que eixirà li prénguien lo jurament ab la foma acostumanda.

|*117* Dit dia, a vista de la representació ha feta Macià Fiter y Babot, de les Caldes, al present Concell, lo que li és gravós y perjudicialíssim lo no aver practicat lo present Concell lo pagar-se ab lo que se avia signat y penyorat, que eren los cabals y tot lo demés que pugués pertànyer a son pare per las rahons que aquí ha representades molt conforme a rahó, que han mogut lo ànimo del present Concell a tractar-lo ab la major benignitat que·s puga, com a altre dels indivíduos de estas Valls, ha resolt deputar y comissionar, com ab lo present comissiona, a Anton Areny, cònsol de la parròquia de Ordino, y a Balthasar Perich, prom de la parròquia de Andorra, per a què en nom del present Concell pàcien a requerir y requerescan a l'Honorable Batlle a fer lliurar las penyoras que, per la quantitat de 3.514 lliures, 14 sous, 7 que està debent Francisco Fiter, son pare, al present Concell, foren assignades, després de aver procehida estimació de experts assignadors per dit honorable batlle, mediant jurament, tant en cabals com en béns immobles. Y pagats que sian dits comissionats de dita quantitat, y estant en pocessió en nom de dit Concell, com ne estarà en aver-la rebuda, dits comissionats, en dit nom, pugan véndrer aquellas a las personas benvistas en nom de dit Concell y ab los pactes a ells ben vistos. Y una vegada estigan satisfets y pagats dits deputats ab las ditas cosas assignadas, quédia com

si feta no fos la obligació firmada per dit Macià Fiter y Babot a favor del Concell en poder del reverent Francisco Foix, rector de Andorra, als 11 juny del corrent any.

1766 novembre 24

Dia 24 de novembre de 1766.

Se ha tingut lo Concell de Sant Andreu per pagar los metges y cirurgians, arrestar los methedors y averies estranyes per a què los consolats apòrtien lo compte en lo Concell de Sant Thomàs propvinent en esta Casa, y també lo demés que·s déguie de arrendaments de ella.

Dit dia se note que los consolats deuran aportar en esta Casa lo Concell de Sant Thomàs propvinent:

|*117v* Canillo,	methedors	584	averies	8.479	valen:	286 ll.	2 s.	11
Encamp,	methedors	100	averies	3.081	valen:	82 ll.	18 s.	9
Ordino,	methedors	68	averies	1.859	valen:	51 ll.	8 s.	7
Massana,	methedors	13	averies	2.529	valen:	55 ll.	2 s.	6
Andorra,	methedors	45	averies	1.455	valen:	38 ll.	15 s.	
Sant Julià,	methedors	19	averies	806	valen:	20 ll.	7 s.	1
		829		18.209		534 ll.	14 s.	10

A 3 sous, 9 los methedors y a sinch dinés les averies.

Dit dia se fa llot de 27 perdius roges, les que aportaran los consolats la vigília del Concell de Sant Thomàs en esta Casa, en pena del cot de la Terra, bones y rebedores, quatre cada consolat. Canillo, Ordino y la Massana ne aportaran sinch, baix la mateixa pena. Se mane al Balthasar de Perich no las rebo si no són bones.

Dit dia se note que se han pagats los metges y cirurgians com han firmat recibo en lo llibre en son lloch.

Dit dia revoque lo present Concell lo arest o resolució féu lo present Concell, lo Concell de l'Afor proppassat, acerca la disposició prengué del pago ha de fer Macià Fiter y Babot per son pare, Francisco Fiter y Rossell, y vol quédie dita resolució com si feta no fos.

1766 desembre 16

Dia 16 de desembre de 1766.

Se ha tingut lo Concell de Sant Thomàs per taxar la quístia pagadora a Sa Magestat Christianíssima (que Déu guarde), ab dos iguals pachs, lo un per Pasqua de Resurrecció y lo altre per Tots Sans, tot propvinent, la qual s'és taxada conforme apar en lo Llibre de Quístia en son lloch, segons los comptes han portat dels consolats los conters.

Dit dia se deixe a la bona direcció dels síndichs lo donar las bonas festas a las personas de la obligació de la Vall y lo presentar-los, a son temps, las pernas, formatges y capons, y a est fi tindran los consolats previngudas pernas, formatges y capons per a quant seran demanats.

|*118* Dit dia, en conceqüència de un plech que lo present Concell ha rebut de Su Il·lustríssima, nostre princep y señor (que Déu guarde), per medi de Macià Fiter y Babot, del lloch de les Caldes, lo que ab tota veneració y respecte ha rebut lo present Concell y és estat aquell llegit, ab lo qual plech mana Su Il·lustríssima sian remirats los comptes de la compra y venda del blat féu lo señor Francisco Fiter y Rossell en 1759 y 60, la qual revista de comptes ja may lo present Concell li ha negada, com y així mateix, per a què lo Concell infórmie sobre lo contengut en un memorial inclús dins dit plech, presentat a Su Il·lustríssima per dit Macià Fiter y Babot, resol lo present Concell que los mateixos commissionats, que lo Concell féu en 20 de agost de 1760 per passar los dits comptes en Ordino, se júntien allí a hont bé apareixerà a Don Guillem de Areny, síndich, y lo dia que ell avisarà. Los quals commissionats faran avís a Francisco Fiter y Rossell per a què comparéguia en lo lloch destinaran a fi de què pugan finalisar y conclòurer tots sos comptes, donant lo present Concell poder y facultat per a firmar-li los corresponents finiquitos. Y de la resolució de dits comptes, serà a cargo dels senyors síndichs Don Guillem de Areny y Guillem Areny, Teixidor, lo donar-ne avís a Su Il·lustríssima, com y en son lloch lo informar a Su Il·lustríssima sobre lo que demana acerca lo memorial presentat a ell per dit Macià Fiter y Babot.

Dit dia se note que los cònsols de Sant Julià han aportat a esta Casa una lliura, vuit sous y nou, resultant del tres[71] del blat de la terra de Tolse del present any.

[71] *En lloc de* ters.

Dit dia se note que Don Guillem de Areny a aportat los recibos del pach de la quístia de Su Il·lustríssima y del señor Rafel, los que se són posats a la plica.

Dit dia, a vista dels grans disturbis que al present se veuhen molestats molts particulars de las Valls per causa de sos acrehadors, y los grabes treballs que tenen los batlles tots los dies en aver de escoltar rahons de uns y altres sens poder treballar per si, resol lo present Concell, ab concentiment dels Honorables Joan Areny Calbó, batlle per Su Il·lustríssima, y de Anton Bons, Jordà, batlle per Sa Magestat Christianíssima de les presents Valls, a estas cosas presents y concencients, que d'esta hora en avant se execútie la justícia comforme se executaba en temps antich, esto és, que totas las semmanas, los dimecres, y aquell feriat, lo endemà següent, se conferescan en la vila de Andorra, en la Cúria de la Vall, ab son nottari. Y si tots dos no hi podran o no voldran acistir, a lo menos |*118v* lo un de ells, del modo y forma que los batlles se'n convindran entre si, a fi de oir los litigants y donar a las parts son dret, y fer escríurer les sentències verbals en los registres de la Cúria, per a què en tot temps cònstia de ellas, no abdicant per so als batlles lo poder servir a una persona visible en sa parròquia, lo que això se deixe a la bona concideració dels batlles, com y que attengan a las citacions de las personas visibles o de Concell, que si posible és sian ab sol escrit dels batlles. La qual resolució se fa a fi de què d'esta manera tinguen los batlles son temps per mirar sos negocis, pues no tindran en la semmana més que un sol dia ocupat per a oir los litigants, y en la Cúria de la Vall solament, y no en altra part, y fer que cònstian las sentències, per a evitar en lo esdevenidor confusions y que estas mateixas sentències servescan per los batlles venidors de espill. La qual resolució ordena lo present Concell sia posada en execució la semmana després dels Reys propvinent, y los consolats ho faran saver en ses parròquies.

Dit dia se pose lo pa a set dinés la lliura, y se comensarà a véndrer a dit preu lo dia de Sant Thomàs.

Dit dia se note que se ha pagat lo porté fins lo dia a present.

Dit dia se note que se ha pagat lo llosadó 1 lliur, 8 sous.

Dit dia se note que se ha pagat lo secretari 5 lliures, 12 sous.

Dit dia se vote missa al Sant Esperit. Cuydaran los consolats de fer-la celebrar en ses parròquies lo més prest puga entrar.

1767 abril 13

Dia 13 abril 1767.

Se ha tingut lo Concell de la Terra, dit de la Semmana Santa, per fer lo primer pach de la quístia deguda a Sa Magestat Christianíssima (que Déu guarde), que són 935 franchs.

Dit dia se note que se entreguen a Joan Cabanes, concellé de la parròquia de Ordino, los 935 franchs, y 12 franchs més per lo gasto, a fi de fer lo primer pach de la quístia y, així mateix, lo últim recibo de 1765, del que aportarà recibo en esta Casa lo Concell propvinent.

Dit dia se vote missa de devoció al Sant Esperit, y cuidarant los consolats de fer-la dir en ses parròquies.

Dit dia se pose lo vi a 21 diné lo quartó, y se comensarà a vendre lo Dijous Sant primer vinent.

|*119* Dit dia, a vista de l'informe demane Su Il·lustríssima ab lo plech se ha dignat remétrer lo dia present al present Concell, a fi de finalisar los comptes de Francisco Fiter y Rossell, los que se són finalisats, y ha firmat acte de censal a favor del Concell Macià Fiter y Babot en poder del secretari, demanant informe acerca dels esmersos de censals y lluïcions de aquell, resol lo present Concell que bàixie per a informar Su Il·lustríssima del fet demane Guillem Areny, Teixidor, síndich, donant-li lo present Concell tot lo poder necessari.

1767 juny 3

Dia 3 de juny de 1767.

Se ha tingut lo Concell de Sancugesma per pagar metges y cirurgians, censos de Costoja, vaca magra, draps a lavar, fer nominació de mostafasos, vehedors y capitans.

Dit dia se note que se posen en mans del cònsol de Sant Julià, Guillem Solé, Tolse, 4 lliures, 16 sous per pagar la vaca magra al render del Molt Il·lustre Capítol de Urgell, que toque per parròquia setse sous, y 12 sous, 6 per los censos de Costoja, que toque per parròquia 2 sous, 6, menos Sant Julià, que no·ls pague, per los draps a lavar 15 sous, que toque per parròquia 2 sous, 6, de tot lo que aportarà rebuda a esta Casa lo Consell propvinent.

Dit dia se note que los cònsols de Encamp han portat la rebuda de l'oli de la Seu, la que s'és posada a la plica.

Dit dia se fa nominació de mostafasos y vehedors:

Canillo mostafà Germà Areny, Call, vehedor Joan Arajol, Naudí.
Encamp mostafà Anton Pallerès, vehedor Francisco Mas.
Ordino mostafà Esteve Solana, vehedor Domingo Tor, Solé.
Massana mostafà Francisco Mora, vehedor Guillem Torres, Giberga.
Andorra *[mostafà]* Anton Moles, a les Caldes Guillem Puig, vehedor Guillem Puig.
Sant Julià mostafà Franscisco Sucarana, vehedor Pere Antoni Capdevila.

Dit dia se fa nominació de captitans:

Canillo capità Mariano Vidal.
Encamp Anton Rossell.
Ordino Joseph Torres, Sucarà.
|*119v* Massana Thomàs Perich.
Andorra Andreu Coma, Nogué.
Sant Julià Isidro Font.

Dit dia se note que Joan Cabanes ha portat lo recibo del primer pach de la quístia de Sa Magestat Christianíssima.

Dit dia se fa nominació de sobreposats per lo offici de Sant Pere Màrtir per la confraria de perayres. Hix Joan Pujal, entre Joan Muxella, sobreestant Joan Pujal, pesador al Quart de les Caldes Joseph Muxella, al Quart de Andorra Anton Ribot, a Sant Julià Francisco Vila y a la Massana Joan Ribot.

Dit dia se arresten les mostres per lo temps acostumat, y los cònsols de les parròquies allí hont són los señors batlles se cuydaran de fer-los avís.

Dit dia se arresten les menobres per lo temps acostumat, y que sien fetes de quí a Sant Barnabé.

Dit dia done Don Guillem de Areny, síndich y procurador general de las valls de Andorra, comptes al present Concell, y contadas totas las partidas tenie del present Concell y tots comptes fins al 15 de desembre 1766 tinguts, trobe lo present Concell sos comptes bons y quede en son poder del present Concell 85 lliures, 1 sou, 5, de les que ne

donarà compte a requisició del Concell, com y de 150 lliures, sous, que se encarrega a Teixidor per portar-les a dit Don Guillem a la eixida del Concell de Sant Thomàs.

Dit dia, a vista de la petició fa al present Concell Bruno Pol, de Sant Julià, com a pobre, demanant sian demanats dos deputats per terminar unas disputas té ab Anton Guilló, de dita vila, elegeix lo present Concell vàgien per terminar ditas disputas Thomàs Calbó, Dolsa, de Santa Coloma, y Balthesar Perich, de Andorra, donant-los lo present Concell tot poder y facultat.

Dit dia llohe lo present Concell totas las ordinacions fins vuy fetas, tant dels llibres noms[72] com dels llibres vells. Y se manen observar en pena del cot de la Terra.

1767 agost 9

|*120* Dia 9 de agost de 1767.

Se ha tingut Concell de la Terra a fi de fer l'afor al blat fiat en lo present any com és costum.

Dit dia se fa l'afor al blat fiat en lo present any y se pose a 6 lliures, 6 sous carga, y se mane als consolats fàcien fer, cada hu en ses parròquies, manament, porta per porta, que ningú puga demanar y pagar més del preu aforat la Vall, en pena del cot de la Terra.

Dit dia, a vista de quedar cerciorat lo Concell de què alguns indivíduos d'estes Valls han contravingut al manat y disposat en lo edicte de 1765 sobre la privació de tavacos y altras cosas en dit edicte contengudes, sie maliciosament o per omissió de no aver-se comunicat dit edicte, com alguns han confessat, se mane a tots los que·n tinguen de plantat que, dins lo termini de vint-y-quatre hores precissas y peremptòrias, de la hora que se passarà lo manament, porta per porta, per las parròquias, que en pena del cot de la Terra y demés contengudas en dit edicte, lo arrènquien y, d'esta hora en avant, obehescan al dit edicte y a tot lo en ell contengut, des de la primera lletra fins a la última. Y per a evitar omissions y malícias, se mane, baix la mateixa pena, que en la entrada de cònsols y concellers, en quiscun any, se llegésquia en públich Concell, y se mània la puntual observància de tot lo en ell contengut, porta per porta, baix las mateixas penas. Y així mateix, disposant y manant se tràguie una còpia de dit edicte y sia remès a las parròquias per a què la continuen en son llibre a dit fi. Y si acàs algun o alguns dels indivíduos de las presents Valls, que ab poch themor de Déu y menospreu del Concell, fos negligent en

[72] *En lloc de* nous.

observar lo sobredit, los cònsols, concellers y proms de las parròquias avisaran als síndichs per a què cúydian de donar las degudas providències.

Dit dia se vote missa de devoció al Sant Esperit, y cuidaran los consolats de fer-la dir en ses parròquies luego puga entrar.

Dit dia, sobre la proposició ha fet lo doctor Ignaci Fiter y Rossell en lo present Concell acerca la disputa té lo dit ab lo doctor Sacases acerca la aygua del camp de Bou, resol lo present Concell que vàgien per deputats per a |*120v* dicedir dita qüestió ab parer de advocat, que demanaran, present al puesto de la qüestió Miquel Calbó, Soldevila, y Jacinto Riba, los quals comissionats suplicaran al doctor Lleopart vulla trobar-ce al lloch de la qüestió per a donar-los son vot y parer per a declarar dita qüestió, assegurant-se primerament del dia li vindrà bé a dit señor per a poder avisar las parts.

1767 octubre 26

Dia 26 de octubre de l'any 1767.

Se ha tingut lo Concell de la Terra a fi y effecte de fer lo últim pach de la quístia deguda a Sa Magestat Christianíssima, compte de Foix.

Dit dia se note que Guillem Solé, Tolse, ha aportat los recibos de l'oli de la Seu, de la vaca magra, del porté major y censos de Costoja, los quals se han posats a la plica y són del present any.

Dit dia, en attenció de acabar son trieni de batlle Anton Bons, Jordà, elegit per Sa Magestat Christianíssima, se fa elecció de sis persones a fi de presentar-les al señor Joan de Perpera, de la vila de Ax, veguer de Sa Magestat Christianíssima, a fi de què se servesque elegir-ne una de ellas per son batlle de les presents Valls:

Canillo Germà Areny, Call.
Encamp Anton Pallerès.
Ordino Anton Bons, Jordà.
Massana Francisco Mora, Geralt.
Andorra Joan Solana.
Sant Julià Anton Guitart.

Y cuydaran los cònsols, a hont serà elegit lo batlle, quant lo privilegi arribarà, de péndrer-li lo jurament ab la forma acostumada.

Dit dia se pose lo vi a catorse diner*[s]* lo cortó, y se comensara a véndrer a dit preu lo dia de Sant Simon y Juda.

Dit dia se posen en mans de Thomàs Palmitjavila 935 franchs a fi de fer lo pach de la quístia de Sa Magestat Christianíssima, y per ell a musur de Bonach, junt ab los recibos de 1765 y lo de 1767.

1767 novembre 23

Dia 23 de novembre de 1767.

Se ha tingut lo Concell de Sant Andreu per pagar |*121* los metges y cirurgians, arrestar los methedors y averies estranyes, per a què los consolats apòrtien lo compte en lo Concell de Sant Thomàs propvinent en esta Casa, y també lo demés que·s déguie de arrendaments de ella.

Dit dia se note que los cònsols deuran portar a esta Casa lo Concell de Sant Thomàs propvinent:

Canillo,	methedors	150	averies	8.475	valen:	204 ll.	13 s.	9
Encamp,	methedors	1.444	averies	2.247	valen:	317 ll.	11 s.	3
Ordino,	methedors	14	averies	1.050	valen:	24 ll.	10 s.	
Massana,	methedors	20	averies	100	valen:	5 ll.	16 s.	8
Andorra,	methedors	29	averies	1.000	valen:	26 ll.	5 s.	5
Sant Julià,	methedors	10	averies	383	valen:	9 ll.	16 s.	7
		1.667		13.255		388 ll.	13 s.	8

A 3 sous, 9 los methedors y a 5 diners las averias.

Dit dia se fa llot de 27 perdius roges, les que aportaran los consolats la vigília del Concell de Sant Thomàs en esta Casa, en pena del cot de la Terra, bones i rebedores, quatre cada consolat. Encamp, Andorra y Sant Julià ne aportaran sinch, baix la mateixa pena. Se mane a Balthasar Perich no las rébia si no són bonas.

Dit dia se note que se han pagats los metges y cirurgians, de lo que han firmat recibo en son degut lloch.

Dit dia se note que Thomàs Palmitjavila ha tornat la rebuda del primer pach de la quístia y la de l'últim pach.

1767 desembre 15

Dia 15 de desembre 1767.

Se ha tingut lo Concell de Sant Thomàs per tallar la quístia al ters per Su Il·lustríssima, príncep soberà de les presents Valls, acentar los jornals, feras y sabudas, lo redre y cobrar los estranys y demés emoluments de la Vall.

|*121v* Dit dia se deixe a la bona direcció dels síndichs lo donar las bonas festas a las personas de la obligació de la Vall y lo presentar-los, a son temps, las pernas, formatges y capons. Y per est fi tindran los consolats previngudes pernes, formatges y capons per quant seran demanats, a fi de què se remètien en mans de Don Guillem de Areny, síndich.

Dit dia done comptes Anton Moles dels diners que, en lo Concell de Sant Thomàs de 1765, avia deixat lo present Concell en ses mans, com y també 238 lliures, 17 sous, 6 que Guillem Areny, Teixidor, li entregà, resultants de blat de Bor en 1766. Y ha trobat sos comptes bons y, a diffinició de sos comptes, reste a favor del Concell cent trenta lliures, dos sous y tres, les que entregarà a requisició del Concell.

Dit dia se note que los cònsols de Canillo han pagat dos arrendaments del prat de Remendo, que és 20 lliures, 13 sous, 8 per quiscun any.

Dit dia se pose lo pa a vuit diners la lliura, y se comensarà a véndrer a dit preu diumenge propvinent.

Dit dia se note que se ha pagat al llosadó 1 lliura, 8 sous.

Dit dia se note que se ha pagat lo porté fins lo dia present.

Dit dia se note que se ha pagat al secretari 5 lliures, 12 sous.

Dit dia se note que se posan en mans de Guillem Areny, Teixidor, síndich, dos-centes trenta-sis lliures, quatre sous y tres diners resultants dels estranys, de les que donarà compte a requisició del Concell.

1768 març 27

Dia 27 de marts 1768.

Se ha tingut lo Concell de la Semmana Santa per fer lo pach de la quístia deguda a Su Il·lustríssima, |*122* señor bisbe de Urgell, príncep soberà de les valls de Andorra, que són 228 rals de vuit, a 1 lliura, 8 sous quiscun, a saver, 200 per la quístia y 28 per la menjaria.

Dit dia se note que se ha fet aprobació de còncols elegits per les parròquies, com apar en son lloch al present llibre.

Dit dia se posen en mans de Anton Guitart, cònsol de Sant Julià, 228 peses de vuit per pagar a Su Il·lustríssima la quística y menjaria, junt ab lo recibo de 1766, y cuydarà lo Concell vinent de aportar dit recibo y lo del present pach.

Dit dia se vote missa de devoció al Sant Esperit per lo bon acert dels cònsols nous. Cuidaran los consolats de fer-la celebrar en sas parròquias lo més prest sia possible.

Dit dia, a vista de la notícia nos ha donat lo señor síndich, Don Guillem de Areny, de la nova confirmació de las franquesas per la part de Fransa de tràurer lo que diu lo arest franch del comptat de Foix, y avent-nos embiades còpies de ell per a què fossen arxivades en los arxius de la Vall y de les parròquies, se n'ha entregades dos còpies als consolats a fi de què las fàcien patents en ses parròquies y després las arxivassen en sos Comuns. Y en acció de gràcies, ha votat lo present Concell una missa de devoció en las parròquias a Maria Santíssima, la que cuydaran los consolats de fer-la celebrar lo més prest sia possible.

1768 maig 16

Dia 16 de maitg 1768.

Se ha tingut lo Concell de Santcugesma per pagar los metges, cirurgians, censos de Costoja, vaca grassa y draps a lavar, regalies, fer nominació de mostafasos, vehedors y capitans.

Dit dia se posen en mans de Anton Guitart, cònsol de Sant Julià, primo, 11 lliures, 7 sous, 6 per pagar lo següent, esto és: 12 sous, 6 per los censos de Costoja, que toque per parròquia 2 sous, 6, menos Sant Julià que no·ls pague, 15 sous per |[122v] los draps a lavar, los que se entregan al porté major de la santa iglésia de Urgell, 10 lliures, sous, les que se entregan al señor canonge sagristà de dita santa iglésia, les que són estades repartides per parròquia a 1 lliura, 13 sous, 4. Ítem, de altre partit, se li entrega 12 lliures, 7 sous per la vaca grassa, que les entregarà al render del Molt Il·lustre Capítol de Urgell, que repartidas per parròquia toca a Canillo 2 lliures, 6 sous, a Encamp 3 lliures, 6 sous, Ordino 2 lliures, 6 sous, Massana 1 lliura, 12 sous, Andorra 2 lliures, 6 sous, Sant Julià 11 lliures, 13 sous, 4, y quede bo a favor de la Vall 1 lliura, 2 sous, 6, de tot lo que aportarà recibo a esta Casa lo Concell propvinent.

Dit dia se fa nominació de mostafasos y vehedors:

Canillo mostafà Guillem Pintat, vehedor Joan Pere Regí.

Encamp mostafà Pere Pallerès, vehedor Francisco Torres, Areny.

Ordino mostafà Anton Areny, vehedor Miquel Cabanes, Sella.

Massana mostafà Jacinto Riba, vehedor Matheu Martí, Solana.

Andorra mostafà al Quart de Andorra Thomàs Calbó, al Quart de les Caldes Jaume Calba, Muxella, vehedor dit Jaume Calba.

Sant Julià mostafà Romà Cirés, vehedor Francisco Vila.

Dit dia se fa nominació de capitans per les parròquies:

Canillo capità Pere Call, Muxeró.

Encamp Carlos Bonit.

Ordino Miquel Joan Cabanes.

Massana Andreu Tor, Torné.

Andorra Anton Moliné.

Sant Julià Andreu Olivé[73].

|[123] Dit dia se arresten les mostres per lo temps acostumat. Los cònsols de les parròquies cuydaran de avisar los batlles a les parròquies se escauran.

Dit dia se arresten les menobres, que sian fetas de quí al dia de Sant Barnabé.

Dit dia elegeix lo Concell per conters en lo present any a Esteve Rossa y Pujol, de Sant Julià, y a Jacinto Riba, de la Massana.

Dit dia, com seria difficultós que tots los andorrans trobasen fiansa per a dar-ne als foranayres de representar, dins lo temps convingut, lo certificat de franquesa, resol lo present Concell que lo noble Don Guillem de Areny, síndich, quant dónia certificats ne face als foranayres, que lo Concell li estarà a tot y lo y apreciarà.

Dit dia ordene lo present Concell que, en conseqüència de no estar los indivíduos de estas Valls al pregó [firmat] en las plasas públicas de las presents Valls y a la plassa del lloch de las Caldas, de lo que resulta no ser apreciadas las ordinacions y deliberacions del present Concell, per cuyo motiu se segueixen graves inconvenients y pèrduas als moradors de estas Valls, y desitjant lo present Concell ser obehit y respectat y que ses

[73] *Segueix un assentament incomplet, que diu:* Dit dia se fa nominació de sobreposats per lo offici de Sant Pere Màrtir per la confraria de perayres, hix.

ordinacions y deliberacions sian executadas com se deu per la conservació de estas Valls, resol que los consolats llístian en las parròquias sinch personas de bona fama y costums, ab son capità, y que estas, lo dia de las mostras, las presèntian al batlle del Rey Christianíssim (que Déu guarde), nombrats en llista, armats ab sas escopetas y pistolas ab sas municions corresponents, per a què estos, ab concentiment del señor veguer, oygan lo manament que lo señor batlle los farà de estar previnguts ab ditas sas armas y obehir als ordes del Concell General sempre y quant seran demanats per ell o dit batlle, obehint a tots los ordes del dit Concell y de quiscun |[123v] de sos síndichs, y per a acistir als Concells sabuts y extraordinaris de est any, sempre y quant seran demanats per qualsevol de dits síndichs o dit batlle. Y així mateix ordene lo present Concell que d'esta hora en avant los consolats y proms de les parròquies invigílien de no permetre que forasters incògnits se estigan detinguts dins las parròquias sens donar-los orde de presentar-se a la justícia, si portan armas que las presèntian a ella, pena de ser presas, y donaran orde los consolats als hostalés que ho previnguen als forasters que no sian coneguts per quiets, que essent coneguts y tinguts per gen quieta, no tindran obligació de presentar-los a la justícia.

Dit dia ordene lo present Concell sian alealats los pesos y mesures en las parròquias, y a est fi assenyala lo Concell per la parròquia de Canillo Bonaventura Rossell, Pellicé, y Guillem Pintat, a Encamp Pere Pallerès y Anton Picart, a Ordino Anton Areny y Pere Riba, a la Massana Jacinto Riba y Anton Riba, a Andorra Thomàs Calbó, Dolsa, y Joan Solana, a Sant Julià Romà Cirés y Francisco Sucarana, lo que se mane observar en pena del cot de la Terra dins quinse dies.

Dit dia se note que se han pagats los metges y barbés y han firmat recibo en son lloch acostumat.

Dit dia se note que lo cònsol de Andorra ha portat lo recibo de l'oli de la Seu.

Dit dia lloam y aprovam totas las ordinacions novas y vellas fetas fins vuy, tant dels llibres vells com nous.

1768 novembre 28

|[124] Dia 28 novembre 1768.

Se ha tingut lo Concell de Sant Andreu per pagar metges i cirurgians, arrestar los methedors y averias estranyes, per a què los consolats apòrtien lo compte al Concell de Sant Thomàs propvinent a esta Casa, com y també lo que se déguia a ella de arrendament.

Dit dia, a vista de què per ocupacions de la Vall no·s pugue tenir lo Concell de l'Afor en lo present any, en son temps acostumat, conforme acostuma esta Casa, per so vuy se fa l'afor al blat fiat y se pose a 7 lliures, 6 sous la carga, y se mane, en pena del cot de la Terra, que ningú ne puga demanar ni cobrar més del que ha aforat la Vall.

Dit dia se note que los cònsols deuran aportar a esta Casa lo Concell de Sant Thomàs propvinent:

Canillo,	methedors	1.238	averies	9.140	valen:	422 ll.	10 s.	10
Encamp,	methedors	165	averies	4.223	valen:	118 ll.	18 s.	4
Ordino,	methedors	52	averies	3.582	valen:	84 ll.	7 s.	6
Massana,	methedors	20	averies	1.493	valen:	32 ll.	19 s.	7
Andorra,	methedors	35	averies	834	valen:	23 ll.	18 s.	9
Sant Julià,	methedors	15	averies	737	valen:	18 ll.	3 s.	4
		1.515		20.009		700 ll.	18 s.	4

A 3 sous, 9 los methedors y a 5 diners les averies.

Dit dia se fa llot de 27 perdius roges, les que aportaran los consolats en esta Casa la vigília del Concell de Sant Thomàs, en pena del cot de la Terra, bones y rebedores, quatre cada consolat. Canillo, Ordino y la Massana ne aportaran sinch, baix la mateixa pena. Se mane a Balthesar Perich no las accèptie si no són rebedoras.

Dit dia, a vista de la disputa tenen los hereus de casa Jayle, de la vila de Sant Julià, ab los hereus del Mas de Alins y Quart de Fontaneda, de la mateixa parròquia, a- |[124v] cerca una venda a fet lo Comú de Sant Julià de la cultia de les Pardines, que possoeix la casa de Jayle, per evitar tots disturbis y gastos, resol lo present Concell, ab concentiment de las parts, que vàgien en dit puesto, per a terminar dita disputa y senyalar lo que sia dable que lo Concell de Sant Julià puga véndrer, Pere Font, Carquié, y Jaume Areny, Calbó, los dos de la parròquia de Canillo, donant-los tot lo poder y facultat que se requeresca y sia necessari. Y així mateix los done poder y facultat per a terminar la disputa té lo reverent Jaume Bacó, beneficiat del benefici de Sant Germà, ab Anton Pintat, de Auvinyà, acerca de un bosí de prat ha fet dit Pintat sobre lo prat de dit benefici, situat tot al riu de Auvinyà.

Dit dia se vote missa de devoció al Sant Esperit, la que cuidaran de fer dir los consolats en sas parròquias.

Dit dia se note que se han pagat los metges y cirurgians, com és de véurer del recibo han firmat al Llibre de Quístia.

Dit dia ha donat comptes Guillem Areny, Teixidor, dels diners li avia entregat lo present Concell en lo Concell de Sant Thomàs proppassat. Y contada la entrada y eixida, ha trobat sos comptes bons, y ha quedat a favor del Concell 87 lliures, 16 sous, 8, les que ha entregades al present Concell y quede dit Teixidor quiti ab lo Concell. Y així mateix ha donat comptes dels diners avia cobrat del blat de la Vall. Y contat tot, ha trobat lo Concell sos comptes bons, y ha diffinició de tots comptes ha entregat al present Concell 12 lliures, 12 sous, 9, ab lo benentès que dit Teixidor abone tots los recibos aja fet als consolats.

1768 desembre 13

Dia 13 de desembre 1768.

Se ha tingut lo Concell de Sant Thomàs per taxar la quístia pagadora a Sa Magestat Christianíssima |[125] (que Déu guarde), ab dos iguals pachs, lo primer per Pasqua de Resurrecció y lo segon per Tots Sants tot propvinent, la qual s'és taxada conforme apar en lo Llibre de Quístia en son lloch, segons los comptes han portat dels consolats los conters.

Dit dia se deixe a la bona direcció del síndich lo donar las bonas festas a las personas de la obligació de la Vall y lo presentar-los, a son temps, las pernas, formatges y capons. Y a est fi tindran los consolats previngudas pernas, formatges y capons per a quant seran demanats.

Dit dia, a vista de la poca diligència y cuydado que han tingut los consolats en cobrar lo blat attrassat, resol lo present Concell que, lo dia 22 de gener propvinent, tinguen cada un dels Comuns que degan blat: primo, Canillo 200 lliures, sous, Encamp 300 lliures, sous, Andorra 200 liures, sous, Massana 200 liures, sous y Ordino 100 liures, sous, apromtadas[74] en mans de Pere Font, Carquié, los de Canillo y Encamp, Massana y Ordino en mans de Pere Riba y Andorra en mans de Balthesar Perich, als qua*[ls]* fa lo Concell comissió que, luego de rebudas aquellas, fàcien y effectuen la quitació a Bonaventura Mitjana, donant a estos lo Concell tot poder per a obrar lo que convinga, lo que se mane observar en pena del cot de la Terra.

Dit dia se note que Balthesar Perich ha aportat los recibos del senyor canonge sagristà, porter major y de l'arrendador de Capítol del present any, y se són posats a la plica.

[74] *Probablement en lloc de* aportadas.

Dit dia mane lo present Concell als cònsols de Andorra que fàcian manament a Macià Fiter y Babot que, de quí al dia de Sant Antoni de gener propvinent, apòrtie en ses mans las pencions que deu del censal de la Vall, en pena del cot de la Terra, y també lo que deu dels gastos de pasar-li los comptes del blat y de tràurer-li lo bestià de Urgell.

Dit dia se note que los cònsols de Canillo han pagat lo arrendament del prat de Remendo, 2 lliures, 13 sous, 8.

|[125v] Dit dia se note que los cònsols de Sant Julià han portat lo arrendament de la terra de Tolse, 1 lliura, 8 sous.

Dit dia se note que se ha pagat al secretari 5 lliures, 12 sous.

Dit dia se note que se ha pagat al porté fins lo dia present.

Dit dia se note que se posen en mans de Esteve Rossa, cònsol de Sant Julià, 264 lliures, 10 sous a fi de entregar-las a Don Guillem de Areny, síndich, per pagar la penció a Capítol, duané, advocats y demés que convingue a la Vall.

Dit dia se note que se entreguen en mans de Pere Riba, Ramon Guiem, 283 lliures, sous resultants dels estranys, les que guardarà a disposició del Concell.

Dit dia fa comissió lo present Concell a Pere Riba, concellé de Ordino, per a què, interinament, cúidie de les coses de la Vall del modo y forma cuidarie lo síndich si present fos, donant-li lo present Concell tots los poders necessaris y convenients.

Dit dia se note que se han pagat los conters.

Dit dia se pose lo pa a set diners la lliura, y se comensarà a véndrer a dit preu diumenge primer vinent.

Dit dia resol lo present Concell vàgien a trocar lo señor Teixidor, Pere Font, Carquié, y Anton Picart, a fi de suplicar-li tornia a acceptar lo sindicat.

1769 març 20

Dia 20 de marts de 1769.

Se ha tingut lo Concell de la Terra de la Semmana Santa per fer lo primer pach de la quístia deguda a Sa Magestat Christianíssima (que Déu guarde), que són 935 franchs.

Dit dia se vote missa de devoció al Sant Esperit, y cuidaran los consolats en fer-la dir en sas parròquias lo més prest puga entrar.

Dit dia se note que lo secretari del Concell ha fet patent al present Concell un plech de Su Il·lustríssima, nostre príncep y señor (que Déu guarde), expedit en lo palacio epis- |[126] copal de Urgell als 17 del corrent mes de marts, lo que ha acceptat dit Il·lustre Concell ab tota veneració y respecte, posant-se'l sobre son cap. Y en forsa del contingut de ell se ha notificat, conforme en ell se precie, als pàrroquos de las presents Valls, y ha donat orde lo Concell a son secretari que, después de notificat, sia incertat o enregistrat en lo present llibre.

Dit dia se note que se entregan a Balthasar Perich, de Andorra, 935 franchs a fi de fer lo primer pach de la quístia y lo recibo de 1767, los quals aportarà a Foix, y lo Concell vinent aportarà lo recibo de dita partida, y lo altre recibo que se li entrega a esta Casa, y així mateix se li entrega sis pesetes per lo gasto.

1769 maig 8

Dia 8 de maitg de 1769.

Se ha tingut lo Concell de Santcugesma per pagar metges y cirurgià, censos de Costoja, vaca magra, draps a lavar, fer nominació de mostafasos, vehedors y capitans.

Dit dia se note que se posen en mans del cònsol de Sant Julià, Andreu Bons, 4 lliures, 16 sous per pagar la vaca magra al rendé del Molt Il·lustre Capítol de Urgell, que toque per parròquia 16 sous, y 12 sous, 6 per los censos de Costoja, toque per parròquia 2 sous, 6, menos Sant Julià que no·ls pague, per los draps a lavar 15 sous, toque per parròquia 2 sous, 6, de tot lo que aportarà recibo a esta Casa lo Concell propvinent.

Dit dia se note que Balthesar Perich a aportat a esta Casa las rebudas del primer pach de la quístia del present any de Sa Magestat Christianíssima, y de l'oli de la Seu, les que se són posades a la plica.

Dit dia se fa nominació de mostafasos, vehedors y capitans:

Canillo mostafà Miquel Calbó, Soldevila, vehedor Jaume Areny.

Encamp mostafà Joseph Torres, Areny, vehedor Miquel Pujalt.

Ordino mostafà Pere Riba, vehedor Macià Bons y Rosa.

Massana mostafà Macià Riberaygua, vehedor Joan Guitart.

Andorra mostafà, al Quart de Andorra Julià Sansa, al |[126v] Quart de les Caldes Jaume Babot, vehedor Julià Sansa.

Sant Julià mostafà Guillem Solé, Tolse, vehedor Isidro Bonet, Capdevila.

Dit dia se fa nominació de capitans per les parròquies:

Canillo Miquel Bortholó.

Encamp Anton Rossell, Pont.

Ordino Carlos Adallach, Fijat.

Massana Anton Siriés, Sabaté.

Andorra Joseph Giberga, Jalmet.

Sant Julià Francisco Escabrós.

Dit dia se arresten les mostres per lo temps acostumat, y los consolats de les parròquies, allí hont són los batlles, se cuidaran de fer-los avís.

Dit dia se fa nominació de sobreposats per lo offici de Sant Pere Màrtir per la confraria de perayres. Hix Joan Muxella y entre Joan Cusí, sobreestant Joan Pujal, pesador Joseph Muxella a les Caldes, a Andorra Anton Ribot, a Sant Julià Pau Capdevila, a la Massana Esteve Gener, dit Pierrís.

Dit dia se arresten les menobres per lo temps acostumat, y que sian fetas de quí al dia de Sant Barnabé.

Dit dia ordene lo present Concell que tots los consolats vigílien sobre la plantació de tabacos, y en cas se encòntrien contraventors a las ordes y arrestos del present Concell, los pòrtien notats a esta Casa, a fi de péndrer los expedients benvistos contra dits contraventors. Y a est fi faran los consolats en ses parròquies una estreta recerca, la que sia feta per tot lo mes de maitg, lo que se mane observar en pena del cot de l Terra.

Dit dia llohe y aprove lo present Concell totas las ordinacions y arrestos fins vuy fets, tant dels llibres vells com nous.

Dit dia, a vista de no aver donat satisfació al present Concell Francisco Fiter y Rossell, sobre lo orde se li avia donat de posar los diners de la penció vensuda y gastos en mans de Balthasar Perich, resol lo Concell que, a vista de la pròrroga se li ha donat y no aver comparegut en lo Concell tingut dia 8 de maitg de 1769, mane de nou lo present Concell pòsie los diners de la penció vensuda y gastos, |[127] y de la que venserà lo dia 13 de juny

propvinent, en mans de son síndich per tot lo dia 13 de juny propvinent. Y en cas de contrafacció, se plantarà lo Concell en la Casa de la Vall a gastos de dit Fiter.

1769 setembre 19

Dia 19 de setembre de 1769.

Se ha tingut lo Concell de la Terra a fi de fer l'afor al blat fiat, conforme té de costum esta Casa, y se fa l'afor a 6 lliures, 10 sous carga, y se mane als consolats fàcien manament que ningú lo puga pagar a més ni demanar-ne més del preu aforat la vall.

Dit dia resol lo present Concell que lo pa y vi què dia al mateix preu.

Dit dia se fa nominació de sis persones per presentar-la a Su Il·lustríssima a fi de què de ellas ne elegesca una per son batlle, en attenció de acabar Joan Areny, Calbó, son trieni:

Canillo Pere Font, Carquié.
Encamp Anton Pallerès.
Ordino Esteve Solana.
Massana Macià Riberaygua.
Andorra Joan Solana.
Sant Julià Francisco Sucarana.

Dit dia, en attenció de què los marmesors del quòndam Il·lustre Doctor Anton Moles, canonge penitencier de la santa iglésia cathedral de Lleyda y natural d'esta vila de Andorra, instituhiren y fundaren, per la conveniència de est Concell, sinch missas annuals, celebradores per lo reverent pàrroquo de la parròquia de Andorra en la iglésia parroquial de aquella, en quiscun dels sinch Concells sabuts una, ab la declaració de què si lo present Concell gustaba de fer |[127v] oratori dins sa Casa, se celebrassen en ell, qual oratori avia de ser fet dins quatre anys, o sinó sesaba dita fundació. Conciderant lo present Concell, quant serà del divino agrado, en[75] la casa que està dedicada en la administració de justícia o sie també per oferir-s'i lo sant sacrafici de la missa y altres devocions, resol lo present Concell que se dònie providència a construhir-se dit oratori ab la major brevedat posible, y a est fi encarregue a son síndich y procurador general, Don Guillem de Areny, procúrie obtenir de Sa Santedat la llicència y breu apostòlich de què se

[75] *En lloc de* que.

necessite, y de què Pere Matheu Moles y Balthesar Perich, los dos de la present vila de Andorra, cúydien de fer-lo fer ab la major brevedat y decència possible.

Dit dia, a vista de què tant los vehedors com lo Concell General, en las ocasions que deuhen administrar justícia en las cosas expectants a la jurisdicció de la Vall, se troban presissats a gastar més del salari dels dotse sous que a quiscun li han estats assenyalats fins al dia de vuy, y conciderant que esta taxa y salari és mòdich y fora de tota rahó y equitat, y que no es just que los jutges, que per rahó de son ofici no tenen salari, agen de administrar justícia y gastar de sos béns per a administrar-la, resol lo present Concell que, d'esta hora en avant, lo salari de quiscun indivíduo del Concell General àgie de ser de dotse rals per quiscun, y lo mateix per los vehedors. Lo que manam tenir y observar en pena del cot de la Terra. Y lo mateix serà del secretari.

Dit dia resol lo present Concell se dònie annualment a son secretari, de conducta per los treballs té de acestir a les visures, nou lliures barceloneses quiscun any.

Dit dia, en attenció de lo que lo present Concell decretà, en lo Concell de Santcugesma proppassat, sobre |[128] la petició que, de part dels Comuns de Encamp y Canillo, lo Il·lustre Señor Guillem Moles, veguer per Su Il·lustríssima, nostre príncep y señor (que Déu guarde), sobre lo fet de la Solana y en vista dels nous recursos que los merenguesos y hospitalesos han fet al señor intendent de Perpinyà, no solament confirma lo present Concell lo disposat en dit Concell de Santcugesma sinó que també vol, disposa y mana que esta dependència sia portada y tractada devant de Sa Magestat Christianíssima, nostre príncep y señor (que Déu guarde), com a cosa pròpria a concurrència igual dels comuns de Encamp y de Canillo y que, a est fi, pàcie a la Cort de París, quant antes, persona de la major satisfació del Concell de la Vall y de dits sos comuns, la que deuran elegir los comissionats del Concell de la Vall y de ditas parròquias, procurant estos que lo Il·lustríssim Señor Bisbe, nostre príncep, dónie sos poders, com a consenyor de dita Solana, a la persona que per dits comissionats serà elegida. Y a estos fins elegeix lo present Concell per sa part a son síndich, lo noble Don Guillem de Areny, a Guillem Areny, Teixidor, de Sospony, y a Pere Riba, de Ordino, donant-los lo present Concell tot poder y facultat per a què, junt ab los deputats que los Comuns de Encamp y Canillo elegiran, tràctien lo més útil y convenient per la concervació de dita montanya.

Dit dia, en attenció de què lo Il·lustre Doctor Joan de Perpera, veguer per Sa Magestat Christianíssima de les presents valls de Andorra, és mort cosa de un any ha y de què no

se ha anomenat successor, resol lo present Concell per lo que porie ser obligat a dar part a la Cort de París d'esta vacant per medi |[128v] del senyor marquès de Bonach, comandant de la província de Foix, a fi de què providèncie y elegesque Sa Magestat veguer a sa major satisfació, diligència que recomane lo present Concell a Monsieur Lafont Aynat, de les Cabanes.

1769 octubre 23

Dia 23 de octubre 1769.

Se ha tingut Concell de la Terra a fi y effecte de fer lo últim pach de la quístia deguda a Sa magestat Christianíssima, compte de Foix.

Dit dia se note que Andreu Bons, cònsol de Sant Julià, ha aportat los recibos de la vaca magra y del porté major, los que se han posat a la plica.

Dit dia se posen en mans de Miquel Joan Cabanes, de Llors, 935 franchs a fi de fer lo últim pach de la quístia deguda a Monsieur Bonach y 10 franchs més per los gastos, y se li entrega lo recibo de l'últim pach de 1767, los que retornarà a esta Casa lo Concell propvinent.

1769 novembre 27

Dia 27 de novembre 1769.

Se ha tingut lo Concell de Sant Andreu per pagar los metges y cirurgians, arrestar los methedors y averias estranyas, per a què los consolats apòrtien lo compte a esta Casa lo Concell de Sant Thomàs propvinent y també lo demés que·s déguie de arrendaments de ella.

Dit dia se note que los consolats deuran aportar a esta Casa lo Concell de Sant Thomàs propvinent:

Canillo,	methedors	165	averies	8.278	valen:	203 ll.	7 s.	11
Encamp,	methedors	1.860	averies	2.053	valen:	391 ll.	9 s.	7
Ordino,	methedors	50	averies	968	valen:	29 ll.	10 s.	10
|[129]Massana,	methedors	27	averies	2.822	valen:	63 ll.	16 s.	1
Andorra,	methedors	30	averies	1.150	valen:	29 ll.	11 s.	8
Sant Julià,	methedors	19	averies	780	valen:	19 ll.	16 s.	3
						737 ll.	12 s.	4

Ajustades a esta suma 15 lliures de la venuda per Son[76]:	15 ll.	s.	
	752 ll.	12 s.	4

A 329 lo methedor y a sinch diners las averias.

Dit dia se fa llot de 27 perdius roges, les que los consolats deuran portar lo dia antes del *[Concell]* de Sant Thomàs, en pena del quot de la Terra, bones y rebedores, quatre cada consolat. Encamp, Andorra y Sant Julià ne aportaran sinch baix la mateixa pena. Se mane a Balthesar Perich no las accéptia si no són bones.

Dit dia se nota que lo cònsol de Ordino ha aportat la rebuda de la quístia del *[Rey]* Christianíssim de l'ultim pach, la que s'és posada a la plica.

1769 desembre 19

Dia 19 de desembre 1769.

Se ha tingut lo Concell de Sant Thomàs per tallar la quístia al ters per Su Il·lustríssima, príncep soberà de les present Valls, acentar los jornals, feras y sabudas, lo redre, cobrar los estranys y demés emoluments de la Vall.

Dit dia se deixe a la bona direcció dels síndichs lo donar las bonas festas a las personas de la obligació de la Vall y lo presentar-los, a son temps, los presents de pernas, formatges y capons. Y a est fi tindran los consolats previngudas pernas, formatges y capons per quant seran demanats.

Dit dia se note que los cònsols de Canillo han pagat lo arrendament del prat de Remendo, 3 lliures, 13 sous.

Dit dia se note que se ha pagat lo llosadó, 1 lliura, 8 sous.

Dit dia se note que se ha pagat lo porté fins vuy.

Dit dia ha donats comptes Pere Riba, Ramon Guiem, síndich, |[129v] de les 283 lliures li avie entregat la Vall en lo Concell de Sant Thomàs de 1768, y ha trobat lo Concell sos comptes bons y quede cabal ab lo Concell.

Dit dia se entregue en mans de Esteve Rossa, de Sant Julià, dos-centes setanta lliures, perquè les pòsie en mans de Don Guillem de Areny, síndich de la Vall, per pagar allò que convinga per la Vall.

[76] *Probablement en lloc de* Som.

Dit dia se pose en mans de Pere Riba y Ramon Guiem, síndich, 390 lliures, 19 sous, 7, a fi de què, luego que tingue lo cumpliment, effectuo la quitació del censal de Bonaventura Mitjana.

Dit dia, de altre partit, se li ha fet entrega al sobredit de 90 lliures, sous.

1770 abril 9

Dia 9 de abril de 1770.

Se ha tingut lo Concell de la Semmana Santa per fer lo pach de la quèstia deguda a Su Il·lustríssima, nostre príncep y señor (que Déu guarde), que són 228 reals de vuit, a 1 lliura, 8 sous quiscun, a saver, 200 reals de vuit per la quístia y 28 per la menjaria.

Dit dia se note que se ha fet aprobació de cònsols com apar en lo present llibre en son lloch.

Dit dia se posen en mans del doctor Ignaci Fiter y Rossell, cònsol de Sant Julià, 228 peses de vuit per pagar a Su Il·lustríssima la quístia y menjaria, junt ab lo recibo de 1768, y cuidarà lo Concell propvinent de aportar los dos recibos en esta Casa.

Dit dia se vote missa de devoció al Sant Esperit per lo bon acert dels cònsols nous, y cuidaran los consolats de fer-la celebrar en sas parròquias lo més prest tinga lloch.

Dit dia, a vista la proposició se ha feta en lo present Concell del grave perjudici és lo pagar-ce los censals al sinch per cent, resol lo present Concell fer comissió al senyor Guillem Areny, Teixidor, síndich, per a què aquest, en nom del Concell, vàgie a participar-o a Su Il·lustríssima per a què se vulla dignar rebaixar-los al tres per cent, conforme se usa en Espanya. Y si dit senyor síndich vol company, li done lo Concell poder de péndrer lo que vulla per company de las presents Valls.

|*130* Dit dia resol lo present Concell que, de quí al dia de Sant Isidro propvinent, los cònsols de Encamp y Canillo tinguen en mans de Pere Riba la suma de sinquanta lliuras quiscun, en pena del cot de la Terra, a fi de completar la quitació del censal de Bonaventura Mitjana y, així mateix, fer lo degut compliment que falta per fer la quitació del blat que·s deu.

Dit dia resol lo present Concell y comissiona al doctor Ignaci Fiter y Rossell y a Esteve Rossa y Pujol per a què vàgien a suplicar a Su Il·lustríssima vulla concedir la gràcia a tots los indivíduos que han fet cessió de béns de poder recobrar-los avent perdut la quarta.

Dit dia se note que se ha posada a l'arxiu la rebuda de l'advocat de Perpinyà.

1770 maig 28

Dia 28 de maitg 1770.

Se ha tingut lo Concell de Santcugesma per pagar los metges, cirurgians, censos de Costoja, vaca grassa y draps a lavar, regalias y fer nominació de mostafasos, vehedors y capitans.

Dit dia se posen en mans del doctor Ignaci Fiter, cònsol de Sant Julià, primo, 11 lliures, 7 sous, 6 per pagar lo següent, esto és: 12 sous, 6 per los censos de Costoja, que toque per parròquia 2 sous, 6, menos Sant Julià, que no·ls pague, 15 sous per los draps a lavar que se entregan al porter major de la santa iglésia de Urgell, que toque per parròquia 2 sous, 6, 10 lliures, sous que se entregan al senyor canonge sagristà de dita santa iglésia de Urgell, les que són estades repartides per parròquia a 1 lliura, 13 sous, 4. Ítem, de altre partit, se li entrega 12 lliures, 7 sous per la vaca grassa, quals entregarà al render del Molt Il·lustre Capítol de Urgell, que repartidas per parròquias toca a Canillo 2 lliures, 6 sous, a Encamp 3 lliures, 6 sous, Ordino 2 lliures, 6 sous, Massana 1 lliura, 12 sous, Andorra 2 lliures, 6 sous, Sant Julià 1 lliura, 13 sous, 4. Y quede bo a favor de la Vall 1 lliura, 2 sous, 4, de tot lo que aportarà recibo a esta Casa lo Concell propvinent.

Dit dia se fa nominació de mostafasos y vehedor:

|*130v* Canillo mostafà Miquel Clabó, Soldevila, vehedor Anton Duedra.

Encamp mostafà Joseph Torres, Areny, vehedor Anton Picart.

Ordino mostafà Miquel Joan Torres, Pal, vehedor Guillem Torres, Gené.

Massana mostafà Jaume Armengol, Areny, vehedor Anton Riba.

Andorra, mostafà a les Caldes Xavier Aldosa, Ricart, a Andorra Balthesar Perich, vehedor Balthesar Perich.

Sant Julià mostafà Anton Guitart, vehedor Esteve Rossa.

Dit dia se fa nominació de capitans per les parròquies:

Canillo Pere Pau Pintat, Marticella.

Encamp Pere Morató.

Ordino Isidro Naudí, Joan Germà.

Massana Bonaventura Babot, Raubert.

Andorra Macià Calba, Vila.

Sant Julià Anton Calbet, Sabaté.

Dit dia se arresten les mostres per lo temps acostumat. Los cònsols de las parròquias a hont són los señors batlles cuidaran de fer-los avís.

Dit dia se arresten les menobres, que sian fetas de quí al dia de Sant Barnabé.

Dit dia se fa nominació de sobreposats per lo offici de perayres per la confraria de Sant Pere Màrtir. Hix Joan Bortholó y entre Joan Cusí, sobreestant Joan Pujalt, pesador a les Caldes Miquel Bortholó, a Andorra Anton Ribot, a Sant Julià Pau Capdevila, a la Massana Esteve Gener.

Dit dia se note que se han pagats los metges y barbés, y han firmat recibo en lo Llibre de Quístia, en son lloch.

Dit dia assenyale lo present Concell per conters en lo present any a Esteve Rossa y Pujol y Guillem Torres, Gener.

Dit dia se note que lo cònsol de Sant Julià ha portat lo recibo de l'oli de la Seu, lo que se ha posat a la plica.

Dit dia confirma lo present Concell los rigorosos ordes té expedits contra tabacos, ma*[na]*nt als consolats vigílien en ses parròquies a fi de què sian observats.

|*[131]* Dit dia llohe y aprove lo present Concell totas las ordinacions y arrestos, tant dels llibres vells com nous.

1770 juny 12

Dia 12 de juny 1770.

Se ha tingut Concell de la Vall a instància del síndich, Don Guillem de Areny, acerca una minuta li ha remès Monsieur Lafont per representar a Monsieur lo marquís de Bonach, comandant de la província de Foix, acerca lo informe li demane Monsieur lo compte de Sant Florentí sobre la plassa vacant de veguer del rey en las presents Valls. Resol lo present Concell que per a informar dit senyor marquís de Bonach vàgia deputat lo doctor Ignaci Fiter y Rossell, cònsol de Sant Julià, y que est, en nom de la Vall, infórmia y respònguia a lo que li demanarà y preguntarà. Y al mateix temps resol també lo present Concell que dit doctor Ignaci li preséntia, en nom del Concell, dotse pernills, pregant-li vulla ser son protector. Y a dit fi tindran los consolats diumenge vinent, en mans del

cònsol de Ordino, per a què est cúidie de fer portar a Tarascó en casa de Fondera, dos pernills quiscun, bons y rebedors.

Dit dia se vote missa de devoció al Sant Esperit per lo bon acert dels concellers. Cuidaran los consolats de fer-la dir en ses parròquies luego tingan lloch.

Dit dia se note que lo cònsol de Sant Julià ha aportat en esta Casa los recibos del senyor canonge sagristà, render de Capítol i del porter major.

Dit dia comissione lo present Concell per a acistir, en nom de la Vall, a la decenta se farà a la Solana al doctor Ignaci Fiter y Rossell y a Pere Riba, donant-los lo present Concell tot poder y facultat quant de dret se requeresca y menester sia.

1770 novembre 26

Dia 26 de novembre 1770.

Se ha tingut lo Concell de Sant Andreu per pagar los metges i cirurgians, arrestar los methedors y averies estranyes per a què los consolats apòrtien los diners al primer Concell de Sant Thomàs propvinent y lo demés que·s |*[131v]* déguie de arrendaments de ella.

Dit dia, a vista de què lo present Concell no s'és pugut juntar, per llegítimes ocupacions, en lo temps se acostuma fer l'afor al blat fiat, per so, lo present Concell, inseguint la antigua pocessió que té de aforar lo blat fiat, fa l'afor a aquell a 6 lliures, sous carga, y se mane, en pena del cot de la Terra, que ningú no puga demanar ni pagar més del preu ha aforat la Vall.

Dit dia se note que los consolats hauran de aportar a esta Casa, al Concell de Sant Thomàs propvinent:

Canillo,	methedors	1.391	averies	9.423	valen:	457 ll.	2 s.	6
Encamp,	methedors	78	averies	6.228	valen:	144 ll.	7 s.	6
Ordino,	methedors	105	averies	1.629	valen:	53 ll.	12 s.	6
Massana,	methedors	28	averies	3.312	valen:	74 ll.	5 s.	
Andorra,	methedors	68	averies	721	valen:	27 ll.	15 s.	5
Sant Julià,	methedors	18	averies	1.401	valen:	32 ll.	11 s.	3
						788 ll.	14 s.	2

A 3 sous, 9 los methedors y a 5 diners les averies.

Dit dia se fa llot de 27 perdius roges, las que los consolats deuran aportar a esta Casa lo dia antes del Concell de Sant Thomàs en mans del Balthasar o dels cònsols de Andorra, en pena del cot de la Terra, bones y rebedores, quatre cada consolat. Canillo, Ordino y la Massana ne aportaran sinch.

1770 desembre 18

Dia 18 de desembre 1770.

Se ha tingut lo Concell de Sant Thomàs per tallar la quístia, pagadora a Sa Magestat Christianíssima (que Déu guarde), ab dos iguals pachs, lo un per Pasqua de Resurrecció y lo altre per Tots Sants, tot propvinent, la qual s'és taxada conforme apar en lo Llibre de Quístia en son degut lloch, segons lo compte han portat en esta Casa los conters.

Dit dia se deixe a la bona direcció dels síndichs lo donar las bonas festas a las personas de la obligació de la Vall y lo presentar-los, a son temps, las pernas, formatges y capons. Y a est fi tindran los consolats previngudas pernas, |[132] formatges y capons per a quant seran demanats.

Dit dia se note que se ha pagat lo arrendament del prat de Remendo, 3 lliures, 3 sous.

Dit dia se note que se ha pagat lo porté y lo llosadó fins lo dia present.

Dit dia se note que se ha pagat lo secretari las 9 lliures, sous de conducta.

Dit dia se note que se posan en mans del concellé Andreu Bons, de Sant Julià, 273 lliures, sous a fi de entregar-las a Don Guillem de Areny, que las gàstie per allò que convingue a la Vall.

Dit dia se note que Pere Riba, Ramon Guiem, ha donat comptes al present Concell dels diners li avia lo Concell entregats en lo Concell de Sant Thomàs proppassat. Y contada la entrada y eixida, ha trobat lo Concell sos comptes bons, y quede en son poder de la Vall 20 lliures, 13 sous, 1, que juntes ab 327 lliures, 7 sous, 6, que de present se li entregan, fan suma de 348 lliures, sous, 7, de les que donarà compte a requesició del Concell.

1771 març 26

Dia 26 de marts 1771.

Se ha tingut lo Concell de la Semmana Santa per fer lo primer pach de la quístia deguda a Sa Magestat Christianíssima (que Déu guarde), que són 935 franchs.

Dit dia se vote missa de devoció al Sant Esperit y a la Mare de Déu del Rosé, y cuidaran los consolats de fer-las dir en sas parròquias lo més prest pugan entrar.

Dit dia se note que se posan en mans de Guillem Torres, Gener, cònsol de Ordino, 935 franchs a fi de fer lo primer pach de la quístia a Sa Magestat Christianíssima, y 9 franchs per los gastos del propi y lo recibo de l'últim pach de 1769, los que retornarà a esta Casa lo Concell propvinent.

Dit dia, en attenció de la representació ha feta al present Concell lo cònsol de Andorra de una orde despatxada del senyor veguer acerca los danys se fan ab los bestiars y personas en los béns y fruits dels particulars de la |[132v] parròquia de Andorra, lo qual orde és estat manat, porta per porta, en dita parròquia per lo capità de ella, contenint ell lo que deu pagar per cap de bestià se encontrarà que fa dany, com y captura per los amos y guardians de dit bestiar. Attenent lo present Concell ser dit orde totalment oposat a la política del Concell de la Vall y sas parròquies, las quals fins vuy han cuydat de semblant matèria, y no ha ohit ni vist practicar lo present Concell que per dany que agen fet los bestiars se aja posat pres amo ni guardia algun que guardàs bestià en erbes ni coses privades, ni obligar a amo ni pastor lo presentar-se devant lo veguer ni justícia alguna civil, si que solament se ha acostumat valer-se de las armas de la justícia política, que són ban, tala y pago de dany y, quant estos no sian estats suficients, del cot de la parròquia y de la Vall. Y conciderant lo present Concell que dit orde és totalment oposat a sa política, desitjant portar las cosas ab lo modo més suau y benigne, ha determinat valer-se de son síndich, Pere Riba, y Anton Picart, cònsol de la parròquia de Encamp, als quals ha feta lo Concell comissió per a anar a encontrar al senyor veguer y dir-li, de part del Concell, que lo orde que ell a expedit se oposa a la política de la Vall, y que si ell no vol desistí de dit orde, seria precís recórrer al príncep. Y avent dits comissionats cumplerta sa comissió, han feta relació al present Concell que dit senyor veguer estaba prompte en desistir de dit orde y que embiaria orde al capità de Andorra tornàs aquell en sas mans, y que ell volia córrer ab bona unió ab lo Concell.

Y vista la resposta feta per dits comissionats, volent lo present Concell remediar dits abusos y danys se ocasionan als bestiars y personas en erbas y cosas privadas, resol y arresta lo Concel:

Primo, que d'esta hora en avant, que los amos dels bestiars que ocasionaran dany a las erbas o cosas privadas no pugan respòndrer ab paraulas ofensivas, indecents y provocatòrias als que los denunciaran los bans, |[133] ja sian banders o los amos de las pocessions, en pena del cot de la Terra. Y baix la mateixa pena, se mana a tots los naturals y habitants de las Valls de Andorra que no púguian introduhir bestiars als prats agenos ab lo pretest[77] que, tret què sia lo redall dels prats, tornen a cosa comuna, a excepció de aquells prats que de trossos comuns tenen alguns particulars comprats a las parròquias ab eix esprés pacte.

Dit dia resol lo present Concell que los camins reals sian apariats y posats en bon estat, tant comunals com antuxans, de quí al dia 15 del pròxim vinent mes de abril, y a est fi sia fet manament que dit orde sia obehit, en pena del cot de la terra.

Dit dia se note que se ha feta aprovació de cònsols com apar en son lloch al Llibre de Quístia.

1771 maig 13

Dia 13 de maitg 1771.

Se ha tingut lo Concell de Santcugesma per pagar metges y cirurgians, censos de Costoja, vaca magra, draps a lavar, fer nominació de mostafasos, vehedors y capitans.

Dit dia se note que se posan en mans de Borthomeu Bou, Toni de Pere, cònsol de Sant Julià, 4 lliures, 16 sous per pagar la vaca magra al render del Molt Il·lustre Capítol de Urgell, que toque per parròquia 16 sous, 22 sous, 6 per los censos de Costoja, toque per parròquia 2 sous, 6, menos Sant Julià, que no·ls pague, per los draps a lavar 15 sous, toque per parròquia 2 sous, 6. De tot lo que aportaran recibo a esta Casa lo Concell propvinent.

Dit dia se note que lo cònsol de Ordino a aportat a esta Casa las rebudas del pach de la quístia, la vella y la del present any, las que se són posades a la plica.

Dit dia se fa nominació de mostafasos, vehedors y capitans:

[77] *En lloc de* pretext.

Canillo mostafà Joan Pere Regí, vehedor Mariano Vidal.

Encamp mostafà Francisco Mas, vehedor Anton Rossell.

Ordino mostafà Anton Areny, vehedor micer Pere Joan Fiter y Rossell.

|[133v] Massana mostafà Guillem Torres, Giberga, vehedor Thomàs Perich.

Andorra mostafà Joan Gaspà Babot, vehedor Joan Senturé, Guiem, y mostafà del Quart de les Caldes.

Sant Julià mostafà Andreu Bons, vehedor Anton Riba.

Dit dia se fa nominació de capitans per les parròquies:

Canillo Miquel Naudí, Jaumima.

Encamp Carlos Bonit.

Ordino Esteve Aldosa, Call.

Massana Francisco Call, Toni Riba.

Andorra Nicolau Cassany, Xurrina.

Sant Julià Joan Baptista Arajol.

Dit dia se arresten les mostres per lo temps acostumat. Los cònsols, allí hont són los batlles, cuidaran de donar-los avís.

Dit dia se arresten les menobres per lo temps acostumat, y que sian fetas de quí al dia de Sant Barnabé.

Dit dia se fa nominació de sobreposats per lo offici de Sant Pere Màrtir, confraria de perayres. Hix Joan Cusí, entre Pau Segalàs, sobreestant Joan Pujalt, pesador Miquel Bortholó a les Caldes, a Andorra Anton Ribot, a Sant Julià Francisco Vila, a la Massana Esteve Gener, dit Pierrís.

Dit dia ordene lo present Concell que los salaris dels vint-y-quatre y vehedors, quan van a visura, sian los mateixos salaris que al temps antich, que són sis rals quiscun, a excepció que si la disputa és de Comú a Comú y se agués de anar a alguna montanya que tinguen de salarí una lliura, quatre sous.

Dit dia ordene lo present Concell que sia feta visura de creus a las trencadas de termes y emprius, y las parròquias las degan aver fetas de quí al dia de la Mare de Déu de setembre.

|[134] Dit dia ordene lo present Concell que sian fets per las parròquias, porta per porta, los mateixos manaments prohibitius de tabacos y que se han acostumat los anys antecedents, los que se manan observar en pena del cot de la Terra.

Dit dia ordene lo present Concell que ninguna persona puga fer casa de [son si cap] sens expressa llicència del present Concell, lo qual manament sia fet porta per porta per las parròquias, y sia observat en pena del cot de la Terra.

Dit dia ordene lo present Concell que, d'esta hora en avant, qualsevol persona que encontrarà bestià que li fàcia dany en sas pocessions, si són tosinos sens farrà pàguien deu sous de dia y doble a la nit, y altre bestià gros, si és a erba majenca y blat, lo mateix. Si és a cultia, un sou per cap lo bestià menut, fins a deu caps dos diners, y de deu en amunt sis diners per bèstia, no perjudicant a les parròquies sos bans acostumats, y així mateix per las personas, y que no·s puga deixar anar lo bestià sens guàrdia per los camins, sinch sous de ban sens exemir-se de bans y tales. Y qui serà renitent en no observar estas penas pagaran lo delicte ab presó, que los cònsols, concellers y proms los pugan péndrer y soltar-los sempre que vullan. Y per los tosinos un sou per cap.

Dit dia resol lo present Concell que lo primer dia de juliol las parròquias de Canillo, Encamp y Andorra tinguen en mans de Pere Riba, és a saver: 80 lliures, sous, las parròquias de Encamp y Canillo, y la de Andorra 56 lliures, sous, a fi de què ab los que ell té se executa la quitació de las 600 lliures que fa lo present Concell a Bonaventura Mitjana. Y en falta de això, lo dia dos de juliol requerirà, dit Pere Riba, Concell a gastos y despesas de las parròquias que faltaran.

Dit dia lloam y aprovam totas las ordinacions, consuetuts, usos y costums del present Concell, tant del llibre vell com nou, tant escrites com sens escríurer.

1771 juny 13

|[134v] Dia 13 juny 1771.

Se ha tingut Concell de la Terra per donar pocessió a l'Il·lustre Doctor Don Ramon Tella, prebere y canonge, prelat y penitencier de la santa iglésia de Urgell, subcol·lector de espolis y vacants eglesiàstichs del bisbat de Urgell, per les causes y rahons que són de véurer en lo acte de la pocessió rebut per lo secretari del Concell lo dia present, al qual se ha presentada la elecció de sis persones per a què ne elegesca una de ellas per son batlle de las presents Valls, la que és del thenor següent:

Canillo Pere Font, Carquié.
Encamp Francisco Mas.
Ordino Anton Areny.
Massana Macià Riberaygua.
Andorra Thomàs Calbó, Dolsa.
Sant Julià Romà Cirés.

Dit dia se note que lo cònsol de Sant Julià, Borthomeu Bou, Toni de Pere, a entregat las rebudas de la vaca magra y draps a lavar de 1771.

Dit dia, a vista de la demanda ha feta al present Concell lo doctor Ignaci Fiter y Rossell, que per sa salut y tranquilitat de ànimo no li era convenient que acistís al present Concell en qualitat de conceller, ha resolt lo present Concell lo dispensar a dit doctor Ignaci lo acistir a esta Casa en qualitat de conceller, sens emperò llevar-li cosa alguna de son honor, si sols per los motius que ell a al·legat, y en deffecte de ell a elegit lo Concell a Anton Guitart per concellé decano de dita parròquia de Sant Julià.

|[135] Dit dia, a vista de la proposició a feta al present Concell Balthesar Perich, cònsol decano de la parròquia de Andorra, com a portant la veu de la Junta de proms de dita parròquia en lo Concell de Santcugesma proppassat, declare lo present Concell que resolgue acerca dita proposició que féu, que digués lo Concell si a Pere Matheu Moles se avia de regonèixer ab especial títol per donar-li aquellas prerrogativas de acentar-se als banchs dels cònsols, anar a oferir primer en la iglésia que los cònsols, concellers y proms. A què respongué lo Concell que no sabia res en això y que los cònsols, concellers y proms de la parròquia de Andorra se acentassen a sos banchs acostumats y que de immemorial pocessió se acostumaban acentar, y que a les justícies los donaren los honors acostumats, segons com a qui són y a qui representan.

Dit dia vote lo present Concell dos misses de devoció, una al Sant Esperit y altra a la Mare de Déu del Roser. Cuidaran los consols de fer-las dir en sas parròquias lo més prest puga tenir lloch.

Dit dia se fa l'afor al blat fiat a 5 lliures, 11 sous, y se mane a tots los que ne han venut y als que ne dehuen pagar no púguian ni pugan exigir més del preu que la Vall aforat, en pena del cot de la Terra.

1771 agost 19

Dia 19 de agost 1771.

Se ha tingut Concell de la Terra a instància del senyor veguer Guillem Moles. Congregat lo Concell, ha comparegut dit senyor veguer en lo Concell, al qual ha fetas las proposicions següents:

|[135v] Primo, que ja tenia present lo Concell que lo dia que prengué pocessió lo senyor subcol·lector lo confirmà a ell, dit senyor Moles, per veguer, y que dit senyor Moles, vista que lo empleo de veguer era tant cansat avia anomenat lo senyor Pere Matheu Moles per son substitut, com així per tal lo avia nomenat lo Il·lustríssim diffunt.

A lo que respon lo present Concell que té ben present que lo senyor subcol·lector anomenà a dit senyor Guillem Moles per son veguer, lo que aparegué molt bé al Concell. y en prova de això no vulgué lo Concell que prengués nova pocessió, que satisfet lo Concell de sa bona exactitut de justícia lo tornaba admétrer sens altra solempnitat. Y així mateix, té ben present lo Concell que en dit dia de la pocessió de dit senyor subcol·lector, después y immediatament de aver dit señor confirmat per son veguer a dit senyor Guillem Moles, dit senyor Guillem Moles se escusaba per sa abansada edat y falta de forses. Y replicà dient: "Pues Vostra Senyoria vol sia empleat ab est empleo, per mon descans elegesch per mon substitut a Pere Matheu Moles, pues lo avia ja elegit lo Il·lustríssim diffunt". Y dit señor subcol·lector digué que ell confirmaba tot lo que ab títols constaba que lo Il·lustríssim diffunt agués concedit. Y com al present Concell no se aja fet constar ni cònstia de privilegi algun de l'Il·lustríssim diffunt de substitut de veguer, per cuyo motiu suspèn lo present Concell la acceptació de substitut de veguer.

Íttem, acerca la proposició feta al present Concell acerca los forasters y contabandistes, respon lo present Concell que, a no ser los auxilis los avia donat lo Il·lustríssim diffunt, lo Concell auria fet observar sos arrestos y ordinacions que contra ells tenia fets y que, no obstant tot assò, providenciarà lo de justícia. Y en quant als forasters examinarà lo Concell per quin fi són assí.

Ítem, verbo a la proposició dels tabacos, respon lo present Concell que los manaments |[136] prohibitius estan ja fets y lo Concell castigarà severament los delinqüents que se encontraran ser contraventors.

Dit dia, a vista de la inobediència que tenen los indibíduos d'estas Valls als arrestos del present Concell, resol aquest de què los quatre de la parròquia de Canillo y Encamp vàgien a revistar la parròquia de Sant Julià y mírien los que tindran tabacos, y los allistaran

y los aportaran nombrats en aquest Concell, per a què sian rigorosament castigats, los de la Massana a Andorra y los de Ordino[78], los de Sant Julià a Encamp y Canillo, y los de Andorra a la Massana y Ordino. La qual revista sia feta de quí al 21 del corrent, en pena del cot de la Terra.

Dit dia, acerca dels contrabandistes, los que fan lo ofici, se'ls mane, en pena del cot de la Terra, que dins tres dies búidien de la Terra y que no se'ls pugue donar auxili algun, y en quant als forasters, los consolats los faran manament que, en pena de ser desterrats, se presenten a esta Casa lo primer Concell.

Dit dia resol lo present Concell, per los justos motius que lo acisteixen, que lo cònsol de Andorra, Balthesar Perich, no entréguia las claus de la Casa de la Vall sens expressa llicència dels síndichs, y la clau de la Cúria sens expressa llicència del Concell y del nottari y secretari de la Vall, a persona alguna.

1771 setembre 22

Dia 22 de setembre 1771.

Se ha tingut Concell de la Terra a instància de l'Il·lustre Veguer de las presents Valls. Y juntat aquell, ha comparegut ab la forma acostumada en lo present Concell, al qual a fet nova requesició contra los contraventors a las ordes del present Concell en matèria de tabaco, queixa formal contra lo cònsol de Andorra, y nova demanda de admissió de subvegué. En quant als contraventors, ha passat lo Concel en castigar-los com apar en la llibreta dels fallits. Y quant a la queixa del cònsol de Andorra, avent-li respost lo Concell sobre la queixa, proposant-li les rahons y motius acistian al Concell, ha respost dit señor |[136v] veguer a dos deputats que lo present Concell li ha fet que la satisfació la donàs al senyor subcol·lector. Y en quant a la admissió de subvegué li ha fet patent lo Concell los inconvenients que prevehia sobre la tal substitució, y ha respost dit senyor veguer a dits deputats que ho suspendria y supendria al Pere Matheu de administrar justícia, encara que li'n demanassen, fins al primer Concell sabut, y que en aquell tornaria resposta, en persona o en escrits, de sa resolució. Y dits deputats de tot lo sobredit ne han feta relació al present Concell. Y si entretant, per totas estas cosas, se avia de fer algunas diligències, comissione lo present Concell al senyor Guillem Areny, Teixidor, y Pere Riba, sos síndichs, donant-los lo present Concell tot poder y facultat.

[78] *En lloc de* Andorra y Ordino.

Dit dia vote lo present Concell dos misses de devoció, una al Sant Esperit y altra a la Mare de Déu del Roser. Cuidaran los consolats de fer-la*[s]* dir en ses parròquies lo més prest sia posible.

Dit dia mane lo present Concell que no sia donat auxili ni favor a ningun contrabandiste ni véndrer-los tabaco en pena del cot de la Terra, lo qual manament deurà ser fet porta per porta per les parròquies.

1771 octubre 28

Dia 28 de octubre 1771.

Se ha tingut lo Concell de Tots Sants a fi y effecte de fer lo últim pach de la quístia deguda a Sa Magestat Christianíssima com a compte de Foix.

Dit dia se note que Borthomeu Bou, Toni de Pere, cònsol de Sant Julià, a aportat a esta Casa la rebuda dels censos de Costoja.

Dit dia se note que se posan en mans de Pere Riba, síndich, 935 franchs a fi de fer lo últim pach de la quístia deguda a Sa Magestat Christianíssima, junt ab lo recibo de l'últim pach de 1769.

Dit dia se pose lo vi a nou diners lo cortó, y se comensarà de véndrer a dit preu lo dia de Tots los Sants.

1771 novembre 25

|*[137]* Dia 25 de novembre 1771.

Se ha tingut lo Concell de la Terra, dit de Sant Andreu, a fi de pagar los metges y cirurgians, arrestar los methedors y averias estranyes per a què los consolats apòrtian lo compte al Concell de Sant Thomàs primer vinent, y també tot lo que·s déguia a esta Casa de arrendaments.

Dit dia se note que los consolats hauran de aportar a esta Casa lo Concell de Sant Thomàs propvinent:

Canillo,	methedors	905	averies	11.401	valen:	407 ll.	4 s.	7
Encamp,	methedors	181	averies	8.024	valen:	201 ll.	2 s.	1
Ordino,	methedors	13	averies	894	valen:	21 ll.	1 s.	3
Massana,	methedors	11	averies	2.922	valen:	63 ll.	8 s.	9

Andorra,	methedors	51	averies	1.692	valen:	44 ll.	16 s.	3
Sant Julià,	methedors	16	averies	803	valen:	19 ll.	14 s.	7
						757 ll.	7 s.	6

A 3 sous, 9 lo methedor y 5 diners les averies.

Dit dia se fa llot de 27 perdius roges, les que los consolats deuran aportar a esta Casa lo dia antes del Concell de Sant Thomàs, bones y rebedores, en mans dels cònsols de Andorra, pena del cot de la Terra, quatre cada consolat. Encamp, Andorra y Sant Julià ne aportaran sinch.

Dit dia se note que se han pagat los metges y barbés com apar al Llibre de Quístia en son degut lloch.

1771 desembre 17

Dia 17 de desembre 1771.

Se ha tingut lo Concell de la Terra, dit de Sant Thomàs, per tallar la quístia al ters per Su Il·lustríssima, príncep soberà de les presents Valls, acentar los jornals, feres y sabudes, lo redre, cobrar los estranys y demés emoluments que·s deguen a la Vall.

Dit dia se deixe a la bona direcció dels síndichs lo donar las bonas festas a las personas de la obligació de la Vall y lo presentar-los, a son temps, lo present de pernas, formatges y capons. Y a est fi tindran los consolats previngudas pernas, formatges y capons per quant seran demanats.

|*[137v]* Dit dia se note que lo cònsol de Canillo ha pagat lo arrendament del prat de Remendo, que és 3 lliures, 3 sous.

Dit dia, a vista de la representació a feta al present Concell lo doctor Joseph Lleopart de què per sa crescuda edat no podia servir la Vall en qualitat de advocat, y que si era de agrado del Concell lo péndrer per advocat de estas Vall a son fill, lo doctor Odón Lleopart, y attesa lo Concell la bona servitut que lo dit doctor Joseph a donada en dilatats anys a estas Valls y a las finesas de l'un y altre té experimentades, y mostrant-se lo Concell agrahit a ells y tenint una total confiansa de dit doctor Odón Lleopart, pren aquest per son advocat y, en virtut del present, li concedeix la conducta que fins vuy acostumat donar.

Dit dia, a vista la representació a feta lo cònsol de Sant Julià de què lo hostalé no volia fer vi al preu de la Vall en casos de necessitat, resol lo present Concell que los hostalés degan fer vi al preu de la Vall en totes necessitats a coneguda dels cònsols.

Dit dia se note que se ha pagat lo porté fins lo dia present.

Dit dia se note que se ha pagat lo llosadó.

Dit dia se note que se ha pagat lo secretari 9 lliures, sous.

Dit dia se note que se remeten a Don Guillem dels estranys 270 lliures, sous, de las que donarà compte al present Consell.

Dit dia se note que ha donats comptes Pere Riba al present Concell dels diners li entregaren lo Concell de Sant Thomàs proppassat de 1770. Y contada la entrada y eixida, quede en son poder 370 lliures, 1 sou, 6 sens contar los que se li entregan lo dia present.

Dit dia se pose lo vi a 1 sou, 2, lo pa a 6 diners. Se comensarà a véndrer a dit preu diumenge propvinent.

1772 abril 13

Dia 13 abril 1772.

Se ha tingut Concell de la Terra, dit de la Semmana Santa, per fer lo pach de la quístia de- |*[138]* guda a Su Il·lustríssima, nostre príncep y senyor (que Déu guarde), que són 228 rals de vuit, a 1 lliura, 8 sous quiscun, és a saver, 200 rals de vuit per la quístia y 28 rals de vuit per la menjaria.

Dit dia se vote missa de devoció al Sant Esperit per lo bon acert dels cònsols nous, y cuidaran los cònsols de fer-la dir en ses parròquies lo més prest tinga lloch.

Dit dia se note que se ha aportat a esta Casa la rebuda de l'últim pach de la quístia y de l'oli de la Seu de 1771.

Dit dia se note que se posen en mans del cònsol de Sant Julià, Esteve Rossa y Pujol, 228 peses de vuit per pagar a Su Il·lustríssima la quístia y menjaria junt ab lo recibo de 1770, y cuidarà lo Concell propvinent de portar lo recibo a esta Casa.

Dit dia se note que se a donada pocessió a l'Il·lustre Doctor Don Jacinto de Bardaxí, canonge, prelat de la santa iglésia de Urgell, procurador de l'Il·lustríssim Senyor Don Joachim de Santián y Valldevieso, bisbe de Urgell, príncep soberà de las presents Valls,

de lo que se n'ha llevat acte en poder del nottari infrascrit y de Joan Marquès, nottari de la ciutat de Urgell y escribà de la Cúria Eglesiàstica.

Dit dia se ha fet sisena per presentar a dit senyor per a què elegesca una de las sis personas per batlle de las presents Valls:

Canillo Pere Font, Carquié.
Encam*[p]* Joseph Torres, Areny.
Ordino Miquel Joan Torres, Pal.
Massana Macià Riberaygua.
Andorra Thomàs Calbó, Dolsa.
Sant Julià Romà Cirés.

1772 juny 1

Dia 1 de juny 1772.

Se ha tingut lo Concell de Santcugesma per pagar los metges, cirurgians, censos de Costoja, vaca grassa y draps a lavar, regalies, fer nominació de mostafasos, vehedors y capitans.

|*[138v]* Dit dia se posen en mans de Esteve Rossa, cònsol de Sant Julià, primo, 11 lliures, 7 sous, 6 per pagar lo següent, esto és: 12 sous, 6 per los censos de Costoja, que toque per parròquia 2 sous, 6, menos Sant Julià, que no·ls pague, 15 sous per los draps a lavar, que se entreguem al porté major de la santa iglésia de Urgell, que toque per parròquia 2 sous, 6, 10 lliures, sous que se entregan al senyor canonge sagristà de dita iglésia, les que són estades repartides per parròquia 1 lliura, 13 sous, 4. Ítem, de altre partit, se li entrega 12 lliures, 7 sous per la vaca grassa, quals entregarà al render del Molt Il·lustre Capítol de Urgell, que repartidas per parròquia toca a Canillo 2 lliures, 6 sous, a Encamp 3 lliures, 6 sous, a Ordino 2 lliures, 6 sous, Massana 1 lliura, 12 sous, Andorra 2 lliures, 6 sous, Sant Julià 1 lliura, 13 sous. Y quede bo a favor de la Vall 1 lliura, 2 sous, 4, de tot lo que aportarà recibo a esta Casa lo Concell propvinent.

Dit dia se fa nominació de mostafasos y vehedors:

Canillo mostafà Joan Areny, Calbó, vehedor Joan Casal, Xicos.
Encamp mostafà Anton Pallerès, vehedor Esteve Palés, Jalmet.
Ordino mostafà Miquel Joan Cabanes, Cella, vehedor Carlos Adallach.
Massana mostafà Francisco Mora, Geralt, vehedor Miquel Gaspà, Palés.

Andorra mostafà Joan Solana al Quart de Andorra, al Quart de les Caldes Macià Puig y vehedor. Y ara Joan Senturé vehedor y mostafà[79].

Sant Julià mostafà Anton Guitart, vehedor Anton Pol, Mas d'Alins.

Dit dia se fa nominació de capitans per les parròquies:

Canillo Miquel Joan Guitart, Masové.

Encamp Anton Camp y Calba.

Ordino Macià Bons, Batlle.

Massana Miquel Camp y Capdevila.

Andorra Jaume Sansa.

Sant Julià Joan Martí, Llumeneres.

Dit dia se arresten les mostres per lo temps acostumat. Los cònsols de las parròquias a hont són los batlles cuidaran de fer-los avís.

|*139* Dit dia se arresten les menobres, que sian fetas de quí al dia de Sant Barnabé.

Dit dia se fa nominació de sobreposats per lo offici de Sant Pere Màrtir, confraria de perayres. Hix Pere Aleix, entre Miquel Giraut, sobreestant Macià Puig, pesadors, a les Caldes Miquel Bortholó, Andorra Anton Ribot, a Sant Julià Francisco Vila, a la Massana Esteve Gené, dit Pierrís.

Dit dia, a vista de la proposició ha fet al present Concell Borthomeu Bou, Toni de Pere, del mal que viuhen los prohoms de la parròquia de Sant Julià y la mala unió que·s veu entre ells, per cuyo motiu renunciaba lo ser conceller, resol lo present Concell y trobe a bé, per mirar lo medi més suau, que lo endemà de les mostres se júntian en la Casa Comuna de Sant Julià tots, y allí reconílien sos ànimos mediant la intervenció dels senyors batlles, no com a batlles sinós com a particulars proms, a cuyo fi los fa lo present Concell comissió per a què estos, ab sa acertada prudència, los pòsien ab bona pau y quietut. Y a est effecte, lo cònsol de Sant Julià los manarà, en pena del cot de la Terra, que acistesquen en la Casa Comuna en dita Junta y ohir las proposicions que dits senyors batlles los faran. Y així mateix se fa comissió al secretari per participar als senyors batlles la present resolució.

Dit dia resol lo present Concell que tots aquells que no han cumplert a pagar lo cot y recot se'ls féu per no aver obehit als ordes del present Concell acerca de tabacos, que los

[79] Y ara... mostafà *afegit posteriorment*.

senyors batlles los possen als ferros y, después de aver-ci estats algun temps, los cònsols de Andorra los soltaran.

Dit dia se pose lo vi a catorse diners lo cortó, y se comensarà a véndrer a dit preu dimecres propvinent.

Dit dia elegeix lo present Concell per conters en lo present any a Esteve Rossa y Jacinto Riba.

Dit dia lloam y aprovam totas las ordinacions, tant vellas com novas, tant dels llibres vells com nous.

1772 octubre 5

Dia sinch de octubre 1772.

Se ha tingut Concell de la Terra a fi y effecte de fer l'afor al blat fiat com és costum.

|*139v* Dit dia se fa l'afor al blat fiat en lo present any y se posa a 5 lliures, 12 sous, 6 la carga. Los consolats cuidaran de fer fer lo manament, porta per porta, que ningú pàguie ni puga demanar més del preu aforat la Vall, en pena del cot de la Terra.

Dit dia se vote missa de devoció al Sant Esperit. Los consolats cuidaran de fer-la dir en ses parròquies lo més prest puga entrar.

Dit dia, a vista de la representació se ha feta al present Concell dels graves estragos a fet lo riu en los camins reals, si estos los deuen reparar los particulars en sos antujans o bé lo cos comú, resol lo present Concell que los particulars que coneixeran los Comuns ser imposibilitats de poder retornar sos antuxans, degan los Comuns a estos coadjuvar-los, y los particulars que tindran medis per retornar sos antuxans, que se'ls deguen retornar a ses costes.

Dit dia comissione lo present Concell per anar a donar la benvinguda al senyor bisbe, nostre príncep y senyor, luego se tinga notícia de aver arribat a Guissona, als senyors síndichs Don Guillem de Areny y Guillem Areny, Teixidor.

Dit dia fa comissió lo present Concell a Pere Riba, Ramon Guiem, per a anar a donar la benvinguda al fill de Monsieur de Bonach y la anorabona de son casament, donan-li lo Concell facultat de péndrer lo company que vulla.

Dit dia se posa lo pa a set diners la lliura, y se comensarà a véndrer a dit preu demà.

Dit dia se note que lo cònsol de Andorra ha portat lo recibo de l'oli de la Seu del present any.

Dit dia se posa lo vi a 18 diners lo cortó, y se comensarà a véndrer a dit preu demà, ab la obligació de fer tenir los mostafasos vi vell, bo y rebedó. Y quant voldran véndrer vi nou, degan antes avisar als cònsols de les parròquias.

1772 novembre 23

|[140] Dia 23 de novembre de 1772.

Se ha tingut lo Concell de Sant Andreu a fi de pagar los metges, arrestar los metedors y averies estranyes, per a què los conssolats apòrtian lo compte al Concell de Sant Thomàs primer vinent, y també tot lo que·s déguia a esta Casa de arrendaments.

Dit dia se note que los conssolats auran de aportar a esta Casa lo Concell de Sant Thomàs propvinent:

Canillo,	methedós	870	averies	12.921	valen:	432 ll.	6 s.	3
Encamp,	methedós	69	averies	6.154	valen:	151 ll.	2 s.	11
Ordino,	methedós	20	averies	3.141	valen:	69 ll.	3 s.	9
Massana,	methedós	40	averies	880	valen:	25 ll.	16 s.	8
Andorra,	methedós	206	averies	3.205	valen:	105 ll.	7 s.	11
Sant Julià,	methedós	11	averies	888	valen:	20 ll.	13 s.	3
						804 ll.	10 s.	9

A 3 sous, 9 los methedós y a 5 dinés les aberies.

Dit dia se fa llot de 27 perdius rojes, les que los conssolats deuran aportar a esta Casa lo dia antes del Concell de Sant Thomàs, bones y rebedores, en mans dels cònssols de Andorra, pena del cot de la Terra, quatre cada conssolat. Canillo, Ordino y Massana ne aportaran sinch.

Dit dia se note que se han pagat los metjes com apar en lo Llibre de Quístia en son degut lloch.

Dit dia, a vista de una súplica a presentat al present Concell Esteve Beal, de Sant Julià, sobre un engany abie trobat a un calder abie baratat ab lo calderer [March] Ferrer, habitant en la ciutat de Urgell, abent encontrat partida de plom en dit calder, per ço resol lo present Concell que per ebitar semblants enganys se apodérien los cònssols de Sant Julià de la

clau de una casa té dit Fferrer en Sant Julià, y estos, junts ab lo cònssol de la Massana Thomàs Perich, Rull, y Francisco Maestre, cònssol de Andorra, se apodérien de l'aram té en dita casa, y estos examínien si dit aram es fabricat segons lo arrest de la Vall, y estos ne faran relació al Concell.

|[140v] Dit dia, a vista que molts anys a que falle veguer per la part de Franssa y no abersse pogut fer noba elecció de batlle, abent est acabat son trienni, a resolt lo Concell fer sisena y presentar-la a Sa Magestat Christianíssima per a *[què]* elegesca la perssona de la sis*[ena]* se'ls presentaran, la que sia de son major agrado:

Canillo Joan Areny, Calbó.

Encamp Joseph Torres, Areny.

Ordino Anton Areny, Jordà.

Massana Macià Riberaygua, Fonta.

Andorra Joan Solana.

Sant Julià Francisco Sucarana.

1772 desembre 15

Dia 15 de desembre 1772.

Se ha tingut lo Concell de Sant Thomàs per tallar la quístia al ters, pagadora a Sa Magestat Christianíssima (que Déu guarde), ab dos iguals pachs, lo un per Pasqua de Resurrecció y l'altre per Tots Sants propvinent, la qual s'és tallada conforme apar en lo Llibre de Quístia en son degut lloch, segons lo compte han portat a esta Casa los conters.

Dit dia se deixe a la bona direcció dels síndichs lo donar las bonas festas a las personas de la obligació de la Vall y lo presentar-los a son temps las pernas, formatges y capons. Y a est fi tindran los consolats previngudas pernas, formatges y capons per a quant seran demanats.

Dit dia done comptes Pere Riba, Ramon Guiem, al present Concell de tots los diners que fins vuy li tenia recomanats en son poder lo present Concell, fins lo dia de vuy. Y contada la entrada y exida ha trobat lo Concell sos comptes bons, y quede a favor del Concell 58 lliures, 5 sous 6, les que entrega de present al Concell y quede cabal ab lo Concell de tots sos comptes.

Dit dia ha donat comptes Don Guillem de Areny al present Concell de tots los diners tenia en son poder de la Vall fins lo dia present. Y contada la entrada y eixida ha trobat

lo Concell sos comptes bons, y las 114 lliures, 11 sous, 4 que quedan en son poder, ha aparegut bé al Concell las emplea dit senyor en adornos per la capella de la Casa de la Vall. Y ab això, empleadas que sian, quedarà quiti ab lo Concell.

|[141] Dit dia se note que se entreguen al senyor Guillem Areny, Teixidor, 2[5]0 lliures, sous a fi de entregar-las al senyor Don Guillem Areny per fer los pagaments del Comú de la Vall.

Dit dia se note que se ha pagat al secretari fins lo dia present.

Dit dia se note que se ha pagat al llosadó.

Dit dia se note que se ha pagat al porté fins vuy.

Dit dia se note que resten dels estranys 300 lliures, sous, les que se posen en mans de Teixidor, dels que ne donarà compte al present Concell.

Dit dia se pose lo pa a vuit *[diners]*, y se comensarà a véndrer a dit preu diumenge propvinent.

Dit dia se posa lo vi a quinse dinés, y se comensarà a véndrer a dit preu diumenge propvinent.

Dit dia, en attenció de encontrar-se lo Concell ab un decret de Su Il·lustríssima continuat al peu de una súplica a ell presentada per Joseph Jovés, cirurgià, ab lo qual mane al Concell infórmie, dins deu dies, sobre los motius exposats en lo dit memorial, a cuyo fi, com y per encontrar a Don Guillem de Areny, a fi de què, en attenció de aver renunciat lo sindicat, lo suavisen per a què mos continue sa protecció y continue en lo empleo de síndich procurador general, comissiona lo present Concell als señors Guillem Areny, Teixidor, síndich, y miser Pere Joan Fiter y Rossell, cònsol de Ordino, per a què estos, en nom del Concell, infórmien a Su Il·lustríssima sobre los motius contenguts a dit memorial y, asixí mateix, suavísien y préguien a Don Guillem de Areny vulle continuar en son empleo.

1772 desembre 23

Dia 23 de desembre 1772.

Se ha tingut Concell de la Terra y en ell ha tornada resposta lo senyor Guillem Areny, Teixidor, de sa comissió, dient que Su Il·lustríssima estaba aquietat en las pretencions

tenia dit Jovés, y Don Guillem de Areny ha quedat content de continuar ab son empleo de síndich procurador general. Y lo Concell ha aprobat sa comissió.

Dit dia areste lo present Concell que los cònsols sian publicats en totas las parròquias de las presents Valls per a sempre lo dia dels Sants Ignocents, y assò se mane observar en pena del cot de la Terra.

Dit dia se vote una missa de devoció a la Mare de Déu del Roser. Cuidaran los cònsols de fer-la dir en sas parròquias lo més prest puga entrar.

Dit dia, a vista de què està vacant la plassa de cirurgià de les presents Valls, resol lo present Concell que quédien encarregats los síndichs de donar veus que, si ningú pretén a dita plassa, dins lo termini de tres mesos, del dia de vuy en avant contadors, se donarà dita plassa per oposició en esta Casa, lo qual termini finirà lo dia 23 de marts propvinent.

Dit dia, a vista dels abusos que se experimenta dels contrabandites y forasters dins las presents Valls y lo mal exemple dónan y los absurdos[80] se'n segueix, resol lo present Concell que |[141v] qualsevol minyona o viuda se casarà ab contrabandiste, seran expel·lits de las presents Valls, y ningun foraster se pugue casar dins las presents Valls sens expressa llicència del Concell y, en orde als contrabandistes, que no se'ls puga donar favor y ajuda sens poder-se detenir. Y los consolats vigilaran sobre estas cosas en pena del cot de la Terra. Y aquest manament se farà córrer porta per porta perquè ningú pugue al·legar ignorancia.

1773 febrer 15

Dia 15 de febrer de l'any 1773.

Se ha tingut Concell de la Terra per orde del síndich señor Guillem Areny, Teixidor, a fi y effecte de participar una carta al Concell, vinguda de París, del deputat dels Estats de Bearn demanant y donant avís que lo Concell nomenàs persona per obtenir la plassa del Col·legi de Foix en Tolosa, la qual carta s'és llegida al present Concell. Y lo Concell, ohida aquella, ha feta comissió a sos síndichs, Don Guillem y Teixidor, per a què estos òbrian y anomènian la persona a ells benvista per obtenir dita plassa, a fi de què aquella sia conserva-da, donant-los lo Concell per est effecte tot poder y facultat gastant quant en assò lo que sia necessari de béns de la Vall.

[80] *Probablement en lloc de* abusos.

Dit dia, a vista dels gravíssims estragos ocasionaren en las parròquias de las presents Valls las avingudas de las ayguas en lo mes de setembre proppassat, mudant sos cursos ordinaris, destrosant proprietats de particulars y fent graves danys als comuns. Y attenent lo present Concell als graves gastos ha de importar als particulars y comuns lo decidir com y de què manera deuhen tornar-se las ayguas a sos conductos acostumats, y si és de major utilitat lo deixar-las en los puestos a hont vuy van. Y com se ha de redressar los danys ocasionats a uns y altres, pues a uns ha llevat la aygua y a altres ha donat. Y conciderant lo present Consell que molts indivíduos, per falta de medis, no cuidaran de fer assenyalar sas proprietats, que las ayguas los han derruhit, y per assò perdrian sas antiguas pocessions. Mirant lo present Concell estas cosas ab madura refflecció y desitjant la conservació dels comuns y particulars d'estas Valls, y per evitar gastos a uns y ha altres, y a fi de què en la millor manera puga cada un tenir so del seu, y per a què cònstie en lo esdevenidor. Resol lo present Concell comissionar, com de present comissiona, en cada una de les sis parròquies, sens què assò valga de exemplar per llevar a las parròquias sas prer*[r]*ogativas, per la parròquia de Canillo a Bonaventura Rossell, Pellicé, y en sa ausència o enfermedat a Pere Font, |*[142]* Carquié, per la parròquia de Encamp a Anton Picart, per la parròquia de Ordino a Anton Areny, per la parròquia de la Massana a Thomàs Perich, y per la parròquia de Andorra a Francisco Fiter y Rossell, y per la parròquia de Sant Julià a Borthomeu Bou, Toni de Pere, donant-los lo present Concell, per totas las disputas mogudas per causa de ditas avingudas de ayguas, tot poder y facultat per terminar-las del modo y forma trobaran fahedor y com si tot lo Concell General ho agués decidit y declarat, a la decissió dels quals deuran tots los indivíduos y comuns estar, en pena del cot de la Terra.

1773 abril 5

Dia 5 de abril de 1773.

Se ha tingut lo Concell de la Semmana Santa per fer lo primer pach de la quístia deguda a Sa Magestat Christianíssima, compte de Foix (que Déu guarde), que són 935 franchs.

Dit dia se note que se posen en mans de Esteve Aldosa, Call, cònsol de Ordino, 935 franchs a fi de fer lo primer pach de la quístia deguda a Sa Magestat Christianíssima, y 9 franchs per lo gasto del propri y lo recibo del primer pach de 1771. Y cuidarà lo Concell propvinent de aportar recibo a esta Casa y lo recibo que se li entrega.

Dit dia se vote dos misses de devoció, una al Sant Esperit y altra a la Mare de Déu del Roser. Cuidaran los consols de fer-las dir luego que hi aya lloch.

Dit dia, a vista que per molts quefers no s'és pogut finir lo Concell, resol aquest continuar-lo lo dia de demà, dia 6 del corrent.

1773 abril 6

Dia 6 de abril de 1773.

A continuació del Concell del dia de hair, resol lo present Concell, que en atenció que queda provat que lo molí de Coma, de Anyós, ha contravingut a les hordenances de la Vall, que dit molí sia demolit, y a est fi comissiona lo present Concell al senyor batlle Jordà y quatre cònsols d'esta Casa, ab la acistència dels hòmens que bé encontraran a propòsit, y executien la demolició de dit molí, y faran relació a esta Casa de aver aixís executat.

|*[142v]* Dit dia, a vista de l'escorcoll se féu lo dia de air per encontrar tabacos, y avent los senyors batlles aportat un cedàs ab una grossa partida de llavor de tabaco y una partida que poch temps ha que se n'avia encontrat, que·s guardaba dins esta Casa, la resolució del Concell és estada péndrer lo dit tabaco y lo cedàs y la llabor que s'és encontrat en la casa de Bonaventura Montanya y fer-ho portar tot a la plassa pública de Andorra per lo nuncio, y en presència del Concell s'és cremat públicament. Y per esta causa y per lo poch temor que los habitans d'estas Valls aporten als manaments y ordes d'esta Casa, ha resolt expedir un cartell per totas las plasas de las presents Valls a fi de què vínguia a notícia de tots lo disposat per lo present Concell y castigar los inobedients conforme és posat per dit edicte, còpia del qual quede a l'arxiu.

Dit dia resol lo present Concell que sia feta una revista per arrencar los tabacos en cas se n'encòntria de sembrats o plantats, la qual revista dega fer-se lo dilluns després de Pasqüeta a las parròquias de Andorra y Sant Julià, y passats altres quinse dies se dega fer general en totas las parròquias, a cuyo fi se elegeix a Canillo Bernat Thomàs, Molné, a Encamp Pere Pallerès, a Ordino Macià Bons y Rossa, a la Massana Matheu Martí, Solana, a Andorra Francisco Maestre y a Sant Julià Esteve Rossa, los quals aportaran notat a esta Casa los delinqüents se encontraran. Y en cas vulguessen ocultar-los, y se pot provar, seran rigorissísimament castigats ab lo cot de la Terra. Y los consolats los ne donaran avís a tots los elegits.

Dit dia los cònsols de las parròquias de Canillo, Encamp, Ordino y Sant Julià fan relació al present Concell com ells, ab la acistència del senyor batlle Carquié, han complerta la comissió los ha feta lo present Concell lo dia de vuy de espatllar la mola de Coma.

Dit dia suplica lo present Concell al senyor Guillem Moles que agèncio tot lo que trobarà a propòsit per la introducció de Anton Areny per colegial del Col·legi de Tolosa, y així mateix que Mas y Picart firmien los papers se agen de menester, als quals done lo present Concell tot poder y facultat.

|[143] Dit dia se pose lo pa a nou diners la lliura, y se comensarà a vendre a dit preu lo Dijous Sans[81] propvinent.

Dit dia se pose lo vi a 1 sou, 2 lo pitxé, y se comensarà a véndrer a dit preu lo mateix Dijous Sant.

Dit dia resol lo present Concell que, finides les sentències tenen vuy en mans los deputats del present Concell en matèria de las disputas de ayguas, d'esta hora en avant, qui vulla revista de sentències o visuras novas, se dega per las parts depositar lo corresponent salari.

Dit dia se note que, així com lo dia de ahir se avia escrit que los diners de la quístia se entregaban ab lo recibo al cònsol de Ordino, vuy se ha resolt que se fa comissió a Balthesar Perich per portar-los a Foix, y farà las diligències que se li recomanaran.

1773 maig 24

Dia 24 de maitg de 1773.

Se ha tingut lo Concell de Santcugesma per pagar metges, censos de Costoja, vaca magra, draps a lavar, fer nominació de mostafasos, vehedors y capitans.

Dit dia se posen en mans de Romà Cirés, cònsol de Sant Julià, 4 lliures, 16 sous per pagar la vaca magra al render del Molt Il·lustre Capítol de Urgell, que toque per parròquia 16 sous, 12 sous, 6 per los censos de Costoja, que toque per parròquia 2 sous, 6, menos Sant Julià que no·ls pague, y 15 sous per los draps a lavar que deurà entregar al porter

[81] *En lloc de* Sant.

major de la santa iglésia de Urgell, que repartits per parròquia toque 2 sous, 6 a quiscuna, de tot lo que aportarà recibo a esta Casa lo Concell propvinent.

Dit dia se note que Balthesar Perich ha aportat lo recibo de la quístia de Sa Magestat Christianissíma del primer pach de present any, y declare que de les diligències se li avia encomanat que fes no ha pogut averiguar cosa.

Dit dia se note que lo cònsol de Sant Julià ha aportat a esta Casa lo recibo de l'oli de la Seu.

Dit dia se fa nominació de mostafasos, vehedors y capitans:

Canillo mostafà Anton Duedra, vehedor Joan Gaspà Naudí.
Encamp mostafà Anton Picart, vehedor Miquel Bacó.
Ordino mostafà Guillem Torres, Gené, vehedor Domingo Tor.
Massana mostafà Anton Riba, vehedor Jaume Aymà.
Andorra *[mostafà]* Balthesar Perich, a les Caldes Jaume Calba y vehedor.
Sant Julià *[mostafà]* Borthomeu Bou, Toni de Pere, vehedor Joan Moles.

|[143v] Dit dia se fa nominació de capitans per les parròquies:

Canillo capità Carlos Torres.
Encamp March Beixegonill.
Ordino Bonaventura Cabanes, Duedra.
Massana Joseph Areny, Bons.
Andorra Andreu Duran.
Sant Julià Andreu Baixench.

Dit dia se arresten les mostres per lo temps acostumat. Los cònsols a hon són los batlles cuidaran de fer-los avís.

Dit dia se arresten les menobres per lo temps acostumat, y que sian fetas de quí al dia de Sant Barnabé propviment.

Dit dia se fa nominació de sobreposats de l'offici de Sant Pere Màrtir, confraria de perayres. Hix Pere Aleix y entre Joan Martí Montanya, quede Miquel Giraut, sobreestant Maciá Puig, pesadors los mateixos.

Dit dia anomena lo present Concell per conters en lo present any a Esteve Rossa, de Sant Julià, y Jacinto Riba, de la Massana.

Dit dia se pose lo pa a 11 dinés la lliura, y se comensarà a véndrer a dit preu dijous primer vinent.

1773 maig 25

Dia 25 de maitg de 1773.

A continuació del Concell del dia de ahir, lo present Concell, desitjós de un bon acert, a vista de la representació ha fet acerca de la conducció de cirurgians Don Guillem de Areny y de la renúncia de son síndicat, ha resolt que se consultés ab advocats per executar lo de lley y justícia, a cuyo fi comissiona lo present Concell a Francisco Fiter y Rossell y Thomàs Perich y Rull, als quals ha manat, pena del cot de la Terra, cumplissen dita comissió.

Dit dia lloam y aprovam totas las ordinacions velles y noves, tant dels llibres vells com nous.

1773 maig 29

|*144* Dia 29 de maig 1773.

Lo Concell proppasat del dia 25 del present, troban-se lo Concell ab unes grans nobedats, ellegiren dos comisionats per fer consultar dites, lo que s'és posat *[en]* execussió. Y·l dia present se'n fo ostanció en dit Concell.

Dit dia se fa comició al senyor Francisco Fiter y Rosell, a Pere Fon*[t]*, Carquié, a Jaume Areny, Calbó, per a suplicar a Don Guillem de Areny per a què no déixie la sindicatura y per lo que sie convenient y nesesari, lo que al senyor Francisco Fiter y Rosell y a Jaume Areny y Calbó se'ls a manat, pena del cot de la Terra, per re*[c]*usar dita comició deguen dits comisionats firmar resposta al Concell de la Vall.

Dit dia se abote misa de deboció al Sant Esprit. Los consolats cuydaran *[de fer-la celebrar en sas parròquias lo més prest tinga lloch]*.

1773 juny 8

Dia 8 de juny 1773.

Se ha tingut Concell de la Terra, requerit per los comissionats avia fet lo Concell proppassat per a tornar la resposta com estavan encarregats, la que han tornada, que és dient que hi avie pròrroga per 15 dies per lo despatg de la Vall, y juntament la comissió

féu Don Guillem a dits comissionats participassen al present Concell que fessen sis comissionats en cada parròquia, ab los poders del Concell, que junts ab dit Don Guillem y tres advocats per a fer una concòrdia acerca del regimén del present Concell, a qual representació ha resolt lo Concell escríurer-li una carta ab la qual embiés ses pretencions, que lo Concell ne pendrà son millor, la que s'és entregada al consellé de Sant Julià per remétrer-la en cas de no tenir èxit, un medi que intenta lo Concell practicar per la bona pau y unió.

1773 agost 11

|*144v* Dia 11 de agost de 1773.

Se ha tingut Concell de la Terra a fi de fer l'afor al blat fiat, y se posa a 9 lliures, 10 sous la carga, y se mane als consolats fàcien fer manament, porta per porta, en sas parròquias que ningú puga demanar més ni cobrar més del preu aforat la Vall, en pena del cot de la Terra.

Dit dia, a vista de las qüestions tenen Guillem Solé, Tolse, y miser Pere Joan Fiter y Rossell sobre lo capagual, camí y abeuradó de la borda té dit Rossell al terme de Tolse, avent de estas cosas conegut los sis deputats fets per lo present Concell, per rahó de las avingudas de la aygua, per terminar totas estas qüestions ab concentiment de las dos parts a estas cosas presents, comissiona lo present Concell a Thomàs Calbó, Dolsa, cònsol de Andorra, y Jacinto Riba, Graellayre, cònsol de la Massana, donant-los lo present Concell tot poder y facultat, y a la declaració de estos deuran las parts estar, pena del cot de la Terra.

Dit dia se pose lo pa a 8 dinés la lliura y lo vi a quinse diners lo quartó, y se comensarà a véndrer a dit preu lo dia de la Mare de Déu de agost.

Dit dia se mane als que deuhen lo blat de la Vall que, de quí a la Mare de Déu de setembre, pàguien lo que estan debent, pena del cot de la Terra. Baix la mateixa pena se mane a Macià Fiter y Babot pàguie, de quí al dia de la Mare de Déu de setembre propvinent, las pencions vensudas del censal fa y los arrendaments del prat vensuts.

1773 setembre 7

Dia 7 de setembre 1773.

Se a tingut Consell a vista de una carta que a enviat, ho a fet patén, lo senyor vegué aserqua de pasar una perçona en estes Valls per a posar en mapa y descubrir ab exactitut los límits de Fransa y Espanya, *[y]* a fet comisió lo present Consell, temén-se de alguna nobetat, al senyor Guillem Areny, Tixidó, síndich, per anar a encontrar lo senyor bisbe per informar-se del cas y subbl*[i]*car-li lo auxili.

1773 setembre 21

|[145] Dia 21 de setembre 1773.

Se a tingut Consell de la Terra a fi y afecte de disposar la venguda del senyor bisbe, que Tixidó a posat en comprenció del Consell del que té determinat de venir per lo Pas de la Casa. Y se a disposat del modo y forma següén: primo, comisione lo present Consell al senyor Guillem Areny, Tixidó, síndich, a misser Pere Juan Rosell y al senyor Don Guillem de Areny y Monturgull, y al senyor Pere Mateu Moles y miser Ignasi Moles y Anton Picart, Anton Moles, de Encamp, Massana Thomàs Rull, Canillo Jaume Calbó, Miquel Casal Rosell, Sant Julià Romà Sirés. A dits comisionats se'ls donarà dos fadrins. Los cònsols donaran en sa satisfació en lo demés de la condupció. Sobre dels viurers quede a l'encàrrech, lo que toque se farà a la parròquia de Canillo, a Jaume Areny, Calbó, y Guillem Areny, Tixidó, y al[tr]e a la desposició de dits senyors. En quant al gasto se farà a la Casa de la Vall, se pose a cargo de Baltesà Perich y los cònsols de Andorra y Guillem Areny, Tixidó.

Dit dia se pose lo vi a dibuit dinés lo cortó, y que se vengue lo dia 23 de setembre de dit any.

1773 octubre 12

Dia 12 de octubre 1773.

Se ha tingut Concell de la Terra per rébrer a Su Il·lustríssima, nostre príncep y senyor (que Déu guarde), lo qual se ha rebut ab la forma acostumada.

Dit dia, a vista de aver acabat son trieni de batlle Pere Font, Carquié, se fa elecció de sis persones per presentar-la a Sa Il·lustríssima a fi de què se servesque elegir una de ellas per son batlle de les presents Valls:

Canillo Pere Font, Carquié.

Encamp Anton Pallerès.

Ordino Anton Areny.

Massana Jaume Areny.

Andorra Joan Solana.

Sant Julià Francisco Sucarana.

|[145v] Dit dia comissiona lo present Concell als cònsols y concellers de la parròquia de Andorra per a què, en nom del Concell, acistésquien a la Casa de la Vall lo dia que Su Il·lustríssima confirmarà los privilegis de la Vall.

Dit dia arreste lo present Concell que los consolats còbrien los estranys dins vuit dies.

1773 octubre 25

Dia 25 de octubre de 1773.

Se ha tingut lo Concell de Tots Sants a fi de fer lo últim pach de la quístia deguda a Sa Magestat Christianíssima com a compte de Foix.

Dit dia se note que lo Il·lustríssim Senyor Don Joaquim de Santyán, bisbe de Urgell, confirma los privilegis de les presents Valls, com conste de l'acte rebut per lo secretari del Concell als 15 del corrent mes.

Dit dia se note que se posen en mans del cònsol de Ordino, Esteve Aldosa y Call, 935 franchs a fi de fer lo últim pach de la quístia, pagadors a Monsieur de Bonach, y 8 pessetes per los gastos. Junt se li entregue lo últim recibo de 1771 ab una carta de son comís. Aportarà los recibos y la carta lo primer Concell.

Dit dia se pose lo vi *[a]* 1 sou, 2 lo cortó, se comensarà a vendre a dit preu lo dia de Sant Simon y Judas, y lo pa a 9 diners la lliura.

1773 novembre 22

Dia 22 de novembre de 1773.

Se ha tingut lo Concell de Sant Andreu a fi de pagar los metges y cirurgians, arrestar los methedors y averies estranyes per a què los consolats apòrtien lo compte al Concell de Sant Thomàs propvinent y també tot lo que se déguia a esta Casa de arrendaments.

Dit dia se note que los consolats aportaran a esta Casa lo Concell de Sant Thomàs propvinent:

Canillo,	methedors	246	averias	19.508	valen:	452 ll.	10 s.	10
Encamp,	methedors	191	averias	32.058	valen:	216 ll.	3 s.	9
Ordino,	methedors	17	averias	3.283	valen:	71 ll.	[11] s.	
Massana,	methedors	14	averias	3.246	valen:	70 ll.	5 s.	
Andorra,	methedors	408	averias	1.290	valen:	103 ll.	7 s.	2
Sant Julià,	methedors	10	averias	875	valen:	20 ll.	2 s.	2
						934 ll.	0 s.	6

A 3 sous, 9 lo methedor y a sous, 3 las averias.

Dit dia se fa llot de vint-y-set perdius roges, las que los consolats deuran aportar a esta Casa lo Concell de Sant Thomàs propvinent, per la vigília del Concell, bones y rebedoras, pena del cot de la Terra, |[146] cada consolat quatre. Encamp, Andorra y Sant Julià ne aportaran sinch.

Dit dia se pose lo vi a 1 sou lo pitxé, y se comensarà a vendre a dit preu dimecres propvinent.

1773 desembre 14

Dia 14 de desembre 1773.

Se ha tingut lo Concell de Sant Thomàs per tallar la quístia al ters per Sa Il·lustríssima, príncep soberà de les presents Valls, acentar los jornals, feres y sabudes, lo redre, cobrar los estranys y demés emoluments que·s degan a la Vall.

Dit dia se deixe a la bona direcció dels síndichs lo donar las bonas festas a las personas de la obligació de la Vall y lo presentar-los a son temps las pernas, formatges y capons. Y a est fi tindran los consolats previngudas pernas, formatges y capons per quant seran demanats.

Dit dia done comptes Guillem Areny, Teixidor, al present Concell de las 300 lliures, sous que lo Concell avia posat en sas mans lo Concell de Sant Thomàs de 1772. Y contada la entrada y eixida, ha trobat lo Concell sos comptes bons, y quede cobrador de la Vall de 105 lliures, 14 sous, 11.

Dit dia se note que se ha pagat lo secretari, lo llosadó y lo porté fins al dia present.

Dit dia se note que se posan en mans de Romà Cirés, cònsol de Sant Julià, a fi de ferlas en mans de Don Guillem de Areny, de un partit 90 lliures per pagar la penció de l'Il·lustre Capítol de Urgell, 80 lliures, sou per lo aduaner y 20 lliures per pagar los advocats de la Seu y Barcelona.

1774 març 7

Dia 7 de marts 1774.

Se ha tingut Concell de la Terra a fi y effecte de donar la pocessió al jutge de estas Valls, lo doctor Joan Martí y Riera, jutge elegit per Su Il·lustríssima, nostre príncep y señor, que Déu guarde, la que se li ha donada ab la forma acostumada, com apar de l'acte en poder del secretari lo dia present.

Dit dia se ha feta aprovació de cònsols com apar en lo present llibre, en son lloch.

Dit dia se vota missa de devoció al Sant Esperit per lo bon acert dels cònsols, la que cuidaran los consolats de fer-la dir en sas parròquias lo més prest puga entrar.

1774 març 28

|[146v] Dia 28 de marts de 1774.

Se ha tingut lo Concell de la Semmana Santa per fer lo pach de la quístia deguda a Su Il·lustríssima, nostre príncep y señor (que Déu guarde), que són 228 rals de vuit, a 1 lliura, 8 sous quiscun, és a saver, 200 rals de vuit per la quístia y 28 per la menjaria.

Dit dia se note que se posen en mans de Francisco Sucarana, cònsol de Sant Julià, 228 peses de vuit per pagar a Su Il·lustríssima la quístia y menjaria, junt ab lo recibo de l'any 1772. Y cuidarà de aportar recibo a esta Casa lo Concell propvinent.

Dit dia se pose lo pa a deu diners la lliura, se comensarà a véndrer a dit preu lo Dijous Sant.

1774 maig 16

Dia 16 maitg 1774.

Se ha tingut lo Concell de Santcugesma per pagar los metges, censos de Costoja, vaca grassa y draps a labar, fer nominació de mostafasos, vehedors y capitans.

Dit dia se posen en mans de Francisco Sucarana, cònsol de Sant Julià, primo, 11 lliures, 7 sous, 6 per pagar lo següent, esto és: 12 sous, 6 per pagar los censos de Costoja, que toque per parròquia 2 sous, 6, menos Sant Julià, que no·ls pague, 25 sous per los draps a lavar, que se paguen al porté major de la santa iglésia de Urgell, toque per parròquia 2 sous, 6, 10 lliures, sous que se entregen al senyor canonge sagristà de dita santa iglésia, que són estades repartidas per parròquia en 1 lliura, 13 sous, 4. Ítem, de altre partit, 12 lliures, 7 sous per la vaca grassa, que se entreguen al render de l'Il·lustre Capítol de Urgell, que repartidas per parròquia toque a Canillo 2 lliures, 6 sous, Encamp 3 lliures, 6 sous, Ordino 2 lliures, 6 sous, Massana 1 lliura, 12 sous, Andorra 2 lliures, 6 sous, Sant Julià 1 lliura, 13 sous. Quede de bo a favor de la Vall 1 lliura, 2 sous, 4. De tot lo que aportarà recibo en esta Casa lo Concell propvinent.

Dit dia se fa nominació de mostafasos y vehedors:

Canillo mostafà Miquel Calbó, Soldevila, vehedor Bernat Molné, Thomàs.

Encamp mostafà Pere Pallerès, vehedor Francisco Torres.

Ordino mostafà miser Pere Joan Fiter, vehedor Macià Bons y Rosa.

Massana mostafà Thomàs Perich, vehedor Jaume Aymà.

Andorra mostafà Jaume Babot per les Caldes, a Andorra Esteve Maestre y vehedor.

Sant Julià mostafà Esteve Rossa, vehedor Miquel Cirés.

|*147* Dit dia se fa nominació de capitans:

Canillo Anton Naudí, Bonavida.

Encamp Jaume Naudí, Gallaudi.

Ordino Jaume Oriol, Borthomeu Solé.

Massana Miquel Armengol, dit Call, de Sospony.

Andorra Pere Muxella.

Sant Julià Esteve Folch, de Juverri.

Dit dia se arresten les mostres per lo temps acostumat. Los cònsols de las parròquias a hon són los batlles cuidaran de fer-los avís.

Dit dia resol lo present Concell que, en pena del cot de la Terra, de quí a Tots Sants propvinent sian arreglats comptes, tant dels comuns, particulars, com de la Vall, y pagat a ells lo que se'ls déguia.

Dit dia se fa nominació per lo l'offici de sobreposats per lo offici de Sant Pere Màrtir, confraria de perayres. Hix Miquel Giraut, quede Joan Montanya y entre Joseph Muxella, sobrestant Maciá Puitg, pesadors los mateixos.

Dit dia elegeix lo present Concell per conters en lo present any a Esteve Rossa y Guillem Torres, Gener.

Dit dia lloam y aprobam totas las ordinacions y arrestos del present Concell, tant dels llibres vells com nous.

Dit dia se arresten les menobres, que sien fetes de quí al dia de Sant Barnabé.

1774 juliol 31

Dia 31 de juliol de 1774.

Se ha tingut Concell de la Terra per orde del senyor síndich per a comunicar al Concell unas cartas del senyor marquès de Gudanes, ab las quals demane al present Concell si vol convenir en fer compòndrer lo camí del Port.

Dit dia resol lo present Concell fer comissió a Jaume Areny de anar a trobar lo senyor marquès de Gudanes y dir-li, de part del Concell, que la Vall desitja complàurer-lo, però que al present lo temps és ocupat, que no encontraria gen*[t]* per poder fer treballar, y al present Concell no li consta lo que ell vol fer, y al temps desocupat ne parlaran junts.

|*147v* Dit dia ha fet present al Concell lo senyor síndich, Guillem Areny, Teixidor, dos cartes de Su Il·lustríssima, remeses al senyor veguer, per donar auxili al Granvoinet, inginier per la Cort de Fransa, per mirar los confins de Andorra ab la Fransa, y la de Granvoinet remesa a Sa Il·lustríssima. Las que ha resolt lo Concell fer-las patens a Don Guillem a fi de què dónie son sentir.

Dit dia ha fet present al mateix Concell lo dit senyor síndich una carta de Don Guillem de Areny, en la qual fa patent sa renúncia y que no despatxarà més sinós fins al dia 14 de agost provinent. Per dit fi se fa comissió a Anton Picart y Jacinto Riba per a què estos vàgien a encontrar al dit Don Guillem de Areny y suplicar-li vulla continuar en la protecció de la Vall y continuar lo despaitg y, al mateix temps, tornar-li los sindicats y poders y las marcas, y dar-li satisfació de aver-se'ls retingut lo Concell, lo que li poden assegurar que no és estat malícia del Concell sinós oblit.

Dit dia se fa l'afor al blat fiat y se posa a 9 lliures, 6 sous carga. Los consolats faran fer manament, porta per porta, que ningú ne puga demanar ni pagar més del preu ha aforat la Vall, en pena del cot de la Terra.

Dit dia se posa lo pa a 7 dinés la lliura, y se comensarà a vendre a dit preu lo primer de agost.

1774 octubre 12

Dia 12 de octubre de 1774.

Se ha tingut Concell de la Terra a fi de tornar resposta los deputats a l'Il·lustre Concell de las comissions se'ls féu en lo Concell proppassat, y han respost que Don Guillem continuaria en son empleo mentres se observassen les proposicions ha entregat en escrits al present Concell Teixidor, les que aprove lo Concell, y las observarà y se'n farà ordinació lo Concell de Santcugesma propvinent.

Dit dia, en attenció que Don Guillem de Areny mos ha donat notícia de què lo senyor capità general y intendent de Cathalunya avia donat notícia a l'administrador de la Seu de Urgell, y esta comunicada a dit Don Guillem, de què en Fransa hi avia una malatia epidèmica al bestià vacum, y com lo fi de comunicar-la sia de què per Andorra no·n pàssie per a introduhir-se a Espanya ni quedar-se'n en ditas Valls, a dit fi mane lo present Concell que assò sia manat, porta per porta, que ningun habitant d'estas Valls introduesca bestià vobí de Fransa en ditas Valls ni per passar-lo a Espanya. Y que los consolats invigílien que los forasters no n'introduescan. Lo tot se mana observar en pena del cot de la Terra. Com y, així mateix, baix la mateix pena, se farà passar manament per las parròquias, casa per casa, que nengú puga introduhir bestia foraster |*148* dins les present Valls que degue pagar drets a Espanya, que dins tres dies que serà dit bestià introduhit lo degan denunciar al síndich, pena del cot de la Terra.

Dit dia, en attenció de què ha vingut en notícia del Concell de aver Sa Magestat Christianíssima (que Déu guarde), nomenat per comandant del comptat de Foix al senyor marquès de Uson, y a tots los antecessors lo Concell ha acostumat fer-li la demostració de son felís arribo y de oferir-li los deguts respectes de la Vall, y fer-li la demostració de un petit regalo, per so disposa lo Concell que los senyors síndichs Don Guillem de Areny y Guillem Areny, Teixidor, dispòsian y nomènian las personas regoneguan ser útils y capaces per donar-li la benvinguda, y lo regàlien de 12 pernills. Y a est fi tindran los

consolats previnguts dos pernills per parròquia per a quant seran demanats, y així mateix de diners.

1774 novembre 6

Dia 6 de novembre 1774.

Se ha tingut Concell de la Terra a fi de prodivensiar[82] aserca de las novedats se encontra vuy a la Vall de no poder bayxar ab sos bestiàs de pèl per pasar-los en los dominis de Espanya. Y per es*[t]* fi a resolt lo present Consell fer comissió Anton Moles, de la parròquia de Ancam*[p]*, per a què aquest, en nom de la Vall, vàyguie a Barcelona y fàssie representassió, en nom de la Vall, a l'Excelentíssim Senyor Capità General, senyor int*[end]*ent y senyor atmenistradó general perquè se dígnien consedir-nos lo pas libre per tot gènero de bestiàs per tot lo regne de Espanya, com fins vuy se an dignat consedir-lo.

Dit dia se pose lo cortó del vi a quinse dinés lo cortó, y se comensarà a vendre lo dia 8 de novembre.

1774 novembre 28

Dia 28 de novembre de 1774.

Se ha tingut lo Concell de Sant Andreu a fi de pagar los metges, arrestar los methedors y averies estranyes a fi de què los consolats apòrtian lo compte a esta Casa lo Concell de Sant Thomàs propvinent.

Dit dia se nota que los consolats hauran de aportar a esta Casa lo Concell de Sant Thomàs propvinent:

|*148v* Canillo,	methedors	79	averies	12.501	valen:	275 ll.	[05] s.	[0]
Encamp,	methedors	660	averies	1.819	valen:	161 ll.	[09] s.	[2]
Ordino,	methedors	19	averies	2.052	valen:	46 ll.	6 s.	3
Massana,	methedors	1	averies	1.010	valen:	22 ll.	[7] s.	[0]
Andorra,	methedors	312	averies	5.280	valen:	168 ll.	10 s.	
Sant Julià,	methedors	100	averies	752	valen:	17 ll.	10 s.	10
		1.1[7]1		23.414		691 ll.	7 s.	3

A 3 sous, 9 lo methedor y 5 diners les averies.

[82] *En lloc de* providensiar.

Dit dia se fa llot de 27 perdius roges, las que los consolats aportaran a esta Casa la vigília del Concell de Sant Thomàs propvinent, bones y rebedores, en pena del cot de la Terra, quatre cada consolat. Canillo, Ordino y la Massana ne aportaran sinch.

Dit dia se note que se han pagats los metges y han firmat recibo, com apar en son llibre.

Dit dia se pose lo pa a 8 dinés la lliura, y se comensarà a véndrer a dit preu lo dia de Sant Andreu.

1774 desembre 13

Dia 13 de desembre de 1774.

Se ha tingut lo Concell de Sant Thomàs per tallar la quístia al ters pagadora a Sa Magestat Christianíssima (que Déu guarde), ab dos iguals pachs, lo un per Pasqua de Resurreccio y lo altre per Tots Sants propvinent, la qual s'és tallada conforme apar en lo Llibre de la Quístia, en son degut lloch, segons lo compte han portat a esta Casa los conters.

Dit dia se deixe a la bona direcció dels síndichs lo donar las bonas festas a las personas de obligació de la Vall y lo presentar-los a son temps las pernas, formatges y capons. Y a est fi tindran los consolats previngudas pernas, formatges y capons per a quant seran demanats.

Dit dia se pose lo vi a 1 sou, 4 lo cortó y lo pa a 9 diners la lliura, y se comensarà a véndrer a dit preu lo dia 15 del corrent.

Dit dia se note que se posen en mans de Francisco Sucarana, cònsol de Sant Julià, 200 lliures, sous a fi de entregar-las a Don Guillem de Areny, síndich, a fi de pagar la penció a l'Il·lustre Capítol de Urgell, a Don Rafel la gratificació y los salaris als advocat de Barcelona y Urgell.

Dit dia, en attenció que se trobe vacant la plassa de sirurgià d'estes Valls, se fa comissió a Guillem Areny, Teixidor, a Pere Riba, Jaume Areny, Anton Picart y Thomàs Calbó, y Francisco Sucarana, a fi de què estos cúidien de tenir la mà en buscar-ne un de àbil per lo servey de la Vall y concertar sa conducció, als quals |*149* done lo Concell tot poder y facultat.

1775 març 23

Vuy, dia 23 de marts 1775.

Se ha tingut Concell de la Terra en virtut de una carta-orde del senyor doctor Joan Martí, de la ciutat de Urgell, per lo Il·lustríssim Senyor Bisbe de Urgell, príncep soberà de las Valls de Andorra, del Concell de Sa Magestat Cathòlica (que Déu guarde), jutge supremo ordinari de las referidas valls de Andorra, sa fecha en la ciutat de Urgell, als 22 dies del mes de mars de 1775, qual carta queda en lo arxiu de l'Il·lustre Concell General. En la qual convocació foren presents lo Il·lustre señor Guillem Moles, veguer per su Il·lustríssima de las presents Valls, y Anton Bons, Jordà, per Sa Magestat Christianíssima (que Déu guarde) batlle de las referidas Valls, y Pere Font, Carquié, batlle per Su Il·lustríssima també de ditas Valls, Guillem Areny, Teixidor, síndich y procurador general, Anton Duedra, Joan Antoni Adallach, Som, cònsols, Jaume Areny, Calbó, y Miquel Casal, Rossell, concellers de la parròquia de Canillo, Miquel Bacó, Carlos Bonit, cònsols, Francisco Mas y Miquel Casal, concellers de la parròquia de Encamp, Anton Areny, Domingo Tor, cònsols, Miquel Joan Torres, Pal, y Esteve Aldosa, Call, concellers de la Parròquia de Ordino, Jaume Armengol, Guillem Areny, Torres, cònsols, Jacinto Riba y Anton Ciriés, concellers de la parròquia de la Massana, Jaume Babot, Joseph Giberga, Jalmet, cònsols, Thomàs Calbó, Dolsa, y Macià Puitg, concellers de la Parròquia de la vila de Andorra, Anton Pol, Mas d'Alins, Anton Riba, cònsols, Romà Cirés y Isidro Font, concellers de la parròquia de la vila de Sant Julià de Lòria. En lo qual Concell General entrevingueren y foren presents los reverents Pere Aldosa, vicari perpètuo de Encamp, Anton Pinós, prebere y vicari perpètuo de Canillo, Salvador Areny, prebere y vicari perpètuo de Ordino, Joseph Berga, prebere y vicari perpètuo de la Massana, Joseph Alegret, prebere electo y vicari perpètuo de la vila de Andorra, y Guillem Constantí, prebere y vicari perpètuo de la vila de Sant Julià de Lòria, y també intervingué en ell Pere Guarda y Martí, nottari del Tribunal Supremo de Justícia de les valls de Andorra per Sa Magestat Christianíssima y lo Il·lustríssim Senyor Bisbe de Urgell.

Y avent-se preguntat, inseguint la dita carta-orde, a tots los que componen dit Concell:

Primo, a qui pertany la jurisdicció de les |*149v* valls de Andorra? Respongueren unànimes que espectaba a Sa Magestat Chistianíssima com a compte de Foix y a l'Il·lustríssim Senyor Bisbe de Urgell.

Secundo, se preguntà qui nomenaba jutge de ditas Valls? Y respongueren unànimament que se nomenaba alternatibament una vegada per lo senyor bisbe de Urgell

y altra per Sa Magestat Christianíssima, per manera que tant quant viu lo jutge nomenat per lo senyor bisbe exerceix aquest la jurisdicció de ditas Valls durant sa vida natural, tenint son tribunal de justícia, ab tots los officials corresponents, en la ciutat de Urgell o a hont Su Il·lustríssima li aparéguia, ab la obligació de aver de pronunciar las sentències dins lo territori de ditas valls de Andorra. Y en lo temps de Cors, se deu tenir lo tribunal dins las presents valls de Andorra. Y después de mort lo jutge nomenat per lo senyor bisbe de Urgell, lo anomena Sa Magestat Christianíssima, tenint sa habitació y tribunal ab tots sos officials corresponents allí a hont té son jutge anomenat sa habitació, ab la mateixa obligació de pronunciar sas sentències dins las presents Valls.

Tercio, qui nomena veguer de las mateixas Vall? Li respongueren que se'n nomenan dos, lo un per lo senyor bisbe de Urgell y lo altre Sa Magestat Christianíssima.

Quarto, qui nomena batlles de dites Valls? Y respongueren que lo senyor bisbe de Urgell ne anomena un y lo Rey Christianíssim ne anomena altre dels sis que pose a la sisena lo Il·lustre Concell General.

Dit dia se fa aprobació de cònsols dins las presents Valls.

Dit dia se bote missa de devoció al Sant Esperit, la que cuidaran los consolats de fer celebrar en sas parròquias.

Dit dia, a vista dels excessos se cometen dins les presents Valls acerca los forasters se introdueixen en ellas y dels fraus se cometen, tant a la Corona de Espanya com de Fransa, resol, per evitar tant graves danys, se observarà al peu de la lletra lo pregó següent:

|*150* "Lo Concell General de les Valls de Andorra, a tots los naturals y habitants en ditas Valls, salut en lo Senyor:

Per quant, no obstant las varias providències expedidas en differents temps per los Il·lustríssims Señors Bisbes de Urgell, com a prínceps soberans de ditas Valls, y las que inseguint sos ordes ha donat lo Concell General de ellas, no ha pogut conseguir-se lo total extermini de gent vaga y mal entretinguda que, sens fixar domicili ni dedicar-se al treball de son respectiu ofici per guanyar lo propri sustento y de sa família, sols viu y se ocupa en negocis il·licits, defraudant las rendas reals de Fransa y Espanya mediant la introducció de gèneros prohibits, en grave perjudici, no sols de aquellas Coronas sinó també del públich de ditas Valls, lo que, sens dubte, dimana de la condecendència y omissió dels cònsols y officials de justícia en dissimular y permétrer se establesca y domicilie en los pobles de sa jurisdicció qualsevol estranger sens mirà de son offici, costums y circunstàncias, de què, en general, se limentan los naturals de las Valls. Reselant que los

excessos de aquells motívian decadència en lo bon concepte de fidelitat ab què sempre han estats reputats, qual, sens dubte, impel·lí lo real ànimo de ditas Coronas en concedir-los las gràcias y privilegis que disfrutan de mols sigles atràs. Per so, desitjant dit Concell General avitar las funestas consecuències que podrian seguir-se de tolerar semblants excessos y donar continuas provas de sa fidelitat, inseguint la resolució presa en ell, y usant de las facultats concedidas per los Il·lustríssims Señors Bisbes, com a prínceps soberans de ditas Valls, novament confirmadas per lo actual, sens perjudici dels ordes anteriorment expedits, antes bé renovant aquells en quant menester sia, ordena y mana als cònsols y demés officials de justícia sèlian, en avant, de què no se establésia ni domicilie persona alguna en sas jurisdiccions sens cerciorar-se primer de sa vida y costums, offici y circunstàncias, quals, sempre que los aparegan recomendables o sufficients per permétrer la detenció, podran concedir-la interinament, fent-ho present en escrits a la primera Junta que celébria dit Concell General, qui la aprovarà y concedirà per lo successiu o denegarà, segons li aparega, en la intel·ligència que de qualsevol |*150v* omissió que se nòtia, a més de las penas arvitràrias que se reserva imposar per lo sol fet, a dits cònsols y officials la de privació de son offici y de tot empleo en las Valls. Y perquè no és presumible que quant y haja en ellas, actualment, algun o alguns traficants o que negocien ab fraus y contravandos, déixia de saver-se, a poch cuydado que aplíquian los cònsols y demés officials de justícia, se'ls mana y ordena igualment, inquirescan, des de luego, sobre tant important assumpto. Y que apoderant-se dels gèneros, sempre que recaigan en gent suspecta, per via de embarch, repórtian quantas notícias adquirescan al Concell per donar en sa vista la providència que contémplia oportuna. Y a fi que lo públich quédia enterat de un tot y sàpia que no mirarà lo Concell ab indifferència uns atentats que poden causar la ruhina de las Valls, mana se publíquia y fixia en cada parròquia un exemplar de est edicte, y a l'infrascrit nottari que, prenent resolució del pregoner de aver-se així cumplert, ho nótia per diligència en lo Registre de Resolucions.

Dattum en la Casa de la Vall, als 23 de marts de 1775.

De orde de l'Il·lustre Concell General de les valls de Andorra, Thomàs Palmitjavila, nottari y secretari *(signat i rubricat)*."

1775 abril 10

|*151* Dia 10 de abril de 1775.

Se ha tingut lo Concell de la Semmana Santa per fer lo primer pach de la quístia deguda a Sa Majestat Christianíssima, compte de Foix (que Déu guarde), que són 935 franchs.

Dit dia se note que se posen en mans de Anton Areny, cònsol de Ordino, 935 franchs a fi de fer lo primer pach de la quístia deguda a Sa Magestat Christianíssima, y 9 franchs per lo gasto del propri y lo recibo del primer pach de 1773. Y cuidarà lo Concell propvinent de aportar recibo en esta Casa, y lo recibo que se li ha entregat.

Dit dia se pose lo pa a nou diners la lliura, y se comensarà a vendre a dit preu lo dia de Pasqua.

1775 maig 29

Dia 29 de maitg de 1775.

Se ha tingut lo Concell de Santcugesma per pagar los metges, censos de Costoja, vaca magra y draps a lavar, fer nominació de capitans, mostafasos y vehedors.

Dit dia se posen en mans de Anton Pol, cònsol de Sant Julià, 4 lliures, 16 sous per pagar la vaca magra al render del Molt Il·lustre Capítol de Urgell, que toque per parròquia 16 sous, 12 sous, 6 per los censos de Costoja, toque per parròquia 2 sous, 6, menos Sant Julià que no'ls pague, 15 sous per los draps a lavar, que se entreguen al porter major de la santa iglésia de Urgell, toque per parròquia 2 sous, 6. De tot lo que aportarà recibo a esta Casa lo Concell propvinent.

Dit dia se note que lo cònsol de Ordino ha aportat a esta Casa lo recibo del primer pach de la quístia del present any.

Dit dia se note que lo cònsol de Sant Julià ha aportat a esta Casa los recibos del senyor canonge sagristà de 1774 del porter major, dels censals de Costoja y vaca grasa de 1774. Y lo cònsol de Andorra, lo de l'oli de la Seu de 1775. Y així mateix, lo cònsol de Sant Julià ha aportat los recibos del render de Capítol de 1773 y dels censos de Costoja de dit any 1773.

Dit dia se fa nominació de mostafasos, vehedors y capitans:

Canillo: mostafà Jaume Areny[83], vehedor Miquel Casal, capità Miquel Naudí, Jaumina.

Encamp: mostafà Francisco Mas, vehedor Miquel Casal, Rafel, capità Anton Camp y Calva.

[83] *A sota la línia consta* Anton Duedra, *que probablement hauria estat el substitut de* Jaume Areny.

Ordino: mostafà Miquel Joan Torres, Pal, vehedor Esteve Call, capità Agustí Pons.

Massana: mostafà Jacinto Riba, vehedor Anton Ciriés, Sabaté, capità Bentura Mora.

|[151v] Andorra: mostafà Thomàs Calvó, Dolsa, y vehedor Macià Puitg y mostassà de les Caldes, capità Joan Martí Montanya.

Sant Julià: mostafà Romà Cirés, vehedor Isidro Font, capità Pau Capdevila.

Dit dia se arresten les mostres per lo temps acostumat, y los cònsols de hon són los batlles cuydaran de fer-los avís.

Dit dia se arresten les menobres per lo temps acostumat, que sian fetas per tot lo dia de Sant Barnabé propvinent.

Dit anomena lo present Concell, en lo present any, per conters a Esteve Rossa y Jacinto Riba, Graellayre.

Dit dia se fa nominació per lo offici de perayres de la confraria de Sant Pere Màrtir. Hix Joan Martí Montanya, entre Andreu Riberaygua y quede Joseph Muxella, pesadors los mateixos, acceptat Andorra que és Thomàs Ribot, sobreestan Macià Puitg.

Dit dia lloam y aprovam totas las ordinacions fins vuy fetas, tant dels llibres vells com nous, com y així mateix tots arrestos y resolucions fins vuy fets.

Dit dia se pose lo pa a 10 diners la lliura, y se comensarà a véndrer a dit preu dimecres primer vinent.

1775 agost 13

Dia 13 de agost de 1775.

Se ha tingut Concell de la Terra per fer l'afor al blat fiat segons lo estil immemorial de las presents Valls, la que s'és feta a 9 lliures, 6 sous la carga, y los consolats faran fer manament, porta per porta, que ningú ne puga demanar ni rébrer més del preu ha aforat la Vall, en pena del cot de la Terra.

Dit dia, avent arribada impresa en Perpinyà la ordenansa que lo present Concell féu lo dia 24 del corrent any ab concentiment y aprovació de l'Il·lustríssim Senyor Bisbe de Urgell, nostre príncep (que Déu guarde), se ha feta repartició de la major part de aquella entre las parròquias de las presents Valls, *[a]* saver, de dotse per cada consolat, per a

quedar-ce'n en son arxiu tres còpias que dehuen ser guardadas com los demés papers convenients y necesaris, y las restants nou que sian repartidas entre las casas més antigas y conegudas de Concell. Y així mateix, se fa entrega, a part, *[d']*una a cada un dels sis pàrroquos, vicaris conductius y demés reverents de las parròquias, |[152] y a las demés personas de distribució. Y així mateix, una a cada un dels metges té conduhits lo present Concell, lo qual mana que, ab la major brevedat, sia dita ordenansa publicada en totas las parròquias de las presents Valls per lo nuncio de ellas, y fixada en los llochs acostumats de cada una parròquia, a fi de què ningú puga al·legar ignorància, pues a més de las penas en dita ordenansa contingudas, que presum lo present Concell que tots voldran evitar, dependeix la concervació y destrucció de las presents Valls.

Dit dia, avent tinguda notícia de nostre procurador Monsieur Pere Lafont, de les Cabanes, nottari real, de què lo Rey Christianíssim, nostre príncep y señor (que Déu guarde), se avia dignat disposar y manar que las plassas del Col·legi de Foix, de la ciutat de Tolosa, fossen regentades per los que tenen dret a presentar-las, y que se executàs esto en Tots Sants primer vinent, portan quiscun son despaitg y presentació dels que tenen dret a presentar-las, tenint-lo-y estas Valls. Y desitjant cumplir ab la última exactitut la dita disposició de Sa dita Magestat, ha resol lo present Concell que passàs a regentar-la lo noble Don Ignaci de Areny y de Solà per los anys que los estatuts de dit Col·legi disposaran y donen facultat, a cuyo fi se li donarà autèntica sa nominació de col·legial per dita plassa de dit Col·legi, la que deurà presentar als comissionats a est fi destinats per la dita Magestat, y ab sa disposició y vist bo, péndrer luego pocessió de aquella. Y per firmar los despaitgs oportunos y convenients, deputa lo present Concell la persona de són síndich, lo señor Guillem Areny, Teixidor.

Dit dia ha feta relació al present Concell Don Guillem de Areny, son síndich y procurador general, de què practicà, luego de aver acceptada la comissió li féu, de procurar la confirmació dels privilegis dels Sereníssims Reys de Fransa a son eveniment a la Corona, que acostumen fer a tots los vasalls que |[152v] la demanan, *[y]* escrigué al senyor de Cappot, conceller del rey en lo Parlament de Perpinyà, suplicant-li que ja que son pare avia affavorit les Valls en lograr-li la de Lluís Quinse, que de Déu gòsie, se dignàs de rébrer sobre son compte lo lograr-nos igual gràcia del rey que ditxosament vuy regna. Y que lo dit señor Cappot havia respost que acceptava ab gust est encàrrech y cuydaria de ell y, posteriorment, que tenia practicada la diligència de la confirmació dels

privilegis, que esperaba de *[un]* correu a altre y que en tenir-la li daria avís de embiar-la a buscar.

Dit dia, a vista de *[que]* lo procurador que lo present Concell té en la persona de Monsieur Pere Lafont, nottari real de las Cavanas, demana una recompensa dels treballs y gastos que li han ocasionat lo cuydar de què fossen reintegradas estas Valls en la pocessió en què estaban de tenir una plassa en lo Col·legi de Foix, de Tolosa, comissiona lo present Concell a sos síndichs, Don Guillem de Areny y Guillem Areny, Teixidor, per a què cúydian de donar-li la gratificació que regoneixeran que mereix per aver lograt la reintegració de dita plassa, com està dit ja en lo present Concell.

Dit dia se pose lo pa a vuit diners la lliura, y se comensarà a véndrer a dit preu lo dia de la Mare de Déu de agost propvinent.

Nosaltres, Anton Duedra, Joan Antoni Adallach, Som, cònsols, Mariano Vidal y Pere Casal, Regí, concellers de la parròquia de Canillo, Miquel Bacó, Carlos Bonit, cònsols, Joseph Torres, Areny, y Anton Rossell, concellers de la parròquia de Encamp, Anton Areny, Domingo Solé, Tor, cònsols, Pere Riba, Ramon Guiem, y Miquel Joan Cabanes concellers de la parròquia de Ordino, Jaume Armengol, Areny, Guillem Torres, Areny, cònsols, Anton Riba y Bonaventura Babot, Raubert, concellers de la parròquia de la Massana, Jaume Babot, Francisco Maestre, cònsols, Xavier Aldosa, Ricart y Jaume Sansa, concellers de la parròquia de la vila de Andorra, |[153] Anton Pol, Mas d'Alins, Anton Riba, Beringué, cònsols, Francisco Sucarana y Isidro Bonet, Capdevila, concellers de la parròquia de la vila de Sant Julià de Lòria, tots de las valls de Andorra, bisbat de Urgell, y del Concell General de ditas Valls.

Convocats y congregats, de orde del síndich de dit Consell General, en la Casa del referit Concell General cituada dins dita vila de Andorra, a hont per tractar estos y semblants negocis de dita Universitat mos acostumam convocar y congregar, y allí Concell General tenint y celebrant, y tota la Universitat de las ditas Valls representant.

Attenent en dits noms y conciderant que per part de Guillem Areny, Teixidor, nostre síndich, nos és estat dit que avia plagut a Sa Magestat Christianíssima, nostre gracións soberà (que Déu guarde), de dignar-ce manar y disposar que las plassas vacants del Col·legi de Foix, de la ciutat de Tolosa, suprimidas de algun temps a esta part, fossen restablertas y ocupadas per los subjectes que serian destinats per ocupar aquellas, segons la voluntat y disposició del fundador de dit Col·legi. Y com las valls de Andorra tínguian dret, segons la disposició de dit fundador, de anomenar subjecte per a ocupar una de ditas

plassas, com fins vuy sempre ha acostumat lo Concell General nomenar, fent-se càrrech de què deu aprofitar, ab tota promptitut, d'esta disposició.

Resol per la present deliberació de anomenar per a obtenir dita plassa al noble Don Joseph Ignaci de Areny y de Solà, fill llegítim y natural dels nobles Don Guilem de Areny y de Montargull y de Doña Maria Theresa de Areny y de Solà, cònjuges del referit lloch de Ordino, de ditas Valls de Andorra y del predit bisbat de Urgell, per a obtenir-la per constar-nos de ser cathòlich, apostòlich, romà, de bona vida y costums, y per concórrer en ell totas las circunstàncias demanadas per lo fundador, lo que ha fet lo preferísem a tot altre estudiant de las pre- |[153v] sents Valls. La qual nominació li fem ab tota plenitut de drets, suplicant a dita Sa Magestat, o a la persona a qui de dret espèctia, vullan al dit Don Joseph Ignaci de Areny y de Solà admétrer per obtenir dita plassa de Andorra, y a est effecte otorgar-li tots los despaitgs oportunos y convenients.

Dattum en la vila de Andorra y en la Casa del Concell General, als 13 dies del mes de agost de 1775.

Per lo Consell General, Guillem Areny, Teixidó, síndich *(signat)*.

1775 octubre 30

Dia 30 de octubre 1775.

Se ha tingut lo Concell de la Vall de Tots Sants a fi y effecte de fer lo últim pach de la quístia deguda a Sa Majestat Christianíssima com a compte de Foix.

Dit dia se posen en mans de Miquel Joan Cavanes, concellé de Ordino, 935 franchs a fi de fer lo últim pach de la quístia, pagadors a Monsieur de Bonach, y vuit pessetes per los gastos. Junt se li entrega lo últim recibo de 1773, qual recivo, junt ab lo que farà, aportarà a esta Casa lo Concell propvinent.

Dit dia se note que se ha publicat en las plassas públicas de les presents Valls lo edicte expedí lo present Concell lo dia 23 de marts de 1775, y se ha fixat al present llibre.

Dit dia ha donat comptes Don Guillem de Areny, síndich, dels diners li avia encomanats lo present Concell fins lo dia present, y ha trobat lo Concell sos comptes bons. Y per quant alcansa del present Concell 12 lliures, 16 sous, 9, las entrega lo present Concell al cònsol de Sant Julià per a què las pòsia en ses mans. Y quedarà fins al dia present lo Concell igual ab Don Guillem y Don Guillem igual ab lo Concell.

Dit dia se pose lo vi a 1 sou, 1, y lo pa a set diners la lliura, y se comensarà a véndrer a dit preu lo dia de Tots los Sants propvinent.

1775 novembre 27

|[154] Dia 27 de novembre de 1775.

Se ha tingut lo Concell de Sant Andreu a fi de pagar los metges, arrestar los methedors y averias estranyas per a què los consolats apòrtian lo compte al Concell de Sant Thomàs propvinent, y també lo que se dèguia a esta Casa de arrendaments.

Canillo,	methedors	164	averias	9.724	valen:	233 ll.	2 s.	8
Encamp,	methedors	1.187	averias	4.707	valen:	320 ll.	12 s.	6
Ordino,	methedors	19	averias	3.711	valen:	80 ll.	17 s.	6
Massana,	methedors	11	averias	2.282	valen:	49 ll.	12 s.	1
Andorra,	methedors	466	averias	1.750	valen:	123 ll.	16 s.	8
Sant Julià,	methedors	12	averias	725	valen:	17 ll.	7 s.	1
						818 ll.	8 s.	6

A 3 sous, 9 lo methedor y 5 diners per averia

Dit dia se fa llot de 27 perdius roges que los consolats aportaran a esta Casa la vigília del Concell de Sant Thomàs propvinent, bones y revedores, en pena del cot de la Terra, quatre cada consolat. Encamp, Andorra y Sant Julià ne aportaran sinch.

Dit dia se note que se han pagats los metges y han firmat recibo com apar en son lloch del Llibre de Quèstia.

Dit dia se note que lo cònsol de Sant Julià ha aportat les rebudes del render de Capítol, del porté major y dels censos de Costoja, las que se són posades a l'arxiu.

Dit dia, a vista de què lo doctor Cosp no ha tingut los pactes conforme avia promés de fer residència en Andorra, resol lo present Concell de què d'esta hora en avan fàcia residència contínua en Andorra per servir a qui lo demània, y fent-ho així, li continuarà lo Consell la conducta falta de què no serà conduhit del Concell, y tornarà resposta lo Concell propvinent.

|[154v] Dit dia, a vista de la representació ha feta al present Concell lo reverent Anton Puitg, prebere, en calitat de tudor y curador dels pubills de la casa de Paleta, de les Caldes, de què li fossen rebuts los testimonis que tenia prevenguts per defensa de son dret de la

causa aportà contra Bonaventura Jubés, de dit lloch, per ser estos part malalts, part ab una avansada edat. Y perquè per falta de prova, si estos venian a faltar, no quedés damnificat de son dret, ha resolt lo present Concell fer comissió, com la fa, a Anton Areny, cònsol decano de la parròquia de Ordino, per rébrer lo exàmen y jurament dels testimonis per ell produhidors, y que nostre secretari continua en escrits la deposició de ells, satisfets tots de son condecent salari.

1775 desembre 19

Dia 19 desembre 1775.

Se ha tingut lo Concell de Sant Thomàs per tallar la quístia al ters, pagadora a Su Il·lustríssima, nostre príncep y señor (que Déu guarde), ab un pach per Pasqua de Resurrecció propvinent, acentar los jornals, feras y sabudas, lo redre, cobrar los estranys y demés emoluments de la Vall.

Dit dia se deixe a la bona direcció dels síndichs lo donar las bonas festas a las personas de la obligació de la Vall, y lo presentar-los a son temps las pernas, formatges y capons. Y a est fi tindran los consolats previngudas pernas, formatges y capons per a quant seran demanats.

Dit dia se note que se ha pagat lo secretari, porté y llosadó fins lo dia present.

Dit dia se note que se ha entregat a Pere Riba 270 lliures, sous a fi de entregar-las a Don Guillem de Areny per pagar la penció del Molt Il·lustre Capítol de Urgell, lo aduaner, los advocats de Barcelona y de la Seu, y los procuradors.

Dit dia se note que se entregan a Guillem Areny, Texidor, 24 lliures per pagar la penció del censal del rector de Aynet[84].

|[155] Dit dia arreste lo Concell que los cònsols de Encamp, en attenció de no aver cumplert lo pago del blat que avia destinat la Vall en lo Concell de Tots Sants proppassat, que de quí al dia de Sant Antoni de gener propvinent, tínguian en mans del senyor síndich 80 lliures, sous, pena del cot de la Terra, a fi de executar la quitació del censal del rector

[84] *Entre els folis 154v i 155 hi ha, cosit al llibre, l'edicte imprès del Consell General, que consta als folis 150-150v, que disposa actuar contra els espanyols i francesos que cometen excessos i fraus dins les Valls. Aquest edicte, de 23 de març de 1775, es va fer públic i es va penjar en els llocs acostumats de les parròquies andorranes el mes d'agost següent. Malgrat està copiat al llibre ens ha semblat convenient repetir la seva transcripció al final del present llibre per tractar-se d'una edició impresa. Vegeu l'apèndix, document 2.*

de Aynet, y per executar dita comissió, comissiona lo present Concell a Don Guillem de Areny y señor Guillem Areny, Teixidor.

1776 gener 22

Dia 22 de gener de 1776.

Se ha tingut Concell de la Terra a fi de obehir lo decret de Su Il·lustríssima, nostre príncep y señor (que Déu guarde), ab lo qual mane al Concell que, dins tres semmanes, pàssie a conèixer de la causa de apel·lació que verteix entre lo tudor y curador del pubill Miquel Puitg, de una, y Bonaventura Jubés, de altra, los dos del lloch de les Caldes. Y avent-se llegit dit decret, de fecha de 29 de desembre proppassat, en lo present Concell, y aquell posant-se lo Concell sobre son cap, volent obehir a ell com deu, y com la difficultat entre ditas parts sucitada prové si lo Concell de l'Afor és o no comprès ab los concells sabuts, resol lo present Concell que si bé és veritat que és un dels concells que se acostuman tenir entre any, però com sia indeterminat lo dia y alguns anys no s'és tingut, no obstant de aver-se feta l'afor lo primer Concell sabut, al contrari los demés concells que tenen dia fixo y determinat. Y com la part de Jubés entengués que avent passat aquest Concell sens fer recurs la part del pubill Puitg y per so no tingués lloch la apel·lació, com y també que lo depòsit no se avia fet a temps hàbil, avent lo Concell pres lo informe de son síndich, y aquest aver declarat que lo depòsit era fet en degut temps. Per so lo Concell ha declarat y declare tenir lloch la pretenció del pubill Puitg y està prompte en administrar justícia segons lo estil de las Valls con- |[155v] forme ho mana Su Il·lustríssima.

Dit dia se ha feta aprovació de cònsols en las parròquias com apar en lo present llibre en son lloch.

Dit dia se pose lo vi a catorse diners lo cortó, se comensarà a véndrer a dit preu lo dia 28 del corrent.

1776 abril 1

Dia 1 de abril de 1776.

Se ha tingut lo Concell de la Semmana Santa per fer lo pach de la quístia deguda a Su Il·lustríssima, nostre príncep y señor (que Déu guarde), que són 228 rals de vuit a 1 lliura 8 sous quiscún, és a saver, 200 rals de vuit per la quístia y 28 per la menjaria.

Dit dia se posen en mans del senyor Guillem Areny, Teixidor, síndich 319 lliures, 4 sous per fer lo pach de la quístia deguda *[a]* Su Il·lustríssima junt ab lo recibo de 1774, de las que aportarà recibo a esta Casa lo Concell propvinent.

Dit dia se note que Miquel Joan Cabanes ha portat a esta Casa lo recibo de l'últim pach de la quístia de Sa Magestat Christianíssima de 1775 y de 1773.

1776 maig 20

Dia 20 de maitg de 1776.

Se ha tingut lo Concell de Santcugesma per pagar los metges, censos de Costoja, vaca grassa y draps a lavar, fer nominació de mostafasos, capitans y vehedors.

Dit dia se posen en mans de Guillem Soler, Tolse, cònsol de Sant Julià, primo, 11 lliures, 7 sous, 6 per pagar lo següent, esto és: 12 sous, 6 per pagar los censos de Costoja que toque per parròquia 2 sous, 6, menos Sant Julià que no·ls pague, 15 sous per los draps a lavar que se paguen al porter major de la santa iglésia de Urgell, que toque per parròquia 2 sous, 6, 20 lliures, sous que se entregan al senyor canonge sagristà de dita santa iglésia, que són estades repartides per parròquia en 1 lliura, 13 sous, 4. Ítem, de altre partit, 12 lliures, 7 sous per la vaca grassa, |*156* que se entreguen al render de l'Il·lustre Capítol de Urgell que, repartides per parròquias, toque a Canillo 2 lliures, 6 sous, a Encamp 3 lliures, 6 sous, Ordino 2 lliures, 6 sous, Massana 1 lliura, 12 sous, Andorra 2 lliures, 6 sous, Sant Julià 1 lliura, 13 sous. Quede bo a favor de la Vall 1 lliura, 2 sous, 4. De tot lo que aportarà recibo a esta Casa lo Concell propvinent.

Dit dia se note que los cònsols de Sant Julià han aportat a esta Casa lo recibo de l'oli de la Seu de 1776.

Dit dia se fa nominació de mostafasos, vehedors y capitans:

Canillo: mostafà Mariano Vidal, vehedor Pere Casal, Regí, capità Guillem Guitart.

Encamp: mostafà Joseph Torres, Areny, vehedor Anton Rossell, capità March Beixegonill.

Ordino: mostafà Pere Riba, vehedor Miquel Joan Cavanes, capità Ventura Duedra.

Massana: mostafà Anton Riba, vehedor Bonaventura Babot, capità Joan Babot.

Andorra: mostafà a les Caldes Xavier Aldosa, Andorra Jaume Sansa y avehador, capità Guillem Montanya.

Sant Julià: mostafà Francisco Sucarana, vehedor Isidro Bonet, Capdevila, capità Romà Bonfill, Mitjavila.

Dit dia se arresten les mostres per lo temps acostumat y los cònsols de hon estan los senyors batlles cuydaran de fer-los avís.

Dit dia se arresten les menobres dels camins reals, senderes y senderons, les que sian fetas de quí al dia de Sant Barnabé propvinent.

Dit dia se fa nominació de sobreposats per lo offici de perayres de la confraria de Sant Pere Màrtir. Hix Joseph Muxella, quede Andreu Riberaygua y entre Miquel Bortholó, pesadors Pau Capdevila a Sant Julià, a Andorra Thomàs Ribot, a les Caldes Pere Aleix, y a la Massana Joan Moles, sobreestant lo mateix.

Dit dia anomene lo Concell per conters en lo present any a Esteve Rossa, de Sant Julià, y Jacinto Riba, de la Massana.

Dit dia, a vista de un nou estil se experimenta voler-se introduhir en estas Valls, tant en lo pulítich com en lo civil, acerca la administració de justícia, essent del tot contrari a lo estil y pràctica que fins vuy se ha observat en estas Valls, per so, ordene lo present Concell |*156v* que, tant en lo curs de justícia polítich com en lo civil, se obsérvia y procehesca com fins vuy se ha observat y procehit per ser del tot nosiu als habitans y moradors d'estas Valls, lo que se mane observar en pena del cot de la Terra. Y acerca la petició a fet Pere Font, Carquié, batlle, en lo present Concell, se fa comisió a Guillem Areny, Teixidor, síndich, perquè consúltie ab las personas de sa satisfacció esta dependència, y fàcia los requeriments si convindrà per part del Concell, y prossehir del millor modo que en dret tinga lloch.

Dit dia lloam y aprovam totas las ordinacions y arrestos fins vuy fets, tant des llibres vells com nous.

Dit dia se posen en mans de Pere Riba y de Jaume Areny 760 lliures per quitar lo censal del senyor rector de Aynet y pagar la porrata. De tot lo que ne aportaran recibo a esta Casa lo Concell pròxim vinent.

1776 juny 20

Juny 20 de 1776.

Se ha tingut Concell de la Terra a instància del síndich Guillem Areny, Teixidor, lo qual, a dit Concell, ha fet patent la comissió que en lo antecedent li avia feta. Vist aquella de què no constava la petició féu Pere Font, Carquié, batlle, féu propri al secretari per a què me informàs. Lo que[85] conste en sa resposta no saver-i cosa, recorrí a dit batlle, lo que me exposà dient de què se trovava ab un procés pendent, en lo qual avian produhit papers que li apareixia eran contra las consuetuts y privilegis de la Vall, com eran sèdulas y, apart, un manament del senyor jutge que és del thenor següent:

"Urgell y marts 23 de 1776.

Lo batlle de las Valls, que entén de la instància se menciona, administrarà justícia ab la possible brevedat, y en cas de valer-ce de assessor lo significarà a las parts a fi que púguien al·legar las accepcions que en dret los competescan.

Martí, jutge."

Complert lo que en ella me notifica lo consultar o lo que conté, exposa lo senyor batlle y dit comissionat ho ha participat tot a son soberà, lo qual li ha manat dir a son batlle, de son orde, que solament fes, cumplís y guardàs los usos, costums y consuetuts de la Vall en fer y administrar justícia, com així dit soberà y batlle ho tenian jurat. Inseguint lo dit per posar-o en execució y donar-i la Vall o Concell lo degut cumpliment, és de parer que lo Concell |*157* mànie a comparèixer dit batlle y també lo nottari, y que mània als dos, en pena del cot de la Terra, que presèntien y apòrtien lo original procés de què parla dit batlle. Y posat en lo Concell dit procés, deu manar a dit batlle que, mediant jurament, díguia y declària qui y de quin orde se ha format dit procés, de quin orde se son fetas las provisions continuadas a la sèdula resolutiva y articulata y demés se troba. Diu y declara que dit ho firmà a instància de Guillem Moles y de Mònica Muxella y Rossell, portant-los-hi las parts, que no pensava fos això, sabent com deu saver dit batlle que totas estas cosas, cèdulas, provisions són contra los usos, consuetuts y costums de la Vall que ha jurat seguir y guardar. Y ohida la declaració del batlle en sa vista, y attès aquella y lo sobredit manament del soberà y jurament sobre expressats de aquest y del batlle, deu lo Concell manar, com mane, que se escancèl·lian y anúl·lian las provisions fetas en dit procés per ser expressament tot lo que conté obrat y executat directament contra los

[85] *En lloc de* y com.

sobredits usos y costums, consuetuts de la Vall y estils y pracmàticas y privilegis del Concell, y juraments prestats per lo soberà, batlle y tots los indivíduos concorrents al concorrent Concell. A més, seria son estil y observància, si tal se permetia, destructiva y aniquilativa de tots los béns y patrimonis dels vehins vivents de la Vall que, indifectiblement, los arruhinaria y posaria en miserable pobresa. Y que per evitar això y que, en temps algun, no puga constar ni aparèixer dit procés contra estil, ni algú puga apohiar-se ni valer-ce de ell, ni de aver-se practicat, fet ni firmat, mane en sa presència públicament cremar lo fet y executar per lo nunci, perquè tots los concorrents del Concell sian testimonis de vista, lo que conste en lo Llibre del Concell. Se ha manat al nottari que entregàs original lo procés, lo qual ha resistit, no per inobedi- |*157v* ència sinós com se troba persona pública y tenir dit procés en custhòdia, sens ordé del soberà no·l vol entregar. Al qual dit Concell acudirà suplicant-li sia per ell expedit orde al dit nottari, sia tret de dit procés tot lo actuat contra los usos y costums de las presents Valls.

Seguidament se mane als batlles que pàssian avan en administrar justícia a las parts instants, ajornalant-los a verbal, en lo qual cada part preséntia sos papers y minístria los testimonis vullan que rebo lo batlle, y donarà sentència com s'és fins vuy practicat.

Dit dia se note que lo senyor síndich, Guillem Areny, Teixidor, ha aportat en esta Casa lo recibo de la quístia de Su Il·lustríssima del present any, lo que s'és posat a l'arxiu.

Dit dia fa comissió lo present Concell a Guillem Areny, Teixidor, son síndich, per quitar lo censal del rector de Aynet, a cuyo fi li entrega 748 lliures, 11 sous, 1, y 24 lliures més per la porrata y demés gastos, de lo que donarà compte al present Concell. Y com lo Concell proppassat avia feta esta comissió a Pere Riba y Jaume Areny, declare lo present Concell que no avian rebut la partida que se note tenian en sas mans.

1776 juliol 14

Juriol 14 de 1776.

Se ha tengut Concell de la Terra a instància del senyor veguer sobre què nos ha proposats varios punts sobre las Corts. Y estos resomits ab dit senyor, se és reduhit que escriuria a nostre prínse*[p]* a fi de què, en sa intrepesació[86], fazia de què per medi de un voluntari dester*[r]*o de l'actual pres nos librariam en est temps de tant traballós y rohidós treball donan las Corts y molèstias a la pobra gent.

[86] *Probablement en lloc de* interpretació.

Dit dia se fa l'afor al blat fiat. Resolt lo present Consell posar-lo a 6 lliures, sous la carga.

1776 novembre 25

|[158] Dia 25 de novembre 1776.

Se ha tingut lo Consell de Sant Andreu a fi de pagar los metjes, arestar los metadós y averies estranyes per a què los cònsols aporten lo conte al Consell de Sant Thomàs vinent, y també lo que se dèguia en esta Casa de arrendaments:

Canillo,	metadós	113	averies	11.186	valen:	254 ll.	4 s.	7
Encamp,	metadós	73	averies	4869	val:	115 ll.	3 s.	6
Ordino,	metadós	23	averies	2.090	val:	47 ll.	17 s.	1
Massana,	metadós	14	averies	3.402	val:	73 ll.	10 s.	9
Andorra,	metadós	69	averies	2.321	val:	61 ll.	5 s.	10
Sant Julià,	metadós	24	averies	978	val:	24 ll.	17 s.	6
						576 ll.	18 s.	6

A 39 sous methedós y 5 dinés averies

Dit dia se fa llot de 27 pardius roges que los consolats aportaran a esta Casa la vigília de Sant Thomàs dia propvinent, 4 pardius bones y rebedores, en pena del cot de la Terra, quatre cada consolat. Canillo y Ordino y la Massana, 5 pardius.

Dit dia se note que se an pagat los metjes, y an firmat resibo en son llibre, del Llibre de la Quístia.

En atenció de aver acabat son trieni de batlle del senyor bisbe, nostre príncep, Pere Fon*[t]*, Carquié, se fa dominació[87] de sis persones per a presentar al senyor bisbe, nostre prí*[n]*cep que Déu guarde, per a què de ellas ne allegèsquia una per batlle de las presens Valls, li doni son privilegi:

Canillo Pere Fon*[t]*, Carquié.

Encamp Juseph Torres, Areny.

|[158v] Ordino Miquel Juan Torres, Pal.

Massana Francisco Mora y Jiral.

Andorra Thomàs Calbó.

Sant Julià Francisco Sucarana.

[87] *En lloc de* nominació.

La qual sisena se entregue a Guillem Areny, Tixidó, a fi de aportar-la al senyor bisbe per la probisió de batlle.

Dit dia se pose lo pa a 7 dinés la lliura, se comensarà a vendre lo dia primer de desembre.

Dit dia a entregat Guillem Solé, Tolze, la rebuda de Esteve Fusté, arrendatari de l'Il·lustre Capítol, de la vaca grasa.

Dit dia resol lo presen*[t]* Consell que vista la instància a feta Teresa Fiter y Areny de la obligació tenie contreta son marit, Masià Fiter, a l'Il·lustre Consell, per aver-o així disposat lo Il·lustríssim Xàtiva, de què se pagués de sos béns lo que quedà en descubert son pare, Francisco Fité, com conste en lo decret erxivat en la Cúria, per so lo present Consell done tot ple poder als distinats que són Anton Duedra, de Canillo, Miquel Vacó, de Encamp, Anton Areny, de Ordino, Jaume Ermengol y Areny, de la Massana, Baltesà Perich, de Andorra, Anton Pol, Mas d'Alins, de Sant Julià, requerint al batlle, enseguint la comisió, que de part de l'Il·lustríssim, |[159] que era a ell dirigida, a fi que execútie lo de justícia.

1776 desembre 18

Dia 18 de desembre de 1776.

Se ha tingut lo Concell de Sant Thomàs per tallar la quístia al ters pagadora a Sa Magestat Christianíssima, que Déu guarde, ab dos iguals pachs, lo un per Pasqua de Resurrecció y lo altre per Tots Sants propvinet, la qual s'és tallada conforme apar en lo Llibre de Quèstia en son degut lloch, segons los comptes han portat en esta Casa los conters.

Dit dia se deixe a la bona direcció dels síndichs lo donar las bonas festas a las personas de la obligació de la Vall y lo presentar-los a son temps las pernas, formatges y capons. Y a est fi, tindran los consolats previngudas pernas, formatges y capons per a quant seran demanats.

Dit dia resol lo present Concell que avent arribat a sos ohidos dexar de avitació un desertor en Sant Julià, que los consols de Sant Julià li fàcien manament que dins tres dies se auséntie d'estas Valls, a pena de ser pres y entregat a las justícias de Espanya. Y en cas de no obehir est orde, los cònsols de Sant Julià ne donaran avís al síndich.

Dit dia se note que los cònsols de Encamp posaran en mans del secretari, dins vuit dies, 14 lliures, 18 sous, 3 resultants dels estranys, quals a entregat al Concell *[lo]* dia 24 marts 1777.

Dit dia se note que se ha pagat lo secretari.

Dit dia se note que se ha pagat lo porté fins lo dia present.

Dit dia se note que se ha pagat lo llosadó.

Dit dia se note que se ha entregat a Guillem Solé, Tolse, cònsol de Sant Julià, 190 lliures a fi de pagar la penció de Capítol, lo aduané, y 10 lliures a l'advocat. De tot lo que aportarà recibo a esta Casa lo Concell propvinent.

1777 març 24

Dia 24 de marts de 1777.

Se ha tingut lo Concell de la Semmana Santa per fer lo primer pach de la quístia deguda a Sa Magestat Christianíssima, compte de Foix (que Déu guarde), que són 935 franchs, y, així mateix, per donar la pocessió de veguer de Su Il·lustríssima al noble Don Guillem de Areny y de Montargull, |*159v* y així mateix, en atenció de aver mort lo noble Don Guillem de Areny y Gallart, síndich procurdor general, per a elegir persona per dit empleo.

Dit dia se note que se ha donada pocessió al noble Don Guillem de Areny y de Montargull, veguer elegit per Su Il·lustríssima, com conste ab acte en poder del nottari infrascrit, y després de donada la pocessió lo ha elegit lo present Concell per síndich y procurador general.

Dit dia se posen en mans del senyor Guillem Areny, Teixidor, síndich, 935 franchs a fi de entregar-los a Miquel Joan Cavanes, de Llors, per fer lo primer pach de la quístia deguda a Sa Magestat Christianíssima com a compte de Foix, y 9 franchs més per lo gasto y lo recibo del primer pach de 1775, lo que junt ab lo recibo del present any aportarà a esta Casa lo Concell propvinent.

1777 abril 10

Dia 10 del mes de abril de l'any 1777.

Se ha tingut Concell de la Terra per orde del síndich, en lo qual Concell ha fet patent una carta del subdelegat de Foix, ab la qual suplica que, trobant-se ab una comissió del senyor intendent de Perpinyà per a què lo infórmia acerca lo memorial han presentat al Rey Christianíssim los habitants de les valls de Andorra per a conseguir la confirmació dels privilegis que antiguament los foren concedits per sos ante*[ce]*ssors, los reys de Fransa y comptes de Foix, y que, per poder donar un cabal informe, li fes passar est Concell lo privilegi en què se conste la exempció perpètua de tots los talls, subcidis y cosas necessàrias a la manutenció de las tropas concedida a las ditas Valls. Y volent lo present Concell aténdrer a la dita suplicació, a est effecte, fa comissió lo present Concell a son secretari, Thomàs Palmitjavila, y a Balthesar Perich, als quals se'ls entrega los Pariatges, las confirmacions de Lluís Catorse y Lluís Quinse, reys de Fransa, los que retornaran a esta Casa.

Dit dia se vote missa de devoció al Sant Esperit. Cuidaran los consolats de fer-las celebrar, cada hu en ses parròquias, lo més prest tingan lloch.

1777 maig 12

|*160* Dia 12 de maitg de 1777.

Se ha tingut lo Concell de Santcugesma per pagar los metges y cirurgià, censos de Costoja, vaca magra y draps a lavar, fer nominació de capitans, mostafasos y vehedors.

Dit dia se posen en mans de Esteve Rossa, cònsol de Sant Julià, 4 lliures, 16 sous per la vaca magra, la que se paga al render del Molt Il·lustre Capítol de Urgell, que toque per parròquia 16 sous, de altre partit, 12 sous, 6 per pagar los censos de Costoja, toque per parròquia 2 sous, 6, menos Sant Julià que no·ls pague, de altre partit 15 sous per los draps a lavar que se entreguen al porter major de la santa iglésia de Urgell, toque per parròquia 2 sous, 6. De tot lo que aportarà recibo a esta Casa lo Concell propvinent.

Dit dia se fa nominació de mostafasos, vehedors y capitans:

Canillo: mostafà Anton Duedra, vehedor Joan Antoni Adallach, Som, capità Nicolau Putcernal, Martí.

Encam*[p]*: mostafà Miquel Bacó, vehedor Carlos Bonit, capità Anton Picart y Naudí.

Ordino: mostafà Anton Areny, vehedor Domingo Tor, capità Pere Antoni Bons.

Massana: mostafà Jaume Armengol, Areny, vehedor Guillem Areny, Torres, capità Jaume Forcada, Besolí.

Andorra: mostafà Jaume Babot a les Caldes, Francisco Maistre Andorra i vehedor, capità Guillem Calvó, Prat.

Sant Julià: mostafà Anton Pol, Mas d'Alins, vehedor Anton Riba, capità Bentura Guitart.

Dit dia se arresten les mostres per lo temps acostumat, los cònsols de les parròquies de hont són los batlles cuydaran de fer-los avís.

Dit dia se arresten les menobres per lo temps acostumat, que sian fetas per tot lo dia de Sant Barnabé propvinent.

Dit dia anomena lo present Concell per conters en lo present any a Esteve Rossa y Jacinto Riba, Graellayre.

Dit dia ordene lo present Concell que d'esta hora en avant acistèsquia a totas las visuras lo secretari del present Concell per a escríurer las sentències tant dels quatre com del*[s]* sis y dels vint-y-quatre. Y li assenyale lo present Concell lo salari doble. Y serà a la llibertat sua lo anar a menjar ab los demés o no, avent de avisar antes si no hi vol anar.

|*160v* Dit dia se fa nominació de sobreposats per lo offici de perayres de la confraria de Sant Pere Màrtir. Hix Andreu Riberaygua, quede Miquel Miquel Bortholó y entre Francisco Fiter, pesadors los mateixos y sobreestant lo mateix.

Dit dia se note que los comissionats, Thomàs Palmitjavila y Balthesar Perich, per anar a encontrar lo subdelegat de Foix han retornat a esta Casa los papers se'ls avia entregat.

Dit dia lloam y aprovam totas las ordinacions y arrestos fins vuy fets, tant dels llibres vells com nous.

Dit dia concedeix lo present Concell a la persona que cuidarà dels béns de miser Pere Joan Fiter y Rossell, que té en la parròquia de Sant Julià, facultat de bandejar en las pròpias pocessions de dit Rossell, ab tal que aquella persona sia natural de les presents Valls.

Dit dia arreste lo present Concell que, lo dia 22 del corrent, se transpòrtien en la vila de Andorra Balthesar Perich, Miquel Cella, Cabanes, Guillem Torres, Giberga, Jaume Areny, Calbó, Anton Pallerès y Guillem Solé, Tolse, per a què estos arréndien los béns

que se paga a la Vall de casa de Macià Babot, de les Caldes, y que acistèsquia, així mateix, lo nottari per fer los actes de l'arrendament. Y los consolats ho faran manar per ses parròquies per lo dia destinat qui vulla arrendar que acistèsquia.

Dit dia arreste lo present Concell que ningú puga plantar ni fabricar tabaco, en pena del cot de la Terra. Y aquest manament fàcian córrer los consolats en sas parròquias porta per porta. Y així mateix, que no dónien favor ni auxili a ningun desertor ni contrabandiste, baix la mateixa pena.

1777 octubre 21

Dia 21 de octubre 1777.

Se ha tingut lo Concell de Tots Sants, en lo qual se ha feta la festa de Sant Armengol, per pagar lo últim pach de la quístia deguda a Sa Magestat Christianíssima com a compte de Foix.

Dit dia se note que lo senyor Guillem Areny, Teixidor, ha aportat en esta Casa lo recibo del primer pach de la quístia del present any, lo que s'és posat a l'arxiu.

Dit dia se note que Guillem Solé, Tolse, ha aportat a esta Casa lo recibo de l'advocat de la Seu del corrent any.

|*161* Dit dia se note que Esteve Rossa, cònsol de Sant Julià, a aportat a esta Casa los recibos dels censos de Costoja, draps a lavar, de la vaca magra y oli de la Seu del present any 1777, las que se són posadas a la plica.

Dit dia, a vista que per certes ocupacions no se ha pogut tenir lo Concell de l'Afor en lo temps acostumat, conforme acostuma esta Casa, per so, fa lo present Concell l'afor al blat fiat en lo present any, y se posa a 6 lliures, sous carga, y se mana, pena del cot de la Terra, que ningú ne púguia demanar ni pagar més del preu ha aforat la Vall.

Dit dia se note que se posen en mans del senyor [doctor] Pere Joan Fiter y Rossell, cònsol de Ordino, 935 franchs per fer lo últim pach de la quístia a Sa Magestat Christianíssima, junt ab lo últim recibo de 1775, de las que aportarà recibo a esta Casa lo Concell propvinet, y 9 franchs per los gastos.

Dit dia, a vista de la notícia a tingut lo present Concell que la confirmació de privilegis avia arribada a Perpinyà segons la carta de Monsieur Capot, se fa llot de 900 franchs per pagar los gastos ocasionats per dita confirmació, que tocarà per parròquia 150 franchs,

los que se'ls manen posar en mans dels cònsols de Encamp los 150 franchs, en pena del cot de la Terra, y a est fi comissione lo present Concell a Thomàs Palmitjavila, nottari, per aportar-los, y així mateix donar las gràcias a Monsieur Capot y a Monsieur Boier.

Dit dia se pose lo cortó del vi a setse diners, y se comensarà a vendre a dit preu lo dia de Tots los Sants propvinent.

1777 novembre 24

Dia 24 de novembre 1777.

Se ha tingut lo Concell de Sant Andreu a fi de pagar los metges y cirurgià, acentar los methedors y averias estranyas, per a què los consolats apòrtien lo compte al Concell de Sant Thomàs propvinent, y també lo que se déguia a esta Casa de arrendaments.

Dit dia se fa llot de 27 perdius roges que los consolats deuran aportar a esta Casa la vigília del Concell de Sant Thomàs propvinent, bonas y rebedoras, en pena del cot de la Terra, quatre cada consolat. Encamp, Andorra y Sant Julià ne aportaran sinch.

|[161v] Canillo,	methedors	166	averies	10.981	valen:	260 ll.	s.	11
Encamp,	methedors	317	averies	3.827	valen:	139 ll.	3 s.	4
Ordino,	methedors	15	averies	2.605	valen:	57 ll.	1 s.	8
Massana,	methedors	14	averias	3.641	valen:	78 ll.	9 s.	7
Andorra,	methedors	19	averias	1.276	valen:	30 ll.	2 s.	8
Sant Julià,	methedors	12	averias	935	valen:	21 ll.	14 s.	7
						586 ll.	12 s.	9

A 3 sous, 9 lo methedor y 5 diners les averias

Dit dia se nota que lo cònsol de Ordino ha aportat en esta Casa lo recibo de l'últim pach de la quístia del present any, lo que se ha posat a la plica.

Dit dia se note que lo nottari a aportat lo recibo de las conductas de la Vall de Monsieur Capot fins al present any, lo que s'és posat a la plica.

Dit dia se note que se han pagat los metges y barbé, y han firmat recibo com conste en lo Llibre de Quístia.

Dit dia se pose lo vi a 1 sou, 2 lo cortó, y se comensarà a véndrer a dit preu dimecres primer vinent.

1777 desembre 15

Dia 15 de desembre 1777.

Se a tingut lo Concell de Sant Thomàs per tallar la quístia al ters, pagadora a Su Il·lustríssima, nostre príncep y señor (que Déu guarde), ab un pach per Pasqua de Resurrecció propvinent, acentar los jornals, feras y sabudas, lo redre, cobrar los estranys y demés emoluments de la Vall.

Dit dia se deixe a la bona direcció dels síndichs lo donar las bonas festas a las personas de la obligació de la Vall, y lo presentar-los a son temps las pernas, formatges y capons, y a est fi tindran los consolats previngudes pernas, formatges y capons per a quant seran demanats.

Dit dia se pose lo pa a 8 dinés. Se comensarà a véndrer a dit preu lo dia de Sant Thomàs.

Dit dia se note que se posen en mans del cònsol de Ordino, Pere Joan Fiter, 190 lliures per entregar-las a Don Guillem de Areny per pagar la penció de Capítol, lo aduané y lo doctor Lleopart, advocat de la Vall, y de altre partit 29 lliures, 5 sous per entregar-las al mateix per lo import dels papés ha fet treballar per la Vall.

|*[162]* Dit dia se note que se ha pagat lo secretari 9 lliures, sous.

Dit dia se note que se ha pagat lo porté fins lo dia present.

1778 febrer 5

Dia 5 de febrer de 1778.

Convocat lo Concell a instància de Guillem Areny, Teixidó, síndich, li fa patent la fatal desgràcia de encontrar la caixa violentada, constituïda en lo mateix Consell, com a ella és de véurer, encontrant al detràs una obertura feta ab tribi que conté 12 forats de cosa de 3 quarts, oberta, y també los tres panys romputs ab tal violència que ningun pany pot servir. Vist lo Consell esta *[d]*estrucció de tal malvada acció, desitjós de fer lo escotrini[88] de delinquens per fer-ne fer lo exemplar de semblan delicte maliciós, inste lo presen Consell als honorables batlles de*[l]* Rey Cristianíssim (que Déu guarde), y príncep *[nostre]*, aquí presens, y a les persones nos aparegue conveniens, com y a totes vares de

[88] *En lloc de* escrutini.

justícia, la vigília[89] de esquadrinyar la maldat y furt comés en esta Casa per encontrar delinqüens de la vilania en despreci de tota la Vall.

Dit dia comissione lo presén Consell als cònsols y consellers de la parròquia de Andorra, y estos se poden péndrer la gent a ells ben vistos, per a què fàcian aprehenció dels tribis de dita parròquia, y executat ne dónien avís al síndich per a què este executia lo que tróbie a propòsit per la execució.

Dit dia resol lo Concell de posar lo cortó del bi a 15 diners, y se comensarà a béndrer lo dia 8 del corrent.

1778 abril 13

Dia 13 de abril de 1778.

Se ha tingut lo Concell de la Semmana Santa per fer lo pach de la quístia deguda a Su Il·lustríssima, nostre príncep y señor (que Déu guarde), que són 228 rals de vuit, a 1 lliura, 8 sous quiscun, és a saver, 200 rals de vuit per la quístia y 28 per la menjaria.

Dit dia se note que se posen en mans del senyor Guillem Areny, Teixidor, síndich, 319 lliures, 4 sous a fi de pagar a Su Il·lustríssima |*162v* la quístia, y aportarà recibo a esta Casa lo Concell propvinent.

Dit dia, respecte de aver-se proposat al present Concell y aver-se fet patent lo privilegi que té de poder fer lo preu al blat que venen los renders per véndrer per lo mateix Concell, se ha resolt, unànimement y sens discrepància de vot, que los cònsols en sas respective parròquias averigüen lo blat que dits renders auran venut a fiar, y que per lo Concell de l'Afor ne dónien rahó al present Concell per a què est puga péndrer sa determinació.

Dit dia fa comissió lo present Concell al senyor Don Guillem de Areny per a què est, en virtut del sobredit privilegi, consúltie lo que·s deu practicar.

Dit dia resol lo present Concell que cada consolat cúidie en sa parròquia que lo blat se vénguia per qualsevol gènero de personas, sie net a ull de molí.

Dit dia, a vista del gran amor tenen los monarcas de Espanya y Fransa a est país de Andorra, y desitjant aquest ser fidel a dits monarcas, ha resolt lo present Concell de què se fes, com se fa, comissió als síndichs Don Guillem Areny y Guillem Areny, Teixidor,

[89] *En lloc de* lo vigilà.

que estos cúidien, de quí al Concell de Santcugesma, fàcien, per medi de son advocat, fer treballar uns edictes a fi de què estos sian plantats en las plassas públicas de les presents Valls de tot lo que·s deu fer y practicar per donar a dits monarques la satisfació que los és competents y demostrar lo ànimo del present Concell que desitja los auments de dits monarcas.

Dit dia comissiona lo present Concell als quatre de la parròquia de Andorra per a què firmien lo acte a la senyora Theresa Fiter y Areny dels béns que la Vall té de casa de Macià Babot, per lo espay de sis anys y sis cullitas, per lo preu de 70 lliures quiscún any, ab los pactes y condicions que a dits comissionats los aprareixerà bé a posar-li.

Dit dia se pose lo pa a sous, 9 diners la lliura. Se comensarà a véndrer a dit preu al dia de Pasqua propvinent.

|*163* Dit dia, a vista de aver instat lo Comú de Sant Julià contra Andreu Olivé, alias lo Pubill, de Aixovall, sobre la manutenció de la palanca del Carpidé, y ohidas las rahons del Comú y la confeció ha feta al present Concell dit Andreu Olivé que sempre, de son recort, la avia feta y mantinguda dita sa casa a sas costas, ha resolt y manat a dit Olivé, dit Concell, que fàcia y mantinga dita palanca si y conforme fins vuy l'a mantinguda y feta dit Olivé. Tot lo que se li mana observar en pena del cot de la Terra.

1778 juny 1

Dia 1 de juny 1778.

Se ha tingut lo Concell de Santcugesma per pagar los metges y cirurgià, censos de Costoja, draps a lavar, vaca grassa y fer nominació de mostafasos, capitans y vehedors.

Dit dia se posen en mans de Romà Cirés, cònsol de Sant Julià, primo, 11 lliures, 7 sous, 6 per pagar lo següent, esto és: 12 sous, 6 per pagar los censos de Costoja, que toque per parròquia 2 sous, 6, menos Sant Julià que no·ls pague, 15 sous per los draps a lavar, que se paguen al porter major de la santa iglésia de Urgell, que toque per parròquia 2 sous, 6, 10 lliures que se entregan al senyor canonge sagristà de la santa iglésia de Urgell, que són estades repartides per parròquia en 1 lliura, 13 sous, 4. De altre partit 12 lliures, 7 sous per la vaca grassa, que se entreguen al render de l'Il·lustre Capítol de Urgell que, repartides per parròquia, toque: a Canillo 2 lliures, 6 sous, a Encamp 3 lliures, 6 sous, a Ordino 2 lliures, 6 sous, a la Massana 1 lliura, 12 sous, Andorra 2 lliures, 6 sous, a Sant

Julià 1 lliura, 13 sous. Quede a favor de la Vall 1 lliura, 2 sous, 4. De tot lo que aportarà recibo a esta Casa lo Concell propvinent.

Dit dia se note que lo senyor Guillem Areny, Teixidor, a aportat lo recibo de la quístia de Su Il·lustríssima del present any.

Dit dia se note que lo cònsol de Sant Julià ha aportat lo recibo de l'oli de la Seu del present any.

|*163v* Dit dia se fa nominació de mostafasos, vehedors y capitans:

Canillo: mostafà Jaume Areny, vehedor Joan Casal, Xicos, capità Miquel Joan Duedra, Putcernal.

Encamp: mostafà Anton Pallerès, vehedor Anton Camp y Calva, capità Jaume Naudí, Gallaudi.

Ordino: mostafà Miquel Cavanes, Cella, vehedor Isidro Naudí, capità Pere Babi.

Massana: mostafà Guillem Torres, vehedor Andreu Tor, Torné, capità Joan Mora, Querol.

Andorra: mostafà Jaume Calva al quart de les Caldes, al quart de Andorra Anton Maestre y vehedor y capità Joan Senturé, Ribot.

Sant Julià: mostafà Guillem Solé, vehedor Andreu Olivé, capità Julià Guiem.

Dit dia se arresten les mostres per lo temps acostumat. Los cònsols de las parròquias a hont són los batlles cuidaran de fer-los avís.

Dit dia se arresten les menobres per lo temps acostumat. Que sian fetas de quí al dia de Sant Barnabé propvinent.

Dit dia anomene lo present Concell per conters en lo present any Jacinto Riba, Graellayre, y Esteve Rossa.

Dit dia se fa nominació de sobreposats per lo offici de *[paraires]* de Sant Pere Màrtir. Hix Miquel Bortholó y entre Joan Cusí, sobreestan Joseph Muxella, pesadors los mateixos.

1778 juliol 30

Dia 30 de juliol 1778.

Convocat y congregat lo Concell General en sa Casa a instància dels cònsols de la parròquia de Encamp, representant lo Comú de dita parròquia, a fi de cerciorar a l'Il·lustre

Concell de un decret eo manament que lo dia vint-y-sinch del corrent los fou notificat per acte en son Concell de parròquia, a instància del fadrí major de la quadrilla de fadrins de dita parròquia, fet per lo senyor síndich y veguer de ditas Valls, ab lo qual aboleix una providència o orde donat per lo Il·lustre Concell General, lo Concell de Santcugesma proppassat, prohibitiu de músichs en lo present any, per evitar distur- |*164* bis y inquietuts en dita parròquia, en cas los fadrins no·s componguessen y en cas de compóndrer-ce entre ells, lo Comú de dita parròquia que fos coneixedor de tenir músichs o no tenir-los.

Desitjant lo present Concell córrer ab bona unió ab son síndich y veguer, y desitjant la bona pau que deu zelar en las parròquias, atessos los informes y las relacions que se han presentadas contra Cosme Vergés, que és la causa d'estos disturbis, y attès que fins al present tots los recursos de músichs y quadrillas és estat al Concell y qui ha providenciat és estat ell, demanant los auxilis a la justícia alta sempre que ha convingut, com de tot n'i ha varios exemplars.

Per so, com lo present Concell desitja acertar en sas deliberacions y no tocar en res als fueros de la justícia alta y donar lo dret a qui expèctia, comissiona lo present Concell a Pere Riba, Ramon Guiem, cònsol de Ordino, y Balthesar Perich, conceller de la vila de Andorra, per a què estos consúltian, ab lo advocat de la Vall, a qui competeix lo coneixement d'estas causas, attenent a la observància que ne té lo Concell de ser-ne coneixedor. Y competint al Concell demanar al senyor veguer fàcie mantenir lo decret donat per lo Concell de Santcugesma proppassat, y donar los auxilis convenients a fi de què sia observat per evitar tots los danys y inconvenients porian seguir-se, y competint al senyor veguer, com sia una cosa molt convenient per la unió, pau y quietut de la dita parròquia (com apar al Concell), se li préguie fàcie subsistir lo disposat per lo Concell de la Vall tingut per Santcugesma, si li apareixerà bé, donant lo present Concell a dits deputats per estas cosas tot poder y facultat.

Dit dia se fa l'afor al blat fiat a 8 lliures, sous carga, y se mane als consolats fàcien fer manament, porta per porta, que ningú ne puga demanar ni pagar més del preu aforat la Vall, pena del cot de la Terra.

1778 novembre 23

|[164v] Dia 23 de novembre 1778.

Se ha tingut lo Concell de la Terra dit de Sant Andreu a fi de pagar los metges y cirurgià, arrestar los methedors y averias estranyas, per a què los cònsols apòrtien lo compte a esta Casa lo Concell de Sant Thomàs propvinent:

Canillo,	methedors	169	averias	12.243	valen:	286 ll.	15 s.	
Encamp,	methedors	135	averies	5.814	valen:	146 ll.	8 s.	9
Ordino,	methedors	13	averies	3.666	valen:	78 ll.	16 s.	3
Massana,	methedors	22	averies	2.515	valen:	56 ll.	10 s.	5
Andorra,	methedors	12	averies	854	valen:	20 ll.	s.	10
Sant Julià,	methedors	15	averies	704	valen:	17 ll.	9 s.	7
						606 ll.	0 s.	10

A 3 sous, 9 lo methedor y 5 dinés les averies

Dit dia se fa llot de 27 perdius roges, les que los consolats deuran aportar a esta Casa la vigília del Concell de Sant Thomàs propvinent, bonas y rebedoras, en pena del cot de la Terra, quatre cada consolat. Canillo, Ordino y la Massana ne aportaran sinch.

Dit dia se note que lo cònsol de Sant Julià y Don Guillem han portat a esta Casa las rebudas del censal de Capítol, de l'aduané, de l'advocat de la Seu, del canonge sagristà, de l'arrendador de Capítol y del canonge sagristà, las que seran posades a la plica.

Dit dia se pose lo vi a 1 sou, 4 lo pitxé, y se comensarà a véndrer a dit preu dimecres propvinent.

1778 desembre 14

Dia 14 de desembre 1778.

Se ha tingut lo Concell de Sant Thomàs per tallar la quístia al ters pagadora a Sa Majestat Christianíssima (que Déu guarde), com a compte de Foix, ab dos iguals pachs, la un per Pasqua de Resurrecció y lo altre per Tots Sants propvinent, la qual s'és tallada com apar en lo Llibre de Quístia en son degut lloch, segons los comptes han portat a esta Casa los conters.

Dit dia se deixe a la bona direcció dels síndichs lo donar las bonas festas a las personas de la obligació de la Vall y los presentar-los a son temps pernas, formatges y capons, y a

est fi tindran los consolats previngudas pernas, formatges y capons per a quant seran demanats.

Dit dia, a vista de las discòrdias ab què se encontre lo Concell de la parròquia de Encamp y differents indivíduos de dita parròquia, ja en dependències de músichs, ja en dependències de cots, per aver trencat los arrestos alguns indivíduos de la mateixa parròquia, mogut lo |[165] present Concell de un bon zel y desitjant la pau y unió entre los naturals d'estas Valls, resol lo present Concell comissionar, com comissiona, a Don Guillem de Areny, al senyor Guillem Areny, Teixidor, síndichs, a miser Pere Joan Fiter y Rossell y a Pere Riba, Ramon Guiem, per a què estos, junts o tres de ells, se conferescan en dita parròquia de Encamp y oÿgan las parts y termínian totas quantas disputas tingan, donant-los lo present Concell per assò tot poder y facultat, manant a totas las parts estigan a la declaració de ells, en pena del cot de la Terra.

Dit dia se posa lo pa a nou diners la lliura y lo vi a divuit diners, y se comensarà a véndrer a dit preu lo dimecres propvinent.

Dit dia se note que se entreguen en mans del cònsol de Sant Julià 180 lliures per pagar la penció de Capítol, lo aduané y lo doctor Lleopart, advocat de la Vall, y 34 lliures, 1 sou, 7 que avia adelantat Don Guillem.

Dit dia se note que se ha pagat lo llosadó.

Dit dia se note que se ha pagat lo porté fins lo dia present.

Dit dia se ha pagat lo secretari.

Dit dia se entregan a Pere Riba, Ramon Guiem, per a entregar al senyor Guillem Areny, Teixidor, 102 lliures, sous de las que se ne donarà compte al present Concell, qual partida declare lo Concell, a 17 maitg 1779, no aver rebut Teixidor, si que pare en ma del mateix Pere Riba, Ramon Guiem[90].

1779 gener 18

Dia 18 de gener 1779.

Se ha tingut Concell de la Vall convocat y congregat per orde de l'Il·lustríssim Señor Bisbe, nostre príncep y señor, per medi de son comissionat, Don Francisco Xavier de la

[90] qual partida... Ramon Guiem *afegit posteriorment*.

Torre, son vicari general y official, continuat al peu de dos memorials a ell presentats per part del Comú de la parròquia de Encamp per a què lo Concell General declaràs certas disputas entre dit Comú y alguns particulars de ell. Y dit Concell General, inseguint lo orde de son príncep, ha declarat sobre lo un memorial que parle dels cots. En vista de què uns y altres han faltat als arrestos del Concell de la parròquia de Encamp, y essent en matèria de poca concideració que Guillem Moles, Picart, Areny y Rafel Vergés pàguien entre tots quatre dos lliures de cera blanca, entre tots, per la lluminària del Santíssim Sagrament lo dia de Corpus a la parròquia de Encamp, com Francisco Mas, Rossell *[y]* Joan Baró altres dos lliures, lo compté altres dos lliures, lo vegué altres dos lliures. Manant lo present Concell a tots ho pàguien de sos béns propis sens ningun recurs, manant-los estar a esta declaració, en pena del cot de la Terra.

Y en quant a l'altre memorial, sobre las disputas dels gastos pretent lo Comú recobrar dels fadrins, ha resolt respecte de manar lo comissionat de Su Il·lustríssima fos declarat per justícia, no sentín-se capàs lo Il·lustre Concell General de declarar per sí sol lo fer-los convenir, com en effecte ha convingut |*165v* en què dos del Concell de la parròquia de Encamp y dos dels fadrins de la quadrilla se presentassen devant dit Il·lustre Senyor Comissionat al·legant cada un ses rahons, y que uns y altres degan estar, en pena del cot de la Terra, a lo que dit Il·lustre Senyor Comissionat declàrie, y presents una y altra de las parts han convingut.

Y lo Il·lustre Concell General suplica a dit Il·lustre Señor vulla dignar-ce declarar-los totas las disputas tenen y posar-los en bona pau y unió, que de Déu haurà lo premi.

1779 març 29

Dia 29 de marts 1779.

Se ha tingut lo Concell de la Semmana Santa per fer lo primer pach de la quístia deguda a Sa Magestat Christianíssima, compte de Foix (que Déu guarde), que són 935 franchs.

Dit dia a fetas patents al present Concell lo senyor síndich Guillem Areny, Teixidor, una carta del senyor governador de la Seu de Urgell y dos de altres de Monsieur Cappot, los quals se interessen a fi de què la Vall conduhís per metge al senyor Jubés. Llegides las ditas cartas al Concell, ha passat est en resóldrer, nemine discrepante, que no era convenient, y que lo senyor síndich Teixidor passàs a escríurer a dits senyors, donant-los satisfacció de part del Concell y fer-los patents los motius per los quals no ha encontrtat bé lo Concell conduhir a dit senyor.

Dit dia fa lo present Concell comissió al senyor Teixidor y miser Pere Joan Fiter y Rossell, per a què estos cúidien de buscar metge bo per lo servey de la Vall, donant-los lo present Concell totas las facultats y poders necessaris.

Dit dia se note que se entregan a Anton Areny, cònsol de Ordino, 935 franchs a fi de fer lo primer pach de la quístia, junt ab lo recibo del primer pach de l'any 1777, de lo que aportarà recibo a esta Casa junt ab lo que se li entrega lo Concell propvinent, y deu pessetes per lo gasto de l'exprés.

Dit dia, sobre lo cot fet per lo Comú de Encamp a Joseph Torres, Areny, per rahó de las eguas tenia lo estiu passat a las erbas comunas, de dos pessetas per cap, ha resolt lo Concell que pagàs 14 lliures, sous barcelonesos dins vuit dias, en pena del cot de la Terra.

Dit dia se pose lo pa a 11 diners la lliura, y se comensarà a véndrer a dit preu dimecres propvinent.

1779 maig 17

Dia 17 de maitg 1779.

Se ha tingut lo Concell de Santcugesma per pagar los metges y cirurgià, censos de Costoja, vaca magra y draps a lavar, fer nominació de mostafasos, capitans y vehedors.

|*166* Dit dia se posen en mans de Anton Riba, cònsol de Sant Julià, 4 lliures, 16 sous per la vaca magra, la que se paga al render del Molt Il·lustre Capítol de Urgell, que toque per parròquia 16 sous. De altre partit 12 sous, 6 per pagar los censos de Costoja, toque per parròquia dos sous y sis, dich 2 sous, 6, menos Sant Julià que no·ls pague. De altre partit 15 sous per los draps a lavar que se entreguen al porter major de la santa iglésia de Urgell, toque per parròquia 2 sous, 6. De tot lo que aportarà recibo a esta Casa lo Concell propvinent.

Dit dia se note que lo cònsol de Ordino a aportat a esta Casa los recibos del primer pach de la quístia de Sa Majestat Christianíssima del corrent any y lo de 1777.

Dit dia se fa nominació de mostafasos, vehedors y capitans:

Canillo: *[mostafà]* Pere Casal, Regí, vehedor Miquel Joan Guitart, capità Miquel Joan Casal.

Encamp: mostafà Pere Pallerès, vehedor Anton Rossell, capità Bonaventura Bons, Guillem.

Ordino: mostafà miser Pere Joan Fiter y Rossell, vehedor Esteve Aldosa, Call, capità Joan Bons, Rossa.

Massana: mostafà Miquel Gaspà, Palès, vehedor Joan Guitart, Rossell, capità Miquel Olivé, dit Joan Pere.

Andorra: mostafà Balthesar Perich, a les Caldes Joan Senturé, Guiem, y vehedor, capità Miquel Cassany, Xurrina.

Sant Julià: mostafà Esteve Rossa, vehedor Baptista Arajol, capità Simeon Bou.

Dit dia se arresten les mostres per lo temps acostumat. Los cònsols allí hont són los batlles cuidaran de fer-los avís.

Dit dia se arresten les menobres dels camins reals, senderas y senderons, las que degan ser fetas de quí al dia de Sant Barnabé.

Dit dia anomene lo present Concell per conters a Esteve Rossa y Jacinto Riba, Graellayre.

Dit dia se fa nominació de sobreposats per lo offici de *[paraires]* de Sant Pere Màrtir. Hix Francisco Fiter, entre Joan Cusí, sobrestant Macià Puitg, pesadors los mateixos.

Dit dia, per quant se veu lo present Concell de contínuo molestat per ocasió de las dicencions que tots los dies se mouhen en las parròquias de las presents Valls a causa de la mala unió se experimenta de las quadrillas dels fadrins, desitjant lo present Concell la quietut y establir la pau en totas las parròquias de ditas Valls, y evitar los graves inconvenients se poden seguir de esta poca unió, per so ordene y mane sian per los fadrins de las quadrillas de las parròquias |*[166v]* de las presents Valls, en pena del cot de la Terra y altres arbitràrias al Concell, observadas al peu de la llerra las ordinacions següents:

Primo ordene y mane que los fadrins de las parròquias de las presents Valls, en sas respective parròquias, no pugan d'esta hora en avant formar quadrilla sens obtenir llicència, primerament, de sos comuns, y ab la aprovació de estos obraran dits fadrins, y no altrament.

Ítem, que per fadrí major de la quadrilla dega ser elegit lo fadrí més antich, ab tal que sia home de bona fama, vida y costums, de lo que ne deuran ser los comuns de las parròquias coneixedors, a fi de què essent de eixas qualitats se puga prevéurer la bona quietut y armonia entre los fadrins, que és lo que desitja y procura lo present Concell.

Ítem, que dega dit fadrí major allistar los fadrins de la quadrilla per sa antiguitat, avent de ésser sempre primer, y primerament, allistats per son grau los naturals de estas Valls.

Que los afillats y forasters, en cas se n'i allístie, de manera que, en tot y per tot, degan tenir los naturals de estas Valls la preferència als afillats y forasters, encara que estos sian primerament allistats, y que a ningun foraster se li puga donar empleo algun ni als afillats mentres n'i age de naturals.

Ítem, que si algun fadrí, tant dels natius com dels afillats y forasters, ab son mal modo de obrar, buscàs qüestions a la quadrilla y no vulgués guardar lo disposat per lo present Concell, o bé no fos de bona vida y costums, dega lo fadrí major, a hont succehirà, donar-ne part als cònsols de la parròquia per a què estos lo puguen tràurer de la quadrilla sens més recurs.

De tot lo que mana lo present Concell a son infrascrit secertari dónia còpia a cada una de las parròquias de esta ordinació, junt ab la sentència publicada en la parròquia de Encamp acerca las dicencions causadas per la poca pau y unió entre los fadrins, a fi de incertar-las en sos llibres per a què en tot temps cònstia y puguen regir-ce.

Dit dia se pose lo vi a 1 sou, 6, y se comensarà a véndrer a dit preu dimecres propvinent.

Dit dia se pose lo pa *[a]* sou, 10 la lliura, y se comensarà a véndrer a dit preu lo mateix dimecres propvinent.

Dit dia lloam y aprovam totas las ordinacions y arrestos fins vuy fets, tant dels llibres vells com nous.

|*[167]* Dit dia ordene lo present Concell sia la ordinació feta acerca las quadrillas dels fadrins publicada en totas las parròquias de las presents Valls en lo dia de las mostras.

1779 maig 31

Dia 31 de maitg de 1779[91].

Se ha tingut Concell de la Terra per donar pocessió a l'Il·lustre Doctor Don Ramon Tella, prebere y canonge prelat y penitencier de la santa iglésia de Urgell, subcol·lector de expolis y vacants eglesiàstichs del bisbat de Urgell, per las causas y rahons que són de véurer en lo acte de pocessió rebut per lo secretari del Concell, al qual se ha presentada la elecció de sis persones per a què ne elegesca una de ellas per son batlle de les presents Valls, la que és del thenor següent:

Canillo Jaume Areny, Calvó.

Encamp Pere Pallerès.

[91] *A l'original* 1771 *probablement per error del secretari.*

Ordino Miquel Joan Cavanes, Cella.

Massana Francisco Mora, Geralt.

Andorra Jaume Babot.

Sant Julià Francisco Sucarana.

1779 agost 30

Dia 30 de agost de 1779.

Se ha tingut Concell de la Terra a fi de fer l'afor al blat fiat com és costum.

Dit dia se fa l'afor al blat fiat y se pose a 9 lliures, sous carga, y se mane als consolats, pena del cot de la Terra, fàcien passar manament, porta per porta, en sas parròquias que ningú ne puga demanar ni cobrar ni pagar més del preu ha aforat la Vall, en pena del cot de la Terra.

Dit dia fa comissió lo present Concell a Thomàs Perich, Rull, cònsol de la Massana, per a consultar ab lo advocat de la Vall y ab lo qui a ell li aparèguia, unes lletres despatxades del comissionat de l·Il·lustre Subcol·lector contra alguns indivíduos de Andorra acerca la pretenció tenen los arrendataris de las dècimas de las presents Valls de fer pagar delme de llana als que ja lo han pagat a Urgell.

1780 març 20

|*167v* Dia 20 de marts de 1780.

Se ha tingut lo Concell de la Semmana Santa per fer lo pach de la quístia deguda a Su Il·lustríssima, nostre príncep y señor (que Déu guarde), que són 228 reals de vuit, a 1 lliura, 8 sous quiscun, és a saver, 200 reals de vuit per la quístia y 28 per la menjeria, y per quant està vacant la sede de Urgell, se pagaran a l'Il·lustre Señor Subcol·lector dels espolis y vacants del mateix bisbat.

Dit dia se note que se posen en mans del senyor Guillem Areny, Teixidor, 319 lliures, 4 sous a fi de fer lo pach de la quístia deguda als espolis y vacants, y cuidarà lo Concell propvinent de aportar recibo a esta Casa.

Dit dia se note que se ha fet aprovació de cònsols en las parròquias com apar al present llibre en son degut lloch.

Dit dia se vote missa de devoció al Sant Esperit, y cuidaran los cònsols de fer-la dir en sas parròquias lo més prest tínguia lloch de poder entrar.

1780 maig 8

Dia 8 de maitg 1780.

Se ha tingut lo Concell de Santcugesma per pagar los metges y cirurgians, censos de Costoja, draps a lavar, vaca grassa, fer nominació de mostafasos, vehedors y capitans.

Dit dia se posen en mans de Francisco Sucarana, cònsol de Sant Julià, primo 11 lliures, 7 sous, 6 per pagar lo següent, esto és: 12 sous, 6 per pagar los censos de Costoja, que toque per parròquia 2 sous, 6, menos Sant Julià que no·ls pague, 15 sous per los draps a lavar que se paguen al porter major de la santa iglésia de Urgell, toque per parròquia 2 sous, 6, 10 lliures, sous que se entregan al senyor canonge sagristà de dita santa iglésia de Urgell, que són estades repartides per parròquia en 1 lliura, 13 sous, 4. De altre partit, 12 lliures, 7 sous per la vaca grassa, que se entregan al render de l'Il·lustre Capítol de Urgell, que repartides per parròquia toque Canillo 2 lliures, 6 sous, a Encamp 3 lliures, 6 sous, a Ordino 2 lliures, 6 sous, a la Massana 1 lliura, 12 sous, a Andorra 2 lliures, 6 sous, a Sant Julià 1 lliures, 13 sous. Quede a favor de la Vall 1 lliura, 2 sous, 4, de tot lo que aportarà recibo a esta Casa lo Concell propvinent[92].

|*169* Dit dia se note que lo cònsol de Andorra ha portat lo recibo de l'oli del corrent any.

Dit dia se fa nominació de mostafasos, capitans y deseners y vehedors:

Canillo: mostafà Pere Font, Carquié, vehedor Esteve Casal, Maistre, capità Guillem Guitart.

Encamp: mostafà Francisco Mas, vehedor Anton Picart, Naudí, capità Cerni Bacó.

Ordino: mostafà Pere Riba, vehedor Miquel Cavanes, capità Bonaventura Cabanes, Duedra.

[92] *En la numeració dels folis, tant en la numeració original com en la que es va fer a llàpis quan es va restaurar el llibre, hi ha un salt d'un foli, de manera que es passa del 170v al 172 en la numeració antiga i, en la nova numeració, del foli 167v al 169. Observem al mateix temps que al foli 167v es produeix un salt cronològic respecte al foli 167; es passa del 30 d'agost de 1779 (data del darrer assentament del foli 167) al 20 de març de 1780 (data del primer assentament del foli 167v). Manquen, al menys, els acords dels Consells de Tots Sants, Sant Andreu i Sant Tomàs de l'any 1779 i, potser, els d'alguna reunió que hauria pogut tenir lloc entre l'1 de gener i el 20 de març de 1780. Creiem que aquest salt obeeix a un oblit del secretari a l'hora de copiar els acords de la segona meitat de l'any 1779 i primers mesos de 1780, ja que els acords d'aquest any es comencen a copiar al dors del foli 167 i, en conseqüència, no hi cap la possibilitat que s'hagi perdut cap quadern del llibre.*

Massana: mostafà Anton Riba, vehedor Anton Mas, Fonta, capità Anton Riba, Joan Antoni.

Andorra: mostafà a Andorra Ignaci Torres, a les Caldes Macià Puitg, vehedor Ignaci Torres, capità Anton Moliné, de Santa Coloma, y si ell no pot servir, son gendre.

Sant Julià: mostafà Romà Cirés, vehedor Andreu Baixench, capità Francisco Mitjavila.

Dit dia se arresten les mostres per lo temps acostumat. Los consolats a hont són los senyors batlles los faran avís.

Dit dia se arresten les menobres, que sian fetes per los camins reals, senderas y senderons de quí al dia de Sant Barnabé propvinent.

Dit dia anomene lo present Concell per conters en lo present any a Esteve Rossa y Jacinto Riba, Graellayre.

Dit dia se fa nominació de sobreposats per lo offici de Sant Pere Màrtir. Hix Joan Cusí, entre Guillem Riba y Pere Aleix, sobreestan Macià Puitg, pesadors los mateixos.

Dit dia lloam y aprovam totas las ordinacions fins vuy fetas, tant dels llibres nous com vells.

Dit dia se entreguen a Pere Riba 42 lliures, sous per entregar-las a Don Guillem per fer lo primer pach a l'aduané, y cuidarà de aportar recibo a esta Casa lo Concell propvinent.

|[169v] Dit dia resol lo present Concell que sempre que la parròquia de Andorra vulla emplear a Ignaci Torres per cònsol, no puga sens expressa llicència del present Concell.

Dit dia resol lo present Concell que a tots los concells acistèsquia lo porter per guardar la porta.

1780 juliol 27

Dia 27 de juliol 1780.

Convocat lo present Concell per avís de son síndich, Guillem Areny, Teixidor, a ell requerit, lo Comú de Encamp, mogut de l'abús fan los vehins en sas pròpi*[e]*s herbas, avent usat de las facultats tenen los comuns de penyorar fins a tres vegadas essent

reincidents, y per a observar sas prerrogativas de zelar per sas hervas, recorre al Concell General a fi de què hi pòsie sa aucthoritat per a què no sian molestats dels vehins ni altres en sos propris comuns. Presa la disposició dels cònsols y vista la concòrdia feta entre dit Comú de Encamp y lo Comú de Canillo, y constant, com consta, que alguns indivíduos del Quart de Soldeu y altres de la parròquia de Canillo han contravingut a la dita concòrdia, per so se'ls fa de cot a quiscun, qui són l'Oste, de Soldeu, Calvó y lo Rato[93], 10 lliures, sous, las que se'ls manen posar en mans dels cònsols de Andorra dins vuit dies, en pena del recot, y a més pagaran las penyoras com y *[també]* Regí, Peretol, Tonetó y lo Masové.

Dit dia se fa l'afor al blat fiat y se pose a 7 lliures, sous carga, y los consolats faran manament, porta per porta, que ningú puga demanar ni pagar més del preu a aforat la Vall, en pena del cot de la Terra.

1780 desembre 4

Dia 4 de desembre de 1780.

Se ha tingut lo Concell de Sant Andreu a fi de pagar los metges y cirurgians, acentar los methedors y averias estranyas perquè los consolats apòrtian lo compte a esta Casa lo Concell de Sant Thomàs propvinent, com y així mateix per donar la pocessió al procurador de l'Il·lustríssim Señor Don Joan García y Montenegro, bisbe de Urgell, príncep soberà de las presents valls de Andorra.

|[170] Dit dia se fa nominació de sis persones a fi de presentar-la al procurador de Su Il·lustríssima per a què se dígnie elegir-ne una de ellas per batlle de les presents Valls:

Canillo Miquel Calvó, Soldevila.

Encamp Francisco Mas.

Ordino Pere Riba, Ramon Guiem.

Massana Francisco Mora, Giralt.

Andorra Thomàs Calvó, Dolsa.

Sant Julià Esteve Rossa y Pujol.

Dit dia se fa llot de 27 perdius roges, bones y rebedores, que los consolats deuran aportar a esta Casa la vigília del Concell de Sant Thomàs propvinent, en pena del cot de la Terra, quatre cada consolat. Canillo, Ordino y la Massana ne aportaran sinch.

[93] *Probablement en llo de* Rabo.

Canillo,	methedors	120	averies	8.447	valen:	197 ll.	9 s.	7
Encamp,	methedors	90	averies	5.713	valen:	136 ll.	2 s.	11
Ordino,	methedors	19	averies	2.359	valen:	52 ll.	13 s.	
Massana,	methedors	9	averies	1.953	valen:	42 ll.	7 s.	6
Andorra,	methedors	12	averies	1.025	valen:	23 ll.	12 s.	1
Sant Julià,	methedors	10	averies	502	valen:	12 ll.	6 s.	8
						464 ll.	1 s.	9

A 3 sous, 9 lo methedor y 5 a dinés las averias

Dit dia, en attenció de encontrar-ce lo present Concell ab carta del señor intendent del principat de Cathalunya, ab la qual fa grans queixes dels fraus se fan a las rendas reals passant géneros prohibits de Espanya a Fransa y de Fransa a Espanya, resol lo present Concell que ningun natural ni domiciliat dins las presents Valls puga passar de un realme a altre ningun género sens pagar los drets, ja sia a Espanya, ja sia a Fransa, y si passan bestià mulatí o de altre género de Fransa a Espanya, degan denunciar-lo dins tres dies que serà introduhit dins de estas Valls al síndich. Lo que tot se mane observar en pena del cot de la Terra, y los consolats ho faran manar, porta per porta, en sas parròquias.

|*170v* Dit dia se note que se ha donat pocessió a Don Ignaci de Areny y de Montargull, degà de la santa iglésia de Urgell, com a procurador de l'Il·lustríssim Senyor Don Joan Garcia y Montenegro, bisbe de Urgell, príncep soberà de las valls de Andorra, com conste ab acte en poder del nottari infrascrit lo dia present.

1780 desembre 18

Dia 18 de desembre de 1780.

Se ha tingut lo Concell de Sa Thomàs a fi de tallar la quístia pagadora a Sa Magestat Christianíssima, que Déu guarde, com a compte de Foix, ab dos iguals pachs, lo un per Pasqua de Resurrecció y lo altre per Tots Sants propvinent, la qual s'és tallada com apar en lo Llibre de Quístia en son degut lloch, segons los comptes han aportat en esta Casa.

Dit dia se deixe a la bona direcció dels síndichs lo donar las bonas festas a las personas de la obligació de la Vall y lo presentar-los a son temps, pernas, formatges y capons. Y a est fi tindran los consolats previngudas pernas, formatges y capons per a quant seran demanats.

Dit dia, a vista de las graves queixas té esta Casa dels abusos que de contínuo experimenta que se cometen a l'hostal de la Caldas per ocació de admétrer gen divertida tocadas las oracions dins la casa lo hostaler, lo que no solament és contra lo disposat y ordenat per lo present Concell, si que també contra la honra de Déu y bé públich, per so, ordena y mana lo present Concell a l'hostaler de las Caldas, y demés ostalers de estas Valls, que tocadas las oracions de la nit no admètian dins los hostals persona alguna natural de estas Valls per ningun género de divertiment, baix la pena del cot de la Terra, y desterro perpètuo de estas Valls, y tant de nit com de dia en ninguna manera se admetran jochs.

|*171* Dit dia ha donat comptes lo senyor Guillem Areny, Teixidor, síndich, al present Concell de tot lo que de ell avia rebut, y contada la entrada y eixida quede fins vuy quiti ab lo Concell.

Dit dia se note que se ha pagat lo secretari.

Dit dia se note que se ha pagat lo llosadó y lo porté fins lo dia present.

Dit dia se entreguen al senyor Guillem Areny, Teixidor, y a Thomàs Perich, Rull, 230 lliures, sous, 6 a fi de pagar a l'Il·lustre Capítol de Urgell 90 lliures per la penció li fa esta Casa, 80 lliures al tauler, 10 lliures, sous a l'advocat, 50 lliures per retornar-las a Joseph Sucarana. De tot lo que aportaran recibo a esta Casa lo Concel propvinent.

Dit dia se note que Ramon Guiem, dit Pere Riba, ha pagat al present Concell, del que estava debent, 11 lliures, sous barcelonesos.

1781 febrer 7

Dia 7 de febrer 1781.

Se ha tingut Concell General a instància del noble Don Guillem de Areny y de Montargull, síndich y procurador general de las presents Valls, al qual ha fet patent com trobant-se instat de l'administrador de la Aduana Real de la ciutat de Urgell, Don Felip de Messa y Masscozo, sobre lo mal ús que feia lo substitut del procurador general donant certificats a differens per extracció de géneros propris de las Valls y no ser-o, com y també acerca la demanda fa Don Andrés Pintenyo, visitador de la ronda de dita ciutat de Urgell, de la persona de Andreu Montanya, sastre de les Caldes, per aver-lo encontrat en la ciutat de Urgell ab una porció de tabaco de contrabando, y aver-se escapat de las presons de dita ciutat, resol lo present Concell en quant a est últim punt, sens discrepació

de vot, que se li mànie, com al present mana lo present Concell, al nuncio de las presents Valls li notifíquia un desterro perpètuo de estas Valls, manan a las justícias que en cas de presentar-ce dins ditas Valls, lo tràgian fora dels dominis de ellas.

Dit dia confirma lo present Concell la resolució feta per lo present Concell lo dia 4 de desembre proppassat. Y se mane als cònsols de las parròquias de estas Valls fàcian lo manament en sas parròquias porta per porta.

Dit dia resol lo present Concell, que a vista dels fraus se fa a las rendas reals en forsa dels certificats fan cònsols, |*171v* proms y altres al substitut del síndich procurador general per lo certificat de géneros del país per introduhir a Espanya, que d'esta hora en avant lo substitut del procurador general, en pena del cot de la Terra, no despatxarà certificat algun sens tenir certificat, és a saver, de Canillo de Anton Duedra, de Encamp de Francisco Mas, de Ordino de Anton Areny, de la Massana de Jacinto Riba, de Andorra de Balthasar Perich y de Sant Julià de Esteve Rossa y Pujol.

Dit dia resol lo present Concell que en cas de faltar Anton Bons, Jordà, batlle del Rey Christianíssim, per obviar gastos, lo present Concell, usant del poder té en forsa de sos privilegis, elegeix, ab parer del veguer de las presents Valls per Su Il·lustríssima, interinament y fins hi age veguer elegit de Sa Magestat Christianíssima, per batlle de les presents Valls a Pere Riba, Ramon Guiem, de Ordino, al qual, venint lo cas, los senyors síndichs li faran son privilegi, y després prestarà ell lo jurament acostumat, llevant-ne acte lo secretari.

[1781 febrer] 8

A continuació del Concell del dia de[tràs], lo dia 8 se ha resolt lo següent[94]:

Dit dia se pose lo vi a 1 sou, 6 y lo pa a 8 diners la lliura, y se comensarà a véndrer a dit preu diumenge propvinent.

Dit dia, en quant al primer punt de la petició ha feta dit senyor síndich, resol lo present Concell, sens discrepància de vot, respecte de no aver justificat Francisco Sucarana ser lo bestià mencionat en los dos certificats fruit de la Vall y altres que se li demane compte, que dintre vuit dies, contadors del dia de la notificació del present en avant, deposítie en mans del síndich procurador general de estas Valls, la quantitat de 54 lliures, sous barcelonesos, o que dins lo dit termini dónie a dit senyor las justificacions corresponents,

[94] A continuació… següent *afegit posteriorment.*

com y també que, no donant estas, pósie en mans de dit síndich procurador general, la quantitat de 37 lliures, 10 sous que se li fa de cot, en pena del recot, baix las mateixas circunstàncias. Y no verificadas estas, quédie privat de est empleo ab la obligació de aver de donar compte a dit senyor síndich de tots los papers despatxats en lo any proppassat y corrent, y baix eixa suposició, y no sens ella, queda elegit per substitut Joan Carreras, espardenyer de dita vila de Sant Julià.

|*172* Dit dia resol lo present Concell acerca lo dubte de tres certificats han fet alguns indivíduos de estas Valls per extràurer bestià forasté, comissione lo present Concell al senyor síndich, Guillem Areny, Teixidor, y a Thomàs Perich, Rull, per a què examínian si són verdaders o no, y aportaran relació al present Concell propvinent.

1781 abril 9

Dia 9 de abril de 1781.

Se ha tingut lo Concell de la Semmana Santa per fer lo primer pach de la quístia deguda a Sa Magestat Christianíssima, com a compte de Foix (que Déu guarde), que són 935 franchs.

Dit dia concedeix lo present Concell ban de la Vall a Julià Bonet, de Sant Julià, per las suas pocessions, portant, com se acostuma, los bans al temps acostumat a la Casa Comuna.

Dit dia se note que se entregan en mans de miser Pere Joan Fiter y Rossell, cònsol de Ordino, 935 franchs per fer lo pach de la quístia a Sa Magestat Christianíssima, 8 franchs per lo propri y lo recibo del primer pach de 1779, del *[que]* aportarà recibo a esta Casa, y lo vell, lo Concell pro*[p]*vinent.

1781 maig 28

Dia 28 de maitg de 1781.

Se ha tingut lo Concell de Sancugesma per pagar los metges y cirurgians, censos de Costoja, draps a lavar, vaca magra, fer nominació de mostafasos, vehedors y capitans.

Dit dia se posen en mans de Guillem Solé, Tolse, cònsol de Sant Julià, 4 lliures, 16 sous per pagar la vaca magra, las que se pagan al render de Capítol de Urgell, que toque per parròquia 16 sous. De altre partit 12 sous, 6 per los censos de Costoja, toque per parròquia 2 sous, 6, menos Sant Julià que no·ls pague. De altre partit 15 sous per los draps

a lavar, que se pagan al porter major de la santa iglésia de Urgell, toque per parròquia 2 sous, 6. De tot lo que aportarà recibo a esta Casa lo Concell propvinent.

|[172v] Dit dia se fa nominació de mostafasos, vehedors y capitans:

Canillo: mostafà Mariano Vidal, vehedor Miquel Joan Areny, Rossell, capità Carlos Torres, Bonit.

Encamp: mostafà Anton Pallerès, vehedor Guillem Casal, capità Ramon Olivé.

Ordino: mostafà Anton Areny, vehedor Pere Antoni Bons, capità Romà Guillemó.

Massa*[na]*: mostafà Thomàs Perich, Rull, vehedor Joseph Torres, Bons, capità Anton Ayern, de la Aldosa.

Andorra: mostafà a Andorra Jaume Sansa y vehedor, a les Caldes Xavier Aldosa, Ricart, capità Joan Solana.

Sant Julià: mostafà Anton Riba, Beringué, vehedor Esteve Tor, Folch, capità Miquel Cirés, Casalé.

Dit dia se arresten les mostres per lo temps acostumat. Los cònsols de las parròquias a hont habitan los batlles cuydaran de fer-los avís.

Dit dia se arresten les menobres, que sian fetas de quí al dia de sant Barnabé propvinet, tant per los camins reals com per senderas y senderons.

Dit dia anomene lo present Concell en conters a Jacinto Riba y Esteve Rossa.

Dit dia se fa nominació de sobreposats per lo offici de *[paraires de]* Sant Pere Màrtir. Hix Guillem Riba, entre Pere Aleix, sobreestant Macià Puig, pesadors los mateixos.

Dit dia, per a terminar las disputas vertents entre Monsieur Joseph Jubés y lo Comú de la vila de Sant Julià, acerca lo pas des de l'hostal a la Balireta, demés disputes dels horts, ho deixen a la divisió de miser Ignaci Moles y Jaume Sansa, elegits àrbitres per les parts en presència del present Concell, y en cas dits àrbitres no·s puguessen avenir, elegeixen en tercer àrbitre a miser Pere Joan Fiter y Rossell, manant-los lo present Concell estar a la declaració de estos, en pena del cot de la Terra, imposant a las parts un perpètuo cilenci.

|[173] Dit dia se pose lo pa a set diners la lliura, y se comensarà a vendre a dit preu lo dia *[de]* Santcugesma.

Dit dia lloam y aprovam totas las ordinacions y arrestos fins vuy fets, tant dels llibres nous com vells.

Dit dia, a vista la representació han feta los cònsols de Sant Julià, que no obstant de tenir concòrdia feta ab los indivíduos del lloch de Arcavell acerca lo ban podia conseguir lo un Comú y lo altre, encontrant-se en son terme lo bestiar, resol lo present Concell que no estant la part dels de Arcavell al concordat, pugan fer-los pagar los de Sant Julià lo mateix ban que ells pagaran.

Dit dia conduheix lo present Concell a Anton Campmajor, sarraller de la ciutat de Urgell, per a afinar las romanas, pesos y mesuras de las presents Valls, avent cada un any de seguir totas las parròquias de ditas Valls, y en companyia del mostasà de cada parròquia afinar y leolar tots los pesos y mesuras de ditas Valls, tant las de Comú com las dels particulars, sens poder péndrer per assò cosa alguna de ningú, a no ser que als pesos y mesuras s'i agués de fer algun treball, que aquest li deurà ser pagat, que li faran compóndrer dits pesos y mesuras. Y per est treball li donaran los consolats de cada una de las parròquias de estas Valls quatre pesetas quiscun cada any, manant, en pena del cot de la Terra, que si romanas, pesos y mesuras dolentas arriban y no las volen fer adobar, los mostasars prènguian aquells y aquellas y que las pòrtian a las Casas Comunas de sas parròquias.

1781 juliol 23

Dia 23 de juliol 1781.

Se ha tingut Concell de la Terra en virtut de un informe que demane Don Pedro Aguado Moreno, en nom de l'Il·lustríssim Senyor Bisbe de Urgell, príncep soberà de las valls de Andorra (que Déu guarde). Y ha resolt lo present Concell fer comisió, com la fa, a sos síndichs Don Guillem de Areny y Guillem Areny, Teixidor, per a què estos, informats del que demane dit Il·lustríssim Senyor, lo infórmian en nom del Concell.

|[173v] Dit dia se note que Don Guilem de Areny ha portat a esta Casa los recibos de l'oli de la Seu y lo del primer pach de*[l]* duaner del present any.

Dit dia se fa l'afor al blat fiat y se pose *[a]* 6 lliures, 10 sous carga, y se mane als consolats fàcien fer manament, porta per porta, que ningú lo puga pagar a més ni demanar-ne més del preu ha aforat la Vall, en pena del cot de la Terra.

Dit dia se vote missa de devoció al Sant Esperit, la que cuidaran los consolats de fer-la dir en sas parròquias luego que tinga lloch.

1781 setembre 16

Dia 16 de setembre de 1781.

Se ha tingut Concell de la Terra per donar pocessió a l'Il·lustríssim Senyor Don Joan García de Montenegro, bisbe de Urgell, príncep soberà de las valls de Andorra, la que se li ha donada com conste ab acte en poder del secretari del Concell lo dia present.

Dit dia se fa elecció de sis personas per presentar-la a Su Il·ustríssima, nostre príncep y senyor (que Déu guarde), a fi de què se servèsquia elegir-ne una de ellas per son batlle de les presents Valls:

Canillo Jaume Areny, Calvó.
Encamp Francisco Mas.
Ordino Anton Areny.
Massana Francisco Mora, Geralt.
Andorra Balthesar Perich.
Sant Julià Romà Cirés.

1781 octubre 23

Dia 23 de octubre 1781.

Se ha tingut lo Concell de Tots los Sants a fi de fer lo últim pach de la quèstia deguda a Sa Magestat Christianíssima, nostre príncep y senyor (que Déu guarde), com a compte de Foix, que són 935 franchs.

|[174] Dit dia se note que Guillem Moles, Tolse, ha aportat a esta Casa las rebudas del porter major y de l'arrendador de Capítol del present any.

Dit dia se note que miser Pere Joan Fiter y Rossell a aportat a esta Casa lo recibo del primer pach de la quístia de Sa Magestat Christianíssima del present any.

Dit dia se entregan en mans de miser Pere Joan Fiter y Rossell, cònsol de Ordino, 935 franchs a fi de fer lo últim pach de la quístia de Sa Majestat Christianíssima, junt ab lo recibo de l'últim pach de 1779, lo que aportarà en esta Casa lo Concell propvinent.

Dit dia se pose lo vi a 1 sou lo cortó, y se comensarà a véndrer a dit preu lo dijous propvinent.

Dit dia resol lo present Concell que al Balthasar de Perich se li dónia, per los treballs de cada Concell, sis pesetas en plata.

1781 novembre 26

Dia 26 de novembre de 1781.

Se ha tingut lo Concell de Sant Andreu per pagar los metges y cirurgians, arrestar los methedors y averias estranyes, per a què los consolats apòrtien lo compte a esta *[Casa]* lo Concell de Sant Thomàs propvinent.

Dit dia se fa llot de 27 perdius roges que los consolats deuran aportar a esta Casa la vigília del Concell de Sant Thomàs, bonas y rebedoras, en pena del cot de la Terra, quatre cada consolat. Encamp, Andorra y Sant Julià ne aportaran sinch.

Canillo,	methedors	166	averies	9.910	valen:	237 ll.	11 s.	8
Encamp,	methedors	63	averies	2.598	valen:	65 ll.	8 s.	9
|[174v] Ordino,	methedors	11	averies	1.950	valen:	43 ll.	2 s.	11
Massana,	methedors	12	averies	2.810	valen:	44 ll.	2 s.	6
Andorra,	methedors	20	averies	3.264	valen:	71 ll.	15 s.	
Sant Julià,	methedors	11	averies	687	valen:	16 ll.	7 s.	6
						478 ll.	8 s.	4

1781 desembre 6

Dia 6 de desembre 1781.

Se ha tingut Concell de la Terra per rahó de una carta ha rebuda lo present Concell de son síndich, Don Guillem de Areny, en nom de Su Il·lustríssima, nostre príncep y señor (que Déu guarde), de fecha de 30 del proppassat mes de novembre, ab la qual done avís que dit senyor síndich se ha conferit ab Su Il·lustríssima, y que li ha encarregat escrigués als consolats de sa part que, per tot lo dia 9 del corrent mes, remetessem a dit senyor síndich la nominació de cònsols per lo any vinent si no volian incórrer a las penas a Su Il·lustríssima benvistas, y que elegissen personas que ab major zel y fidelitat pugan desempenyar son empleo. Y desitjant lo present Concell obehir, no solament los ordes sinós també las menors insinuacions de son soberà y complàurer-lo en tot lo que sia possible, han passat los consolats en fer nominació de cònsols per las parròquias per lo any pròxim vinent, com apar en lo present llibre, y executar lo demés que conté dita carta.

Dit dia, a vista que lo present Concell té alguna cosa que representar a Su Il·lustríssima sobre lo avís ha rebut lo present Concell de part de Sa Il·lustríssima per medi de son síndich, comissiona a dit fi a Jaume Areny y miser Pere Joan Fiter y Cellera per anar a encontrar a Su Il·lustríssima y exposar-li lo que lo Concell los té recomanat. Y vist lo Concell que estos se resistian en obehir y acceptar esta comissió, los ha manat lo present Concell acceptassen aquella, en pena del cot de la Terra[95].

1781 desembre 17

Dia 17 de desembre de 1781.

Se ha tingut lo Concell de Sant Thomàs per pagar la quístia al ters pagadora a Su Il·lustríssima, |[175] nostre príncep y senyor, que Déu guarde, ab un pach per Pasqua de Resurrecsió propvinén, asentar los jornals, feras y sabudas, lo redre, cobrar los estranys y demés emolumens de la Vall.

Dit dia se dexe a la bona direcció dels síndichs lo donar las bonas festas a las personas de la oligació de la Vall y presentar a son temps las pernas, formatges y capons. Y a est fi tindran los consolats previngudas pernas, formatges y capons per quan seran demanats.

Dit dia, miser Pere Joan Fiter y Rossell y Jaume Areny, Calvó, han donat rahó al present Concell de la comissió que aquest los féu lo Concell proppasat, y se ha incertat al present llibre lo decret han aportat de Su Il·lustríssima.

Dit dia se note que se ha pagat lo secretari.

Dit dia se note que se ha pagat lo porté fins al present dia.

Dit dia se note que se ha pagat lo llosadó.

1782 febrer 4

Dia 4 de febrer 1782.

Se ha tingut Concell de la Terra de orde del síndich Guillem Areny, Teixidor, al qual Concell ha feta present lo honorable Balthesar Perich, batlle, una carta de Su Il·lustríssima, nostre príncep y señor (que Déu guarde), ab la qual fa queixes del poch que

[95] *La carta del bisbe, de 30 de novembre, va donar lloc al corresponent acord del Consell, del dia 6 de desembre, el qual es va comunicar al copríncep episcopal per mitjà d'una certificació del notari-secretari del Consell, Tomàs Palmitjavila. Aquest document, que inclou la resposta posterior del bisbe de 12 de desembre, està digitalitzat, i cosit al llibre, entre els folis 175v i 176. Trobareu la seva transcripció al final del present llibre. Vegeu l'apèndix, document número 3 A, B i C.*

se observan las providències que pren lo Concell General en orde als contravandos, y que assò deu ser y serà la perdició dels privilegis d'estas Valls. Desitjant lo present Concell providenciar y procurar la concervació de estas Valls y evitar se fàcien fraus a las coronas de Espanya y Fransa, havent manat comparèixer a esta Casa Llorens Cuberas, lo qual ha confessat son delicte y se li ha fet de cot 30 lliures, sous, així mateix Pau Bortholó, acusat del mateix delicte, se li ha fet cot de 22 lliures, 10 sous, y Joan Senturé, tots del Puyal, acusat del mateix delicte se li ha fet de cot 10 lliures, sous. A tots los que se'ls mane posar los diners en mans del cònsol de Andorra, en pena del recot, dins vuit dies. Així mateix se'ls manarà que *[si]* altra vegada tornan |[175v] a cà*[u]*rer en semblant delicte seran desterrats de estas Valls[96].

Dit dia se fa cot a Anton Cirés, hostalé de Sant Julià, per aver comportat joch en lo hostal, y se li fa de cot 7 lliures, 10 sous, las que se li manen posar en mans del cònsol de Andorra, en pena del recot, entre vuit dies.

Dit dia arreste lo present Concell que tots los refugiats dins las presents Valls, de qualsevol condició que sian, per causa de aver comesos alguns delictes en sos terrenos, se'ls mane que, en pena de desterro de las presents Valls y altras penas arbitràrias al Concell, partèsquian dins lo precís terme de 24 horas d'estas Valls. Igualment se mane, baix la pena del cot de la Terra y de desterro perpètuo de estas Valls, que ningun natural de estas Valls puga donar auxili ni aculliment algun a qualsevol contrabandista y altres que se refúgihen dins estas Valls per aver comesos alguns delictes en sos terrenos o altras parts, qual manament faran passar los consolats porta per porta, en pena del cot de la Terra.

Dit dia se pose lo pa a 7 dinés la lliura, y lo vi a tretse diners lo cortó. Se comensarà a vendre a dit preu lo Dijous Gras.

[96] *Al marge esquerre, al foli 175, hi ha l'anotació afegida posteriorment*: Joan Senturé y Pau Bortholó y lo hostalé de Sant Julià han pagat los cots.

1782 març 18

Dia 18 de mars de 1782.

Se ha tengut Consell de la Setmana Santa per fer lo pach de la quèstia deguda a Su Il·lustríssima, nòstron prínsem[97] y senyor, que Déu guarde, que són 228 reals vuyt, a 1 lliura 8 sous quiscunt, és a saber, 200 reals, vuyt per la quèstia y 18 per lo menjà.

Dit dia se note que·s pose en mans del senyor batlle, dit Baltesar de Peric, tres-sentes dinou lliures, quatre sous, diem 319 lliures, 4 sous, a fi de pagar la quèstia a Su Il·lustríssima.

Dit dia a representat Guillem Soler, Tolse, aserca dels cots li avia fet lo Comú de alguns indivíd*[u]*os o deutors que estant devent al Comú de Sant Julià, resolt lo present Consell de la Vall que lo Comú de Sant Julià li déguie donar tot favors y ajuda per a cobrar dits cots, y cobrar les pinyores y rebre-les lo Comú.

|*[176]* Dit dia resolt lo present Consell de una qüestió té lo doctor Ignasi Fiter y Rossell ab Salvador Pallerola de un pas[...] que té Salvador Pallerola a la bassa del pont de Sant Julià. Dimane lo doctor Ignasi al Consell si és del polítich o del sevil. Declare lo present Consell que és del polítich sobre de un pas.

Dit dia resolt lo present Consell y se fa comissió al senyor Guillem Areny, Texidor, y síndich, per escríurer a mosu*[r]* Montou, de la vila de Hachs, que provénsie lo seu veguer de la part de Fransa per la Vall de Andorra, son fill mosu*[r]* Gomà, y que la Vall se hofereix a tots los gastos se hofériant.

Dit dia resolt lo present Consell aserca del tabaco, que no·n puguen fer més de quaranta plantes de tabaco per casa, en pena del cot de la Terra, y que no se'n pugue véndrer a ningunt forasté, en pena del mateix cot. Més, resolt lo present Consell que ningú de la Vall ne púguie portar fora de la Vall, en pena de desterro, y que la Vall pasarà revista a horas menos pensadas.

[97] *En lloc de* príncep.

1782 maig 13

Dia 13 de maitg 1782.

Se ha tingut lo Concell de Santcugesma a fi de pagar los metges y cirurgià, regalies, censos de Costoja, draps a lavar, vaca grassa, fer nominació de mostafasos, capitans y vehedors.

Dit dia se posen en mans de Esteve Tor, Folch, cònsol de Sant Julià, primo, 11 lliures, 7 sous, 6 per pagar lo següent, esto és: 12 sous, 6 per pagar los censos de Cotoja, que toque per parròquia 2 sous, 6, menos Sant Julià que no·ls paga, 15 sous per los draps a lavar que se pagan al porter major de la santa iglésia de Urgell, que toque per parròquia 2 sous, 6, 10 lliures, sous que se entregan al senyor canonge sagristà de la santa iglésia de Urgell, que són estades repartides per parròquia en 1 lliura, 13 sous, 4. De altre partit 12 sous, 7 per la vaca grassa, que se entregan al render del Molt Il·lustre Capítol |*[176v]* de Urgell, que repartides per parròquia toque a Canillo 2 lliures, 6 sous, a Encamp 3 lliures, 6 sous, a Ordino 2 lliures, 6 sous, a la Massana 1 lliura, 12 sous, a Andorra 2 lliures, 6 sous, a Sant Julià 1 lliura, 13 sous. Quede a favor de la Vall 1 lliura, 2 sous, 4. De tot lo que aportarà recibo a esta Casa lo Concell propvinent.

Dit dia se fa nominació de mostafasos, vehedors y capitans:

Canillo: mostafà Anton Duedra, vehedor Francisco Pallerès, capità Miquel Joan Vidal, alias Saginaces.

Encamp: mostafà Anton Rossell, *[vehedor]* Miquel Casal, capità March Beixegonill.

Ordino: mostafà Miquel Cabanes, Cella, vehedor Nicolau Torres, Pal, capità Bonaventura Mallol.

Massana: mostafà Jacinto Riba, Graellayre, vehedor Guillem Areny, menor, *[capità]* Joan Escabrós, Mitjà.

Andorra: mostafà Thomàs Calvó, Dolsa, vehedor Joan Martí, Montanya, capità Macià Riberaygua, Sucarana.

Sant Julià: mostafà Francisco Sucarana, vehedor Miquel Civís, capità Bruno Pey.

Dit dia se arresten les mostres per lo temps acostumat. Los consolats a hont són los batlles cuidaran de fer-los avís.

Dit dia se arresten les menobres, que sin fetas de quí al dia de Sant Barnabé propvinent, per los camins reals, senderas y senderons.

Dit dia anomene lo Concell per conters en lo present any Jacinto Riba, Graellayre y Esteve Rossa y Pujol.

Dit dia se note que lo senyor Teixidor ha aportat a esta Casa lo recibo del primer pach de l'aduaner de est any, y s'és posat a l'arxiu.

Dit dia se fa nominació de sobreposats per lo offici de Sant Pere Màrtir. Hix Pere Aleix, entre Romà Caminal, sobreestant Macià Puitg, pesadors los mateixos.

Dit dia se pose lo pa a 9 dinés la lliura. Se comensarà a véndrer a dit preu lo dia de Sant Isidro.

1782 maig 14

|[177] Dia 14 maitg 1782.

A continuació del Concell del dia de ahir, per quant los cònsols de Sant Julià, en lo dia de ahir, feren present al Concell una carta del señor intendent de Barcelona, de fecha de vuit del corrent, ab la qual dona queixas al present Concell de lo poch zelo va en evitar se fàcien fraus al monarca de Espanya y a sas reals rendas, majorment en matèria de tavacos, desitjant lo present Concell donar mostras de son bon zel y de evitar se fàcien fraus a dit monarca y sas reals rendas, ordene y mane que aboslutament sia privat lo sembrar y plantar tavacos dins de estas Valls, com y també lo fabricar-ne y extràurer-lo en dominis estrangers, apercibint a qualsevol contraventor a esta ordinació que serà castigat rigurosament a arbitre del Concell. Y per a què esta resolució tinga tota forsa y valor, ordena lo present Concell que los cònsols y concellers de Canillo, als primers de juny o últims de maig, bàixien a Sant Julià y revístian tota la parròquia, arrencant las plantas que encontraran de tabaco, y allíst*[i]*an las personas de qui seran, los de Encamp a la parròquia de Andorra, per lo mateix fi, los de Sant Julià a Canillo, los de Ordino a la Massana, los de la Massana a Ordino y los de Andorra a Encamp, aportant a esta Casa, avisant los síndichs per convocar Concell, notadas las personas a qui se haurà trobat tabaco plantat. Y per a què ningun indivíduo d'estas Valls puga al·legar ignorància, mane lo present Concell a tots los consolats fàcien fer manament, porta per porta, de tot lo prohibit ab esta resolució.

Dit dia se fa comissió a Don Guillem de Areny per a donar satisfació al senyor intendent.

Dit dia ordene lo present Consell, prevehent los graves perjudicis se poden seguir, que d'esta hora en avant quede privat lo galejar sens llicència dels cònsols de las parròquias o de las personas que representan aquells y en las parròquias a hont resideixen los batlles sens llicència de ells, qual llicència no podran donar tocadas las oracions de la nit, per quant de aqueixa hora en amunt queda absolutament privat lo tirar, y assò se mane observar en pena del cot de la Terra.

|[177v] Dit dia, a vista de las varietats se experimentan en los revenedors de oli en las parròquias, posant-se ells a gust seu lo preu, desitjant lo present Concell mirar lo bé públich y utilitat dels indivíduos de estas Valls, tant pobres com richs, ordene lo present Concell que si en las parròquias se encontra persona que vulla obligar-ce a véndrer oli a la menuda a totom y guardant lo que sempre se avia estilat que lo preu fos a proporció de la venda de la ciutat de Urgell, que los demés revenedors quédian privats de véndrer, en pena del cot de la Terra.

Dit dia ordene lo present Concell que d'esta hora en avant ningun indivíduo d'estas Valls pugue agavellar ningun gènero de mercaderia que primerament no hage fet tres hores de plassa, y en cas contrari, pugan los mostafasos castigar-los ab lo ban de 5 sous, no comprenent-se a esta ordinació aquells que portan les mercaderies per comissió. Y assó se mane observar en pena del cot de la Terra.

Dit dia se note que Balthasar Perich ha portat a esta Casa lo recibo de la quístia de Su Il·lustríssima del present any, y s'és posada a l'arxiu, y així mateix los recibos del duaner, del censal de Capítol y de l'advocat de la Vall.

Dit dia se note que ha donat comptes Balthasar Perich dels diners tenia de la Vall, y contat lo que ha gastat de dits diners y pagat per la Vall, ha trobat lo present Concell sos comptes bons, y li queda devent lo Concell 8 lliures, 20 sous, 2, las que se li entregan de contant, y quede quiti ab lo Concell a excepció que quede en dubte si se han contadas las obras de la torra, y en cas se encòntria que no, lo Concell los hi pagarà.

Dit dia lloam y aprovam totas las ordinacions y arrestos, tant dels llibres vells com nous.

1782 maig 26

Dia 26 de maitg 1782.

Se ha tingut Concell de la Terra a vista de una carta de Su Il·lustríssima, nostre príncep y señor, |[178] que Déu guarde, a fi y effecte de providenciar no se introduesca en estas Valls lo mal contagiós que actualment és *[en]* lo país de Fransa, que se va extenent y acercant-se a estas Valls ab un perill eminentíssim, per lo tant, resol lo present Concell votar, com de present vota, una missa de devoció al gloriós sant Roch en cada una de las parròquias, implorant lo divino auxili a Déu Nostre Señor nos vulgue guardar de tant mal contagi y nos dónie la gràcia, qual cuidaran los consolats de fer-la celebrar demà o lo dia més prest se púgie. Així mateix vote lo present Consell una missa a sant Fabià i sant Sebastoà, la que també cuidaran los consolats de fer-la celebrar en sas parròquias lo més prest puga tenir lloch. Y en orde al fer vot de fer festa lo dia de Sant Fabià y Sant Sebastià, encontrant lo Concell algunas difficultats, com se veu ab lo vot fet, de fer festa lo dia de Sant Roch de temps immemorial acerca de la observància de ell, per aver-se molt poch observat, y ignorant lo Concell sas facultats acerca lo fer vots, ho deixe a la comprehenció de Su Il·lustríssima.

Dit dia, a vista de las funestas conseqüències del sobredit contagi, ha resolt lo present Concell posar guardas a las montanyas per tenir lo comers libre. Y arreste que al port de Siguer tínguien guardes las parròquias de la Massana y de Ordino, al port de Fontargent las parròquias de Canillo y Sant Julià, y a la Devesa las parròquias de Encamp y Andorra, y que las parròquias cuydan[98] per un prom de sas guardas, pagant-los los comuns lo que los competèsquia, que serà una pesseta diaria per quiscun, y que dit prom sia persona que satisfàcia y que ab tota vigilància complesca a sa obligació a fi y effecte de evitar tota comunicació, tant de Fransa com d'estas Valls, sens paper de sanitat. Lo que se mane observar en pena del cot de la Terra.

Dit dia ha resolt lo Consell de què, inseguint la carta de Su Il·lustríssima, se pàssie avís per medi dels cònsols de las parròquias als par- |[178v] roquos de ellas, que Su Il·lustríssima desitja y vol que se fàssian pregàrias públicas y ferborosas perquè Déu Nostre Señor se dígnie preservar a las Valls de semblant contagi.

Dit dia se pose lo pa a deu diners la lliura, y se comensarà a véndrer a dit preu demà.

[98] *En lloc de* cuyden.

1782 juny 27

Dia 27 de juny de 1782.

Se ha tingut Consell de la Terra a instància de Guillem Areny, Texidó, combocat. A ffet ostenció de una carta de Su Il·lustríssima, nostre príncep, que Déu guarde, la qual a rebuda ab molta veneració. Y desitjan complir tots ordes y manaments vinguts de la sua mà, y en vista del que ordene y mane sobre los prospasos an fet los que no tenen amor ha la pàtria de cometre quantrebandos, fabricar tabacos, com y també lo moldre'n a molins farinés. Avent lo present Concell executat per medi dels cònsols haver fet revista per totas las parròquias dels que innumanihament habien habusat de plantar-ne, los quals an manifestat al present Consell y s'és pasat a castigar-los. Y per manifestar a Su Il·lustríssima lo zel del present Consell, resol y inste als honorables batlles de què fàcihen noba rebista, acompanyats de un conseller en cada parròq*[ui]*a, y que los honorables batlles se préngien la gen*[t]* los aparéguia a sa satisfacció, y que fàcien regonexe orts, camps y comunals, com y també procúrien adquerir als fabricants y negosians lo tot que tinguen de esturments y multitut de tabacos los fasen aportar en esta Casa, en pena del cot de la Terra, com y també, si poden adquirir que ayge molins que mòlgon tabaco, que los denuncien en esta Casa, los quals són denunciat*[s]* per lo senyor bisbe en sinquanta lliures de penas.

Dit dia resol lo present Consell que Guillem Areny, Texidó, satisfàcia a Su Il·lustríssima com ten rebuda la sua aprisiada.

Dit dia se fa l'afor al blat fiat y se pose a 7 lliures, 10 sous carga. Y se mane als consolats fàcien fer manamén, porta per porta, que dingú lo puga pagar a més, ni demanar-ne més del preu a forat la Vall, pena del cot de la Terra.

1782 desembre 2

|[179] Dia 2 de desembre de 1782.

Se ha tingut lo Concell de Sant Andreu a fi de pagar los metges y cirurgià, acentar los metedors y averies estranyes, per a què los conssolats apòrtien lo comte a esta Casa per lo Concell de Sant Thomàs pròxim vinent.

Dit dia se fa llot de 27 perdius roges que los conssolats deuran aportar a esta Casa la vigília del Concell de Sant Thomàs, bones y rebedores, en pena del quot de la Terra, quatre cada conssolat. Canillo, Massana y Ordino ne portaran sinch.

Canillo,	methedors	162	aberies	12.535	valen:	291 ll.	10 s.	5
Encamp,	metedors	2	aberies	1.529	valen:	32 ll.	4 s.	7
Ordino,	metedors	58	aberies	142	valen:	31 ll.	10 s.	5
Masana,	metedors	10	aberies	1.805	valen:	39 ll.	9 s.	7
Andorra,	metedors	22	aberies	3.845	valen:	84 ll.	4 s.	7
Sant Julià,	metedors	16	aberies	826	valen:	20 ll.	4 s.	2
						469 ll.	3 s.	9

A 3 sous, 9 metedor y a 5 de les aberies. Quede a liquidar lo bestià de l'Ag[u]ilona.

Dit dia se note que lo cònssol de Sant Julià a portat tots los recibos dels senssos se li abie encarregat per lo Concell de Santcogesma.

Dit dia se fa comissió a Teyxidó per respòndrer a una carta del senyor jutge sobre del salari de l'advocat, que reporte la victòria o palmari de la sentència, si deu percibir la mitat del salari del jutge o no.

Dit dia se fa comissió a Guillem Areny, Teyxidó, síndich, per fer a Su Il·lustríssima certes representacions que conbenen per lo profit y concerbació de la Vall acerca de algunes dificultats se miren al privilegi del notari de la Vall.

Dit dia, en atenció de aber fet ostenció Ignasi Soldevila y Serqueda del privilegi de nottari concedit per Su Il·lustríssima, se li a donat la posseció acostumada y a prestat son jurament com se a acostumat als demés notaris ab la forma acostumada.

|[179v] Dit dia se pose la lliura del pa a sou y lo cortó del vi a vint diners[99].

1782 novembre 21

|[180] Títol de notari de las valls de Andorra.

Nos, Don Juan de García y Montenegro, por la gracia de Dios y de la Santa Sede Apostólica obispo y señor de Urgel, príncipe soberano de las valles de Andorra, *etcétera*.

Por quanto por fallecimiento del discreto Thomàs Palmitjavila se hallan los nuestros valles de Andorra sin notario o escribano público ante quien deben passar los pleytos y

[99] *Segueix la resta del foli en blanc. A continuació, als folis 180-180v es va copiar el nomenament d'Ignasi Soldevila i Cerqueda com a notari de les valls d'Andorra en substitució del difunt Tomàs Palmitjavila. Aquest nomenament, fet pel bisbe Juan García y Montenegro, va tenir lloc el dia 21 de novembre de 1782. Al final del document, el nou notari deixa constància del seu jurament com a nou notari de les Valls el dia 27 de novembre següent.*

causas que ocurrieren en ellos y demás resoluciones de su Consejo General, y tocando a nuestra soberanía proveer persona idónea que desempeñe este encargo, confiando de la habilidad, suficiencia y buena conciencia de vos, Ignacio Soldevila y Cerqueda, natural de esta ciudad de Urgel, y que bien y fielmente haréys lo que os fuere mandado y estubiere a vuestro encargo, por tanto os nombramos por nuestro notario y escribano público de los nuestros valles de Andorra para que, por el tiempo que fuere de nuestra voluntad, usando y exerciendo por vuestra propria persona el dicho oficio, pasen ante vos qualesquiera pleytos y causas que pendieren y se ofrecieren en el juzgado y audiencia de los mencionados Valles, assimísmo las órdenes y resoluciones del Consejo General, y hagáys y practiquéis todos y qualesquiera autos, diligencias y demás cosas que al expuesto oficio toquen y pertenescan y que los antecessores en él han echo y debido hazer.

Y mandamos seáis tenido por tal nottario y escribano público en todo el distrito de nuestra soberanía, y en todo lo perteneciente a dicho oficio se os dé entera fee y crédito en juhicio y fuera de él, y como a tal se os guarden las honras, preheminencias y franquezas que os sean debidas, y en su razón hayáis y llebéys los derechos, salarios y emolumentos *[que]* por derecho, uso y costumbre podéis llevar y os pertenecen en qualquier manera, con tal que, antes |[180v] que empeséys a usar de dicho oficio, hagáys el juramento de fidelidad acostumbrado en semejantes casos.

En testimonio de lo qual mandamos expedir y expedimos las presentes, fechadas en mi palacio episcopal de Urgel a 21 del mes de noviembre de 1782.

Juan, obispo de Urgel, príncipe consoberano de los valles de Andorra.

Por mandado de Su Il·lustríssima el obispo, mi señor, y príncipe soberano de los valles de Andorra, Joseph Diaz de Basanta, secretario.

Lugar del se+llo.

En virtud de lo mandado en el título arriba insertado, yo, el infrascrito, en presencia del Muy Il·lustre Consejo, presté en poder del Il·lustre Señor Balthazar Perich, bayle, el juramento de fidelidad acostumbrado a los 27 noviembre 1782, de que doy fee.

Ignacio Soldevila, escribano *(signat i rubricat)*.

1782 desembre 16

|[181] Dia 16 de desembre de 1782.

Se a tingut lo Concell de Sant Thomàs a fi de tallar la quístia pagadora a Sa Majestad Christianíssima, que Déu guarde, ab dos iguals pachs, lo primer per lo Dilluns Sant més

propvinent y lo últim per Tots los Sants del mateyx any, com a compte de Foix, lo qual se tallarà com apar en lo Llibre de Quístia en son degut lloch, segons los comtés an aportat en esta Casa.

Dit dia se deyxe a la bona direcció dels síndichs lo donar las bonas festas a las perssonas de la obligació de la Vall y lo presentar-los, a son tems, pernas, formatges y capons per quant seran demanats. Tot lo que tindran previngut los conssolats.

Dit dia se note que se a pagat lo secretari.

Dit dia se a pagat lo porter.

Dit dia se a pagat lo llosador.

Dit dia, acerca de la pretenció teni*[e]* Joan Camajó, de la ciutat de Urgell, vuy arrendador de la heretat del Vilaró en la parròquia de Ordino, ab la qual pretenció volie no ser contat per estrany lo bestiar que mantenie en dita heretat, a declarat lo Concell que fos contat dit bestiar, que per rahó de dit arrendament se mantindrie en dit Vilaró, fos contat per estrany y no comprés a la quístia, per aber-sse practicat sempre ayxí en las valls de Andorra ab los forasters, tenint-sse en tot y per tot com a estrany, sens poder gaudir de cosa com a natural.

Dit dia a pagat Theresa Fiter, de les Scaldes, al Concell lo arrendament que li correspon.

Dit dia se entregue a Guillem Areny, Teyxidó, 140 lliures a fi de què dit senyor pàguie la penció al Capítol de Urgell, advocat y duaner.

Dit dia a quedat a la jaya que és a la cayxa de resulta dels dinés dels astranys, dos dobles de quatre y 16 xinxons.

1783 abril 14

|*[181v]* Dia 14 abril 1783.

Se ha tingut lo Concell de la Semmana Santa per fer lo primer pach de la quístia a Sa Magestat Christianíssima (que Déu guarde), conseñor de las valls de Andorra, com a compte de Foix, que són 935 franchs.

Dit dia se entregan los 935 franchs als cònsols de Ordino a fi de què los entréguian a Miquel Bons, Jaumot, per a què est los pósia en mans del receptor de Moncieur de Bonach

en Foix, del qual portarà recibo haver fet la Vall lo primer pago de la quístia que correspon a Sa Magestat Christianíssima, que Déu guarde.

Dit dia se nota que Jaume Areny, Calvó, ha pagat a Monsieur Capot, advocat de Perpiñà, 16 lliures, 17 sous, 6, de las quals ha portat recibo.

Dit dia, desitjant lo Concell exterminar lo abús sobre la plantació de tabacos y posar las Valls ab tota quietut sobre semblants abusos, resol sia manat per las parròquias, porta per porta, que ninguna persona se atrebesca en plantar tabacos, ni altrement fabricar-ne, en pena del cot de la Terra y altras penas al Consell benvistas. Com y també, si hi ha molins que contravingan al disposat per lo Concell, volent en tot sian obehits sos ordes, com y també lo disposat per nòstron Il·lustríssim Príncep (que Déu guarde), en son orde donat en lo maig de 1782.

1783 juny 2

Dia 2 juny 1783.

Se ha tingut lo Consell de Santcogesma per pagar los metges y cirurgians, censos de Costoja, draps a lavar, baca magra, fer nominació de mostafassos, vehedors y capitans.

Dit dia se posan en mans de Romà Sirés, cònsol decano de Sant Julià, 4 lliura, 16 sous per pagar la baca magra, las que se pagan al render del Capítol de Urgell, que toque per parròquia lliures, 16 sous. De altre partit lliures, 12 sous, 6 per los censos de Costoja, toque per parròquia lliures, 2 sous, 1, menos Sant Julià que no·ls paga. De altre partit lliures, 15 sous per los draps a lavar que se pagan al porter major de la santa iglésia de Urgell, toque per parròquia lliures, 2 sous, 6. De tot lo que aportarà recibo a esta Casa lo Consell propvinent.

Dit dia se fa nominació de mostafassos, vehedors y capitans:

Canillo: mostafà Jaume Areny, Calvó, vehedor Joan Antoni Adallach, Som, capità Anton Arajol y Naudí.

|*[182]* Encamp: mostafà Pere Pallerès, vehedor Anton Calva, capità Bonaventura Bons y Guillem.

Ordino: mostafà miser Pere Joan Fiter y Cellera, vehedor Domingo Soler, àlies Tor, capità Joan Bons, Rosa.

Massana: mostafà Jaume Armengol, àlies Areny, vehedor Anton Siriés, àlies Sabater, capità Serni Cabanes, àlies Aldosa.

Andorra: mostafà Jaume Babot y Anton Maestre, vehedor Anton Maestre, capità Andreu Auviñà, àlies Nogué.

Sant Julià: mostafà Esteve Rossa y Pujol, vehedor Simeon Bou, Toni de Pere, capità Joseph Auvinyà.

Dit dia se arrestan las mostras per lo temps acostumat. Los consolats a hont són los batlles cuydaran de fer-los avís.

Dit dia se arrestan las manobras, que sian fetas de aquí al dia de Sant Bernabé propvinent, per los camins reals, senderas y senderons.

Dit dia anomena lo Consell per conters en lo present any Jasintho Riba, àlies Graellayre y Esteve Rossa y Pujol.

Dit dia se nota que Romà Sirés ha aportat a esta Casa lo recibo de primer pach de l'aduaner de est any, y s'és posat a l'arxiu.

Dit dia se fa nominació de sobreposats per lo ofici de *[paraires de]* Sant Pere Màrti*[r]*. Hix Isidro Bons y entra Romà Caminal, sobreestant Macià Puig, pesadors los mateixos.

Dit dia lloha y aproba lo present Concell totas las ordinacions y arrestos fins vuy fets, tant dels llibres vells com nous.

Dit dia se nota que lo cònsol de Ordino ha aportat a esta Casa lo recibo del primer pach de la quístia de la Semmana Santa, qual se ha arxibat, y és del Rey Christianíssim.

Dit dia resol lo Consell que la parròquia de Sant Julià tinga poder de taxar las tingudas del vestiar de llana ab tota equitat y justícia, reservant-se dit Consell lo recurs en |*182v* cas de contravenció o perjudici als indivíduos.

1783 juny 12

Dia 12 juny 1783.

Se ha tingut Consell de la Terra manat per lo senyor Guillem Areny y Texidor, síndich, a vista de una carta tingué Don Guillem de Areny, síndich, de l'administrador de salinas de Cardona, la que féu posar a mans de dit senyor Areny y Texidor, y est la ha feta manifestar al Consell. Ab cuya carta avisa dit administrador que la Vall quede descuberta de 800 fanegas de sal, poch menos, per cumplir lo encabesament de 1.100 fanegas del corrent any. Y que encara que és veritat té dit*[a]* Vall 7 mesos de temps, ab tot dubta se

cúmplia lo acópio, no obstant, que altres anys ha tret dita Vall moltas sobrants, com foren 565 lo any passat, fundant-se en què los conductors de Cardona se han retirat, segons diuen, a causa de poder retornar ab ferro per lo aument de tres pesetas per quintar. Y que acudint alguns subjectes de la Vall pretenent s'els dónia sal per extràurer-la a Foix, se ha resistit y resistirà, y solament la donarà per la mateixa Vall, atenent al perjudici que de lo contrari se seguiria als pobles. Y així mateix, que en 10 abril proppassat se disposà per la administració de las salinas de Cardona que tots los que conduhissen sal a la Vall portassen al retorn del viatge la corresponsiva en la guia. Y per lo tocant als vehins, y discórrer algun retràs, las entregassen al senyor Joan Carreras, y que est las donàs als de Cardona per presentar-las allí com a més freqüents. Y que ab lo motiu de l'antecedent encàrrech li demanarà dit Carreras que per lo treball se li concedís alguna gratificació, y li permeté cobràs sis diners dels conductors, reservant de ells als vehins de la Vall, trascendint vuy al senyor Aleix Carreras, cuya disposició judica aprobaran sos gefes. Y volent dit Consell donar cumpliment a dita carta, ha resolt que se tórnia resposta al citat administrador, manifestant-li que la Vall està prompta en donar lo degut cumpliment a l'encabesament de la sal té contreta per est any, per lo que dit Consell donarà las oportunas providéncias.

1783 juny 13

Dia 13 juny 1783.

A continuació del Consell del dia de ahir, per quant lo noble senyor Don Guillem de Areny ha proposat al Consell, per veu de Anton Areny, conseller de Ordino, que en atenció de encontrar-se faltat de |*183* salut, per cuyo motiu no pot en manera alguna donar cabal cumpliment, com li correspon, a l'empleo de síndich o procurador general de la Vall en què se troba constituhit. Per so demana que, si és de l'agrado del Consell, se dónien las mateixas vices que ell com a síndich predit té, per son descans, a son fill, lo noble Senyor Don Guillem de Areny y de Solà. Y atenent lo Consell a la justa demanda del citat Don Guillem de Areny y de Montargull, ha resolt que sempre y quant lo mencionat Don Guillem de Areny y de Montargull se tròbia impedit per alguna causa no poder exercir son empleo, tínguia las mateixas vices lo expressat son fill Don Guillem de Areny y de Solà, confiant ab assó lo Consell que quant lo un no puga assistir als consells ho executarà lo altre.

Dit dia se posa lo pa a quinse diners la lliura, y se comensarà a véndrer a eix preu lo dia 15 del corrent mes de juny.

1783 agost 17

Dia 17 agost 1783.

Se ha tingut Consell de la Terra per donar pocessió a l'I·lustre Doctor Don Ramon Tella, prevere y canonge prelat y penitencier de la santa iglésia de Urgell, subcolector de expolis y vacants eclesiàstichs del bisbat de Urgell, per la causas y rahons que són de véurer en lo acte de pocessió rebut per lo secretari del Consell, al qual se ha presentada la elecció de sis persones per a què ne elegesca una de ellas per son batlle de las presents Valls, la que és del thenor següent:

Canillo Jaume Areny, Calvó.

|*183v* Encamp Anton Rossell.

Ordino Pere Riba, Ramon Guiem.

Massana Jacintho Riba.

Andorra Balthasar Perich.

Sant Julià Esteve Rossa y Pujol.

Dit dia se l'afor del blat fiat en ditas Valls a onse lliuras, deu sous.

Dit dia se arresta la lliura del pa a vuyt diners per totas las parròquias de la Vall, comensant lo dia 19 dels corrents.

Dit dia, attenent als perjudicis que aporta a la Vall lo plantiu del tabaco, ha resolt lo Concell que los cònsols de quiscuna parròquia, respectivament, fàssian passar manament, porta per porta, per a què dins lo espay de 24 horas, arrènquian quiscun lo tabaco que tingan plantat, baix pena del cot de la Terra y 30 dias de presó, sens distinció de persona. Y que los cònsols de quiscuna parròquia fassen una visita general per tots los paratges que conegan hi hage tabaco. Y en cas de trobar algun inobedient lo castiguen ab las penas imposadas per lo Consell, podent-se fer donar assistència per la demés justícia.

1783 setembre 21

Dia 21 setembre 1783.

Se ha tingut Consell de la Terra a instància de Don Guillem de Areny y de Montargull, síndich procurador general de la Vall, cerciorat de no haver cumplert lo disposat per lo

Il·lustre Concell de la Vall, en lo dia 17 de agost proppassat, alguns indivíduos de dita Vall, concernent al plantiu de tabaco, y desitjant que los arrestos de est sian observats de la[100] peu de la lletra y, aixís mateix, manifestar o donar un testimoni autèntich que lo Il·lustre Concell de la Vall no vol permèttrer lo menor menoscabo de las reals rendas de las coronas de Fransa y España, antes bé manifestar-li son degut agrahiment, ha fet patent a dit |*184* Il·lustre Consell los inovedients a fi de què estos sian castigats, primerament ab la pena de cot, depués ab arrestos en la Casa del Molt Il·lustre Consell y fent arrencar lo tabaco per los mateixos inobedients, portant-lo ells mateixos en la Casa de la Vall a la disposició de l'Il·lustre Consell per a fer-lo cremar públicament en la plassa de la vila de Andorra, en presència dels mateixos inovedients, valent-se per est efecte de l'auxili de la justícia alta y, per ella, lo Honorable Pere Riba, Ramon Guiem, batlle per Sa Magestat Christianíssima (que Déu guarde), qui ab tot gust la ha donada. Y aixís mateix ha resolt dit Il·lustre Consell castigar ab desterro perpètuo de la Vall als que no obehiran als ordes donats per la justícia alta.

1783 octubre 21

Dia 21 octubre 1783.

Se ha tingut Consell dit de Tots Sants en lo qual se ha fet la festa de Sant Armengol y per pagà lo últim pach de la quístia deguda a Sa Magestat Christianíssima (que Déu guarde), com a compte de Foix.

Dit dia se posen en mans de Pere Antoni Bons, cònsol de Ordino, 935 franchs per fer lo últim pach de la quístia a Sa Magestat Christianíssima, de lo que aportarà recibo a esta Casa lo Consell propvinent.

Dit dia se note que Romà Cirés, cònsol de Sant Julià, ha aportat lo recibo del duaner de Urgell per lo 2 ters de est any, lo recibo del porter major, lo de Miquel Fuster, arrendatari de Andorra, lo del canonge obrer per los censos que venceren a la Assenció passada, y lo dels censos de Costoja per la penció de 1782, quals recibos se han posat a l'arxiu. Y aixís mateix deurà portar recibo de dos durillos en or, que se li entregan per gastos del viatge.

|*184v* Dit dia se pose lo vi a 1 sou, 4 lo cortó, y se comensarà a véndrer a dit preu lo dia 26 dels corrents.

[100] *En lloc de* al.

1783 novembre 24

Dia 24 novembre 1783.

Se ha tingut lo Consell de Sant Andreu a fi de pagar los metges y cirurgià, arrestar los metadors y averies estrañes per a què los consolats apòrtien lo compte a esta Casa per lo Consell de Sant Thomàs pròxim vinent.

Dit dia se fa llot de 27 perdius roges que los consolats deuran aportar a esta Casa la vigília del Consell de Sant Thomàs, bones y rebedores, en pena del cot de la Terra, quatre cada consolat. Canillo, Massana y Ordino ne portaran sinch.

Canillo,	metedors	225	averies	10.496	valen:	260 ll.	17 s.	1
Encamp,	metedors	29	averies	3.075	valen:	69 ll.	10 s.	5
Ordino,	metedors	6	averies	2.025	valen:	43 ll.	6 s.	3
Massana,	metedors	4	averies	1.255	valen:	26 ll.	17 s.	11
Andorra,	metedors	19	averies	3.322	valen:	72 ll.	15 s.	5
Sant Julià,	metedors	16	averies	623	valen:	15 ll.	15 s.	7
						489 ll.	2 s.	8

1783 desembre 15

Dia 15 desembre 1783.

Se ha tingut lo Consell de Sant Thomàs a fi de tallar la quístia al ters, pagadora a Su Il·lustríssima, nostre príncep y senyor (que Déu guarde), ab un pach per Pasqua de Resurrecció próxim vinent, la qual se tallarà com apar en lo Llibre de Quístia en son degut lloch, segons los comptés han aportat en esta Casa.

Dit dia se deixe a la bona direcció dels síndichs lo donar las bonas festas a las personas de la obligació de la Vall y los presentar-los a son temps pernas, formatges y capons per quant seran demanats, tot lo que tindran previngut los consolats.

Dit dia se note que se ha pagat lo secretari 15 lliures, sous.

Sit dia se ha pagat lo porter.

Dit dia se ha pagat lo llosador.

|*185* Dit dia se posa lo vi a disset diners lo cortó y lo pa a set diners la lliura, y se comensarà a véndrer a est preu lo dia de Nadal propvinent.

Dit dia se posan en mans de Pere Regí 115 lliures, sous perquè las entréguia a Don Guillem de Areny a fi de pagar 90 lliures, sous al Capítol de Urgell, 10 lliures, sous a l'advocat de la Seu y 15 lliures, sous a l'advocat y procurador de Barcelona, per la penció de Capítol y conductas de 1783.

Dit dia ha pagat Theresa Fiter, de las Caldas, per lo arrendament correspon a la Vall, 50 lliures, sous a bon compte, y queda debén a cumpliment 20 lliures, sous.

1784 març 29

Dia 29 mars 1784.

Se ha tingut lo Concell nomenat de la Semmana Santa per fer lo primer pach de la quístia deguda a Su Il·lustríssima, nòstron príncep (que Déu guarde), que són 200 pessas de vuyt, a raó de 54 rals de ardits de un partit, y de altre partit 28 pessas de vuyt per la menjaria.

Dit dia se nota que se posan en mans de l'Il·lustre Señor Don Guillem de Areny 319 lliures, 4 sous a fi de pagar la quístia a Su Il·lustríssima eo al senyor subcolector.

Dit dia, en vista de una carta del Molt Il·lustre Senyor intendent de Barcelona de fetxa de 19 del corrent mes de mars, que nostre síndich y procurador general, Don Guillem de Areny y de Montargull, nos ha fet present, en la que li fa queixas dels conciderables y continuos excessos que cometen los naturals de las presents Valls contra las reals rendas, abrigant y sortint de tabacos a tots los contravandistas que venen a buscar-lo, y en especialitat de tres personas (cuyos noms se callan per evitar un disgust a la Vall) essent mencionats en dita carta. Desitjant lo Il·lustre Concell de la Vall manifestar son amor, lealtat y deguda correspondència a las coronas de Fransa y España, havem resolt que ningun natural de las presents Valls de Andorra puga admétrer foraster algun en sa casa que no sia persona coneguda, de bona fama y crèdit, sens exprés permís de la justícia de ditas Valls, o sens prèvia notícia |*185v* de dit Il·lustre Concell o permís en escrits dels síndichs, en pena del cot de la Terra y altres de l'arbitre de dit Il·lustre Concell. Així mateix havem resolt que ningun natural de las mencionadas Valls puga plantar tabaco en ellas, baix las mateixas penas, fent per so expressa comissió a nostres síndichs perquè per ells, o per personas de sa satisfacció, practíquian las diligències que conegan útils a fi de averiguar los que fàltian a cumplir esta nostra resolució, y ser castigats en las penas

incorregudas. Y per a què vinga a notícia de tots, y ningú puga al·legar ignorància, se publicarà la present nostra resolució en totas las parròquias de las Valls, segons estil.

Dit dia se ha resolt que lo Senyor Don Guillem de Areny cúydia, per ell o per persona de sa satisfacció, de averiguar los delinqüents que rostejaren o maltractaren los pernils que se havian de enviar a Barcelona en las carnestoltas passadas.

Dit dia, en atenció de haver Guillem Thomàs apromptat 1.918 lliures, 4 sous per la quitació de las terras que lo Concell General posseheix a carta de gràcia, y haver lo Consell acceptat dita partida, ha depositat aquellas en mans de Anton Maestre, de Andorra, a fi de què est junt ab Bonaventura Pellicer y Don Guillem de Areny quítian lo censal que lo Consell fa al Capítol de Urgell de penció 55 lliures, 18 sous, 5.

Dit dia se nota que las restants terras que quedan empeñadas de casa Macià Fiter y Babot, de las Caldas, quedan a favor de la senyora Theresa Fiter y Areny, mediant que pàguia 15 lliures, sous annuals de arrendament.

1784 maig 24

Dia 24 maig 1784.

Se ha tingut lo Concell de Santcojesma per pagar los metges y cirurgià, censos de Costoja, draps a lavar, baca grassa, fer nominació de mostafassos, vehedors y capitans.

Dit dia se posan en mans de Miquel Civís, cònsol decano de Sant Julià, lliures, 12 sous, 7 per pagar la baca grassa, las que se pagan al render del Capítol de Urgell, toca per parròquia lliures, 2 sous, 1. De altre partit lliures, 12 sous, 6 per los censos de Costoja, toca per parròquia lliures, 2 sous, 1, menos Sant Julià que no·ls paga. De altre partit, lliures, 15 sous per draps a lavar que sa[101] pagan al porter major de la santa iglésia de Urgell, toque per parròquia lliures, 2 sous, 6. De tot lo que aportarà recibo a esta |*186* Casa lo Consell propvinet, com y també de 10 lliures, sous que se entregan al senyor canonge sacristà de la santa iglésia de Urgell, que son estades repartides per parròquia en 1 lliura, 13 sous, 4.

Dit dia se fa nominació de mostafassos, vehedors y capitans:

Canillo: mostafà Pere Casals, Regí, vehedor Anton Naudí, Bonavida, capità Guillem Guitart.

[101] *En lloc de* se.

Encamp: mostafà Francisco Mas, vehedor Anton Picart, capità Ramon Olivé.

Ordino: mostafà Anton Areny, vehedor Isidro Naudí, capità Bonaventura Cerdà, dit Borthomeu Solé.

Massana: mostafà Antoni Riba, Guillaumas, vehedor Bonaventura Babot, capità Francisco Mora.

Andorra: mostafà Francisco Maestre, vehedor Joan Santuré, capità Andreu Montaña.

Sant Julià: mostafà Esteve Tor, Folch, vehedor Andreu Nagual, capità Pau Babotllà.

Dit dia se arrestan las mostras per lo temps acostumat. Los consolats a hont són los batlles cuydaran de fer-los avís.

Dit dia se arrestan las manobras, que sian fetas de aquí al dia de Sant Bernabé propvinent, per los camins reals, senderas y senderons.

Dit dia anomena lo Concell per conters en lo present any a Jasintho Riba, àlies Graellayre y a Jaume Guiem, àlies Jordi.

Dit dia ha resolt lo Concell fer comissió a Don Guillem de Areny y de Montargull y a Guillem Areny y Texidor, nostres síndichs, per firmar àpoca de quitació a Guillem Thomàs, àlies Xirro, de las Caldas, de la quantitat de 1.948 lliures, 4 sous per la lluhició de la borda nova del Xirro, prat Gran de Empribat, la terra dita la closa de Ribot y la closa gran del Colomé.

Dit dia se fa nominació de sobreposats per lo ofici de Sant Pere Martyr. Hix Romà Caminal y entra Joan Riberaygua, sobrestant Macià Puig, pesadors los mateixos.

Dit dia ha resolt lo Il·lustre Concell General que los cònsols, cada hu |*186v* en sa parròquia, fassa passar manament, porta per porta, a fi de què ningun natural de ditas Valls puga plantar ni fer tabaco, baix las penas contengudas en la resolució se prengué lo dia 29 de mars proppassant, añadint que si se encontraba algun o alguns inobedients a ella, y que estos fossen del cos del Consell de la Vall, seran expel·lits de ell ignominiosament y castigats ab lo últim rigor. Per tot lo que otorgam tot ple poder a nòstron síndich y procurador general, Don Guillem de Areny y de Montargull, a fi de què practíquia las diligències que judíquia convenients a est efecte, y castigue los contraventors segons li díctia sa prudència, oferint de nostra part lo auxili corresponent, y tenir per ben fet tot quant ell executia en lo consabut assumpto.

Dit dia se pose lo vi a 18 diners lo cortó, comensant a véndrer-se a dit preu lo dijous pròxim.

Dit dia se posan en mans de Francisco Vila, cònsol de Sant Julià, 40 lliures, sous perquè las entréguia a l'aduaner de Urgell per lo 2*[on]* pach del present any, y al Consell propvinent portarà lo recibo a esta Casa.

Dit dia se posan en mans de Bonaventura Pellicé, cònsol de Canillo, 30 lliures, sous perquè las entréguia a l'advocat de Perpiñà, Monsieur Capot, per sas conductas fins lo dia present degudas. Y portarà lo corresponent recibo a esta Casa lo Consell propvinent.

Dit dia se ha entregat 30 lliures, 2 sous, 6 al nunci per la mitja añada de sa conducció.

Dit dia lo Consell General, ab parer de l'Il·lustre Senyor Veguer, attenent que lo Honorable Pere Riba ha finit lo trienni de batlle, lo confirma en lo mateix empleo ab las mateixas condicions contengudas en son despatg.

1784 juliol 18

Dia 18 juliol 1784.

Se ha tingut Consell de la Terra a instància del síndich general de las presents Valls, lo noble Don Guillem de Areny, acerca lo abús que en lo present any se ha fet en las presents Valls en orde al plantiu de tabacos, com constan los contraventors en una llista que dit noble señor de Areny ha fet present. Y volent lo Il·lustre Consell mirà esta dependència ab lo ànimo que li correspon, ha determinat y resolt que Jaume Font, àlies Molné, de Soldeu, y Miquel |*[187]* Joan Areny, àlies Rossell, de Miritxell, pàssian ab la assistència que demànian, a excepció dels empleats de la Casa del Consell General, a arrencar tot lo plantiu del tabaco que encòntrian o fer-lo arrancar, per quí bé los aparèguia, a gastos dels mateixos delinqüents, aportant o fer aportar dit tabaco, so és, lo que se encòntria en la parròquia de la vila de Andorra a la Casa de la Vall, y lo que se encòntria a la parròquia de Sant Julià a la Casa Comuna de dita vila, quedant-ne responsables los cònsols de la mateixa vila a fi de què puga cremar-se en las plassas de ditas parròquias, individuant lo nunci, al temps de la crema, lo nom dels delinqüents.

Dit dia ha resolt dit Il·lustre Consell que als delinqüents o contraventors del plantiu de dits tabacos se'ls fàssia de cot lo que constarà en la Llibreta dels Cots, y queda a càrrech dels consolats de las parròquias de Andorra y Sant Julià avisar als delinqüents perquè dins 8 dias, del dia de la notificació, pósian en mans dels cònsols de Andorra los citats cots.

Dit dia se fa comissió a Bonaventura Rossell, Pellicer, perquè en nom del Consell intime un decret del senyor vicari general, Jordana, al reverent Pere Baura a fi de què execútia lo que en aquell se conté, y no contravenint lo decret las pesonas que en ell se mencionan, passarà dit comissionat a apoderar-se del tabaco y fer-lo aconduhir, so és, lo de la parròquia de Andorra a la Casa de la Vall y lo de la parròquia de Sant Julià als cònsols de Sant Julià.

Dit dia se ha resolt que a fi de què las parròquias de Andorra y Sant Julià no quédian resentidas, passaran los mateixos comissionats a fer revista a las quatre restants parròquias, y en cas encóntrian tabacos, lo arrencaran o faran arrencar, aconduhint-lo en las Casas Comunas de ditas respective parròquias, de cuyos quedaran responsables los respective consolats, reservant-se lo Consell lo càstich dels delinqüents.

Dit dia se fa l'afor del blat a 6 lliures, 10 sous la carga, lo que manaran los consolats als 10 agost propvinent, cada un en sa parròquia.

Dit dia se posa lo vi a un sou y vuyt lo cortó del vi, lo que comensarà a véndrer-se lo dia 25 del corrent mes.

1784 setembre 27

|*[187v]* Dia 27 setembre 1784.

Se ha tingut Consell General a fi de fer la festa de Sant Armengol y, al mateix temps, per determinar lo que deu obrar-se acerca lo edicte real que ha expedit Sa Majestat Cathòlica (que Déu guarde), acerca lo impediment de entrar moneda en las presents Valls. Y havent-se proposat per lo síndich procurador general, Don Guillem de Areny, que perquè las Valls fossen mantingudes en sa pacífica pocessió de la introducció de diners resultants dels efectes de ditas Valls, no encontrarian medi més oportuno que fer un comissionat per anar a Barcelona a representar sos justos títols a las personas que convinga. Per so, dit Il·lustre Consell General, tenint entera satisfacció dels nobles Don Guillem de Areny y de Montargull y de Don Guillem de Areny y de Solà, pare y fill, los fa y otorga dita comissió perquè, junts o a ssolas, com millor los aparega essent convenient, pàssian en la ciutat de Barcelona per defensar dits drets a costas y expensas a dit Il·lustre Consell, prometent tenir per ferm tot lo que per ells serà obrat.

Dit dia ha resolt dit Il·lustre Consell, ab uniformitat de vots y sens discrepància, que los cònsols de cada parròquia pàssian manament als que se féu cot per lo tabaco lo Consell

antecedent, que per tot lo diumenge propvinent, que serà lo dia 3 de octubre, pòsian los diners dels cots en mans dels cònsols de Andorra, ab lo apercibiment que si en dit dia no los tenen entregats, lo dia 6 del mateix mes de octubre se ajuntaran en la Casa de la Vall un cònsol y un conseller de cada parròquia, y estaran allí a costas y despeses dels inobedients, donant lo Il·lustre Consell General la facultat a cada parròquia de elegir los que conegan convenients, com també dit Il·lustre Consell General dona plena facultat als que se elegiran de obrar per dit assumpto lo que podria lo Il·lustre Consell General en ple.

Dit dia ha resolt dit Il·lustre Consell General que las justícias vigílian sobre la gent vaga y mal entretinguda que hi ha en los pobles de la present Vall, y en cas de encontrar-se'n de esta espècie, los fascian son corresponent procés y los remètian a l'Excel·lentíssim Señor Capità General |*188* de Barcelona a fi de què los destínia en lo servey del rey o en lo que millor li aparega.

Dit dia encarrega dit Il·lustre Consell a las justícias lo averiguar los fabricants de tabaco a fi de què pugan denunciar-los a l'Il·lustre Consell per a què est los castíguia ab lo rigor de justícia competent.

1784 octubre 6

Dia 6 de octubre de 1784.

Se ha tingut Consell dels 12 comissionats se féu en lo Consell antecedent, ab la assistència de Guillem Areny, Texidor, síndich, atesas las facultats donà lo Il·lustre Consell als dits 12 comissionats per cobrar los cots dels que havien fet tabaco en lo present any, y reflectint que no se expedí manament, en pena del recot, perquè pagassen los delinqüents sos cots, que és la consuetut antiga, han resolt de què se expedís manament als dits delinqüents perquè, dins vuyt dias pròxims, apròmptian en mans dels cònsols de Andorra sos cots, en pena del recot. Y en cas de no complir, los cònsols de Andorra donaran avís als síndichs, quals deliberaran lo més convenient.

1784 novembre 22

Dia 22 novembre 1784.

Se ha tingut lo Consell de Sant Andreu a fi de pagar los metges y cirurgià, arrestar los metadors y averies estrañes perquè los consolats apòrtien lo compte a esta Casa per lo Consell de Sant Thomàs propvinent.

Dit dia se fa llot de 27 perdius roges que los consolats deuran aportar a esta Casa la vigília del Consell de Sant Thomàs, bones y rebedores, en pena del cot de la Terra, quatre cada consolat. Encamp, Andorra y Sant Julià ne portaran sinch.

Canillo,	metedors	224	averies	2.646	valen:	290 ll.	2 s.	6
	compresos 35 metedors de preu un sou.							
Encamp,	metedors	12	averies	4.250	valen:	90 ll.	15 s.	10
Ordino,	metedors	9	averies	2.475	valen:	53 ll.	5 s.	
|*188v* Massana,	metedors	7	averies	1.915	valen:	41 ll.	4 s.	2
Andorra,	methedors	3	averies		valen:	ll.	11 s.	3
Sant Julià,	methedors	18	averies	849	valen:	21 ll.	5 s.	3
						497 ll.	s.	

Dit dia lo Il·lustre Concell, acerca de las queixas que se han donat entre los metges y cirurgià, ha resolt que cada hu úsia de son ofici, baix pena del cot de la Terra, menos en cas de necessitat, que los metges podran sangrar, y que esta necessitat degan primerament manifestar-la a una persona del consell de la parròquia. Y si algun metge fa alguna sangria extra de la primera, que deu fer-la de gratis, deurà ser lo lucro per lo cirurgià aconduhit de la Vall. Tot lo que notificaran als metges y cirurgià los cònsols de la parròquia de Andorra y de Sant Julià. Y en cas de ser avisat lo cirurgià, y per sas urgents necessitats no hi podrà assistir, entonces lo lucro serà a favor del metge y no del cirurgià.

Dit dia ha resolt lo mateix Il·lustre Concell que los apotecaris de la present Vall degan tenir existent totas las cosas que constan en lo aransel que se'ls entregà. Y no tenint-las, puga lo Consell fer-ho anar a buscar en altras parts a expensas de l'apotecari que no las tindrà, y que pagant, degan despatxar a tothom. Y en cas de ser algun pobre de solempnitat, lo Comú deurà abonar-ho.

Dit dia ha resolt dit Il·lustre Consell que havent representat lo noble Don Guillem de Areny y de Montargull, síndich, los incovenients tant de ell com de son fill, Don Guillem de Areny y de Solà, que los privan lo gust de servir a dit Il·lustre Consell en la comissió feta en lo Consell del dia 27 setembre pròxim passat, ha passat a comissionar al noble Don Ignasi de Areny y de Solà en lo mateix modo, forma y facultats que constan en lo predit Consell de 27 setembre últim, del que farà fee lo secretari per si acàs convé, y *[si]* dits senyors gustan, se farà la cabecera com la del Consell de dit dia 27 setembre.

1784 novembre 23

Dia 23 novembre 1784.

A continuació del Consell del dia de ahir, ha resolt lo Il·lustre Consell, sens discrepància de vots, que los comuns de las parròquias degan admétrer la dita a qualsevol persona en qualsevol arrendament com los arrendataris preséntian fiansas idóneas, no sols per la seguritat del pago, si que per la servitut. Y per consegüent, ha declarat lo |[189] Il·lustre Concell nul·lo lo arrendament del molí que lo Comú de Sant Julià tenia lliurat a un fill de Isidro Viladomat per haver faltat a las circunstàncias preditas.

Dit dia, en atenció de haver lo Il·lustre Consell als 17 juliol últim fet un cot de 30 lliures, sous al doctor Ignasi Fiter y Molines, de Sant Julià, per haver fet tabaco, y haver est pretès no pagar tant per motiu de no reputar-se com a prom, ha resolt lo Il·lustre Consell que es tingui com a prom y, que per consegüent, que pàguia lo cot de las 30 lliures, sous.

1784 desembre 13

Dia 13 desembre 1784.

Se ha tingut lo Consell de Sant Thomàs a fi de tallar la quístia pagadora a Sa Majestat Christianíssima (que Déu guarde), ab dos iguals pachs, lo primer per lo Dilluns Sant pròxim vinent y lo últim per Tots los Sants pròxim també vinents, com a compte de Foix, lo qual se tallarà com apar en lo Llibre de Quístia en son degut lloch, segons los comptes se han aportat en esta Casa.

Dit dia se deixa a la bona direcció dels síndichs lo donar las bonas festas a las personas de la obligació de la Vall y lo presentar-los a son temps pernas, formatges y capons per quant seran demanats. Tot lo que tindran previngut los consolats.

Dit dia se posa la lliura del pa a 10 diners y lo cortó del vi a 13 diners, y se comensarà a véndrer a dit preu lo dia 19 del corrent.

Dit dia se fa elecció y nominació de mostafà per lo Quart de la Massana a Jacintho Riba, àlies Graellayre, en lo cas de emplear-se per altre encàrrech lo actual.

Dit dia se posan en mans del senyor Guillem Areny, Texidor, 40 lliures per entregar-las a l'aduaner y 10 lliures per lo advocat de la Seu, de las quals recobrarà son respective recibo y lo aportarà a esta Casa lo Consell pròxim.

Dit dia queda a la jaya a disposició del Consell 182 lliures, 3 sous.

1785 març 21

|[189v] Dia 21 mars 1785.

Se ha tingut Consell de la Semmana Santa per fer lo primer pach de la quístia a Sa Magestat Christianíssima (que Déu guarde), conseñor de las valls de Andorra, com a compte de Foix, que són 935 franchs.

Dit dia se entregan los 935 franchs a Pere Antoni Bons, conseller de Ordino, a fi de què los pòsia en mans del receptor de Moncieur de Bonach en Foix, del qual portarà recibo haver fet la Vall lo primer pach de la quístia que correspon a Sa Magestat Christianíssima (que Déu guarde).

Dit dia se nota que lo senyor Guillem Areny, Texidor, ha aportat recibo en esta Casa del senyor aduaner de la Seu per lo últim ters de l'any pròxim passat y de l'advocat.

Dit dia, en vista de la súplica que se ha presentat en lo dia present per part dels cónjuges doctor Francisco y Rosa Cosp y Pal, en la ciutat de Urgell populats, acerca las disputas tenen ab lo Honorable Comú de Sant Julià sobre la plantació de casa ab la borda de Pal, a fi de poder véndrer en ella pa, vi y demés comestibles als viatjants, com y lo poder acullir cavalcaduras en ella per consumir las pasturas de dita borda, al peu de la qual súplica se encontra continuat lo parer o dictàmen de l'advocat de l'Il·lustre Consell General de les presents Valls, Don Odón Lleopart y Solans, ha resolt lo Il·lustre Consell, inseguint dit parer, que dits cònjuges Cosp no pugan edificà casa en lo terme de Sant Julià per los fins què solicitan, però que si volen plantar-ne en terra de España per los mateixos fins, no los pot pribar dit Il·lustre Consell, pues no ha trobat est medi, terme algun per compònder a ditas parts sens perjudici de una o altra de ellas.

Dit dia se vota missa del Sant Esperit per la entrada de cònsols.

1785 abril 7

|[190] Dia 7 abril 1785.

Se ha tingut Consell General a fi de donar pocessió a l'Il·lustríssim y Reverendíssim Senyor Don Juan Boltas, bisbe de Urgell, per medi de son procurador, lo Il·lustre Senyor Don Ignasi de Areny, prebere, canonge prelat y degà de la santa iglésia de Urgell.

Dit dia se fa nominació de sis personas a fi de presentar-las al dit Il·lustre Procurador per a què se dígnia elegir una de ellas per batlle de las presents Valls:

Canillo Jaume Areny, Calvó.

Encamp Francisco Mas.

Ordino Anton Areny.

Massana Jasintho Riba.

Andorra Balthasar Perich, batlle actual.

Sant Julià Francisco Sucarana.

1785 maig 9

Dia 9 maig 1785.

Se ha tingut Consell nomenat de Santcogesma per pagar los metges y cirurgià, censos de Costoja, draps a lavar, baca magra, fer nominació de mostafassos, vehedors y capitans.

Dit dia se posan en mans dels cònsols de Sant Julià 4 lliures, 16 sous per pagar la baca magra, las que se pagan al render del Capítol de Urgell, que toca per parròquia lliures, 16 sous. De altre partit lliures, 12 sous, 6 per los censos de Costoja, toca per parròquia lliures, 2 sous, 1, menos Sant Julià que no·ls paga. De altre partit lliures, 15 sous per los draps a lavar que se pagan al porter major de la santa iglésia de Urgell, toca per parròquia lliures, 2 sous, 6, y 10 lliures, sous que se pagan al senyor canonge sacristà de la santa iglésia de Urgell, toca per parròquia 1 lliura, 13 sous, 4. De tot lo que aportarà recibo a esta Casa lo Consell propvinent.

Dit dia se fa nominació de mostafassos, vehedors y capitans:

Canillo: mostafà Miquel Joan Guitart, vehedor Esteve Casal, Magistre, capità Carlos Torres, Bonit.

Encamp: mostafà Anton Pallerès, vehedor Guillem Casal, capità Serni Vacó.

|*190v* Ordino: mostafà Esteve Aldosa, vehedor Pere Antoni Bons, capità Bonaventura Cabanes.

Massana: mostafà Joan Guitart, vehedor Guillem Areny, Torres, capità Pere Calba.

Andorra: mostafà Macià Puig y Esteve Rogé, vehedor Esteve Rogé, capità Joan Arajol.

Sant Julià: mostafà Romà Sirés, vehedor Bonaventura Guitart, capità Mariano Riba, Tolse.

Dit dia se arrestan las mostras per lo temps acostumat. Los consolats a hont són los batlles cuydaran de fer-los avís.

Dit dia se arrestan las manobras que deuran fer-se de aquí al dia de Sant Bernabé per los camins reals, senderas y senderons.

Dit dia anomena lo Consell per conters en lo present any a Jasintho Riba y Graellayre, de la Massana, y a Bonaventura Riba, àlies Nicolau, de Ordino.

Dit dia se fa nominació de sobreposats per lo ofici de Sant Pere Màrtir. Hix Joan Riberaygua y entra Joseph Moxella y Andreu Riberaygua, sobrestant Macià Puig, pesadors los mateixos.

Dit dia lloha y aproba lo Consell totas las ordinacions y arrestos fins vuy fets, tant dels llibres vells com nous.

Dit dia, en atenció de què los castigats que contravengueren al tabaco de l'any passat no han cumplert ab lo manament del cot, ni menos del recot que se'ls féu, resol lo present Consell de fer-los tràurer peñoras per lo nunci de las presents Valls, assistit a Andorra del mateix dener o capità de Andorra y a Sant Julià del de Sant Julià, depositant las piñoras en mans dels respective cònsols de ditas parròquias.

Dit dia se fa comissió als senyors síndichs per anar a donar la benvinguda al senyor bisbe, luego de ser arribat a la sede, de part de l'Il·lustre Consell.

Dit dia ha pagat Theresa Fiter per lo arrendament 15 lliures, sous.

Dit dia se posa en mans dels cònsols de Sant Julià per pagar a l'aduaner 40 lliures, sous, y lo Consell vinent portarà lo recibo.

Dit dia se posan en mans de Ignasi Torres 30 lliures, sous perquè las entréguia al nunci, y lo Consell pròxim aportarà recibo en esta Cas*[a]*.

1785 juliol 8

|[191] Dia 8 juliol 1785.

Se ha tingut Consell de la Terra per donar pocessió a l'Il·lustríssim Senyor Don Fra Joseph Boltas, bisbe de Urgell, príncep soberà de las presents valls de Andorra, la que se li ha donada, com consta ab acte en poder del secretari del Consell lo dia present.

Dit dia se fa elecció de sis personas per presentar-la a Sa Il·lustríssima, nostre príncep y senyor (que Déu guarde), a fi de què se servesca elegir-ne una de ellas per son batlle de las presents Valls:

Canillo Jaume Areny, Calbó.
Encamp Francisco Mas.
Ordino Anton Areny.
Massana Jasintho Riba
Andorra Balthasar Perich, batlle actual.
Sant Julià Francisco Sucarana.

1785 agost 1

Dia 1 agost 1785.

Se ha tingut Consell de la Terra a instància del senyor Guillem Areny, Texidor, síndich, a fi de fer l'afor del blat fiat en lo present any, com és costum.

Dit dia se fa l'afor al blat fiat a 9 lliures, sous la carga, y se mane a tots los consolats que, en pena del cot de la Terra, fàssien manar, porta per porta, que en pena del cot de la Terra, no paguen ni puguen pagar més ni demanar més del preu aforat per la Vall, y baix la mateixa pena se mane a tots los consolats invigílien en averiguar si algú o alguns natius de la Vall ne han pagat més, y los denunciaran al Consell propvinent.

Dit dia, en atenció que és obligació del Consell a la eixida de estas Valls nostre |[191v] conpríncep, lo Il·lustríddim Senyor Bisbe, anar lo Consell a acompañar-lo fins a la eixida dels límits de la Vall, per sí o per medi de deputats elegidors per las parròquias, havent emperò estat de esta Casa y compóndrer-li un dinar de campaña, per so ha resolt lo Il·lustre Consell que las parròquias elegésquian a son gust una persona de cada parròquia, la que bé los apareixerà, per anar a acompañar al citat nostre conpríncep fins a la trencada dels límits de estas Valls y fer-li lo dinar de campaña a la coneguda de nostre síndich.

Dit dia se posa la lliura del pa a nou diners, y se comensarà a véndrer al dit preu lo dia 3 del present mes de agost.

1785 octubre 25

Dia 25 octubre 1785.

Se ha tingut Consell General a fi de fer la festa de Sant Armengol y juntament per fer lo últim pach de la quístia deguda a Sa Magestat Christianíssima (que Deú guarde), com a compte de Foix.

Dit dia se posen en mans del senyor Guillem Areny, Texidor, síndich, 935 franchs perquè los entréguia a Pere Antoni Bons, Jaumot, prohom de Ordino, a fi de què est vàgia a fer lo últim pach de la quístia a Sa Magestat Christianíssima, de lo que aportarà recibo a esta Casa lo Consell propvinent.

Dit dia ha resolt lo Il·lustre Consell que Joan Santuré, Guiem, acompañat del capità de Sant Julià y del nunci, pàssia a tràurer piñoras de las casas del*[s]* contraventors del tabaco, so és, de aquells que no han pagat lo cot que lo Consell los féu lo any passat. Y així mateix que Miquel Civís, assossiat del capità de la vila de Andorra y del nunci, pàssia també a tràurer piñoras als contraventors de la parròquia de Andorra, so és, a aquells que encara no han pagat lo cot que se'ls féu lo any passat. Y assó deurà executar-se imediatament de haver-los passat lo manament que dins 8 dias pàguien.

1785 novembre 28

|[192] Dia 28 novembre 1785.

Se ha tingut lo Consell de Sant Andreu a fi de pagar los metges y cirurgià, arrestar los methadors y averies estrañes perquè los consolats apòrtien lo compte a esta Casa per lo Consell de Sant Thomàs pròxim vinent.

Dit dia se fa llot de 27 perdius roges que los consolats deuran aportar a esta Casa la vigília del Consell de Sant Thomàs, bones y rebedores, en pena del cot de la Terra, quatre cada consolat. Canillo, Ordino y Massana ne portaran sinch.

Canillo,	metadors	248	averies	14.539	valen:	349 ll.	7 s.	11
Encamp,	metadors	362	averies	3.465	valen:	140 ll.	1 s.	3
Ordino,	metadors	14	averies	4.208	valen:	90 ll.	5 s.	10

Massana,	metadors	15	averies	1.721	valen:	38 ll.	13 s.	4
Andorra,	metadors	58	averies	785	valen:	27 ll.	4 s.	7
Sant Julià,	metadors	14	averies	982	valen:	23 ll.	1 s.	8
						668 ll.	14 s.	7

Dit dia se nota que lo senyor Guillem Areny, Texidor, ha aportat lo recibo de l'últim pach de la quístia de Fransa de 1785 corresponent a Monsieur Deuson.

1785 desembre 19

Dia 19 de desembre 1785.

Se ha tingut lo Consell de Sant Thomàs a fi de tallar la quístia al ters pagador*[a]* a Su Il·lustríssima, nostre príncep y senyor (que Déu guarde), ab un pach per Pasqua de Resurrecció pròxim vinent, la qual se tallarà com apar en lo Llibre de Quístia en son degut lloch, segons los comptes han aportat |*[192v]* en esta Casa.

Dit dia se deixa a la bona direcció dels síndichs lo donar las bonas festas a las personas de la obligació de la Vall y lo presentar-los a son temps pernas, formatges y capons per quant seran demanats. Tot lo que tindran previngut los consolats.

Dit dia se note que lo síndich, senyor Guillem Areny, Texidor, féu ostenció al Consell de Sant Armengol últim de 2 decrets li encarregà lo Il·lustríssim Nostre Príncep per a què los entregàs al Consell, com en efecte los ne féu ostentació y los aceptà dit Consell ab tota veneració, però com dit Consell hi encontrà algunas dificultats, resolgué comissionar al noble Don Guillem de Areny y de Solà a fi de manifestar-las a Sa Il·lustríssima.

Dit dia se fa comissió a Nicolau Torres, Pal, per a què còbria los estranys de Joan Campmajor, de la ciutat de Urgell, del bestiar ha introduhit en las montañas de Ordino de 4 añs atràs.

1785 desembre 20

Dia 20 desembre 1785.

A continuació del Consell de ahir, ha portat Ignasi Torres lo recibo del nunci de l'últim pago de l'any passat y del primer de est any.

Dit dia se nota que lo senyor Guillem Areny, Texidor, ha pagat la 1ª penció del censal fa al Consell, de preu 593 lliures, sous, que caigué als 29 abril del corrent any 1785. La penció és 17 lliures, 15 sous, 9, a rahó de 3 per cent.

Dit dia se note que lo Comú de Encamp ha quedat a déurer dels estranys 59 lliures, 8 sous, 2, las que deuran entregar-se al síndich a son avís.

Dit dia se ha pagat 30 *[lliures]* al nunci per lo últim pago de 1785.

Dit dia se ha pagat lo llosador.

Dit dia se posan en mans del cònsol de Sant Julià 10 lliures, sous per lo advocat de la Seu.

Dit dia se posan en mans del mateix 72 lliures, 13 sous, 9 per la penció del Capítol de Urgell.

Dit dia se entregan al mateix 40 lliures per la última gratificació de est any a l'aduaner de la Seu, de tot lo que ne farà entrega a Don Guillem de Areny, síndich, perquè est ho entréguia cobrant los corresponents recibos.

|*[193]* Dit dia se nota que queda a la jaya 106 lliures, sous a disposició del Consell.

1786 abril 10

Dia 10 abril 1786.

Se ha tingut lo Consell nomenat de la Semmana Santa per fer lo pach de la quístia deguda a Su Il·lustríssima, nostre príncep y señor (que Déu guarde), que són 200 pessas de vuyt, a rahó de 54 rals de ardits de un partit y, de altre partit, 2 pessas de vuyt per la menjaria.

Dit dia se posan en mans del senyor Guillem Areny, Texidor, síndich, 319 lliures, 4 sous a fi de pagar la quístia a Su Il·lustríssima, del qual portarà recibo a esta Casa lo Consell propvinent.

Dit dia, acerca dels excessos que se cometen en los hostals de la Vall, ha resolt lo Il·lustre Consell que no se puga jugar a cartas en ells, ni permétrer los hostalers que se fàssia tabola de dia ni de nit, ni menos permétrer que los indivíduos de las respective parròquias estigan detinguts en los hostals, baix la pena en què incurriran los hostalers de una dobla en or per quiscuna vegada que contravindran a esta nostra resolució, a més del

càstich dels ferros, so és, des de lo primer toch de la oració fins a l'endemà a claror de dia.

Dit dia a resolt lo Consell que si algú dels naturals y habitants de la Vall fa lo ofici de contravandista, sia expel·lit de ella, lo que nostre síndich, lo senyor Guillem Areny, Texidor, participarà a l'Il·lustríssim Bisbe de Urgell, nostre senyor, per especial comissió que lo Consell li fa.

Dit dia se priba lo cassar conforme anteriorment queda establert. Tot lo que queda a càrrech dels cònsols per fer córrer lo manament.

Dit dia se nota que de les 106 lliures de la jaya se n'ha tret 22 lliures, sous per pagar lo gasto del present Consell.

Dit dia lo Il·lustre Consell General de las presents valls de Andorra, mediant |*193v* la aprobació que espera de son amat príncep, lo Il·lustríssim Senyor Bisbe de Urgell, Don Fra Joseph Boltas, y no sens ella, desitjant manifestar son amor y fidelitat a las coronas de Fransa y España, ha resolt fer manament a tots los naturals, domiciliats y refugiats en ditas Valls que, en pena de desterro perpètuo de ellas, se abstingan del comers de tabaco, introduhint-lo a Fransa o España, ab la advertència que esta matèria se portarà ab tot vigor. Y per a què vinga a notícia de tots y ningú puga al·legar ignorància, los cònsols de totas las parrròquias faran saber, porta per porta, esta resolució segons estil y ne faran fixar una còpia en cada parròquia en lo puesto acostumat.

1786 abril 23

Dia 23 abril 1786.

Se ha tingut Consell General en virtut de una carta o resolució de l'Il·lustríssim Senyor Bisbe de Urgell, escrita al síndich senyor Guillem Areny, Texidor, relatiba a desemplear de l'empleo de batlle a Pere Riba, Ramon Guiem, y a nombrar en son lloch a altre de nou, qual carta queda cusida en lo present llibre. Però com no ha estat necessari desemplear al dit Riba, Ramon Guiem, per haver est renunciat voluntàriament son empleo de batlle lo dia 21 del corrent mes, entregant son títol o despaig al referit senyor Areny, Texidor, qual títol ha fet est patent a dit Il·lustre Consell General, per so, inseguint lo manament de dit Il·lustríssim Senyor Bisbe, ha passat dit Il·lustre Consell a elegir y nomenar per batlle de las presents Valls, interinament y fins hi hage veguer a Fransa de las presents Valls, a Jaume Areny, Calbó, de Soldeu, atesas sas recomendables circunstàncias, lo qual, luego

que se li haurà entregat lo despaig o títol corresponent, prestarà lo acostumat jurament en mà y poder dels Honorables Cònsols y Consellers de la parròquia de Canillo.

Dit dia ha resolt lo Il·lustre Consell aprobar, com aproba, ratificà |*194* y confirmà la resolució que se prengué en lo Consell del dia 16 desembre 1766 acerca de tenir los batlles los verbals en escrits, en esta vila de Andorra, los dimecres de cada semmana, majorment essent esta la voluntat de nostre príncep, lo Il·lustríssim Senyor Bisbe de Urgell.

Dit dia ha resolt lo Consell posar la lliura del pa a 8 diners la lliura, y se comensarà a véndrer a dit preu lo dia de Sant March propvinent.

Dit dia se ha tret de la jaya 11 lliures, 10 sous per lo gasto del Consell.

1786 maig 29

Dia 29 maig 1786.

Se ha tingut lo Consell nomenat de Santcojesma per pagar los metges y cirurgià, censos de Costoja, draps a lavar, baca grassa, fer nominació de mostafassos, vehedors y capitans.

Dit dia se posan en mans del cò*[n]*sol de Sant Julià lliures, 12 sous, 7 per pagar la baca grassa, las que se pagan al render del Capítol de Urgell, toca per parròquia lliures, 2 sous, 1. De altre partit lliures, 12 sous, 6 per los censos de Costoja, toca per parròquia 2 sous, 6, menos Sant Julià que no·ls paga. De altre partit lliures, 15 sous per draps a lavar, que se pagan al porter major de la santa iglésia de Urgell, toca per parròquia 2 sous, 6. De tot lo que aportarà recibo a esta Casa lo Consell propvinent.

Dit dia se fa nominació de mostafassos, vehedors y capitans:

Canillo: mostafà Joan Antoni Som, vehedor Anton Naudí, Bonavida, capità Jaume Farré, àlies Gabriel.

Encamp: mostafà Anton Rossell, vehedor Bonaventura Guiem, Querol, capità Ramon Olivé.

Ordino: mostafà Miquel Cabanes, vehedor Romà Guillemó, capità Bonaventura Cerdà, àlies Borthomeu Solé.

|*194v* Massana: mostafà Miquel Gaspà, Palès, vehedor Anton Mas, capità Anton Arajol, àlies Coma.

Andorra: mostafà Jaume Sansa, vehedor y mostafà Joan Santuré, capità Jaume Calba.

Sant Julià: mostafà Miquel Civís, vehedor Francisco Vila, capità Andreu Vila.

Dit dia se arrestan las mostras per lo temps acostumat. Los consolats a hont són los batlles cuydaran de fer-los avís.

Dit dia se arrestan las manobras que deuran fer-se de aquí al dia de Sant Bernabé per los camins reals, senderas y senderons.

Dit dia anomena lo Consell per conters en lo present any a Jasintho Riba, Graellayre, de la Massana, y a Bonaventura Riba, àlies Nicolau, de Ordino.

Dit dia se fa nominació de sobreposats per lo ofici de Sant Pere Màrtyr. Hix Joan Moxella y entra Andreu Riberaygua, major, y Joseph Marfany, menor, sobreestant Macià Puig, pesadors los mateixos.

Dit dia lloha y aproba lo Consell totas las ordinacions y arrestos fins vuy fets, tant dels llibres vells com nous.

Dit dia se nota lo senyor Guillem Areny, Texidor, ha aportat lo recibo de la quístia del senyor bisbe.

Dit dia ha resolt dit Il·lustre Consell que en las visuras, encara que fàltia algun jutge, dega pagar la part que pert tot lo gasto de tots los jutges competents, menos de aquells que no hi assistiran per rahó de suspecció.

Dit dia se posan en mans del cònsol de Sant Julià 40 lliures, sous per entregar-las a l'aduaner de Urgell per lo primer pach del present any 1786, y al Consell vinent portarà lo corresponent recibo.

Dit dia se posan en mans de Balthasar Perich 30 lliures, sous perquè las entréguia al nunci per lo primer pach de est any 86, y al Consell vinent portarà recibo.

|[195] Dit dia se ha tret de la jaya lo que se ha donat a l'aduaner y nunci.

Dit dia ha pagat la senyora Theresa Fiter per lo arrendament 15 lliures, sous.

Dit dia, a vista dels que temerària y expressament abandonan las cultias, ha resolt lo Il·lustre Consell que a més del dany ocasionaran seran castigats ab las penas al dit Il·lustre Consell benvistas.

1786 octubre 16

Dia 16 octubre 1786.

Se ha tingut Consell General a fi de fer la festa del gloriós Sant Armengol y, juntament, per fer l'afor del blat fiat en lo present any.

Dit dia se fa l'afor al blat fiat a 7 lliures, sous barcelonesos la carga, y se mana a tots los consolats que, en pena del cot de la Terra, fàssian manar porta per porta que, en pena del cot de la Terra, no paguen ni puguen pagar més, ni demanar més del preu aforat per la Vall. Y baix la mateixa pena, se mana a tots los consolats vigílian en averiguar si algú o alguns natius de la Vall ne han pagat més, y los denunciaran al Consell propvinent.

Dit dia renova lo Consell lo costum de avisar los cònsols de Canillo al senyor síndich, luego de haver-hi caballons en Miritxell a fi de tenir lo Consell de l'Afor.

Dit dia se posa lo cortó del vi a 13 diners, y se comensarà a véndrer a dit preu lo dia 18 del present mes.

Dit dia resol lo Consell que Sella, de Llors, Call, de Llors, Nicolau Torres, Pal, de la Cortinada, y Anton Areny y misser Pere Joan Fiter, de Ordino, còbrian de Joan Campmajor los estranys de sos respective consolats, per lo que se'ls fa expressa comissió, simul et inso- |[195v] lidum, per seguir lo regular curs de la justícia, oferint lo Consell satisfer los gastos ocorreran per dit fi.

Dit dia resol lo Consell fer comissió al senyor Guillem Areny, Texidor, a misser Pere Joan Fiter y a Thomàs Perich per informar a Su Il·lustríssima que no és convenient a la Vall lo deixar revendicar los béns que han estats adjudicats a las cessions de béns, cohadonant-se a la informació en temps atràs feta sobre lo memorial de Miquel Riberaygua, àlies Diumenge, deixant a sa comprehenció, suposat estan enterats de la matèria en molts Consells tractada, lo exposar a dit Il·lustríssim las rahons tròbian convenients.

1786 novembre 27

Dia 27 novembre 1786.

Se ha tingut lo Consell de Sant Andreu a fi de pagar los metges y cirurgià, arrestar los methedors y averies estrañes perquè los consolats apòrtien lo compte a esta Casa per lo Consell de Sant Thomàs propvinent.

Dit dia se fa llot de 27 perdius roges que los consolats deuran aportar a esta Casa la vigília del Consell de Sant Thomàs, bones y rebedores, en pena del cot de la Terra, so és, quatre cada consolat, menos Encamp, Andorra y Sant Julià que ne portaran sinch cada un.

Canillo,	methedors	292	averies	12.721	valen:	318 ll.	15 s.	5
Encamp,	methedors	369	averies	2.826	valen:	128 ll.	1 s.	3
Ordino,	methedors	24	averies	2.244	valen:	51 ll.	5 s.	
Massana,	methedors	19	averies	2.465	valen:	54 ll.	18 s.	4
Andorra,	methedors	235	averies	2.140	valen:	88 ll.	12 s.	11
Sant Julià,	methedors	15	averies	843	valen:	20 ll.	7 s.	3
						662 ll.	s.	2

Dit dia, en vista de las notícias que lo senyor Guillem Areny, Texidor, síndich, ha donat al present Consell, de las quals se temp alguna ruhina per la Vall, ha resolt lo Il·lustre Consell fer comissió a Don Guillem de Areny, síndich procurador general, al referit senyor Guillem Areny, Texidor, a miser Pere Joan Fiter y Cellera y a Thomàs |[196] Perich, Rull, de Sispony, donant-los ampla facultat y poder per a compònder y gastar lo necessari per la conservació de las presents Valls.

Dit dia ha portat en lo present Consell, Andreu Olivé, cònsol de Sant Julià, lo recibo de l'aduaner de la ciutat de Urgell del segon ters del present any, com y lo recibo del porter major de la santa iglésia de Urgell de la penció o pago del present any 1786, y també lo recibo de la baca grassa del pago de dit any 1786 y lo dels censos de Costoja de l'any 1786.

Dit dia se posa lo vi a 14 diners lo cortó, y se comensarà a véndrer a dit preu lo dia de Sant Andreu propvinent.

1786 desembre 18

Dia 18 desembre 1786.

Se ha tingut lo Consell de Sant Thomàs a fi de tallar la quístia pagadora a Sa Magestat Christianíssima (que Déu guarde), ab dos iguals pachs, lo primer per lo Dilluns Sant pròxim vinent y lo últim per Tots los Sants també pròxim vinent, com a compte de Foix, lo qual se tallarà com apar en lo Llibre de Quístia en son degut lloch, segons los comptes se han aportat a esta Casa.

Dit dia se deixa a la bona direcció dels síndichs lo donar las bonas festas a las personas de la obligació de la Vall y lo presentar-los a son temps pernas, formatges y capons per quant seran demanats. Tot lo que tindran previngut los consolats.

Dit dia ha annul·lat y cancel·lat lo Consell la resolució del dia 24 maig 1784, en orde solament a ser expel·lits ignominiosament del Consell los del cos del Consell de la Vall que han contravingut en lo prohibit per dita resolució, però en quant al demés la aproba, ratifica y confirma.

Dit dia se ha entregat a cada parròquia y als senyors batlles, còpia con- |[196v] cordada dels decrets y declaració de Sa Il·lustríssima, relatius a las cobransas de censos, censals, *etcétera*, y al modo ab què dehuen pagar-se los acrehedors.

Dit dia se nota que Thomàs Perich, de comissió del senyor Guillem Areny, Texidor, ha pagat 17 lliures, 15 sous, 9 per la segona penció que vencé als 29 abril pròxim passat del censal que correspon a la Vall, de preu 593 lliures, sous.

Dit dia se ha pagat 30 lliures al nunci per lo últim pach de est any.

Dit dia se ha donat de gratificació a Francisco Escabrós, de Sant Julià, cirurgià, 12 durillos.

Dit dia se ha pagat lo porter.

Dit dia se ha pagat lo llosador.

Dit dia se han pagat los conters.

Dit dia se posan en mans dels cònsols de Sant Julià 55 lliures, 18 sous, 5 per la penció de 1786 al Capítol de Urgell, 25 lliures, sous per lo advocat y procurador de Barcelona y advocat de la Seu, y 40 lliures, sous per lo aduaner de la Seu. Tot lo que entregaran a Don Guillem de Areny a fi de què est ho pàguia a sos respective dueños, aportant recibo a esta Casa.

Dit dia se nota que se ha pagat al secretari.

Dit dia se nota que ha quedat a la jaya 117 durillos.

1787 abril 2

Dia 2 abril 1787.

Se ha tingut lo Consell nomenat de la Semmana Santa per fer lo primer pach de la quístia a Sa Magestat Christianíssima (que Déu guarde), conseñor de las valls de Andorra, com a compte de Foix, que són 935 franchs.

Dit dia se entregan dits 935 franchs a Pere Antoni Bons, conseller de Ordino, a fi de què los pòsia en mans |[197] del procurador del rey en Foix, del qual portarà recibo haver fet la Vall lo primer pach de la quístia que correspon a Sa Magestat Christianíssima.

Dit dia, havent-nos nostre síndich, lo senyor Guillem Areny, Texidor, manifestat que la Vall està posada ab cert conflicte, lo que no ha tingut a bé dibulgar per conciderar necessari lo silenci, havem resolt, tots de comú acort, fer comissió, com ab thenor del present la fem, a dit senyor síndich, a misser Ignasi Moles, cònsol de Andorra, y a misser Pere Joan Fiter y Cellera, conseller de Ordino, per a què estos pugan obrar, junt ab las personas de la Vall que bé los aparega, lo convenient per la reparació de dit conflicte, pues que per tot lo referit los fem ampla comissió, ab promesa de tenir per ferm y constant lo que per ells serà obrat acerca la reparació de dit conflicte.

1787 maig 21

Dia 21 maig 1787.

Se ha tingut lo Consell nomenat de Santcogesma per pagar los metges y cirurgià, censos de Costoja, draps a lavar, baca magra y al senyor canonge sacristà de Urgell y, juntament, per fer nominació de mostafassos, vehedors y capitans.

Dit dia se posan en mans del cònsol de Sant Julià 4 lliures, 16 sous per pagar la baca magra, las que se pagan al render del Capítol de Urgell, que toca per parròquia lliures, 16 sous. De altre partit lliures, 12 sous, 6 per los censos de Costoja, toca per parròquia lliures, 2 sous, 1, menos Sant Julià que no·ls paga. De altre partit lliures, 15 sous per los draps a lavar que se pagan al porter major de la santa iglésia de Urgell, toca per parròquia lliures, 2 sous, 6. Y de altre partit 10 lliures, sous que se pagan al senyor canonge |[197v] sacristà de la santa iglésia de Urgell, toca per parròquia 1 lliura, 13 sous, 4. De tot lo que aportaran recibo a esta Casa lo Consell pròxim vinent.

Dit dia se fa nominació de mostafassos, vehedors y capitans:

Canillo: mostafà Anton Duedra, vehedor Miquel Joan Areny, capità Pere Font, Carquié.

Encamp: mostafà Pere Pallerès, vehedor Anton Camp y Calba, capità Francisco Camp, àlies Güelo.

Ordino: mostafà Nicolau Torres, vehedor Joan Bons, Rossa, capità Bonaventura Cabanes.

Massana: mostafà Anton Riba, Guillaumas, vehedor Joseph Torres, capità Pere Rogé, Palanca.

Andorra: mostafà Jaume Babot y Ignasi Torres, vehedor Ignasi Torres, capità Francisco Pal y Constantí.

Sant Julià: mostafà Anton Riba, vehedor Julià Guiem, capità Andreu Mitjavila, de Fontaneda.

Dit dia se arrestan las mostras per lo temps acostumat. Los consolats a hont són los batlles cuydaran de fer-los avís.

Dit dia se arrestan las manobras que deuran fer-se de aquí al dia de Sant Bernabé per los camins reals, cenderas y cenderons.

Dit dia anomena lo Consell per conters en lo present any a Jasintho Riba, Graellayre, y a Jaume Guiem, àlies Jordi, de Ransol.

Dit dia se fa nominació de sobreposats per lo ofici de Sant Pere Màrtyr. Ix Joseph Muxella y entra Joseph Marfany y Andreu Riberaygua, sobrestant Macià Puig, pesadors los mateixos.

|[198] Dit dia lloha y aproba lo Consell totas las ordinacions y arrestos fins vuy fets, tant dels llibres vells com dels nous.

Dit dia se posan en mans de Andreu Baixench, de Sant Julià, 40 lliures, 10 sous per a què las entréguia a l'aduaner de la Seu per lo 1*[er]* pach del present any, y en lo Consell vinent aportarà recibo.

Dit dia se ha pagat al nunci 30 lliures, sous per lo primer pach del present any.

1787 juliol 30

Dia 30 juliol 1787.

Se ha tingut Consell de la Terra en virtut de avís del senyor síndich, Guillem Areny, Texidor, a instància de l'Honorable Comú de la parròquia de Encamp per motiu de las peñoradas fetas a Embalira y a la coma de la Llosada, terme de Encamp, en los últims de juny y principis del present mes de juliol, per part del citat Honorable Comú d'Encamp dels bestiars de alguns particulars de la parròquia de Canillo que peixian las herbas en dit terme. Y havent lo Il·lustre Consell General ohidas las rahons del dit Comú de Encamp, de las que resulta que Miquel Joan Guitart, àlies Magret, de Canillo, ha quedat peñorat quatre distintas vegadas, lo Toni de Bartreta, de Prats, 3 vegadas y lo Bartreta, també de Prats, altres tres vegadas diferents per causa de haver fet anar bestiar foraster en dit terme, per so, ha resolt lo Il·lustre Consell fer, com fa, de cot a quiscun dels tres nombrats set lliuras barceloneses, las que entregaran als cònsols de Andorra dins vuyt dias pròxims, en pena del recot. Y baix la mateixa pena del recot, se'ls mana que de esta hora en avant, se abstingan de entrar en la partida de Ambalira |*198v* ab los bestiars forasters, y en la coma de la Llosada, ni ab los forasters ni ab los propis. Y a més, ha resolt dit Il·lustre Consell que, dins lo termini dalt prefigit, pósian los mateixos castigats en junt en mans dels mateixos cònsols de Andorra, entre gasto y jornals del Consell, 16 lliures, 6 sous, 8 que, repartit entre los tres, toca a cada un 5 lliures, 8 sous, 11, que añadidas ab las set lliuras del cot toca a quiscun 12 lliures, 8 sous, 11. Y a més, pagaran las peñoras corresponents a la parròquia de Encamp.

Dit dia, havent misser Ignasi Moles, per descàrrech de sa conciència, manifestat a l'Il·lustre Consell uns comptes de cargo y data de son pare, difinits per dit Il·lustre Consell lo dia 15 desembre 1767, com consta en lo present llibre, sobre los quals ha representat algunas dificultats, ha resolt lo Il·lustre Consell que de la partida de 130 lliures, 2 sous, 3 allí notada, pàguia dit misser Moles a dit Consell la mitat de ditas 130 lliures, 2 sous, 6, ab la condició que si dit Il·lustre Consell, en lo successiu, proba ser verídica dita partida, ho pagarà tot. Y la mitat de ditas 130 lliures, 2 sous, 6 promet dit misser Moles pagar-la al Consell lo Consell de Santcogesma propvinent de 1788.

Dit dia se posa lo cortó del vi a disset diners, y se comensarà a véndrer a dit preu lo diumenge propvinent. Y los cònsols, cada un en sa parròquia, cuydara*[n]* de donar avís als hostalers.

Dit dia, conciderant lo Il·lustre Consell la obligació que té y necessitat de liquidar los comptes atrassats y la utilitat de formar, segons regla, los esdevenidors, ha resolt a dit fi comissionar al senyor síndich Guillem Areny, Texidor, Jaume Areny, Calvó, de Soldeu, Thomàs Perich, de Sispony, miser Pere Joan Fiter, de Ordino, miser Ignasi Moles, de Andorra, Francisco Mas, de Encamp, y a Andreu Nagual, de Sant Julià, per a què en lo endemà del Roser de octubre propvinent se júntian tots, o la major part de ells, per formar los corresponents comptes y cómprian un llibre per formar lo cargo |*199* y data per las entradas y eixidas del temps esdevenidor, dona*[n]*t-los lo Consell tot ple poder y facultat y oferint-se a satisfer lo que sia just. Tot lo que se mana en pena del cot de la Terra.

1787 octubre 22

Dia 22 octubre 1787.

Se ha tingut Consell General a fi de fer la festa del gloriós Sant Armengol y, juntament, per fer lo últim pach de la quístia deguda a Sa Magestat Christianíssima (que Déu guarde), com a compte de Foix.

Dit dia se posan en mans de Pere Antoni Bons, Jaumot, cònsol de Ordino, 935 franchs perquè vàgia a fer lo últim pach de la quístia a Sa Magestat Christianíssima, de lo que aportarà recibo a esta Casa lo Consell propvinent.

Dit dia se fa l'afor del blat fiat a 6 lliures, sous barcelonesos la carga, y se mana a tots los consolats que, en pena del cot de la Terra, fàssian manar, porta per porta, baix la mateixa pena, que no paguen ni pugan pagar més, ni demanar més, del preu aforat per la Vall. Y baix la mateixa pena se mana a tots los consolats vigílian en averiguar si algú o alguns natius de la Vall ne han pagat més, y los denunciaran al Consell propvinent.

1787 octubre 23

Dia 23 octubre 1787.

A continuació del Consell de ahir, misser Ignasi Moles ha entregat en lo dia present al Consell 130 lliures, 2 sous, 3 per las rahons que constan en altra de las resolucions del Consell del dia 30 juliol proppassat, a causa de haver-se donat probas com encara se debian totas las ditas 130 lliures, 2 sous, 3, però si en lo esdevenidor probàs dit misser Moles que no las debia, o que ne hagés pagat part, lo Consell li restituhirà tot quant sia.

|[199v] Dit dia se ha entregat a Jaume Areny, Calvó, 12 durillos procedents de las 130 lliures, 2 sous, 3 que vuy ha pagat misser Moles, los quals 12 durillos se li han entregat per gastos té fets per anar a donar la benvinguda a Moncieur Deuson.

Dit dia, de las mateixas 130 lliures, 2 sous, 3, se n'ha entregat a Balthasar Perich, batlle, per lo gasto del Consell de ahir y del de vuy 35 durillos, y en lo Consell vinent portarà lo compte líquit.

1787 novembre 26

Dia 26 de novembre de 1787.

Se ha tingut Consell de Sant Andreu a fi de pagar metges y cirurgià, arrestar los methedors y averies estranyes perquè los consolats apòrtien lo compte a esta Casa per lo Consell de Sant Thomàs propvinent.

Dit dia se fa llot de 27 perdius roges que los consolats deuran aportar a esta Casa la vigília del Consell de Sant Thomàs, bones y rebedores, en pena del cot de la Terra, so és, quatre cada consolat, menos Canillo, Ordino y Massana que ne portaran sinch cada un.

Canillo,	methedors	220	averies	10.975	valen:	269 ll.	17 s.	11
Encamp,	methedors	4	averies	1.577	valen:	33 ll.	12 s.	1
Ordino,	methedors	15	averies	2.757	valen:	60 ll.	5 s.	
Massana,	methedors	11	averies	1.909	valen:	41 ll.	16 s.	8
Andorra,	methedors	258	averies	1.965	valen:	89 ll.	6 s.	3
Sant Julià,	methedors	17	averies	1.272	valen:	29 ll.	13 s.	9
						524 ll.	11 s.	8

Dit dia, a vista de las disputas y qüestions suscitadas entre los amos del mas Tolse ab los del Quart de Fontaneda, ha resolt lo Il·lustre Consell General fer comissió a Jasintho Riba, Graellayre, de la Massana, Guillem Soldevila, dels Plans, y a Joan Santuré, Ribot, de Andorra, per a què estos, a expensas de las parts, se |[200] convóquian en lo puesto de la questió lo dia que aplassaran, y allí examínian los duptes y dificultats las parts. Y después, attesa la relació que dits comissionats faran a l'Il·lustre Concell, passarà est a fer la final sentència o declaració.

Dit dia se posa lo vi a catorse diners lo cortó, y se comensarà a véndrer a dit preu lo dimecres propvinent.

Did dia Pere Antoni Bons, Jaumot, ha entregat al present Concell lo recibo de l'últim pach de la quístia de Fransa del present any.

1787 desembre 17

Dia 17 de desembre 1787.

Se ha tingut lo Consell de Sant Thomàs a fi de tallar la quístia o ters pagador a Sa Il·lustríssima, nostre príncep y senyor (que Déu guarde), ab un pach per Pasqua de Resurrecció pròxim vinent, la qual se tallarà com apar del Llibre de Quístia en son degut lloch, segons los comptes han aportat en esta Casa.

Dit dia se deixa a la bona direcció dels síndichs lo donar las bonas festas a las personas de la obligació de la Vall y lo presentar-los, a son temps, pernas, formatges y capons per quant seran demanats, tot lo que tindran prevengut los consolats.

Dit dia se nota que lo senyor Guillem Areny, Texidor, ha pagat 17 lliures, 15 sous, 9 per la tercera penció que vencé als 29 abril pròxim passat del censal que correspon a la Vall de preu 593 lliures, sous.

1787 desembre 18

Dia 18 desembre 1787.

A continuació del Consell de ahir, ha resolt lo Il·lustre Consell fer comissió a l'Honorable Jaume Areny, Calbó, batlle, y a misser Ignasi Moles, cònsol de Andorra, a fi de anar a donar, en nom del Consell, la benvinguda al senyor marqués Dusón quant vinga per los Estats a Foix, y en cas que dits comissio- |[200v] nats tinguessen algun inconvenient per cumplir dita comissió, se deixa al bon coneixement del senyor síndich, Guillem Areny, Texidor, de comissionar a las personas de la Vall que bé li apareixerà per lo mateix fi y per los demés efectes convenients per la Vall.

Dit dia se han posat en mans del cònsol de Sant Julià 55 lliures, sous perquè las entréguia a Don Guillem de Areny, y est las pàguia al Capítol de Urgell per la penció vensuda del present any.

Dit dia se posan en mans del mateix 40 lliures, sous per lo aduaner de la Seu.

Dit dia se posan en mans del mateix 10 lliures, sous per lo advocat de la Seu.

Dit dia se posan en mans de Balthasar Perich 30 lliures per lo últim pach del present any per lo nunci.

Dit dia se ha pagat al secretari.

Dit dia se ha pagat lo llosador.

Dit dia se ha pagat lo porter.

Dit dia se han pagat los conters.

Dit dia, per certas cosas que se deuhen tractar, tant a donar fi acerca la carta circular de l'Il·lustríssim Senyor Bisbe relativa a la conducció de vicaris conductius de la Vall com a reflectir y buscar persona idònea per a exercir lo empleo de síndich, en auséncias y enfermetats del senyor Guillem Areny, Texidor, havem resolt fer comissió a misser Pere Joan Fiter y Cellera, de Ordino, a misser Ignasi Moles, de Andorra, y a Thomàs Perich, Rull, de Sispony, als quals donam tot ple poder y facultat de agenciar estas cosas, com y de averiguar si deu o no pagar Joan Campmajor, de la ciutat de Urgell, lo import dels estranys que per los conters se li ha contat de alguns anys atràs.

Dit dia se ha pagat al Balthasar, per lo treball y gastos del present Concell y atrassos, 58 lliures, 11 sous, 11.

|[201] Dit dia se nota que queda a la jaya y a disposició del Concell 310 lliures, sous.

1788 febrer 26

Dia 26 febrer del 1788.

Se ha tingut Consell a instància de l'Il·lustre Senyor Veguer Don Guillem de Areny y de Montargull, en lo qual Consell ha demanat Corts y altres coses per executar la justícia corresponent sobre de quatre delinqüens que se encontren presos en esta vila de Andorra. Y ha respost lo Il·lustre Consell que consèntie a las ditas Corts per voler que se obsérvie justícia en ditas Valls. Però com lo temps no és cómodo y hi ha alguns inconvenients, ha determinat suplicar a dit Il·lustre Senyor Veguer lo supéndrer-les y obviar-les si se encontrave algun medi sens faltar al de justícia. Y ha respost lo dit senyor que desitjave complàurer a dit Il·lustre Consell, però que a dit fi havia de nombrar lo dit Il·lustre Consell una persona de cada parròquia per véurer si se encontraria dit medi, y quant no, que no li era dispensable lo obviar ditas cosas, per lo que se havian de servir de nombrar los enrehonadors conforme és costum. Y lo di*[t]* Consell ha pasat en nombrar los sis

consellers en cap de cada parròquia que vuy se encontren y al senyor Guillem Areny, Texidor, y si acas és necessari nombra lo Consell, com és costum, per enrehonadors en lo acte de Corts al senyor Guillem Areny, Texidor, y a Thomàs Perich, Rull, a tots los quals, tant en un cas com altre, se'ls fa comissió y se'ls done plé poder y facultat sens perjudici de les regalies de nostres superiors.

Dit dia se ha tingut *[Consell]* General a instància del noble senyor Don Guillem |[201v] de Areny y de Montargull, veguer de las presents Valls, en lo qual fou proposat per dit noble senyor que respecte de tenir quatre presos ab lo crim de lladres en las presons de estas Valls, y per haver robat en la vall de Ribes a sinch hòmens de l'Hospitalet una crescuda porció de duros de plata, desitjant donar un testimoni autèntich de què las presents Valls no fassen abrich ni refugi de gent facinerosa, lo que ja havia manifestat ab varias resolucions antecedents dit Il·lustre Consell General y, al mateix temps, mostrar sa deguda gratitud al Rey Catòlich (que Déu guarde), era son ànimo de entregà dits quatre presos a l'Excel·lentíssim Senyor Capità General de Barcelona per medi de un comissionat de dit Il·lustre Consell General, acompañat ab sis hòmens armats de las mateixas Valls, a fi de què Sa Exel·lència y Real Audiència los dónia lo càstich corresponent als merits del procés que se'ls ha substanciat, còpia concordada del qual se remet ab la expressa emperò protesta que no pugan dits presos ser castigats ab la pena capital, antes bé que los valga lo refugi y assilo de las mateixas Valls, segons privilegis y pariatges de las presents Valls y, per consegüent, que esperaba que per part tocant a dit Il·lustre Consell condescenderia a sa demanda. Ha resolt dit Il·lustre Consell, unàni*[me]*ment y sens discrepància de vot algun, aderir-se a la dita petició feta per lo enunciat Il·lustre Senyor Veguer, sens enténdrer perjudicar en res la jurisdicció del Rey Christianíssim (que Déu guarde) per la part que li toca. Y en sa conseqüència, tenint plenissima satisfació de la persona del noble senyor Don Guillem de Areny y de Solà, síndich de las mateixas Valls y batlle de la ciutat de Urgell, li fa la comissió de acompanyar dits presos y presentar-los a l'expressat Excelentíssim Senyor Capità General de Barcelona, otorgant-li totas las facultats y poders que dit Il·lustre Consell General té y pot otorgar-li.

1788 març 17

|[202] Dia 17 mars 1788.

Se ha tingut Consell General, nomenat de la Semana Santa, per fer lo pach de la quístia deguda a Sa Il·lustríssima, nostre príncep y senyor (que Déu guarde), que són 200 pessas de vuyt, a rahó de sinquanta-quatre rals de ardits de un partit, y de altre partit 28 pessas de vuyt per la menjaria.

Dit dia se posan en mans del cònsol decano de Sant Julià 319 lliures, 4 sous a fi de pagar la quístia a Sa Il·lustríssima, del qual portarà recibo a esta Casa lo Consell propvinent.

Dit dia, en atenció de una disputa que verteix entre particulars del Quart d'Auvinyà ab la parròquia de Sant Julià sobre de una guarda de una terra o terras de contraanyada que lo Comú de Sant Julià concedí al Bene[...]t y a l'Auvinyà, de Auviñà, per motiu de guardar lo blat que se engrunà en ditas terras per causa de una pedregada de l'any 1787, ha resolt comissionar a Thomàs Perich, de Sispony, y a Pere Camp, de Sispony, perquè pàssian a la terra de la qüestió y mírian si ha ocasionat grave dany o no als particulars del Quart de Auvinyà. De lo que faran relació en lo Consell propvinent.

Dit dia se fa comissió als Honorables Cònsols y Consellers de la parròquia de Andorra, y a misser Ignasi Moles, de la present vila de Andorra, per examinar si té dret o no de quitar Guiem, de Angordany, lo barré situat al solà de Angordany. Y tentint dret dit Il·lustre Consell los fa comissió per firmar la corresponent àpoca de quitació, ab la advertència que al dit Guiem no li passa lo temps de la quitació.

1788 juny 9

|[202v] Dia 9 juny 1788.

Se ha tingut lo Consell nomenat de Santcojesma per pagar los metges y cirurgià, censos de Costoja, draps a lavar, baca grassa, fer nominació de mostafassos, vehedors y capitans.

Dit dia se posan en mans del cònsol de Sant Julià lliures, 12 sous, 6 per pagar la baca grassa, las que se pagan al render del Capítol de Urgell, toca per parròquia lliures, 2 sous, 1. De altre partit lliures, 12 sous, 6 per los censos de Costoja, toca per parròquia lliures, 2 sous, 6, menos Sant Julià que mo'ls paga. De altre partit lliures, 15 sous per draps a

lavar, que se pagan al porter major de la santa iglésia de Urgell, toca per parròquia lliures, 2 sous, 6. De tot lo que aportarà recibo a esta Casa, lo Consell propvinent.

Dit dia se fa nominació de mostafassos, vehedors y capitans:

Canillo: mostafà Pere Casal, Regí, vehedor Jaume Font, Molné, capità Bonaventura Xicos.

Encamp: mostafà Francisco Mas, vehedor Serni Bacó, capità Ramon Olivé.

Ordino: mostafà misser Pere Joan Fiter, vehedor Domingo Tor, capità Manuel Fijat.

Massana: mostafà Thomàs Perich, vehedor Francisco Mora, Giralt, capità Guillem Torres.

Andorra: mostafà Anton Maestre y Joan Santuré, Ribot, vehedor Joan Santuré, Ribot, capità Pere Palau.

Sant Julià: mostafà Andreu Olivé, vehedor Francisco Mitjavila, capità Francisco Bonet, de Xirivall.

Dit dia anomena lo Consell per conters en lo present any a Jasintho Riba, Graellayre, de la Massana, y a Miquel Joan Areny, àlies Rossell, de Miritxell.

|[203] Dit dia se arrestan las manobras que deuran fer-se, de aquí al dia de Sant Barnabé, per los camins reals, cenderas y cenderons.

Dit dia se arrestan las mostras per lo diumenge, dilluns y dimars provinent, so és, lo diumenge a la Massana y Ordino, lo dilluns a Andorra y Sant Julià, y lo dimars a Encamp y Canillo.

Dit dia se fa nominació de sobreposats per lo ofici de sant Pere Màrtyr. Hix Joseph Marfany y entra Miquel Bortholó y Isidro Maestre, sobreestant Macià Puig, pesadors los mateixos.

Dit dia lloa y aproba lo Consell totas las ordinacions y arrestos fins vuy fets, tant dels llibres vells com dels nous.

Dit dia se posan en mans del cònsol de Sant Julià 40 lliures, sous per a què les entréguia a l'aduaner de la ciutat de Urgell per lo primer pach del present any, y en lo Consell propvinent aportarà recibo a esta Casa.

Dit dia se ha pagat 30 lliures al nunci per lo primer pach del present any, de lo que ha firmat recibo.

Dit dia se nota que Anton Maestre ha posat en mans del Consell 90 lliures, 15 sous per la quitació de la terra del Barré que ha fet Francisco Fiter y Theresa Fiter, de las Caldas.

Dit dia se ha presentat lo recibo del*[s]* censos de l'oli de Nostra Senyora d'Urgell de l'any 1788.

Dit dia Andreu Nagual ha presentat recibo de Don Guillem de Areny de haver-li entregat 319 lliures, 4 sous per la quístia del senyor bisbe de l'any 1788.

Dit dia ha resolt lo Il·lustre Consell que lo bestiar de llana de conlloch, a excepció del número del bestiar de las tingudas, no puga detenir-se més de dos nits, sinó que dé- |*[203v]* guia passar al destino de sas herbas, fent las jornadas acostumadas.

Dit dia se posa lo pa a 8 diners la lliura, y se comensarà a véndrer a dit preu lo dia de Sant Barnabé propvinent.

Dit dia se vota missa de devoció al Sant Esperit en cada una de las parròquias.

1788 octubre 14

Dia 14 octubre 1788.

Se ha tingut Consell de la Terra per a donar pocessió a l'Il·lustre Senyor Veguer de Fransa, Moncieur Gomà Montou, de la vila de Ax, la que se li ha donada com apar de l'acte de dita pocessió rebut per lo secretari del Consell lo dia present.

Dit dia se fa elecció de sis personas per presentar-la a dit Il·lustre Senyor Veguer a fi de què se servesca elegir-ne una de ellas per son batlle de las presents Valls:

Canillo: Jaume Areny, Calbó, batlle actual.

Encamp: Francisco Mas.

Ordino: Nicolau Torres, Pal.

Massana: Jasintho Riba, Graellayre.

Andorra: Macià Puig.

Sant Julià: Anton Riba, Brenguer.

1788 novembre 24

|*[204]* Dia 24 novembre 1788.

Se ha tingut Concell General a fi de fer la festa del gloriós Sant Armengol y, juntament, per pagar metges y cirurgià, arrestar los metedors y averies estrañes perquè los consolats apòrtien lo compte a esta Casa per lo Consell de Sant Thomàs propvinent.

Dit dia se fa llot de 27 perdius roges, que los consolats deuran aportar a esta Casa la vigília del Consell de Sant Thomàs, bones y rebedores, en pena del cot de la Terra, so és, quatre cada consolat. Canillo, Ordino y Massana ne portaràn sinch.

Canillo,	methedors	244	averies	10.676	valen:	267 ll.	18 s.	4
Encamp,	methedors	3	averies	2.494	valen:	52 ll.	10 s.	11
Ordino,	methedors	16	averies	4.482	valen:	96 ll.	7 s.	6
Massana,	methedors	5	averies	1.651	valen:	35 ll.	6 s.	8
Andorra,	methedors	343	averies	1.722	valen:	100 ll.	3 s.	9
Sant Julià,	methedors	16	averies	1.242	valen:	28 ll.	17 s.	6
						581 ll.	4 s.	8

Dit dia se nota que Anton Maestre, de la vila de Andorra, en lo mes de febrer pròxim passat deixà graciosament a l'Il·lustre Consell General 250 lliures, sous barcelonesos a fi de anar a acompañar los lladres en Barcelona.

Quedan tornadas y satisfetas al dit Anton Maestre las citadas 250 lliures, sous, de què dono fee.

Ignasi Soldevila, notari *(signat)*[102].

Dit dia se nota que lo cònsol de Sant Julià ha aportat lo recibo de l'aduaner, del render de Capítol y del porter major.

Dit dia se fa elecció de sis personas per presentar-la a l'Il·lustríssim Senyor Bisbe de Urgell, nostre príncep y senyor (que Déu guarde), a fi de què se servésquia elegir-ne una de ellas per son batlle de las presents Valls:

Canillo Pere Casal, Regí.

|*[204v]* Encamp Pere Pallerès.

Ordino Anton Areny.

[102] Quedan tornadas... notari *afegit posteriorment al marge esquerre.*

Massana Thomàs Perich, àlies Rull.

Andorra Balthasar Perich, batlle actual.

Sant Julià Esteve Rossa y Pujol.

Dit dia se fa comissió al senyor Guillem Areny Texidor, síndich, a fi de què ell o la persona que bé li apareixerà pòsia en mans del senyor bisbe la sisena de batlle.

1788 desembre 15

Dia 15 desembre 1788.

Se ha tingut lo Consell de Sant Thomàs a fi de tallar la quístia pagadora a Sa Magestat Christianíssima (que Déu guarde), ab dos iguals pachs, lo primer per lo Dilluns Sant pròxim vinent, y lo últim per Tots los Sants, també pròxim vinent, com a compte de Foix, lo qual se tallarà com apar en lo Llibre de Quístia en son degut lloch, segons los comptes se han aportat a esta Casa.

Dit dia se deixa a la bona direcció dels síndichs lo donar las bonas festas a la personas de la obligació de la Vall y lo presentar-los a son temps pernas, formatges y capons per quant seran demanats, tot lo que tindran previngut los consolats.

Dit dia se posan en mans del cònsol de Sant Julià 55 lliures perquè las entrèguia a Don Guillem de Areny, y estas las pàguia al Capítol de Urgell per la penció vensuda del present any.

Dit dia se posan en mans del mateix 40 lliures, sous per lo aduaner de la Seu.

Dit dia se posan en mans del mateix 10 lliures, sous per lo advocat de la Seu.

Dit dia se posen en mans del cònsol de Andorra 30 lliures, sous perquè las entrèguia al nunci per lo últim pach del present any.

Dit dia se ha pagat lo secretari.

Dit dia se ha pagat lo llosador.

|[205] Dit dia sa ha pagat lo porter.

Dit dia se han pagat los conters.

Dit dia se ha pagat 12 lliures al cirurgià Escabrós, de Sant Julià.

Dit dia se ha pagat 3 pessetas a la iglésia parroquial per la festa de Sant Armengol.

Dit dia queda a la jaya y *[a]* disposició del Consell 335 lliures, 5 sous, 9.

Dit dia se posa lo vi a 20 diners lo pitxé, y se comensarà a véndrer a dit preu lo diumenge propvinent.

1789 març 30

Dia 30 mars 1789.

Se ha tingut Consell en virtut de vitllets expedits del senyor Guillem Areny, Texidor, síndich, quals vitllets se han patentisat en lo present Consell. Y no havent comparegut en ell dit senyor síndich y ignorant lo Il·lustre Consell lo motiu per lo qual se té lo present Consell, ha resolt dit Il·lustre Consell fer comissió a Francisco Mas, cònsol de Encamp, a Jasintho Riba, conseller de la Massana y a misser Ignasi Moles, conseller de Andorra, a fi de què vàgian a encontrar al mencionat senyor síndich per a què divúlguia lo motiu de haver fet ajuntar lo Consell, lo qual estarà parat fins què tinga la resposta. Y per quant antes de cumplir dita comissió passà recado dit senyor síndich explicant lo motiu perquè se tenia dit Consell, y no convenint que en lo esdevenidor se manifèstian y se sàpian los motius per los quals se ha tingut dit Consell, se ha suspés lo notar-ho en lo present llibre.

1789 abril 6

|[205v] Dia 6 abril 1789.

Se ha tingut Consell General, nomenat de la Semmana Santa, per fer lo primer pach de la quístia a Sa Magnífica Christianíssima (que Déu guarde), conseñor de las presents valls de Andorra com a compte de Foix, que son 935 franchs.

Dit dia se entregan dits 935 franchs a Pere Antoni Bons, cònsol a Ordino, a fi de què los pòsia en mans del procurador del rey en Foix, del qual portarà recibo de haver fet la Vall lo primer pach de la quístia, que correpon a Sa Magestat Christianíssima.

Dit dia, havent-se presentat en lo present Consell lo noble Don Guillem de Areny y de Solà, ha esposat en nom de son pare, lo noble Don Guillem de Areny y de Montagull, síndich procurador general de las presents Valls, que en atenció de enconrar-se dit son pare faltat de salut, vivint ab grans atxaques, com és públich y notori, y per consegüent pribat de assistir als Consells, suplicaba se dignàs jubilar-lo de l'enunciat son empleo de procurador síndich general. I dit Il·lustre Consell General, ohida y atesa tant justa petició, ha resolt concedir-li, com li concedeix, la jubilació demanada, volent li quédian tots los

honors y prerrogativas que, com a bon síndich procurador general que ha estat de las presents Valls, li competeixen y li son deguts, tributant-li al mateix temps tot lo Il·lustre Consell General, així en general com en particular, repetidas y afectuosas gràcias de sa bona servitut y dels especials beneficis y bon zel que de ell sempre ha experimentat lo Il·lustre Consell, no sols en nom de síndich procurador general, si que en lo de son particular. En cuya remuneració lo jubila també dit Il·lustre Consell General de tots los empleos de la Vall.

Dit dia també ha manifestat, al referit Il·lustre Consell, Joan Guitart, alias Rossell, cònsol de la parròquia de la Massana, en nom del senyor Guillem Areny, Texidor, síndich procurador de l'expressat Il·lustre Consell General, dient que, atenent als molts anys que dit senyor Areny, Texidor, exerceis dit son empleo, y véurer-se al present imposibilitat de continuar-lo ja per rahó de sa evansada edat, ja també per trobar-se constituhit ab diferents atxaques, suplicaba al dit Molt Il·lustre , se dignàs jubilar-lo del dit son empleo, que |[206] ho rebrà a particular benefici. I dit Il·lustre Consell General, ohida la predita demanda, no ha tingut reparo en jubilar al mencionat senyor Guillem Areny, Texidor, com ab thenor de la present lo jubila del citat son empleo de síndich, atenent a las justas causals que anuncia. Per qual efecte, y lo de aténdrer a sa bona servitut, vol dit Il·lustre Consell General li quédian tots los honors y prerrogativas que antes de la demanda de sa jubilació li competian, donant-li al mateix temps dit Il·lustre Consell General, així en particular com en general, repetidas gràcias de haver exercit son sindicat tants anys ab aquell amor, fidelitat y bon zel que com a un bon patrici pertañia. Y en remuneració de assó, ha resolt dit Il·lustre Consell General que la parròquia de la Massana no puga emplear-lo en cosa alguna de Consell de parròquia sens precehir son consentiment, quedant-li emperò la llibertat de assistir als consells de parròquia sempre que bé li apareixerà.

Dit dia, en virtut de las demandas y jubilacions antecedents, ha resolt dit Il·lustre Consell General elegir y nombrar per procurador síndich general de las presents Valls al noble Don Guillem de Areny y de Solà, en la ciutat de Urgell populat, y per procurador síndich de dit Il·lustre Consell a misser Ignasi Moles y Jordana, de la vila de Andorra, als quals, havent-los suplicat dit Il·lustre Consell General se dignassen acceptar sos respective empleos y no haber tingut reparo en acceptar-los, ha passat dit Il·lustre Consell General, en lo dia present, a otrogar-los sos respective sindicats en poder de Ignasi Soldevila, nottari y secretari de dit Il·lustre Consell General.

Dit dia se posa la lliura del pa a sou, y se comensarà a véndrer a dit preu lo Dijous Sant propvinent.

Dit dia se nota que Joseph Grau, nunci, se ha aconduhit perpètuament per 64 lliures, 10 sous, com consta de la obligació per ell firmada que se ha posada a l'arxiu.

Bist lo Consell de la Vall los habusos que fins ara se an esprimentats sobre los bodegons que y a en les parròquies, en les cases de alguns particulars, *[que]* pretenén estos posar-se lo preu al vi, y no cen vi esquisist y se n'ha perjudisi dels comuns, resol lo presén Concell que dingun particular de les parròquies no púguien béndrer vi a la menuda si no·s a tres júsies en avall[103].

1789 maig 25

|[206v] Dia 25 maig 1789.

Se ha tingut Consell General, nomenat de Santcogesma, per pagar los metges y cirurgià, censos de Costoja, draps a lavar, baca magra y al senyor canonge sacristà de Urgell y, juntament, per fer nominació de mostafassos, vehedors y capitans y, juntament, per péndrer lo jurament acostumat a l'Il·lustre Senyor Pere Matheu Moles, veguer de Su Il·lustríssima.

Dit dia se ha pres lo jurament acostumat a l'Il·lustre Senyor Pere Matheu Moles, veguer de Su Il·lustríssima, constant de acte en poder de Ignasi Soldevila, nottari, als 25 maig 1789.

Dit dia se posan en mans del cònsol de Sant Julià 4 lliures, 16 sous per pagar la baca magra, las que se pagan al render del Capítol de Urgell, que toca per parròquia lliures, 16 sous. De altre partit lliures, 12 sous, 6 per los censos de Costoja, toca per parròquia lliures, 2 sous, 1, menos Sant Julià, que no·ls paga. De altre partit lliures, 15 sous per los draps a lavar que se pagan al porter major de la santa iglésia de Urgell, toca per parròquia lliures, 2 sous, 6. Y de altre partit 10 lliures, sous que se pagan al senyor canonge sacristà de la santa iglésia de Urgell, toca per parròquia 1 lliura, 13 sous, 4. De tot lo que aportarà recibo a esta Casa lo Consell pròxim vinent.

Dit dia se fa nominació de mostafassos, vehedors y capitans:

[103] *Aquest text està redactat en un paper solt, cosit al llibre entre els folis 206 i 206v. Donat el seu contingut, hem considerat convenient transcriure'l com a darrer document del foli 206. A aquest text, en el moment de la digitalització, se li va assignar la signatura* ASC 5.860, DS 4.

Canillo: mostafà Francisco Pallerès, vehedor Guillem Calbó, Soldevila, capità Joan Molné, àlies Thomàs.

Encamp: mostafà Anton Rossell, vehedor Anton Guasch, capità March Bexaconill.

Ordino: mostafà Anton Areny, vehedor Pere Antoni Bons, capità Bonaventura Mallol.

Massana: mostafà Jasintho Riba, vehedor Anton Siriés, Sabaté, capità Joan Rogé, àlies Torné.

|[207] Andorra: mostafà Ignasi Torres y Macià Puig, vehedor Joan Santuré, Ribot, capità Francisco Cases, àlies Babot.

Sant Julià: mostafà Andreu Baixench, vehedor Bonaventura Guitart, capità Jaume Grau, àlies Toni Vila.

Dit dia se arrestan las mostras per lo temps acostumat, los consolats a hont són los batlles cuydaran de fer-los avís.

Dit dia se arrestan las manobras que deuran fer-se se aquí al dia de Sant Barnabé per los camins reals, cenderas y cenderons.

Dit dia anomene lo Consell per conters en lo present any a Jasintho Riba, àlies Graellayre, de la Massana, y a Jaume Guiem, de Ransol.

Dit dia se fa nominació de sobreposats per lo ofici de Sant Pere Màrtyr. Hix Joseph Marfany y entra Isidro Maestre, sobreestant[104], pesadors[105].

Dit dia lloha y aproba lo Consell totas las ordinacions y arrestos fins vuy fets, tant dels llibres vells com nous.

Dit dia se ha pagat al nunci 32 lliures, 5 sous per lo primer pach del present any, de lo que ha fet recibo.

Dit dia se vota missa de devoció al Sant Esperit en cada una de las parròquias.

Dit dia se posa la lliura del pa a 14 diners la lliura del pa, y lo vi a lliures, 2 sous lo cortó, y se comensarà a véndrer a dit preu lo dia de Santcojesma.

[104] *Segueix un espai en blanc d'aproximadament 14 lletres per posar el nom de la persona nominada.*
[105] *Segueix la resta de la línia en blanc per posar el nom dels pesadors.*

Dit dia se posan en mans del cònsol de Sant Julià 40 lliures perquè las entréguia a l'aduaner de la ciutat de Urgell per lo primer pach del present any, y en lo Consell pròxim vinent aportarà recibo a esta Casa.

1789 juliol 9

|[207v] Dia 9 juliol 1789.

Se ha tingut Consell General a instància dels Honorables Cònsols de la parròquia de Sant Julià, en nom del Comú de dita vila, per rahó de unas lletras citatòrias despatxadas del Tribunal Supremo de la presents Valls, las que han estadas presentadas als dits cónsols de Sant Julià a instància del doctor Ignasi Fiter y Molines, de Sant Julià, relativas a una sentència de visura feta per lo Il·lustre Consell General. Y havent premeditat lo Consell que la dita sentència és passada a causa judicada y, juntament, que las sentències de visuras fetas per lo Il·lustre Consell no tenen apel·lació, ha resolt lo Il·lustre Consell fer comissió al noble Don Guillem de Areny y de Solà, síndich procurador general de dit Consell, a fi de què tràctia esta matèria ab lo Il·lustríssim Senyor Bisbe y lo senyor jutge de apel·lacions, mentras que lo Consell registrarà lo arxiu per si encontrarà algun pariatge sobre est particular.

1789 agost 6

Dia 6 agost 1789.

Encontrant-se lo Consell General de las presents valls de Andorra en la inevitable precisió de donar competent remey als notoris abusos se experimentan en las vendas de grans que se efectuan en estas Valls, pués los vendedors, sens fer-se càrrech de las inmundícias de què estan aquells mesclats, los entregan al comprador mediant un preu summo que, atesa la di*[s]*minució que en si porta la mercaderia después de haber-la limpiada de la escòria, és visiblement injust y contra dret natural públich y també oposat als preceptes divinos y de equitat.

Desitjant eficasment lo Consell desempeñar ab la més escrupulosa exactitud los indispensables càrrechs de son ministeri, y desterrar perpètuament uns procehiments tant contraris al bé de la societat y a la felicitat y utilitat de sos súbdits que, oprimits de las necessitats que patèixen, |[208] se miran las més vegades precisats a las compras dels grans que presentan los venedors sens aquella limpiesa que correspon al preu pur y limpio que exigèixen en grave perjudici de la justícia y considerable detriment dels pobres.

No quedant arbitre al Consell per mirar en las actuals circunstàncias ab indiferència un assumpto que exercita tota la atenció y vigilància dels ministres de justícia y demés que tenen a son cuydado lo govern polítich de estas Valls, se ha tingut a bé péndrer resolució sobre punt tant important y, en conseqüència, donar las més serias providències per remediar los perniciosos excessos que cometen alguns venedors de grans en los contractes de vendas, y tenint per fi principal lo bé públich, que és la lley suprema de cada Estat, y per objecte de bon govern lo obligar als que té baix de sa potestat a la necessitat de cumplir a la lleys que se pronuncian al bé comú y útils al indivíduos subordinats a son domini, se ha acordat ab unanimitat de vots per lo Consell General y aprobació de son Digníssim Príncep Soberà, lo Il·lustríssim Senyor Bisbe de Urgell, posar, com ab thenor del present se posa, per lley fundamental e inviolable que ninguna persona den de lo dia present en avant, pena del cot de la Terra, tant habitant com foraster, puga véndrer blat ni altres grans sens què primerament los púrguia o límpie a satisfació del Consell General o de sos comissionats ab la intel·ligència que no evitarà lo venedor la pena, encara que lo comprador renunciàs a son benefici y se contentàs de acceptar-los tals quals se trobarian antes de limpiar-se los |[208v] referits grans, y, a més de la dita pena que irremissiblement incorrerà lo contraventor, deurà restituhir al comprador lo preu que correspondrà per la diminució a coneguda del Consell o de sos comissionats, reservant-se estos la informació del fet, la justificació de l'exés y contravenció y la condempna de gastos que per est fi se ocasiónian, així per juntar lo Consell com per tot lo demés que conduhesca per la proba del delicte.

Y per a què arríbia a notícia de tots y ningú puga al·legar ignorància, ordena y mana lo Consell General de las presents Valls que lo present se publíquia en la Plassa Major de la vila de Andorra, y se fixia per lo nunci en los llochs acostumats de cada una de las parròquias de las citadas Valls.

Datum en la vila de Andorra als sis dias del mes de agost de l'any mil set-cents vuytanta-y-nou.

Per manament de l'Il·lustre Consell General de las valls de Andorra, Ignasi Soldevila, nottari y secretari.

Concorda ab son original que para en lo arxiu de dit Il·lustre Consell General, de què dono fee.

Ignasi Soldevila, nottari y secretari *(signat i rubricat)*.

1789 octubre 19

|[209] Dia 19 octubre 1789.

Se ha tingut Consell a fi de fer la festa del gloriós Sant Armengol y, juntament, per fer lo últim pach de la quístia deguda a Sa Magestat Christianíssima (que Déu guarde), com a compte de Foix, com y per lo demés que convinga.

Dit dia se posan en mans de Pere Antoni Bons, prohom de la parròquia de Ordino, 935 franchs per a què vàgia a fer lo últim pach de la quístia a Sa Magestat Christianíssima, de lo que aportarà recibo a esta Casa lo Consell propvinent.

1789 octubre 20

Dia 20 octubre 1789.

A continuació del Consell de ahir, ha presentat lo noble Don Guillem de Areny y de Solà, síndich procurador general, una carta de l'Il·lustre Ajuntament de la ciutat de Urgell, de fetxa de 16 del present mes, relatiba a què dega posar-se un rètol a las portas dels magatsems o casas a hont hi ha blat per véndrer, la qual carta se ha arxivada. Y per donar eixida a un punt de tanta importància, ha resolt lo Il·lustre Consell, unànimement, fer comissió, com ab thenor de la present la fa, a dit noble Areny y a misser Ignasi Moles, síndichs de dit Il·lustre Consell, als quals se'ls dona totas las facultats que necessítian per dit fi.

Dit dia se han entregat 40 lliures, sous a Don Guillem de Areny per a què las pòsia en mans de l'aduaner de la ciutat de Urgell, y són per lo últim pach del present any.

Dit dia, attenent a la necessitat que oprimeix al Consell, ha resolt lo mateix Consell que dels estranys se'n dega pagar, a saber, del bestiar menut vuyt diners per cap y del bestiar gros sinch sous barcelonesos, franchs per esta Casa, debent principiar-se esta resolució lo dia 1 de janer propvinent.

Dit dia se posa lo vi a 22 diners lo cortó, y se comensarà a véndrer a dit preu lo dijous propvinent.

Dit dia ha resolt lo Il·lustre Consell que en las visuras degan percibir los jutges, tant vehedors com los 24 del Consell, dos pessetas y mitja quiscun.

1789 novembre 23

|[209v] Dia 23 novembre 1789.

Se ha tingut lo Consell de Sant Andreu a fi de pagar metges y cirurgià, arrestar los methedors y averies estranyes, perquè los consolats apòrtien lo compte a esta Casa per lo Consell de Sant Thomàs propvinent.

Dit dia se fa llot de 27 perdius roges que los consolats deuran aportar a esta Casa la vigília del Consell de Sant Thomàs propvinent, bones y rebedores, en pena del cot de la Terra, so és, quatre cada consolat, excepto Encamp, Andorra y Sant Julià que ne portaran 5 cada un.

Canillo,	methedors	290	averies	10.630	valen:	275 ll.	16 s.	8
Encamp,	methedors	67	averies	5.191	valen:	120 ll.	14 s.	2
Ordino,	methedors	18	averies	5.031	valen:	108 ll.	3 s.	9
Massana,	methedors	10	averies	1.231	valen:	27 ll.	10 s.	5
Andorra,	methedors	196	averies	1.260	valen:	63 ll.	s.	
Sant Julià,	methedors	12	averies	1.605	valen:	35 ll.	13 s.	9
Encamp per les herbas mijeras:						50 ll.	s.	
						680 ll.	18 s.	9

1789 desembre 14

Dia 14 desembre 1789.

Se ha tingut lo Consell de Sant Thomàs a fi de tallar la quístia o ters pagador a sa Il·lustríssima, nostre príncep y senyor (que Déu guarde), ab un pach per Pàsqua de Resurrecció pròxim vinent, la qual se tallarà com apar del Llibre de Quístia en son degut lloch, segons los comptes han aportat a esta Casa.

Dit dia se deixa a la bona direcció dels síndichs lo donar las bonas festas a la personas de la obligació de la Vall y lo presentar-los a son temps pernas, formatges y capons per |[210] quant seran demanats, tot lo que tindran previngut los consolats.

Dit dia totas las parròquias han pagat los estranys notats en lo Consell anterior.

Dit dia Don Guillem de Areny ha aportat lo recibo de l'aduaner de l'últim pach del present any.

Dit dia se posan en mans de Don Guillem 111 lliures, 16 sous, 10 per a què las entréguia al Capítol de Urgell per las pencions de 1788 y 1789 del censal li correspon la Vall de penció 55 lliures, 18 sous, 5.

Dit dia se ha pagat als conters 43 lliures, 1 sou y, a més, 3 lliures per vuyt jornals.

Dit dia lo Consell fa comissió a Nicolau Torres, Pal, y a Anton Riba, Guillaumas, per mirar y terminar las disputas tenen lo doctor Ignasi Fiter y lo doctor Joseph Jovés, de Sant Julià, acerca las barrinadas ha fet fer dir doctor Jovés en lo riu de Auvinyà, per lo que se'ls dona ple poder y facultat, havent de depositar dit doctor Fiter en mans de un dels dits comissionats 2 lliures, sous per lo treball tindran dits comissionats.

Dit dia se ha pagat:

Al secretari 54 lliures, sous.

Al notari Palmitjavila, per treballs, 18 lliures, 10.

Al fuster, per los brasers, 2 lliures, 8 sous, 9.

A l'advocat de la Seu 10 lliures, sous.

Al nunci 32 lliures.

Al llosador 1 lliura, 10 sous.

Als que fan los papers a las parròquias 12 lliures.

A Jaume Babot, per paneras, ports y teya, 3 lliures, 3 sous, 7.

A Pere Font, Carquié, per jornals, 3 lliures, 2 sous, 4.

A Pere Antoni Bons, per jornals de anar a portar los diners de la quístia a França, havent ja aportat recibo de Monsieur Paulí, 3 lliures, 19 sous, 8.

Al cònsol de Sant Julià, per portar los diners a la Seu, lliures, 12 sous.

|[210v] Dit dia lo Consell fa comissió a Don Guillem de Areny y de Solà per a què puga elegir las personas que bé li apareixerà, tant de las que són de Consell com de las que no ho són, per a obrar lo convenient acerca lo memorial que han presentat los pobres de la Vall realtiu al blat fiat en lo present any y demés que conté dit memorial, donant-li y concedint-li per dit fi tots los poders y facutalts que necessítia.

Dit dia se posa lo pa a 11 diners la lliura, y se comensarà a véndrer lo dia 17.

Dit dia lo cònsol de Sant Julià ha aportat lo recibo del duaner del primer pach del present any.

1790 gener 11

Dia 11 janer 1790.

Se ha tingut Consell General de la Terra a intància de misser Ignasi Moles, síndich, per motiu de manifestar un edicte firmat per lo Il·lustríssim Senyor Bisbe relatiu a fer véndrer lo blat dels arrendataris al preu corrent, lo qual edicte se ha publicat en la plassa pública de la present vila y se'n fixarà un exemplar en cada parròquia, y lo original quede en lo arxiu.

Dit dia se nota que Don Guillem de Areny y de Solà ha presentat, o fet presentar, los recibos del Capítol de Urgell per las pencions de 88 y 89, lo recibo de l'aduaner de l'últim pach de l'any 89 y lo recibo de l'advocat de la Seu per la conducta de l'any 89.

Dit dia se nota que lo conseller de Sant Julià ha aportat lo recibo de Don Guillem de Areny y de Montargull de las 55 lliures, 17 sous, 5 que debian entregar-se al Capítol de Urgell per la penció de 88.

Dit dia se fa comissió a Francisco Maestre, conseller de Andorra, per lograr del doctor Joseph Jovés lo recibo o finiquito de sas conductas y, juntament, per a conduhir-lo de nou per lo espay de 3 anys y per lo salari que bé li aparega, com no excedesca de 50 lliures, sous annuals.

Dit dia se fa afor al blat fiat en las presents Valls en lo any propassat 1789, y se posa a 15 lliures, sous la carga, y se mane a tots los consolats que, en pena del cot de la Terra, fàssien manar |*211* porta per porta, que, en pena del cot de la Terra, no paguen ni pugan pagar més, ni demanar més del preu aforat per la Vall, y baix la mateixa pena se mane a tots los consolats invigílien en averiguar si algú o alguns natius de la Vall ne han pagat més, y los denunciaran al Consell propvinent .

1790 gener 14

Dia 14 janer 1790.

Se ha tingut Consell General de la Terra a instància de misser Ignasi Moles, síndich, en lo que han concorregut y assistit per supernumeraris sis personas, a saber, una de cada parròquia, de las que han regonegut de majors talens, que són: de Canillo lo Honorable Jaume Areny, Calbó, batlle, de Encamp Francisco Mas, de Ordino Nicolau Torres, Pal, de la Massana Jasintho Riba, Graellayre, de Andorra Anton Maestre y de Sant Julià

Esteve Tor, Folch, a fi de què lo Consell, mediant lo parer de dits sis supernumeraris, puga ab major acert deliberar sobre las dificultats podrian suscitar-se acerca la lley establerta y publicada relativa a la venda dels grans a preu corrent, en lo qual Consell se ha deliberat y resolt lo següent:

Primo, que lo blat de las rendas se quédia a la Vall.

Ítem, que fins al dia 1 de febrer propvinent, inseguint la lley promulgada als 12 dies del corrent mes, ha declarat lo Consell que ningú puga pagar més de 10 lliures la carga del blat per ser est lo preu corrent en lo dia.

Ítem, se fa comissió a misser Ignasi Moles, síndich, a misser Pere Joan Fiter y Cellera, cònsol d'Ordino, y a Anton Maestre, prohom de la vila d'Andorra, per a què, junts o la major part d'ells, lo dia 1 de febrer, y aixís consecutivament los demés cap de mesos, pòsian lo preu corrent al blat a què deurà véndrer-se cada mes, lo qual preu avisaran al secretari de la Vall per a què fórmia, cada cap de mes, los edictes dels preus a què deurà véndrer-se dit blat, y se fixian per lo nunci en los puestos acostumats de las parròquias per a què arríbia a notícia de tots los particulars de la Vall.

Ítem, se fa comissió als referits misser Ignasi Moles, síndich, y An- |*211v* ton Maestre, prohom, per a què en nom de la Vall pugan amprar totas y qualsevols partidas de diners a las personas de sa satisfació per lo cas de què los arrendataris de las Valls intentassen, o volguessen intentar, lo extràurer de ellas lo blat, a fi de què ab est medi pugan las parròquias apropiar-se del blat al preu corrent y pagar-lo als arrendataris anant a buscar los diners als sobrenomenats comissionats, y pribar de est modo la dita extracció per conciderar necessari a las presents Valls la subsistència del dit blat. Y juntament, dona lo Consell facultat als predits comissionats de donar la gratificació a ells benvista a las personas hauran amprat diners quant los tórnian, prometent lo Consell tenir-ho per ferm y agradable y no revocar-ho per causa o rahó alguna, donant per dit efecte als dits comissionats totas las facultats y poders que necessítian y residèixen al Consell.

En lo foli 222 retro se encontrarà insertada la lley fundamental relativa a la venda dels grans en las presents Valls al preu corrent y demés en ella contengut y son original se encontrarà a l'arxiu[106].

1790 març 29

Dia 29 mars 1790.

[106] En lo foli 222… a l'arxiu *afegit posteriorment. La referida lley a què fa referència la nota està inserida en el foli 213v segons numeració actual, 222v segons numeració original.*

Se ha tingut Consell General nomenat de la Semmana Santa per fer lo pach de la quístia deguda a Sa Il·lustríssima, nostre príncep y senyor (que Déu guarde), que són 200 pessas de vuyt, a rahó de 54 rals de ardits de un partit y de altre partit 28 pessas de vuyt per la menjaria.

Dit dia se posan en mans de misser Ignasi Moles, síndich, 319 lliures, 4 sous a fi de pagar la quístia a Sa Il·lustríssima, del qual portarà recibo a esta Casa lo Consell pròxim vinent.

Dit dia se ha fet sisena de batlle a Monsieur Bonifaci Gomar Montoud, veguer de França, per a què nómbria per batlle una de las sis personas que van elegidas en dita sisena, cuyo batlliu vaca per mort de Jaume Areny, Calbó.

Dit dia se fa plena comissió a misser Ignasi Moles, síndich, a Jaume Sansa, cònsol de Andorra, y a Miquel Bacó, cònsol de Encamp, per a què tràctian ab los apotacaris lo convenient acerca sas botigas, y no convenint ab ells, pugan tractar ab qualsevol altre apotecari, pues que per tot los dona lo Consell ple poder.

|[212] Dit dia se fa comissió a Thomàs Perich, àlies Rull, pagès del lloch de Sispony, per a què, en nom del Consell, se conferesca ab lo senyor Guillem Areny, Texidor, del predit lloch, y ab sa madura y acertada reflecció examínia los comptes que dit senyor Areny presentà al Consell y, juntament, per a què ínstia al mateix senyor Areny pósia en sas mans la àpoca de quitació del censal del rector de Aynet eo bé lo preu de ell, que per lo efecte de la mateixa quitació dit Consell havia entregat al predit senyor Areny, donant-li y tribuhint-li per dit fi totas las facultats y poders necessaris y que resideixen al Consell.

Dit dia se ha format la sisena de batlle de Fransa en lo modo següent:

Vacant la plassa de batlle del Christianíssim Rey de Fransa (que Déu guarde), conpríncep y señor de las presents valls de Andorra, per mort de l'Honorable Jaume Areny, Calbó, de Soldeu, passa lo Il·lustre Consell General de estas Valls a fer elecció de sis personas, presentant-la a l'Il·lustre Bonifaci Gomar Montoud, veguer per Sa Real Magestat Christianíssima de las referidas Valls, a fi de què nómbria una de ellas per son batlle de ditas Valls, la qual elecció és com se segueix:

Canillo Miquel Joan Areny, Rossell.

Encamp Francisco Mas.

Ordino Anton Areny.

Massana Thomàs Perich, Rull.

Andorra Macià Puig, Duràn.

Sant Julià Anton Riba, Brenguer.

De manament de dit Il·lustre Consell General, Ignasi Soldevila, notari y secretari *(signat i rubricat)*.

1790 maig 17

|[212v] Dia 17 de maig de 1790.

Se ha tingut lo Consell nomenat de Santcojesma per pagar los metges y cirurgià, censos de costoja, draps a lavar y baca grassa, fer nominació de mostafassos, vehedors y capitans.

Dit dia se posan en mans del cònsol de Sant Julià, de un partit lliures, 12 sous, 6 per pagar la baca grassa, los que se pagan al render del Capítol de Urgell, toca per parròquia lliures, 2 sous, 1. De altre partit lliures, 12 sous, 6 per los censos de Costoja, toca per parròquia lliures, 2 sous, 6, menos Sant Julià que no·ls paga. De altre partit lliures, 15 sous per draps a lavar que se pagan al porter major de la santa iglésia d'Urgell, toca per parròquia lliures, 2 sous, 6. De tot lo que aportarà recibo a esta Casa lo Consell pròxim vinent.

Dit dia se fa nominació de mostafassos, vehedors y capitans en lo modo següent:

Canillo: mostafà Miquel Joan Guitart, vehedor Nicolau Ponsernal, àlies Martí, capità Miquel Joan Ricart, àlies Bortholó.

Encamp: mostafà Anton Pallerès, vehedor doctor Thomàs Palmitjavila, notari, capità Francisco Camp, àlies Güelo.

Ordino: mostafà Esteve Aldosa, Call, vehedor Isidro Naudí, Jangermà, capità Anton Rogé, àlies Batlle.

Massana: mostafà Anton Riba, Guillaumas, vehedor Pere Camp, capità Joan Garrellà, àlies Solana.

|[213] Andorra: mostafà Francisco Maestre, vehedor Miquel Puig, capità Francisco Solana, àlies Ricart.

Sant Julià: mostafà Andreu Nagual, vehedor Joan Moles, capità Francisco Ribes, àlies Bou, de Fontaneda.

Dit dia anomene lo Consell per conters en lo present any a Jasintho Riba, Graellayre, de la Massana, y a Andreu Montanya, de Santa Coloma.

Dit dia se arrestan las manobras, que deuran fer-se de aquí al dia de Sant Bernabé, per los camins reals, cenderas y cenderons.

Dit dia se arrestan las mostras per los dias acostumats.

Dit dia se ha pagat a l'aduaner 40 lliures, las que se posan en mans del cònsol de Sant Julià, y en lo Consell vinent aportarà lo corresponent recibo, y són per lo primer pago.

Dit dia se ha pagat al nunci, per la primera mitja anyada, 32 lliures, sous.

Dit dia lo síndich, misser Ignasi Moles, ha portat de l'Il·lustríssim Senyor Bisbe lo recibo de la quístia.

Dit dia se ha fet de llot 30 lliures, sous per parròquia, las que se han apromptadas.

Dit dia se fa nominació de sobreposats per lo ofici de Sant Pere Màrtir. Ix Isidro Maestre y entra Anton Tarrado y Miquel Muxella, sobreestant Macià Puig y Duran, pesador Miquel Bortholó.

Dit dia se fa comissió a misser Ignasi Moles, síndich, per deixar librement a Ignasi Torres, apotecari de la present vila de Andorra, cent lliuras per fer provisions a sa botiga de medicinas mediant que a la sola requisició del Consell o de son síndich las dega tornar.

Dit dia lloa y aproba lo Consell tots los arrestos y ordinacions fins vuy fetas, tant dels llibres vells com nous.

|*213v* Per no haver-hi hagut lloch o puesto al foli 220 retro per insertar la lley fundamental relativa a la venda dels grans y demés, se copiarà aquí y és son thenor lo següent:

"Enterat[107] lo Consell General de las valls d'Andorra de las providències expedidas en altres paratges ab lo motiu de la carestia general de grans y dels excessius preus a què se han posats, concideran que las presents Valls necessitan de una particular mira perquè no fàltia en ellas la subsistència deguda, y que se evítia al propi temps los excessos que inspira la codícia, agavellant o estancant dits grans en perjudici de la causa pública. Havent seriament meditat sobre eix tant interessant assumpto, en vista dels repetits recursos que ab justíssima causa se li han presentat ab las més vivas exclamacions que proban evidentment la trista actual situació dels pobres, ha considerat propi de son ministeri y de la confiansa que en ell tenen depositada los naturals de ditas Valls posar

[107] *Al marge esquerre:* Est edicte fou publicat com consta en lo original que para en lo arxiu.

per lley fundamental e inviolable, mediant la aprobació y consentiment de son Digníssim Príncep Soberà, lo Il·lustríssim Bisbe d'Urgell, las resolucions següents:

Primo, que ningú, sia natural sia estranger, puga negociar en blat, esto és, comprar-lo per revéndrer ni acopiar-lo o amagatsemar-lo sens prébia notícia del Consell o de sos síndichs, los quals la concederan o negaran segons díctian las circunstàncias y ab las prebencions que tingan per convenients, baix la pena de pérdrer dit blat a més de la pena del cot de la Terra.

Ítem, que tots los arrendataris, tant naturals com estrangers, de delmes, tersos, heretats y rendas que consistescan en grans y, així mateix, los que negòcien, mediant lo permís expressat en lo capítol antecedent, degan tenir los grans en magatsem públich y ab un rètol a la porta que diga "Aquí se ven blat", baix la pena del cot de la Terra, ab la advertència que no los valdrà la escusa de dir que no han batut encara los caballons ni que no han limpiat encara lo blat.

Ítem, que los dueños del blat y magatsems expressats en lo pròxim antecedent capítol degan véndrer-ne a qualsevol particular que lo demània ab diner comptant a preu corrent, qual preu declararà cada cap de mes lo Consell General o sos comissionats.

Y per a què las antecedents resolucions tingan son degut efecte, se mane als Honorables Batlles, Cònsols, Consellers y demés ministres de justícia de las presents Valls cumplen y guàrdian aquellas y las fassen cumplir y observar, disposant se publíquian en la plassa pública de la vila de Andorra, y fixant immediatament en cada una de las parròquias de las citadas Valls un exemplar del present edicte per a què arríbia a |*214* notícia de tots los particulars, y ningú puga al·legar ignorància.

Datum en la Casa Consistorial de las valls d'Andorra als catorse dias del mes de desembre de l'any mil set-cents vuytanta-y-nou.

Fra Joseph, bisbe de Urgel, príncep soberà de las valls d'Andorra.

De manament de l'Il·lustríssim Senyor Bisbe de Urgell, príncep soberà de las valls de Andorra, a instància del Consell General, Ignasi Soldevila, notari i secretari."

Concorda ab son original, de què dono fee, Ignasi Soldevila, notari y secretari *(signat i rubricat)*.

1790 juny 14

Dia 14 juny 1790.

Se ha tingut Consell de la Terra per orde del senyor síndich Moles a instància dels comuns de Encamp y Canillo per motiu de haver tingut notícia que en lo Hospitalet hi

havia apromptats 3 o 4 cents hòmens armats pretenent passar en las presents Valls y passar a foch y a sanch los comuns de Encamp y Canillo, a fi de què lo Consell prénguia, com ja a pres, las determinacions convenients per atacar estos y altres atentats.

Dit dia misser Ignasi Moles, síndich, ha aportat lo recibo de l'últim pach de la quístia del rey de Fransa de l'any 1789.

Dit dia se ha aportat lo recibo de l'aduaner per lo primer ters del present any 1790, com y los recibos dels censos de Costoja, draps a lavar y baca grassa, tot de l'any 1790.

1790 agost 17

Dia 17 agost 1790.

Se ha tingut Consell de la Terra per fer la afor del blat fiat segons lo estil immemorial de las presents Valls, qual afor se és feta a 10 lliures, sous la carga, y los consolats faran fer manament, porta per porta, que ningú ne puga demanar ni rébrer més del preu aforat en pena del cot de la Terra.

Dit dia se posa a 9 diners la lliura del pa, y se comensarà a véndrer a dit preu lo dia 19 del present mes. Los consolats ho faran manar, porta per porta, en sas parròquias.

|*214v* Dit dia se ha entregat a l'Honorable Balthasar Perich, batlle, per gastos de Consells, contat lo de vuy 65 lliures, 1 sou, 3.

Dit dia lo senyor síndich Moles ha aportat recibo de haver deixat en nom de la Vall 100 lliures, sous a Ignasi Torres, apotecari, y se ha arxivat lo vale. Las quals se deuhen tornar, ab son interés corresponent, a Anton Maestre, negociant de la vila de Andorra[108].

1790 octubre 25

Dia 25 octubre 1790.

Se ha tingut Consell General a fi de fer la festa acostumada del gloriós Sant Armengol y, juntament, altres assumptos convenients al Consell.

[108] Las quals… de Andorra *afegit posteriorment.*

1790 octubre 26

Dia 26 dels predits mes y any.

A continuació del Consell de ahir, ha donat comptes misser Ignasi Moles de tots los comptes entre ell y lo Consell fins vuy tinguts y quedan iguals, com y de totas las comissions especials que fins vuy li ha fet dit Consell.

Dit dia se fa comissió a misser Pere Joan Fiter y Cellera, cònsol de Ordino, a Anton Maestre, prohom de la parròquia de Andorra, y a Jaume Sansa, conseller de dita parròquia de Andorra, per a taxar cada cap de mes lo preu a què deurà véndrer-se lo blat en las presents Valls, y manar formar y fixar per las parròquies los corresponents edictes.

Dit dia se fa comissió a misser Ignasi Moles, síndich, per a què cúydia de buscar y aconduhir nunci per lo cas de no voler lo actual Joseph Grau habitar en la parròquia de Andorra.

Dit dia se posan en mans de Andreu Montanya, cònsol de Andorra, 40 lliures, sous per a què las entréguia a l'aduaner de la Seu d'Urgell per lo pago corresponent, y en lo Consell vinent aportarà lo recibo.

1790 novembre 16

Dia 16 novembre 1790.

Se ha tingut Consell General, nomenat de Sant Andreu, a fi de pagar los metges y arrestar los methedors y averies estranyes perquè los consolats apòrtien lo compte a esta Casa per lo Consell de Sant Thomàs propvinent.

Dit dia se fa llot *[de]* 27 perdius roges que los consolats deuran aportar a esta Casa la vigília del Consell de Sant Thomàs, bones y rebedores, en pena del cot de la Terra, so és, quatre cada |*215* consolat, excepto Canillo, Ordino y Massana, que ne portaran 5 cada un.

Canillo,	methedors	192	averies	10.244	valen:	389 ll.	9 s.	4
Encamp,	methedors	44	averies	3.007	valen:	111 ll.	4 s.	8
Ordino,	methedors	16	averies	5.871	valen:	199 ll.	14 s.	
Massana,	methedors	4	averies	899	valen:	30 ll.	19 s.	4
Andorra,	methedors	148	averies	1.800	valen:	98 ll.	s.	
Sant Julià,	methedors	10	averies	1.680	valen:	58 ll.	10 s.	

887 ll. 17 s. 4

Dit dia, en virtut de haver lo Consell rebut lo dia present una carta de l'Il·lustríssim Senyor Bisbe de Urgell, relativa a exterminar los contravandistas y malfactors de las presents Valls, ha resolt lo Il·lustre Consell General fer comissió, com la fa, a Don Guillem de Areny y de Solà y misser Ignasi Moles, síndichs, a Nicolau Torres, Pal, conseller, de Ordino, a Thomàs Perich, Rull, prohom de la parròquia de la Massana, Bonaventura Rossell, Pellicer, cònsol de la parròquia de Canillo, Anton Picart, cònsol de la parròquia de Encamp, Andreu Montaña, cònsol de la parròquia de Andorra, y a Andreu Nagual, prohom de la parròquia de Sant Julià, per a què se conferescan lo dijous pròxim, 18 dels corrents, ab dit Il·lustríssim Senyor per a consultar-li y suplicar la sua aprobació los medis més convenients per a posar en la més deguda y prompta execució lo que dit Senyor Il·lustríssim ordenà ab sa carta de 14 dels corrents, y a més extenent-se la dita comissió, no sols per los demés asssumptos concernents a dit fi, si que a gastar en nom de la Vall lo que menester sia, per tot lo que se'ls dona ample poder y facultat.

Dit dia se posa lo vi a 22 diners lo cortó del vi, y se comensarà a véndrer a dit preu dijous pròxim vinent.

1790 novembre 25

|[215v] Dia 25 novembre 1790.

Se ha tingut Consell General a instància del senyor síndich, misser Ignasi Moles, per motiu de haver lo administrador de las salinas de Cardona escrit una carta a Don Guillem de Areny y de Solà, síndich procurador general, de fecha de 18 dels corrents, ab la que dona avís dit administrador que la vall de Andorra queda atrassada en tràurer 610 fanegas de sal de ditas salinas que faltan per lo total cumpliment de las 1.400 fanegas que deu annualment extràurer la Vall de aquellas salinas. Y que si per tot lo mes de desembre pròxim vinent no se verifica que la Vall ha tretas las ditas 610 fanegas de sal, las pagarà la Vall sens tràurer-las. En cuya atenció, ha resolt lo Il·lustre Consell General que cada parròquia, per tot lo mes de desembre propvinent, tràguian 100 fanegas de sal de ditas salinas, y la parròquia que no las traurà deurà pagar-las. Y a més, ha resolt dit Il·lustre Consell fer comissió al doctor Ignasi Fiter, àlies Molines, de Sant Julià, per a què en nom de la Vall vàgia a encontrar en persona al citat administrador per a tràurer los allarchs que puga per tràurer las ditas 610 fanegas de sal, donant-li per dit fi tot poder y facultat.

Dit dia ha resolt lo Il·lustre Consell que de aquí al devant los cònsols menors degan menjar units ab lo demés Consell a la taula llarga y no a la tauleta, com acostumaven antes.

Dit dia Andreu Montaña, conseller de la parròquia de Andorra, ha aportat lo recibo de l'aduaner del segon ters del present any.

Dit dia Anton Maestre, [negociant] de la present vila de Andorra, ha prestat a l'Il·lustre Consell General 400 lliures, sous, de las que lo Consell, fins què les hi haja tornadas, li'n pagarà lo lucro cessant. Misser Ignasi Moles ha tornat a Anton Maestre de diners del Consell las citadas 400 lliures, sous[109].

1790 desembre 13

|[216] Dia 13 desembre 1790.

Se ha tingut lo Consell General, nomenat de Sant Thomàs, a fi de tallar la quístia pagadora a Sa Magestat Christianíssima (que Déu guarde), ab dos iguals pachs, lo primer per lo Dilluns Sant pròxim vinent y lo últim per Tots los Sants, també pròxim vinent, com a compte de Foix, lo qual se tallarà com apar en lo Llibre de Quístia en son degut lloch, segons los comptes se han aportat a esta Casa.

Dit dia se deixa a la bona direcció dels síndichs lo donar las bonas festas a las personas de la obligació de la Vall, y lo presentar-los a son temps pernas, formatges y capons per quant seran demanats, tot lo que tindràn previngut los consolats.

Dit dia lo senyor Guillem Areny, Texidor, ha pagat 35 lliures, 11 sous, 6 per dos pencions, vensudas als 29 abril 1789, del censal fa a l'Il·lustre Consell General, de preu 593 lliures, sous.

Dit dia totas las parròquias han pagat los estranys notats en lo Consell de Sant Andreu anterior.

Dit dia se posan en mans de Thomàs Perich 40 lliures per a què las entréguia a l'aduaner de la Seu de Urgell per lo últim pach del present any 1790.

[109] Misser... sous *afegit posterioment al marge esquerre*.

Dit dia se posan en mans del mateix Perich 55 lliures, 18 sous, 5 per a què las intréguia a Don Guillem de Areny y de Solà, síndich, a fi de què est pàguia la penció al Capítol de Urgell del censal que la Vall li correspon.

Dit dia se ha pagat als conters 43 lliures, 1 sou y, a més, 3 pessetas per 3 jornals.

Dit dia se ha pagat al secretari per sos treballs fets en lo present any fins vuy.

Dit dia se ha pagat al nunci per lo últim pach del present any 32 lliures, sous, y a més 4 lliures, sous per lo treball de plantar los edictes.

Dit dia se ha pagat 6 durillos als que fan los papers de las parròquias.

Dit dia se posan en mans de Thomàs Perich 10 lliures, sous perquè las entréguia a Don Guillem de Areny y de Solà a fi de què est las dónia a l'advocat de la Seu.

|*216v* Dit dia se ha pagat 1 lliura, 10 sous al llosador.

Dit dia se ha pagat al farré per sos treballs 4 lliures, 10 sous.

Dit dia se posan en mans de Don Guillem de Areny y de Montargull 146 lliures, 7 sous per medi de Thomàs Perich y de Anton Maestre, a difinició de comptes ab lo Consell fins lo dia present, del qual aportarà recibo a esta Casa.

Dit dia se ha entregat a Balthasar Perich, per gastos de Consells y rentar la roba fins vuy, 130 lliures, 10 sous, 11.

Dit dia se han tornadas a Anton Maestre las 400 lliures, sous ab son lucro cessant, quals havia deixadas al Consell General en lo Consell de 25 novembre 1790*.

Dit dia se ha pagat lo porter.

Dit dia se han entregat a dit Thomàs Perich 15 lliures, sous per a què las pòsia en mans de Don Guillem de Areny y de Solà per pagar a l'advocat y procurador de Barcelona*.

Dit dia se fa comissió a Nicolau Torres, Pal, conseller de la parròquia de Ordino, y a Thomàs Perich, alias Rull, prohom de la parròquia de la Massana, per a què en nom de l'Il·lustre Consell General, espòsian a l'Il·lustríssim Senyor Bisbe de Urgell, nostre príncep soberà (que Déu guarde), que en lo Consell del dia present diferents particulars, així naturals de las presents Valls com estrangers refugiats en ellas, han presentat varias súplicas al dit Il·lustre Consell solicitant ab ellas lo permís de habitar en las referidas

Valls. Y que habent dit Il·lustre Consell examinat ab madura reflexió si podia y debia concedir a la solicitud dels suplicants ha encontrat:

Que Pere Mestre, alias Peret, de la Seu, actual contrabandista y desertor de España, no és de conveniència habítia en ditas Valls, per no tenir ofici honrós ab què poder viúrer, ni fincas ab què puga alimentar-se ell y sa família, de modo que lo Consell mira per molt dificultós que lo citat Mestre céssia lo ofici de contrabandista perquè sens exercir-lo no encontra medi lo Consell que puga dit Mestre víurer en ditas Valls, a més de què en los capítols 1 y 2 dels edictes relatius a haver-se de ausentar perpètuament de estas Valls tots los contrabandistas, desertors y malfactors ve comprés lo dit Mestre y, per consegüent, no se encontra proporció alguna ab què lo Consell puga donar-li llibertat de habitar en ditas Valls.

Que Pere Coma, àlies Orelleta, si bé té lo indult del rey de Espanya, no regoneix lo Consell puga habitar tampoch en estas Valls, encara que tinga algunas fincas de poca entitat, las que de ningun modo poden produhir-li los |*217* aliments necessaris per ell y sa família, encara que son ofici fos de pagès, pués, no obstant de haver lograt lo referit indult, no ha cessat may de comerciar y fer comerciar ab tabacos, tant en las presents Valls com fora d'ellas, per lo que té quasi per impossible lo Consell que dit Coma deíxia lo referit comers y que sens ell puga víurer.

Que Joan Calbet, Anton Calbet, germans, y Joan Gabriel, cosí de dits germans, vulgarment nomenats los Plans, no poden de ningun modo habitar tampoch en ditas Valls per regonèixer lo Consell ser inútils al servey y agricultura de ditas Valls, ni tenir fincas ni exercici algun honest ab què poder-se sustentar sens continuar a exercir lo ofici de contrabandistas o negociació de tabacos, com fins vuy han fet.

Y, finalment, que havent reflexionat dit Il·lustre Consell que tant los sobreindividuats com altres que han presentat súplica demanant també lo permís de habitar en ditas Valls, no és de conveniència habítian en ellas, per la experiència que se té de la falsa eficàcia de propòsit que han format los contrabandistas de deixar lo ofici.

Per lo tant, desitjós lo Consell que la reincidència dels contrabandistas no sia motiu de destruhir la tranquilitat del Principat del referit Il·lustríssim Senyor, la conservació del qual patentisa la utilitat y benefici públich, com y lo aument del culto divino, ha resolt lo mateix Il·lustre Consell General que per ningun pretext pot ni deu premétrer concedir, als sobrenomenats ni altres que han presentat súplica, habitació ni residència en estas Valls, antes bé, que què dian perpetuament ausentats de ellas conforme queda sanccionat ab los predits edictes.

1790 desembre 23

|[217v] Dia 23 desembre 1790.

Se ha tingut Consell General, a instància de misser Ignasi Moles, síndich, per motiu de extràurer del salí de Cardona, per tot lo present mes de desembre, la sal que hi ha atrassada a fi de què lo Consell dónia las corresponents providències y, juntament, per posar un arreglament, per lo esdevenidor, perquè la Vall no haja de pagar la sal encabezada sens tràurer-la.

Ha resolt que los cònsols de cada parròquia degan cuydar de acabar de fer tràurer de Cardona la sal atrassada fins lo últim dia del present any, per qual motiu los dona lo Consell ple poder y facultat.

Dit dia se ha resolt que, en lo esdevenidor, del primer fins a l'últim dia de cada any dega cada parròquia tràurer de Cardona 234 fanegas de sal poch més o menos, y que ningún particular de las parròquias puga comprar sal sens la corresponent guia de la Vall.

Dit dia se fa comissió al noble Don Guillem de Areny y de Solà, síndich, per a què en nom del Consell fàssia lo present a l'Il·lustríssim Senyor Bisbe de Urgell y, juntament, li dónia las bonas festas.

Dit dia se fa comissió al mateix noble de Areny per a què, en nom del Consell, fàssia treballar per lo advocat una súplica, per a què la presèntia a dit Il·lustríssim Senyor, motibada ab las rahons que bé aparèixerà a dits noble de Areny y advocat, a fi de què dit Il·lustríssim Senyor se dígnia demanar y suplicar a Sa Santedat que totas las gràcias y privilegis, tant de la Cruzada com de las demés, que se concedeix als dominis de España, vingan també compresas per los dominis y territori de las presents valls d'Andorra, per qual efecte se ofereix lo Consell a costejar tots los gastos que menester sian.

1791 abril 11

|[218] Dia 11 abril 1791.

Se ha tingut Consell General, nomenat de la Semmana Santa, per fer lo primer pach de la quístia a Sa Magestad Christianíssima (que Déu guarde), conseñor de las presents valls de Andorra, com a compte de Foix, que són 935 franchs.

Dit dia se entregan dits 935 franchs a Pere Antoni Bons, cònsol de Ordino, a fi de què las pòsia en mans del procurador del rey en Foix, del qual portarà recibo de haver fet la Vall lo primer pach de la quístia que correspon a Sa Magestat Christianíssima.

Dit dia se ha fet aprobació de cònsols, com apar en son lloch al present llibre.

Dit dia se ha resolt que, de aquí al devant, totas las parròquias, per lo Consell de Sant Andreu, degan proposar al Consell General la elecció y nominació de cònsols, a fi de poder-los lo mateix Il·lustre Consell General aprobar-los o reprobar-los en lo Consell de Sant Thomàs.

Dit dia se fa comissió a Nicolau Torres, Pal, conseller de la parròquia de Ordino, y a Pere Font, Carquié, conseller de la parròquia de Canillo, per a què antes del Consell de Santcojesma pròxim vinent vàgian a mirar y revisar los camins de Beixasarri per si estan aptes e idòneos per transitar personas y animals, y en cas de no ser abtes, pugan manar, en pena del cot de la Terra, a las personas competescan que los apàrien dins lo termini que regoneixeran convenient.

Dit dia se fa comissió a Francisco Mas y Miquel Bacó, de Encamp, y a Thomàs Perich, Rull, de Sispony, y a misser Pere Joan Fiter y Cellera, de Ordino, per a què, en nom del Consell, vàgian a encontrar a l'Il·lustríssim Senyor Bisbe de Urgell y li propòsian de què, essent de son gust, tràguia los ministres del resguart, que està a mando de Don Julià Lluch, Cabó, de las presents valls de Andorra[110].

Dit dia se posan en mans de misser Ignasi Moles, síndich, 40 lliures, sous per a què las pòsia en mans de l'aduaner de la Seu de Urgell per lo primer pach del present any, y en lo Consell propvinent aportarà en esta Casa lo recibo.

Dit dia se ha pagat a Balthasar Perich lo gasto del present Consell.

|[218v] Dit dia misser Ignasi Moles, síndich, y Andreu Montaña, conseller de la parròquia de Andorra, han protestat a la resolució presa per lo Consell de anar a encontrar a l'Il·lustríssim Senyor Bisbe de Urgell per tràurer los ministres del resguart de estas Valls.

[110] *Al marge esquerre hi ha una nota afegida posteriorment que diu:* Esta comissió quedà anul·lada en lo Consell de 25 maig 1791.

1791 maig 25

Dia 25 maig 1791.

Se ha tingut Consell General, nomenat de Santcojesma, per pagar los metges y cirurgià, cesos de Costoja, draps a lavar, baca magra y al senyor canonge sacrità de Urgell y, juntament, per fer nominació de mostafassos, vehedors y capitans.

Dit dia se posan en mans del cònsol de Sant Julià:

Primo 4 lliures, 16 sous per pagar la baca magra, las que se pagan al render del Capítol de Urgell, toca per parròquia lliures, 16 sous.

Ítem, lliures, 12 sous, 6 per pagar los censos de Costoja, toca per parròquia lliures, 2 sous, 1, menos Sant Julià, que no·ls paga.

Ítem, lliures, 15 sous per pagar los draps a lavar, los que se pagan al porter major de la santa iglésia de Urgell, toca per parròquia lliures, 2 sous, 6.

Ítem, y finalment, 10 lliures, sous que se pagan al senyor canonge sacristà de la santa iglésia de Urgell, toca per parròquia 1 lliura, 13 sous, 4.

De tot lo que aportarà recibo a esta Casa lo Consell pròxim vinent.

Dit dia se ga nominació de mostafassos, vehedors y capitans:

Canillo: mostafà Esteve Casal, Magistre, vehedor Pere Font, Carquié, capità Pere Pau Pintat, Marticella, dels Plans.

Encamp: mostafà Anton Rossell, vehedor Guillem Casal, capità Bonaventura Torres, Areny.

Ordino: mostafà Esteve Aldosa, Call, vehedor Joan Bons, Rossa, capità Ramon Gaspà.

Massana: mostafà Joan Guitart, Rossell, vehedor Guillem Torres, Giberga, capità Jaume Forcada, àlies Palanca, del Mas.

Andorra: mostafà Jaume Babot y Andreu Montanya, vehedor Andreu Montanya, capità Francisco Pal, Constantí, de las Caldas.

|[219] Sant Julià: mostafà Andreu Nagual, vehedor Joan Moles, capità Jaume Pernalt, Vila.

Dit dia se arrestan las mostras per lo temps acostumat, los consolats, a hont són los batlles, cuydaran de fer-los avís.

Dit dia se arrestan las manobras que deuran fer-se de aquí al dia de Sant Barnabé per los camins reals, cenderes y cenderons.

Dit dia anomene lo Consell per conters en lo present any a Jasintho Riba, àlies Graellayre, de la Massana, y a Andreu Montanya, de Santa Coloma.

Dit dia se fa nominació de sobreposats per lo ofici de Sant Pere Màrtir. Hix Anton Tarrado y entra Miquel Muxella y Miquel Peret, sobreestant Macià Puig, pesador Miquel Bortholó.

Dit dia lloha y aproba lo Consell totas las ordinacions y arrestos fins vuy fets, tant dels llibres vells com nous.

Dit dia se vota missa de devoció a l'Esperit Sant en cada una de las parròquias.

Dit dia ha presentat misser Ignasi Moles los recibos de l'aduaner, advocat de la Seu y del Capítol de Urgell.

Dit dia se ha resolt que totas las parròquias de las presents Valls fàssian passar manament, porta per porta, per a què los indivíduos de las presents Valls que menaran o faran menar bestiar mulatí en ellas lo degan denunciar, dins tres dias de haver-lo menat, a qualsevol dels síndichs, baix la pena del cot de la Terra.

Dit dia se fa comissió al noble Don Guillem de Areny y a misser Ignasi Moles, síndichs, per a què cuýdian de buscar y aconduhir cirurgià per las presents Valls, prometent-li donar per conducció lo que a ells bé apareixerà, ab los pactes y condicions que regoneixeran útils, per qual efecte los dona lo Consell tot ple poder.

Dit dia annul·la lo Consell e invalida la resolució presa en lo Consell, celebrat als 11 abril pròxim passat, acerca la comissió de anar a encontrar |[219v] lo Il·lustríssim Senyor Bisbe de Urgell per tràurer los ministres de la ronda de las presents Valls, a causa de haver lo Consell adquirit que lo motiu de haver passat a fer dita comissió no és de conveniència per la conservació de estas Valls.

Dit dia se fa comissió a Don Guillem de Areny, síndich procurador general, a Francisco Mas, conseller de la parròquia de Encamp, y a Nicolau Torres, Pal, conseller de la parròquia de Ordino, per anar a encontrar a l'Il·lustríssim Senyor Bisbe y comunicar-li los assumptos que lo Consell los té recomanat.

Dit dia ha resolt lo Consell que, los comissionats de las parròquias, per lo despaig dels certificats que se han de presentar al substitut del procurador general dels bestiars naturals de la Vall, no pugan despatxar-los sinó cada hu en sa parròquia, notant en los certificats lo nom dels amos dels bestiars, los quals amos deuran ser presents. Y que cada comté deurà tenir una llibreta, en la que buydarà los certificats despatxarà y, juntament, que los dits comissionats no pugan fer sinó un certificat, encara que després retòrnian los amos sos bestiars en ditas Valls.

Dit dia ha resolt que las parròquias fàssian fixar un exemplar, cada hu en sa parròquia, per lo nunci de l'edicte expedit per lo Il·lustre Consell als 23 mars 1775, a fi de què sia aquell confirmat y revalidad.

Dit dia se ha resolt que ningun natural de las presents Valls puga véndrer ni arrendar casa o casas als estrangers sens pre[vi] lo permís y llicència del Consell General, en pena del cot de la Terra.

Dit dia se ha resolt que las parròquias fàssian passar manament, porta per porta, que ningú puga fer ni véndrer tabaco als estrangers, però si que podran fer-ne per son propi us, lo que se mana en pena del cot de la Terra.

Dit dia se posa lo vi a 8 diners la pauca, y se comensarà a véndrer a dit preu demà dia 26 maig.

Dit dia se ha resolt que las parròquias fàssian passar manaments, porta per porta, perquè tots los indivíduos, dins 8 dias, pòrtian, cada un en sas parròquias, tots los pesos y mesuras, a fi de què los cònsols retírian los pesos y mesuras que seran |[220] curtas, y ne dónian relació al Consell General en lo Consell pròxim.

Dit dia Pere Antoni Bons ha aportat lo recibo del primer pach de la quístia del rey de Fransa per lo any 1791.

Dit dia se ha pagat als consellers sos jornals.

Dit dia se ha pagat al nunci 32 lliures, 5 sous per lo primer pago del present any 1791.

Dit dia se ha pagat al cònsol de Andorra 1 lliura, 6 sous, 3 per la bugada de la roba dels ministres del resguart.

Dit dia se ha pagat al conseller de la parròquia de Andorra per lo port dels pernills que se presentaren al senyor bisbe lo Consell de Sant Thomàs últim.

Dit dia se ha pagat a Balthasar Perich 53 lliures, 15 sous per lo gasto del Consell de vuy y per los brasers.

1791 juliol 28

Dia 28 juliol 1791.

Se ha tingut Consell de la Terra a fi de fer l'afor al blat fiat, y se ha resolt que dega pagar-se al preu ha tingut lo blat en los respectius mesos se haurà fiat, y se mane als consolats fàssian fer manament, porta per porta, en sas respective parròquias per a què ningú puga demanar ni cobrar-ne més, en pena del cot de la Terra.

Dit dia lo Consell fa comissió al noble Don Guillem de Areny y de Solà per fer revalidar los privilegis per lo rey de España, per qual efecte abona lo Consell tots los gastos que per dit fi esdevingan fer-se.

Dit dia lo cònsol de Sant Julià ha aportat los recibos excepto dels censos de Costoja.

Dit dia Macià Puig ha aportat lo recibo de l'oli de la iglésia de Urgell.

1791 octubre 26

|[220v] Dia 26 octubre 1791.

Se ha tingut Consell General a fi de fer lo últim pach de la quístia deguda a Sa Magestat Christianíssima (que Déu guarde), com a compte de Foix, com y per lo demés que convinga.

Dit dia se posan en mans de Pere Antoni Bons, cònsol de Ordino, 935 franchs perquè vàgia a fer lo últim pach de la quístia a Sa Magestat Christianíssima*.

Dit dia se ha aportat recibo de l'últim pach de la quístia feta Sa Magestat Christianíssima del present any 1791 per haver-se adelantat lo dit pago.

1791 novembre 23

Dia 23 novembre 1791.

Se ha tingut Consell General a fi de fer la festa acostumada del gloriós Sant Armengol.

1791 novembre 24

Dia 24 novembre 1791.

Se ha tingut Consell General, vulgarment nomenat de Sant Andreu, a fi de pagar metges, arrestar methedors y averies estrañes, perquè los consolats apòrtien lo compte a esta Casa per lo Consell de Sant Thomàs pròxim vinent.

Dit dia se fa de llot 27 perdius roges, que los consolats deuran aportar a esta Casa la vigília del Consell pròxim de Sant Thomàs, bones y rebedores, en pena del cot de la Terra, so és, quatre cada consolat, excepto Andorra, Encamp y Sant Julià que ne portaran sinch cada un.

Canillo,	methedors	137	averies	10.254	valen:	375 ll.	19 s.	
Encamp,	methedors	256	averies	2.829	valen:	158 ll.	6 s.	
Ordino,	methedors	18	averies	5.999	valen:	203 ll.	19 s.	4
Massana,	methedors	7	averies	2.008	valen:	68 ll.	13 s.	8
Andorra,	methedors	7	averies	2.358	valen:	78 ll.	15 s.	
Sant Julià,	methedors	9	averies	1.691	valen:	58 ll.	12 s.	
						944 ll.	05 s.	

|[221] Dit dia se ha resolt que, del dia present en avant, no puga ningú comprar sal sens què se li presèntia las corresponent*[s]* guias, y estas deurà presentar-las lo comprador al cònsol, o altra persona serà comissionada, a fi de què lo cònsol, de quinse en quinse dias o de tres en tres semmanas, las pòrtia o remétia al substitut de la Vall, recobrant de est lo corresponent recibo de la guias li entregarà, y los cònsols faran passar-ne manament, de porta en porta, cada hu en sa parròquia, ab la pena del cot de la Terra.

Dit dia, en atenció a las repetidas queixas ab què se veu molestat lo Il·lustre Consell General de què los dueños obligats a véndrer blat en las presents Vall, eo sos col·lectors, han rehusat lo véndrer-ne a las personas los ne han demanat, resultant de assó un grave perjudici al bé públich y, singularment, a l'alivio dels pobres y una inovediència notória a la lley fundamental promulgada y publicada als 15 janer de 1790.

Ab estas justas concideracions, desitjós lo Il·lustre Consell General de què se dónia a la expressada lley lo degut cumpliment, y a l'efecte de què las justícias sàpian lo modo ab què deuràn governar-se en semblants casos.

Ha resolt que sempre y quant als predits dueños del blat o a sos col·lectors se'ls demanarà lo véndrer-ne ab diner comptant y ho rehúsian, pugan y déguian, en tal cas, las mencionadas justícias en sas respective parròquias, fer despañar los graners en presència de dos testimonis y estràurer blats de aquell, venent-ne a las personas ne demànian, pagant, y entregar lo diner resultant a sos dueños o col·lectors. Y no volent estos acceptar-los, los depositaràn en mans de l'Honorable Batlle. Y en lo cas de no tancar-se los graners per sos dueños o col·lectors, acudiràn al cònsol decano de la vila de Andorra, qui estarà incorporat de un pany llevadís ab sa clau, a fi de què no quédian oberts aquells. Y en est cas se entregarà la clau als dueños o col·lectors, y no volent-la accetar, la depositaran en mans de dit Honorable Batlle, qui cuidarà, en est cas, de véndrer blat a las personas lo demànian, presenciat de dos testimonis, procehint en tot lo referit las justícias ab la més possible maduresa y discreció.

Dit dia los Il·lustres síndichs han manifestat al Consell una carta de l'Il·lustre Senyor Veguer de Fransa, ab la qual dona avís que los Privilegis deuhen confirmar-se per la Junta Nacional de Fransa, y lo Consell ha resolt péndrer-se temps per determinar sobre dit assumpto.

1791 desembre 19

|[221v] Dia 19 desembre 1791.

Se ha tingut lo Consell de Sant Thomàs a fi de tallar la quístia pagadora a Sa Il·lustríssima, nostre príncep y señor (que Déu guarde), ab un pach per Pasqua de Resurrecció pròxim vinent, la qual se tallarà, com apar en lo Llibre de Quístia en son degut lloch, segons los comptes han aportat a esta Casa.

Dit dia se deixa a la bona direcció dels síndichs lo donar las bonas festas a la personas de la obligació de la Vall y lo presentar-los a son temps pernas, formatges y capons per quant seran demanats, tot lo que tindran previngut los consolats.

Dit dia se nota que tots los consolats o parròquias han pagat los estranys notats en lo Consell anterior.

Dit dia, atenent a què desitja lo Il·lustre Consell se dónia lo més exacte cumpliment a las suas resolucions, ha mirat convenient posar en mans dels cònsols decano*[s]* de cada parròquia lo cuydado de fer purgar lo blat, conforme queda previngut en lo edicte de 6 agost 1789, que queda arxivat. Per lo que los fa la deguda comissió ab la mira de què

deuhen estos assistir precisament als Consells Generals se celébrian, podent donar per conseqüent los informes se requirescan en cada Consell se celébria, y enterar-se al mateix temps de quant se míria útil a las rectas intencions de la Vall per lo major bé del públich.

Dit dia se posan en mans de Don Guillem de Areny, síndich, 40 lliures, sous perquè las entréguia a l'aduaner per lo últim pach de est any.

Dit dia se posan en mans de dit Don Guillem de Areny 55 lliures, 18 sous, 5 perquè las entréguia al Capítol de Urgell per la penció li fa.

Dit dia se posan en mans del cònsol de la Massana, perquè los entréguia als conters, 13 lliures, 1 sou, i a més 1 durillo y una pesseta.

Dit dia se ha pagat al nunci 32 lliures, 5 sous, y a més 4 lliures, sous per lo treball de plantar los edictes del blat.

|[222] Dit dia se ha pagat 6 durillos per los que fan los certificats de la Vall.

Dit dia se posan en mans de Don Guillem, perquè las entréguia a l'advocat de la Seu, 10 lliures, sous.

Dit dia se ha pagat 1 lliura, 10 sous al llosador.

Dit dia se ha pagat al porter, per 5 Consells, 5 pessetas.

Dit dia se ha pagat al secretari 34 lliures, 8 sous.

Dit dia se posan en mans de misser Ignasi Moles, síndich, 500 lliures, sous perquè las entréguia a Anton Maestre, de la vila de Andorra, per las mateixas que prestà al Consell General, a saber, 400 lliures, sous lo dia 25 novembre 1790, y las restants 100 lliures, sous anteriorment, y a més se li ha entregat 32 lliures per lo lucro cessant[111].

Dit dia quedan a la jaya 122 lliures, sous.

Dit dia se posa lo pa a 10 diners la lliura y lo vi a 27 diners lo cortó, al qual preu se comensarà a véndrer lo dia de Sant Thomàs.

[111] *Al marge esquerre, afegit posteriorment, hi ha una nota que indica el lliurament dels rebuts corresponents a aquestes quantitats, que diu:* Misser Ignasi Moles ha aportat los recibos de Anton Maestre de haver-li entregat las preditas 500 lliures, sous y las 32 del lucro cessant.

1792 febrer 9

Dia 9 febrer 1792.

Se ha tingut Consell General a fi de posar un bon méthodo per extràurer la sal encabessada de Cardona, y se ha resolt que lo noble Don Guillem de Areny elegesca una o dos personas, de sa satisfació, del Consell per anar a encontrar a l'administrador de Cardona per averiguar lo convenient sobre la dita extracció y, al mateix temps, fer-li un regalo de un o dos pernils.

Dit dia lo dit noble de Areny ha aportat lo recibo de l'aduaner de l'últim pach de 1791, y lo recibo de l'advocat de la Seu de l'any 1791, y lo recibo del Capítol de Urgell per la penció de 1791.

1792 abril 2

|[222v] Dia 2 abril de 1792.

Se ha tingut Consell General, nomenat de la Semmana Santa, per fer lo pach de la quístia deguda a Sa Il·lustríssima, nostre príncep y senyor (que Déu guarde), que són 200 pesetas de vuyt, a rahó de 54 rals de ardits de un partit, y de altre partit 28 pessas de vuyt per la menjaria.

Dit dia se posan en mans del noble Don Guillem de Areny y de Solà, síndich, 319 lliures, 4 sous, a fi de pagar la quístia a Sa Il·lustríssima, del qual portarà recibo a esta Casa lo Consell pròxim vinent.

Dit dia ha resolt lo Il·lustre Consell de posar lo preu al bi, y ha resolt que los cònsols dónien avís als hostalers, quiscun en sa parròquia, que lo vénguian a 28 diners lo pixé lo dijous pròxim vinent.

1792 maig 21

Dia 21 maig 1792.

Se ha tingut lo Consell, nomenat de Santcojesma, per pagar los metges, censos de Costoja, draps a lavar y baca grassa, fer nominació de mostafassos, vehedors y capitans.

Dit dia se possan en mans del cònsol de Sant Julià, de un partit lliures, 12 sous, 6 per pagar la baca grassa, los que se pagan al render del Capítol de Urgell, toca per parròquia lliures, 2 sous, 1, de altre partit lliures, 12 sous, 6 per los censos de Costoja, toca per

parròquia lliures, 2 sous, 1, menos Sant Julià que no·ls paga, de altre partit lliures, 15 sous per draps a lavar, que se pagan al porter major de la santa iglésia de Urgell, toca per parròquia lliures, 2 sous, 6. De tot lo que aportarà recibo a esta Casa lo Consell pròxim vinent.

Dit dia se fa nominació de mostafassos, vehedors y capitans en lo modo següent:

Canillo: mostafà Joan Antoni Som, Adallach, vehedor Bonaventura Rossell, Pellicer, capità Jaume Gomà, àlies Bundància.

Encamp: mostafà Miquel Bacó, vehedor Anton Picart, capità Francisco Naudí, Gallaudi.

Ordino: mostafà misser Pere Fiter y Cellera, vehedor Domingo Tor, capità Anton Gomà, Garreta.

|[223] Massana: mostafà Anton Siriés, Sabaté, vehedor Guillem Areny, Torres, capità Bonaventura Riba, àlies Raubert.

Andorra: mostafà Jaume Sansa, a las Caldas Joan Santuré, Guiem, vehedor Joan Santuré, Guiem, capità Pere Cadena.

Sant Julià: mostafà Francisco Vila, vehedor Julià Guiem, capità Batista Bons.

Dit dia lo noble Don Guillem de Areny y de Solà , síndich, ha aportat lo recibo de la quístia de l'Il·lustríssim Senyor Bisbe de 1792.

Dit dia anomena lo Consell per conters en lo present any a Jasintho Riba, alias Graellayre, de la Massana, y a Andreu Montaña, de Santa Coloma.

Dit dia se arrestan las manobras que deuran fer-se, de aquí al dia de Sant Barnabé, per los camins reals, cenderas y cenderons.

Dit dia se arrestan las mostras per los dias acostumats.

Dit dia lloa y aproba lo Consell tots los arrestos y ordinacions fins vuy fetas, tant dels llibres vells com nous.

Dit dia se vota missa de devoció a l'Esperit Sant en cada una de las parròquias.

Dit dia se fa nominació de sobreposats per lo ofici de Sant Pere Màrtyr. Hix Miquel Muxella y entra Miquel Peret, major, sobreestant Macià Puig, pesador Miquel Bortholó.

Dit dia se posa a 30 diners lo pitxé del vi y lo pa a 11 diners la lliura, y se comensarà a véndrer a dit preu lo dia de Pasqua de l'Esperit Sant pròxim vinent.

Dit dia ha resolt lo Il·lustre Consell General que los hostalers de las presents Valls estigan obligats a véndrer pa y vi, així als naturals de ditas Valls com als viatjants, al preu que lo Consell General los dona.

Dit dia se ha fet rebuda, inclusive fins lo dia 29 abril pròxim passat, al senyor Guillem Areny, Texidor, de Sispony, de totas las pencions, fins dit dia vensudas, |[223v] del censal que correspon a l'Il·lustre Consell de preu 593 lliures, sous.

Dit dia se ha pagat al nunci 32 lliures, 5 sous per lo primer pago del present any.

Dit dia se posan en mans del senyor síndich, misser Ignasi Moles, 40 lliures, sous per fer lo primer pago del present any a l'aduaner, de lo que aportarà recibo en lo Consell pròxim vinent.

Dit dia se fa comissió als cònsols y conseller*[s]*, que vuy són o per temps seran, de la parròquia de la vila de Andorra per véndrer o alienar, perpètuament o a carta de gràcia, així a l'encant públich com pribadament, a las personas, y per lo preu y pactes que bé apareixerà a dits comissionats, tots los béns que lo Il·lustre Consell General té y possoheix en lo*[s]* termes de las Caldas y Fener que se paga*[n]* de casa de l'Hoste, de las Caldas. Y en cas que no los encòntrian venuts to*[t]*s en general, los pugan véndrer distincta y ceparadament, per qual efecte pugan otorgar las corresponents escripturas de vendas ab totas las clàusulas y renúncias necessàrias y de estil, y en particular la promesa de evicció, obligant per dit efecte tots los béns, drets y emoluments de l'expressat Il·lustre Consell General, y *[ab]* jurament.

1792 juliol 23

Dia 23 juliol 1792.

Se ha tingut Consell General a fi de fer l'afor al blat fiat y se ha resolt que dega pagar-se al preu ha tingut lo blats en los respective mesos se haurà fiat, y se mane als consolats fassen fer manament, porta per porta, en sas respertive parròquias per a què ningú puga demanar ni cobrar-ne més, en pena del cot de la Terra.

Dit dia se ha donat pocessió de l'empleo de veguer a l'Il·lustre Senyor Pere Matheu Moles per lo espay de tres anys, com de l'acte de dita pocessió consta en poder de Ignasi Soldevila, nottari y secretari de dit Il·lustre Consell General, lo dia present.

Dit dia, havent lo Consell General tingut instàncias de què los arrendataris dels condals y de la dècima de Santa Coloma, espectant al senyor canonge sacristà |[224] de Urgell, pretenen extràurer lo blat a ells tocant de ditas rendas de estas Valls, ha resolt que per los cònsols de Andorra se fasse manament als dueños que tenen en son poder lo blat de ditas rendas que no lo deíxian extràurer de las presents Valls, inseguint los Privilegis de ditas Valls, antes bé, que lo vénguian a las personas lo demànian, pagant, de ditas Valls, a excepció de quatre cargas que espectan a Romà Guillemó, de la Cortinada, que a est se li entregaran per ser natural de la Vall.

Dit dia misser Ignasi Moles ha aportat lo recibo de l'aduaner del primer pago de est any.

Dit dia, havent-se proposat per misser Ignasi Moles, síndich, que en algunas parròquias alguns de sos indivíduos estan debent algunas partidas y, no obstant, de no posar los consolats los deguts medis per cobrar, passan a péndrer censals, y que en altra de ditas parròquias no volen los cònsols ohir los comptes que insta y preten cert indivíduo donar, per so, se ha resolt que los consolats de cada una de las parròquias, de aquí al Consell General de Tots Sants propvinent, arréglian los comptes dels que estigan debent a las parròquias, y que oygan al predit indivíduo los comptes que insta, baix las penas y providències que tindrà a bé péndrer lo Consell General.

Dit dia se fa comissió a Nicolau Torres, Pal, y a Thomàs Perich, Rull, per a què, en nom del Consell General, fàssian pujar a gastos del Consell un apotacari, lo que a ells bé apareixerà, per a què revisítia en presència dels dits comissionats las botigas dels apotacaris de las presents Valls, debent lo dit revisitador fer después una relació jurada de l'estat de ditas botigas.

1792 octubre 18

Dia 18 octubre 1792.

Se ha tingut Consell General a instància del noble Don Guillem de Areny y de Solà, síndich procurador general, per haver rebut de Fransa tres plechs, un per cada síndich y altre per lo Consell, a fi de resòldrer y deliberar lo convenient. Y habent-se desclós y llegit est, contenint |[224v] varios assumptos concernents a la Vall, se ha resolt lo següent:

Primo, se fa comissió a misser Ignasi Moles, síndich, y a Thomàs Perich, Rull, cònsol de la Massana, per a buscar, en nom del Consell General, 2.000 lliures, sous per a

entregar-las als comissionats que destinarà lo Consell per lo efecte de anar a comprar blat a Fransa per lo alibio de la Vall y, en especial, dels pobres, als quals comissionats misser Ignasi Moles y Thomàs Perich, junts y a solas, dona lo Consell tot lo ple poder y facultat per a buscar dita partida ab lo lucro cessant y del modo que millor los apareixerà.

Ítem, se fa comissió a Gil Areny, Calbó, conseller de la parròquia de Canillo, y a Guillem Calbó, Soldevila, cònsol de la mateixa parròquia, per a què, en nom de la Vall, bàgian a Fransa a comprar lo blat que podran, a proporció dels diners que los predits comissionats los entregaran.

Dit dia lo noble Don Guillem de Areny, síndich, ha aportat lo recibo de l'aduaner del segon pach de est any.

Dit dia se fa comissió al noble Don Guillem de Areny y a misser Ignasi Moles, síndichs, per a gastar, en nom de la Vall, tot lo necessari per qualsevols assumptos concernents a la Vall.

1792 novembre 26

Dia 26 novembre 1792.

Se ha tingut Consell General, vulgarment nomenat de Sant Andreu, a fi de pagar metges y cirurgià, arrestar methedors y averies estrañes, per a què los consolats apòrtien lo compte a esta Casa per lo Consell de Sant Thomàs pròxim vinent.

Dit dia se fa de llot 27 perdius roges, que los consolats deuràn aportar a esta Casa la vigília del Consell pròxim vinent de Sant Thomàs, bones y rebedores, en pena del cot de la Terra, so és, quatre cada consolat, excepto Canillo, Ordino y Massana que ne portaran sinch cada un.

|[225] Canillo,	methedors	267	averies	9.587	valen:	386 ll.	6 s.	4
Encamp,	methedors	12	averies	2.920	valen:	100 ll.	6 s.	8
Ordino,	methedors	18	averies	6.039	valen:	205 ll.	16 s.	
Massana,	methedors	17	averies	3.330	valen:	115 ll.	5 s.	
Andorra,	methedors	296	averies	2.086	valen:	103 ll.	10 s.	8
Sant Julià,	methedors	12	averies	1.858	valen:	64 ll.	18 s.	8
						1.016 ll.	3 s.	4

1792 desembre 18

Dia 18 desembre 1792.

Se ha tingut lo Consell General, nomenat de Sant Thomàs, a fi de tallar la quístia pagadora a Sa Magestat Christianíssima (que Déu guarde), ab dos iguals pachs, lo primer per lo Dilluns Sant pròxim vinent y lo últim per Tots los Sants, també pròxim vinent, com a compte de Foix, lo qual se tallarà com apar en lo Llibre de la Quístia en son degut lloch, segons los comptés han aportat a esta Casa.

Dit dia se deixa a la bona direcció dels senyors síndichs lo donar las bonas festas a las personas de la obligació de la Vall y lo presentar-los a son temps pernas, formatges y capons per quant seràn demanats, tot lo que tindràn previngut los consolats.

Dit dia totas las parròquias han pagat los estranys notats en los Consell de Sant Andreu anterior.

Dit dia, havent lo Consell liquidats tots comptes ab la senyora Theresa Fiter de tots los arrendaments fins lo dia de Nostra Senyora de Mars de 1793, ha quedat a déurer dita senyora Theresa Fiter al Consell vuytanta-set lliuras y dotse sous.

Dit dia, havent-se en lo Consell del dia suscitat novament las antiguas dificultats que se oferian en orde a la pretenció tenia lo Comú de Ordino ab los arrendataris del noble Don Guillem de Areny y de Solà a l'efecte de què pagassen los estranys, a instància de l'expressat noble senyor de Areny que no pot en manera alguna abdicar-se de son dret y, al mateix temps, per a evitar disputas en lo successiu y tenir lley positiba ab què governar-se sobre est punt, que podia acarrear molts disturbis y perjudicis a tots |[225v] los habitants de las presents Valls, ja per impedir-los lo arrendar sos béns com també per moltas altras causas, ohidas las rahons de las parts, ha resolt lo Il·lustre Consell General, per via de sentència, que no se puga obligar a ningun arrendatari foraster que arrendarà béns en las presents Valls a fer-li pagar estrany personal ni real, és a dir, ni estrany a la persona ni estrany als cabals que tindrà per consumir las herbas resultants de las pocessions tindrà arrendades, com y tampoch dels cabals tindrà per femar las terras arrendadas, y ab dits cabals puga anar a fer-los pèixer las herbas comunas conforme podria fer-ho lo arrendador, arreglant-se emperò los arrendataris a las resolucions presas per la parròquia a hont seran los béns arrendats.

Dit dia se posan en mans de Don Guillem de Areny, síndich, 40 lliures, sous perquè las entréguia a l'aduaner per lo últim pach de est any, y en lo Consell pròxim aportarà recibo.

Dit dia se posan en mans de dit Don Guillem de Areny 55 lliures, 18 sous, 5 perquè las entréguia al Capítol de Urgell per la penció li fa, y en lo Consell pròxim aportarà recibo.

Dit dia se ha pagat al nunci 32 lliures, 5 sous per lo últim pago y, a més, 4 lliures, sous per lo treball de plantar los edictes del preu del blat.

Dit dia se posan en mans de dit Don Guillem de Areny 10 lliures, sous perquè las entréguia a l'advocat de la Seu.

Dit dia, atenent lo malestar y indecència en què se trobaba la Cúria de las presents Valls, ha resolt lo Il·lustre Consell General fer-la compòndrer, deixant a la discreció de misser Ignasi Moles, síndich, lo fer-hi las obras que conega convenients, a qual efecte lo comissiona lo Il·lustre Consell General en la deguda forma.

Dit dia se ha pagat 6 durillos per los que fan los papers.

Dit dia se ha pagat al secretari 43 lliures, 3 sous, 3.

Dit dia se ha pagat a cada hu dels 2 conters 21 lliures, sous y, a més, per jornals 16 lliures, 10 sous.

|[226] Dit dia se ha pagat al porter per 4 Consells 4 pessetas.

Dit dia se ha pagat al llosador 1 lliures, 10 sous.

Dit dia se ha pagat lo gasto de la festa de ahir y del Consell de vuy.

1793 març 16

Dia 16 mars 1793.

Se ha tingut Consell General, nomenat de la Semmana Santa, per fer lo primer pach de la quístia a Sa Magestad Christianíssima (que Déu guarde), com senyor de las presents valls de Andorra, com a compte de Foix, que són 935 franchs.

Dit dia lo noble senyor Don Guillem de Areny y de Solà ha aportat los recibos de l'administrador de la aduana, Capítol de Urgell y de l'advocat de la Vall, de la comissió li féu lo Il·lustre Consell als 18 octubre 1792 per portar diners a tots los sobredits.

Dit dia ha donat comptes misser Ignasi Moles, síndich, de la comisió li féu lo Il·lustre Consell General junt ab Thomàs Perich, Rull, per buscar diners per la Vall per comprar blat, com consta en la comisió al present llibre en 18 octubre 1792, los que queden quitis ab lo dit Il·lustre Consell General de la dita comisió.

Dit dia, havent proposat lo noble Don Guillem de Areny y de Solà, síndich, lo que li escrigué lo procurador general, síndich del departament de l'Ariège, y noticiat a l'Il·lustre Consell la providència que ha pres dit departament, relativa a la prohibició de la extracció de tota espècia de grans de França per Andorra, attenent lo dit Il·lustre Consell que se deu donar resposta a l'expresat síndich del departament y a las novedats que poden ocòrrer ab freqüència, ab la mira de què se perjudicaria gravement al*[s]* indivíduos que componen lo dit Il·lustre Consell congregant-los a menut, lo que ocasionaria insuportables gastos a la Vall y distrauria als dits indivíduos de las presisas ocupacions de sas casas, fa comisió plena y |*[226v]* en deguda forma als senyors síndichs, a misser Pere Joan Fiter, Anton Picart y Areny, Thomàs Perich, Rull, Gill Areny y Calvó, Miquel Puig, Batlle, y a Andreu Nagual per a què tràctian lo que convínguie sobre las novedats ocórrien en orde a la Fransa, y resòlguien lo que míriem més convenient, donant-los lo dit Il·lustre Consell General ple poder, no solament per cridar a las personas que contémplian útils a més de las expresadas, si que també per a gastar lo que hàgien menester, no sent tampoch necessari se júntian tots los sobredits comisionats per a practicar las diligències que convínguian y péndrer resolucions, pués vastarà per assò hi sian la major part dels comisionats o los dos senyors síndichs solament.

1793 maig 13

Dia 13 maig 1793.

Se ha tingut Consell General, nomenat de Santcojesma, per pagar los metges y cirurgià, censos de costoja, draps a lavar, baca magra y al senyor canonge sacristà de Urgell y, juntament, per fer nominació de mostafassos, vehedors y capitans.

Dit dia se posan en mans del cònsol de Sant Julià:

Primo, 4 lliures, 16 sous per la baca magra, las que se pagan al render del Capítol de Urgell, toca per parròquia lliures, 16 sous.

Ítem, lliures, 12 sous, 6 per pagar los censos de Costoja, toca per parròquia lliures, 2 sous, 1, menos Sant Julià, que no·ls paga.

Ítem, lliures, 15 sous per draps a lavar, los que se pagan al porter major de la santa iglésia de Urgell, toca per parròquia lliures, 2 sous, 6.

Ítem, y finalment, 10 lliures, sous que se pagan al senyor canonge sacristà de la santa iglésia de Urgell, toca per parròquia 1 liura, 13 sous, 4.

De tot lo que aportarà recibo a esta Casa en lo Consell pròxim vinent.

Dit dia se fa nominació de mostafassos, vehedors y capitans:

Canillo: mostafà Jaume Font, Molné, vehedor Gil Areny, Calvó, capità Jaume Gabriel.

|*[227]* Encamp: mostafà Thomàs Palmitjavila y Picart, vehedor Anton Gasch, alias Pallerès, capità Ramon Olivé.

Ordino: mostafà Esteve Aldosa, Call, vehedor Pere Antoni Bons, capità Anton Mitjavila, alias Jordà.

Massana: mostafà Anton Riba, Guillaumes, vehedor Pere Rogé, Palanca, capità Pere Pirot, alias Aimà.

Andorra: mostafà Masià Puig a las Caldas y Andorra Thomàs Dolsa, vehedor Thomàs Dolsa, capità Pere Santuré.

Sant Julià: mostafà Julià Guiem, vehedor Bonaventura Guitart, capità Peregrí Cirés, alias Auvinyà.

Dit dia, en atenció que misser Pere Joan Fiter y Gil Areny, Calbó, comissionats per lo Il·lustre Consell General en lo Consell antecedent de 16 mars, no han pogut cumplir per ser ausents, ha resolt lo Il·lustre Consell General fer comissió, també, a l'Il·lustre Senyor Pere Matheu Moles, veguer, y a Nicolau Torres, Pal, de la Cortinada, per a què, junt ab los comissionats nombrats en la comissió predita de 16 mars del present any, pòsian en execució lo que dita comissió conté y ab las mateixas circunstàncias que aquella entraña.

Dit dia ha resolt lo Il·lustre Consell General que los cònsols dónian havís als hostalés, quiscun en sa parròquia, que de avuy en avant vénguien lo pixé del vi a trenta diners y la lliura del pa a vint-y-dos diners.

Dit dia se fa nominació de sobreposats per lo ofici de Sant Pere Màrtir. Hix Miquel Muxella y entra Bonaventura Aleix, major, sobreestant Masià Puig, Miquel Bortoló pesador.

Dit dia ha resolt lo Il·lustre Consell General que en atenció que los tixidors de tela se han aumentat los salaris de texir, que no púguian percerve*[r]*-ne més de lo que ne percervian al temps antich, baix pena del cot de la Terra, quedant a la confraria de Sant Pere Màrtir lo cuidado de celar sobre dit asumpto.

|*227v* Dit dia anomema lo Il·lustre Consell General per conters en lo present any a Jacintho Riba, alias Graellayre, de la Massana, y a Andreu Montaña, de Santa Coloma.

Dit dia se arrestan las menobras que deuran fer-se de aquí al dia de Sant Bernabé per los camins reals, cenderas y cenderons.

Dit dia se arrestan las mostras per los dias acostumats.

Dit dia lloha y aproba lo Consell tots los arre*[s]*tos y ordinacions fins vuy fetas, tant dels llibres vells com nous.

Dit dia se vota missa de devoció a l'Esperit Sant en cada una de las parròquias.

Dit dia se posan en mans del senyor síndich, misser Ignasi Moles, 40 lliures, sous per fer lo primer pago del present any a l'aduaner, de lo que aportarà recibo en lo Consell pròxim vinent.

Dit dia se ha pagat al nunci 32 lliures, 5 sous per lo primer pago del present any.

1793 agost 22

Dia 22 agost 1793.

Se ha tingut Consell de la Terra a fi de fer l'afor al blat fiat, y se ha resolt que dega pagar-se al preu ha tingut lo blat en los respective mesos se haurà fiat, y se mane als consolats fàssian passar manament, porta per porta, en sas respective parròquias per a què ningú puga demanar ni cobrar-ne més, en pena del cot de la Terra.

Dit dia lo noble Don Guillem de Areny, síndich, ha aportat lo recibo del primer ters de est any de l'aduaner de la ciutat de Urgell, en nom de misser Ignasi Moles, síndich.

Dit dia ha portat Andreu Nagual los recibos del canonge sacristà, del porter major y del render del Capítol de Urgell per la baca magra.

Dit dia misser Ignasi Moles, síndich, ha portat lo recibo de l'oli de la santa iglésia de Urgell.

Dit dia, en atenció de estar lo Honorable Miquel Puig, batlle, pròxim a acabar son trienni de batlle, se ha passat a formar la sisena per presentar-la a l'Il·lustríssim Senyor Bisbe de Urgell, príncep soberà de ditas |*228* Valls, la qual sisena és del thenor següent:

Sisena o propuesta de seys personas que el Illustre Consejo General de los valles de Andorra presenta al Illustrísimo y Reverendísimo Señor Obispo de Urgel, príncipe soberano de los citados Valles, para qué se digne elegir por bayle de dichos Valles la que bien le paresca, en atención de haver fenecido su triennio el actual bayle, Miguel Puig:

Canillo Gil Areny, Calbó.

Encamp Miguel Bacó.

Ordino Nicolaz Torres, Pal.

Massana Antonio Riba.

Andorra Miguel Puig, bayle actual.

San Julian Estevan Tor.

Por disposición de dicho Illustre Consejo General, Ignacio Soldevila, escribano secretario.

Lugar del se+llo.

Dit dia se posa lo cortó del vi a mitja pesseta, y se comensarà a véndrer a dit preu demà.

Dit dia misser Ignasi Moles, síndich, a donat comptes al Consell, y queden quitis fins vuy.

Dit dia se ha pagat a Ordino per una ossa y set llops 12 lliures, sous.

1793 octubre 14

Dia 14 octubre 1793.

Se ha tingut Consell General a fi de fer lo últim pach de la quístia deguda a Sa Magestat Christianíssima (que Déu guarde), com a compte de Foix, com y per los demés que convinga, que són 935 franchs.

Dit dia se posa lo vi a 28 diners lo cortó, al qual preu se comensarà a véndrer lo dia quinse del corrent, y lo pa a quinse diners la lliura, també se comensarà de véndrer al dit preu lo mateix dia.

Dit dia lo noble Don Guillem de Areny ha portat lo recibo del segon pago de l'aduaner.

1793 octubre 30

|[228v] Dia 30 octubre 1793.

Se ha tingut Consell General a instància del noble senyor Don Guillem Areny y de Solà, síndich procurador general, per haver rebut una carta del general de la Seu de Urgell privan la comunicació de Andorra ab Espanya, a fi de què lo Il·lustre Consell General resòlguie y delibérie lo més convenient, y encontinent de haver-se llegida la carta, se ha resolt lo següent:

Primo, se fa comisió a misser Pere Joan Fiter y Sellera y al senyor Pere Matheu Moles y Gasch per a què vàgien, en nom del Consell, a conferir-se ab lo noble Don Guillem de Areny y de Solà, síndich y procurador General, per a què prénguian las providències necessàries sobre dit asumpto, per qual comisió lo Il·lustre Consell los done tot ple poder y facultat.

1793 novembre 25

Dia 25 de novembre de 1793.

Se ha tingut Consell General, vulgarment nomenat de Sant Andreu, a fi de pagar metges y sirurgià, arrestar methedors y aberies estranyes, per a què los consolats apòrtien lo compte a esta Casa per lo Consell de Sant Thomàs pròcxim vinent.

Dit dia se fa llot de 27 perdius roges, que los consolats deuran aportar a esta Casa la vigília del Consell pròcxim vinent de Sant Thomàs, bones y rebedores, en pena del cot de la Terra, so és quatre cada consolat, excepto Encamp, Andorra y Sant Julià, que ne portaran sinch cada un.

|[229] Canillo,	methedors	10	averies	2.791	valen:	90 ll.	10 s.	8
Encamp,	methedors	131	averies	1.811	valen:	93 ll.	2 s.	4
Ordino,	methedors	10	averies	3.956	valen:	133 ll.	17 s.	
Massana,	methedors	4	averies	686	valen:	23 ll.	17 s.	4
Andorra,	methedors	3	averies	760	valen:	26 ll.	1 s.	8
Sant Julià,	methedors	2	averies	955	valen:	32 ll.	6 s.	8
					Sumen:	401 ll.	15 s.	8

Dit dia se fa lo preu al bi, que és a 22 diners lo pitxé, comensant a véndrer lo dia 27 de novembre de dit any.

1793 desembre 16

Dia 16 desembre 1793.

Se ha tingut Consell General a fi de fer la festa acostumada del gloriós Sant Armengol.

1793 desembre 17

Dia 17 desembre 1793.

Se ha tingut lo Consell de Sant Thomàs a fi de tallar la quístia pagadora a Sa Il·lustríssima, nostre príncep y senyor (que Déu guarde), ab un pach per Pasqua de Resurrecció pròxim vinent, la qual se tallarà com apar en lo Llibre de la Quístia en son degut lloch, segons han aportat a esta Casa.

Dit dia se nota que tots los consolats o parròquias han pagat los estranys notats en lo Consell anterior, a excepció de Encamp que quede a déurer 42 lliures, 13 sous, 4 per los estranys de Angait y Momulós, les que pagaran per lo Consell de la Semmana Santa més pròxim vinent, y Ordino 13 lliures, 6 sous, 8 de 400 caps de bestià de llana de Joan Campmajor, las que pagarà la parròquia de Ordino lo mateix Consell de la Semmana Santa pròxim vinent.

|[229v] Dit dia se deixa a la bona direcció dels senyors síndichs lo donar la*[s]* bonas festas a las personas de la obligació de la Vall y lo presentar-los a son temps pernas, formatges y capons per quant seran demanats, tot lo que tindran previngut los consolats, so és, dos pernills, capons y formatges per quiscuna parròquia.

Dit dia se posan en mans de Don Guillem de Areny, síndich, 40 lliures, sous perquè las entréguia a l'aduaner per lo últim pach de est any, y en lo Consell pròxim aportarà recibo.

Dit dia se posan en mans de dit Don Guillem de Areny 55 lliures, 18 sous, 5 perquè las entrèguia al Capítol de Urgell per la penció li fa, y en lo Consell pròxim aportarà recibo.

Dit dia se paga al nunci 32 lliures, 5 sous per lo últim pago y 4 lliures, sous per lo treball de plantar los edictes del preu del blat.

Dit dia se posan en mans de dit Don Guillem de Areny 10 lliures, sous per a què las entréguia a l'advocat de la Seu, y en lo Consell pròxim vinent aportarà recibo.

Dit dia se pagan 6 durillos per los que fan los papers.

Dit dia se ha pagat a cada hu dels dos conters 21 lliures, sous y, a més[112].

Dit dia se ha pagat al porter per sis Consells, sis pessetas.

Dit dia se ha pagat al llosador 1 lliura, 10 sous.

Dit dia se ha pagat al nottari Thomàs Palmitjavila per haver fet la servitut dels Consells y per lo salari de l'acte de jurament per batlle a Calbó [26] lliures, sous.

Dit dia se ha fet recibo, inclusive fins lo dia 29 abril pròxim pasat, al senyor Guillem Areny, Texidor, de Sispony, de la pensió fa anualment a dit Consell General, que és 17 lliures, 18 sous, 9.

Dit dia se entrega lo inventari de totas las alajas que vuy se encontran a la Casa de la Vall a Andreu Montanya, de Sant Coloma y, aixís mateix, se li entrega la clau de la capella de Sant Armengol.

Dit dia se ha resolt que tots los consolats pòsien en mans del senyor síndich, misser Ignasi Molas, los diners de la quístia, a fi y efecte de què dit senyor los entréguia a Sa Il·lustríssima.

1794 maig 19

|*230* Dia 19 maig 1794.

Se ha tingut lo Consell nomenat de Santcojesma per pagar los metges, censos de Costoja, draps a lavar y baca grassa, fer nominació de mostafassos, vehedors y capitans.

Dit dia se posan en mans del cònsol de Sant Julià, de un partit lliures, 12 sous, 6 per pagar la baca grassa, los que se pagan al render del Capítol de Urgell, toca per parròquia lliures, 2 sous, 1, de altre partit lliures, 12 sous, 6 per los censos de Costoja, toca per parròquia 2 sous, 1, menos Sant Julià, que no·ls paga, de altre partit lliures, 15 sous per draps a lavar, que se pagan al porter major de la santa iglésia de Urgell, toca per parròquia lliures, 2 sous, 6. De tot lo que aportarà recibo a esta Casa lo Consell pròxim vinent.

[112] *Assentament incomplet.*

Dit dia se fa nominació de mostafasos, vehedors y capitans en lo modo següent:

Canillo: mostafà Guillem Calbó, Soldevila, vehedor Anton Naudí, Bonavida, capità Anton Montallà, alias Call.

Encamp: mostafà Francisco Mas, vehedor Anton Gasch, capità Francisco Camp, Güelo.

Ordino: mostafà Pere Antoni Bons, vehedor Anton Rogé, capità Pere Babi, Babot.

Massana: mostafà Thomàs Perich, Rull, vehedor Joseph Torres, capità Jaume Areny, Aern.

|*230v* Andorra: mostafà Anton Maestre y Francisco Solana, vehedor Francisco Solana, capità Joan Riu.

Sant Julià mostafà Francisco Mitjavila, vehedor Francisco Mitjavila, capità Llorens Martí.

Dit dia lo senyor misser Ignasi Moles, síndich, ha aportat lo recibo, a l'Il·lustre Consell, de la quístia pagada a l'Il·lustríssim Senyor Bisbe per lo any 1794.

Dit dia se note que, respecte de ser ausent lo Capítol de Urgell de la ciutat, no se pague lo oli corresponent en lo present any 1794, que és mitg quintà de oli per parròquia.

Dit dia se arrestan las menobras que deuran fer-se de aquí al dia de Sant Barnabé per los camins reals, cenderas y cenderons.

Dit dia lloha y aproba lo present Consell tots los arrestos y ordinacions fins vuy fetas, tant dels llibres vells com nous.

Dit dia se vota missa de devoció a l'Esperit Sant en cada una de las parròquias.

Dit dia se arrestan las mostras per los dias acostumats.

Dit dia, en virtut de lo manat per lo títol que tinch de nottari, jo lo infrascrit, en presència de l'Il·lustre Consell General, presto, en poder de l'Honorable Senyor Gil Areny y Calbó, batlle, lo jurament de fidelitat acostumat, ab la promesa que per ningun temps extrauré las escripturas de las presents Valls fahedoras del dia present en avant.

Thomàs Palmitjavila y Picart, nottari *(signat i rubricat)*.

|[231] Dit dia lo senyor misser Ignasi Moles, síndich, ha donat comptes a l'Il·lustre Consell General tant dels diners li ha entregat lo dit Il·lustre Consell com las parròquias, y quede quiti ab lo Il·lustre Consell.

Dit dia anomena lo Consell per conters en lo present any a Jacintho Riba, alias Graellayre, de la Massana, y a Andreu Montanya, de Santa Coloma.

Dit dia ha resolt lo Il·lustre Consell General que, en atenció de fer-se un gran avús de tirar als coloms, que las parròquias fàsian pasar un manament, porta per porta, que ningú púguia tirar-los, de qualsevol parròquia que sian, en pena del cot de la Terra y altres penas al dit Il·lustre Consell venvistas, en qualsevols posecions y altres puestos que sian.

1794 juny 23

Dia 23 juny 1794.

Se ha tingut Consell General a instància dels senyors síndichs per donar cumpliment a algunas cartas de l'Il·lustríssim Senyor Bisbe de Urgell y expedir altres varios asumptos de importància y prevenir, en quant se púguia, los graves danys que podrian perjudicar molt las valls de Andorra.

1794 juliol 23

Dia 23 juliol de 1794.

Se ha tingut Consell General a fi de fer l'afor al blat fiat, y se ha resolt que dega pagar-se al preu ha tingut lo blat en los respective mesos se haurà fiat. Y se mane als consolats fàsian pasar manament, porta per porta, en sas respective parròquias per a què ningú puga demanar ni cobrar-ne més, en pena del cot de la Terra.

|[231v] Dit dia lo noble senyor Don Guillem de Areny y Solà ha aportat los recibos dels diners se li entregà lo dia 16 desembre 1793 per a què los entregàs a l'aduaner, Capítol de Urgell y advocat de la Seu.

Dit dia ha resolt lo Il·lustre Consell que de esta hora en avant que ninguna persona, tant natural com estranger, púguia comprar bestià estranger ni véndrer sens lo exprés consentiment de dit Il·lustre Consell General o de sos síndichs, baix la pena del bestià perdut y altres al dit Il·lustre Consell General benvistas, quedant en sa forsa y valor los edictes expedits sobre est particular.

1794 novembre 24

Dia 24 novembre 1794.

Se ha tingut Consell General, vulgarment nomenat de Sant Andreu, a fi de pagar metges y cirurgià, arrestar methedors y averies estranyes per a què los consolats apòrtien lo compte a esta Casa per lo Consell de Sant Thomàs pròxim vinent.

Dit dia se fa de llot 27 pardius roges, que los consolats deuran aportar a esta Casa la vigília del Consell pròxim vinent de Sant Thomàs, bones y rebedores, en pena del cot de la Terra, so és, quatre cada consolat, excepto Canillo, Ordino y Massana que ne portaran sinch cada un.

Canillo,	methedors	4	averies	226	valen:	7 ll.	10 s.	8
Encamp,	methedors	1[0]	averies	262	valen:	10 ll.	16 s.	8
Ordino,	methedors	16	averies	2.225	valen:	78 ll.	3 s.	4
Massana,	methedors	11	averies	10	valen:	3 ll.	1 s.	8
Andorra,	methedors		averies	280	valen:	9 ll.	6 s.	8
Sant Julià,	methedors	5	averies	129	valen:	5 ll.	11 s.	
						114 ll.	10 s.	

|[232] Dit dia, en atenció de haver proposat lo síndich Don Guillem Areny y de Solà a l'Il·lustre Consell General per causa de sas ocupacions y altres motius relevans no poder asistir a tots los consells, ha resolt lo dit Il·lustre Consell que asestésquie quant dit noble senyor púguie.

Dit dia ha resolt lo Il·lustre Consell que cada consolat, quiscun en sa parròquia, havísien als hostalers que de avuy en avan*[t]* vénguien lo bi a vint-y-vuyt diners lo pixé.

1794 desembre 10

Dia 10 desembre de 1794.

Se ha tingut Consell General a fi de fer la festa del gloriós Sant Armengol acostumada.

1794 desembre 11

Dia 11 desembre de 1794.

Se ha tingut lo Consell de Sant Thomàs a fi de tallar la quístia, la que se tallarà com apar en lo Llibre de Quístia en son degut lloch, segons los comptés han aportat a esta Casa, *etcètera*.

Dit dia se deixa a la bona direcció dels senyors síndichs lo donar las bonas festas a las personas de la obligació de la Vall y lo presentar-los a son temps pernas, formatges y capons per quant seran demanats, tot lo que tindran previngut los consolats.

Dit dia totas las parròquias han pagat los estrañs notats en lo Consell de Sant Andreu anterior.

Dit dia se posan en mans de Don Guillem de Areny 55 lliures, 18 sous, 5 perquè las entréguia al Capítol de Urgell per la penció li fa, y en lo Consell pròxim aportarà recibo.

Dit dia se posan en mans de Don Guillem de Areny, síndich, 40 lliures, sous perquè las entréguia a l'aduaner per lo últim pach de est any, y en lo Consell pròxim vinent aportarà recibo.

|*232v* Dit dia se posan en mans del cònsol de Andorra 32 lliures, 5 sous per a què las entréguia al nunci per lo últim pago y, a més, 4 lliures, sous per lo treball de plantar los edictes del preu del blat, y en lo Consell pròxim vinent aportarà recibo.

Dit dia se posan en mans de dit Don Guillem de Areny 10 lliures, sous per a què las entréguia a l'advocat de la Seu. Se reserbe lo Consell las expresadas 10 lliures, sous.

Dit dia se ha pagat 6 durillos per los que fan los papers.

Dit dia se ha pagat al secretari 32 lliures, 18 sous, 9.

Dit dia se ha pagat a cada hu dels conters 21 lliures, sous.

Dit dia se ha pagat al porter per 8 Consells, 8 pesetas.

Dit dia se ha pagat al llosador 1 lliura, 10 sous.

Dit dia se ha pagat lo gasto de la festa de ahir y del Consell de vuy.

1795 març 18

Dia 18 mars de 1795.

Se ha tingut Consell, nomenat de la Semmana Santa, a fi de cobrar comptes del Consell.

Dit dia lo noble Don Guillem Areny y de Solà ha aportat los recibos del Capítol de Urgell, de l'aduaner y de l'advocat de la Seu, de la comisió se li féu en lo Consell pròxim passat, als 11 desembre 1794, y quede quiti ab lo dit Il·lustre Consell General. Y lo dit advocat quede desconduhit per sa ausència.

Dit dia se ha pagat a Aleix Carreras 10 lliures, sous y quede pagat fins al dia present.

Dit dia lo cònsol de Andorra ha aportat lo recibo del nunci de la comisió se li féu lo Consell pròxim passat de 11 desembre 1794.

Dit dia se conduheix per advocat de l'Il·lustre Consell al doctor Ignasi Solans y de Areny, de la ciutat de Urgell, donant-li de conducció deu lliuras barceloneses annuals.

|*233* Dit dia lo Il·lustre Consell té rebut de l'Il·lustre Pere Matheu Moles, veguer, la quantitat de quatre-cents noranta-set duros en plata, que serviran per los gastos comuns de la Vall.

1795 maig 18

Dia 18 maig 1795.

Se ha tingut lo Consell, nomenat de Santcojesma, per pagar los metges, censos de Costoja, draps a lavar, baca magra y al senyor canonge sacristà de Urgell y, juntament, per fer nominació de mostafassos, vehedors y capitans.

Dit dia se posan en mans del cònsol de Sant Julià:

Primo, 4 lliures, 16 sous per la baca magra, las que se pagan al render del Capítol de Urgell, toca per parròquia lliures, 16 sous. Íttem, lliures, 12 sous, 6 per pagar los censos de Costoja, toca per parròquia lliures, 2 sous, 1, menos Sant Julià que no·ls paga. Íttem, lliures, 15 sous per draps a lavar, los que se pagan al porter major de la santa iglésia de Urgell, toca per parròquia lliures, 2 sous, 6. Íttem, y finalment, 10 lliures, sous que se pagan al senyor canonge sagristà de la santa iglésia de Urgell, toca per parròquia 1 lliura, 13 sous, 4. De tot lo que aportarà recibo a esta Casa en lo Concell pròxim vinent.

Dit dia se fa nominació de mostafassos, vehedors y capitans:

Canillo: mostafà Francisco Pallerès, alias Gastó, vehedor Gaume[113] Guitart, capità Pere Pau Pintat, alias Marticella.

Encamp: mostafà Anton Picart, vehedor Anton Camp y Calba, capità Pere Torres.

Ordino: mostafà misser Pere Joan Fiter, vehedor Anton Rogé, capità Manuel Fijat.

|[233v] Massana: mostafà Jacinto Riba, Graellayre, vehedor Anton Mas, Fonta, capità Bonaventura Mora.

Andorra: mostafà Joan Santuré, Ribot, vehedor Andreu Montanya, capità Peregrí Martí.

Sant Julià: mostafà Andreu Nagual, vehedor Andreu Guitart, capità Jaume Palanca, alias Carxoles.

Dit dia se ha fet recibo, inclusive fins lo dia 29 abril pròxim passat, al senyor Guillem Areny, Texidor, per dos pencions vensudas fins al dit dia vint-y-nou abril del censal fa annualment a l'Il·lustre Consell General, que són 35 lliures, 17 sous, 6 per les dos pensions, que és 17 lliures, 18 sous, 9 per quiscuna.

Dit dia se arrestan las menobras que deuran fer-se de aquí al dia de Sant Barnabé per los camins reals, cenderas y cenderons.

Dit dia se vota missa de devoció a l'Esperit Sant en cada una de las parròquias.

Dit dia lloha y aproba lo Il·lustre Consell tots los arrestos y ordinacions fins avuy fetas, tant dels llibres vells com dels nous.

Dit dia se arrestan las mostras per los dias acostumats.

Dit dia se posan en mans de Don Guillem Areny y de Solà 40 lliures, sous, las que ha pagat a l'aduaner, y ha aportat recibo lo mateix dia en lo present Consell.

Dit dia anomena lo Il·lustre Consell per conters en lo present any a Jacinto Riba, Graellayre y a Andreu Montanya.

Dit dia se posa lo cortó del bi a dos sous y nou, y se comensarà a véndrer a dit preu lo dia de Santcojesma pròxim vinent.

[113] *En lloc de* Jaume.

|[234] Dit dia se fa comisió al senyor Pere Matheu Moles, veguer, a misser Pere Joan Fiter y a Anton Picart respecte de una carta del senyor síndich, Don Guillem de Areny, remesa a l'Il·lustre Consell, en què diu que per sas ocupacions no pot continuar lo ser síndich, a fi de lograr la sua bondat lo continuar son empleo.

1795 maig 27

Dia 27 maig 1795.

Se ha tingut Consell General per tornar la resposta del senyor Don Guillem, síndich, y han dit que no havian pugut lograr altra cosa, que interinament continuaria, mogut de l'amor de la patria, en son empleo fins què lo Il·lustre Consell, ab la corresponent puntualitat, hauria pres sas providències. Per lo tant, resol lo dit Il·lustre Consell lo fer comisió a misser Pere Joan Fiter, Anton Picart y Bonaventura Riba, alias Nicolau, per obrar y executar lo més convenient sobre tant important asumpto, ab tots los poders y facultats de dit Il·lustre Consell.

1795 juliol 6

Dia 6 de juriol de 1795.

Se és tingut Consell General a fi de fer l'afor de l'afor del blat, y se a tingut y se a resolt que dega pagar-se al preu se a tingut en los respectivos mesos se aurà fiat, y se mana als consolats fàcian manar o pasar manamén, porta per porta, en sas respectivas parròquies per a què ningú pugua demanar-ne ni cobrar-ne més, en pena del cot de la Terra.

Dit dia a resolt lo Il·lustre Consell General que los cònsols de las parròquias pàguien las feras encontinén de aver justificat lo cas, lo que se'ls pasarà encontinén en sos respectives redres.

|[234v] Dit dia se pose lo cortó del vi a tres sous, y se comensarà a véndrer a dit preu lo dijous més propvinent.

Dit dia se fa comició a Nicolau Torres y Pal y a Bonaventura Riba, dit lo jove Nicolau, per las resulicions[114] a pres lo Il·lustre Consell.

[114] *En lloc de* resolucions.

1795 octubre 26

Dia 26 octubre 1795.

Se ha tingut Consell General a fi de fer lo pagos del Consell y cobrar comptes.

1795 novembre 23

Dia 23 novembre 1795.

Se ha tingut Consell General, vulgarment nomenat de Sant Andreu, a fi de pagar metges y cirurgià, arrestar methedors y averias, per a què lo Consell de Sant Thomàs pròxim vinent púguian aportar los consolats lo compte a esta Casa.

Dit dia se fa de llot vint-y-set pardius roges, que los consolats deuran aportar a esta Casa la vigília del Consell pròxim vinent de Sant Thomàs, bonas y rebedoras, en pena del cot de la Terra, so és, quatre cada consolat, excepto Encamp, Andorra y Sant Julià, que ne portaran cinch cada un.

Canillo,	methedors	19	averies	1.223	valen:	45 ll.	10 s.	4
Encamp,	methedors	1	averies	539	valen:	18 ll.	4 s.	4
Ordino,	methedors	8	averies	203	valen:	8 ll.	14 s.	8
Massana,	methedors	30	averies	996	valen:	40 ll.	14 s.	
Andorra,	methedors	3	averia*[s]*		valen:	ll.	15 s.	
Sant Julià,	methedors	5	averies	358	valen:	13 ll.	3 s.	8
						127 ll.	2 s.	

1795 desembre 14

Dia 14 desembre 1795.

Se ha tingut Consell General a fi de fer la festa del gloriós Sant Armengol acostumada.

1795 desembre 15

|*[235]* Dia 15 desembre 1795.

Se ha tingut lo Consell de Sant Thomàs a fi de tallar la quístia pagadora a Sa Il·lustríssima, nostre príncep y senyor (que Déu guarde), ab un pach per Pasqua de Resurrecció pròxim vinent, la qual se tallarà com apar en lo Llibre de Quístia en son degut lloch, segons han aportat a esta Casa.

Dit dia se nota que tots los consolats han pagat los estranys notats en lo Consell anterior.

Dit dia se deixe a la bona direcció dels senyors síndichs lo donà las bonas festas a las personas de la obligació de la Vall y lo presentar-los a son temps pernas, formatges y capons per quant seran demanats, tot lo que tindran previngut los consolats, so és, dos pernills, capons y formatges per quiscuna parròquia.

Dit dia se ha pagat al nunci per lo últim pago 32 lliures, 5 sous y, a més, 4 lliures, sous per lo teball de plantar los edictes pel preu del blat.

Dit dia se pagan 6 durillos per los que fan los papers.

Dit dia se paga a cada hun dels dos conters 21 lliures, sous.

Dit dia se ha pagat al porter per vuyt Consells 8 pesetas.

Dit dia se ha pagat al llosador 1 lliura, 10 sous.

Dit dia se ha pagat al secretari.

Dit dia se ha pagat lo gasto de la festa de ahir y del Consell de avuy.

Dit dia se posan en mans de misser Pere Joan Fiter 55 lliures, 18 sous, 5 per a què las entréguie al Capítol de Urgell per la penció li fa lo dit Il·lustre Consell, y en lo Consell pròxim vinent aportarà recibo.

Dit dia se posan en mans de misser Pere Joan Fiter 40 lliures, sous per a què las entréguia a l'aduaner per lo últim pach de est any, y 10 lliures per a què las entréguia a l'advocat de la Seu, de tot lo que aportarà recibo en lo Consell pròxim vinent.

1796 maig 30

|*[235v]* Dia 30 maig 1796.

Respecte de las tribulacions y altres motius ha tingut lo Il·lustre Consell, fou necessari suspéndrer lo Consell de la Semmana Santa, lo que se té lo present dia junt ab lo Consell sabut dit de Santcujesma.

Dit dia se note que misser Pere Joan Fiter ha aportat los recibos del Capítol, aduaner y advocat dels diners se li entregà lo Consell interior[115].

Dit dia se posan en mans del cònsol de Sant Julià de un partit lliures, 12 sous, 6 per la baca grassa, los que se pagan al renders del Capítol de Urgell, toca per parròquia lliures, 2 sous, 1, de altre partit lliures, 12 sous, 6 per los censos de Costoja, toca per parròquia lliures, 2 sous, 1, menos Sant Julià, que no·ls paga, de altre partit lliures, 15 sous per los draps a lavar que se pagan al porter major de la santa iglésia de Urgell, toca per parròquia lliures, 2 sous, 6. De tot lo que aportarà recibo a esta Casa lo Consell propvinent .

Dit dia se fa nominació de mostafasos, vehedors y capitans en la forma següent:

Canillo: mostafà Miquel Joan Areny, alias Rosell, vehedor Pere Casal, Regí, capità Miquel Joan Segalàs.

|*236* Encamp: mostafà Anton Rosell, vehedor Guillem Casal, capità Pere Pallerès.

Ordino: mostafà Esteve Aldosa, Call, vehedor Bonaventura Riba, alias Nicolau, capità Bonaventura Mallol.

Massana: mostafà Guillem Torres, Giberga, vehedor Anton Armengol, Areny, capità Joan Torres, Camp.

Andorra: mostafà Francisco Solana, Ricart, y Thomàs Dolsa, vehedor Thomàs Dolsa, capità Joseph Pujal a Santa Coloma.

Sant Julià: mostafà Andreu Olivé, vehedor Joan Moles, capità Dionís Jaile.

Dit dia anomena lo Il·lustre Consell per conters a Jacinto Riba, Graellaire, y Andreu Montaña, de Santa Coloma.

Dit dia se arrestan las mostras per los dias acostumats.

Dit dia se arrestan las menobras que deuran fer-se, de aquí al dia de Sant Barnabé, per los camins reals, cenderes y cenderons.

Dit dia se vota missa de devoció a l'Esperit Sant en cada una de las parròquias.

Dit dia lloha y aproba lo Consell tots los arrestos y ordinacions fins vuy fetas, tant dels llibres vells com nous.

Dit dia se fa nominació de sobreposats per lo ofici de Sant Pere Màrtir. Hix[116].

[115] *En lloc de* anterior.
[116] *Assentament incomplet.*

|*236v* Dit dia se pose lo pixé del bi a quatre sous, lo que se comensarà a véndrer lo dijous propvinent .

Dit dia se ha entregat al noble Don Guillem Areny, quaranta lliuras de un partir per hacer-las entragadas a l'aduaner y vint lliuras per haver-las entragadas a Don Thomàs Rubió per lo primer pago d'est any.

Dit dia se ha pagat al nunci per lo pago d'est any 32 lliures, 5 sous les que se posan en mans del cònsol de Andorra a fi de què les hi entréguia, y lo Consell propvinent aportarà lo recibo. Lo cònsol, de Andorra ha aportat lo revibo del nunci a esta Casa[117].

Dit dia lo senyor Ignasi Moles, síndich, ha fet relació a l'Il·lustre Consell com ha fet fer lo armari de la Cúria per conduhir los papers de ella, per cuyo fi consta lo haver-li fet comisió respecte de anar de temps atràs molt mal conduhits, y registrar-los que bé li aparexerà y, per evitar tants graves perjudicis, se fa comisió a nostre secretari junt ab Andreu Montaña a fi de recullir los papers encontraran y pasar-los en dit armari, y dit secretari no dexarà registrar dits papers per ninguna persona, sinó cuidar ell mateix de registra y mirar-los per qui sia requirit, pagant-le sos drets.

Dit dia se note que se pague tots los jornals dels servidors, fins lo dia present, de aquesta Casa y lo gasto del Consell.

1796 juliol 19

|*237* Dia 19 juliol de 1796.

Se ha tingut Consell General, dit de la Terra, en virtut de avís del senyor síndich, misser Ignasi Moles, a instància de l'Honorable Comú de Encamp sobre de unas disputas tenen ab lo Honorable Comú de Canillo per motiu de no fer-li valer y tenir tot lo contengut a la concòrdia feta entre los dits dos Comuns, en poder de Bernat Picart, als 25 juny 1672, per motiu de no voler dexar dormir las collas del Comú de Encamp als corrals de l'orri de l'Hoste, de Soldeu, com de temps immemorial sempre hi han jagut ab la colla y bacada fins a Sant Barlabé[118].

[117] Lo cònsol... a esta Casa *afegit posteriorment al marge esquerra de l'assentament.*
[118] *Segueix la resta del foli i el foli 237v en blanc.*

1796 agost 11

|[238] Dia 11 agost de 1796.

Se ha tingut Consell General a instància de misser Ignasi Moles, síndich, per instància del cònsol decano de Ordino, acerca de la pretenció tenen los rendés del senyor bisbe de Urgell, príncep soberà de las valls de Andorra (que Déu guarde), per poder péxer lo bestià mulatí tenen a las montanyas de Ordino, y ha resolt lo Il·lustre Consell General de comisionar, com ab lo present comisione, a las personas de misser Ignasi Moles, síndich, Gil Areny, Calbó, Anton Picart, misser Pere Joan Fiter, Thomàs Perich, Rull, y Andreu Nagual, a fi y efecte de conferir-se ab lo senyor subcolector de espòlits y fer-li evidència com és asumpto expectant a l'Il·lustre Consell General de la Vall inseguint sos privilegis.

1796 setembre 19

Dia 19 setembre de 1796.

Se ha tingut Consell General de orde de misser Ignasi Moles, síndich, per instància de l'Honorable Comú del lloch de Ordino, acerca de la pretenció dels arrendataris de las rendas de la Mitra de Urgell de tenir dret de fer péixer a las erbas comunas ab sos bestiars mulatí y bobí. Y havent fet present los comisionats dos súplicas ab sos corresponents decrets, presentadas al senyor subcol·lector, que queden al present Consell arxivades, ha sentenciat y declarat lo Il·lustre Consell General lo següent[119].

1796 novembre 28

|[239] Dia 28 novembre 1796.

Se ha tingut Consell General, vulgarment nomenat de Sant Andreu, a fi de pagar metges y cirurgià, arrestar metedors y averias y estranys, per a què los consolats apòrtien lo compte a esta Casa per lo Consell de Sant Thomàs pròxim vinent.

Dit dia se fa llot de 27 pardius roges, que los consolats deuran aportar a esta Casa la vigília del Consell pròxim vinent de Sant Thomàs, bones y rebedores, en pena del cot de la Terra, so és, quatre cada consolat, excepto Encamp, Andorra y Sant Julià, que ne portaran sinch cada un.

Canillo,	methedors	14	averies	5.699	valen:	192 ll.	2 s.	8
Encamp,	methedors	334	averies	3.257	valen:	192 ll.	1 s.	4
Ordino,	methedors	17	averies	4.446	valen:	152 ll.	9 s.	
Massana,	methedors	3	averies	411	valen:	14 ll.	9 s.	
Andorra,	methedors	4	averies	320	valen:	12 ll.	13 s.	4
Sant Julià,	methedors	5	averies	938	valen:	32 ll.	10 s.	4
						597 ll.	5 s.	8

1796 desembre 12

Dia 12 desembre 1796.

Se ha tingut Consell General a fi de fer la festa del gloriós Sant Armengol acostumada.

1796 desembre 13

Dia 13 desembre 1796.

Se ha tingut lo Consell de Sant Thomàs a fi de tallar la quístia, la que se tallarà com apar al Llibre de Quístia en son degut lloch, segons los comptes han aportat en esta Casa los compters, *etcètera*.

Dit dia se note que los cònsols han pagat los estranys notats en lo Consell anterior.

|[239v] Dit dia se deixe a la bona direcció dels senyors síndichs lo donar las bonas festas a las personas de la obligació de la Vall y lo presentar-los a son temps pernas, formatges y capons per quant seran demanats, tot lo que tindran previngut los consolats.

Dit dia se posan en mans de misser Pere Joan Fiter 55 lliures, 18 sous, 5 per a què las entréguie al Capítol de Urgell per la penció li fa lo Il·lustre Consell, y en lo Consell pròxim vinent aportarà recibo. Ha portat lo recibo del Capítol de Urgell misser Pere Fiter[120].

Dit dia se posan en mans de misser Pere Joan Fiter 40 lliures, sous per a què las entréguia a l'aduaner per lo últim pach de est any, y deu lliuras per a què las entréguia a l'advocat de la Seu. De tot lo que aportarà recibo en lo Consell pròxim vinent.

Dit dia se ha pagat al nunci per lo últim pago 32 lliures, 5 sous y, a més, 4 lliures, sous per lo treball de plantar los edictes del blat.

[119] *Assentament incomplet. Segueix la resta del foli i el foli 238v en blanc.*

[120] Ha portat… Pere Fiter *afegit posteriorment al marge esquerre.*

Dit dia se pagan sis durillos per los que fan los papers.

Dit dia se paga a cada un dels conters 21 lliures, sous.

Dit dia se ha pagat al secretari per sos treballs 36 lliures, sous.

Dit dia se ha pagat al porter per vuyt Consells 3 lliures, sous.

Dit dia se ha pagat al llosador 1 lliura, 10 sous.

Dit dia se fa comissió a misser Ignasi Moles, síndich, misser Pere Joan Fiter y Anton Picart per a què púguian arreglar los salaris ab metges y cirurgians de visites, dietes y operacions ab tots los poders y facultats té lo dit Il·lustre Consell.

Dit dia se note que és libre a l'Il·lustre Consell lo donar o no donar a Francisco Escabrós, cirurgià, alguna cosa, ab tot |*240* se li dona de gratificació per est any 31 lliures, 7 sous, 6 barceloneses, so és, diset duros de plata.

Dit dia se note que se ha pagat lo gasto de la festa de Sant Armengol, lo gasto del Consell de avuy y tots los demés gastos y jornals fins lo dia present.

1797 abril 3

Dia 3 abril 1797.

Se ha tingut Consell, nomenat de la Semmana Santa, a fi de cobrar comptes del Consell.

Dit dia se fa comisió a Nicolau Torres, Pal, y Jaume Sansa, consellers, a fi de què vàgien a encontrar lo senyor Guillem Areny, Texidor, per a què los entréguia la apocha de la quitació del censal del rector de Aynet de preu 748 lliures, 11 sous, 1 y porrata corresponent, o bé que entréguia la partida als dits comissionats fins al Consell de Santcojesma pròxim vinent. Y per la afectuació y expedició de dita quitació los dona lo Il·lustre Consell tot ple poder y facultat.

Dit dia ha portat misser Pere Joan Fiter los recibos del Capítol de Urgell, aduaner y advocat de la Seu, de la comisió se li féu lo Consell pròxim passat.

Dit dia se porta los resibos de l'oli de la Mare de Déu de Urgell dels anys 1795 y 1796, las que porta Anton Picart a l'Il·lustre Consell.

Dit dia se note que misser Pere Joan Fiter, per lo Il·lustre Consell, ha pagat deu lliuras per la sagristania de Urgell per lo any 1796, las que se acostuman pagar any per altre.

Dit dia se ha pagat lo gasto del Consell de havui, que sume 62 lliures, 3 sous, 4.

1797 maig 29

|*240v* Dia 29 maig 1797.

Se ha tingut lo Consell, nomenat de Santcojesma, per pagar los metges, cirurgià, censos de Costoja, draps a lavar, baca magra, al senyor canonge sagristà de Urgell y, juntament, per fer nominació de mostafasos, vehedors y capitans.

Dit dia se posan en mans del cònsol de Sant Julià 4 lliures, 16 sous per la baca magra, las que se pagan al render del Capítol de Urgell, toca per parròquia lliures, 16 sous. Ítem, lliures, 12 sous, 6 per pagar los censos de Costoja, toca per parròquia lliures, 2 sous, 1, menos Sant Julià que no·ls paga. Íttem 15 sous per draps a lavar, los que se pagan al porter major de la santa iglésia de Urgell, toca per parròquia lliures, 2 sous, 6. Ítem, y finalment, 10 lliures, sous que se pagan al senyor canonge sagristà de la santa iglésia de Urgell, toca per parròquia 1 lliura, 13 sous, 4. De tot lo que aportarà recibo lo Consell propvinent.

Dit dia se fa nominació de mostafasos, vehedors y capitans:

Canillo: mostafà Bonaventura Rosell, Pellicé, vehedor Joan Molné, Tomàs, capità Miquel Rosell, Forest.

Encamp: mostafà Pere Pallerès, Armingol, vehedor Bonaventura Bons, Guillem, capità Anton Pallerès.

Masana: mostafà Jacinto Riba, Graellaire, vehedor Francisco Mora, Geralt, capità Ignasi Mora, alias Rosell.

Ordino: mostafà Nicolau Torres, Pal, vehedor Anton Mitjavila, Jordà, capità Guillem Adallac, Fijat.

Andorra: mostafà Jaume Sansa y Francisco Constantí,|*241* vehedor Francisco Constantí, capità Anton Ribot.

Sant Julià: mostafà Joan Sucarana, vehedor Andreu Guitart, capità Bonaventura Cirés, alias Gisal.

Dit dia se vota missa de devoció a l'Esperit Sant en cada una de las parròquias.

Dit dia se arrestan las menobras que deuran fer-se de aquí al dia de Sant Barnabé per los camins reals, cenderes y cenderons.

Dit dia se posan en mans de Don Guillem de Areny y de Solà 40 lliures, sous, las que ha pagat a l'aduaner per lo primer pago de est any, y ha aportat recibo lo mateix dia en lo present Consell.

Dit dia lloha y aproba lo Il·lustre Consell tots los arrestos y ordinacions fins lo dia present fets, tant dels llibres vells com dels nous.

Dit dia se arrestan las mostras per los dias acostumats.

Dit dia anomena lo Il·lustre Consell per conters per lo present any a Jacinto Riba, Graellaire, y a Andreu Montanya.

Dit dia se posa lo cortó del bi a lliures, 2 sous y 8 diners, y se comensarà a véndrer lo dia primer de juny propvinent.

Dit dia se fa nominació de sobreposats per lo ofici de Sant Pere Màrtir. Hix Jacinto Pons y entra Joan Riberaigua, major, y Miquel Puitg, sobreestan Masià Puitg, pesador Miquel Bortholó.

Dit dia se ha pagat los jornals als consellers.

Dit dia se ha pagat al nunci 32 lliures, 5 sous per lo primer pago de l'any 1797.

Dit dia se ha pagat lo gasto del Consell de avuy, que importe 52 lliures, 16 sous.

1797 setembre 4

|*241v* Dia 4 setembre 1797.

Se ha tingut Consell General, y a fi y efecte de donar pocessió y péndrer lo jurament acostumat a l'Il·lustre Senyor Misser Pere Joan Fiter y Cellera, veguer del senyor subcol·lector de espolits y vacants de la Mitra de Urgell, constant de l'acte en poder de Thomàs Palmitjavila y Picart, nottari, als 4 setembre 1797.

Dit dia se ha pagat lo gasto del Consell de avuy que importe 25 lliures, 6 sous, 3.

1797 novembre 13

Dia 13 nohembre 1797.

Se ha tingut Consell General, vulgarment nomenat de Sant Andreu, a fi de pagar metges y cirurgià, arrestar metadós y averias perquè lo Consell de Sant Thomàs pròxim vinent púguian aportar los consolats lo compte a esta Casa.

Dit dia se fa llot de vint-y-set pardius roges, que los consolats deuran portar a esta Casa la vigília del Consell pròxim vinent de Sant Thomàs, bones y rebedoras, en pena del cot de la Terra, so és, quatre cada parròquia, excepto Canillo, Massana y Ordino, que ne portaran sinch cada una.

Canillo,	metadors	52	averies	5.502	valen:	196 ll.	8 s.	
Encamp,	metadors	5	averies	1.379	valen:	47 ll.	5 s.	4
Ordino,	metadors	9	averies	2.780	valen:	94 ll.	18 s.	4
Massana,	metadors	5	averies	899	valen:	31 ll.	12 s.	11
Andorra,	metadors	146	averies	298	valen:	46 ll.	8 s.	8
Sant Julià,	metadors	7	averies	684	valen:	24 ll.	11 s.	
						441 ll.	4 s.	3

Dit dia se ha donat pocessió a l'Il·lustríssim y Reverendíssim Senyor Don Francisco Anton de la Duenya y Cisneros, bisbe de Urgell, per medi de son procurador, lo Il·lustre Senyor Doctor Don Rafel Vidal, prebere, canonge, prelat y degà de la santa iglésia de Urgell, constant de l'acte en poder de Thomàs Palmitjavila, nottari, als 13 nohembre 1797.

Dit dia se fa nominació de sis personas a fi de presentar-las a dit Il·lustre senyor procurador, per a què se dígnia elegir una de ellas per batlle de las presents Valls.:

Canillo Bonaventura Rosell, Pellicé.

|*242* Encamp Anton Rosell.

Ordino Bonaventura Riba, Nicolau.

Massana Guillem Torres, Giberga.

Andorra Miquel Puitg.

Sant Julià Esteve Tor, Folch.

Dit dia se pose lo cortó del bi a vint-y-hun diné, lo que se comensarà de véndrer a dit preu lo dia setse pròxim vinent dels corrents.

Dit dia se ha pagat lo gasto del present Consell que importe 84 lliures, 4 sous.

1797 desembre 18

Dia 18 desembre 1797.

Se ha tingut Consell General a fi de fer la festa del gloriós Sant Ermengol acostumada.

1797 desembre 19

Dia 19 desembre 1797.

Se ha tingut lo Consell de Sant Thomàs a fi de tallar la quístia pagadora a Sa Il·lustríssima, nostre príncep y senyor (que Déu guarde), ab un pach per Pasqua de Resurrecció pròxim vinent, la qual se tallarà com apar en lo Llibre de Quèstia en son degut lloch, segons han aportat en esta Casa.

Dit dia se nota que la parròquia de Canillo ha pagat dels estranys:	196 ll.	8 s.	
Encamp ha pagat de estranys:	47 ll.	5 s.	4
Ordino ha pagat de estranys:	94 ll.	18 s.	4
Massana ha pagat de estranys:	31 ll.	12 s.	11
Andorra ha pagat de estranys:	46 ll.	8 s.	8
Sant Julià ha pagat de estranys:	24 ll.	11 s.	
Sume junt lo que han pagat las parròquias de estranys notats en lo Consell anterior:	441 ll.	4 s.	3

Dit dia se deixe a la bona direcció dels senyors síndichs lo donar las bonas festas a las personas de la obligació de la Vall y lo presentar-los a son temps pernas, formatges y capons per quant seran demanats, tot lo que tindran previnguts los consolats.

Dit dia se ha pagat sis durillos per los que fan los papers dels sis comisionats.

Dit dia se ha pagat a cada hun dels conters 21 lliures, sous, y un durillo a quiscun de gratificació ademés.

Dit dia se ha pagat al secretari per tots los treballs y portats los actes de l'Il·lustre Consell 40 lliures, 14 sous.

|*242v* Dit dia se paga al nunci per lo últim pago 32 lliures, 5 sous y, a més, 4 lliures, sous per los edictes del blat, las que se posan en mans del cònsol de Ordino, Nicolau Riba, y lo Consell pròxim vinent aportarà recibo.

Dit dia se posan en mans del cònsol de Ordino, Nicolau Riba, 55 lliures, 18 sous, 5 per a què las entréguia al Capítol de Urgell per la penció li fa lo dit Il·lustrte Consell, y en lo Consell pròxim vinent aportarà recibo.

Dit dia se posan en mans de misser Ignasi Moles, síndich, 40 lliures, sous per lo útim pach de est any per a què las entréguia a l'aduaner, y lo Consell vinent aportarà recibo.

Dit dia se posan en mans del dit senyor síndich Moles 10 lliures, sous per a què las entréguie a l'advocat de la Seu, y lo Consell vinent aportarà recibo.

Dit dia se ha pagat al llosador 1 lliura, 10 sous.

Dit dia se ha pagat al porter per cinch Consells cinch pesetas.

Dit dia se ha posat en mans del cònsol de Andorra, Andreu Montanya, per pagar los que han portat las banderas, tabernacle y campané tres lliuras.

Dit dia se note que Jaume Sansa y Nicolau Torres, Pal, han rebut del senyor Guillem Areny, Texidor, de Sisppony, la quantitat de 746 lliures, sous que dit senyor Texidor havia rebut de l'Il·lustre Consell General per quitar lo censal del senyor rector de Ainet, y estos entregaren dita partida al noble Don Guillem Areny y de Solà, qual quità dit censal depositant dita partida a la Reverent Comunitat de Urgell.

Dit dia se ha pagat lo gasto de la festa de ahir y lo del present Consell, que ha importat 130 lliures, sous.

1798 març 26

Dia 26 mars 1798.

Se ha tingut lo Consell, vulgarment nomenat de la Semmana Santa, per fer lo pach de la quístia deguda a Sa Il·lustríssima, nostre príncep y senyor (que Déu guarde), que són 200 pessas de vuyt, a rahó de 54 rals de ardits de un partit, y de altre partit vint-y-vuyt pessas de vuyt per la menjaria.

|*243* Dit dia se posan en mans de misser Ignasi Moles, síndich, 31[8] lliures, 4 sous a fi de pagar la quístia a Sa Il·lustríssima, del qual aportarà recibo lo Consell pròxim vinent.

Dit dia se note que misser Ignasi Moles, síndich, ha portat lo recibo de l'advocat de la Seu.

Dit dia se note que misser Ignasi Moles, síndich, ha donat comptes a l'Il·lustre Consell General dels diners tenie rebuts de dit Il·lustre Consell y comissionats fins lo dia present, y queden quitis.

Dit dia se ha pagat per lo gasto del Consell de habuy, y per paneres y portar las paneres a la Seu, 63 lliures, sous.

1798 maig 21

Dia 21 maig 1798.

Se ha tingut lo Consell, nomenat de Santcojesma, per pagar los metges, cirurgià, censos de Costoja, draps a lavar, baca grasa, al senyor canonge sagristà de Urgell, y juntament per fer nominació de mostafassos, vehadors y capitans.

Dit dia se posan en mans del cònsol de Sant Julià 12 sous, 6 de un partit per la baca grasa, los que se pagan al render del Capítol de Urgell, toca per parròquia 2 sous, 1, de altre partit lliures, 12 sous, 6 per los censos de Costoja, toca per parròquia lliures, 2 sous, 1, de altre partit lliures, 15 sous per los draps a lavar, que se pagan al porter major de la santa iglésia de Urgell, toca per parròquia lliures, 2 sous, 6. De tot lo que aportarà recibo a esta Casa per lo Consell pròxim vinent. Y a més, 10 lliures, sous que se pagan al senyor canonge sagristà de la santa iglésia de Urgell, toca per parròquia 1 lliura, 13 sous, 4.

Dit dia se fa nominació de mostafasos, vehedors y capitans:

Canillo: mostafà Pere Font, Carquié, vehedor Miquel Joan Ricart, Bortholó, Carlos Vidal capità.

|[243v] Encamp: mostafà Anton Camp y Calba, vehedor Bonaventura Torres y Areny, capità Joan Calba, Garreta.

Ordino: mostafà Pere Antoni Bons, Jaumot, vehedor Pere Babi, alias Babot, capità Anton Beneset.

Massana: mostafà Thomàs Perich, Rull, vehedor Anton Mas, Fonta, capità Bonaventura Armengol.

Andorra: mostafà Masià Puitg y Pere Cadena, vehedor Francisco Pal, Constantí, capità Esteve Ricart.

Sant Julià: mostafà Julià Guiem, y en sa ausència Francisco Vila, vehedor Peregrí Sirés, capità Anton Sirés.

Dit dia se vota missa de devosió a l'Esperit Sant en cada una de las parròquias.

Dit dia se arrestan las menobras que deuran fer-se de quí al dia de Sant Barnabé per los camins reals, cenderes y cenderons.

Dit dia se note que misser Ignasi Moles, síndich, aporta lo recibo de la quístia de Sa Il·lustríssima de l'any 1798.

Dit dia se note que Bonaventura Riba, alias Nicolau, de Ordino, a portat lo recibo de la penció del Capítol de Urgell de l'any 1797.

Dit dia se posan en mans de misser Ignasi Moles, síndich, 40 lliures, sous per fer lo primer pago a l'aduaner de est any, y lo Consell pròxim vinent aportarà recibo.

Dit dia se posan en mans del mateix síndich Moles 55 lliures, 18 sous, 5 per pagar la penció del censal fa lo Il·lustre Concell General al Capítol de Urgell, y pague per la penció de l'any 1798. Y lo Consell vinent aportarà recibo.

Dit dia lloha y aproba lo Il·lustre Consell tots los arrestos y ordinacions fins lo dia present fets, tant dels llibres vells com nous.

|[244] Dit dia se arrestan las mostras per los dias acostumats.

Dit dia se ha pagat los consellers.

Dit dia se ha pagat al nunci 32 lliures, 5 sous, las que se ha entregat al cònsol de Sant Julià a fi de què las hi entréguia, y lo Consell pròxim vinent portarà lo recibo.

Dit dia anomena lo Il·lustre Consell per conters per lo present any 1798 a Andreu Montanya y Anton Riba, alias Graellayre.

Dit dia se note que lo senyor Guillem Areny, Texidor, ha pagat a bon compte a l'Il·lustre Consell General per mans de Bonaventura Riba, alias Guillaumes, trenta-cinch lliuras, diset sous y sis barcelonesos a bon compte per dos pencions vensudas del censal fa annualment lo dit senyor Guillem Areny, Texidor, al dit Il·lustre Consell General.

Dit dia se fa nominació de sobreposats per lo ofici de Sant Pere Màrtir. Hix Jacinto Pons y entra Miquel Puitg, major, sobreestan Masià Puitg, pesador Miquel Bortholó.

Dit dia se pose lo cortó del bi a vint-y-hun diner, y se comensarà de véndrer al dit preu lo dia vint-y-tres del corrent mes de maig.

Dit dia se ha pagat per lo gasto del Consell de havuy sexanta lliuras, catorse sous y sis diners.

1798 novembre 26

Dia 26 nohembre 1798.

Se ha tingut Consell General, vulgarment nomenat de Sant Andreu, a fi de pagar metges, cirurgià, arrestar metedors y averias, perquè lo Consell de Sant Thomàs pròxim vinent púguian aportar los consolats a esta Casa.

Dit dia se fa llot de vint-y-set pardius roges, que los consolats deuran portar a esta Casa la vigília del Consell pròxim vinent de Sant Thomàs, bonas y rebedoras, en pena del cot de la Terra, so és, quatre cada parròquia, excepto Encamp, Andorra y Sant Julià, que ne portaran cinch cada un.

Dit dia se vota missa de l'Esperit Sant en cada una de las parròquias.

|[244v] Canillo,	metadors	67	averies	4.821	valen:	177 ll.	9 s.	
Encamp,	metadors	5	averies	1.550	valen:	55 ll.	10 s.	
Ordino,	metadors	13	averies	4.801	valen:	163 ll.	5 s.	8
Massana,	metadors	3	averies	413	valen:	14 ll.	10 s.	4
Andorra,	metadors	3	averies	1.015	valen:	34 ll.	11 s.	8
Sant Julià,	metadors	9	averies	1.245	valen:	43 ll.	15 s.	
						489 ll.	1 s.	8

Dit dia a aportat en lo present Consell Francisco Bou, Mas d'Alins, cònsol de Sant Julià, tots los recibos dels diners se li encarregà lo Consell de Santcojesma pròxim passat.

Dit dia se ha pagat per lo gasto del Consell de avuy cinquanta-dos lliuras, cinch sous y onse diners barcelonesos.

1798 desembre 17

Dia 17 desembre 1798.

Se ha tingut Consell General a fi de fer la festa del gloriós Sant Ermengol acostumada.

1798 desembre 18

Dia 18 desembre 1798.

Se ha tingut lo Consell de Sant Thomàs a fi de tallar la quístia, la que se tallarà com apar en lo Llibre de Quístia en son degut lloch, segons los comptes han aportat en esta Casa los compters, *etcètera*.

Dit dia se note que los cònsols han pagat los estranys notats en lo Consell anterior.

Dit dia se deixe a la bona direcció dels senyors síndichs lo donar las bonas festas a las personas de la obligació de la Vall y lo presentar-los a son temps pernas, formatges y capons a son temps. Tot lo que tindran previngut los consolats per quan los serà demanat.

Dit dia se nota que se ha manat als cònsols de Encamp y de Ordino que lo Consell de la Senmana Santa pròxim vinén apòrtian en esta Casa los diners dels estranys quedaren a déurer |[245] lo any 1793.

Dit dia se posan en mans del senyor síndich, misser Ignasi Moles, 55 lliures, 18 sous, 5 perquè las entréguia al Capítol de Urgell per la penció li fa, y lo Consell pròxim vinent aportarà recibo.

Dit dia se posan en mans del mateix síndich Moles 40 lliures, sous perquè las entréguia a l'aduaner per lo últim pach de est any, y en lo Concell pròxim vinent aportarà recibo.

Dit dia se posan en mans del mateix síndich Moles 10 lliures, sous per a què las entréguia a l'advocat de la Seu, y lo Consell vinent aportarà recibo.

Dit dia se ha pagat sis durillos per los que fan los papers.

Dit dia se ha pagat al nunci 32 lliures, 5 sous per lo últim pago y, a més, 8 lliures, sous per lo treball de plantar los edictes del blat.

Dit dia se paga a cada un dels conters 21 lliures, sous, y un durillo de gratificació.

Dit dia se ha pagat al secretari per sos treballs 42 lliures, sous.

Dit dia se ha pagat al porter per sis jornals 2 lliures, 5 sous.

Dit dia se ha pagat al llosador 1 lliura, 10 sous.

Dit dia se ha pagat los que han portat las banderas, tabernacle y campané, y se posan los diners en mans de Andreu Montanya, a fi de pagar-los.

Dit dia se ha pagat lo gasto de la festa de ahir y lo gasto del Consell de avuy, que importe 117 lliures, 17 sous, 9.

Dit dia se pose lo cortó del bi a dos sous, lo que se comensarà de véndrer per tot lo dia de Sant Thomàs vinent.

Dit dia se fa comissió a Andreu Montanya y a Thomàs Dolsa a fi y efecte de posar lo preu al blat a cada cap de mes, y avisar al secretari cada mes per fer los edictes.

1799 març 11

|[245v] Dia 11 mars 1799.

Se ha tingut Consell, vulgarment anomenat de la Senmana Santa, per cobrar comptes de l'Il·lustre Consell.

Dit dia se note que misser Ignasi Moles, síndic, ha aportat en esta Casa los recibos de l'aduaner, advocat de la Seu y Capítol de Urgell, de la comissió se li féu lo Consell pròxim passat.

Dit dia se ha pagat per lo gasto del Consell de avuy 47 lliures, 3 sous.

1799 maig 27

Dia 27 maig 1799.

Se ha tingut lo Consell, nomenat de Santcojesma, per pagar los metges, cirurgià, censos de Costoja, draps a lavar, baca magra, al senyor canonge sagristà de Urgell y, juntament, per fer nominació de mostafasos, vehedors y capitans.

Dit dia se posan en mans del cònsol menor de Sant Julià 4 lliures, 16 sous per la baca magra, las que se pagan al render del Capítol de Urgell, toca per parròquia 16 sous. Ítem, lliures, 12 sous, 6 per los censos de Costoja, toca per parròquia 2 sous, 1, menos Sant Julià que no·ls paga. Íttem, lliures, 15 sous per draps a lavar, los que se pagan al porter major de la santa iglésia de Urgell, toca per parròquia 2 sous, 6. Íttem, y finalment, 10 lliures, sous que se pagan al senyor canonge sagristà de la santa iglésia de Urgell, toca per parròquia 1 lliura, 13 sous, 4. De tot lo que aportarà recibo lo Consell propvinent.

Dit dia se posan en mans del senyor síndich Moles 40 lliures, sous, per lo primer pago de est any a fi de entregar-las a l'aduaner, y lo Consell pròxim vinent aportarà recibo.

Dit dia se vota missa de devosió a l'Esperit Sant en cada una de las parròquias.

Dit dia se arrestan las menobras que deuran fer-se de quí al dia de Sant Bernavé per los camins reals, cenderas y cenderons.

Dit dia lloha y aproba lo Il·lustre Consell tots los arrestos y ordinacions fins lo dia present fets, tant dels llibres vells com nous.

|[246] Dit dia se ha pag[a]da la penció de 55 lliures, 18 sous, 6 del censal fa lo Il·lustre Consell al Capítol de Urgell, y se pague per lo present any 1799.

Dit dia se fa nominació de mostafasos, vehedors y capitans:

Canillo: mostafà Gil Areny, Calbó, vehedor Jaume Guitart, capità Anton Duedra.

Encamp: mostafà Guillem Casal, vehedor Pere Torres, capità Francisco Naudí, Gallaudi.

Ordino: mostafà Pere Antoni Bons, Jaumet, vehedor Anton Rogé, Batlle, capità Ramon Gaspà.

Massana: mostafà Guillem Torres, Giberga, vehedor Pere Camp, capità Jaume Areny, dit Aern.

Andorra: mostafà Andreu Montanya y Joan Santuré, Guiem, vehedor Joan Santuré, Guiem, capità Miquel Muxella.

Sant Julià: mostafà Simeon Bou, vehedor Francisco Vila, capità Isidro Ruf.

Dit dia se fa nominació de sobreposats per lo ofici de Sant Pere Màrtir. Hix Miquel Puitg y entre Francisco Pal, Constantí, major, sobreestan Masià Puitg, pesador Miquel Bortoló.

Dit dia se mane a tots los mostafasos, en pena del cot de la Terra, que vàgien vigilans en què ningú vénguia bi, oli, pa, ni altras cosas que no sia ab mesura o pes alealats, y si algun mostafà |[246v] encontràs a qualsevol persona que venga oli ab pes o mesura fals, li púguia fer pagar deu lliuras de ban per quiscuna vegada, y si és pa, bi, carn o altres géneros, li púguia fer pagar cinch lliuras per quiscuna vegada. Y tots estos bans aplicadors als dits mostafasos, a més de poder lo Il·lustre Consell General castigar als delinqüents ab lo cot de la Terra. Y si algun dels delinqüents fos renitén en no voler pagar lo ban, podran los mostafasos o mostafà manar al delinqüent que pàguia lo ban, en pena del cot de la Terra, y recórrer als senyors síndichs.

Dit dia resol lo Il·lustre Consell General que en la parròquia de Andorra no puga haver-i sinó una carneseria, y aquesta hàgie de ésser en la vila de Andorra, y que no se púguia matar bestià sinó és que sia en la dita pròpria carneciria.

Dit dia anomena lo Il·lustre Consell General per conters per lo present any 1799 a Andreu Montanya y Anton Riba, Graellayre.

Dit dia, en atenció de haver de acabar lo Honorable Miquel Puitg lo trieni de sa batllia al mes de agost pròxim vinent, passa lo Il·lustre Consell a fer elecció de sis personas, presentant-la a l'Il·lustríssim Senyor Bisbe de Urgell, príncep soberà de ditas *[Valls]*, a fi de què se servésquia nombrar-ne una de ellas per son batlle de ditas Valls, la qual elecció és com se segueix:

Canillo Pere Font, Carquié.

Encamp Anton Rosell.

Ordino Nicolau Torres, Pal.

Massana Guillem Torres, Giberga.

Andorra Miquel Puitg, batlle actual.

Sant Julià Simeon Bou.

|[247] Dit dia se ha pagat lo gasto del Consell de avuy que importa sinquanta-cinch lliuras, setse sous.

1799 setembre 5

Dia 5 setembre 1799.

Se ha tingut Consell General a instància de misser Ignasi Moles, síndich, per comunicar a l'Il·lustre Consell dos cartas de Fransa, una del departament de Foix y altra de Monsieur Montou, que diuhen sian estreviats de la Vall los desertors francesos, requisicionaris y emigrans y, generalment, tot francès que no tínguia pasaport del departament de Foix.

Dit dia se ha pagat lo gasto del Consell de avuy que importe 23 lliures, 16 sous, 9.

1799 octubre 28

Dia 28 octubre 1799.

Se ha tingut Consell General, vulgarment nomenat de Tots Sants, a fi de arreglar comptes del Consell, y per lo demés que convinga.

Dit dia misser Ignasi Moles, síndich, reb 40 lliures, sous per lo segon pago de l'aduaner del corrent any, y lo Consell pròxim vinent aportarà recibo.

Dit dia se ha pagat lo gasto del Consell de avuy y per un dinà dels comisionats, trenta-vuyt lliuras, quatre sous.

1799 novembre 25

Dia 25 nohembre 1799.

Se ha tingut Consell General, vulgarment nomenat de Sant Andreu, a fi de pagar metges y arrestar metadors y averies, perquè lo Consell de Sant Thomàs pròxim vinent pugan aportar los consolats a esta Casa.

Dit dia se fa llot de vint-y-set pardius rojas, que los consolats deuran aportar a esta Casa la vigília del Consell pròxim vinent de Sant Thomàs, bonas y rebedoras, en pena del cot de la Terra, so és, quatre cada parròquia, excepto Encamp, Andorra y Sant Julià, que ne portaran cinch cada un.

|[247v] Canillo,	metadors	14	averies	6.003	valen:	203 ll.	12 s.	
Encamp,	metadors	224	averies	526	valen:	73 ll.	10 s.	8
Ordino,	metadors	21	averies	5.866	valen:	200 ll.	15 s.	8
Massana,	metadors	5	averies	459	valen:	16 ll.	6 s.	
Andorra,	metadors	242	averies		valen:	60 ll.	10 s.	
Sant Julià,	metadors	15	averies	1.498	valen:	54 ll.	s.	4
						608 ll.	14 s.	8

Dit dia ha aportat en esta Casa lo cònsol menor de Sant Julià tots los recibos dels diners se li entregà lo Consell de Santcojesma pròxim passat.

1799 desembre 16

Dia 16 desembre 1799.

Se ha tingut Consell General a fi de fer la festa del gloriós Sant Ermengol acostumada.

1799 desembre 17

Dia 17 desembre 1799.

Se ha tingut lo Consell de Sant Thomàs a fi de tallar la quístia com apar en lo Llibre de Quístia, la que se tallarà com apar segons los comptes han aportat en esta Casa los compters, pagadora ab un sol pach a Sa Senyoria Il·lustríssima.

Dit dia se note que los consolats han pagat los estranys notats en lo Consell anterior.

Dit dia se dexe a la direcció dels senyors síndichs lo donar las bonas festas a las personas de la obligació de la Vall y lo presentar-los a son temps pernas, formatges y capons a son temps. Tot lo que tindran previngut los consolats per quant los serà demanat.

Dit dia se ha pagat sis durillos per los que fan los papers.

Dit dia se ha pagat los conters, a quiscun 21 lliures, sous, y un durillo de gratificació.

Dit dia se posan en mans del senyor síndich Moles 10 lliures, sous per a què las entréguia a l'advocat de la Seu, y lo Consell vinent aportarà recivo.

Dit dia se posan en mans del cònsol major de Andorra tres lliuras |[248] per pagar los que han portat lo tabernacle y las banderas, y lo campané sos treballs.

Dit dia se ha pagat al porter per cinch jornals cinch pesetas.

Dit dia se ha pagat al llosador 1 lliura, 10 sous.

Dit dia se posan en mans del senyor síndich Ignasi Moles 55 lliures, 18 sous, 5 per a què las entréguia al Capítol de Urgell per la penció venserà, y lo Consell pròxim vinent aportarà recibo. Y són per la penció vencerà al maig de 1800.

Dit dia se posan en mans del senyor síndich Moles 40 lliures, sous per a què las entréguia a l'aduaner per lo últim pach de est any, y lo Consell pròxim vinent aportarà recivo.

Dit dia se note que las 55 lliures, 18 sous, 5, que consta que reb lo senyor síndich Moles del Capítol de Urgell per la penció vencerà al maig de 1800, quede a l'arxiu de dit Il·lustre Consell per no haver-las vulgudas acceptar dit senyor síndich en atenció de no càurer la penció fins al maig pròxim vinent.

Dit dia se ha pagat al secretari per sos treballs 35 lliures, sous.

Dit dia se ha p*[ag]*at al nunci per lo últim pago 37 lliures, 10 sous, comprès en estas lo plantar los edictes.

1800 abril 7

Dia 7 abril 1800.

Se ha tingut lo Consell, vulgarment nomenat de la Semmana Santa, per fer lo pach de la quístia deguda a Sa Il·lustríssima, nostre príncep y senyor (que Déu guarde), que són

200 pessas de vuyt, a rahó de 45 rals de ardits de un partit, y de altre partit 28 pessas de vuyt per la menjaria.

Dit dia se posan en mans de Don Guillem de Areny y de Solà, síndich, 319 lliures, 4 sous barcelonesos a fi de pagar la quístia a Sa Il·lustríssima, del què aportarà recibo en lo Consell pròxim vinent.

Dit dia Don Guillem de Areny y de Solà, síndich procurador general, ha donat comptes y ha aportat tots los recibos de tots los encàrrechs ha tingut fins lo dia present ab lo Il·lustre Consell, y quede quiti ab lo Il·lustre Consell. Juntament ha aportat lo recibo de l'últim pago de l'aduaner de l'any 1799.

Dit dia se posan en mans del senyor síndich Don Guillem de Areny y de Solà, síndich, 40 lliures, sous per a què las entréguia a l'aduaner per lo primer pago de l'any mil vuyt-cents, de lo que aportarà recibo.

|[248v] Dit dia se note que Anton Areny, alias Nicolau, de Ordino, declare a l'Il·lustre Consell que li està devent quaranta-cinch lliuras barceloneses provenients dels cordés de delme havie comprat a l'Il·lustre Consell lo any tenie las rendas de Andorra, lo que consta del recibo té firmat o devitori al mateix Il·lustre Consell.

Dit dia se ha pagat per lo gasto del Consell de avuy cinquanta-tres lliures, dotse sous y nou diners barcelonesos.

1800 maig 26

Dia 26 maig 1800.

Se ha tingut lo Consell nomenat de Santcojesma per pagar los metges, censos de Costoja, draps a lavar, baca grasa al senyor canonge sagristà de Urgell y, juntament, per fer nominació de mostafasos, vehedors y capitans.

Dit[121] dia se posan en mans del cònsol menor de Sant Julià lliures, 12 sous, 6 de un partit per la baca grasa, las que se pagan al render del Capítol de Urgell, toque per parròquia lliures, 2 sous, 1, de altre partit lliures, 12 sous, 6 per los censos de Costoja, toca per parròquia lliures, 2 sous, 1, menos Sant Julià que no·ls paga, de altre partit 15 sous per draps a lavar, los que se pagan al porter major de la santa iglésia de Urgell, toca

[121] *Aquest assentament i els deu següents estan numerats al marge esquerre amb la numeració correlativa de l'1 a l'11. Aquesta peculiaritat es dona únicament en aquest grup d'assentaments. No hem transcrit aquesta numeració.*

per parròquia lliures, 2 sous, 6. Íttem, 10 lliures, sous que se pagan al senyor canonge sagristà de la santa iglésia de Urgell, toca per parròquia 13 sous, 4. De tot lo que aportarà recibo lo Consell pròxim vinent.

Dit dia se fa nominació de mostafasos, vehedors y capitans:

Canillo: mostafà Jaume Font, Molné, vehedor Nicolau Duedra, capità Francisco Rosell, Jaumina.

Encamp: mostafà Anton Gasch, Pallerès, vehedor Pere Pallerès, capità Francisco Camp, Güelo.

Ordino: mostafà Esteve Aldosa, Call, vehedor Anton Mitjavila, Jordà, capità Anton Gomà, alia*[s]* Garreta.

Massana: mostafà Anton Armengol, Areny, vehedor Pere Rogé, Palanca, capità Lluís Riba, Colat.

Andorra: mostafà Thomàs Dolsa, vehedor Francisco Solana, capità Ignasi Galí, Dolsa.

Sant Julià: mostafà Julià Guiem, vehedor Baptista Bons, capità Balthesar Ferran, Perot.

|*249* Dit dia se arrestan las menobras per los camins reals, cenderas y cenderons, que deuran fer-se de quí al dia de Sant Bernavé.

Dit dia lloha y aproba lo Il·lustre Consell General tots los arrestos y ordinacions fins lo dia present fets, tant dels llibres vells com nous.

Dit dia se vota missa de devosió a l'Esperit Sant en cada una de las parròquias.

Dit dia Don Guillem de Areny ha portat lo recibo de l'aduaner del primer pago del present any 1800, que se li encarregà lo Consell pròxim passat.

Dit dia se ha pagat a Andreu Ribot, Masuberó, nunci, 37 lliures, 10 sous per lo primer pago del present any, compreses en estas los treballs de plantar los edictes.

Dit dia se fa nominació de sobreposats per lo ofici de Sant Pere Màrtir. Hix Joan Aleix y entre Jaume Casany, sobrestant Masià Puitg, pesador Miquel Bortholó, Francisco Pal, Constantí, major.

Dit dia anomena lo Il·lustre Consell per conters per lo present any 1800 a Andreu Montanya y Anton Riba, Graellayre.

Dit dia se ha pagada la penció de 55 lliures, 18 sous, 5 del censal fa lo Il·lustre Consell al Capítol de Urgell, y se pague per lo present any 1800, las que se posan en mans del cònsol de Sant Julià, y lo Consell vinent aportarà recibo.

Dit dia resolt lo Il·lustre Consell General que de aquesta hora en avant qualsevol que encòntria gallines a sos horts púguia tirar-los o matar-las ab la obligació de haver-las de portar a son duenyo, y no volent-las son duenyo, podrà encorporar-se'n lo que las matarà, pagant-ne al duenyo de las gallinas un ral per quiscuna que mataran. Y així mateix, podran usar en las terras sembradas únicament en lo temps del sembrar y quant los blats seran granats y en temps que hi seran los caballons, però no al prats, que únicament se podran fer pagar los danys.

Dit dia se ha pagat per lo gasto del Consell de avuy 55 lliures, 15 sous, 7.

1800 novembre 24

|*249v* Dia 24 nohembre 1800.

Se ha tingut Consell, vulgarment nomenat de Sant Andreu, a fi de pagar metges y arrestar metedors y averies perquè lo Consell de Sant Thomàs pròxim vinent pugan aportar los consolats a esta Casa.

Dit dia se fa llot de vint-y-set pardius roges, que los consolats deuran aportar en esta Casa la vigília del Consell pròxim vinent de Sant Thomàs, bonas y rebedoras, en pena del cot de la Terra, so és, quatre cada parròquia, excepto Canillo, Massana y Ordino, que ne portaran cinch cada un consolat.

Dit dia se vota missa de devoció en cada una de las parròquias.

Canillo,	metadors	118	averies	5.077	valen:	198 ll.	14 s.	8
Encamp,	metadors	73	averies	1.403	valen:	64 ll.	19 s.	8
Ordino,	metadors	20	averies	4.194	valen:	144 ll.	16 s.	
Massana,	metadors	5	averies	928	valen:	32 ll.	3 s.	8
Andorra,	metadors	265	averies	438	valen:	80 ll.	17 s.	
Sant Julià,	metadors	7	averies	1.345	valen:	46 ll.	11 s.	8
						568 ll.	2 s.	8

Dit dia se ha pagat 52 lliures, sous, 6 per lo gasto del Consell del dia de avuy.

1800 desembre 15

Dia 15 desembre 1800.

Se ha tingut Consell General a fi de fer la festa del gloriós Sant Ermengol acostumada.

1800 desembre 16

Dia 16 desembre 1800.

Se ha tingut lo Consell General, vulgarment nomenat de Sant Thomàs, a fi de tallar la quístia, la que se tallarà com apar en lo Llibre de Quístia en son degut lloch, segons lo*[s]* comptes han aportat a esta Casa los compters.

Dit dia se note que los cònsols han pagat los estranys notats en lo Consell anterior.

Dit dia se deixe a la bona direcció dels senyors síndichs lo donar las bonas festas a las personas de la obligació de la Vall y lo presentar-los a son temps pernas, formatges y capons, tot lo que tindran |*250* previngut los consolats per quant los serà demanat.

Dit dia se posan en mans de Anton Picart 55 lliures, 18 sous, 5 perquè las entréguia al Capítol de Urgell per la penció li fa, y lo Consell pròxim vinent aportarà recibo. Y se trobe que lo dia 26 maig 1800 se entregà la sobredita partida al cònsol de Sant Julià per pagar la sobredita penció al Capítol de Urgell. Y la que se note lo dia de avuy, que se entrega a Anton Picart, queda existén a l'arxiu.

Dit dia se posan en mans de Anton Picart 40 lliures, sous per a què las entréguia a l'aduaner per lo últim pach de est any, y lo Consell pròxim vinent aportarà recibo.

Dit dia se posan en mans de Anton Picart 10 lliures, sous per a què las entréguia a l'advocat de la Seu, y lo Consell vinent aportarà recibo.

Dit dia se ha pagat sis durillos per los que fan los papers.

Dit dia se ha pagat al nunci per lo últim pago 37 lliures, 10 sous, comprès en estas lo plantar los edictes.

Dit dia se ha pagat al secretari per sos treballs 35 lliures, 4 sous.

Dit dia se ha pagat al porter per cinch jornals cinch pesetas.

Dit dia se *[ha]* pagat al llosador 1 lliura, 10 sous.

Dit dia se han pagat los que han portat las banderas, tabernacle y campané, que són vuit pesetas.

Dit dia se ha pagat a cada un dels contés 21 lliures, sous y un xinxó de gratificació.

Dit dia se note que lo cònsol de Sant Julià ha portat lo recibo de la penció del Capítol de Urgell, que se li encarregà lo Consell pròxim passat de Santcojesma, y la del senyor canonge sagristà.

Dit dia se fa comissió a Miquel Puitg, cònsol de Andorra, y a Bonaventura Torres y Areny, cònsol de Encamp, per a què fàcien véndrer blat a qualsevol persona que ne tinga per véndrer, y posar en execució las resolucions que a est fi té fetas lo Il·lustre Consell General, per qual fi se'ls done tot ple poder y facultat a tots dos junts o a l'altre de ells a solas.

|*250v* Dit dia se ha pagat lo gasto de la festa de Sant Ermengol del dia de ahir y lo gasto del Consell del dia de avuy, cent-vuit lliuras, quatre sous y sis diners.

1801 mars 30

Dia 30 mars 1801.

Se ha tingut lo Consell, vulgarment anomenat de la Senmana Santa, per cobrar comptes de l'Il·lustre Consell.

Dit dia se ha pagat per lo gasto del Consell del dia de avuy cinquanta-set lliuras, un sou y deu.

1801 maig 18

Dia 18 maig 1801.

Se ha tingut lo Consell, nomenat de Santcogesma, per pagar metges, cirurgià, censos de Costoja, draps a lavar, baca magra, al senyor canonge sagristà de Urgell y, juntament, per fer nominació de mostafasos, vehedors y capitans.

Dit dia se posan en mans del cònsol major de Sant Julia 4 lliures, 16 sous de un partit per la baca magra, las que se pagan al arender del Capítol de Urgell, toque per parròquia lliura, 16 sous, de altre partit lliura, 12 sous, 6 per los censos de Costoja, toca per parròquia lliura, 2 sous, 1, menos Sant Julià, que no·ls paga, de altre partit lliura, 15 sous per draps a lavar, toca per parròquia lliura, 2 sous, 6, los que se pagan al porter major de

la santa yglésia de Urgell, de altre partit 10 lliures, sous, que se pagan al senyor canonge sagristà de Urgell, toca per parròquia 1 lliura, 13 sous, 4. De tot lo que aportarà recibo lo Concell pròxim vinent.

Dit dia se fa nominació de mostafasos, capitans y vehedors:

Canillo: mostafà Guillem Calbó, Soldevila, vehedor Miquel Rossell, Forest, Capità Joan Font, alias Paxeta.

Encamp: mostafà Pere Pallerès, Armingol, vehedor Anton Riba, Mas, capità Anton Pallerès.

Ordino: mostafà Pere Antoni Bons, Jaumot, vehedor Guillem Adallach, capità Anton Font, Sella.

Massana: mostafà Bonaventura Riba, vehedor Jaume Forcada, capità Pere Forcada.

|[251] Andorra: mostafà Masià Puitg, vehedor Pere Cadena, capità Francisco Mestre y Nagual.

Sant Julià: mostafà Esteve Tor, vehedor Nicolau Font, capità Lluch Olivé.

Dit dia se ha pagat al nunci 37 lliures, 10 sous per lo primer pago de est any, de lo que ha aportat recibo.

Dit dia Don Guillem de Areny ha aportat lo recibo de l'aduaner del primer pago del present any y lo recibo de l'últim pago de l'any pròxim passat del dit aduaner.

Dit dia lloha y aproba lo Il·lustre Consell tots los arrestos y ordinacions fins lo dia present fets, tant dels llibres vells com nous.

Dit dia se vota missa de devosió a l'Esperit Sant en cada una de las parròquias.

Dit dia se fa nominació de sobreposats en lo ofici de Sant Pere Màrtir. Hix Francisco Pal, Constantí, y entre Peregrí Martí y Montanya, sobrestan Masià Puitgs, pesador Miquel Bortholó.

Dit dia se fa comisió a l'Il·lustre Misser Ignasi Moles, síndich, Anton Picart y Areny, Bonaventura Rossell, Pellicé, Bonaventura Riba, Guillaumes, Nicolau Font y Jaume Sansa per a què, en nom de l'Il·lustre Consell General, vàgien a encontrar a l'Il·lustríssim Senyor Bisbe de Urgell per la justificació de la súplica presentà lo col·lector de las rendas

a Sa Senyoria Il·lustríssima, per tot lo que lo Il·lustre Consell General los done tot ple poder y facultat.

Dit dia se arrestan las menobras que deuran fer-se, de quí al dia de Sant Barnabé, per los camins reals, cenderas y cenderons.

Dit dia anomena lo Il·lustre Consell General per conters en lo present *[Consell]* a Andreu Montanya, de Santa Coloma, y a Anton Riba, Grellaire, de la Massana.

Dit dia se ha pagat los consellers.

Dit dia se arrestan las mostras per lo temps acostumat. Los cònsols a hont és lo batlle cuidara*[n]* de fer-li havís.

Dit dia se ha pagat per lo gasto del Concell de avuy cinquanta-set lliuras, set sous y nou diners barcelonesos.

1801 octubre 26

|[252v] Dia 26 octubre 1801.

Se ha tingut Consell General, vulgarment nomenat de Tots Sants, a fi de arreglar comptes del Consell y per lo demés que convinga.

Dit dia se note que misser Ignasi Moles, síndich, ha aportat lo recibo de l'aduaner de 40 lliures, sous per lo segon pago del present any 1801, y ha donat comptes a l'Il·lustre Consell de tots los diners li ha entregat fins lo dia present, y quede quiti dit senyor síndich ab dit Il·lustre Consell fins lo sobredit dia.

Dit dia se resol que de aquesta hora en avant ninguna persona, tant natural com estranger, puga véndrer bi a la menuda, so és, de quatre justias en avall, com no sia bi exquisit, com és de costa de mar, y aquest posat lo preu per lo mostasà primerament, y lo bi blanch podran véndrer-lo a la menuda. Donant facultat a las parròquias per a què pugan castigar als contraventors, cada hun en sa parròquia. Tot lo que se mana observar en pena del cot de la terra.

Dit dia se ha pagat per lo gasto del Consell de avuy cinquanta lliuras, quatre sous barcelonesos.

1801 novembre 23

Dia 23 nohembre 1801.

Se ha tingut Consell, vulgarment nomenat de Sant Andreu, a fi de pagar metges, cirurgià, arrestar metadors y averies perquè lo Consell de Sant Thomàs pròxim vinent pugan aportar los consolats a esta Casa.

Dit dia se fa llot de vint-y-set pardius roges, que los consolats deuran portar a esta Casa la vigília del Concell pròxim vinent de Sant Thomàs, bonas y rebedoras, pena del cot de la Terra, so és, quatre cada parròquia, excepto Encamp, Andorra y Sant Julià, que ne portaran cinch cada consolat.

Canillo,	metadors	78	averies	5.784	valen:	212 ll.	6 s.	
Encamp,	metadors	3	averies	2.988	valen:	100 ll.	7 s.	
Ordino,	metadors	14	averies	4.732	valen:	161 ll.	4 s.	8
Massana,	metadors	3	averies	385	valen:	13 ll.	11 s.	8
Andorra,	metadors	245	averies	750	valen:	86 ll.	5 s.	
Sant Julià,	metadors	6	averies	1.452	valen:	52 ll.	18 s.	
						626 ll.	12 s.	4

Dit dia se fa comisió al noble Don Guillem de Areny y de Solà y a misser Ignasi Moles y Jordana, síndichs de l'Il·lustre Consell General de las presents valls de Andorra, per |[252] respòndrer a la súplica presentada per Joseph Fornell, colector, a l'Il·lustríssim Senyor Bisbe, nòstron príncep (que Déu guarde).

Dit dia se ha pagat per lo gasto del Consell de avuy setanta-tres lliuras, tretse sous y set diners barcelonesos.

1801 desembre 4

Dia 4 desembre 1801.

Se ha tingut Consell General per orde del*[s]* Il·lustres Senyors Síndichs, lo noble Don Guillem de Areny y de Solà y misser Ignasi Moles, en atenció de trobar-se ab lo honor que se ha dignat fer-los lo Il·lustríssim Senyor Bisbe de Urgell, Digníssim Príncep Soberà de las valls de Andorra, acerca lo memorial a Sa Senyoria Il·lustríssima presentat per son Il·lustre Veguer de ditas Valls, misser Pere Fiter, per a què, en nom de l'Il·lustre Concell General, infórmian sobre lo en aquell contengut y demés consta en dita comisió de fecha

6 desembre de 1801. I ha resolt lo Il·lustre Consell General, después de haver-se-li fet present per dits Il·lustres Senyors Síndichs la solicitut a son Digníssim Príncep de l'expressat Il·lustre Veguer que, per a informar a l'Il·lustríssim Senyor Bisbe y practicar totas las deligències convenients a la defensa de l'honor, privilegis y prerogativas de l'Il·lustre Consell General, préguian o elegésquian las personas de l'Il·lustre Consell que sian de son agrado, sens limitació alguna, ab plena facultat de gastar tot lo que·ls aparéguia convenient.

Dit dia resol lo Il·lustre Consell, en vista de una carta que presentà lo Il·lustre Senyor Síndich Procurador General del pérfet[122] del departament de Foix, sa fe*[t]*xa 12 frimiaire, any deu de la República Francesa, Una e Indivisible, fer comisió, com realment fa, als Il·lustres Senyor*[s]* Síndichs actuals y a Anton Picart y Areny, perquè junts y a solas òbrian lo que los aparéguia y sia convenient per dit asumpto, podent nombrar per son auxili als indivíduos de l'Il·lustre Concell que sian de son ben eprsit[123] y, així mateix, gastar lo que per dit asumpto y sa finalisació convínguia sens limitació alguna.

1801 desembre 14

Dia 14 desembre 1801.

Se ha tingut Consell General a fi de fer la festa del gloriós Sant Ermengol acostumada.

1801 desembre 15

Dia 15 desembre 1801.

Se ha tingut lo Consell de Sant Thomàs a fi de tallar la quístia com apar en lo Llibre de Quístia, la que se tallarà com apar segons los comptes han aportat en esta Casa los compters, pagadora en *[un]* sol pach a Sa Senyoria Il·lustríssima.

Dit dia se note que los consolats han pagat los estranys notats en lo Consell anterior.

Dit dia se dexe a la direcció dels senyors síndichs lo donar las bonas festas a las personas de la obligació de la Vall y lo presentar-los a son temps pernas, formatges y capons, tot lo que tindran previnguts los consolats per quant los serà demanat.

|[252v] Dit dia se ha pagat sis durillos per los que fan los papers.

[122] *En lloc de* préfet*. Es repeteix altres vegades al llarg del text. No ho tornem a indicar en nota.*
[123] *En lloc de* [esperit].

Dit dia se posan en mans del cònsol major de Andorra tres lliuras per pagar los que han portat lo tabernacle y banderas, y al campané sos treballs.

Dit dia se ha pagat al losador per sos treballs 1 lliura, 10 sous, las que se entregan al cònsol major de Andorra.

Dit dia se ha pagat al porter per sis jornals sis pesetas.

Dit dia se ha pagat al nunci per lo últim pago 37 lliures, 10 sous, comprès lo plantar los edictes.

Dit dia se posan en mans del senyor síndich Moles 10 lliures, sous per a què las entréguia a l'advocat de la Seu, y lo Consell vinent aportarà recibo.

Dit dia se ha pagat a cada hun dels contés 21 lliures y dos xinxons de gratificació.

Dit dia se a pagat al secretari 42 lliures, 13 sous per sos treballs.

Dit dia se posan en mans del senyor síndich, misser Ignasi Moles, 40 lliures, sous per a què las entréguia a l'aduaner per lo últim pach de est any, y lo Consell pròxim vinent aportarà recibo.

Dit dia ha resolt lo Il·lustre Consell que, d'esta hora en avant, totas las parròquias prénguian los cònsols de jurament lo dia dels Ignosens, dia vint-y-vuyt de desembre. Tot lo que se mane observar en pena del cot de la Terra.

Dit dia se ha pagat per lo gasto del Consell del dia 9 desembre, de la festa de Sant Ermengol y del Consell del dia de avuy, cent cinquanta-dos lliuras, onse sous y deu diners barcelonesos.

1802 gener 20

Dia 20 janer 1802.

Se ha tingut Consell General a instància de l'Il·lustre Misser Ignasi Moles, síndich, al[124] qual ha presentat un memorial que molts pobres de la parròquia de la Massana li havien presentat, suplicant-li se dignés donar providència per fer véndrer blat al colector de dèsimas inseguint las resolucions de l'Il·lustre Consell y aprobades per nostres Dignísims Prínceps (que Déu guarde), y exposar-los com altres pobres de altres parròquies li havien fet la mateixa petició de paraula. Y vist tot lo expresat, ha pres lo

[124] *En lloc de* el.

Il·lustre Consell las probas justificativas, de las que resulta evidentíssimament, per testimonis y declaracions de cònsols, ser contraventors y inovedients a las mencionadas resolucions Anton Fiter, de la vila de Andorra, arrendatari de la carnàlia de Don Guillem de Areny y de Solà, Bonaventura Torres y Areny, colector de las dècimas de Encamp pertanyents a l'Il·lustre Capítol de Urgell, y Joseph Fornells, colector de las dècimas de las Valls, als quals, a quiscun dels sobredits, se'ls |[253] fa trenta lliuras barcelonesas de cot, les que posaran dins tres dias en mans del cònsol decano de la parròquia de Andorra quiscun de ells, en pena del recot. Y baix la mateixa pena del recot se'ls mane que tingan y obsérvian tot lo contengut en ditas resolucions publicadas y notificadas.

Dit dia reb lo Il·lustre Consell una carta de l'Il·lustre Senyor Síndich, Don Guillem de Areny y de Solà, procurador general, de fecha del present dia vint janer, y entre altres de las cosas que expresa dita carta si encontra lo següent:

"Poso, al mateix temps, en notícia de Vostra Senyoria que, en vista de la última carta escrita per lo Il·lustre Consell a l'Il·lustre Senyor Veguer en compliment del prompte avís se li oferí de la resolució prendria Vostra Senyoria acerca son ofici de la expresada fecha, recorregué novament dit Il·lustre Veguer a l'Il·lustre Senyor Bisbe que, animat de sos tan ben intensionats sentiments per a finalitzar entera y promtament tota disputa, disposà se celebràs lo dia següent una junta, en sa presència y quarto episcopal, entre lo Il·lustre Veguer Don Ignasi Solans de Areny, assessor de Vostra Senyoria, y est son servidor, al·legant cada una de las parts las rahons y dret judicàs a son favor. Las que ohidas per nostre Digníssim Príncep, y vistos igualment los documents autèntichs produhits per part de l'Il·lustre Concell, resolgué se presentàs lo Il·lustre Veguer a Vostra Senyoria en lo primer Concell se celebràs, fent-li las peticions per sos antecessors acostumandas, corrent de son càrrech, y segons costum, los gastos de las Corts y altres se oferisen també segons costum y, en una paraula, no innovant cosa alguna en punt de Corts, que era lo que en aquella ocasió se vertia. Y asegurant lo Il·lustríssim Senyor Bisbe, nostre príncep, ab lo paternal amor a Vostra Senyoria, tant propri de sa pietat, que en manera alguna volia fer novedat en est ni altre asumpto de las Valls".

Dit dia ha comparegut lo Il·lustre Misser Pere Joan Fiter y Cellera, per lo Il·lustríssim Senyor bisbe de Urgell veguer de las presents Valls. Expose y ha dit:

"Il·lustre Consell, és la mia vinguda per dir a Vostras Senyorias que he determinat obrir las Corts per administrar justícia, no solament en la causa actual del reo que està pres sinó també en lo demés que sia convenient".

Y lo Il·lustre Misser Ignasi Moles, síndich, com a portant la veu de l'Il·lustre Consell General, respon que està molt bé a dit Il·lustre Consell que dit Il·lustre Senyor Veguer òbrie les Corts mediant se obsérvie los usos, estills, consuetuts |[253v] y privilegis de la Vall, conforme han acostumat sos antecessors y han jurat a l'ingrés de son ofici. Requerint que lo nottari llévia acte de la proposició y resposta.

Dit dia lo Il·lustre Consell anomena per anrahonadors de las presents Corts a Miquel Puitg, conseller de la parròquia de Andorra, y a Bonaventura Riba, Nicolau, conseller de la parròquia de Ordino. Y en cas de no poder los sobredits asistir, anomena per anrahonadors a Anton Areny, Gastó, conceller de la parròquia de Canillo, y a Bonaventura Torres y Areny, conseller de la parròquia de Encamp.

Dit dia ha proposat lo dit Il·lustre Senyor Veguer a l'Il·lustre Consell que, en atenció de haver tingut lo reo tant temps en la casa que avui se encontra y haver molestat tant als indivíduos de dita casa, que li és precís lo mudar-lo de casa. Y que en atenció que *[a]* la Casa Comuna de la parròquia de Andorra hi ha una porta que done al roch y las finestras no estan bé per poder-i tenir lo reo, que distínie lo Il·lustre Concell una casa còmoda per posar-lo, o sinó serà precís a dit Il·lustre Senyor Veguer lo tenir lo reo vuyt dias per casa. Y havent-li respost lo dit Il·lustre Misser Ignasi Moles, síndich, en nom de l'Il·lustre Consell, que se li tornarie resposta a la sua proposició, y encontinent ha resolt lo Il·lustre Consell y mana als Honorables Cònsols de la vila de Andorra que de luego compònguian las finestras y porta de la Casa Comuna que done al roch, y en quant menester sie paredar a satisfació de dit Il·lustre Senyor Veguer, a cuyo fi se fa comició al cònsol decano de Canillo y conseller major de Ordino per a què de luego vàgien a participar esta resolució a dit Il·lustre Veguer y als cònsols de Andorra per a què vàgien a encontrar a dit Il·lustre Veguer, que los díguia lo modo vol se compònguia la dita Casa Comuna, que de luego ho faran. I dit Il·lustre Senyor Veguer ha respost als consellers de Ordino y cònsol de Canillo que donava les gràcies a l'Il·lustre Consell de la bona resposta y prompta providència que ha pres. Y los cònsols de Andorra diuhen que dit Il·lustre Veguer los havia dit que demà dematí compareguesen, que mirarien lo que se hauria de fer convenient en dita Casa.

Dit dia se ha pagat per lo gasto del Consell del dia de vuy 41 lliures, 4 sous, 6 barcelonesos.

1802 abril 12

|[254] Dia 12 abril de 1802.

Se ha tingut lo Consell General, anomenat de la Semmana Santa, per fer lo pach de la quístia deguda a Sa Senyoria Il·lustríssima, nostre príncep y senyor (que Déu guarde), que són 200 pesas de vuyt, a rahó de cinquanta-quatre rals de ardits, de un partit, y de altre partit vint-y-vuyt pesas de vuyt per la menjaria.

Dit dia se posan en mans de misser Ignasi Moles, síndich, 319 lliures, 4 sous a fi de pagar la quístia a Sa Senyoria Il·lustríssima, del qual portarà recibo a esta Casa lo Consell pròxim vinent.

Dit dia se fa comissió a misser Ignasi Moles, síndich, y a Anton Picart y Areny per a manar y disposar als comuns de la Vall lo arreglament conéguian més convenient en las cosas comunas, als quals lo Il·lustre Consell los done tot ple poder y facultat. Lo que se'ls mane en pena del cot de la Terra. Y lo Consell pròxim vinent tornaran resposta de sa comissió.

Dit dia se ha pagat per lo gasto del Consell del dia de avuy cinquanta-dos lliuras, diset sous y tres diners barcelonesos.

1802 maig 31

Dia 31 maig 1802

Se ha tingut lo Consell de Santcojesma per pagar las metges, cirurgià, censos de Costoja, draps a lavar, baca grasa, al senyor canonge sagristà de Urgell, y juntament per fer nominació de mostafasos, vehedors y capitans.

Dit dia se posan en mans del cònsol major de Sant Julià 12 sous, 6 de un partit per la baca grasa, los que se pagan al render del Capítol de Urgell, toque per parròquia lliures, 2 sous, 1, de altre partit lliures, 12 sous, 6 per los sensos de Costoja, toca per parròquia 2 sous, 1, menos Sant Julià, que no·ls paga, de altre partit 15 sous per draps a lavar, los que se pagan al porter major de la santa iglésia cathedal de Urgell, toque per parròquia lliures, 2 sous, 6, de altre partit 10 lliures, sous, que se pagan al senyor canonge sagristà de la santa iglésia cathedal del Urgell, toca per parròquia 1 lliura, 13 sous, 4. De tot lo que se aportarà recibo en esta Casa lo Concell pròxim vinent.

Dit dia se fa nominació de mostafasos, vehedors y capitans:

Canillo: mostafà Pere Casal, Regí, vehedor Anton Areny, Gastó, capità Anton Montallà, Call.

|[254v] Encamp: mostafà Bonaventura Torres, Areny, vehedor Joan Calva, Garreta, capità Anton Casal.

Ordino: mostafà Bonaventura Riba, Nicolau, vehedor Pere Babi, Babot, capità Joan Areny, Thomàs.

Massana: mostafà Francisco Mora, Giraut, vehedor Anton Riba, Graellaire, capità Guillem Camp, alias Call.

Andorra: mostafà Miquel Puitg y Francisco Maestre, vehedor Francisco Maestre, capità Esteve Ricart, Vidal.

Sant Julià: mostafà Joan Sucarana, vehedor Peregrí Sirés, Auvinyà, capità Anton Sacases.

Dit dia lloha y aproba lo Il·lustre Concell tots los arrestos y ordinacions fins lo dia presents fets, tant dels llibres vells com nous.

Dit dia se vota missa de devoció a l'Esperit Sant en cada una de las parròquias.

Dit dia se fa nominació de sobreposats per lo ofici de Sant Pere Màrtir. Hix Francisco Constantí y entre Peregrí Martí, sobrestant Masià Puitg, Miquel Bortholó pesador.

Dit dia, en attenció de haver mort lo honorable Nicolau Torres, Pal, batlle, passa lo Il·lustre Consell General de las presents valls de Andorra a fer elecció de sis personas, presentant-la a l'Il·lustríssim Senyor Bisbe de Urgell, prícep y senyor de las mateixas Valls, a fi de què se servésquia nombrar-ne una de ellas per son batlle de ditas Valls. La qual elecció és com se segueix:

Canillo Pere Font, Carquié.

Encamp Bonaventura Torres, Areny.

Ordino Bonaventura Riba, alias Nicolau.

Massana Guillem Torres, Giberga

Andorra Masià Puitg.

Sant Julià Andreu Nagual.

|[255] Dit dia se note que Don Guillem de Areny y de Solà, síndich, ha pasat comptes ab lo Il·lustre Consell y queda quiti ab lo dit Il·lustre Consell. Y se li ha pagat 40 lliures, sous que ha pagat a l'aduaner per lo primer pago del present any 1802. Y ha portat lo recibo en esta Casa y queda quiti fins lo dia present ab lo Il·lustre Consell.

Dit dia se arrestan las menobras per los camins reals, cenderas y cenderons, que deuran fer-se de quí al dia de Sant Bernabé.

Dit dia se arrestan las mostras per los dias acostumats, y los cònsols a hont és lo batlle cuidaran de fer-li avís.

Dit dia anomena lo Il·lustre Consell per conters per lo present any a Andreu Montanya y a Anton Riba, Graellaire, los quals deuran revisitar los camins.

Dit dia se ha pagat los consellers.

Dit dia se ha pagat lo nunci 37 lliures, 10 sous per lo primer pago de aquest any, y ha portat recibo en aquesta Casa.

Dit dia se note que misser Ignasi Moles, síndich, ha aportat lo recibo de la quístia del present any de Sa Senyoria Il·lustríssima.

Dit dia se fa comissió a Andreu Montanya per fer lo preu del blat per lo present any, donant-li la facultat lo Il·lustre Consell de elegir-se lo company que a ell bé li apareixerà.

Dit dia se ha pagat per lo gasto del Consell de avuy 60 lliures, sous, 3.

1802 juliol 27

Dia 27 juliol 1802.

Se ha tingut Consell de la Terra, convocat per lo Il·lustre Senyor Síndich Procurador General, lo noble senyor Don Guillem de Areny y de Solà, ab lo motiu de noticiar-li la súplica volia fer-li lo Il·lustre Senyor Veguer de las valls de Andorra per lo Il·lustríssim Senyor Bisbe de Urgell, són Digníssim Príncep, misser Pere Fiter, per a què resolgue lo Molt Il·lustre Consell General lo més convenient, ohida la relació de l'éxpresat senyor síndich, que és com se segueix:

"Molt Il·lustre Senyor, he tingut a bé convocar a Vostra Senyoria per a posar en sa nottícia com, no obstant de la junta privada disposada per lo Senyor Il·lustríssim, nostre Digníssim Príncep (que Déu guarde), en sa presència y quarto episcopal, y acistència de son referit veguer, del doctor Don Ig- |[255v] naci Solans y de Areny, assesor de Vostra Senyoria y de est son servidor, a l'efecte que, ohidas las rahons y vistos los documents dels Il·lustres Senyors Veguers i Síndich Procurador General per a terminar las contencions havian ocorregut y donar lo degut prompte curs a la recta administració de justícia, fos decidit per lo Il·lustre Senyor Bisbe, de cuya obligació era lo adelantar los

gastos de las pròximas Corts celebradoras, si de l'Il·lustre Veguer o del Molt Il·lustre Consell General, representat en aquella ocasió per est son senyor, havent estat declarat per nostre Digníssim Príncep y previngut a son mencionat veguer adelantar los gastos de las citadas Corts y continuar en lo estilat y practicat en semblants ocasions per sos antecessors, fent-se entrega, al mateix temps, a l'Il·lustre Senyor Procurador General de tots los papers presentats per lo sobredit veguer, respostas y informes del Molt Il·lustre Consell General per dit Senyor Il·lustríssim, ab la expreció de què no se li parlàs més de Corts, com més extensament consta y és de véurer de lo Llibre de Acuerdos del Molt Il·lustre Consell, en què queda dita resolució manifestada per est son síndich procurador general, comissionat per Vostra Senyoria a est intent ab mol*[t]* honor y complacència sua. No obstant (com ja he dit) de la referida superior resolució, anela lo Il·lustre Senyor Veguer, desitjós de la major harmonia ab lo Molt Il·lustre Consell, suplicar-li tínguia la bondat de adelantar los gastos se oferescan per la celebració de las Corts (que va ha fer publicar en lo mateix dia), sian pertanyents al senyor assersor[125], pago de centinellas, menjar y véurer dels indivíduos del tribunal y demés (que diu no poden ser mol*[t]* cres-
|*[256]* cuts), graciosament ab la expressa protesta de què no púguia servir de exemplar en temps algun y ab obligació de reintegrar al Molt Il·lustre Consell General la partida graciosament adelantada en las presents Corts, ab sas composas y altras sobrans o de altras més prop venideras, y fins a quedar plenament satisfet lo Molt Il·lustre Consell. En vista de tot, lo que volent est cooperar com sempre a la recta y més prompta administració de justícia, ha condecendit gustós, depués de alguns reparos dignes de attenció, a la proposada súplica, y de consegüent enviat los comissionats de estil a l'Il·lustre Senyor Veguer per poder est fer personalment la consabuda petició y de quant fos de son agrado, com realment ha fet, havent-li respost per son síndich procurador general en ple Consell, manifestan*[t]*-li sa libre condescendència a la sua solicitut de adelanatar per los gastos de las sentinellas y demés exposats graciosament per estas Corts, solament ab la expresa protesta, y no de altra manera, de què esta generositat sua no puga en temps algun servir de exemplar ni donar dret algun als Il·lustres Veguers per semblants pretencions en lo successiu, prestant lo Il·lustre Veguer Misser Pere Fiter lo jurament que han acostumat sos entecessors, com ha prestat, quedant en la obligació de reintegrar al Molt Il·lustre Consell la partida graciosament adelantada (y demés ja ditas) de las composas, y demés sobrats de las presents Corts, devent seguir en la mateixa en lo cas de no sufragar estas

[125] *En lloc de* assessor.

per |*[256v]* las venideras fins a la total satisfació del Molt Il·lustre Consell, de part del qual se dona las degudas gràcias a l'Il·lustre Senyor Veguer per a haver-li proporcionat esta plausible ocasió de son obsequi.

1802 novembre 22

Dia 22 nohembre 1802.

Se ha tingut lo Consell, vulgarment nomenat de Sant Andreu, a fi de pagar metges, sirurgià, arrestar metadors y averies per a què lo Consell de Sant Thomàs pròxim vinent puguen aportar los consolats a esta Casa.

Dit dia se fa llot de 27 perdius roges, que los consolats deuran portar a esta Casa la vigília del Concell pròxim vinent de Sant Thomàs, bonas y rebedoras, en pena del cot de la Terra, so és, quatre cada parròquia, excepto Canillo, Ordino y Massana que ne portaran cinch cada consolat.

Canillo,	metadors	50	averies	5.082	valen:	179 ll.	3 s.	4
Encamp,	metadors	8	averies	3.645	valen:	123 ll.	3 s.	10
Ordino,	metadors	13	averies	4.632	valen:	157 ll.	13 s.	
Massana,	metadors	5	averies	302	valen:	11 ll.	6 s.	4
Andorra,	metadors	66	averies	944	valen:	39 ll.	17 s.	4
Sant Julià,	metadors	8	averies	1.190	valen:	41 ll.	13 s.	4
						552 ll.	17 s.	2

Dit dia se fa comissió al senyor Anton Picart, Bonaventura Riba, Guillauma, Gil Areny, Calbó, Nicolau Font y a Bonaventura Riba, Nicolau, en ausència de Gil Areny, per a què púguian practicar las deligències en orde a las vendas del blat, y lo Il·lustre Consell los done tot ple poder y facultat per péndrer y practicar totas las deligències necessàrias.

Dit dia se fa comissió als Il·lustres Senyors Síndichs per a què, en nom de l'Il·lustre Consell, elegèsquian o pòsien los ulls en aquella persona que ells regonèguian més convenient per utilitat de la Vall per veguer de ditas Valls, en atenció de una carta han tingut del governament francès.

|*[257]* Dit dia se fa comissió als Il·lustres Senyors Síndichs per a què, atesa la misèria del blat y viures amenasa en lo present any a ditas Valls, procúrien son alivio per la extracció

de grans y demés necessari per lo avast de la Vall, y així mateix de fer-o present a l'Il·lustríssim Senyor Bisbe de Urgell, son Digníssim Príncep Soberà, luego de son regrés, desitjós sempre, en tot y per tot, de sa digna aprobació.

Dit dia se ha pagat per lo gasto del Consell de avuy cinquanta-quatre lliuras, vuyt sous y sis diners barcelonesos.

1802 desembre 22

Dia 22 desembre 1802.

Se ha tingut lo Consell de la festa de Sant Ermengol, la que se ha feta en lo modo acostumat.

1802 desembre 23

Dia 23 desembre 1802.

Se ha tingut lo Consell, vulgarment anomenat de Sant Thomàs, a fi de tallar la quístia, la que se tallarà com apar en lo Llibre de Quístia en son degut lloch, segons los comptes han aportat a esta los compters.

Dit dia se note que los cònsols han pagat los estranys notats en lo Consell anterior.

Dit dia se dexe a la bona direcció dels senyors síndichs lo donar las bonas festas a las personas de la obligació de la Vall y lo presentar-los a son temps pernas, formatges y capons, tot lo que tindran previngut los consolats per quant los serà demanat.

Dit dia se posan en mans del senyor síndich Moles 10 lliures, sous per a què las entréguie a l'advocat de la Seu, y lo Consell vinent aportarà recibo.

Dit dia se posan en mans del senyor síndich Moles 40 lliures, sous barcelonesos per a què las entréguia a l'aduaner per lo últim pach de est any, y lo Consell vinent aportarà recibo a esta Casa.

Dit dia se posan en mans del cònsol major de Sant Julià 55 lliures, 18 sous, 5 per a què las entréguia al Capítol de Urgell per la penció li fa, y lo Consell vinent aportarà recibo.

|*257v* Dit dia se ha pagat al nunci per lo últim pago 37 lliures, 10 sous, compreses en estas lo plantar los edictes.

Dit dia se ha pagat sis durillos per los que fan los papers.

Dit dia ha pagat al porter, per cinch jornals, cinch pesetes.

Dit dia s'a pagat al llosador 1 lliura, 10 sous.

Dit dia se ha pagat al secretari 42 lliures, sous per sos treballs de est any.

Dit dia se ha pagat a cada hun dels conters 21 lliures, sous y un xinxó de gratificació.

Dit dia se note que lo cònsol de Sant Julià ha aportat los recibos de l'encàrrech se li féu lo Consell de Santcujesma pròxim passat.

Dit dia se han pagat los que han portat las banderas, tabernacle y campané, que són vuit pesetas.

Dit dia se ha pagat per lo gasto del Consell de avuy y festa de Sant Ermengol cent dotse lliuras, sis sous y nou diners barcelonesos.

1803 abril 4

Dia 4 abril 1803.

Se ha tingut lo Consell de la Semmana Santa per cobrar comptes de l'Il·lustre Consell.

Dit dia se note que lo cònsol major de Sant Julià ha aportat lo recibo a esta Casa dels diners se li encarregà lo Consell pròxim passat.

Dit dia se note que misser Ignasi Moles, síndich, ha aportat los recibos dels diners se li entregà lo Concell pròxim passat.

Dit dia se fa comissió als senyors síndichs, lo noble Don Guillem de Areny y Solà y misser Ignasi Moles, per a què, en nom de l'Il·lustre Consell General, pàssien a donar las gràcias a l'Il·lustríssim Senyor Bisbe, nostre príncep (que Déu guarde), en orde als privilegis de la butlla de menjar carn y demés concernent en lo indult se ha concedit per la vall de Andorra.

Dit dia se fa comissió a Pere Pallerès, cònsol de Encamp, y a Anton Rogé, Batlle, conseller de Ordino, per a què vàgien a véurer si lo Comú de Canillo ha donat prou rebaixant per pasturar ab sos bestiars los del Quart de la Aldosa y de Ransol. Y en cas de no tenir los dels dits Quarts prou rebaixant, los done lo Il·lustre Consell tot ple poder y facultat de asenya- |*258* lar-los tot aquell rebaixan*[t]* que regoneixeran hàgien de menester, arreglant-se al decretat del dit Il·lustre Consell General de 15 desembre de 1801.

Dit dia se fa comissió al senyor misser Ignasi Moles, síndich, y a Anton Picart, per a què, en nom de l'Il·lustre Consell, consúltien ab lo advocat que a ells bé los apareixerà la súplica ha presentada lo dia present lo Quart de Sornàs, de la parròquia de Ordino, en orde a carbonar, y en vista de la consulta decrétian la súplica.

Dit dia se ha pagat per lo gasto del Consell de avuy cinquanta-dos lliuras, quatre sous y onse diners barcelonesos.

1803 maig 23

Dia 23 maig 1803.

Se ha tingut lo Consell de Santcojesma per pagar los metges, cirurgià, baca grassa, censos de Costoja, draps a lavar, al senyor canonge sagristà de Urgell, y juntament per fer nominació de mostafasos, vehedors y capitans.

Dit dia se posan en mans del cònsol major de Sant Julià 12 sous, 6 per la baca grasa, los que se pagan al render del Capítol de Urgell, toque per parròquia 2 sous, 1, de altre partit 12 sous, 6 per los censos de Costoja, toque per parròquia 2 sous, 1, menos Sant Julià, que no·ls paga, de altre partit 15 sous per draps a lavar, los que se pagan al porté major de la cathedral de Urgell, toque per parròquia 2 sous, 6, de altre partit 10 lliures, sous que se pagan al senyor canonge sagristà de la santa iglésia cathedral de Urgell, toque per parròquia 1 lliura, 13 sous, 4. De tot aportarà recibo en esta Casa lo Consell pròxim vivent.

Dit dia se fa nominació de mostafasos, vehedors y capitans:

Canillo: mostafà Bonaventura Rosell, Pellicé, vehedor Joan Rosell, Naudí, capità Joan Pintat, Marticella.

Encamp: mostafà Anton Camp y Calba, vehedor Pere Torres, capità Anton Pallès.

Ordino: mostafà Antón Rogé, Batlle, vehedor Ramon Gaspà, Mitgeu, |[258v] capità Anton Pujal y Gené.

Massana: mostafà Guillem Torres, Giberga, vehedor Ignasi Mora, Rosell, capità Anton Mora, Bordoll.

Andorra: mostafà Jaume Sansa y Francisco Pal, Constantí, vehedor Francisco Pal, Constantí, capità Miquel Casany, dit Xurrina.

Sant Julià: mostafà Francisco Bou, Mas d'Alins, vehedor Andreu Olivé, Pubill, capità Silvestre Roca, alias Bringué

Dit dia lloha y aproba lo Il·lustre Consell tots los arrestos y ordinacions fins lo dia present fets, tant dels llibres vells com nous.

Dit dia se vota missa de devoció a l'Esperit Sant en cada una de las parròquias.

Dit dia se fa nominació de sobreposats per lo ofici de Sant Pere Màrtir. Hix Peregrí Martí y entre Masià Aldosa, sobreestan Masià Puitg, pesador Miquel Bortholó.

Dit dia se arrestan las menobras per los camins reals, cenderas y cenderons, que deuran fer-se de quí al dia de Sant Bernavé.

Dit dia se arrestan las mostras per los dias acostumats, y los cònsols a hont és lo batlle cuidaran de fer-li avís.

Dit dia se ha pagat los consellers.

Dit dia se ha pagat al nunci 37 lliures, 10 sous per lo primer pago de est any, y a aportat recibo en esta Casa.

Dit dia anomena lo Il·lustre Consell per conters per lo present any a Andreu Montanya y a Anton Riba, Graellayre, los quals deuran revisitar los camins.

Dit dia se posan en mans del noble Don Guillem de Areny y de Solà, síndich, 40 lliures, sous barcelonesos per a què las entréguie a l'aduaner per lo prim*[er]* pago de est any, y lo Consell pròxim vinent aportarà recibo.

|[259] Dit dia se posa lo vi a trenta-dos diners lo pixé, y los consolats havisaran als hostalers, quiscun en sa parròquia, que lo dijous pròxim lo púguian véndrer a dit preu.

Dit dia se ha pagat per lo gasto del Consell de avuy 48 lliuras, 13 sous, 10 barcelonesos.

1803 octubre 24

Dia 24 octubre 1803.

Se ha tingut Consell General, vulgarment nomenat de Tots Sants, a fi de arreglar comptes del Consell y per lo demés que convinga.

Dit dia se note que Don Guillem de Areny ha aportat los recibos del primer y segon pago de l'aduaner del present any.

Dit dia se ha pagat per lo gasto del Consell del dia de avuy 36 lliuras, 16 sous, 9 barcelonesos.

1803 novembre 22

Dia 22 nohembre 1803.

Se ha tingut lo Consell, vulgarment nomenat de Sant Andreu, a fi de pagar metges y cirurgià, arrestar metadors y averies per a què lo Concell de Sant Thomàs pròxim vinent pugan aportar los consolats a esta Casa.

Dit dia se fa llot de vint-y-set pardius roges, que los consolats deuran aportar en esta Casa la vigília del Concell pròxim vinent de Sant Thomàs, bonas y rebedoras, pena del cot de la Terra, so és, quatre cada parròquia, excepto Encamp, Andorra y Sant Julià, que ne portaran cinch cada consolat.

Dit dia se vota missa de devosió a l'Esperit Sant en cada una de las parròquias.

Canillo,	metadors	102	averies	8.854	valen:	320 ll.	12 s.	8
Encamp,	metadors	10	averies	3.394	valen:	116 ll.	16 s.	8
Ordino,	metadors	1	averies	1.995	valen:	66 ll.	16 s.	
Massana,	metadors	3	averies	240	valen:	8 ll.	15 s.	
Andorra,	metadors	19	averies	2.074	valen:	73 ll.	17 s.	8
Sant Julià,	metadors	4	averies	744	valen:	34 ll.	16 s.	
Sumen juntas las parròquias:						621 ll.	9 s.	

|*259v* Dit dia se fa comissió al noble Don Guillem de Areny y de Solà y al senyor Ignasi Moles y Jordana, síndichs, per a què òbrien tot lo convenient en orde a no voler lo aduaner de la Seu despaxar oli als furasters per pujar a Andorra, y per tot lo demés que sia necessari.

Dit dia se fa comissió als dits dos senyors síndichs per a què, en nom de l'Il·lustre Consell, púguian representar a Sa Senyoria Il·lustríssima, nostre príncep, o a las personas del senyor Anton Picart y Bonaventura Riba sols per a presentar un memorial al dit Il·lustríssim Senyor Bisbe, nostre príncep (que Déu guarde), concernent a l'apel·lació feta per Joan Garrallà, o recurs fet a dit Il·lustríssim contra Bonaventura Riba, alias Raubert, de Escàs.

Dit dia se posa lo vi a 18 diners lo cortó, al qual preu se comensarà a véndrer lo dijous pròxim vinent.

Dit dia se ha pagat per lo gasto del dia de avuy 46 lliuras, sous, 11 barcelonesos.

1803 desembre 12

Dia 12 desembre 1803.

Se ha tingut Consell General a fi de fer la festa del gloriós Sant Armengol acostumada.

1803 desembre 13

Dia 13 desembre 1803.

Se ha tingut lo Consell, vulgarment nomenat de Sant Thomàs, a fi de tallar la quístia, la que se tallarà com apar en lo Llibre de Quístia en son degut lloch, segons los comptes han aportat a esta Casa los comptés.

Dit dia se note que los cònsols han pagat los estranys notats en lo Consell anterior.

Dit dia se deixe a la bona direcció dels senyors síndichs lo donar las bonas festas a las personas de la obligació de la Vall y lo presentar-los a son temps pernas, formatges y capons, tot lo que tindran previngut los consolats per quant los serà demanats.

Dit dia se posan en mans de Anton Picart y Areny 55 lliures, 18 sous, 8 per pagar la penció del Capítol de Urgell, y lo Consell vinent aportarà recibo.

|*260* Dit dia se posan en mans de Anton Picart 10 lliures, sous per a què las entréguie a l'advocat de la Seu, y lo Consell vinent aportarà recibo.

Dit dia se posan en mans de Anton Picart 40 lliures, sous per lo últim pago de l'aduaner de est any, y lo Consell vinent aportarà recibo.

Dit dia se ha pagat al nunci 37 lliures, 10 sous, compresas en estas lo plantar los edictes.

Dit dia se ha pagat sis durillos per los que fan los papers.

Dit dia se ha pagat al porter per cinch jornals cinch pesetas.

Dit dia se ha pagat al llosador 1 lliura, 10 sous, les que se entreguen al llosador.

Dit dia se ha pagat a cada un dels conters 21 lliures, sous y un xinxó de gratificació.

Dit dia se ha pagat al secretari 45 lliures, sous per sos treballs de est any.

Dit dia se ha pagat per los que han portat las banderas, tabernacle y campané, que són vuyt pesetas.

Dit dia se ha pagat a Francisco Dallerés per lo llogué de la casa del potacari 15 lliures, sous, las que se entregan al cònsol de Andorra, y lo Consell vinent aportarà recibo.

Dit dia se note que lo senyor Ignasi Moles, síndich, Anton Picart y Areny y Bonaventura Riba, Guillaumes, han donat comptes a l'Il·lustre Consell y queden satisfets de sos treballs, y queden franchs y quitis ab lo dit Il·lustre Consell fins lo dia present.

Dit dia se note que lo cònsol de Sant Julià ha aportat los recibos de l'encàrrech se li féu *[los]* Consells passats, y lo cònsol de Andorra lo recibo de la casa de l'apotacari vensut a dos de juny del corrent any 1803.

1804 març 26

|*260v* Dia 26 mars 1804.

Se ha tingut lo Consell General, vulgarment anomenat de la Semmana Santa, per fer lo pach de la quístia deguda a Sa Senyoria Il·lustíssima, nostre príncep y senyor (que Déu guarde), que són 200 pesses de vuyt, a rahó de cinquanta-quatre rals de ardits, de un partit, y vint-y-vuyt pesas de vuyt per la menjaria.

Dit dia se posan en mans de misser Ignasi Moles, síndich, 319 lliures, 4 sous, a de pagar *[de]* la quístia a Sa Senyoria Il·lustríssima, de lo que aportarà recibo a esta Casa lo Consell pròxim vinent.

Dit dia se note que Anton Picart y Areny ha aportat los recibos de l'encàrrech se li féu lo Consell pròxim passat.

Dit dia se fa comissió a Bonaventura Riba, alias Guillaumes, per a què, en nom de l'Il·lustre Consell, consúltie una súplica presentada per Anton Maestre al síndich Don Guillem de Areny y de Solà y púguie fer posar lo decret li aconsellarà lo advocat de la Vall a la dita súplica.

Dit dia se ha pagat per lo gasto del Consell de avuy sexanta-dos lliuras, sis sous y deu diners barcelonesos.

Dit dia se note que se ha posat lo bi a un sou y quatre lo pixer, lo que se comensarà a véndrer lo dia primer de abril del present any.

1804 maig 14

Dia 14 maitg 1804.

Se ha tingut lo Consell de Santcojesma per pagar los metges, cirurgià, censos de Costoja, draps a lavar, baca grasa, al senyor canonge sagristà de Urgell y, juntament, per fer nominació de mostafasos, vehedors y capitans.

Dit dia se posan en mans del cònsol major de Sant Julià, de un partit per la baca grasa, las que se pagan al render del Capítol de Urgell, lliures, 12 sous, 6, toque per parròquia lliura, 2 sous, 1, de altre partit 12 sous, 6 per los censos de Costoja, toque per parròquia 2 sous, 1, menos Sant Julià, que no·ls paga, de altre partit 15 sous per draps a lavar, los que se pagan al porter major de la cathedral de Urgell, toque per parròquia 2 sous, 6, de altre partit 10 lliures, sous, las que |*261* se pagan al senyor canonge sagristà de la santa iglésia de Urgell, toque per parròquia 1 lliura, 13 sous, 4. De tot lo que aportarà recibo lo Consell pròxim vinent.

Dit dia se fa nominació de mostafasos, vehedors y capitans:

Canillo: mostafà Jaume Guitart, vehedor Miquel Joan Ricart, Bortholó, capità Bonaventura Soldevila, Bonit.

Encamp: mostafà Anton Gasch, Pallerès, vehedor Pere Pallerès, capità Francisco Camp, Güelo.

Ordino: mostafà Esteve Aldosa, Call, vehedor Anton Mitjavila, Jordà, capità Guillem Salisart.

Massana: mostafà Anton Armengol, Areny, vehedor Lluís Riba, Colat, capità Francisco Mora, Querol.

Andorra: mostafà Joan Santuré, Guiem, y Joseph Pujal, vehedor Joseph Pujal, capità Jaume Cerqueda.

Sant Julià: mostafà Julià Guiem, vehedor March Sirés, capità Pere Màrtir Grau, dit Toni Vila.

Dit dia lloha y aproba lo Il·lustre Concell tots los arrestos y ordinacions fins lo dia present fets, tant dels llibres vells com nous.

Dit dia se vota missa de devosió a l'Esperit Sant en cada una de las parròquias.

Dit dia se arrestan las menobras per los camins reals, senderas y cenderons, que deuran fer-se de quí al dia de Sant Bernavé.

Dit dia se arrestan las mostras per los dias acostumats, y los cònsols de la parròquia a hont és lo batlle cuidaran de fer-li avís.

Dit dia se ha pagat al nunci 37 lliures, 10 sous per lo primer pago de aquest any, y a portat recibo en esta Casa.

|[261v] Dit dia se posan en mans del senyor síndich, Ignasi Moles, 40 lliures, sous a fi de què las entréguia a l'aduaner per lo primer pago de est any, y lo Consell vinent aportarà recibo.

Dit dia se fa comissió a l'Il·lustre Senyor Ignasi Moles, síndich, y a Anton Picart y Areny per a què vàgien a encontrar lo aduaner per asolar de lo que se queixe de Anton Cabanes y per los regresos dels bestiars, als que se'ls done tot ple poder y facultat.

Dit dia anomena lo Il·lustre Consell per conters per lo present any a Andreu Montanya y a Anton Riba, Graellaire, los quals deuran revisitar los camins.

Dit dia se note que se ha pagat los consellers.

Dit dia se fa nominació de sobreposats per lo ofici de Sant Pere Màrtir. Hix Masià Aldosa y entre Guillem Calba, dit Thomàs, sobreestant Masià Puitg, pesador Miquel Bortholó.

Dit dia se note que misser Ignasi Moles, síndich, ha aportat lo recibo de la quístia de Sa Senyoria Il·lustríssima, se li féu encàrrech lo Consell pròxim passat.

Dit dia se *[ha]* pagat per lo gasto del Consell de avuy 49 lliuras, 15 sous barcelonesos.

1804 maig 28

Dia 28 maitg 1804.

Se ha tingut Consell General de orde del senyor misser Ignasi Moles, síndich, al qual Consell ha fet present la mort del noble Don Guillem de Areny y de Solà, síndich procurador general de l'Il·lustre Consell General de ditas Valls, a fi de què lo Il·lustre Consell préngie las providències necessàrias.

Dit dia se note que misser Ignasi Moles, síndich, ha aportat lo recibo de l'aduaner del primer pago del est any.

Dit dia se ha pagat per lo gasto del Concell del dia de avuy divuyt lliuras, tres *[sous]* y set barcelonesos.

1804 juny 18

Dia 18 juny 1804.

Se ha tingut Consell General per elegir y nombrar per procurador síndich general al senyor Joan Antoni Moles y Llopart.

Dit dia se ha pagat per lo gasto del Concell de avuy 23 lliures, 4 sous, 1.

1804 octubre 22

|[262] Dia 22 octubre 1804

Se ha tingut Consell General de orde del senyor misser Ignasi Moles, síndich, a fi de haver tingut notícia de no voler dexar pasar a Fransa ni Espanya ningun andorrà sens boleto de sanitat, a fi de què lo Il·lustre Consell prénguie las providències necessàrias.

Dit dia se fa comissió al senyor Ignasi Moles, síndich, a fi de practicar las diligències necessàrias per lo logro de la exemp*[c]*ió del pago que lo ajuntament de la Seu fa pagar als andorrans de la palanca de la Seu, y que púguia practicar totas las diligències necessàrias que a dit senyor síndich ve li aparéguia, y gastar tot lo necessari per dit logro.

Dit dia se note que misser Ignasi Moles, síndich, ha aportat lo recibo de l'aduaner del segon pago del present any.

1804 novembre 26

Dia 26 nohembre 1804.

Se ha tingut lo Concell General, vulgarment nomenat de Sant Andreu, a fi de pagar metges y cirurgià, arrestar metadors y averies perquè lo Concell de Sant Thomàs pròxim vinent pugan aportar los consolats a esta Casa.

Dit dia se fa llot de vint-y-set pardius rojas, que los consolats deuran aportar a esta Casa la vigília del Concell pròxim vinent de Sant Thomàs, bonas y rebedoras, en pena del cot de la Terra, so és, quatre cada parròquia, excepto Encamp, Andorra y Sant Julià, que ne portaran sinch cada consolat.

Dit dia se vota missa de devoció en cada una de las parròquias a l'Esperit Sant.

Canillo,	metadors	11	averies	8.155	valen:	267 ll.	19 s.	8
Encamp,	metadors	12	averies	1.774	valen:	63 ll.	2 s.	8

Ordino,	metadors	5	averies	3.381	valen:	113 ll.	19 s.	
Massana,	metadors	7	averies	964	valen:	33 ll.	17 s.	8
Andorra,	metadors	334	averies	757	valen:	108 ll.	4 s.	8
Sant Julià,	metadors	5	averies	1.522	valen:	52 ll.	2 s.	8
Suman juntas las parròquias:						639 ll.	1 s.	4

Dit dia se note que misser Ignasi Moles, síndich, ha aportat lo recibo de l'arrendament del present any de la casa de l'apotacari de Francisco Dallerés.

|[262v] Dit dia se posan a l'arxiu los recibos se féu encàrrech al cònsol major de Sant Julià lo Consell de Santcojesma pròxim passat.

Dit dia se ha pagat per lo gasto del Consell del dia de avuy 3[9] lliures, 3 sous barcelonesos.

1804 desembre 17

Dia 17 desembre 1804.

Se ha tingut Consell General a fi de fer la festa del gloriós Sant Armengol acostumada.

1804 desembre 18

Dia 18 desembre 1804.

Se ha tingut Consell General, vulgarment anomenat de Sant Thomàs, a fi de tallar la quístia, la que se tallarà com apar en lo Llibre de Quístia en son degut lloch, segons los comptes han aportat a esta Casa los compters.

Dit dia se note que los cònsols han pagat los estranys notats en lo Consell anterior.

Dit dia se dexe a la bona direcció dels senyors síndichs lo donar las bonas festas a las personas de la obligació de la Vall y lo presentar-los a son temps pernas, formatges y capons, tot lo que tindran previngut los consolats per quant los serà demanat.

Dit dia se posan en mans de Bonaventura Riba, Guillaumas, 10 lliures, sous perquè las entréguia a l'advocat de la Seu de Urgell de un partit, y 55 lliures, 18 sous, 8 diners per pagar la penció del Capítol de Urgell de altre partit. De tot lo que aportarà recibo en esta Casa lo Consell pròxim vinent.

Dit dia se posan en mans del dit Bonaventura Riba, Guillaumes, 40 lliures, sous per lo últim pago de l'aduaner de est any, y lo Consell pròxim vinent aportarà recibo.

Dit dia se ha entregat a Nicolau Font 37 lliures, 10 sous a fi de què las entréguie al nunci per la última paga se li fa, comprès lo treball de plantar los edictes, y lo Consell pròxim vinent aportarà recibo.

Dit dia se ha pagat al secretari per sos treballs de est any 43 lliures, 6 sous.

Dit dia se ha pagat vuyt pesetas per los que han portat las banderas, tabernacle y campané.

Dit dia se ha pagat 1 lliura, 10 sous al llosador.

Dit dia se ha pagat sis durillos per los que fan los papers.

|[263] Dit dia se ha pagat a cada un dels conters 21 lliures, sous y un xinxó de gratificació.

Dit dia se ha pagat al porter per cinch jornals cinch pesetas.

Dit dia se ha p*[ag]*at a Masià Puitg, cònsol, 8 lliures, 9 sous, 7 per las paneras y ports dels pernills de baixar-los a la Seu.

Dit dia se ha pagat per lo gasto del dia de ahir y per lo gasto del Consell del dia de avuy cent-tretse lliuras, nou sous y nou diners barcelonesos.

1805 abril 8

Dia 8 abril 1805.

Se ha tingut lo Consell General de la Semmana Santa per cobrar comptes de l'Il·lustre Consell.

Dit dia se note que Bonaventura Riba, Guillaumes, ha aportat en esta Casa los recibos de l'advocat de la Seu, de la penció del Capítol de Urgell y de l'aduaner, que se li encarregà lo Consell de Sant Thomàs pròxim passat.

Dit dia se fa comisió a Bonaventura Riba, Guillaumes, a Anton Picart y Areny y a Bonaventura Riba, alias Nicolau, als quals, junt y a solas, lo Il·lustre Consell los fa comissió per a què, en nom del dit Il·lustre Consell, púguian practicar tot lo que convinga per assumptos tocans a Fransa y Espanya, gastant tot lo que los aparéguia que sia necessària per utilitat de la Vall y péndrer las personas regonéguian necessàrias de la Vall.

Dit dia, en atenció de acabar lo Honorable Bonaventura Torres, Areny, actual batlle, lo trienni de sa batllia, passe lo Il·lustre Consell General a fer elecció de sis personas,

presentant-la a l'Il·lustríssim Senyor Bisbe de Urgell, príncep soberà y senyor de ditas Valls, a fi de què se servésquia nombrar-ne una de ellas per son batlle de ditas Valls. La qual elecció és com se segueix:

Canillo Pere Font, Carquié.

Encamp Bonaventura Torres, Areny, actual batlle.

Ordino Anton Mitjavila, Jordà.

Massana Guillem Torres, Giberga.

Andorra Masià Puitg.

Sant Julià Andreu Nagual.

Dit dia se posan en mans de Bonaventura Riba, Guillaumes, sis doblas de quatre per pagar lo oli de l'any 1804 y 1805 |*263v* de la santa iglésia cathedral de Urgell, y lo Consell pròxim vinent aportarà recibo en esta Casa.

Dit dia se ha pagat per lo gasto del Consell del dia de avuy 68 lliures, 7 sous, 7.

1805 maig 27

Vuy, dia 27 maitg 1805, se ha tingut lo Consell de Santcojesma per pagar los metges, cirurgià, baca magra, censos de Costoja, draps a lavar, al senyor canonge sagristà de Urgell y, juntament, per fer nominació de mostafasos, vehedors y capitans.

Dit dia se posa en mans del cònsol major de Sant Julià, de un partit per la baca magra 4 lliures, 16 sous, de altra partit 12 sous, 6 per los censos de Costoja, toque per parròquia 2 sous, 1, menos Sant Julià, que no·ls paga, 15 sous per los draps a lavar, los que se pagan al porter major de la santa iglésia cathedral de Urgell, toque per parròquia 2 sous, 6, per lo senyor canonge sagrista 10 lliures, sous, toque per parròquia 1 lliura, 13 sous, 4. De tot lo que aportarà recibo en esta Casa lo Consell pròxim vinent.

Dit dia se fa nominació de mostafasos, vehedors y capitans:

Canillo: mostafà Gil Areny, Calbó, vehedor Nicolau Duedra, Pasamané, capità Miquel Duedra, Putsernal.

Encamp: mostafà Pere Pallerès, Armengol, vehedor Cosme Bacó y capità Anton Rossell.

Ordino: mostafà Guillem Adallach, vehedor Ramon Gaspà, Mitgeu, capità Miquel Joan Cabanes.

Massana: mostafà Bonaventura Riba, Guillaumes, vehedor Jaume Areny, Aiern, capità Pere Armengol, alias Fonta.

Andorra: mostafà Andreu Montanya y Bonaventura Aleix, vehedor Bonaventura Aleix, Paulet, capità Guillem Armengol.

Sant Julià: mostafà Esteve Tor, Folch, vehedor Nicolau Font, capità Joan Capdevila.

|*264* Dit dia se note que Bonaventura Riba, Guillaumes, ha aportat lo recibo de l'oli de Santa Maria de la ciutat de Urgell dels anys 1804 y 1805.

Dit dia lloha y aproba lo Il·lustre Consell tots los arrestos y ordinacions fins lo dia present fets, tant dels llibres vells com nous.

Dit dia se vota missa de devoció a l'Esperit Sant en cada una de las parròquias.

Dit dia se arrestan las menobras per los camins reals, senderas y senderons, que deuran fer-se de quí al dia de Sant Bernavé.

Dit dia se arrestan las mostras per los dias acostumats, y los cònsols de la parròquia a hont és lo batlle cuidaran de fer-li avís.

Dit dia se ha pagat al nunci 37 lliures, 10 sous per lo primer pago de aquest any, y ha portat recibo a esta Casa.

Dit dia se posan en mans del senyor Ignasi Moles, síndich, 40 lliures, sous a fi què las entréguia a l'aduaner per lo primer pago de aquest any, y lo Consell pròxim vinent aportarà recibo.

Dit dia anomena lo Il·lustre Consell per conters per lo present any Andreu Montanya y a Anton Riba, Graellayre, los quals deuran revisitar los camins.

Dit dia se note que se ha pagat los consellers.

Dit dia se fa nominació de sobreposats per lo ofici de Sant Pere Màrtir. Hix Guillem Camp y entre Francisco Maestre, sobreestan Masià Puitg, pesador Miquel Bortholó.

Dit dia se note que lo dia present misser Ignasi Moles, síndich, porte al present Consell lo recibo de l'aduaner del primer pago de aquet any 1805.

Dit dia, en atenció de haver los senyors síndichs Joan Antoni Moles y Lleopart y misser Ignasi Moles fet renúncia de sos síndicats a l'Il·lustre Consell, fa comissió lo dit Il·lustre

Consell a Bonaventura Riba, Guillaumes, a Anton Picart y Areny, Bonaventura Riba, Nicolau, y a Esteve Tor, Folch, per a què estos vàgien a encontrar a Sa Senyoria Il·lustríssima, fent-li present los inconvenients se'n pot seguir a la Vall y péndrer las providències sian necessàrias per no quedar la Vall inservida, gastant lo necessari que los convínguia, donant-los, a tots junts y a la major part de ells, |[264v] tot lo ple poder y facultat, tant per poder confirmar los mateixos senyors síndichs com per elegir-ne de altres.

Dit dia se ha gastat per lo Consell del dia de avuy 72 lliures, 10 sous.

1805 juny 22

Vuy, dia 22 juny 1805, se ha tingut Consell General en atenció de la resposta han tornat los comissionats de la comissió se'ls féu lo Consell pròxim passat. Y ha passat lo Il·lustre Consell General en elegir y nombrar per síndich al senyor Antoni Picart y Areny, síndich procurador general, y al senyor Bonaventura Riba, Guillaumes, síndich.

1805 agost 19

Vuy, dia 19 agost de 1805, se ha tingut Consell General a instància del senyor Bonaventura Riba, Guillaumes, síndich, per motiu de proposar a l'Il·lustre Consell que lo Il·lustre Senyor Vicari General y Official de Urgell li havie a ell proposat si haurie medi a la Vall de poder tenir dos mestres, so és, un de llegir y escriure y lo altre per ensenyar de gramàtica. Y ha resolt lo Il·lustre Consell General que solament se obliga a pagar per lo termini de sis anys cent-cinquanta lliuras barcelosesas annualment, per tenir un mestre per ensenyar gramàtica en la vila de Andorra, per lo termini dels dits sis anys, que comensaran a córrer lo dia entrarà lo mestre a residir lo magisteri, però que no regoneix medi ni utilitat de tenir mestre per ensenyar de llegir y escriure per quant cada una de les parròquies ja se'n té.

Dit dia se ha pagat per lo gasto del Consell del dia de avuy y del pròxim passat 36 lliures, sous barcelonesos.

1805 octubre 30

Vuy, dia 30 octubre 1805, se ha tingut Consell General, vulgarment nomenat de Tots Sants, a fi de arreglar comptes del Consell y per lo demés convinga.

Dit dia se note que lo senyor Anton Picart, síndich procurador general, ha portat lo recibo de l'aduaner del segon pago de est any.

Dit dia se ha pagat per lo gasto del Consell del dia de avuy 41 lliuras, 19 sous, 4 barcelonesos.

1805 novembre 25

Vuy, dia 25 nohembre 1805, se ha tingut lo Concell, vulgarment *[anomenat]* de Sant Andreu, a fi de pagar metges y cirurgià, arrestar metadors y averies, per a què lo Concell de Sant Thomàs pròxim vinent pugan aportat los consolats a esta Casa.

Dit dia se fa llot de vint-y-set pardius roges, que los consolats deuran |[265] aportar a esta Casa la vigília del Consell pròxim vinent de Sant Thomàs, bonas y rebedoras, en pena del cot de la Terra, so és, quatre cada parròquia, excepto Canillo, Ordino y Massana, que ne portaran cinch cada consolat.

Dit dia se vota missa de devoció a l'Esperit Sant en cada una de las parròquias.

Canillo,	metadors	11	averies	9.288	valen:	312 ll.	7 s.	
Encamp,	metadors	6	averies	1.216	valen:	41 ll.	1[6] s.	8
Ordino,	metadors	4	averies	2.462	valen:	84 ll.	1 s.	4
Massana,	metadors	5	averies	1.218	valen:	41 ll.	17 s.	
Andorra,	metadors	352	averies	888	valen:	117 ll.	12 s.	
Sant Julià,	metadors	6	averies	1.240	valen:	42 ll.	16 s.	8
Suman juntas las parròquias:						640 ll.	10 s.	8

Dit dia se ha pagat per lo gasto del Consell del dia de avuy 40 lliures, 9 sous, 3.

1805 desembre 16

Dia 16 desembre 1805.

Se ha tingut Consell General a fi de fer la festa del gloriós Sant Armengol acostumada.

1805 desembre 17

Dia 17 desembre 1805.

Se ha tingut Consell General, vulgament nomenat de Sant Thomàs, a fi de tallar la quístia, la que se tallarà com apar en lo Llibre de Quístia en son degut lloch, segons los comptes han aportat en esta Casa los comptés.

Dit dia se dexe a la bona direcció dels senyors síndichs lo donar las bonas festas a las personas de la obligació de la Vall y lo presentar-los en son temps pernas, formatges y capons, tot lo que tindran previngut los consolats per quant los serà demanat.

Dit dia se note que los consolats han pagat los estranys notats en lo Consell anterior.

Dit dia se posan en mans del senyor síndich Anton Picart, de un partit 10 lliures, sous per a què las entréguia a l'advocat de la Seu de Urgell, 40 lliures, sous per a què las entréguia a l'aduaner per lo últim pago de est any, y 55 lliures, 18 sous, 8 diners per pagar la penció de est any del Capítol de Urgell. De tot lo que aportarà recibo en esta Casa lo Consell pròxim vinent.

Dit dia se ha pagat al llosador 1 lliura, 10 sous.

Dit dia se ha pagat vuyt pesetes per lo campané y los que han portat las |[265v] banderas y tabernacle.

Dit dia se ha pagat sis durillos per los que fan los papers.

Dit dia se ha pagat al nunci 37 lliures, 10 sous per lo últim pago de est any, comprès lo treball de plantar los edictes.

Dit dia se ha pagat al secretari per los treballs de est any 51 lliures, 4 sous.

Dit dia se ha pagat a cada hu dels conters 21 lliures, sous y un xinxó de gratificació.

Dit dia se ha pagat al porter per sis jornals sis pesetas.

Dit dia se ha pagat per lo gasto de la festa de ahir y per lo Consell de avuy 98 lliures, 13 sous, 9.

1806 març 31

Vuy, dia 31 mars 1806, se ha tingut lo Concell, vulgarment anomenat de la Semmana Santa, per fer lo pach de la quístia deguda a Sa Senyoria Il·lustríssima, nostre príncep y senyor (que Déu guarde), que són 200 pessas de vuyt, a rahó de cinquanta rals de ardits, de un partit, y vint-y-vuyt pessas de vuyt per la menjaria.

Dit dia se posan en mans del senyor Bonaventura Riba, Guillaumes, síndich, 319 lliures, 4 sous a fi de entregar-las a l'Il·lustríssim Senyor Bisbe per lo pago de la quíst*[i]*a del present any, y lo Consell pròxim vinent aportarà recibo a esta Casa.

Dit dia se vota missa de devosió al Sant Esperit en cada una de las parròquias.

Dit dia se ha pagat per lo gasto del Consell del dia de avuy y bugadas de l'any pròxim passat quaranta-nou lliuras, un sou y sis diners barcelonesos.

1806 maig 19

Dia 19 maitg 1806.

Se ha tingut lo Consell de Santcojesma per pagar los metges, cirurgià, censos de Costoja, draps a lavar, baca grassa, al senyor canonge sagristà de Urgell y, juntament, per fer nominació de mostafasos, vehedors y capitans.

Dit dia se posan en mans del cònsol major de Sant Julià, de un partit 12 sous, 6 per la baca grasa, las que se pagan al render del Capítol de Urgell, toque per parròquia 2 sous, 1, de altre partit 12 sous, 6 per los censos de Costoja, toque per parròquia 2 sous, 1, menos Sant Julià, que no·ls paga, de altre partit 15 sous per los draps a lavar, los que se pagan al porter major de la santa iglésia cathedral de Urgell, toque |[266] per parròquia 2 sous, 6, de altre partit 10 lliures, sous, las que se pagan al senyor canonge sagristà de la santa iglésia cathedral de Urgell, toque per parròquia 1 lliura, 13 sous, 4. De tot lo que aportarà recivo lo Consell pròxim vinent en esta Casa.

Dit dia se fa nominació de mostafasos, vehedors y capitans:

Canillo: mostafà Jaume Font, Molné, vehedor Carlos Vidal, capità Jaume Gabriel.

Encamp: mostafà Anton Riba, Mas, vehedor Pere Torres y capità Anton Casal.

Ordino: mostafà Pere Babi, Babot, vehedor Nicolau Torres, Pal, capità Anton Gomà, alias Garreta.

Massana: mostafà Francisco Mora, Geralt, vehedor Pere Rogé, Palanca, capità Bonaventura Camp, dit lo Sech.

Andorra: mostafà Masià Puitg, vehedor Pere Cadena, capità Masià Riberaigua.

Sant Julià: mostafà Francisco Bou, Mas d'Alins, vehedor Joan Moles, capità Anton Guitart.

Dit dia lloha y aproba lo Il·lustre Consell tots los arrestos y ordinacions fins lo dia present fets, tant dels llibres vells com nous.

Dit dia se vota missa de devosió a l'Esperit Sant en cada una de las parròquias.

Dit dia se arrestan las menobras per los camins reals, senderons y senderas, que deuran fer-se de quí al dia de Sant Bernavé.

Dit dia se arrestan las mostras per los dias acostumats, y los cònsols de la parròquia de a hont és lo batlle cuidaran de fer-li avís.

Dit dia se ha pagat al nunci per lo primer pago de est any, que són 37 lliures, 10 sous, y a portat recibo en esta Casa.

|[266v] Dit dia se ha pagat 40 lliures per lo aduaner per lo primer pago de est any, y a portat recibo en esta Casa.

Dit dia se note que los senyors síndichs Picart y Riba han aportat tots los recibos en esta Casa dels diners se havian encarregat fins lo dia present.

Dit dia se fa comissió al senyor síndich Anton Picart y senyor síndich Bonaventura Riba, Guillaumes, per anar a encontrar lo pérfet del departament de l'Ariège per tractar lo que coneixeran convenient per la conservació de la Vall, donant-los ple poder de pagar y gastar tot lo que necessítian y regonéguian necessari.

Dit dia anomena lo Consell per conters per lo present any a Anton Riba, Graellaire, y a Pere Font, Carquié, los quals deuran revisitar los camins.

Dit dia se note que se ha pagat los consellers.

Dit dia se fa nominació de sobreposats per lo ofici de Sant Pere Màrtir. Hix Guillem Calba, Thomàs, entre Francisco Maestre, Tolse, sobreestan Masià Puitg, pesador Miquel Bortholó.

Dit dia se ha pagat per lo gasto del Consell del dia de avuy 40 lliures, 9 sous, 3.

Dit dia, en atenció de una carta que presenta lo senyor Anton Picart y Areny, síndich, de Monsieur Brun, préfet del departament de la Arriège, de fecha de vint-y-dos abril últim, junt ab un decret que acompanya de Sa Magestat Imperial, que conté la confirmació dels privilegis de las valls de Andorra, y com en lo article 4 diu que hagen de anar tres diputats del Consell General a prestar lo jurament de fidelitat en mans de dit senyor préfet, per lo tant, lo Il·lustre Consell General fa comissió y done tot ple poder y facultat als senyors Anton Picart y Areny, Bonaventura Riba, síndichs, y Bonaventura Rossell, tant per prestar lo jurament com y també per fer y obrar tot y qualsevol cosa que a dits senyors los aparexerà convenient per la concervació de ditas Valls.

1806 juliol 7

Dia 7 juliol 1806.

Se ha tingut Consell General a instància dels senyors síndichs per tornar la resposta de la comissió se'ls féu lo dia dinou de maitg pròxim passat.

Dit dia los dits senyors síndichs manifestan al dit Il·lustre Consell una carta del préfet de la Arriège, inclus*[a en]* una còpia del decret |[267] de Sa Magestat Imperial, ab lo qual confirme los privilegis de las presents Valls que té ab la Fransa, y queden arxivats.

Dit dia lo senyor Ignasi Moles done comptes a l'Il·lustre Consell de dos anyades de quístia tocant a Fransa, que importan 3.740 pesetas, y de tot lo demés hage rebut, tant de dit Il·lustre Consell com de sos comissionats, so és, 2.000 pesetas, que ab acuerdo se sos comissionats dexà a Monsieur Bonifaci Gomà, de Ax, ab son bale, que presenta y aprobe lo Il·lustre Consell, y lo restant ha gastat y entregat per los gastos se han oferts, tant per la part de Espanya com per la part de Fransa, y per lo asumpto de la palanca de la Seu de Urgell, los que manifeste individualment y aprobe lo Il·lustre Consell, y quede franch y quiti ab lo dit Il·lustre Consell y dit Il·lustre Consell ab lo dit senyor Ignasi Moles, y entregue la resulta de la palan*[c]*a, la que se arxive.

Dit dia los senyors síndichs manifestan al dit Il·lustre Consell haver vist lo descàrrech individuat de un any de quístia tocant a Fransa, que tenia en son poder Don Guillem de Areny y de Solà, lo qual descàrrech de partida havia gastat per gastos de la conservació de la Vall com a comissionat, lo que aproben los senyors síndichs y lo Il·lustre Consell.

Dit dia los senyors síndichs donen compte de las restants anyades de quèstia tocants a Fransa, so és, una anya*[da]* pagada a Fransa, que consta de son recibo que presentan, y la restant partida manifestan individualment que l'an gastada per los gastos se ha ofert per la part de Fransa, menos 208 pesetas que quedan en son poder. Y queden franchs y quitis ab lo dit Consell y lo Consell ab ells.

Dit dia se ha pagat per lo gasto del Consell del dia de avuy 13 lliures, 18 sous, 10[126].

[126] *Segueixen tres assentaments rallats amb una creu en forma d'aspa, que es repetèixen al foli 268 on els correspon estar donada la seva cronologia.*

1806 octubre 8

|[267v] Dia 8 octubre 1806.

Se ha tingut Consell de la Terra per a donar pocessió a l'Il·lustre Senyor Veguer de Fransa, Joseph Pilhes, dit La Beaumelle, de la vila de Tarascó, lo que se li ha donada com apar de l'acte de dita pocessió, rebut per lo nottari y secretari de l'Il·lustre Consell lo dia present.

Dit dia se fa elecció de sis personas per presentar-la a dit Il·lustre Senyor Veguer a fi de què se servésquia elegir-ne una de ellas per son batlle de las presents Valls:

Canillo Jaume Font, Molné.

Encamp Bonaventura Torres, Areny.

Ordino Bonaventura Riba, Nicolau.

Massana Anton Ermengol, Areny.

Andorra Masià Puitg.

Sant Julià Esteve Tor, Folch.

Dit dia se ha pagat per lo gasto del Consell del dia de avuy 59 lliures, 7 sous, 3.

1806 novembre 24

Dia 24 nohembre 1806.

Se ha tingut lo Concell General, vulgarment anomenat de Sant Andreu, a fi de pagar los metges y cirurgià, arrestar metadors y averies perquè lo Concell de Sant Thomàs pròxim vinent pugan aportar los consolats a esta Casa.

Dit dia se fa llot de 27 pardius roges, que los consolats deuran aportar en esta Casa la vigília del Concell pròxim vinent de Sant Thomàs, bonas y rebedoras, en pena del cot de la Terra, so és, quatre cada parròquia, excepto Encamp, Andorra y Sant Julià, que ne portaran cinch cada consolat.

Dit dia se vota missa de devoció en cada una de las parròquias a l'Esperit Sant.

Canillo,	metadors	98	averies	9.371	valen:	336 ll.	17 s.	4
Encamp,	metadors	6	averies	2.967	valen:	100 ll.	8 s.	
Ordino,	metadors	8	averies	3.549	valen:	120 ll.	6 s.	
Massana,	metadors	3	averies	406	valen:	14 ll.	5 s.	8

Andorra,	metadors	1	averies	650	valen:	21 ll.	18 s.	4
Sant Julià,	metadors	10	averies	1.232	valen:	43 ll.	11 s.	4
Suman juntas las parròquias:						637 ll.	6 s.	8

Dit dia se ha pagat per lo gasto del Consell del dia de avuy 42 lliures, 16 sous, 3.

1806 desembre 15

|[268] Dia 15 desembre 1806.

Se ha tingut Consell General a fi de fer la festa del gloriós San*[t]* Ermengol acostumada.

1806 desembre 16

Dia 16 desembre 1806.

Se ha tingut Consell General, vulgarment nomenat de Sant Thomàs, a fi de tallar la quístia, la que se tallarà com apar en lo Llibre de Quístia en son degut lloch, los comptes han aportat en esta Casa los comptes.

Dit dia se note que los consolats han pagat los estranys notats en lo Consell anterior.

Dit dia se dexe a la bona direcció dels senyors síndichs lo donar las bonas festas a las personas de la obligació de la Vall y lo presentar-los a son temps pernas, formatges y capons, tot lo que tindran previngut los consolats per quant los serà demanat.

Dit dia se posan en mans del senyor síndich Bonaventura Riba, Guillaumes, 55 lliures, 18 sous, 8 per pagar la penció del Capítol de Urgell de un partit, 40 lliures, sous per lo últim pach de l'aduaner y 10 lliures, sous per lo advocat de la Seu, de altre partit. De tot lo que aportarà en esta Casa recibo lo Consell pròxim vinent.

Dit dia se ha pagat al nunci 37 lliures, 10 sous per lo últim pago se li fa, comprès en estas lo treball de plantar los edictes, y ha portat recibo en esta Casa.

Dit dia se ha pagat vuyt pesetas per los que han portat lo tabernacle y las banderas y campané.

Dit dia se ha pagat al secretari per los treballs de est any 53 lliures, 12 sous.

Dit dia se ha pagat 1 lliura, 10 sous al llosador.

Dit dia se ha pagat sis durillos per los que fan los papers.

Dit dia se ha pagat a cada un dels conters 21 lliures, sous y un xinxó de gratificació.

Dit dia se ha pagat cinch pesetas per cinch jornals al porter.

Dit dia se ha pagat a Miquel Puitg las paneras de portar los pernills.

Dit dia se ha pagat per lo gasto del dia de ahir y per lo gasto del Consell del dia de avuy 97 lliures, 11 sous, 4.

1807 març 23

|*268v* Dia 23 mars 1807.

Se ha tingut Consell General, anomenat de la Semmana Santa, per fer lo primer pach de la quístia deguda a Sa Magestat Imperial (que Déu guarde), consenyor de las valls de Andorra com a compte de Foix, que són 960 franchs.

Dit dia se entregan dits 960 franchs als senyors Bonaventura Riba, Guillaumas, y Anton Picart, síndichs, a fi de què fàsian lo dit pach de quístia, del que aportaran recibo del dit consenyor.

Dit dia se note que los senyor síndich Bonaventura Riba ha aportat lo*[s]* recibos de l'aduaner, advocat y Capítol que se li féu encàrrech lo Consell pròxim passat de Sant Thomàs, y se posan a l'arxiu.

Dit dia se ha pagat per lo gasto del Consell del dia de avuy 28 lliures, 8 sous, 4.

1807 maig 11

Vuy, dia 11 maig 1807, se ha tingut lo Consell de Santcojesma per pagar los metges y cirurgià, censos de Costoja, draps a lavar, baca grasa, al senyor canonge segristà de Urgell y, juntament, per fer nominació de mostafasos, vehedors y capitans.

Dit dia se posan en mans del cònsol major de Sant Julià, de un partit per la baca grasa lliura, 12 sous, 6, las que se pagan al render del Capítol de Urgell, toque per parròquia 2 sous, 1, de altre partit 12 sous, 6 per los censos de Costoja, toque per parròquia 2 sous, 1, menos Sant Julià, que no·ls pague, per altre partit 15 sous per draps a lavar, los que se pagan al porter major de la santa cathedral de Urgell, toque per parròquia 2 sous, 6, de altre partit 10 lliures, sous, las que se pagan al senyor canonge sagristà de la cathedral de Urgell, toque per parròquia 1 lliura, 13 sous, 4. De tot lo que aportarà recibo lo Consell pròxim vinent.

Dit dia se posan en mans del senyor síndich Anton Picart 40 lliures, sous per lo primer pago de est any de l'aduaner, y lo present Consell ha aportat recibo.

Dit dia lloha y aproba lo Il·lustre Consell tots los arrestos y ordinacions fets fins lo dia present, tant de llibres vells com nous.

Dit dia se vota missa de devoció a l'Esperit Sant.

Dit dia se arrestan las menobras per los camins reals, cenderas y cenderons, que deuran fer-se de quí al dia de Sant Bernavé.

|*269* Dit dia se arrestan las mostras per los dias acostumats, y los cònsols de las parròquias a hont seran los batlles cuidaran de fer-los avís.

Dit dia se ha pagat al nunci 37 lliures, 10 sous per lo primer pach del present any, y a aportat recibo en esta Casa.

Dit dia se note que se ha pagat los consellers.

Dit dia se fa nominació de mostafasos, vehedors y capitans:

Canillo: mostafà Antoni Areny, Gastó, vehedor Francisco Rossell, Jaumina, capità Guillem G*[u]*itart, dit Pirot.

Encamp: mostafà Anton Camp y Calba, vehedor Pere Pallerès, capità Visens Soldevila.

Ordino: mostafà Bonaventura Riba, Nicolau, vehedor Joan Areny, dit Thomàs, capità Anton Bons, alias Rossa.

Massana: mostafà Ignasi Mora, Rossell, capità Anton Solana, Palès, vehedor Bernat Picart, Sabaté.

Andorra: mostafà Ignasi Torres, Guillemó, y Peregrí Martí, vehedor Peregrí Mart*[í],* Montanya, capità Anton Pons, dit Jaumetó.

Sant Julià: mostafà Francisco Vila, vehedor Andreu Guitart, capità Anton Pasqual.

Dit dia se fa nominació de sobreposats per lo offici de Sant Pere Màrtir. Hix Pere Marfany y entre Francisco Maestre, sobreestan Peregrí Martí, Montanya, pesador Miquel Bortholó.

Dit dia anomena lo Il·lustre Consell per conters per lo present any a Pere Font, Carquié, y a Anton Riba, Graellaire.

Dit dia se ha pagat per lo gasto del Consell del dia de avuy 31 lliures, 5 sous, 8.

1807 agost 18

Dia 18 agost 1807.

Se ha tingut Consell General a instància del Comú de Encamp per motiu del mal modo tingué lo pastor de Jaume Font, Molné, del lloch de Soldeu, quant lo penyoraren a las erbas del Comú de Encamp. Attès lo Il·lustre Consell a las avirugacions[127] del mal modo, del sobredit mal modo, y administrar justícia al qui justament la demane, sentència lo dit Consell General que lo dit Jaume |[269v] Font, Molné, pàguie vint-y-nou lliuras, deu sous y quatre diners barcelonesos per los gastos del present Concell y las pinyoras se li han fet per part del dit Comú de Encamp y, a més, que se li fa de cot 30 lliures, sous barcelonesos, tot lo que posarà en mans del cònsol decano de la parròquia de Canillo dins lo termini de vuyt dias pròxims, en pena del recot de la Terra.

Dit dia se fa comissió als Il·lustres Senyors Síndichs Anton Picart y Bonaventura Riba per a què òbrian y gàstian tot lo necessari pertocant a la sentència de manotenció y cosas se pugan mòurer pertocants en ella, donant-los lo dit Il·lustre Consell tot ple poder y facultat.

Dit dia se note que los Il·lustres Senyors Síndichs han aportat a esta Casa lo recibo de la quístia pertocant a Fransa del present any 1807.

Dit dia se note que lo Cònsol de Sant Julià ha aportat en esta Casa tots los recibos se li féu encàrrech lo Consell de Santcojesma pròxim passat.

1807 octubre 26

Vuy, dia 26 octubre 1807, se ha tingut Concell General, anomenat de Tots Sants, per fer lo últim pach de la quèstia a Sa Magestat Imperial (que Déu guarde), consenyor de las valls de Andorra, com a compte de Foix, que són 960 franchs.

Dit dia se posan en mans dels Il·lustres Senyors Síndichs Anton Picart y Bonaventura Riba dits 960 franchs a fi de què fàsian lo dit pach de quístia, del que aportaran recibo del dit consenyor a esta Casa a son temps.

Dit dia se note que lo senyor Anton Picart, síndich, ha aportat a esta Casa lo recibo del segon pach de l'aduaner del present any, y lo oli de la cathedral de Urgell del mateix any.

[127] *En lloc de* averiguacions.

Dit dia se posa lo vi a vint diners lo pixé, lo que se comensarà a véndrer a dit preu lo dia vint-y-vuyt pròxim vinent.

Dit dia se ha pagat per lo gasto del Consell del dia de avuy 32 lliures, 16 sous, 3.

1807 novembre 23

Dia 23 nohembre 1807.

Se ha tingut Consell General, vulgarment nomenat de Sant Andreu, a fi de pagar metges y cirurgià, arrestar metadors y averies perquè lo Consell pròxim vinent de Sant Thomàs, pro- |[270] xim vinent, pugan aportar los consolats a esta Casa.

Dit dia se fa llot de vint-y-set pardius roges, que los consolats deuran aportar en esta Casa la vigília del Consell pròxim vinent de Sant Thomàs, bonas y rebedoras, en pena del cot de la Terra, so és, quatre cada parròquia, excepto Canillo, Ordino y Massana, que ne aportaran cinch cada consolat.

Dit dia se vota missa de devosió a l'Esperit Sant en cada una de las parròquias.

Dit dia se noten los metedors y averies:

Canillo,	metedors	100	averies	8.666	valen:	313 ll.	17 s.	4
Encamp,	metedors	11	averies	3.531	valen:	120 ll.	9 s.	
Ordino,	metedors	7	averies	3.729	valen:	126 ll.	1 s.	
Massana,	metedors	1	averies	1.079	valen:	35 ll.	18 s.	4
Andorra,	metedors	30	averies	2.141	valen:	78 ll.	17 s.	4
Sant Julià,	metedors	6	averies	1.523	valen:	52 ll.	5 s.	4
Suman juntas las parròquias:						727 ll.	08 s.	4

Dit dia se posa lo vi a vint-y-dos diners lo pixé, lo que se comensarà a véndrer a dit preu lo diumenge pròxim vinent.

Dit dia se note que, de aquesta hora en avant, perciviran los havehadors y los vint-y-quatre, per cada visura asistiran, tres pesetas per quiscun de salari, y lo nottari lo dople per quiscuna de las visuras asistirà, y per los quatre que asistiran a quiscuna visura a la mateixa parròquia dos pesetas que quiscuns, y al notari sis pesetas per quiscuna vegada com a las demés visuras asistirà.

1807 desembre 14

Dia 14 desembre 1807.

Se ha tingut Consell General vulgarment tingut per a fer la fasta[128] de Sant Armengol acostumanda.

1807 desembre 15

Dia 15 desembre 1807.

Se ha tingut Consell General, vulgarment dit de Sant Thomàs, a fi de tallar la quístia, la que se tallarà com apar en lo Llibre de Quístia en son degut lloch, segons los comptes han aportat en esta Casa *[los compters]*.

|*270v* Dit dia se note que los consolats han aportat en esta Casa los estranys notats en lo Consell anterior.

Dit dia se dexe a la bona direcció dels senyors síndichs lo donar las bonas festas a las personas de la bona direcció y obligació de la Vall y lo presentar-los a son temps pernas, formatges y capons, tot lo que tindran previngut los consolats per quant los serà demanat.

Dit dia se posan en mans del senyor síndich Bonaventura Riba, Guillaumes, deu lliuras per a què las entréguia a l'advocat de la Seu de Urgell de un partit, 55 lliures, 18 sous, 8 per pagar la penció del Capítol de Urgell, y 40 lliures, sous per lo últim pach de l'aduaner. De tot lo que aportarà recibo lo Consell pròxim vinent.

Dit dia se ha pagat al nunci 37 lliures, 10 sous per lo últim pach de est any, comprès lo treball de plantar los edictes. De lo que ha portat recibo a esta Casa.

Dit dia se ha pagat vuyt pesetas per los que han aportat las banderas, tabernacle y campané.

Dit dia se ha pagat al llosador 1 lliura, 10 sous.

Dit dia se ha pagat sis durillos per los que fan los papers.

Dit dia se ha pagat 21 lliures, sous a cada hun dels conters y un xinxó de gratificació a quiscun.

[128] *En lloc de* festa.

Dit dia se ha pagat al secretari per sos treballs 43 lliures, sous.

Dit dia se ha pagat al porter per 6 jornals sis pesetas.

Dit dia se ha pagat per lo gasto de la festa del dia de ahir y per lo Consell del dia de avuy 109 lliures, 15 sous, 4.

1808 abril 11

Dia 11 abril 1808.

Se ha tingut lo Consell, vulgarment anomenat de la Semmana Santa, per fer lo pach de la quístia deguda a Sa Senyoria Il·lustríssima, nostre príncep (que Déu guarde), que són 200 pesas de vuyt, a rahó de 50 rals de ardits, de un partit, y vint-y-vuyt pesas de vuyt per la menjaria.

Dit dia se posan en mans de l'Il·lustre Senyor Anton Picart, síndich, 319 lliures, 4 sous a fi de entregar-las a l'Il·lustríssim Senyor Bisbe per lo pago de la quístia del present any, y lo Consell pròxim vinent aportarà recibo.

Dit dia se vota missa de devosió en cada una de las parròquias a l'Esperit Sant.

Dit dia se note que lo Il·lustre Senyor Síndich Bonaventura Riba ha aportat en esta Casa tots los recibos de las partidas notadas en lo Consell anterior.

|*271* Dit dia se ha pagat a l'Aleix Carreras per lo despaitg des del dia dotse de mars de 1807 fins a igual dia de 1808.

Dit dia se ha pagat per lo gasto del Consell del dia de avuy 30 lliures, sous.

1808 maig 30

Dia 30 maitg 1808.

Se ha tingut Consell General, vulgarment nomenat de Santcojesma, per pagar los metges, cirurgià, censos de Costoja, draps a lavar, baca grasa, al senyor canonge sagristà de Urgell, fer nominació de mostafasos, vehedors y capitans.

Dit dia se posan en mans del cònsol major de Sant Julià, de un partit 12 sous, 6 per la baca grassa, los que se pagan al render del Capítol de Urgell, toque per parròquia 2 sous, 1, de altre partit 12 sous, 6 per los censos de Costoja, toque per parròquia 2 sous, 1, menos Sant Julià, que no'ls col pagà, de altre partit 15 sous per los draps a lavar, los que se pagan

al porter major de la santa iglésia cathedral de Urgell, toque per parròquia 2 sous, 6, de altre partit 10 lliures, sous, las que se pagan al senyor canonge sagristà de la dita santa iglésia cathedral, toque per parròquia 1 lliura, 13 sous, 4. De tot lo que aportarà recibo en esta Casa lo Consell pròxim vivent.

Dit dia se posan en mans del senyor síndich Anton Picart 40 lliures, sous per lo primer pago de l'aduaner del present any, del que ha aportat recibo a esta Casa.

Dit dia se fa nominació de mostafasos, vehedors y capitans:

Canillo: mostafà Nicolau Duedra, Pasamané, vehedor Jaume Calbó, Soldevila, capità Joan Font, Pedrico.

Encamp: mostafà Bonaventura Torres, Areny, vehedor Anton Rossell y Riba, capità Anton Camp y Calba.

Ordino: mostafà Anton Mitjavila, Jordà, vehedor Guillem Salesart, capità Anton Font, Sella.

Massana: mostafà Lluís Riba, Colat, vehedor Joan Rogé, Torné, capità Bonaventura Riba, Raubert.

Andorra: mostafà Miquel Puitg y Francisco Maestre, vehedor Francisco Maestre, Babot, capità Guillem Guitart, Simon

Sant Julià: mostafà Peregrí Sirés, Auvinyà,vehedor Francisco Mitjavila, capità Nicolau Putsernal, alias Sabaté.

Dit dia lloha y aproba lo Il·lustre Consell tots los arrestos y ordinacions fets |[271v] fins lo dia present, tant dels llibres vells com nous.

Dit dia se vota missa de devoció a l'Esperit Sant en cada una de las parròquias.

Dit dia se arrestan las menobras per los camins reals, cenderas y cenderons, que deuran fer-se de quí al dia de Sant Bernavé.

Dit dia se arrestan las mostras per los dias acostumats, y los cònsols de la parròquia a hont és lo batlle cuidaran de fer-li avís.

Dit dia se posan en mans del cònsol de Sant Julià menor 37 lliures, 10 sous a fi de entregar-las al nunci per lo primer pago de est any, y ha aportat recibo a esta Casa.

Dit dia anomena lo Il·lustre Consell per conters en lo pre*[se]*nt any a Anton Riba, Graellaire, y Pere Font, Carquié.

Dit dia se note que lo senyor síndich ha aportat en esta Casa lo recibo del senyor bisbe que se li féu encàrrech lo Consell pròxim passat.

Dit dia se posa lo bi a ral lo pixé, lo que se comensarà a véndrer per las parròquias a dit preu lo dijous pròxim vinent.

Dit dia se note que se ha pagat los consellers de sos jornals.

Dit dia se fa nominació de sobreposats per lo ofici de Sant Pere Màrtir. Hix Pere Marfany y entre Joan Aldosa, sobreestan Peregrí Martí, Montanya, pesador Miquel Bortholó.

Dit dia, en atenció de acabar lo Honorable Guillem Torres, Giberga, lo trienni de batlle, pasa lo Il·lustre Consell a fer elecció de sis personas, presentant-la a l'Il·lustríssim Senyor Bisbe de Urgell, príncep soberà de ditas Valls, a fi de què se servésquia nombrar-ne una de ellas per son batlle de ditas Valls. La qual elecció és com se segueix:

Canillo Bonaventura Rossell, Pellicé.

Encamp Pere Torres.

Ordino Bonaventura Riba, alias Nicolau.

Massana Guillem Torres, Giberga.

Andorra Massià Puitg.

Sant Julià Esteve Tor, Folch.

Dit dia se ha pagat per los gastos del dia de avuy per lo Consell 47 lliures, sous, 6, compreses las bogadas de tot lo any.

1808 novembre 28

Dia 28 nohembre 1808.

Se ha tingut Consell, vulgarment nomenat de Sant Andreu, a fi de pagar metges y cirurgià, arrestar metadors y averies perquè lo Concell de Sant Thomàs pròxim vinent pugan aportat los consolats a esta Casa.

|[272] Dit dia se fa llot de vint-y-set pardius roges, que los consolats deuran aportar a esta Casa la vigília del Concell pròxim vinent de Sant Thomàs, bonas y rebedoras, so és, quatre cada parròquia, excepto Encamp, Andorra y Sant Julià, que ne portaran cinch cada consolat.

Dit dia se vota missa de devoció a l'Esperit Sant en cada una de las parròquias.

Dit dia se noten los metadors y averies:

Canillo,	metadors	[103]	averies	8.663	valen:	322 ll.	s.	4
Encamp,	metadors	14	averies	3.486	valen:	119 ll.	14 s.	
Ordino,	metadors	2	averies	1.781	valen:	60 ll.	7 s.	4
Massana,	metadors	4	averies	718	valen:	27 ll.	18 s.	8
Andorra,	metadors	77	averies	2.196	valen:	92 ll.	9 s.	
Sant Julià,	metadors	3	averies	1.803	valen:	60 ll.	17 s.	
Suman juntas las parròquias:						683 ll.	6 s.	4

Dit dia se posa lo bi a vint-y-dos diners lo pixé, lo que se comensarà a véndrer per tot lo dijous pròxim vinent.

Dit dia se ha pagat per lo gasto del dia de avuy 39 lliures, 7 sous.

1808 desembre 12

Dia 12 desembre 1808.

Se ha tingut Consell General a fi de fer la festa del gloriós Sant Armengol acostumada.

1808 desembre 13

Dia 13 desembre 1808.

Se ha tingut lo Consell General, vulgarment nomenat de Sant Thomàs, a fi de tallar la quístia, com apar en lo Llibre de Quístia en son degut lloch, segons los comptes han aportat a esta Casa los compters.

Dit dia se note que las parròquias han aportat en esta Casa tots los estranys notats en lo Consell anterior.

Dit dia se dexe a la bona direcció dels senyors síndichs lo donar las bonas festas a las personas de la bona direcció de la Vall y lo presentar-los pernas, formatges y capons a son temps, tot lo que tindran previngut las parròquias per quant los serà demanat.

Dit dia se posan en mans de l'Il·lustre Síndich Picart 55 lliures, 18 sous, 8 per pagar la penció del Capítol de Urgell y, a més, quaranta lliures, de altre partit, per lo últim pach de l'aduaner, de tot lo que aportarà recibo en esta Casa lo Consell pròxim vinent.

|*272v* Dit dia se ha pagat al nunci 37 lliures, 10 sous per lo últim pach de est any, comprès lo treball de plantar los edictes, de lo que ha portat recibo a esta Casa.

Dit dia se ha pagat vuyt pesetas per los que han aportat las banderas y tabernacle y campané.

Dit dia se ha pagat al llosador 1 lliura, 10 sous.

Dit dia se ha pagat sis durillos per los que fan los papers.

Dit dia se ha pagat 21 lliures, sous a cada un del*[s]* conters y un xinxó de gratificació a quiscun.

Dit dia se ha pagat al secretari per sos treballs 43 lliures, 10 sous.

Dit dia se ha pagat al porter per 5 jornals 5 pesetas.

Dit dia se posa lo pixé del bi a vint-y-quatre diners, lo que comensaran a véndrer a dit preu per tot lo diumenge pròxim vinent.

Dit dia se ha pagat per lo gasto de la festa del dia de ahir y per lo gasto del Consell del dia de avuy 95 lliures, 14 sous.

1809 març 27

Dia 27 mars 1809.

Se ha tingut Concell General, vulgarment anomenat de la Semmana Santa, per fer lo primer pach de la quístia a Sa Magestat Imperial (que Déu guarde), consenyor de las valls de Andorra com a compte de Foix, que són 960 franchs.

Dit dia se posan los dits 960 franchs en mans del senyor síndich Anton Picart a fi de què fàsia lo pach de la quístia, del que aportarà recibo del dit consenyor a esta Casa.

Dit dia se ha pagat per lo gasto del Consell del dia de avuy 32 lliures, 7 sous, 10.

1809 maig 16

Vuy, dia 16 maig 1809, se ha tingut lo Consell, vulgarment dit de Santcojesma, per pagar los metges, cirurgià, censos de Costoja, draps a lavar, baca grasa, al senyor canonge sagristà de Urgell y, juntament, per fer nominació de mostafasos, vehedors y capitans.

Dit dia se posan en mans del senyor cònsol major de Sant Julià, de un partit per la baca grasa lliures, 12 sous, 6, se pagan al render del Capítol de Urgell, toque per parròquia 2 sous, 1, de altre partit |*273* 12 sous, 6 per los censos de Costoja, toque per parròquia 2 sous, 1, menos Sant Julià, que no·ls pague, lliures, 15 sous per draps a lavar, los que se pagan

al porter major, toque per parròquia 2 sous, 6, de altre partit 10 lliures, sous, las que se pagan al senyor canonge sagristà, toque per parròquia 1 lliura, 13 sous, 4. De tot lo que aportarà recibo lo Consell pròxim vinent.

Dit dia se posan en mans del senyor síndich Bonaventura Riba, Guillaumes, 40 lliures, sous per lo primer pago de est any de l'aduaner, de lo que aportarà recibo en esta Casa lo Consell pròxim vinent.

Dit dia lloha y aproba lo Il·lustre Consell tots los arrestos y ordinacions fets fins lo dia present, tant de llibres vells com nous.

Dit dia se vota missa de devoció a l'Esperit Sant en las parròquias.

Dit dia se arrestan las menobras per los camins reals, cenderas y cenderons, que deuran fer-ce de quí al dia de Sant Bernavé.

Dit dia se arrestan las mostras per los dias acostumats, y los cònsols de las parròquias a hont serà lo batlle cuidaran de fer-li avís.

Dit dia se ha pagat al nunci 37 lliures, 10 sous per lo primer pach del present any, y ha aportat recibo a esta Casa.

Dit dia se fa nominació de mostafasos, vehedors y capitans:

Canillo: mostafà Joan Rosell, Naudí, vehedor Jaume Areny, Bonavida, capità Miquel Casal, Bortholó.

Encamp: mostafà Pere Torres, vehedor Cosme Bacó, capità Anton Mas.

Ordino: mostafà Guillem Adallach, Fijat, vehedor Ramon Gaspà, Mitgeu, capità Pere Riba, Ramon Guiem.

Massana: mostafà Pere Rogé, Palanca, vehedor Bonaventura Mora, Joan Pere, capità Pere Guitar, Aimà.

Andorra: mostafà Thomàs Dolsa y Bonaventura Aleix, |[273v] vehedor Bonaventura Aleix, Paulet, capità Francisco Maestre, Caimé.

Sant Julià: mostafà Francisco Bou, Mas d'Alins, vehedor Anton Sacases, capità Pasqual Gressa.

Dit dia se ha pagat los consellers.

Dit dia se note que lo Il·lustre Senyor Síndich Guillaumes ha aportat a esta Casa tots los recibos que se li havia fet encàrrech als Consells anteriors.

Dit dia se fa nominació de sobreposats per lo offici de Sant Pere Màrtir. Hix Joan Aldosa y entre Anton Bons, sobreestan Peregrí Martí, Montanya, pesador Miquel Bortholó.

Dit dia anomena lo Il·lustre Consell General per conters per lo present any a Anton Riba, Graellayre, y a Cosme Bacó, y se'ls fa comissió per rebesitar los camins reals.

Dit dia se ha pagat per lo gasto del Consell del dia de avuy 47 lliures, 15 sous, 3.

1809 juliol 27

Dia 27 juliol 1809.

Se ha tingut Consell General a instància de l'Il·lustre Senyor Bonaventura Riba, Guillaumes, síndich, a fi de proposar a l'Il·lustre Consell una carta de Monsieur auditor de Estat, pérfet del departament de l'Ariège, [només] que de paraula, [on] li recomana dit Monsieur de què fosen extrets tots los conscrits, desertons, refectaris de dins las Valls. Y en vista de lo exposat per lo dit Il·lustre Senyor Síndich, ha resolt lo dit Il·lustre Consell General de què totas las parròquias, immediatament, per medi de las justícias, fàsian péndrer a tots los conscrits, desertons, refectaris que se encòntrian en sas parròquias y que·ls presèntien a un dels Il·lustres Senyors Síndichs, a fi de què se entréguien ab las salvedats acostumadas al dit Monsieur pérfet del departament de l'Ariège.

1809 octubre 23

Dia 23 octubre 1809.

Se ha tingut Consell General, anomenat de Tots Sants, per fer lo últim pach de la quístia a Sa Magestat Imperial (que Déu guarde), consenyor de las valls de Andorra com a compte de Foix, que |[274] són 960 franchs.

Dit dia se posan en mans dels Il·lustres Senyors Anton Picart y Bonaventura Riba, síndichs, a fi de què fàsian lo dit pach de quístia, del que aportaran recibo a esta Casa, a son temps, del dit senyor.

Dit dia, en attenció de haver finits los tres anys de la pocessió de veguer de Fransa Joseph Pilhes, dit La Beaumelle, de la vila de Tarascó, y havent ell mateix demanat que se li presente sisena per poder ell elegir una de ellas per batlle de las presents valls de Andorra, y lo dit Il·lustre Consell General ha passat ha fer la elecció de sis personas com

se segueix, a fi de què se servésquie lo dit senyor veguer nombrar-ne una de ellas per son batlle de ditas Valls:

Canillo Bonaventura Rossell, Pellicé.

Encamp Anton Riba, Mas.

Ordino Anton Mitjavila, Jordà

Massana Anton Armengol, Areny

Andorra Masià Puitg.

Sant Julià Esteve Tor, Folch.

Dit dia se ha pagat per lo gasto del Consell del dia de avuy 31 lliures, 11 sous, 3 barcelonesos.

1809 novembre 27

Dia 27 nohembre 1809.

Se ha tingut Concell, vulgarment anomenat de Sant Andreu, a fi de pagar metges y cirurgià, arrestar metadors y averies perquè lo Concell de Sant Thomàs pròxim vinent pugan aportar los consolats a esta Casa.

Dit dia se fa llot de 27 pardius roges, que los consolats deuran aportar a esta Casa la vigília del Concell pròxim vinent de Sant Thomàs, bonas y rebedoras, so és, quatre cada parròquia, excepto Canillo, Ordino y Massana, que ne portaran cinch cada consolat.

Dit dia se notan los metedors y averies:

Canillo,	metadors	16	averies	6.885	valen:	213 ll.	10 s.	
Encamp,	metadors	49	averies	3.005	valen:	112 ll.	8 s.	4
Ordino,	metadors	16	averies	2.284	valen:	80 ll.	2 s.	8
|[274v] Massana,	metadors	49	averies	1.198	valen:	52 ll.	3 s.	8
Andorra,	metadors	82	averies	121	valen:	24 ll.	10 s.	8
Sant Julià,	metadors	14	averies	1.237	valen:	44 ll.	14 s.	8
Suman juntas las parròquias:						527 ll.	10 s.	

Dit dia se ha pagat per lo gasto del Consell del dia de avuy 38 lliures, 7 sous, 6.

1809 desembre 18

Dia 18 desembre 1809.

Se ha tingut Consell General a fi de fer la festa del gloriós Sant Ermengol acostumada.

1809 desembre 19

Dia 19 desembre 1809.

Se ha tingut lo Consell General, vulgarment anomenat de Sant Thomàs, a fi de tallar la quístia, la que se tallarà com apar en lo Llibre de Quístia en son degut lloch, segons los comptes han aportat en esta Casa los compters.

Dit dia se note que los consolats han aportat en esta Casa los estranys notats en lo Consell anterior.

Dit dia se dexe a la bona direcció dels senyors síndichs lo donar las bonas festas a las personas de la obligació de la Vall y lo presentar-los a son temps pernas, formatges y capons, tot lo que tindran previngut los consolats per quant los serà demanat.

Dit dia se posan en mans de l'Il·lustre Senyor Síndich Anton Picart deu lliuras perquè las entréguia a l'advocat de la Seu, y 55 lliures, 18 sous, 8 per pagar la penció del Capítol de Urgell, y de altre partit 40 lliures, sous per lo últim p*[ach]* de l'aduaner. De tot lo que se aportarà recibo lo Consell pròxim vinent.

Dit dia se ha pagat al nunci 37 lliures, 10 sous per lo últim pach de est any, comprès lo treball de plantar los edictes. De lo que ha portat recibo en esta Casa.

Dit dia se ha pagat vuyt pesetas per los que han aportat las banderas, tabernacle y campané.

Dit dia se ha pagat al llosador 1 lliura, 10 sous.

Dit dia se ha pagat sis durillos per los que fan los papers.

|[275] Dit dia se ha pagat 21 lliures, sous a cada un dels contés y un xinxó de gratificació a quiscun.

Dit dia se ha pagat al secretari per sos treballs 47 lliures, 5 sous.

Dit dia se ha pagat al porter per 6 jornals 6 pesetas.

Dit dia se ha pagat per lo gasto del dia de ahir y del Consell de avuy sexanta-quatre lliuras, tretse sous y vuyt diners barcelonesos.

1810 mars 12

Vuy, dia 12 mars 1810.

Se ha tingut Consell General a instància de l'Il·lustre Senyor Síndich, Anton Picart y Areny, a fi de posar un orde sobre los grans del blat. Y ha resolt lo Il·lustre Consell que si se veu en algun mes de l'any que lo blat prengués un gran preu o una gran baixada, que quede a la llibertat dels Il·lustres Senyors Síndichs lo donar avís al comisionat de l'Il·lustre Consell de fer posar lo preu al blat dos vegades cada mes, o com als dit Il·lustres Senyors Síndichs vé los pareixerà.

Dit dia ha resolt lo Il·lustre Consell General que, de esta hora en avant, ningun indivíduo de las presents Valls púguia véndrer ni arrendar ninguna casa a ningun furaster sens llicència del dit Il·lustre Consel General, en pena del cot de la Terra.

1810 abril 9

Dia 9 abril 1810.

Se ha tingut Consell, vulgarment anomenat de la Semmana Santa, per fer lo pach de la quístia deguda a Sa Senyoria Il·lustríssima, nostre príncep (que Déu guarde), que són 200 pessas de vuyt, a rahó de 50 rals de ardits, de un partit, y vint-y-vuyt pesas de vuyt per la menjaria.

Dit dia se posan en mans de l'Il·lustre Senyor Síndich, Anton Picart, 319 lliures, 4 sous a fi de entregar-las a l'Il·lustríssim Senyor Bisbe per lo pago de la quístia del present any, y lo mateix dia ha portat a esta Casa lo recibo de l'Il·lustríssim Senyor Bisbe del present pago.

Dit dia se vota missa de devosió en cada una de las parròquias a l'Esperit Sant.

Dit dia se ha pagat a Aleix Carreras diset lliuras, deu sous, des del dia 12 mars de 1809 fins a igual dia de 1810, per lo despaitg.

Dit dia se ha pagat per lo gasto del Consell del dia de avuy trenta-huna lliuras, cinch so*[u]*s y quatre diners barcelonesos, y a més se ha pagat per la fumeneja de la Casa la Vall catorse pesetas.

1810 juny 4

|*[275v]* Vuy, dia 4 juny 1810.

Se ha tingut Consell, vulgarment anomenat de Santcojesma, per pagar los metges, cirurgià, censos de Costoja, draps a lavar, baca grasa, al senyor canonge sagristà de Urgell y, juntament, per fer nominació de mostafasos, vehedors y capitans per las parròquias.

Dit dia se posan en mans del cònsol major de Sant Julià, de un partit 12 sous, 6 per la baca grasa, las que se pagan al render del Capítol de Urgell, toque per parròquia 2 sous, 1, de altre partit 12 sous, 6 per los censos de Costoja, toque per parròquia 2 sous, 1, menos Sant Julià, que no·ls pague, lliures, 15 sous per draps a lavar, los que se pagan al porter major de la santa iglésia de Urgell, toque per parròquia 2 sous, 6, y de altre partit 10 lliures, sous, las que se pagan al senyor canonge sagristà, toque per parròquia 1 lliura, 13 sous, 4. De tot lo que aportarà recibo en esta Casa lo Consell pròxim vinent.

Dit dia se posan en mans del senyor síndich Anton Picart 40 lliures, sous per lo primer pago de l'aduaner del present any, de las que ha aportat recibo en esta Casa lo dia present.

Dit dia lloha y aproba lo Il·lustre Consell tots los arrestos y ordinacions fets fins lo dia present, tant dels llibres vells com nous.

Dit dia se vota missa de devosió en cada una de las parròquia*[s]* a l'Esperit Sant.

Dit dia se arrestan la*[s]* menobras per los camins reals, cenderas y cenderons, que deuran fer-se de quí al dia de Sant Bernavé.

Dit dia se ha pagat al nunci 37 lliures, 10 sous per lo primer pago del present any, y a portat recibo en aquesta Casa.

Dit dia se arrestan las mostras per los dias acostumats, y los cònsols de las parròquias a hont seran los batlles cuidaran de fer-los avís.

Dit dia se fa nominació de mostafasos, vehedors y capitans:

Canillo: mostafà Carlos Vidal, vehedor Guillem Molné, Casalé, capità Pere Casal, Martí.

Encamp: mostafà Anton Riba, Mas, vehedor Joan Calba, Garreta, capità|*[276]* Miquel Bacó, Pradet.

Ordino: mostafà Pere Babi, Babot, vehedor Nicolau Torres, Pal, capità Anton Gomà.

Massana: mostafà Anton Armengol, Areny, vehedor Thomàs Perich, Rull, capità Anton Mora, Bordoll.

Andorra: mostafà Joseph Puja/*l*/t y Joan Santuré, Guiem, vehedor Josep Pujalt, capità Francisco Maestre, Tolse.

Sant Julià: mostafà Esteve Tor, Folch, vehedor Andreu Ros, Nagual, capità Francisco Bou, Toni de Pere.

Dit dia se ha pagat los consellers.

Dit dia se posa lo bi a lliura, 3 sous, 4 diners lo pixé, lo que comensaran a véndrer per tot lo dia set del corrent mes de juny per las parròquias.

Dit dia anomena lo Il·lustre Consell General per conters per lo present any a Anton Riba, Graellaire, y a Cosme Bacó, y se'ls fa comissió per rebisitar los camins reals.

Dit dia anomena lo Il·lustre Consell General o fa nominació de sobreposats per lo offici de Sant Pere Màrtir. Hix Joan Aldosa y entre Anton Bons, sobreestan Peregrí Martí, Montanya, pesador Miquel Bortholó.

Dit dia se ha pagat per lo gasto del Consell del dia de avuy 43 lliures, 13 sous, 9.

1810 novembre 26

Vuy, dia 26 nohembre 1810.

Se ha tingut lo Concell General, vulgarment nomenat de Sant Andreu, a fi de pagar metges y cirurgià, arrestar metadors y averies perquè lo Concell de Sant Thomàs pròxim vinent pugan aportar los consolats a esta Casa.

Dit dia se fa llot de 27 pardius roges, que los consolats deuran aportar a esta Casa la vigília del Concell pròxim vinent de Sant Thomàs, bonas y rebedoras, so és, quatre cada parròquia, excepto Encamp, Andorra y Sant Julià, que ne aportaran quatre[129] cada consolat.

|[276v] Dit dia se vota missa de devosió a l'Esperit Sant en cada una de las parròquias.

Dit dia se notan los metadors y averias:

Canillo,	metadors	118	averias	8.073	valen:	298 ll.	12 s.	
Encamp,	metadors	69	averias	3.814	valen:	144 ll.	7 s.	8
Ordino,	metadors		averias	1.361	valen:	45 ll.	7 s.	4
Massana,	metadors	8	averies	1.300	valen:	45 ll.	6 s.	8

[129] *En lloc de* cinch.

Andorra,	metadors	66	averias	2.262	valen:	91 ll.	18 s.	
Sant Julià,	metadors	10	averies	1.316	valen:	46 ll.	7 s.	4
Suman juntas las parròquias:						671 ll.	19 s.	

Dit dia ha resolt lo Il·lustre Consell General que, d'esta hora en avant, ningun indivíduo de la Vall púguia tinir ningun foraster en sas casas sens tenir son corresponent pasaport de l'Il·lustre Consell General o de algun dels Il·lustres Senyors Síndichs, baix la pena de una dobla de quatre per cada dia que lo y tindran. De lo que quedan encarregats los cònsols y consellers de las parròquias per vigilar sobre lo dit asumpto, baix la mateixa pena.

Dit dia, aixís mateix, resolt lo Il·lustre Consell General també que, d'esta hora en avant, que ningun indivíduo de las presents Valls púguia tenir efectes colonials en sas casas y qui ne tínguia, que dins lo termini de un mes pròxim, los tràguian de dins las presents Valls, baix la pena ben vista al dit Il·lustre Consell General.

1810 desembre 17

Dia 17 desembre 1810.

Se ha tingut Consell General a fi de fer la festa del gloriós Sant Armengol acostumada.

1810 desembre 18

Dia 18 desembre 1810.

Se ha tingut lo Consell General, vulgarment nomenat de Sant Thomàs, a fi de tallar la quístia, la que se tallarà com apar en lo Llibre de Quístia en son degut lloch, segons los comptes han aportat en esta Casa |[277] los compters.

Dit dia se note que los cònsolats han aportat en esta Casa los estranys notats en lo Consell pròxim passat.

Dit dia se dexe a la bona direcció dels senyors síndichs lo donar las bonas festas a las personas de la obligació de la Vall y lo presentar-los a son temps pernas, formatges y capons, tot lo que tindran previngut los consolats per quant los serà demanat.

Dit dia se posan en mans de l'Il·lustre Senyor Síndich Anton Picart 55 lliures, 18 sous, 8 per pagar la penció del Capítol de Urgell, de un partit, deu lliuras perquè las entréguia a l'advocat de la Seu, de tot lo que aportarà recibo lo Consell pròxim vinent, y de altre

partit 40 lliures, sous per lo últim pach de l'aduaner. De lo que ha aportat recibo en esta Casa lo dia present.

Dit dia se ha pagat al nunci 37 lliures, 10 sous per lo últim pach de est any, comprès lo treball en estas de plantar los edictes. De lo que ha portat recibo en esta Casa lo dia present.

Dit dia se ha pagat vuyt pesetas per los que han portat las banderas y tabernacle y campané.

Dit dia se ha pagat al llosador 1 lliura, 10 sous.

Dit dia se ha pagat sis durillos per los que fan los papers.

Dit dia se ha pagat 21 lliures, sous a cada hun dels conters y un xinxó a quiscun de gratificació.

Dit dia se ha pagat al secretari per sos treballs 58 lliures, 14 sous.

Dit dia se ha pagat al porter per 5 jornals 5 pesetas.

Dit dia se posa lo pixé del vi a quatre sous y dos diners, lo que comensaran a véndrer a dit preu lo dijous pròxim vinent.

Dit dia se fa comissió als Il·lustres Senyors Síndichs per a què, en nom de l'Il·lustre Consell, examínien tots los comptes estan devén al dit Il·lustre Consell y còbrian tot lo que se li estiga devén, y esmèr- |[277v] cian tot lo que cobraran per quitar o per allò que a dits Il·lustres Senyor Síndichs bé los apareixerà per utilitat de la Vall, donant-los facultat de préndrer-se aquellas personas que a dits Il·lustres Senyors Síndichs bé los apareixerà.

Dit dia ha resolt lo Il·lustre Consell que, en attenció dels inconvenients li ha fet véurer lo Honorable Conseller de la parròquia de Canillo, lo tenir la fadija en los arrendaments de las erbas comunas, y los perjudicis se n'ha seguit en la parròquia de Canillo, que de aquesta hora en avant ninguna de las parròquias puga donar fadigas en sas parròquias en los arrendaments de erbas comunas.

Dit dia se ha pagat per lo gasto del Consell pròxim passat, de la festa del gloriós Sant Armengol y del Consell del dia de avuy cent cinquanta-nou lliuras, dos sous y nou diners barcelonesos.

1811 abril 8

Dia 8 abril 1811.

Se ha tingut Consell General, vulgarment dit de la Semmana Santa, per fer lo primer pach de la quístia a Sa Magestat Imperial (que Déu guarde), consenyor de las valls de Andorra com a compte de Foix, que són 960 franchs.

Dit dia se posan los dits 960 franchs en mans de l'Il·lustre Senyor Síndich Anton Picart a fi de què fàsia lo pach de la quístia, del que aportarà recibo a esta Casa del dit consenyor.

Dit dia se ha pagat a Aleix Carreras vint-y-huna lliuras, cinch sous des del dia dotse mars 1810 fins a igual dia dotse mars 1811, per lo despaitg dels papers.

Dit dia se ha pagat per lo gasto del Consell del dia de avuy 41 lliuras, 18 sous, 4.

1811 maig 27

Vuy, dia 27 maig 1811.

Se ha tingut lo Consell, vulgarment anomenat de Santcojesma, per pagar los metges, cirurgià, censos de Costoja, draps a lavar, baca grasa, al senyor canonge sagristà de Urgell y, juntament, per fer nominació de mostafasos, vehedors y capitans.

Dit dia se posan en mans del senyor cònsol major de Sant Julià, de un partit per la baca grasa 12 sous, 6, se pagan al render del Capítol de Urgell, toque per parròquia 2 sous, 1, de altre partit 12 sous, 6 per los censos de Costoja, toque per parròquia 2 sous, 1, menos Sant Julià, que no·ls pague, |[278] lliures, 15 sous per draps a lavar, los que se pagan al porter major, toque per parròquia 2 sous, 6. Deu lliuras de altre partit, que se pagan al senyor canonge sagristà, toque per parròquia 1 lliura, 13 sous, 4. De tot lo que aportarà recibo a esta Casa lo Consell pròxim vinent.

Dit dia se posan en mans de l'Il·lustre Síndich Bonaventura Riba, Guillaumes, 40 lliures, sous per lo primer pago de l'aduaner del present any. De lo que aportarà recibo en esta Casa lo Consell pròxim vinent. Se ha portat lo recibo a esta Casa.

Dit dia lloha y aproba lo Il·lustre Consell tots los arrestos y ordinacions fetas fins lo dia present, tant de llibres vells com nous.

Dit dia se vota misa de devoció a l'Esperit Sant en cada una de las parròquias.

Dit dia se arrestan las menobras per los camins reals, senderas y senderons, que deuran fer-se de quí al dia de Sant Bernavé.

Dit dia se arrestan las mostras per los dias acostumats, y los cònsols de las parròquias a hont seran los batlles cuidaran de fer-los avís.

Dit dia se ha pagat al nunci 37 lliures, 10 sous per lo primer pach del present any, y ha portat recibo en esta Casa.

Dit dia se fa nominació de mostafasos, vehedors y capitans:

Canillo: mostafà Jaume Font, Molné, vehedor Miquel Rossell, Forest, capità Esteve Pintat, Saginases.

Encamp: mostafà Anton Rossell, vehedor Anton Camp y Calba, capità Anton Casal.

Ordino: mostafà Guillem Salisart, Güida, vehedor Anton Bons, Rosa, capità Anton Torres, Cella.

Massana: mostafà Berna*[t]* Picart, Sabaté, vehedor Bonaventura Riba, Raubert, capità Joan Torres, Caup.

Andorra: mostafà Francisco Maestre, Babot, y Peregrí Martí, Montaña, vehedor Peregrí Martí, Montanya, capità Isidro Maestre, Pordiós.

Sant Julià: mostafà Andreu Olivé, Pubill, |*278v* vehedor Salvador Trullà, capità Joseph Guiem.

Dit dia se note que se ha pagat los consellers.

Dit dia anomena lo Il·lustre Consell per compters per lo present any a Anton Riba, Graellaire, y a Cosme Bacó.

Dit dia se fa nominació de sobreposats per lo ofici de Sant Pere Màrtir. Hix Joan Aldosa y entre Miquel Casany, sobreestan Peregrí Martí, Montanya, pesador Miquel Bortoló.

Dit dia se ha pagat per lo gasto del Consell del dia de avuy 49 lliures, 10 sous, 6.

1811 octubre 28

Dia 28 octubre 1811.

Se ha tingut Consell General, anomenat de Tots Sants, per fer lo últim pach de la quístia a Sa Magestat Imperial (que Déu guarde), consenyor de las valls de Andorra com a compte de Foix, que són 960 franchs.

Dit dia se posan en mans dels Il·lustres Senyors Síndich, Anton Picart y Bonaventura Riba, a fi de què fàsian lo dit pach de quístia, del que portaran recibo a esta Casa del dit consenyor a son temps.

Dit dia se note que lo Il·lustre Senyor Anton Picart, síndich, ha aportat en esta Casa lo recibo de l'aduaner per lo segon pago del present any. Y lo Il·lustre Consell General li entrega las quaranta lliuras.

Dit dia, en attenció de vacar la plassa de batlle de l'Il·lustríssim Senyor Bisbe de Urgell, nostre príncep (que Déu guarde), per mort de l'Honorable Guillem Torres, Giberga, del lloch de la Aldossa, parròquia de la Massana, passa lo Il·lustre Consell General de estas Valls a fer la elecció de sis personas, presentant-la a l'Il·lustríssim Senyor Bisbe a fi de què nómbria una de ellas per son batlle de ditas Valls. La qual elecció és com se segueix:

Canillo Anton Areny, Gastó.

Encamp Bonaventura Torres, Areny.

Ordino Anton Mijavila, Jordà.

Massana Anton Armengol, Areny.

Andorra Miquel Puitg.

Sant Julià Esteve Tor, Folch.

Dit dia se ha pagat per lo gasto del Consell del dia de avuy 49 lliuras, 10 sous barcelonesos.

1811 novembre 25

|*279* Dia 25 nohembre 1811.

Se ha tingut Concell, vulgarment anomenat de Sant Andreu, a fi de pagar metges y cirurgià, arrestar metadors y averias perquè lo Consell de Sant Thomàs pròxim vinent pugan aportar los consolats a esta Casa.

Dit dia se fa llot de vint-y-set pardius roges, que los consolats deuran aportar a esta Casa la vigília del Consell pròxim vinent de Sant Thomàs, bonas y rebedoras, so és, quatre cada parròquia, excepto Encamp, Andorra y Sant Julià, que ne portaran cinch cada consolat.

Dit dia se vota missa de devosió en cada huna de las parròquias.

Dit dia se noten los metadors y averias:

Canillo,	metadors	10	averies	6.847	valen:	230 ll.	14 s.	8
Encamp,	metadors	47	averies	1.095	valen:	48 ll.	5 s.	
Ordino,	metadors	43	averies	1.195	valen:	50 ll.	11 s.	8
Massana,	metadors	16	averies	893	valen:	33 ll.	15 s.	4
Andorra,	metadors	7	averies	905	valen:	31 ll.	18 s.	4
Sant Julià,	metadors	24	averies	121	valen:	40 ll.	s.	8
Suman juntas las parròquias:						435 ll.	5 s.	8

Dit dia se pose lo bi a quatre sous y tres diners lo pixé, lo que se comensarà a véndrer a dit preu per tot lo dimecres pròxim vinent.

Dit dia se ha pagat per lo gasto del Consell del dia de avuy 49 lliures, 12 sous, 8.

1811 desembre 16

Dia 16 desembre 1811.

Se ha tingut Consell General a fi de fer la festa del gloriós Sant Armengol acostumada.

Dit dia se ha tingut lo Consell General, vulgarment nomenat de Sant Thomàs, a fi de tallar la quístia, la que se tallarà com apar del Llibre de Quèstia en son degut lloch, segons los comptes han aportat en esta Casa los compters.

Dit dia se note que los consolats han aportat en esta Casa los estranys notats en lo Consell pròxim passat.

Dit dia se dexe a la bona direcció dels senyors síndichs lo donar las |*279v* bonas festas a las personas de la obligació de la Vall y lo presentar-los a son temps pernas, formatges y capons, a son temps, tot lo que tindran previngut los cònsols per quant los serà demanat.

Dit dia se posan en mans del senyor Anton Picart, síndich, 55 lliures, 18 sous, 8 per pagar la penció del Capítol de Urgell de un partit, deu lliuras de altre partit perquè las entréguie a l'advocat de la Seu, y de altre partit 40 lliures, sous per lo últim pach de l'aduaner. De tot lo que aportarà recibo lo Consell pròxim vinent.

Dit dia se ha pagat al nunci 37 lliures, 10 sous per lo últim pach de est any, comprès en treball de plantar los edictes. De lo que ha portat recibo en esta Casa lo dia present.

Dit dia se ha pagat vuyt pesetas per los que han portat las banderas, tabernacle y campané.

Dit dia se ha pagat al llosador 1 lliura, 10 sous.

Dit dia se ha pagat sis durillos per los que fan los papers.

Dit dia se ha pagat 21 lliures, sous a cada un dels conters y un xinxó a quiscun de gratificació.

Dit dia se ha pagat al secretari per sos treballs 61 lliures, 12 sous.

Dit dia se ha pagat al porter per 5 jornals cinch pesetas.

Dit dia se ha pagat per la festa del dia de ahir y per lo Consell del dia de avuy 66 lliures, 9 sous, 8.

1812 març 23

Vuy, dia 23 mars 1812.

Se ha tingut Consell, vulgarment anomenat de la Semmana Santa, per fer lo pach de la quístia deguda a Sa Senyoria Il·lustríssima, nostre príncep (que Déu guarde), que són 200 pesas de vuyt, a rahó de 50 rals de ardits, de un partit, y vint-y-vuyt pesas de vuyt per la menjaria.

Dit dia se posan en mans de l'Il·lustre Senyor Síndich Bonaventura Riba 319 lliures, 4 sous a fi de entregar-las a l'Il·lustríssim Senyor Bisbe per lo pago de la quístia del present any, y lo Consell pròxim vinent aportarà recibo.

Dit dia se ha pagat a Aleix Carreras per lo despaitg 23 lliures, 15 sous del dia 12 mars de 1811 fins a igual dia de 1812.

|*280* Dit dia se ha pagat per lo gasto del Consell del dia de avuy 54 lliures, 11 sous.

1812 maig 11

Vuy, dia 11 maitg 1812.

Se ha tingut lo Consell, vulgarment *[dit]* de Santcojesma, per pagar los metges, cirurgià, censos de Costoja, draps a lavar, baca grasa, al senyor canonge sagristà de Urgell y, juntament, per fer nominació de mostafasos, vehedors y capitans per las parròquias.

Dit dia se posan en mans del cònsol major de Sant Julià 12 sous, 6 per la baca grasa, las que se pagan al render del Capítol de Urgell, toque per parròquia 2 sous, 1, de altre partit 12 sous, 6 per los censos de Costoja, toque per parròquia 2 sous, 1, menos Sant

Julià, que no'ls pague, 15 sous per draps a lavar, los que se pagan al porter major de la santa iglésia cathedral de Urgell, toque per parròquia 2 sous, 6, y de altre partit deu lliuras, las que se pagan al senyor canonge sagristà, toque per parròquia 1 lliura, 13 sous, 4. De tot lo que aportarà recibo en esta Casa lo Concell pròxim vinent.

Dit dia se ha pagat a l'aduaner 40 lliures, sous per lo primer pago del present any, que ha portat recibo en esta Casa.

Dit dia lloha y aproba lo Il·lustre Consell tots los arrestos y ordinacions fets fins lo dia present, tant dels llibres vells com nous.

Dit dia se vota missa de devosió a l'Esperit Sant en cada una de las parròquias.

Dit dia se arrestan las mostras per los dias acostumats, y los cònsols de las parròquias a hont seran los batlles cuidaran de fer-los avís.

Dit dia se arrestan las menobras per los camins reals, cenderas y cenderons, que deuran fer-se de quí al dia de Sant Bernavé.

Dit dia se ha pagat al nunci 37 lliures, 10 sous per lo primer pago del present any, y a aportat recibo a esta Casa.

Dit dia se fa nominació de mostafasos, vehedors y capitans:

Canillo: mostafà Pere Casal, Regí, vehedor Bonaventura Soldevila, Bonit, capità Cerni Casal, Llecsi.

Encamp: mostafà Pere Pallerès, Armengol, |*280v* vehedor Cosme Bacó, capità Jaume Camp.

Ordino: mostafà Pere Babi, Babot, vehedor Joan Areny, Thomàs, capità Bonaventura Naudí, alias Tor.

Massana: mostafà Ignasi Mora, Rossell, vehedor Pere Armengol, Fonta, capità Lluís Mora, Giraut.

Andorra: mostafà Francisco Pal, Constantí, y Francisco Maestre, vehedor Francisco Maestre, capità Joseph Pla, Prat.

Sant Julià: mostafà Francisco Vila, vehedor Anton Guitart, capità Simeon Canturri, Bou.

Dit dia ha pagat los consellers.

Dit dia anomena lo Il·lustre Consell per conters per lo present any a Anton Riba, Graellaire, y a Cosme Bacó, y se'ls fa comisió per rebisitar los camins reals.

Dit dia se fa nominació de sobreposats per lo ofici de Sant Pere Màrtir. Hix Miquel Casany y entre Jaume Call, sobreestan Pelegrí Martí, Montanya, pesador Miquel Bons.

Dit dia se ha pagat per lo gasto del Consell del dia de avuy 56 lliuras, 15 sous, 2 barcelonesos.

1812 novembre 23

Dia 23 del mes de nohembre 1812.

Se ha tingut Consell General, vulgarment anomenat lo Consell de Sant Andreu, a fi de pagar metges, cirurgià y arrestar metadors y averies perquè lo Consell de Sant Thomàs pròxim vinent pugan aportar los consolats a esta Casa.

Dit dia se fa llot de vint-y-set pardius roges, bones y rebadores[130], que los consolats deuran aportar a esta Casa la vigília del Consell *[de Sant Thomàs]* pròxim vinent, so és, quatre cada parròquia, *[excepte]* Ordino, Massana y Andorra, que ne aportaran cinch cada consolat.

Dit dia se vota missa de devoció a l'Esperit Sant en cada una de las parròquias.

|*281* Dit dia se noten los metadors y averias:

Canillo,	metadors	12	averies	6.283	valen:	212 ll.	6 s.	8
Encamp,	metadors	12	averies	1.485	valen:	52 ll.	10 s.	
Ordino,	metadors	7	averies	2.070	valen:	70 ll.	14 s.	10
Massana,	metadors	32	averies	782	valen:	34 ll.	1 s.	4
Andorra,	metadors	10	averies	50	valen:	4 ll.	3 s.	4
Sant Julià,	metadors	52	averies	948	valen:	44 ll.	12 s.	
Suman juntas las parròquias:						418 ll.	7 s.	6

Dit dia se posan en mans de l'Il·lustre Senyor Anton Picart, síndich, 108 lliures, sous per pagar lo oli de la cathedral de Urgell del present any, y lo Consell pròxim vinent aportarà recibo a esta Casa.

[130] *En lloc de* rebedores.

Dit dia, en atenció de acabar lo Honorable Bonaventura Rossell, Pellicé, lo trienni de batlle, passa lo Il·lustre Consell General a fer elecció de sis personas, presentant-la a l'Il·lustre Senyor Veguer de Sa Magestat Imperial, a fi de què se servésquia elegir-ne una de ellas per son batlle de ditas Valls, la qual elecció és com se segueix:

Canillo Bonaventura Rossell, Pellicé.

Encamp Bonaventura Torres, Areny.

Ordino Anton Mitjavila, Jordà.

Massana Anton Armengol, Areny.

Andorra Masià Puitg.

Sant Julià Francisco Vila.

Dit dia se pose lo bi a tres sous y tres diners lo pixé, lo que se comensarà a véndrer a dit preu lo dijous pròxim vinent.

Dit dia se ha pagat per lo gasto del Consell del dia de avuy 59 lliures, 8 sous, [4].

1812 desembre 14

Dia 14 desembre 1812.

Se ha tingut la festa del gloriós Sant Armengol acostumada.

1812 desembre 16

Dia 16 desembre 1812.

Se ha tingut Consell General, vulgarment anomenat de Sant Thomàs, a fi de tallar la quístia, la que se |[281v] tallarà com apar al Llibre de Quístia en son degut lloch, segons los comptes han aportat en esta Casa los compters.

Dit dia se note que los cònsolats han aportat en esta Casa los estranys notats en lo Consell pròxim passat.

Dit dia se dexe a la bona direcció de l'Il·lustre Senyor Síndich lo donar las bonas festas a las personas de la obligació de la Vall y lo presentar-los a son temps pernas, formatges y capons, tot lo que tindran previngut los consolats per quant los serà demanat.

Dit dia se posan en mans de l'Il·lustre Senyor Síndich Anton Picart, de un partit 55 lliures, 18 sous, 8 per pagar la penció del Capítol de Urgell, de altre partit deu lliuras

perquè las entréguia a l'advocat de la Seu, y de altre partit 40 lliures, sous per lo últim pach de l'aduaner. De tot lo que aportarà recibo a esta Casa lo Consell pròxim vinent.

Dit dia se ha pagat al nunci 37 lliures, 10 sous per lo últim pach de est any, comprès lo treball de plantar los edictes. De lo que ha portat recibo en esta Casa.

Dit dia se ha pagat sis durillos per los que fan los papers a las parròquias.

Dit dia se ha pagat 21 lliures, sous a cada un dels conters y un xinxó de gratificació.

Dit dia se ha pagat al secretari per sos treballs 63 lliures, 4 sous.

Dit dia se ha pagat al porter 6 jornals, 6 pesetas.

Dit dia se ha pagat al campané dos pesetas.

Dit dia se ha pagat al llosador 1 lliura, 10 sous.

Dit dia se note que lo Il·lustre Senyor Síndich ha aportat a esta Casa tots los recibos que se li havie fet cargo fins lo dia present, y així mateix lo cònsol de Sant Julià.

Dit dia se ha pagat per lo gasto de la festa del dia de ahir y del Consell del dia de avuy 172 lliures, 16 sous barcelonesos.

1813 abril 12

|[282] Vuy, dia 12 abril 1813.

Se ha tingut Consell General, vulgarment dit de la Semmana Santa, per fer lo primer pach de la quí*[s]*tia a Sa Magestat Imperial (que Déu guarde), consenyor de las valls de Andorra com a compte de Foix, que són 960 franchs.

Dit dia se posan los dits 960 franchs en mans de l'Il·lustre Senyor Anton Picart, síndich, a fi de què fàsia lo pach de la quístia, del que aportarà recibo a esta Casa lo Consell pròxim vinent.

Dit dia se ha pagat a Aleix Carreras vint-y-huna lliuras, cinch sous, des del dia dotse mars 1812 fins a igual dia dotse mars 1813, per lo despaitg del*[s]* papers.

Dit dia se note que lo Il·lustre Senyor Síndich ha aportat a esta Casa tots los recibos dels pachs se li encarregà lo Consell pròxim passat.

Dit dia se pose lo bi a 3 sous y 6 diners lo pixé, lo que se comensarà de vendre a dit preu lo dia de Pasqua de Resurrecció.

Dit dia se ha pagat per lo gasto del Consell del dia de avuy 36 lliuras, 9 sous barcelonesos.

1813 maig 31

Dia 31 maig 1813.

Se ha tingut Consell General, vulgarment anomenat de Santcojesma, per pagar los metges, cirurgià, censos de Costoja, draps a lavar, baca grasa, al senyor canonge sagristà de Urgell y, juntament, per fer nominació de mostafasos, vehedors y capitans.

Dit dia se posan en mans del senyor cònsol major de Sant Julià, de un partit 12 sous, 6 per la baca grasa, se pagan al render del Capítol de Urgell, toque per parròquia 2 sous, 1, de altre partit 12 sous, 6 per los censos de Costoja, toque per parròquia 2 sous, 1, menos Sant Julià, que no·ls pague, 15 sous per draps a lavar, se paguen al porter major, toque per parròquia 2 sous, 6, deu lliuras de altre partit pel senyor canonge sagristà, toque per parròquia 1 lliura, 13 sous, 4. De tot lo que aportarà recibo a esta Casa lo Consell pròxim vinent.

Dit dia se ha pagat a l'aduaner 40 lliures, sous per lo primer pago del present any, de lo que ha aportat recibo a esta Casa.

Dit dia lloha y aproba lo Il·lustre Consell tots los arrestos y ordinacions fetas fins lo dia pre*[se]*nt, tant dels llibres vells com nous.

|[282v] Dit dia se vota missa de devoció a l'Esperit Sant en quisuna de las parròquias.

Dit dia se arrestan las menobras per los camins reals, senderas y cenderons, que deuran fer-se de quí al dia de Sant Bernavé.

Dit dia se arrestan las mostras per los dias acostumats, y los cònsols de las parròquias a hont seran los batlles cuidaran de fer-los avís.

Dit dia se ha pagat al nunci 37 lliures, 10 sous per lo primer pach de est any, y a portat recibo a esta Casa.

Dit dia se fa nominació de mostafasos, vehedors y capitans per las parròquias:

Canillo: mostafà Jaume Guitart, vehedor Miquel Casal, Bortholó, capità Joan Pintat, Marticella.

Encamp: mostafà Joan Calba, Garreta, vehedor Anton Mas, capità Jaume Camp.

Ordino: mostafà Anton Rogé, Batlle, vehedor Ramon Gaspà, Mitgeu, capità Ramon Font, Sucarà.

Massana: mostafà Lluís Riba, Colat, vehedor Joan Rogé, Torné, capità Pere Guitart, Aimà.

Andorra: mostafà Thomàs Dolsa, vehedor Masià Puitg, capità Masià Calba, Muxella.

Sant Julià: mostafà Nicolau Font, vehedor Anton Bofill y Palmitjavila, capità Joan Moles.

Dit dia se note que se ha pagat los consellers.

Dit dia anomena lo Il·lustre Consell per conters per lo present any a Anton Riba, Graellaire, y a Cosme Bacó.

Dit dia se fa nominació de sobreposats per lo offici de Sant Pere |[283] Màrtir. Hix Macià Bons y entre Anton Bonfill, sobreestan Pelegrí Martí, pesador Miquel Bons.

Dit dia se note que lo Il·lustre Senyor Anton Picart, síndich, ha aportat a esta Casa lo recibo de la quístia de Sa Magestat Imperial se li féu encàrrech lo Consell de 12 abril pròxim passant.

Dit dia se pose lo bi a 3 sous, lo que se comensarà a véndrer a dit preu lo dijous pròxim vinent.

Dit dia se ha pagat per lo gasto del Consell del dia de avuy 96 lliures, 6 sous, 6.

1813 octubre 25

Vuy, dia 25 octubre 1813.

Se ha tingut Consell General, anomenat de Tots Sants, per fer lo últim pach de la quístia a Sa Magestat Imperial (que Déu guarde), consenyor de las valls de Andorra com a compte de Foix, que són 960 franchs.

Dit dia se posan en mans de l'Il·lustre Senyor Síndich Anton Picart a fi de què fàcia lo dit pach de quístia, de lo que aportarà recibo a esta Casa, a son temps, del dit consenyor.

Dit dia se note que lo sobredit Il·lustre Senyor Síndich ha aportat en esta Casa lo recibo de l'aduaner del segon pago de est any, y lo cònsol de Sant Julià tots los recibos, de lo que se li fé[u] encàrrech lo Consell pròxim passat.

Dit dia se pose lo bi a tres sous, lo que se comensarà a véndrer a dit preu lo dimecres pròxim vinent.

Dit dia se ha pagat per lo gasto del Consell del dia de avuy 44 lliures, 14 sous, 9.

1813 novembre 22

Vuy, dia 22 nohembre 1813.

Se ha tingut Concell, vulgarment anomenat de Sant Andreu, a fi de pagar metges y cirurgià, arrestar metadors y averies, per a què lo Consell de Sant Thomàs pròxim vinent pugan aportar los consolats a esta Casa.

Dit dia se fa llot de 27 pardius roges, que los consolats deuran aportar a esta Casa la vigília del Consell pròxim vinent de Sant Thomàs, bonas y rebedoras, so és, quatre cada parròquia, excepto Encamp, Canillo y Sant Julià, que ne portaran cinch cada consolat.

Dit dia se notan los metedors y averies:

Canillo,	metedors	11	averies	6.003	valen:	202 ll.	11 s.	
Encamp,	metedors	59	averies	1.810	valen:	75 ll.	1 s.	8
Ordino,	metedors	1	averies	938	valen:	31 ll.	9 s.	8
|[283v] Massana,	metedors	19	averies	849	valen:	32 ll.	11 s.	
Andorra,	metedors	2	averies	53	valen:	2 ll.	5 s.	4
Sant Julià,	metedors	40	averies	728	valen:	34 ll.	5 s.	4
Suman juntas las parròquias:						397 ll.	4 s.	

Dit dia se pose lo pixé del bi a trenta-dos diners lo pixé, lo que comensaran a véndrer a dit preu per tot lo dimecres pròxim vinent.

Dit dia se ha pagat per lo gasto del Consell del dia de avuy 54 lliures, 5 sous, 3.

1813 desembre 13

Dia 13 desembre 1813.

Se ha tingut la festa del gloriós Sant Armengol acostumada.

1813 desembre 14

Dia 14 desembre 1813.

Se ha tingut lo Consell, vulgarment anomenat de Sant Thomàs, a fi de tallar la quístia, com se tallarà com apar del Llibre en son degut lloch, segons los comptes han aportat a esta Casa los compters.

Dit dia se nota que los consolats an aportat en esta Casa los estranys notats en lo Consell pròxim passat.

Dit dia se dexe a la bona direcció dels senyors síndichs lo donar las bonas festas a las personas de la obligació de la Vall y lo presentar-los a son temps pernas, formatges y capons, a son temps, tot lo que tindran previngut los cònsols per quant los serà demanat.

Dit dia se posan en mans del senyor síndich, Anton Picart, 55 lliures, 18 sous, 8 per pagar la penció del Capítol de Urgell de un partit, deu lliuras de altre partit perquè las entréguia a l'advocat de la Seu, de altre partit 40 lliures, sous per lo últim pach de l'aduaner. De tot lo que aportarà recibo en lo Consell pròxim vinent.

Dit dia se ha pagat al nunci 37 lliures, 10 sous per lo últim pach de est any, comprès lo treball de plantar los edictes. De tot lo que ha portat recibo en esta Casa.

Dit dia se ha pagat vuyt pesetas per los que han portat las banderas y tabernacle y campané.

Dit dia se ha pagat al llosador 1 lliura, 10 sous.

Dit dia se ha pagat als que fan los papers sis durillos.

Dit dia se ha pagat 21 lliures, sous a cada hun dels compters y un xinxó de gratificació.

|[284] Dit dia se ha pagat al porter per 6 jornals 6 pesetas.

Dit dia se ha pagat al secretari per sos treballs 63 lliures, 15 sous, 8.

Dit dia se posa lo pixé del bi a tres sous, lo que se comensarà de véndrer a dit preu per tot lo dijous pròxim vinent.

Dit dia se ha pagat per lo gasto de la festa de air de Sant Armengol y del Consell del dia de avuy 13 lliures, 4 sous, 8.

1814 abril 4

Vuy, dia 4 abril 1814.

Se ha tingut lo Consell General, vulgarment dit de la Semmana Santa, per fer lo pach de la quístia deguda a Sa Senyoria Il·lustríssima, nostre príncep (que Déu guarde), que són 200 pesses de vuyt, a rahó de 50 rals de ardits, de un partit, y vint-y-vuyt pessas de vuyt per la menjaria.

Dit dia se posan en mans de l'Il·lustre Senyor Anton Picart, síndich, 319 lliures, 4 sous, a fi de entregar-las a l'Il·lustríssim Senyor Bisbe per lo pago de la quístia del present any, y lo Consell pròxim vinent aportarà recibo a esta Casa.

Dit dia se ha pagat a Aleix Carreras per lo despaitg, des de 12 de mars de 1813 fins a igual dia de 1814, 23 lliures, 15 sous.

Dit dia se ha pagat per lo gasto del Consell del dia de avuy 44 lliures, 14 sous, 3.

Dit dia se posa lo bi a 2 sous, 6 lo pixé, lo que se comensarà a vendre a dit preu per tot lo dijous pròxim vinent.

1814 maig 23

Dia 23 maitg 1814.

Se ha tingut lo Consell de Santcojesma per pagar los metges, cirurgià, censos de Costoja, draps a lavar, baca grasa y al senyor canonge sagristà y, juntament, per fer nominació de mostafasos, vehedors y capitans.

Dit dia se posan en mans del cònsol major de Sant Julià, de un partit 12 sous, 6 per la baca grasa, se pagan al render del Capítol de Urgell, toque per parròquia 2 sous, 1, de altre partit 12 sous, 6 per los censos de Costoja, toque per parròquia 2 sous, 1, menos Sant Julià, que no·ls paga, 15 sous per draps a lavar, se paguen al porter major, toque per parròquia 2 sous, 6, deu lliuras al senyor can*[on]*ge sagristà, toque per parròquia 1 lliura, 13 sous, 4. De tot lo que aportarà |*[284v]* recibo a esta Casa lo Consell pròxim vinent.

Dit dia se ha pagat a l'aduaner 40 lliures, sous per lo primer pago de est any, del que ha portat recibo a esta Casa.

Dit dia lloha y aproba lo Il·lustre Consell tots los arrestos y ordinacions fetas fins lo dia present, tant dels llibres vells com nous.

Dit dia se vota missa de devoció a l'Esperit Sant en cada una de las parròquias.

Dit dia se arrestan las menobras per los camins reals, cenderas y cenderons, que se faran o deuran fer-se de quí al dia de Sant Bernavé.

Dit dia se arrestan las mostras per los dias acostumats, y los cònsols de las parròquias a hont seran los batlles cuidaran de fer-los avís.

Dit dia se ha pagat al nunci 37 lliures, 10 sous per lo primer pach de est any, y ha aportat recibo a esta Casa.

Dit dia se fa nominació de mostafasos, capitans y vehedors per la*[s]* parròquias:

Canillo: mostafà Jaume Calbó, Soldevila, vehedor Jaume Areny, Bonavida, capità Jaume Casal.

Encamp: mostafà Anton Riba, Mas, vehedor Anton Camp y Calba, capità Anton Casal.

Ordino: mostafà Anton Mitjavila, Jordà, vehedor Anton Bons, Rossa, capità Anton Gomà, Garreta.

Massana: mostafà Pere Rogé, Palanca, vehedor Jaume Torres, Aiern, capità Guillem Torres, Giberga.

Andorra: mostafà Miquel Puitg y Guillem Guitart, vehedor Guillem Guitart, capità Miquel Calba.

|*[285]* Sant Julià: *[mostafà]* Pelegrí Sirés, Auvinyà, vehedor Anton Pasqual, capità Francisco Bonfill.

Dit dia se note que se ha pagat los consellers.

Dit dia anomena lo Il·lustre Consell per conters en lo present any a Anton Riba, Graellaire, y a Cosme Bacó.

Dit dia se fa nominació de sobreposats per lo offici de Sant Pere Màrtir. Hix Pere Bortholó y entre Anton Riberaigua, sobreestant Peregrí Martí y Montanya, pesador Miquel Bons.

Dit dia se note que lo Il·lustre Senyor Anton Picart, síndich, ha portat tots los recibos a esta Casa de què lo Il·lustre Consell li ha fet encàrrech.

Dit dia se ha pagat per lo gasto del Consell del dia de avuy 70 lliures, 8 sous, 6.

Dit dia lo Il·lustre Consell fa comissió a l'Il·lustre Senyor Síndich, Anton Picart y Areny, per a què, en nom de l'Il·lustre Consell General, púguia practicar totas las diligències necessàrias per la confirmació de privilegis de Fransa, péndrer per dit fi las personas de son major agrado y gastar lo que convinga per ditas diligències.

1814 novembre 28

Vuy, dia 28 nohembre 1814, se ha tingut Consell, vulgarment anomenat de Sant Andreu, a fi de pagar metges, cirurgià, arrestar metadors y averias per a què lo Consell de Sant Thomàs pròxim vinent pugan aportar los consolats a esta Casa.

Dit dia se fa llot de 27 pardius rojas, que los consolats deuran aportar a esta Casa la vigília del Consell pròxim vinent, bonas y rebedoras, so és, quatre cada parròquia, excepto Ordino, Massana y Andorra, que ne portaran cinch cada consolat.

Dit dia se notan los metedors y averias:

Canillo,	metedors	42	averies	6.236	*[valen:]*	218 ll.	7 s.	4
Encamp,	metedors	69	averies	2.680	*[valen:]*	106 ll.	11 s.	8
Ordino,	metedors		averies	922	*[valen:]*	30 ll.	14 s.	8
Massana,	metedors	19	averies	660	*[valen:]*	26 ll.	15 s.	
|[285v]Andorra,	metadors	22	averias		*[valen:]*	5 ll.	10 s.	
Sant Julià,	metadors	9	averies	622	*[valen:]*	22 ll.	19 s.	8
Suman juntas las parròquias:						410 ll.	18 s.	4

Dit dia se pose lo pixé del bi a 3 sous, 6 diners lo pixé del bi, lo que comensaran a véndrer a dit preu lo dia de Sant Andreu pròxim vinent.

Dit dia se ha pagat per lo gasto del Consell del dia de vuy 42 lliures, 8 sous, 1.

1814 desembre 12

Vuy, dia 12 desembre 1814.

Se ha tingut lo Consell, vulgarment anomenat de Sant Thomàs, a fi de tallar la quístia, la que se tallarà com apar al Llibre de Quístia en son degut lloch, segons los comptes han aportat en esta Casa los compters.

Dit dia se note que se ha fet la festa del gloriós Sant Ermengol.

Dit dia se note que los consolats han aportat a esta Casa los estranys notats en lo Consell pròxim passat.

Dit dia se dexe a la bona direcció de l'Il·lustre Senyor Síndich lo donar las bonas festas a las personas de la obligació de la Vall y lo presentar-los a son temps pernas, formatges y capons, tot lo que tindran previngut los consolats per quant los serà demanat.

Dit dia se posan en mans de l'Il·lustre Senyor Síndich Picart 55 lliures, 18 sous, 8 per pagar la penció del Capítol de Urgell, de altre partit 10 lliures, sous que las entréguia a l'advocat de la Seu, y de altre partit 40 lliures, sous per lo últim pach de l'aduaner. De tot lo que aportarà recibo a esta Casa lo Concell pròxim vinent.

Dit dia se ha pagat al nunci 37 lliures, 10 sous per lo últim pach de est any, de tot lo que ha portat recibo en esta Casa.

Dit dia se ha pagat sis durillos per los que fan los papers.

Dit dia se ha pagat als conters 21 lliures, sous a quiscun y un xinxó de gratificació.

Dit dia se ha pagat al secretari per sos treballs 65 lliures, 13 sous.

Dit dia se ha pagat al porter per sis jornals 6 pesetas.

Dit dia se ha pagat al campané dos pesetas.

|[286] Dit dia, en attenció de haver acabat lo Honorable Esteve Tor, Floch, lo trienni de batlle, passa lo Il·lustre Consell General a fer elecció de sis personas, presentant-las al senyor bisbe de Urgell, príncep soberà de ditas Valls (que Déu guarde), a fi de què se servésquia elegir-ne una de ellas per son batlle de ditas Valls, la qual elecció és com se segueix:

Canillo Jaume Guitart.
Encamp Bonaventura Torres, Areny.
Ordino Anton Mitjavila, Jordà.
Massana Ignasi Mora, Rossell.
Andorra Francisco Pal, Constantí.
Sant Julià Esteve Tor, Folch.

Dit dia se note que lo cònsol de Sant Julià ha aportat a esta Casa tots los recibos dels encàrrechs se li féu lo Concell de Santcojesma pròxim passat.

Dit dia se ha pagat per lo gasto de la festa de Sant Armengol y gasto del Consell del dia present 106 lliures, sous barcelonesos.

1815 març 20

Vuy, dia 20 mars 1815, se ha tingut Consell General, vulgarment anomenat de la Semmana Santa, per fer lo primer pach de la quístia a Sa Magestat Imperial (que Déu guarde), com a compte de Foix, consenyor de las valls de Andorra, que són 960 franchs.

Dit dia se posan en mans de l'Il·lustre Senyor Síndich Anton Picart los dits 960 franchs, a fi de fer lo dit pach de la quístia, de lo que aportarà recibo a esta Casa lo Consell pròxim vinent.

Dit dia se note que lo Il·lustre Síndich Anton Picart ha aportat a esta Casa tots los recibos dels pachs se li encarregà lo Consell pròxim passat.

Dit dia se note que se ha pagat per lo gasto del Consell del dia de vuy 41 lliures, 17 sous, 9 barcelonesos.

1815 maig 2

|*286v* Dia 2 maitg 1815.

Se ha tingut Consell General, vulgarment anomenat de Santcojesma, per pagar los metges, cirurgià, censos de Costoja, *[draps a lavar]*, baca grasa, al senyor canonge sagristà de Urgell *[y]*, juntament, per fer nominació de mostafasos, vehedors y capitans.

Dit dia se posan en mans del cònsol major de Sant Julià, de un partit 12 sous, 6 per la baca grasa, se pagan al render del Capítol de Urgell, toque per parròquia 2 sous, 1, de altre partit 12 sous, 6 per los censos de Costoja, toque per parròquia 2 sous, 1, menos Sant Julià, que no'ls paga, 15 sous per draps a lavar, se pagan al porter major de la cathedral de Urgell, toque per parròquia 2 sous, 6, deu lliuras al senyor canonge sagristà de Urgell, toque per parròquia 1 lliura, 13 sous, 4. De tot lo que aportarà recibo a esta Casa lo Consell pròxim vivent.

Dit dia se ha pagat a l'aduaner 40 lliures, sous per lo primer pago de est any, del que ha portat recibo a esta Casa.

Dit dia lloha y aproba lo Il·lustre Consell tots los arrestos y ordinacions fetas fins lo dia present, tant de llibres vells com nous.

Dit dia se vota misa de devosió a l'Esperit Sant en cada una de las parròquias.

Dit dia se arrestan las menobras per los camins reals, cenderas y cenderons, que se deuran fer fins al dia de Sant Bernavé pròxim vinent.

Dit dia se arrestan las mostras per los dias acostumats, y los cònsols de las parròquias a hont seran los batlles cuidaran de fer-los avís.

Dit dia se ha pagat al nunci 37 lliures, 10 sous per lo primer pach de est any, y ha portat recibo a esta Casa.

Dit dia se fa nominació de mostafasos, vehedors y capitans per las parròquias:

Canillo: mostafà Nicolau Duedra, Pasamané, vehedor Miquel Joan Duedra, Putsernal, capità Jaume Font, Molné.

Encamp: mostafà Cosme Bacó, vehedor Francisco Mas, capità Anton Casal.

|*287* Ordino: mostafà Nicolau Torres, Pal, vehedor Anton Torres, Sella, capità Cerni Torres, Call.

Massana: mostafà Thomàs Perich, Rull, vehedor Lluís Mora, Giraut, capità[131].

Andorra: mostafà Francisco Maestre, Babot, vehedor Francisco Maestre, capità Anton Pons, Jaumetó.

Sant Julià: mostafà Andreu Olivé, vehedor Anton Sacases, capità Joseph Sucarana.

Dit dia se note que se ha pagat los consellers.

Dit dia anomena lo Il·lustre Consell per conters en lo present any a Cosme Bacó y a Anton Riba, Graellaire.

Dit dia se fa nominació de sobreposats per lo ofici de Sant Pere Màrtir. Hix Macià Bons y entre Macià Riberaigua, sobreestant Macià Puitg, pesador Miquel Bons.

Dit dia resol lo Il·lustre Consell que qualsevol indivíduo que venga draps de llana dins las presents Valls, déguian canar lo drap desobre una taula, lo que se mana observar en pena del cot de la Terra, és *[a]* dir, canan los draps per lo mitg.

Dit dia se ha pagat del gasto del Consell del dia de avuy 47 lliures, sous, 2 barcelonesos.

[131] *No consta cap nom.*

1815 octubre 30

Vuy, dia 30 octubre 1815, se ha tingut Consell General, anomenat de Tots Sants, per fer lo últim pach de la quístia a Sa Magestat Imperial (que Déu guarde), consenyor de las valls de Andorra com a compte de Foix, que són 960 franchs.

Dit dia se posan en mans de l'Il·lustre Senyor Anton Picart, síndich, a fi de *[què]* fàcia lo dit pach de quístia, de lo que aportarà recibo a esta Casa a son temps.

Dit dia se note que lo dit Il·lustre Senyor Síndich ha aportat a esta Casa los recibos de l'aduaner del segon pach y de la quístia de Fransa.

Dit dia se note que lo cònsol major de Sant Julià ha aportat a esta Casa tots los recibos de l'encàrrech se li féu lo Consell pròxim passat.

|*287v* Dit dia se pose lo pixé del bi a lliures, 4 sous, lo que se comensarà a véndrer a dit preu lo dia de Tots Sants, que serà lo dijous pròxim vinent.

Dit dia se ha pagat per lo gasto del Consell del dia de avuy 41 lliures, 7 sous, 7.

Dit dia se fa comissió a l'Il·lustre Senyor Anton Picart, síndich, y al senyor Ignasi Moles per a cobrar alguns deutes té lo Il·lustre Consell vells, y fundar-ne una missió si a ells bé los apareixerà convenient.

1815 novembre 27

Vuy, dia 27 nohembre 1815.

Se ha tingut lo Consell, vulgarment anomenat de Sant Andreu, a fi de pagar metges y cirurgià, arrestar metadors y aberies per a què lo Consell de Sant Thomàs pròxim vinent pugan aportar los consolats a esta Casa.

Dit dia se fa llot de 27 pardius roges, que los consolats deuran aportar a esta Casa la vigília del Consell pròxim vinent, bonas y rebedoras, so és, quatre cada parròquia, excepto Ordino, Massana y Andorra, que ne portaran cinch cada consolat.

Dit dia se notan los metedors y averias:

Canillo,	metadors	99	averias	7.210	valen:	265 ll.	1 s.	8
Encamp,	metadors	23	averias	4.010	valen:	139 ll.	8 s.	4
Ordino,	metadors	6	averias	2.798	valen:	94 ll.	15 s.	4
Massana,	metadors	23	averias	705	valen:	29 ll.	5 s.	

Andorra,	metadors	8	averias	90	valen:	5 ll.	s.	
Sant Julià,	metadors	37	averias	701	valen:	32 ll.	12 s.	4
Suman juntas las parròquias:						566 ll.	2 s.	8

Dit dia se pose lo pixé del bi a lliures, 3 sous, 9 barcelonesos lo pixé del bi, lo que se comensarà *[a]* véndrer al dit preu lo dijous pròxim vinent.

Dit dia se ha pagat per lo gasto del Consell del dia de avuy 44 lliures, 1 sou.

1815 desembre 18

Vuy, dia 18 desembre 1815, se ha tingut la festa del gloriós Sant Ermengol asostumada[132].

1815 desembre 19

Dia 19 desembre 1815.

Se ha tingut lo Consell de Sant Thomàs a fi de tallar la quístia, la que se ta- |*288* llarà com apar al Llibre de Quístia en son degut lloch, segons los comptes han aportat a esta Casa los conters.

Dit dia se note que los consolats han aportat a esta Casa los estranys notats en lo Consell pròxim passat.

Dit dia se deixe a la direcció del senyor síndich lo donar las bonas festas a las personas de la obligació de la Vall y lo presentar-los a son temps pernas, formatges y capons, tot lo que tindran previngut los consolats per quant los serà demanat.

Dit dia se posan en mans de l'Il·lustre Senyor Síndich, Anton Picart, 55 lliures, 18 sous, 5 per pagar la penció del Capítol de Urgell, de un partit, de altre partit 10 lliures, sous per lo advocat de la Seu, de altre 40 lliures, sous per lo últim pach de l'aduaner, y de altre 90 lliures, sous per pagar lo oli de la Seu de Urgell. De tot lo que aportarà recibo en esta Casa lo Concell pròxim vinent.

Dit dia se ha pagat al nunci 37 lliures, 10 sous per lo últim pach de est any, de lo que ha portat recibo a esta Casa.

Dit dia se ha pagat sis durillos per los que fan los papers.

[132] *En lloc de* acostumada.

Dit dia se ha pagat als conters 21 lliures, sous a quiscun y un xinxó de gratificació

Dit dia se ha pagat al secretari per sos treballs 65 lliures, 13 sous.

Dit dia se ha pagat al porter per 5 jornals 5 pesetas.

Dit dia se ha pagat al campané dos pesetas.

Dit dia se ha pagat per los que portan las banderas y tavernacle sis pesetas.

Dit dia se ha pagat al llosador 1 lliura, 10 sous.

Dit dia se pose lo pixé del bi a 3 sous, lo que se comensarà a vendre a dit preu per tot lo dia de Sant Thomàs pròxim vinent.

Dit dia se ha pagat per los gastos de la festa del dia de air y del present Consell 134 lliures, 11 sous.

1816 abril 8

|*288v* Vuy, dia 8 abril 1816, se ha tingut lo Consell de la Semmana Santa per fer lo pach de la quístia deguda a Sa Senyoria Il·lustríssima, nostre príncep (que Déu guarde), que són 200 pesses de vuyt, a rahó de 50 reals de ardits, de un partit, y vint-y-vuyt pessas de vuyt per la menjaria.

Dit dia se posan en mans de l'Il·lustre Senyor Síndich, Anton Picart, 319 lliures, 4 sous, a fi de entregar-les al dit Il·lustríssim Senyor Bisbe per lo pago de quístia del present any, y lo Consell pròxim vinent aportarà recibo a esta Casa.

Dit dia, en atenció de haver acabat lo Honorable Bonaventura Rossell, Pellicé, son trienni de batlle, pasa lo Il·lustre Consell a fer elecció de sis personas, presentant-la a l'Il·lustre Senyor veguer de Sa Magestat Imperial, a fi de què se servésquia elegir-ne una de ellas per son batlle de ditas Valls, la qual elecció és com se segueix:

Canillo Bonaventura Rossell, Pellicé.
Encamp Cosme Bacó.
Ordino Pere Babi, Babot.
Massana Ignasi Mora, Rossell.
Andorra Miquel Puitg.
Sant Julià Nicolau Font.

Dit dia se pose lo bi a tres sous y sis diners lo pixé, lo que se comensarà a véndrer a dit preu lo dijous pròxim vinent.

Dit dia se ha pagat per lo gasto del Consell del dia de avuy 33 lliures, 15 sous, 4.

1816 maig 27

Vuy, dia 27 maitg 1816.

Se ha tingut lo Consell de Santcojesma per pagar los metges, cirurgià, censos de Costoja, draps a lavar, baca grasa y al senyor canonge sagristà y, juntament, per fer nominació de mostafasos, vehedors y capitans.

Dit dia se posan en mans del cònsol major de Sant Julià, de un partit 12 sous, 6 per la baca grasa, se pagan al render del Capítol de Urgell, toque per parròquia 2 sous, 1, de altre partit 12 sous, 6 per los censos de Costoja, toque per parròquia 2 sous, 1, menos Sant Julià, que no·ls paga, 15 sous per draps a lavar al porter major, toque per parròquia |*289* dos sous y sis diners, 10 lliures, sous al senyor canonge sagristà, toque per parròquia 1 lliura, 13 sous, 4. De tot lo que aportarà recibo a esta Casa lo Consell pròxim vinent.

Dit dia se ha pagat 40 lliures, sous a l'aduaner per lo primer pach del present any, las que se posan en mans de l'Il·lustre Senyor Anton Picart, síndich, y lo Consell pròxim vinent aportara recibo a esta Casa.

Dit dia lloha y aproba lo Il·lustre Consell tots los arrestos y ordinacions fetas fins lo dia present, tant dels llibres vells com nous.

Dit dia se vota missa de devosió a l'Esperit Sant en quiscuna de las parròquias.

Dit dia se arrestan las menobras per los camins reals, cenderas y cenderons, que deuran fer-se de quí al dia de Sant Bernavé.

Dit dia se arrestan las mostras per los dias acostumats, y los cònsols de las parròquias a hont seran los batlles cuidaran de fer-los avís.

Dit dia se note que lo Il·lustre Senyor Síndich ha aportat a esta Casa tots los recibos de què estava encarregat fins lo dia present.

Dit dia se ha pagat al nunci 37 lliures, 10 sous per lo primer pach de est any, y ha portat recibo a esta Casa.

Dit dia se fa nominació de mostafasos, vehedors y capitans per las parròquias:

Canillo: mostafà Carlos Vidal, vehedor Pere Casal, Martí, capità Bonaventura Casal, Naudí.

Encamp: mostafà Pere Torres, vehedor Jaume Camp, capità[133].

Ordino: mostafà Guillem Adallach, Fijat, vehedor Ramon Font, capità Josep Oriol, Borthomeu Solé.

Massana: *[mostafà]* Anton Armengol, Areny, vehedor Bonaventura Mora, capità Anton Solana, Palès.

|*289v* Andorra: mostafà Joan Santuré, Guiem, vehedor Francisco Maestre, capità Esteve Rogé.

Sant Julià: mostafà Francisco Vila, vehedor Salvador Trullà, capità Anton Roca, Bringué.

Dit dia se note que se ha donat pocessió per veguer de la presents Valls a l'Il·lustre Senyor Bonaventura Moles y Lleopart, Babot, de la parròquia de Andorra.

Dit dia se ha pagat per lo gasto del dia de avuy 41 lliures, 18 sous barcelonesos.

Dit dia anomena lo Il·lustre Consell General per conters en lo present *[any]* a Anton Riba, Graellaire, y a Cosme Bacó.

Dit dia se fa nominació de sobreposats per lo ofici de Sant Pere Màrtir. Hix Anton Riberaigua y entre Jacinto Pons, sobreestant Macià Puitg, pesador Miquel Bons.

Dit dia lo Il·lustre Consell General fa comissió a Miquel Duedra, Putsernal, per a què púguia cobrar los crèdits estan devent a la Universitat de la parròquia de Canillo, junt ab Miquel Rossell, Furest, los indivíduos de la dita parròquia a la dita Universitat.

1816 novembre 25

Vuy, dia 25 nohembre 1816.

Se ha tingut Consell, vulgarment anomenat de Sant Andreu, a fi de pagar metges y cirurgià, arrestar metadors y averies per a què lo Concell de Sant Thomàs pròxim vinent pugan aportar los consolats a esta Casa.

[133] *No consta el nom.*

Dit dia se fa llot de 27 pardius roges, que los consolats deuran aportar a esta Casa, bonas y rebedoras, la vigília del Consell pròxim vinent, so és, quatre cada parròquia, excepto Ordino, Massana y Andorra, que ne portaran cinch cada consolat.

Dit dia se notan metedors y averias:

Canillo,	metedors	77	averias	7.033	valen:	252 ll.	13 s.	8
Encamp,	metedors	8	averias	2.250	valen:	77 ll.	s.	
Ordino,	metedors	4	averies	2.500	valen:	84 ll.	6 s.	8
Massana,	metedors	16	averies	773	valen:	29 ll.	15 s.	4
Andorra,	metedors	89	averies	60	valen:	24 ll.	5 s.	
|*290* Sant Julià,	metedors	12	averies	1.230	valen:	44 ll.	s.	
Suman juntas las parròquias:						513 ll.	0 s.	8

Dit dia se pose lo pixé del bi a lliures, 3 sous, lo que se comensarà a véndrer a dit preu per tot lo dijous pròxim vinent.

Dit dia se ha pagat per lo gasto del Consell del dia de avuy 38 lliures, 15 sous.

1816 desembre 16

Dia 16 desembre 1816.

Se ha tingut Consell per fer la festa del gloriós Sant Ermengol acostumada.

1816 desembre 17

Dia 17 desembre 1816.

Se ha tingut lo Consell de Sant Thomàs a fi de tallar la quístia, la que se tallarà com apar al Llibre de Quístia en son degut lloch, segons los comptes han aportat en esta Casa los conters.

Dit dia se note que los consolats han aportat en esta Casa los estranys notats en lo Consell pròxim passat.

Dit dia se dexe a la direcció de l'Il·lustre Senyor Síndich lo donar las bonas festas a las personas de la obligació de la Vall y lo presentar-los pernas, formatges y capons, tot lo que tindran previngut los consolats per quant los serà demanat.

Dit dia se posan en mans de l'Il·lustre Senyor Síndich 55 lliures, 18 sous, 5 per pagar la penció del Capítol de Urgell, 10 lliures, sous per lo advocat de la Seu, 40 lliures, sous

per lo últim pach de l'aduaner y de tot lo que aportarà recibo a esta Casa lo Consell pròxim vinent.

Dit dia se ha pagat al nunci 37 lliures, 10 sous per lo últim pach de est any, de lo que ha portat recibo de[134] esta Casa.

Dit dia se ha pagat 6 durillos per los que fan los papers.

Dit dia se ha pagat a quiscun dels conters 21 lliures, sous y un xinxó de gratificació.

Dit dia se ha pagat al secretari per sos treballs 53 lliures, 12 sous.

Dit dia se ha p*[ag]*at al llosador 1 lliura, 10 sous.

Dit dia se ha pagat al porter per 5 jornals 5 pesetas.

|*290v* Dit dia se ha pagat per los que portan las banderas y tabernacle sis pesetas.

Dit dia se ha pagat al campané dos pesetas.

Dit dia se posa lo pixé del bi a sous[135], lo que se comensarà a véndrer a dit preu lo dijous pròxim vinent.

Dit dia se ha pagat per lo gasto de la festa del dia de ahir y per lo Consell del dia de avuy 185 lliures, 8 sous, 9.

Dit dia se note que en lo Consell celebrat als catorse de desembre de mil vuyt-cents tretse posà lo Il·lustre Consell un decret a una súplica presentà lo senyor Ignasi Moles del thenor següent:

"Andorra, y desembre 14 de 1813.

Constant a l'Il·lustre Consell la activitat, fidelitat y lo bon desempenyo ab què exercí lo suplicant lo empleo de síndich de las presents Valls per lo termini de divuyt anys, com també sa adelantada edat y sos achaques, li concedeix la juvilació de son sindicat, que temps avia solicitat, ab tots los honors, exemcions y facultats que tenie, esperant continuarà quant li permètia la salut. Lo que se li participa per medi de nostres dos comisionats y manam a nostre secretari escríguia a nostre Llibre de Resolucions est nostre decret.

[134] *En lloc de* en.
[135] *No consta la quantitat.*

De manament de dit Il·lustre Consell General, Thomàs Palmitjavila y Picart, nottari y secretari".

Dit dia se note que Joan Moles, cònsol de Sant Julià, ha aportat *[en]* esta Casa los recibos se li féu encàrrech lo Consell de Santcojesma.

1817 març 31

Vuy, dia 31 mars 1817.

Se ha tingut Consell General, vulgarment anomenat de la Semmana Santa, per fer lo primer pach de la quístia a Sa Magestat Christianísima (que Déu guarde), com a compte de Foix, consenyor de las valls de Andorra, que són 960 franchs.

Dit dia se posan en mans de l'Il·lustre Senyor Anton Picart, síndich, los dits 960 franchs per fer lo dit primer pach de quís- |*291* tia, de lo que aportarà recibo a esta Casa lo Consell pròxim vinent.

Dit dia se ha pagat per lo gasto del Consell del dia de avuy 38 lliures, 18 sous, 2 barcelonesos.

Dit dia se nota que lo Il·lustre Senyor Anton Picart, síndich, ha aportat a esta Casa tots los recibos se li havia encarregat fins lo dia present de totas las partidas havia de entregar.

Dit dia se note que misser Ignasi Moles y Jordana, de la vila de Andorra, ha donat y pasat ab lo Il·lustre Consell General tots los comptes ha tingut dit senyor Moles, tant del temps ha estat síndich com de tots los demés, fins lo dia present, y queda franch y quiti ab dit Il·lustre Consell fins lo dia present.

1817 maig 19

Vuy, dia 19 maig 1817.

Se ha tingut lo Consell de Santcojesma per pagar los metges, cirurgià, censos de Costoja, draps a lavar, baca magra y al senyor canonge sagristà lo oli de la Seu y, juntament, fer nominació de mostafasos, vehedors y capitans.

Dit dia se posan en mans del cònsol de Sant Julià, de un partit 12 sous, 6 per la baca grasa, se pagan al render del Capítol de Urgell, toque per parròquia 2 sous, 1, de altre partit 12 sous, 6 per los censos de Costoja, toque per parròquia 2 sous, 1, menos Sant Julià, que no·ls paga, 15 sous per draps a lavar, se pagan al porter major, toque per

parròquia 2 sous, 6, 10 lliures, sous al senyor canonge sagristà, toque per parròquia 1 lliura, 13 sous, 4. De tot lo que aportarà recibo lo Consell pròxim vinent.

Dit dia se ha pagat 40 lliures, sous a l'aduaner per lo primer pach de est any, y ha portat recibo a esta Casa.

Dit dia se ha pagat al nunci 37 lliures, 10 sous per lo primer pach de est any, y a aportat recibo a esta Casa.

Dit dia lloha y aproba lo Il·lustre Consell los arrestos y resolucions fetas fins lo dia present, tant dels llibres vells com nous.

Dit dia se vota misa de devosió a l'Esperit Sant en quiscuna de las parròquias.

|*291v* Dit dia se arrestan las menobras per los camins rals, cenderas y cenderons, de[136] deuran fer-se de quí al dia de Sant Bernavé.

Dit dia se arrestan las mostras per los dias acostumats, y los cònsols de las parròquias a hont seran los batlles cuidaran de fer-los avís.

Dit dia se fa nominació de mostafasos, vehedors y capitans per las parròquias:

Encamp: mostafà Joan Calba, Garreta, vehedor Anton Mas, capità Pere Solana.

Canillo: mostafà Francisco Rossell, Jaumina, vehedor Guillem Molné, capità Bernat Molné.

Ordino: mostafà Pere Babi, Babot, vehedor Pere Riba, Ramon Guiem, capità Bonaventura Naudí, Tor.

Massana: mostafà Bernat Picart, Sabaté, vehedor lo senyor Bonaventura Riba, capità Jaume Areny, Torres.

Andorra: mostafà Pere Cadena, vehedor Masià Puitg, capità Pere Santuré, Nyerro.

Sant Julià: mostafà Nicolau Font, vehedor Simeon Canturri, capità Anton Torres.

Dit dia anomena lo Il·lustre Consell per conters en lo present any a Anton Riba, Graellaire, y a Cosme Bacó.

Dit dia se fa comissió a l'Il·lustre Senyor Anton Picart, síndich, y al senyor Bonaventura Riba per a què, en nom de l'Il·lustre Consell, pugan obrar lo de justí*[ci]*a

[136] *En lloc de* que.

contra Don Thomàs Garrido y Domingo Fornells, col·lector, y gastar lo que convinga per dit fi, y que púguian cridar las personas de la Vall que necessítian per lo mateix fi.

|*292* Dit dia se fa nominació de sobreposats per lo ofici de Sant Pere Màrtir. Hix Anton Riberaigua y entre Miquel Calba, sobreestan Macià Puitg, pesador Miquel Bons.

Dit dia se ha pagat per lo gasto del dia de avuy 50 lliures, 12 sous.

Dit dia se pose lo bi a dos dous y vuyt diners lo pixé, lo que se comensarà a véndrer a dit preu per tot lo dijous pròxim vinent.

1817 juny 2

Dia 2 juny 1817.

Se ha tingut Consell General a fi de donar pocessió a l'Il·lustre Doctor Don Thomàs de Bremund, subcol·lector de espòlits y bacants, constant de l'acte en poder del discret Thomàs Palmitjavila y Picart, nottari, al 2 juny 1817.

Dit dia se fa nominació de sis personas eo sisena, a fi de presentar-la a dit senyor subcolector perquè se dígnia elegir una de ellas per batlle de las presents Valls en la forma següent:

Canillo Jaume Guitart.

Encamp Cosme Bacó.

Ordino Anton Mitjavila, Jordà, actual batlle.

Massana Anton Armengol, Areny.

Andorra Francisco Pal, Constantí.

Sant Julià Nicolau Font.

Dit dia se note que se ha pagat per lo gasto del Consell del dia de avuy 81 lliures, sous barcelonesos.

1817 octubre 27

Vuy, dia 27 octubre 1817, se ha tingut Consell General, anomenat de Tots Sants, per fer lo últim pach de la quístia a Sa Magestat Christianíssima (que Déu guarde), com a compte de Foix, que són 960 franchs.

Dit dia se posan en mans de l'Il·lustre Senyor Anton Picart, síndich, los dits 960 franchs, a fi de què fàcia lo dit pach de quístia, y lo Consell pròxim vinent aportarà recibo a esta Casa.

Dit dia se posan en mans del dit Il·lustre Senyor Síndich 40 lliures, sous per lo segon pago de est any, y lo Consell pròxim vinent aportarà recibo de l'aduaner.

|[292v] Dit dia se note que lo Il·lustre Senyor Síndich ha portat tots los recibos a esta Casa tenie encarregat, y lo cònsol de Sant Julià ha portat tots los recibos ha esta Casa del que consta tenie en son càrrech.

Dit dia ha resolt lo Il·lustre Consell General de tenir a mitges las rendas de la Mitra, a bé y a mal, amb lo senyor Bonaventura Riba, las que té dit senyor Riba a son cap, com consta ab son acte de arrendament. Y així mateix, dit Il·lustre Consell fa comissió a [...] Areny, Calbó, a Bonaventura Torres, Areny, y a Anton Riba, Mas, per a què estos cuídian, junts ab lo dit senyor Bonaventura Riba, de fer los pagos de l'arrendament, véndrer los fruits resutans de ditas rendas, no contravenint als ordes y resolucions del mateix Il·lustre Consell General, y per tot lo demés que convinga.

Dit dia se ha pagat per lo gasto del Consell del dia de avuy 35 lliures, sous barcelonesos.

1817 novembre 24

Vuy, dia 24 nohembre 1817.

Se ha tingut lo Consell, vulgarment anomenat de Sant Andreu, a fi de pagar metges y cirurgià, arrestar metadors y averies perquè lo Consell de Sant Thomàs pròxim vinent pugan aportar los consolats a esta Casa.

Dit dia se fa llot de 27 pardius roges, que los consolats deuran aportar a esta Casa la vigília del Consell pròxim vinent, bonas y rebedoras, so és, quatre cada consolat, excepto Ordino, Massana y Andorra, que ne portaran cinch cada consolat.

Dit dia se notan los metedors y aberies:

Canillo,	metadors	145	averies	7.930	valen:	300 ll.	11 s.	8
Encamp,	metadors	66	averies	2.565	valen:	102 ll.	s.	
Ordino,	metadors	6	averies	1.975	valen:	67 ll.	13 s.	4
Massana,	metadors	13	averies	1.576	valen:	55 ll.	15 s.	8

Andorra,	metadors	87	averies	345	valen:	33 ll.	5 s.	
Sant Julià,	metadors	25	averies	958	valen:	38 ll.	3s.	8
Suman juntas las parròquias:						597 ll.	9 s.	4

Dit dia se ha pagat per lo gasto del dia de avuy 36 lliures, 3 sous.

1817 desembre 14

|[293] Dia 14 desembre 1817.

Se ha tingut Consell General a fi de fer la festa del gloriós Sant Armengol acostumada y donar pocessió al Reverent Don Anton Soler, prebere y procurador del Reverent Il·lustríssim Senyor Bisbe de Urgell.

Dit dia se ha fet la nominació de sis personas a fi de presentar-las al dit Reverent Procurador, en nom de Su Il·lustríssima, per a què se dígnia Su Il·lustríssima elegir-ne una de ellas per batlle de ditas Valls:

Canillo Jaume Guitart.
Encamp Cosme Bacó.
Ordino Anton Mitjavila, actual batlle.
Massana Anton Armengol, Areny.
Andorra Francisco Pal, Constantí.
Sant Julià Nicolau Font.

1817 desembre 15

Dia 15 desembre 1817.

Se se ha tingut lo Consell de Sant Thomàs a fi de tallar la quístia en son degut lloch, com consta en lo Llibre de Quístia, segons los comptes han aportat en esta Casa los conters.

Dit dia se note que los consolats han aportat en esta Casa los estranys notats en lo Consell pròxim passat.

Dit dia se dexe a la direcció de l'Il·lustre Senyor Síndich lo donar las bonas festas a las personas de la obligació de la Vall y lo presentar-los formatges y pernas y capons, tot lo que tindran previngut las parròquias per quant los serà demanat.

Dit dia se posan en mans de l'Il·lustre Senyor Anton Picart, síndich, 55 lliures, 18 sous, 5 per pagar la penció del Capítol de Urgell, 10 lliures, sous per lo advocat de la Seu, 40 lliures, sous per lo últim pach de l'aduaner. De tot lo que aportarà recibo a esta Casa lo Concell pròxim vinent.

Dit dia se ha pagat 6 durillos per los que fan los papers.

|[293v] Dit dia se ha pagat a quiscun del*[s]* conters 21 lliures, sous y un xinxó de gratificació.

Dit dia se ha pagat al nunci 37 lliures, 10 sous per lo últim pach de est any y demés treballs, de tot lo que ha portat recibo a esta Casa.

Dit dia se ha pagat al secretari tots sos treballs.

Dit dia se ha pagat al llosador 1 lliura, 10 sous.

Dit dia se ha pagat al porter *[per]* 6 jornals sis pesetas.

Dit dia se *[ha]* pagat per los que portan las banderas, tabernacle y campané vuyt pesetas.

Dit dia se pose lo pixé del bi a trenta diners, lo que se comensarà de vendre a dit preu per tot lo dijous pròxim vinent.

Dit dia se note que lo cònsol de Sant Julià ha aportat a esta Casa los recibos de l'encàrrech se li havia fet.

Dit dia se ha pagat per lo gasto de la festa del dia de ahir y per lo Consell del dia de avuy 115 lliures, sous, 6 barcelonesos.

Dit dia resol lo Il·lustre Consell General que, de esta hora en avant, qualsevol que tindrà bestià furaster dèguia pagar lo estrany de parròquia y de la Vall dins tres dias pròxims.

Dit dia se ha presentat lo Il·lustre Senyor Misser Bonaventura Molas, veguer de Sa Senyoria Il·lustríssima, y ha fet patent al Molt Il·lustre Consell General de què son ànimo era lo celebrar Corts per administrar la recta justí*[ci]*a y, desitjós de la major armonia ab lo dit Il·lustre Consell, suplicar-li tínguie la bondat de adelantar los gastos per la celebració de las Corts (que va fer a publicar lo mateix dia), sian pertanyents al senyor assessor, pago de centinellas, menjar y véurer dels indivíduos del Tribunal y demés (que

diu no poden ser molt crescuts), graciosament ab la expresa protesta de què no puga servir de exemplar en temps algun, ab la obligació de reintegrar al Molt Il·lustre Consell General la parti- |[294] da graciosament adelantada en las presents Corts, ab sas composas y altres sobrans, o de altras más prop venideras y fins a quedar plenament satisfet. Lo dit Molt Il·lustre Consell, en vista de tot lo que volem est cohoperar, com sempre, a la recta y més prompta administració de justícia, ha condecendit gustós, depués de alguns reparos dignes de atenció, a la proposada súplica y, de conseqüent, ha enviat los comissionats de estil a dit Il·lustre Senyor Veguer per poder est fer personalment la consebuda peti*[ci]*ó, com realment ha fet, have[nt] respost per son síndich procurador general, en ple Consell, manifestant-li sa libre condecendència a la sua solicitut de adelantar per los gastos de las centinellas y demés exposats graciosament per estas Corts solament, ab la expresa protesta, y de altra manera de què esta generositat sua no puga, *[e]*n temps algun, servir de exemplar ni donar dret algun als Il·lustres Senyors Veguers per semblants pretensions en lo successiu, quedan ab la obligació de reintregar al Molt Il·lustre Consell la partida graciosament adelantada (y demés ja ditas) de las composas y demés sobrans de las presents Corts, debent seguir en la mateixa en lo cas de no sufragar estas per la*[s]* venideras, fins a la total satisfació del Molt Il·lustre Consell, de part del qual se dona las degudas gràcias a dit Il·lustre Senyor Veguer per haver-li proporcionat esta plausible ocasió de son obsequi.

1818 mars 16

Vuy, dia 16 mars 1818.

Se ha tingut lo Consell, vulgarment anomenat de la Semmana Santa, per fer lo pach de la quístia deguda a Sa Senyoria Il·lustríssima, nostre príncep (que Déu guarde), que són 200 peses de vuyt, a rahó de 50 reals de ardits, de un partit, y vint-y-vuyt pessas de vuyt per la |[294v] menjaria.

Dit dia se posan en mans de l'Il·lustre Senyor Síndich, Anton Picart, 319 lliures, 4 sous a fi de entregar-las al dit Il·lustríssim Senyor Bisbe per lo pago de quíst*[i]*a del present any, y lo Consell pròxim vinent aportarà recibo a esta Casa.

Dit dia se note que se ha pagat per lo gasto del Consell del dia de avuy 34 lliures, 14 sous, 6 barcelonesos.

Dit dia se fa comissió als Il·lustres Senyors Síndichs per a què pàguien lo oli de la Mare de Déu de Andorra al Capítol de Urgell, y lo Consell pròxim vinent aportaran recibo en esta Casa.

1818 maig 4

Vuy, dia 4 maig 1818, se ha tingut lo Consell de Santcojesma per pagar metges, cirurgià, censos de Costoja, draps a lavar, baca grasa, al senyor canonge sagristà y, juntament, fer nominació de mostafasos, vehedors *[y]* capitans per las parròquias, y pagar lo oli de la Seu.

Dit dia se posan en mans del cònsol menor de Sant Julià 12 sous, 6 per la baca grasa, se pagan al render del Capítol de Urgell, toque per parròquia 2 sous, 1, de altre partit 12 sous, 6 per los censos de Costoja, toque per parròquia 2 sous, 1, menos Sant Julià, que no'ls paga, de altre partit 15 sous per draps a lavar, se pagan al porter major, toque per parròquia 2 sous, 6, 10 lliuras, sous al senyor canonge sagristà, toque per parròquia 1 lliura, 13 sous, 4. De tot lo que aportarà recibo lo Concell pròxim vinent.

Dit dia se ha pagat 40 lliures, sous per lo aduaner, per lo primer pach de est any, las que se posan en mans del senyor síndich, Bonaventura Riba, y lo Consell pròxim vinent aportarà recibo a esta Casa.

Dit dia se ha p*[ag]*at al nunci 37 lliures, 10 sous per lo primer pach de est any, y ha portat recibo en esta Casa.

|[295] Dit dia lloha y aproba lo Il·lustre Consell General los arrestos y resolucions fetas fins lo dia present, tant del*[s]* llibres vells com dels nous.

Dit dia se vota missa de devosió a l'Esperit Sant en cada una de las parròquias.

Dit dia se arrestan las menobras per los camins reals, cenderas y cenderons, las que se deuran fer fins al dia de Sant Bernavé.

Dit dia se arrestan las mostras per los dias acostumats, y los cònsols de las parròquias a hont seran los batlles los avisaran.

Dit dia se fa nominació de mostafasos, vehedors y capitans per las parròquias:

Canillo: mostafà Jaume Guitart, vehedor Miquel Casal, Bortholó, capità Anton Duedra.

Encamp: mostafà Anton Riba, Mas, vehedor Anton Camp y Calba, capità Vicens Soldevila.

Ordino: mostafà Guillem Salisart, Güida, vehedor Cerni Torres, Call,vcapità Anton Gomà.

Massana: mostafà Ignasi Mora, vehedor Bonaventura Riba, Raubert, capità Bonaventura Armengol, Joan Gros.

Andorra: mostafà Bonaventura Aleix, vehedor Guillem Guitart, capità Francisco Maestre, Tolse.

Sant Julià: mostafà Esteve Tor, Folch, vehedor Joan Moles, capità Pere Ribot.

|[295v] Dit dia anomena *[lo Il·lustre Consell]* per conters en lo present any a Anton Riba, Graellaire, y Cosme Bacó.

Dit dia se fa nominació de sobreposats per lo ofici de Sant Pere Màrtir. Hix Jacinto Pons y entre Miquel Calba, sobreestan Macià Puitg, pesador Miquel Bons.

Dit dia se ha pagat per lo gasto del Consell del dia de vuy 57 lliures, sous, 9 barcelonesos.

1818 octubre 26

Dia 26 octubre 1818.

Se ha tingut Consell General de orde del senyor Bonaventura Riba, Guillaumes, síndich, al qual Consell ha fet present la mort del senyor Anton Picart y Areny, síndich procurador general de l'Il·lustre Consell General de las presents Valls, a fi de què lo dit Il·lustre Consell prénguie las providències necessàrias perquè la Vall no quédie inservida. Y en atenció de la proposició ha fet lo dit senyor síndich Bonaventura Riba a l'Il·lustre Consell, ha passat lo mateix Il·lustre Consell en elegir y nombrar per síndich procurador general al senyor Bonaventura Riba, Guillaumes, y al senyor[137].

Dit dia se ha pagat per lo gasto del Consell del dia de avuy 30 lliures, sous barcelonesos.

[137] *No consta cap nom.*

1818 novembre 23

Vuy, dia 23 novembre 1818.

Se ha tingut Consell General, vulgarment anomenat de Sant Andreu, a fi de pagar metges, cirurgià, arrestar metedors y averies perquè lo Concell de Sant Thomàs pròxim vinent pugan aportar los consolats a esta Casa.

Dit dia se fa llot de 27 pardius rojas per los consolats, que deuran aportar a esta Casa la vigília del Consell pròxim vinent, bonas y rebedoras, so és, quatre cada consolat, excepto Canillo, Encamp y Sant Julià, que ne portaran cinch cada un consolat.

|[296] Dit dia se notan metadors y averies:

Canillo,	metadors	75	averies	5.700	valen:	185 ll.	8 s.	4
Encamp,	metadors	31	averies	2.325	valen:	85 ll.	5 s.	
Ordino,	metadors	5	averies	2.965	valen:	100 ll.	1 s.	8
Massana,	metadors	10	averies	1.229	valen:	43 ll.	9 s.	4
Andorra,	metadors	75	averies	410	valen:	32 ll.	8 s.	4
Sant Julià,	metadors	12	averies	870	valen:	32 ll.	s.	
Suman juntas las parròquias:						478 ll.	12 s.	8

Dit dia se ha pagat per lo gasto del Consell del dia de avuy 37 lliures, 10 sous barcelonesos.

1818 desembre 14

Vuy, dia 14 desembre 1818.

Se ha tingut Consell General a fi de fer la festa del gloriós Sant Armengol acostumada.

1818 desembre 15

Dia 15 desembre 1818.

Se ha tingut lo Consell de Sant Thomàs a fi de tallar la quístia, la que se tallarà com apar del Llibre de Quístia en son degut lloch, segons los comptes han aportat en esta Casa los compters.

Dit dia se note que los consolats han aportat en esta Casa los estranys notats en lo Consell pròxim passat.

Dit dia se dexe a la direcció de l'Il·lustre Senyor Síndich Bonaventura Riba lo donar las bonas festas a las personas de la obligació de la Vall y lo presentar-los pernas, formatges y capons, tot lo que tindran previnguts los consolats per quant los serà demanat.

Dit dia se posan en mans del senyor síndich 40 lliures, sous per lo últim pach de l'aduaner, del que ha portat recibo junt ab los dos dels demés plasos.

Dit dia se posan en mans del mateix síndich 55 lliures, 18 sous, 5 per pagar la penció del Capítol de Urgell, deu lliuras per lo advocat de la Seu. De lo que aportarà recibo en esta Casa lo Concell pròxim vinent.

|[296v] Dit dia se ha pagat al nunci 37 lliures, 10 sous per lo últim pach de est any, y ha portat recibo a esta Casa.

Dit dia se ha pagat 6 durillos per los que fan los papers.

Dit dia se ha pagat a quiscun dels compters 21 lliures, sous y un xinxó de gratificació.

Dit dia se ha pagat al secretari 56 lliures, sous per est any.

Dit dia se ha pagat al llosador 1 lliura, 10 sous.

Dit dia se ha pagat al porter per 8 jornals 8 pesetes.

Dit dia se ha pagat per los que portan las banderas y tabernacle sis pesetas.

Dit dia se ha pagat al campané dos pesetas.

Dit dia se fa comissió a Anton Mitjavila, Jordà, per cobrar las pencions que té vensudas de casa Texidor, de Sispony, del censal fa a l'Il·lustre Consell General, com consta de son acte de 20 desembre 1785, donant-li tot ple poder y facultat. Y aixís mateix, se fa comisió a Joan Calba, Garreta, per a què còbria de casa Guillemó, de Andorra, 100 lliures, sous que havia dexat lo dit Il·lustre Consell a Ignasi Torres, Guillemó, donant-li també tot ple poder y facultat.

Dit dia se note que se ha pagat per lo gasto de la festa del dia de ahir y per lo Consell del dia de avuy 104 lliures, 7 sous, 1 barcelonesos.

Dit dia se fa comissió als Honorables Bonaventura Torres, Areny, y a Lluís Riba, Colat, per a informar-se y mirar los drets pertocants al batlle y, aixís mateix, junt ab lo Il·lustre Senyor Síndich, de fer y obrar lo convenient concernent a dit asumpto, ab tots los poders y facultats.

1819 gener 25

Vuy, dia 25 janer 1819.

Se ha tingut Consell General de manament de l'Il·lustre Senyor Bonaventura Riba, síndich procurador general, a fi de partisipar al mateix Il·lustre Consell ha tingut, del senyor administrador del Real Salí de Cardona, un ofici per a què dit Il·lustre Consell prenga las providències necessàrias concernents a dit ofici. I encontinén lo dit Il·lustre Consell ha pasat en fer procura al senyor Bonaventura |[297] Torres, Areny, per a què se conferèsquia ab dit senyor administrador per asolar lo que sia convenient.

Dit dia se ha pagat per lo gasto del Consell del dia de avuy 31 lliures, 12 sous barcelonesos.

1819 abril 5

Vuy, dia 5 abril 1819.

Se ha tingut Consell General, vulgarment nomenat de la Semmana Santa, per fer lo primer pago de la quístia a Sa Magestat Christianíssima (que Déu guarde), com a compte de Foix, consenyor de las valls de Andorra, que són 960 franchs.

Dit dia se posan en mans de l'Il·lustre Senyor Bonaventura Riba, síndich procurador general, los dits 960 franchs per fer lo dit primer pach de quístia, del que aportarà recibo a esta Casa lo Consell pròxim vinent.

Dit dia se note que lo dit Il·lustre Senyor Síndich ha portat a esta Casa los recibos del*[s]* diners se encarregà lo Consell pròxim passat de Sant Thomàs y lo de l'últim pago de la quístia de França de l'últim any.

Dit dia se fa comisió a l'Il·lustre Senyor Bonaventura Riba, síndich procurador general, y misser Ignasi Moles per a què púgian deliberar y aclarir y defenir totas las pretencions té exposades Gràcia Guillemó en una súplica presenta, lo dia present, a l'Il·lustre Consell, que havia presentat a l'Il·lustríssim Senyor Bisbe, nostre príncep, donant-los tot ple poder y facultat per definir dit asumpto, lo que verteix ab lo Quart de Ordino.

Dit dia se pose lo bi a dos sous lo pixé, lo que se comensarà a véndrer a dit preu per tot lo dijous pròxim vinent.

Dit dia se fa comisió al dit Il·lustre Senyor Síndich per comprar lo oli de la cathedral corresponent al present any, y lo Consell vinent aportarà recibo a esta Casa.

Dit dia se ha pagat per lo gasto del Consell del dia de avuy trenta-sis lliuras barcelonesas.

1819 maig 24

|[297v] Vuy, dia 24 maitg de 1819.

Se ha tingut Consell General, vulgarment anomenat de Santcojesma, per pagar metges, cirurgià, censos de Costoja, draps a lavar, baca magra, al senyor canonge sagristà y, juntament, fer nominació de mostafasos, vehedors *[y]* capitans per las parròquias y pagar lo oli de la Seu.

Dit dia se posan en mans del cònsol menor de Sant Julià 12 sous, 6 per la baca magra, se pagan al render del Capítol de Urgell, toque per parròquia 2 sous, 1, de altre partit 12 sous, 6 per los censos de Costoja, toque per parròquia 2 sous, 1, menos Sant Julià, que no·ls pague, de altre pertit 15 sous per los draps a lavar, se pagan al porter major, toque per parròquia 2 sous, 6, al senyor canonge sagristà 10 lliures, sous, toque per parròquia 1 lliura, 13 sous, 4. De tot lo que aportarà recibo en esta Casa lo Consell pròxim vinent.

Dit dia se ha pagat a l'aduaner 40 lliures, sous per lo primer pago de est any, y ha portat recibo en esta Casa.

Dit dia se ha pagat al nunci 37 lliures, 10 sous per lo primer pago de est any, y ha portat recibo en esta Casa.

Dit dia loha y aproba lo Il·lustre Consell tots los arrestos y resolucions fetas fins lo dia present, tant dels llibres vells com nous.

Dit dia se vota missa de devosió a l'Esperit Sant en cada una de las parròquias.

Dit dia se arrestan las menobras per los camins reals, cenderas y cenderons, las que se deuran fer fins al dia de Sant Barlavé.

Dit dia se arrestan las mostras per los dias acostumats, y los cònsols a hont seran los batlles los avisaran.

Dit dia se fa nominació de mostafasos, vehedors y capitans per las parròquias:

Canillo: mostafà Bonaventura Rosell, Pellicé, vehedor Miquel Duedra, Putsernal, |[298] capità Guillem Casal.

Encamp: mostafà Bonaventura Torres, Areny, vehedor Francisco Mas, capità Anton Vergés, Roca.

Massana: mostafà Lluís Riba, Colat, vehedor Joan Rogé, Torné, capità Joan Camp.

Ordino: mostafà Nicolau Torres, Pal, vehedor Anton Riba, Nicolau, capità Joseph Mallol.

Andorra: mostafà Bonaventura Aleix, vehedor Esteve Ricart, Vidal, capità Miquel Casany.

Sant Julià: mostafà Pelegrí Sirés, vehedor Anton Pasqual, capità Joan Pol.

Dit dia se note que lo senyor Bonaventura Riba, síndich, ha aportat en esta Casa lo recibo de l'oli de la Seu de l'any 1818.

Dit dia anomena per conters per lo present any a Anton Riba, Graellaire, y a Cosme Bacó.

Dit dia se fa nominació de sobreposats per lo ofici de Sant Pere Màrti*[r]*. Hix Jacinto Pons y entre Bonaventura Calba, sobreestan Masià Puitg, pesador Miquel Bons.

Dit dia note que se ha pagat per lo gasto del Consell del dia de avuy 45 lliures, 8 sous, 9 barcelonesos.

1819 juliol 12

Vuy, dia 12 juliol 1819.

Se ha tingut Consell General a fi de donar pocessió y péndrer lo jurament acostumat a l'Il·lustre Senyor Bonaventura Moles y Lleopart per veguer de l'Il·lustríssim Senyor Bisbe de Urgell, príncep soberà de ditas Valls, constant de l'acte en poder del discret |[298v] Thomàs Palmitjavila y Picart, notari, als 12 juliol de 1819.

Dit dia se fa comissió als Il·lustres Senyors Bonaventura Riba, síndich procurador general, y misser Ignasi Moles, síndich, per a què estos púguian passar los comptes del quòndam Il·lustre Senyor Anton Picart, de son sindicat, y allanar aquells de tota dificultat, donant-los lo Il·lustre Consell tot ple poder y facultat.

Dit dia se ha pagat per lo gasto del Consell del dia de avuy 25 lliures, 3 sous, 6 barcelonesos.

1819 octubre 25

Vuy, dia 25 octubre 1819.

Se ha tingut Consell General, anomenat de Tots Sants, per fer lo últim pach de la quístia a Sa Magestat Christianísima (que Déu guarde), com a compte de Foix, que són 960 franchs.

Dit dia se posen en mans de l'Il·lustre Senyor Bonaventura Riba, síndich, los dits 960 franchs, a fi de què fàcia lo dit pach de quístia, y lo Consell pròxim vinent aportarà recibo a esta Casa.

Dit dia se ha pagat 40 lliures, sous a l'aduaner per lo segon pago de est any, y lo Il·lustre Senyor Síndich ha aportat recibo a esta Casa, com y també ha aportat tots los recibos de l'encàrrech se li féu lo Consell pròxim passat.

Dit dia se fa comisió a l'Il·lustre Senyor Bonaventura Riba, síndich procurador general, per a què púguia córrer per defensar los exessos y atrositats han comès los merenguesos y hospitaleros en lo territori de las valls de Andorra, donant-li tot ple poder y facultat de péndrer-se las personas que necessítia y gastar lo convenient per dit assumpto.

Dit dia se ha pagat per lo gasto del Consell del dia de avuy 32 lliures, sous barcelonesos.

1819 novembre 22

Vuy, dia 22 nohembre 1819.

Se ha tingut lo Consell, vulgarment anomenat de Sant Andreu, per pagar metges, cirurgià y arres- |[299] tar metadors y averies perquè lo Consell de Sant Thomàs pròxim vinent pugan aportar a esta Casa los consolats.

Dit dia se fa llot de 27 pardius rojas per los consolats, que deuran portar a Casa la Vall la vigília del Consell pròxim vinent, bonas y rebedoras, so és, quatre cada consolat, excepte Ordino, Massana y Andorra, que ne portaran cinch cada consolat.

Dit dia se ha notat los metadors y averias:

Canillo,	metadors	66	averias	6.704	valen:	239 ll.	19 s.	4
Encamp,	metadors	23	averias	2.290	valen:	82 ll.	1 s.	8
Ordino,	metadors	5	averias	2.915	valen:	98 ll.	18 s.	4

Massana,	metadors	15	averias	1.102	valen:	38 ll.	9 s.	8
Andorra,	metadors	74	averias	778	valen:	44 ll.	8 s.	8
Sant Julià,	metadors	18	averias	774	valen:	30 ll.	6 s.	
Suman juntas las parròquias:						534 ll.	3 s.	8

Dit dia se ha pagat per lo gasto del Consell del dia de avuy 32 lliures, 19 sous barcelonesos.

1819 desembre 13

Dia 13 desembre 1819.

Se ha tingut Consell General a fi de tenir la festa del gloriós Sant Armengol acostumada.

1819 desembre 14

Dia 14 desembre 1819.

Se ha tingut lo Consell de Sant Thomàs a fi de cobrar los estranys y tallar la quístia en son degut lloch, com consta en lo Llibre en son degut lloch.

Dit dia se note que los consolats han pagat los estranys.

Dit dia se dexa a la direcció de l'Il·lustre Senyor Síndich, Bonaventura Riba, lo donar las bonas festas a las personas de la obligació de la Vall y lo presentar-los formatges, pernas y capons, tot lo que tindran previngut las parròquias per quant los serà demanat.

Dit dia se posan en mans del dit Il·lustre Senyor Síndich 55 lliures, 18 sous, 5 per la penció del Capítol de Urgell, 10 lliures, sous per lo advocat de la Seu, 40 lliures, sous per lo últim pach de l'aduaner de la Seu. De tot lo que aportarà recibo a esta Casa lo Concell pròxim vi- |*299v* nent.

Dit dia se ha pagat sis durillos per los que fan los papers.

Dit dia se ha pagat 21 lliures, sous a quiscun dels conters y un xinxó de gratificació a quiscun.

Dit dia se ha pagat al nunci 37 lliures, 10 sous per lo últim pach de est any, y ha portat recibo en esta Casa.

Dit dia se ha pagat al secretari 58 lliures, 14 sous per sos treballs.

Dit dia se ha pagat al llosador 1 lliura, 10 sous.

Dit dia se ha pagat al porter per 8 jornals 8 pesetas.

Dit dia se ha pagat per los que portan las banderas, tabernacle y campané vuyt pesetas.

Dit dia se nota que lo cònsol de Sant Julià ha portat a esta Casa los recibos que se li ha fet comisió.

Dit dia se note que se ha pagat a Nicolau Font per les bugades atrasadas y per péndrer los preus del blat 27 lliures, sous.

Dit dia, en atenció de acabar lo Honorable Miquel Puitg son trienni de batlle, passe lo Il·lustre Consell a fer sisena de sis personas, a fi de presentar-la a l'Il·lustre Senyor Joseph Pilhes, veguer de Sa Real Magestat Christianíssima (que Déu guarde), com a compte de Foix, a fi de què est ne elegisque una de ellas per batlle de las presents Valls, qual sisena és com se segueix:

Canillo Pere Casal, Regí.
Encamp Bonaventura Torres, Areny.
Ordino Nicolau Torres, Pal.
Massana Pere Rogé, Palanca.
Andorra Miquel Puitg.
Sant Julià Pelegrí Sirés.

Dit dia se note que Pere Torres ha pagat a l'Il·lustre Consell las cent lliuras barceloneses que graciosament li dexà lo dit Il·lustre Consell per mans de son síndich, misser Ignasi Moles, als diset maitg de mil set-cents noranta, a Ignasi Torres, son pare, y quede satisfet dit Il·lustre Consell.

|*300* Dit dia se ha pagat per lo gasto de la festa del dia de ahir y del Consell del dia de avuy 74 lliures, 3 sous, 6 barcelonesos.

1820 març 26

Vuy, dia 26 mars 1820.

Se ha tingut lo Consell, vulgarment anomenat de la Semmana Santa, per fer lo pach de la quístia deguda a Sa Senyoria Il·lustríssima, nostre príncep (que Déu guarde), que són 200 pesas de vuyt, a rahó de 50 reals de ardits, y vint-y-vuyt pesas de vuyt per la menjaria.

Dit dia se posan en mans de l'Il·lustre Senyor Síndich, Bonaventura Riba, 319 lliures, 4 sous a fi de entregar-las al dit l'Il·lustríssim Senyor Bisbe per lo pago de quístia del present any, y lo Consell pròxim vinent aportarà recibo a esta Casa.

Dit dia se ha pagat per lo gasto del Consell de dia de avuy 31 lliures, 18 sous barcelonesos.

Dit dia se fa comisió a l'Il·lustre Senyor Síndich per comprar lo oli de la cathedral de Urgell corresponent al present any, y lo Consell pròxim vinent aportarà recibo a esta Casa.

Dit dia se note que lo Il·lustre Senyor Síndich ha aportat a esta Casa tots los recibos que se li féu encàrrech lo Consell pròxim passat.

Dit dia se ha posat lo pixé del bi a dos sous barcelonesos lo pixé, lo que se comensarà *[a]* véndrer a dit preu per tot lo dimecres pròxim vinent.

1820 maig 16

Vuy, dia 16 maig 1820.

Se ha tingut lo Consell General, vulgarment anomenat de Santcojesma, per pagar metges, cirurgià, censos de Costoja, draps a lavar, baca grasa, al senyor canonge sagristà y, juntament, per fer nominació de mostafasos, vehedors y capitans per las parròquias.

|*300v* Dit dia se posan en mans del cònsol menor de Sant Julià 12 sous, 6 per la baca grasa, se pagan al render del Capítol de Urgell, de altre partit 12 sous, 6 per los censos de Costoja, se pagan al render del Capítol, de altre partit 15 sous per los draps a lavar, se pagan al porter major de la santa iglésia cathedral de Urgell, y 10 lliures, sous al senyor canonge sagristà. De tot lo que aportarà recibo lo Consell pròxim vinent.

Dit dia se paga a l'aduaner 40 lliures, sous per lo primer pago de est any, las que quedan en mans del senyor síndich, y lo Consell pròxim vinent aportarà recibo, lo que ha portat lo dia present.

Dit dia se ha pagat al nunci 37 lliures, 10 sous, y ha portat recibo a esta Casa, y són per lo primer pago de est any.

Dit dia se vota missa de devosió a l'Esperit Sant en quiscuna de las parròquias.

Dit dia lloha y aproba lo Il·lustre Consell tots los arrestos y resolucions fetas fins lo dia present, tant dels llibres vells com nous.

Dit dia se arrestan las menobras per los camins reals, cenderas y cenderons, las que se deuran fer-se fins al dia de Sant Barlavé.

Dit dia se arrestan las mostras per los dias acostumats, y los cònsols a hont seran los batlles los avisaran.

Dit dia se fa nominació de mostafasos, vehedors y capitans per las parròquias:

Canillo: mostafà Nicolau Duedra, Pasamané, vehedor Jaume Font, Molné, capità Borthomeu Vidal.

Encamp: mostafà Cosme Bacó, vehedor Jaume Camps, capità Felip Soldevila.

|*301* Ordino: mostafà Guillem Adallach, Fijat, vehedor Anton Torres, capità Anton Gaspà, [Mitgeu].

Massana: mostafà Pere Rogé, Palanca, vehedor Anton Mora, Bordoll, capità Bonaventura Armengol, Guiem.

Andorra: mostafà Joan Santuré, Guiem, vehedor Esteve Rogé, capità Armengol Calbó.

Sant Julià: mostafà Anton Sacases, vehedor Francisco Bonfill, capità Andreu Cusí.

Dit dia anomena per conters a Cosme Bacó y a Guillem Adallach, Fijat, per lo present any.

Dit dia se nota que lo senyor síndich ha aportat en esta Casa tots los recibos se li havia fet encàrrech del Consell pròxim passat.

Dit dia se fa nominació de sobreposats per lo ofici de Sant Pere Màrtir. Hix Bonaventura Riba y entre Joan Riberaigua, sobreestan Macià Puitg, pesador Miquel Bons.

Dit dia se pose lo pixé del bi a dos sous y dos lo pixé, lo que se comensarà a vendre a dit preu lo dijous pròxim vinent.

Dit dia se ha pagat per lo gasto del Consell del dia de avuy 43 lliures, 2 sous, 3 barcelonesos, y per la bugada de tot lo any fins lo dia present 12 lliures, 9 barcelonesos.

1820 setembre 11

Vuy, dia 11 setembre 1820.

Se ha tingut Consell de la Terra per donar pocessió a l'Il·lustre Senyor Pere Roch, Rosselló, de la vila de Ax, per veguer de França, al que se li ha donada com apar de l'acte

de dita pocessió, rebut en poder del notari y secretari del mateix Il·lustre Consell lo dia present.

Dit dia se fa elecció de sis personas per presentar-la a dit |[301v] Il·lustre Senyor Veguer a fi de què se servésquia elegir-ne una de ellas per son batlle de las peresents Valls:

Canillo Nicolau Duedra, Pasamané.

Encamp Bonaventura Torres, Areny.

Ordino Nicolau Torres, Pal.

Massana Guillem Torres, Giberga.

Andorra Joan Santuré, Guiem.

Sant Julià Pelegrí Sirés, Auvinyà, actual batlle.

Dit dia se ha pagat per lo gasto del dia de avuy 64 lliures, 2 sous, 6 barcelonesos.

1820 novembre 27

Vuy, dia 27 novembre 1820.

Se ha tingut lo Consell General, vulgarment anomenat de Sant Andreu, a fi de pagar metges, cirurgià, arrestar metadors y averias perquè lo Consell de Sant Thomàs pròxim vinent pugan aportar los consolats a esta Casa.

Dit dia se fa llot de 27 pardius rojas, bonas y rebedoras, perquè los consolats deuran aport*[ar]* a esta Casa la vigília del Consell pròxim vinent, so és, quatre cada consolat, excepto Canillo, Encamp y Sant Julià, que ne portaran cinch cada consolat.

Dit dia se notan los metadors y averias:

Canillo,	metadors	98	averias	6.847	valen:	252 ll.	14 s.	8
Encamp,	metadors	3	averias	1.580	valen:	53 ll.	8 s.	4
Ordino,	metadors	10	averias	3.697	valen:	126 ll.	14 s.	8
Massana,	metadors	2	averias	1.383	valen:	46 ll.	12 s.	
Andorra,	metadors	62	averias	510	valen:	32 ll.	10 s.	
Sant Julià,	metadors	18	averias	897	valen:	34 ll.	8 s.	
Suman juntas totas parròquias:						545 ll.	7 s.	8

Dit dia se ha pagat per lo gasto del Consell del dia de avuy 33 lliures, 5 sous barcelonesos.

Dit dia se note que se ha pagat a l'aduaner 40 lliures, sous per lo segon pago del present any, y ha aportat recibo a esta Casa.

|[302] Dit dia se fa comisió als Honorables Cònsols Majors de las parròquias de Ordino, Massana, Andorra y Sant Julià a fi de què consúltian y lo Consell pròxim vinent de Sant Thomàs púguian tornar resposta a una carta escriu lo Il·lustríssim Senyor Bisbe de Urgell, concernent als asumptos de la Solana de Andorra, contra los merengueros y hospitaleros ab las comunas de Encamp y Canillo.

1820 desembre 18

Dia 18 desembre 1820.

Se ha tingut Consell General a fi de fer la festa del gloriós Sant Armengol acostumada.

1820 desembre 19

Dia 19 desembre 1820.

Se ha tingut lo Consell General de Sant Thomàs a fi de cobrar los estranys y tallar la quístia en son degut lloch, com apar al Llibre de Quístia.

Dit dia se note que los consolats han pagat los estranys.

Dit dia se dexe a *[la]* bona direcció de l'Il·lustre Senyor Síndich lo donar las bonas festas a las personas de obligació de la Vall y lo presentar-los pernas, formatges y capons, tot lo que tindran previngut las parròquias per quant los serà demanat.

Dit dia se posan en mans de l'Il·lustre Senyor Síndich 55 lliures, 18 sous, 6 per pagar la penció del Capítol de Urgell, 10 lliures, sous per lo advocat de la Seu, 40 lliures, sous per lo últim pach de l'aduaner. De tot lo que aportarà recibo lo Consell pròxim vinent.

Dit dia se ha pagat sis durillos per los que fan los papers.

Dit dia se ha pagat 21 lliures, sous a quiscun dels conters y un xinxó de gratificació a quiscun.

Dit dia se ha pagat al nunci 37 lliures, 10 sous per lo últim pach de est any, y ha portat recibo a esta Casa.

Dit dia se ha pagat al secretari 55 lliures, 13 sous per los treballs del present any.

Dit dia se ha pagat al llosador 1 lliura, 10 sous.

Dit dia se ha pagat al porter per 6 jornals 6 pesetas.

Dit dia se ha pagat per los que han portat las banderas, tabernacle y campané vuyt pe*[se]*tas.

|*[302v]* Dit dia se ha pagat a Nicolau Font per péndrer los preus del blat 15 lliures, sous.

Dit dia se note que lo cònsol de Sant Julià ha portat a esta Casa los recibos de l'encàrrech se li féu lo Consell pròxim passat.

Dit dia se fa comissió a Anton Mitjavila, Jordà, y Guillem Torres, Giberga, per tornar resposta a l'Il·lustríssim Senyor Bisbe de Urgell en virtut de lo que escrigué lo Consell pròxim passat pertocant a la Solana de Andorra.

Dit dia se fa comissió a l'Il·lustre Senyor Bonaventura Riba, síndich, a Thomàs Perich, Rull, per a què ells dònian lo que végien més convenient sobre la presentació feta per los Comuns de Encamp y Canillo per la Solana.

Dit dia se pose lo bi a dos *[sous]* y dos diners lo pixé, lo que se comensarà de véndrer a dit preu lo dijous pròxim vinent.

Dit dia se paga per los gastos de la festa del dia de air y del Consell del dia de avuy 83 lliures, 5 sous, 9.

1821 abril 2

Dia 2 de abril de 1821.

Se ha tingut lo Concell General, vulgarment nomenat de la Semmana Santa, per fer lo primer pago de quístia a Sa Magestat Cristianísima, que Déu guarde, com a comte de Foyx, cosenyor de las valls de Andorra, que són 960 fran*[c]*hs.

Dit dia se posen en mans del Senyor Il·lustre Bonaventura Riba, síndich procurador general, los dits 960 francs per fer lo dit primer pago de quístia, de què aportarà recivo a esta Cassa lo Concell pròpsim vinén.

Dit dia se note que lo dit Senyor Il·lustre, senyor síndich, a portat a esta Cassa los recivos dels demés se encarregà lo Concell pr*[ò]*psim passa*[t]* de Sant Thomàs y lo de l'últim pago de la quèstia de Fransa de l'últim any.

|*[303]* Dit dia se fa comició al dit Il·lustre Síndich per comprar lo oli de la catredal corresponén al presén any, y lo Concell vinén aportarà son recivo a esta Cassa.

Dit dia se fa alecció de sis persones per presentar-las a l'Il·l*[us]*trísim Senyor Bisve a fi de què serbésquia elegir-ne una de estas per son batlle per las presens Valls:

Canillo Miquel Casal.

Encamp Anton Riba, Mas.

Ordino Nicolau Torres, Pal.

Massana Anton Armengol, Areny.

Andorra Peragrí Montanya y Martí.

San Julià Francisco Bonfill.

Dit dia se fa comició a*[l]* senyor Bonaventura Riba, síndich, y al senyor Ignasi Moles, misser, pe*[r]* a què respònguien a l'ofici rebut del senyor bisve per informar sobre lo contingut.

Dit dia se fa [...]ció a Bonaventura Rocell, Pellicé, y a Bonaventura Torres y Areny per apoderar-ce dels sellos y papés sellats y demés papés te*[nen]* confiats |*[303v]* per los senyor síndichs y Concell, juntamén *[ab]* la clau de la Cúria.

Dit dia se pague per los gastos de l'Il·lustre Concell del dia de vuy 29 lliures, 2 sous, 7.

1821 juny 4

Vuy, dia 4 juny de 1821.

Se a tingut lo Concell General, vulgarment anomenat de Santcogesma, per pagar metges, cirurgià, censos de Costoja, draps a lavà, baca grasa, al senyor canonge sagristà y, juntament, per fer nominació de mostafasos, aveadors *[y]* capitans per les parròquies.

Dit dia se pose en mans del cònsol menor de Sant Jolià 12 sous, 6 per la baca grasa, se pagan al render del Capítol de Urgell, de altre partit 12 sous, 6 per los censos de Costoja, se paguen *[al render del Capítol]*, de altre partit 15 sous per los draps a lavar, se paguen al porté major de la santa yglésia cathedral de Urgell, y 10 lliures, sous al senyor canonge sagristà. De tot lo que portaran recibo lo Consell pròxim vinén.

Dit dia se pague a l'aduané 40 lliures, sous per lo primer pago de est any, las que queden en mans del senyor cíndich. A portat lo recivo lo dia presén.

|*[304]* Dit dia se a pagat al nunci 37 lliures, 10 sous, y a portat recivo a esta Casa. Y són per lo primer pago de est any.

Dit dia se vota missa de devoció a l'Esperit Sant en quiscuna de las parròquias.

Dit dia lloha y aprova lo Il·lustre Concell tots los arrestos y resulucions fetas fins lo dia presén, tan dels llibres vells com nous.

Dit dia se arresten la*[s]* manobres per los camins reals, cenderes y cenderons, las que se deuran fer fins lo dia de Sant Barlavé.

Dit dia se arrestan las mostras per los dies acostumats, y los cònsols a hont seran los batlles los avisaran.

Dit dia se fa nominació de mostafassos, vehedors y capitans per les parròquies:

Canillo: mostafà Jaume Areny, Bonavida, vehedor Pere Casal.

Encamp: mostafà Pere Torres, Teresà, vehedor Anton Mas, Somet.

Ordino: mostafà Anton Mitjavila, Jordà, vehedor Pau Solsona.

Massana: Pere Rogé mostafà, dit Palanca, vehedor Pau Forcada, dit Palanca.

Andorra: mostafà Francisco Maestre, Casadet, vehedor Joan Santuré, dit [Giberó].

|*304v* Sant Jolià: mostafà Salvadó Torolla, dit Pallola, vehedor Anton Bonfill, Mitjavila.

Canillo: capità Anton Duedra, Toni.

Encamp: capità Anton Casal, Remendó.

Ordino: capità Joseph Malloll, dit Bortomeu Solé.

Massana: capità Jaume Areny, Torres.

Andorra: capità Per*[e]* Santuré, dit Tonisó.

Sant Jolià: capità Joseph Bila.

Dit dia se anomene conters a Cosme Bacó y Guillem Adellach, dit Fijat, per lo presén any.

Dit dia se note que lo senyor cíndich a portat en esta Casa tots los recivos se li avie fet encàrrech del Concell pròxim passat.

Dit dia se fa nominació de sobreposats per lo ofici de Sant Per*[e]* Màrtir. Hix Bentura Aleix, entre Jaume Casany, pesador Anton Bons.

Dit dia se fa entrega de les claus de la Cúria al senyor Bonaventura Moles y Lleopart per mans dels comicionats de l'Il·lustre Concell General, que són Bonaventura Rocell, Pallicé, y Bonaventura Torres, Areny.

Dit dia se fa comició als Honorables Bonaventura Rocell, Pallicé, y al Bonaventura Torres, Areny, cònsols, per a respondre a l'ofici presentat del senyor bisve lo presén Concell General.

Dit dia se aprove los comptes que presente lo senyor cíndich de les rendes del senyor |*305* bisve que tenien arrendades migerament, y està finida la dita companyia.

Dit dia se a pagat per lo gasto del Concell del dia de vuy 39 lliures, 19 sous, 1, *[y]* per la bugada de tot lo any fins lo dia de vuy 12 lliures, sous barcelonesos.

1821 setembre 20

Vuy, dia 20 de setembre de 1821.

Se ha tingut Concell General de manamén de l'Il·lustre Senyor Síndich a fi de posar cordó per la pesta al portal de San*[t]* Julià, lo que se a resol, y altres asumtos.

Dit dia se ha fet comisió als Il·lustres Senyors Bonaventura Riba, síndich, a Bonaventura Rocell, Pellisé, cònsol, a Bonaventura Torres, cònsol, y a Tomàs Perich, Rull, consellé, per a anar a Fransa a trobar lo senyor préfet y lo senyor beger, y fer tot lo que sie conbenién per la Ball, ab les facultats que se expresaran als poders se'ls farà. Y que gàstien lo que sie necesari per lograr lo que se pretén per la conserbació de la Ball, y que prengen las personas que nececiten.

Dit dia se fa comició a l'Il·lustre Senyor Síndich per a què respòngie als ofisis rebrà per asumtos de la Ball, y escriuran tots los que sien nesesaris per dit fi. Y que puge gastar lo que sie conbenién per córrer tals asumtos.

Dit dia se ha pagat per lo gasto del dia de abuy per lo Concell 22 lliures, 12 sous, 4.

1821 octubre 25

Vuy, dia 25 de octubre de 1821.

Se ha tingut Concell General, anomenat de Tots Sans, per fer lo últim pach de la quístia a Sa Magestat Christianísima (que Déu guarde), com a comte de Foix, que són 960 franchs.

Dit dia se posan en mans de l'Il·lustre Senyor Síndich Bonaventura Riba |*305v* los dits 960 franchs a fi de què fàsia lo dit pach de quista, y lo Concell pròcsim binén aportarà recibo a esta Cassa.

Dit dia se ha pagat a l'aduané 40 lliures, sous per lo segon pago de est any, y lo Il·lustre Senyor Síndich haportarà recibo a esta Cassa, com y tanbé haportarà tots los recibos de l'encàrrech se li féu lo Consell pròcsim passat.

Dit dia se ha pagat pel gasto del dia de abuy, per lo Consell del dit dia, 31 lliures, 13 sous, 11.

1821 novembre 27

Vuy, dia 27 de novembre de 1821.

Se a tingut lo Concell General, vulgarmén anomenat de Sant Andreu, a fi de pagar metges, cirurgià, arestar metedors y averias perquè lo Concell de Sant Tomàs pròcsim vine*[n]*t pugan aportar-los los consolats en esta Cassa.

Dit dia se fa llot de 27 perdius rojas, bonas y rebedoras, perquè los consolats deuran aportar-las a esta Cassa la bigília del Concell pròcsim binent, so és, quatre cada consolat, ecsepció *[d']*Ordino, Massa*[na]* y Andorra, que ne portaran sinch cada consolat.

Dit dia se notan los metadors y averias:

Canillo,	metadors	136	averias	8.475	balen:	316 ll.	10 s.	
Encamp,	metadors	6	aberias	2.080	balen:	70 ll.	16 s.	8
Ordino,	metadors	8	aberias	4.020	balen:	136 ll.	s.	
Massana,	metadors	4	aberias	2.551	balen:	86 ll.	s.	8
Andorra,	metadors	47	aberias	96	balen:	14 ll.	19 s.	
Sant Julià,	metadors	12	aberias	870	balen:	32 ll.	s.	
Suman juntas totas las parròquias:						656 ll.	6 s.	4

Dit dia se ha pagat pel gasto del Concell del dia de abuy 23 lliures, 14 sous, 3[138].

1821 desembre 17

|*[306]* Dia 17 desembre de 1821.

Se a tingut Concell General a fi de tení la festa del gloriós Sant Armingol acostumada.

[138] *Entre els folis 305v i 306 hi ha un retall de paper de diari solt corresponent a un exemplar de la Vanguarda del dia 14 de novembre de 1944.*

1821 desembre 18

Dia 18 de desembre de 1821.

Se a tingut lo Concell de Sant Thomàs a fi de cobrà los estranys y tallar la quèstia en son degut lloch, com consta en lo Llibre en son degut lloch.

Dit dia se note que los consolats an pagat los estranys.

Dit dia se deixe a *[la]* direcció de l'Il·lustre Senyor Síndich, Bonaventura Riva, lo donar les bones festes a les persones de la obligació de la Vall y lo presentà los formatges, pernas y capon*[s]*, tot lo que tindran previngut les parròquies per quan los serà demanat.

Dit dia se posen en mans de dit Il·lustre Senyor Síndich 55 lliures, 18 sous, 5 per la penció del Capítol de Urgell, 10 lliures, sous per lo advocat de la Seu, 40 lliures, sous per lo últim pac de l'aduané de la Seu. De tot lo que portarà recivo a esta Casa lo Concell pròxim vinent.

Dit dia se a pagat sis durillos per los que fan los papés.

Dit dia se a pagat 21 lliures, sous a quiscun dels contés y un xinxó de gratificació a quiscun.

|*[306v]* Dit dia se a pagat al nunci 37 lliures, 10 per lo últim pac de est any, y a portat recivo a esta Casa. Se a pagat al Cecretari 22 lliures, 10 sous per los trevalls.

Dit dia se a pagat al llosadó 1 lliura, 10 sous.

Dit dia se a pagat al porté per sis jornals sis pecetes.

Dit dia se a pagat per los que porten les banderes, tavernacle *[y]* campané buyt pecetes.

Dit dia se nota que lo cònsol de Sant Julià a portat a esta Casa los recivos que se li a fet comició.

Dit dia se a pagat a Nicolau Font per a pendre los preus del blat 15 lliures, sous.

Dit dia se fa comició a l'Il·lustre Senyor Síndich, Bonaventura Riva, y Thomàs Perich, Rull, per conductà barvé.

Dit dia se fa comició a Bonaventura Rocell, Pallicé, y a Pelegrí Cirés per a consultà alguns asumtos pendents dels drets del pon*[t]* de Organyà.

Dit dia se fa comició a Bonaventura Rocell, Pallicé, Joan Antoni Moles, Lleopart, y Anton Mitjavila, Jordà, Thomàs Perich y Rull, Bonaventura Moles, Lleopart, y Pelegrí Cirés, juntsab lo senyor cíndich, per a què estos púguien obrà tot lo convenient a utilitat y profit de la Vall, donant-los tot ple y podé y gastà lo necessari. |[307] Y dita comició se fa per les coses de entitat de la Vall.

Dit dia se pague per los gastos de la festa del dia de air y del Concell del dia de av*[u]*y, y sume 55 lliures, 11 sous, 7.

Dii dia se a pagat per cera 4 lliures, 5 sous, 9.

1822 abril 1

Vuy, dia 1 abril de 1822.

Se a tingut lo Concell, vulgarment anomenat de la Semmana Santa, per fer lo pach de la quèstia deguda a Sa Senyoria Il·lustríssima, nostre príncep (que Déu guarde), que són 200 peces de vuyt, a rahó de 50 rals de ardits, y vint-y-vuyt peces de vuyt per la menjaria.

Dit dia se posen en mans de l'Il·lustre Síndich Bonaventura Riva 319 lliures, 1 sou, 6 a fi de entregar-las al dit Il·lustríssim Senyor Bisve per lo pago de *[la]* quèstia del presén any, y lo Concell pròxim vinén portarà recivo a esta *[Casa]*.

Dit dia se fa comició a l'Il·lustre Senyor Síndich per a comprà lo oli de la cathedral de Urgell corresponent al presén any. Lo Concell pròxim vinén aportarà recivo a esta Casa.

Dit dia se a pagat per lo gasto del Concell del dia de vuy 21 lliures, 6 sous, 3.

1822 maig 20

Vuy, dia 20 maitg de 1822.

Se a tingut lo Concell General, vulgarment anomena*[t]* de Santcogesma, per pagar metges, cirurgià, censos de Costoja, drap*[s]* a lavà, baca grasa, al senyor |[307v] canonge sagristà y, juntament, per fer nominació de mostafasos, aveadors *[y]* capitans per les parròquies.

Dit dia se pose en mans del cònsol menor de Sant Julià 12 sous, 6 per la baca grasa, se pague al rendé del Capítol de Urgell, de altre partit 12 sous, 6 per los censos de Costoja, se paguen *[al render del Capítol]*, de altre partit 15 sous per los draps a lavà, se paguen

al porté majó de la sant*[a]* yglésia catredal de Urgell, y 10 lliures, sous al senyor canonge sagristà. De tot lo que portaran recivo lo Concell pròxim vinén.

Dit dia se a pagat al nunci 37 lliures, 10 sous, y a portat recivo a esta Casa, y són per lo primé pago de est any.

Dit dia se vota missa de devoció a l'Esperit *[Sant]* en quiscuna de les parròquies.

Dit dia lloha y aprova lo Il·lustre Concell tots los arrestos y resulucions fets fins lo dia presén, *[tant]* dels llibres vells com nous.

Dit dia se arresten les manobres per los camins reals, cenderes y cenderons, les que se deuen fe fins lo dia de Sant Barlavé.

Dit dia se arresten les mostres per los dies acostumats y los cònsols a hon seran los batlles los avisaran.

Dit dia se fa nominació de mostafasos, veadors y capitans per les parròquies:

Canillo:	mostafà Jaume Guitart, veadó Bernat Molné.
|[308] Encam*[p]*	mostafà Anton Calva, veadó Pere Solan*[a]*.
Ordino:	mostafà Pere Bavi, veadó Anton Bons.
Masana:	mostafà Thomàs Perich y Rull, veadó Lluís Mora.
Andorra:	mostafà Pelegrí Martí, veadó Pere Santuré.
Sant Julià:	mostafà Joan Ros, veadó Pere Rivot.
Canillo:	capità Gil Areny.
Encamp:	capità Anton Puy.
Ordino:	capità Cerni Gaspà.
Massana:	capità[139].
Andorra:	capità Pau Calva.
Sant Julià:	capità Nicolau Putcernal.

Dit dia se anom*[en]*en conters a Cosme Bacó y Guillem Adellach per lo presén any.

Dit dia se fa nominació de sobreposats per lo ofici de Sant Pere Màrtir. Hix Ventura Aleix, Dot Maestre entre[140].

|[308v] Dit dia se asente lo gasto del presén Concell, son valor és 30 lliures, 17 sous, 6.

[139] *No consta el nom.*
[140] *Assentament incomplet.*

Dit dia se a pagat per rentà la rova 12 lliures, [sous].

1822 octubre 22

Vuy, dia 22 octubre de 1822.

Se a tingut Concell General de manament de l'Il·lustre Senyor Síndich, a ynstància del Comú de Andorra, cerca una disputa ab lo Miquel Fité, de les Caldes, y demés coses ocurrents. Lo sobre dit asumto quede suspès per altre Concell.

1822 novembre 25

Vuy, dia 25 novembre de 1822, se a tingut lo Concell General, vulgarment anomenat de Sant Andreu, a fi per pagar metges, cirurgià, arrestar metadors y averies perquè lo Concell de Sant Thomàs pròxim vinent pugan aportar los cònsol*[ats]* en esta Casa.

Dit dia se fa de llot 27 pardius rojas, bonas y revedoras, perquè los consolats deuran aportar a esta Casa la vigília del Concell pròxim vinent, so és, quatre cada consolat, excepto Canillo, Encamp y Sant Julià, que ne portaran sinch cada consolat.

Dit dia se notan los metedós y averias:

Canillo,	metedós	191	averias	11.163	val jun:	419 ll.	17 [s.]	
Encamp,	metedors	226	averias	21.096	val jun:	129 ll.	14 [s.]	
Ordino,	metedors	17	averias	5.562	val jun:	189 ll.	13 [s.]	
Massana,	metedors	8	averias	1.745	val jun:	60 ll.	3 [s.]	[4]
Andorra,	metedors	43	averias	1483	val jun:	60 ll.	3 [s.]	8
Sant Julià,	metedors	28	averias	[585]	val jun:	26 ll.	10 [s.]	

|*309* Dit dia se a pagat per lo gasto del presén Concell 51 lliures, 9 sous, 6.

Dit dia ha resolt lo Concell General que, en atenció de encontrar-se ausén de les Valls lo senyor síndich Bonaventura Riva, y en atenció de aver exposat lo senyor Ignasi Moles de què, realment y de fet, no ere síndich, y a més de què sa avansada y decrepetida edad, jun ab los adxaques, no li permetien lo poder exercir las funcions pròpies de la sindicatura de quedar libres y exems del càrrech de síndichs que ab tan onor, desinterès y caval satisfació del Concell an exercit duran lo temps de son ministeri, de lo que queda mol agraït lo Concell. Y en manifestació, a resolt de què los yndivíduos del Concell o sos comicionats passen, de part del mateex Concell, a donar-los les gràcies del bon

desampenyo en son dich[141] càrrech, avisan-los aver resolt lo Concell de quedar ab tots los honors y prerogatives, conforme se an concedit als senyors ante*[ce]*sors, senyors síndichs y, juntament, de què los exemés de totes y consevols comicions que tínguien pendents, pues que respecte als motius sobre ynsinuats, y respecte a le*[s]* actuals créticas[142] y peremtòries urgències de les Valls, a nombrat altres s*[i]*ndichs y comicionats.

Dit dia lo Il·lustre Concell a nombrat síndich procurador general al senyor Joan Antoni Moles y Lleopart y al senyor Tomàs Perich, Rull, síndich menor.

|*309v* Dit dia conste la comició següent:

"Lo Concell General cedeix tot son poder y facultats als comicionats, que són Bonaventura Rocell, Cosme Bacó, Anton Mitjavila, Lluís Riva, Bonaventura Moles, Pelegrí Cirés, per a què púguien juns, y ab los senyors síndichs o la major part de ells, dits comicionats y síndichs obrar y resoldre y determinar tot lo que estímien necessari y convenient pertanyent a les facultats del Concell General, del mateix modo y ab los matexos efectes com si fos obrat, resolt y determinat per lo Concell. Y aixís mateix, concedeix lo Concell General als sobredits comicionats, y a cada un per sí, la facultat de poder convocar als demés comicionats y als senyors síndichs per los matexos, fins comforma poden dits senyors síndichs, y cada un de per sí convocar als comicionat*[s]* sobredits, podén gastar lo que convinga. Y aixís mateix, vol dit Il·lustre Concell de què los dal*[t]* dits comicionats asistésquien a tots los Concells Generals per tot lo temps que desitjaran los citats senyors síndichs.

De manament de l'Il·lustre Concell General, Anton Mitjavila, secretari".

1822 desembre 16

Dia 16 desembre de 1822.

Se a tingut lo Concell General de Sant Thomàs a fi de cobrar los estranys y tallar la quèstia en son degut lloch, com apar al Llibre de Quèstia.

Dit dia se note que los consolats an pagat los estranys.

|*310* Dit dia se deixe a *[la]* vona direcció dels Il·lustres Senyors Síndichs lo donar la*[s]* vones festes a les persones de la obligació de la Vall y lo presentar las pernes, formatges y capons, lo que tindran pervingut las parròquies per quant los serà demanat.

[141] *En lloc de* dit.
[142] *En lloc de* críticas.

Dit dia se pose en mans de l'Il·lustre Senyor Síndich 55 lliures, 18 sous, 6 per pagar la penció del Capítol de Urgell, 10 lliures per lo advocat de la Seu, 40 lliures, sous per lo últim pach de l'aduané. De tot lo que aportarà recivo lo Concell pròxim vinén.

Dit dia se a pagat 6 durillos per los que fan los papés.

Dit dia se a pagat 21 lliures, sous a quiscun dels conters y un xinxó de gratificació a quiscun.

Dit dia se a pagat al nunci 37 lliures, 10 *[sous]* per lo últim pach de est any, y a portat recivo a esta Casa.

Dit dia se a pagat al secretari per los trevalls del presén any lliures, sous[143].

Dit dia se a pagat al llosador 1 lliura, 10 sous.

Dit dia se a pagat al porté per 6 jornals 2 lliures, 5 sous.

Dit dia se a pagat als que an portat les banderes y tevarnacle[144] *[y]* campané 8 pecetes.

Dit dia se a pagat a Nicolau Fon*[t]* per pendre los preus del blat 15 lliures, sous.

Dit dia se note que lo cònsol de Sant Julià a portat a esta Casa los recivos de l'en- |*[310v]* càrrech se li féu lo Concell pròxim passat.

Dit dia se a pagat per gasto del presén Concell 89 lliures, 13 sous, 11.

1823 febrer 7

Dia 7 de febré de 1823.

Se a tingut Consell General a fi de respòndrer a un ofici de l'Il·lustre Senyor Bisbe y del senyor beguer de Fransa derigida de la vila de Ax, a fi de reclamar dos espanyols que habien estats capturats en lo lloch de Ordino per jen*[t]* armada estrangera.

Dit dia, lo mateix dia, lo Il·lustre Consell a nombrat per son secratari a Bonaventura Moles y Lleopart.

[143] *No consta la quantitat.*
[144] *En lloc de* tavernacle.

1823 març 26

Dia 26 mars de 1823.

Se ha tingut lo Consell General, vulgarment nomenat de la Semana Santa, per fer lo primer pago de la quístia a Sa magestat Cristianíssima (que Déu guarde), com a compte de Foix, conseñor de las valls de Andorra, que són 960 franchs.

Dit dia quedan en mans de l'Il·lustre Senyor Síndich Thomàs Perich, Rull, los dits 960 franchs per fer lo primer pago de quístia, de què portarà recivo a esta Casa lo Concell pròxim vinent.

Nota: Dels dits 960 franchs, de voluntat y consentiment de l'Il·lustre Consell General, entrega dit senyor síndich, per convenir al mateix Il·lustre Consell General, 320 franchs. És: 120 lliures, sous.

1823 abril 14

Dia 14 abril de 1823.

Se ha tingut Consell en virtut de hun ofici de l'administrador de la aduana de la Seu de Urgell, ab lo que participa de quedar privats los gèneros y productos de las Valls de introduhir-se en España y, juntament, de no poder-se introduhir los gèneros de España en Andorra sens pagar lo dret.

Dit dia se ha fet procura al senyor síndich Joan Antoni Moles a fi de seguir lo curs de l'asumto sobre introducció y extracció de gèneros de Andorra.

1823 maig 12

|*[311]* Vuy, dia 12 maitg de 1823, se ha tingut lo Consell General, vulgarment *[dit]* de Syncojesma, per a pagar metges, cirurgià, censos de Costoja, draps a lavar, baca grassa, al senyor canonge sagristà y, juntament, per fer nominació de mostafasos, vehedors y capitans per las parròquias.

Dit dia quedan en la caixa 12 sous, 6 per la baca grassa, se pagan al render del Capítol de Urgel, de altre partit 12 sous, 6 per los censos de Costoja, se pagan al render del Capítol, de altre partit 15 sous per los draps a lavar, se pagan al porter major de la santa iglésia cathedral de Urgell, y 10 lliures, sous al senyor canonje sacristà y, juntament, 40 lliures per lo primer pago de est any.

Dit dia se ha pagat al nunci 37 lliures, 10 sous, y ha portat recivo en esta Casa, y són per lo primer pago de est any.

Dit dia se vota misa de devoció a l'Esperit Sant en quiscuna de las parròquias.

Dit dia lloha y aproba lo Il·lustre Consell tots los arrestos y resolucions fetas fins lo dia present, tant dels llibres vells com nous.

Dit dia se arrestan las manobras per los camins reals, senderas y senderons, las que deuran fer-se fins al dia de Sant Bernabé.

Dit dia, per certas circunstàncias, se suspenen las mostras en la añada present.

Dit dia se fa nominació de mostafasos, vehedors y capitans per las parròquias:

Canillo: mostafà Bonaventura Rossell, Pellicer, vehedor Jaume Casal, capità Anton Vidal.

Encamp: mostafà Pere Torres, vehedor Francisco Mas, capità Anton Casal.

|*311v* Ordino: mostafà Guillem Salisart, vehedor Cerni Torres, Call, capità Josep Riba, alias Jaumot.

Masana: mostafà Ignasi Mora, vehedor Ventura Armengol, capità Joan Marquilló.

Andorra: mostafà Bonaventura Aleix, vehedor Macià Calva, capità Anton Pons.

Sant Julià: mostafà Peregrí Sirés, vehedor Joan Moles, capità Andreu Bons.

Dit dia anomena per comters a Cosme Bacó y Pau Solsona per lo present any.

Dit dia se fa nominació de sobreposats per lo ofici de Sant Pere Màrtir. Yx Ot Maestre y entre Jaume Serra, sobreestant Macià Puitg, pesador Miquel Bons.

Dit dia se ha pagat per lo gasto del Consell del dia de abuy 31 lliures, 10 sous.

1823 juliol 26

Dia 26 juliol de 1823.

Se ha tingut Consell General a fi de presentar al dit Consell hun ofici que ha dirigit Don Joan Romagosa comandant lo bloqueig de las fortalesas de Urgell.

Dit dia se ha entregat 15 sous a Josep Sucarana, cònsol menor de Sant Julià, per a entregar al porter major de la santa iglésia cathedral de Urgell, quedant encarregat de portar lo recivo en lo primer Consell.

Dit dia se fa comisió al senyor Nicolau Duedra, Pasamaner, conseller y comisionat de la parròquia de Canillo, y al senyor Nicolau Torres, Pal, cònsol de la parròquia de Ordino, per a respòndrer personalment y per portar resposta en escrits al sobredit Don Joan Romagosa sobre lo ofici insinuat.

|*312* Dit dia, per haber mort Bonaventura Rossell, Pelliser, lo present Consell aproba la elecció de son comisionat feta per lo Comú de Canillo de Nicolau Duedra, Pasamaner.

Dit dia se ha entregat 12 sous, 6 diners al senyor Nicolau Torres, Pal, cònsol de Ordino, per a entregar al render del Capítol de Urgell per la baca grassa, y 12 sous, 6 al mateix per entregar al mateix render per los censos de Costoja, y queda encarregat de portar lo corresponent recivo en lo primer Consell.

Dit dia lo Consell General aproba los gastos fets dels diners que constan notats en lo Consell de la Semana Santa, de 960 franchs, y que quedaren notats de quedar en poder de l'Il·lustre Thomàs Perich, Rull, y anul·la lo devitori o resguart de quedar dita partida en mans del dit senyor síndich per quant abona ser pactats per compte de la Vall.

Dit dia se ha pagat per lo gasto del Consell 20 lliures, 5 sous, 6 diners.

1823 juliol 19

Dia 19 juliol de 1823.

Se ha tingut Consell General a fi de presentar al dit Consell hun ofici dirigit per Don Joan Romagosa, comandant lo bloqueig de las fortalesas de Urgell.

Dit dia se fa comisió a Nicolau Duedra, Pasamaner, de Canillo, per a anar a encontrar al senyor bisbe y, juntament, a Nicolau Torres, Pal, de la Cortinada, per lo mateix, a fi de consultar-li la novetat dels oficis que ha dirigit Don Joan Romagosa.

Dit dia se ha pagat per lo gasto del present Consell 17 lliures, 10 sous, 6, diners.

1823 agost 7

Dia 7 agost de 1823.

Se ha tingut Consell General a fi de presentar-se hun ofici de l'Il·lustríssim Senyor Bisbe. Y se ha resolt en lo mateix Consell de què se contestàs y de què los senyors síndichs y dos consellers, que són Cosme Bacó y Macià Puitg, pasasen a conferenciar ab lo senyor bisbe.

Dit dia se ha pagat per lo gasto del present Consell 20 lliures, 5 sous.

1823 agost 16

|[312v] Dia 16 agost de 1823.

Se ha tingut Consell General per lo fi de la resposta han tornat los comissionats fets en lo Consell antecedent del senyor bisbe.

[1823] agost 17

Dia 17 agost *[de 1823]*.

Se ha nombrat per síndich procurador general al senyor Don Josep de Areny y de Plandolit.

Dit dia los senyors síndichs Joan Antoni Moles y senyor Thomàs Perich han donat comptes dels diners tenian entregats de part del Consell General, y dit Consell se dona per satisfet de las partidas a ells entregadas fins al dia present.

Dit dia se fa comisió al senyor cònsol de Canillo, Miquel Duedra, per a pasar al senyor bisbe y al veguer de Fransa a fi de anunciar-los lo nombrament de síndich procurador general fet a favor del senyor Don Josep de Areny y de Plandolit.

Dit dia se ha pagat per los gastos del present Consell 48 lliures, 5 sous.

1823 setembre 6

Dia 6 setembre de 1823.

Se ha tingut Consell General a fi de rébrer y enterar-se de dos oficis dirigits per lo senyor beguer de Fransa y senyor bisbe per conducto del senyor cònsol de Canillo, Miquel Duedra.

[Dit dia] se ha pagat per los gastos del present Consell 20 lliures, 5 sous.

1823 setembre 27

Dia 27 setembre de 1823.

Se ha tingut Consell General en virtut de hun ofici que ha dirigit al dit Consell General Don Joan Romagosa comandant lo bloqueitg de Urgell, y se ha fet comisió als senyors

Thomàs Perich, Rull, síndich, y a Miquel Duedra, cònsol de Canillo, per a anar a la Seu a respòndrer personalment a dit ofici.

Dit dia se ha pagat per los gastos del present Consell 20 lliures, 5 sous.

1823 octubre 27

Dia 27 octubre 1823.

Se ha tingut Consell General, nomenat de Tots los Sants, per fer lo últim pach de la quístia a Sa Magestat Christianísima (que Déu guarde), com a compte de Foix, que són 960 franchs.

Dit dia se posan en mans del secretari del Consell los dits 960 franchs.

Dit dia se ha pagat per lo gasto del present Consell 50 lliures, 5 sous.

1823 novembre 24

|[313] Dia 24 novembre de 1823.

Se ha tingut lo Consell General, vulgarment anomenat de Sant Andreu, a fi de pagar metges y cirurgià, arrestar methadors y averies per a què lo Concell de Sant Thomàs pròxim vinent pugan aportar los cònsols en esta Casa.

Dit dia se fa llot de 27 pardius rojas, bonas y rebedoras, perquè los consolats deuran aportar a esta Casa la vigília del Consell pròxim vinent, so és, cuatre cada consolat, excepto Andorra, Masana y Ordino, que ne portaran 5 cada consolat.

Dit dia se notan los methedós y averies:

Canillo,	methedors	9	averies	6.421	val junt:	216 ll.	5 s.	8
Encamp,	methadors	5	averies	2.785	val junt:	95 ll.	6 s.	8
Ordino,	methadors	4	averies	2.719	val junt:	91 ll.	12 s.	8
Masana,	methadors	3	averies	1.181	val junt:	40 ll.	2 s.	4
Andorra,	methadors	44	averies	1.054	val junt:	73 ll.	15s.	4
Sant Julià,	methadors	1	averies	861	val junt:	28 ll.	19 s.	

Dit dia se ha pagat per los gastos del present Consell 37 lliures, sous.

1823 desembre 1

Dia 1 decembre de 1823.

Se ha tingut Consell General per motiu de hun ofici que ha dirigit lo senyor bisbe a l'Il·lustre Consell.

Dit dia, per motiu de no haber-hi la major part de vocals o membres de l'Il·lustre Consell, queda suspesa la resolució de lo contingut en lo sobredit ofici per altre dia en què asistescan la major part dels que lo componen, pues que se encontran los que faltan en la fira de Orgañà, o tots o alomenos molts.

Dit dia se ha pagat per los gastos del present Consell 18 lliures, sous.

1823 desembre 6

Dia 6 decembre de 1823.

Se ha tingut Consell General a fi de respòndrer a dos oficis dirigits per lo senyor bisbe, lo primer de fecha 29 novembre últim y lo altre de fecha 4 decembre. Y se ha comisionat al senyor Nicolau Duedra, conceller de Canillo, y al senyor Cosme Bacó, conceller de Encamp, per respòndrer en nom del Consell, tant en escrits com de paraula, als dits oficis y per lo demés que sia pertanyent al Consell, majorment sobre los asumtos pendens de nominació de síndich procurador general.

|[313v] *[Dit dia]* se ha pagat per los gastos del present Consell 29 lliures, 5 sous.

1823 desembre 15

Dia 15 decembre de 1823.

Se ha tingut lo Concell de Sant Thomàs a fi de cobrar los estranys y tallar la quístia en son degut lloch, com apar al Llibre de Quístia.

Dit dia se nota que los consolats han pagat los estranys.

Dit dia se deixe a la direcció dels senyors síndichs per donar las bonas festas a las personas de la obligació de la Vall y lo presentar las pernas y formatges y capons, lo que tindran previngut las parròquias per quant los serà demanat.

Dit dia se pose en mans dels senyors síndichs 55 lliures, 18 sous, 6 per pagar la penció al Capítol de Urgell de 55 lliures, 18 sous, 6, 10 lliures per lo advocat y 40 lliures per lo últim pac de l'aduaner. De tot lo que aportaran recivo lo Consell pròxim vinent.

Dit dia se ha pagat per los que fan los papers[145].

Dit dia se ha pagat 21 lliures a quiscun dels conters y hun xinxó de gratificació a quiscun.

Dit dia se ha pagat al nunci 37 lliures, 10 sous per lo últim pach de est any, y ha aportat recivo a esta Casa.

Dit dia se ha pagat al secretari 56 lliures, y per treballs extraordinaris 24 lliures, 15 sous.

Dit dia se ha pagat al porter per 8 jornals 8 pesetas.

Dit dia se ha pagat per los que han portat las banderas y tabernacle 6 pesetas.

Dit dia se ha pagat al campaner 2 pesetas.

Dit dia se ha donat al llosador 1 lliura, 10 sous.

Dit dia se ha pagat per péndrer lo preu del blat[146].

Dit dia se ha pagat per los gastos del present Consell 70 lliures.

1824 gener 3

Dia 3 del mes de jener de 1824.

Se ha tingut Consell General per motiu de hun ofici que ha dirigit al dit Il·lustre Consell lo Il·lustríssim Capítol de Urgell.

Lo gasto del present Consell ha importat 45 lliures, 12 sous, 6 diners.

1824 gener 8

|[314] Dia 8 jener de 1824.

Se ha tingut Consell General per respecte als consolats de la Masana per no haber volgut prestar lo jurament Lluís Mora, Giraut, y Bonaventura Armengol, cònsols elegits

[145] *No consta la quantitat.*
[146] *Ídem.*

y aprobats, y juntament per respecte a hun plech que ha remès lo senyor síndich Thomàs Perich a l'Il·lustre Consell.

Dit dia se ha resolt de què continue la comisió feta als senyors síndichs per a respòndrer a l'ofici que dirigí a l'Il·lustre Consell lo Il·lustríssim Capítol de Urgell y, juntament, per a presentar al senyor bisbe lo plech dal*[t]* dit per, en sa vista, resòldrer lo convenient, y ab facultat als dits senyors síndichs de comisionar als subjectes o supjecte que miren per convenient en lo cas de no poder ells cumplir dit encàrrech.

Lo gasto del present Consell en dos dias ha importat 45 lliures, 12 sous, 6.

1824 gener 19

Dia 19 jener de 1824 .

Se ha tingut Consell General per respecte a hun ofici que ha dirigit lo Il·lustríssim Senyor Bisbe a l'Il·lustre Consell General.

Dit dia se fa comisió al senyor síndich Thomàs Perich per a què púguia aprobar o desaprobar als còsols que lo Comú de la parròquia de la Masana nombrarà per lo present any 1824.

Dit dia ha resolt lo Il·lustre Consell General de què Lluís Mora, Giraut, del lloch de Escàs, parròquia de la Masana, per motiu de haber desclòs un plech de ofici que lo Il·lustríssim Senyor Bisbe remetia al Consell General y qual havia dit Il·lustríssim entregat al mateix Lluís Mora.

Dit dia se fa comisió als senyors Cosme Bacó y Nicolau Duedra, consellers, per a què púgian respòndrer personalment o en escrits a l'Il·lustríssim, en atenció a l'ofici sobredit, y per lo demés que ocorria sobre lo asumto pendent de consolats de la Masana y demés convenient, y ab facultat per a destinar altre en cas de no poder algun de ells cumplir.

Dit dia, en atenció de acabar lo Honorable Anton Armengol son trienni de batlle, pase lo Il·lustre Consell a fer sisena de sis personas a fi de presentar-la a l'Il·lustríssim Senyor Bisbe per a què se dígnia elegir huna de ellas per batlle de las presents Valls en la forma següent:

Canillo Francisco Rossell.

Encamp Pere Torres.

|*314v* Ordino Pere Babi.

Masana Anton Armingol, batlle actual.

Andorra Peregrí Martí.

Sant Julià Andreu Olivé.

Dit dia, en atenció de acabar lo Honorable Guillem Torres, Giberga, lo trienni de batlle, pase lo Il·lustre Consell a fer sisena de sis personas a fi de presentar-las a l'Il·lustre Senyor Pere Roch Rousillon, veguer de Sa Real Magestat Christianíssima (que Déu guarde), com a compte de Foix, a fi de què est ne elegesca huna de ellas per batlle de las presents Valls, qual sisena és com se segueix:

Canillo Pere Casal, Regí.

Encamp Anton Riba, Mas.

Ordino Anton Mitjavila, Jordà.

Masana Guillem Torres, Giberga, batlle actual.

Andorra Bonaventura Aleix.

Sant Julià Peregrí Sirés.

Se ha pagat per lo gasto del present Consell 21 lliures, sous.

1824 febrer 16

Dia 16 febrer de 1824.

Se ha tingut Consell General a fi de enviar lo regalo acostumat de pernills a Barcelona, y ha resolt lo Il·lustre Consell per a què Cosme Bacó, conseller de Encamp, pase a Barcelona, o a hon se encòntrian los senyors als que acostuma fer-se lo regalo, a presentar a cada hun de part del Consell los pernills acostumats.

Se ha pagat per lo gasto del present Consell 21 lliures, sous.

1824 [març] 26

Dia 26 [mars] 1824.

Se ha tingut Consell General a fi de donar possesió a l'Honorable Anton Mitjavila, de Sornàs, de batlle de l'Il·lustre Senyor Rousillon, veguer de Sa magestat Christianíssima.

Dit dia se fa comisió als senyors síndichs per a què pàsian a l'Il·lustríssim Senyor Bisbe a fi de donar-li la enhorabona de arquebisbe de Zaragoza.

|[315] Dit dia se ha resolt que per motiu de ser nombrat batlle lo senyor Anton Mitjavila, Jordà, anomena per supernumerari o comisionat de la parròquia de Ordino y, juntament, per fer los despaigts dels productos de la Vall, a Nicolau Torres, Pal, de la Cortinada.

Dit dia se ha pagat per gastos del present Consell 51 lliures, sous.

1824 maig 31

Vuy, dia 31 maitg 1824, se ha tingut lo Consell General, vulgarment anomenat de Syncogesma, per a pagar metges, cirurgià, censos de Costoja, draps a lavà, baca grassa, al senyor canonge sagristà y, juntament, per fer nominació de mostafasos, avehedors, capitans per las parròquias.

Dit dia se posan en mans del cònsol major de Ordino 12 sous, 6 per la baca magra, se pagan al render del Capítol, de altre partit 12 sous, 6 per los censos de Costoja, de altre partit 15 sous per los draps a lavar, se pagan al porter major, al senyor canonge sacristà 10 lliures, sous. De tot lo que portarà *[recivo a esta Casa]*. Estas tres últimas partidas se posan en mans del cònsol major de Sant Julià, y aportaran recivo a esta Casa lo Consell pròxim vinent.

Dit dia se ha entregat 40 lliures per lo primer pago de est any, y portarà recivo.

Dit dia se ha pagat al nunci 37 lliures, 10 sous per lo primer pago de est any, y ha aportat recivo.

Dit dia lloha y aproba lo Il·lustre Consell tots los arrestos y resolucions fetas fins lo dia present, tant dels llibres vells com nous.

Dit dia se vota misa de devoció a l'Esperit Sant en cada huna de las parròquias.

Dit dia se arrestan las manobras per los camins reals, senderas y senderons, las que se deuran fer fins al dia de Sant Bernabé.

Dit dia, per lo present any, se suspenen las mostras.

Dit dia se fa nominació de mostafasos, vehedors y capitans per las parròquias:

|[315v] Canillo: mostafà Nicolau Duedra,vehedor Borthomeu Vidal, capità Borthomeu Guitart.

Encamp: mostafà Cosme Bacó, vehedor Anton Vergés, capità Vicens Soldevila.

Ordino: mostafà Anton Riba, vehedor Anton Gaspà, capità Bonaventura Naudí.

Masana: mostafà Lluís Riba, vehedor Anton Mora, capità Bonaventura Armengol.

Andorra: mostafà Macià Puitg y Esteve Rogé, vehedor Esteve Rogé, capità Armengol Calvó.

Sant Julià mostafà Anton Pascual, vehedor Simeon Canturri, capità Julià Ribes.

Dit dia se anomena per conters per lo present any a Cosme Bacó y a Joan Santuré, Ribot.

Dit dia se fa nominació de sobreposats de la confraria de Sant Pere Màrtir de las Caldas a Jaume Casany, hix Jaume Serra, sobreestant Macià Puitg, pesador Miquel Bons.

Dit dia se fa comisió a Cosme Bacó y Nicolau Duedra y Bonaventura Moles per a tractar ab lo senyor Alonso, cirurgià, sobre la demanda feta en lo present Consell per huna gratificació.

Dit dia se ha pagat per los gastos del present Consell 25 lliures, 3 sous, 1.

1824 setembre 2

|[316] Vuy, dia 2 del mes de setembre de l'any 1824.

Se ha tingut Consell General a fi de posar comisionat en Sant Julià per lo despaitg de la Vall y a fi de tractar altres asumtos.

Dit dia se fa comisió als senyors Nicolau Duedra, Pasamaner, de Canillo, y a Cosme Bacó, de Encamp, per a seguir la disputa hi ha entre lo Comú de Sant Julià y Arcabell sobre lo bosch de la Rabassa.

Dit dia se fa comisió als senyors síndichs Don Josep de Areny y al senyor Joan Antoni Moles y al senyor Thomàs Perich, Rull, a fi de agenciar sobre lo convenient relatiu al pon*[t]* de Orgañà.

Dit dia se anomenan comisionats per a despatxar los certificats dels gèneros de las parròquias:

Primo, Canillo Nicolau Duedra.

Encamp Cosme Bacó.

Ordino Nicolau Torres.

Masana Lluís Riba.

Andorra Esteve Ricart.

Sant Julià Nicolau Font.

Dit dia se ha pagat per los gastos del present Consell 20 lliures, 5 sous.

1824 novembre 22

Dia 22 del mes de novembre de 1824.

Se ha tingut lo Consell General, vulgarment nomenat de Sant Andreu, a fi de pagar metges y cirurgià, arrestar methadós y averies per a què lo Consell de Sant Thomàs pròxim vinent pugan aportar los cònsols a esta Casa.

Dit dia se fa de llot 27 pardius rojas, bonas y rebedoras, que los consolats deuran portar a esta Casa la vigília del Concell pròxim vinent, so és, cuatre cada consolat, excepto Canillo, Encamp y Sant Julià, que ne portaran cinch cada consolat.

Dit dia se notant los methedós y averies:

Canillo,	methedós	87	averies	7.644	val junt:	276 ll.	17 s.	
Encamp,	methedós	27	averies	3.575	val junt:	125 ll.	16 s.	4
|[316v] Ordino,	methadós	5	averias	2.041	val junt:	69 ll.	5 s.	8
Masana,	methadós	7	averias	2.097	val junt:	98 ll.	13 s.	
Andorra,	methadós	10	averias	2.581	val junt:	88 ll.	10 s.	8
Sant Julià,	methadós		averias	731	val junt:	24 ll.	7 s.	4

Se ha pagat per gastos del present Consell 45 lliures, sous.

1824 desembre 14

Dia 14 decembre 1824.

Se ha tingut lo Consell General, nomenat de Sant Thomàs, a fi de cobar los estranys.

Dit dia se note que los consolats han pagat los estranys.

Dit dia se deixe a la direcció dels senyors síndichs per donar las bonas festas a las personas de la obligació de la Vall y lo presentar las pernas y formatges y capons, lo que tindran previngut las parròquias per quant los serà demanat.

Dit dia se pose en mans del*[s]* senyors síndichs per pagar al Capítol de Urgell de 55 lliures, 18 sous, 6, 10 lliures per lo advocat, y 40 lliures per lo últim pach de l'aduaner. De tot lo que aportaran recibos lo Concell pròxim vinent.

Dit dia se ha pagat per los que fan los papers 6 durillos.

Dit dia se ha pagat a quiscun dels conters 21 lliures, sous y hun xinxó de gratificació a quiscun.

Dit dia se ha pagat al nunci 37 lliures, 10 sous per lo últim pach de est any, y ha aportat recibo en esta Casa.

Dit dia se ha pagat al secretari 56 lliures, y per treballs extraordinaris 12 lliures, 6 sous.

Dit dia se ha pagat al porter per 5 jornals 5 pesetas.

Dit dia se ha pagat per los que han portat las banderas y tabernacle 6 pesetas.

Dit dia se ha pagat al campaner 2 pesetas.

Dit dia se ha donat al llosador 1 lliura, 10 sous.

Dit dia se ha donat per los preus del blat 15 lliures, sous.

Lo vi se ha posat a ral.

Dit dia suman los gastos del present Consell 91 lliures, 5 sous.

1825 març 28

|[317] Dia 28 mars 1825.

Se ha tingut lo Consell General, vulgarment anomenat de la Semana Santa, per fer lo primer pach de la quístia a Sa Magestat Christianíssima (que Déu guarde), com a compte de Foix, consenyor de las valls de Andorra, que són 960 franchs.

Dit dia, a thenor de haber exposat lo senyor síndich, Thomàs Perich, Rull, tenir instància dels arrendataris o col·lectors de las rendas de las presents Valls, sobre preténdrer extràurer blat del de ditas rendas de las presents Valls, ha resolt lo Il·lustre Consell General de què no pugan extràurer blat del de ditas rendas, interim que, presentant memorial en escrits al mateix Il·lustre Consell General, regonéguia aquest la ligitimitat dels motius que tingan a bé al·legar a fi de alcansar lo tal permís o llicència.

Dit dia se posant en mans del senyor secretari 960 franchs a fi de fer lo dit pach de quístia, de lo que aportarà recibo a esta Casa.

Dit dia se nota que se han portat a esta Casa los corresponen*[t]*s recivos.

Dit dia se ha*[n]* pagat per gastos del present Consell 28 lliures, 2 sous, 6 diners.

1825 abril 11

Dia 11 abril 1825.

Se ha tingut Consell General per motiu de huna carta que ha dirigit a aquest lo senyor president del Capítol de Urgell, relativa a què se permetés la extracció del blat pertañent a l'Il·lustre Capítol y, aixís mateix, per huna representació dirigida per los arrendataris de la Mitra per los matexos fins.

Dit dia se ha pagat per gastos del present Consell 21 lliures, sous, 4 diners.

1825 maig 16

Dia 16 maitg 1825.

Se ha tingut lo Consell General, vulgarment *[dit]* de Syncojesma, per pagar metges, cirurgià, censos de Costoja, draps a lavar, baca grassa, al senyor canonge sacristà, lo oli de la Seu y, juntament, fer nominació de mostafasos, vehedors y capitans.

[Dit dia] se posan en mans de Cerni Torres, cònsol de Ordino, de hun partit 12 sous, 6 per la baca grassa, se pagan al render del Capítol de Urgell, toque per parròquia 2 sous, 1, de altre partit 12 sous, 6 per los censos de Costoja, al cònsol de Sant Julià, de altre partit 15 sous per los draps a lavar, se paguen al porter major, al senyor canonje sacristà 10 lliures, sous. De tot lo que aportarà recivo en esta Casa lo Consell primer vinent.

|*[317v]* Dit dia se ha entregat 40 lliures per lo aduaner al senyor síndich, Joan Antoni Moles, del que portarà recivo a esta Casa lo Consell pròxim vinent.

Dit dia lloa y aproba lo Il·lustre Consell tots los arrestos y ordinacions fetas fins al dia present, tant de llibres vells com nous.

Dit dia se vota misa de devoció a l'Esperit Sant en cada huna de las parròquias.

Dit dia se arrestan las manobras per los camins reals, senderas y senderons, las que se deuran fer fer fins lo dia de Sant Bernabé.

Dit dia se arrestan las mostras per los dies acostumats, y los cònsols ha on seran los senyors batlles los avisaran.

Dit dia se fa nominació de mostafasos, vehedors y capitans per las parròquias:

Canillo: mostafà Miquel Duedra, vehedor Jaume Font, Molner, capità Jaume Font, Junpere.

Encamp: mostafà Anton Mas, vehedor Felip Soldevila, capità Anton Rossell.

Ordino: mostafà Nicolau Torres, Pal, vehedor Anton Torres, Cella, capità Josep Mallol.

Massana: mostafà Bernat Picart, vehedor Joan Rogé, capità Anton Font.

Andorra: mostafà Guillem Guitart, vehedor Esteve Ricart, capità Anton Maestre y Armengol.

Sant Julià: mostafà Francisco Bonfill, vehedor Pere Ribot, capità Bonaventura Vila.

Dit dia se anomenan per conters per lo present any Cosme Bacó y Joan Santuré, Ribot.

Dit dia se fa nominació de sobreposats per la confraria de Sant Pere Màrtir. Ix Jaume Casany, entre Pere Aleix, sobreestant Macià Puitg, pesadó Peregrí Martí, Montaña.

Dit dia se ha pagat per gastos del present Concell[147].

1825 setembre 26

|*[318]* Dia 26 del mes de setembre de l'ayn 1825.

Se a tengut Consell General a fi de donar poseció a l'Ilustre Senyor Bonabentura Moles per veger de l'Il·lustríssim Senyor Bisbe de Urgell, príncep soberà de les presents Valls. Consta de acte en poder del doctor Joseph Marquès, notari de la Seu de Urgell, en lo mateix dia, mes y ayñ.

Com a sequetrari[148] per aquest acte solamén, elegit per lo Ilu*[s]*tre Consell General, Guillem Torres, cònsol decano de la Massana.

Dit dia se ha pagat per los gastos del present Consell 33 lliures, 15 sous.

1825 octubre 24

Vuy, dia 24 octubre 1825.

Se ha tingut Consell General, nomenat de Tots los Sants, per fer lo últim pach de la quístia a Sa Magestat Christianíssima (que Déu guarde), com a compte de Foix, que són 960 franchs.

[147] *No consta la quantitat.*
[148] *En lloc de* secretari.

Dit dia se posan en mans del senyor secretari a fi de què fàcia lo dit pach de quístia, y lo Consell propvinent portarà recibo a esta Casa.

Dit dia se ha pagat per los gastos del present Consell 21 lliures, [5] sous.

1825 novembre 21

Vuy, dia 21 novembre 1825.

Se ha tingut lo Consell, vulgarment nomenat de Sant Andreu, per a pagar metges, cirurgià y arrestar methadós y averies per a què en lo Concell de Sant Thomàs pròxim vinent pugan aportar a esta Casa los consolats.

Dit dia se fa llot de 27 pardius rojas, bonas y rebedoras, que los consolats deuran portar a esta Casa la vigília del Consell pròxim vinent, so és, cuatre cada consolat, excepto Ordino, Masana y Andorra, que ne portaran cinch cada consolat.

Dit dia se notant los methadós y averies:

Canillo,	methadós	113	averies	8.991	*[valen:]*	327 ll.	19 s.	
Encamp,	methadós	56	averies	1.671	*[valen:]*	69 ll.	14 s.	
Ordino,	methadós	14	averies	4.020	*[valen:]*	137 ll.	10 s.	
Massana,	methadós	3	averies	1.666	*[valen:]*	56 ll.	5 s.	8 d.
|*[318v]* Andorra,	methadós	96	averies	1.049	*[valen:]*	58 ll.	19 s.	4 d.
Sant Julià,	methadós		averies:	852	*[valen:]*	28 ll.	8 s.	
Suman juntes las parròquies:						678 ll.	16 s.	

Los gastos importan[149].

1825 desembre 12

Dia 12 decembre 1825.

Se ha tingut lo Consell General, nomenat de Sant Thomàs, a fi de cobrar los estranys. Se note que los consolats han pagat los estranys.

Dit dia se deixe a la direcció dels senyor síndichs per donar las bonas festas a las personas de la obligació de la Vall y lo presentar las pernalz[150], formatges y capons, lo que tindran previngut las parròquias per quant los serà demanat.

[149] *No consta la quantitat.*
[150] *En lloc de* pernas.

Dit dia se posan en mans del senyor síndich, Don Josep de Areny, 55 lliures, 18 sous, 8 per pagar la penció del Capítol de Urgell, de altre partit deu lliuras per a què las antréguia a l'advocat de la Seu, y de altre partit 40 lliures per a què las entréguia a l'aduaner per lo últim pach de l'aduaner. De tot lo que aportarà recivo a esta Casa lo Concell pròxim vinent.

Dit dia se ha pagat al nunci 37 lliures, 10 sous per lo últim pach de aquest any, y ha aportat recivo a esta Casa.

Dit dia se ha pagat sis durillos per los que fan los papers.

Dit dia se ha pagat 21 lliures a quiscun dels conters y hun xinxó de gratificació a quiscun.

Dit dia se ha pagat al secretari 56 lliures, per trebals extraordinaris 16 lliures, 4 sous, 8.

Dit dia se ha pagat al porter per 6 jornals 6 pesetas.

Dit dia se ha pagat per los que han portat las banderas y tabernacle 6 pesetas.

Dit dia se ha pagat al campaner 2 pesetas.

Dit dia se ha donat al llosador 1 lliura, 10 sous.

Dit dia se ha donat per los preus del blat[151].

1826 febrer 25

|*[319]* Dia 25 del mes de febrer de 1826.

Se ha tingut Consell General de la Vall a fi y effechte de dos presos de Sant Julià y per fer comicionats de l'Il·lustre Consell de la Ball per dit fi y effechte.

Dit dia lo Il·lustre Consell Generall fa comició als mateixos cis comicionats de la Ball per péndrer les declaracions jun*[t]* ab lo senyor síndich y péndrer los informes necessaris de l'adbocat de la Ball y demés que conbínguia per dit fi.

[Dit dia se ha] pagat per una Junta y un Consell de la Ball y demés gasto 28 lliures, 2 sous, 6.

[151] *No consta la quantitat.*

1826 març 2

Dia 2 del mes de mars de 1826.

Se ha tingut Consell General de la Ball a fi y effechte per respòndrer a la comició dal*[t]* dita, y dit Il·lustre Consell General los ratifica als senyors comicionats de la Ball y síndich lo determinar y resòldrer la dita comició.

De orde y manamén de l'Il·lustre Concell General, jo, Nicolau Torres, Pal, secretari.

Dit dia s'és gastat per los gastos del Consell y una Junta y propis y demés gastos 36 lliures, sous.

1826 març 20

Vuy, dia 20 mars de 1826.

Se ha tingut lo Concell General, vulgarment dit de la Semana Santa, per fer lo pach de la quístia deguda a Sa Senyoria Il·lustríssima, nostre conpríncep (que Déu guarde), que són 200 pesas de vuit, a rahó de 50 rals de ardits, y vint-y-vuit pesas de vuit per dret de menjaria.

Dit dia se posan en mans del senyor síndich, Joan Antoni Moles, 319 lliures, 4 sous a fi de entregar-las al dit Il·lustríssim Senyor Bisbe per lo pago de quísita del present any, y lo Consell pròxim vinent aportarà recivo a esta Casa.

Dit dia se nota que se han portat a esta Casa los recivos corresponents.

Dit dia se fa comisió a Nicolau Font, conseller de Sant Julià, per a què pàguia lo oli de la Mare de Déu de Andorra al Capítol de Urgell, y lo Consell pròxim vinent aportarà recivo a esta Casa.

Dit dia se ha pagat per lo Consell del dia de avuy 60 lliures, sous.

1826 maig 8

|*319v* Vuy, dia 8 maitg 1826.

Se ha tingut lo Consell General, vulgarment dit de Syncojesma, per a pagar metges, cirurgià, censos de Costoja, draps a lavar, baca grassa, al senyor canonge sacristà y, juntament, per fer nominació de mostafasos, avehedors *[y]* capitans per las parròquias.

Dit dia se posan en mans del cònsol major de Ordino 12 sous, 6 per la baca magra, que se pagan al render del Capítol, de altre partir 12 sous, 6 per los censos de Costoja, de altre partit 15 sous per los draps a labar, se pagan al porter major, y al senyor canonge sacristà 10 lliures.

Dit dia se ha entregat 10 lliures per lo primer pach de l'aduaner al senyor síndich.

Se ha pagat al nunci 37 lliures, 10 sous per lo primer pago de est any.

Dit dia lloa y aproba lo Il·lustre Consell tots los arrestos y resolucions fetas fins lo dia present, tant dels llibres vells com nous.

Dit dia se vota misa de devoció a l'Esperit Sant en cada huna de las parròquias.

Dit dia se arrestan las manobras per los camins reals, senderas y senderons, las que se deuran fer fins al dia de Sant Bernabé.

Dit dia se arrestan las mostras per los dias acostumats, y los cònsols ha hont seran los batlles los avisaran.

Dit dia se fa nominació de mostafasos, vehedors y capitans per las parròquias:

Canillo: mostafà Jaume Casal, vehedor Gil Areny, capità Francisco Soldevila, Bonit.

Encamp: mostafà Joan Calva, Garreta, vehedor Anton Puy, capità Vicens Soldevila.

Ordino: mostafà Guillem Adallach, vehedor Anton Gaspà, Mitxeu, capità Josep Riba.

Masana: mostafà Ventura Armengol, vehedor Joan Rogé, capità Ventura Palés, Molné.

Andorra: mostafà Joan Santuré, Guiem y Pere Santuré, vulgo Nyerro, vehedor Pere Santuré, vulgo Nyerro, capità Cosme Vergés.

Sant Julià: mostafà Nicolau Font, vehedor Joan Pol, capità Francisco Beal.

Se nomena per conters per lo present any Cosme Bacó y Joan Santuré, Ribot.

|*320* Dit dia se fa nominació als senyors cònsols majors de las respective parròquies per a què examinen tot lo relatiu als paraires de la confraria de Sant Pere Màrtir y determinen lo convenient.

Se ha pagat per los gastos del present Consell 26 lliures, sous.

[1826] juliol 6

Dia 6 del mes de juliol.

Se ha tingut Consell General per respecte a las novedats que han ocorregut en la fira de Verdú y sobre la sal atrasada. Y ha determinat lo Il·lustre Consell fer comisió als senyors síndichs y supernumera*[ri]*s o comisionats de las parròquias, a fi de què òbrian lo que estímian convenient per tals asumtos, y donant-los poder de gastar lo que sia necesari.

Se ha pagat per los gastos del present Consell 22 lliures, 10 sous.

1826 novembre 20

Vuy, dia 20 novembre 1826.

Se ha tingut lo Consell General, nomenat de Sant Andreu, a fi de pagar metges, cirurgià, arrestar methadors y averies per a què lo Consell de Sant Thomàs pròxim vinent pugan aportar los cònsols en esta Casa.

Dit dia se fa de llot 27 pardius rojas, bonas y rebedoras, que los consolats deuran portar a esta Casa la vigília del Consell pròxim vinent, so és, cuatre cada consolat, excepto Canillo, Encamp y Sant Julià, que ne portaran cinch cada consolat.

Dit dia se notan los methadors y averies:

Canillo,	methadors	118	averias	9.310	val:	339 ll.	16 s.	8
Encamp,	methadors	109	averias	2.250	val:	102 ll.	5 s.	
Ordino,	methadors	5	averias	1.485	val:	50 ll.	15 s.	
Massana,	methadors	3	averias	1.255	val:	42 ll.	11 s.	8 d.
Andorra,	methadors	32	averias	1.081	val:	44 ll.	s.	8 d.
Sant Julià,	methadors	3	averias	619	val:	20 ll.	12 s.	8 d.
Val tot junt:						600 ll.	1 s.	8 d.

1826 desembre 18

|*320v* Dia 18 decembre 1826.

Se ha tingut lo Consell General, nomenat de Sant Thomàs, a fi de cobrar los estranys. Se nota que los consolats han pagat los estranys.

Dit dia se deixe a la direcció dels senyors síndichs per donar las bonas festas a las personas de obligació de la Vall y lo presentar las pernas, formatges y capons, lo que tindran previngut las parròquias per quant los serà demanat.

Dit dia se posan en mans del senyor síndich, Don Josep de Areny, 55 lliures, 18 sous, 8 diners per pagar la penció al Capítol de Urgell, de altre partit deu lliuras per a què las entréguia a l'advocat de la Seu, y de altre partit 40 lliures per lo aduaner de la Seu per lo últim pach del present any. De tot lo que aportarà recivo a esta Casa en lo Concell pròxim vinent.

Dit dia se ha pagat al nunci 37 lliures, 10 sous per lo últim pach de aquest any, y ha aportat recivo a esta Casa.

Dit dia se han pagat 6 durillos per los que han fet los papers.

Dit dia se ha pagat 21 lliures a quiscun dels conters y hun xinxó de gratificació a quiscun.

Dit dia se ha pagat al secretari 56 lliures, sous, y per treballs extraordinaris 16 lliures, 4 sous, 8.

Dit dia se ha pagat al porter per 5 jornals 5 pesetas.

Dit dia se ha pagat per los que han portat las banderas y tabernacle 6 pesetas.

Dit dia se ha pagat al campaner 2 pesetas.

Dit dia se ha pagat al llosador 1 lliura, 10 sous.

Dit dia se ha donat per péndrer los preus del blat 7 lliures, 10 sous.

Dit dia se ha pagat per los gastos del present Consell 100 lliures, sous.

1827 març 13

Dia 13 del mes de mars de 1827.

Se ha tingut Consell General a fi de fer sisena de batlle de Fransa.

Dit dia se ha pagat per los gastos del present Consell 22 lliures, 10 sous.

Nota: Los prohoms que se han nomenat per la sisena són los següents:

Canillo Francisco Rossell.

Encamp Pere Torres.
Ordino Guillem Adallach
Masana Lluís Riba.
Andorra Peregrí Martí.
Sant Julià Francisco Bonfill.

1827 abril 9

|[321] Dia 9 abril 1827.

Se ha tingut lo Consell General, nomenat de la Semana Santa, per fer lo primer pago de la quístia a Sa Magestat Christianíssima (que Déu guarde), com a compte de Foix, consenyor de las valls de Andorra, que són 960 franchs. Quedan los diners de la quístia, 960 franchs, en poder del senyor secretari de la Vall.

Dit dia se fa comisió als senyors síndichs per a obrar lo convenient sobre lo pago que se observa de nou de la palanca de Anserall.

Dit dia se ha fet sisena de batlle del senyor bisbe y són proposats los següents:
Canillo Pere Casal, Regí.
Encamp Anton Camp y Calva
Ordino Anton Mitjavila, Jordà.
Masana Anton Armingol, Areny.
Andorra Macià Puitg.
Sant Julià Andreu Olivé.

Dit dia, en lloch de Lluís Riba, Colat, per estar empleat en lo encàrrech de batlle, se posa per supernumerari o comissionat de la parròquia de la Masana a Guillem Torres, Giberga.

1827 maig 28

Dia 28 del mes de maitg 1827.

Se ha tingut lo Consell General, nomenat de Syncojesma, per pagar metges, cirurgià, censos de Costoja, draps a lavar, baca grassa, fer nominació de mostafasos, vehedors y capitans.

Dit dia se posan en mans del cònsol de Sant Julià, de hun partit 12 sous, 6 per pagar la baca grassa, los que se pagan al render del Capítol de Urgell, de altre partit 12 sous, 6 per

los censos de Costoja, de altre partir 15 sous per draps a lavar, que se pagan al porter major de la santa iglésia de Urgell. De tot lo que aportarà recivo a esta Casa lo Consell pròxim vinent.

Dit dia se fa nominació de mostafasos, vehedors y capitans en lo modo següent:

|[321v] Canillo: mostafà Pere Casal, vehedor Guillem Casal, capità Guillem Molné, dit Casalé.
Encamp: mostafà Pere Solana, vehedor Anton Vergés, capità Vicens Soldevila.
Ordino: mostafà Cerni Torres, vehedor Anton Bons, Rosa, capità Bonaventura Naudí, Tor.
Masana: mostafà Guillem Torres, vehedor Bonaventura Riba, Raubert, capità Bonaventura Cadena.
Andorra: mostafà Joan Santuré, Ribot, vehedor Anton Armengol, capità Bonaventura Calva.
Sant Julià: mostafà Andreu Olivé, vehedor Joan Moles, capità Bentura Ribot.

Dit dia anomena lo Consell per conters del present any Cosme Bacó y Joan Santuré, Ribot.

Dit dia se arrestan las manobras, que deuran fer-se, de aquí al dia de Sant Bernabé, per los camins reals, senderas y senderons.

Dit dia se suspenen per lo corrent any las mostras.

Dit dia se ha pagat a l'aduaner 40 lliures que se han entregadas al senyor sýndich Rull.

Dit dia se ha pagat al nunci 37 lliures, 10 sous per lo primer pago de est any, y ha portat recivo a esta Casa.

Dit dia lloa y aproba lo Il·lustre Consell tots los arrestos y resolucions fetas fins lo dia present, tant dels llibres vells com nous.

Dit dia se vota misa de devoció a l'Esperit Sant en cada huna de las parròquias.

Dit dia se fa nominació de sobreposats per lo ofici de Sant Pere Màrtir. |[322] Hix Pere Reix y entre Francisco Aldosa, sobreestant Macià Puitg, pesador Peregrí Martí, Montanya.

Per los gastos del Consel de Sincogesma 40 lliures, 17 sous, 6.

1827 octubre 29

Vui, dia 29 octubre de 1827.

Se ha tingut Consell General, nomenat lo Consell de Tots los Sants, per fer lo últim pach de la quístia a Sa Magestat Chrístianíssima (que Déu guarde), com a comte de Foix, que són 960 franchs. Se posen en mans del senyor síndich Rull a fi de què fàcia lo dit pach de quístia, y lo Consell propbinén portarà recibo a esta Casa. Dit senyor sýndich ha fet son descàrrech[152].

Se ha gastat per los gastos del presén Consell 22 lliures, 10 sous.

Se ha pagat a l'aduaner lo pach de 40 lliures, dich 40 lliures, sous.

Dit dia as[153] fa de cot a Ignasi Carxoles y Juseph del Gabatxó, tots de Bixexarri, 60 lliures per quiscun per aber donat una crocada al riu de Bixexari, los que portaran en mans dels señors síndichs dins vuit dies, en pena del recot.

Pagat per lo gasto del sopar de dit Consell 11 lliures, 5 sous.

1827 novembre 26

Vuy, dia 26 novembre 1827.

Se ha tingut Consell General, nomenat de Sant Andreu, per pagar metges, cirurgià y arrestar methadors y averies per a què lo Concell de Sant Thomàs pròxim vinent pugan aportar a esta Casa los consolats.

Dit dia se fa de llot 27 pardius rojas, bonas y rebedoras, que los consolats deuran portar a esta Casa la vigília del Consell pròxim vinent, so és, cuatre cada consolat, excepto Ordino, Masana y Andorra, que ne portaran 5 cada consolat.

Dit dia se notan los methadors y averies:

Canillo,	methadors	126	averias	7.200	val tot junt:	268 ll.	16 s.	8 d.
Encamp,	methadors	73	averias	2.100	val tot junt:	85 ll.	5 s.	
Ordino,	methadors	9	averias	3.261	val tot junt:	110 ll.	19 s.	
Masana,	methadors	4	averias	1.735	val tot junt:	58 ll.	16 s.	8 d.
Andorra,	methadors	89	averias	1.440	val tot junt:	70 ll.	5 s.	
Sant Julià	methadors	6	averias	1.179	val tot junt:	40 ll.	16 s.	
Val tot junt:						636 ll.	16 s.	8 d.

[152] Dit senyor... descàrrech *afegit posteriorment.*
[153] *En lloc de* es.

1827 desembre 17

|[322v] Dia 17 desembre 1827.

Se ha tingut lo Consell General, nomenat de Sant Thomàs, a fi de cobrar los estranys.

Dit dia se note que los consolats han pagat los estranys.

Dit dia se deixe a la direcció dels senyors síndichs lo donar las bonas festas a las personas de la obligació de la Vall y lo presentar las pernas y formatges y capons, lo que tindran previnguts las parròquias per quant se'ls demània.

Dit dia se pose en mans dels senyors síndichs 55 lliures, 18 sous, 6 diners per a pagar al Capítol de Urgell, 10 lliures per lo advocat y 40 lliures per lo últim pach de l'aduaner. De tot lo que aportaran recivos a esta Casa lo Concell pròxim vinent.

Dit dia se ha pagat per los que fan los papers 6 durillos.

Dit dia se ha pagat a quiscun dels conters 21 lliures y hun xinxó de gratificació a quiscun.

Dit dia se ha pagat al nunci 37 lliures, 10 sous per lo últim pach de est any, y ha aportat recivo a esta Casa.

Dit dia se ha pagat al secretari 56 lliures, sous per sos treballs ordinaris.

Dit dia se ha pagat al porter 6 jornals, 6 pesetas.

Dit dia se ha pagat per los que han portat las banderas y tabernacle 6 pesetas.

Dit dia se ha pagat al campaner 2 pesetas.

Dit dia se ha pagat al llosador 1 lliura, 10 sous.

Dit dia se ha donat per los preus del blat 7 lliures, 10 sous.

Suman los gastos del present Consell 85 lliures, 2 sous, 10 diners.

1828 març 31

Vuy, dia 31 mars 1828.

Se ha tingut lo Consell General, nomenat de la Semana Santa, per fer lo pach de la quístia deguda a Sa Senyoria Il·lustríssima, nostre conpríncep (que Déu guarde), que són 200 pesas de vuit, a rahó de 50 rals de ardits, y 28 pesas de vuit per dret de menjaria.

Dit dia se posan en mans del secretari 319 lliures, 4 sous a fi de entregar-las al dit Senyor Il·lustríssim, senyor bisbe, per lo pago de quístia del present any, y lo Consell pròxim vinent aportarà recivo a esta Casa.

Dit dia se nota que han portat a esta Casa los recivos corresponents. Nota: queda per lo Consell vinent.

Dit dia se fa comisió a[154] per a què pàguia lo oli de la Mare de Déu de Andorra al Capítol de Urgell, y lo Consell pròxim vinent aportarà recivo a esta Casa.

Dit dia se ha pagat per los gastos del present Consell 22 lliures, 10 sous.

1828 maig 19

|*323* Dia 19 del mes de maitg de 1828.

Se ha tingut lo Consell General, nomenat de Syncojesma, per pagar metges, cirurgià, censos de Costoja, draps a lavar, baca magra, fer nominació de mostafasos, vehedors y capitans.

Dit dia se posan en mans del cònsol de Sant Julià, de hun partit 4 lliures, 16 sous per la vaca magra, las que se pagan al render del Capítol de Urgell, de altre partit 12 sous, 6 per los censos de Costoja, de altre partit 15 sous per los draps a lavar, se pagan al porter major, al senyor canonge sacristà 10 lliures, sous. De tot lo que aportarà recivo a esta Casa lo Consell pròxim vinent.

Dit dia se fa nominació de mostafasos, vehedors y capitans:

Canillo: mostafà Borthomeu Vidal, vehedor Bernat Molné, capità Jaume Gabriel.

Encamp: mostafà Anton Mas, vehedor Felip Soldevila, capità Pere Pallerès.

Ordino: mostafà Cerni Torres, vehedor Joan Areny, capità Anton Pujol, alias Gené, de Arans.

[154] *No consta el nom.*

Massana: mostafà Joan Marquilló, Palanca, vehedor Anton Mora, capità Ramon Calva.

Andorra: mostafà Esteve Rogé, vehedor Anton Pons, capità Francisco Calvó.

Sant Julià: mostafà Simeon Canturri, vehedor Pere Ribot, capità Julià Tor.

Dit dia se vota misa de l'Esperit Sant en cada huna de las parròquias.

Dit dia se arrestan las manobras que deuran fer-se fins al dia de Sant Bernabé per los camins, senderes y senderons.

|*323v* Dit dia se nota que lo senyor secretari ha aportat recivo de la quístia de Sa Senyoria Il·lustríssima.

Dit dia se posan en mans del secretari 40 lliures per lo primer pago a l'aduaner.

Dit dia se ha pagat al nunci 37 lliures, 10 sous y ha aportat recivo.

Dit dia lloha y aproba lo Il·lustre Consell tots los arrestos y resolucions fetas fins lo dia present, tant dels llibres vells com dels nous.

Dit dia se fa nominació de sobreposats per lo ofici de Sant Pere Màrtir. Hix Andreu Montanya y entre Francisco Aldosa, sobreestant Anton Pons, pesadó Peregrí Martí, Montanya.

Dit dia anomena lo Consell per conters del present any a Cosme Bacó y a Joan Santuré.

Dit dia lo Consell suspèn per est any las mostras.

Se ha pagat per gastos del present Consell y rentar la roba 50 lliures, 19 sous.

1828 maig 28

Dia 28 del mes de maitg de l'any 1828.

Se ha tingut Consell General a fi de notificar los decrets donats per lo Il·lustre Consell General acerca las representacions fetas per varios indivíduos de la parròquia de Andorra sobre la venda ha feta lo Comú de dita parròquia de hunas partidas de boscos.

Dit dia se ha resolt en lo present Consell de què les dos parts, a saber, lo Comú de Andorra, de una, y lo senyor Ignasi Moles y altres, de altra part, adelantesen per los gastos que se oferirien per exhaminar los boscos y demés cosas que ha demanat la part del dit senyor Ignasi Moles y altres ab sos memorials. Y abén-se comunicat a dites dos parts, a

respost la part del Comú de la parròquia de Andorra que estaba promte en effectuar la mitat, comforme se li ha notificat, y la part contraria ha respost que no bolia adelantar ningun diner per los tals gastos.

Dit dia se ha pagat per los gastos del sobredit Consell 23 lliures, 8 sous, 9.

1828 juny 6

|[324] Dia 6 juny 1828.

Se ha tingut Consell General per respecte de donar respostas a l'Il·lustre Consell General sobre la comisió feta a l'Honorable Nicolau Torres, Pal, per a anar a asesorar-se ab lo advocat de la Vall sobre huna súplica presentada per alguns indivíduos de la parròquia de Andorra contra lo Comú de la mateixa parròquia als 28 del mes de maitg del corrent any 1828.

Dit dia suman los gastos del present Consell 22 lliures, 10 sous.

1828 setembre 18

Dia 18 de setembre de 1828.

Se ha tingut Consell General a fi de respòndrer a un decret del senyor bisbe, donat en sa santa bisita de Caldes als 25 de agost del corrent añ.

1828 novembre 24

Vuy, dia 24 novembre 1828, se ha tingut Consell General, nomenat de Sant Andreu, per pagar metges, cirurgià y arrestar methadors y averies per a què en lo Concell de Sant Thomàs pròxim vinent pugan aportar a esta Casa los consolats.

Dit dia se fa de llot 27 pardius rojas, bonas y revedoras, que los consolats deuran portar a esta Casa la vigília del Concell pròxim vinent, so és, cuatre cada consolat, excepto Canillo, Encamp y Sant Julià, que ne portaran 5 cada consolat.

Dit dia se notan los methadós y averies:

Canillo,	methadós	205	averias	8.639	val tot junt:	339 ll.	4 s.	4
Encamp,	methadós	13	averias	3.910	val tot junt:	133 ll.	11 s.	8
Ordino,	methadós	10	averias	4.675	val tot junt:	158 ll.	6 s.	10
Massana,	methadors	4	averias	1.627	val tot junt:	55 ll.	4 s.	8
Andorra,	methadors	105	averias	640	val tot junt:	47 ll.	11 s.	8

Sant Julià,	methadors	17	averias	691	val tot junt:	27 ll.	5 s.	8
Suma tot junt:						761 ll.	4 s.	10

Se ha pagat per lo*[s]* gastos del present Consell 56 lliures, 5 sous.

1828 desembre 15

|[324v] Dia 15 decembre 1828.

Se ha tingut lo Consell General, nomenat de Sant Thomàs, a fi de cobrar los estranys. Se nota que los consolats han pagat los estranys.

Dit dia se deixe a la direcció dels senyors síndichs lo donar las bonas festas a las personas de la obligació de la Vall y lo presentar las pernas, formatges y capons, lo que tindran previngut las parròquias per quant los seran demanats.

Dit dia se posan en mans de senyor síndich, Don Josep de Areny, 55 lliures, 18 sous, 6 per a pagar la penció al Capítol de Urgell, de altre partit 10 lliures per a què las entréguia a l'advocat de la Vall, y de altre partit 40 lliures per a què las entréguia a l'aduaner per lo últim pach acostumat. De tot lo que aportarà recivo a esta Casa lo Concell pròxim vinent.

Dit dia se ha pagat al nunci 37 lliures, 10 sous per lo últim pach de aquest any, y ha aportat recivo a esta Casa.

Dit dia se ha pagat 6 durillos per los que fan los papers.

Dit dia se ha pagat 21 lliures a quiscun dels conters y hun xinxó de gratificació a quiscun.

Se ha pagat al secretari 56 lliures, sous, per treballs extraordinaris 12 lliures, 10 sous.

Dit dia se ha pagat al porter per set jornals set pesetas.

Dit dia se ha pagat per los que han portat las banderas y tabernacle 6 pesetas.

Dit dia se ha pagat al campaner 2 pesetas.

Dit dia se ha donat al llosador 1 lliura, 10 sous.

Dit dia se ha donat per los preus del blat 7 lliures, 10 sous.

Dit dia se ha pagat per los gastos del present Consell 95 lliures, 11 sous, 8.

1829 febrer 3

Dia 3 febrer 1829.

Se ha tingut Consell General en respecte de las novedats sobre lo nou arreglo de la sal de Cardona.

Se ha pagat per los gastos del present Consell 36 lliures, sous.

1829 febrer 16

Dia 16 febrer 1829.

Se ha tingut Consell General en respecte de las novedats sobre sal de Cardona y, juntament, sobre la aprehensió de mulas en la fira de Verdú de l'any 1826, y en respecte als ordes que se varen donar en lo Consell pròxim pasat.

Dit dia se fa comisió als consellers Joan Calva, Garreta, de Encamp, y a Julià |[325] Ribes, de Sant Julià, per a què, en nom de l'Il·lustre Consell General, pugan inic/i/ar la execució sobre los béns de aquells que han estat sentenciats en pagar deu duros en rahó dels gastos ocasionats per la defensa del bestià mulatí de què se féu aprehenció en la fira de Verdú de l'any 1826.

Se ha pagat per gastos del present Consell[155].

1829 abril 13

Dia 13 abril 1829.

Se ha tingut lo Concell General, nomenat de la Semana Santa, per fer lo primer pago de la quístia a Sa Magestat Christianíssima (que Déu guarde), com a compte de Foix, consenyor de las valls de Andorra, que són 960 franchs. Quedan los diners de la quístia, 960 franchs, en poder del senyor secretari.

Sumen los gastos del present Consell 54 lliures, sous.

[155] *No consta la quantitat.*

1829 juny 1

Dia 1 juny 1829.

Se ha tingut Consell General, nomenat de Syncojesma, per pagar metges, cirurgià, censos de Costoja, draps a lavar, baca grasa, fer nominació de mostafasos, vehedors y capitans.

Dit dia se posan en mans del cònsol de Andorra, de hun partit per la baca grasa 12 sous, 6 diners, los que se pagan al render del Capítol de Urgell, de altre partit 12 sous, 6 per los censos de Costoja, de altre partit 15 sous per draps a labar, que se pagan al porter major de la santa iglésia de Urgell, que se entregan al senyor cònsol major de Sant Julià. De tot lo que aportaran recivos a esta Casa en lo Consell primer vivent.

Dit dia se fa nominació de mostafasos, vehedors y capitans en lo modo següent:

Canillo: mostafà Miquel Duedra, Ponsernalt, vehedor Anton Vidal, capità Jaume Calvó.

Encamp: mostafà Joan Calva, Garreta, vehedor Anton Puy, capità Vicens Soldevila.

|[325v] Ordino: mostafà Guillem Salisant, vehedor Joan Areny, capità Josep Riba, Jaumot.

Masana: mostafà Joan Rogé, vehedor Bonaventura Armingol, capità Lluís Areny.

Andorra: mostafà Esteve Ricart, vehedor Pere Santuré, Tonisó, capità Anton Fiter.

Sant Julià: mostafà Anton Pascual, vehedor Julià Ribes, vapità. Anton Bastida

Dit dia anomena lo Consell per conters del present any a Cosme Bacó y Joan Santuré, Ribot.

Dit dia se arrestan las manobras que deuran fer-se, de aquí al dia de Sant Bernabé, per los camins reals, senderes y senderons.

Dit dia se ha pagat a l'aduaner 40 lliures, que se han entregadas al cònsol menor de Andorra.

Dit dia se ha pagat al nunci 37 lliures, 10 sous per lo primer pago de est any, y ha aportat recivo.

Dit dia lloha y aproba lo Il·lustre Consell tots los arrestos y resolucions fetas fins lo dia present, tant dels llibres vells com dels nous.

Dit dia se vota misa de devoció a l'Esperit Sant en cada huna de las parròquias.

Dit dia se arrestan las mostras.

Dit dia se fa nominació de sobreposats per lo ofici de Sant Pere Màrtir. Hix Francisco Aldosa y entre Joan Tarrado, sobreestant Anton Pons, pesador Peregrí Martí, Montanya.

Sumen los gastos del present Consell[156].

1829 juny 10

Dia 10 juny 1829.

Se ha tingut Consell General per motiu de hun ofici que ha dirigit Monsieur Rousilló, veguer de Fransa.

Se ha pagat per los gastos del present Consell[157].

[1829] setembre 19

|*326* Dia 19 setembre.

Se ha tingut Consell General a causa de las reclamacions que ha fet Sa Senyoria Il·lustríssima, conpríncep soberà de las presents Valls, a instància del gobern espanyol, sobre gent estrangera refugiats en las montanyas de la parròquia de Canillo.

1829 octubre 13

Dia 13 octubre 1829.

Se ha tingut Consell General en rahó dels estrangers que se han manifestat en Soldeu.

1829 octubre 22

Dia 22 octubre 1829.

Se ha tingut Consell General en rahó de algunas dificultats mogudas entre alguns indivíduos de l'Il·lustre Consell y comisionats.

Suman los gastos del present Consell 22 lliures, 10 sous.

[156] *Ídem.*
[157] *Ídem.*

1829 octubre 26

Dia 26 octubre 1829.

Se ha tingut Consell General, nomenat lo Consell de Tots los Sants, per fer lo últim pach de la quístia a Sa Magestat Christianíssima (que Déu guarde), com a compte de Foix, que són 960 franchs.

Dit dia se posan en mans del senyor secretari a fi de què fàcia lo present pach de quístia, i lo Consell pròxim vinent aportarà recibo a esta Casa.

1829 novembre 23

Vuy, dia 23 novembre 1829.

Se ha tingut Consell General, nomenat de Sant Andreu, per pagar metges, cirurgià y arrestar methadors y averias per a què en lo Consell de Sant Thomàs pròxim vinent pugan aportar a esta Casa los consolats.

Dit dia se fa de llot 27 pardius rojas, *[bonas]* y rebedoras, que los consolats deuran portar a esta Casa la vigília del Consell pròxim vinent, so és, cuatre cada consolat, excepto Ordino, Masana y Andorra, que ne portaran 5 cada consolat.

Dit dia se notan methadós y averies:

Canillo,	methadós	162	averias	7.465	val tot junt:	280 ll.	6 s.	
Encamp,	methadós	5	averias	1.660	val tot junt:	56 ll.	10 s.	8
Ordino,	methadós	13	averias	4.976	val tot junt:	169 ll.	[2] s.	
Masana,	methadós		averias	57	val tot junt:	1 ll.	18 s.	
|*326v* Andorra,	methadós	16	averias	661	val tot junt:	26 ll.	8 s.	
Sant Julià,	methadós	45	averias	662	val tot junt:	33 ll.	6 s.	4
Suma tot junt:						576[158] ll.	11 s.	

Se ha pagat per los gastos del present Consell 55 lliures, 10 sous.

1829 desembre 14

Dia 14 decembre 1829.

Se ha tingut lo Consell General, nomenat de Sant Thomàs, a fi de cobrar los estranys.

[158] *En lloc de* 567.

Se nota que los consolats han portat los estranys.

Dit dia se deixe a la direcció dels senyors síndichs lo donar las bonas festas a las personas de la obligació de la Vall y lo presentar las pernas, formatges y capons, lo que tindran previngut las parròquias per quant seran demanats.

Dit dia se posan en mans del senyor síndich, Josep Picart, 55 lliures, 18 sous, 6 per a pagar la penció al Capítol de Urgell, de altre partit 10 lliures per lo advocat de la Vall, y de altre partir 40 lliures per lo aduaner per lo últim pach acostumat. De tot lo que aportarà recivo a esta Casa lo Consell pròxim vinent.

Dit dia se ha pagat al nunci 37 lliures, 10 sous per lo últim pach de aquest any, y ha aportat recivo a esta Casa.

Dit dia se ha pagat per los que fan los papers 1 lliura, sous a cada hun.

Dit dia se ha pagat 21 lliures a quiscun dels conters y hun xinxó de gratificació a quiscun.

Dit dia se ha pagat al secretari de la Vall 56 lliures, per los treballs extraordinaris 30 lliures, 12 sous, 6.

Dit dia se ha pagat al porter per 7 jornals 7 pesetas.

Dit dia se ha pagat per los que han portat las banderas y tabernacle 6 pesetas.

Dit dia se ha pagat al campaner 2 pesetas.

Dit dia se ha donat al llosador 1 lliura, 10 sous.

Dit dia se ha donat per los preus del blat 7 lliures, 10 sous.

Dit dia se ha pagat per los gastos del present Consell[159].

Dit dia lo Il·lustre Consell acepte la renúncia dels senyors comicionats, que demanaren dits senyors comicionats, lo dia 22 de octubre de 1829, per ser part interesan lo segretari del Consell General, Joseph Picart, segretari nombrat per aquest últim asumto.

|*327* Dit dia lo Il·lustre Consell General ha nombrat per síndich menor al senyor Josep Picart, de Encamp.

[159] *No consta la quantitat.*

Se ha pagat per los gastos del present Consell, junt ab la roba, 98 lliures, 17 sous, 9.

1830 abril 5

Dia 5 abril 1830.

Se ha tingut Consell General, dit de la Semana Santa, per fi de fer lo pach de la quístia a Sa Senyoria Il·lustríssima, nostre conpríncep (que Déu guarde), que són 200 pesas de 8, a rahó de 50 rals de ardits, y 28 pesas de 8 per dret de la menjaria.

Dit dia se posan en mans del senyor síndich procurador general 319 lliures, 4 sous a fi de entregar-las a Sa Senyoria Il·lustríssima per lo pago del present any, que són 200 pesas de vuit, a raó de 50 rals de ardits, y 28 pesas de vuit per dret de menjaria. Y lo Consell pròxim vinent aportarà recivo a esta Casa.

Dit dia se fa comisió al senyor síndich Josep Picart per a què pàguia lo oli de la Mare de Déu de Andorra al Capítol de Urgell, y lo Consell pròxim vinent aportarà recivo a esta Casa.

Dit dia se ha pagat per los gastos del present Consell 31 lliures, 17 sous, 6 diners.

1830 maig 24

Dia 24 maitg 1830.

Se ha tingut lo Consell General, nomenat de Sycogesma, per pagar metges, cirurgià, censos de Costoja, draps a labar, baca magra, fer nominació de mostafasos, vehedors y capitans.

Dit dia se posan en mans del cònsol de Andorra, de un partit per la baca magra 12 sous, 6 diners, se pagan al render del Capítol de Urgell, toque per parròquia 2 sous, 1, de altre partir 12 sous, 6 per los censos de Costoja, de altre partit 15 sous que se entregan a Josep Guiem, cònsol menor de Sant Julià, per los draps a lavar, se paguen al porter major, al canonge sacristà 20 lliures per dos anyadas. De tot lo que aportarà recibo en esta Casa lo Consell pròxim vinent.

Dit dia se posan en mans de Don Josep 37 lliures, 10 sous per set quintàs de oli de la Mare de Déu de Andorra.

Dit dia se fa nominació de mostafasos, vehedors y capitans en lo modo següent:

Canillo: mostafà Jaume Font, vehedor Gil Areny, capità Thomàs Vidal.

|[327v] Encamp: mostafà Pere Solana, vehedor Jaume Camp, capità Francisco Camp.
Ordino: mostafà Anton Torres, vehedor Cerni Gaspà, capità Josep Riba.
Masana: mostafà Bonaventura Armingol, Guiem, vehedor Joan Camp, capità Joan Rogé.
Andorra: mostafà Guillem Guitart, vehedor Macià Calva, capità Pau Calva.
Sant Julià: mostafà Francisco Bonfill, vehedor Andreu Bons, capità Esteve Roca.

Dit dia anomena lo Il·lustre Consell per conters del present any Cosme Bacó y Joan Santuré, Ribot.

Dit dia se arrestan las manobras que deuran fer-se de aquí al dia de Sant Bernabé per los camins reals, senderas y senderons.

Dit dia se ha pagat a l'aduaner 40 lliures, que se han entregades al senyor síndich Don Josep de Areny.

Dit dia se ha pagat al nunci 37 lliures, 10 sous per lo primer pago de est any, y ha portat recivo.

Dit dia lloa y aproba lo Il·lustre Consell los arrestos y resolucions fetas fins lo dia present, tant dels llibres vells com dels nous.

Dit dia se arrestan las mostras.

|[328] Dit dia se vota misa de devoció a l'Esperit Sant en cada huna de las parròquias.

Dit dia se fa nominació de sobreposats per lo ofici de Sant Pere Màrtir. Hix Joan Tar*[r]*ado y entra Cosme Vergés, sobreestant Anton Pons, pesadó Peregrí Martí.

Dit dia se ha fet sisena de batlle de Fransa y se han proposat las personas següents:
Canillo Francisco Rossell.
Encamp Pere Torres.
Ordino Guille*[m]* Adallach.
Masana Lluís Riba.
Andorra Masià Puitg.
Sant Julià Nicolau Font.

1830 juliol 5

Dia 5 juliol 1830.

Se ha tingut Consell General en respecte a hun memorial que los Comuns de Encamp y Canillo han tingut a bé presentar a l'Il·lustre Consell General.

Dit dia l'Il·lustre Consell General ha resolt, en vista de la pretensió del sobredit memorial de què los Comuns de Canillo y Encamp gòsian de la exemció de pagar los estranys de la montanya, entre la Palomera y Riu de Rech, per lo termini de vint-y-vuit anys, contadors del present any, y de què, pasat aquest termini, pàguian los estranys en tot rigor, conforme los bestiars que pexeran las demés herbas.

1830 setembre 14

Dia 14 setembre 1830.

Se ha tingut Consell General a instància dels comicionats Anton Puig, de les Caldes, y Francisco Dallerés, de Andorra, respecte a hun memorial que han presentat a l'Il·lustre Consell, *etcètera,* com a tals comicionats de la majoria de vehins de Andorra, *etcètera*.

Dit dia lo Il·lustre Consell ha resolt que·s justifiqués, dins lo termi- |[328v] ni de quinse dias, los motius evidens per a posar en execusió lo que demanen en lo tal memorial, y al mateix temps que los comicionats presentesen al senyor síndich sa comició otorgada en poder de nottari.

1830 novembre 22

Dia 22 del mes de novembre, any del Senyor 1830.

Se ha tingut lo Consell General, nomenat de Sant Andreu, per pagar metges, cirurgià, *[arrestar los]* methadors y averias per a què en lo Concell de Sant Thomàs pròxim vinent pugan aportar en esta Casa los consolats.

Dit dia se fa de llot 27 pardius rojas, *[bonas]* y rebedoras, que los consolats deuran portar a esta Casa la vigília del Concell pròxim vinent, so és, cuatre cada consolat, excepto Canillo, Encamp y Sant Julià, que ne portaran 5 cada consolat.

Dit dia se notan los consolats[160] y averias:
Canillo, methadós 121 averias 7.315 val tot junt: 269 ll. 1 s. 8

[160] *En lloc de* methadors.

Encamp,	metadós	5	averias	1.730	val tot junt:	58 ll.	18 s.	4
Ordino,	metadós	14	averias	3.569	val tot junt:	122 ll.	6 s.	8
Masana,	methadós	75	averias	841	val tot junt:	46 ll.	15 s.	8
Andorra,	methadós		averias	223	valen:	7 ll.	8 s.	8
Sant Julià,	methadós	26	averias	614	val tot junt:	26 ll.	19 s.	4
Suman tot junt:						536 ll.	10 s.	4

Se ha pagat per gastos del present Consell[161].

1830 desembre 13

Dia 13 decembre 1830.

Se ha tingut lo Consell General, vulgarment dit de Sant Thomàs, a fi de cobrar los estranys. Se nota que los consolats han portat los estranys.

Dit dia se deixe a la direcció dels senyors síndichs lo donar las bonas festas a las personas de la obligació de la Vall y lo presentar las pernas, formatges y capons, lo que tindran previngut las parròquias per quant los seran |[329] demanats.

Se posan en mans del senyor síndich, Don Josep de Areny, 55 lliures, 18 sous, 6 per pagar la penció al Capítol de Urgell, de altre partit 10 lliures per lo advocat de la Vall, y de altre partit 40 lliures per lo aduaner per lo últim pach acostumat. De tot lo que aportarà recivo a esta Casa lo Consell pròxim vinent.

Dit dia se ha pagat al nunci 37 lliures, 10 sous per lo últim pach de aquest any, y ha aportat recivo a esta Casa.

Dit dia se ha pagat per los que fan los papers 2 lliures a quiscun.

Dit dia se ha pagat a quiscun dels conters 21 lliures, sous y hun xinxó de gratificació a cada hun.

Dit dia se ha pagat al secretari de la Vall 56 lliures, sous, *[y]* per treballs extraordinaris[162].

Dit dia se ha pagat al porter per 6 jornals 6 pesetas.

Dit dia se ha pagat per los que han portat las banderas y tabernacle 6 pesetas.

[161] *No consta la quantitat.*
[162] *Ídem. Es repeteix altres vegades al llarg del text.*

Dit dia se ha pagat al campaner 2 pesetas.

Dit dia se ha pagat al llosador 1 lliura, 10 sous.

Dit dia se ha pagat per posar lo preu al blat 7 lliures, 10 sous.

Dit dia se ha pagat per los gastos del present Consell 77 lliures, 14 sous.

1831 març 14

|[329v] Dia 14 de mars de 1831.

Se ha tingut Consell General sobre las disputas contra de Esteve Ricart, Vidal, a Pere Santuré, dit Tonisó, Joan Santuré, Ribot, Anton Armengol, Guillem Guitart, Macià Calba y a Macià Puitg, indivíduos del Consell de parròquia de la vila de Andorra la Vella, per presentar sas defensas en virtut de la qüestió tenen en lo poble menut de la mateixa, *etcètera*. Y lo mateix dia lo Il·lustre Consell a resolt que se dexarà a las mans de tres personas per deliberar lo que sia de dret y justícia, *etcètera*.

1831 març 28

Dia 28 mars 1831.

Se ha tingut lo Consell General, nomenat de la Semana Santa, per fer lo primer pago de la quístia a Sa Magestat Christianíssima (que Déu guarde), com a compte de Foix, consenyor de las valls de Andorra, que són 960 franchs. Quedan los diners de la quístia, 960 franchs, en poder del senyor síndich Joseph Picart, a excepció de 116 franchs que los hi entregaran los senyors cònsols de Ancamp.

Sumen los gastos del present Consell y de una Junta 34 lliures, 10 sous.

Dit dia, en virtut de unas súplicas presentadas, una per Pere Santuré y altra per los set componens del Consell de parròquia de la vila de Andorra, del que és qüestió sobre las disputas tenen set indivíduos de l'Honorable Comú de la mateixa ab los vehins del poble menut, de què ja se ha tingut Consell General als 14 setembre[163] de 1831, ha tingut a bé lo Il·lustre Consell General expel·lir del Comú de parròquia de Andorra a Joan Santuré, Ribot, a Esteve Ricart, Vidal, y a Guillem Guitart com acusats, y a Cosme Vergés y Bonaventura Calba, a estos cinc, fins y a tant que tindrà a bé lo Il·lustre Consell General

[163] *En lloc de* març.

a tornar-los emplear. Y a Pere Santuré, dit lo Nyerro, ha resolt lo mateix Il·lustre Consell General a |[330] expelir-lo perpètuament, *etcètera*.

1831 maig 16

Dia 16 maitg 1831.

Se ha tingut lo Consell General, nomenat de Sincogesma, per pagar los metges, cirurgià, censos de Costoja, draps a labar, baca magra, fer nominació de mostafasos, vehedors y capitans.

Dit dia se posan en mans del senyor conseller menor de la parròquia de Andorra, de un partit per la baca magra 12 sous, 6 diners, se paguen al render de Urgell, de altre partit 12 sous, 6 per los censos de Costoja, de altre partit 15 sous per los draps de labar, se paguen al porter major, al senyor canonge sagristà 10 lliures per la present añada. De tot lo que aportarà recibo a esta Casa lo Consell pròpvinent.

Dit dia se fa nominació de mostafasos, vehedors y capitans en lo modo següent, *etcètera*:

Canillo: mostafà Jaume Casal, vehedor Guillem Molné, capità Pere Casal, Regí.

Encamp: mostafà Anton Rossell, vehedor Anton Vergés, capità Bonaventura Puy.

Ordino: mostafà Anton Bons, vehedor Anton Gaspà, capità Pere Riba.

Massana: mostafà Joan Marquilló, vehedor Anton Font, capità Francisco Perich.

Andorra: mostafà Peregrí Martí y Anton Maestre, vehedor Anton Maestre, capità Miquel Casany.

|[330v] Sant Julià: mostafà Joan Moles, vehedor Francisco Duró, capità Anton Canturri.

Dit dia anomena lo Il·lustre Consell per conters del present any a Cosme Bacó, de Encamp, y a Joan Santuré, Ribot, de Anguardany.

Dit dia se arrestan las menobras que deuran fer-se de aquí al dia de Sant Bernabé per los camins reals, senderas y senderons.

Dit dia se ha pagat a l'aduaner 80 lliures per dos pagos an atrasat y lo corrén, que se han entregadas al senyor síndich Josep Picart.

Dit dia se ha pagat al nunci 37 lliures, 10 sous per lo primer pago de est any, y ha portat recibo.

Dit dia lloha y aproba lo Il·lustre Consell los arrestos y resolucions fetas fins lo dia present, tant dels llibres vells com dels nous.

Dit dia se vota la missa de devoció a l'Esperit Sant en cada una de las parròquias.

Dit dia se fa nominació de sobreposats per lo ofici de Sant Pere Màrtir. Hix Cosme Vergés y entra Masià Martí, sobreestan Anton Pons, pesadó Peregrí Martí, *etcètera*.

1831 setembre 5

Dia 5 setembre de 1831.

Dit dia se ha tingut Consell General sobre una piñorada que ha fet al Putcernal, de Prats, dit Miquel Duedra, y se ha condemnat a pagar tots los gastos ocasionats al dit Putcernal, *etcètera.*

1831 octubre 26

Dia 26 octubre de 1831.

Se ha tingut Consell sabut, anomenat de Tots Sants, per fer lo últim pago de la quístia a Sa Magestat Cristianís*[si]*ma, com a comppríncep, |[331] que són nou-cents seixanta franchs.

Dit dia se posan dits 9 y 60 franchs en mans del senyor síndich Joseph Picart, y lo Consell propvinent pugan aportar a esta Casa.

Se paga a l'aduaner 40 lliures barceloneses, que se las queda Don Guillem, *etcètera*.

[1831] novembre 21

Dia 21 novembre.

Se ha tingut Consell General, anomenat de San*[t]* Andreu, per pagar metges, cirurgià y arrestar methadors y aberias, per a què en lo Consell pròxim vinent de Sant Thomàs pugan aportar a esta Casa los consolats.

Dit dia se fa de llon[164] 27 *[pardius]* rojas, *[bonas]* y rebedoras, que los consolats deuran portar a esta Casa la visília[165] del Consell de Sant Thomàs pròxim, so és, cuatre cada consolat, excepto Ordino, Masana y Andorra, que ne portaran cinch cada consolat, y un capó cada parròquia.

Dit dia se notan metedós y aberias:

Canillo,	methadós	65	aberias	4.752	val tot:	174 ll.	13 s.	6
Encamp,	methadós	6	aberias	1.770	val tot junt:	60 ll.	10 s.	
Ordino,	methadós	5	aberias	2.114	val tot junt:	71 ll.	4 s.	10
Massana,	methadós	1	aberias	409	val tot junt:	13 ll.	17 s.	8
Andorra	methadós	9	aberias	140	val tot junt:	9 ll.	13 s.	8
Sant Julià	metadós	26	aberias	427	val tot junt:	20 ll.	14 s.	8
					Suma tot junt:	341 ll.	3 s.	4[166]

Se han pagat los gastos del present Consell.

1831 desembre 19

Dia 19 de desembre de 1831.

Se ha tingut lo Consell General, dit de Sant Thomàs, a fi de cobrar los estranys.

Dit dia se deixe a la direcció dels senyors síndichs lo donar las bonas festas a las personas de la obligació de la Vall y lo presentar las |*331v* pernas, formatges y capons, lo que tindran previngut las parròquias perquè[167] los seran demanats.

Se posan en mans del senyor síndich, Don Joseph Areny, 55 lliures, 18 sous, 6 per a pagar la penció al Capítol de Urgell, de altre partit 10 lliures per lo advocat de la Vall, y de altre partit 40 lliures per lo aduaner, per lo últim pach acostumat. De tot lo que aportarà recibo a esta Casa lo Consell pròxim vinent.

Dit dia se ha pagat al nunci 37 lliures, 10 sous per lo últim pach de aquest any, y ha aportat recibo a esta Casa.

Dit dia se ha pagat per los que fan los papers 2 lliures a quiscun.

[164] *En lloc de* llot. *Es repeteix altres vegades al llarg del text. No ho tornem a indicar en nota.*
[165] *En lloc de* vigília. *Es repeteix altres vegades al llarg del text. No ho tornem a indicar en nota.*
[166] *Aquesta suma no és correcta.*
[167] *En lloch de* per quan.

Dit dia se ha pagat a cuiscun[168] dels compters 21 lliures y hun xinxó de gratificació a cada hun.

Dit dia se ha pagat al secretari de la Vall 56 lliures, sous. Per treballs extrahordinaris 6 lliures, sous.

Dit dia se ha pagat al porter 6 jornals 6 pesetas.

Dit dia se ha pagat per los que han portat las banderas y tabernacle 6 pesetas.

Dit dia se ha pagat al campaner 2 pesetas.

Dit dia se ha pagat al llosador 1 lliura, 10 sous.

Dit dia se ha pagat per posar lo preu al blat 7 lliures, 10 sous.

Dit dia se ha pagat per lo oli de la Mare de Déu de Urgell vint duros, los que se han posat en mans del síndich Don Josep Areny.

Se ha pagat per los gastos del Consell 104 lliures, 10 sous.

|*332* Dit dia a denunciat lo senyor síndich procurador general que tenie bestret per la Vall fins dit dia: 120 ll. s.
Se li a entregat dit dia: 60 ll. s.
Se li reste: 60 ll. s.
La parròquia de Ordino pagarà lo sobredit compte.

1832 abril 16

Dia 16 abril de 1832.

Se ha tingut Consell General, dit de la Semana Santa, a fi de fer lo pach de la quístia a Sa Senyoria Il·lustríssima, nostre compríncep (que Déu guarde), que són 200 pesetes de 8, a rahó de 50 rals de ardits, y 28 pesetes de vuyt per dret de la menjaria.

Dit dia se posan en mans del senyor síndich Josep Picart 319 lliures, 4 sous a fi de entregar-las a Sa Senyoria Il·lustríssima per lo pago del present any, que són 200 pesetes de vuit, a raó de 50 rals de ardits, y 28 pesas de vuit per dret de menjaria. Y lo Consell pròxim vinent aportarà recibo en esta Casa.

[168] *En lloch de* quiscun.

Dit dia se dona pocessió per veguer de las presents Valls a l'Il·lustre Misser Bonaventura Moles y Lleopart per lo trieni venider.

Dit dia se ha pagat per lo arrendament de la casa y hort del sirurgià 45 lliures barceloneses.

Dit dia se ha pagat los gastos del Consell 22 lliures, 10 sous.

1832 juny 4

Dia 4 juny de 1832.

Se ha tingut Consell General, nomenat de Santcugesma, per pagar metges, cirurgià, censos de Costoja, draps de labar, baca magra, fer nominació de mostafasos, vehedors y capitans.

Dit dia se posan en mans del cònsol menor de la parròquia de Sant Julià, de un partit per la baca magra 12 sous, 6 diners, se pagan al render de Urgell, de altre partit 12 sous, 6 diners per los censos de Costoja, de altre partit 15 sous per los draps de labar, se paguen al porter major, de altre partit al senyor canonge sacristà 10 lliures per la present añada. De tot lo que aportarà recibo en esta Casa lo Consell propvinent.

|*332v* Dit dia se fa nominació de mostafasos, vehedors y capitans en lo modo següent:

Canillo: mostafà a Nicolau Duedra, Pasamané, vehedor a Jaume Calvó, Soldevila, capità a Jaume Grabiel, Armany.

Encamp: mostafà a Cosme Bacó, vehedor a Anton Pallerès, capità a Bonaventura Rossell.

Ordino: mostafà a Serni Torres, vehedor a Joseph Malloll, capità a Anton Riba, Ramon Guiem.

Massana: mostafà a Bonaventura Armengol, Juan Gros, vehedor a Lluís Areny, Aierny, capità a Anton Sans, ali*[a]*s Fonta.

Andorra: mostafà a Esteve Rogé, vehedor a Anton Pons, capità a Francisco Calvó.

Sant Julià: mostafà a Pelegrí Sirés, vehedor a Joseph Guiem, capità a Francisco Martell, alias lo hereu Gastó de Fontane*[da]*.

Dit dia se ha *[pa]*gat lo oli de la Mare de Déu de Andorra 61 lliures, 10 sous. Se posen en mans del senyor síndich.

Dit dia anomene lo Il·lustre Consell per compters del present any a Cosme Bacó, de Encamp, y Joan Santuré, de Anguardany.

Dit dia se arrestan las menobras que deuran fer-se de aquí al dia de Sant Barnabé per los camins reals, senderas y senderons.

Dit dia se ha pagat al duaner 40 lliures que han entregat a Joseph Picart, síndich.

Dit dia se ha *[pa]*gat al nunci 37 lliures, 10 sous per lo primer pago del present any, y ha portat recibo.

Dit dia lloha y aproba lo Il·lustre Consell General los arrestos y resolucions fetas fins lo dia present, tant dels llibres vells com dels nous.

Dit dia se vota la missa de devoció a l'Esperit Sant en cada una de las parròquias.

Dit dia se arrestan las mostras.

Dit dia se fa nominació de sobreposats per lo ofici de Sant Pere Màrtir. Hix Macià Martí y entra Joan Nagual, sobreestan Anton Pons, pesadó Peregrí Martí.

Dit dia se ha entregat o pagat per la casa de l'apotecari onse duros al Quiquet.

Dit dia se pague per los gastos del Consell 25 lliures.

1832 juliol 24

|*333* Dia 24 juliol de 1832.

Se ha tingut Consell General per donar pocessió al Magnífich Jutge, senyor Joan Babtista Bonafaci Gomà, atvocat de la vila de Ax, departament de la Ariège, per jutge de apel·lacions de las causas civils de las presents Valls, com conste de son acte archibat en lo arxiu de esta Casa Consistorial.

Dit dia se pagan los gastos del Consell, que importan[169].

[169] *No consta la quantitat.*

1832 novembre 26

Dia 26 novembre de 1832.

Se ha tingut Consell General, anomenat de San*[t]* Andreu, per pagar metges, cirurgià, apotacari y arrestar metadós y aberies per a què pugan en lo Concell pròxim vinent de Sant Thomàs aportar en esta Casa los consolats.

Dit dia se fa de llot 27 pardius rojas, bonas y rebedoras, que los consolats deuran portar en esta Casa la visília del Concell de San*[t]* Thomàs pròxim, so és, cuatre cada consolat, excepto Canillo, Encamp y Sant Julià, que ne portaran cinch cada consolat, y un capó cada parròquia de la Vall.

Dit dia se notan metadós y aberias:

Canillo,	metadós	59 metadós	aberias	5.224	val junt:	188 ll.	17 s.	8
Encamp,	metadós	5 metadós	aberias	1.630	val junt:	55 ll.	11 s.	8
Ordino,	metadós	9 metadós	aberias	2.248	val junt:	77 ll.	10 s.	8
Massana,	metedós	metadós	aberias	300	val junt:	10 ll.	s.	
Andorra,	metadós	15 metadós	aberias	163	val junt:	9 ll.	3 s.	8
Sant Julià,	metadós	25 metadós	aberias	403	val junt:	19 ll.	13 s.	8
Suma tot junt:						360 ll.	17 s.	4

1832 desembre 18

Dia 18 desembre de 1832.

Se ha tingut lo Consell General de San*[t]* Thomàs a fi de cobrar los estranys.

Dit dia se deixe a la direcció del senyor síndich Josep Picart lo donar las |*[333v]* bonas festas a totas las personas que té obligació la Vall y lo presentar a ditas personas los formatges y capons, lo que tindran previngut las parròquias per cuan los seran demanats.

Dit dia se posan en mans de senyor síndich, Joseph Picart, 55 lliures, 18 sous y 6 diners per a pagar la penció al Capítol de Urgell, de altre partit 10 lliures per lo atvocat de Urgell, de altre 40 lliures per lo aduané, per lo segon pach acostumat. De tot lo que aportarà recibo a esta Casa lo Concell pròxim vinent.

Dit dia se ha pagat al nunci 37 lliures, 10 sous per lo últim pach de aquest any, y ha aportat recibo a esta Casa.

Dit dia se ha pagat per los que fan los papers 2 lliures a quiscun.

Dit dia se ha pagat a quiscun dels compters 21 lliures y hun xinxó de gratificació a cada hun.

Dit dia se ha pagat al secretari de la Vall 56 lliures, y per treballs extraordinaris 18 lliures.

Dit dia se ha pagat al porter 5 jornals, que són 5 pesetas.

Dit dia se ha pagat per los que han portat las banderas y lo tabernacle 6 pesetas.

Dit dia se ha pagat al campaner 2 pesetas.

Dit dia se ha *[pa]*gat al llosador 1 lliura, 10 sous.

Dit dia se ha pagat per posar lo preu del blat 7 lliures, 10 sous.

Dit dia se ha pagat per rentar la roba de aquesta Casa 12 lliures.

Dit dia queda corrén fins al dia present lo Il·lustre Consell de lo que *[de]*via al síndich Don Joseph Areny.

Dit dia se pagan los gastos del present Consell, *etcètera*.

1833 gener 21

Dia 21 janer de 1833.

Lo dit dia se ha tingut Consell General a instància dels comicionats del pobre[170] de Ordino contra del Quart y no ha tingut efecte ni ha pogut declarar cosa alguna per no ser lo Concell ple, *etcètera.*

1833 abril 1

Dia 1 abril de 1833.

Se ha tingut lo Consell General, anomenat de la Semana Santa, per fer lo primer pago de la quístia a Sa Magestat Christianíssima |*[334]* (que Déu guarde), com a compte de Foix, consenyor de les valls de Andorra, que són 960 franchs. Quedan los diners de la quístia, 960 franchs, en poder del senyor sín*[di]*ch, senyor Joseph Picart, de lo que deurà portar lo recibo en esta Casa, *etcètera*.

[170] *En lloc de* poble.

Dit dia se pagan a l'aduaner de Urgell 40 lliures per lo últim pago de l'any 1832, y se posen en mans del senyor Bonaventura Riba, conseller de Sant Julià, de lo que aportarà recibo, *etcètera*.

Dit dia se posan en mans del mateix Riba per la penció del Capítol de Urgell, de lo que aportarà recibo, *etcètera*. Las deu lliuras se pagan per Santcogesma y no quedan a favor de dit Riba.

Dit dia *[se pagan]* per los gastos del present Consell 22 lliures, 10 sous.

1833 maig 20

Dia 20 del mes de maitg de 1833.

Se ha tingut lo Consell General, annomenat de Sancugesma, per pagar metges, cirurgià, censos de Costoja, d*[r]*aps de labar, baca magra, y se fa nominació de mostafasos, vehedors y capitans.

Dit dia se posen en mans del señor síndich Picart y a Bonaventura Riba, consellé de Sant Julià, de un partit per la baca magra 12 sous, 6 diners, se pagan al render de Urgell, de altre partit 12 sous, 6 diners per los censos de costoja, de altre partit 15 sous per los draps de labar, se pagan al porter major, de altre partir al senyor canonge sacristà 10 lliures per la present añada. De tot lo que aportarà recibo en esta Casa lo Consell pròxim vinent.

Dit dia se fa nominació de mostafasos, vehedors y capitans en lo modo següent:

Canillo: mostafà a Pere Casal, vehedor a Bonaventu*[ra]* Casal, Naudí, capità a Pere Rossell.

Encamp: mostafà a Felip Soldevila, vehedor a Anton Puy, capità a Francisco Camp.

Ordino: mostafà a Pere Babi, Babot, vehedor a Pau Solsona, y serbirà per 1834, fins a Sancujesma, Anton Gaspar, *etcètera,* capità a Bonaventura Cabanes.

Massana: mostafà a Lluís Riba, vehedor a Ramon Calva, capità a Francisco Mora, Querol.

|*334v* Andorra: mostafà a Joan Santuré, Guiem, vehedor a Anton Armengol, capità a Francisco Maestre.

San*[t]* Julià: mostafà a Simon Canturri, vehedor a Bonaventura Riba, capità a Gil Areny.

Dit dia se ha pagat lo oli de la Mare de Déu de Andorra 37 lliures, 10 sous. Se posan en mans dels senyors síndich Picart y Bonaventura Riba, conseller de Sant Julià.

Dit dia anomena lo Il·lustre Consell per compters del present any a[171].

Dit dia se arrestan las menobras que deuran fer-se de aquí al dia de Sant Barnabé per los camins reals, senderas y senderons.

Dit dia se ha pagat per lo aduaner 40 lliures, que se entreg*[u]*en al senyor síndich.

Dit dia se ha pagat al nunci 37 lliures, 10 sous per lo primer pago del present any, y ha portat recibo.

Dit dia lloha y aproba lo Il·lustre Consell General los arrestos y resolucions fetas fins lo dia present, tant dels llibres vells com dels nous.

Dit dia se vota la missa de devoció a l'Esperit Sant en cada una de las parròquias.

Dit dia se arrestan las mostras.

Dit dia se fa nominació dels sobreposats per lo ofici de Sant Pere Màrtir. Hix Joan Nagual y entre Bernat Guitart, sobreestan Anton Pons, pesadó Peregrí Martí, *etcètera*.

Dit dia se ha entregat y pagat per la casa de l'apotacari 20 lliures, 12 sous, 6.

Dit dia se pague per los gastos del Consell 25 lliures barceloneses.

Dit dia se fa comició al senyor síndich Joseph Picart y al senyor Bonaventura Riba, Casases, consellé de Sant Julià, per a què púgon anar a acesorar-se y, en virtut del parer de l'acesor, pugan, en nom de l'Il·lustre Consell General, firmar cualsevols soliciuts y presentar-se a l'Il·lustríssim Senyor Bisbe de Urgell a l'efecte de manar y suplicar sien revaixadas las pencions dels censals de las presents Valls al tres per cent, en virtut de haber-se axí demanat per los vehins de las presents Valls.

[171] *Assentament incomplet.*

1833 juny 23

Dia 23 juny de 1823.

Dit dia, ha instància y requisició de l'Il·lustríssim y Reverendíssim Senyor Bisbe de Urgell, príncep |[335] soberà de las presents Valls, se ha tingut Consell General a l'efecte de què lo senyor síndich procurador general se encontra fora de las presents Valls, [y] a instància de Sa Senyoria Il·lustríssima se ha resolt que per ausència de dit senyor síndich los firmés en aquells los senyors síndich*[s]* Joseph Picart y Bonaventura Riba, de la vila de Sant Julià, y tocar-los i refrendar-los, los refrendaran los cònsols, cada un en sa parròquia, y lo secretari de l'Il·lustre Consell General, lo senyor Tomàs Palmitjavila y Areny, notari.

Dit dia, en virtut de una demanda que ha feta la senyora Ignàsia Moles, de Andorra, y hereba universal dels béns del quòndam senyor Ignasi Moles, sobre si pot o no lo Honorable Comú de Andorra pribar-la de posar la sua etguasasa[172] en las montañas de Andorra. Y en virtut de tal demanda, ha declarat lo Il·lustre Consell General, que essén pròpias las ditas etguas de dita senyora Ignàsia Moles, o de son marit, que poden posar-las en las herbas comunas de las montañas de dita parròquia, comforme aniran los demés vestiars dels demés vehins y particulars de dita parròquia de Andorra.

Dit dia los gastos del present Consell són 22 lliures, 10 sous, *etcètera.*

1833 octubre 28

Dia 28 octubre de 1833.

Se ha tingut lo Concell sabut, annomenat de Tots Sants, per fer lo últim pach de la quístia a Sa Magestat Christianíssima, com a compprícep de estas Valls, que són nou-cents seixanta franchs.

Dit dia se posan ditas 960 pessas en mans del señor síndich Joseph Picart, y lo Consell propvinent de Sant Thomàs puga portar a esta Casa lo recibo.

Dit dia areste lo Consell que als comicionats de la Vall se'ls donarà de jornal, tant si menen animal com no, de donar-los dos pecetes a cada hu, pagat lo gasto, *etcètera.*

Dit dia *[se han]* pagats los gastos del Consell, pujan 22 lliures, 10 sous.

[172] *En lloc de* eguassada.

1833 novembre 25

|[335v] Dia 25 novembre de 1833.

Dit dia se ha tingut Consell General, annomenat de San*[t]* Andreu, per pagar metges, cirurgià, apotecari y arrestar metadós y aberias per a què pugan, en lo Consell pròxim vinent de Sant Tomàs, aportar en esta Casa los consolats, *etcètera*.

Dit dia se fa de lloch[173] 27 perdius rojas, bonas y rebedoras, que los consolats deuran portar en esta Casa la visília del Consell de San*[t]* Tomàs pròxim, so és, cuatre cada consolat, excepto Ordino, Massana y Andorra, que ne portaran cinch cada consolat, y al mateix temps portaran un capó cada consolat de la Vall.

Dit dia se paga a l'aduaner de Urgell 40 lliures, que·s posan en mans del cònsol major de Canillo, y portarà lo corresponén en esta Casa lo Consell pròxim.

Dit dia se noten los metadós y aberias:

Canillo,	metadós	45	aberias	5.215	val junt:	180 ll.	3 s.	4
Encamp,	metadós	3	aberias	1.130	val junt:	38 ll.	8 s.	4
Ordino,	metadós	4	aberias	1.230	val junt:	41 ll.	s.	
Massana[174],								
Andorra,	metadós	6	aberias	723	val junt:	28 ll.	2 s.	
Sant Julià,	metadós	20	aberias	470	val junt:	20 ll.	13 s.	4
Sume junt:						308 ll.	7 s.	

Dit dia se fa nominació de cònsols de las parròquias.

Pujan los gastos del Consell 25 lliures.

1833 desembre 17

Dia 17 desembre de 1833.

Se ha tingut Consell General de Sant Thomàs a fi de cobrar los est*[r]*anys.

Dit dia se deixe a la direcció del senyor síndich Joseph Picart lo donar las bones festas a totas las personas que té obligació la Vall y lo presentar a ditas personas los formatges y capons, de lo que tindran previngut las par- |[336] ròquias per cuant los seran demanats.

[173] *En lloc de* llot.
[174] *No consta cap dada per a la Massana.*

Dit dia se posan en mans del senyor síndich Picart 55 lliures, 18 sous, 6 diners per a pagar la penció al Capítol de Urgell, de altre partit 10 lliures per lo atbocat de la Vall, de altre partit 40 lliures per lo últim pach acostumat. De tot lo que aportarà recibo a esta Casa lo Consell pròxim vinent.

Dit dia se ha pagat al nunci 37 lliures, 10 sous per lo últim pach de aquest any, y ha portat recibo a esta Casa.

Dit dia se ha pagat per los que fan los papers 2 lliures a quiscun.

Dit dia se ha pagat als comters 21 lliures a quiscun y un xinxó de gratificació.

Dit dia se ha pagat al secretari de la Vall 56 lliures, y per los treballs estraordinaris[175].

Dit dia se ha pa*[ga]*t al porter 6 jornals, que són 6 pesetas.

Dit dia se ha pagat per los que han portat las banderas y tabernacle 6 pesetas.

Dit dia se ha pagat al campaner 2 pesetas.

Dit dia se ha pagat al llosador 1 lliura, 10 sous.

Dit dia se ha pagat per posar lo preu del blat 7 lliures, 10 sous.

Dit dia se ha pagat per rentar la roba de esta Casa 12 lliures.

Dit dia se ha pagat per lo gasto del Consel*[l]* 79 lliures, 5 sous.

Dit dia se han pagat los comptes que·s debie a Don Guillem, síndich.

Dit dia lo Il·lustre Consell General, en vista de una súplica de la majoria dels vehins de les valls de Andorra sobre la rebaixa dels censals al tres per cent, resol lo Il·lustre Consell que se rebàixon altres, y se fa comició a Anton Rossell, cònsol de Encamp, y a Gil Areny, Som, cònsol de Canillo, per a acudir al conprícep de Fransa per alcansar la aprobació de la precedent resolució.

1834 març 17

|*336v* Dia 17 mars de 1834.

Se ha tingut Consell General en forsa de un ofici del senyor gobernador de Urgell, y se ha fet lo corrent del Consell de la Semmana Santa a fi de fer lo pach de la quístia a Sa

[175] *No consta la quantitat..*

Senyoria Il·lustríssima, nostre conpríncep (que Déu guarde), que són 200 pesetes de vuit, a rahó de 50 rals de ardits, y vint-y-vuit pesetes de vuit per dret de menjaria.

Dit dia se posan en mans del senyor síndich Picart 319 lliures, 4 sous a fi de entregar-las a Sa Senyoria Il·lustríssima per lo pago del present any, que són 200 pesetas de vuit, a raó de 50 rals de ardits, y 28 pesetas per dret de menjaria. Y lo Consell pròxim vinent aportarà recibo en esta Casa.

Dit dia, a instància y reclamació del gobernador de Urgell, interinament, se ha tret de síndich procurador general a Don Josep Areny, y lo Il·lustre Consell ha nombrat per dit síndich procurador general al senyor Joseph Picart, y per substitut al senyor Bonaventura Riba, Sacases.

Dit dia se ha pagat per lo arrendament de la casa y hort al serurgià 45 lliures barceloneses.

Dit dia se han pagat per los gastos del Consell 22 lliures, 10 sous.

1834 abril 15

Dia 15 abril de 1834.

Se ha tingut Consell General a instància del Quart de Ordino acerca los indivíduos del dit Quart e reddició de comptes, y ha resolt dit Consell que se fasa dos comisionats per asesorar-se. Y són los comisionats Joan Santuré, Ribot, y Pere Ribot, consellé de la parròquia de San*[t]* Julià. Y que se dega en[carà] la resolució que dirà lo senyor assesor.

1834 maig 12

Dia 12 del mes de maitg de 1834.

Se ha tingut Consell General, annomenat de Sancogesma, per pagar metges, cirurgià, apota*[ca]*ri, censos de Costoja, draps de labar, baca magra, fer nominació de mostafasos, vehedors y capitans.

Dit dia se posan en mans del cònsol menor de la parròquia de Andorra, de un partit per la baca magra 12 sous, 6, se pagan al render de Urgell, per los censos de Costoja 12 sous, 6, de altre partit 15 sous per los draps de labar, se pagan al porter major, de altre partit al senyor canonge sacristà 10 lliures per la present añada. De tot lo que aportarà recibo en esta Casa lo Consell pròxim vinent.

Dit dia se fa nominació de mostafasos, vehedors y capitans en lo modo següent:

Canillo: mostafà a Bortomeu Vidal, vehedor a Jaume Farré, capità a Tomàs Vidal.

|[337] Encamp: mostafà a Anton Camp y Garreta, vehedor a Jaume Camp, capità a Francisco Camp, Güelo.

Ordino: mostafà a Anton Riba, Nicolau, vehedor a Cerni Gaspà, capità a Joseph Riba, Jaumot.

Massana: mostafà a Guillem Torres, vehedor a Francisco Perich, capità a Bonaventura Mora.

Andorra: mostafà a Macià Puitg, vehedor a Anton Fité, capità a Joan Tarrado.

Sant Julià: mostafà a Pere Ribot, vehedor a Julià Ribes, capità a Anton Olivé.

Dit dia se ha pagat lo oli de la Mare de Déu de Andorra 45 lliures. Se posan en mans del senyor síndich Joseph Picart.

Dit dia anomena lo Il·lustre Consell General per compters del present any a Joan Santuré, Ribot, de Anguardany, y a Jaume Casal, [Masuver], de Canillo.

Dit dia se arrestan las menobras que deuran fer-se de aquí al dia de San*[t]* Bernabé per los camins rals, senderas y cenderons.

Dit dia se ha pagat per lo duaner 40 lliures, que se entregan al senyor síndich Ricart[176].

Dit dia se ha pagat al nunci 37 lliures, 10 sous per lo primer pago del present any, y ha portat recibo.

Dit dia lloha y aproba lo Il·lustre Consell General los arrestos y resolucions fetas fins lo dia present, tant dels llibres vells com dels nous.

Dit dia se vota la missa de devoció a l'Esperit Sant en cada una de las parròquias.

Dit dia se aresta que lo present any no haurà mostras.

Dit dia se fa nominació dels sobreposats de l'ofici de Sant Pere Màrtir. Hix Ber*[n]*at Guitart y entra Anton Bonfill, sobreestan Anton Pons, pesadó Pelegrí Martí.

Dit dia se ha pagat per la casa de l'apotecari, al Quiquet, 20 lliures, 12 sous, 6.

[176] *En lloc de* Picart.

Dit dia se pague per los gastos del Consell lliures, sous[177].

1834 juny 14

|[337v] Dia 14 juny de 1834.

Se ha tingut lo Consell present per rebaixar los censals del cinch al tres per cent, y queden rebaixats tots los censals, tan los que són creats com los que se crearan, al tres per cent. Y se manan ficsar los edictes en los llochs acostumats per la publicació de esta nostra resolució en lo modo y al tenor de l'original que queda encartat al present llibre. Y se mana cumplir tot son contingut, en pena del cot de la Terra, *etcètera.*

Dit dia se ha fet un cot a Teixidó, de Sospony, per haber venut blat a més del preu de la Vall, cual cot li fa de trenta lliuras, y las deurà posar dins vuit dias en mans del síndich. Y en cas de no cumplir, se fa comició al dit síndich per fer-li fer la execució per lo batlle, *etcètera*.

1834 juny 21

Dia 21 juny de 1834.

Dit dia se ha tingut Consell General a instància del Comú de la parròquia de Andorra sobre lo haber piñorat al vestià y pastors de la Areña, de Encamp, a la partida de Angolastés. Y resol lo Il·lustre Consell General que respecte que la última piñora que se donà de les ters[178] pese trenta-y-una lliuras y mija, que és a tall de [burla], que pago la Areña, de Encamp, trenta-y-una lliuras y deu sous barcelonesos y los gastos del present Consell, que junt sume 60 lliures, 18 sous barcelonesos.

1834 agost 26

Dia 26 agost de 1834.

Se ha tingut Consell General per donar una providència seria perquè no estigan ni habítian forastés dins las presents Valls. Y resol lo Il·lustre Consell que ningún indivíduo de las presents Valls no pugo tenir en sas casas ningun*[s]* forastés españols, ni donar-li[179] favor ni ajuda en las presents Valls, que no tínguia*[n]* lo degut pasaport refreendat de la policia de la Seu de Urgell, en pena de [sei]xanta lliuras de multa y vuit dias de presó. Y

[177] *No consten les quantitats.*
[178] *En lloc de* tres.
[179] *En lloc de* donar-los.

que, a més, tots lo*[s]* indivíduos españols que habitan en las presents Valls, al pasaport refrendat de la policia de la Seu, tindran la obligació y deuran presentar-se cada nit personalment a la casa del cònsol de la parròquia que abitarà. Tot lo que se mana cumplir en pena del cot de la Terra, *etcètera.*

1834 novembre 24

Dia 24 novembre de 1834.

Se ha tingut Consell General, anomenat de Sant Andreu, per pagar metges, cirurgià, apota*[ca]*ri y arrestar metadós y aberias per a què pugan en lo Consell pròxim vinent de Sant Thomàs aportar en esta Casa los consolats, *etcètera*.

Dit dia se fa de llot 27 pardius rojas, bonas y rebedoras, que los consolats deuran portar en esta Casa la visília del Consell de Sant Thomàs pròxim, so és, cuatre cada consolat, excepto Canillo, Encamp y Sant Julià, que ne portaran ci*[n]*ch cada consolat, y al mateix temps portaran un capó cada consolat de la Vall.

Dit dia se pagan a l'aduaner de Urgell 40 lliures, que se posan en mans del sín*[di]*ch Joseph Picart, y aportarà recibo en esta Casa lo Consell pròxim.

Dit dia se notan los metadós y aberias:

|*[338]* Canillo,	metadós	131	aberias	6.363	val junt:	244 ll.	17 s.	
Encamp,	metadós	3	aberias	910	val junt:	31 ll.	1 s.	8
Ordino,	metadós	2	aberias	1.390	val junt:	46 ll.	16 s.	8
Massana,	metadós	5	aberias	1.300	val junt:	44 ll.	11s.	8
Andorra,	metadós	14	aberias	2.071	val junt:	72 ll.	10 s.	8
Sant Julià,	metadós	29	aberias	375	val junt:	19 ll.	15 s.	
Sume junt:						460 ll.	12 s.	8

Dit dia se fa nominació de cònsols de las parròquias.

Pujan los gastos del Consell 25 lliures.

1834 desembre 15

Dia 15 desembre de 1834.

Dit dia se ha tingut Consell General, anomenat de Sant Tomàs, a fi de cobrar los estranys.

Dit dia se deixe a la direcció del senyor síndich Josep Picart lo donar las bonas festas a totas las personas que té la obligació la Vall y lo presentar a ditas personas los formatges y capons, de lo que tindran previnguts las parròquias per cuant los seran demanats.

Dit dia se posan en mans del senyor cònsol de Canillo, majó, 55 lliures, 18 sous, 6 diners per a pagar la penció al Capítol de Urgell, de altre partit 10 lliures per lo a*[d]*vocat de la Vall, de altre 40 lliures per lo últim pach de l'aduané acostumat. De tot lo que aportarà recibo a esta Casa lo Consell pròxim vinent.

Dit dia se ha pagat al nunci 37 lliures, 10 sous per lo últim pach de est any, y ha portat recibo a esta Casa.

Dit dia se ha*[n]* pagats per los comicionats que fan los papés 2 lliures a quiscun.

Dit dia se ha pagat als compters 21 lliures a quiscun y un xinxó de gratificació.

Dit dia se ha pagat al secretari de la Vall 56 lliures, y per los treballs extraordinaris[180].

Dit dia se han pagat al porter 5 jornals, que són 5 pesetas.

Dit dia se han pagat *[per los que han portat]* las banderas y tabernacle 6 pesetas.

Dit dia se ha pagat al campaner 2 pesetas.

Dit dia se ha pagat al llosador 1 lliura, 10 sous.

Dit dia se ha pagat al comisionat per posar lo preu al blat 7 lliures, 10 sous.

Dit dia se ha pagat per lo gasto de rentar la roba de esta Casa 12 lliures.

Dit dia se han pagat los gastos del present Consell, que són 78 lliures, 18 sous, 10 diners.

Dit dia ha cumplet la obligació excepto la [...].

1835 abril 13

|*[338v]* Dia 13 de abril de 1835.

Se ha tingut lo Consell General, annomenat de la Semmana Santa, per fer lo primé pago de la quístia a Sa Reial Magestat Cristianíssima, que Déu guarde, com a compte de Foix, consenyor de les valls de Andorra, que són 960 franchs. Y quedan los dits 960

[180] *No consta la quantitat.*

franchs per la quístia en poder del senyor síndich Picart. De lo que aportarà recibo en esta Casa.

Dit dia se pagan a l'aduaner de Urgell 40 lliures. Se posan en man*[s]* del senyor cònsol de Canillo, lo majó, y lo Consell propvinent deurà portar recibo en esta Casa.

Dit dia lo Il·lustre Consell General nombra y deputa per síndich menó de las presents Valls a Anton Rossell, de la parròquia de Encamp, per a què ab onió del senyor síndich general puga y dega cumplir las funcions que han acostumat los demés síndich*[s]*, sos predecesors.

Dit dia inportan los gastos del present Consell 22 lliures, 10 sous.

1835 juny 1

Dia 1 juny de 1835.

Se ha tingut lo Consell General, annomenat de Sancogesma, per pagar metges, cirurgià, censos de Costoja, draps de labar, baca magra y se fa nominació de mostafasos, vehedors y capitans.

Dit dia se posan en mans de[181], de un partit per la baca magra 12 sous, 6, se pagan al render de Urgell, de altre partit 12 sous, 6 per los censos de Costoja, de altre partit 15 sous per los draps de labar, se pagan al porter major, se pose en mans del cònsol de Andorra, de altre partit al senyor canonge sacristà 10 lliures per la present añada. De tot lo que aportarà recibo en esta Casa lo Consell pròxim vinent. Les 10 lliures se posen en mans del senyor síndich Josep Picart.

Dit dia se fa nominació de mostafasos, vehedors y capitans en lo modo següent:

Canillo: mostafà a Gil Areny, Som, vehedor a Pere Casal, Regí, capità a Jaume Grabiel Armany.

Encamp: mostafà a Pere Solana, vehedor a Anton Vergés, Roca, capità a Pere Torres.

|*339* Ordino: mostafà a Anton Torres, Sella, vehedor a Guillem Pujal, Giné, capità a Anton Riba, Ramon Guiem.

Massana: mostafà a Anton Font, Guillaire, vehedor a Joan Rogé, Palanca, capità a Lluís Mora, Giraut.

[181] *No consta cap nom.*

Andorra: mostafà a Esteve Rogé y Macià Calva, vehedor a Macià Calva, capità a Anton Cerqueda, Paquetaire.

Sant Julià: mostafà a Anton Pascual,vehedor a Francisco Duró, Mas d'Elins, capità a Bonaventura Olivé, Bringué, del Puy.

Dit dia se posan en mans del senyor Bonaventura Cabanes, cònsol menó de Ordino, 60 lliures, sous per pagar lo oli de la Mare de Déu de Andorra, de lo que deurà aportar recibo lo Consell pròxim.

Dit dia se anomena per compters del present any a Jaume Casal, de Canillo, y Joan Senturé, Ribot, *etcètera*.

Dit dia se arrestan las menobras que deuran fer-se de aquí al dia de Sant Barnabé per los camins rals, senderas y senderons.

Dit dia se ha pagat per lo aduaner 40 lliures. Se posan en man*[s]* del senyor Anton Pallerès, cònsol menó de Encamp, que deurà aportar recibo lo Consell pròxim.

Dit dia se ha pagat al nunci 37 lliures, 10 sous per lo primer pago del present any, y ha aportat recibo. Se ha encarregat de pagar Bonaventura Cabanes, cònsol menó de Ordino. Més, 2 lliures, 5 sous per los edictes del nunci, *etcètera*.

Dit dia lloha y aproba lo Il·lustre Consell General los arrestos y restos y resulucions fets fins lo dia present, tan dels llibres vells com dels nous, *etcètera*.

Dit dia se vota la missa de devosió a l'Esperit Sant en cada una de las parròquias.

Dit dia se arrestan las mostras.

Dit dia se fa nominació dels sobreposats per lo ofici de Sant |*339v* Pere Màrtir. Ix Anton Bonfill y entra Anton Xanso, sobreastan Bonaventura Calva, pesadó Pelegrí Martí.

Dit dia se ha pagat al Quiquet per la casa de *[l']*apotacari 20 lliures, 12 sous, 6. Quede encarregat Bonaventura Cabanes, cònsol menó de Ordino[182].

Dit dia se ha pagat per los gastos del Consell 25 lliures, sous.

Dit dia se posan en mans del cònsol de la Massana, Francisco Perich, de pagà a l'Alonso 45 lliures per curar dos soldats, *etcètera*.

[182] Quede encarregat... menó de Ordino *afegit posteriorment.*

1835 octubre 26

Dia 26 octubre de 1835.

Se ha tingut lo Consell, annomenat de Tot*[s]* Sants, per fer lo últim pago de la quístia a Sa Magestat Cristianíssima com a compríncep, que són nou-cents seixanta franchs, y se posan en mans del senyor síndich Picart, y lo Consell propvinent deurà aportar lo recibo en esta Casa.

Dit dia se paga a l'aduaner 40 lliures y se posan en mans del senyor síndich Picart, y deurà aportar recibo en esta Casa.

Dit dia se pagan los gastos del present Consell, que són 22 lliures, 10 sous.

Dit dia ha resolt lo Consell que ninguna persona no puga véndrer ningun gènero de bi que no sia pasat per lo mostagà[183], y est deurà declarar, baix lo jurament que té prestat, dega aprobar y deixar véndrer los dits vins, *etcètera*, y qui no cumplirà pagarà la pena de cuatre duros.

1835 novembre 22

Dia 22 novembre de 1835.

Se ha tingut lo Consell, anomenat de Sant Andreu, per pagar metges, cirurgià, apota*[c]*ari, arrestar metadós y aberias per a què pugan en lo Concell pròxim vinent de Sant Tomàs aportar en esta Casa los consolats.

Dit dia se fa de llot 27 perdius rojas, bonas y rebedoras, que los consolats deuran portar en esta Casa la visília del Consell de Sant Thomàs pròxim, so és, cuatre cada consolat, excepto Ordino, Massana y Andorra, que ne portaran cinch cada consolat, y al mateix temps portaran un capó cada consolat de la Vall, *etcètera*.

Dit dia se notan los metadós y aberias:

Canillo,	metadós	123	aberias	8.543	val junt:	314 ll.	10 s.	4
Encamp,	metadós	5	aberias	2.440	val junt:	82 ll.	11 s.	8
Ordino,	metadós	2	aberias	945	val junt:	32 ll.	s.	
						429 ll.	2 s.	
|[340] Massana,	metadós	6	aberias	1818	val junt:	62 ll.	2 s.	
Andorra,	metadós	15	aberias	534	val junt:	17 ll.	16 s.	

[183] *En lloc de* mostafà.

Sant Julià,	metadós	27	aberias	255	val junt:	15 ll.	6 s.	
Sume junt:						524 ll.	5[184] s.	

Dit dia se fa nominació de cònsols de las parròquias, *etcètera*.

Pujen los gastos del Consell 25 lliures, sous.

Dit dia se fa comició a l'Honorable Nicolau Torres, Pal, per puguer determinar y agenciar, en nom de l'Il·lustre Consell, tot lo convenient, tant per via de dret com per amigable composició, sobre la disputa su*[s]*citada entre lo Comú de San*[t]* Julià y lo Comú de Arcavell sobre devisió de termes, *etcètera*, *etcètera*.

1835 desembre 15

Dia 15 desembre 1835.

Se ha tingut lo Consell General, annomenat de Sant Thomàs, a fi de cobrar los estranys.

Dit dia se deixe a la direcció del senyor síndich Joseph Picart lo donar las bonas festas a totas las personas que té obligació la Vall y lo presentar a ditas personas los formatges y capons, de lo que tindran previnguts las parròquias per cuant los seran demanats.

Dit dia se posan en mans del senyor cònsol de Encamp 55 lliures, 18 sous, 6 diners per pagar la penció al Capítol de Urgell, de altre partit 10 lliures per lo atvocat de la Vall al senyor síndich, de altre partit al cònsol de Canillo 40 lliures per lo últim pach de l'aduaner acostumat. De lo que aportaran recibo a esta Casa lo Concell pròxim vinent.

Dit dia se ha pagat al nunci 37 lliures, 10 sous per lo últim pach de est any. Encarregat lo cònsol de Canillo.

Dit dia se ha pagat per los comicionats que fan los papés 2 lliures a quiscun.

Dit dia se ha pagat als comptés 21 lliures a quiscun y un xinxó de gratificació. Encarregat lo cònsol de Canillo.

Dit dia se ha pagat al secretari de la Vall 56 lliures, y los treballs extraordinaris.

Dit dia se ha pagat al porter 5 jornals, que són 5 pesetas.

Dit dia se ha pagat *[per los que han portat]* la*[s]* banderas y tabernacle 6 pesetas.

[184] *En lloc de* 6.

Dit dia se ha pagat al campaner 2 pesetas.

Dit dia se ha pagat al llosador 1 lliura, 10 sous.

Dit dia se ha pagat al comicionat del preu del blat 7 lliures, 10 sous.

Dit dia se ha pagat lo gasto de rentà la roba de esta Casa 12 lliures.

Dit dia se ha pagat lo gasto del Consell, que són[185].

1836 març 28

|*340v* Dia 28 mars de 1836.

Se ha tingut lo Consell General, annomenat de la Semana Santa, a fi de fer lo pach de la quístia a Sa Senyoria Il·lustríssima, nostre conpríncep (que Déu guarde), que són 200 pesetes de vuyt, a rahó de 50 rals de ardits, y vint-y-vuit pesetes de vuit per dret de menjaria.

Dit dia se posan en mans del senyor síndich Jose*[p]*h Picart 319 lliures, 4 sous a fi de entregar-las a Sa Senyoria per lo pago del present any, que són 200 pesetas de vuit, a rahó de 50 rals de ardits, y 28 pesetas per dret de menjaria. Y lo Consell pròxim vinent aportarà recibo en esta Casa.

Dit dia se ha pagat lo arrendament de la casa y hort del sirurgià, que són 45 lliures barceloneses.

Dit dia se han pagat los gastos del Consell 22 lliures, 10 sous.

Dit dia ha resolt lo Il·lustre Consell, vistos los abusos, que no se pot cobrar las quístias de l'Il·lustre Consell. Ha resolt que cualsevol cònsol podrà tràurer cualsevol piñora de las casas, y si no pag*[u]*e, podran tràurer y véndrer dits vuits [la casa i asse] se han apoderat, podén-se fe seguir-los los cònsols, desené o capità per dit o*[b]*jec*[t]*e, *etcètera.*

Dit dia fa comició lo Il·lustre Consel als senyors síndichs Josep Picart y Anton Rossell, síndichs, per a què pugan, com a comicionats de dit Consell, conduhir a Anton Ximenes per metge de les presents Valls, podent-se cridar o donar dits senyors síndichs las personas que los aparega necessàrias per dit efecte, *etcètera.*

[185] *No consta la quantitat.*

Dit dia se ha fet de llot per pagar gastos del present Consell set lliuras, deu sous barcelonesos, las que deuran aportar los consolats en poder dels senyors síndichs de quí al dia de Pascueta pròxim vinent, y paga Canillo, Massana y Sant Julià.

1836 maig 16

Dia 16 maitg de 1836.

Se ha tingut lo Consell General, annomenat de la Santcugesma, per pagar metges, cirurgià, censos de Costoja, draps de labar, baca magra y se fa nominació de mostafasos, vehadors y capitans.

Dit dia se posan en mans de Francisco Maestre, cònsol menó de Andorra, de un partit per la baca magra 12 sous, 6, se pagan al render de Urgell, de altre partit 12 sous, 6 per los censos de Costoja, de altre partit 15 sous per los draps de labar, se pagan al porter majó, de altre partit al senyor canonge sacristà 10 lliures per la present añada.

Dit dia se fa nominació de mostafasos, vehedors y capitans en lo modo següent:

Canillo: mostafà a Miquel Duedra, vehedor a Nicolau Sans, de Ransol, capità a Anton Areny.

Encamp: mostafà a Anton Camp y Calva, vehedor a Thomàs Palmitjavila, capità a Francisco Palmitjavila.

Ordino: mos*[ta]*fà a Pau Solsona, vehedor a Pere Riba, |*341* capità a Jacinto Coma.

Masana: mostafà a Joan Marquilló, vehedor a Anton Sans, capità a Andreu Cadena, Cerola, de Añós.

Andorra: mostafà a Joan Santuré, Ribot, vehador a Pere Santuré, capità a Anton Tomàs, Xirro, de les Caldes.

Sant Julià: mostafà a Francisco Bonfill, vehador a Esteve Rosa, capità a Dionís Sirés, alias Mitjavila, de Fontaneda.

Dit dia se posan en mans del senyor síndich Josep Picart 35 lliures barceloneses per pagar lo oli de la Mare de Déu de Andorra, de lo que deurà portar recibo lo Consell pròxim vinent.

Dit dia se annomena per comters del present any a Jaume Casal, de Canillo, y a Joan Santuré, de Anguardany.

Dit dia se arrestan las menobras que deuran fer-se de quí al dia de Sant Barnabé per los camís rals, senderas y senderons.

Dit dia se posan en mans del senyor síndich Joseph Picart 40 lliures barceloneses per *[lo]* aduané, lo primé pago, de lo que deurà portar recibo lo Consell pròxim.

Dit dia se ha pagat 37 lliures, 10 sous al nunci per lo primé pago del present any, *etcètera*.

Dit dia lloha y aproba lo Il·lustre Consell los arrestos y resolucions fets fins lo dia present, tant dels llibres vells com dels nous.

Dit dia se vota la misa de devoció a l'Esperit Sant en cada una de las parròquias.

Dit dia se arrestan las mostras.

Dit dia se fa nominació dels sobreposats per lo ofici de Sant Pere Màrtir. Ix Anton Xanso y entra Jaume Casany, sobreestan Bonaventura Calva, pesadó Joan Tarrado.

Dit dia se ha encarregat a Ribaló lo pagar lo arrendament de la casa del potacari.

Dit dia se han pagat los gastos del Consell.

Dit dia se fa sisena de batlle per presentar a Sa Senyoria Il·lustríssima:

Canillo a Jaume Casal.
Encamp a Cosme Bacó.
Ordino a Anton Bons.
Massana a Francisco Perich.
Andorra Macià Puitg.
A Sant Julià Nicolau Font, *etcètera*.

1836 juliol 9

|*341v* Dia 9 juliol de 1836.

A instància de Pere Naudí, de Ansalonga, se ha tingut lo Il·lustre Consell General, no pretenent est que sian pagats a Anton Vidal los gastos que ha fet ab la comició que tenia per lo Consell de Cuart. Y lo Il·lustre Consell mana que sian pagats dits gastos per lo Comú del Cuart, median dono los corresponents comtes ab recibos de lo gastat, y los gastos del present Consell, que inportan 30 lliures barceloneses.

Dit dia fa comicionat lo Il·lustre Consell General a Pere Ribot, cònsol majó de Sant Julià, *etcètera*.

1836 novembre 28

Dia 28 novembre de 1836.

Se ha tingut lo Consell, annomenat de Sant Andreu, per pagar metges, cirurgià, apotacari, arrestar metadós y aberias, per a què púgon en lo Concell pròxim vinent de Sant Thomàs aportar en esta Casa los consolats, *etcètera*.

Dit dia se fa de llot 27 perdius rojas, bonas y rebedoras, que los consolats deuran aportar a esta Casa la vigília del Concell de San*[t]* Tomàs pròxim, so és, cuatre cada consolat, eccepto Encamp, Canillo y Sant Julià, que ne aportaran cinch cada consolat, y al mateix temps portarà un capó cada consolat de la Vall.

Dit dia se notan metadós y aberias:

Canillo,	metadós	14	aberias	7.804	val junt:	260 ll.	12 s.	8
Encamp,	metadós	110	aberias	2.140	val junt:	71 ll.	6 s.	8
Ordino,	metadós	15	aberias	4.495	val junt:	153 ll.	11 s.	8
Massana,	metadós	4	aberias	1.259	val junt:	44 ll.	6 s.	
Andorra,	metadós	8	aberias	1.259	val junt:	43 ll.	19 s.	4
Sant Julià,	metadós	47	aberias	262	val junt:	20 ll.	9 s.	8
Sume junt:						594 ll.	06 s.	00

Dit dia se fa nominació de cònsols de las parròquias.

Valen los gastos del Consell lliures, sous[186].

Dit dia se posan en mans del senyor síndich Joseph Picart 40 lliures per lo segon pago se li fa al duaner de Urgell, de lo que aportarà recibo en esta Casa, *etcètera*.

1836 desembre 9

Dia 9 desembre de 1836.

Se ha tingut Consell a causa de haber tancat los pasos. Y ha resolt lo Consell, per haber contrafet a las lleys y ordes del Consell, se ha desterrat a Bonaventura Riba, Jaumot, y a Joan Guillemó, los dos de Ordino, y a Joseph Lafita, de Ordino, abitant a Sant Julià. Y se

[186] *No hi consten les quantitats.*

fa comició als senyors síndichs per contextar a la Junta y gobernador de Urgell lo que estimen per convenient perquè se pugo obrir ab la major brebedat los pasos. Y se fa comició a Pere Torres, cònsol menó de Encamp, per Sant Julià y Andorra, a Jaume Casal per Massana y Ordino, a Bonaventura Calva, Rogetó, per Canillo y Encamp, perquè enbàrgon tots los granés del blat de la Vall, *etcètera*.

1836 desembre 19

|[342] Dia 19 desembre de 1836.

Dit dia se ha tingut lo Consell General, anomenat de Sant Tomàs, a fi de pagar los estranys.

Dit dia se deixe a la direcció dels senyors síndichs lo donar las bonas festas a totas las personas que té obligació la Vall y lo presentar a ditas personas los formatges y capons, de lo que tindran previnguts las parròquias per cuant los seran demanats.

Dit dia se posan en mans de senyor cònsol de Ordino, Anton Riba, Ramon Guiem, de un part*[it]* 55 lliures, 18 sous, 6 diners per pagar la penció al Capítol de Urgell, de altre partit cuaranta *[lliures]* per lo últim pach de l'aduaner acostumat, de altre partit vint lliuras per pagar al compté Joan Santuré, que aportarà recibo a esta Casa lo Consell pròxim.

Dit dia se ha pagat al secretari 56 lliures y los treballs extraordinaris.

Dit dia se ha pagat al nunci 37 lliures, 10 sous per lo últim pach de est any.

Dit dia se ha pagat 10 lliures per lo atvocat de la Vall. Se encarrega Jacinto Maestre.

Dit dia se ha pagat per los comi*[s]*ionats que fan los papers 2 lliures a quiscun.

Dit dia se ha pagat als compters 21 lliures a quiscun y un xinxó de gratificació. Encarregat lo cònsol de Canillo y lo de Ordino, com està dit.

Dit dia se ha pagat al porter 5 jornals, que són 5 pesetas.

Dit dia se ha pagat per los que han portat las banderas y tabernacle 6 pesetas.

Dit dia se ha pagat al campaner 2 pesetas.

Dit dia se ha pagat al llosador 1 lliura, 10 sous.

Dit dia se ha pagat al comicionat del preu del blat 7 lliures, 10 sous.

Dit dia se ha pagat lo gasto de rentà la roba de esta Casa, 12 lliures.

Dit dia se fa la nominació de cònsols.

Dit dia se ha resolt que la Vall pagarà als que agafaran llops. Se'ls posarà de sabuda per quiscun tres duros, *etcètera*.

Dit dia se pagan los gastos del present Consell, 88 lliures. Quede sobre pagat de 11 lliures.

Dit dia se han pagat totas las juntas de cònsols y consellés fins lo dia present.

Dit dia se posan en mans del senyor síndich Picart 15 lliures pels gastos se li pugan oferir, *etcètera.*

1837 gener 3

|[342v] Dia 3 janer de 1817[187].

Se ha tingut lo Consell General a instància del senyor beguer de Sa Señoria Il·lustríssima a l'efecte de celebrar Corts y per a nombrar los corresponents anrahonadors, comforme és costum. Y lo Il·lustre Consell, desitjós de què se atministro recta justícia y donar lo càstich que correspon als dilinqüents, ha tingut a bé concedir obrir ditas Corts y en nombrar per anrahonadors als Honorables Lluís Riba, cònsol de la parròquia de la Massana, y a Pere Casal, Regí, de la de Canillo. Y en cas de no poder asestir algun dels dos, quede nombrat Nicolau Torres, Pal, de la Cortinada.

1837 febrer 13

Dia 13 febrer de 1837.

Se ha tingut Consell General per instància del senyor veger per publicar la sentència del reo que se trobe pres en la presó de las present Valls, y quede a càrrech dels anraonadors lo pasar los corresponents comptes ab dit senyor veguer, y lo Consell pròxim de la Semana Santa los presentaran a l'Il·lustre Consell.

[187] *En lloc de* 1837.

1837 març 20

Dia 20 mars de 1837.

Se ha tingut lo Consell General, annomenat de la Semmana Santa, per fer la primera paga de la quístia a Sa Real Magestat Crestianíssima, que Déu guarde, com a compte de Foix, conseñor de las presents valls de Andorra, que són 960 franchs. Y quedan los dits 960 franchs de la quístia en poder del senyor síndich, senyor Joseph Picart, de lo que aportarà recibo en esta Casa. Se comiciona per portar los diners a Fransa a un dels síndichs y a Bonaventura Calva, Rogetó, de les Caldes, y a Gil Areny, Nagual, de Sant Julià. Han cumplert sa comició los sobredits comicionats segons recibo presentat[188].

Dit dia se paga lo gasto del Consell.

1837 maig 21

Dia 21 maitg de 1837.

Se ha tingut lo Consell General, annomenat de Santcogesma, per pagar metges, cirurgià, censos de Costoja, draps de labar, maca[189] magra y se fa nominació de mostafasos, vehadors y capitans.

Dit dia se posan en mans de Anton Maestre, cònsol de Andorra, *[de]* un partit per la maca[190] magra 12 sous, 6, se pagan al render de Urgell, de altre partit 12 sous, 6 per los censos de Costoja, de altre partit 15 sous per draps de labar, se pagan al porter major, de al- |*[343]* tre partit al senyor canonge sacristà 10 lliures per la penció de la present añada. Ha cump*[l]*ert, *etcètera*[191].

Dit dia se fa nominació de mostafasos, vehedors y capitans en lo modo següent:

Canillo: mostafà a Jaume Casal, vehador a Pere Rossell, capità a Miquel Naudí, Xixarró.

Encamp: mostafà a Anton Puy, Guillem, vehador a Anton Pallerès, capità a Bonaventura Puy.

Ordino: mostafà a Nicolau Torres, Pal, vehador a Bonaventura Cabanes, capità a Safarino Riba.

[188] Han cumplert... recibo presentat *afegit posteriorment.*
[189] *En lloc de* vaca.
[190] *Ídem.*
[191] Ha cump*[l]*ert, *etcètera, afegit posteriorment.*

Massana: mostafà a Francisco Perich, Rull, vehador a Joan Camp, capità a Narcís Ros, Aldosa.

Andorra: mostafà a Anton Armingol, vehador a Bonaventura Calva, capità a Francisco Duran, Guillemó.

Sant Julià: mostafà a Juan Moles, vehador a Gil Areny, capità a Esteve Tor.

Dit dia se posan en mans del lliures[192] per pagar lo oli de la Mare de Déu de Andorra.

Dit dia annomena lo Il·lustre Consell General per compters del present any a Joan Santuré, Ribot, de Anguardany, y a Jaume Casal, Masubé, de Canillo.

Dit dia se arresten las menobras que deuran fer-se de quí al dia de Sant Barnabé per los camins rals, senderas y senderons.

Dit dia se ha pagat per lo primé pago de l'aduaner 40 lliures, se posan en mans del senyor síndich Joseph Picart, síndich, de lo que deurà portar recibo lo Consell pròxim, *etcètera*.

|*[343v]* Dit dia se ha pagat 37 lliures, 10 sous al nunci per lo primer pago del present any.

Dit dia lloa y aproba lo Il·lustre Consell los arrestos y resolucions fets fins lo dia present, tant dels llibres vells com dels nous.

Dit dia se vota la missa de devoció a l'Esperit Sant en cada parròquia.

Dit dia se arrestan las mostras.

Dit dia se fa nominació de sobreposats per lo ofici de Sant Pere Màrtir. Ix Jaume Casany y entra Joan Maestre, sobreestan Bonaventura Calva, Joan Tarrado pesadó.

1837 juliol 6

Dia 6 juliol de 1837.

Se ha tingut lo Consell General acerca las disputas del Consell de la parròquia de Andorra y los vehins de la mateixa.

[192] *No consta ni el nom ni la quantitat.*

1837 setembre 14

Dia 14 setembre de 1837.

Se ha tingut Consell General a instància dels comicionats del pobble de Andora, y se reserve lo temps fins al Consell pròxim per determinar lo de justícia, *etcètera*.

Dit dia se fa cot als hostalés de Sant Julià y Andorra, 3 lliures a quiscun de cot, que són corresponsables los cònsols de cobransa*.

1837 octubre 30

Dia 30 octubre de 1837.

Se ha tingut lo Consell, anomenat de Tots Sants, per fer lo últim pago de la quístia a Sa Magestat Cristianíssima, com a conpríncep, que són nou-cents seixanta franchs, y se posan en mans del senyor síndich Joseph Picart, de Encamp, y lo Consell pròxim deurà portar recibo en esta Casa.

Dit dia se ha pagat a l'aduaner de Urgell 40 lliures barceloneses. Se posan en mans de Anton Maestre, de Andorra, que deurà aportar recibo lo Consell pròxim. Y són per lo segon pago de esta añada present.

Dit dia *[se han]* pagats los gastos del present Consell, *etcètera*.

1837 novembre 27

|[344] Dia 27 novembre de 1837.

Se ha tingut lo Consell General, annomenat de Sant Andreu, per pagar metges, cirurgià, apotacari, arrestar metadós, aberias, per a què pugan en lo Consell pròxim de Sant Tomàs aportar en esta Casa los consolats.

Dit dia se fa de llot 27 perdius rojas, bonas y rebedoras, que los consolats deuran aportar en esta Casa la visília del Consell de Sant Thomàs pròxim, so és, cada consolat cuatre, excepto Ordino, Massana y Andorra, que ne portaran cinch cada consolat, y al mateix temps portaran un capó cada consolat.

Dit dia se notan los metadós y aberias:

Canillo,	metadós	6	aberias	4.509	val junt:	151 ll.	16 s.
Encamp,	metadós	11	aberias	2.625	val junt:	90 ll.	5 s.

Ordino,	metadós	4	aberias	3.536	val junt:	118 ll.	17 s.	4
Massana,	metadós	4	aberias	1.586	val junt:	53 ll.	17 s.	4
Andorra,	metadós	16	aberias	1.460	val junt:	52 ll.	13 s.	4
Sant Julià,	metadós	53	aberias	405	val junt:	26 ll.	15 s.	
Sume junt:						494 ll.	4 s.	

Dit dia se posan en mans del senyor síndich Joseph Picart 40 lliures per fer lo últim pago de esta añada al senyor aduaner de Urgell, y lo Consell pròxim vinent deurà aportar recibo en esta Casa, *etcètera*.

Los gastos del Consell són 25 lliures.

1837 desembre 18

Dia 18 desembre de 1837.

Se ha tingut lo Consell General, annomenat de Sant Tomàs, a fi de cobrar los estranys.

Dit dia se deixe a la direcció del senyor síndich Josep Picart lo donar las bonas festas a totas las personas que té la obligació la Vall y lo presentar a ditas personas los formatges y capons, de lo que tindran previnguts las parròquias per cuant los seran demanats.

Dit dia se posan en mans del senyor síndich y cònsol menó Francisco Camp deu lliuras per lo advocat de la Vall, que aportarà recibo en esta Casa lo Consell pròxim.

Dit dia se posan en mans del cònsol de Canillo, Pere Casal, 20 lliures per lo cònsol del Canillo, y del cònsol menor de Andorra, 20 lliures, dit Bonaventura Aleix.

Dit dia se ha pagat al secretari 56 lliures y los gastos extraordinaris, *etcètera*.

|[344v] Dit dia se ha pagat al nunci 37 lliures, 10 sous per lo últim pago de esta añada.

Dit dia se posan en mans del senyor síndich Picart 55 lliures, 18 sous, 6 diners per pagar la penció al Capítol.

Dit dia se han pagat 2 lliures als comicionats que fan los papers a las parròquias, *etcètera*.

Dit dia se ha pagat al porté 7 jornals, que són[193].

[193] *No consta la quantitat.*

Dit dia se ha pagat als que portan las banderas y tabernacle 6 pesetes.

Dit dia se ha pagat al campaner 2 pesetas.

Dit dia se ha pagat al llosador 1 lliura, 10 sous.

Dit dia se ha pagat als comicionats del preu del blat 7 lliures, 10 sous.

Dit dia se ha pagat per lo gasto de rentà la roba 12 lliures, sous.

Dit dia se fa la nominació de cònsols.

Dit dia se pagan los gastos del present Consell 99 lliures, 5 sous.

Dit dia se ha fet de recot a Rullan dos duros, són 4 duros, que portarà al síndich dits 4 duros, *etcètera*.

Dit dia se ha fet un cot de un duro a Molines y altre de 8 al farré Anton Vila, y los portaran al senyor síndich, *etcètera*.

1838 abril 9

Dia 9 abril de 1838.

Se ha tingut lo Consell General, annomenat de la Semmana Santa, *[per fer lo primer pach de la quístia deguda]* a Sa Señoria Il·lustríssima, nostre conpríncep (que Déu guarde), que són 200 pesetes de vuit, a rahó de 50 rals de ardits, y vint-y-vuit pesetes de vuit per dret de menjaria*.

Dit dia se posan en mans de Francisco Duran, cònsol menó de Andorra, 319 lliures, 4 sous a fi de entregar-las a Sa Senyoria Il·lustríssima per lo pago del present any, que són 200 pesetas de vuit, a raó de 50 rals de ardits, y 28 pesetas per dret de menjaria. Y lo Consell pròxim vinent aportarà recibo en esta Casa. Ha cumplert dit pago lo cònsol[194].

Dit dia se ha pagat lo arrendament de la casa y hort al sirurgià, que són 45 lliures barceloneses.

Dit dia se han pagat los gastos del Consell, que són 22 lliures, 10 sous.

[194] Ha cumplert dit pago lo cònsol *afegit posteriorment.*

1838 abril 28

Dia 28 abril de 1838.

Se ha tingut lo Consell General en vista de un ofici del govern francès en què reclaman se espòlsia de estas Valls al comicionat que suposan posat per los carlistas, anomenat misser Ignasi Vilasaló. Y lo Consell ha resolt traure'l del territori de estas Valls.

1838 maig 28

|[345] Dia 28 maitg de 1838.

Se ha tingut lo Consell, annomenat de Santcujesma, per pagar metges, cirurgià, censos de Costoja, draps de labar, baca magra, y se fa nominaciò de mostafasos, vehadors y capitans.

Dit dia se posan en mans de Francisco Maestre, de un partit per la baca magra 12 sous, 6, se pagan al render de Urgell, de altre partit 15 sous per los draps de labar, se pagan al porté major de Urgell, de altre partit al senyor canonge sacristà 10 lliures per la penció del present any, estas 10 lliures se posan en poder del cònsol de Sant Julià, Bentura Riba.

Dit dia se fa nominació de mostafasos, vehadors y capitans en lo modo següent:

Canillo:	mostafà Anton Vidal, vehador Jaume Calbó, Soldevila, capità Jaume Bonell.
Encamp:	mostafà Anton Riba, vehador Pere Torres, capità Pere Moles.
Ordino:	mostafà Serni Torres, vehador Anton Riba, Ramon Guiem, capità Joan Salines, majó.
Massana:	mostafà Lloís Areny, vehedor Lluís Mora, capità Bonaventura Moles.
Andorra:	mostafà Macià Calva, vehador Francisco Maestre, capità Jaume Calba.
Sant Julià:	mostafà Nicolau Font, vehador Anton Olivé, capità Isidro Bonet.

Dit dia se posan en mans del lliures[195] per pagar lo oli de la Mare de Déu de Andorra.

Dit dia annomena lo Il·lustre Consell General per compters del present any a Joan Santuré, Ribot, de Anguardany, y a Jaume Casal, Masubé, de Canillo.

Dit dia se arrestan las menobras que deuran fer-se de quí al dia de Sant Barnabé per los camins rals, senderas y senderons.

[195] *No consta ni el nom ni la quantitat.*

Dit dia se ha pagat per lo primé pago de l'aduaner 40 lliures barceloneses. Se posan en mans del senyor Bonaventura Riba, cònsol de Sant Julià, y deurà portar recibo a esta Casa lo Consell pròxim.

|[345v] Dit dia se ha pagat 37 lliures, 10 sous al nunci per lo primer pago del present any.

Dit dia lloa y aproba lo Il·lustre Consell los arrestos y resolucions fets fins lo dia present, tant dels llibres vells com dels nous.

Dit dia se vota la misa de devoció a l'Esperit Sant en cada parròquia.

Dit dia se arrestan las mostras.

Dit dia se fa nominació de sobreposats per lo ofici de Sant Pere Màrtir. Ix Joan Maestre y entra Joseph Santvisens, sobreestan Bonaventura Calba, pesadó Joan Tarrado.

Dit dia se han tingut Consell sobre uns oficis del senyor gobernador y del capità general dels carlins.

1838 setembre 1

Dia 1 setembre de 1838.

Se ha tingut Consell General sobre las queixas del mené de plom dels cortals de Encamp. Ha resolt lo Il·lustre Consell suspéndrer a causa de las circunstàncies del temps, lo suspéndrer lo tràurer menes fins a nou ordre, a excepció de ferro.

1838 novembre 19

Dia 19 de novembre de 1838.

Se ha tingut lo Consell General, annomenat de Sant Andreu, per pagar metges, cirurgià, apotacari, arrestar metadós, aberias, per a què pugan, en lo Consell pròxim de Sant Tomàs, aportar en esta Casa los consolats.

Dit dia se fa de llot 27 perdius rojas, bonas y rebedoras, que los consolats deuran aportar en esta Casa la visília del Consell de Sant Thomàs pròxim, so és, cada consolat cuatre, accepto Canillo, Encamp y Sant Julià, que ne portaran cinch cada consolat.

Canillo,	metadós	10	aberias	4.649	val junt:	157 ll.	9 s.	4
Encamp,	metadós	5	aberias	1.885	val junt:	64 ll.	1 s.	8
Ordino,	metadós	8	aberias	2.700	val junt:	92 ll.	s.	

Massana,	metadós		aberias	908	val junt:	30 ll.	4 s.	
Andorra,	metadós	12	aberias	1.400	val junt:	49 ll.	13 s.	4
Sant Julià,	metadós	40	aberias	426	val junt:	24 ll.	4 s.	
Sume junt:						417 ll.	12 s.	4

Dit dia se posan en mans de Francisco Duran, cònsol menó de Andorra, 40 lliures per fer lo últim pago de esta añada al senyor aduaner de Urgell, y lo Consell pròxim portarà recibo.

Dit dia se pagan per los gastos del Consell 25 lliures.

1838 desembre 17

|[346] Dia 17 desembre de 1838.

Se ha tingut lo Consell General, annomenat de Sant Tomàs, a fi de cobrar los estranys.

Dit dia se deixe a la direcció del senyor síndich, Joseph Picart, lo donar las bonas festas a totas las personas que té obligació la Vall y lo presentar a ditas personas los formatges y capons, de lo que tindran previnguts las parròquias per cuant los seran demanats.

Dit dia se posan en mans de Bonaventura Riba, Sacases, de un partit 55 lliures, 18 sous, 6 diners barcelonesos per pagar la penció del Capítol de Urgell, de altre *[partit]* 10 lliures per lo atvocat de la Vall, que aportarà recibo en esta Casa lo Consell pròxim.

Dit dia se posan en mans de[196] 21 lliures per cada comicionat o comptés y un xinxó de gratificació.

Dit dia se ha pagat al secretari 56 lliures y los gastos extraordinaris.

Dit dia se ha pagat al nunci 37 lliures, 10 sous per lo últim pago de esta añada.

Dit dia se ha pagat 2 lliures als comicionats que fan los papers a las parròquias.

Dit dia se ha pagat al porté 7 jornals.

Dit dia se ha pagat als que portan las banderas 6 pesetas.

Dit dia se ha pagat al campaner 2 pesetas.

Dit dia se ha pagat al llosador 1 lliura, 10 sous.

[196] *No consta el nom.*

Dit dia se ha pagat al comicionat del preu del blat 7 lliures, 10 sous.

Dit dia se ha pagat per lo gasto de rentà la roba 12 lliures.

Dit dia se fa nominació de cònsols.

Dit dia se pagan los gastos del present Consell 99 lliures.

Dit dia ha resolt lo Il·lustre Consell que tots los indivíduos que tornaran vestiars de las firas de España lo degan presentar al cònsol de cada parròquia dins vint-y-cuatre horas, y altrament no se podrà despachar *[sense]* ser t[as]ats del cònsol. Y si se experimenta algun cònsol fes algun frau sobre esta resolució pagarà 36 lliures de cot.

Dit dia lo Il·lustre Consell General ha resolt que annomena síndich menó al senyor Bonaventura Riba, Sacases, de Sant Julià, perquè en nom de l'Il·lustre Consell puga exercir las funcions com han fet sos predecesors en utilitat del bé públich y concer*[va]*ció dels privilegis de las presents Valls.

1839 març 26

Dia 26 mars de 1839.

Se ha tingut lo Consell General, annomenat de la Semmana Santa, per fer lo primé pago de la quístia a Sa Majestat Cristianíssima (que Déu guarde), com a compte de Foix, conseñor de les valls de Andorra, que són 960 franchs, que quedan en poder del senyor síndich, Joseph Picart, y los comicionats de porta'ls són lo cònsol de Ordino y Massana, y los 12 duros dels gastos.

|*346v* Dit dia se paga lo gasto del Consell, que és 22 lliures, 10 sous.

Dit dia se pagan per lo fer compondre la botiga del potacari 45 lliures, y tots los adops són de la Vall, és dir, lo mobible, que se'n podrà portar la Vall a son favor.

1839 maig 13

Dia 13 maitg de 1839.

Se ha tingut lo Consell General, annomenat de Santcugesma, per pagar metges, cirurgià, censos de Costoja, draps de labar, baca magra, y se fa nominació de mostafasos, vehedors y capitans.

Dit dia se posan en mans de*[l]* senyor Bonaventura Riba, síndich, de un partit per la vaca magra 12 sous, 6, se pagan al render de Urgell, de altre partit 15 sous per los draps de labar, se pagan al porté major de Urgell, de altra partit al senyor canonge sacristà 10 lliures per la penció de la present añada, que portarà recibo.

Dit dia se fa nominació de mostafasos, vehadors, capitans en lo modo següent:

Canillo: mostafà a Pere Casal, vehedor a Guillem Casal, Maistre, capità a Miquel Naudí, dit Xixaró.

Encamp: mostafà a Tomàs Palmitjavila, vehedor a Francisco Camp, capità a Francisco Palmitjavila, Gaspà.

Ordino: mostafà a Pere Babi, vehedor a Jasinto Coma, capità a Guillem Adallach, menó.

Massana: mostafà a Ll*[u]*ís Riba, vehedor a Francisco Mora, Querol, capità a Anton Rogé, Solana.

Andorra: mostafà a Anton Maestre, vehedor a Bonaventura Aleix, capità a Joan Pla, Prat.

Sant Julià: mostafà a Francisco Duró, vehador a Esteve Rosa, capità a Ignasi Bor[...]

Dit dia se posan en mans de[197] per pagar lo oli de la Mare de Déu de Andorra, lliures[198].

Dit dia annomena lo Il·lustre Consell per comptés del present any a Joan Santuré, Ribot, de Anguardany, y a Jaume Casal, Masuvé, de Canillo.

Dit dia se arrestan las menobras que deuran fer-se de aquí al dia de Sant Barnabé per los camins rals, senderas y senderons.

Dit dia se posan en mans del senyor Bonavetura Riba, síndich, 40 lliures per lo primer pago de l'aduaner, y deurà portar recibo lo Consell pròxim en esta Casa. Cumplert[199].

|*347* Dit dia se ha pagat 37 lliures, 10 sous al nunci per lo primer pago de est any.

Dit dia lloa y aproba lo Il·lustre Consell los arrestos y resolucions fets fins lo dia present, tant dels llibres vells com dels nous.

Dit dia se vota la misa de devoció a l'Esperit Sant en cada parròquia.

[197] *No consta el nom*.
[198] *No cosnta la quantitat.*
[199] Cumplert *afegit posteriorment*.

Dit dia se arrestan las mostras.

Dit dia se fa nominació de sobreposats per lo ofici de Sant Pere Màrtir. Ix Francisco Santvisens y entre Joan Pons, sobre*[estant]* Bonaventura Calva, Royetó.

Dit dia se han pagat per los gastos del Consell present 25 lliures, [1] sou.

Dit dia ha resolt lo Consell que dels dots que pretenen cobrar penció algunes personas de las presents Valls, no té lloch tal pretenció, a menos que se expresés en la escriptura, *etcètera*.

1839 juny 26

Dia 26 de juny de 1839.

Se ha tingut lo Consell sobre haber-se agafat a un tal Cabrera y haber-se'l dixat agafà Bentura Casal, cònsol menó, que se ha tret de cònsol y condemnat a pagar los gastos del Consell, a Miquel Naudí, dit Xixarró, se ha tret de capità y deu pagar de cot 30 lliures, que deu portà al senyor síndich dins vuit dias, y deuran estar a l'arest a la plasa de Andorra, al puesto que distinarà lo senyor cònsol de Andorra. Y a Bartomeu Duedra, a Joan Rossell y a Bartomeu Gomà pagaran dos duros, y estaran a l'arest lo dia de Sant Pere pròxim, de las nou del matí a les 5 de la tarde, posta de sol. Y lo dit Miquel Naudí, de las nou del matí del dia 29 de juny fins a 5 horas, a posta de sol.

Cots:
Pauet 5 duros
Joan Masové y Blanca, de Cani[llo], 8 duros del cot y recot
Bentura Beneset 8 duros
Jaumot 4 duros
Anton Moles 4 duros
A tots los que treballaran al mené de Encamp 30 lliures de cot, *etcètera*[200].

[200] *Segueix un assentament incomplet. Aquest assentament es copià complet a la pàgina següent; correspon al primer assentament de 30 d'octubre de 1839.*

1839 setembre 11

|*347v* Dia 11 setembre de 1829[201].

Se ha tingut Consell General per uns oficis que han vingut de Fransa per aspulsar alguns supjectes de las presents Valls, y que lo Consell resol que, en vista de las contestacions que vindran de Fransa, podran los síndichs obrar lo que convinga per la conservació dels privilegis de las presents Valls.

Dit dia se fa comició a Pere Rossell, consellé de Canillo, y a Francisco Duran, consellé menó de Andorra, per anar a consultar ab lo senyor asesor de las presents Valls y altre atvocat de sa satisfacció, si ho miren convenient, sobre si·s poden, ab justícia y ab consència, posar en execució los decrets de este Consell General, que se troban del senyor bisbe Boltes, si poden tenir lloch.

1839 octubre 30

Dia 30 octubre de 1839.

Se ha tingut lo Consell General, annomenat de Tots Sants, per fer lo últim pago de la quístia a Sa Majestat Cristianísima, com a conpríncep de las presents Valls, que són nou-cents seixanta franchs, y se posan en mans del senyor síndich, *etcètera*. Y se fa comició a Anton Armengol, de la vila de Andorra, y a Francisco Bonfill, cònsols, y per lo Consell de la Sema*[na]* Santa pròxim vinent deuran portà recibo en esta Casa.

Dit dia se posan en mans de Anton Armengol, cònsol de Andorra, 40 lliures per lo segon pago de l'aduaner, y deurà portar recibo lo Consell pròxim, *etcètera*.

Dit dia se pagan los gastos del present Consell.

1839 novembre 25

Dia 25 novembre de 1839.

Dit dia se ha tingut lo Consell General, annomenat de Sant Andreu, per pagar metges, cirurgià, apotacari, arrestar metadós, aberias, per a quà pugan, en lo Consell pròxim de Sant Tomàs, aportar en esta Casa los consolats.

Dit dia se fa de llot 27 perdius rojas, bonas y rebedoras, que los consola*[t]*s deuran aportar en esta Casa la visília del Consell de Sant Tomàs pròxim, so és, cada consolat

[201] *En lloc de* 1839.

cuatre, accepto Canillo, Encamp y Sant Julià, que portaran cuatre, y Ordino, Massana y Andorra, cinch cada consolat.

Dit dia se notan los metadós y aberias:

Canillo,	metadós	16	aberias	5.045	val junt:	172 ll.	3 s.	4
Encamp,	metadós	33	aberias	2.635	val junt:	97 ll.	6 s.	8
Ordino,	metadós	8	aberias	3.048	val junt:	103 ll.	12 s.	
Massana,	metadós	4	aberias	1.484	val junt:	50 ll.	9 s.	4
Andorra,	metadós	44	aberias	1.616	val junt:	64 ll.	17 s.	4
Sant Julià,	metadós	72	aberias	261	val junt:	26 ll.	14 s.	
Sume junt:						515 ll.	2 s.	8

|[348] Dit dia se posan en mans del senyor síndich menó, Bonaventura Riba, 40 lliures per lo últim pago *[del senyor duaner]* de esta añada que deuran portar recibo lo Consell pròxim.

Dit dia se fa comició al senyor síndich Joseph Picart y a Pere Moles per anar a encontrar al senyor gobernador de Urgell, Junta de Organyà y demés que sia convenient, per librar los drets que tenim y patexeix[202] la Vall.

1839 desembre 17

Dia 17 desembre de 1839.

Se ha tingut lo Consell General, anomenat de San*[t]* Tomàs, a fi de cobrar los estranys.

Dit dia se deixa a la direcció dels senyors síndichs lo donar las bonas festas a totas las personas que té obligació la Vall y lo presentar a ditas personas los formatges y capons, tot lo que tindran previnguts las parròquias per cuant los seran previnguts o demanat.

Dit dia se posan en mans de Anton Armengol, cònsol de Andorra, de un partit 55 lliures, 18 sous, 6 per pagar la penció del Capítol de Urgell, de altre 10 lliures per lo atvocat de la Vall. De tot lo que deurà portar recibo lo Consell pròxim.

Dit dia se pagan als compters 21 lliures a cada un y un xinxó de gratificació.

Dit dia se ha pagat al secretari 56 lliures y los treballs extraordinaris.

Dit dia se ha pagat al nunci 37 lliures, 10 sous per lo últim pago del present any.

[202] *Probablement en lloc de* posseeix.

Dit dia se ha pagat als comicionats que fan los certificats del vestià propi en las parròquias 2 lliures a cada comicionat.

Dit dia se ha pagat al llosador 1 lliura, 10 sous.

Dit dia se ha pagat al comicionat de posà lo preu al blat 7 lliures, 10 sous.

Dit dia se ha pagat per lo gasto de rentà la roba 12 lliures, sous.

Dit dia se fa nominació de cònsols.

Dit dia se ha pagat als que portan las banderas 6 pesetas.

Dit dia se ha pagat al campaner 2 pesetas.

Dit dia se ha pagat al porté 6 jornals.

Dit dia se ha pagat lo gasto del Consell.

1840 febrer 3

Dia 3 febrer de 1840.

Se ha tingut Consell General y ha resolt lo dit Il·lustre Consell que ningun procurador estranger puga exercir sos oficis en las presents Valls fins a nou orde.

1840 abril 13

|[348v] Dia 13 abril de 1840.

Se ha tingut lo Consell General, annomenat de la Semmana Santa, a fi de fer lo pago de la quístia a Sa Senyoria Il·lustríssima, nostre conpríncep, que són 200 pesetas de vuit, a rahó de 50 rals de ardits, y vint-y-vuit pesas de vuit per dret de menjaria.

Dit dia se posan en mans de Francisco Duran, consellé menó de Andorra[203], 319 lliures, 4 sous barcelonesos, a fi de entregar-los a Sa Senyoria Il·lustríssima per lo pago del present any, que són 200 pesetas de vuit, a rahó de 50 rals de ardits, y 28 pesas per dret de menjaria. Y lo Consell pròxim vinent aportarà recibo en esta Casa*.

[203] consellé… de Andorra *afegit posteriorment*.

1840 juny 2

Dia 2 juny de 1840.

Se ha tingut lo Consell General, an*[o]*menat de la Sencogesma, per pagar metges, cirurgià, censos de Costoja, draps de labar, baca magra, y se fa nominació de mostafasos, vehadors y capitans.

Dit dia se posan en mans de Bentura Riba, síndich menó[204], de un partit per la baca magra 12 sous, 6, se pagan al render de Urgell, de altre partit 12 sous, 6 per los censos de Costoja, de altre partit 15 sous per los draps de labar, se pagan al porter major, de altre partit al senyor canonge sacristà 10 lliures per la penció de la present añada.

Dit dia se fa nominació de mostafasos, vehadors, capitans en lo modo següent:

Canillo: mostafà a Pere Rossell, vehador a Anton Areny, capità a Jaume Font, dit Joan Pere.

Encamp: mostafà a Anton Pallerès, vehador a Anton Vergés, capità a Bonaventura Rossell.

Ordino: mostafà a Anton Torres, vehador a Safarino Riba, capità a Nicolau Cabanes.

Massana: mostafà a Ramon Calva, vehador a Joan Rogé, capità a Bentura Armengol.

Andorra: mostafà a Joan Santuré, vehador a Francisco Duran, Guillemó, capità a Dot Maestre.

San*[t]* Julià: mostafà a Joan Moles, vehador a Francisco Veal, capità a Anton Martell.

Dit dia se posan en mans de lliures[205] per pagar lo oli de la Mare de Déu de Andorra.

Dit dia anomena lo Il·lustre Consell General per compters del present any a Joan Santu- |*[349]* ré, Ribot, de Anguardany, y a Anton Riba, Nicolau, de Ordino.

Dit dia se arrestan las menobras que deuran fer-se de aquí al dia de San*[t]* Barnabé per los camins rals, senderas y senderons.

[204] Bentura... menó *afegit posteriorment*..
[205] *No consta ni el nom ni la quantitat.*

Dit dia se posan en mans del senyor Francisco Maestre 40 lliures per lo primer pago de l'aduaner.

Dit dia se ha pagat 37 lliures, 10 sous al nunci per lo primer pago del present any.

Dit dia lo Il·lustre Consell lloa y aproba los arrestos y resolucions fets fins lo dia present, tant dels llibres vells com dels nous.

Dit dia se vota la missa de devoció a l'Esperit San*[t]* en cada una de las parròquias.

Dit dia se arrestan las mostras.

Dit dia se fa nominació de sobreposats per lo ofici de San Pere Màrtir. Ix Jaume Calba y entra Isidro Maestre, sobreestan Bonaventura Calva, pesadó Joan Tarrado.

Dit dia Ribaló se ha encarregat a pagar la casa del potacari.

Dit dia se han pagat los gastos del Consell.

Dit dia lo Il·lustre Consell, per posar fi a las disputas tenen los vehins ab lo Comú de la parròquia de Andorra, ha resolt, lo Il·lustre Consell posar lo decret següent segons paré de son assesor:

Fou resolt no atmétrer, com no se atmetrà de aquí en avan, ninguna súplica ni recurs que se presente per Anton Puitg, Anton Calvó, Anton Bons, Anton Dallerés, Anton Bonfill, Pere Santuré y Esteve Ricart en cualitat de procuradors o comicionats que se titulan de la majoria del poble, segons poder que los fou otorgat anys atràs en poder del doctor Thomàs Palmitjavila, sens perjudici del dret o facultat que competeix als vehins de recórrer al superior contra cualsevol providència donada per lo Consell de Comú de què se sentian agrabats. Y en cuant a la providència dels notaris, donarà lo Il·lustre Consell la providència convenient.

1840 agost 29

|*[349v]* Dia 29 agost de 1840.

Dit dia se ha tingut lo present Consell a causa de unas reclamacions que ha fet lo capità general perquè sian trets de las presents Valls tots los indivíduos que an estat a las filas carlistas, y altras queixas. Y lo Il·lustre Consell ha accedit a las demandas de dit senyor y lo ofici deurà ser arxibat. Y per fer cumplir tot lo que abrasa dit ofici, se ha librat edictes públichs.

1840 setembre 24

Dia 24 setembre de 1840.

Se ha tingut Consell a causa de una piñorada que ha fet lo Comú de Encamp als vestiàs de las casas de Coma, Joan Pere, Serola, Capdevila y Bringué, de Añós, que anaben al Solà de Encamp. Y lo Consell ha resolt paguesen los gastos del Consell y quinse lliuras de las piñoras. Y per la desobediència que tingué lo pastó de Coma al bandé de Encamp, tindrà dos dias de arest al puesto li distinarà lo cònsol de la Massana. Que tot sume 46 lliures, 4 sous.

1840 novembre 23

Dia 23 novembre 1840.

Dit dia se ha tingut lo Consell General, annomenat de Sant Andreu, per pagar metges, cirurgià, apotacari, arrestar metadós, aberias, per a què púgon, lo Consell pròxim de Sant Tomàs, aportar en esta Casa los consolats.

Dit dia se fa de llot 27 perdius rojas, bonas y rebedoras, que los consolats deuran aportar en esta Casa la visília del Consell de Sant Tomàs pròxim, so és, cada consolat cuatre, accepto Canillo, Encamp y Sant Julià, que ne portaran cinch cada consolat.

|[350] Dit dia se notan los metadors y aberias:

Canillo,	metadós	12	aberias	5.544	val junt:	187 ll.	16 s.	
Encamp,	metadós	10	aberias	2.641	val junt:	90 ll.	10 s.	8
Ordino,	metadós	18	aberias	3.729	val junt:	128 ll.	16 s.	
Massana,	metadós	15	aberias	1.026	val junt:	37 ll.	19 s.	
Andorra,	metadós	33	aberias	1.265	val junt:	50 ll.	8 s.	4
Sant Julià,	metadós	42	aberias	672	val junt:	32 ll.	8 s.	
Sume junt:						527 ll.	19 s.	

Dit dia se posan en mans del senyor síndich Bentura Riba 40 lliures per lo últim pago de l'aduaner de Urgell de esta añada, que deurà aportar recibo lo Consell pròxim*.

1840 desembre 14

Dia 14 desembre 1840.

Se ha tingut lo Consell General de Sant Tomàs a fi de cobrar los estranys.

Dit dia se deixe a la direcció dels senyors síndichs lo donar las bonas festas a totas las personas que té obligació la Vall y lo presentar a ditas personas los formatges y capons, tot lo que tindran previnguts las parròquias per cuant los serà demanat.

Dit dia se pagan als senyors comptés 21 lliures a cada un y un xinxó de gratificació.

Dit dia se ha pagat al secretari 56 lliures y 10 sous per fer los edictes y gastos extraordinaris, *etcètera*.

Dit dia se posan en mans de Francisco Fité, consellé menó, de un partit 55 lliures, 18 sous y 6 diners barcelonesos per pagar la penció del Capítol de Urgell, y de altre 10 lliures per pagar lo atbocat de la Vall de la conducció del present any. De lo que portaran recibo lo Consell pròxim y queden en poder de ell.

Dit dia se pagan al nunci 30 lliures, sous per lo últim pago del present any.

Dit dia se ha pagat als comicionats que fan los certificats dels vestiars propi*[s]* en las parròquias 2 lliures a cada un.

Dit dia se ha pagat als llosadors 1 lliura, 10 sous.

Dit dia se ha pagat al comicionat de posar lo preu al blat 7 lliures, 10 sous*.

Dit dia se ha pagat, per rentà la roba, a Ribaló 12 lliures.

Dit dia se fa nominació de cònsols.

|[350v] Dit dia se ha pagat als que portan las banderas 6 pessetes.

Dit dia se ha pagat al campaner 2 pessetes.

Dit dia se ha pagat al porté.

Dit dia se pagan los gastos del present Consell.

Dit dia se posan en mans de Bonaventura Riba 40 lliures per lo últim pago de l'aduané del present any, que deurà portar recibo, *etcètera**. Ha presentat recibo[206].

Dit dia se fa comició al senyor síndich Joseph Picart, a Anton Font, Greellaire, cònsol majó de la Massana, y a Pere Moles, consellé menó de Encamp, per a què, en nom de

[206] Ha presentat recibo *afegit posteriorment*.

l'Il·lustre Consell, se infórmon ab las personas de sa satisfacció sobre si pot lo Consell o no accedir a las pretencions del poble en què no volen pagar ni donar més delmes.

1840 desembre 27

Dia 27 desembre de 1840.

Se ha tingut Consell General a instància dels vehins de las parròquias de las presents Valls en què pretenen no pagar delmes. Y ha resolt lo Il·lustre Consell que, en vista de las súplicas que han presentat los Il·lustres Vicaris Generals, comisionats del senyor bisbe, rector de Andorra y senyors de l'Areny, d'Ordino, en què se oposan en semblans pretencions, que en vista de tot, los comicionats nombrats en lo Consell de Sant Tomàs se informaran y se deurà cumplir lo parer que portaran sobre lo particular.

1841 abril 5

|*351* Dia 5 abril de 1841.

Dit dia se ha tingut lo Consell General, annomenat de la Semmana Santa, per fer lo primer pago de la quístia a Sa Majestat Cristianísima, que Déu guarde, com a compte de Foix, conseñor de les valls de Andorra, que són 960 franchs, que quedan en poder dels senyors cònsols de Encamp y Canillo, comicionats per elegir lo dia y aportar dit pago a dit señor. Y aportaran estos recibo a esta Casa luego de haber-lo entregat.

Dit dia se pagan los gastos del present Consell que són 22 lliures, 10 sous.

1841 maig 24

Dia 24 maitg de 1841.

Se ha tingut lo Consell, annomenat de Santcogesma, per pagar metges, cirurgià, censos de Costoja, draps de labar, baca magra, y se fa nominació de mostafasos, vehadors y capitans.

Dit dia se posan en mans del senyor Bentura Riba, síndich, de un partit per la baca magra 12 sous, 6, se pagan al render de Urgell, de altre partit 12 sous, 6 per los censos de Costoja, de altre partit 15 sous per los draps de labar, se pagan al porter major, de altre *[partit]* al senyor canonge sacristà 10 lliures per la penció de la present añada, y lo Consell pròxim deurà aportar recibo.

Dit dia se fa nominació de mostafasos, vehadors, capitans en lo modo següent:

Canillo: mostafà a Miquel Duedra, Putcernal, vehador a Jaume Bonell, capità a Nicolau Duedra, Pasamené.

Encamp: mostafà a Pere Torres, vehador a Pere Moles, capità a Anton Areny, Janet.

Ordino: mostafà a Anton Riba, Nicolau, vehador a Bentura Cabanes, capità a Agustí Pons.

Massana: mostafà a Joan Marquilló, vehador a Anton Sans, capità a Anton Armengol, Areny de Erts.

Andorra: mostafà a Anton Armengol, vehador Francisco Fiter, capità a Isidro Galí, Dolsa.

Sant Julià: mostafà a Francisco Bonfill, vehador a Bentura Vila, capità Isidro Bonet, de Aixirivall.

|*351v* Dit dia se posa en mans de[207] per pagar lo oli de la Mare de Déu de Andorra. No se ha pagat[208].

Dit dia annomena lo Consell per compters del present any a Joan Santuré, de Anguardany, y a Anton Riba, Nicolau.

Dit dia se arresten les menobres que deuran fer-se fins al dia de Sant Barnabé per los camins rals, senderas y senderons.

Dit dia se posan en mans del senyor Francisco Duran 20 lliures, 12 sous, 6 per la casa de potacari. Ha portat recibo.

Dit dia se posa en mans del senyor síndich Bonaventura Riba per pagar al duaner de la Seu 40 lliures per lo primer pago*.

Dit dia se ha pagat 36 lliures al nunci, primer pago del present any.

Dit dia lloa y aproba los arrestos y resolucions fets fins lo dia present, tant dels llibres vells com dels nous.

Dit dia se bota la missa de devoció, cada hu en sa parròquia.

Dit dia se arrestan las mostras.

[207] *No consta ni el nom ni la quantitat.*
[208] No se ha pagat *afegit posteriorment.*

Dit dia se fa nominació de sobreposats per lo ofici de Sant Pere Màrtir. Ix Isidro Maestre y entre Jaume Serra, sobreestan Bentura Calba, Rogetó, pesadò Joan Tarrado.

Dit dia se han pagat los gastos del Consell General.

[1841] juny 22

Dia 22 juny pròxim passat.

Se tingué Consell General en lo santuari de Merixell a l'efecte de cumplir lo [bot tenie] fet la Vall. Y en dit Consell, a pluralitat de vots, se resolgué que se pagués tot lo delme per aquest any, y que los arrendadós no podian entregar los preus de l'arendament sens consentiment del Consell.

1841 juliol 3

|[352] Dia 3 de juliol de 1841.

Se ha tingut Consell General a requisició del rendé de las rendas del Capítol y Il·lustre Senyor Bisbe de Urgell, Sefarino Riba, y als demés arendadors que percebeixen delmes de cualsevol naturalesa que sian dins las mateixas Valls, que sian pagats tots los dits delmes conforme sempre se a *[a]*costumat. Y lo Il·lustre Consell ha resolt, a pluritat de bots, que se cumplo en totas sas parts la resolució feta per lo mateix Consell lo dia 22 de juny últim, però est any que sian retinguts los pagos dels arrendaments fins a nou ordre de l'Il·lustre Consell. Y lo Il·lustre Consell resolt que cualsevol indivíduo que no pagava delme acostumat de tota naturalesa en cada parròquia, tot indivíduo que en assò contrafarà, pagarà trenta lliures de cot cada indivíduo.

1841 juliol 21

Dia 21 juliol de 1841.

Dit dia se ha tingut Consell General per determinà providència a l'acta sobre la solicitut han presentat los comicionats de alguns pobles de estas Valls, que no pretenen pagar delmes. Y ha resolt lo Il·lustre Consell posar a dita súplica lo decret següent:

"Después de examinada la present súplica, ha resolt lo Il·lustre Consell que se notifique al resolt del tres del corrent juliol, que és, que tot indivíduo en las presents Valls deu pagar lo delme acostumat baix las mateixas penas en dit Consell establertas conforme ja fou manat obserbar en las parròquias de las presents Valls".

1841 juliol 29

Dia 29 juliol de 1841.

Se ha tingut Consell General de orde del senyor síndich Joseph Picart a instància del senyor veguer de Sa Senyoria Il·lustríssima per manifestar un ofici de dit*[a]* Sa Senyoria Il·lustríssima. Y ha resolt lo Il·lustre Consell que se comicionaba al senyor síndich Joseph Picart y a Francisco Duran per contestar lo que convínguia sobre lo contingut en dit ofici.

Dit dia, los comicionats del poble, respecte de no haber cumplert los comicionats del poble lo que lo senyor síndich Joseph Picart los manà, que |[352v] los dits comicionats del poble pàgon dins 8 dias de cot dos duros per no haber cumplert al manat per dit senyor síndich, en pena del recot.

1841 octubre 25

Dia 25 octubre de 1841.

Dit dia se ha donada pocesió per veguer a senyor Bonaventura Riba y Calva, de Ordino.

Dit dia se ha tingut lo Consell General, annomenat de Tots Sans, per lo últim pago de la quístia a Sa Majestat Cristianíssima com a conpríncep de las presents Valls, que són 960 franchs, y se posan en mans de Jasinto Coma, cònsol major de Ordino, y de Lluís Mora, cònsol majó de la Massana. Y lo Consell pròxim vinent deuran aportar recibo en esta Casa. També reben los 12 duros per los gastos. Esta comició ha pagada al senyor síndich Joseph Picart[209].

Dit dia se posan en mans del senyor síndich Bentura Riba 40 lliures per lo segon pago de l'aduaner, lo que aportarà recibo per lo Consell pròxim.

Dit dia se posan en mans del dit senyor síndich 40 pesetes pagats dels papés y pasaports.

Dit dia se pagan los gastos del Consell.

[209] També reben… Joseph Picart *afegit posteriorment.*

1841 novembre 22

Dia 22 novembre de 1841.

Se ha tingut lo Consell General, dit de San*[t]* Andreu, per pagar metges, cirurgià, apota*[ca]*ri, arrestar metadós, aberias, per a què pugan, lo Consell pròxim de Sant Tomàs, aportar en esta Casa los consolats.

Dit dia se fa de llot 27 perdius bonas y rebedoras que los consolats deuran aportar rebuts en esta Casa la visília del Consell de San*[t]* Tomàs pròxim, so és, cada consolat cuatre, accepto Ordino, Massana y Andorra, que ne aportaran cinch cada consolat.

Dit dia se notan los metadós y aberias:

Canillo,	metadós	7	aberies	5.004	val junt:	168 ll.	11 s.	
Encamp,	metadós	3	aberies	2.150	val junt:	72 ll.	12 s.	4
Ordino,	metadós	8	aberies	3.040	val junt:	103 ll.	8 s.	8
Massana,	metadós	21	aberies	356	val junt:	17 ll.	2 s.	4
Andorra,	metadós	20	aberies	550	val junt:	23 ll.	6 s.	8
Sant Julià,	metadós	41	aberies	135	val junt:	16 ll.	15 s.	
Sume junt:						401 ll.	14 s.	

Dit dia se posan en mans del senyor síndich Bonaventura Riba 40 lliures per lo últim pago de l'aduaner, *etcètera*.

Dit dia se pagan los gastos del Consell, *etcètera**.

1841 desembre 16

|*[353]* Dia 16 desembre de 1841.

Se ha tingut lo Consell General de San*[t]* Tomàs a fi de cobrar los estranys.

Dit dia se deixe a la direcció dels senyors síndichs lo donar las bonas festas a las personas que tinga obligació la Vall y lo presentar a ditas personas los formatges y capons y demés que tinga obligació la Vall, lo que tindran previngut los cònsols per cuant los serà demanat.

Dit dia se pagan als comters de la Vall 21 lliures a cada un y un xinxó de gratificació.

Dit dia se ha pagat al secretari de l'Il·lustre Consell 56 lliures y 7 lliures per fer los edictes.

Dit dia se posan en mans del senyor síndich Picart, de Encamp, 55 lliures, 18 sous, 6 diners per pagar la penció del Capítol de Urgell.

Dit dia se posan en mans del senyor síndich Bonaventura Riba, síndich menó, 10 lliures per la conducció de l'atbocat de la Vall. Ha pagat[210]*.

Dit dia se pagan al nunci per lo últim pago del present any 30 lliures.

Dit dia se ha pagat als comicionats que fan los certificats dels bestiar*[s]* propi*[s]* en las parròquias 2 lliures a cada un.

Dit dia se ha pagat als llosadors 1 lliura, 10 sous.

Dit dia se ha pagat als comicionats de posar lo preu del blat 7 lliures, 10 sous*.

Dit dia se ha pagat per rentà la roba 12 lliures.

Dit dia se fa nominació de cònsols.

Dit dia se ha pagat als que portan las banderas 2 lliures, 5 sous.

Dit dia se ha pagat al campaner lliures, 15 sous.

Dit dia se pagan los gastos del Consell.

Dit dia se posan en mans del senyor síndich Riba 40 lliures per lo últim pago de est any, *etcètera*.

1842 gener 29

Dia 29 janer de 1842.

Se ha tingut Consell General per respòndrer sobre la consesió que demana Monsieur Cortes de esplotar lo mené de plom que demana de Encamp. Y lo Il·lustre Consell ha resolt, a eccepció de la parròquia de Encamp, que no té lloch dita esplotació de mener per los perjudicis que tal vegada se'n podrie seguir a la Vall, en atenció de haber-se demanat tal consessió per part de España. De cual resolució se'n done part al gobern francès y entresants[211].

[210] Ha pagat *afegit posteriorment*.
[211] *En lloc de* interessats.

1842 febrer 14

|[353v] Dia 14 febrer de 1842.

Dit dia se ha tingut Consell per vèurer una contestació a feta a est Consell lo Il·lustríssim Senyor Bisbe de Urgell dende Monpaller, de fecha 1 janer. Y en vista de tal ofici, ha resolt lo Il·lustre Consell proposar al dit Il·lustríssim Senyor Bisbe de què la Vall li donarà mil vuit-centas seixanta lliuras barceloneses anuals, en indenmisació dels delmes percebia lo bisbe de Urgell en las presents Valls, quedant al càrrech de Sa Senyoria Il·lustríssima lo pagar los pàrrocos de las presents Valls. Y en cas de no voler aceptar Sa Senyoria Il·lustríssima la tal proposició, se acudirà a hon convingue, comensan a pagar per lo any pasat de 1841.

1842 març 21

Dia 21 mars de 1842.

Dit dia se ha tingut lo Consell General, annomenat de la Semana Santa, per fer lo pago a Sa Senyoria Il·lustríssima, nostre conpríncep, que són 200 pesetes de vuit, a rahó de 50 rals de ardits, y 28 pesas per dret de menjaria. Y lo Consell pròxim vinent aportarà recibo Gil Areny, cònsol majó de la parròquia de Canillo, que ab moneda barcelonesa són 319 lliures, 4 sous barcelonesos.

Dit dia se ha fet 40 lliures barceloneses per fer lo primer pago de est any a l'aduaner de Urgell, y portarà recibo en esta Casa lo Consell pròxim, que quedan en mans de Simon Canturri, consellé de Sant Julià.

1842 maig 9

Dia 9 maitg de 1842.

Se ha tingut lo Consell General, anomenat de Sancugesma, per pagar metges, sirurgià, censos de Costoja, draps de labar, baca magra, y se fa nominació de mostafasos, vehadors y capitans.

Dit dia se posan en mans de Bentura Riba, Sacases, de un partit per la baca magra 12 sous, 6, se pagan al render de Urgell, de altre partit 12 sous, 6 per los sensos de Costoja, de altre 15 sous per los draps de labar, se pagan al porter major, de altre 10 lliures per la penció de la present añada, se pagan al senyor canonge sacristà. De tot lo que deurà aportar recibo per lo Consell pròxim.

Dit dia se fa nominació de mostafasos, vehadors, capitans en lo modo següent:

Canillo: mostafà a Jaume Calbó, Soldevila, vehador a Jaume Farré, Grabiel, capità a Bonaventura Rossell, Pellisé.

Encamp: mostafà a Cosme Bacó, vehador a Francisco Camp, Güelo, capità a Bernat Marticella, Segarró.

|[354] Ordino: mostafà a Pau Solsona, vehador a Pere Riba, capità a Guillem Adallach, Figat, de Llo*[r]*ts.

Massana: mostafà a Anton Font, Graellaire, vehador a Francisco Mora, Querol, capità a Guillem Mora, Guillem, de Erts.

Andorra: mostafà a Macià Calba, Muxella, vehadó a Francisco Maestre, Cacadet, capità a Joan Santuré, Guiem, de Anguardany.

San*[t]* Julià: mostafà a Simon Canturri, Bou, vehadó a Esteve Rosa, capità a Serni Torres, Llumeneres.

Dit dia se posan en mans de[212] per lo oli de la Mare de Déu de Andorra.

Dit dia annomene lo Consell per compters del present any a Joan Santuré, Ribot, y Anton Riba, Nicolau, de Ordino.

Dit dia se arresten las menobras que deuran fer-se fins al dia de Sant Barnabé per los camins rals, senderas y senderons.

Dit dia se posan en mans de Francisco Maestre 40 lliures per lo segon pago de est any y lo Consell pròxim *[portarà recibo]**.

Dit dia se ha pagat 30 lliures per lo primer pago del present any[213].

Dit dia lloa y aproba los arrestos y resolucions fets fins lo dia present, tant dels llibres vells com dels nous.

Dit dia se vota la missa de deboció cada hu en sa parròquia.

Dit dia se arrestan las mostras.

Dit dia se posan en mans de Anton Armengol 20 lliures, 12 sous, 6 per pagà la casa de l'apota*[ca]*ri*.

[212] *No consta ni el nom ni la quantitat.*
[213] *No consta en concepte de què es paguen.*

Dit dia se fa nominació de sobreposats per lo ofici de Sant Pere Màrtir. Hix Jaume Serra y entra Anton Pons, sobreestan Bonaventura Calva, pesadó Joan Tarrado.

Dit dia se ha pagat los gastos del present Consell 25 lliures.

1842 juny 20

|*354v* Dia 20 juny de 1842.

Se ha tingut Consell a fi de saber la resposta han portat los comicionats del Consell sobre la comició se'ls féu dels delmes lo dia 5 abril últim, y han presentat un paré de l'asesor de Foix, Monsieur Vidal, ab francès. Y ha resolt lo Consell aderir-se al tal parer, y que lo senyor cònsol de Ordino, Sefarino Riba, las fes traduhí en español. Y después de traduhida se tindrà una Junta per asentar-la al Llibre, y la tasca la faran los mateixos cuatre comicionats que varen anà a Fransa.

1842 juny 25

Dia 25 juny de 1842.

Se a tingut Junta a fi de donar complimén a la anterior resolusió de l'Il·lustre Consell General *[de]* copià lo parer, o sia, modelo dedicat per assesor albocat de la vila de Foix, cual còpia és com se segueix:

"El Consejo soberano de Andorra, país libre e independiente bajo la protección de la Espanya y de la Franssia, combocado extraordinariamente por Don José Picart, síndico y procurador general de la espresada Valle de Andorra, al efecto de liberar sobre del asunto de los diesmos que se persiben en su territorio.

En atención de que todo inpuesto en espezias sobre los productos de la tierra es mui perjudiscial al aumento de la agricultura y, por consiguiente, a la riqueza pública, y que sobre el país de Andorra no ay más que un tributo impuesto sobre el trebaxo del hombre.

Atendiendo que por santa y sagrada que sea sobre los estados católicos la destinasión del espresado impuesto, conocido baxo el nombre de diesmo, perteneze al poder soberano el suprimirlo, mantene*[r]*lo y, sobre todo, modificarlo en términos de constituirlo un destino particular.

Atendiendo que el diezmo a sido suprimido en los dos reinos de Fransia y de Espanya, protectores de la independenzia y nautralidat de Andorra, y que su continuasión a fabor del clero esp*[a]*nyol sería una espescia de anomalía.

Atendiendo que el boto del pueblo andorrano se a manifestado en diferentes ocassiones para la supresión del diezmo, a pesar de la opossisción de los prinsipales de algunas familias para mantenerlo, y que ha, por consiguiente apellada la interbensión del gobierno para mantener la tranquilidat pública y el reino de las leyes.

|*355* Atendiendo que todas las familias de la Valle professan la religión católica, apostólica y romana, la qual dessean y quieren conserbar inbiolable, que su reunión en cuerpo político inpone a su gobierno la obligasión perpetua de sostener, no solamente los gastos del culto, si que también los honorarios del benerable obispo de Urgel y gefe de su Iglesia y de los que baxo su autoridad dirigen los seis comunes o par*[r]*oquias de la Valle.

Atendiendo que el Estado debe probidensiar a la minist*[r]*acsión de los bicarios, y que sus onorarios deben assegurarse sobre los bienes y dotasión afectos al serbissio, y que por consiguiente su asicnasión o dotasión debe ser la misma que la percissen anualmente sobre el producto de los diesmos.

Decreta y declara como Lei del Estado lo siguiente:

Artículo primero: el diesmo de toda espesie que se persibía sobre el ter*[r]*itorio andor*[r]*ano a fabor de quien fuese es y queda suprimido, sin indemnissassión, desde el dia primero de enero de mil ochosientos corenta y dos.

Artículo segundo: se establesirá, a perpetuidad, un impuesto en metálico que grabitará sobre los bienes raises situados en todo el ter*[r]*itorio de Andor*[r]*a y pertenesientes, ya sea al Estado, a los Comunes y establesimientos públicos, ya sea a particulares o a sugetos que poseyen bienes en dicha Balle. Este impuesto se repartirá annualmente según las propiedades de sus poseedores y su inporte no podrá tener más destino quel de ildimnisar al Benerable Obispo de Urgel y a los curas de las seis par*[r]*oquias por la supresión del diesmo en espesia.

Artículo tersero: la cota de dicho inpuesto ter*[ri]*torial quedarà fixado a la suma de mil ochosientas xexenta libras barselonesas, equibalentes cada una a unos dos francos, ochenta sentésimos, moneda fransesa. Dicha contribusión o cota se repartirá anualmente en esta forma: mil siento corenta libras barselonesas al obispo actual de la diósses de Urgel, como gefe espirit*[u]*al de la Iglesia de Andorra y a sus sucsesores perpetuamente que fueren legalmente nombrados e instituïdos por Nuestro Santo Padre el Papa, y de siento beinte libras barselonesas a cada uno de los pár*[r]*ocos de las seis par*[r]*oquias de la Valle, y a sus sucsesores perpetuamente.

Artículo cuarto: para la cobransa de este inpuesto se nombrará un reseptor espesial elegido por el Illustríssimo Obispo de Urgel, y en su falta por el síndico proqurador general de la Valle.

|[355v] Artículo quinto: el Consejo soberano estableserá las vases para el reparto de este impuesto que deberá grabitar sobre todos lo*[s]* contrebuientes.

Artículo sexto: nuestro síndico procurador general queda encargado de transmitir una copia del presente decreto, sellado con el sello de las armas de Andorra, al Illustre Obispo de Urgel, prínsipe de la Valle, a los gobiernos de Fransia y Espanya, y de cuidar de su cumplimiento."

1842 agost 22

Dia 22 agost de 1842.

Se ha tingut Consell General de orde del senyor síndich Joseph Picart y a instància dels comicionats del poble. Vistas las reclamacions han fet a l'Il·lustre Consell los comicionats dels pobles de las presents Valls, ha comicionat lo Consell a lo senyor síndich Picart y a Francisco Duró, cònsol de Sant Julià, per a pasar a la ciutat de Urgell per recórrer al gobern de España per a què se servesquin donar ecclesiàstichs als vehins de las presents Valls, com a indivíduos del bisbat de Urgell, per donar-los l'aporto espiritual en atenció que, segons diuen, los que hi ha en las presents Valls tenen les facultats limitades.

1842 novembre 21

Dia 21 novembre de 1842.

Dit dia se ha tingut lo Consell General, annomenat de Sant Andreu, per pagar metges, cirurgià y apotacari, arrestar metadós, aberias, perquè lo Consell pròxim de San*[t]* Tomàs pugan aportar los consolats.

Dit dia se fa de llot 27 perdius rojas, *[bones]* y rebedoras, que los consolats deuran aportar, so és, cada consolat cuatre, acepto Canillo, Encamp y San*[t]* Julià, que ne portaran cinch y dos capons.

Dit dia se notan los metadós y aberias:

Canillo,	metadós	16	aberias	5.937	val junt:	201 ll.	18 s.
Encamp,	metadós	80	aberias	2.250	val junt:	95 ll.	s.

Ordino,	metadós	7	aberias	3.600	val junt:	121 ll.	15 s.	
Massana,	metadós	0	aberias	796	val junt:	26 ll.	10 s.	8
Andorra,	metadós	10	aberias	1.460	val junt:	51 ll.	3 s.	8
Sant Julià,	metadós	58	aberias	388	val junt:	25 ll.	8 s.	8
Sume junt:						521 ll.	15 s.[214]	

|[356] Dit dia se posan en mans del senyor síndich Joseph Picart 40 lliures per lo últim pago del duaner de Urgell.

Dit dia se fa nominació de cònsols per lo any 1843*.

Dit dia se pagan los gastos del Consell que són 25 lliures.

Dit dia se posan en mans de Ribaló 20 duros.

Dit dia se paga a l'Asgarradet 4 duros.

Dit dia lo Il·lustre Consell ha firmat debitori al senyor Cosp de 400 lliures per los perjudicis li han ocausionat ab lo camí de la borda del Cosp fet en sas pocessions.

1842 desembre 19

Dia 19 desembre 1842.

Dit dia se ha tingut lo Consell General, dit de San*[t]* Tomàs, a fi de cobrar los estranys.

Dit dia se deixe a la direcció dels senyors síndichs lo donar las bonas festas a las personas que tinga obligació la Vall y lo presentar a ditas personas los formatges y capons y demés que tinga obligació la Vall, lo que tindran previngut los cònsols per cuant los serà demanat.

Dit dia se pagan als compters de la Vall 21 lliures a cada un y un xinxó de gratificació*.

Dit dia se ha pagat al secretari de l'Il·lustre Consell 56 lliures, y 7 lliures per fer los edictes*.

Dit dia se posan en mans de Joan Ribot y de Francisco Duran, cònsol y consellé majó de Andorra, 55 lliures, 18 sous, 6 diners per pagar la penció del Capítol de Urgell.

[214] *En lloc de* 16.

Dit dia se posan en mans del senyor Francisco Duró, cònsol de San*[t]* Julià 10 lliures per la conduc*[c]*ió de l'avocat de la Vall.

Dit dia se paga al nunci per lo últim pago del present any 30 lliures.

Dit dia se pagan als comicionats que fan los certificats del vestià propi de la Vall, a cada comicionat de las parròquias, 2 lliures a cada un*.

Dit dia se ha pagat als llosadors 1 lliura, 10 sous.

Dit dia se paga al*[s]* comicionats de posar lo preu al blat 7 lliures, 10 sous*.

Dit dia se ha pagat per rentà la roba 12 lliures.

Dit dia se ha pagat als que portan las banderas 2 lliures, 5 sous.

Dit dia se ha pagat al campaner lliures, 15 sous.

Dit dia se fa nominasió de cònsols.

Dit dia ha resolt lo Consell que avingudas las parròquies ab los [condicimadors], si hi ha algun renitén que no vulla pagà lo que correspon dels delmes, que lo Consell donarà tota forsa per fe pagà, a gastos del Consell, 118 lliures.

1843 abril 10

|*356v* Dia 10 abril 1843.

Dit dia se ha tingut lo Consell General, annomenat de la Semana Santa, per fer lo primer pago de la quístia a Sa Majestat Cristianísima (que Déu guarde), com a compte de Foix, conseñor de les valls de Andorra, que són 960 franchs, que quedan en poder dels senyors cònsols de Sant Julià, Francisco Bonfill y senyor cònsol de l'Andorra, Anton Maestre, y queden los dinés en poder del senyor síndich Picart, comicionats per dit efecte. Y portaran recibo en esta Casa lo Consell pròxim. Ya han pagat dotse duros pels gastos de porta'ls a Fransa, *etcètera*.

Dit dia se pagan al duener de la Seu 40 lliures, y se posan en mans del senyor Anton Maestre, cònsol de Andorra, que lo Consell pròxim deurà aportar recibo, *etcètera*.

Dit dia se ha pagat al sirurgià la casa y hort 46 lliures.

Dit dia se han pagat los gastos del Consell 22 lliures, 10 sous.

1843 maig 28

Dia 28 maitg de 1843.

Se ha tingut Consell General, anomenat de Sancojesma, per pagar metges, sirurgià, censos de Costoja, draps de labar, baca magra, y se fa nominació de mostafasos, vehadors y capitans.

Dit dia se posan en mans de Francisco Duran, consellé, de un partit per la baca magra 12 sous, 6, se pagan al render de Urgell, de altre partit 12 sous, 6 per los sensos de Costoja, de altre 15 sous per los draps de labar, se pagan al porter major, de altre 10 lliures per la penció de la present añada, se pagan al canonge sacristà. De tot lo que deurà portar recibo lo Consell pròxim.

Dit dia se fa nominació de mostafasos, vehadors, capitans en lo modo següent:

Canillo: mostafà a Anton Vidal, vehador a Jaume Grabiel, capità a Joseph Areny.

Encamp: mostafà a Tomàs Palmitjavila, vehador a Bonaventura Puy, capità a Bonaventura Rossell.

Ordino: mostafà a Sinto Coma, vehador a Joseph Mallol, capità a Nicolau Cabanes.

Massana: mostafà Lluís Mora, vehador a Joan Camp, capità a Pere Call, Asclusa.

Andorra: mostafà a Francisco Duran, vehador a Bentura Calva, capità a Tomàs Sucarana.

San*[t]* Julià: mostafà a Joan Moles, vehador a Gil Areny, capità a Pere Canturri, Germà.

|*357* Dit dia se posan en mans[215] per pagar lo oli de la Mare de Déu de Andorra, lliures[216].

Dit dia annomene lo Consell per comptés del present any a Joan Santuré y Anton Riba, Nicolau.

[215] *No consta el nom.*
[216] *No consta la quantitat.*

Dit dia se arresten las menobras que deuran fer-se fins al dia de San*[t]* Barnabé per los camins rals, senderas y senderons.

Dit dia se posan en mans de Anton Pallerès, cònsol de Encamp, per lo segon pago de l'aduané 40 lliures, y lo Consell pròxim deu aportar recibo.

Dit dia se ha pagat al nunci 30 lliures per lo primer pago del present any.

Dit dia lloha y aproba los arrestos y resolucions fetas fins lo dia present, tant dels llibres vells com dels nous.

Dit dia se vota la misa de devosió de cada parròquia a l'Asperit San*[t]*.

Dit dia se arrestan las mostras.

Dit dia se ha pagat la casa de l'apotacari.

Dit dia se fa nominació de sobreposats de Sant Pere Màrtir. Ix Jaume Serra y entra Anton Pons, sobreestan Bonaventura Calva, pesadó Joan Tarrado.

Dit dia se han pagat los gastos del Consell 25 lliures.

1843 octubre 30

Dia 30 octubre 1843.

Se ha tingut lo Consell General, annomenat de Tots Sants, per fer lo últim pago de la quístia a Sa Majestat Crestianíssima, com a conpríncep de las presents Valls, que són 960 franchs, y se posan en mans dels comicionats Francisco Bonfill, Anton Maestre y senyor síndich Joseph Picart, y se'ls entrega 4 duros pel gasto, y lo Consell pròxim deuran aportar recibo.

Dit dia se posan en mans del senyor síndich Bonaventura Riba per fer lo segon pago a l'aduaner de la Seu per lo segon pago, que són 40 lliures barceloneses.

Dit dia se han pagat los gastos del present Consell, *etcètera*.

1843 novembre 27

Dia 27 novembre de 1843.

Dit dia se ha tingut lo Consell General de Sant Andreu per pagar metges, sirurgià y apotacari, arrestar metadós, aberias, per a què púgon lo Consell pròxim de San*[t]* Tomàs aportar en esta Casa los consolats.

Dit dia se de fa llot 27 perdius rojas, bonas y rebedoras, que los consolats deuran aportar en esta Casa la vigília del Consell de San*[t]* Tomàs pròxim, so és, cada consolat cuatre, accepto Ordino, Massana y Andorra, que ne aportaran cinch cada consolat y dos capons.

|*[357v]* Dit dia se notan los metadós y aberias:

Canillo,	metadós	9	aberias	5.321	val junt:	177 ll.	10 s.	10
Encamp,	metadós	33	aberias	2.080	val junt:	77 ll.	11 s.	8
Ordino,	metadós	5	aberias	2.595	val junt:	87 ll.	15 s.	
Massana,	metadós	6	aberias	2.029	val junt:	69 ll.	2 s.	4
Andorra,	metadós	17	aberias	1.758	val junt:	62 ll.	11 s.	
Sant Julià,	metadós	46	aberias	310	val junt:	21 ll.	11 s.	2
Sumen:						496 ll.	8 s.	6[217]

Dit dia se posan en mans del secretari Thomàs Palmitjavila 40 lliures barceloneses per fer lo últim pago del present any a l'aduaner de Urgell, y lo Consell pròxim aportarà recibo.

1843 desembre 18

Dia 18 desembre de 1843.

Se ha tingut lo Consell de San*[t]* Tomàs a fi de cobrar los estranys.

Dit dia se done la direcció als senyors síndichs per donar las bonas festas a las personas que tinga obligació la Vall y ha presentar a estas personas los formatges y capons y demés que tinga obligació la Vall, lo que tindran previngut per cuant la Vall los ho demanarà.

Dit dia se paga als compters 21 lliures a cada un *[y]* un xinxó de gratificació.

[217] *La suma dels sous i diners no és correcta.*

Dit dia se paga al secretari de l'Il·lustre Consell 56 lliures, y 7 lliures, 10 sous per fer los edictes.

Dit dia se posan en mans de Bonaventura Aleix, cònsol menó de Andorra, 55 lliures, 18 sous, 6 per pagar la penció del Capítol de Urgell.

Dit dia se posan en mans de Francisco Duró, consellé majó de San*[t]* Julià, 10 lliures per la conducció de l'atvocat de la Vall.

Dit dia se pagan al nunci per lo últim pach de est any 30 lliures.

Dit dia se ha pagat als comicionats que fan los papers 2 lliures a cada un, és dir, als que fan los certificats en las parròquias.

Dit dia se ha pagat als llosadors 1 lliura, 10 sous.

Dit dia se ha pagat al comicionat que pose lo preu al blat 7 lliures, 10 sous.

Dit dia se ha pagat per rentà la roba 12 lliures, sous.

Dit dia se ha pagat als que portan las banderas 2 lliures, 5 sous.

Dit dia se ha pagat al campané lliures, 15 sous.

Dit dia se pagan los gastos del present Consell que són sous[218].

1844 gener 11

|*[358]* Dia 11 janer de 1844.

Se ha tingut Consell General per posar un arreclo sobre lo vestià mulatí francès, que no pugo baixar ab certificats de Andorra, y privar tota quexa al gobern español. Y ha resolt que lo senyor cònsol deu pendre una nota de tot lo vestià mulatí y posar-la en poder del senyor síndich per tot lo mes de gené, y que lo vestià, per dar-lo per recreat, deuen estar y péxer en las presents Valls fins a l'octubre, novembre y desembre, y que los comicionats no púgon donar per recreat lo bestià que no sàpigon hàgia pescut las erbas tot lo dit temps dins las presents Valls. Y los cònsols de cada parròquia quedan encarregats de donar habís sobre tal determinasió als comicionats de sas parròquias.

1844 abril 1

[218] *No consta la quantitat.*

Dia 1 abril de 1844.

Se ha tingut lo Consell General, annomenat de la Semana Santa, per fer lo pago a Sa Senyoria Il·lustríssima, nostre conpríncep, que són 200 pesetes de 8, a rahó de 50 rals de ardits, y 28 pesas de dret de menjaria. Y lo Consell pròxim vinent aportarà recibo. Se posan en mans dels cònsols de Andorra Macià Muxella y Joan Pla, que són 319 lliures, 4 sous, y lo Consell pròxim aportaran recibo.

Dit dia se posan en mans del senyor síndich Picart 40 lliures per fer lo primer pago del present any al duaner de Urgell, y lo Consell pròxim aportarà recibo en esta Casa.

1844 maig 20

Dia 20 maitg 1844.

Se ha tingut lo Consell General de Sancugesma per pagar metge, sirurgià, apota*[ca]*ri, sensos de Costoja, draps de labar, baca magra, y se fa nominació *[de]* mostafasos, vehadors y capitans.

Dit dia se posan en mans del senyor síndich Bonaventura Riba, de un partit per la baca magra 12 sous, 6, se pagan al render de Urgell, de altre partit 12 sous, 6 per los censos de Costoja, de altre 15 sous per los draps de labar, se pagan al porter major, de altre 10 lliures per la penció de la present añada, se pagan al canonge sacristà. De tot lo que deurà portar recibo lo Consell pròxim.

Dit dia se fa nominació de mostafasos, vehadors y capitans en lo modo següent:

Canillo: mostafà a Gil Areny, Som, vehador a Nicolau Duedra, capità a Jaume Font, Pirot, de Ransol.

Encamp: mostafà a Pere Moles, Joan Antoni, vehador a Anton Vergés, Roca, capità a Francisco Riba, Malibern.

|*[358v]* Ordino: mostafà a Sefarino Riba, vehador a Serni Gaspà, capità a Bonaventura Pons, Tor.

Massana: mostafà a Anton Font, vehador a Anton Armengol, capità a Lluís Riba.

Andorra: mostafà a Joan Santuré, vehador a Anton Serqueda, capità a Joan Pons, Jaumetó.

San*[t]* Julià: mostafà a Francisco Duró, vehador a Andreu Cosí, capità a Joan Bonfill.

Dit dia no se pague lo oli de la Mare de Déu de Andorra.

Dit dia se anomene per comptés de las Valls a Joan Santuré y a Jaume Font, Jumpere.

Dit dia se arresten les menobres que deuran fer-se fins al dia de San*[t]* Barnabé per los camins rals, senderas y senderons.

Dit dia se posan en mans de Bentura Riba 40 lliures per lo segon pago de l'aduaner, y lo Consell pròxim deurà aportà recibo*.

Dit dia se ha pagat al nunci 30 lliures per lo primer pago del present any.

Dit dia lo Il·lustre Consell lloa y aproba tots los arrestos y resolucions fetas fins lo dia present, tant dels llibres vells com dels nous.

Dit dia se vota la misa de devosió a l'Esperit Sant en totas las parròquias.

Dit dia se arrestan las mostras.

Dit dia se ha pagat la casa a l'apotacari.

Dit dia se fa nominació de sobreposats de Sant Pere Màrtir. Ix Anton Pons y entra Francisco Aldosa, sobreestan Bonaventura Calva, pesadó Joan Tarrado.

Dit dia se han pagat los gastos del present Consell 25 lliures.

Dit dia lo Il·lustre Consell ha resolt arrendar per son compte tots los delmes se pagan dins las presents Valls, pagan las parròquias igualment, y las parròquias de Sant Julià y Andorra, que fan los caballons y garbas més grosas, lo Il·lustre Consell calcularà, cuant se farà lo pago cada any dels delmes, lo fer pagar a ditas dos parròquias algo més per dit desfalch.

1844 novembre 25

|*[359]* Dia 25 novembre de 1844.

Se ha tingut lo Consell General de Sant*[t]* Andreu per pagar metges, sirurgià, apotacari y arrestar metadós, aberias, perquè púgon lo Consell pròxim de Sant*[t]* Tomàs aportar en esta Casa los consolats.

Dit dia se fa de llot 27 perdius rojas, bonas y rebedoras, que los consolats deuran aportar en esta Casa la visília del Consell de Sant*[t]* Tomàs pròxim, so és, cada consolat

cuatre, eccepto Canillo, Encamp y Sant*[t]* Julià, que ne aportaran cinch cada consolat y dos capons.

Dit dia se notan los metadós y aberias:

Canillo,	metadós	20	aberias	9.669	val junt:	327 ll.	6 s.	
Encamp,	metadós	6	aberias	2.865	val junt:	97 ll.	s.	
Ordino,	metadós	11	aberias	4.730	val junt:	160 ll.	8 s.	4
Massana,	metadós		aberias	568	val junt:	18 ll.	18 s.	8
Andorra,	metadós	17	aberias	1.622	val junt:	58 ll.	6 s.	4
Sant Julià,	metadós	41	aberias	125	val junt:	14 ll.	8 s.	4
Sumen:						676 ll.	7 s.	8

Dit dia se posan en mans de Tomàs Palmitjavila, secretari, 40 lliures per lo últim pago de l'aduaner, y lo Consell pròxim deurà aportar recibo en esta Casa.

Dit dia se fa nominació de cònsols.

1844 desembre 16

Dia 16 desembre 1844.

Se ha tingut lo Consell de San*[t]* Tomàs a fi de cobrar los estranys.

Dit dia se done la direcció als senyors síndichs per a donar las bonas festas a las personas que tinga obligació la Vall y ha presentar a las ditas personas los formatges, capons y demés que tinga obligació la Vall, lo que tindrà obligació, y tindran previngut los consolats per cuant los serà demanat.

Dit dia se paga als compters 21 lliures a cada un y un xinxó de gratificació a quiscun*.

Dit dia se paga al secretari de l'Il·lustre Consell 56 lliures, y 7 lliures, 10 sous per fer los edictes.

Dit dia se posan en mans del senyor Macià Calva, cònsol de Andorra, 55 lliures, 18 sous, 6 per pagar la penció del Capítol de Urgell.

Dit dia se posan en mans de Pere Ribot, cònsol de Sant*[t]* Julià, 10 lliures per la conducció de l'atvocat de la Vall.

Dit dia se pagan al nunci per lo últim pago de est any 30 lliures.

Dit dia se han pagat als comicionats que fan los papers y certificats de les parròquies 2 lliures a cada un, *etcètera*.

|[359v] Dit dia se ha pagat als llosadors 1 lliura, 10 sous.

Dit dia se ha pagat al comicionat que fa lo preu al blat 7 lliures, 10 sous.

Dit dia se ha pagat per rentà la roba 12 lliures, sous.

Dit dia se ha pagat als que portan las banderas 2 lliures, 5 sous.

Dit dia se ha pagat al campané lliures, 15 sous.

Dit dia se pagan los gastos del present Consell.

1845 març 17

Dia 17 mars 1845.

Dit dia se ha tingut lo Consell General, annomenat de la Semana Santa, per fer lo primer pago de la quístia a Sa Majestat Cristianíssima, que Déu guarde, com a compte de Foix, conseñor de les valls de Andorra, que són 960 franchs, que quedan en poder del senyor síndich Joseph Picart. Comicionats los senyors cònsols de Canillo y Encamp per comicionats per portar-los a Foix, y se'ls entregue 12 duros per los gastos, y lo Consell pròxim deuran aportar recibo a esta Casa.

Dit dia se posan en mans del senyor Francisco Fité, cònsol menó de Andorra, 40 lliures per fer lo primer pago de est any a l'aduaner de Urgell, y lo Consell pròxim deurà aportar recibo en esta Casa.

Dit dia se han pagat los gastos del Consell 22 duros.

1845 maig 5

Dia 5 maitg de 1845.

Dit dia se ha tingut lo Consell General, annomenat de Sancogesma, per pagar metges, sirurgià, apotacari, censos de Costoja, draps de labar, baca magra, y se fa nominació de mostafasos, vehadors y capitans.

Dit dia se posan en mans del senyor síndich Picart, de un partit per la baca magra 12 sous, 6, se entregan al render de Urgell, de altre 12 sous, 6 per los censos de Costoja, de altre 15 sous per los draps de labar, se pagan al porté major, de altre 10 lliures per la

penció de la present añada, se pagan al canonge sacristà. De tot lo que deurà portà recibo en esta Casa lo Consell pròxim.

Dit dia se fa nominació de mostafasos, vehadors y capitans en lo modo següent:

Canillo: mostafà a Anton Areny, Bonavida, vehador a Jaume Font, Jumpere, capità a Jaume Pintat, Marticella.

Encamp: mostafà a Anton Pallerès, vehador a Anton [...], Marticella, capità a Tomàs Rossell.

Ordino: mostafà a Sefarino Riba, vehador a Agustí Pons, capità a Bonaventura Riba Bons, Jaumot.

Massana: mostafà a Lluís Areny, Aiern, vehador a Guillem Mora, capità a Bonaventura Mora, Jumpere, de Añós.

|[360] Andorra: vehador a Bentura Aleix, mostafà a Anton Maestre, capità a Isidro Galí, Dolsa.

San*[t]* Julià: mostafà a Simon Canturri, vehador a Esteve Tor, capità a Nicolau Ros, dit lo Jayle.

Dit dia lo oli de la Mare de Déu de Andorra no s'a pagat.

Dit dia se anomene per comptés de la Vall a Joan Santuré, Ribot, de Anguordany, y a Jaume Font, Jumpere, de Canillo.

Dit dia se arresten las menobres que deuran fer-ce fins al dia de San*[t]* Barnabé per los camins rals, senderas y senderons.

Dit dia se posan en mans del senyor síndich Picart 40 lliures per lo segon pago de l'aduaner de est any, y lo Consell pròxim deurà aportar recibo.

Dit dia se ha pagat al nunci 30 lliures per lo primer pago del present any.

Dit dia lo Il·lustre Consell arresta, lloa y aproba tots los arrestos, tan dels llibres vells com dels nous.

Dit dia se vota la misa de devoció a l'Esperit Sant en totas la parròquias.

Dit dia se arrestan las mostres que n'i aurà.

Dit dia se ha pagat la casa a l'apotacari.

Dit dia se fa nominació de sobreposats de San*[t]* Pere Màrti*[r]*. Ix Francisco Aldosa y entra Macià Maestre, sobreestan Bonaventura Calva, pesadó Joan Tarrado.

Dit dia se pagan los gastos del Consell que són[219].

1845 octubre 27

Dia 27 octubre 1845.

Se ha tingut lo Consell General, annomenat de Tots Sants, per fer lo últim pago de la quístia a Sa Majestat Cristianíssima, lo rey dels fransesos, conpríncep de las presents Valls, que són 960 franchs, y se posan en mans del senyor síndich Picart, y los comicionats de portar-los són los senyors cònsols de Ordino y Massana, y lo Consell pròxim deuran aportar recibo a esta Casa, y se'ls entregan los 12 duros dels gastos.

Dit dia se posan en mans del senyor síndich Riba 40 lliures per fer lo segon pago de esta añada al senyor aduaner de Urgell.

Gastos del Consell 12 duros.

1845 novembre 24

|*[360v]* Dia 24 novembre 1845.

Dit dia se ha tingut lo Consel*[l]* General, annomenat de San*[t]* Andreu, per pagar metges, cirurgià, apotacari, arrestar metadós, aberias, per a què púgon lo Consell pròxim de San*[t]* Tomàs aportar en esta Casa los consolats.

Dit dia se fa *[de]* llot 27 perdius rojas, bonas y rebedoras, que los consolats deuran aportar en esta Casa la vigília del Consell de San*[t]* Tomàs, so és, cuatre cada consolat, acceptat Canillo, Encamp y San*[t]* Julià, que ne portaran cinch, y cada consolat deurà portar també dos capons.

Dit dia se notan los metadós y aberias:

Canillo,	metadós	21	aberias	7.924	val junt:	269 ll.	7 s.	8
Encamp,	metadós	10	aberias	4.155	val junt:	141 ll.	s.	
Ordino,	metadós	7	aberias	1.047	val junt:	236 ll.	13 s.	
Massana,	metadós		aberias	552	val junt:	18 ll.	8 s.	
Andorra,	metadós	56	aberias	1.324	val junt:	58 ll.	2 s.	8
Sant Julià,	metadós	56	aberias	236	val junt:	21 ll.	17 s.	4
Sumen:						745 ll.	8 s.	8

Dit dia se posan en mans de Joseph Picart, síndich, 40 lliures per fer lo últim pago del present any del senyor aduaner de Urgell, y lo Consell pròxim aportarà recibo.

Reb Ribaló 50 lliures per abans, *etcètera*, pels camins 54 duros, *etcètera*[220].

1845 desembre 16

Dia 16 desembre 1845.

Se ha tingut lo Consell a fi de cobrar los est*[r]*anys.

Dit dia se done la direchció als senyors síndichs per donar las bonas festas a las personas que tinga obligació la Vall y de presentar a las ditas personas los formatges, capons y demés que tinga obligació la Vall, lo que tindran previngut los consolats per cuant los serà demanat.

Dit dia se paga als compters 21 lliures a cada un y un xinxó de gratificació a quiscun.

Dit dia se pagan al secretari de l'Il·lustre Consell 56 lliures, y 7 lliures, 10 sous per fer los edictes.

Dit dia se posan en mans de Bonaventura Riba, síndich, 55 lliures, 18 per pagar la penció del Capítol de Urgell, que deurà portà recibo lo Consell pròxim*.

Dit dia se posan en mans del senyor síndich Bonaventura Riba 10 lliures per la conducció de l'atvocat de la Vall.

Dit dia se pagan al nunci per lo últim pago del present any 30 lliures.

Dit dia se pagan als comicionats que fan los papés o certificats a les parròquies 2 lliures a quiscun.

|*[361]* Dit dia se ha pagat al llosador 1 lliura, 10 sous.

Dit dia se ha pagat al comicionat que posa lo preu al blat 7 lliures, 10 sous.

Dit dia se ha *[pa]*gat per rentà la roba 12 lliures, sous

Dit dia se ha pagat als que portan las banderas 2 lliures, 5 sous.

[219] *No consta la quantitat.*

[220] Reb Ribaló… *etcètera*, *afegit posteriorment.*

Dit dia se ha pagat al campané lliures, 15 sous.

Dit dia *[se ha]* entregat per gasto del Consell 90 lliures.

Dit dia s'a resolt que lo preu *[del blat]* serà a dos pesetes més per ca*[r]*ga del que anirà *[a]* la Seu al mercat, y lo comicionat Francisco Maestre donarà lo preu, *etcètera*.

1846 abril 7

Dia 7 abril de 1846.

Se ha tingut lo Consell General, annomenat de la Semana Santa, per fer lo pago a Sa Senyoria Il·lustríssima, nostre conpríncep, que són 200 pesetes de 8, a rahó de 50 rals de ardits, y 28 pesas de dret de menjaria, y lo Consell pròxim vinent aportarà recibo. Se posan en mans del senyor Salvador Moles, consol menó de Andorra, que són 319 lliures, 4 sous, y lo Consell pròxim aportarà recibo en esta Casa.

Dit dia se posan en mans del senyor Joan Pla, consellé menó de Andorra, 40 lliures per lo primer pago del present any de l'aduaner de la Seu de Urgell.

1846 maig 25

Dia 25 matg de 1846.

Dit dia se ha tingut lo Consell General, annomenat de Sancogesma, per pagar metges, sirurgià, apotacari, sensos de Costoja, draps de labar, baca magra, y se fa nominació de mostafasos, vehadors y capitans.

Dit dia se posan en mans del senyor Joan Pla, Prat, del Fené, de un partit per la baca magra 12 sous, se pagan al render de Urgell, de altre partit 12 sous, 6 per los censos de Costoja, de altre 15 sous per los draps de labar, se pagan al porter major, de altre 10 lliures per la penció de la present añada, se pagan al canonge sacristà. De tot lo que deurà portar recibo lo Consell pròxim.

Dit dia se fa nominació de mostafasos, vehadors y capitans en lo modo següent:

Canillo: mostafà a Pere Casal, Regí, vehador a Jaume Bonell, capità a Miquel Naudí, Xixarró.

|*361v* Encamp: mostafà a Pere Torres, vehador a Jaume Camp, capità a Francisco Riba, Malibern.

Ordino: mostafà a Serni Torres, vehador a Guillem Adallach, capità a Pere Armengol.

Massana: mostafà a Ramon Calba, vehador a Bonaventura Armengol, capità a Andreu Cadena, de Añós.

Andorra: mostafà a Macià Calba, Muxella, vehador a Joan Pla, capità a Joan Tarrado, Quimet.

San*[t]* Julià: mostafà a Pere Ribot, vehador a Francisco Veal, capità a Pere Auguet.

Dit dia no se pague lo oli de la Mare de Déu de Andorra.

Dit dia se annomene per comptés de les Valls a Joan Santuré y a Jaume Font, Jumpere.

Dit dia se arresten les menobres per los camins rals, cenderas y cenderons.

Dit dia se posan en mans de Joan Pla 40 lliures per lo segon pago, y lo Consell pròxim deurà portar recibo en esta Casa.

Dit dia se ha pagat al nunci 30 lliures per lo primer pago del present any.

Dit dia lo Il·lustre Consell lloa y aproba tots los arrestos y resolucions fetas fins lo present, tant dels llibres vells com dels nous.

Dit dia se vota la misa de deboció a l'Esperit Sant en las parròquias.

Dit dia se arrestan las mostras.

Dit dia se fa nominació de sobreposats de San*[t]* Pere Màrti*[r]*. Ix Masià Maestre y entra Miquel Bons, sobreestan Bonaventura Calva, pesadó Juan Tarrado.

Dit dia se ha pagat la casa a l'apotacari, és 30 lliures.

Dit dia se pagan los gastos del Consell que són[221].

1846 novembre 23

|*362* Dia 23 novembre 1846.

Se ha tingut lo Consell General, annomenat de San*[t]* Andreu, per pagar metges, cirurgià, apotacari, arrestar metadós, aberias, per a què pugan los consolats, en lo Consell pròxim de San*[t]* Thomàs, aportar en esta Casa.

[221] *No consta la quantitat.*

Dit dia se fa de lloth 27 perdius rojas, bonas y rebedoras, que los consolats deuran aportar en esta Casa la vigília del Consell de Sant Tomàs, so és, cuatre cada consolat, acceptat Ordino, Massana y Andorra, que ne portaran cinch, y cada consolat deurà portar també dos capons.

Dit dia se notan los metadós y aberias:

Canillo,	metadós	16	aberias	6.518	val junt:	221 ll.	5 s.	4
Encamp,	metadós	10	aberias	4.300	val junt:	145 ll.	16 s.	8
Ordino,	metadós	6	aberias	3.082	val junt:	104 ll.	4 s.	8
Massana,	metadós	4	aberias	1.204	val junt:	41 ll.	2 s.	8
Andorra,	metadós	8	aberias	550	val junt:	20 ll.	6 s.	
Sant Julià,	metadós	46	aberias	360	val junt:	22 ll.	16 s.	8
Sumen:						555 ll.	12 s.	

Dit dia se posan en mans del senyor secretari de est Consell 40 lliures per fer lo segon pago del present any al senyor aduaner de Urgell, y lo Consell pròxim deurà aportar recibo en esta Casa.

1846 desembre 20

Dia 20 desembre de 1846.

Se ha tingut lo Consell General de San*[t]* Tomàs a fi de cobrar los astranys.

Dit dia se *[deixe a]* la direcció als senyors síndichs per donar las bonas festas a las personas que tinga obligació la Vall y de presentar a las ditas personas los formatges, capons y demés que tinga obligació la Vall, lo que tindrà previngut cada consolat per cuant se'ls demanarà.

Dit dia se paga als comptés 21 lliures a cada un y un xinxó de gratificació a quiscunt.

Dit dia se pagan al secretari de la Vall 56 lliures.

Dit dia se posan en mans del senyor Francisco Maestre, Casadet, 55 lliures, 18 sous per pagà la penció del present any al Capítol de Urgell, lo que deurà portà recibo lo Consell pròxim*.

Dit dia se posan en mans del senyor Francisco Maestre, Casadet, 10 lliures per pagar la conducció de l'atvocat de la Vall.

|*362v* Dit dia se pagan al nunci 30 lliures per lo últim pago del present any.

Dit dia se pagan a cada comicionat que fan los certificats de les parròquies 2 lliures a quiscunt.

Dit dia se ha pagat al llosador 1 lliura, 10 sous.

Dit dia se ha pagat al comicionat de posà lo preu al blat 7 lliures, 10 sous.

Dit dia se ha pagat per rentà la roba 12 lliures, sous.

Dit dia se ha pagat als que portan las banderas 2 lliures, 5 sous.

Dit dia se ha pagat al campané lliures, 15 sous.

Dit dia se ha pagat per lo gasto del present Consell[222].

1847 gener 28

Dia 28 janer de 1847.

Se ha tingut Consell General a causa de haber tancat los pasos. Y ha resolt lo Il·lustre Consell comicionar a Anton Rossell y a Gil Areny, Som, per portar les representacions a Fransa y obrar ab dit gober*[n]* lo que sia necessari per la obertura de dits pasos. Y se fa comició per obrar lo convenient en cuant a la part de España a Francisco Maestre y a Joan Pla, de la vila de Andorra.

1847 abril 29

Dia 29 abril 1847.

Dit dia se ha tingut lo Consell, annomenat de la Semana Santa, per fer lo primé pago de la quístia a Sa Majestat Cristianíssima, lo rey dels fransesos, com a comte de Foix, conseñor de les valls de Andorra, que són 960 franchs, que quedan en poder del senyor síndich Joseph Picart. Y los cònsols de Ordino, cònsol majó y cònsol menó de la Massana, se'ls entregue 6 duros per los gastos, y lo Consell pròxim deuran aportar recibo en esta Casa.

[222] *Ídem*.

Dit dia se posan en mans de Francisco Maestre, consellé de Andorra, 40 lliures per lo primé pago de l'aduaner de Urgell de est any, y lo Consell pròxim deurà aportar recibo*. Encara [és ...] del síndich, però ha complert Francisco Mestre*.

Dit dia se han pagat los gastos del present Consell que són 12 sous.

1847 maig 17

|[363] Dia 17 maitg 1847.

Dit dia se ha tingut Consell General, annomenat de Sancogesma, per pagar metges, sirurgià, apotacari, censos de Costoja, draps de labar, baca magra, y se fa nominació de mostafasos, vehadors y capitans.

Dit dia se posan en mans de Francisco Maestre, Casadet, de un partit per la baca magra 12 sous, se pagan al render de Urgell, de altre partit 12 sous, 6 per los censos de Costoja, de altre 15 sous per los draps de labar, se pagan al porté major, de altre 10 lliures per la pensió de la present añada, se paga al senyor canonge sacristà. De tot lo que portarà recibo lo Consell pròxim.

Dit dia se fa nominació de mostafasos, vehadors y capitans en lo modo següent:

Canillo: mostafà a Nicolau Duedra, vehador a Bentura Rosell, Pallisé, capità a Nicolau Sans.

Encamp: mostafà a Anton Puy, Guillem, vehador a Francisco Camp, capità a Joan Comet.

Ordino: mostafà a Pere Riba, vehador a Nicolau Cabanes, capità a Anton Torres, Pal.

Massana: mostafà a Guillem Torres, vehador a Lloís Riba, capità a Pere Call, Asclusa.

Andorra: mostafà a Francisco Maestre, vehador a Francisco Fité, capità a Isidro Galí, Dolsa.

San*[t]* Julià: mostafà a Gil Areny, vehador a Pere Canturri, capità a Francisco Bonfill, Martí, de Bexesarri.

Dit dia no se pague lo oli de la Mare de Déu de Urgell a l'altar de Andorra.

Dit dia se annomene per comptés de las presents Valls a Joan Santuré y a Jaume Font, Jumpere.

Dit dia se arresten les menobres per los camins rals, cenderas y cenderons.

Dit dia se posan en mans de Francisco Maestre 40 lliures per lo segon pago *[de l'aduaner]*, y lo |[363v] Consell pròxim deurà portar recibo en esta Casa.

Dit dia se ha pagat al nunci 30 lliures per lo primé pago del present any.

Dit dia lo Il·lustre Consell lloa y aproba tots los arrestos y resolucions fetas fins lo dia present, tant dels llibres nous com dels vells.

Dit dia se vota la misa de deboció a l'Esperit Sant en cada parròquia.

Dit dia se arrestan las mostras.

Dit dia se fa nominació de sobreposats de San*[t]* Pere Màrtir. Ix Miquel Bons y entra Miquel Bons, Galixó, sobreastan Bonaventura Calva, pesadó Juan Tarrado.

Dit dia se ha pagat la casa al potacari.

Dit dia se pagan los gastos del Consell.

Dit dia se pague casa y hort del sirurgià, són 24 duros, entregats a Francisco Maestre.

Dit dia se ha pagat a Ribaló pel pon nou 3 onses, 7 duros del camí de Molines, y la borda de Moles 6 duros.

Dit dia se fa sisena de batlle per la presentar a Sa Majestat Crestianísima:

Canillo Pere Casal.
Encamp Anton Pallerès.
Ordino Serni Torres, Call.
Massana Lloís Areny, Aiern.
Andorra Francisco Duran, Guillemó.
Sant Julià Francisco Bonfill, *etcètera*.

Dit dia lo Il·lustre Consell resol que de esta hora en avant ningun Quart ni Comú de les presents Valls púgon fer ninguna repartició de dinés y béns comuns, que degan donar-ne part primé al Consell General, a fi de anà tota la Vall unida y poder privar tots los tumultos y alborots, y anar la Vall de comú acort, y lo que fan les unes parròquies no sia perjudicial a les altras, quedan no obstan la llibertat als Comuns de fer la caritat als pobres necesita*[t]*s com sempre ha estat de estil y bon costum. Lo que se mane observar en pena del cot de la Terra.

1847 agost 12

|[364] Dia 12 agost 1847.

Se ha tingut Consell General a instància del senyor beguer de Sa Señoria Il·lustríssima a l'efecte de celebrar Corts y per a nombrar los corresponents enrahonadors comforme és costum. Y lo Il·lustre Consell, desitjós de què se atministro recta justícia y donar lo càstich que correspon als delinqüents, ha tingut a bé concedir obrir ditas Corts y en nombrar per anrahonadors als Honorables Anton Armengol, cònsol majó de la vila de Andorra, y Anton Riba, Nicolau, consellé majó de Ordino, y en cas de no poder assestir algun dels dos, quede nombrat lo Honorable Pere Torres, cònsol majó de Encamp, *etcètera*.

1847 octubre 5

Dia 5 octubre de 1847.

Se ha tingut Consell General per instància del senyor beguer, Don Bonaventura de Riba, per publicar la sentència dels reos que se troban presos en la presó de las presents Valls, y quede a càrrech dels anrahonadors lo pasar los corresponents comptes ab lo senyor veguer, y lo Consell pròxim de Tots Sants los presentaran a est Consell.

1847 novembre 4

Dia 4 novembre de 1847.

Lo Il·lustre *[Consell]* se ha retardat al dia present a causa de haber entrat les tropes de España en estes Valls. Y dit dia se té lo Il·lustre Consell, annomenat de Tots Sants, per fer lo últim pago de la quístia a Sa Majestat Christianíssima, lo rey dels fransesos, conpríncep de les presents Valls, que són 960 franchs, y se posan en mans del senyor síndich Joseph Picart, y per lo Consell de Santcogesma presentarà recibo en esta. Y se comiciona als senyors cònsols de Andorra y Sant Julià que aportaran recibo per Sancogesma.

Dit dia se posan en mans del senyor síndich Bonaventura Riba, síndich menó, 40 lliures per fer lo segon pago de la present añada*.

Dit dia se fa comició al senyor síndich Joseph Picart y senyor secretari del Consell General per acodir a hon correspònguie a l'efecte de fer obrir lo pas.

1847 novembre 22

Dia 22 novembre de 1847.

Se ha tingut lo Consell General de Sant Andreu per pagar metges, cirurgià, apotacari, arrestar metadós, aberias, per a què pugan los consolats, en lo Consell pròxim de Sant Tomàs, |[364v] aportar en esta Casa.

Dit dia se fa de llot 27 perdius rojes, bonas y rebedoras, que los consolats deuran aportar en esta Casa la visília del Consell de Sant Tomàs, so és, cuatre cada consolat, acceptat Canillo, Encamp y Sant Julià, que ne portaran cinch, y cada consollat deurà aportar dos capons.

Dit dia se notan los metadós y aberias:

Canillo,	metadós	27	aberias	10.700	val junt:	363 ll.	10 s.	4
Encamp,	metadós	9	aberias	3.845	val junt:	130 ll.	8 s.	4
Ordino,	metadós	13	aberias	4.471	val junt:	152 ll.	5 s.	8
Masana,	metadós	4	aberias	1.260	val junt:	41 ll.	16 s.	8
Andorra,	metadós	10	aberias	917	val junt:	33 ll.	1 s.	4
Sant Julià,	metadós	23	aberias	397	val junt:	18 ll.	19 s.	8
Sumen:						740 ll.	0 s.	8

Dit dia se posan en mans del senyor síndich Bonaventura Riba 40 lliures per fer lo últim pago de la present añada al senyor aduaner de la Seu de Urgell, y lo Consell pròxim vinent deurà aportar recibo*.

Dit dia se han pagat los gastos del Consell 25 lliures. Vestret pel Consell vinent 19 duros a Ribaló.

Dit dia se ha resolt que los senyors síndichs no púgon despachar vestiars al retorn que no los cònstia que lo tal vestià realment ha vingut o retornat de España y ab retorn del senyor aduaner de la Seu de Urgell del mateix any. Y al moment de arribar lo vestià dega ser presentat als senyors síndich, cònsol o comicionat de la parròquia arribaran. Y que lo vestià dega ser depachat ab lo retorn, o ab referència de ell si no marche tot lo vestià, y no ab guia o papé de Andorra. Y los papers de Fransa per entrar gèneros seran librats solament als vehins de Andorra y no a ningun estrangé, y repartit lo vestià per parròquias. Y los passaports també solament se podran librar als propis andorrans y vehins de les Valls que sian de bona conducta y no a ningun estrangé. Y si als estrangés se'ls feneix lo

passaport en estas Valls, los senyors síndichs ab la to[...] los podran allargar lo pasaport fins a la primera policia o poble de sa residència. Tot lo que se mane obcerbar baix la pena de tres-centas lliuras barcelonesas, aplicadoras als senyors síndichs, secretari o comicionat o comicionats, per cada vegada que se aprobaran hajan contrafet al sobre resolt y demés responsabilitats que se'n púguian seg*[u]*ir.

1847 desembre 1

|*[365]* Dia primé desembre 1847.

Dit dia se ha tingut Consell General per haber rebut un ofici de l'Excel·lentíssim Senyor Capità General de Catalun*[y]*a sobre haver obert los pasos, y sobre mil duros ha posat de multa. Y se ha presentat les renúncias de sos empleos que han fet los senyors síndichs Joseph Picart y Bonaventura Riba. Y lo Il·lustre Consell ha resolt nombrar per comicionat a l'Honorable Pere Torres, cònsol majó de Encamp, per lo que interinament puga convenir y entener-se ab los goberns de España y Fransa. Y per los demés puns, esent de tanta utilitat e interés per la Vall, lo Il·lustre Consell se ha reservat temps per respònder a dit ofici y resòldrer lo convenient fins al Consell pròxim vinent.

1847 desembre 17

Dia 17 desembre de 1847.

Se ha tingut lo Consell General de San*[t]* Tomàs a fi de cobrar los estranys.

Dit dia se dexe a la direcció dels senyors síndichs per donar les bones festes a las personas que tinga obligació la Vall y de presentar a las ditas personas los formatges, capons y demés que tinga obligació la Vall, lo que tindran previngut los consolats per cuant se'ls demanarà.

Dit dia se paga als compters 21 lliures a cada un y un xinxó de gratificació a quiscun. En puesto de Joan Santuré a Anton Riba, Nicolau.

Dit dia se paga al secretari de la Vall 56 lliures.

Dit dia se posan en mans del senyor secretari 55 lliures, 18 sous per pagar la penció del present any al Capítol de Urgell, lo que deurà portà recibo per lo Consell pròxim*.

Dit dia se posan en mans del senyor secretari 10 lliures per pagar la conducció de l'atvocat de la Vall*.

Dit dia se pagan al nunci 30 lliures per lo últim pago del present any.

Dit dia se pagan a cada comicionat que fan los certificats de les parròquias 2 lliures a quiscunt.

Dit dia se ha pagat al llosador 1 lliura, 10 sous.

|*[365v]* Dit dia se ha pagat al porté 8 sous.

Dit dia se ha pagat al comicionat de posà lo preu al blat 7 lliures, 10 sous.

Dit dia se ha pagat per rentà la roba 12 lliures.

Dit dia se ha pagat als que portan les banderes 2 lliures, 5 sous.

Dit dia se ha pagat al campané lliures, 15 sous.

Dit dia se han pagat los gastos del Consell.

1847 desembre 18

Dia desavuit del mes de desembre de 1847.

Ha resolt fer comició l'Il·lustre Consell General, com la fa ab àmplia forma, als señors Anton Vidal, cònsol majó de la parròquia de Canillo, a Pere Torres, cònsol majó de la de Encamp, al senyor Thomàs Palmitjavila y Areny, secretari de l'Il·lustre Consell General, per pasar a donar la venvinguda a Sa Senyoria Il·lustríssima y determinar y contestar com millor trobaran conforme a l'ofici de l'Excel·lentíssim Senyor Capità General de Cataluña, y participar a les autoritats que corresponga, per la bona concervació de les Valls, la ellecció dels nous síndichs que se ha tingut a ve fer, y se ha feta sens discrepació de vots, dels senyors Gil Areny, Som, prohom y pagès argendat de la parròquia de Canillo, per síndich procurador general, y a Francisco Duran, Guillemó, prohom *[y]* pagès argendat de la parròquia de Andorra, per síndich menó. Y en cas de poder alcansar la aprobació dels goberns que corresponen del senyor síndich general, Gil Areny, se done ja facultat a nostre notari y secretari, senyor Thomàs Palmitjavila, per exténdrer la correspon*[ent]* escriptura, la que fa des d'ara. Otorgant tots los components lo Il·lustre Consell General.

1847 desembre 24

Dia 24 desembre de 1847.

En vista de las renúncias o demicions fetas per los senyors síndichs Don Josep Picart, síndich procurador general, y Don Bonaventura Riba, Sacases, síndich menó de las presents Valls, lo Il·lustre Consell General ha resolt concedir-los y atmeter-los las tals renúncias y dimició de sos empleos de síndichs de les presents Valls, volén los quédian tots los honors y prerrogativas que, com a bon síndich procurador general |[366] ha estat de las presents Valls, li competeixen y li són deguts, tributant-los, al mateix temps, tot lo Il·lustre Consell General, així en general com en particular, repetidas y afectuosas gràcias de sa*[s]* bonas servituts y dels especials beneficis y bon zel que de ells sempre ha exprimentat lo Il·lustre Consell, no sols en nom de síndichs sí que en los noms de particular*[s]*. Y lo Il·lustre Consell General ha tingut a ve nombrar per síndich procurador general a l'Honorable Gil Areny, Som, pagès argendat de la parròquia de Canillo, y per síndich menor a l'Honorable Francisco Duran, Guillemó, pagès argendat de la parròquia de Andorra, y los ha otorgat son corresponent sindicat, en poder del notari y secretari de est Il·lustre Consell General, Don Tomàs Palmitjavila y Areny, lo dia present.

1848 gener 23

Dia 23 janer de 1848.

Se ha tingut Consell General per arreclar los delmes, y se ha fet la repartició corresponent.

Y se ha resolt que de esta hora en avant no se atmeto valls ni tabolas en esta Casa consistorial de est Consell General, y ser la Casa de tota la Vall.

1848 abril 17

Dia 17 abril de 1848.

Se ha tingut lo Consell General de la Semana Santa per fer lo pago a Sa Senyoria Il·lustríssima, nostre conpríncep, que són 200 peses de 8, a rahó de 50 rals de ardits, y 28 peses de dret de menjaria, que són 319 lliures, 4 sous. Se posan en mans del senyor síndich

Francisco Duran, y lo Consell pròxim deurà aportar recibo en esta Casa de ditas 319 lliures, 4 sous*. Descar*[r]*egat ab recibo[223].

Dit dia se posan en mans del senyor Francisco Duran, síndich, 40 lliures per lo primer pago de la present añada*.

Dit dia se posan en mans del senyor síndich Gil Areny 92 franchs, y lo Consell pròxim se presentarà recibo. Y dit dia se pagan al senyor síndich Francisco Duran los passaports imprentats, que són 45 lliures barceloneses*.

|[366v] Dit dia s'a resolt que de esta hora en avant no se atmetrà ninguna súplica que corresponga a les parròquies que no hajan primé pasat per lo Consell de parròquia y que hajen de dema*[na]*r llisència al Comú, com sempre se ha acostumat y és estil.

1848 juny 7

Dia 7 juny de 1848.

Se ha tingut lo Consell General, annomenat de Santcugesma, per pagar metges, sirurgià, apotacari, censos de Costoja, draps a labar, baca magra, y se *[fa]* nominació de mostafasos, vehadors y capitans.

Dit dia se posan en mans del senyor síndich Francisco Duran, de Andorra, de un partit per la baca magra 12 sous, se pagan al render de Urgell, de altre partit 12 sous, 6 per los censos de Costoja, de altre 15 sous per los draps a labar, se pagan al porté major, de altre 10 lliures per la penció de la present añada, se pagan al senyor canonge sacristà. De tot lo que aportarà recibo lo Consell pròxim.

Dit dia se fa nominació de mostafasos, vehadors y capitans en lo modo següent:

Canillo: mostafà a Jaume Calvó, Soldevila, vehador a Joseph Areny, Calvó, capità a Jaume Font, Molné.

Encamp: mostafà a Pere Solana, vehador a Anton Vergés, capità a Pere Palmitjavila.

Ordino: mostafà a Anton Riba, Nicolau, vehador a Bonaventura Pons, Tor, capità a Bonaventura Riba, Jaumot.

Massana: mostafà a Anton Armengol, Areny, vehador a Anton Sans, capità a Joseph Perich, Rull.

[223] Descar*[r]*egat ab recibo *afegit posteriorment*.

Andorra: mostafà a Macià Calva, Muxella, vehador a Salvador Moles, capità a Jaume Calva, Riveraigua, de Anguardany.

Sant Julià: mostafà a Simon Canturri, Bou, vehador a Joan Moles, capità a Bonaventura Sirés, Guisal.

Dit dia no se pague lo oli de la Mare de Déu de Andorra de l'altar de la Seu.

Dit dia se annomena per compters a Anton Riba, Nicolau, y a Jaume Font, Juan Pere, de la Aldosa de Canillo.

|[367] Dit dia se arresten les menobres per los camins rals, senderes y senderons.

Dit dia se posan en mans del senyor síndich Francisco Duran, Guillemó, 40 lliures barceloneses per lo segon pago del senyor aduaner de Urgell, y lo Consell pròxim portarà recibo.

Dit dia se ha pagat 30 lliures per lo primé pago del present any.

Dit dia lo Il·lustre Consell lloha y aprova las resolucions y ordinacions, tan dels llibres vells com dels nous.

Dit dia se vota la misa de devoció a l'Esperit Sant en cada parròquia.

Dit dia se arrestan la*[s]* mostras.

Dit dia se fa nominació de sobreposats de Sant Pere Màrtir. Ix Miquel Bons, Galixó, y entra Juan Muxella, sobreestan Bonaventura Calva, pesadó Joan Tarrado.

Dit dia se paga la casa de l'apotacari.

Dit dia se pagan los gastos del present Consell 25 lliures.

Dit dia se ha resolt, que per tot lo mes de setembre pròxim, que totas las parròquias hajan pagats tots los anraderits dels delmes, y que si gastos se ofereixen los pagaran los que no auran cumplert a dita resolució.

1848 novembre 20

Dia 20 novembre de 1848.

Dit dia se ha ting*[ut]* lo Consell General de Sant Andreu per pagar metges, cirurgià, apotacari, arrestar metadós, aberias, per a què pugan los consolats, en lo Consell pròxim de Sant Thomàs, aportar en esta Casa.

Dit dia se fa de llot 27 perdius rojas, bonas y rebedoras, que los consolats deuran aportar en esta Casa la visília del Consell de Sant Tomàs, so és, cuatre cada consolat, acceptat Ordino, Massana y Andorra, que ne portaran cinch cada consolat. Y cada consolat de la Vall, a més del dit, deurà aportar dos capons.

Dit dia se notan los metadós y aberias:

|[367v] Canillo ,	metadós	24	aberias	9.474	val junt:	321 ll.	16 s.	
Encamp,	metadós	30	aberias	4.667	val junt:	163 ll.	1 s.	4
Ordino,	metadós	5	aberias	2.657	val junt:	89 ll.	16 s.	4
Masana,	metadós	2	aberias	1.434	val junt:	48 ll.	6 s.	
Andorra,	metadós	9	aberias	700	val junt:	25 ll.	11 s.	8
Sant Julià,	metadós	25	aberias	280	val junt:	15 ll.	11 s.	8
Sumen:						664 ll.	3 s.	

Dit dia se posan en mans del senyor Francisco Duran, Guillemó, sín*[di]*ch, 40 lliures per fer lo segon[224] pago de la present añada al senyor aduaner de la Seu de Urgell, y lo Consell pròxim deurà aportar recibo.

Gasto del present Consell 25 lliures.

Pel sopà 9 lliures.

Se li ha abansat del Consell vinent 30 lliures.

1848 desembre 19

Dia 19 desembre de 1848.

Se ha tingut lo Consell General de Sant Tomàs a fi de cobrar los estrayns.

Dit dia se dexe a la direcció dels senyors síndichs per donar les bones festes a las personas que tinga obligació la Vall y de presentar a las ditas personas los formatges, capons y demés que tinga obligació la Vall, lo que tindran previngut los consolats per cuant se'ls demanarà.

Dit dia se pagan als compters 21 lliures a cada un y un xinxó de gratificació a quiscun.

Dit dia se pagan al secretari de la Vall 56 lliures.

[224] *Interlineat* tercé. *No queda clar quina de les dues opcions és la correcta.*

Dit dia se posan en mans del senyor síndich Gil Areny 55 lliures, 18 sous per pagar la penció del present any al Capítol de Urgell, y deurà portar recibo lo Consell pròxim vinén*.

Dit dia se posan en mans del senyor Anton Armengol 10 lliures per pagar la conducta de l'atvocat de la Vall.

Dit dia se pagan al nunci per lo últim pago de esta añada 30 lliures.

Dit dia se pagan als senyors comicionats que fan los certificats en las parròquias 2 lliures a quiscun.

Dit dia se ha pagat al llosador 1 lliura, 10 sous.

Dit dia se ha pagat al porté 3 lliures.

Dit dia se ha pagat al comicionat de posà lo preu del blat 7 lliures, 10 sous.

Dit dia se ha pagat per rentà la roba de la Casa 12 lliures.

Dit dia se pagan al senyor aduaner 30 lliures per lo últim pago a Anton Armengol, Ribaló, són 40 lliures*. La comició quede a la Vall[225].

|[368] Dit dia se fa la aprobació de cònsols.

Dit dia se ha pagat als que portan les banderas 2 lliures, 5 sous.

Dit dia se ha pagat al campané lliures, 15 sous.

Dit dia se ha pagat pel gasto del Consell[226].

Dit dia se arreste y resolt lo Il·lustre Consell, ab parer del senyor bisbe, que del dia 25 desembre del present any en avant tot contracte otorgat en poder dels notaris de les presents Valls degan ser firmats per la part que los otorga, baix nul·litat de la escriptura si no és firmada, y seran castigats los notaris si la prenen sens dit requesit de la firma.

[225] La comició quede a la Vall *afegit posteriorment.*
[226] *No consta la quantitat.*

1849 abril 2

Dia 2 abril 1849.

Se ha tingut lo Consell General de la Semmana Santa per fer lo primé *[pago]* de la quístia a Sa Majestat Cristianíssima lo rey de Fransa, com a compte de Foix, conseñor de les presents valls de Andorra, que són 960 franchs, que quedan en poder del senyor síndich Gil Areny y als senyors cònsols de Encamp y Canillo. Est pago ha servit per lo any 1848, hi ha presentat recibo*. Y se li entreguen 12 duros per los gastos. Y per lo Consell pròxim deuran aportar recibo en esta Casa.

Dit dia se posan en mans del senyor síndich Francisco Duran cuaranta lliures, dich 40 lliures, per fer lo primer pago de est any a l'aduaner de la Seu de Urgell, y deurà aportar recibo lo Consell pròxim.

Dit dia se pagan los gastos del present Consell que són 12 duros.

Dit dia se fa comició a Juan Moles, de Sant Julià, que tot lo vestià que retornarà de guia lo degan presentà a dit comicionat, est ne deurà fer una llista, y sensa son visto o papé de tal comicionat, de esta hora en avant, lo*[s]* senyors síndichs no·l podran despachà, ni ab retorn ni sens ell.

1849 maig 22

Dia 22 maitg de 1849.

Se ha tingut lo Consell General, annomenat de Santcugesma, per pagar metges, sirurgià, apotacari, censos de Costoja, draps de labar, baca magra, y se fa nominació de mostafasos, vehadors y capitans.

Dit dia se posan en mans del senyor Anton Maestre, cònsol de Andorra, de un partit per la baca |[368v] magra 12 sous, se pagan al render de Urgell, de altre partit 12 sous y 6 dinés per los censos de Costoja, de altre 15 sous per los draps de labar, se pagan al porté major, de altre deu lliuras, dich 10 lliures, per la penció de la present añada, se pagan al senyor canonge sacristà. De tot lo que portarà recibo lo Consell pròxim.

Dit dia se fa nominació de mostafasos, vehadors y capitans en lo modo següent:

Canillo: mostafà a Anton Vidal, vehador a Jaume Font, Pirot, capità a Andreu Rosa, Piedro.

Encamp: mostafà a Pere Torres, vehador a Ignasi Picart, capità a Francisco Palmitjavila.

Ordino: mostafà a Agustí Pons, vehador a Bentura Cabanes, capità a Anton Torres, Pal.

Massana: mostafà a Guillem Mora, vehador a Francisco Mora, capità a Bonaventura Mora, Jumpere.

Andorra: mostafà a Anton Armengol, vehador a Odot Maestre, capità a Romà Sucarana.

Sant Julià: mostafà a Gil Areny, vehador a Pere Canturri, capità a Narcís Ros.

Dit dia no se pague lo oli de la Mare de Déu de Andorra de la catedral de la Seu.

Dit dia se anomena per compters y comicionats dels camins a Anton Riba, Nicolau, de Ordino, y Jaume Font, Jumpere, de la Aldosa de Canillo.

Dit dia se arresten les menobres per los camins rals, senderes y senderons.

Dit dia se posan en mans del senyor cònsol de Andorra Anton Maestre 40 lliures per lo segon pago de l'aduaner de Urgell, y lo Consell pròxim deurà aportà recibo.

Dit dia se ha pagat 30 lliures al nunci per lo primé pago de est any.

Dit dia lo Il·lustre Consell lloa y aproba las resolucions y ordinacions, tant dels llibres vells com dels nous.

Dit dia se vota la missa de devoció en cada parròquia de la Vall.

Dit dia se arrestan las mostras.

Dit dia se paga la casa de l'apotacari al Guillemó 30 lliures.

Dit dia se ha pagat la casa y hort del barvé 45 lliures.

|[369] Dit dia se fa nominacio de sobreposats de Sant Pere Màrtir. Ix Joan Muxella y entra Bonaventura Fité, sobreastan Bonaventura Calva, Rogetó, pesadó Joan Tarrado.

Dit dia se pagan los gastos del present Consell 25 lliures.

1849 juny 18

Dia 18 juny 1849.

Se ha tingut Consell General a l'efecte de encontrar-se lo Il·lustre Senyor Síndich Procurador General Don Gil Areny ab una carta del senyor bisbe relativa a l'arrendar los delmes.

Dit dia ha resolt lo Il·lustre Consell General que cada parròquia en sí se convinga ab los senyors arrendadors que lo dit Il·lustre Consell General ha determinat que, per tot lo dia de Tots los Sants pròxims, los Comuns que no hajan pagat los delmes los pagaran per dit dia, o portaran un abono dels senyors arrendadors, y cuant no, pagaran tots los danys y perjudicis que se ocasionaran a la Vall los morosos.

Dit dia se mana als vehins de las Valls que no pugan véndrer armas de foch a ningun forasté baix la pena de deu lliuras per cada arma y demés perjudicis que se'n púguia seguir.

1849 juliol 17

Dia 17 juliol de 1849.

Se ha tingut Consell General sobre un ofici que lo senyor síndich ha rebut del senyor intendén de Lleyda trasladat a l'administrador de la aduana de Urgell, y se *[ha]* comicionat al senyor síndich menor Francisco Duran y a l'Honorable Sefarino Riba, consellé majó de Ordino, per baixar a la Seu a contestar a dit ofici e informar-se perquè no nos púgon obligar a pagar lo que se pretén en dit ofici.

Dit dia lo Il·lustre Consell, en vista de l'ofici que ha rebut de l'Il·lustríssim Senyor Bisbe de Urgell per medi del senyor síndich y del senyor veguer de les presents Valls, y en vista que la política de la Vall no permet lo poder-se fer semblants edificis per lo estil de devertimens de danses y jochs, com se demane lo permís de poder-se fe*[r]* per los honorables comuns de Encamp y Canillo, ha resolt lo Il·lustre Consell que no té lloch la demanda per edificar ni fer tal edifici en ningun pun*[t]*, ni dins lo territori de les presents valls de Andorra.

1849 octubre 28

Dia 28 octubre de 1849.

Dit dia se ha tingut lo Consell General, annomenat de Tots Sants, per fer lo últim pago de la quístia a Sa Majestat Cristianíssima lo rey dels fransesos, conpríncep de les presents Valls, que són 960 franchs. Se posan en mans del senyor síndich Francisco Duran set onses, deu duros y una peseta y mitja, y dotse duros per los gastos. Y las cuatre onses, vint-y-vuit pesetes y mitja se han de cobrà de Picart, que deuran |[369v] aportar-los a Fransa, a Foix, los senyors cònsols de Ordino y Massana, y lo Consell pròxim deuran aportar recibo en esta Casa, lo Consell pròxim.

Dit dia se pasan en mans del senyor Francisco Duran, síndich menó, 40 lliures per lo últim pago de la present añada, y lo Consell pròxim deurà aportà recibo en esta Casa.

Dit dia se pagan los gastos del present Consell.

1849 novembre 26

Dia 26 novembre 1849.

Dit dia se ha tingut lo Consell General de Sant Andreu per pagar metges, cirurgià, apota*[ca]*ri, arrestar metadós, aberias, perquè pugan los consolats en lo Consell pròxim de Sant Tomàs aportar en esta Casa.

Dit dia se fa de llot 27 perdius rojas, bonas y rebedoras, que los consolats deuran aportar en esta Casa la visília del Consell de Sant Tomàs, so és, cuatre cada consolat, acceptat Canillo, Encamp y Sant Julià que ne portaran cinch cada consolat. Y a més, cada consolat de la Vall, aportaran dos capons.

Dit dia se notan los metadós y aberias:

|Canillo,	metadós	29	aberias	10.485	val junt:	356 ll.	15 s.	
Encamp,	metadós	35	aberias	4.127	val junt:	146 ll.	6 s.	4
Ordino,	metadós	8	aberias	3.865	val junt:	130 ll.	16 s.	8
Masana,	metadós	5	aberias	1.789	val junt:	60 ll.	17 s.	8
Andorra,	metadós	20	aberias	1.323	val junt:	49 ll.	2 s.	
Sant Julià,	metadós	28	aberias	292	val junt:	16 ll.	14 s.	
Sumen:						760 ll.	1 s.	8

Dit dia ha resolt lo Il·lustre Consell, pena de 300 lliures, que ningun pagès ni vehí de les Valls pugo fer despachà sos vestiàs y pollins, y después se'ls queden y servexen los certificats per despachà vestià francès. Y lo cònsol y comicionat seran responsables, baix la mateixa pena y demés danys, si se experimenta. Y si ningun vehí se ven ningun retorn serà castigat baix la mateixa pena.

Dit dia s'a resolt, per la quietut de la Vall, sens descrepació de vot, lo pribar lo ofici de procurador a Anton Puitg, Paleta, y a sos fills. Y se n'ha pasat ofici als batlles perquè no sia atmès en sos tribunals.

1849 desembre 18

|[370] Dia 18 desembre de 1849.

Se ha tingut Consell General de Sant Tomàs a fi de cobrar los estranys.

Dit dia se dexe a la direcció dels señors síndichs per donar les bones festes a les personas que tinga obligació la Vall y de presentar a las ditas personas los formatges, capons y demés que tinga obligació la Vall, lo que tindran previngut los consolats per cuant se'ls demanarà.

Dit dia se pagan als compters 21 lliures a cada un y un xinxó de gratificació a quiscun.

Dit dia se pagan al secretari de la Vall 56 lliures.

Dit dia se posan en mans del senyor síndich Francisco Duran 55 lliures, 18 sous per pagar la penció del present any al Capítol de Urgell, y deurà aportar recibo lo Consell pròxim vinent.

Dit dia se posan en mans del senyor Francisco Duran, síndich, 10 lliures per lo pago de la conducció de l'atvocat de la Vall.

Dit dia se pagan al nunci per lo últim pago de esta añada 30 lliures.

Dit dia se pagan als senyors comicionats que fan los certificats en las parròquias 2 lliures a quiscun.

Dit dia se ha pagat al llosador 1 lliura, 10 sous.

Dit dia se ha pagat al porté 3 lliures.

Dit dia se ha pagat al comicionat que posa lo preu al blat 7 lliures, 10 sous.

Dit dia se ha pagat per rentà la roba de la Casa 12 lliures.

Dit dia se ha pagat als que portan las banderas, tabernacle 2 lliures, 5 sous.

Dit dia se ha pagat al campané lliures, 15 sous.

Gastos del Consell[227].

Dit dia, consideran est Consell General que per lley o consuetut inmemorial y ab forsa de tal, no pot ningun estranger atquerir casa ni altras fincas en las presens Valls sens trobar-se primerament autorisat per est Consell General, y consideran que esta lley ha estat frecuentment infringida, no podent esta Corporació mirar ab indeferència semblant abús, ha resolt, prèvia aprobació de l'Il·lustríssim |[370v] senyor bisbe de Urgell, príncep soberà de las presents Valls, renobar la indicada prohibició y, en cuant menester sia, establir novament que ningun foraster o estranger puga atquerir, ni per títol lucratiu ni per títol honorós[228], casa ni finca alguna en las presents Valls sens haber solicitat y obtingut la competén aprobació primerament del Consell de parròquia respectiu, y después de est Consell General, en lo concepte de què tota atquisició que no baja presedida dels indicats requisits serà nul·la o de ningun valor ni efecte. Y per a què ningú púguia al·legar ignorància, se acorde que la present resolució se poblique en lo modo acostumat.

Dit dia se ha despachat edictes per los pasatges acostumats per la publicació de la present y sobre escrita lley.

Dit dia se han pagats tots los jornals que la Vall ha fet fe fins lo dia present.

1850 març 26

Dia 26 mars de 1850.

Se ha tingut lo Consell General, annomenat de la Semana Santa, per fer lo pago a Sa Senyoria Il·lustríssima, nostre conpríncep, que són 200 peses de 8, a rahó de 50 rals de ardits, y 28 peses de dret de menjaria, que són 319 lliures, 4 sous, que se posan en mans del senyor síndich Gil Areny, y lo Consell pròxim deurà aportar recibo en esta Casa*.

[227] *No consta la quantitat.*
[228] *En lloc de* honerós.

Dit dia se posan en mans de Francisco Duran, síndich segon, 40 lliures per fer lo primé pago de esta añada al senyor aduaner de la Seu de Urgell, y lo Consell pròxim deurà aportar recibo en esta Casa*.

Dit dia se han pagat los gastos del present Consell, que són 12 duros.

1850 maig 13

Dia 13 maitg de 1850.

Se ha tingut lo Consell General, annomenat de Sancugesma, per pagar metges, sirurgià, apotacari, censos de Costoja, draps de labar, baca magra, y se fa nominació de mostafasos, vehadors y capitans.

Dit dia se posan en mans del senyor síndich Francisco Duran, de un partit per la baca magra 12 sous, se pagan al render de Urgell, de altre partit 12 sous, 6 diners se pagan *[per los censos de Costoja]*, de altre 15 sous, se pagan al porté majó per los draps de labar, de altre deu lliuras per la penció de la present añada, se pagan al senyor canonge sacristà. De tot lo que portarà recibo lo Consell pròxim.

Dit dia se fa nominació de mostafasos, vehadors y capitans en lo modo següent:

Canillo: mostafà a Nicolau Duedra, vehador a Jaume Bonell, capità a Thomàs Vidal.

|[371] Encamp: mostafà a Anton Puy, vehador a Bernat Marticella, capità a Joseph Riba.

Ordino: mostafà a Sefarino Riba, vehador a Pere Armengol, capità a Guillem Beneset.

Massana: mostafà a Joan Marquilló, vehador a Joan Camp, capità a Anton Rogé.

Andorra: mostafà a Bonaventura Aleix, vehador a Pere Calvet, capità a Anton Tomàs, alias lo Xirro.

Sant Julià: mostafà a Francisco Bonfill, vehador a Bonaventura Vila, capità a Ignasi Baró.

Dit dia no se pague lo oli de la Mare de Déu de Andorra de la catredal de Urgell.

Dit dia se anomene per compters y comisionats dels camins a Anton Riba, Nicolau, de Ordino, y Jaume Bonell, Hoste, de Soldeu.

Dit dia se arresten les menobres per los camins rals, senderes y senderons.

Dit dia se posan en mans del senyor síndich de Andorra Francisco Duran 40 lliures per lo segon pago de l'aduaner de Urgell, y lo Consell pròxim deurà aportà recibo.

Dit dia se ha pagat 30 lliures al nunci per lo primé pago de est any.

Dit dia lo Il·lustre Consell lloa y aproba las resolucions y ordinacions, tant dels llibres vells com dels nous.

Dit dia se vota la misa de devosió en cada parròquia de l*[a]* Vall.

Dit dia se arrestan las mostras.

Dit dia se ha pagat la casa de l'apotacari 30 lliures.

Dit dia se ha pagat la casa y hort del barbé 45 lliures.

Dit dia se fa nominació dels sobreposats de Sant Pere Màrti*[r]*. Ix Bonaventura Fité y entra Masià Puitg, sobreastan Bonaventura Calva, Rogetó, pesadó Joan Tarrado.

Dit dia se pagan los gastos del present Consell 25 lliures.

|*[371v]* Dit dia se fa comició a Joan Moles, Anton Vergés, Anton Maestre y Jaume Font per anar al bosch de la Gonarda, junt ab lo secretari.

1850 juliol 1

Dia 1 juliol 1850.

Dit dia se ha tingut Consell per péndrer algunes providències ab annuència del senyor veguer per pendre algunes providències per pribar no córron gen dolenta ni lladres en les Valls, y se ha tingut instància per tenir mostras en lo diumenge pròxim, y lo Consell ha pres providències per pribar tots abusos, *etcètera*.

1850 novembre 15

Dia quinse del mes de novembre 1850.

Se ha tingut Concell de la Vall a fi de donar curs a certas pretencions que posava lo gobernador civil de la província de Lleida com a representant la reyna de España.

1850 novembre 20

Dia 20 novembre 1850.

Se ha tingut Junta a fi de buscar a l'archiu de la Vall un paper.

1850 novembre 25

Dia 25 novembre 1850 .

Se ha tingut lo Consell General de la Vall de Sant Andreu a fi de pagar metges, sirurjià, apotacari, arrestar metadós, aberias, y lo que dehuen portar los Honorables Cònsols per lo Consell vinent de Sant Thomàs en esta Casa.

Se fa de llot 27 perdius rojes, bones y rebedoras, per[229] los consolats deuran aportar en esta Casa la vijília de Sant Thomàs, quatre cada consolat, exceptuat Massana, Ordino y Andorra, que ne portaran cinch. Y a més, cada cònsol dos capons.

Metedós y aberias:

Canillo,	metadós	16	aberias	80.310	val junt:	280 ll.	9 s.	8
Encamp,	metadós	19	aberias	60.190	val junt:	211 ll.	1 s.	8
Ordino,	metadós	14	aberias	40.640	val junt:	158 ll.	3 s.	4
Masana,	metadós	5	aberias	20.146	val junt:	72 ll.	13 s.	
Andorra,	metadós	26	aberias	968	val junt:	38 ll.	13 s.	4
Sant Julià,	metadós	30	aberias	445	val junt:	22 ll.	3 s.	4
Sume total:						783 ll.	4 s.	8

1850 desembre 17

|*[372]* Dia 17 desembre 1850.

Se ha tingut Consell General de Sant Tomàs a fi de cobrar los astranys.

Dit dia se deixe a la direcció dels Il·lustres síndichs per donar las bonas festas a las personas que tinga obligació la Vall y de presentar a las ditas personas los formatjes, capons y demés que tinga obligació la Vall, lo que tindran previngut los cònsols per lo dia que se'ls demanarà.

Dit dia se paga als comptés 21 lliures a quiscun y un xinxó de gratificació a quiscun.

[229] *En lloc de què.*

Dit dia se posan en mans de Francisco Duran 55 lliures, 18 sous per pagar la penció del censal del present any al Capítol de Urgell, y deurà portar recibo*.

Se posa en mans del dit Duran 10 lliures per lo pago de la conducció de l'advocat de la Vall.

Se pagan als senyors comicionats que fan los certificats de las parròquias 2 lliures a quiscun.

Se *[ha]* pagat per los llosadors 1 lliura, 10 sous.

Se ha pagat al porté 3 lliures.

Se ha pagat al comicionat per lo preu del blat 7 lliures, 10 *[sous]*.

Se ha pagat per rentà la roba 12 lliures.

Se ha pagat als que porten las banderas y tabernacle 2 lliures, 5 *[sous]*.

Se ha pagat al campané lliures, 15 sous.

Se *[ha]* pagat al secretari de la Vall 56 lliures.

Se posa en mans de Anton Maestre, àlies lo A*[l]*ianó, 30 lliures per lo últim plaso y portarà recibo al primé Concell.

Se posan en mans de Francisco Duran 40 lliures per lo tercer plaso del duaner, y portarà recibo*.

1850 desembre 30

Dia 30 desembre 1850.

Se ha tingut Consell General de la Vall a fi de donar curs a l'escrit persentat per Don Guillem relatiu a la sindicatura. Y lo Consell General se reserva per a respòndrer temps al dit escrit.

1851 abril 14

Dia 14 abril 1851.

Se ha tingut Consell General de la Semana Santa per fer lo primé pago de la quístia a Sa Majestat Christianíssima lo rey de Fransa, com a compte de Foix, conseñor de las presents valls de Andorra, que són 960 franchs, que quedan en poder del senyor síndich

Gil Areny y comicionats los cònsols de Andorra y San*[t]* Julià ab 12 duros pels gastos, y lo Consell pròxim deuran aportar recibo en esta Casa.

Dit dia se posan en mans del senyor Francisco Duran, síndich menó, 40 lliures per lo primé pago de |^{372v} est any al senyor aduaner de Uregell, y deurà aportar recibo lo Consell pròxim.

Dit dia se pagan los gastos del present Consell que són 12 duros.

1851 juny 2

Dia 2 juny 1851.

Se ha tingut lo Consell General, annomenat de Santcogesma, per pagar metges, cirurgià, apotacari, censos de Costoja, draps de lavar, baca magra, y se fa nominació de mostafasos, vehadors y capitans.

Dit dia se posan en mans del senyor síndich Francisco Duran, de un partit per la baca magra 12 sous, se pagan al render de Urgell, de altre 12 sous, 6 diners, se pagan per los censos de Costoja, de altre 15 sous, se pagan al porté major per los draps a labar, de altre 10 lliures per la penció de la present añada, se pagan al senyor canonge sacristà. De tot lo que aportarà recibo lo Consell pròxim.

Dit dia se fa nominació de mostafasos, vehadors y capitans:

Canillo: mostafà a Jaume Font, Jumpere, vehador a Guillem Casal, Maistre, capità a Bonaventura Font, Popaire.

Encamp: mostafà a Anton Vergés, Rosa, vehador a Thomàs Rossell, capità a Juan Comet.

Ordino: mostafà a Guillem Adallach, vehador a Nicolau Cabanes, capità a Juan Cabanes.

Massana: mostafà a Lluís Riba, Colat, vehador a Bonaventura Armengol, capità a Anton Ros, Aldosa.

Andorra: mostafà a Anton Maestre, Alianó, vehador a Juan Santuré, Guiem, capità a Jaume Sansa, de la Margineda.

Sant Julià: mostafà a Juan Moles, vehador a Serni Torres, capità a Jaume Putsernal.

Dit dia no se pague lo oli de la Mare de Déu de Andorra de la catredal de Urgell.

Dit dia se annomene per compters y comicionats dels camins a Anton Riba, Nicolau, de Ordino, y Jaume Bonell, Hoste, de Soldeu.

Dit dia se arresten les menobres per los camins rals, senderes y senderons.

Dit dia se posan en mans del senyor síndich Francisco Duran 40 lliures per lo segon pago del present any, y lo Consell pròxim deurà aportà recibo.

Dit dia se pagan al nunci 15 duros per lo primé pago del present any.

Dit dia lo Il·lustre Consell lloa y aproba totas las resolucions, tant dels llibres vells |[373] com dels nous.

Dit dia se vota la missa de devoció al Sant Esprit en cada parròquia de la Vall.

Dit dia se arrestan las mostras.

Dit dia se ha pagat la casa de l'apotacari 30 lliures.

Dit dia se ha pagat la casa y hort del barbé 45 lliures.

Dit dia se fa nominació de sobreposats de Sant Pere Màrtir y San*[t]* Ibo, de las Caldes. Ix Macià Puitg y entra Anton Casany, sobreestan Bonaventura Calba, Rogetó, pesadó Joan Tarrado.

Dit dia se pagan los gastos del present Consell 25 lliures.

1851 setembre 11

Dia 11 setembre 1851.

Dit dia se ha tingut Consell en virtut de un ofici del senyor administrador de la duana, y lo Il·lustre Consell ha resolt, sobre lo despatx del vestià, que se estiga a l'ordenat de la Vall, y que los cònsols, del vestià estrangé, dónguian nota al senyor síndich dins vuit dias pròxims de vestià forasté o fransès comprat a la tardó, y del comprat a la primavera per arreclar lo *[de]*més de són despaig a temps competent, *etcètera*.

[1851] setembre 29

Dia 29 setembre.

Se ha tingut Consell General per donar pocessió al senyor jutge de apel·lacions Monsieur Russa. Havent estat dos dies parat lo Il·lustre Consell no ha compar*[eg]*ut dit jutge y se ignora lo motiu.

1851 octubre 11

Dia 11 octubre 1851.

Se ha tingut Consell General per donar pocessió als supcolectors de espòlits y bacans segons consta de l'acte y segons estil.

Dit dia se ha castigat a Pere Moles 7 lliures, 10 sous.

[1851] octubre 14

Dia 14 octubre.

Ha pres posessió de la judicatura de les Valls Monsieur Russa, jutge de apel·lacions de les presents Valls. Consta ab acte pres per nòstron secretari.

1851 octubre 27

Dia 27 octubre 1851.

Se ha tingut lo Consell General, annomenat de Tots Sants, per fer lo últim pago de la quístia a Sa Majestat Cristianíssima lo rey dels francesos o gobern francès, conpríncep de les presents Valls, que són 960 franchs. Se posan en mans del senyor síndich Gil Areny, junt ab dotse duros pels gastos. Y los comicionats per porta'ls a Foix són los cònsols de Canillo y Encamp, que deuran portà recibo lo Consell pròxim vinent.

Dit dia se posan en mans del senyor cònsol menó de Andorra 40 lliures per lo últim pago de l'aduaner del present any, y lo Consell pròxim deurà aportar recibo lo Consell pròxim vinent.

Dit dia se pagan los gastos del present Consell dotze duros.

1851 novembre 24

|[373v] Dia 24 novembre 1851.

Dit *[dia]* se ha tingut lo Consell de Sant Andreu per pagar metges, sirurgià y apotacari, arrestar metadós, aberias, lo que deuen aportar en esta Casa lo Consell pròxim de Sant Tomàs.

Se fa de llot 27 perdius rojas, esto és, cuatre cada consolat, a excepció Canillo, Encamp y Ordino, que ne aportaran cinch, a més, cada consolat dos capons. Tot lo que deuran aportar en esta Casa la vigília del Consell de Sant Tomàs pròxim.

Dit dia se notan los metadós y aberias:

Canillo,	metadós	24	aberias	10.625	val junt:	360 ll.	3 s.	4
Encamp,	metadós	17	aberias	4.445	val junt:	152 ll.	4 s.	8
Ordino,	12	metadós	4.246	aberias	val junt:	144 ll.	10 s.	8
Massana,	6	metadós	2.386	aberias	val junt:	81 ll.	s.	8
Andorra,	7	metadós	932	aberias	val junt:	32 ll.	16 s.	4
Sant Julià,	33	metadós	247	aberias	val junt:	16 ll.	9 s.	8
Total:						787 ll.	5 s.	4

Dit dia se fa nominació de cònsols.

Dit dia se posan en mans del senyor síndich Francisco Duran 40 lliures per lo últim pago de la present an*[y]*ada, y lo Consell pròxim deurà aportar recibo en esta Casa.

Dit dia se pagan los gastos del present Consell que són 25 lliures.

Dit dia queden en mans de Ribaló per vestret per compra pel Consell de San*[t]* Tomàs 29 duros.

1851 desembre 16

Dia 16 desembre de 1851.

Se ha tingut lo Consell General, annomenat de Sant Tomàs, a fi de cobrar los estranys.

Dit dia se dexe a la direcció dels senyors síndichs per donar les bonas festas a totes les persones que tinga obligació la Vall y de presentar a dites persones los formatges, capons y demés, lo que tindran previngut los consolats per cuant se'ls demanarà.

Dit dia se pagan als compters 21 lliures a quiscun y un xinxó de gratificació a quiscun.

Dit dia se pagan al secretari de la Vall 56 lliures y 7 lliures, 10 sous per fer los edictes.

Dit dia se posan en mans del senyor Francisco Duran 55 lliures, 18 sous, 6 per pagar la penció al Capítol de Urgell, y lo Consell pròxim deurà aportà recibo.

Dit dia se posan en mans del senyor Francisco Duran 10 lliures per pagar la conduc*[c]*ió de l'abocat.

Dit dia se pagan al nunci 28 lliures, 6 sous per lo últim pago del present any.

Dit dia se pagan als senyors comicionats que fan los certificats de les parròquies 2 lliures a quiscunt.

Dit dia se ha pagat al llosador 1 lliura, 10 sous.

|*374* Dit dia se ha pagat al porté 3 lliures.

Dit dia se ha pagat al comicionat que fa lo preu al blat 7 lliures, 10 sous.

Dit dia se ha pagat per rentà la roba de la Casa 12 lliures.

Dit dia se ha pagat per los que portan les banderas y tabernacles 2 lliures, 5 sous.

Dit dia se ha pagat al campané lliures, 15 sous.

Dit dia se pagan los gastos del present Consell.

1852 abril 5

Dia 5 abril 1852.

Se ha tingut Consell General de la Semana Santa per fer lo pago a Sa Senyoria Il·lustríssima, nostre conpríncep, que són 200 peses de 8, a rahó de 50 rals de ardits, y 28 peses de dret de menjaria, que són 319 lliures, 4 sou barcelonesos, que se posan en mans del senyor síndich Gil Areny, y lo Consell pròxim vinén deurà portà recibo.

Dit dia se posan en mans del síndich Gil Areny, senyor Gil Areny, Som, 40 lliures per fer lo primé pago a l'aduaner de la Seu de Urgell, y lo Consell pròxim deurà aportà recibo en esta Casa, y 12 duros per assesó, de gastos.

Dit dia se pagan los gastos del present Consell, són 12 duros.

Dit dia *[se ha]* pagat lo present de Barcelona, que és 25 lliures, 18 sous, 9.

1852 maig 24

Dia 24 maitg 1852.

Se ha tingut lo Consell General, annomenat de Santcogesma, per pagar metges, cirurgià, apotacari, censos de Costoja, draps de labar, baca magra, y se fa nominació de mostafasos, vehadors y capitans.

Dit dia se posan en mans del senyor Francisco Duran, síndich, de un partit per la baca magra 12 sous, se pagan al render de Urgell, de altre 12 sous, 6, se pagan per los censos de Costoja, de altre 15 sous, se pagan al porté major per los draps de labar, de altre 10 lliures per la penció de la present añada, se pagan al senyor canonge sacristà. De tot lo que aportarà recibo lo Consell pròxim.

Dit dia se fa nominació de mostafasos, vehadors y capitans:

Canillo: mostafà a Jaume Calvó, Soldevila, vehador Jaume Font, Molné, capità a Jaume Font, Armany.

|[374v] Encamp: mostafà a Pere Moles, vehador a Pere Palmitjavila, capità a Anton Palmitjavila, *etcètera.*

Ordino: mostafà Serni Torres, Batlle, vehador Anton Torres, Pal, capità a Anton Torres, Sella.

Massana: mostafà a Anton Font, Grillaire, vehador a Francisco Perich, Rull, capità a Miquel Olivé, Rullan.

Andorra: mostafà a Francisco Fiter, Hoste, vehador Anton Serqueda, capità Anton Fité, Ton del Quim.

Sant Julià: mostafà a Gil Areny, vehador Esteve Roca, capità a Germà Tor, Aubiñà.

Dit dia no se pague lo oli de la Mare de Déu de Andorra de la catredal de Urgell.

Dit se annomena per compters y comisionats dels camins a Anton Riba, Nicolau, de Ordino, y Jaume Bonell, Hoste, de Soldeu.

Dit dia se posan en mans del senyor Francisco Duran, síndich, 40 lliures per lo segon pago de l'aduaner per lo present any, y lo Consell pròxim aportarà recibo.

Dit dia se pagan al nunci 15 duros per lo primé pago del present any.

Dit dia lo Il·lustre Consell lloa y aproba totas las resolucions, tant dels llibres vells com dels nous.

Dit dia se vota la misa de devoció a l'Esperit Sant en cada parròquia.

Dit dia se arrestan las mostras.

Dit dia se ha pagat la casa de l'apotacari, que és 30 lliures.

Dit dia se ha pagat la casa y hort del barbé 45 lliures.

Dit dia se fa nominació de sobreposats de Sant Pere Màrtir y Sant Ibo de les Caldes. Ix Anton Casany y entra Pere Guitart, sobreestan Bonaventura Calva, pesadó Joan Tarrado.

Dit dia se pagan los gastos del present Consell, que són 25 lliures.

1852 novembre 22

Dia 22 novembre 1852.

Dit *[dia]* se ha tingut lo Consell General de Sant Andreu per pagar metges, cirurgià y apotacari, arrestar metadós, aberias, lo que deuen aportar en esta Casa lo Consell pròxim de Sant Tomàs.

Se fa de lot 27 perdius, |[375] esto és, cuatre cada consolat, excepto Massana, Andorra y Sant Julià que ne aportaran cinch, a més, cada consolat dos capons. Tot lo que deuran aportar en esta Casa la visília de dit Consell de Sant Tomàs.

Dit dia se notan los metadós y aberias:

Canillo,	metadós	29	aberias	9.374	val junt:	319 ll.	14 s.	
Encamp,	metadós	18	aberias	6.080	val junt:	206 ll.	5 s.	
Ordino,	metadós	11	aberias	1.852	val junt:	177 ll.	16 s.	4
Masana,	metadós	3	aberias	2.675	val junt:	89 ll.	18 s.	4
Andorra,	metadós	3	aberias	1.275	val junt:	43 ll.	5 s.	
Sant Julià,	metadós	40	aberias	522	val junt:	29 ll.	1 s.	4
Total:						866 ll.	10 s.	

Dit dia se fa nominació de cònsols.

Dit dia se posan en mans del senyor Gil Areny, síndich, 40 lliures per lo tercer pago de l'aduaner per lo present any, y lo Consell pròxim aportarà recibo.

Dit dia se pagan los gastos del present Consell que són 25 lliures.

Dit dia queden en mans de Ribaló per vestret per compras pel pròxim Consell de San*[t]* Tomàs.

1852 desembre 15

Dia 15 desembre 1852.

Dit dia se ha tingut lo Consell General, anomenat de Sant Thomàs, a fi de cobrar los estranys.

Dit dia se dexe a la direcció dels senyors síndichs per donar les bones festes a totes les persones que tinga la obligació la Vall y de presentar a dites persones los formatges, capons y demés. Lo que tindran previngut los consolats per cuant se'ls demanarà.

Dit dia se pagan als compters 21 lliures a quiscun y un xinxó de gratificació a quiscun.

Dit dia se pagan al secretari de la Vall 56 lliures, y 7 lliures, 10 sous per fer los edictes.

Dit dia se posan en mans del senyor Francisco Duran 55 lliures, 18 sous, 6 per pagar la penció al Capítol de Urgell, y lo Consell pròxim deurà aportà recibo.

Dit dia se posan en mans del senyor assesor 10 lliures per pagar la conducció de l'atvocat.

Dit dia se pagan al nunci 15 duros per lo últim pago del nunci del present any.

Dit dia se pagan als comicionats de les parròquies 2 lliures a quiscun pels certificats.

Dit dia se ha pagat al llosador 1 lliura, 10 sous.

Dit dia se ha pagat al porté 3 lliures.

|*[375v]* Dit dia se ha pagat al comicionat que pose lo preu al blat 7 lliures, 10 sous.

Dit dia se ha pagat per rentà la roba de esta Casa 12 lliures.

Dit dia se ha pagat per los que porten les banderes y tabernacle 2 lliures, 5 sous.

Dit dia se ha pagat al campané lliures, 15 sous.

Dit dia se han pagat los gastos del present Consell.

1853 març 21

Dia 21 mars de 1853.

Se ha tingut lo Consell de la Semana Santa per fer lo primé pago de la quístia a Sa Majestat Christianíssima lo rey de Fransa, com a compte de Foix, conseñor de les presents Valls de Andorra, que són 960 franchs, que quedan en poder del señor síndich Gil Areny, ab dotse duros pels gastos. Comicionats per portar-los a Foix, los senyors cònsols de Ordino y Massana, que deuran portar recibo lo Consell pròxim vinent en esta Casa.

Dit dia se pagan al senyor aduaner de la Seu 40 lliures barceloneses per lo primé pago de la present añada, y se posan en mans del senyor Juan Moles, de Sant Julià, que deurà aportar recibo en esta Casa lo Consell pròxim vinent*.

Dit dia se pagan los gastos del present Consell que són 12 duros.

1853 maig 9

Dia 9 matg 1853.

Se ha tingut lo Consell General, annomenat de Santcugesma, per pagar metges, cirurgià, apotacari, censos de Costoja, draps de labar, baca magra, y se fa nominació de mostafasos, vehadors y capitans.

Dit dia se posan en mans del senyor síndich Francisco Duran, de un partit per la baca magra 12 sous, se pagan al render de Urgell, de altre 12 sous, 6, se pagan per los censos de Costoja, de altra 15 sous, se pagan al porté major per los draps de labar, de altre 10 lliures per la penció de la present añada, se pagan al senyor canonge sacristà. De tot lo que portarà recibo lo Consell pròxim. Ho rep Juan Moles a 25 duros pel procuradó de Lleyda[230].

Dit dia se fa nominació de mostafasos, vehadors y capitans:

Canillo: mostafà Jaume Font, Pirot, vehador Anton Areny, Gastó, capità Miquel Duedra, Putcernal.

Encamp: mostafà Pere Torres, vehador Francisco Riba, Malibern, capità a Joseph Torres, Guillem.

|*[376]* Ordino: mostafà Serni Torres, Call, vehador Anton Riba, Ramon Guiem, capità a Joseph Bons, àlies Rosa.

[230] Ho rep... de Lleyda *afegit posteriorment*.

Massana: mostafà Francisco Mora, vehador Andreu Cadena, capità Bernat Hom, Call, de Sospony.

Andorra: mostafà Joan Pla, Prat, vehador Juan Pons, Jaumetó, capità a Romà Sucarana.

Sant Julià: Francisco Duró, Mas d'Elins, mostafà, vehador Pere Canturri, Germà, capità a Esteve Bonfill, Jaume de Sertés.

Dit dia no se pague lo oli a la Mare de Déu de Andorra a la catredal de Urgell.

Dit dia se hanomenan per compters y comicionats dels camins rals a Anton Riba, Nicolau, y a Jaume Bonell, Hoste, de Soldeu, y Francisco Maestre, Casadet.

Dit dia se posan en mans del senyor síndich Francisco Duran 40 lliures per lo segon pago de l'aduaner, per lo segon pago de la present añada, y lo Consell pròxim aportarà recibo.

Dit dia se pagan al nunci 15 duros per lo primer pago del present any.

Dit dia lo Il·lustre Consell lloa y aproba totas las resolucions, tant dels llibres vells com dels nous.

Dit dia se vota la misa de devosió a l'Esperit Sant en cada parròquia.

Dit dia se arrestan las mostras.

Dit dia se ha pagat la casa a l'apotacari que és 30 lliures.

Dit dia se ha pagat la casa y hort al barbé que és 45 lliures.

Dit dia se fa nominació de sobreposats de Sant Pere Màrtir y Sant Ibo de les Caldes. Ix Pere Guitart y entra Juan Vila, sobreestan Bonaventura Calba, pesadó Juan Tarrado.

Dit dia se pagan los gastos del present Consell que són 25 lliures.

1853 agost 1

|*376v* Dia 1 agost 1853.

Se ha tingut Consell per la vinguda del senyor bisbe.

[1853] setembre 1

Dia 1 setembre.

Se ha tingut Consell per un ofici del Capítol de Urgell que demanen les pencions del censal del Capítol, y s'a resolt que los que retornon vestià de España no poden ser despachats a menos de ser depositats los retorns y vist lo vestià per lo senyor Joan Moles, subsíndich, de Sant Julià. Y per lo Consell de Tots Sants presentaran la nota del vestià pot marxà a la tardó y primavera, y per lo vestià entrarà per recreà lo presentaran a Soldeu a Jaume Bonell o a Joseph Areny, Calvó, y pel port de Sigué a Ordino a Agostí Pons y Juan Cabanes, cònsols de Ordino, y se farà pasà manament per tots.

1853 octubre 24

Dia 24 octubre 1853.

Se ha tingut lo Consell General, annomenat de Tots Sans, per fer lo últim pago de la quístia a Sa Majestat Cristianíssima lo rey de Fransa, conpríncep de les presents Valls, que són 960 franchs. Se posan en mans del senyor síndich Gil Areny, junt ab 12 duros per gastos, y los comicionats de porta'ls són los cònsols de Andorra y Sant Julià, que deuran portà recibo en esta Casa lo Consell pròxim vinent.

Dit dia se pagan al senyor aduaner de Urgell 40 lliures per lo tersé pago del present any, y se posan en mans del senyor síndich Juan Moles. Lo Consell pròxim aportarà recibo en esta Casa.

Dit dia se pagan los gastos del present Consell.

1853 novembre 21

Dia 21 novembre 1853.

Dit dia se ha tingut lo Consell General de Sant Andreu per pagar metges, cirurgià, apotacari, arrestar metadós y aberias, lo que deuran aportà en esta Casa lo Consell pròxim vinent de Sant Thomàs.

Se fa de llot 27 perdius, esto és, cuatre cada consolat, accepto Canillo, Encamp y Ordino, que ne aportaran cinch y, a més, cada consolat, dos capons. Tot lo que deuran aportar en esta Casa la vigília de dit Consell de Sant Thomàs.

Dit dia se notan los metadós y aberias:

Canillo,	metadós	20	aberias	9.790	val junt:	330 ll.	6 s.	8
Encamp,	metadós	17	aberias	5.000	val junt:	170 ll.	18 s.	4
Ordino,	metadós	17	aberias	7.125	val junt:	241 ll.	15 s.	
Masana,	metadós	11	aberias	3.300	val junt:	112 ll.	15 s.	
Andorra,	metadós	14	aberias	1.110	val junt:	40 ll.	10 s.	
Sant Julià,	metadós	26	aberias	513	val junt:	23 ll.	12 s.	
Total:						919 ll.	17 s.	

Dit dia se fa nominació de cònsols.

Dit dia se posan en mans del senyor síndich 40 lliures.

Dit dia se pagan los gastos del present Consell, que són 25 lliures .

Abansat a Ribaló per lo Consell de Sant Tomàs, *etcètera*.

1853 desembre 13

|[377] Dia 13 desembre de 1853.

Se ha tingut lo Consell de Sant Tomàs a fi de cobrar los estranys.

Dit dia se done la direcció als senyors síndichs per donar las bonas festas a las personas que tínguia obligació la Vall y de presentar a ditas personas los formatges, capons y demés que tinga obligació la Vall, lo que tindran previngut los consolats per cuant los serà demanat.

Dit dia se pague als compters 21 lliures a cada un y un xinxó de gratificació a quiscun.

Dit dia se paga al secretari de l'Il·lustre Consell 56 lliures, y 7 lliures, 10 sous per fer los edictes.

Dit dia se posan en mans del Joan Moles, substitut de síndich, 55 lliures, 18 sous per pagar la penció del Capítol de Urgell, que debia portar recibo lo Consell pròxim. Ha cumplert, *etcètera*[231]*.

Dit dia se posan en mans del Joan Moles, substitut de síndich, 40 lliures per la conducció de l'advocat de la Vall.

Dit dia se pagan al nunci per lo últim pago del present any 15 duros.

[231] Ha cumplert, *etcétera*, *afegit posteriorment*.

Dit dia se pagan als comicionats de las parròquias 2 lliures a quiscun pels certificats.

Dit dia se ha pagat als llosadors 1 lliura, 10 sous.

Dit dia se ha pagat al comicionat que fa lo preu al blat 7 lliures, 10 sous.

Dit dia se ha pagat per rentar la roba 12 lliures.

Dit dia se ha pagat als que porte*[n]* la bandera y tabernacle 2 lliures, 5 sous.

Dit dia se ha pagat al campané lliures, 15 sous.

Dit dia se han pagat los gastos del present Concell.

Dit dia ha resolt lo Il·lustre Concell fer comisió, com fa àmplia facultat y forma, als señors síndichs per pasar a donar la benvinguda a Sa Senyoria Il·lustríssima y determinar y contextar com millor trobaran convenient, y demés autoritats.

1854 març 16

Dia 16 mars de 1854.

Se ha tingut Consell General per saber la comició dels comicionats han anat a Madrid, y los comicionats Don Francisco Duran y Thomàs Palmitjavila han cumplert ecsactament la comició ab satisfació de l'Il·lustre Consell, y quedan arxibats los papers.

1854 abril 10

|[377v] Dia 10 abril 1854.

Se ha tingut lo Consell General, annomenat de la Semana Santa, per fer lo pago a Sa Senyoria Il·lustríssima, nòstron conpríncep, que són 200 peses de 8, a rahó de 50 rals de ardits, y 28 peses per dret de menjaria, que són 319 lliures, 4 sous, que se posan en mans del senyor síndich Guillemó, y lo Consell pròxim vinent deurà aportà recibo.

Dit dia se posan en mans de dit senyor síndich Guillemó 40 lliures per lo primé pago de est any al senyor aduaner, y lo Consell pròxim deurà aportà recibo en esta Casa*.

Dit dia se pagan los gastos del Consell, que són 12 duros.

Dit dia se fa comició als Honorables Senyor Síndich Don Gil Areny y Anton Maestre, cònsol menó de la parròquia de Andorra, per a respondre a l'Il·lustríssim Senyor Bisbe sobre un escrit que ha fet presentar a l'Il·lustre Senyor Síndich per la pregunta que dit

senyor síndich ha fet al Consell relativ*[a]* als delmes. Y respon lo Il·lustre Consell que, respecte de haber-i contracta feta, lo seu desitg és continuà en lo matex que se li ha donat en lo any anterior per sa part.

1854 maig 29

Dia 29 maitg 1854.

Se ha tingut lo Consell General, annomenat de Sancujesma, per pagar metges, cirurgià, apotacari, censos de Costoja, draps de labar, baca magra, y se fa nominacio de mostafasos, vehadors y capitans.

Dit dia se posan en mans del senyor Juan Moles, de un partit per la baca magra 12 sous, se pagan al render de Urgell, de altre 12 sous, 6 per los censos de Costoja, de altre 15 sous, se pagan al porté major per los draps a labar, de altre 10 sous per la penció de la present añada, se pagan al senyor canonge sacristà. De tot lo que aportarà recibo lo Consell pròxim.

Dit dia se fa nominació de mostafasos, vehadors y capitans:

Canillo: mostafà Anton Vidal, vehador Bonaventura Rossell, capità Pere Casal, Martí.

Encamp: mostafà Francisco Camp, vehador Tomàs Rossell, capità Joan Comet.

Ordino: mostafà Anton Riba, Nicolau, capità Jacinto Coma, Rufó, vehador Guillem Beneset.

Massana: mostafà Lloís Mora, Giraut, vehador Anton Ros, Aldosa, capità Bentura Mora.

Andorra: mostafà Juan Santuré, capità Jaume Calba, Mariò, vehador Isidro Galí.

Sant Julià: mostafà Pere Ribot, vehador Julià Ribes, capità Francisco Bonfill.

Dit dia no se pague lo oli de la Mare de Déu de Andorra de la catredal de Urgell.

Dit dia se annomene per compters y comicionats dels camins a Anton Riba, Nicolau, |*378* de Ordino, y a Jaume Bonell, Hoste, de Soldeu, y Francisco Maestre, Casadet.

Dit dia se arresten les menobres per los camins rals, senderes y senderons.

Dit dia se posan en mans del Juan Moles, síndich, 40 lliures per lo segon pago de l'aduaner, y lo Consell pròxim aportarà recibo*.

Dit dia se pagan al nunci 15 duros per lo primé pago del present any.

Dit dia lo Il·lustre Consell lloa *[y]* aproba totas las resolucions, tant dels llibres vells com dels nous.

Dit dia se bota la misa de devosió al Sant Esprit en cada una de les parròquias de la Vall.

Dit dia se arrestan las mostras.

Dit dia se ha pagat la casa de l'apotacari 30 lliures. No s'a pagat[232].

Dit dia se ha pagat la casa y hort del barbé 45 lliures*.

Dit dia se fa nominació de sobreposats de Sant Pere Màrtir y Sant Ibo de les Caldes. Ix Juan Vilà y entra Bonaventura Segalàs, sobreestan Bonaventura Calba, Rogetó, pesadó Juan Tarrado.

Dit dia se pagan los gastos del present Consell, que són 25 lliures.

Dit dia se nombran comicionats per fità o mogenà la Vall, segons lo disposat per Sa Majestat la reyna de España, segons lo demanat per est Consell per medi de sos comicionats a Juan Moles, y San*[t]* Julià, Gil Areny, al senyor secretari Thomàs Palmitjavila, Pere Moles, cònsol majó de Encamp, y a Anton Maestre, cònsol menó de Andorra.

Dit dia se fa sisena de batlle per part de Fransa:

Canillo Jaume Font, Jumpere.

Encamp Anton Pallerès.

Ordino Serni Torres.

Massana Lluís Areny.

Andorra Francisco Fité, Hoste.

Sant Julià Francisco Duró, *etcètera.*

[232] No s'a pagat *afegit posteriorment.*

1854 octubre 29

Dia 29 octubre 1854[233].

Se ha tingut lo Consell General, annomenat de Tots Sants, per fer lo últim pago de la quístia a Sa Majestat Cristianísima lo rey de Fransa, conpríncep de les presents Valls de Andorra, que són 960 franchs. Se posan en mans dels senyors[234], junt ab 12 duros pels gastos. Y los comicionats per porta'ls són los cònsols de Ordino y Massana, que deuran portar recibo en esta Casa lo Consell pròxim vinent.

Dit dia se posan en mans del senyor aduaner de Urgell 40 lliures per lo tercé pago del present any, y se posan en mans del senyor[235].

1854 juny 12

|*378v* Dia dotse de juny de 1854.

Se ha tingut Consell General relatiu a l'arreglo dels delmes pertañents a Sa Senyoria Il·lustríssima y a l'Il·lustre Capítol de Urgell, y censals. Y ha acordat dit Il·lustre Consell General que en cuant a Sa Senyoria Il·lustríssima se li arrende per cuatre añs ab los mateixos pactes de l'any 1853. Més, se ha acordat que en cuant als censals se posen al 3 lliures, 6 sous, 8 diners per cent. Y tot ho ha acordat dit Il·lustre Consell General ab consentiment de Sa Senyoria Il·lustríssima. Més, ha resolt dit Il·lustre Consell General que se donarà a l'Il·lustre Capítol de Urgell lo mateix que se dona a Sa Senyoria Il·lustríssima, y se'ls donarà ab diners. Y cada parròquia tindrà la obligació de pagar, lo que constarà ab escriptura.

1854 juliol 7

Dia 7 juliol 1854.

Se ha tingut Consell General a instància del senyor beguer per obrir Corts per sentenciar a Gil Solana, y lo Il·lustre Consell comiciona a Sefarino Riba y a Joseph Perich per arrahonadors, y suplens per ells a Nicolau Duedra y a Pere Moles, per mirar lo ve de la Vall y demés convenient, *etcètera*.

[233] *El salt cronològic que es produeix aquí hauria estat degut a un error del secretari al moment de copiar les actes.*
[234] *No consten els noms.*
[235] *No consta el nom.*

Dit dia se ha resolt que los cònsols que no tingan confiansa per cobrar los estranys dels vestiars estrangés, podran pendre vestià a fiansa bona a satisfacció dels cònsols per lo degut cobro, *etcètera*.

1854 novembre 21

Dia 21 novembre 1854.

Se ha tingut lo Consell General, annomenat de Sant Andreu, per pagar metges, cirurgià y apota*[ca]*ri, arrestar metadós y aberias. Lo que deuran aportar recibo en esta Casa lo Consell pròxim vinent de Sant Tomàs.

Se fa de llot 27 perdius rojas, esto és, cuatre cada consolat, accepto Massana, Andorra y Sant Julià, que ne aportaran cinch y, a més, dos capons cada consolat. Tot lo que deuran portar en esta Casa lo Consell pròxim vinent, la vigília del Consell de Sant Tomàs.

Dit dia se notan los metadós y aberias:

Canillo,	metadós	24	aberias	8.858	val junt:	301 ll.	5 s.	4
Encamp,	metadós	36	aberias	4.920	val junt:	173 ll.	5 s.	
Ordino,	metadós	12	aberias	5.050	val junt:	171 ll.	6 s.	8
Masana,	metadós	5	aberias	1.850	val junt:	62 ll.	18 s.	4
Andorra,	metadós	11	aberias	1.324	val junt:	46 ll.	17 s.	8
Sant Julià,	metadós	29	aberias	325	val junt:	18 ll.	1 s.	8

Total[236]:

Dit dia se posan en mans de Francisco Duran, síndich, 40 lliures per lo tersé pago de l'aduané, y lo Consell pròxim portarà recibo.

Dit dia se fa nominació de cònsols.

1854 desembre 19

|*379* Dia 19 desembre 1854.

Se ha tingut lo Consell General, annomenat de Sant Tomàs, a fi de pagar los estranys.

Dit dia se done la direcció als senyors síndichs per donar les bones festes a les personas que tínguia obligació la Vall y de presentar a dites persones los formatges, capons y demés

[236] *No consta la suma final.*

que tínguia obligació la Vall, lo que tindran previngut los consolats per cuant se'ls demanarà.

Dit dia se pague als compters 21 lliures a cada un y un xinxó de gratificació.

Dit dia se paga al secretari 56 lliures, y 7 lliures, 10 sous per fer los edictes.

Dit dia se posan en mans de Francisco Duran 55 lliures, 18 sous, 6 per pagar la penció del Capítol de Urgell, y deu portà recibo lo Consell pròxim.

Dit dia se posan en mans del senyor Francisco Duran 10 lliures per la conducció de l'advocat de la Vall.

Dit dia se pagan al nunci 15 duros per lo últim pago de la present añada.

Dit dia se pagan als comicionats de las parròquias 2 lliures a quiscun pels certificats.

Dit dia se pague als llosadors 1 lliura, 10 sous.

Dit dia se paga al comicionat que posa lo preu al blat 7 lliures, 10 sous.

Dit dia se ha pagat per rentar la roba 12 lliures, sous.

Dit dia se ha pagat als que portan las banderas y tabernacle 2 lliures, 5 sous.

Dit dia se ha pagat al campané lliures, 15 sous.

Dit dia se han pagat los gastos del present Consell lliures[237].

Dit dia se fa la aprobació dels cònsols per la present añada.

1855 gener 2

Dia 2 janer 1855.

Se ha tingut Consell General a causa de haber lo senyor bisbe, de si sol, perdonat de la pena de mort a un reo pres dit Gil Solana, de la Cortinada. Y perquè la justícia sia mantinguda en las presents Valls y a fi de què ninguna autoritat no·s prènguia ninguna jurisdicció ni dret dels uns als altres, y tocant a est Consell lo vigilar que las lleys y costums de les Valls sien mantingudes, y veient per altra part que lo tal reo fou sentenciat per las Il·lustres Corts, demanadas y obertas ab permís de l'Il·lustre Consell, per cual fi se fa comició als senyors síndich Gil Areny, al secretari de est Consell y al senyor Joseph

[237] *No consta la quantitat.*

Picart, de Encamp, per pasar a trobar dit senyor bisbe y |[379v] obrar tot lo convenient a fi de què no quédon perjudicadas las lleys e independència de nostres Valls y no pèrdo*[n]* ninguna autoritat sas jurisdiccions.

Dit dia se ha fet comició al senyor síndich Francisco Duran, Guillemó, y Anton Maestre, Molines, per pendre a censal dos mil lliuras barcelonesas al tres per cen*[t]*, per quitar lo censal del Capítol de Urgell, per ser més honerós fer un censal esta Casa a un Comú de les Valls que no a una corporació estrangera, com és lo Capítol de Urgell. Y lo acte és pres en poder del notari Pere Calvet lo dia present, y se pot quità ab una quitació.

1855 gener 21

Dia 21 janer 1855.

Se ha tingut Consell per donà posessió al veguer com conste de l'acte en poder del secretari, y lo pres quede a la disposició del Consell per orde del gobern francès, y lo senyor vegué no podrà disposà del pres fins hage resolt lo gobern francès.

1855 abril 2

Dia 2 abril 1855.

Se ha tingut lo Consell de la Semmana Santa per fer lo pago de la quístia a Sa Majestat Cristianíssima lo emperador de Fransa, com a comte de Foix, consenyor de las presents valls de Andorra, que són 960 franchs, que han pagat lo síndich Gil Areny, lo senyor secretari Tomàs Palmitjavila y Jaume Font, Jumpere, cònsol de Canillo, y han pagat per lo any 1854 y han presentat lo recibo.

Dit dia se paga al duané de Urgell 40 lliures per lo primé pago del present any y se posan en mans de Francisco Duran, síndich, que aportarà recibo lo Consell pròxim.

Dit dia se pagan los gastos del present Consell, que són 12 duros.

Dit dia se fa comició als senyors consellers, de Andorra Anton Maestre, Alienó, y Juan Cabanes, consellé de Ordino, per cobrà de Texidó lo que deu a l'Il·lustre Consell de arrendamens vensuts.

Dit dia se fa comició a Anton Rogé, consellé majó de la Massana, y Bonaventura Font, cònsol menó de Canillo, per cobrà de Picart y de Guillemó, de Encamp, per cobrà les tres pensions vensudes del Capítol de Urgell de les 55 lliures, 18 sous, 6 cada una, *etcètera*.

1855 maig 21

|[380] Dia 21 maig 1855.

Se ha tingut Consell General, annomenat de Santcujesma, per pagar metges, apotacari y sirurgià, censos de Costoja, draps de labar, baca magra, se fa nominació de mostafasos, vehadors y capitans.

No se pagan draps de labar ni demés, ni las deu lliuras del sacristà ni demés, *etcètera*.

Dit dia se fa nominació de mostafasos, vehadors y capitans:

Canillo: mostafà Jaume Bonell, Hoste, vehador Joseph Areny, Calvó, capità Jaume Bonfill, Rosell, de Merixell.

Encamp: mostafà Pere Palmitjavila, vehador Ignasi Picart, capità Anton Calbó, Guillem.

Ordino: Agustí Pons mostafà, vehador Joan Cabanes, capità Anton Bons, Tor.

Massana: Lloís Areny, Aaiern, mostafà, Anton Rogé vehador, capità Pere Call, Esclusa, de Pal.

Andorra: Anton Maestre mostafà, *[vehador]* Esteve Ricart, Vidal, capità Juan Sansa, dit Juanet.

Sant Julià: Nicolau Ros mostafà, Jaume Putcernal vehador, capità Bonaventura Sirés, Guisal.

Dit dia no se pague lo oli de la Mare de Déu de Andorra.

Dit dia se anomene los comptés y comicionats dels camins a Anton Riba, Nicolau, Jaume Bonell y Francisco Maestre.

Dit dia se *[a]*restan las menobras dels camins rals, senderas y senderons.

|[380v] Dit dia se posan en mans del senyor síndich Juan Moles 40 lliures per lo duaner de la Seu de Urgell*.

Dit dia se pagan al nunci 15 duros per son pago del present any.

Dit dia lo Il·lustre Consell se conforme a totas las resolucions dels llibres vells y dels nous.

Dit dia se bota la misa de devoció a l'Esperit Sant.

Dit dia se arrestan les mostras.

Did dia a *[l']*apotacari no se li ha pagat la casa y hort.

Dit dia se ha pagat al barbé la casa y hort 45 lliures.

Dit dia se ha fet nominació de sobreposats de Sant Pere Màrtir y Sant Ibo. Ix Bonaventura Segalàs y entre Jaume Casany, sobreestan Bonaventura Calva, Rogetó, pesadó Juan Tarrado.

Dit dia han pagat per las pencions vensudas del censal de casa Teixidó, de Sospony, 97 lliures, 9 sous que pague per les dos pencions de 1851 y 1852.

Dit dia han pagat los comicionats Anton Rogé y Bonaventura Font 15 lliures a compte de la penció del Capítol de Urgell que està devent.

Dit dia se pagan los gastos del present Consell.

1855 octubre 29

Dia 29 octubre 1855.

Se ha tingut lo Consell General, annomenat de Tots Sants, per fer lo últim pago de la quístia a Sa Majestat Cristianíssima lo rey de Fransa, conpríncep de las presents Valls, que són 960 franchs. Se posan en mans del senyor Gil Areny, síndich, junt amb los 18 duros pels gastos, y los comicionats per porta'ls són los senyors cònsols de Ordino y Massana, que deuran por*[tar]* recibo en esta Casa lo Consell pròxim vinent. Ha cumplert lo pago y lo recibo. És a l'arxiu[238]*.

Dit dia se posan en mans del senyor aduaner de Urgel*[l]* 40 lliures per lo tercé pago de esta añada, y se posan en mans del senyor Juan Moles, supsíndich*.

1855 novembre 26

Dia 26 novembre 1855.

Dit dia se ha tingut lo Consell General, annomenat de Sant Andreu, per pagar metges, cirurgià, apotacari, arrestar meta- |[381] dós, aberias, lo que deuran aportar los consolats en lo Consell pròxim vinent de Sant Tomàs.

[238] Ha cumplert... l'arxiu *afegit posteriorment*.

Se fa de llot 27 perdius rojas, esto és, cuatre cada consolat, accepto Canillo, Encamp y Ordino, que ne portaran cinch, a més dos capons cada consolat. Tot lo que deuran portar recibo en esta Casa lo Consell pròxim vinet, la vigília del Consell de Sant Tomàs.

Dit dia se notan los metadós y averias[239]:

Dit dia se fa sisena de batlle per Sa Senyoria Il·lustríssima:

Canillo Jaume Casal, Masubé del Cortal.
Encamp Francisco Camp, Güelo.
Ordino Serni Torres, Call.
Massana Lluís Areny, Aiern.
Andorra Bonaventura Calba, Rogetó.
Sant Julià Nicolau Ros.

Canillo,	metadós	24	aberias	11.673	val jun*[t]:*	383 ll.	17 s.
Encamp,	metadós	26	aberias	4.972	val junt:	172 ll.	4 s.
Ordino,	metadós	13	aberias	5.323	val junt:	180 ll.	13 s.
Masana,	metadós	5	aberias	2.498	val junt:	84 ll.	14 s.
Andorra,	metadós	33	aberias	720	val junt:	32 ll.	5 s.
Sant Julià,	metadós	33	aberias	486	val junt:	24 ll.	9 s.

Dit dia, en vista de las súplicas presentadas per las parròquias sobre què volen ser eximidas dels delmes, lo Il·lustre Consell comiciona a l'Honorable Josep Perich, Rull, consellé majó de la Massana, y al senyor secretari Thomàs Palmitjavila per fer firmar, sellar y gastar tot lo convenient ab las representacions als tribunals convenients. Y tot |*381v* lo que serà fet per dits comicionats per dit fi, ho aprobe y ho tindrà per ven fet tot lo Il·lustre Consell General sens discrepació de vot algun.

Dit dia se ha *[a]*bansat a Ribaló 2 onsas.

1855 desembre 17

Dia 17 desembre 1855.

Se ha tingut lo Consell General de Sant Tomàs a fi de pagar los estranys.

[239] *El quadre de metedors i averies corresponent està copiat a continuació de la llista de la sisena de batlle. El que apareix aquí està ratllat.*

Dit dia se done la direcció als senyors síndichs per donar les bones festes a les persones que tínguia obligació la Vall y de presentar a dites persones los formatges, capons y demés que tínguia obligació la Vall, lo que tindran previngut los consolats per cuant se'ls demanarà.

Dit dia se pague als compters 21 lliures a cada un y un xinxó de gratificació.

Dit dia se paga al senyor secretari 56 lliures, y 7 lliures, 10 sous per fer los edictes.

Dit dia se pague al Comú de la Massana 55 lliures, 18 sous, 6 per pagar la penció del censal li fa la Vall.

Dit dia se posan en mans del senyor[240] 80 lliures per la conducció de l'advocat de la Vall.

Dit dia se pagan al nunci 15 duros per lo últim pago de la present an*[y]*ada.

Dit dia pagan als comicio*[na]*ts de las parròquias 2 lliures *[a]* quiscun pels certificats.

Dit dia se pague als llosadors 1 lliura, 10 sous.

Dit dia se pague al comicionat que pose lo preu al blat 7 lliures, 10 sous.

Dit dia se pague per rentar la roba 12 lliures.

Dit dia se pague als que portan las banderas y tabernacle 2 lliures, 5 sous.

Dit dia se ha pagat al campané 15 sous.

Dit dia se ha pagat los gastos del Consell lliures[241].

Dit dia se fa la aprobació dels cònsols per la present añada.

Dit dia se pàgien a l'aduané de la Seu 40 lliures. Se posan en mans de[242] per lo últim pago.

Dit dia ha pagat la Guillema la part del censal debie, y la altra lo Comú de Encamp, y lo Consell *[propvinent]* ho portarà en esta Casa.

[240] *No consta el nom.*
[241] *No consta la quantitat.*
[242] *No consta el nom.*

1856 març 17

|[382] Dia 17 mars 1856.

Se ha tingut lo Consell General, annomenat de la Semmana Santa, per fer lo pago a Sa Senyoria Il·lustríssima, nòstron conpríncipe, que són 200 pesetes de 8, a rahó de 50 rals de ardits, y 28 peses per dret de menjaria, que són 319 lliures, 4 sous, que se posan en mans del senyor síndich Don Gil Areny.

Dit dia se posan en mans del senyor Juan Moles pel primé pago del duané 40 lliures, y lo Consell pròxim deurà aportà recibo.

Dit dia se pagan los gastos del Consell que són[243].

1856 maig 5

Dia 5 maitg 1856.

Se ha tingut lo Consell General, annomenat de Santcugesma, per pagar metges, apota*[ca]*ri y cirurgià, censos de Costoja, draps de labar, baca magra, se fa nominació de mostafasos, vehadors y capitans.

Dit dia no se pagan draps de labar ni las deu lliuras de sacristà, ni demés.

Dit dia se fa nominació de mostafasos, vehadors y capitans:

Canillo: mostafà Nicolau Duedra, Pasamené, vehador Jaume Font, Molné, capità Miquel Forest.

Encamp: mostafà Pere Moles, Juan Antoni, vehadó Anton Palmitjavila, capità Pere Camp.

Ordino: mostafà Sefarino Riba, vehador Pere Armengol, capità Miquel Naudí.

Massana: mostafà Joseph Perich, Rull, vehador Joan Camp, Capdevila, capità Miquel Olivé.

Andorra: mostafà Bonaventura Aleix, vehador Anton Cerqueda, capità Anton Fité y Tarrado.

Sant Julià: mostafà Francisco Duró, Mas d'Elins, vehador Pere Auguet, capità March Oliva.

Dit dia no se pague lo oli de la Mare de Déu de Andorra.

[243] *No consta la quantitat.*

Dit dia se hanomenen los comicionats dels camins y compters, Jaume Bonell, Anton Riba y Francisco Maestre.

Dit dia se arrestan les menobres dels camins rals, senderas y senderons.

Dit dia se pagan al nunci 15 duros per son pago del present any.

Dit dia lo Il·lustre Consell llohe y aprobe las resolucions dels llibres vells y nous.

|[382v] Dit dia se vote la misa de devoció en cada parròquia a l'Esperit Sant.

Dit dia se arresten les menobres y les mostres.

Dit dia al potacari se li pague 15 lliures per la casa y hort.

Dit dia se ha pagat al barbé 45 lliures per la casa y hort.

Dit dia se ha fet nominació de sobreposats de San*[t]* Pere Màrtir y San*[t]* Ibo. Ix Jaume Casany y entra Joseph Marfany, sobreestan Bonaventura Calba, Rogetó, pesadó Juan Tarrado.

Dit dia se paga al cònsol de la Masana Guillem Mora la pensió del censal li fa la Vall de la present añada 60 lliures.

Dit dia se pagan los gastos del present Consell.

1856 novembre 24

Dia 24 novembre 1856.

Se ha tingut lo Consell General de Sant Andreu per pagar metges, cirurgià, apotacari, arrestar metadós, aberias, lo que deuran aportar recibo en esta Casa lo Consell pròxim vinent de Sant Tomàs.

Se fa de llot 27 perdius rojas, esto és, cuatre cada consolat, accepto Massana, Andorra y Sant Julià, que ne aportaran cinch y, a més, dos capons cada consolat. Tot lo que tindran en esta Casa lo Consell pròxim vinent per la vigília del Consell de Sant Tomàs.

Dit dia se notan los metadós y aberias:

Canillo,	metadós	20	aberias	10.600	val:	357 ll.	10 s.	
Encamp,	metadós	11	aberias	3.700	val:	127 ll.	7 s.	6
Ordino,	metadós	16	aberias	6.264	val:	212 ll.	16 s.	
Masana,	metadós	5	aberias	3.420	val:	115 ll.	5 s.	

Andorra,	metadós	9	aberias	296	val:	12 ll.	2 s.	
Sant Julià,	metadós	31	aberias	447	val:	22 ll.	13 s.	
Total:						847 ll.	13 s.	6

Dit dia se posan en mans de Tomàs Palmitjavila 40 lliures barceloneses per lo segon pago.

Dit dia se pagan per gastos de portà los pernills a Madrid a l'Andria*.

Per les creus dats 12 duros*.

1856 desembre 16

|[383] Dia 16 desembre 1856.

Se ha tingut lo Consell de Sant Tomàs a fi de pagar estranys.

Y se done la direcció als senyors síndichs per donar les bones festes a les persones que té obligació la Vall y de presentar a dites persones los formatges, capons y demés que tinga obligació la Vall, y de presentar los consolats a hon se'ls demanarà.

Dit dia se pague als senyors síndichs una onsa a quiscun.

Dit dia se pague als comptés 21 lliures a quiscun y un xinxó de gratificació.

Dit dia se pague al secretari 56 lliures, y 7 lliures, 10 sous per fer los edictes.

Dit dia se pague al Comú de la Massana 55 lliures, 18 sous, 6 per pagar la penció li fa la Vall.

Dit dia se pagan a l'asessó la conducció 10 lliures. Quedan *[en]* poder de Juan Moles, síndich, *etcètera*.

Dit dia se pagan al nunci, 15 duros per la última paga de la present añada, Guillem.

Dit dia se pagan als comicionats los certificats 2 lliures a quiscun.

Dit dia se pague als llosadors 1 lliura, 10 sous.

Dit dia se pague al comicionat que pose lo preu al blat 7 lliures, 10 sous.

Dit dia se pague per rentà la roba 12 lliures.

Dit dia se pague als que portan las banderas y tabernacle 2 lliures, 5 sous.

Dit dia se ha pagat al campané 15 sous.

Dit dia se han pagat los gastos del Consell.

Dit dia se fa aprobació dels cònsols per lo any 1857.

Dit dia se posa en mans de[244] 40 lliures per lo últim pago de l'aduaner.

Dit dia quede suspès lo posà preu al blat fins a nou orde, y que los arramasadors del blat que no·l púgo*[n]* arremasà, y se asprimente *[que]* la Vall lo farà vendre, que dego vigilà lo cònsol sobre dit orde, y que no faso ningun extraordinari.

1857 abril 6

Dia 6 abril 1857.

Dit dia se ha tingut lo Consell General, anomenat de la Semana Santa, per fer lo pago de la quístia a Sa Majestat Cristianíssima lo emperador de Fransa, com a compte de Foix, conpríncep de les presents Valls, que són 960 franchs, que han quedat en poder del senyor síndich Gil Areny, cònsols de Andorra y San*[t]* Julià, que deuran portar recibo lo Consell pròxim vinent. Se i pose[245].

Dit dia se ha pagat a l'aduané de Urgell 40 lliures per lo primer pago de la present añada, y quedan en poder de Juan Moles, síndich.

Dit dia se pagan los gastos del present Consell, que són 22 lliures barceloneses.

1857 maig 25

|[383v] Dia 25 maitg 1857.

Se ha tingut lo Consell General, annomenat de Sancogesma, per pagar metges, cirurgià, apotacari, censos de Costoja, draps a labà, baca magra, y se fa nominació de consellers, vehadors y capitans, mostafasos.

Dit dia n se pagan los censos, baca magra, draps a labà ni tampoch les deu lliures del canonge sacristà.

Dit dia se fa nominació de mostafasos, vehadors y capitans:

[244] *No consta el nom*.
[245] Se i pose *afegit posteriorment.*

Canillo: mostafà Jaume Font, Jumpere, vehador Bonaventura Font, Popaire, capità a Ignasi Farré, Mora.

Encamp: mostafà Pere Torres, Teresà, vehador Francisco Palmitjavila, capità a Anton Riba, Mas.

Ordino: mostafà a Guillem Adallach, Fijat, vehadó a Anton Bons, Rosa, capità a Bentura Riba, Jaumot.

Massana: mostafà Guillem Torres, Giberga, vehadó a Bernat Hom, Call, capità a Anton Arm*[en]*gol, Coix.

Andorra: mostafà Juan Pla, Prat, vehador Juan Pon*[s]*, Jaumetó, capità a Romà Sucarana.

Sant Julià: mostafà Julià Ribes, vehador a Romà Tor, Aubiñà, capità a Babtista Boronat, Ja[n], de Aubinà.

Dit dia no se pague lo oli de la Mare de Déu de Andorra.

Dit dia se hanomenen los comicionats dels camins rals y compters, són Jaume Bonell, Anton Riba, Nicolau, y Francisco Maestre, Casadet.

Dit dia se arrestan las menobras dels camins rals, senderas y cenderons.

Dit dia se pagan al nunci 15 duros per lo primé pago del present any.

Dit dia lo Il·lustre Consell lloha y aproba les ordinacions, lleys y arrestos, tant dels llibres vells com dels nous.

Dit dia se vote la misa de devoció al Sant Esprit en cada parròquia.

Dit dia se arresten les mostres.

Dit dia se pague al potacari 10 lliures per la casa.

Dit dia *[se pague]* al barbé 45 lliures de la casa y hort.

|[384] Dit dia se fa nominació de sobreposats de San*[t]* Pere Màrtir y San*[t]* Ibo. Ix Joseph Marfany y entra Bonaventura Aldosa, sobreestan Bonaventura Calba, Rogetó, pesadó Joan Tarrado.

Dit dia se paga al cònsol de la Masana Joan Marquilló la penció del censal fa la Vall al Comú de la Massana la present añada, són 60 lliures.

Dit dia se paga los gastos del present Consell.

1857 octubre 26

Dia 26 octubre 1857.

Se ha tingut lo Consell General, annomenat de Tots Sants, per fer lo últim pago de la quístia a Sa Majestat Cristianíssima, com a compte de Foix, conseñor de las presents Valls, que són 960 franchs. Se posan en mans del senyor síndich Gil Areny junt ab los dotse duros pels gastos. Y los comicionats per porta'ls són los senyors cònsols de Canillo y Encamp, y per lo Consell vinent deuran portar recibo en esta Casa.

Dit dia se pagan al senyor aduaner de la Seu de Urgell 40 lliures per lo tercer pago de la present añada. Se posan en mans de Juan Moles, síndich, que deurà aportà recibo en esta Casa lo Consell pròxim.

Dit dia se pagan los gastos del present Consell a Ribaló.

1857 novembre 23

Dia 23 novembre 1857.

Dit dia se ha tingut lo Consell General, annomenat de Sant Andreu, per pagar metges, cirurgià, apotacari, arrestar metadós, aberias, lo que deuran aportar los consolats en esta Casa lo Consell pròxim vinent de Sant Thomàs.

Se fa de llot 27 perdius rojas, esto és, cuatre cada consolat, accepto Massana, Andorra y Sant Julià, que ne portaran cinch y, a més, dos capons cada consolat. Tot lo que deuran aportar en esta Casa la vigília del Consell de Sant Thomàs.

Dit dia se notan los metadós y aberias:

Canillo,	metadós	20	aberias	10.564	val jun:	350 ll.	9 s.	
Encamp,	metadós	17	aberias	6.540	val jun:	221 ll.	15 s.	4
Ordino,	metadós	13	aberias	6.051	val jun:	204 ll.	19 s.	
Masana,	metadós	4	aberias	2.756	val jun:	92 ll.	17 s.	4
Andorra,	metadós	8	aberias	154	val jun:	7 ll.	2 s.	8
Sant Julià,	metadós	32	aberias	343	val jun:	19 ll.	8 s.	8
Total:						996 ll.	12 s.	

Dit dia se pagan 40 lliures per lo últim pago de l'aduané. Quedan *[en]* mans de Francisco Duran, síndich.

1857 desembre 15

|[384v] Dia 15 desembre 1857.

Se ha tingut lo Consell General, anomenat de Sant Tomàs, a fi de pagar los estranys.

Y se done la direcció als senyors síndichs per donar las bonas festas a las personas que té obligació la Vall, y portar los presents a ditas personas que corresponga.

Dit dia se pague als compters 21 lliures a quiscun y un xinxó de gratificació.

Dit dia se pague al secretari 56 lliures, y 7 lliures, 10 sous de los edictes.

Dit dia se pague al Comú de la Massana 55 lliures, 18 sous, 6 per la penció del present any li fa la Vall del censal.

Dit dia se pagan a l'advocat de la Vall 10 lliures per la conducció, *etcètera*. Juan Moles supsíndich*.

Dit dia se pagan al nunci 15 duros per lo últim pago de est any.

Dit dia se pagan als comicionats de la Vall 1 xinxó a quiscun.

Dit dia se pague al llosador 1 lliura, 10 sous.

Dit dia se pague al comicionat de posà lo preu del blat 7 lliures, 10 sous.

Dit dia se pague a Ribaló per rentà la roba 12 lliures.

Dit dia se pague als que porten las banderas 2 lliures, 5 sous.

Dit dia se ha pagat al campané 15 sous.

Dit dia se paguen los gastos del Consell.

Dit dia se fa aprobació de cònsols.

[1858] març 29

Dia 29 mars.

Se ha tingut lo Consell General per fe lo pago de la quístia de Sa Senyoria Il·lustríssima lo senyor bisbe de Urgell, conpríncep de las presents Valls, que són 319 lliures, 4 sous, y se posan en mans del senyor Gil Areny, síndich*.

Dit dia se ha pres de jurament al senyor veguer Guillem Torres, de la Aldosa, ellegit per Sa Senyoria Il·lustríssima lo bisbe de Urgell, conpríncep de las presents Valls.

Dit dia no se fa lo pago de l'aduané.

Dit dia se pagan los gastos del Consell.

1858 maig 17

Dia 17 maitg 1858.

Se ha tingut lo Consell de Sancogesma per pagar metges, cirurgià y apotacari, censos de Costoja, draps a labar, baca magra, y se fa nominació de consellers, vehadors y capitans y mostafasos.

Dit dia no se pagan los censos de Costoja, baca magra, draps de labar, ni tampoch les deu lliuras del canonge sacristà, perquè no presenten títols per què se pagaban y per què serbian. Tampoch se pague lo aduané, ni lo oli de la Mare de Déu de Andorra de la catredal de la Seu, perquè no li fan llum, ni hi tenen llàntia solament.

|[385] Dit dia se fa nominació de mostafasos, vehadors y capitans:

Canillo: mostafà Jaume Calbó, Soldevila, vehador Anton Areny, Gastó, capità Pere Casal, Regí.

Encamp: mostafà Francisco Camp, Güelo, vehador Anton Calbó, Guillem, capità Cosme Bacó.

Ordino: mostafà Anton Riba, Ramon Guiem, vehador Jasinto Coma, Rufó, capità Pere Riba, Anton de Call.

Massana: mostafà Guillem Mora, vehador Anton Sans, capità Pere Vesolí, del Mas.

Andorra: mostafà Francisco Fité, Hoste, vehador Bentura Moles, capità Isidro Casal, Riberaygua.

San*[t]* Julià: mostafà Pere Ribot, vehador Francisco Bonfill, capità Joseph Fité, Molines.

Dit dia se pague *[a l']*aduané un pago *[de]* 40 lliures.

Dit dia se annomenen los comicionats de cuidar dels camins rals, y compters. Són Bentura Font, Popaire, Antoni Riba, Nicolau, y Francisco Maestre, Casadet.

Dit dia se arrestan les menobras dels camins rals, senderas y senderons.

Dit dia se pagan al nunci quinse duros per lo primé pago de est any.

Dit dia lo Il·lustre Consell lloa y aproba las resolucions, lleys y arrestos, tant dels llibres vells com dels nous.

Dit dia se vote la misa de devosió a l'Esperit Sant en cada parròquia.

Dit dia se arresten les mostras.

Dit dia se paga a l'apota*[ca]*ri 15 duros per la casa.

Dit dia *[se paga]* al barbé 45 lliures de la casa y hort.

Dit dia se fa nominació de sobreposats de Sant Pere Màtir y Sant Ibo. Ix Bonaventura Aldosa y entra Anton Segalàs, sobreestan Bonaventura Calba, Rogetó, pesadó Juan Pons.

Dit dia se paga al cònsol de la Massana 60 lliures per la penció del censal de est any. A fet recibo Lloís Riba, cònsol.

Dit dia se pagan los gastos de est Consell. Del Boix 43 duros, [...] llot[246].

Dit dia se fa sisena de batlle per Sa Real Magestat Cristianísima:

|*385v* Canillo Anton Vidal.

Encamp Pere Palmitjavila y Areny.

Ordino Guillem Adallach, Figat.

Massana Lloís Areny, Ayern.

Andorra Bonaventura Aleix, Paulet.

Sant Julià Francisco Duró, Mas d'Elins, *etcètera*.

1858 novembre 22

Dia 22 novembre 1858.

Se ha tingut lo Consell General de Sant Andreu per pagar metges, cirurgià, apotacari, arrestar metadós, aberias, lo que deuran aportar los consolats en esta Casa lo Consell pròxim vinent de Sant Tomàs.

Se fa de llot 27 perdius rojas, esto és, cuatre cada consolat, accepto Encamp, Canillo y Ordino, que ne portaran cinch y, a més, dos capons cada consolat. Tot lo que deuran portar en esta Casa la vigília del Consell de Sant Tomàs.

[246] Del Boix 43 duros, [...] llot *afegit posteriorment.*

Dit dia se notan los metadós y aberias:

Canillo,	metadós	23	aberias	13.250	val junt:	447 ll.	8 s.	4
Encamp,	metadós	14	aberias	5.995	val junt:	203 ll.	6 s.	8
Ordino,	metadós	14	aberias	7.564	val junt:	255 ll.	12 s.	8
Masana,	metadós	5	aberias	4.046	val junt:	136 ll.	12 s.	4
Andorra,	metadós	18	aberias	889	val junt:	34 ll.	2 s.	8
Sant Julià,	metadós	34	aberias	524	val junt:	25 ll.	19 s.	4
Total:						1.103 ll.	2 s.	

Dit dia se paga al duané lo últim pago 40 lliures. En pago Juan Moles*.

Dit dia *[se han]* entregadas nou onsas, sis duros per los dret*[s]* del notari Servós. Queden en poder del senyor síndich, Juan Moles, *etcètera*, que portarà lo recibo lo Consell pròxim vinent.

Dit dia a Ribaló se li entregan dos onses per abansat, *etcètera*, per lo Consell pròxim, *etcètera*.

1858 desembre 15

Dia 15 desembre 1858.

En vista de las bàrias instàncias y súplicas presentadas per lo Honorable Comú de Encamp sobre las disputas y pretencions tenen ab lo Honorable Comú de Canillo en los boscos del Forn, de Prats y altres radicats en los amprius de ambas dos parròquias de Encamp y Canillo, y atès que fins al present no hi ha hagut medi per poder-los fer compondre per medi de personas, hamistosament, com ja ne habian ellegit, y sent un deber y obligació de est Consell General lo decedir definitivament lo deret sobre sas respectivas pretencions y demandas, donan a cada Comú lo que li correspónguia ab deret y lley, per cual fi comiciona lo present Consel, ab àmplia forma, als Honorables Anton Maestre, Alienó, consellé de la vila de Andorra, y a Juan Cabanes, de la vila de Or- |*386* dino, perquè en nom de est Consell pàssian a consultar a nòstron ordinari assesor, lo doctor Sebastià Serret, y en nom de est Consell declària lo de dret y justícia, y a cual decisió deuran estar los dits dos Comuns.

1858 desembre 15

Dia 15 desembre 1858.

Se ha tingut Consell, dit de Sant Tomàs, a fi de pagar los estranys.

Y se done la direcció als senyors síndichs per donar las bonas festas a las personas que té la obligació la Vall, y portar los presents a ditas personas que corresponga.

Dit dia se pagan als comptés 21 lliures a quiscun y un xinxó de gratificació.

Dit dia se pague al secretari 56 lliures, y 7 lliures, 10 sous de fer los edictes.

Dit dia se pague al Comú *[de la Massana]* 55 lliures, 18 sous, 6 per la penció vensuda del present any. Se pague esta penció per lo Consell de Santcugesma, *etcètera*[247].

Dit dia se pagan a l'atvocat de la Vall 10 lliures per sa conducció. Se posan en mans de Juan Moles[248].

Dit dia se pagan al nunci 15 duros per lo últim pago de est any.

Dit dia se pagan als comicionats de la Vall que fan los certificats del vestià 1 xinxó a quiscun.

Dit dia se pagan als llosadós 1 lliura, 10 sous.

Dit dia se pague al comicionat de posà lo preu al blat 7 lliures, 10 sous.

Dit dia se pagué a Ribaló per rentà la roba de esta Casa 12 lliures[249].

Dit dia se pague als que portan las banderas 2 lliures, 5 sous.

Dit dia se ha pagat al campané lliures, 15 sous.

Dit dia se paguen los gastos del Consell.

Dit dia se fa la aprobació dels cònsols.

[247] Se pague... Santcugesma, *etcètera, afegit posteriorment*.
[248] de Juan Moles *afegit posteriorment*.
[249] *Al marge dret*, 12 duros dels papés al Janillo, *etcètera*.

1859 febrer 21

Dia 21 febré 1859.

Se ha tingut Consell General a instància del senyor beguer Guillem Torres per atministrar justícia sobre un pres té en la presó per causa grabe, y com lo senyor begué se trobe (segons diu) sens diner ni medi per pagar los gastos per poder atministrar justícia sobre tal reo, y desitjant est Consell sia atministrada justícia en los malfactors, que de la recta justícia dependeix la felesitat dels reynes y repúblicas, en tal necessitat consent y acsedeix est Consell a pagar los gastos sobre lo abereguar lo orrorós asesino se supose ha comès lo reo, pues contat que lo senyor beguer gasto lo que sia de [just] necessari per la formació de tal causa, y que dit senyor beguer arroplego dels béns del reo, manlleutats, mul- |[386v] tats y demés delinqüens que los corresponga pagar y que púgon alibiar a est Consell. Y no vol que est Consell li servèsquia de exemplar, que si pague estos gastos és per pura necessitat, y si may lo Tribunal de vegueria tingués fondos per retornar a est Consell lo que vestrau per tals gastos, sia obligat lo Tribunal de vegueria a retornar-los a est Consell, ab cual condició los vestrau perquè sia atministrada recta justícia sobre lo assessinat comès a la persona de Gil Areny y Hereter, àli*[e]*s lo jove Marticella, dels Plans. Y vol est Consell, a difinició de la causa, sian posats dits gastos per comicionats de est Consell si vol repasar-o.

Dit dia Guillem Areny, Teixidor, de Sospony, ha pagat per pencions vensudas fins lo any 1856 inclusive, que se li ha firmat recibo.

Dit dia se ha entregat a l'Il·lustre senyor beguer 30 lliures barceloneses.

Dit dia se fa sisena de batlle per Sa Senyoria Il·lustríssima, conpríncep de las presents Valls:

Canillo Jaume Casal.
Encamp Francisco Camp, Güelo.
Ordino Guillem Adallach, Fijat.
Massana Joseph Perich, Rull.
Andorra Bonaventura Aleix, Paulet.
Sant Julià Julià Ribes, Tolse.

1859 abril 18

|[387] Dia 18 abril 1859.

Se ha tingut lo Consell General de la Semana Santa per fer lo pago de la quístia a Sa Majestat Cristianíssima lo emperador de Fransa, com a compte de Foix, conpríncep de las presents Valls de Andorra, que són 960 franchs, que quedan en poder del senyor síndich Gil Areny, Som, ab dotse duros pels gastos de porta'ls a Foix, ab los cònsols de Encamp y Canillo per comicionats per dit fi, y lo Consell pròxim vinent deuran aportar recibo en esta Casa*.

Dit dia se posan en mans del senyor Juan Moles 40 lliures per lo primer pago de l'aduané, *etcètera*.

Dit dia resol lo Consell que al toch de la campana que acúdon tots los del Consell al rotlle, baix la pena de mitja peseta del que faltarà, y si ningun ha de sortí del rotlle per ses necessitats que dego tornà seguit, y alsan-se del rotlle uns, deuran alsar-se tots per descansà.

1859 maig 6

Dia 6 maitg 1859.

Se ha tingut lo Consell de Sancujesma per pagar metges, cirurgià y apotacari, censos de Costoja, draps a labar, baca magra y nominacio de consellers, vehadors, capitans y mostafasos.

Dit dia no se pagan los censos de Costoja, baca magra, draps de labar, ni tampoch les deu lliuras del canonge sagristà, ni lo oli de la Mare de Déu de la catredal, ni al duaner.

Dit dia se fa nominació de mostafasos, vehadors y capitans:

Canillo: mostafà a Jaume Font, Pirot, vehador a Miquel Duedra, capità a Jaume Molné, Tomàs.

Encamp: mostafà a Francisco Camp, Güello, vehador a Ignasi Picart, capità a Pere Pallerès.

Ordino: mostafà a Anton Torres, Pal, vehadó a Miquel Naudí, capità a Anton Torres, Sella.

Massana: mostafà a Juan Marquilló, vehadó a Anton Ros, capità a Francisco Areny, Torres, de Pal.

Andorra: mostafà a Anton Maestre, Alienó, vehador a Estebe Ricart, Vidal, capità Jaume Calba, Marió.

Sant Julià: mostafà a Francisco Duró, Mas d'Elins, vehadó a Pere Huguet, capità a Nicolau Font, dit lo Colanet.

|[387v] Dit dia se annomenen los comicionats de cuidar dels camins rals, y compters. Són Bonaventura Font, Popaire, Anton Riba, Nicolau, y Francisco Maestre, Casadet.

Dit dia se arrestan las menobras dels camins rals, senderas y senderons.

Dit dia se pagan al nunci 15 duros pel primé pago del present any.

Dit dia lo Il·lustre Consell lloa y aproba les lleys y estils, y consuetuts de les Valls y ordinacions, tant dels llibres vells com dels nous.

Dit dia se vote la misa de devoció en cada parròquia a l'Esperit Sant.

Dit dia se arrestan las mostras.

Dit dia se pagan a l'apotacari 15 lliures de la casa.

Dit dia se paga al barbé 45 lliures per la casa y hort.

Dit dia se fa nominació de sobreposats de Sant Pere Màrtir y Sant Ibo de les Caldes. Ix Macià Maestre y entra Anton Bons, sobreestan Juan Pons, pesadó Bonaventura Aleix.

Dit dia se paga al cònsol de la Massana Francisco Mora, Querol, 60 lliures per la penció del censal li fa la Vall per la present añada.

Dit dia se pagan los gastos del present Consell.

1859 setembre 5

Dia 5 setembre 1859.

Se ha tingut Consell General sobre un ofici que ha vingut del ministre dels Negocis Estrangés de Fransa, sobre un informe demane de la pretenció derigí est Consell al Sumo Pontífice Pio IX en lo any 1856 sobre dels delmes, y havem resolt que lo senyor síndich, informat, tornarà rehuní lo més prest sia posible est Consell per contestar a dit ofici lo que sia més convenient per lo vé de la pàtria.

1859 octubre 24

Dia 24 octubre 1859.

Se ha tingut Consell General, annomenat de Tots Sants, per fer lo últim pago de la quístia a Sa Magestat Imperial, com a compte de Foix, conpríncep de las presents Valls, que són 960 franchs. Se posan en mans del senyor síndich, Gil Areny, ab dotse duros pels gastos. Y los comicionats per porta'ls són los senyors cònsols de Ordino y Massana, y per lo Consell vinent deuran portà recibo en esta Casa*.

Dit dia se pagan a l'aduaner 40 lliures per lo segon pago de esta añada. Se posan en mans del senyor Juan Moles, supsíndich, y lo Consell pròxim portarà recibo*.

1859 novembre 21

|[388] Dia 21 novembre 1859.

Se ha tingut lo Consell General, annomenat de Sant Andreu, per pagar metges, cirurgià, apotacari, arrestar metadós, aberias, lo que deuran aportar en esta Casa lo*[s]* consolats per lo Consell pròxim de Sant Thomàs.

Se fa de llot 27 perdius rojas, esto és, cuatre cada consolat, accepto Massana, Andorra y Sant Julià, que ne aportaran cinch y, a més, dos capons cada consolat. Tot lo que deuran aportar en esta Casa la vigília del Consell de Sant Tomàs.

Canillo,	metadós	18	aberias	10.156	val junt:	343 ll.	s.	8
Encamp,	metadós	112	aberias	5.237	val junt:	200 ll.		
Ordino,	metadós	16	aberias	7.318	val junt:	247 ll.	18 s.	8
Masana,	metadós	4	aberias	3.856	val junt:	129 ll.	10 s.	8
Andorra,	metadós	13	aberias	370	val junt:	15 ll.	11 s.	8
Sant Julià,	metadós	30	aberias	930	val junt:	38 ll.	10 s.	
Total:						974 ll.	10 s.	10

Dit dia se pagan a l'aduané 40 lliures per lo últim pago de la present añada. Se posan en mans de Juan Moles*.

Dit dia se pagan los gastos del present Consell.

Dit dia se fa nominació de cònsols per lo any 1860, *etcètera*.

1859 desembre 12

Dia 12 desembre 1859.

Se ha tingut lo Consell General de Sant Tomàs per pagar los estranys.

Y se done la direcció al*[s]* senyors síndichs per donar las bonas festas a las personas que té obligació la Vall, y portar los presents a ditas personas que corresponga.

Dit dia se pagan als compters 21 lliures a quiscun y un xinxó de gratificació.

Dit dia se pagan als senyors síndichs.

Dit dia se pagan al secretari 56 lliures, y 7 lliures, 10 sous per fer los edictes del blat.

Dit dia se pagan a l'atvocat de la Vall 10 lliures per la conducció del pre*[se]*nt any.

Dit dia se pagan al nunci 15 duros per lo últim pago del present any.

|[388v] Dit dia se pagan als comicionats de la Vall que fan los certificats del vestià un xinxó a quiscun.

Dit dia se pagan al llosador 1 lliura, 10 sous.

Dit dia se pagan al comicionat de posar lo preu al blat 7 lliures, 10 sous.

Dit dia se pague a Ribaló per rentar la roba de la Casa 12 lliures.

Dit dia se pague als que portan las banderes 2 lliures, 5 sous.

Dit dia se pagan al campané 15 sous.

Dit dia se pagan los jornals y cosas extraordinàrias.

Dit dia se fa aprobació de cònsols.

Dit dia se pagan los gastos del Consell.

1860 abril 2

Dia 2 abril 1860.

Se ha tingut lo Consell General, annomenat de la Semana Santa, per fe lo pago de la quístia a Sa Senyoria Il·lustríssima lo senyor bisbe de Urgell, conpríncep de las presents valls de Andorra, que són 319 lliures, 4 sous barcelonesos, y se posan en mans dels senyor síndich Gil Areny, de las que portarà recibo lo Consell pròxim*.

Dit dia se han pagat los gastos del Consell y los de las Corts, que se han entregat al Pere Calvet, y queden cerradas y tancadas les Corts.

1860 maig 22

Dia 22 maitg 1860.

Dit dia se ha tingut lo Consell General de las presents Valls per pagar metges, apotacari y serurgià, censos de Costoja, drap de labà, baca magra, se fa nominació de mostafasos, vehadós y capitans.

No se pagan las 10 lliures del canonge sagristà, ni draps de labà.

Dit dia se fa nominació de sopreposats de Sant Pere Màrtir y Sant Ibo. Ix Anton Bons y entre Juan Bons, sobreposat, sobreestan Juan Pons, pesadó Bentura Aleix, *etcètera*.

|[389] Dit dia se fa nominació de mostafasos, capitans, vehadors y consellers:

Canillo: mostafà a Joseph Areny, Calbó, vehador a Bonaventura Font, Popaire, capità a Jaume Bonfill, Rosell, de Merixell.

Encamp: mostafà a Pere Moles, Joan Antoni, vehador a Tomàs Rossell, Jan, capità a Joseph Picart.

Ordino: mostafà a Serni Torres, Call, vehador a Joan Cabanes, capità a Pau Beneset, Pauet.

Massana: mostafà a Lloís Areny, Aiern, vehador a Miquel Olibé, Rullan, capità a Bentura Torres, Martí, de Añós.

Andorra: mostafà a Juan Pons, Jaumetó, vehador a Isidro Galí, capità a Isidro Casal, Riveraigua.

Sant Julià: mostafà a Julià Ribes, vehador a Isidro Rogé, capità a Narsís Ros.

Dit dia no se pague lo oli de la Mare de Déu de Andorra.

Dit dia se hanomenen los comicionats dels camins, senderes y senderons a Jaume Font, Jumpere, Anton Riba y Francisco Maestre, Casadet.

Dit dia se arresten las manobres dels camins rals, senderes y senderons.

Dit dia se pagan al nunci 15 duros per lo últim pago.

Dit dia lo Il·lustre Consell llohe y aprobe les ordinacions dels llibres vells y nous.

Dit dia se vote la misa de devoció a l'Esperit Sant.

Dit dia se arresten les manobres y les mostres.

Dit dia se pagan a l'apotacari 15 lliures per casa y hort.

Dit dia se han pagat les 60 lliures del*[s]* censos de la Ma*[ssa]*na a Giraut [...] de pagar los gastos del Consell, *etcètera*.

|[389v] Dit dia ordene y resolt lo Il·lustre Consell General que tot indivíduo estrangé que fàcia comers dins las presents Valls pagarà annualment per la indústria o comers fa dins las presents Valls, si és de primera clase, que axó serà a la regoneguda de l'Honorable Comú de cada parròquia o Cuart, los de primera clase pagaran desavuit duros, y los de segona clase dotse, que los honorables cònsols recaudaran cada any y aportaran a est Consell per lo present Consell de Sancugesma, cada any, per pagà y poder enportar los crescudícins gastos de la Vall, que ja estan los Comuns en un estat de no poder suportar tans gastos. Y si no volen pagar esta tacsa sesaran son comès, dins vuit dias, en pena del cot de la Terra, que degan pagar per adelantat cada cuatre mesos.

1860 setembre 6

Dia 6 setembre 1860.

Se ha tingut Consell General per fer comició per anar a felicitar a Sa Majestat en Barcelona y demanar a la reyna de España les gràcies que los ha encarregat est Consell. Y se fa comició al senyor síndich general Gil Areny y al secretari Tomàs Palmitjavila. Que Déu los dónguia bon asert en sa comició.

1860 novembre 25

Dia 25 novembre 1860.

Se ha tingut lo Consell General, annomenat de Sant Andreu, per pagar metges, cirurgià y apotacari, arrestar metadós y aberias, lo que deuran aportar en esta Casa los consolats per lo Consell pròxim de Sant Thomàs.

Se fa de llot 27 perdius rojas, cuatre cada consolat, accepto Canillo, Encamp y Ordino que ne aportaran cinch, a més dos capons cada consolat. Tot lo que deuran portar en esta Casa la vigília del Consell de Sant Tomàs.

Canillo,	metadós	25	aberias	11.728	val junt:	395 ll.	13 s.	8
Encamp,	metadós	82	aberias	5.465	val junt:	202 ll.	13 s.	

Ordino,	metadós	19	aberias	6.896	val junt:	234 ll.	12 s.	4
Masana,	metadós	7	aberias	3.402	val junt:	115 ll.	3 s.	
Andorra,	metadós	22	aberias	799	val junt:	32 ll.	2 s.	8
Sant Julià,	metadós	28	aberias	1.070	val junt:	42 ll.	13 s.	4
Total:						1.025 ll.	18 s.	

|[390] Dit dia se pagan *[a l']*aduané 40 lliures barceloneses a Juan Moles, subsíndich, que deurà portà recibo lo Consell pròxim, *etcètera*.

1860 desembre 17

Dia 17 desembre 1860.

En vista del Consell de *[Sant]* Tomàs per pagar los estranys.

Y se done la direcció als señors síndichs per donar las bonas festas a las personas que té obligació la Vall, y portar los presents a ditas personas que corresponga.

Dit dia se pagan als compters 21 lliures a quiscun dels dos y un xinxó de gratificació.

Dit dia se pagan als síndichs.

Dit dia se pagan al secretari 56 lliures, y 7 lliures, 10 sous per la conduc*[c]*ió del present any.

Dit dia se pagan al nunci 15 duros per lo últim pago del present any.

Dit dia se pagan als comicionats de la Vall que fan los cerificats del vestià un xinxó a quiscun.

Dit dia se pagan al llosador 1 lliura, 10 sous.

Dit dia se pagan al comicionat de posà lo preu al blat 1 lliura, 10 sous.

Dit dia se pague a Ribaló per rentar la roba de la Casa 12 lliures.

Dit dia se pague als que portan las banderas 2 lliures, 5 sous.

Dit dia se pagan al campané lliures, 15 sous.

Dit dia se pagan los jornals y cosas exttraordinàrias.

Dit dia se fa aprobació de cònsols.

Dit dia se pagan los gastos del Consell.

Dit dia se pagan a l'aduané 40 lliures. Se posan en mans del senyor síndich Juan Moles. És lo últim pago, *etcètera*.

Dit dia se paga a l'assesó Jemet 10 lliures.

Dit dia han cobrat tots los gastos de jornals, exortos, presó y tot lo demés que la Vall devie fins lo dia present, *etcètera*.

Dit dia se fa comició als señors síndichs, a Bonaventura Moles, Babot, cònsol menó de Andorra, a Sefarino Riba, cònsol majó de Ordino, y al secretari de la Vall Tomàs Palmitjavila per a què fórmon un còdigo de lleys y penal segons las costums y pràctica de la Vall, a fi de què tots los vehins y justícias de la Vall sàpian com obrar y púgon anar ben regits y gobernats tots y segons lley y deret.

1861 gener 18

|[390v] Dia 18 janer 1861.

Se ha tingut Consell sobre las comicions fetas al senyor síndich per saber la resposta dels estranys y tacsa se posa als estrangés.

Dit dia s'a resolt que ningun estrangé puga comprar, ni edificar, ni arrendar, ni admetre·s en ninguna parròquia de les Valls, sens permís dels Consells de Quart, Comú o de la Vall.

1861 març 18

Dia 18 mars de 1861.

Se ha tingut lo Consell General de la Sema*[na]* Santa per fer lo pago de la quístia a Sa Majestat Imperial, com a compte de Foix, que són 960 franchs, que quedan en poder de*[l]* senyor síndich Gil Areny. Y los comicionats de porta'ls són los senyors cònsols de Andorra y Sant Julià, y lo Consell pròxim passat aportaran recibo en esta Casa*.

Dit dia se posan en mans del senyor Juan Moles 40 lliures per pagar lo primer p*[a]*go de esta añada.

1861 maig 13

Dia 13 maitg 1861.

Se ha tingut lo Consell General de Sancogesma per pagar metges, apotacari, cirurgià, censos de Costoja, draps de labar, baca magra, se fa nominació de mostafasos, vehadors y capitans y consellers.

No se pagan les 10 lliures del canonge sacristà, ni draps de labar.

Dit dia se fa nominació de sobreposats de Sant Pere Màrtir y Sant Ibo. Ix Juan Bons, y entre Anton Picart, sobreposat, sobreestan Juan [Pons], pesadó Pere Aleix, Paulet.

Canillo: mostafà Jaume Font, Molné, vehador Jaume Font, Armany, capità Andreu Rosa, Piedro.

Encamp: mostafà Pere Torres, vehador Francisco Palmitjavila, capità Gil Torres, Cauba.

|[391] Ordino: mostafà Anton Riba, Nicolau, vehador Guillem Bons, Tor, capità Anton Torres, Sella.

Massana: mostafà Francisco Mora, Querol, vehador Anton Armengol, Coix, capità Pere Camp, Besolí.

Andorra: *[mostafà]* Francisco Maestre, Casadet, vehador Anton Calba, capità Juan Albós, dit Tarrat, d'Enguordany.

Sant Julià: mostafà Francisco Bonfill, vehador Anton Pol, capità Anton Sirés, Mitjavila, de Fontaneda.

Dit dia se ha pres de jurament al senyor veguer Anton Rossell, de Encamp, ellegit per tres anys.

No se pague lo oli de la Mare de Déu de Andorra.

Dit dia se anomenen los comicionats dels camins, senderes y senderons a Jaume Font, Jumpere, Anton Riba, Nicolau, y Francisco Maestre, Casadet.

Dit dia se arresten les menobras dels camins rals, senderes y senderons.

Dit dia se pagan al nunci 15 duros per lo últim pago.

Dit dia lo Consell llohe y aprobe las ordinacions dels llibres vells y nous.

Dit dia se vote la misa de devoció a l'Esperit Sant en cada parròquia.

Dit dia se arresten les mostres se faran.

Dit dia se pague al potacari 15 lliures per la casa y hort.

Dit dia se pague a la casa y hort del cirurgià.

Dit dia se ha pagat la penció a l'Honorable Comú de la Massana, que és 40 lliures pel present any, que rep Joseph Perich, Rull, cònsol.

Dit dia se pagan los gastos del present Consell.

Dit dia se fa sisena per batlle de Sa Majestat Cristianíssima, com a compte de Foix:

Canillo annome*[ne]* Guillem Molné, Casalé.

Encamp Pere Palmitjavila.

Ordino Serni Torres.

Massana Lloís Areny, Aiern.

Andorra Juan Pons, Jaumetó.

Sant Julià Julià Riba, Tolse.

1861 octubre 28

|[391v] Dia 28 octubre 1861.

Se ha tingut lo Consell General de Tots Sants per fer lo últim pago de la quístia a Sa Majestat Imperial, com a compte de Foix, conprínce p de las presents Valls, que són 960 franchs. Se posan en mans del senyor síndich Francisco Duran, ab dotse duros per los gastos. Y los señors comicionats per portar-los són los senyors cònsols de Encamp y Canillo. Y per lo Consell pròxim de Sant Andreu deuran portà recibo en esta Casa*.

Dit dia se posan en mans de Juan Moles 40 lliures per lo segon pago de l'aduané. Són pel Consell de Sant Andreu.

1861 novembre 25

Dia 25 novembre 1861 se ha tingut lo Co*[n]*sell General de les Valls per pagar metges, cirurgià y apotacari, arrestar metados, aberias, que portaran recibo dels metados y aberias lo Consell de Sant Tomàs pròxim.

Se fa llot de 27 perdius rojas, cuatre cada consolat, accepto Massana, Andorra y Sant Julià, que ne aportaran cinch, a més dos capons cada consolat.

Canillo,	metadós	22	aberias	12.058	valen:	407 ll.	8 s.	8
Encamp,	metadós	69	aberias	4.613	valen:	169 ll.	4 s.	6
Ordino,	metadós	16	aberias	6.126	valen:	208 ll.	4 s.	
Massana,	metadós	9	aberias	3.096	valen:	105 ll.	19 s.	
Andorra,	metadós	20	aberias	1.894	valen:	68 ll.	1 s.	10
Sant Julià,	metadós	27	aberias	706	valen:	30 ll.	5 s.	4

Dit dia se pagan 40 lliures a l'aduané de la Seu per lo segon pago, que [portaran] asentats al Consell de Tots Sants però se pagan est any*.

Dit *[dia]* se pagan lo*[s]* gastos del Consell.

Dit dia se avanse a Ribaló per los gastos del Consell vinent de Sant Tomàs.

1861 desembre 17

|*392* Dia 17 desembre 1861 .

Se ha tingut lo Consell de Sant Tomàs per pagar los estranys.

Y se deixe a la direcció del senyor síndich per donar las bonas festas a las personas que té obligació la Vall, y portar los presents a ditas personas que corresponga.

Dit dia se pagan als compters 21 lliures a quiscun dels dos y 1 xinxó de gratificació.

Se pagan als senyors síndichs la onsa de gratificació.

Dit dia se pagan al secretari 63 lliures, 10 sous*.

Dit dia se pagan al nunci 35 duros per lo últim pago del present any.

Dit dia se pagan als comicionats de la Vall, a cada parròquia, que fan los certificats del vestià 1 xinxó a quiscun.

Dit dia se paga al llosadó 1 lliura, 10 sous.

Dit dia se paga a Ribaló per rentà la roba 12 lliures, sous.

Dit dia se pagan als que portan las banderas 2 lliures, 5 sous.

Dit dia se pagan al campané lliures, 15 sous.

Dit dia se pagan los jornals y cosas estraordinàrias a quiscun del Consell.

Dit dia se fa aprovació de cònsols.

Dit dia se pagan a l'aduané 40 lliures per lo últim pago del present any.

Dit dia se pagan a l'assesor de la Vall 10 lliures*.

Dels estranys dels forasters de Sant Julià y demés de la Vall serà del que·s cobrarà una part per la parròquia que cobrarà y dos per la Vall*.

1862 abril 15

Dia 15 abril 1862.

S'a tingut Consell General, anomenat de la Semana Santa, per pagar la quístia a Sa Senyoria Il·lustríssima lo senyor bisbe de Urgell, conpríncep de las presents Valls, que són 319 lliures, 4 sous, y se posan en mans del senyor síndich Francisco Duran, que aportarà recibo a esta Casa*.

Dit dia se pagan a l'aduané 40 lliures per lo primé pago del present any. Se posan en mans de Juan Moles, síndich 2º.

1862 juny 2

|*392v* Dia 2 juny 1862.

Dit dia se ha tingut Consell General per pagar metges, apotacaris, cirurgià, censos de Costoja, draps de labar, baca magra.

Se fa nominació de mostafasos, vehadors, capitans y consellers.

Dit dia no se pagan les 10 lliures del canonge sagristà, ni draps de labar.

Dit dia se fa nominació de sobreposats de Sant Pere Màrtir y Sant Ibo. Ix Anton Picart y entra Jaume Casany, sobreposat, sobreestan Joan Pons, pesadó Pere Aleix, Paulet.

Canillo: mostafà a Jaume Bonell, Hoste, vehador a Pere Casal, Regí, capità a Miquel Forest.

Encamp: mostafà a Anton Calbó, Guillem, vehador a Pere Pallerès, capità a Anton Palmitjavila, Malestibat.

Ordino: mostafà a Sefarino Riba, vehador a Pere Armengol, Güida, capità a Anton Torres, Call, de Llorts.

Massana: mostafà a Lloís Mora, Giraut, vehadó a Andreu Cadena, Serola, capità a Bonaventura Torres, Miró, de Ascàs.

Andorra: mostafà a Francisco Fité, Hoste, vehador a Bonaventura Moles, Babo*[t],* capità a Francisco Rabasa, Bauró.

Sant Julià: mostafà a Romà Tor, vehador a Joseph Fité, Molines, capità a Babtista Canturi, Germà.

Dit dia no se pague lo oli de la Mare de Déu de Andorra.

Dit dia se annomenen los comicionats dels camins rals, senderes y senderons a Jaume Font, Jumpere, Anton Riba, Nicolau, y Francisco Ma*[e]*stre, Casadet.

Dit dia se arresten les menobres dels camins rals, senderes y senderons.

Dit dia se pagan al nunci 15 duros per lo últim pago de estrany.

Dit dia se lloan y aproban las resolucions dels llibres nous y vells.

Dit dia se vote la misa de devoció a l'Esperit Sant en cada parròquia.

|*393* Dit dia se arresten les mostres. Se arresten [40] lliures *[a]* lo [...]fi del senyor bisbe.

Dit dia se pagua al potacari 15 lliures per lo arrendament de *[la]* casa.

Dit dia se pague al barbé la casa y hort, presente recibo.

Dit dia se ha pagat a l'Honorable Comú de la Massana la pensió del present any, que és 60 lliures, *[a]* Anton Armengol, cònsol

Dit dia se pagan los gastos del present Consell.

Dit dia se pagan a l'Honorable Juan Moles 40 lliures pel sens [es] paga, *etcètera*.

1862 agost 7

Dia 7 agost 1862.

Se ha tingut Consell General per rebre la resposta dels señors comicionats que han anat a Madrid, y oïda la resposta objecte de sa comició, y desitjant lo vé general de les Valls a fi de què lo comers se fàcia y màrchia ab tota seguritat, y mirat en tot lo profit general en tots los pun*[t]*s dels despatgs, y desitjant pribar tot abús, se ha resolt que cada parròquia dega donar una nota exacta y sens frau dels pollins propis nats de sas etgüas, sian mulas, machos, caballs y pollines, casa per casa, y estos seran despatg[250] y en tot temps. Y tota

[250] *En lloc de* despatxats.

la demés clase de vestià de tot género no·s podrà despachà dins les Valls, ni cansaladas, mantegas, ni claus, ni altre género de fer*[r]*o obal, sens certificació del cònsol de la parròquia, ni pots, carbó, ni tot género de fu*[s]*ta sen*[s]* certificació del cònsol.

1862 novembre 24

|*393v* Dia 24 novembre 1862.

S'ha tingut lo Consell General de Sant Andreu per pagar metges, cirurgià y apotacari, arrestar metadós, aberias, lo que deuran aportar en esta Casa los consolats per lo Consell pròxim de Sant Tomàs.

Dit dia se *[fa]* de llot 27 perdius rojas, cuatre cada consolat, accepto Canillo, Encamp y Ordino, que ne aportaran cinch, a més dos capons cada consolat.

Canillo,	metadós	23	aberias	12.520	val junt:	423 ll.	1 s.	8
Encamp,	metadós	123	aberias	5.725	val junt:	221 ll.	11 s.	8
Ordino,	metadós	7	aberias	3.832	val junt:	129 ll.	9 s.	8
Massana,	metadós	6	aberias	2.719	val junt:	92 ll.	4 s.	
Andorra,	metadós	22	aberias	227	val junt:	13 ll.	1 s.	
Sant Julià,	metadós	24	aberias	544	val junt:	24 ll.	2 s.	8
Val junt:						903 ll.	11 s.[251]	8

Dit dia se pague a l'aduané 40 lliures per lo últim pago de est any, en nom de Juan Moles[252].

Dit dia se fa nominació de cònsols per lo any pròxim 1863.

Dit dia se pagan los gastos del present Consell.

Dit dia se abanse a Ribaló per lo Consell vinent de Sant Tomàs.

1862 desembre 16

Dia 16 desembre 1862.

Se ha tingut lo Consell General de Sant Tomàs per pagar los estranis.

Y se deixe a la direcció dels señors síndichs lo donar las bonas festas a las personas que té obligació la Vall, y portar los presents a ditas personas que corresponga*.

[251] *En lloc de* 10.
[252] en nom de Juan Moles *afegit posteriorment.*

Dit dia se pagan als compters 21 lliuras a quiscun dels dos y un xinxó de gratificació.

Dit dia se pagan als senyors síndichs la onsa de gratificació.

Dit dia se pagan al secretari 63 lliures, 10 sous.

Dit dia se pagan al nunci 15 duros per lo últim pago del present any.

Dit dia se pagan als comicionats de cada parròquia que fan los certificats del vestià 1 xinxó a quiscun.

Dit dia se pague al llosadó 1 lliura, 10 sous*.

Dit dia se pague *[a]* Ribaló lo rentà la roba 12 lliures, sous.

Dit dia se paguen als que porten las banderas 2 lliures, 5 sous.

Dit dia se paguen al campané lliures, 15 sous.

Dit dia se pagan los jornals y gastos fets extraordinaris de la Vall.

|*394* Dit dia se fa aprobació de cònsols.

Dit dia se pagan a l'aduané 40 lliures per lo últim pago, y quedan en mans de Juan Moles, que deurà aportà recibo a esta Casa*.

]Dit dia se paga a l'assesó de la Vall sa conduc*[c]*ió [1]0 lliures, sous.

Dit dia se cobran los estrañs dels forastés.

Dit dia se pagan los gastos de est Consell.

1863 febrer 3

Dia 3 febré 1863.

Lo present Consell se ha tingut per donar pocessió a l'Il·lustre Señor Doctor Joaquin de Riba y Fiter, com conste de l'acte de pocessió que se archivarà, y se'n donarà còpia al senyor síndich. Y se done descàrrech lo síndich Juan Moles de tots los corrents pagos, *etcètera*.

Dit dia, per haber mort lo Honorable Batlle francès de Sa Majestat Imperial, com a compte de Foix, conpríncep soberà de las presents Valls, que se deu deregir al veguer de Sa Majestat Imperial, Monsieur Sant André, per lo senyor síndich.

Canillo ellegeix o anomene a Jaume Bonell, de Soldeu.

Encamp nomene a Anton Calbó, Guillem.

Ordino a Anton Torres, Pal.

Massana a Anton Armengol, Coix.

Andorra a Francisco Fité, Hoste.

Sant*[t]* Julià a Francisco Duró, Mas d'Elins.

1863 març 30

|*394v* Dia 30 mars 1863.

Se ha tingut lo Consell General, annomenat de la Semana Santa, per fer lo pach de la quístia a Sa Majestat Imperial, com a compte de Foix, que són 960 franchs, y 60 franchs per los comicionats de porta'ls a Foix, que són los cònsols de Massana y Ordino. Y lo Consell pròxim portaran recibo en esta Casa. Y quedan los diners en poder del señor síndich, Don Joaquim de Riba.

Dit dia se posan en mans del senyor síndich Juan Moles 40 lliures per lo primé pago de l'aduaner de esta añada, y lo Consell pròxim portarà recibo en esta Casa.

Dit dia se pagan los gastos del present Consell.

Dit dia s'a resolt que los Comuns fàson pasà manament que cualsevol parròquias o particular que tínguian papés de la Vall, de aquí al dia *[del]* Consell de Santcugesma los pórtian. Y si se asprimenta que los tínguia, si se asprimenta, pagaran 400 lliures barceloneses, irremisible de cot y altres penas segons sa malícia en no presentats.

1863 maig 18

Dia 18 maitg 1863.

Se ha tingut lo Consell General de Santcugesma per pagar metges, cirurgià, apotacari, censos de Costoja, baca magra, se fa nominació de mostafasos, vehadós, capitans y consellers.

Dit dia no se pagan les 10 lliures al canonge sacristà, ni draps de labar.

Dit dia se fa de sobreposats de Sant Pere Màrtir y Sant Ibo. Ix Jaume Casany y entra Bentura [Sansed], sobreposat, sobreestan Juan Pons, pesadó Pere Aleix, Paulet.

Canillo: mostafà Nicolau Duedra, Pasamené, vehadó Anton Areny, Gastó, capità a Andreu Vidal, de Prats.

Encam*[p]*: mostafà Pere Moles, vehadó Anton Riba, Mas, capità a Cosme Bacó.

Ordino: mostafà Joan Cabanes, vehadó Guillem Pujal, Gené, capità a Sefarino Riba, Pellicé, de Segudet.

|[395] Massana: mostafà Joseph Perich, Rull, mostafà Lluís Mora, Giraut, vehador Anton Ros, Aldosa, capità a Joseph Gelabert, Torné, del Pujol.

Andorra: mostafà Anton Maestre, Alianó, vehador Joan Santuré, Ribot, capità a Joseph Bergés, Sucarà, de Anguardany.

Sant Julià: mostafà Pere Huguet, vehadó Serni Torres, Llumeneras, capità a Palmitjavila.

Dit dia no se pague lo oli de la Mare de Déu de Andorra.

Dit dia se annomenen los comicionats dels camins rals, senderas y senderons, Jaume Font, Jumpere, Anton Riba, Nicolau, y a Francisco Maestre, Casadet.

Dit dia se arresten les menobres dels camins rals, senderes y senderons, que seran cònsols y consellés mayós y lo comicionat de la Vall que correspongo a les *[fer]*.

Dit dia se pagan al nunci 15 duros per lo últim pago del presén any.

Dit dia se lloan y aproban las resolucions dels llibres nous y dels vells.

Dit dia se vote la misa de l'Esperit Sant en cada parròquia.

Dit dia se arrestan les mostres se faran.

Dit dia se pague al potacari 15 lliures per lo arrendament de la casa.

Dit dia se pague al barbé lo arrendament de casa y hort, són 45 lliures.

Dit dia se ha pagat la penció de la Vall al Comú de la Massana, 60 lliures al cònsol Guillem Mora.

Dit dia se paga a l'aduané 40 lliures pel segon pago. Quedan al senyor síndich Don Joaquim de Riba.

Dit dia, *[se paguen]* al procurador de Lleyda, Boix, 27 duros y mitg, a Don Joaquim, *etcètera*.

Dit dia lo llibre de la Vall al Pere del Port 8 duros.

|[395v] Dit dia: consellé majó Canillo Jaume Cabló[253], Soldevila, menó Miquel Duedra, Putcernal.

Encamp: consellé majó Pere Torres, Teresà, menó Anton Picart.

Ordino: consellé majó Jasinto Coma, menó Anton Torres, Sella

Massana: *[consellé majó]* Joseph Perich, Rull, menó Jasinto Areny, Torres, de Pal.

Andorra: *[consellé majó]* Esteve Ricart, Vidal, menó Ignasi Armengol.

Sant Julià: *[consellé majó]* Nicolau Ros, y menó Jaume Putcernal.

1863 octubre 26

Dia 26 octubre 1863.

Se ha tingut lo Consell General de Tots Sants per fer lo últim pago de est any de la quístia a Sa majestat Imperial lo rey de Fransa, com a compte de Foix, que són 960 franchs, y dotse duros per los gastos de porta'ls a Fransa los comicionats, que són los Honorables Cònsols de Andorra y Sant Julià. Y per lo Consell pròxim de Sant Andreu deuran portà recibo en esta Casa de haver-o verificat.

Dit dia lo Il·lustre Consell aprobe y ratifique les dos comicions que nostre secretari, lo senyor Thomàs Palmitjavila, féu lo dia 16 del corrent al senyor síndich Don Joaquim de Riba y a l'Excel·lentíssim Don Pascual Madoz, y en nom de est Consell, per pasar a Madrid per defensar los drets y privilegis de Andorra, que se troban perturbats per ser tancats los pasos. Y se ha entregat 40 onses al senyor síndich per |[396] los gastos faran, de lo que ne donarà compte a est Consell General cuant tornarà de Madrit, *etcètera*.

Dit dia, a compte del que rebé Juan Moles, del que rebé a entregat 100 duros que ha rebut Don Joaquim de Riba, *etcètera*.

1863 novembre 23

Dia 23 novembre 1863.

Se ha tingut lo Consell General de San*[t]* Andreu per pagar metges, cirurgià y apotacari, arrendar metadós, aberias, lo que deuran aportar en esta Casa los consolats per lo Consell pròxim de Sant Tomàs.

[253] *En lloc de* Calbó.

Dit dia se fan de llot 27 perdius rojas, cuatre cada consolat, accepto Massana, Andorra y San*[t]* Julià, que ne aportaran cinch, a més dos capons cada consolat.

Canillo,	metadós	63	aberias	8.844	val junt:	310 ll.	11 s.	
Encamp,	metadós	76	aberias	4.210	val junt:	159 ll.	6 s.	8
Ordino,	metadós	13	aberias	[...]469	val junt:	185 ll.	11 s.	
Massana,	metadós	4	aberias	3.034	val junt:	102 ll.	2 s.	8
Andorra,	metadós	18	aberias	343	val junt:	15 ll.	18 s.	8
Sant Julià,	metadós	30	aberias	824	val junt:	34 ll.	19 s.	4
Sume:						808 ll.	9 s.	4

Dit dia se pague al duané 40 lliures per lo últim pago de est any*.

Dit dia se pagan los gastos del present Consell.

Dit dia lo any pasat pagà Sant Julià 40 duros de deret de estrany.

Dit dia se abanse a Ribaló dos onses, *etcètera*. Ascudella 13 [peses], 22 [...]*.

1863 desembre 23

Dia 23 desembre 1863

Se ha tingut lo Consell General de Sant Tomàs per pagar los estranys.

Y se deixe a la direcció dels senyors síndichs lo donar las bonas festas a las personas que té obligació la Vall, y portar los presents a ditas personas que corresponga.

Dit dia se pagan als compters 21 lliures a quiscun dels dos y un|*[396v]* xinxó de gratificació, 8 duros y 1 xinxó a quiscun.

Dit dia se pagan als señors síndichs una onsa de gratificació.

Dit dia se pagan al secretari 63 lliures, 10 sous.

Dit dia se pagan al nunci 15 duros per lo últim pago.

Dit dia se pagan als comicionats de cada parròquia que fan los certificats dels bestiars un xinxó a quiscun.

Dit dia se pague al llosadó 1 lliura, 10 sous.

Dit dia se pague a Ribaló 12 lliures per rentà roba.

Dit dia se pagan als que porten las banderas 2 lliures, 5 sous.

Dit dia se pagan al campané lliures, 15 sous.

Dit dia *[se pagan al]* tabernacle 1 lliura, 10 sous.

Dit dia se pagan los jornals y demés treballs extraordinaris fet per la Vall.

Dit dia se fa aprobació de cònsols.

Dit dia se pagan a l'aduané de la Seu 40 lliures per lo últim pago de esta any.

Dit dia se pagan a l'assesó 10 lliures per sa conducció. Se entreguen a Alienó, *etcètera*.

Dit dia se pagan los estrany*[s]* dels forasters 28 duros.

Dit dia se pagan los gastos de est Consell.

Dit dia al Reitó de planxà la roba de la iglésia 3 peses.

Dit dia se ha abansat al nunci 7 lliures, 10 sous.

Dit dia resol y ordene lo present Consell que confirme y aprobe lo arest y lley posat en est llibre lo dia 7 agost de 1862. Y tots los certificats deuran ser firmats y sellats, los certificats, y no·s podrà despachà res sens certificat del cònsol. Y tots los retorns no·ls podrà despachà lo senyor síndich sen*[s]* certificat del comicionat y cònsol de la parròquia sia lo vestià. Y cuant |*[397]* arriva lo vestià dels retorns de las firas, per falta de venda o compra, vol sia presentat dit vestià al comicionat y cònsol de la parròquia sia lo vestià dins 24 horas, so pena de no ser despachat si no·s presenta lo vestià. Y cuant boldran tornà fe marchà lo vestià, lo cònsol y comicionat faran certificació com lo bestià ha permanescut y que és realment lo mateix vestià.

Se mane obcervar, baix la pena al senyor síndich de 300 lliures, si despache res sens certificació y, a més, tots los perjudicis se poden ocasionà. Y així mateix, als cònsols y comicionats y demés, *[las]* penas ben vistas al Consell, segons la malícia del fet, al cònsol de 200 lliures, al comicionat cent, als que enganaran als comicionats de efectes 25 lliures, y los que los enganaran en clase de vestiars pagaran 40 lliures, pena del cot de la Terra. Se mane obserbar ab tota rectitut.

1864 març 21

Dia 21 mars 1864.

]En vista del present Consell de Sema*[na]* Santa se fa càrrech al senyor síndich Juan Moles 319 lliures, 4 sous per la quística del senyor bisbe, que queden en mans del senyor síndich Joan Moles y, a més, 80 lliures per lo pago últim de 1863 y lo primé de 1864 de l'aduané, y lo Consell pròxim portaran recibo, y se pagan los gastos del present Consell y los gastos fets per lo senyor síndich 24 [peses...]*.

1864 maig 9

Dia 9 maitg 1864.

Dit dia se ha tingut lo Consell General de Sancogesma per pagar metges, sirurgià, apotacari, censos de Costoja, baca magra, y se fa nominació de mostafasos, vehadors y capitans y |*[397v]* se mudan los consellers.

Dit dia no se pagan les 10 lliures al senyor canonge sacristà, ni los draps de labar.

Dit dia se fa nominació de sobreposats de Sant Pere Màrtir y San*[t]* Ibo. Ix Bonaventura Chanxo y entra Anton Maestre, sobreposat, y és sobreestan Juan Pons, pesadó Pere Aleix, Paulet, *etcètera*.

Canillo: mostafà Jaume Ca*[ll]*bó, Soldevila, vehadó a Miquel Duedra, Putcernal, capità a Miquel Casal, Bortoló.

Encamp: mostafà Pere Torres, Teresà, vehador Anton Picart, capità a Jaume Marticella, Segarró.

Ordino: mostafà Jasinto Coma, Rufó, vehador a Anton Torres, Sella, capità a Pau Benaset.

Massana: mostafà Joseph Perich, Rull, vehador a Jasinto Areny, Torres, de Pal, capità a Pere Camp, Vesolí, del Mas.

Andorra: mostafà Esteve Ricart, Vidal, vehador a Ignasi Armengol, Ribaló, capità a Andreu Montaña, Miquel Dolsa.

Sant Julià: mostafà Nicolau Ros, Gaile, vehador a Jaume Putsernal, capità a Jaume Pol, Masuver.

Dit dia no se pague lo oli de la Mare de Déu de Andorra.

Dit dia se anomenen los comicionats dels camins rals, senderas y senderons, Jaume Font, Popaire, Anton Riba, Nicolau, y Francisco Maestre, Casadet, y són compters de les Valls.

Dit dia se arrestan las menobras dels camins rals, senderas *[y]* senderons y las aigüas, cada cual a son antoxà, que sia ben arreclat.

Dit dia se pagan al nunci 15 duros per lo últim pago de la present añada.

Dit dia se aproben las resolucions dels llibres vells y nous.

|*[398]* Dit dia se bota la misa de devosió a l'Esperit Sant en cada parròquia.

Dit dia se arrestan las mostras no se faran, y los cònsols en sa parròquia que abíson tíngon los vehins lo armamén y monicions de lley, *etcètera*.

Dit dia se pagan a l'apota*[ca]*ri 15 lliures de l'arrendament de casa.

Dit dia se pague al barbé lo arrendament de casa y hort 45 lliures.

Dit dia se ha pagat la penció de la Vall al Comú de la Massana 60 lliures per lo present any, y han portat recibo. Rep Miquel Olibé, cònsol, *etcètera*.

Dit dia se pagan a l'aduané de la Seu 40 lliures per los segon pago de est any, y quedan en poder del senyor síndich Juan Moles. No se li fan, *etcètera*[254].

Dit dia se fan los consellers de l'Il·lustre Consell General per lo any vinent, *etcètera*.

Canillo: consellé majó Joseph Aren, Calbó, menó Nicolau Duedra, Som.

Encamp: consellé majó Pere Palmitjavila, menó Joan Comet.

Ordino: *[consellé majó]* Guillem Adallach, Fijat, menó Joan Torres, Call.

Massana: *[consellé majó]* Guillem Mora, menó Bernat Hom, Call, de Sospony.

Andorra: *[consellé majó]* Isidro Galí, menó Pere Santuré.

Sant Julià: *[consellé]* majó Jolià Ribes, Tolse, menó Babtista Canturri.

Dit dia se aresta que fins a nou abís no·s podrà despachà ningun género estrangé. Los consellers de San*[t]* Julià per vigilà y los cònsols de Canillo per abisar no pàson los de Fransa, *etcètera*[255].

[254] No se li fan, *etcètera, afegit posteriorment.*
[255] *Segueixen en blanc dels folis 399 a 411v, ambdós inclusive.*

1744 març 1

|[412] Dia 1 de marts de l'any 1744.

Se fa aprovació de cònsols de quiscuna de las parròquias, que és com se segueix[256]:

Canillo:	Pere Font, Carquié	6	*[sessions]*
	Germà Areny, Call	7	*[sessions]*
Encamp:	Joseph Torres, Areny	7	*[sessions]*
	Joan Pere Pallerès	6	*[sessions]*
Ordino:	Nicholau Torres, Pal	7	*[sessions]*
	Anton Bons, Jordà	7	*[sessions]*
Massana:	Pere Joan Busquets, Coma	7	*[sessions]*
	Miquel Tor, Torné	7	*[sessions]*
Andorra:	Macià Babot	7	*[sessions]*
	Guillem Calbó y Prat	6	*[sessions]*
Sant Julià:	Pere Antoni Esclusa	7	*[sessions]*
	Andreu Vila	5	*[sessions]*

1744 maig 18

Dia 18 de matg de 1744.

Se fa nominació de consellers:

Canillo:	Miquel Naudí, Bonavida	4	*[sessions]**
	Jaume Putcernal	6	*[sessions]**
Encamp:	Jaume Joan Mas	6	*[sessions]**
	Joan Calba, Garreta	6	*[sessions]**
Ordino:	Miquel Garreta.	5	*[sessions]**
	Per mort de dit Miquel Garreta, Ramon Guiem	1	*[sessió]**
	Miquel Baixench, Sucarà	6	*[sessions]**
Massana:	Pere Riba, Guillauma	6	*[sessions]**
	Joan Pere Solana	6	*[sessions]**
Andorra:	Joan Parici, Sants	6	*[sessions]**

[256] *Els quadres de les pàgines següents, fins al final del llibre, recullen els nomenaments de cònsols i consellers de les diferents parròquies de les Valls entre 1744 i 1817. El secretari els presenta agrupats al final del llibre. Les dues columnes de la dreta indiquen les sessions en les quals van participar. Per entendre aquesta informació remetem a la nota explicativa que es va redactar en el llibre II. Vegeu la nota numero 202*

	Miquel Riberaygua	6	*[sessions]**
Sant Julià:	Jaume Baixench	6	*[sessions]**
	Antoni Pintat, Casalé	6	*[sessions]**
	Guillem Areny, Teixidó, síndich	2	*[sessions]**
	Don Guillem de Areny, síndich	7	*[sessions]**
	Anton Picart, secretari	4	*[sessions]**

1745 abril 12

|[412v] Die 12 de abril de 1745.

Se fa aprovació de cònsols de quiscuna de las parròquias, que és com se segueix:

Canillo:	Antoni Duedra	6	*[sessions]*
	Miquel Calbó, Soldevila	6	*[sessions]*
Encamp:	Jaume Naudí, Tribala	6	*[sessions]*
	Pere Muxella, Rossell	6	*[sessions]*
Ordino:	Pere Antoni Picart, Rufó	6	*[sessions]*
	Joan Germà, Garrellà	5	*[sessions]*
Massana:	Joan Antoni Riba	6	*[sessions]*
	Andreu Bons, Guitart	6	*[sessions]*
Andorra:	Francisco Constantí	6	*[sessions]*
	Miquel Pallerola	6	*[sessions]*
Sant Julià:	Julià Pal, Molines	6	*[sessions]*
	Francisco Sucarana	6	*[sessions]*

1745 maig 31

Dia 31 de mag de 1745.

Se fa nominació de concellers:

Canillo:	Pere Font, Carquié		
	Germà Areny y Call	5	*[sessions]**
Encamp:	Joseph Torres, Areny	6	*[sessions]**
	Pere Pallerès	6	*[sessions]**
Ordino:	Nicholau Torres, Pal	5	*[sessions]**

	Anton Bons, Jordà	6	*[sessions]**
Massana:	Juan Pere Busquets, Coma		
	Miquel Tor, Torné	6	*[sessions]**
Andorra:	Macià Babot	5	*[sessions]**
	Guillem Calbó, Prat	6	*[sessions]**
Sant Julià:	Pere Antoni Esclusa	6	*[sessions]**
	Andreu Vila, Baurrién	6	*[sessions]**
	Guillem Areny, Teixidó, síndich	2	*[sessions]**
	Don Guillem de Areny, síndich	5	*[sessions]**
	Anton Picart, nottari y secretari	5	*[sessions]**

1746 abril 4

|[413] Dia 4 de abril de 1746.

Se fa aprovació de cònsols de quiscuna de las parròquias, que és com se segueix:

Canillo:	Miquel Vidal	6	*[sessions]**
	Guillem Pintat	6	*[sessions]**
Encamp:	Joan Antoni Picart	6	*[sessions]**
	Isidro Pujalt, Pallerès	6	*[sessions]**
Ordino:	Lo doctor Pere Rossell	5	*[sessions]**
	Esteve Solana	6	*[sessions]**
Massana:	Jaume Torres, Areny y Torres	5	*[sessions]**
	Antoni Pal, Rull	6	*[sessions]**
Andorra:	Anton Moles	6	*[sessions]**
	Germà Thomàs	5	*[sessions]**
Sant Julià:	Guillem Capdevila	6	*[sessions]**
	Anton Guitart	6	*[sessions]**

1746 maig 23

Dia 23 de matg de 1746.

Se fa nominació de concellers:

Canillo:	Antoni Duedra	5	*[sessions]**
	Miquel Calbó, Soldevila	5	*[sessions]**

Encamp:	Jaume Naudí, Tribala	5	*[sessions]**
	Pere Muxella, Rossell	5	*[sessions]**
Ordino:	Pere Antoni Picart, Rufó	5	*[sessions]**
	Juan Germà, Garrellà	5	*[sessions]**
Massana:	Joan Antoni Riba	5	*[sessions]**
	Andreu Bons, Guitart	5	*[sessions]**
Andorra:	Francisco Constantí	5	*[sessions]**
	Miquel Pallerola	5	*[sessions]**
Sant Julià:	Julià Pal, Molines	2	*[sessions]**
	Francisco Sucarana	5	*[sessions]**
	Guillem Areny, Teixidó, síndich	4	*[sessions]**
	Don Guillem de Areny, síndich	4	*[sessions]**
	Antoni Picart, nottari y secretari	5	*[sessions]**

1747 març 27

|[413v] Dia 27 de marts 1747.

Se fa aprovació de cònsols proposada per las parròquias, y és com se segueix:

Canillo:	Esteve Call, Regí	8	*[sessions]*
	Nicholau Putcernal	8	*[sessions]*
Encamp:	Jaume Juan, Mas	8	*[sessions]*
	Sebestià Giberga, Jalmet	8	*[sessions]*
Ordino:	Anton Bons, Jordà	8	*[sessions]*
	Miquel Torres, Plau	7	*[sessions]*
Massana:	Antoni Capdevila	8	*[sessions]*
	Macià Riberaygua, Fonta	8	*[sessions]*
Andorra:	Jaume Adallach, Ramonet	8	*[sessions]*
	Joan Gaspà, Babot	8	*[sessions]*
Sant Julià:	Joan Baptista Jayle	8	*[sessions]*
	Pau Auviñà, Folch	7	*[sessions]*

1747 maig 17

Dia 17 de matg 1747.

Se fa nominació de concellers:

Canillo:	Miquel Vidal	7	*[sessions]**
	Guillem Pintat	8	*[sessions]**
Encamp:	Juan Antoni Picart	8	*[sessions]**
	Isidro Pujalt, Tarrat Pallerès	8	*[sessions]**
Ordino:	doctor Pere Fiter y Rossell	7	*[sessions]**
	Esteve Solana, Babot	8	*[sessions]**
Massana:	Jaume Torres, Areny Torres	8	*[sessions]**
	Antoni Pal, Rull	7	*[sessions]**
Andorra:	Anton Moles	7	*[sessions]**
	Germà Thomàs	8	*[sessions]**
Sant Julià:	Guillem Capdevila	8	*[sessions]*
	Anton Guitart	8	*[sessions]*
	Guillem Areny, Teixidó, síndich	6	*[sessions]**
	Don Guillem de Areny, síndich	6	*[sessions]**
	Anton Picart, nottari y secretari	8	*[sessions]**

1748 abril 8

|[414] Dia 8 de abril 1748.

Se fa aprovació de cònsols proposada per las parròquias, y és com se segueix:

Canillo:	Bonaventura Rossell, Pellicé	7	*[sessions]*
	Borthomeu Calbó, Janeton	6	*[sessions]*
Encamp:	Joseph Torres, Areny	8	*[sessions]*
	Juan Calba, Garreta	8	*[sessions]*
Ordino:	Pere Juan Bons, Batlle	8	*[sessions]*
	Miquel Bayxench, Sucarà	8	*[sessions]*
Massana:	Francisco Babot, Raubert	8	*[sessions]*
	Francisco Mora, Geralt	8	*[sessions]*
Andorra:	Macià Babot	8	*[sessions]*
	Isidro Mestre	8	*[sessions]*
Sant Julià:	Germà Fon*[t]*, Bonet	8	*[sessions]*
	Antoni Pal, Mitjavila	1	*[sessió]*
	y per mort d'aquest, Andreu Vila, Baurien	7	*[sessions]*

1748 maig 27

Die 27 de matg de 1748.

Se fa nominació de concellers:

Canillo:	Esteve Call, Regí	7	*[sessions]**
	Nicholau Putcernal	7	*[sessions]**
Encamp:	Jaume Joan Mas	6	*[sessions]**
	Sebestià Giberga, Jalmet	7	*[sessions]**
Ordino:	Anton Bons, Jordà	7	*[sessions]**
	Miquel Torres, Plau	7	*[sessions]**
Massana:	Pere Antoni Capdevila	7	*[sessions]**
	Macià Riberaygua, Fonta	7	*[sessions]**
Andorra:	Jaume Adallach, Ramonet	7	*[sessions]**
	Joan Gaspà, Babot	7	*[sessions]**
Sant Julià:	Baptista Jayle	7	*[sessions]**
	Pau Alviñà, Folch	5	*[sessions]**
	per mort d'aquest, Antoni Pintat	1	*[sessió]**
	Guillem Areny, Teixidó, síndich	8	*[sessions]**
	Don Guillem de Areny, síndich	8	*[sessions]**
	Anton Picart, secretari	9	*[sessions]**

1749 març 31

|[414v] Dia 31 de marts de 1749.

Se fa la aprovació de cònsols proposada per las parròquies, y és com se segueix:

Canillo:	Miquel Adallach, Som	6	*[sessions]*
	Juan Areny, Calbó	6	*[sessions]*

Encamp:	Pere Pallerès	6	*[sessions]*
	Pere Muxella, Rossell	6	*[sessions]*
Ordino:	Nicholau Torres, Pal	6	*[sessions]*
	Juan Germà, Garrellà	6	*[sessions]*
Massana:	Pere Riba, Guillaumas	6	*[sessions]*
	Pere Antoni Martí	6	*[sessions]*
Andorra:	Miquel Riberaygua	6	*[sessions]*
	Thomàs Calbó, Dolza	6	*[sessions]*
Sant Julià:	Jaume Bayxench	6	*[sessions]*
	Borthomeu, Toni de Pere	6	*[sessions]*

1749 maig 19

Dia 19 de matg 1749.

Se fa nominació de concellers:

Canillo:	Bonaventura Rossell, Pellicé	7	*[sessions]**
	Borthomeu Calbó, Janeton	7	*[sessions]**
Encamp:	Joseph Torres, Areny	7	*[sessions]**
	Juan Calba, Garreta	7	*[sessions]**
Ordino:	Pere Juan Bons, Batlle	7	*[sessions]**
	Miquel Bayxench, Sucarà	7	*[sessions]**
Massana:	Francisco Babot, Raubert	7	*[sessions]**
	Francisco Mora, Geralt	7	*[sessions]**
Andorra:	Macià Babot	7	*[sessions]**
	Isidro Maestre	7	*[sessions]**
Sant Julià:	Germà Font	7	*[sessions]**
	Andreu Vila, Baurrién	6	*[sessions]**
	Guillem Areny, Teixidó, síndich	6	*[sessions]*
	Don Guillem de Areny, síndich	3	*[sessions]*
	Anton Picart, nottari y secretari	6	*[sessions]*

1750 gener 14

|[415] Die 14 de janer de 1750.

Se fa la aprovació de cònsols proposada per las parròquias, y és com se segueix:

Canillo:	Miquel Guitart, Gastó	6	*[sessions]*
	Juan Arajol, Naudí	6	*[sessions]*
Encamp:	Jaume Naudí, Tribala	6	*[sessions]*
	Isidro Pujalt, Pallerès	6	*[sessions]*
Ordino:	Pere Antoni Picart, Rufó	6	*[sessions]*
	Pere Riba, Ramon Guiem	5	*[sessions]*
Massana:	Pere Juan Busquets, Coma	6	*[sessions]*
	Jaume Ermengol, Areny	5	*[sessions]*
Andorra:	Juan Solana	6	*[sessions]*
	Juan Centuré	6	*[sessions]*
Sant Julià:	Anton Guitart	6	*[sessions]*
	doctor Ignasi Fiter, Molines	5	*[sessions]*

1750 maig 25

Dia 25 de matg 1750.

Se fa nominació de concellers:

Canillo:	Miquel Adallach, Som	5	*[sessions]**
	Juan Areny, Calbó	5	*[sessions]**
Encamp:	Pere Pallerès	5	*[sessions]**
	Pere Muxella, Rossell	5	*[sessions]**
Ordino:	Nicholau Torres, Pal	4	*[sessions]**
	Juan Germà, Garrellà	5	*[sessions]**
Massana:	Pere Riba, Guillaumes	3	*[sessions]**
	Pere Antoni Martí	4	*[sessions]*
Andorra:	Miquel Riberaygua	5	*[sessions]**
	Thomàs Calbó, Dolza	5	*[sessions]**
Sant Julià:	Jaume Baixench	5	*[sessions]**
	Borthomeu Bou, Toni de Pere	5	*[sessions]**

	Guillem Areny, Teixidó, síndich	2	*[sessions]**
	Don Guillem de Areny, síndich	3	*[sessions]**
	Anton Picart, secretari	4	*[sessions]**

1751 abril 5

|*[415v]* Die 5 de abril de 1751.

Se fa aprovació de cònsols proposada per las parròquias, y és com se segueix:

Canillo:	Miquel Vidal	7	*[sessions]*
	Germà Areny, Call	7	*[sessions]*
Encamp:	Jaume Juan Mas	7	*[sessions]*
	Juan Calba, Garreta	7	*[sessions]*
Ordino:	Anton Bons, Jordà	7	*[sessions]*
	Juan Cabanes	6	*[sessions]*
Massana:	Miquel Tor, Torné	7	*[sessions]*
	Macià Riberaygua, Fonta	7	*[sessions]*
Andorra:	Francisco Constantí	7	*[sessions]*
	Guillem Calbó	7	*[sessions]*
Sant Julià:	Guillem Capdevila	7	*[sessions]*
	Andreu Nagual	7	*[sessions]*

1751 maig 24

Die 24 de matg de 1751.

Se fa nominació de concellers:

Canillo:	Miquel Guitart, Gastó	7	*[sessions]**
	Joan Arajol, Naudí	7	*[sessions]**
Encamp:	Jaume Naudí, Tribala	7	*[sessions]**
	Isidro Pujal, Pallerès	7	*[sessions]**
Ordino:	Pere Antoni Picart, Rufó	1	*[sessió]**
	y per mort de dit, Nicolau Torres y Pal	4	*[sessions]**
	Pere Riba, Ramon Guiem	7	*[sessions]**
Massana:	Pere Juan Busquets, Coma	7	*[sessions]**
	Jaume Ermengol, Areny	7	*[sessions]**

Andorra:	Juan Solana	6	*[sessions]**
	Juan Centuré	7	*[sessions]**
Sant Julià:	Antoni Guitart	7	*[sessions]**
	Francisco Sucarana	7	*[sessions]**
	Don Guillem de Areny, síndich	3	*[sessions]**
	Anton Picart, nottari y secretari	3	*[sessions]**
	|*[416]* Doctor Pere Fiter y Rossell	5	*[sessions]**
	Guillem Areny, Texidor	3	*[sessions]**
	Anton Moles	6	*[sessions]**
	Doctor Ignasi Fiter y Rossell	6	*[sessions]**
	Juan Antoni Picart	5	*[sessions]**
	Juan Areny, Calvó	5	*[sessions]**

1752 març 27

Die 27 de marts de 1752.

Se fa aprovació de cònsols proposada per las parròquias, y és com se segueix:

Canillo:	Guillem Pintat	5	*[sessions]*
	Nicholau Putcernal	3	*[sessions]*
Encamp:	Joseph Torres, Areny	5	*[sessions]*
	Jaume Rafel, Pallerès	5	*[sessions]*
Ordino:	Joan Germà, Garrellà	5	*[sessions]*
	Esteve Solana	5	*[sessions]*
Massana:	Andreu Guitart, Bons	3	*[sessions]*
	Francisco Mora, Geralt	5	*[sessions]*
Andorra:	Hisidro Maestre	5	*[sessions]*
	Jaume Babot	5	*[sessions]*
Sant Julià:	Andreu Vila, Baurrién	5	*[sessions]*
	Romà Cirés	4	*[sessions]*

1752 maig 18

Die 18 de matg de 1752.

Se fa nominació de concellers:

Canillo:	Miquel Vidal	5	*[sessions]**
	Germà Areny, Call		
Encamp:	Jaume Joan Mas	5	*[sessions]**
	Joan Calba, Garreta	5	*[sessions]**
Ordino:	Anton Bons, Jordà	5	*[sessions]**
	Joan Cabanes	5	*[sessions]**
Massana:	Miquel Tor, Torné	5	*[sessions]**
	Macià Riberaygua	5	*[sessions]**
|[416v] Andorra:	Francisco Constantí	5	*[sessions]**
	Guillem Calbó, Prat	5	*[sessions]**
Sant Julià:	Guillem Capdevila	5	*[sessions]**
	Andreu Nagual	5	*[sessions]**
	Don Guillem de Areny	2	*[sessions]**
	doctor Pere Fiter y Rossell	5	*[sessions]**
	Guillem Areny, Teixidor	4	*[sessions]**
	Anton Moles	1	*[sessió]**
	doctor Ignasi Fiter y Rossell	5	*[sessions]**
	Joan Antoni Picart	3	*[sessions]**
	Joan Areny, Calvó	5	*[sessions]**
	Anton Picart, nottari i secretari	5	*[sessions]**

1753 març 16

Dia 16 de mars de 1753.

Se fa aprovació dels cònsols proposats per les parròquies, y és com se segueix:

A Canillo:	Miquel Calvó, Soldevila	6	*[sessions]*
	Joan Pere Call, Regí	6	*[sessions]*
Encamp:	Jaume Naudí, Tribala	6	*[sessions]*
	Miquel Pujal, Gallaudí	6	*[sessions]*

Ordino:	Pere Joan Bons, Batlle	5	*[sessions]*
	Miquel Cabanes, Cella	6	*[sessions]*
Massana:	Joan Antoni Pal, Rull	6	*[sessions]*
	Joan Bons, Querol	6	*[sessions]*
Andorra:	Jaume Adallach	6	*[sessions]*
	Miquel Duran	6	*[sessions]*
Sant Julià:	Borthomeu Bou, Toni de Pere	6	*[sessions]*
	Andreu Bons	6	*[sessions]*

1753 juny 4

Die 4 juny 1753.

Se fa nominació de concellers:

Canillo:	Guillem Pintat	6	*[sessions]**
	Nicholau Putcernal	6	*[sessions]**
Encamp:	Joseph Torres, Areny	6	*[sessions]**
	Jaume Pallerès	6	*[sessions]**
Ordino:	Joan Germà, Garrellà	6	*[sessions]**
	Esteve Solana	6	*[sessions]**
Massana:	Andreu Guitart, Bons, y per mort sua,		*[sessions]**
	Pere Riba	3	
	Francisco Mora, Geralt	6	*[sessions]**
Andorra:	Isidro Maestre	6	*[sessions]**
	Jaume Babot	6	*[sessions]**
Sant Julià:	Andreu Vila, Baurrién	6	*[sessions]**
	Romà Cirés	6	*[sessions]**
	|[417] Don Guillem de Areny, síndich	[14]	*[sessions]**
	doctor Pere Fiter y Rossell, síndich	[21]	*[sessions]**
	Guillem Areny, Teixidó	[5]	*[sessions]**
	Anton Moles	[5]	*[sessions]**
	doctor Ignasi Fiter, Molines	[6]	*[sessions]**
	Joan Antoni Picart	[5]	*[sessions]**
	Joan Areny, Calbó	[9]	*[sessions]**

	Thomàs Palmitjavila, secretari	[8]	*[sessions]**

1754 abril 8

Dia 8 abril de 1754.

Se fa aprovació dels cònsols proposats per les parròquies, és com se segueix:

A Canillo:	Bentura Pellisé	7	*[sessions]*
	Borthomeu Calbó	8	*[sessions]*
Encamp:	Pere Muxella, dit Rossell	9	*[sessions]*
	Isidro Pujal, dit Pallerès	9	*[sessions]*
Ordino:	Anton Bons, Jordà	9	*[sessions]*
	Guillem Torres, Gené	9	*[sessions]*
Massana:	Anton Capdevila	8	*[sessions]*
	Jacinto Riva	8	*[sessions]*
Andorra:	Miquel Riveraigua	8	*[sessions]*
	Miquel Pallerola	6	*[sessions]*
Sant Julià:	Germà Font	7	*[sessions]*
	Antoni Pintat, Casalé	6	*[sessions]*

1754 maig 26

Dia 26 de may de 1754.

Se fa nominació de consellers:

Canillo:	Miquel Calbó, Soldevila	5	*[sessions]**
	Juant Pere Reguí	6	*[sessions]**
Encamp:	Jaume Na*[u]*dí, Trivala	5	*[sessions]**
	Miquel Pujal, dit Gallaudí	6	*[sessions]**
Ordino:	Sebestià Pal, Solé	7	*[sessions]**
	Miquel Cavanes, àlies Cella	6	*[sessions]**
Massana:	Antoni Pal y Rull	6	*[sessions]**
	Juan Bons, Querol	6	*[sessions]**
Andorra:	Jaume Adellac, Ramonet	6	*[sessions]**
	Miquel Durant	6	*[sessions]**
Sant Julià:	Bortomeu Bou, Toni de Pere	5	*[sessions]**

	Andreu Bons	6	*[sessions]**

1755 març 24

Dia 24 de mars de 1755.

Se fa aprobació dels cònsols proposats per les parròquias en la forma següent:

Canillo:	Esteve Call, Regí	6	*[sessions]*
	Pere Font, Carquié	6	*[sessions]*
Encamp:	Joan Antoni Picart	5	*[sessions]*
	Anton Pallerès	6	*[sessions]*
Ordino:	Pere Riba, Ramon Guiem	6	*[sessions]*
	Miquel Joan Torres, Pal	6	*[sessions]*
Massana:	Pere Riba, Guillaumes	5	*[sessions]*
	Guillem Areny, Texidó	5	*[sessions]*
Andorra:	Anton Puitg, Busquets	6	*[sessions]*
	Joan Gaspar Babot	6	*[sessions]*
Sant Julià:	Jaume Baixench	6	*[sessions]*
	Francisco Sucarana	5	*[sessions]*

1755 maig 12

Dia 12 de maitg de 1755.

Se fa nominació de consellers:

Canillo:	Bentura Rosell, Pellicer	5	*[sessions]**
	Borthomeu Calvó	6	*[sessions]**
Encamp:	Pere Muxella, Rosell	6	*[sessions]**
	Isidro Pujalt	6	*[sessions]**
Ordino:	Anton Bons, Jordà	6	*[sessions]**
	Guillem Torres, Gener	6	*[sessions]**
Massana:	Anton Capdevila	5	*[sessions]**
	Jacinto Riba	6	*[sessions]**
Andorra:	Miquel Riberaigua	6	*[sessions]**
	Miquel Pallerola	3	*[sessions]**
Sant Julià:	Germà Font	6	*[sessions]**

	Andreu Nagual	4	*[sessions]**
	Romà Sirés, per mort de Andreu Nagual	2	*[sessions]**

1756 abril 12

|[418] Dia 12 de abril de 1756.

Se fa aprobació dels cònsols proposats per les parròquias en la forma següent:

Canillo:	Miquel Guitart, Gastó	6	*[sessions]*
	Joan Arajol, Naudí	6	*[sessions]*
Encamp:	Pere Pallerès	6	*[sessions]*
	Joan Calba, Garreta	6	*[sessions]*
Ordino:	Esteve Solana	6	*[sessions]*
	Joan Cabanes	5	*[sessions]*
Massana:	Macià Riberaigua	6	*[sessions]*
	Pere Anton Martí	6	*[sessions]*
Andorra:	Anton Moles	6	*[sessions]*
	Xavier Aldosa	6	*[sessions]*
Sant Julià:	Anton Guitart	6	*[sessions]*
	Francisco Vila	6	*[sessions]*

1756 maig 31

Dia 31 de maitg de 1756.

Se fa nomiació de consellers:

Canillo:	Esteve Call, Regí	7	*[sessions]**
	Pere Font, Carquié	7	*[sessions]**
Encamp:	Joan Antoni Picart	8	*[sessions]**
	Anton Pallerès	7	*[sessions]**
Ordino:	Pere Riba, Ramon Guiem	8	*[sessions]**
	Miquel Joan Torres, Pal	6	*[sessions]**
|418v Massana:	Pere Riba, Guillaumes	6	*[sessions]**
	Guillem Areny, Texidor	8	*[sessions]**
Andorra:	Anton Puig, Busquets	8	*[sessions]**

	Joan Gaspar, Babot	8	*[sessions]**
Sant Julià:	Jaume Baixench	8	*[sessions]**
	Francisco Sucarana	8	*[sessions]**

1757 gener 24

Dia 24 de janer de 1757.

Se fa aprobació de cònsols proposats per las parròquias en la forma següent:

Canillo:	Miquel Vidal	7	*[sessions]**
	Germà Areny y Call	7	*[sessions]**
Encamp:	Jaume Joan Mas	8	*[sessions]**
	Jaume Pallerès	4	*[sessions]**
Ordino:	Joan Germà, Garrellà	6	*[sessions]*
	Anton Areny	8	*[sessions]*
Massana:	Francisco Mora y	8	*[sessions]*
	Joan Garrellà y Bons	8	*[sessions]*
Andorra:	Francisco Constantí	7	*[sessions]*
	Thomàs Calbó, Dolsa	8	*[sessions]*
Sant Julià:	Andreu Bons	8	*[sessions]*
	Guillem Solé	8	*[sessions]*

1757 maig 23

Dia 23 may 1757.

Se fa nominació de consellers en la forma següent:

Canillo:	Miquel Guitart, Gastó	5	*[sessions]**
	Joan Arajol, Naudí	6	*[sessions]**
Encamp:	Pere Pallerès	6	*[sessions]**
	Joan Calba, Garreta	6	*[sessions]**
Ordino:	Esteve Solana	6	*[sessions]**
	Joan Cabanes	6	*[sessions]**
Massana:	Macià Riberaygua	6	*[sessions]**
	Pere Antoni Martí	5	*[sessions]**
|419 Andorra:	Anton Moles	6	*[sessions]**

	Xavier Aldosa, Ricart	5	*[sessions]**
Sant Julià:	Anton Guitart	5	*[sessions]**
	Francisco Vila	6	*[sessions]**
	Don Guillem de Areny, síndich	17	*[sessions]**
	doctor Pere Rossell, síndich	13	*[sessions]**
	Thomàs Palmitjavila, nottari y secretari	28	*[sessions]**

1758 mars 20

Dia 20 marts 1758.

Se fa aprobació de cònsols en les parròquies en la forma següent:

Canillo:	Guillem Pintat	8	*[sessions]*
	Nicolau Putcernal	8	*[sessions]*
Encamp:	Joseph Torres, Areny	8	*[sessions]*
	Miquel Joan Pujal	8	*[sessions]*
Ordino:	Pere Riba, Ramon Guiem	8	*[sessions]*
	Miquel Cabanes y Sell	8	*[sessions]*
Massana:	Miquel Tor y Torné	8	*[sessions]*
	Joan[257] Bons, Querol	5	*[sessions]*
	Jacinto Riba, Graellayre	3	*[sessions]*
Andorra:	Guillem Calbó	8	*[sessions]*
	Francisco Fiter y Rossell	8	*[sessions]*
Sant Julià:	Guillem Capdevila	8	*[sessions]*
	Romà Sirés	8	*[sessions]*

1758 maig 22

Dia 22 may 1758.

Se fa nominació y aprobació de concellers en la forma següent:

Canillo:	Miquel Vidal	7	*[sessions]**
	Germà Areny y Call	6	*[sessions]**

[257] *Interlineat* Gu.

Encamp:	Jaume Joan Mas	9	*[sessions]**
	Jaume Pallerès y Rafel	8	*[sessions]**
|419v Ordino:	Joan Germà, Garrellà	9	*[sessions]**
	Anton Areny	7	*[sessions]**
Massana:	Francisco Mora, Geralt	9	*[sessions]**
	Joan Garrellà y Bons	9	*[sessions]**
Andorra:	Francisco Constantí	8	*[sessions]**
	Thomàs Calbó, Dolsa	9	*[sessions]**
Sant Julià:	Andreu Bons	8	*[sessions]**
	Guillem Solé, Tolse	9	*[sessions]**

1759 febrer 19

Dia 19 de febrer de l'any 1759.

Se fa nominació de cònsols en la forma següent:

Canillo:	Joan Areny, Calbó	7	*[sessions]**
	Joan Pere Regí	7	*[sessions]**
Encamp:	Jaume Naudí, Tribala	7	*[sessions]**
	Isidro Pujal, Pallerès	7	*[sessions]**
Ordino:	Anton Bons, Jordà	7	*[sessions]**
	Guillem Torres, Gené	6	*[sessions]**
Massana:	Guillem Areny, Teixidó	6	*[sessions]**
	Jaume Armengol, Areny	6	*[sessions]**
Andorra:	Miquel Riberaygua	7	*[sessions]**
	Julià Sansa	6	*[sessions]**
Sant Julià:	Francisco Sucarana	7	*[sessions]**
	Pere Antoni Martí	7	*[sessions]**

1758 maig 28

Dia 28 de maitg de 1758.

Se fa nominació de concellers en la forma següent:

Canillo:	Guillem Pintat	7	*[sessions]**
	Nicolau Putcernal	7	*[sessions]**

Encamp:	Joseph Torres, Areny	7	*[sessions]**
	Miquel Joan Pujal	7	*[sessions]**
Ordino:	Pere Riba, Ramon Guiem	7	*[sessions]**
	Miquel Cabanes	7	*[sessions]**
|420 Massana:	Miquel Tor, Torné	7	*[sessions]**
	Jacinto Riba, Graellayre	7	*[sessions]**
Andorra:	Guillem Calbó, Prat	7	*[sessions]**
	Francisco Fiter y Rossell	7	*[sessions]**
Sant Julià:	Guillem Capdevila	7	*[sessions]**
	Romà Cirés	6	*[sessions]**

1760 març 31

Dia 31 de marts de 1760.

Se fa nominació y aprobació de cònsols en la forma següent:

Canillo:	Germà Areny, Call, y per quant era vehador, lo dispensa lo Concell, sen què puga servir de exemplar	6	*[sessions]**
	Borthomeu Calbó, Janeton	6	*[sessions]**
Encamp:	Joan Calba, Garreta	5	*[sessions]**
	Anton Pallerès	6	*[sessions]**
Ordino:	Miquel Joan Torres, Pal	5	*[sessions]**
	Joan Cabanes	6	*[sessions]**
Massana:	Anton Pal, Rull	6	*[sessions]**
	Guillem Torres, Giberga	6	*[sessions]**
Andorra:	Miquel Pallerola	5	*[sessions]**
	Joan Senturé	6	*[sessions]**
Sant Julià:	Borthomeu Bou	6	*[sessions]**
	Francisco Vila	6	*[sessions]**

1760 juny 19

|*420v* Als 19 de juny de 1760.

Se fa aprobació y nominació de concellers en la forma següent:

Canillo:	Joan Areny, Calbó	6	*[sessions]**
	Joan Pere Regí	6	*[sessions]**
Encamp:	Jaume Naudí, Tribala	1	*[sessions]**
	Isidro Pujal, Pallerès	5	*[sessions]**
Ordino:	Anton Bons, Jordà	6	*[sessions]**
	Guillem Torres, Gener	6	*[sessions]**
Massana:	Guillem Areny, Teixidó	6	*[sessions]**
	Jaume Armengol, Areny	5	*[sessions]**
Andorra:	Miquel Riberaygua	6	*[sessions]**
	Julià Sansa	5	*[sessions]**
Sant Julià:	Francisco Sucarana	2	*[sessions]**
	Pere Antoni Martí	6	*[sessions]**

1761 març 16

Als 16 de marts de 176.

Se fa aprobació de cònsols en la forma següent:

Canillo:	Miquel Calbó, Soldevila	6	*[sessions]*
	Pere Font, Carquié	7	*[sessions]*
Encamp:	Joan Antoni Picart	7	*[sessions]*
	Jaume Rafel Pallerès	7	*[sessions]*
Ordino:	Anton Areny	7	*[sessions]*
	Domingo Tor	7	*[sessions]*
Massana:	Pere Riba	1	*[sessions]*
	Joan Garrellà	7	*[sessions]*
Andorra:	Joan Solana	7	*[sessions]*
	Jaume Babot	7	*[sessions]*
Sant Julià:	Germà Font	7	*[sessions]*
	Guillem Soler, Tolse	7	*[sessions]*

1761 juny 1

|[421] Dia 1 de juny de 1761.

Se fa nominació de concellers en la forma següent:

Canillo:	Germà Areny, Call	6	*[sessions]**
	Borthomeu Calbó, Janeton	6	*[sessions]**
Encamp:	Joan Calba, Garreta	1	*[sessió]**
	Anton Pallerès	7	*[sessions]**
Ordino:	Miquel Joan Torres, Pal	7	*[sessions]**
	Joan Cabanes	7	*[sessions]**
Massana:	Anton Pal, Rull	7	*[sessions]**
	Guillem Torres, Giberga	7	*[sessions]**
Andorra:	Miquel Pallerola	3	*[sessions]**
	Joan Senturé	4	*[sessions]**
Sant Julià:	Borthomeu Bou, Toni de Pere	7	*[sessions]**
	Francisco Vila	7	*[sessions]**
	Don Guillem de Areny, síndich	12	*[sessions]**
	Guillem Areny, Teixidor, síndich	27	*[sessions]**
	Thomàs Palmitjavila, secretari	36	*[sessions]**

1762 abril 5

Als 5 de abril de 1762.

Se fa aprobació de cònsols en la forma següent:

Canillo:	Bonaventura Rossell, Pellicé	8	*[sessions]**
	Anton Duedra	7	*[sessions]**
Encamp:	Pere Muxella, Rossell	3	*[sessions]**
	Miquel Bacó	4	*[sessions]**
Ordino:	Esteve Solana	7	*[sessions]**
	Miquel Cabanes y Sella	7	*[sessions]**
|421v Massana:	Macià Riberaygua y Fonta	7	*[sessions]**
	Miquel Gaspà y Palès	5	*[sessions]**
Andorra:	Anton Puig, Busquets	6	*[sessions]**
	Miquel Duran	6	*[sessions]**
Sant Julià:	Anton Guitart	6	*[sessions]**
	Esteve Rossa	6	*[sessions]**

1762 juny 21

Dia 21 de juny1762.

Se fa nominació de concellers en la forma següent:

Canillo:	Miquel Calbó, Soldevila	6	*[sessions]**
	Pere Font, Carquié	7	*[sessions]**
Encamp:	Joan Antoni Picart	6	*[sessions]**
	Jaume Pallerès	7	*[sessions]**
Ordino:	Anton Areny	7	*[sessions]**
	Domingo Tor, Solé	7	*[sessions]**
Massana:	Pere Riba, Guillaumes		
	Joan Garrellà, Bons		
	Jacinto Riba, Graellayre, per mort del dalt dit	5	*[sessions]**
Andorra:	Joan Solana	7	*[sessions]**
	Jaume Babot	7	*[sessions]**
Sant Julià:	Germà Font, Bonet	6	*[sessions]**
	Guillem Soler, Tolse	7	*[sessions]**

1763 març 28

|[422] Vuy, als 28 de marts de 1763.

Se fa aprobació de cònsols en la forma següent:

Canillo:	Esteve Call, Regí	7	*[sessions]*
	Joan Casal	8	*[sessions]*
Encamp:	Isidro Pujal, Pallerès	7	*[sessions]*
	Pere Pallerès	7	*[sessions]*
Ordino:	Pere Riba, Ramon Guiem	6	*[sessions]*
	Pere Aldosa	5	*[sessions]*
Massana:	Francisco Mora, Geralt	8	*[sessions]*

	Jaume Aymà	8	*[sessions]*
Andorra:	Isidro Maestre	7	*[sessions]*
	Xavier Aldosa, Ricart	8	*[sessions]*
Sant Julià:	Andreu Bons	8	*[sessions]*
	Anton Pol, Mas d'Alins	8	*[sessions]*

1763 maig 16

Dia 16 de maitg de 1763 se fa nominació de concellers en la forma següent:

Canillo:	Bonaventura Rossell, Pellicé	8	*[sessions]**
	Anton Duedra	8	*[sessions]**
Encamp:	Pere Muxella, Rossell		
	Miquel Bacó	8	*[sessions]**
Ordino:	Esteve Solana	7	*[sessions]**
	Miquel Cella	6	*[sessions]**
Massana:	Macià Riberaygua	8	*[sessions]**
	Miquel Gaspà, Palès	8	*[sessions]**
Andorra:	Anton Puig	6	*[sessions]**
	Miquel Duran	8	*[sessions]**
Sant Julià:	Anton Guitart	6	*[sessions]**
	Esteve Rossa	4	*[sessions]**

1764 març 31

|*422v* Dia 31 de marts 1764.

Se fa approbació de cònsols en la forma següent:

Canillo:	Miquel Guitart, Gastó	8	*[sessions]*
	Bernat Thomàs	8	*[sessions]*
Encamp:	Joseph Torres, Areny	8	*[sessions]*
	Esteve Palès, Jalmet	7	*[sessions]*
Ordino:	Miquel Joan Torres, Pal	8	*[sessions]*
	Guillem Torres, Gener	7	*[sessions]*
Massana:	Pere Antoni Call, Martí	8	*[sessions]*
	Jaume Armengol, Areny	8	*[sessions]*
Andorra:	Francisco Constantí	8	*[sessions]*

	Balthasar Perich	8	*[sessions]*
Sant Julià:	Borthomeu Bou, Toni de Pere	7	*[sessions]*
	Joan Moles	8	*[sessions]*

1764 juny 4

Dia 4 de juny 1764.

Se fa nominació de concellers en la forma següent:

Canillo:	Esteve Call, Regí	10	*[sessions]*
	Joan Casal, Xicos	10	*[sessions]*
Encamp:	Isidro Pujal, Pallerès	10	*[sessions]*
	Pere Pallerès	10	*[sessions]*
Ordino:	Pere Riba, Ramon Guiem	10	*[sessions]*
	Pere Aldosa, Call	10	*[sessions]*
Massana:	Francisco Mora, Geralt	10	*[sessions]*
	Jaume Aymà	10	*[sessions]*
Andorra:	Isidro Maestre	10	*[sessions]*
	Xavier Aldosa, Ricart	10	*[sessions]*
Sant Julià:	Andreu Bons	9	*[sessions]*
	Anton Pol, Mas d'Alins	9	*[sessions]*

1765 gener 31

|*423* Dia 31 de gener de 1765.

Se fa aprobació de cònsols en la forma següent:

Canillo:	Borthomeu Calbó	6	*[sessions]*
	Joan Arajol, Naudí	7	*[sessions]*
Encamp:	Anton Pallerès	8	*[sessions]*
	Francisco Mas	7	*[sessions]*
Ordino:	Joan Cabanes	8	*[sessions]*
	Domingo Tor	8	*[sessions]*
Massana:	Miquel Tor, Torné	8	*[sessions]*
	Guillem Torres, Giberga	8	*[sessions]*
Andorra:	Anton Moles	8	*[sessions]*

	Guillem Puig	8	*[sessions]*
Sant Julià:	Francisco Sucarana	8	*[sessions]*
	Pere Antoni Capdevila, Martí	8	*[sessions]*

[1765] maig 20

Dia 20 de maig [1765].

Se fa numinasió de consellés en la forma següent:

Canillo:	Miquel Guitart, Gastó	8	*[sessions]**
	Bernat Thomàs	6	*[sessions]**
Encamp:	Joseph Torres, Areny	8	*[sessions]**
	Esteve Palès	6	*[sessions]**
Ordino:	Miquel Juan Torres, Pal	6	*[sessions]**
	Guillem Torres, Gener	8	*[sessions]**
Massana:	Juan Fonta	6	*[sessions]**
	Armengol Areny	8	*[sessions]**
Andorra:	Francisco Constantí	8	*[sessions]**
	Balthasar Perich	8	*[sessions]**
Sant Julià:	Borthomeu Bou, Toni de Pere	8	*[sessions]**
	Juan Moles	8	*[sessions]**
	|423v Don Guillem de Areny, síndich	9	*[sessions]**
	Guillem Areny, Teixidor, síndich	18	*[sessions]**
	Thomàs Palmitjavila, secretari	28	*[sessions]**
	Pere Riba	7	*[sessions]**

1766 març 24

Dia 24 de marts 1766.

Se fa aprobació de cònsols en la forma següent:

Canillo:	Guillem [Pintat]	7	*[sessions]*
	Joan Pere Regí	10	*[sessions]*
Encamp:	Pere Pallerès	10	*[sessions]*
	Francisco Torres, Areny	10	*[sessions]*

Ordino:	Anton Areny	10	*[sessions]*
	Miquel Cabanes, Cella	10	*[sessions]*
Massana:	Jacinto Riba	10	*[sessions]*
	Matheu Martí, Solana	10	*[sessions]*
Andorra:	Thomàs Calbó, Dolsa	10	*[sessions]*
	Jaume Calba, Muxella	9	*[sessions]*
Sant Julià:	Romà Cirés	10	*[sessions]*
	Francisco Vila	9	*[sessions]*

1766 maig 12

|*[424]* Dia 12 de maitg de 1766.

Se fa nominació de concellers en la forma següent:

Canillo:	Borthomeu Calbó	2	*[sessions]**
	y per sa mort, Germà Areny, Call	5	*[sessions]**
	Joan Arajol, Naudí	8	*[sessions]**
Encamp:	Anton Pallerès	7	*[sessions]**
	Francisco Mas	8	*[sessions]**
Ordino:	Joan Cabanes	7	*[sessions]**
	Domingo Tor	7	*[sessions]**
Massana:	Francisco Mora	7	*[sessions]**
	Guillem Torres, Giberga	7	*[sessions]**
Andorra:	Anton Moles	7	*[sessions]**
	Guillem Puig	8	*[sessions]**
Sant Julià:	Francisco Sucarana	6	*[sessions]**
	Pere Antoni Capdevila	5	*[sessions]**

1767 abril 13

Dia 13 abril 1767.

Se fa aprobació de cònsols en la forma següent:

Canillo:	Miquel Calbó, Soldevila	6	*[sessions]**
	Jaume Areny y Calbó	6	*[sessions]**

Encamp:	Joseph Torres, Areny	7	*[sessions]**
	y Miquel Joan Pujal	7	*[sessions]**
Ordino:	Pere Riba, Ramon Guiem	7	*[sessions]**
	Macià Rossa	7	*[sessions]**
Massana:	Macià Riberaygua, Fonta	7	*[sessions]**
	Joan Guitart, Rossell	7	*[sessions]**
Andorra:	Jaume Babot	7	*[sessions]**
	Julià Sansa	7	*[sessions]**
Sant Julià:	Guillem Solé, Tolse	7	*[sessions]**
	Isidro Bonet	7	*[sessions]**

1767 juny 3

|*[424v]* Dia 3 de juny 1767.

Se fa nominació de concellers en la forma següent:

Canillo:	Guillem Pintat	7	*[sessions]**
	Joan Pere Regí	7	*[sessions]**
Encamp:	Pere Pallerès	7	*[sessions]**
	Francisco Torres, Areny	7	*[sessions]**
Ordino:	Anton Areny	7	*[sessions]**
	Miquel Cella, Cabanes	7	*[sessions]**
Massana:	Jacinto Riba	7	*[sessions]**
	Matheu Martí, Solana	7	*[sessions]**
Andorra:	Thomàs Calbó, Dolsa	8	*[sessions]**
	Jaume Calba, Muxella	8	*[sessions]**
Sant Julià:	Romà Cirés	6	*[sessions]**
	Francisco Vila	8	*[sessions]**

1768 març 27

Dia 27 de marts 1768.

Se ha tingut lo Concell de la Semmana Santa y se ha feta la aprobació de cònsols en la forma següent:

Canillo:	Pere Font, Carquié	5	*[sessions]*

	Anton Duedra	4	*[sessions]*
Encamp:	Joan Calba, Garreta		*[sessions]*
	Anton Picart	4	*[sessions]*
Ordino:	Miquel Joan Torres, Pal	5	*[sessions]*
	Guillem Torres, Gener	3	*[sessions]*
Massana:	Jaume Armengol, Areny	5	*[sessions]*
	Anton Riba, Guillauma	2	*[sessions]*
Andorra:	Xavier Aldosa, Ricart	5	*[sessions]*
	Balthasar Perich	5	*[sessions]*
Sant Julià:	Anton Guitart	5	*[sessions]*
	Esteve Rossa	5	*[sessions]*

1768 maig 16

|*[425]* Dia 16 de maitg de 1768.

Se fa nominació de concellers en la forma següent:

Canillo:	Miquel Calbó, Soldevila	4	*[sessions]**
	Jaume Areny	3	*[sessions]**
Encamp:	Joseph Torres, Areny	5	*[sessions]**
	Miquel Joan Pujalt	5	*[sessions]**
Ordino:	Pere Riba, Ramon Guiem	5	*[sessions]**
	Macià Bons, Rossa	5	*[sessions]**
Massana:	Macià Riberaygua, Fonta	2	*[sessions]**
	Joan Guitart, Rossell	5	*[sessions]**
Andorra:	Jaume Babot	5	*[sessions]**
	Julià Sansa	2	*[sessions]**
Sant Julià:	Guillem Solé, Tolse	5	*[sessions]**
	Isidro Bonet, Capdevila	5	*[sessions]**

1769 març 20

Dia 20 de marts 1769.

Se ha tingut lo Concell de la Semmana Santa y se ha feta la aprobació de cònsols en la forma següent:

Canillo:	Joan Pere Regí	7	*[sessions]*
	Mariano Vidal	7	*[sessions]*
Encamp:	Francisco Mas	7	*[sessions]*
	Anton Rossell	7	*[sessions]*
Ordino:	Anton Areny	7	*[sessions]*
	Pere Joan Fiter y Rossell	4	*[sessions]*
Massa[na]:	Guillem Torres, Giberga	7	*[sessions]*
	Thomàs Perich, Rull	7	*[sessions]*
Andorra:	Joan Gaspà, Babot	7	*[sessions]*
	Joan Senturé	7	*[sessions]*
Sant Julià:	Andreu Bons	7	*[sessions]*
	Anton Riba	8	*[sessions]*

1769 maig 8

|*425v* Dia 8 de maitg de 1769.

Se ha feta nominació de concellers en la forma següent:

Canillo:	Miquel Calbó, Soldevila	4	*[sessions]**
	Pere Font, Carquié	2	*[sessions]**
	Anton Duedra	7	*[sessions]**
Encamp:	Joan Calba, Garreta		*[sessions]**
	Joseph Torres, Areny	3	*[sessions]**
	Anton Picart	4	*[sessions]**
Ordino:	Miquel Joan Torres, Pal	4	*[sessions]**
	Guillem Torres, Gener	6	*[sessions]**
Massana:	Jaume Armengol, Areny	7	*[sessions]**
	Anton Riba, Guillauma	6	*[sessions]**
Andorra:	Xavier Aldosa, Ricart	6	*[sessions]**
	Balthasar Perich	7	*[sessions]**
Sant Julià:	Anton Guitart	4	*[sessions]**
	Esteve Rossa	7	*[sessions]**

1770 abril 9

Dia 9 de abril de 1770.

Se fa aprobació de cònsols en las parròquias en la forma següent:

Canillo:	Joan Areny, Calbó	5	*[sessions]*
	Joan Casal, Xicos	6	*[sessions]*
Encamp:	Anton Pallerès	6	*[sessions]*
	Esteve Palès	5	*[sessions]*
Ordino:	Miquel Cabanes, Cella	6	*[sessions]*
	Carlos Adallach, Fijat	4	*[sessions]*
Massana:	Francisco Mora, Geralt	6	*[sessions]*
	Miquel Gaspà, Palès	6	*[sessions]*
Andorra:	Joan Solana	6	*[sessions]*
	Macià Puig	6	*[sessions]*
Sant Julià:	Lo doctor Ignaci Fiter y Rossell	6	*[sessions]*
	Anton Pol, Mas d'Alins	6	*[sessions]*

1770 maig 28

|*426* Dia 28 de maitg 1770.

Se ha feta nominació de concellers en la forma següent:

Canillo:	Joan Pere Regí	6	*[sessions]**
	Mariano Vidal	6	*[sessions]**
Encamp:	Francisco Mas		*[sessions]**
	Anton Rossell	5	*[sessions]**
Ordino:	Anton Areny	4	*[sessions]**
	misser Pere Joan Fiter y Rossell	3	*[sessions]**
Massana:	Guillem Torres, Giberga	6	*[sessions]**
	Thomàs Perich, Rull	4	*[sessions]**
Andorra:	Joan Gaspà, Babot	6	*[sessions]**
	Joan Senturé, Guiem	6	*[sessions]**
Sant Julià:	Andreu Bons	6	*[sessions]**
	Anton Riba, Beringué	6	*[sessions]**

	Don Guillem de Areny, síndich		
	Guillem Areny, Teixidor	5	*[sessions]**
	Thomàs Palmitjavila, nottari	8	*[sessions]**
	Pere Riba	8	*[sessions]**

1771 març 26

Dia 26 de marts 1771.

Se ha feta aprobació de cònsols en las parròquias en la forma següent:

Canillo:	Anton Duedra	10	*[sessions]*
	Joan Arajol, Naudí	10	*[sessions]*
Encamp:	Anton Picart	7	*[sessions]*
	Miquel Bacó	8	*[sessions]*
Ordino:	Guillem Torres, Gener	10	*[sessions]*
	Domingo Soler, Tor	9	*[sessions]*
Massana:	Anton Riba, Guillauma	10	*[sessions]*
	Jaume Aymà	9	*[sessions]*
Andorra:	Balthesar Perich	10	*[sessions]*
	Jaume Calba, Muxella	9	*[sessions]*
Sant Julià:	Borthomeu Bou, Toni de Pere	10	*[sessions]*
	Joan Moles	10	*[sessions]*

1771 maig 13

|*[426v]* Dia 13 de maitg 1771.

Se fa nominació y aprobació de concellers en la forma següent:

Canillo:	Joan Areny, Calbó	5	*[sessions]**
	Joan Casal, Xicos	8	*[sessions]**
Encamp:	Anton Pallerès	7	*[sessions]**
	Esteve Palès, Jalmet	9	*[sessions]**
Ordino:	Miquel Cabanes, Cella	9	*[sessions]**
	Carlos Adallach, Fijat	4	*[sessions]**
Massana:	Francisco Mora, Geralt	9	*[sessions]**
	Miquel Palès	7	*[sessions]**

Andorra:	Joan Solana	9	*[sessions]**
	Macià Puig	9	*[sessions]**
Sant Julià:	Anton Guitart	8	*[sessions]**
	Anton Pol, Mas d'Alins	9	*[sessions]**
	Don Guillem de Areny		
	Guillem Areny, Teixidor	27	*[sessions]**
	Pere Riba, Ramon Guiem	12	*[sessions]**
	Thomàs Palmitjavila, secretari	34	*[sessions]**

1771 desembre 17

Dia 17 de desembre 1771.

Se fa nominació de cònsols en las parròquias en la forma següent:

Canillo:	Miquel Calbó, Soldevila	7	*[sessions]**
	Bernat Molné, Thomàs	7	*[sessions]**
Encamp:	Pere Pallerès	7	*[sessions]**
	Francisco Torres, Areny	6	*[sessions]**
Ordino:	misser Pere Joan Fiter y Rossell	4	*[sessions]**
	Macià Bons y Rossa	7	*[sessions]**
Massana:	Thomàs Perich, Rull	7	*[sessions]**
	Matheu Martí, Solana	6	*[sessions]**
Andorra:	Jaume Babot	7	*[sessions]**
	Francisco Maestre	7	*[sessions]**
Sant Julià:	Esteve Rossa y Pujol	7	*[sessions]**
	Miquel Civís, Carxoles	7	*[sessions]**

1772 juny 1

|*[427]* Dia 1 de juny 1772.

Se fa nominació y aprobació de concellers en la forma següent:

Canillo:	Anton Duedra	10	*[sessions]**
	Joan Arajol, Naudí	10	*[sessions]**
Encamp:	Anton Picart	8	*[sessions]**

	Miquel Bacó	8	*[sessions]**
Ordino:	Guillem Torres, Gené	10	*[sessions]**
	Domingo Solé, Tor	10	*[sessions]**
Massana:	Anton Riba	10	*[sessions]**
	Jaume Aymà	10	*[sessions]**
Andorra:	Balthesar Perich	10	*[sessions]**
	Jaume Calba, Muxella	10	*[sessions]**
Sant Julià:	Borthomeu Bou, Toni de Pere	10	*[sessions]**
	Joan Moles	10	*[sessions]**

1772 desembre 23

Dia 23 de desembre 1772.

Se fa nominació y aprobació de cònsols per les parròquies per lo any 1773:

Canillo:	Jaume Areny, Calbó	14	*[sessions]**
	Miquel Casal, Rossell	14	*[sessions]**
Encamp:	Francisco Mas	15	*[sessions]**
	Miquel Casal, Rafel	13	*[sessions]**
Ordino:	Miquel Joan Torres, Pal	1	*[sessió]**
	Esteve Aldosa, Call	13	*[sessions]**
Massana:	Jacinto Riba, Graellayre	13	*[sessions]**
	Anton Ciriés, Sabaté	14	*[sessions]**
Andorra:	Thomàs Calbó, Dolsa	14	*[sessions]**
	Macià Puig	14	*[sessions]**
Sant Julià:	Roma Cirés	14	*[sessions]**
	Isidro Font	14	*[sessions]**

1773 maig 24

|[427v] Dia 24 maitg 1773.

Se fa aprovació de concellés per les parròquies:

Canillo:	Miquel Calbó, Soldevila	11	*[sessions]**
	Bernat Molné, Thomàs	13	*[sessions]**
Encamp:	Pere Pallerès	11	*[sessions]**

	Francisco Torres	13	*[sessions]**
Ordino:	misser Pere Joan Fiter	11	*[sessions]**
	Macià Bons y Rossa	13	*[sessions]**
Massana:	Thomàs Perich, Rull	11	*[sessions]**
	Matheu Martí, Solana	12	*[sessions]**
Andorra:	Jaume Babot	12	*[sessions]**
	Francisco Maestre	10	*[sessions]**
Sant Julià:	Esteve Rossa	13	*[sessions]**
	Miquel Civís	12	*[sessions]**

1774 març 7

Dia 7 de marts 1774.

Se fa aprobació de cònsols nomenats per les parròquies:

Canillo:	Mariano Vidal	4	*[sessions]**
	Pere Casal, Regí	5	*[sessions]**
Encamp:	Anton Picart	4	*[sessions]**
	Anton Rossell	7	*[sessions]**
Ordino:	Pere Riba	6	*[sessions]**
	Miquel Joan Cabanes	6	*[sessions]**
Massana:	Macià Riberaygua	3	*[sessions]**
	Bonaventura Babot, Raubert	7	*[sessions]**
Andorra:	Xavier Aldosa, Ricart	7	*[sessions]**
	Jaume Sansa	5	*[sessions]**
Sant Julià:	Francisco Sucarana	7	*[sessions]**
	Isidro Bonet	7	*[sessions]**

1774 maig 16

|[428] Dia 16 de maitg de 1774.

Se fa aprovació de concellers per les parròquies:

Canillo:	Jaume Areny, Calbó	7	*[sessions]**
	Miquel Casal, Rossell	7	*[sessions]**
Encamp:	Francisco Mas	8	*[sessions]**

	Miquel Casal	9	*[sessions]**
Ordino:	Miquel Joan Torres, Pal		
	Esteve Aldosa, Call	9	*[sessions]**
Massana:	Jacinto Riba, Graellayre	9	*[sessions]**
	Anton Ciriés, Sabaté	8	*[sessions]**
Andorra:	Thomàs Calbó, Dolsa	8	*[sessions]**
	Macià Puitg	9	*[sessions]**
Sant Julià:	Roma Cirés	8	*[sessions]**
	Isidro Font	8	*[sessions]**

1775 març 23

Dia 23 de marts 1775.

Se fa aprovació de cònsols en las parròquias en lo modo següent:

Canillo:	Anton Duedra	8	*[sessions]**
	Joan Antoni Adallach, Som	8	*[sessions]**
Encamp:	Miquel Bacó	8	*[sessions]*
	Carlos Bonit	8	*[sessions]*
Ordino:	Anton Areny	8	*[sessions]*
	Domingo Tor	8	*[sessions]*
Massana:	Jaume Armengol, Areny	8	*[sessions]*
	Guillem Areny, Torres	7	*[sessions]*
Andorra:	Jaume Babot	8	*[sessions]*
	Francisco Maestre	8	*[sessions]*
	Joseph Giberga, mort	1	*[sessió]*
Sant Julià:	Anton Pol, Mas d'Alins	8	*[sessions]*
	Anton Riba	8	*[sessions]*

1775 maig 29

|[428v] Dia 29 de maitg de 1775.

Se fa aprobació de concellers per les parròquies:

Canillo:	Mariano Vidal	6	*[sessions]**
	Pere Casal, Regí	7	*[sessions]**

Encamp:	Anton Picart		*[sessions]**
	Per mort de Anton Picart, Joseph		
	Torres, Areny	5	*[sessions]**
	Anton Rossell	7	*[sessions]**
Ordino:	Pere Riba	6	*[sessions]**
	Miquel Joan Cavanes	4	*[sessions]**
Massana:	Anton Riba, Guillauma	7	*[sessions]**
	Bonaventura Babot, Raubert	7	*[sessions]**
Andorra:	Xavier Aldosa, Ricart	8	*[sessions]**
	Jaume Sansa	8	*[sessions]**
Sant Julià:	Francisco Sucarana	6	*[sessions]**
	Isidro Bonet, Capdevila	6	*[sessions]**
	Guillem Areny, Teixidor, síndich	8	*[sessions]**
	Thomàs Palmitjavila, secretari	12	*[sessions]**

1776 gener 22

Dia 22 de gener de 1776.

Se fa aprovació de cònsols en las parròquias en la forma següent:

Canillo:	Jaume Areny y Calvó	3	*[sessions]*
	Joan Casal, Regí	7	*[sessions]*
Encamp:	Anton Pallerès	7	*[sessions]*
	Anton Camp y Calva	7	*[sessions]*
Ordino:	Miquel Cavanes, Cella	7	*[sessions]*
	Isidro Naudí	7	*[sessions]*
Massana:	Guillem Torres, Giberga	7	*[sessions]*
	Andreu Tor, Torné	7	*[sessions]*
Andorra:	Jaume Calva, Muxella	8	*[sessions]*
	Anton Maestre	8	*[sessions]*
Sant Julià:	Guillem Solé, Tolse	7	*[sessions]*
	Andreu Olivé	7	*[sessions]*

[1778] juny 1

|[429] Dia 1 de juny *[1778]*.

Se fa aprovació de concellers per les parròquies[258]:

Canillo:	Pere Casal, Regí	6	*[sessions]**
	Miquel Joan Guitart	6	*[sessions]**
Encamp:	Pere Pallerès	6	*[sessions]**
	Anton Rossell	6	*[sessions]**
Ordino:	misser Pere Joan Fiter y Rossell	4	*[sessions]**
	Esteve Aldosa, Call	5	*[sessions]**
Massana:	Miquel Gaspà, Palés	6	*[sessions]**
	Joan Guitart, Rossell	5	*[sessions]**
Andorra:	Balthesar Perich	6	*[sessions]**
	Joan Senturé, Guiem	6	*[sessions]**
Sant Julià:	Esteve Rossa	6	*[sessions]**
	Batista Arajol	5	*[sessions]**

1779 gener 18

Dia 18 de gener 1779.

Se fa nominació de cònsols en las parròquias en lo modo y forma següent:

Canillo:	Mariano Vidal	7	*[sessions]*
	Miquel Joan Areny, Rossell	8	*[sessions]*
Encamp:	Anton Pallerès	8	*[sessions]*
	Guillem Casal	8	*[sessions]*
Ordino:	Anton Areny	7	*[sessions]*
	Pere Antoni Bons, Jaumot	7	*[sessions]*
Massana:	Thomàs Perich, Rull	8	*[sessions]*
	Joseph Torres y Bons	8	*[sessions]*
Andorra:	Xavier Aldosa, Ricart	8	*[sessions]*
	Jaume Sansa	7	*[sessions]*
Sant Julià:	Anton Riba, Beringué	8	*[sessions]*
	y Esteve Tor, Folch	8	*[sessions]*

[258] *No consten els cònsols dels anys 1776 i 1777 i els consellers de l'any 1777.*

1779 maig 16

|[429v] Dia 16 de maitg de 1779.

Se fa aprovació de concellers per las parròquias:

Canillo:	Pere Font, Carquié	4	*[sessions]**
	Esteve Casal, Regí	6	*[sessions]**
Encamp:	Francisco Mas	4	*[sessions]**
	Anton Naudí, Picart	6	*[sessions]**
Ordino:	Pere Riba	6	*[sessions]**
	Miquel Joan Cabanes	5	*[sessions]**
Massana:	Anton Riba, Guillaumes	5	*[sessions]**
	Anton Mas, Fonta	6	*[sessions]**
Andorra:	Macià Puitg	5	*[sessions]**
	Ignaci Torres	6	*[sessions]**
Sant Julià:	Romà Cirés	6	*[sessions]**
	Andreu Baixench	5	*[sessions]**

1780 març 20

Dia 20 de marts 1780.

Se fa aprovació de cònsols en las parròquias en forma següent:

Canillo:	Anton Duedra	4	*[sessions]*
	Francisco Pallerès, Gastó	4	*[sessions]*
Encamp:	Anton Rossell	5	*[sessions]*
	Carlos Bonit	5	*[sessions]*
Ordino:	Miquel Cabanes, Cella	5	*[sessions]*
	Nicolau Torres, Pal	5	*[sessions]*
Massana:	Jacinto Riba	5	*[sessions]*
	Guillem Areny y Illa	4	*[sessions]*
Andorra:	Balthesar Perich	5	*[sessions]*
	Joan Martí Montanya	5	*[sessions]*
Sant Julià:	Francisco Sucarana	5	*[sessions]*
	Miquel Civís, Carxoles	5	*[sessions]*

1780 maig 8

|[430] Dia 8 de maitg de 1780.

Se fa approvació de concellers en las parròquias:

Canillo:	Mariano Vidal	4	*[sessions]**
	Miquel Joan Areny y Rossell	5	*[sessions]**
Encamp:	Anton Pallerès	7	*[sessions]**
	Guillem Casal	7	*[sessions]**
Ordino:	Anton Areny	7	*[sessions]**
	Pere Antoni Bons	7	*[sessions]**
Massana:	Thomàs Perich, Rull	6	*[sessions]**
	Joseph Torres, Bons	7	*[sessions]**
Andorra:	Xavié Aldosa, Ricart	7	*[sessions]**
	Jaume Sansa	7	*[sessions]**
Sant Julià:	Anton Riba, Beringué	7	*[sessions]**
	Esteve Tor, Folch	6	*[sessions]**

1781 febrer 7

Dia 7 de febrer 1781.

Se fa aprovació de cònsols en las parròquias:

Canillo:	Jaume Areny, Calvó	10	*[sessions]*
	Joan Antoni Adallach, Som	10	*[sessions]*
Encamp:	Pere Pallerès	9	*[sessions]*
	Anton Calva	10	*[sessions]*
Ordino:	misser Pere Joan Fiter y Cellera	9	*[sessions]*
	Domingo Tor	7	*[sessions]*
Massana:	Jaume Armengol, Areny	9	*[sessions]*
	Anton Ciriés, Sabaté	9	*[sessions]*
Andorra:	Jaume Babot	10	*[sessions]*
	Anton Maestre	9	*[sessions]*
Sant Julià:	Guillem Solé, Tolse	10	*[sessions]*
	Simeon Bou, Toni de Pere	10	*[sessions]*

1781 maig 28

|[430v] Dia 28 de maitg 1781.

Se fa nominació de concellers per las parròquias:

Canillo:	Anton Duedra	10	*[sessions]**
	Francisco Pallerès, Gastó	6	*[sessions]**
Encamp:	Anton Rossell	9	*[sessions]**
	Miquel Casal, Rafel	6	*[sessions]**
	Carlos Bonit	4	*[sessions]**
Ordino:	Miquel Cavanes, Cella	9	*[sessions]**
	Nicolau Torres, Pal	10	*[sessions]**
Massana:	Jacinto Riba, Graellayre	10	*[sessions]**
	Guillem Areny y Illa	6	*[sessions]**
Andorra:	Balthesar Perich	4	*[sessions]**
	Thomàs Calvó, Dolsa	5	*[sessions]**
	Joan Martí Montanya	10	*[sessions]**
Sant Julià:	Francisco Sucarana	8	*[sessions]**
	Miquel Civís, Carxoles	10	*[sessions]**
	Don Guillem de Areny, síndich	10	*[sessions]**
	Guillem Areny, Teixidor, síndich	8	*[sessions]**
	Thomàs Palmitjavila, secretari	10	*[sessions]**

1781 desembre 17

Dia 17 de desembre 1781.

Se fa aprovació de cònsols en las parròquias per lo any pròxim vinent de 1782 en la forma següent:

Canillo:	Pere Casal, Regí	8	*[sessions]*
	Anton Naudí, Bonavida	8	*[sessions]*
Encamp:	Francisco Mas	8	*[sessions]*
	Anton Picart, Naudí	8	*[sessions]*
Ordino:	Anton Areny	7	*[sessions]*

	Joan Bons, Jordà	8	*[sessions]*
Massana:	Francisco Mora, Geralt	6	*[sessions]*
	Bonaventura Babot, Raubert	8	*[sessions]*
|431 Andorra:	Francisco Maestre	8	*[sessions]*
	Joan Senturé, Ribot	8	*[sessions]*
Sant Julià:	Esteve Tor, Folch	8	*[sessions]*
	Andreu Nagual	8	*[sessions]*

1782 maig 13

Dia 13 de maitg 1782.

Se fa nominació de concellers per las parròquias en la forma següent:

Canillo:	Jaume Areny	3	*[sessions]**
	Joan Antoni Adallach, Som	7	*[sessions]**
Encamp:	Pere Pallerès	5	*[sessions]**
	Anton Camp y Calba	7	*[sessions]**
Ordino:	misser Pere Joan Fiter y Cellera	5	*[sessions]**
	Domingo Tor	6	*[sessions]**
Massana:	Jaume Armengol	4	*[sessions]**
	Anton Ciriés, Sabaté	7	*[sessions]**
Andorra:	Jaume Babot	7	*[sessions]**
	Anton Maestre	4	*[sessions]**
Sant Julià:	Guillem Solé, Tolse		*[sessions]**
	Esteve Rossa	3	*[sessions]**
	Simeon Bou	7	*[sessions]**

1782 desembre 16

Dia 16 de desembre de 82.

Se fa nominació de cònssols per lo any 1783:

Canillo:	Miquel Joan Guitart	7	*[sessions]**
	Esteve Casal, Maistre	7	*[sessions]**
Encamp:	Anton Pallerès	8	*[sessions]**
	Guillem Casal	8	*[sessions]**

Ordino:	Esteve Aldosa, Call	7	*[sessions]**
	Pere Antoni Bons, Jaumot	8	*[sessions]**
Massana:	Joan Guitart	9	*[sessions]**
	Guillem Areny	5	*[sessions]**
|431v Andorra:	Macià Puytg	8	*[sessions]*
	Esteve Rogé	9	*[sessions]*
Sant Julià:	Romà Cirés	8	*[sessions]*
	Bentura Guitart	8	*[sessions]*
	Ignasi Soldevila, secretari	12	*[sessions]**

1783 juny 2

Dia 2 juny 1783.

Se fa nominació de consellers per las parròquias:

Canillo:	Pere Casal, Regí	8	*[sessions]**
	Anton Naudí, Bonavida	7	*[sessions]**
Encamp:	Francisco Mas	10	*[sessions]**
	Anton Picart y Naudí	9	*[sessions]**
Ordino:	Anton Areny	8	*[sessions]**
	Per mort de Isidro Naudí, Joan Bons, Jordà	2 i 3	*[sessions]**
Massana:	Francisco Mora	5	*[sessions]**
	Bonaventura Babot, àlies Raubert	9	*[sessions]**
Andorra:	Francisco Maestre	9	*[sessions]**
	Joan Santuré	9	*[sessions]**
Sant Julià:	Esteve Tor, Folch	8	*[sessions]**
	Andreu Nagual	8	*[sessions]**

1784 març 29

|*[432]* Dia 29 mars 1784.

Se fa nominació y aprobació dels cònsols per lo any 1784:

Canillo:	Joan Antoni, Som	8	*[sessions]**

	Bonaventura Rossell, Pellicer	8	*[sessions]**
Encamp:	Anton Rossell	8	*[sessions]**
	Bonaventura Bons, Guiem	5	*[sessions]**
Ordino:	Miquel Cabanes y Sella	7	*[sessions]**
	Romà Guillemó	7	*[sessions]**
Massana:	Miquel Gaspà, Palès	7	*[sessions]**
	Anton Mas y Fonta	8	*[sessions]**
Andorra:	Jaume Sansa	8	*[sessions]**
	Joan Santuré y Guiem	7	*[sessions]**
Sant Julià:	Miquel Civís	8	*[sessions]**
	Francisco Vila	5	*[sessions]**

1784 maig 24

Dia 24 maig 1784.

Se fa nominació y aprobació dels concellers per dit any 1784:

Canillo:	Miquel Joan Guitart	7	*[sessions]**
	Esteve Casal, Magistre	8	*[sessions]**
Encamp:	Anton Pallerès	9	*[sessions]**
	Guillem Casal	7	*[sessions]**
Ordino:	Esteve Aldosa	8	*[sessions]**
	Pere Antoni Bons, àlies Jaumot	7	*[sessions]**
Massana:	Joan Guitart	9	*[sessions]**
	Guillem Areny, Torres	6	*[sessions]**
Andorra:	Macià Puig	8	*[sessions]**
	Esteve Rogé	7	*[sessions]**
Sant Julià:	Romà Sirés	6	*[sessions]**
	Bonaventura Guitart	8	*[sessions]**
	Ignasi Soldevila, nottari y secretari	17	*[sessions]**
	Texidor	13	*[sessions]**
	Don Guillem	5	*[sessions]**

1785 març 21

|[432v] Dia 21 de març.

Se fa nominació y aprobació de cònsols per lo any 1785:

Canillo:	Anton Duedra	6	*[sessions]*
	Miquel Joan Areny	8	*[sessions]*
Encamp:	Pere Pallerès	9	*[sessions]*
	Anton Calva	9	*[sessions]*
Ordino:	Nicolau Torres	9	*[sessions]*
	Joan Bons, Rossa	8	*[sessions]*
Massana:	Anton Riba, Guillaumas	9	*[sessions]*
	Joseph Torres	9	*[sessions]*
Andorra:	Jaume Babot	7	*[sessions]*
	Ignasi Torres	9	*[sessions]*
Sant Julià:	Anton Riba	9	*[sessions]*
	Julià Guiem	8	*[sessions]*

1785 maig 9

Dia 9 maig 1785.

Se fa nominació de consellers per las parròquias en lo modo següent:

Canillo:	Joan Antoni Som	8	*[sessions]**
	Bonaventura Rossell, Pellicer	9	*[sessions]**
Encamp:	Anton Rossell	9	*[sessions]**
	Bonaventura Bons, Guiem	8	*[sessions]**
Ordino:	Miquel Cabanes y Sella	5	*[sessions]**
	Romà Guillemó	9	*[sessions]**
Massana:	Miquel Gaspà, Palès	5	*[sessions]**
	Anton Mas y Fonta	9	*[sessions]**
Andorra:	Jaume Sansa	9	*[sessions]**
	Joan Santuré y Guiem	9	*[sessions]**
Sant Julià:	Miquel Civís	9	*[sessions]**
	Francisco Vila	5	*[sessions]**

1786 abril 10

|[433] Dia 10 abril 1786.

Se fa aprobació de cònsols per lo present any 1786:

Canillo:	Pere Casal, Regí	4	*[sessions]**
	Jaume Areny, Calbó[259]	1	*[sessions]**
	Jaume Font, Molner	4	*[sessions]**
Encamp:	Francisco Mas	6	*[sessions]**
	Serni Bacó	6	*[sessions]**
Ordino:	misser Pere Joan Fiter y Cellera	4	*[sessions]**
	Domingo Tor	2	*[sessions]**
Massana:	Thomàs Perich, alias Rull	6	*[sessions]**
	Francisco Mora	5	*[sessions]**
Andorra:	Anton Maestre	5	*[sessions]**
	Joan Santuré, Ribot	6	*[sessions]**
Sant Julià:	Andreu Olivé	6	*[sessions]**
	Francisco Mitjavila	6	*[sessions]**
	Ignasi Soldevila, secretari	6	*[sessions]**
	Texidor, síndich	10	*[sessions]**

1786 maig 29

Dia 29 maig 1786.

Se fa nominació de consellers per las parròquias en lo modo següent:

Canillo:	Anton Duedra	4	*[sessions]**
	Miquel Joan Areny, Rossell	5	*[sessions]**
Encamp:	Pere Pallerès	5	*[sessions]**
	Anton Calba	5	*[sessions]**
Ordino:	Nicolau Torres	4	*[sessions]**
	Joan Bons, Rossa	4	*[sessions]**
Massana:	Anton Riba, Guillaumas	5	*[sessions]**

[259] *Ratllat*.

	Joseph Torres	5	*[sessions]**
|433v Andorra:	Jaume Babot	5	*[sessions]**
	Ignasi Torres	5	*[sessions]**
Sant Julià:	Anton Riba	5	*[sessions]**
	Julià Guiem	4	*[sessions]**

1787 abril 2

Dia 2 abril 1787.

Se fa nominació y aprobació de cònsols per lo any 1787:

Canillo:	Francisco Pallerès	6	*[sessions]**
	Guillem Soldevila	5	*[sessions]**
Encamp:	Anton Picart, Naudí	6	*[sessions]**
	Anton Guasch, àlies Pallerès	6	*[sessions]**
Ordino:	Anton Areny	6	*[sessions]**
	Pere Antoni Bons, Jaumot	6	*[sessions]**
Massana:	Jasintho Riba, Graellayre	6	*[sessions]**
	Anton Siriés, Sabaté	6	*[sessions]**
Andorra:	Macià Puig y Duran	6	*[sessions]**
	misser Ignasi Moles	2	*[sessions]**
Sant Julià:	Andreu Baixench	6	*[sessions]**
	Bonaventura Guitart	6	*[sessions]**
	Ignasi Soldevila, secretari	9	*[sessions]**
	senyor Texidor		*[sessions]**

1787 maig 21

|[434] Dia 21 maig 1787.

Se fa nominació y aprobació de consellers per lo any 1787:

Canillo:	Pere Casal, Regí	6	*[sessions]**
	Jaume Font, Molner	7	*[sessions]**
Encamp:	Francisco Mas	7	*[sessions]**
	Serni Bacó	8	*[sessions]**

Ordino:	misser Pere Joan Fiter y Cellera	6	*[sessions]**
	Domingo Tor	7	*[sessions]**
Massana:	Thomàs Perich	7	*[sessions]**
	Francisco Mora	8	*[sessions]**
Andorra:	Anton Maestre	5	*[sessions]**
	Joan Santuré, Ribot	7	*[sessions]**
Sant Julià:	Andreu Olivé	8	*[sessions]**
	Francisco Mitjavila	8	*[sessions]**

1788 febrer 26

Dia 26 febrer 1788.

Se fa nominació y aprobació de cònsols per lo any 1788:

Canillo:	Miquel Joan Guitart	7	*[sessions]**
	Nicolau Poncernal	7	*[sessions]**
Encamp:	Anton Pallerès	7	*[sessions]**
	doctor Thomàs Palmitjavila y Picart	5	*[sessions]**
Ordino:	Esteve Aldosa, Call	6	*[sessions]**
	Isidro Naudí, Jangermà	7	*[sessions]**
Massana:	Jaume Armengol y Areny	3	*[sessions]**
	Anton Riba[260]	4	*[sessions]**
	Pere Camp	5	*[sessions]**
|434v Andorra:	Francisco Maestre	7	*[sessions]**
	Miquel Puig	7	*[sessions]**
Sant Julià:	Andreu Nagual	7	*[sessions]**
	Joan Moles	7	*[sessions]**
	Ignasi Soldevila, secretari	7	*[sessions]**
	senyor Guillem Areny, Texidor	3	*[sessions]*
	Don Guillem de Areny	1	*[sessions]*

[260] *Probablement per defunció de* Jaume Armengol y Areny.

1788 juny 9

Dia 9 juny 1788.

Se fa nominació y aprobació de consellers per lo any 1788:

Canillo:	Francisco Pallerès, Gastó	6	*[sessions]**
	Guillem Calbó, Soldevila	7	*[sessions]**
Encamp:	Anton Naudí, Picart	4	*[sessions]**
	Anton Guasch	4	*[sessions]**
Ordino:	Anton Areny	2	*[sessions]**
	Pere Antoni Bons	8	*[sessions]**
Massana:	Jasintho Riba, Graellayre	8	*[sessions]**
	Anton Siriés, Sabaté	7	*[sessions]**
Andorra:	Macià Puig	6	*[sessions]**
	misser Ignasi Moles	6	*[sessions]**
Sant Julià:	Andreu Baixench	7	*[sessions]**
	Bonaventura Guitart	7	*[sessions]**

1789 març 30

|[435] Dia 30 mars 1789.

Se fa nominació de cònsols per dit any 1789:

Canillo:	Esteve Casal, Magistre	8	*[sessions]**
	Pere Font, Carquié	9	*[sessions]**
Encamp:	Francisco Mas	7	*[sessions]**
	Guillem Casal	6	*[sessions]**
Ordino:	Nicolau Torres, Pal	8	*[sessions]**
	Joan Bons, Rossa	8	*[sessions]**
Massana:	Joan Guitart, Rossell	8	*[sessions]**
	Guillem Torres, Giberga	8	*[sessions]**
Andorra:	Jaume Babot	8	*[sessions]**
	Andreu Montanya	7	*[sessions]**
Sant Julià:	Esteve Tor	9	*[sessions]**
	Joan Sucarana	7	*[sessions]**

	Don Guillem de Areny y de Solà	5	*[sessions]**
	misser Ignasi Moles y Jordana	6	*[sessions]**
	Ignasi Soldevila, secretari	9	*[sessions]**

1789 maig 25

Dia 25 maig de 1789.

Se fa nominació y aprobació de consellers per dit any 1789:

Canillo:	Miquel Joan, Guitart	9	*[sessions]**
	Nicolau Ponsernal	8	*[sessions]**
Encamp:	Anton Pallerès	9	*[sessions]**
	doctor Thomàs Palmitjavila	7	*[sessions]**
|435v Ordino:	Esteve Aldosa, Call	9	*[sessions]**
	Isidro Naudí, Jangermà	8	*[sessions]**
Massana:	Anton Riba, Guillaumas	9	*[sessions]**
	Pere Camp	9	*[sessions]**
Andorra:	Francisco Maestre	9	*[sessions]**
	Miquel Puig	7	*[sessions]**
Sant Julià:	Andreu Nagual	9	*[sessions]**
	Joan Moles	9	*[sessions]**

1790 gener 11

Dia 11 janer 1790.

Se fa la aprobació de cònsols per lo present any:

Canillo:	Joan Antoni Adallach, Som	12	*[sessions]**
	Bonaventura Rossell, Pellicer	12	*[sessions]**
Encamp:	Miquel Bacó	13	*[sessions]**
	Anton Picart	8	*[sessions]**
Ordino:	misser Pere Joan Fiter y Cellera	7	*[sessions]**
	Domingo Tor	12	*[sessions]**
Massana:	Anton Siriés, Sabaté	13	*[sessions]**
	Guillem Areny, Torres	7	*[sessions]**
Andorra:	Jaume Sansa	13	*[sessions]**

	Joan Santuré, Guiem	11	*[sessions]**
Sant Julià:	Miquel Civís	11	*[sessions]**
	Julià Guiem	10	*[sessions]**
	Don Guillem de Areny, síndich	9	*[sessions]**
	misser Ignasi Moles, síndich	20	*[sessions]**
	Ignasi Soldevila, notari	21	*[sessions]**

1790 maig 17

|*[436]* Dia 17 maig 1790.

Se fa aprobació de consellers per las parròquias per lo present y corrent any:

Canillo:	Esteve Casal, Magistre	9	*[sessions]**
	Pere Font, Carquié	8	*[sessions]**
Encamp:	Francisco Mas	10	*[sessions]**
	Guillem Casal	10	*[sessions]**
Ordino:	Nicolau Torres, Pal	8	*[sessions]**
	Joan Bons, Rossa	10	*[sessions]**
Massana:	Joan Guitart, Rossell	9	*[sessions]**
	Guillem Torres, Giberga	8	*[sessions]**
Andorra:	Jaume Babot	10	*[sessions]**
	Andreu Montanya	9	*[sessions]**
Sant Julià:	Esteve Tor	8	*[sessions]**
	Joan Sucarana	7	*[sessions]**

1791 abril 11

Dia 11 abril 1791.

Se fa aprobació de cònsols per lo present any 1791:

Canillo:	Jaume Font, Molné	7	*[sessions]**
	Gil Areny, Calbó	4	*[sessions]**
Encamp:	Thomàs Palmitjavila	8	*[sessions]**
	Anton Moles	5	*[sessions]**
Ordino:	Esteve Aldosa, Call	7	*[sessions]**

	Pere Antoni Bons	7	*[sessions]**
|436v Massana:	Anton Riba, Guillaumas	7	*[sessions]**
	Pere Roger, Palanca	7	*[sessions]**
Andorra:	Macià Puig	7	*[sessions]**
	Thomàs Dolsa	7	*[sessions]**
Sant Julià:	Andreu Baixench	7	*[sessions]**
	Bonaventura Guitart	7	*[sessions]**

1791 maig 25

Dia 25 maig 1791.

Se fa aprobació de consellers per las parròquias per lo present y corrent any:

Canillo:	Joan Antoni Som, Adallach	7	*[sessions]**
	Bonaventura Rossell, Pellicé	8	*[sessions]**
Encamp:	Miquel Bacó	7	*[sessions]**
	Anton Picart	7	*[sessions]**
Ordino:	misser Pere Joan Fiter y Cellera	8	*[sessions]**
	Domingo Tor	8	*[sessions]**
Massana:	Anton Siriés, Sabaté	8	*[sessions]**
	Guillem Areny, Torres	6	*[sessions]**
Andorra:	Jaume Sansa	8	*[sessions]**
	Joan Senturé, Guiem	8	*[sessions]**
Sant Julià:	Miquel Civís	2	*[sessions]**
	Julià Guiem	7	*[sessions]**

1791 desembre 19

|*437* Dia 19 desembre 1791.

Se fa aprobació de cònsols per las parròquias per lo any 1792:

Canillo:	Guillem Calbó, Soldevila	7	*[sessions]**
	Joan Molné, Thomàs	8	*[sessions]**
Encamp:	Francisco Mas	8	*[sessions]**
	Pere Pallerès, Ermengol	8	*[sessions]**
Ordino:	Nicolau Torres, Pal	7	*[sessions]**

	Anton Rogé	8	*[sessions]**
Massana:	Thomàs Perich, Rull	8	*[sessions]**
	Joseph Torres, Bons	6	*[sessions]**
Andorra:	Anton Maestre	8	*[sessions]**
	Francisco Solana, Ricart	8	*[sessions]**
Sant Julià:	Joan Sucarana	7	*[sessions]**
	Francisco Mitjavila	8	*[sessions]**
	Don Guillem de Areny, síndich	8	*[sessions]**
	misser Ignasi Moles, síndich	8	*[sessions]**
	Ignasi Soldevila, secretari	7	*[sessions]**

1792 maig 21

Dia 21 maig 1792.

Se fa aprobació de consellers per las parròquias per lo present y corrent any:

Canillo:	Jaume Font, Molné	6	*[sessions]**
	Gil Areny, Calbó	4	*[sessions]**
Encamp:	Thomàs Palmitjavila	7	*[sessions]**
	Anton Guasch, Pallerès	4	*[sessions]**
|437v Ordino:	Esteve Aldosa, Call	4	*[sessions]**
	Pere Antoni Bons	6	*[sessions]**
Massana:	Anton Riba, Guillaumas	7	*[sessions]**
	Pere Rogé, Palanca	7	*[sessions]**
Andorra:	Macià Puig	7	*[sessions]**
	Thomàs Dolsa	7	*[sessions]**
Sant Julià:	Anton Riba, Brenguer	1	*[sessions]**
	Bonaventura Guitart	7	*[sessions]**

1792 desembre 18

Dia 18 desembre 1792.

Se fa aprobació dels cònsols per las parròquias per lo any 1793:

Canillo:	Francisco Pallerès, Gastó	5	*[sessions]**

	Jaume Guitart	4	*[sessions]**
Encamp:	Anton Picart	8	*[sessions]**
	Anton Camp y Calba	8	*[sessions]**
Ordino:	misser Pere Joan Fiter	5	*[sessions]**
	Joan Bons, Rossa	8	*[sessions]**
Massana:	Jasintho Riba, Graellayre	8	*[sessions]**
	Anton Mas y Fonta	8	*[sessions]**
Andorra:	Joan Santuré, Ribot	7	*[sessions]**
	Andreu Montaña	8	*[sessions]**
Sant Julià:	Andreu Nagual	7	*[sessions]**
	Andreu Guitart, àlies Bonetó	7	*[sessions]**
	Don Guillem de Areny, síndich	2	*[sessions]**
	misser Ignasi Moles, síndich	8	*[sessions]**
	Ignasi Soldevila, nottari	2	*[sessions]**

1793 maig 13

|[438] Dia 13 maig 1793.

Se fa aprobació de consellers per las parròquias per lo present y corrent any:

Canillo:	Guillem Calbó, Soldevila	7	*[sessions]**
	Joan Molné	6	*[sessions]**
Encamp:	Francisco Mas		*[sessions]**
	Pere Pallerès, alias Armingol	7	*[sessions]**
Ordino:	Nicolau Torres, Pal	6	*[sessions]**
	Anton Rogé	7	*[sessions]**
Massana:	Thomàs Perich, Rull	6	*[sessions]**
	Joseph Torres, alias Bons	7	*[sessions]**
Andorra:	Anton Maestre	6	*[sessions]**
	Francisco Solana, alias Ricart	7	*[sessions]**
Sant Julià:	Joan Sucarana	1	*[sessió]**
	Francisco Mitjavila	5	*[sessions]**

1793 desembre 17

Dia 17 desembre de 1793.

Se fa aprobació dels cònsols per las parròquias per lo any 1794:

Canillo:	Miquel Joan Areny, Rossell	8	*[sessions]**
	Pere Casal, Regí	8	*[sessions]**
Encamp:	Anton Rossell	8	*[sessions]**
	Guillem Casal	6	*[sessions]**
Ordino:	Esteve Aldosa, Call	6	*[sessions]**
	Bonaventura Riba	8	*[sessions]**
Massana:	Guillem Torres, Giberga	8	*[sessions]**
	Anton Armengol, Areny	8	*[sessions]**
Andorra:	Miquel Puitg	5	*[sessions]**
	Thomàs Dolsa	8	*[sessions]**
Sant Julià:	Andreu Olivé	8	*[sessions]**
	Joan Moles	8	*[sessions]**

1794 maig 19

Dia 19 maig 1794.

Se fa aprobació de consellers per las parròquias per lo present y corrent any 1794:

Canillo:	Francisco Pallerès, alias Gastó	5	*[sessions]**
	Jaume Guitart	7	*[sessions]**
|[438v] Encamp:	Anton Picart	9	*[sessions]**
	Anton Camp y Calba	9	*[sessions]**
Ordino:	misser Pere Joan Fiter	6	*[sessions]**
	Joan Bons y Rossa		*[sessions]**
Massana:	Jacinto Riba, alias Graellayre	9	*[sessions]**
	Anton Mas, alias Fonta	9	*[sessions]**
Andorra:	Joan Santuré	7	*[sessions]**
	Andreu Montanya	9	*[sessions]**
Sant Julià:	Andreu Nagual	8	*[sessions]**
	Andreu Guitart	7	*[sessions]**

	Don Guillem de Areny, síndich	8	*[sessions]**
	misser Ignasi Moles, síndich	8	*[sessions]**
	doctor Thomàs Palmitjavila y Picart, nottari	9	*[sessions]**

1794 desembre 11

Dia 11 desembre 1794.

Se fa aprobació de cònsols per las parròquias per lo any 1795:

Canillo:	Bonaventura Rossell, Pellicé	8	*[sessions]**
	Joan Molné, Thomàs	8	*[sessions]**
Encamp:	Pere Pallerès, alias Armingol	5	*[sessions]**
	Bonaventura Bons, alias Guillem	5	*[sessions]**
Ordino:	Nicolau Torres, Pal	7	*[sessions]**
	Anton Mitjavila, alias Jordà	8	*[sessions]**
Massana:	Anton Sirés, alias Sabaté	4	*[sessions]**
	Francisco Mora, Giraut	6	*[sessions]**
Andorra:	Jaume Sansa	8	*[sessions]**
	Francisco Pal, Constantí	8	*[sessions]**
Sant Julià:	Joan Sucarana	5	*[sessions]**
	Francisco Bou, alias Mas d'Alins	8	*[sessions]**

1795 maig 18

|*[439]* Dia 18 maig 1795.

Se fa aprobació de consellers per las parròquias per lo any 1795:

Canillo:	Miquel Joan Areny, alias Rosell	6	*[sessions]**
	Pere Casal, Regí	7	*[sessions]**
Encamp:	Anton Rosell	7	*[sessions]**
	Guillem Casal	5	*[sessions]**
Ordino:	Esteve Aldosa, Call	7	*[sessions]**
	Bonaventura Riba, alias Nicolau	7	*[sessions]**
Massana:	Guillem Torres, Giberga	7	*[sessions]**

	Anton Armengol, Areny	7	*[sessions]**
Andorra:	Miquel Puig	7	*[sessions]**
	Thomàs Dolsa	7	*[sessions]**
Sant Julià:	Andreu Olivé	6	*[sessions]**
	Joan Moles	7	*[sessions]**

	Don Guillem Areny, síndich	4	*[sessions]**
	misser Ignasi Moles, síndich	10	*[sessions]**
	doctor Thomàs Palmitjavila, nottari	10	*[sessions]**

1795 desembre 15

Dia 15 desembre 1795.

Se fa aprobació de cònsols per las parròquias per lo any 1796:

Canillo:	Pere Font, Carquié	7	*[sessions]**
	Miquel Joan Ricart, alias Bortholó	7	*[sessions]**
Encamp:	Anton Camp y Calba	8	*[sessions]**
	Bonaventura Torres y Areny	6	*[sessions]**
Ordino:	Pere Antoni Bons, Jaumot	8	*[sessions]**
	Pere Babi	6	*[sessions]**
Massana:	Thomàs Perich, alias Rull	3	*[sessions]**
	Bonaventura Riba, alias Guillaumes	6	*[sessions]**
|439v Andorra:	Masià Puig	8	*[sessions]**
	Pere Cadena	6	*[sessions]**
Sant Julià:	Julià Guiem	7	*[sessions]**
	Peregrí Cirés	5	*[sessions]**

1796 maig 30

Dia 30 maig 1796.

Se fa aprobació de consellers per las parròquias per lo any 1796:

Canillo:	Bonaventura Rosell, Pellicer	6	*[sessions]**
	Joan Molné, Thomàs	7	*[sessions]**
Encamp:	Pere Pallerès, alias Armingol	8	*[sessions]**

	Bonaventura Bons, Guillem	6	*[sessions]*
Ordino:	Nicolau Torres, Pal	5	*[sessions]**
	Anton Mitjavila, Jordà	6	*[sessions]**
Massana:	Jacinto Riba, Graellayre	7	*[sessions]**
	Francisco Mora, Geralt	6	*[sessions]**
Andorra:	Jaume Sansa	7	*[sessions]**
	Francisco Constantí	8	*[sessions]**
Sant Julià:	Joan Sucarana	1	*[sessions]**
	Francisco Bou, Mas d'Alins	4	*[sessions]**
	Don Guillem Areny, síndich	7	*[sessions]**
	misser Ignasi Moles, síndich	7	*[sessions]**
	doctor Thomàs Palmitjavila, nottari	7	*[sessions]**

1796 desembre 13

Dia 13 desembre 1796.

Se fa aprobació de cònsols per las parròquias per lo any 1797:

Canillo:	Gil Areny, Calbó	3	*[sessions]**
	Jaume Guitart	6	*[sessions]**
Encamp:	Guillem Casal	5	*[sessions]**
	Pere Torres	6	*[sessions]**
Ordino:	Bonaventura Riba, alias Nicolau	5	*[sessions]**
	Anton Rogé	6	*[sessions]**
|440 Massana:	Guillem Torres, Giberga	6	*[sessions]**
	Pere Camp, alias joan Fonta	6	*[sessions]**
Andorra:	Andreu Montanya	6	*[sessions]**
	Joan Santuré, Guiem	5	*[sessions]**
Sant Julià:	Simeon Bou, Toni de Pere	6	*[sessions]**
	Francisco Vila, alias Ramon Peira	4	*[sessions]**

1797 maig 29

Dia 29 maig 1797.

Se fa aprobació de consellers per las parròquias per lo any 1797:

Canillo:	Pere Font, Carquié	7	*[sessions]**
	Miquel Ricart, Bortholó	7	*[sessions]**
Encamp:	Anton Camp y Calba	7	*[sessions]**
	Bonaventura Torres, Areny	7	*[sessions]**
Ordino:	Pere Antoni Bons, Jaumot	7	*[sessions]**
	Pere Babi	6	*[sessions]**
Massana:	Thomàs Perich, Rull		*[sessions]**
	Bonaventura Riba, Guillaumes	5	*[sessions]**
Andorra:	Masià Puig	7	*[sessions]**
	Pere Cadena	6	*[sessions]**
Sant Julià:	Julià Guiem	5	*[sessions]**
	Peregrí Cirés	2	*[sessions]**
	Don Guillem Areny, síndich	7	*[sessions]**
	misser Ignasi Moles	7	*[sessions]**
	doctor Thomàs Palmitjavila, nottari	7	*[sessions]**

1797 desembre 19

|*440v* Dia 19 desembre 1797.

Se fa aprobació de cònsols per las parròquias per lo any 1798:

Canillo:	Jaume Font, Molné	6	*[sessions]**
	Nicolau Duedra, alias Pasamané	6	*[sessions]**
Encamp:	Anton Gasch, alias Pallerès	6	*[sessions]**
	Pere Pallerès	5	*[sessions]**
Ordino:	Esteve Aldosa, Call	6	*[sessions]**
	Anton Mitjavila, Jordà	6	*[sessions]**
Massana:	Jacinto Riba, Graellayre	1	*[sessions]**
	Anton Armengol, Areny	4	*[sessions]**

	Pere Rogé, alias Palanca	5	*[sessions]**
Andorra:	Thomàs Dolsa	6	*[sessions]**
	Francisco Solana, Ricart	6	*[sessions]**
Sant Julià:	Francisco Bou, alias Mas d'Alins	6	*[sessions]**
	Batista Bons	5	*[sessions]**

1798 maig 21

Dia 21 maig 1798.

Se fa aprobació de consellers per las parròquias per lo any 1798:

Canillo:	Gil Areny, Calbó	5	*[sessions]**
	Jaume Guitart	5	*[sessions]**
Encamp:	Guillem Casal	7	*[sessions]**
	Pere Torres	5	*[sessions]**
Ordino:	Bonaventura Riba, alias Nicolau	6	*[sessions]**
	Anton Rogé, alias Batlle	6	*[sessions]**
Massana:	Guillem Torres, Giberga	6	*[sessions]**
	Pere Camp, Joan Fonta	6	*[sessions]**
Andorra:	Andreu Montanya	6	*[sessions]**
	Joan Santuré, Guiem	6	*[sessions]**
Sant Julià:	Simeon Bou, Toni de Pere	4	*[sessions]**
	Francisco Vila	6	*[sessions]**
	Don Guillem Areny, síndich	4	*[sessions]**
	|[441] misser Ignasi Moles, síndich	6	*[sessions]**
	doctor Thomàs Palmitjavila y Picart, nottari	6	*[sessions]**

1798 desembre 18

Dia 18 desembre 1798.

Se fa aprobació de cònsols per las parròquias per lo any 1799:

Canillo:	Guillem Calbó, Soldevila	8	*[sessions]**
	Miquel Rosell, alias Furest	7	*[sessions]**

Encamp:	Pere Pallerès, Armingol	8	*[sessions]**
	Anton Riba, alias Mas	5	*[sessions]**
Ordino:	Nicolau Torres, Pal	6	*[sessions]**
	Guillem Adallach, Fijat	6	*[sessions]**
Massana:	Bonaventura Riba, Guillaumes	7	*[sessions]**
	Jaume Forcada, Palanca del Mas	7	*[sessions]**
Andorra:	Masià Putg	8	*[sessions]**
	Pere Cadena	7	*[sessions]**
Sant Julià:	Esteve Tor, Folch	8	*[sessions]**
	Nicolau Font	7	*[sessions]**

1799 maig 27

Dia 27 maig 1799.

Se fa aprobació de consellers per las parròquias per lo any 1799:

Canillo:	Jaume Font, Molné	6	*[sessions]**
	Nicolau Duedra, Pasamané	5	*[sessions]**
Encamp:	Anton Gasch, alias Pallerès	6	*[sessions]**
	Pere Pallerès	7	*[sessions]**
Ordino:	Esteve Aldosa, Call	7	*[sessions]**
	Anton Mitjavila, Jordà	7	*[sessions]**
Massana:	Anton Armengol, Areny	3	*[sessions]**
	Pere Rogé, alias Palanca	7	*[sessions]**
Andorra:	Thomàs Dolsa	7	*[sessions]**
	Francisco Solana, Ricart	6	*[sessions]**
Sant Julià:	Francisco Bou, Mas d'Alins	6	*[sessions]*
	Baptista Bons	5	*[sessions]**
	Don Guillem Areny, síndich	6	*[sessions]**
	misser Ignasi Moles, síndich	8	*[sessions]**
	doctor Thomàs Palmitjavila y Picart, nottari	8	*[sessions]**

1799 desembre 17

|[441v] Dia 17 desembre 1799.

Se fa aprobació de cònsols per las parròquias per lo any 1800:

Canillo:	Pere Casal, Regí	5	*[sessions]**
	Anton Areny, Gastó	4	*[sessions]**
Encamp:	Bonaventura Torres, Areny	5	*[sessions]**
	Joan Calba, Garreta	5	*[sessions]**
Ordino:	Bonaventura Riba, Nicolau	4	*[sessions]**
	Pere Babi, alias Babot		*[sessions]**
Massana:	Francisco Mora, Giraut	5	*[sessions]**
	Anton Riba, Graellaire	5	*[sessions]**
Andorra:	Miquel Puitg	5	*[sessions]**
	Francisco Maestre, Babot	5	*[sessions]**
Sant Julià:	Joan Sucarana	2	*[sessions]**
	Peregrí Sirés, Auvinyà	3	*[sessions]**

1800 maig 26

Dia 26 maig 1800.

Se fa aprobació de consellers per las parròquias per lo any 1800:

Canillo:	Guillem Calbó, Soldevila	5	*[sessions]**
	Miquel Rosell, Forest	5	*[sessions]**
Encamp:	Pere Pallerès, Armingol	5	*[sessions]**
	Anton Riba, Mas	4	*[sessions]**
Ordino:	Pere Antoni Bons, Jaumot	5	*[sessions]**
	Guillem Adallach, Fijat	4	*[sessions]**
Massana:	Bonaventura Riba, Guillaumas	8	*[sessions]**
	Jaume Forcada, Palanca del Mas	5	*[sessions]**
Andorra:	Masià Puitg	5	*[sessions]**
	Pere Cadena	5	*[sessions]**
Sant Julià:	Esteve Tor, Folch	3	*[sessions]**
	Nicolau Font	5	*[sessions]**

	Don Guillem de Areny y de Solà, síndich	8	*[sessions]**
	misser Ignasi Moles, síndich	8	*[sessions]**
	doctor Thomàs Palmitjavila y Picart, nottari	6	*[sessions]**

1800 desembre 16

Dia 16 desembre 1800.

Se fa aprobació de cònsols per las parròquias per lo any 1801:

Canillo:	Bonaventura Rosell, Pellicé	8	*[sessions]**
	Joan Rosell, Naudí	7	*[sessions]**
Encamp:	Anton Camp y Calba	8	*[sessions]**
	Pere Torres	8	*[sessions]**
Ordino:	Anton Rogé, Batlle	6	*[sessions]**
	Ramon Gaspà, Mitjeu	8	*[sessions]**
|442 Massana:	Guillem Torres, Giberga	8	*[sessions]**
	Ignasi Mora, Rosell	6	*[sessions]**
Andorra:	Jaume Sansa	8	*[sessions]**
	Francisco Pal, Constantí	7	*[sessions]**
Sant Julià:	Francisco Bou, Mas d'Alins	8	*[sessions]**
	Andreu Olivé	6	*[sessions]**

1801 maig 18

Dia 18 maig 1801.

Se fa aprobació de consellers per las parròquias per lo any 1801:

Canillo:	Pere Casal, Regí	8	*[sessions]**
	Anton Areny, Gastó	6	*[sessions]**
Encamp:	Bonaventura Torres y Areny	8	*[sessions]**
	Joan Calba, Garreta	8	*[sessions]**
Ordino:	Bonaventura Riba, Nicolau	7	*[sessions]**
	Pere Babi, Babot	5	*[sessions]**
Massana:	Francisco Mora, Geralt	7	*[sessions]**

	Anton Riba, Graellaire	8	*[sessions]**
Andorra:	Miquel Puitg	7	*[sessions]**
	Francisco Maestre, Babot	8	*[sessions]**
Sant Julià:	Joan Sucarana	7	*[sessions]**
	Peregrí Sirés, Auvinyà	6	*[sessions]**
	Don Guillem de Areny y de Solà, síndich	8	*[sessions]**
	misser Ignasi Moles, síndich	7	*[sessions]**
	doctor Thomàs Palmitjavila y Picart, nottari y secretari	8	*[sessions]**

1801 desembre 15

Dia 15 desembre 1801.

Se fa aprobació de cònsols per las parròquias per lo any 1802:

Canillo:	Jaume Guitart	7	*[sessions]**
	Miquel Joan Bortholó	8	*[sessions]**
Encamp:	Anton Gasch, Pallerès	7	*[sessions]**
	Pere Pallerès	8	*[sessions]**
Ordino:	Esteve Aldosa, Call	8	*[sessions]**
	Anton Mitjavila, Jordà	7	*[sessions]**
Massana:	Anton Armengol	7	*[sessions]**
	Lluís Riba, Colat	8	*[sessions]**
|442v Andorra:	Joan Santuré, Guiem	8	*[sessions]**
	Joseph Pujal	8	*[sessions]**
Sant Julià:	Julià Guiem	8	*[sessions]**
	March Sirés, dit Casalé	7	*[sessions]**

1802 maig 31

Dia 31 maig 1802.

Se fa aprobació de consellers per las parròquias per lo any 1802:

Canillo:	Bonaventura Rossell, Pellicé	5	*[sessions]**

	Joan Rossell, Naudí	6	*[sessions]**
Encamp:	Anton Camp y Calba	5	*[sessions]**
	Pere Torres	5	*[sessions]**
Ordino:	Anton Rogé, Batlle	6	*[sessions]**
	Ramon Gaspà, Migeu	6	*[sessions]**
Massana:	Guillem Torres, Giberga	6	*[sessions]**
	Ignasi Mora, Rossell	6	*[sessions]**
Andorra:	Jaume Sansa	6	*[sessions]**
	Francisco Pal, Constantí	5	*[sessions]**
Sant Julià:	Francisco Bou, Mas d'Alins	6	*[sessions]**
	Andreu Olivé	6	*[sessions]**
	Don Guillem de Areny y de Solà, síndich	6	*[*sessions*]**
	misser Ignasi Moles, síndich	6	*[sessions]**
	doctor Thomàs Palmitjavila y Picart, nottari y secretari	6	*[*sessions*]**

1802 desembre 23

Dia 23 desembre 1802.

Se fa aprobació de cònsols per lo any 1803 per las parròquias:

Canillo:	Gil Areny, Calbó	4	*[sessions]**
	Nicolau Duedra, Pasamané	4	*[sessions]**
Encamp:	Pere Pallerès, Armengol	7	*[sessions]**
	Cosme Bacó	2	*[sessions]**
Ordino:	Guillem Adallach, Fijat	7	*[sessions]**
	Anton Beneset, Mitgeu	2	*[sessions]**
Massana:	Bonaventura Riba, Guillaumes	7	*[sessions]**
	Jaume Areny, Aiern	6	*[sessions]**
Andorra:	Andreu Montanya	7	*[sessions]**
	Bonaventura Aleix	7	*[sessions]**
Sant Julià:	Esteve Tor, Folch	5	*[sessions]**
	Nicolau Font	7	*[sessions]**

1803 maig 23

|[443] Dia 23 maig 1803.

Se fa aprobació de consellers per las parròquias per lo any 1803:

Canillo:	Jaume Guitart	6	*[sessions]**
	Miquel Joan Ricart, Bortholó	6	*[sessions]**
Encamp:	Anton Gasch	5	*[sessions]**
	Pere Pallerès	6	*[sessions]**
Ordino:	Esteve Aldosa, Call	5	*[sessions]**
	Anton Mitjavila, Jordà	5	*[sessions]**
Massana:	Anton Armengol, Areny	5	*[sessions]**
	Lluís Riba, Colat	7	*[sessions]**
Andorra:	Joan Santuré, Guiem	6	*[sessions]**
	Joseph Pujal	7	*[sessions]**
Sant Julià:	Julià Guiem	6	*[sessions]**
	March Sirés	6	*[sessions]**
	Don Guillem Areny y de Solà, síndich	7	*[sessions]**
	misser Ignasi Moles, síndich	7	*[sessions]**
	doctor Thomàs Palmitjavila y Picart, nottari y secretari	8	*[sessions]**

1803 desembre 13

Dia 13 desembre 1803.

Se fa aprobació de cònsols per lo any 1804 per las parròquias:

Canillo:	Jaume Font	6	*[sessions]**
	Carlos Vidal	6	*[sessions]**
Encamp:	Anton Riba, alias Mas	8	*[sessions]**
	Joan Antoni Moles y Lleopart	5	*[sessions]**
Ordino:	Pere Babi, alias Babot	8	*[sessions]**
	Nicolau Torres, Pal	5	*[sessions]**
Massana:	Francisco Mora, Geralt	5	*[sessions]**
	Pere Rogé, Palanca	6	*[sessions]**

Andorra:	Masià Puitg	8	*[sessions]**
	Pere Cadena	6	*[sessions]**
Sant Julià:	Andreu Nagual	8	*[sessions]**
	Joan Moles	6	*[sessions]**

1804 maig 14

|[443v] Dia 14 maitg 1804.

Se fa nominació y aprobació de consellers per las parròquias per lo any 1804:

Canillo:	Gil Areny, Calbó	1	*[sessions]**
	Nicolau Duedra	4	*[sessions]**
Encamp:	Pere Pallerès, Armingol	5	*[sessions]**
	Cosme Bacó	6	*[sessions]**
Ordino:	Guillem Adallach	4	*[sessions]**
	Ramon Gaspà	5	*[sessions]**
Massana:	Bonaventura Riba, Guillaumes	11	*[sessions]**
	Jaume Areny, Aiern	6	*[sessions]**
Andorra:	Andreu Montanya	6	*[sessions]**
	Bonaventura Aleix, Paulet	5	*[sessions]**
Sant Julià:	Esteve Tor, Folch	6	*[sessions]**
	Nicolau Font	6	*[sessions]**
	Don Guillem de Areny, síndich		*[sessions]**
	misser Ignasi Moles, síndich	11	*[sessions]**
	doctor Thomàs Palmitjavila y Picart, nottari y secretari	11	*[*sessions*]**

1804 desembre 18

Dia 18 desembre 1804.

Se fa la aprobació de cònsols per las parròquias per lo any 1805:

Canillo:	Anton Areny, Gastó	8	*[sessions]**
	Francisco Rossell, Jaumina	8	*[sessions]**
Encamp:	Anton Picart y Areny	7	*[sessions]**

	Joan Calba, Garreta	8	*[sessions]**
Ordino:	Bonaventura Riba, Nicolau	6	*[sessions]**
	Joan Areny, Thomàs	8	*[sessions]**
Massana:	Ignasi Mora, Rossell	6	*[sessions]**
	Bernat Picart, Sabaté	7	*[sessions]**
Andorra:	Ignasi Torres, Guillemó	8	*[sessions]**
	Peregrí Martí, Montanya	7	*[sessions]**
Sant Julià:	Francisco Vila, Ramon Peire	9	*[sessions]**
	Andreu Ros, Nagual	7	*[sessions]**

1805 maig 27

|*444* Dia 27 maitg 1805.

Se fa nominació o aprobació de consellers per las parròquias per lo any 1805:

Canillo:	Jaume Font, Molné	5	*[sessions]**
	Carlos Vidal	5	*[sessions]**
Encamp:	Anton Riba, alias Mas	7	*[sessions]**
	Pere Torres	5	*[sessions]**
Ordino:	Pere Babi, alias Babot	7	*[sessions]**
	Nicolau Torres, Pal	3	*[sessions]**
Massana:	Francisco Mora, Geralt	7	*[sessions]**
	Pere Rogé, Palanca	6	*[sessions]**
Andorra:	Masià Puitg	8	*[sessions]**
	Pere Cadena	8	*[sessions]**
Sant Julià:	Andreu Nagual	1	*[sessió]**
	Joan Moles	8	*[sessions]**
	senyor Joan Antoni Moles y Lleopart, síndich	1	*[sessió]**
	misser Ignasi Moles, síndich	8	*[sessions]**
	doctor Thomàs Palmitjavila y Picart, nottari y secretari	10	*[sessions]**

1805 desembre 17

Dia 17 desembre 1805.

Se fa la aprobació de cònsols per las parròquias per lo any 1806:

Canillo:	Nicolau Duedra, Pasamané	6	*[sessions]**
	Jaume Calbó, Soldevila	6	*[sessions]**
Encamp:	Bonaventura Torres, Areny	6	*[sessions]**
	Anton Rossell	5	*[sessions]**
Ordino:	Anton Mitjavila, Jordà	6	*[sessions]**
	Guillem Salisart, Güida	5	*[sessions]**
Massana:	Lluís Riba, Colat	5	*[sessions]**
	Joan Rogé, Torné	6	*[sessions]**
Andorra:	Miquel Puitg	6	*[sessions]**
	Francisco Maestre, Babot	6	*[sessions]**
Sant Julià:	Peregrí Sirés, Auvinyà	6	*[sessions]**
	Francisco Mitjavila, Pusol	6	*[sessions]**

1806 maig 19

|*444v* Dia 19 maitg 1806.

Se fa nominació o aprobació de consellers per las parròquias per lo any 1806:

Canillo:	Anton Areny, Gastó	6	*[sessions]**
	Francisco Rossell, Jaumina	6	*[sessions]**
Encamp:	Anton Camp y Calba	6	*[sessions]**
	Joan Calba, Garreta	6	*[sessions]**
Ordino:	Bonaventura Riba, Nicolau	2	*[sessions]**
	Joan Areny	5	*[sessions]**
Massana:	Ignasi Mora, Rossell	6	*[sessions]**
	Bernat Picart, Sabaté	5	*[sessions]**
Andorra:	Ignasi Torres, Guillemó	6	*[sessions]**
	Peregrí Martí, Montanya	6	*[sessions]**
Sant Julià:	Francisco Vila	5	*[sessions]**
	Andreu Ros, Nagual	3	*[sessions]**

	senyor Anton Picart, síndich	8	*[sessions]**
	senyor Bonaventura Riba, Guillaumes	8	*[sessions]**
	doctor Thomàs Palmitjavila y Picart, nottari y secretari	8	*[*sessions*]**

1806 desembre 16

Dia 16 desembre 1806.

Se fa aprobació de cònsols per las parròquias per lo any 1807:

Canillo:	Joan Rossell, Naudí	6	*[sessions]**
	Jaume Areny, Bonavida	6	*[sessions]**
Encamp:	Pere Torres	4	*[sessions]**
	Cosme Bacó	6	*[sessions]**
Ordino:	Guillem Adallach, Fijat	6	*[sessions]**
	Ramon Gaspà, Mitxeu	5	*[sessions]**
Massana:	Pere Rogé, Palanca	6	*[sessions]**
	Bonaventura Mora, Joan Pere	5	*[sessions]**
Andorra:	Thomàs Dolsa	6	*[sessions]**
	Bonaventura Al*[e]*ix, Paulet	6	*[sessions]**
Sant Julià:	Francisco Bou, Mas d'Alins	6	*[sessions]**
	Anton Sacases	6	*[sessions]**

1807 maig 11

|[445] Dia 11 maitg 1807.

Se fa nominació o aprobació de consellers per las parròquias per lo any 1807:

Canillo:	Nicolau Duedra, Pasamané	6	*[sessions]**
	Jaume Calbó, Soldevila	6	*[sessions]**
Encamp:	Bonaventura Torres, Areny	6	*[sessions]**
	Anton Rossell	6	*[sessions]**
Ordino:	Anton Mitjavila, Jordà	4	*[sessions]**
	Guillem Salisart, Güida	4	*[sessions]**
Massana:	Lluís Riba, Colat	6	*[sessions]**
	Joan Rogé, Torné	6	*[sessions]**

Andorra:	Miquel Puitg	6	*[sessions]**
	Francisco Maestre, Babot	5	*[sessions]**
Sant Julià:	Peregrí Sirés, Auvinyà	5	*[sessions]**
	Francisco Mitjavila, Pusol	6	*[sessions]**
	senyor Anton Picart, síndich	6	*[sessions]**
	senyor Bonaventura Riba, Guillaumes, síndich	6	*[*sessions*]**
	doctor Thomàs Palmitjavila y Picart, nottari y secretari	6	*[*sessions*]**

1807 desembre 15

Dia 15 desembre 1807.

Se fa nominació de cònsols per las parròquias per lo any 1808:

Canillo:	Carlos Vidal	7	*[sessions]**
	Guillem Molné, dit Casalé	7	*[sessions]**
Encamp:	Anton Riba, Mas	7	*[sessions]**
	Joan Calba, Garreta	6	*[sessions]**
Ordino:	Pere Babi, Babot	5	*[sessions]**
	Nicolau Torres, Pal	5	*[sessions]**
Massana:	Anton Armengol, Areny	6	*[sessions]**
	Thomàs Perich, Rull	6	*[sessions]**
Andorra:	Joan Santuré, Guiem	6	*[sessions]**
	Joseph Pujalt	6	*[sessions]**
Sant Julià:	Esteve Tor, Folch	5	*[sessions]**
	Andreu Ros, Nagual	6	*[sessions]**

1808 maig 30

Dia 30 maitg 1808.

Se fa nominació o aprobació de consellers per las parròquias per lo any 1808:

Canillo:	Joan Rossell, Naudí	7	*[sessions]**
	Jaume Areny, Bonavida	6	*[sessions]**

Encamp:	Pere Torres	5	*[sessions]**
	Cosme Bacó	6	*[sessions]**
Ordino:	Guillem Adallach, Fijat	5	*[sessions]**
	Ramon Gaspà, Mitgeu	5	*[sessions]**
Massana:	Pere Rogé, Palanca	7	*[sessions]**
	Bonaventura Mora, Joan Pere	5	*[sessions]**
Andorra:	Thomàs Dolsa	7	*[sessions]**
	Bonaventura Aleix, Paulet	6	*[sessions]**
Sant Julià:	Francisco Bou, Mas d'Alins	7	*[sessions]**
	Anton Sacases	6	*[sessions]**
	síndichs y notari	8	*[sessions]**

1808 desembre 13

|[445v] Dia 13 desembre 1808.

Se fa aprobació de cònsols per las parròquias per lo any 1809:

Canillo:	Jaume Font, Molné	8	*[sessions]**
	Miquel Rossell, Furest	6	*[sessions]**
Encamp:	Anton Rossell	8	*[sessions]**
	Anton Camp y Calba	7	*[sessions]**
Ordino:	Guillem Salisart, Güida	7	*[sessions]**
	Anton Bons, Rossa	7	*[sessions]**
Massana:	Bernat Picart, Sabaté	7	*[sessions]**
	Bonaventura Riba, Raubert	7	*[sessions]**
Andorra:	Francisco Maestre, Babot	8	*[sessions]**
	Peregrí Montanya	7	*[sessions]**
Sant Julià:	Andreu Olivé, Pubill	7	*[sessions]**
	Salvador Trullà	7	*[sessions]**

1809 maig 16

Dia 16 maig 1809.

Se fa nominació o aprobació de consellers per las parròquias per lo any 1809:

Canillo:	Carlos Vidal	8	*[sessions]**
	Guillem Molné, Casalé	8	*[sessions]**
Encamp:	Anton Riba, Mas	8	*[sessions]**
	Joan Calba, Garreta	8	*[sessions]**
Ordino:	Pere Babi, Babot	3	*[sessions]**
	Nicolau Torres, Pal	8	*[sessions]**
Massana:	Anton Armengol, Areny	7	*[sessions]**
	Thomàs Perich, Rull	5	*[sessions]**
Andorra:	Joan Santuré, Guiem	7	*[sessions]**
	Joseph Pujal	8	*[sessions]**
Sant Julià:	Esteve Tor, Folch	6	*[sessions]*
	Andreu Ros, Nagual	6	*[sessions]*
	senyor Anton Picart, síndich	9	*[sessions]*
	senyor Bonaventura Riba, síndich	8	*[sessions]*
	doctor Thomàs Palmitjavila y Picart, nottari y secretari	8	*[*sessions*]*

1809 desembre 19

|[446] Dia 19 desembre 1809.

Se fa aprobació de cònsols per las parròquias per lo any 1810:

Canillo:	Pere Casal, Regí	6	*[sessions]**
	Bonaventura Soldevila, Bonet	6	*[sessions]**
Encamp:	Pere Pallerès, Armengol	7	*[sessions]**
	Cosme Bacó	6	*[sessions]**
Ordino:	Bonaventura Riba, Nicolau	6	*[sessions]**
	Joan Areny, Thomàs	2	*[sessions]**
Massana:	Ignasi Mora, Rossell	7	*[sessions]**
	Pere Armengol, Fonta	6	*[sessions]**

Andorra:	Francisco Constantí	6	*[sessions]**
	Francisco Maestre, Roy	4	*[sessions]**
Sant Julià:	Francisco Vila, Ramon Peire	7	*[sessions]**
	Anton Guitart	6	*[sessions]**

1810 juny 4

Dia 4 juny 1810.

Se fa aprobació de consellers per las parròquias per lo any 1810:

Canillo:	Jaume Font, Molné		*[sessions]*
	Miquel Rossell, Furest	5	*[sessions]**
Encamp:	Anton Rossell	5	*[sessions]**
	Anton Camp y Calba	5	*[sessions]**
Ordino:	Guillem Salisart, Güida	4	*[sessions]**
	Anton Bons, Rossa	5	*[sessions]**
Massana:	Bernat Picart, Sabaté	4	*[sessions]**
	Bonaventura Riba, Raubert	5	*[sessions]**
Andorra:	Francisco Maestre, Babot	5	*[sessions]**
	Peregrí Martí, Montanya	5	*[sessions]**
Sant Julià:	Andreu Olivé, Pubill	4	*[sessions]**
	Salvador Trullà	5	*[sessions]**
	senyor Anton Picart, síndich	5	*[sessions]**
	senyor Bonaventura Riba, síndich	5	*[sessions]**
	doctor Thomàs Palmitjavila, secretari	5	*[sessions]**

1810 desembre 18

|[446v] Dia 18 desembre 1810.

Se fa aprobació de cònsols per las parròquias per lo any 1811:

Canillo:	Jaume Guitart	5	*[sessions]**
	Miquel Casal, Bortholó	5	*[sessions]**
Encamp:	Joan Calba, Garreta	5	*[sessions]**

	Anton Mas	5	*[sessions]**
Ordino:	Anton Rogé, Batlle	4	*[sessions]**
	Ramon Gaspà, Mitgeu	5	*[sessions]**
Massana:	Luis Riba, Colat	5	*[sessions]**
	Francisco Mora, Querol	5	*[sessions]**
Andorra:	Joseph Pujal	5	*[sessions]**
	Massià Puitg	5	*[sessions]**
Sant Julià:	Nicolau Font	5	*[sessions]**
	Anton Bonfill	5	*[sessions]**

1811 maig 27

Dia 27 maig 1811.

Se fa aprobació de consellers per las parròquias per lo any 1811:

Canillo:	Pere Casal, Regí	5	*[sessions]**
	Bonaventura Soldevila, Bonit	5	*[sessions]**
Encamp:	Pere Pallerès, Armengol	5	*[sessions]**
	Cosme Bacó	5	*[sessions]**
Ordino:	Bonaventura Riba, Nicolau	3	*[sessions]**
	Joan Areny, Thomàs	3	*[sessions]**
Massana:	Ignasi Mora, Rossell	5	*[sessions]**
	Pere Armengol, Fonta	5	*[sessions]**
Andorra:	Francisco Pal, Constantí	5	*[sessions]**
	Francisco Maestre	5	*[sessions]**
Sant Julià:	Francisco Vila, Ramon Peire	4	*[sessions]**
	Anton Guitart	5	*[sessions]**
	senyor Anton Picart, síndich	6	*[sessions]**
	senyor Bonaventura Riba, síndich	6	*[sessions]**
	doctor Thomàs Palmitjavila y Picart, nottari y secretari	6	*[*sessions*]**

1811 desembre 16

|[447] Dia 16 desembre 1811.

Se fa aprobació de cònsols per las parròquias per lo any 1812:

Canillo:	Jaume Calbó, Soldevila	5	*[sessions]**
	Jaume Areny, Bonavida	5	*[sessions]**
Encamp:	Anton Riba, Mas	3	*[sessions]**
	Anton Camp y Calba	2	*[sessions]**
Ordino:	Anton Mitjavila, Jordà	5	*[sessions]**
	Anton Bons y Rossa	6	*[sessions]**
Massana:	Pere Rogé, Palanca	5	*[sessions]**
	Jaume Areny, Aiern	5	*[sessions]**
Andorra:	Miquel Puitg	6	*[sessions]**
	Guillem Guitart	5	*[sessions]**
Sant Julià:	Peregrí Sirés, Auvinyà	6	*[sessions]*
	Anton Pasqual	6	*[sessions]*

1811 maig 12

Dia 11 maitg 1812.

Se fa aprobació de consellers per las parròquias per lo any 1812:

Canillo:	Jaume Guitart	4	*[sessions]**
	Miquel Casal, Bortholó	5	*[sessions]**
Encamp:	Joan Calba, Garreta	6	*[sessions]**
	Anton Mas	6	*[sessions]**
Ordino:	Anton Rogé, Batlle	6	*[sessions]**
	Ramon Gaspà, Mitgeu	6	*[sessions]**
Massana:	Lluís Riba, Colat	5	*[sessions]**
	Joan Rogé, Torné	4	*[sessions]**
Andorra:	Joseph Pujal		*[sessions]**
	Massià Puitg	5	*[sessions]**
Sant Julià:	Nicolau Font	6	*[sessions]*
	Anton Bonfill	5	*[sessions]*

	senyor Anton Picart, síndich	7	*[sessions]*
	senyor Bonaventura Riba, síndich	1	*[sessions]*
	doctor Thomàs Palmitjavila y Picart, nottari y secretari	7	*[*sessions*]*

1812 desembre 15

|[447v] Dia 15 desembre 1812.

Se fa aprobació de cònsols per las parròquias per lo any 1813:

Canillo:	Nicolau Duedra, Pasamané	5	*[sessions]**
	Miquel Duedra, Putsernal	5	*[sessions]**
Encamp:	Cosme Bacó	6	*[sessions]**
	Francisco Mas	5	*[sessions]**
Ordino:	Nicolau Torres, Pal	4	*[sessions]**
	Anton Torres, Sella	5	*[sessions]**
Massana:	Thomàs Perich, Rull	5	*[sessions]**
	Lluís Mora, Geral	4	*[sessions]**
Andorra:	Francisco Maestre, Babot	6	*[sessions]**
	Isidro Maestre, Pordiós	5	*[sessions]**
Sant Julià:	Francisco Bou, Mas d'Alins	6	*[sessions]**
	Anton Sacases	5	*[sessions]**

1813 maig 31

Dia 31 maig 1813.

Se fa aprobació de consellers per las parròquias per lo any 1813:

Canillo:	Jaume Calbó, Soldevila	5	*[sessions]**
	Jaume Areny, Bonavida	5	*[sessions]**
Encamp:	Anton Riba, Mas	5	*[sessions]**
	Anton Camp y Calba	4	*[sessions]**
Ordino:	Anton Mitjavila, Jordà	5	*[sessions]**
	Anton Bons y Rossa	5	*[sessions]**
Massana:	Pere Rogé, Palanca	4	*[sessions]**
	Jaume Areny, Aiern	4	*[sessions]**

Andorra:	Miquel Puitg	4	*[sessions]**
	Guillem Guitart	4	*[sessions]**
Sant Julià:	Pelegrí Sirés, Auvinyà	4	*[sessions]**
	Anton Pasqual	5	*[sessions]**
	Il·lustre Senyor Anton Picart, síndich	6	*[sessions]**
	doctor Thomàs Palmitjavila, nottari y secretari	6	*[*sessions*]**

1813 desembre 14

|[448] Dia 14 desembre 1813.

Se fa aprobació de cònsols per las parròquias per lo any 1814:

Canillo:	Carlos Vidal	5	*[sessions]**
	Pere Casal, Martí	4	*[sessions]**
Encamp:	Joan Antoni Moles		*[sessions]**
	Jaume Camp	5	*[sessions]**
Ordino:	Guillem Adallach, Fijat	5	*[sessions]**
	Ramon Font, Sucarà	4	*[sessions]**
Massana:	Anton Armengol, Areny	5	*[sessions]**
	Bonaventura Mora	5	*[sessions]**
Andorra:	Joan Santuré, Guiem	5	*[sessions]**
	Francisco Maestre	5	*[sessions]**
Sant Julià:	Francisco Vila, Ramon Peire	5	*[sessions]**
	Salvador Trullà	5	*[sessions]**

1814 maig 23

Dia 23 maitg 1814.

Se fa aprobació de consellers per las parròquias per lo any 1814:

Canillo:	Nicolau Duedra, Pasamané	5	*[sessions]**
	Miquel Duedra, Putsernal	4	*[sessions]**
Encamp:	Cosme Bacó	5	*[sessions]**
	Francisco Mas	5	*[sessions]**

Ordino:	Nicolau Torres, Pal	2	*[sessions]**
	Anton Torres, Sella	5	*[sessions]**
Massana:	Thomàs Perich, Rull	4	*[sessions]**
	Lluís Mora, Geral	3	*[sessions]**
Andorra:	Francisco Maestre, Babot	5	*[sessions]**
	Isidro Maestre, Pordiós	5	*[sessions]**
Sant Julià:	Andreu Olivé	4	*[sessions]**
	Anton Sacases	5	*[sessions]**
	Il·lustre Senyor Anton Picart, síndich	5	*[sessions]**
	doctor Thomàs Palmitjavila y Picart,		
	nottari y secretari	5	*[*sessions*]**

1814 desembre 12

|[448v] Dia 12 desembre 1814.

Se fa aprobació de cònsols per las parròquias per lo any 1815:

Canillo:	Francisco Rossell, Jaumina	5	*[sessions]**
	Guillem Molné, Casalé	6	*[sessions]**
Encamp:	Joan Calba, Garreta	6	*[sessions]**
	Anton Mas	6	*[sessions]**
Ordino:	Pere Babi, Babot	5	*[sessions]**
	Pere Riba, Ramonguiem	6	*[sessions]**
Massana:	Bernat Picart, Sabaté	1	*[sessions]**
	Bonaventura Riba, Guillaumes	5	*[sessions]**
Andorra:	Pere Cadena	3	*[sessions]**
	Masià Puitg	6	*[sessions]**
Sant Julià:	Nicolau Font	6	*[sessions]**
	Simeon Canturri, Bou	6	*[sessions]**

1815 maig 2

Dia 2 maitg 1815.

Se fa aprobació de consellers per las parròquias per lo present any:

Canillo:	Carlos Vidal	6	*[sessions]**
	Pere Casal, Martí	7	*[sessions]**
Encamp:	Pere Torres	3	*[sessions]**
	Jaume Camp	7	*[sessions]**
Ordino:	Guillem Adallach, Fijat	4	*[sessions]**
	Ramon Font, Sucarà	2	*[sessions]**
Massana:	Anton Armengol, Areny	6	*[sessions]**
	Bonaventura Mora	7	*[sessions]**
Andorra:	Joan Santuré, Guiem	6	*[sessions]**
	Francisco Maestre	7	*[sessions]**
Sant Julià:	Francisco Vila, Ramon Peire	2	*[sessions]**
	Salvador Trullà	3	*[sessions]**
	Il·lustre Senyor Anton Picart, síndich	8	*[sessions]**
	doctor Thomàs Palmitjavila, nottari y secretari	8	*[*sessions*]**

1815 desembre 19

|*[449]* Dia 19 desembre 1815.

Se fa aprobació de cònsols per las parròquias per lo any 1816:

Canillo:	Jaume Guitart	2	*[sessions]**
	Miquel Casal, Bortholó	4	*[sessions]**
Encamp:	Anton Riba, Mas	4	*[sessions]**
	Anton Camp y Calba	3	*[sessions]**
Ordino:	Guillem Salisant	3	*[sessions]**
	Cerni Torres, Call	4	*[sessions]**
Massana:	Ignasi Mora, Rossell	5	*[sessions]**
	Guillem Torres, Giberga	4	*[sessions]**
Andorra:	Bonaventura Aleix	5	*[sessions]**
	Guillem Guitart	4	*[sessions]**
Sant Julià:	Esteve Tor, Folch	5	*[sessions]*
	Joan Moles	4	*[sessions]*

1816 maig 27

Dia 27 maitg 1816.

Se fa aproba*[ció]* de consellers per las parròquias per lo present any:

Canillo:	Francisco Rossell, Jaumina	5	*[sessions]**
	Guillem Molné, Casalé	5	*[sessions]**
Encamp:	Joan Calba, Garreta	5	*[sessions]**
	Anton Mas	5	*[sessions]**
Ordino:	Pere Babi, Babot	4	*[sessions]**
	Pere Riba, Ramon Guiem	5	*[sessions]**
Massana:	Bernat Picart, Sabaté		
	Bonaventura Riba, Guillaumes	5	*[sessions]**
Andorra:	Pere Cadena	5	*[sessions]**
	Masià Puitg	5	*[sessions]**
Sant Julià:	Nicolau Font	5	*[sessions]**
	Simeon Canturri, Bou	5	*[sessions]**
	Il·lustre Senyor Anton Picart, síndich	7	*[sessions]**
	doctor Thomàs Palmitjavila, nottari y secretari	6	*[*sessions*]**

1816 desembre 17

|*[449v]* Dia 17 desembre 1816.

Se fa aprobació de cònsols per las parròquias per lo any 1817:

Canillo:	Bonaventura Rossell, Pellicé	7	*[sessions]**
	Jaume Areny, Calbó	5	*[sessions]**
Encamp:	Bonaventura Torner, Areny	6	*[sessions]**
	Francisco Mas	7	*[sessions]**
Ordino:	Nicolau Torres, Pal	7	*[sessions]**

	Anton Riba, Nicolau	7	*[sessions]**
Massana:	Lluís Riba, Colat	6	*[sessions]**
	Pere Armengol, Fonta	3	*[sessions]**
Andorra:	Francisco Maestre, Babot	7	*[sessions]**
	Esteve Ricart, Vidal	8	*[sessions]**
Sant Julià:	Pelegrí Sirés, Auvinyà	5	*[sessions]**
	Anton Pasqual	7	*[sessions]**

1817 maig 19

Dia 19 maig 1817.

Se fa aprobació de consellers per las parròquias per lo any 1817:

Canillo:	Jaume Guitart	6	*[sessions]**
	Miquel Casal, Bortholó	7	*[sessions]**
Encamp:	Anton Riba, Mas	7	*[sessions]**
	Anton Camp y Calba	7	*[sessions]**
Ordino:	Guillem Salisart	4	*[sessions]**
	Cerni Torres, Call	6	*[sessions]**
Massana:	Ignasi Mora, Rossell	8	*[sessions]**
	Guillem Torres, Giberga	6	*[sessions]**
Andorra:	Bonaventura Aleix	5	*[sessions]**
	Guillem Guitart	7	*[sessions]**
Sant Julià:	Esteve Tor, Folch	2	*[sessions]**
	Joan Moles	7	*[sessions]**
	Il·lustre Senyor Anton Picart, síndich	7	*[sessions]**
	doctor Thomàs Palmitjavila y Picart,		
	secretari	7	*[*sessions*]**

APÈNDIX

1

1939 juliol 20. Andorra [la Vella]

Mariano Lacruz Casamajor, notari i vehí d'Escaldes, certifica que ha rebut de part de Bonaventura Riberaigua i Argelic, veí d'Andorra [la Vella], un escrit dels esposos Joan Cardona Reig i Josefina Vocet Marquès, [comerciants], majors d'edat, veins de Barcelona i residents acasionals a Escaldes, pel qual se li donen poders, i també als seus hereus que viuen en el dit lloc d'Escaldes, perquè puguin rebre i retirar de les administracions de correus andorranes qualsevol tipus de documentació postal i altres valors o títols que els hi vagin adreçats.

[**O**]. Original perdut. — **A**. Còpia escrita a llapis en un paper amb el membret de la Batllia Francesa a Andorra. Andorra la Vella, ASC, núm. 5.860, núm. DS-1 (les fotografies d'aquest document solt en el llibre d'actes digitalitzat estan entre les fotos dels folis 36 i 36v).

És còpia conforme ab son original, que me ha sigut exhibit y posat de manifest per en Bonaventura Riberaygua y Argelich, vehí de la vila de Andorra, y el me li ha estat retornat. I requerit a l'efecte per dit senyor, llibro lo present en este pliego de papel común per privilegi [concedit] de los valles de Andorra, y la que igualmente también sello, signo, firmo y rubrico en la villa de Andorra, lugar de mi residencia, y a los vinte de julio de 1939. Y de todo lo que certifico y doy fe yo, el infrascrito notario:

"Los consorts Joan Cardona Reitx y Josefina Vocet Marquès, del comers, majors de edat, vehins de Barcelona, [Espanya], y residents actualment per circunstàncies especials en lo poble de Escaldes, atorgan poder a Don Mariano Lacruz Casamajor, també del comers, notari, major de edat y vehí del mateix poble de Escaldes, y ereus que viuent en aquel [...], per a què, en nom, vot, veu y representació dels su atorgants, pugan dit*[s]* sos mandatari*[s]* rébrer y retirar tota classe de documentació postal, valors o títols, no important de la naturalesa que sian, de totas y cada una de les administracions de correus que se trovan actualment establertas en Andorra o en las Valls, com també tots altres documents, cartes, valors o títols, no important tampoch la naturalesa que sian y que vàigion o púygion anar destinats o adrezats en nom dels poderdants, encara que no arríbion o vínguan adreçats per mitjà de correspondència postal.

2

1775 març 23. Casa de la Vall [Andorra la Vella]

El Consell General disposa actuar contra els espanyols i francesos que cometen excessos i fraus en les valls d'Andorra. Aquest edicte es va fer públic en les diverses parròquies andorranes el mes d'agost següent al seu decret.

A. Còpià coetània. Andorra la Vella, ASC, núm. 5.860, núm. DS-2 (les fotografies d'aquest edite en el llibre d'actes digitalitzat estan cosides entre les fotos dels folis 154v i 155).

Transsumptum de la deliberatió del Concell General de las valls de Andorra.

Lo Concell General de las valls de Andorra. A tots los naturals y habitants en ditas Valls, salut en lo Señor.

Per quant, no obstant las varias providències expedidas en diferents temps per los Il·lustríssims Señors Bisbes de Urgell, com a prínceps soberans de ditas Valls, y las que inseguint sos ordres ha donat lo Concell General de ellas, no ha pogut conseguir-se lo total extermini de gent vaga y mal entretinguda que, sens fixar domicili ni dedicar-se al treball de son respectiu offici per guañar lo propi sustento y de sa família, sols viu y se ocupa en negocis il·licits, defraudant las rendas reals de Fransa y España mediant la introducció de gèneros prohibits, en grave perjudici, no sols de aquellas Coronas sinó també del públich de ditas Valls, lo que, sens dupte, dimana de la condescendència y omissió dels cònsuls de ditas Valls y demés officials de justícia en dissimular y permètrer se establesca y domicilie en los pobles de sa jurisdicció qualsevol estranger sens mirà a son offici, costums y circunstàncias, de què, en general, se lamentan los naturals de les Valls. Recelant que los excessos de aquells motívian decadència en lo bon concepte de fidelitat ab què sempre han estat reputats, qual, sens dubte, impel·lí lo real ànimo de ditas Coronas en concedir-los las gràcias y privilegis que disfrutan de molts sigles atràs. Per so, desitjant dit Concell General evitar las funestas conseqüències que podrian seguir-se de tolerar semblants excessos y de donar contínuas provas de sa fidelitat, inseguint la resolució presa en ell, y usant de las facultats concedidas per los Il·lustríssims Señors Bisbes, com a prínceps soberans de ditas Valls, novament confirmadas per lo actual, sens perjudici dels ordes anteriorment expedits, antes bé renovant aquells en quant menester sia, ordena y mana als cònsuls y demés officials de justícia zèlian, en avant, de què no se establesca ni domicilie persona alguna en sas jurisdiccions sens cerciorar-se primer de sa vida y costums, offici y circunstàncias, quals, sempre que los aparegan recomendables o suficiens per permètrer la detenció, podran concedir-la interinament, fent-ho present en

escrits a la primera Junta que celebrarà dit Concell General, qui la aprovarà y concedirà per lo successiu o denegarà, segons li aparega, en la intel·ligència que de qualsevol omissió que se nòtia, a més de las penas arbitràrias que se reserva imposarà per lo sol fet a dits cònsuls y officials la de privació de son offici y de tot empleo en las Valls. Y perquè no és presumible que quant hi haja en ellas, actualment, algun o alguns traficants o que negocien ab frau y contravandos, dèixia de saber-se, a poc cuydado que aplíquian los cònsuls y demés officials de justícia, se'ls mana y ordena igualment, inquirescan, desde luego, sobre tant important assumpto. Y que apoderant-se dels gèneros, sempre que recaigan en gent suspecta, per via de embarch, repòrtian quantas notícias adquirescan al Concell per donar en sa vista la providència que contémplia oportuna. Y a fi que lo públich quédia enterat de un tot y sàpia que no mirarà lo Concell ab indeferència uns atentats que poden causar la ruïna de las Valls, mana se publíquia y fíxia en cada parròquia un exemplar de est edicte, y a l'infrascrit notari que, prenent relació del pregoner de aver-se així cumplert, ho nòtia per diligència en lo Registre de Resolucions.

Dat en la Casa de las Valls, als vint-y-tres dias del mes de mars de l'any mil set-cents setanta-y-cinch.

De orde de dit Il·lustre Consell General, Thomàs Palmitjavila, notari i secretari.

(Al dors): [...] 20 del mes de agost de l'any 1775.

Joseph Lluís, nuncio jurat de la Cúria de les presents Valls de Andorra, fa relació que, inseguint lo disposat per lo Il·lustre Concell General de les valls de Andorra, ha publicat ab alta e intel·ligible veu lo present edicte en las plassas públicas de las sis parròquias de las presents Valls, y fixat un exemplar de ell en cada una de ditas plassas públicas y en los llochs acostumats, és a saver, lo dia quinse del corrent en la plassa pública de la parròquia de Encamp, lo dia setse del mateix en las plassas públicas de la Massana y Ordino, lo dia diset de dit en las plassas públicas de Andorra y Sant Julià, y lo dia present en la plassa pública de Canillo. De quibus, *etcétera*.

Ita est, Thomàs Palmitjavila, nottari *(signat i rubricat)*.

3

[Immediatament posterior a 1781 desembre 6] i 1781 desembre 12

Tomàs Palmitjavila, notari públic d'Encamp per autoritat apostòlica i ordinària i secretari del Consell General de les valls d'Andorra, fa constar què en el Llibre de Resolucions del Consell, al foli 177 verso, hi ha la comissió feta el 6 de desembre de

1781 a favor de Jaume Areny i Pere Joan Fiter i Cellera per representar el dit Consell davant el Bisbe, en resposta a un avís episcopal. Fa constar, a més, que el Consell, davant la reticència dels dits comissionats a acceptar l'encàrrec, els va manar l'acceptessin sota pena del cot de la Terra. Palmitjavila va aprofitar la seva certificació per afegir-hi, en el full de guarda de la mateixa, la llista dels càrrecs electes. La certificació de Tomàs Palmitjavila va ser aprofitada per la cancelleria episcopal d'Urgell per escriure el text de resposta del bisbe, datat a la Seu d'Urgell el 12 de desembre, on recordava que l'elecció de càrrecs s'havia de fer segons costum i que els encarregats de dur-la a terme l'havien de fer a glòria de Déu i servei de les Valls i del bé públic.

O. Andorra la Vella, ASC, núm. 5.860, núm. DS-3 (les fotografies d'aquests documents en el llibre d'actes digitalitzat estan entre les dels folis 175 i 175v).

A

Nominació de cònsols per las parròquias de les presents Valls per lo any 1782, feta a 6 de desembre de 1781:

Canillo:	Pere Casal, Regí
	Anton Naudí, Bonavida
Encamp:	Francisco Mas
	Anton Picart, Naudí
Ordino:	Anton Areny
	Joan Bons, Jordà
Massana:	Francisco Mora, Geralt
	Bonaventura Babot, Raubert
Andorra:	Francisco Maestre
	Joan Senturá, Ribot
Sant Julià:	Esteve Tor
	Andreu Nagual

Thomàs Palmitjavila, nottari y secretari *(signat i rubricat)*.

Sant Julià vehedor Isidro Capdevila. Tot lo que aprove lo Consell.

B

Thomàs Palmitjavila, per aucthoritats apostòlica y ordinària nottari públic del lloch y parròquia de Encamp, valls de Andorra, bisbat de Urgell, y secretari de l'Il·lustre Concell General de las mateixas Valls, baix signat y firmat,

Certifico, fas fee y verdadera relació com en lo Llibre de Resolucions de dit Il·lustre Concell General, y en lo fòleo 177 retro, en lo Concell celebrat lo dia 6 de desembre de 1781 se encontra continuada una comissió feta per dit Il·lustre Concell General, qual a la lletra és del thenor següent:

"A vista que lo present Concell té alguna cosa que representar a Su Il·lustríssima sobre lo avís ha rebut lo present Concell de part de Sa Senyoria per medi de son síndich, comissiona a dit fi a Jaume Areny y miser Pere Joan Fiter y Cellera per anar a encontrar a Su Il·lustríssima y exposar-li lo que lo Concell los té recomanat. Y vist lo Concell que estos se resistian en obehïr y acceptar esta comissió, los ha manat, lo present Concell, acceptassen aquella, en pena del cot de la Terra.

Y per a què a les predites coses de mà mia pròpia escritas, així en judici com fora de ell, se dónie tota entera fee y crèdit.

Jo, Thomàs Palmitjavila, nottari y secretari sobrenomenat, instat y requirit lo mateix dia, dono la present firmada de mà |^{2v} mia pròpia, y signada ab sòlit y acostumat signe.

En testimoni *(signe)* de veritat, Thomàs Palmitjavila, nottari y secretari sobrenomenat *(rubricat)*.

C

1781 desembre 12

Urgel y diziembre 12 de 1781.

Aviéndome echo presente de parte del Ilustre Consejo General de mis valles de Andorra sus apoderados, aquí expressados en este testimonio, lo que le pareció conveniente para la elección y nombramiento de las personas y sugetos que hayan de succeder en los empleos de cónsules, desde luego queremos que en la dicha elección y nombramientos se hagan en la forma que se acostumbra, y deseamos, encargamos y confiamos que todos los que tienen en ello algún influxo o concurrencia, lo hagan con sola mira puesta en lo que sea más conveniente para el servicio de Dios y bien de dichos Valles, nombrando siempre las personas que con más zelo, vigilancia, conocimiento y desinterés miren para el bien público y sostengan con honor sus dichos empleos.

Juan, obispo de Urgel y príncipe de los valles de Andorra *(rubricat)*.